

Lietuvos Respublikos Seimo *septintoji ir neeilinė sesijos*

2023 m. gruodžio 14 d. – 2024 m. vasario 15 d.
334–344 posėdžiai ir minėjimas

Stenogramos

26

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Septintoji ir neeilinė sesijos

2023 m. gruodžio 14 d. – 2024 m. vasario 15 d.

334–344 posėdžiai ir minėjimas

TURINYS

VII (RUDENS) SESIJA

2023 m. gruodžio 14–23 d.

Rytinis posėdis Nr. 334 (2023 m. gruodžio 14 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. gruodžio 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	25
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3061(2) priėmimas	26
Valstybės socialinių fondų biudžetų sandaros įstatymo Nr. IX-547 3, 4 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3062(2) priėmimas	27
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3063(2) priėmimas	27
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 15, 35 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3064(3) priėmimas	27
Administracinių nusižengimų kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3065(2) priėmimas	27
Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2913(3) priėmimas	27
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2907(2) priėmimas	28
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 15, 27, 30 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2609(2) priėmimas	28
Žemės įstatymo Nr. I-446 22, 23, 32 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2610(2) priėmimas	28
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 18, 20, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2611(2) priėmimas	28
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3311(2) priėmimas	29
Šio įstatymo priėmimas	31
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3061(2) priėmimo tęsinys	31
Šio įstatymo priėmimas	31
Valstybės socialinių fondų biudžetų sandaros įstatymo Nr. IX-547 3, 4 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3062(2) priėmimo tęsinys	31
Šio įstatymo priėmimas	31
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3063(2) priėmimo tęsinys	31
Šio įstatymo priėmimas	31
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 15, 35 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3064(3) priėmimo tęsinys	31
Šio įstatymo priėmimas	31
Administracinių nusižengimų kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3065(2) priėmimo tęsinys	32
Šio įstatymo priėmimas	32
Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2913(3) priėmimo tęsinys	32
Šio įstatymo priėmimas	32
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2907(2) priėmimo tęsinys	32

Šio įstatymo priėmimas	32
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 15, 27, 30 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2609(2) priėmimo tęsinys	32
Šio įstatymo priėmimas	32
Žemės įstatymo Nr. I-446 22, 23, 32 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2610(2) priėmimo tęsinys	32
Šio įstatymo priėmimas	33
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 18, 20, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2611(2) priėmimo tęsinys	33
Šio įstatymo priėmimas	33
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2936(2) priėmimas	33
Šio įstatymo priėmimas	34
Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ , 15 ² straipsniais ir priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-3271(2) priėmimas	34
Miškų įstatymo Nr. I-671 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3167(3) priėmimas	34
Šio įstatymo priėmimas	35
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 4 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2126 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1 ^a straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3168(3) priėmimas	35
Šio įstatymo priėmimas	36
Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 2 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2115 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3169(2) priėmimas	37
Šio įstatymo priėmimas	37
Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 8, 9, 15, 16, 17, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2125 2, 3, 4, 6, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3170(2) priėmimas	37
Šio įstatymo priėmimas	38
Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 10, 11, 12, 13, 22, 27, 30, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ¹ , 35 ¹ , 35 ² ir 66 straipsniais įstatymo Nr. XIV-2114 5, 8, 10, 17, 18, 21, 22, 24, 27, 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3171(3) priėmimas	38
Šio įstatymo priėmimas	38
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3187(3) priėmimas	38
Šio įstatymo priėmimas	45
Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ , 15 ² straipsniais ir priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-3271(2) priėmimo tęsinys	45
Šio įstatymo priėmimas	52
Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-3338(2) ir Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Jurgą Vasiliauskienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-3339(2) svarstymas ir priėmimas	53
Seimo nario P. Gražulio kalba	54

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, finansų ministrės G. Skaistės, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, kultūros ministro S. Kairio, švietimo, mokslo ir sporto ministro G. Jakšto, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės ir aplinkos ministro S. Gentvilo atsakymai į Seimo narių klausimus	55
--	----

Vakarinis posėdis Nr. 335 (2023 m. gruodžio 14 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2937(2) svarstymas	62
Seimo narės A. Kubilienės kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	64
Seimo nario R. Lopatos kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	65
Seimo narės J. Šiugždinienės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	66
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Jurgą Vasiliauskienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-3339(2) priėmimo tęsinys	67
Šio nutarimo priėmimas	67
Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-3338(2) priėmimo tęsinys	67
Šio nutarimo priėmimas	67
Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2937(2) svarstymo tęsinys	67
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3331(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 290 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3332(2) svarstymas	78
Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2012 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3188(2) priėmimas	80
Šio įstatymo priėmimas	80
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3189(2) priėmimas	80
Šio įstatymo priėmimas	80
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3190(2) priėmimas	81
Šio įstatymo priėmimas	81
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1731 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3191(2) priėmimas	81
Šio įstatymo priėmimas	81
Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovų ir darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3192(2) priėmimas	81
Šio įstatymo priėmimas	81
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2868(2) priėmimas	81
Šio įstatymo priėmimas	87
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 12, 15, 122 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 12 ¹ , 12 ² , 12 ³ , 12 ⁴ , 12 ⁵ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2869(2) priėmimas	87
Šio įstatymo priėmimas	87
Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 4 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2871(2) priėmimas	88
Šio įstatymo priėmimas	88
Laukinių augalų ir grybų įstatymo Nr. VIII-1226 4 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2872(2) priėmimas	88
Šio įstatymo priėmimas	88
Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 3, 5, 6, 9, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2873(2) priėmimas	88

Šio įstatymo priėmimas	88
Augalų nacionalinių genetinių išteklių įstatymo Nr. IX-533 2, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2874(2) priėmimas	89
Šio įstatymo priėmimas	89
Administracinių nusižengimų kodekso 305 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2876(2) priėmimas	89
Šio įstatymo priėmimas	89
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 5, 11, 14, 20 ¹ , 20 ² , 22 ¹ , 26, 49, 64 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14 ¹ ir 20 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2828(2) priėmimas	89
Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2812(3)VK priėmimas	90
Šio įstatymo priėmimas	91
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 10, 11 ir 11 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2813(2)VK priėmimas	92
Šio įstatymo priėmimas	92
Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 41, 52 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2814(2)VK priėmimas	92
Šio įstatymo priėmimas	92
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2815(2)VK priėmimas	92
Šio įstatymo priėmimas	92
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 1, 2, 5, 6, 10, 13, 20, 23, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 58, 59 straipsnių, III skyriaus ir Įstatymo 3, 6 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3193(2) priėmimas	92
Šio įstatymo priėmimas	92
Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1722 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3194(2) priėmimas	93
Šio įstatymo priėmimas	93
Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 6, 11, 14, 15, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3195(2) priėmimas	93
Šio įstatymo priėmimas	93
Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 1, 2, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 ¹ , 19 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3196(2) priėmimas	93
Šio įstatymo priėmimas	93
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4, 6, 10, 11, 14, 32, 34, 34 ¹ ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3197(2) priėmimas	93
Šio įstatymo priėmimas	94
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 11, 12 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3198(2) priėmimas	94
Šio įstatymo priėmimas	94
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 11 ¹ , 16, 18, 19, 21, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2054 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3199(2) priėmimas	94
Šio įstatymo priėmimas	94
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3305(2) priėmimas	94

Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2937(2) svarstymo tęsinys	96
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3183(2) priėmimas	96
Šio įstatymo priėmimas	97
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1179 19, 28, 29, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3184(2) priėmimas	97
Šio įstatymo priėmimas	97
Karių materialinės atsakomybės įstatymo Nr. VIII-1857 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3185(2) priėmimas	97
Šio įstatymo priėmimas	98
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 30, 37, 48 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3186(2) priėmimas	98
Šio įstatymo priėmimas	98
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 32 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2763(2) priėmimas	98
Šio įstatymo priėmimas	98
Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo priesaika	98
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 5, 11, 14, 20 ¹ , 20 ² , 22 ¹ , 26, 49, 64 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14 ¹ ir 20 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2828(2) priėmimo tęsinys	99
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20 ¹ , 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001 5 ir 15 straipsnių pakeitimo ir 17 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2829(2) priėmimas	107
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20 ¹ , 20 ² , 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ , 20 ³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 7 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2830(2) priėmimas	107
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“ projekto Nr. XIVP-3401 pateikimas (A. Jakavonytė)	108
Kandidatės į Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko pareigas V. Ščiglienės kalba	108
Kandidatės į Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko pareigas V. Ščiglienės atsakymai į Seimo narių klausimus	109
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 25, 71 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3089(2) priėmimas	110
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 40 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2402(2) priėmimas	111
Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. VIII-935 2, 3, 4 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-473(2) priėmimas	111
Darbo kodekso 248 ir 258 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1607(3) priėmimas ...	113
Šio įstatymo priėmimas	113
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 25, 71 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3089(2) priėmimo tęsinys	113
Šio įstatymo priėmimas	113
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 40 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2402(2) priėmimo tęsinys	113
Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. VIII-935 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-473(2) priėmimo tęsinys	113

Šio įstatymo priėmimas	114
Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2792(3) priėmimas	114
Šio įstatymo priėmimas	114
Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 5, 7, 34 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2793(3) priėmimas	114
Šio įstatymo priėmimas	114
Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2375(2) priėmimas	114
Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projekto Nr. XIVP-3320(2) priėmimas	115
Šio nutarimo priėmimas	115
Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 7 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-887(6)VK priėmimas	116
Šio įstatymo priėmimas	117
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 95 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-888(5)VK priėmimas	117
Šio įstatymo priėmimas	117
Žemės įstatymo Nr. I-446 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3303(2) priėmimas	118
Šio įstatymo priėmimas	118
Odontologų rūmų įstatymo projekto Nr. XIVP-163(3) priėmimas	118
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 17, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3326(2) svarstymas	122
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 3, 16, 17, 18, 21 straipsnių, II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-844(2) svarstymas	122
Seimo nario A. Vinkaus kalba	123
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2445 svarstymas	124
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 11, 15, 16, 21, 22, 23, 25, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ , 15 ² ir 46 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3357, Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 6, 7 ¹ , 7 ² , 7 ³ , 11, 22, 29 ² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3358, Antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3359, Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3360, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3361, Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 2, 11, 16, 18, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3362, Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3363, Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo Nr. I-996 8, 9, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3364 ir Administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3365 pateikimas (V. Dmitrijev)	125
Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 1, 2, 4, 5, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo ir Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3368 ir Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 12, 13, 16, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3369 pateikimas (M. Šiurkus)	126
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3375, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. IVP-3376 ir Administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 papildymo 370 ² straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3377 pateikimas (A. Bagdonas)	127

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. gegužės 13 d. nutarimo Nr. XIV-315 „Dėl 2026 metų paskelbimo Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metais“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3388(2) svarstymas	128
Seimo savaitės (2023-12-18 – 2023-12-23) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	128

Nenumatytas posėdis Nr. 336 (2023 m. gruodžio 18 d.)

Seimo nario Petro Gražulio apkalta

Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen pranešimas	131
Seimo nario P. Gražulio kalba	133
Seimo nario P. Gražulio atsakymai į Seimo narių klausimus	137

Seimo narių diskusija

Seimo nario A. Petrošiaus kalba	138
Seimo nario V. Ažuolo kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	138
Seimo nario A. Vyšniausko kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	139
Seimo narės A. Širinskienės kalba	139
Seimo nario L. Slušnio kalba	140
Seimo nario D. Kepenio kalba	140
Seimo nario E. Gentvilo kalba	141

Seimo nutarimo „Dėl Petro Gražulio Seimo nario mandato panaikinimo“ projekto Nr. XIVP-3423(2) priėmimas	142
Šio nutarimo priėmimas	142

Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3156(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 2 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2115 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3157(2), Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3158(2) ir Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3159(2) svarstymas	143
Seimo nario S. Gentvilo kalba	143
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3328(2) svarstymas	145
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 11 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3015(2) svarstymas	145
Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3391 pateikimas (A. Armonaitė)	147
Kelių transporto kodekso 8 ² ir 18 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3392 pateikimas	148

Rytinis posėdis Nr. 337 (2023 m. gruodžio 19 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. gruodžio 19 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	149
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3129(2) priėmimas	151
Šio įstatymo priėmimas	152

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2, 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3313(2) priėmimas	152
Šio įstatymo priėmimas	153
Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3314(2) priėmimas	153
Šio įstatymo priėmimas	153
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3315(2), Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo Nr. I-270 5 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3316(2), Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 1, 2, 5, 6, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VII skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-3317(2), Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo Nr. I-722 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3318(2) ir Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 4, 5, 6, 18, 22, 30, 39, 43 ² , 43 ³ straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1077 14 straipsnio pakeitimo ir 13 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3319(2) svarstymas	153
Seimo nario V. Bako kalba	153
Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3172(2) priėmimas	155
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 40 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2402(2) priėmimo tęsinys	166
Šio įstatymo priėmimas	166
Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2375(2) priėmimo tęsinys	166
Šio įstatymo priėmimas	166
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3305(2) priėmimo tęsinys	167
Šio įstatymo priėmimas	167
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 5, 11, 14, 20 ¹ , 20 ² , 22 ¹ , 26, 49, 64 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14 ¹ ir 20 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2828(2) priėmimo tęsinys	167
Šio įstatymo priėmimas	167
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20 ¹ , 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001 5 ir 15 straipsnių pakeitimo ir 17 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2829(2) priėmimas	167
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20 ¹ , 20 ² , 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ , 20 ³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 7 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2830(2) priėmimas	167
Šio įstatymo priėmimas	169
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1698 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2831(2) priėmimas	169
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 4, 16, 17, 20 ¹ , 21 ¹ , 22, 31, 39 ir 48 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2832(3) priėmimas	169
Žemės įstatymo Nr. I-446 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2833(2) priėmimas	174
Šio įstatymo priėmimas	174
Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 2, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 18, 21, 24, 26, 29, 31, 32, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 49, 50, 53, 54, 58, 59, 60, 62, 64, 65, 68, 70 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1603(2) priėmimas	174

Šio įstatymo priėmimas	176
Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1604(2) priėmimas	176
Šio įstatymo priėmimas	176
Administracinių nusižengimų kodekso 557 ¹ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1605(2) priėmimas	176
Šio įstatymo priėmimas	177
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3015(2) svarstymas	177
Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3391 pateikimo tęsinys	184
Kelių transporto kodekso 8 ² ir 18 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3392 pateikimo tęsinys (J. Skačkauskas)	184

Vakarinis posėdis Nr. 338 (2023 m. gruodžio 19 d.)

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3375, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3376 ir Administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 papildymo 370 ² straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3377 pateikimo tęsinys (A. Bagdonas)	187
Odontologų rūmų įstatymo projekto Nr. XIVP-163(3) priėmimo tęsinys	190
Šio įstatymo priėmimas	190
Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 2, 5, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-164(3) priėmimas	190
Šio įstatymo priėmimas	191
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 4, 16, 17, 20 ¹ , 21 ¹ , 22, 31, 39 ir 48 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2832(3) priėmimo tęsinys	191
Šio įstatymo priėmimas	192
Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11 ¹ , 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27 ¹ , 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52 ¹ , 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ² , 27 ² , 68 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3143(3) priėmimas	192
Kauno laisvosios ekonominės zonos įstatymo Nr. I-1591 3, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3256(2) priėmimas	192
Šio įstatymo priėmimas	192
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 3, 5, 6, 8 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3266(2) priėmimas	192
Šio įstatymo priėmimas	193
Administracinių nusižengimų kodekso 29, 385, 386, 387, 393, 394, 395, 396, 443 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3267(2) priėmimas	193
Šio įstatymo priėmimas	193
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3328(2) priėmimas	193
Šio įstatymo priėmimas	193
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 2, 9 ² , 9 ⁵ ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2590(3) priėmimas	193
Šio įstatymo priėmimas	197
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 9 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2791(2) priėmimas	197

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-486(2) priėmimas	198
Šio įstatymo priėmimas	200
Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3172(2) priėmimo tęsinys (<i>vardinis balsavimas</i>)	201
Šio įstatymo priėmimas	201
Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3173(2) priėmimas	204
Šio įstatymo priėmimas	204
Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3174(2) priėmimas	204
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 15, 18, 28 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 29 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3175(2) priėmimas	204
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 2, 6, 7, 13, 14, 17, 18, 20, 23, 26, 28, 29, 32, 33, 35, 36, 38, 39 straipsnių pakeitimo ir 11 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1732 9, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3176(2) priėmimas	204
Šio įstatymo priėmimas	205
Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3174(2) priėmimo tęsinys	205
Šio įstatymo priėmimas	205
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 15, 18, 28 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 29 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3175(2) priėmimo tęsinys	205
Šio įstatymo priėmimas	205
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3177(2) priėmimas	205
Šio įstatymo priėmimas	205
Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo Nr. XIV-2011 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3178(2) priėmimas	205
Šio įstatymo priėmimas	205
Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2012 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3179(2) priėmimas	206
Šio įstatymo priėmimas	206
Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 17, 18, 20, 23, 31, 36, 37, 38, 39, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 55, 59, 61, 65, 70 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 52 ¹ straipsniu ir 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3180(2) priėmimas	206
Šio įstatymo priėmimas	206
Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11 ¹ , 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27 ¹ , 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52 ¹ , 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ² , 27 ² , 68 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3143(3) priėmimo tęsinys	206
Šio įstatymo priėmimas	212
Teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 7, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 24, 31 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 10 ¹ , 34 ¹ straipsniais ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3144(2) priėmimas	213
Šio įstatymo priėmimas	213
Pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3145(2) priėmimas	213
Šio įstatymo priėmimas	213

Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 7, 10, 11, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3146(2) priėmimas	214
Šio įstatymo priėmimas	214
Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 3, 6, 7, 8, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3147(2) priėmimas	214
Šio įstatymo priėmimas	214
Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3148(2) priėmimas	214
Šio įstatymo priėmimas	215
Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3149(2) priėmimas	215
Šio įstatymo priėmimas	215
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 7, 18, 20, 29, 31, 33, 34 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3150(2) priėmimas	215
Šio įstatymo priėmimas	216
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2 ir 13 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3151(2) priėmimas	216
Šio įstatymo priėmimas	216
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3152(2) priėmimas	216
Šio įstatymo priėmimas	216
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2 ir 75 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3153(2) priėmimas	217
Šio įstatymo priėmimas	217
Žemės įstatymo Nr. I-446 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3154(2) priėmimas	217
Šio įstatymo priėmimas	217
Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 4, 7, 9, 10, 13, 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3155(2) priėmimas	217
Šio įstatymo priėmimas	218
Įstatymo „Dėl Pietryčių Azijos valstybių asociacijos valstybių narių ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus oro susisiekimo susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2889(2) priėmimas	218
Šio įstatymo priėmimas	218
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5, 79, 113, 115, 125, 126, 130 ¹ , 140 ⁸ , 140 ¹⁰ , 140 ¹³ , 140 ¹⁴ ir 140 ¹⁹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3047(2)ES priėmimas	218
Šio įstatymo priėmimas	219
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 29 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2894 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3304(2) priėmimas	219
Šio įstatymo priėmimas	219
Sporto įstatymo Nr. I-1151 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3327(2) priėmimas	219
Šio įstatymo priėmimas	220
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. gegužės 13 d. nutarimo Nr. XIV-315 „Dėl 2026 metų paskelbimo Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metais“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3388(2) priėmimas	220
Šio nutarimo priėmimas	220
Laisvės premijos įstatymo Nr. XI-1584 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3207(2) priėmimas	220

Šio įstatymo priėmimas	220
Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2799(2) priėmimas	220
Šio įstatymo priėmimas	221
Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3007(2)VK, Administracinių nusižengimų kodekso 196 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 196 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3008(2)VK, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3009(2)VK, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3010(2)VK, Žemės mokesčio įstatymo Nr. I-2675 2, 6, 8, 9, 10, 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3011(2)VK ir Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3012(2)VK svarstymas	221
Seimo nario E. Gentvilo kalba	222
Seimo nario M. Lingės kalba	222
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 16 straipsnio pakeitimo ir 16 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-3378(2) ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3379(2) svarstymas	230
Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms (Sąjungininkų reagavimo pajėgoms) priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų, NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse bei Europos Sąjungos kovinėje grupėje tarnybą atliekančių Lietuvos Respublikos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projekto Nr. XIVP-3386(2) svarstymas	231
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projekto Nr. XIVP-3387(2) svarstymas	231
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3346(2) svarstymas	232
Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3340(2) svarstymas	232
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 6, 10, 22, 22 ¹ , 23, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3034(2) ir Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3035(2) svarstymas	232
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 8 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3020(2) svarstymas	233
Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3247(2) svarstymas	233
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 4, 40 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2680(2) svarstymas	233
Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 170 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3284(2) svarstymas	234
Maisto įstatymo Nr. VIII-1608 1, 2, 4, 9 ir 12 ² straipsnių ir ketvirtojo ¹ skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2055(3), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 47 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 93 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3350(2) ir Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo aštuntuoju ¹² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3351(2) svarstymas	234
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2343(2) ir Seimo nutarimo „Dėl Totalitarinių režimų tyrimų centro nuostatų patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3380 pateikimas (P. Kuzmickienė)	235

Rytinis posėdis Nr. 339 (2023 m. gruodžio 21 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. gruodžio 21 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	241
Informaciniai pranešimai	246

Seimo nario Vytauto Gapšio apkalta

Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo J. Razmos pranešimas	247
Seimo nario V. Gapšio kalba	248
Seimo nario V. Gapšio atsakymai į Seimo narių klausimus	251
Seimo nario V. Gapšio baigiamasis žodis	256

Seimo narių diskusija

Seimo narės A. Širinskienės kalba	257
Seimo nario A. Mazuronio kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	258
Seimo nario V. Bako kalba	259
Seimo nario V. Valkiūno kalba	260
Seimo nario V. Semeškos kalba	261
Seimo nario V. Ažuolo kalba	261
Seimo nario A. Vyšniausko kalba	261
Seimo nario D. Kepenio kalba	262

Slapto balsavimo rezultatai dėl Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ projekto Nr. XIVP-3431(2) priėmimo	264
Slapto balsavimo rezultatai dėl Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ projekto Nr. XIVP-3432(2) priėmimo	264
Slapto balsavimo rezultatai dėl Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ projekto Nr. XIVP-3433(2) priėmimo	264
Slapto balsavimo rezultatai dėl Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ projekto Nr. XIVP-3434(2) priėmimo	264

Vakarinis posėdis Nr. 340 (2023 m. gruodžio 21 d.)

Diskusija „Valstybės gynybos stiprinimo ambicija“

Krašto apsaugos viceministro Ž. Tomkaus pranešimas	267
Krašto apsaugos viceministro Ž. Tomkaus atsakymai į Seimo narių klausimus	269

Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3402, Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 1, 2, 8, 12 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3403, Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3404, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3405, Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 89 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3406, Administracinių nusižengimų kodekso 517 ⁴ , 560, 560 ¹ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3407, Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 64 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3408, Baudžiamojo kodekso papildymo 314 ¹ straipsniu ir 330 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3409, Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 18 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3410, Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3411 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3412 pateikimas (A. Anušauskas)	272
---	-----

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XIVP-3311GR) (<i>Respublikos Prezidento grąžinto Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimas (I. Segalovičienė)	277
Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3399 ir Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 10 ¹ , 60, 63, 64 ir 65 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3400 pateikimas (L. Kasčiūnas)	284
Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms (Sajungininkų reagavimo pajėgoms) priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų, NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse bei Europos Sąjungos kovinėje grupėje tarnybą atliekančių Lietuvos Respublikos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projekto Nr. XIVP-3386(2) priėmimas	287
Šio nutarimo priėmimas	287
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projekto Nr. XIVP-3387(2) priėmimas	287
Šio nutarimo priėmimas	287
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 9 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2791(2) priėmimo tęsinys	287
Šio įstatymo priėmimas	290
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3315(2) priėmimas	290
Šio įstatymo priėmimas	291
Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo Nr. I-270 5 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3316(2) priėmimas	291
Šio įstatymo priėmimas	291
Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 1, 2, 5, 6, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VII skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-3317(2) priėmimas	291
Šio įstatymo priėmimas	291
Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo Nr. I-722 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3318(2) priėmimas	291
Šio įstatymo priėmimas	291
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 4, 5, 6, 18, 22, 30, 39, 43 ² , 43 ³ straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1077 14 straipsnio pakeitimo ir 13 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3319(2) priėmimas	291
Šio įstatymo priėmimas	291
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3346(2) priėmimas	292
Šio įstatymo priėmimas	292
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2, 12, 13 ¹ ir 15 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3160(2) priėmimas	292
Šio įstatymo priėmimas	292
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3161(2) priėmimas	292
Šio įstatymo priėmimas	292
Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3156(2) priėmimas	292
Šio įstatymo priėmimas	293
Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 2 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2115 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3157(2) priėmimas	293

Šio įstatymo priėmimas	293
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3158(2) priėmimas	293
Šio įstatymo priėmimas	294
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3159(2) priėmimas	294
Šio įstatymo priėmimas	294
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 3, 16, 17, 18, 21 straipsnių, II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-844(2) priėmimas	294
Šio įstatymo priėmimas	294
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 16 straipsnio pakeitimo ir 16 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-3378(2) priėmimas	294
Šio statuto priėmimas	295
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3379(2) priėmimas	295
Šio įstatymo priėmimas	295
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 3, 10, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 25, 27 ¹ , 29, 30 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1445 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3341(2) priėmimas	295
Šio įstatymo priėmimas	295
Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3340(2) priėmimas	295
Šio įstatymo priėmimas	296
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ , 15 ² , 15 ³ , 36 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2987(2) priėmimas	296
Šio įstatymo priėmimas	297
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 17, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3326(2) priėmimas	297
Šio įstatymo priėmimas	298
Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2937(3) priėmimas	298
Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3007(2)VK, Administracinių nusižengimų kodekso 196 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 196 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3008(2)VK, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3009(2)VK, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3010(2)VK, Žemės mokesčio įstatymo Nr. I-2675 2, 6, 8, 9, 10, 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3011(2)VK ir Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3012(2)VK svarstymo tęsinys	301
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3331(3) priėmimas	302
Šio įstatymo priėmimas	302
Administracinių nusižengimų kodekso 290 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3332(2) priėmimas	303
Šio įstatymo priėmimas	303
Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 9 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3079(2) priėmimas	303
Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3080(2) priėmimas	303

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 4, 7, 8, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2023(2) priėmimas	303
Vidaus vandenų transporto kodekso 16 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3396 pateikimas (A. Bagdonas)	304
Seimo nutarimo „Dėl Loretos Tauginienės atleidimo iš Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigų“ projekto Nr. XIVP-3424(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Žukauskas)	305
Šio nutarimo priėmimas	305
Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projekto Nr. XIVP-3348(2) pateikimas (A. Palionis)	305
Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Gintarui Valinčiui laikinai eiti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigas“ projekto Nr. XIVP-3429 pateikimas (A. Žukauskas)	306
Kandidato laikinai eiti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigas Lietuvos mokslo tarybos pirmininko G. Valinčiaus kalba ir atsakymai į Seimo narių klausimus	306
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 19, 24 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3398 pateikimas (P. Saudargas)	307
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 28, 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3419 pateikimas (E. Pupinis)	309
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“ projekto Nr. XIVP-3401(2) svarstymas ir priėmimas	312
Kandidatės į Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko pareigas V. Ščiglienės kalba	312
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10, 10 ¹ ir 20 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3393 pateikimas (J. Sejonienė)	313
Baudžiamojo kodekso papildymo 202 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3109 pateikimas (J. Sejonienė)	314

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	315
---	-----

Posėdis Nr. 341 (2023 m. gruodžio 23 d.)

Informaciniai pranešimai	316
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. gruodžio 23 d. (šeštadienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	316
Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2937(3) priėmimo tęsinys	317
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 6, 10, 22, 22 ¹ , 23, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3034(2) priėmimas	317
Šio įstatymo priėmimas	317
Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3035(2) priėmimas	317
Šio įstatymo priėmimas	317
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 8 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3020(2) priėmimas	317
Šio įstatymo priėmimas	318
Lietuvos skautų atstovų sveikinimo žodis	318
Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 8 straipsnio keitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3247(2) priėmimas	318

Šio įstatymo priėmimas	319
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 4, 40 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2680(3) priėmimas	319
Šio įstatymo priėmimas	319
Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 170 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3284(2) priėmimas	319
Šio įstatymo priėmimas	319
Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Gintarui Valinčiui laikinai eiti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigas“ projekto Nr. XIVP-3429 svarstymas ir priėmimas	320
Seimo nario V. Semeškos kalba	320
Šio nutarimo priėmimas	321
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 4, 7, 8, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2023(2) priėmimo tęsinys	321
Šio įstatymo priėmimas	322
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 papildymo 8 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2601(2) ir Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 108 ³ ir 108 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2603(2) svarstymas	322
Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2937(3) priėmimo tęsinys	322
Šio nutarimo priėmimas	323
Baudžiamojo kodekso 24, 25, 32, 39 ¹ , 249 ¹ , 250 ² , 250 ⁴ , 250 ⁶ ir 252 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3279(2) svarstymas	323
Konstitucijos 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3142 pateikimas (M. Ošmianskienė)	323
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“ projekto Nr. XIVP-3401(2) priėmimo tęsinys	324
Konstitucijos 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3141 pateikimas (J. Sabatauskas)	324
Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 10, 12, 15, 18, 20, 21, 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3413 pateikimas	325
Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 2, 7, 20, 21, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 41, 42, 61, 62, 71, 72, 161, 162 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3248 pateikimas (K. Navickas)	325
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“ projekto Nr. XIVP-3401(2) priėmimo tęsinys	328
Šio nutarimo priėmimas	328
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 26, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3371 ir Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12 straipsnių ir 8 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3372 pateikimas (K. Adomaitis)	328
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5 ¹ ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3385(3) pateikimas (D. Asanavičiūtė)	331
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3428(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (P. Saudargas)	334
Šio nutarimo priėmimas	334
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-88 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3437 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (P. Saudargas)	334
Šio nutarimo priėmimas	335

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	335
Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen kalba Seimo VII (rudens) sesijos pabaigos proga	336
Seimo posėdžių sekretoriato vedėjos V. Gureckienės kalba	337
Seimo narės V. Aleknaitės-Abramikienės kalba	338

NEEILINĖ SESIJA

2024 m. vasario 12–15 d.

Posėdis Nr. 342 (2024 m. vasario 12 d.)

Informaciniai pranešimai	339
Seimo 2024 m. vasario 12 d. (pirmadienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas	339
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3459 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	339
Seimo nario M. Puidoko kalba	341
Šio nutarimo priėmimas	343
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3477 pateikimas (I. Šimonytė)	343
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3478 pateikimas (I. Šimonytė)	347
Generalinės prokurorės N. Grunskienės pranešimas (dėl Seimo nario R. Žemaitaičio)	351
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3477 pateikimo tęsinys	352
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3478 pateikimo tęsinys	353
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projekto Nr. XIVP-3474(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	353
Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 3, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3461 pateikimas (J. Survila)	355
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projekto Nr. XIVP-3474(2) priėmimo tęsinys	359
Šio nutarimo priėmimas	359
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 5, 6 ¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3425 pateikimas (S. Kairys)	359
Seimo 2024 m. vasario 14 d. (trečiadienio) posėdžio darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	361
Informaciniai pranešimai	362

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	362
Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	362
Seimo nario E. Zingerio pareiškimas	363

Posėdis Nr. 343 (2024 m. vasario 14 d.)

Seimo 2024 m. vasario 14 d. (trečiadienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas	364
Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto Nr. XIVP-3485 pateikimas	364
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3477(2) svarstymas	364
Seimo nario K. Mažeikos kalba	365
Seimo narės L. Nagienės kalba	365
Seimo nario V. Ažuolo kalba	366
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	367
Seimo nario K. Adomaičio kalba	368
Seimo nario S. Gentvilo kalba	369
Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto Nr. XIVP-3485 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (B. Matelis)	372
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	374
Seimo nario A. Vyšniausko kalba	375
Seimo nario M. Puidoko kalba	376
Seimo nario B. Matelio kalba	376
Seimo nario D. Kepenio kalba	377
Šio nutarimo priėmimas	380
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 5, 17, 22, 42, 43, 44, 51, 53, 72 ¹ , 80, 82 ¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3414 ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3415 pateikimas (G. Jakštas)	381
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ⁵ ir 115 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3441(2) pateikimas (J. Razma)	385
Seimo 2024 m. vasario 15 d. (ketvirtadienio) posėdžio darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	389

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	390
Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas	390

Posėdis Nr. 344 (2024 m. vasario 15 d.)

Informaciniai pranešimai	392
Seimo 2024 m. vasario 15 d. (ketvirtadienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas	392
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3477(3) priėmimas	392
Šio įstatymo priėmimas	394
Seimo rezoliucijos „Dėl 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovų Sąjūdžio Deklaracijos 75-ųjų metų“ projekto Nr. XIVP-3489 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Morkūnaitė-Mikulėnienė)	395
Šios rezoliucijos priėmimas	397

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3458 pateikimas (K. Adomaitis)	397
---	-----

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Pranckiečio pareiškimas	402
Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	402

Sausio 13-osios – Laisvės gynėjų dienos minėjimas ir Laisvės premijos įteikimo ceremonija

2024 m. sausio 13 d.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba	404
Lietuvos laisvės gynėjo Rimanto Olšinsko kalba	406
Lietuvos partizanų vado, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos Prezidiumo pirmininko, kovojančios Lietuvos Prezidento Jono Žemaičio-Vytauto produkterės Anos Luisos Monsės kalba	407
Teisingumo viceministrės Gabijos Grigaitės-Daugirdės kalba	407

Laisvės premijos įteikimo ceremonija

Lietuvos Respublikos Seimo narės, Laisvės premijų komisijos pirmininkės Paulės Kuzmickienės kalba	410
2023 metų Laisvės premijos laureato, Lietuvos neginkluoto pasipriešinimo sovietų okupaciniam režimui dalyvio, pagrindinės spaudos leidėjo ir publicisto, buvusio politinio kalinio Petro Plumpos kalba	411
Lietuvos Respublikos Seimo narės, Laisvės premijų komisijos pirmininkės Paulės Kuzmickienės kalba	412
Europos Parlamento Pirmininkės Robertos Metsolos kalba	414
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	417

SANTRUMPOS

- DFVL* – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
DPF – Darbo partijos frakcija
LF – Laisvės frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- A* – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
NKL – teisės aktas, įgyvendinantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“ numatytus įsipareigojimus
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 334 STENOGRAMA

2023 m. gruodžio 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pavaduotojai A. MAZURONIS, R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ
ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos, pradedame gruodžio 14 dienos Seimo rytinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 109 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, šiandieną vienas mūsų kolega švenčia labai labai gražų jubiliejų. Kviečiame V. Juozapaitį. (*Plojimai, šūksniai*)

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. gruodžio 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pereiname prie darbotvarkės. Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. J. Pinskius buvo prie mikrofono pirmas.

J. PINSKUS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Teisės departamento išvada yra. Prašau į šios dienos darbotvarkę įrašyti projektą...

PIRMININKĖ. Gal galite arčiau prie mikrofono, nes nelabai girdime. Ačiū.

J. PINSKUS (MSNG). Prašau į šios dienos darbotvarkę įrašyti Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projektą Nr. XIVP-3348(2). Teisės departamento išvada yra.

PIRMININKĖ. Toliau T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama Pirmininke, frakcijos vardu siūlome išbraukti dienos pabaigoje esantį projektą – Finansinės paskatos pirmąjį būstą išsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3368. Mums kyla labai rimtas įtarimas, kad bus prašoma skubos. Mes norime, kad šio projekto svarstymas vyktų normaliai, be skubos, dienos metu. Tai yra projektas, kuris iš esmės griauja dabartinę finansinės paramos šeimoms sistemą. Norėtume, kad jis šiandieną būtų išbrauktas.

PIRMININKĖ. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Prašau išbraukti iš darbotvarkės Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektą ir lydimuosius. Buvo pateiktas skundas Etikos ir procedūrų komisijai, dar nėra aptarta. Lygiai taip pat dėl to, kad yra Konstitucinio Teismo nutarimas dėl šio įstatymo, dėl 2 gavigatų apribojimo saulės jėgainėms. TTK nėra svarstytas šitas klausimas, todėl siūlome frakcijos vardu išbraukti iš darbotvarkės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Atsiprašau, aš tik pasakysiu argumentą, kad dar nėra Teisės departamento išvados, tai net formaliai negalime įrašyti.

PIRMININKĖ. Dėkui. V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš frakcijos vardu prašiau išbraukti Medžioklės įstatymą iš šios dienos darbotvarkės. Vis tik Teisės departamentas pateikė rimtų pastabų – kai kurie lydimieji projektai nėra suderinti su tuo pagrindiniu. Manau, reiktų visiems nurimti ir šiandien dar nesvarstyti Medžioklės įstatymo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi pasiūlymai išgirsti. Pirmasis yra J. Pinskius siūlymas į šios dienos darbotvarkę įrašyti Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei

atlikti valstybinį auditą“ projektą Nr. XIVP-3348. Balsuokime. Kas pritariate šio projekto įtraukimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 120: už – 58, prieš – 13, susilaikė 49. Pasiūlymui nepritarta.

Antrasis pasiūlymas buvo T. Tomilino, kad išbrauktume iš šios dienos darbotvarkės 2-25 klausimą... (Atsiprašau, tikrai nėra 36.) ...2-25.1 klausimą – projektą Nr. XIVP-3368 ir 2-25.2 klausimą – projektą Nr. XIVP-3369. Finansinės paskatos bei Paramos būstui įsigyti, ar ne? Kas pritariate šiam išbraukimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 124: už – 59, prieš – 30, susilaikė 35. Pasiūlymui nepritarta. Klausimas lieka darbotvarkėje.

Kitas pasiūlymas L. Nagienės, taip pat, žinoma, frakcijos vardu. Ji siūlo išbraukti Atsinaujinančių išteklių įstatymo projektą bei lydimočius, motyvuodama tuo, kad bus Etikos ir procedūrų komisijos posėdis. Tikrai primenu, kad Seniūnų sueigoje sutarėme iš rytinės darbotvarkės juos perkelti į popietinę ir sulaukti Etikos ir procedūrų komisijos sprendimo. Tačiau pasiūlymas yra, mes dėl jo pabalsuosime. Siūlymas yra išbraukti iš šios dienos darbotvarkės. Kas pritariate siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 123: už – 57, prieš – 32, susilaikė 34. Pasiūlymui nepritarta. Klausimas lieka darbotvarkėje.

Ir V. Mitalas siūlo pradėti jau balsavimus dėl Medžioklės įstatymo. Taigi, kas pritariate tam, kad medžioklės klausimas būtų išbrauktas, tai yra 1-8.1 klausimas, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 123: už – 51, prieš – 54, susilaikė 18. Kad išbrauktume, nepritarta. Klausimas lieka darbotvarkėje.

T. Tomilinas norėtų replikuoti. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš, gerbiama Pirmininke, nelabai suprantu. Jeigu nėra Teisės departamento išvados ir jinai turi būti dabar prieš posėdį, mes turime teisę susipažinti su įstatymų projektais, su teisininkų pastabomis, tai kaip mes galime svarstyti šiandien projektą? Aš tikrai nelauksiu iki vakaro Teisės departamento išvados, kad paskutinę minutę aiškinčiausi, kas yra ten negerai su įstatymu. Tai yra akivaizdus pažeidimas.

PIRMININKĖ. Suprantu, gerbiamas kolega. Neretai taip atsitinka, kad posėdžio metu dar nėra išvados. Jeigu jos nėra iki svarstymo, tuomet klausimas automatiškai nesvarstomas. Jūs puikiai žinote, kad yra ir kitų galimybių: prašyti pusvalandžio pertraukos, iki kito posėdžio ir panašiai.

Dėl visos darbotvarkės, manau, kad norėsite balsuoti. Ar balsuojame? Pabalsuokime dėl visos darbotvarkės. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 128: už – 84, prieš – 4, susilaikė 40. Darbotvarkei pritarta.

10.09 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3061(2) (priėmimas)

Pradedame 1-2.1 klausimą – Biudžeto sandaros įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3061(2).

Priėmimas pastraipsniui. Dėl nuo 1 straipsnio iki 30 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

31 straipsnis. Yra dėl jo gauta Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritaria. Ji patikslina tą aptartąjį straipsnį. Ar galime pritarti 31 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Dėkui, pritarta.

Ir dėl nuo 32 straipsnio iki 34 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Ar dabar galime visam 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ir ar 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 3 straipsnio taip pat nėra pasiūlymų. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvai. Dėl motyvų kalbėti niekas neužsirašė.

Aš, kolegos, primenu, kad šiandien balsavimo intervalas prasideda gana greitai – 10 val. 20 min. Balsuosime nuo 10 val. 20 min. iki 11 val. 40 min., dabar numatyta.

10.10 val.

Valstybės socialinių fondų biudžetų sandaros įstatymo Nr. IX-547 3, 4 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3062(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.2 klausimas – lydimasis Valstybės socialinių fondų biudžetų sandaros įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3062. Šį pakeitimą sudaro penki straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Yra Teisės departamento redakcinio pobūdžio pastaba, kad projekto pavadinime įrašytinas ir 2 straipsnis. Tai čia redaktoriai, manau, šitą pakeitimą padarys. Dėl motyvų dėl 1-2.2 klausimo užsirašiusių nėra.

10.11 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3063(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-2.3 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3063(2). Sudaro jį trys straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime vėliau.

10.11 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 15, 35 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3064(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.4 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3064(3). Sudaro keturi straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė.

10.12 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3065(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.5 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3065(2). Pakeitimą sudaro du straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Taigi apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

10.12 val.

Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2913(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2913(3). Ž. Pavilionis pristatys Teisės departamento pastabas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra gautas... Šiaip tik tai vienas straipsnis ir sudaro, dėl jo yra gautos net keturios Teisės departamento pastabos. Prašau pristatyti.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Visas šias daugiau techninio pobūdžio Teisės departamento pastabas komitetas svarstė gruodžio 13 dieną ir visoms pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti visam 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Taigi apsispręsimе jau netrukus.

10.13 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2907(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2907(2). Tai taip pat yra priėmimas. Jį sudaro tikrai vienas... tikrai du straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų dėl 1-4 klausimo niekas neužsirašė kalbėti. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.14 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 15, 27, 30 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2609(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 15, 27, 30 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2609(2). Pranešėjas – R. Juška. Kviečiu, gerbiamas Ričardai, jus į tribūną pristatyti Teisės departamento pastabas. Primenu, tai yra priėmimo stadija. Dėl straipsnių nuo 1 iki 4 pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra gauta maža Teisės departamento pastabėlė. Galbūt galėtumėte pristatyti komiteto nuomonę?

R. JUŠKA (LSF). Jai komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė. Ačiū. Ar galime 5 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Ačiū gerbiama pranešėjui. Dėl motyvų dėl Vietos savivaldos įstatymo užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.15 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 22, 23, 32 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2610(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.2 klausimas – lydimasis Žemės įstatymo Nr. I-446 22, 23, 32 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2610(2). Priėmimo stadija. Kadangi matau, kad čia yra Seimo nario pataisa... Žinoma, galime apsispręsti dėl 1 straipsnio. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

2 straipsnį esame priversti praleisti. Ar 3 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Ar galime pritarti 4 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta. Ir 5 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta, tačiau prie šio klausimo dar grįšime, kadangi yra viena Seimo nario pataisa.

10.16 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 18, 20, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2611(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.3 klausimas – Teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2611(2). Jį sudaro penki straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų dėl Teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo niekas neužsirašė.

Toliau darbotvarkės 1-6 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2936(2). Šį projektą sudaro... Čia reikės balsuoti, todėl aš jį atidedu šiek tiek vėlesniam laikui, nes balsavimo intervalas prasidės po 2 su puse minučių.

10.17 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3311(2) (priėmimas)

Taigi apsvairstykime darbotvarkės 1-7 klausimą – Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3311(2). Tai yra priėmimo stadija. Nuo 1 iki 18 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti? Atsiprašau, nuo 1 iki 17 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 18 straipsnį apsvairstysime balsuoti numatytu laiku. Dėl 19, 20, 21, 22 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti jiems bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

2 straipsnis – keičiami 5, 8 straipsniai, tačiau dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime priimti kiekvieną iš jų bendru sutarimu? Dėkoju. Ir dėl 3 straipsnio pasiūlymų taip pat nėra. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Prie jo grįšime balsuoti numatytu laiku. Jis prasidės už minutėlės.

Taigi dabar prasidėjo balsavimo etapas ir mes tęsiame Šalpos pensijų įstatymo svarstymą, tai yra 1-7 klausimą – projekto Nr. XIVP-3311 priėmimą.

Dėl 18 straipsnio Seimo nariai L. Kukuraitis ir T. Tomilinas yra registravę savo pataisą. Ar galėtumėte, gerbiamas Linai, pristatyti savo pataisą, registruotą dėl 18 straipsnio?

L. KUKURAITIS (DFVL). Kolegos, jeigu aš teisingai prisimenu, dabar prieš akis neturiu, labai staigiai atėjome į šį etapą, ten yra pasiūlymas taikyti minimalių vartojimo poreikių dydžio vertinimą mažiausios pensijos remiantis ne praėjusių metų rodikliais, bet aktualiais, kaip yra šiuo metu. Aš tik pasakysiu, kad apskritai šis įstatymas yra labai geras, sisteminis, reikėtų jį palaikyti, išskyrus tai, kad jam finansavimas yra suteikiamas iš mažiausias pensijas gaunančių asmenų. Mažiausios pensijos šiuo metu yra 354 eurai arba mažesnės, priklausomai nuo žmogaus stažo, ir jas siūloma šiuo įstatymu išaldyti dvejiems metams. Turint galvoje, kad vidutinė metinė infliacija jau dabar yra 10 %, tai reiškia, kad tų žmonių pensijos vien per šiuos metus nuvertės 10 %, o mes dar išaldome ir kitiems metams. Taip negali būti vykdoma socialinė politika, dėl to mes siūlome grąžinti dabar egzistuojančią nuostatą. Tada tas įstatymas turėtų tikrai visišką mūsų visų palaikymą. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Suteikiu žodį jau tribūnoje esančiam J. Džiugeliui, komiteto pirmininkui. Komiteto nuomonė dėl šio klausimo.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Komitetas svarstė kolegų pasiūlymą ir jam nepritarė. Balsavimo rezultatai: už – 3, susilaikė 7. Pagrindinis argumentas, kad šiai įstatymo pataisai įgyvendinti valstybės biudžete papildomai reikėtų nuo 30 iki 50 mln. eurų, gana sudėtinga apskaičiuoti tiksliai. Kitų metų biudžete šios lėšos nėra suplanuotos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar yra 29 palaikantys šio pasiūlymo svarstymą? Balsuokime, ar yra 29 Seimo nariai, kurie palaiko T. Tomilino ir L. Kukuraičio pasiūlymo svarstymą? Yra. Už balsavo 42.

Motyvai. M. Navickienė kalba prieš.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Kolegos, čia yra labai svarbus momentas. Tai, ką siūlo L. Kukuraitis, nėra joks teisingumo atkūrimas. Kaip tik atvirkščiai, nes šiuo metu visų socialinės paramos išmokų bazinių dydžių atskaitos taškas yra praėjusių metų MVPD. Ir tai yra logiška, nes tai leidžia normaliai planuoti mums biudžetą.

Ką dabar gautume šiemet? Jau mes esame su jūsų visų pagalba patvirtinę 2024 metų biudžetą, o MVPD galutinis vis dar nėra aiškus. Vadinasi, niekas, jokia Vyriausybė, joks ministras, negalėtų susiplanuoti savo biudžeto ir skirti pakankamai lėšų įgyvendinti įstatymo nuostatai. Visi baziniai socialiniai dydžiai yra planuojami pagal praėjusių metų dydžius ir niekas čia nėra naikinama. Mažų pensijų priemokos kaip buvo mokamos, taip ir bus mokamos toliau. Tiesiog bus įmanoma realiai įgyvendinti įstatymo nuostatą. Tai, kolegos, labai prašau visų nepalaikyti šio pasiūlymo ir balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. T. Tomilinas – motyvai už.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, kai visiems yra blogai kas nors socialinės politikos srityje, o vienai grupei yra šiek tiek geriau, tai tikroji socialinė politika yra tada, kai yra gerinama

visų kitų situacija ir prilyginama tiems, kam yra gerai. Šiuo atveju daroma atvirkščiai ir standartas yra mažinamas, nuleidžiamas. Aš tik priminsiu visiems, kad buvo tokia socialinės politikos kūrėjų svajonė iš tiesų susieti socialinių išmokų augimą su realia, ką tik įvykusia infliacija. Tai pavyko padaryti būtent mažų pensijų gavėjams ankstesnėse kadencijose. Tai kodėl mes jiems bloginame situaciją, o ne geriname visiems likusiems, mes to nesuprantame, ir tai nėra teisinga socialinė politika.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl L. Kukuraičio ir T. Tomilino pasiūlymo dėl 18 straipsnio. Kas pritariate jam, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 121: už – 53, prieš – 33, susilaikė 35. Pasiūlymui nepritarta.

K. Adomaitis – replika po balsavimo.

K. ADOMAITIS (LF). Aš susilaikiau dėl šio siūlymo, nes, aišku, jis išdraskytų jau suplanuotą kitų metų biudžetą, bet noriu pasakyti, kad ministrės argumentai nebuvo logiški, nes visas biudžetas yra pagrįstas iš esmės BVP augimo prognozėmis, mokesčių surinkimo prognozėmis ir visais kitais dalykais. Tai pasakyti, kad neįmanoma suplanuoti biudžeto dėl to, kad kažkas gali būti prognozuojama, nėra logiška.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau kita pataisa dėl to paties 18 straipsnio taip pat L. Kukuraičio ir T. Tomilino. Prašau, gerbiamas Linai. Pristatysite ją?

L. KUKURAITIS (DFVL). Kokia čia pataisa? Atsiprašau, tuojau, čia gali būti ta pati susijusi, ar ne?

PIRMININKĖ. Galbūt gerbiamas Tomas?

L. KUKURAITIS (DFVL). Tuoj, atsiprašome.

PIRMININKĖ. Pataisa dėl 18 straipsnio.

L. KUKURAITIS (DFVL). Taip, čia yra susijusi, jeigu dėl to paties straipsnio, tai balsavimas įvyko.

PIRMININKĖ. Susijusi. Gerai, tai nereikalaujate balsuoti. Dėkoju. Dėl 18 straipsnio ar galime apsispręsti? Kas pritariate jam, balsuokime. Balsuojame už visą 18 straipsnį.

Balsavo 121: už – 87, prieš – 6, susilaikė 28. Visam straipsniui pritarta.

Dabar motyvai dėl viso 1-7 klausimo – Šalpos pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3311. J. Džiugelis kalba už.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Mieli kolegos, šiuo įstatymu bus panaikinta ilgus metus egzistavusi diskriminacinė nuostata, kad kai kuriems žmonėms su negalia iki 24 metų visiškai nepriklauso šalpos išmokos, taip dažnai nutinka, kai žmonėms su psichosocialine negalia yra nustatomas 45–55 % darbingumas, bet jie iš tiesų, na, reikalauja tam tikros pagalbos. Tai yra ištaisoma ši spraga. Priėmus šį įstatymo projektą, asmenims, netekusiems 45–55 % darbingumo ir sulaukusiems 24 metų, šalpos išmoka sieks nuo 197 iki 235 eurų. Aš tikrai kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui ir panaikinti šią diskriminacinę ir neteisingą nuostatą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, Pirmininke, ir dėkoju Vyriausybei, kuri atnešė šį įstatymą. Tikrai, kaip ir sakiau, 95 % įstatymo pritariu, jis yra sisteminis, jis yra geras, seniai lauktas. Dėkoju, kad buvo sujungti ir mūsų siūlymai, kuriuos mes teikėme 2021 metais, 2021-aisiais, atkreipiu dėmesį, prieš dvejus su puse metų pavasario sesijoje, bet galiausiai šiandien mes greičiausiai priimsime sprendimus. Vienintelė problema, sakau, tai yra finansavimo šaltinis. Paimti iš skurdžiausių ir atiduoti kitiems skurdžiausiems 30 mln. – tai nėra socialinė politika, nėra gerovės valstybė, mes tai turime suprasti. Kaip gerbiama ministrė sako, 30 mln. trūksta, jų nėra, tai rodo, kad mes būtent iš šitos grupės paimame ir atiduodame tai, kuriai skiriame 20 kelis milijonus, būtent žmonėms su negalia, kurie laukia jau labai ilgus metus. Džiugu, kad skiriame, gaila, kad paimame iš mažiausių pensijų.

O kalbant apie tai, kad joks ministras negali suplanuoti 30 mln. trūkumo, tai priminsiu, gerbiama ministre, kad globaliai trūksta 40 mln., kuriuos jums reikės suplanuoti ir perskirstyti iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos biudžeto. Sėkmės tai darant. Dėkui.

PIRMININKĖ. Motyvai už – M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Gerbiami Seimo nariai, tikrai pats įstatymo projektas labai lauktas ir labai reikalingas, jis sprendžia dvi esmines, aš sakyčiau, ilgalaikes problemas. Viena – tai teisingumas tarp žmonių su negalia, kita, kad galės pagaliau dirbti taip, kaip ir visi žmonės.

Deja, bet reikia pripažinti, kad dviejų problemų taip ir neišsprendžiame. Sunkią negalią turinčius žmones paliekame vis tikrai gyventi absoliučiai skurde. Tiesa, kad problema yra sprendžiama vis tikrai pačių silpniausių ir labiausiai skurstančiųjų sąskaita, kas nėra gerai. Tikiuosi, kad kitamet vis tikrai bus dar kartą peržiūrėta ir šie klausimai, šios problemos bus ištaisytos, nes taip spręsti klausimus tikrai nėra visiškai socialiai teisinga. Bet pats projektas labai labai reikalingas ir lauktas. Tai vis tiek siūlau palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami. Taigi balsuokime dėl 1-7 klausimo, projekto Nr. XIVP-3311. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 126: už – 109, prieš nebuvo, susilaikė 17. Šalpos pensijų įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.32 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3061(2) (priėmimo tęsinys)

Grįžtame į pačią posėdžio pradžią. 1-2.1 klausimas – Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3061(2). Taip pat yra priėmimo stadija. Balsuokime. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 125: už – 107, prieš – 1, susilaikė 17. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3061) priimtas. (*Gongas*)

10.33 val.

Valstybės socialinių fondų biudžetų sandaros įstatymo Nr. IX-547 3, 4 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3062(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-2.2 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3062(2). Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 125: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 26. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3062) priimtas. (*Gongas*)

10.33 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3063(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-2.3 klausimas – taip pat lydimasis įstatymo projektas Nr. XIVP-3063(2). Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 124: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 23. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3063) priimtas. (*Gongas*)

10.34 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 15, 35 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3064(3) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-2.4 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo projektas Nr. XIVP-3064(3). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 124: už – 108, prieš – 3, susilaikė 13. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3064) priimtas. (*Gongas*)

10.34 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3065(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-2.5 klausimas – lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3065(2). Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 22. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3065) priimtas. (Gongas)

10.35 val.

Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2913(3) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-3 klausimas – Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2913(3). Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120: už – 110, prieš – 2, susilaikė 8. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2913) priimtas. (Gongas)

10.35 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2907(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-4 klausimas – Švietimo įstatymo 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2907(2). Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 128: už – 126, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2907) priimtas. (Gongas)

10.36 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 15, 27, 30 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2609(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2609(2). Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123: už – 88, prieš – 2, susilaikė 33. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2609) priimtas. (Gongas)

10.37 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 22, 23, 32 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2610(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-5.2 klausimas – lydimasis Žemės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2610(2). Jo liko neapsvarstyta viena pataisa ir vienas straipsnis. Seimo narys S. Gentvilas dėl 2 straipsnio teikia pasiūlymą. Prašom pristatyti.

S. GENTVILAS (LSF). Techninė pastaba. Man priimtinas komiteto pritarimas iš dalies. Neprašau balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, pritarimas iš dalies priimtinas.

Gerbiami kolegos, ar galime 2 straipsnį priimti tokį, koks yra suredaguotas komiteto? Ar yra prieštaraujančių? Nematau. Galima priimti. Pritarta bendru sutarimu. Balsavimas. Motyvai. Pasižiūrėkime, ar yra dėl motyvų kas nors užsirašęs? Ne. Balsuokime dėl viso darbotvarkės 1-5.2 klausimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 127: už – 101, prieš – 2, susilaikė 24. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2610) priimtas. (*Gongas*)

10.38 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 18, 20, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2611(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-5.3 lydimasis klausimas – Teritorijų planavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2611(2). Jau apsvarstėme. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 126: už – 100, prieš – 2, susilaikė 24. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2611) priimtas. (*Gongas*)

10.38 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2936(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-6 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2936(2). Norėčiau pakviesti gerbiamą A. Matulą į tribūną, nes yra gauta pastabų, pasiūlymų. Pirmiausia dėl paties pirmojo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymo, tiksliau, pastabos.

A. MATULAS (TS-LKDF). Jam pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad atsiranda du nauji straipsniai pritarus tam pasiūlymui. Ar galime jiems abiems pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta. Tuomet buvęs 1 straipsnis tampa 3 straipsniu. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ir buvęs 2 straipsnis tampa 4 straipsniu. Dėl jo yra Seimo narės A. Armonaitės pasiūlymas. Tačiau pačios Aušrinės dabar nematau salėje. Galbūt komiteto pirmininkas galėtų pristatyti esmę?

A. MATULAS (TS-LKDF). Taip, kolegė Aušrinė siūlo, kad įstatymas įsigaliotų nuo liepos 1 dienos. Komitetas nepritarė. Už balsavo 5, susilaikė 3, prieš – 3. Motyvai, dėl ko nepritarė. Pati projekto teikėja sako, kad jeigu būtų draudžiama nauja į Lietuvą atvykusių piliečių kategorija, tam reikėtų apie 2 mln. papildomų lėšų. Sveikatos apsaugos ministerija, atrodo, iki liepos 1 dienos turi pateikti valstybės draudžiamų asmenų skaičių, po to Finansų ministerija apskaičiuoja, kokie asignavimai reikalingi ir kiek žmonių valstybė draudžia, o tai padaro per biudžeto svarstymą metų gale. Įsigaliojimas nuo liepos 1 dienos reikštų, kad sveikatos draudimas papildomai turėtų išleisti beveik 2 mln. eurų savo lėšų, o tai reiškia, kad gali nukentėti kiti drausti asmenys.

Todėl Sveikatos reikalų komitetas kaip dalykinis mano, kad toliau plėsti šito gyvulių ūkio negalima, nes jau dabar daugiau kaip 20 grupių žmonių turi sveikatos draudimo lengvatas. Kaip minėjau, nepritarė. Mano, kad turi įsigalioti nuo 2025 m. sausio 1 d.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuokime, ar yra 29 už tai, kad A. Armonaitės pataisa būtų svarstoma. Yra.

Motyvai. I. Šimonytė kalba už.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Man šiek tiek nesmagu girdėti, kai komiteto pirmininkas daugiausiai kalba apie asmenis, draudžiamus valstybės lėšomis, ir kalba apie privilegiją būti draustam valstybės lėšomis. Bet keičiami straipsniai, tiksliau sakant, tai yra tas pats straipsnis, bet ne tos dalys, kalba ne apie draudžiamus valstybės lėšomis, o apie ap-

skritai draudžiamus sveikatos draudimu. Į tą sąrašą taip pat būtų įtraukiami ir nenuolatiniai gyventojai, kaip yra siūloma Vyriausybės pateiktame projekte.

Mes čia galime daug spekuliuoti, kiek tų žmonių bus, kiek tų artimųjų ir nepilnamečių vaikų bus. Nepilnamečiams vaikams būtų taikomos tam tikros numatytos nuostatos. Gali būti, kad ten bus ir valstybės lėšomis draudžiamų, bet tai nėra faktas, toks pakeitimas automatiškai nereiškia žmogaus draudimo valstybės lėšomis, nes niekas nesiūlo keisti draudžiamų valstybės lėšomis asmenų pagrindų.

Todėl aš tikrai nematau, kad didelė problema leisti tam įstatymui įsigaliooti anksčiau, o jau toliau atitinkamai reaguoti, jeigu bus toks reikalas, pagal mūsų turimus faktinius duomenis. Kitaip mes net ir jokių faktinių duomenų neturėsime 2025 m. sausio 1 d. Ta problema, apie kurią kalba Antanas, bus lygiai tokia pati, kaip šiandien. Todėl siūlyčiau pritarti kolegės Aušrinės pasiūlymui ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Kolegos, ką tik kalbėjusi premjerė kaip ir nepaneigė to, kad gali reikėti papildomų lėšų. Mane, tiesą sakant, šiek tiek stebina toks didelis susirūpinimas atvykusiais iš kitų šalių piliečiais, jų artimaisiais, o savo piliečiais mes nelabai matome reikalo pasirūpinti. O turime turbūt rekordinį, iki šiol nematytą Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervą, juo yra balansuojamas netgi valstybės biudžetas.

Manau, nepamirškime savo gyventojų, prieš rūpindamiesi kitais. Kai jau jiems viską užtikrinsime, tada galėsime pasirūpinti ir kitais. Tikrai kviečiu nepritarti šiam siūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl A. Armonaitės pasiūlymo dėl 4 straipsnio. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 120: už – 72, prieš – 20, susilaikė 28. Pasiūlymui pritarta. Vadinas, Teisės departamento pasiūlymas netenka aktualumo.

Ar galime pritarti visam 4 straipsniui? Balsuojame. Kas pritariate 4 straipsniui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 125: už – 79, prieš – 20, susilaikė 26. 4 straipsniui pritarta.

Dabar motyvai dėl viso. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Balsuokime dėl viso 1-6 klausimo – Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121: už – 85, prieš – 10, susilaikė 26. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2936) priimtas. (Gongas)

10.46 val.

Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹, 15² straipsniais ir priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-3271(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas. 1-7 klausimą jau apsvaistėme ir pabalsavome, taigi 1-8.1 klausimas – Medžioklės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3271(2). Kviečiu V. Prancietį į tribūną. Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio... Atsiprašau, J. Jarutis, taip.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Niekio tokio. Frakcijos vardu prašau dėl Medžioklės įstatymo klausimo pusės valandos pertraukos.

PIRMININKĖ. Pusės valandos pertraukos. Kolegos, ar galime bendru sutarimu? (Balsai salėje) Gerai, pusės valandos pertrauka dėl Medžioklės įstatymo ir, suprantama, dėl lydimųjų.

10.48 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3167(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9.1 klausimas – Miškų įstatymo Nr. I-671 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3167(3). Priėmimo stadija. Sekundėlė! (Balsai salėje)

Aš norėčiau pakviesti gerbiamą komiteto pirmininkę, nes čia yra ir pagrindinis, ir lydimieji, ir yra gauta nemažai pastabų. Taigi 1-9.1 klausimas – projektas Nr. XIVP-3167, priėmimo stadija.

Yra gautos kelios Teisės departamento pastabos, pirmosioms dviem yra pritarta, trečiajai – nepritarta. Atsiprašau. (*Balsai salėje*) Taip. Tai pirmiausia dėl Teisės departamento pastabų prašau pristatyti komiteto nuomonę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, didžiajai daliai pastabų mes pritarėme. Nepritarėme vienai pastabai, kuri yra susijusi su datos nurodymu įstatyme. Bet mes būtent labai aiškiai apibrėžiame laiką, tai yra 1995 m. birželio 1 d., kada buvo įsigaliojęs įstatymas – patikslintos Trakų miesto, Vilniaus miesto ribos ir įėjo miškai, kurie buvo iki to laiko atkurti ir buvo kaimo teritorijose, o nuo to momento įėjo į miesto teritorijas. Būtent dėl tų miestų teritorijų mes ir matome būtinybę atsiskaičiuoti tinkamai už miškus su savininkais, todėl šiai Teisės departamento pastabai nepritariame.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taigi, pritarus pirmajai Teisės departamento pastabai, atsiranda naujas 1 straipsnis. Ar galime pritarti jam bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju.

Tada 2 straipsnis, suredaguotas pagal Teisės departamento pastabas. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Ir atsiranda 3 straipsnis. Dėl jo yra viena Teisės departamento pastaba, jai komitetas nepritarė. Gal galėtumėte trumpai pristatyti?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai va ši pastaba yra ta pati.

PIRMININKĖ. Ta pati. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime 3 straipsniui, suredaguotam pagal komiteto nuomonę, pritarti? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų dėl 1-9.1 klausimo niekas neužsirašė. Galime balsuoti. Kas pritaria Miškų įstatymo pakeitimui, balsuoja už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Tuoj paleidžiame balsavimą dėl 1-9.1 klausimo, projekto Nr. XIVP-3167.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103: už – 87, prieš nebuvo, susilaikė 16. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3167) priimtas. (*Gongas*)

10.51 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 4 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2126 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1^a straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3168(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9.2 klausimas – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo pakeitimo ir papildymo vienu straipsniu projektas Nr. XIVP-3168(3). Priėmimo stadija. Pirmiausia gerbiamos komiteto pirmininkės aš norėčiau paprašyti pradėti nuo Teisės departamento pastabos, kuri yra 5 puslapyje, nes paaiškinus ją projekte atsiranda naujas 1 straipsnis.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, į Teisės departamento visas pastabas šiuo atveju mes atsižvelgėme bendru sutarimu ir įstatymą papildėme ir sutvarkėme pagal Teisės departamento pastabas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taigi atsiranda naujas 1 straipsnis ir tuomet projekte yra keturi straipsniai. Nė dėl vieno iš jų nėra gauta Seimo narių pasiūlymų, tik Teisės departamento pastabos, joms komitetas pritarė. Ar galime pritarti visiems keturiems straipsniams, suredaguotiems pagal Teisės departamento pastabas? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu.

Ir dėl motyvų dėl viso užsirašė kalbėti R. Tamašunienė – motyvai už. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Mieli kolegos, iš tikrųjų kalbėdama apie tam tikrus pakeitimus, palankius piliečiams, kuriems negražinta žemė, aš pasisakau už. Tai yra atitaisoma klaida. Dabar nėra žmonėms apsisprendimo būdo, tik galimybė mišku gražinti turėtą žemę. Ta galimybė pratęsiama nuo Naujųjų metų iki gegužės 1 dienos.

Antras dalykas, kad tiems žmonėms, kuriems apskaičiuota kompensacija pinigais ir jie nesutinka, taip pat paliekama galimybė pasirinkti miško sklypą. Bet yra kategorija piliečių, nedidelė grupė žmonių Grigiškėse, kurie diskriminuojami ir jiems lieka du būdai, čia reikia garsiai pasakyti – tik miškas arba pinigai. Vilniuje dar bus galimybė pasirinkti individualios statybos arba kitos paskirties žemės sklypą, o grigiškiečiai tokios galimybės neturės. Tai irgi užprogramuoja, kad žmonės tikrai gali kreiptis šiuo klausimu į teismus. O Trakuose gyvenantiems piliečiams už

negražintą žemę sudaroma galimybė gauti žemės Lentvaryje, tai tas jų klausimas sprendžiamas ir irgi yra trys būdai, bet vienai kategorijai žmonių tų būdų nelieta.

Dar vienas svarbus momentas, kurį labai norėčiau akcentuoti, kad dabar NŽT nežinia kodėl Vilniaus miestui grąžina sklypus neva pataisyti, bet jie negrįžta į NŽT. Tai čia reikia tikrai labai didelio ministro įsitraukimo, nes ne šiukšles žmonėms reikia grąžinti, o tai, kas suplanuota, suprojektuota, tuos sklypus, dėl kurių žmonės turėjo teisėtus lūkesčius. Jau nedavė 13 sklypų, tai dabar dar eina atbulai – kas jau atiduota NŽT, grįžta į savivaldybes.

PIRMININKĖ. Laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Ažubalis – motyvai prieš.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, man čia kyla abejonių dėl šito įstatymo projekto. Norėčiau paklausti, ar yra padaryta skirtis tarp tų žemės nuosavybės savininkų, kurie paveldėjo, įsigijo, nusipirko žemės, ir tarp tų, kuriems po Vilniaus krašto okupacijos žemės sklypai, žemė už aktyvią veiklą okupacinėje ofensyvoje tiesiog buvo padovanota. Tai čia jau skirtingi dalykai. Ar buvo į tai atsižvelgta? Dėkui.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Audroniau, mes nediskutavome šitomis temomis įstatymo priėmimo metu. Dabar čia motyvai prieš ar už, nesupratau. Ar jūs pasisakėte prieš?

PIRMININKĖ. Gerbiama pirmininke, nevertėtų diskutuoti, nes šiuo atveju jūsų funkcija kiek kita.

Gerbiami kolegos, motyvai yra išsakyti ir apsispręskime balsuodami. Atsiprašau, kadangi priėmimas, ministras S. Gentvilas kelia ranką, motyvai už.

S. GENTVILAS (LSF). Aš, išgirdęs A. Ažubalio abejones, norėjau nuraminti. Tiek R. Tamašunienę, kuri visada tikrai akį *laiko ant teisybės atstatymo*, ypač lenkų tautybės piliečiams. Įstatymas suderintas taip, kad ir vilniečiai, ir trakiškiai atgautų žemę. Kai kur, kur žemės nebeliko, o Vilnius yra paskelbęs, kad Grigiškių mieste, nes Vilniaus savivaldybėje yra du miestai – Vilniaus miestas ir Grigiškių miestas, tai Grigiškių mieste nebėra laisvos žemės, todėl Grigiškėse yra laukiantys, rodos, 20 keli gyventojai, tai jie turės galimybę atgauti arba mišku, arba pinigine kompensacija. Toks buvo STT reikalavimas. Mes atsižvelgėme į STT reikalavimą, kad tie, kas kažkada Grigiškėse turėjo nuosavybę, staiga negautų teisės į kur kas brangesnę Vilniaus žemę. Beje, toks buvo STT reikalavimas ir komitetas į tai atsižvelgė. Kviečiu pritarti.

Paskutiniai susitikimai ir pasirinkimai bus kovą–balandį. Tikiuosi, visi laukiantys eilėje pasirinks. Kitu atveju bus išmokama pinigine kompensacija. Dėkui. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. K. Mažeika – motyvai už.

K. MAŽEIKAI (DFVL). Ačiū, Seimo Pirmininke. Išties pritardamas tam, ką akcentavo būtent Specialiųjų tyrimų tarnyba, noriu tik palinkėti, kad pabaigtų išspręsti žmonių problemą, kuri yra jų konstitucinė teisė į nuosavybę. Tik turbūt klausimas kyla dėl grąžinimo mišku. Norėtusi palinkėti, kad vis dėlto atėjus laikui toje vietoje, kur dabar yra miškas, nebūtų išmiškinta, nebūtų užstatyta namais ir taip toliau. Su šiuo palinkėjimu kviečiu, kolegos, pritarti šiam projektui ir galų gale išspręsti tą klausimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – E. Rudelienė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų, kolegos, kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą, nes daugybę metų savivaldybėse, kuriose žemė buvo atkelta žmonėms, kurie laukia eilėse, nebuvo galimybės grąžinti tam tikrose teritorijose. Sudarysime galimybę, kad galbūt kitame mieste galės turėti... Ne mieste, o teritorijoje toje pačioje savivaldybėje grąžinti žemę, bent jau pasiūlyti grąžinti, kur yra laisvų plotų, ir jeigu žmonės sutinka, tai užbaigti procedūrą. Todėl kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pagaliau visi motyvai išsakyti. Apsispręskime ir balsuokime dėl Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3168(3). Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3168) priimtas. (Gongas)

R. Tamašunienė norėtų replikuoti po balsavimo.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Mielie kolegos, iš tikrųjų piliečių nuosavybės grąžinimas belikęs išskirtinai lenkų tautybės žmonėms, kurie virš 30 metų negali disponuoti savo turtu. Kai kurie nesulaukė, jau mirė, galbūt galėjo panaudoti pardavę žemę ar kitais būdais savo reikmėms.

Antras dalykas. Nėra istorijoje ir pasaulyje konservatorių sugalvotos reformos, kuomet žemė buvo skraidinama ir konservatorių nariai gavo jos Vilniaus rajone, pritaikius ekvivalentą, dar daugiau, negu turėta kažkur kitur Lietuvoje. Dėl to ta problema ir atsirado. Dabar mes sprendžiame problemą dėl būtent Konservatorių partijos priimtų sprendimų šitaip skraidinti žemę ir sukelti šitokią chaosą valstybėje.

Gerbiamas Ažubali, taip baisiai susijaudinęs, už ką lenkai gavę žemę, tai tą žemę jie turėjo nuo senų senovės ir jie gavę adekvačiai neteisingai. Dabar labai svarbu, kad ta reforma būtų padaryta teisingai. Tai žmonės, kurie gyvena čia, šioje žemėje, kai kurie – 700 metų. Mes turime čia visų proproprietorių kapus ir žinome, kur jie yra. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Sprendimas priimtas. Replikos išsakytos.

10.59 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 2 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2115 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3169(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-9.3 klausimas – taip pat lydimasis Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3169(2). Šį pakeitimą sudaro keli straipsniai. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Ar gerbiama komiteto pirmininkė galėtų trumpai pakomentuoti Teisės departamento pastabą?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad įstatyme mes įrašome, kad NŽT vadovas gali įgalioti tarnautoją, kuris turi pavaldinių, bet atkreipė dėmesį, kad ir ūkio dalies tarnautojas gali turėti pavaldinių, tai siūlo komitetui pataisyti, kad nebūtų dviprasmybių ir kad galėtų pavedimus duoti tik atliekantys administravimo funkcijas. Mes tą ir padarėme.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju. Pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti jam bendru sutarimu? Dėkoju. Ir dėl 3 straipsnio tiesiog atkreiptinas dėmesys, kad buvo data 2023 m. gruodžio 1 d., tai gal gerbiama pirmininkė tiesiog informuotų...

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Kadangi įstatymas buvo registruotas anksčiau, buvo tikėtasi, kad jis bus priimtas anksčiau, ir data buvo nurodyta kita. Dabar mes tiesiog atidedame į šio mėnesio pabaigą, kad būtų sutvarkyta viskas.

PIRMININKĖ. Ar galime tokiam suredaguotam 3 straipsniui pritarti? Tiksliai datą – gruodžio 31 dieną, kaip aš supratau.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gruodžio 31 diena.

PIRMININKĖ. Gruodžio 31 diena. Ar galima šiai datai ir visam straipsniui pritarti? Ačiū, pritarta. Ir dėl viso dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsisprendime balsuodami dėl darbotvarkės 1-9.3 klausimo – Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 87, prieš nebuvo, susilaikė 20. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3169) priimtas. (*Gongas*)

11.03 val.

Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 8, 9, 15, 16, 17, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2125 2, 3, 4, 6, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3170(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-9.4 klausimas – Žemės reformos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3170(2). Dėl 1 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Gerbiama pirmininkė, jūs galėtumėte pakomentuoti?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai lygiai tokia pati pastaba, kad Nacionalinės žemės tarnybos vadovas galėtų būtent įgalioti asmenį, kuris atlieka administravimo funkcijas.

PIRMININKĖ. Taip.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėl visų straipsnių yra šis Teisės departamento pasiūlymas ir mes visur sutvarkėme pagal tai.

PIRMININKĖ. Pritarus šiai pastabai, ši nuostata atsiranda dėl kiekvieno straipsnio. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti imtinai straipsniams nuo 1 iki 6, suredaguotiems pagal Teisės departamento pastabą? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Bal-suokime dėl darbotvarkės 1-9.4 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 8. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3170) priimtas. (*Gongas*)

11.04 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 10, 11, 12, 13, 22, 27, 30, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30¹, 35¹, 35² ir 66 straipsniais įstatymo Nr. XIV-2114 5, 8, 10, 17, 18, 21, 22, 24, 27, 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3171(3) (priėmimas)

Ir darbotvarkės 1-9.5 klausimas – paskutinis lydimasis Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3171. Dėl 1 straipsnio yra gauta viena Teisės departamento pastaba. Gerbiama pirmininke!

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Čia ta pati apie valstybės tarnautoją, atliekantį viešojo administravimo funkcijas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Nuo 2 iki 5 straipsnių imtinai nėra gauta pastabų ir pataisymų. Ar galime pritarti kiekvienam bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento trys pastabos. Prašom pakomentuoti 6 straipsnį ir komiteto nuomonę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Pirmoji Teisės departamento pastaba, kuriai siūloma pritarti iš dalies, yra susijusi su ta pačia Teisės departamento abejone dėl 1995 metų datos įrašymo. Aš ją pristačiau prie pirmojo įstatymo projekto. Tai mes šitai daliai siūlome pritarti iš dalies, nes dar yra siūlymas ir patikslinti formuluotes. Mes tiesiog papildomai rašome, kad būtų labai aišku – „miesto savivaldybės teritorija“. Dėl šitos dalies atsižvelgta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 6 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta. Dėl 7 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Jos abi yra techninio pobūdžio, tai joms abiem pritarta.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti 7 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta. Ir nuo 8 iki 11 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate projektui Nr. XIVP-3171, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 105, prieš nėra, susilaikė 9. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3171) priimtas. (*Gongas*)

11.07 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3187(3) (priėmimas)

Toliau apsvarstysime pagal eilę, dar nepraėjo pusė valandos. Darbotvarkės 1-10.1 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už

darbą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3187(3). Tai yra taip pat priėmimo stadija ir priimsime pastraipsniui. Komiteto pirmininką J. Džiugelį kviečiu į tribūną, kadangi yra gauta ir Teisės departamento, ir Seimo narių pataisų.

Dėl 1, 2, 3 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Lygiai kaip ir dėl 4 straipsnio. Ar galime visiems keturiems pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra gautos dvi Teisės departamento pastabos. Prašom pristatyti komiteto nuomonę.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Dėkoju. Dėl 5, 6, 9 ir 2 straipsnių yra gautos penkios Teisės departamento pastabos. Į jas visas yra atsižvelgta ir siūlome joms pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiame kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu 5 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū.

Dėl 6 straipsnio yra gauta viena Teisės departamento pastaba. Atsiprašau, ne viena, dvi Teisės departamento pastabos. Pristatykite komiteto nuomonę.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Pritarta.

PIRMININKĖ. Dėl 6 straipsnio Teisės departamento...

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, kaip ir minėjau, dėl 5, 6, 9 ir 2 straipsnių yra gauta Teisės departamento pastabų, joms visoms yra pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl 6 straipsnio taip pat yra gauti G. Kindurio, L. Kukuraičio ir kitų Seimo narių pasiūlymai. Gerbiame kolegos, kas iš jūsų pristatys pasiūlymą dėl 6 straipsnio?

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Taigi vėl sugrįžtame prie socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokesčio. Sugrįžtame, nes socialinių darbuotojų bendruomenė nepritaria siūlomam reguliavimui, tai yra vietoj dabar galiojančios nuostatos, kad socialiniams darbuotojams minimalieji pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami 30 %, įstatyme pakeista, kad jie didinami tik 21 %. Komitete nepritarta. Išsakytas argumentas, kad didesnius nei minimaliuosius koeficientus įstaigos vadovas gali numatyti įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje. Kartu pasakyta, kad tokiam siūlymui įgyvendinti reikėtų virš 7 mln. biudžeto lėšų.

Taigi akivaizdu, kad vadovas gali nustatyti didesnius koeficientus tik kai turės tam lėšų, o jei įstatymas nenumatys 30 % didinimo vietoj 21 %, tai tokių lėšų įstaiga ir negaus. Todėl didesnės algos nei įstatyme numatyti minimalieji koeficientai socialiniai darbuotojai ir negalės tikėtis. Todėl yra teisinga nepažeisti socialinės srities darbuotojų dabartinių lūkesčių ir įstatyme palikti dabar galiojančią nuostatą socialinių paslaugų srities darbuotojams minimaliuosius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus didinti 30 %. Taigi siūlome įstatymu nenaikinti socialinių paslaugų srities darbuotojų teisėtų lūkesčių gauti didesnę darbo užmokesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas pirmininke, ar galėtumėte pristatyti komiteto nuomonę?

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Taip. Atkreipiu dėmesį, jog Seimas svarstymo stadijoje nepritarė šiam pasiūlymui. Argumentai yra keli. Vienas yra tas, jog jau didėja 21 % bazinis dydis. Taip pat nėra numatyta 7,7 mln. eurų valstybės lėšų valstybės biudžete. Šiam pasiūlymui nėra pritarta. Komitetas balsavo: 5 buvo už, 5 susilaikė ir pirmininko balsas lėmė nepritarimą šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 palaikantys tolesnį šio pasiūlymo svarstymą? Taip, yra. Motyvai. A. Dumbrava kalba už.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Man truputį gėda dėl mūsų Socialinių reikalų ir darbo komiteto, kad mes negalime apginti socialinių darbuotojų, nerodome tokio didžiulio noro, didžiulio troškimo, kad socialiniai darbuotojai tikrai turėtų... (*Triukšmas salėje*) (Jeigu galima, vyrai, trupučiuką tyliau.) ...turėtų didesnę atlyginimą. Tai tie žmonės, kurie neina streikuoti, kurie nesiskundžia tomis sąlygomis. Nors jie irgi galėtų eiti ir streikuoti, ir skųstis, ir galbūt boikotuoti kažką savo darbą, tačiau jie dirba kantriai, su mažais atlyginimais, darbas jų dažnai būna pavojingas, rizikingas. Tikrai mes galėjome ir privalėjome surasti, 7 mln. eurų čia nėra kažin kas. Ir tikrai labai gaila, kad mes labai daug kalbame, kada būna socialinių darbuotojų šventės, visa kita, tai mes paplaviname liežuvius ir bandome kažką įsiteikti, tačiau kai reikia priimti konkrečius sprendimus būtent dėl tos kategorijos žmonių, tai mes nededame pastangų. Tai labai gaila. Aišku, siūlau vis dėlto pritarti tam siūlymui ir surasti tų papildomų lėšų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Navickienė kalba prieš.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų man kitą kartą yra šiek tiek apmaudu tai, kad mes čia sakome, kas gėda, kas ne gėda, bet iš tikrųjų labai gėda yra klaidinti žmones ir truputį manipuliuoti skaičiais. Kalbant apie skaičius, jeigu mes šiandieną įstatyme turime 21 %, tai jokių būdu nereiškia, kad kažkam kažkas mažėja. Mes įtvirtiname grindis nuo didesnės bazės, kuri reiškia, kad tos srities darbuotojams yra įtvirtinamos grindys ne blogesnės, negu buvo iki šiol. Keičiasi dydis todėl, kad pasikeitė bazė. Tai mes čia kalbame apie grindis. Taip, darbdavys turės teisę skirti didesnę atlyginimą ir taikydamas koeficientus, ir kitais sprendimais.

Nepaisant to, mes čia daug kalbame apie socialinius darbuotojus, jų svarbą valstybei, ir tai nėra tušti žodžiai. Vyriausybė skiria papildomai 5,5 mln. eurų, 5,5 mln. eurų šalia šio įstatymo tam, kad kiltų socialinės srities darbuotojų atlyginimai, ir jie nuo kitų metų kils. Tie pinigai papildomai yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos asignavimuose, kad socialiniai darbuotojai pajustų atlyginimų kėlimą. A kategorijos socialinių darbuotojų atlyginimų kėlimas – apie 120 eurų.

Taigi, kolegos, nemanipuliuokime, neklaidinkime. Socialinius darbuotojus vertiname ir suprantame jų darbo svarbą ne tik žodžiais, bet ir finansais. Tai labai prašyčiau nepritarti pasiūlymui, turint mintyje, kad šiuo įstatymu yra ne tik įtvirtinamos grindys, bet ir papildomi asignavimai (5,5 mln.) šios srities darbuotojų atlyginimams kelti nuo kitų metų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pabalsuokime dėl G. Kindurio, L. Kukuraičio ir kitų pasiūlymo, jam komitetas nepritarė ir dėl jo motyvai buvo ką tik išsakyti.

Balsavo 120: už – 56, prieš – 29, susilaikė 35. Pasiūlymui nepritarė.

Dabar turėsime apsispręsti dėl viso 6 straipsnio. Toliau posėdžiui pirmininkaus pavaduotojas P. Saudargas.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Replika po balsavimo – gerbiamas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Labai ačiū. Aš matau, sėdi finansų ministrė ir šypsosi. Šalia sėdi Monika ir sako, kad kažkas klaidina. Tai jeigu kas nors salėje įrodys, kad 21 yra daugiau už 30, tai atiduosiu savo vieno mėnesio atlyginimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną – gerbiamas A. Dumbrava. Prašom.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Pirmiausia, mieli kolegos, norėčiau pasveikinti Visagino „Gerosios vilties“ progimnazijos kolektyvą. Jie atvyko šiandien pas mus. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Sveiki, gimnazistai. (*Plojimai*)

A. DUMBRAVA (LVŽSF). O ministrei vis dėlto norėčiau pasakyti: gerbiama ministre, jeigu viskas yra gerai, tai kodėl socialinių darbuotojų bendruomenė yra nepatenkinta šiuo įstatymu, labai nusivylusi? Tai kur čia nesueina galai? Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat per šoninį mikrofoną – gerbiama premjerė I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš galiu pakomentuoti, kur čia yra galai. Paprastai taip būna, kai jau kažką peržiūri geryn, tai tada visiems atrodo, kad nepakankamai. Tai yra visiškai normalu. O gerbiamam Algiui galiu pasakyti paprastą dalyką, kad būna šitaip, nes 21 % nuo 100 yra daugiau negu 30 % nuo 80, ar ne? (*Šurmuly, juokas salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir dar per šoninį mikrofoną – gerbiamas L. Kukuraitis. Prašau. Pasutinis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Tai korektiškumo dėlei turime pasakyti, kad visais kartais, kai didinavome koeficientus, socialiniam darbuotojui būdavo užtikrinamas 30 % viršus. Dabar nėra teisinga – dabar mes didiname koeficientus, o socialiniam darbuotojui paliekama 21 %. Vadinasi, *santykių* su biudžetiniu sektoriumi socialinių darbuotojų darbo užmokesčiai yra 7 % mažesni, negu yra dabar. Procentiškai tai bus kasmet, kiekvieną kartą, kai bus didinami koeficientai. Šiais, kitais ir tolesniais metais bus 21 %, o ne 30 %, kurie egzistavo per visus koeficientų kėlimus iki šiol.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiami kolegos, gal jau išsisakėme. Tai dabar dėl viso 6 straipsnio. Taigi, balsuojame dėl viso 6 straipsnio. Visi pasiūlymai dėl jo yra apsvastyti.

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 65, prieš – 1, susilaikė 58. Taigi, straipsniui yra pritarta. Dėl 7 straipsnio nebuvo pasiūlymų, galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 8 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų, galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 9 straipsnio buvo Seimo narių gerbiamo L. Kukuraičio ir T. Tomilino pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Tai dabar gerbiami kolegos pristatys pasiūlymą. Gerbiamas L. Kukuraitis turbūt, ar ne? Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Gerai. Tai pasiūlymo esmė tokia, kad visa biudžetinių įstaigų darbuotojų vertinimo sistema nuo veiklos vertinimo pereis į lūkesčių vertinimą. Visos profsąjungos teigia, kad tai yra per daug subjektyvu, palikta vadovo lūkesčių sričiai, ir dėl to darbuotojai nesi-
jaučia saugiai. Šuo atveju Biudžetinių įstaigų darbuotojų apmokėjimo įstatyme niekur nėra nurodyta vieta, kur turi būti suformuoti lūkesčiai, kad žinotumei, ką vertina. Kadangi nėra to įrašyta, mes pasiūlėme suformuluoti aiškias metines veiklos užduotis. Tačiau komitete buvau patikintas Vyriausybės atstovų, kad Vyriausybės tvarkose (jos patvirtina, kaip užtikrinti šio įstatymo įgyvendinimą) yra nuostata, kad turės būti įrašyti sutarti metiniai lūkesčiai. Kadangi tai yra poįstatyminiam akte, aš šitą pasiūlymą tiek dėl 3 dalies, tiek dėl 4 dalies atsiimu.

PIRMININKAS. Atsiimate. Labai dėkui. Dabar dėl 9 straipsnio liko Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Taip pat L. Kukuraičio ir T. Tomilino pasiūlymas dėl kitos dalies. Ar jūs šitą atsiimate, ar ne?

L. KUKURAITIS (DFVL). Jeigu dėl 4 dalies, tai atsiimame.

PIRMININKAS. Dėl 10 dalies.

L. KUKURAITIS (DFVL). 10 daliai, kiek atsimenu, yra pritarta. Tuoju. Taip. Galiu pristatyti.

PIRMININKAS. Prašom pristatyti. Jeigu neatsiimate, tada pristatykite būtent šitą. Prašau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Šioje įstatymo dalyje kalbama apie biudžetinių įstaigų vadovų ir darbuotojų veiklos vertinimą. Galbūt aš pristatysiu ir kitus, nes jie yra labai panašūs.

PIRMININKAS. Taip, trys susiję, tai ir pristatykite.

L. KUKURAITIS (DFVL). Mes įtraukiame: kai yra vertinami biudžetinių įstaigų darbuotojai, kad būtų vertinami ne blogiau, negu vertinama pagal Darbo kodeksą. Šiuo atveju pasiūlytos nuostatos buvo šurkštesnės, prastesnės darbuotojų atžvilgiu negu Darbo kodekse, todėl įrašėme tokius tikslinamuosius žodžius: gali būti teikiamas kvalifikacijos tobulinimas, gali būti atleidžiamas iš pareigų, jeigu labai prastai yra įvertintas porą kartų. Lygiai tas pats yra dėl 10 straipsnio, dėl skatinimo sistemos. Kadangi komitetas pritarė bendru sutarimu, prašome pritarti ir čia. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komitetas pritarė bendru sutarimu. Ar gali Seimas pritarti šioms pasiūlymams bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar visam 9 straipsniui gal bendru sutarimu? Galime? Gerai, galime bendru sutarimu 9 straipsniui.

Dabar 10 straipsnis. Jau buvo L. Kukuraičio ir T. Tomilino pasiūlymas, jam pritarėme ir aptardami 9 straipsnį, tai gal ir šiam galime bendru sutarimu pritarti? Analogiškas. Dėkoju, pritarta. Visam 10 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 11 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 12 straipsnio nebuvo. Palaukite, čia jau reikia pasižiūrėti. Ieškau, ar buvo pasiūlymų. 12 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar priedai. Dėl 1 priedo nėra pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 priedo yra pasiūlymas. Tuoju mes jį surasime. 26 puslapyje, jeigu kas turite spausdintą. Yra Seimo nario T. Tomilino pasiūlymas dėl priedo. Prašau pristatyti.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, mano pasiūlymas yra grąžinti teisingumą auklėto-
jams, dažniausiai dirbantiems darželiuose, taip pat ir darželiuose, turinčiuose specialiųjų porei-
kių vaikų. Jų atlyginimai visada buvo tos pačios kategorijos kaip ir mokytojų arba specialiųjų pe-
dagogų. Prieš kurį laiką jų atlyginimo koeficientai pateko į kitą, daug žemesnę, kategoriją. Dabar
mes turime didžiulę problemą, ypač specialiųjų poreikių vaikų turinčiose mokyklose, ten, kur
auklėtojai dirba visą dieną ir tikrai užtikrina tą auklėjimo ir ugdymo procesą. Todėl yra didžiulis
tos bendruomenės prašymas grąžinti tą *status quo*, daugelį metų egzistavusią. Kai mes darželio
auklėtojus *atiršome* nuo auklėtojų, tikrai atsirado problema, mes turime tokį atlyginimų konkuren-
cingumą, kuris neužtikrina darbuotojų pasiūlos, trūksta darbuotojų. Todėl yra didelė problema.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 palaikantys pasiūlymą, kad jį svarstytime? Balsuojame,
taip bus aiškiau. Ar yra 29 palaikantys pasiūlymą, kad jį svarstytime? Taip, dabar balsuojame tik
dėl pasiūlymo svarstymo.

Užsiregistravo 68, balsavo 60: už – 49, prieš – 3, susilaikė 8. Taigi yra. Dabar komiteto nuomonė. Komitetas nepritarė. Prašau.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Taip, komitetas nepritarė ir dėl šio pasiūlymo balsavo: už buvo 2, susilaikė 9. Pagrindiniai argumentai yra dėl to, kad auklėtojai neugdo mokinių pagal švietimo programas, bet juos prižiūri. Taip pat ir dėl to, kad 2024 metams finansinis poreikis būtų 6,7 mln., 2025 metams – 7,1 mln. eurų ir šios lėšos nėra suplanuotos valstybės biudžete.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi apsispręsimė balsuodami dėl T. Tomilino pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Balsuojame dėl pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Argumentus girdėjome, dabar balsuojame dėl pasiūlymo.

Užsiregistravo 114, balsavo 109: už – 46, prieš – 30, susilaikė 33. Pasiūlymui nepritarė. Toliau. Kitas pasiūlymas taip pat buvo gerbiamo T. Tomilino.

T. TOMILINAS (DFVL). Čia tas pats, tas pats.

PIRMININKAS. Gerbiama R. Tamašunienė – replika po balsavimo.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Taip, aš paspaudžiau mygtuką, bet aš norėjau balsuoti už. Įskaitykite.

PIRMININKAS. Gerai, dėl protokolo – jūsų balsas už. Gerai. Dabar prašau pristatyti kitą savo pasiūlymą.

T. TOMILINAS (DFVL). Jau pristatyta, tai tiesiog tas pats siūlymas.

PIRMININKAS. Toks pat siūlymas. Tai neprašote balsuoti. Jau Seimas apsisprendė. Gerai, tada komitetas čia taip pat nepritarė, mes apsisprendžiame taip pat, kaip Seimas ką tik balsavo, – nepritari.

Toliau tada, jeigu aš neklystu, pasiūlymai Seimo narių jau yra kaip ir visi. Viskas. Dabar yra... (*Balsai salėje*) 2 priedui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Ir dabar yra tikrai dėl 20... dėl 2 straipsnio Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Tai turbūt galime pritarti straipsniui su šiuo pasiūlymu bendru sutarimu, taip? Dėkoju, pritarta. Taigi pastraipsniui procedūra įveikta. Motyvai už – gerbiama J. Šiugždinienė. Dėl viso. Prašom.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Kolegos, labai noriu paraginti balsuoti už. Šis įstatymo projektas yra be galo svarbus. Noriu pabrėžti, jog čia yra mokytojai, ne tik mokytojai, bet ir koncertmeisteriai, ir švietimo pagalbos specialistai, ir mokyklų vadovai. Atlyginimų biudžetas nuo kadencijos pradžios iki kitų metų pabaigos išaugs beveik 70 %, tai yra tikrai didžiulis augimas. Mokytojų atlyginimai auga kitais metais nuo sausio 1 dienos 10 %, o nuo rugsėjo 1 dienos – dar 10 %. Taigi, visus raginu balsuoti, palaikyti. Na, labai svarbu, jog tai, ką mes esame sutarę Nacionaliniame politinių partijų susitarime, būtų įgyvendinta. Tai dėkui, kolegos, už palaikymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama kolegos, kai bus suformuota nauja Vyriausybė kitais metais, tikrai reikės jai grįžti prie šių klausimų, nes šis projektas kartu su valstybės tarnybos reforma, kartu su pareigūnų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais – visa tai sudaro tą bendrą paketą gana prastų reformų, kurios buvo priimtos per kančias šiame Seime, protestuojant opozicijai. Gaila, kad visuomenės įsitraukimas galbūt buvo gana neaktyvus ir tų pagrindinių pokyčių neigiamų bruožų beveik nepavyko atlenkti ir pakeisti, bendras liberalizacijos kvapas čia yra labai ryškus, viršininkų savivalės įgalinimo taip pat labai daug. Na, mes suprantame šios Vyriausybės ir daugumos kryptį, mes ją nuosekliai kritikuojame, bet tikiuosi, kad kitais metais nauja valdžia koreguos, nebūtinai viską griaus, žinoma, kokių nors gerų dalykų yra ir jūsų atneštų. Prieš pakėlimus niekas, žinoma, rankos kelti negali, bet bendras bruožas yra gana radikaliai liberalus, dešiniojo sparno, o mes jį kritikuojame ir jam prieštaraujame.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už – gerbiamas J. Džiugelis. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiama kolegos, priėmus šį įstatymo projektą, iš esmės gerės biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo sistema, ji taps konkurencingesnė ir teisingesnė. Numatomas ne tik atlyginimų didinimas, bet ir daugiau alternatyvių skatinimo priemonių, tokių kaip vienkartinė piniginė išmoka, papildomos poilsio dienos, kvalifikacijos kėlimo finansavimas ir kitos. Minimalūs atlyginimo dydžiai padidės nuo 65 iki 610 eurų. Pavyzdžiui, at-

lygis slaugytojų padėjėjams, ugniagesiams gelbėtojams, vairuotojams, virėjams didės 69 eurai. Apskaitininkams, sandėlininkams, sekretoriams – 65 eurai. Teisininkams, buhalteriams, bibliotekininkams – 80 eurų. Struktūrinio padalinio pavaduotojui – 87 eurai, struktūrinio padalinio vadovui – 83, įstaigos vadovo pavaduotojui – 257 eurai, įstaigų vadovams – 610 eurų. Tikrai kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui, nes esmingai pasikeis valstybės biudžetinių įstaigų darbo apmokėjimo tvarka.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir prieš – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gražios kalbos apie tai, kaip bus. Aš manau, kad praėjus 3 mėnesiams mes gausime ne vieną skundą, ir nesvarbu, kur sėdime – kairėje, dešinėje, kai pradės veikti ir Valstybės tarnybos, ir Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas. Pirmininkas šneka apie kažkokią teisingesnę sistemą. Teisingesnė sistema yra, kai yra daug objektyvių dalykų, nulemiančių tą teisingą sistemą. Jeigu tai sprendžia vienas vadovas, tai iki teisingumo čia labai toli. Kaip sako patarlė, vadovas neturi būti geras – vadovas turi būti teisingas. Deja, sprendžiant iš skundų ir kreipimusi į Darbo inspekciją, Lietuvoje dar labai daug darbdavių, kurie toli nuo to teisingo įvaizdžio ir savo sprendimų. Mes įvedame labai daug subjektyvumo į šitą įstatymą, nes ir priėmimas, ir premijavimas, atlyginimo nustatymas, vertinimas yra sutelkiami vienosė rankose. Aš labai abejoju.

Sutinku su pirmininku, kad tikrai geresnė, nes jeigu jūs pažiūrėsite į tą lentelę, tai vadovams vidutiniškai didės 600. Tikrai mažus atlyginimus gaunantiems vadovams atlyginimai didės 600, o darbuotojams – 60. Tikrai, kas nenorėtų gauti 600 daugiau? Tikrai ta sistema yra šiek tiek geresnė, ypač vadovams. Todėl tikrai neraginu balsuoti už šitą įstatymą, juo labiau kad darbo užmokesčių 2025 metais mes skaičiuosime imdami 2022 metų vidurkį, o jis buvo 1 tūkst. 900, nors jau dabar yra 2 tūkst. 100.

PIRMININKAS. Laikas.

A. SYSAS (LSDPF). Yra daug tokių dalykų, dėl kurių negalima pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas. Dabar už gerbiama M. Navickienė. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, apie ką man yra šitas įstatymas ir valstybės tarnybos reforma apskritai? Apie tai, kad mes turime kryptį stiprinti socialinį dialogą, susitarimus dėl atlygio politikos, kuri turėtų atsirasti įstaigose susitarus abiem pusėms, tiek tarp darbdavių, vadovų, tiek tarp darbuotojų atstovų, profesinių sąjungų. Ir mes visas šitas galimybes suteikiame tiek su valstybės reforma, tiek su šiuo įstatymu. Tai ir lankstesnis darbo užmokesčio reguliavimas, kai suteikiame daugiau galimybių įstaigų vadovams kartu su darbuotojų atstovais apsispręsti dėl darbo apmokėjimo sistemos, taip pat siekiame, kad biudžetinėse įstaigose daugėtų skatinimo ir darbuotojų motyvavimo įrankių ir priemonių. Sudaromos lanksčios galimybės darbo apmokėjimo sistemose, būtent nustatomose pagal Vyriausybės patvirtintas rekomendacijas, detalizuoti pareiginės algos koeficientus ar jų režius pagal toje įstaigoje sutartus kriterijus, tokius kaip profesinio darbo patirtis, išsilavinimas, veiklos sudėtingumas, atsakomybės ir savarankiškumo lygis, papildomų įgūdžių ar žinių, svarbių einamoms pareigoms, turėjimas, darbo sąlygos ir kiti kriterijai.

Antras dalykas, kas yra svarbu šiame įstatyme, profesionalių vadovų, apmokamų konkurencingu atlygiu ir orientuotų į viešojo sektoriaus efektyvumą, veikimą... Mes žinome, kad tokių žmonių ypač trūksta regionuose.

Trečias dalykas – minimaliųjų pareiginės algos koeficientų padidinimas, apie tai daug diskutavome, kad atlygis už ne kvalifikuotą darbą, apmokamas minimaliuoju mėnesio atlyginimu, nebūtų sulyginamas su atlygiu už kvalifikuotą darbą. Būtent dėl šio įstatymo minimalieji pareiginės algos dydžiai padidės maždaug 47 tūkst. darbuotojų. Jau nekalbu apie mokytojų ir kitų pedagogų, darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygų gerinimą, kas yra nustatyta šiame įstatyme.

Kolegos, esame gerame kelyje. Labai kviečiu palaikyti, pritarti ir balsuoti už šitą įstatymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš – gerbiamas L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui, posėdžio pirmininke. Iš tiesų tai yra tektoniniai pakeitimai biudžetiniame sektoriuje ir tikrai gaila, kad visuomenė taip mažai domisi. Turime kelis šimtus tūkstančių darbuotojų, dirbančių šiame sektoriuje, ir, man atrodo, yra per mažai diskusijos, per mažai reakcijos netgi į tai, kas čia yra teikiama.

Darbo kodeksas buvo liberalus (taip jis buvo vertinamas, jo pakeitimai, socialinis modelis), o šis įstatymas ne vienoje vietoje savo liberalumu netgi lenkia Darbo kodeksą. Išbraukiama nemažai saugiklių, kuriais darbuotojai, dirbantieji sektoriuje, rėmėsi. Tai yra naikinama darbo užmokesčio kintamoji dalis, vienodos sąlygos premijoms gauti, darbo stažo įtaka darbo užmokesčiui ir panašiai. Visa tai yra paliekama darbdavio ir darbuotojo susitarimui.

Darbuotojų darbo sąlygos priklausys nebe nuo bendrųjų kriterijų, o išskirtinai nuo įstaigų vadovų malonės. Daug kas *nuleidžiama* į vadovų ir darbuotojų susitarimus, bet jeigu jie nesusitars, vadovas darbo sąlygas nulems vienašališkai. Kai kurios nuostatos, pavyzdžiui, dėl automatinio darbuotojų atleidimo, esant nepatenkintiems vertinimu ar premijomis, net liberalesnės negu DK. Tai reiškia, kad privačiame sektoriuje dirbantys darbo sąlygų prasme jausis saugiau negu viešajame.

Taip pat keičiama vertinimo paradigma: darbuotojų veikla bus vertinama nebe nudirbtų darbų, o išpildytų ar neišpildytų lūkesčių aspektu. Kas laukia darbuotojų, jeigu merai į savo įstaigas skirs politinio pasitikėjimo, o ne profesionalius, kompetentingus vadovus? Tai mes turėsime politines darbo įstaigas, darbo... užimtumo tarnybas. Tikrai nesinori biudžetinio sektoriaus paversti tuo, turint galvoje, koks politinis nepotizmas vyksta, vis dar yra gajus, ypač regionuose.

Na, o papildomai socialinių darbuotojų koeficiento mažinimas nuo 30 iki 21 % tikrai yra labai trumparegiškas, nes mūsų visuomenėje labai sparčiai auga socialinių paslaugų poreikis. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už – gerbiama I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Gal nebūčiau kalbėjusi, bet manęs niekaip nepalauja stebinti kolegų, kurie bent jau skelbia, kad yra kairieji, toks absoliutus ignoravimas to, kad socialinis dialogas valstybėje tikrai turėtų būti stiprinamas ir socialinis dialogas turi vykti ne profesinių sąjungų su Vyriausybe ir Finansų ministerija, o visų pirma su tuo, kas yra darbdavys. Dabar man atrodo, kad mes kaip tik turime tą situaciją, kai niekam neverta ir nėra net intereso kalbėtis su savo vadovu, su savo institucijos vadovybe, o iš karto reikia eiti į Vyriausybę, į Finansų ministeriją, nesvarbu, kokia ji būtų ir kokia ten Vyriausybė būtų, pagal T. Tomilino pranašystes.

Vis tiek neturi būti visos problemos sprendžiamos aukščiausios valdžios lygiu ir tik vienu įmanomu būdu, tai yra padidinant automatiškai darbo užmokestį, jį tiesiog indeksuojant ir nesukant sau galvos, kad žmonės dirba skirtingai, žmonės nori skirtingai prisiimti atsakomybę, žmonės nori skirtingai prisiimti krūvio. Į visas šitas galimybes reikia taip pat atsižvelgti, nes dabartinė labai nelanksti darbo apmokėjimo sistema labai dažnai lemia tai, kad tie žmonės, kurie dirba geriausiai, savo galimybes labai greitai išsemia ir jiems nebėra ko pasiūlyti. O mes vis dėlto viešajame sektoriuje turime gana didelį stygių žmonių, turbūt didžiausią stygių iš visų veiklų, kad kas nors galėtų čia tais žmonėmis labai mėtytis. Bet lankstumas, kuris atsiranda, nemanipuliuojant, nekuriant kažkokių dirbtinių schemų, išsivalvojant ten kažkokių papildomų krūvių ir panašių dalykų, kaip tik leistų normaliai sudėlioti darbo užmokesčio sistemą dėl to tariantis su darbuotojų atstovais. Manau, kad darbovietė yra ta vieta, kur su darbuotojų atstovais turi būti tariamasi pirmiausia, o jau sisteminės problemos turi būti sprendžiamos Seime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Na, valstybė žengė dar vieną stiprų žingsnį centralizavimo link. Visi kolegos iš kairės pusės išdėstė visus argumentus. Kad socialinis dialogas vyktų, pirmiausia to socialinio dialogo reikia norėti. Iš tikrųjų profsąjungos visos kvietė kalbėtis apie tai, dėl tos neparengtos, neišdiskutuotos reformos teikė daug pasiūlymų, bet į juos nebuvo atsižvelgta. Mes jau pradžioje tos reformos supratome, kad tai yra būdas tikrai perkelti galios svertus iš vienos vietos į kitą. Aš manau, kad tai yra tikrai socialiai neteisinga tų žmonių, kurie tikisi geresnių rezultatų iš šios reformos, atžvilgiu. Todėl kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama kolegų, dabar apsispręsim balsuodami. Pratešiu balsavimo laiką, beje, iki Vyriausybės valandos arba pusvalandžio. Susitarsime vėliau, kaip dirbame. Dabar balsuojame. (*Balsai salėje*) Susitarsime vėliau, o dabar balsuojame dėl įstatymo, kurį ką tik apsvaistėme, dėl jo diskutavome, išsakėme motyvus. Priėmimas. Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo įstatymo

projektas Nr. XIVP-3187(3). Balsuojame. Priėmimas. Paskui tarsimės, kaip dirbame toliau. (*Balsai salėje*) Pratęsiai langą iki Vyriausybės valandos arba pusvalandžio.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 72, balsavo 72: už – 71, prieš – 1, niekas nesusilaikė. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Gerbiamas L. Kukuraitis per šoninį mikrofoną. Prašom.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Aš repliką po balsavimo. Aš visiškai pritariu mūsų Ministrui Pirmininkei, kad socialinis dialogas įstaigos viduje turi būti vystomas, bet kai yra įrašas, jeigu kolektyviškai nesutariama, vienašališkai sprendžia vadovas, mes suprantame, koks tai bus kolektyvinis dialogas. Jeigu nėra bendrų nuostatų, jie net neturės kuo remtis. Šia prasme mes juos įmetame į tam tikrą kovą, kuri daugeliu atvejų baigsis nesėkmingai darbuotojų naudai, nes vadovai neturės pinigų. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau per šoninį mikrofoną gerbiamas V. Bukauskas. Prašau.

V. BUKAUSKAS (*DPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, į Lietuvos Respublikos Seimą atvyko Telšių krašto Upynos bendruomenės nariai pasveikinti jūsų su artėjančiomis šventėmis. Labai ačiū už apsilankymą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikinamės su Telšių krašto bendruomenės nariais. Sveikiname. Gero vizito Seime!

Dabar per šoninį mikrofoną gerbiamas J. Džiugelis. Prašau.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Na, aš visgi norėčiau sureaguoti į šią netiesą, kuri buvo kalbama gerbiamo Seimo nario. Pavardės neminėsiu, kad neįsivėlčiau į diskusijas. Socialinių darbuotojų atlyginimai nėra mažinami iki 21 %. Jie yra didinami iki 21 %. Socialiniai darbuotojai gaus daugiau kitais metais.

O atskirai norėčiau visgi padėkoti gerbiamam K. Vilkauskui, kuris, nepaisant to, kad turėjo atskirąją nuomonę ir balsavo prieš, bent neboikotavo įstatymo priėmimo. Tai yra labai svarbu visam viešajam sektoriui, kad šis įstatymo projektas šiandien buvo priimtas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, labai triukšmas salėje. Dabar, gerbiami kolegos, kaip minėjau, balsavimo langą pratęsiu iki Vyriausybės valandos arba pusvalandžio, dėl to dar susitarsime, nes reikia dėl visų projektų dar balsuoti.

11.44 val.

Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹, 15² straipsniais ir priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-3271(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar, kadangi praėjo jau daugiau kaip pusė valandos pertraukos, grįžtu prie Medžioklės įstatymo 5 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-3271. Lydimieji taip pat bus. Dėl visko tuoj susitarsime. Dar ir gerbiamus teisėjus reikia paskirti, tai greičiausiai, kad mes nespėsime, bet kai jau nespėsime ir lipsime į Vyriausybės valandą, tada ir susitarsime, ką darome toliau. Bet reikia viską labai svarbiai apsvarstyti.

Gerbiamas V. Pranckietis į centrinę tribūną. Gerbiamas V. Mitalas per šoninį mikrofoną.

V. MITALAS (*LF*). Dėl vedimo tvarkos. Aš tikrai siūlyčiau, kadangi balsavimo langas baigėsi 11 val. 40 min., mes tada dalyvaujame posėdyje, bet balsuojame jau po pietų.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, negi jūs negirdėjote? Aš pratęsiai balsavimo langą, kaip mes jau šimtą kartų šią kadenciją esame padarę. Viskas. (*Balsai salėje*) Nematau jokio pagrindo šitai vykstančiai diskusijai. Kolegos, reikia ir dėl teisėjų balsuoti. Jūs norite žmones paleisti namo va taip? Viskas!

Judame toliau, judame pastraipsniui. 1 straipsnis. Ar nėra jokių pasiūlymų? Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Taip pat yra tikrai Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvada, jai komitetas pritarė. Galime su šiuo siūlymu bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 3 straipsnio jau yra gerbiamos premjerės I. Šimonytės pasiūlymas. Sudarysime galimybę. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, truputį rimties salėje! Gerbiama premjerė pristatys siūlymą. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Mieli kolegos, štai ir vėl aš su ta pačia gramatine klaida. Kai prasidėjo visa šita istorija, ji prasidėjo labai kilniai – leiskime šauliams ir savanoriams turėti tam tikrą įrangą, kuri bus labai svarbi ginant valstybę, ir leiskime įsigyti, bet apie medžioklę tai, gink Dieve, tikrai mes dabar nekalbame. Nepraėjo nė treji metai, ir štai mes kalbame apie Medžioklės įstatymą, ir jau, deja, ne pirmą kartą, ir leidimą jau medžiotojams dabar naudoti įrangą, kuri šiuo metu naudoti yra neleidžiama. Man atrodo, mes daugybę kartų jau esame apie tai diskutavę ir čia visokiais epitetais vieni kitus pavadinę. Čia kas ką šmaikščiau sugalvoja, tą ir pasako. Aš tai nešmaikštausiu. Tiesiog labai nuoširdžiai noriu pasakyti, kad iki šiol buvo galima gyventi be šitų technologinių inovacijų. Nelabai aišku, kodėl reikia tas technologines inovacijas diegti dabar. Su krašto gynyba tai neturi nieko bendro ir nereikėtų tuo manipuliuoti, bet ačiū, kad šiame epizode jau tuo manipuliuojama mažiau. Dabar atrodo, kad kažkam labai norisi turėti tiesiog didesnę rinką turtingesnių žmonių negu šauliai ir savanoriai. Gerbtinas noras, teisėtas interesas, bet vis dėlto Seimas turbūt turėtų subalansuoti visus interesus. Vis dėlto medžioklė, kaip tam tikra žmogaus ir gyvūno kova, kuris yra gudresnis, gal turėtų vykti ne taip, kaip krepšinyje, kai nepataikai į krepšį, tai tada nuleiskime krepšį žemyn ir tada visiems bus lengviau pataikyti. Siūlau palaikyti mano pasiūlymą ir neįteisinti siūlomos įrangos – naktinių taikiklių naudojimo medžioklėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš laikau, kad yra turbūt 29 remiantys šį pasiūlymą. Salėje tikrai bus, ar ne? Komiteto nuomonė. Prašau. Gerbiamas V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Ką tik išgirdau vieną žodį apie manipuliaciją, tai norėčiau, kad tokie žodžiai neskambėtų, nes vakar ir komitete buvo lygiai taip pat prašoma nemanipuliuoti. Komitetas nemanipuliuodamas – 7 už balsavo – atmetė Seimo narės I. Šimonytės pasiūlymą. Susilaikiusių ir kitaip balsavusių nebuvo.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar motyvai dėl pasiūlymo. Už – gerbiama A. Gedvilienė. Prašau.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš negirdėjau, gerbiamas V. Pranckietis neįvardino nė vieno motyvo, dėl ko buvo atmestas gerbiamos premjerės pasiūlymas. Bet, gerbiami kolegos, mes daugiau kaip metus apie tai diskutuojame. Man atrodo, kad tai yra tikrai vertybinis klausimas ir čia yra visuomenės skaldymas. Visuomenę mes skaldome prieš Kalėdas, tada prieš metus su šituo klausimu irgi pradėjome prieš Kalėdas ir toliau tą patį tęsiame. Aš labai agituojau palaikyti premjerės pasiūlymą, nes pirminis įsipareigojimas teikiant Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą buvo kartu su pažadu, kad tikrai mes net nebandysime įteisinti naktinių taikiklių medžioklėje – čia tikrai krašto gynybai. Šiandien mes turime tokią realybę, kad mes bandome buldozeriu įteisinti naktinius taikiklius. Aš tikrai labai agituojau palaikyti premjerės pasiūlymą, kuriuo vis dėlto siūloma neleisti įteisinti šitų naktinių taikiklių, ir balsuoti prieš. Jeigu vis dėlto šitas pasiūlymas nebus priimtas, aš pati ketinu ištraukti kortelę ir nedalyvauti įstatymo priėmimo, agituojau tą daryti ir kitus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Aš labai gerbiu šviesią mūsų premjerės logiką, bet skaitydamas argumentus, dėl ko premjerė nori uždrausti naudoti šituos prietaisus medžioklėje, iš tikrųjų stebiuosi, nes čia mes ir šiaip liekame beveik vieni Europoje to neturėdami.

Buvo susitarimas, kad ne ministro įsakymu, bet įstatymu pabandytume įteisinti šituos prietaisus. Buvo toks susitarimas, todėl projektas ir pateiktas. Pateiktas visiškai atskirai, nepriklausomai nuo to pirmojo, kur susiejama su gynyba. Toliau. Tuose argumentuose, apie kuriuos aš pradėjau, yra kalbama apie paskatinimą kažkodėl kitas brangias priemones įsigyti. Na, kas čia ką gali skatinti? Toliau, naudojimo įgūdžiai paliesti. Tai medžiotojai treniruojasi tam skirtose vietose, šaudyklose, o ne miške. Ką tu miške prisitreniruosi, vienas šūvis ir eini namo.

Toliau. Argumentuose kalbama apie komercinę naudą. Čia mes apie komercinę naudą net nesvajojame. Mes čia svajojame apie modernių priemonių, šiuolaikinių priemonių panaudojimą. Toliau, apie tamsųjį paros metą šituose argumentuose. Na, būtent žvėrys, apie kuriuos mes kalbame šitame projekte, ir yra tie naktiniai žvėrys, ir niekas jų nebaido. Mes nekalbame, kad gyvūnas turi turėti pranašumą, ar ne, nes medžioklė vis tiek vyksta, jinau neuždrausta. Taigi, čia yra medžiotųjų meistriškumas, o meistriškumą padidinti kaip tik ir įgalins šito projekto priėmimas.

PIRMININKAS. Laikas!

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ir medžiotojai prašo suteikti kokybišką šūvį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas. Gerbiama premjerė be eilės per šoninį mikrofoną. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Taip, nors pasiūlymą pateikė Seimo narė I. Šimonytė, bet pasinaudosiu vis dėlto teise kalbėti kaip premjerė be eilės. (*Šurmulyš salėje*) Gerbiamas S. Jovaiša ką tik suklaidino Seimą sakydamas, kad premjerė siūlo kažką uždrausti. Tai aš noriu priminti, kad šitos įrangos naudojimas yra uždraustas šiuo metu. Premjerė nesiūlo nieko uždrausti, I. Šimonytė taip pat.

PIRMININKAS. Dėkoju už patikslinimą. Gerbiama kolegą, dabar balsuosime dėl gerbiamos I. Šimonytės pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Balsuojame dėl pasiūlymo. Visi girdėjote? Balsuojame dėl I. Šimonytės pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. (*Triukšmas salėje*) Rimties salėje! Ne visi gal spėjo ateiti. Balsuojame dėl pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 121, balsavo 119: už – 51, prieš – 44, susilaikė 24. Taigi pasiūlymui nepritarta.

Toliau yra gerbiama Seimo nario A. Vyšniausko pasiūlymas dėl šio straipsnio. Gerbiamas Andriau Vyšniauskai, prašau pristatyti siūlymą.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų čia jau buvo paminėta, kad visa šita iniciatyva dėl naktinio matymo taikiklių įteisinimo medžioklėje prasidėjo nuo gynybos klausimų. Pagrindinis argumentas, du pagrindiniai argumentai buvo tie, kad, pirmas dalykas, medžiotojai yra tie asmenys, kurie, turėdami ginklus ir turėdami atitinkamus taikiklius, galėtų prisidėti prie šalies gynybos, galėtų būti vienas iš šalies gynybos ramsčių. Jeigu įteisinsime šiuos taikiklius, tai jų apyvarta rinkoje padidės ir tiek šauliai, tiek kariai savanoriai, tiek medžiotojai galės jų turėti daugiau.

Kaip žinome, vien turėti ginklą ar turėti naktinio matymo taikiklį nepakanka. Reikia karo atveju žinoti, kaip ginti valstybę, turėti praktinius įgūdžius, turėti taktikos įgūdžius ir panašiai. Šiuo metu tuos įgūdžius galima įgauti kariuomenėje, būnant kariu savanoriu, taip pat ir Šaulių sąjungoje, baigus bent jau bazinį šaulio kursą.

Todėl mano siūlymas yra labai paprastas: jeigu jau įteisiname naktinio matymo taikiklius, leiskime juos turėti tikrai šauliams, baigusiems kursą, taip pat kariams ir kariams savanoriams. Atitinkamai ką tai reikštų? Tai ir padidintų Šaulių sąjungos dalyvių skaičių, kadangi atsirastų papildoma motyvacija medžiotojams ateiti į Šaulių sąjungą. Atitinkamai kiekvienas medžiotojas, turintis tokį įrenginį, turėtų bent jau minimalius taktikos įgūdžius karo atveju. Kviesčiau palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš manau, kad salėje yra 29 palaikantys, ar ne? Pakelkime rankas, kas palaiko siūlymą. Yra tikrai. Tai gerai. Dabar, kolegą, komiteto nuomonė. Prašom. Komitetas nepritarė, tai komiteto nuomonę išdėstys.

V. PRANCKIETIS (LSF). Komitetas nepritarė pasiūlymui, nes juo siaurinamas ratas medžiotojų (dabar skaitysiu visus motyvus), kurie galėtų medžioti su projekte įtvirtintais įrankiais ir priemonėmis. Pritarus šiam pasiūlymui, su projekte įtvirtintais įrankiais ir priemonėmis galės medžioti tik tie medžiotojai, kurie priklauso Lietuvos šaulių sąjungai ir yra baigę bazinį šaulio įgūdžių kursą arba yra profesinės karo tarnybos kariai, kariai savanoriai, arba kitos savanoriškos nuolatinės karo tarnybos kariai. Kitiems medžiotojams medžioti su naktiniais taikikliais ar jų priedais, pritvirtintais prie optinių taikiklių, medžiodant šernus, lapės, mangutus, paprastuosius meškėnus, kanadines audines, nutrijas ir ondatras, nebus galima. Todėl komiteto nariai, tarp kurių yra keturi mokslų daktarai, trys jiems prijauciantys, balsavo vienbalsiai prieš tokį pasiūlymą – 7.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už pasiūlymą kalbės gerbiamas K. Adomaitis. Prašom.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamieji Seimo nariai, pastaruoju metu mes ginklo naudojimą vis labiau siejame su pasiruošimu ginti tėvynę. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas norintiems gauti ginklą įveda egzaminus, kad turėtų išklaudyti pilietinio pasipriešinimo kursą. Klausimas, ar tai neturėtų būti taikoma ir medžiotojams, ir platesniu ratu?

Aš manau, kad šis siūlymas tikrai yra logiškas. Kai sako, kad medžiotojai, apsiginklavę šautuvais ir naktiniais taikikliais, eis ginti Lietuvos, man iš tiesų kyla klausimas, ar tikrai galime būti tikri, kad visi eis ginti Lietuvos? Gal dalis eis ginti Lietuvos, o dalis medžiotojų, man yra tekę matyti, gal eis ir į kitą šalį ir prisijungs prie jos kariuomenės? Tai man būtų tikrai ramiau, jeigu mes

plėstume tas naktinių taikiklių naudojimo galimybes tik tiems, kurie yra patriotiškai nusiteikę, kurie yra pasiryžę ginti Lietuvą mūsų kariuomenėje. Šitą pasiūlymą kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Pocius. Prašau.

A. POCIUS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tik iš dalies pritarčiau gerbiamo A. Vyšniausko siūlymui. Bet, žiūrėkite, varu šauliams medžiotojams suteikti galimybę medžioti su naktinio matymo taikikliu tikrai čia yra ne tas kelias. Su bizūnu į Šaulių sąjungą tikrai nereikėtų varyti.

Noriu priminti, kad, pagal Karo padėties įstatymą, krizės atveju, karo padėties metu būtų aktyvuojamos komendantūros. Ir įstatyme yra numatyta, kad prie komendantūrų būtų priskiriami Šaulių sąjungos koviniai būriai, komendantiniai būriai, Lietuvos piliečiai, partizaniniai būriai ir kiti piliečių ginkluoti susivienijimai ir junginiai. Lietuvoje yra nemažai statutinių organizacijų, kurios taip pat turi galimybę naudoti ginklus. Ir tie žmonės ateis į komendantūras, su jais ateis ir medžiotojai. Juos visus suvaryti į Šaulių sąjungą, aš tikrai nemanau, kad reikėtų, būtent kalbant apie tai, kad jie tik tada galėtų įsigyti ir naudoti tuos naktinio matymo taikiklius. Aš manau, medžiotojus reikia motyvuoti, kad jie įsigytų naktinio matymo taikiklius, o kitos institucijos galės naudoti juos pagal tai, kam jie yra skirti. Aš manau, tie žmonės ir apsispręs, ar įsigyti tuos naktinio matymo taikiklius, ar ne. Aš tikrai nepritariu Andriaus siūlymui. O dėl viso įstatymo, aišku, aš siūlysiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar ir apsispręsimе balsuodami dėl A. Vyšniausko pasiūlymo, jam komitetas nepritarė. Balsuojame.

Užsiregistravo 119, balsavo 117: už – 50, prieš – 41, susilaikė 26. Pasiūlymui nėra pritarta.

Gerbiami kolegos, dėl šio straipsnio taip pat buvo A. Vyšniausko pasiūlymas. Bet čia yra analogiškas, susijęs, taip? Nereikalaujate balsuoti? Nereikia balsuoti, taip? (*Balsas salėje*) Reikia? Gerai, suteikime žodį gerbiamam A. Vyšniauskui. Bet juk čia susijęs, čia tas pats, susijęs. Jei mes nepritarėme pirmam, kaip mes antram pritarisime? Argumentuokite. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Antras yra susijęs su data.

PIRMININKAS. Ne, čia ne dėl datos. (*Balsas salėje*)

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Dėl datos. Buvo vienas dėl esmės, kitas dėl datos. Aš dėl datos taip pat prašau balsuoti. Aš siūlau, kad įsigaliotų po metų.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, aš atsiklausiu dar kartą. Mes dabar svarstome jūsų kitą pasiūlymą dėl 3 straipsnio. „Kai medžiotojas priklauso Lietuvos šaulių sąjungai ir yra baigęs bazinį šaulio įgūdžių kursą...“ Jisai susijęs su ką tik prieš tai balsuotu pasiūlymu. Čia ne dėl datos dar. (*Balsas salėje*) Taip, bendras. Dėl šito balsuoti nereikia. Atsiimate. Gerai. Dabar visam 3 straipsniui galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne. Gerai, balsuojame dėl 3 straipsnio. Dėl viso 3 straipsnio balsuojame.

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 68, prieš – 35, susilaikė 11. Taigi pritarta 3 straipsniui.

Dėl 4 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 5 straipsnio buvo... (*Balsas salėje*) Negalite 4 straipsniui?.. Gerai, balsuojame dėl 4 straipsnio. Balsuojame. Tik aš atkreipiu, gerbiami kolegos, dėmesį, kad mes labai stipriai išiveršime į Vyriausybės valandą, dar teisėjus reikia patvirtinti.

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 71, prieš – 34, susilaikė 7. Pritarta 4 straipsniui.

Dėl 5 straipsnio buvo Seimo nario J. Urbanavičiaus pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar čia galime bendru sutarimu, ar ne? Galime.

Toliau buvo Seimo nario A. Vyšniausko pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Jeigu pritarė tam... A. Vyšniauskas pasakys. Prašau. Iš vietos. Įjungsime jums, motyvuokite.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, pirmiausia reikėtų balsuoti dėl mano pasiūlymo, nes jis buvo registruotas pirmiau. Nesvarbu, komitetas pritarė ar nepritarė, bet mano registruotas keliomis dienomis anksčiau, tai reikėtų dėl jo balsuoti. Aš dabar pabandysiu jį pristatyti.

Kadangi tiek rinka turės prisitaikyti, tiek ir, matyt, reikės poįstatyminių teisės aktų, plius dar mes nesame kai kurių lydimųjų priėmę, jie niekaip nesugeba pasivyti, akivaizdu, su visu tuo už-

truksime. Aš siūlau, kad įsigaliojimas būtų nuo 2025 m. sausio 1 d. Nieko čia nenutiks, metus dar palauksime naktinio matymo taikiklių miškuose. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Teisus gerbiamas A. Vyšniauskas, jo buvo pirmiau įregistruotas, taigi turime apsispręsti. Taip, mano, posėdžio pirmininko, klaida, kad leidau Seimo nario J. Urbanavičiaus pasiūlymui pritarti. Taigi balsuojame dėl A. Vyšniausko siūlymo. Ai, atsiprašau, labai atsiprašau, tai gerbiamas komiteto pirmininkas komiteto argumentus.

V. PRANCKIETIS (LSF). A. Vyšniausko pasiūlymas yra, kad įsigaliotų įstatymas 2025 m. sausio 1 d., ir komitetas, balsavus už 7, daugiau kitaip balsuojančių ir nebuvo, nutarė nepritarti tokiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Gerbiamas V. Mitalas – dėl vedimo tvarkos.

V. MITALAS (LF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mes jau įlipome į Vyriausybės valandą ir aš siūlau pradėti Vyriausybės valandą. Ne tiktai opozicija turi klausimų, aš taip pat turiu klausimų šiai Vyriausybei, dėl to norėčiau Vyriausybės valandos. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, baigsime klausimą ir tada apsispręsimė, ką toliau darome. Na, tai trumpiau diskutuokime. Motyvai dėl šio pasiūlymo. Nematau dėl motyvų, tai tada balsuojame. Dabar balsuojame dėl A. Vyšniausko siūlymo dėl datos. Labai didelis chaosas salėje. Gerbiame kolegos, susikaupkite.

Užsiregistravo 114, balsavo 113: už – 41, prieš – 49, susilaikė 23. Taigi pasiūlymui nepritarta.

Dabar grįžtu prie Seimo nario J. Urbanavičiaus pasiūlymo. Ar jam galime bendru sutarimu? Komitetas pritarė. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Gerai, palaukite. (*Balsai salėje*) Tylos salėje! Ar yra reikalaujančių balsuoti? (*Balsai salėje*) Gerai, vadinasi, pritariame J. Urbanavičiaus pasiūlymui... (*Balsai salėje*) Yra? Gerai, balsuojame dėl J. Urbanavičiaus pasiūlymo, ar jį svarstome dar. Balsuojame.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Dar nepristatytas. Tai gal reikėtų jį pristatyti?

PIRMININKAS. Gerai, stabdomė balsavimą. Atliksime viską pagal procedūras. Dabar J. Urbanavičius pristatys savo pasiūlymą, jūs patys norite. (*Balsai salėje*) Prašau. J. Urbanavičius pristatys savo pasiūlymą. Aš nesuteiksiu. Prašau.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF) Kolegos, labai trumpas ir aiškus klausimas. Prašome įsigaliojimo datą nukelti dėl techninių dalykų, kad tvarkos būtų spėtos parengti. Komitetas tam pritarė, aš sutinku. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komitetas pritarė, nuomonė aiški, niekas neužsirašė kalbėti. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Užsiregistravo 101, balsavo 94: už – 72, prieš – 14, susilaikė 8. Taigi pasiūlymui pritarta.

Ir visas 5 straipsnis. Ar reikia balsuoti dėl 5 straipsnio? Galime bendru sutarimu 5 straipsniui pritarti? Ne, girdžiu, kad reikalauja balsuoti. Balsuojame dėl 5 straipsnio, dėl viso 5 straipsnio balsuojame.

Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 69, prieš – 37, susilaikė 5. Pritarta 5 straipsniui.

Dabar dėl viso motyvai bus. Tai gerbiamas A. Petrošius dėl viso – už. Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Gerbiame kolegos, visuomenės supriešinimas šiuo klausimu yra absoliučiai dirbtinis ir vien tik todėl, kad viena visuomenės grupė galvoja, kad tai yra gyvybės ir mirties klausimas. Jeigu iš vienos pusės turime argumentus ir solidžią laikyseną, tai kitoje pusėje remiamasi emocija, kviečiama Seimo narius užversti laiškais su prašymais, kartais ir grasinimais dėl politinės ateities. Na, štai šiandien gavome ir laišką iš miško nuo stirmos. O šiemet buvo eina ma ir dar toliau – siūlomas privalomas įsitraukimas į Šaulių sąjungą. Man tai skamba kaip tyčiojimas iš savanoriškos organizacijos, taip pat iš medžiotojų bendruomenės. Šiandien tie žmonės, kurie yra už įvairias teises ir laisves, atrodo radikaliausi per visą diskusiją, nes panašu, kad egzistuoja tik viena tiesa – ta, kuri yra priimtina jiems.

Negi tikrai nuoširdžiai tikite, kad naktinių taikiklių įteisinimas turėtų didelę nepataisomą, neigiamą įtaką gamtai ir gamtosaugai? Kitų šalių praktika rodo, kad nė velnio. Prašote palikti šansą gyvūnams gyvybę išsaugoti nors tamsoje, tai aš turiu atkreipti dėmesį, kad didžioji medžioklės dalis vyksta būtent naktį. Naktinis taikiklis yra technologija. Man visiškai nesuprantama, kodėl vienoje srityse technologijos yra skatintinos ir priimtinos, o štai būtent šiame sektoriuje raginama grįžti prie pirmykščių bendruomenių naudotų medžioklės būdų. Medžiotojams yra

pavesta reguliacinė funkcija, todėl mes turime suteikti tokius įrankius, kurie yra reikalingi šiai funkcijai atlikti. Medžiotojas įprastai atlieka vieną šūvį, pasišviesdamas naktiniu taikikliu, be jo, na, bet atlieka tik vieną. Norėtųsi, kad medžiotojas galėtų išsirinkti silpniausią gyvūnų bendruomenės narį, nešauti mamos, kai galbūt to daryti nereikia, o po šūvio sužeistiems žvėrimis nereikėtų kankintis.

Naktinį taikiklį galime prilyginti šiandien žvejyboje naudojamai „LiveScope“ technologijai, kuri leidžia skrosti vandenį ir itin tiksliai matyti vaizdą, pasirinkti taikinį, masalą pateikti jam tiesiai prieš akis. Nykstant žuvims šiomis technologijomis naudojamės, o štai drastiškai augant gyvūnų skaičiui, transporto priemonių susidūrimų su gyvūnais skaičiui, nepaisydami diegiamų saugos priemonių kažkodėl iškeliamo technologijų klausimą kaip vertybinę katastrofą. Jeigu norime būti vakarietiška šalis, būkime vakarietiška šalis visais klausimais, o ne tik selektyviai tais klausimais, kurie jums atrodo vakarietiški.

PIRMININKAS. Kas? Atsiprašau. Gerbiama I. Pakarklytė – prieš.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ką gi, šiandien svarstant pataisas labai gražiai atskleisti tikrieji šio projekto motyvai, tai yra tiesiog paprastesnė, smagesnė medžioklė, paprastesnė pramoga, brangesni žaisliukai. Taip, tikrai naktinio matymo taikikliai yra brangūs. Daugybė mitų buvo paskleista tiek dėl to, kad naktinių taikiklių įvedimas medžioklėje yra reikalingas suvaldant afrikinio kiaulių maro plitimą. Tą paneigia kontroliuojančios institucijos ir sako, kad prie šernų populiacijos didėjimo prisideda patys medžiotojai šerdami šernus baltymingu pašaru, taip pat neimdami ir nemedžiodami patelių.

Kitas dalykas, ką dar pastebėjo Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, kad ir taip jau spalio gale rizikos zona buvo sumažėjusi ir iš trečio lygio perkelta į antrą lygį. Vadinasi, net ir neturėdami naktinių taikiklių mes matome, kad tas afrikinis kiaulių maras yra valdomas.

Kitas dalykas. Visi argumentai dėl gynybos ir saugumo, šiandien puikiai įsitikinome, yra tiktai priedanga. Taip pat ir atsakingos institucijos, Krašto apsaugos ministerija išsakė, kad naktinių taikiklių įteisinimas medžioklėje su krašto gynyba ir saugumu neturi absoliučiai nieko bendro. STT šiame projekte taip pat išvelgia rizikų ir išvelgia, kad ateityje gali būti tam tikrų korupcinių susitarimų.

Pastebėsiu, kad projektas yra absoliučiai buldozeriu stumiamas ir tai tikrai kelia labai daug klausimų dėl proceso skaidrumo. Tikrai pati nedalyvausiu šitame balsavime ir raginu ir kitus taip daryti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašau. Tuoj įjungsiu mikrofoną. Tuoj, palaukite. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kai skamba tokie argumentai, tiesiog baisu net ir klausytis, net ir už galvos norisi imtis. Kaip aš suprantu, kai kurie sako, jeigu nepataikai į krepšį, tai reikia nuleisti lanką. Matyt, kai kas nuleido.

Dabar sako, kad tai yra smagus pomėgis ar smagus laisvalaikio praleidimo būdas ir tai yra bandymas susidoroti su gyvūnais. Tai aš vis dėlto klausausi savo kolegės Ievos, klausausi premjerės ir niekaip nesuprantu, kodėl dar Vyriausybė neįregistravo projekto grįžti į pirmąją bendruomenę ir kad visa laukinių gyvūnų medžioklė būtų ietimis ir lankais? Ką jūs darote? Jeigu jūs norite sulyginti, kad medžiotojas būtų lygus gyvūnui, tai gražinkite lankus ir gražinkite ietis.

Kolegos, jūs patys suvokiate, ką jūs šnekate? Ta naktinė optika yra Rytų Europoje, toje pačioje Vokietijoje, Austrijoje, Lenkijoje įteisinta. Jinai ir yra tam skirta, kad gyvūnas nebūtų sužalojamas, kad gyvūnas būtų sumedžiojamas vienu šūviu, kad nereikėtų jo ieškoti ir jam nereikėtų kankintis. Toks ir yra jos tikslas, tam ir yra sukurta ir padaryta. Jūs dabar bandote priešingai pasakyti, kad toliau būtų smaginamasi ir šaudoma į vieną žvėrį 5–6 šoviniais, ar pataikiau, ar nepataikiau. Jį sužeidi, numuši koją, peršauni ar dar ką nors ir jis gal dar 2 ar 3 paras klaidžioja po tą mišką ir kankinasi. Niekaip aš nesuvedu jūsų galų. Jūs už gyvūnų gerovę ar už gyvūnų kankinimą?

Dabar yra kitas dalykas. Sako, čia brangūs žaisliukai. Aš niekaip nesuprantu, ką reiškia brangus žaisliukas? Naktinė optika, ko gero, gali kainuoti, nežinau, nuo 1 tūkst. iki gal kokių 4–5 tūkst. Dabar, sakote, brangus žaisliukas. Mano galva, jūs brangiais žaisliukais užsiimate – būtent šuniukams perkate batukus, kailinukus ir visus kitus. Jeigu jūs sudėtumėte, kiek kainuoja jūsų batukai

šunims ir katukams, tai ar kartais ne dvigubai brangiau kainuoja? Ir dėl to jūsų naminiai gyvūnai dabar nebėra atsparūs, ir dėl to ligos visos platinamos. Ar jūs nesuprantate, kad gyvūnas yra gamtos sutvėrimas...

PIRMININKAS. Laikas!

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). ...ne jūsų žaislas ir ne jūsų įrankis? Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Laikas! Dėkoju. Dabar prieš kalbės gerbiamas A. Vyšniauskas. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tiesą pasakius, aš labai džiaugiuosi šita diskusija, nes šita diskusija pagaliau išsklaidė visus prieš tai buvusius argumentus ir parodė tikrąjį argumentą, tikrąjį veidą, kodėl šitas projektas yra stumiamas su tokia didele jėga į priekį. Buvo sakoma, kad yra susiję su gynyba. Akivaizdu, nesusiję su gynyba, mano pasiūlymui, galėjote tą parodyti, nepritarėte. Buvo sakoma, kad reikia tam, kad padidės naktinių taikiklių apyvarta. Kariuomenė ir KAM'as aiškiai pasakė, kad nebus to. Buvo argumentuojama, kad čia kažkokie aplinkosauginiai, ką nors reguliuosime, šernus ir kitus dalykus. Vėl akivaizdu, kad taip nėra.

Tikrasis argumentas yra tas, kad norima prieš Kalėdas įteisinti naują pramogos būdą ir tiek. Medžioklė yra pramoga. Šiais laikais, kai žmogus, civilizuotas žmogus, valgo visiškai kitokią mėsą, kai nėra būtinybės medžioti, medžioklė yra pramoga. Tai mes šiandien balsuojame dėl naujos pramogos medžiotojams įteisinimo. Tą turėkime omenyje ir tą fiksuokime.

O visus kolegas, kurie turite kitą nuomonę (matoma, kad šitas įstatymas yra stumiamas didžiuoju jėga ir skuba), aš kviečiu ištraukti korteles ir neleisti jo priimti. O jeigu jis bus priimtas, kviesiu pasirašyti po iniciatyva ir raštu Prezidentui, prašant vetuoti. Tikiuosi, kad Prezidentas bent šį kartą stovės aplinkos pusėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Skardžius kalbės už. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Išties iš oponentų neišgirdome rimtų argumentų. Diskutuoja tie, kurie turbūt savo rankose nelaikė šautuvo arba laikė tik šepečio kotą. Manau, kad kalba apie krepšį, ar jį nuleisti, ar jį pakelti, daugiau primena kurčiųjų ir aklųjų diskusiją tarpusavyje: vieni nemato, kiti negirdi.

Naktinis taikiklis nėra žaisliukas. Neseniai matėme įvykius Izraelyje, kai pasienyje su Gazos Ruožu, būtent kibucuose, žmonės, kurie turėjo ginklą savo rankose, apgynė savo šeimas, apgynė save. Kai nėra ginklo, kada jo prireikia, tai yra pati blogiausia situacija. Tą išgyveno ir kibucų gyventojai, puikiai prisimename ir mes, kurie gynėme parlamentą čia per sausio 13 dienos įvykius.

Aš manau, kad vis dėlto turime priimti šį sprendimą, ir tikrai pasisakau už tai, kad turime turėti ginklą, nes Ukrainoje paimtų į nelaisvę arba nukautų Rusijos agresorių rankose yra modernizuoti kalašnikovai, visi turi naktinio matymo prietaisus, o mes dar trypčiojame, dvejus metus vykstant karui, vietoje ir manome, kad... Esame nepasiruošę, net neturime planų, ką kalbėti. Tai išnaudokime tą, ką turime, išnaudokime 40 tūkst. medžiotojų, kurie bent jau laikė ginklą savo rankose ir moka juo naudotis. Suteikime jiems galimybę, kai reikės, apginti savo šeimą ir valstybę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš nepriklausau Medžiotojų draugijai, neturiu šautuvo. Klausau aš kolegų ir džiaugiuosi, kad tiek daug suprantančių apie gamtą, apie žvėrelius.

Tenka būti miške, dažnai varžybose dalyvauju, ir pelkėse būnu, ir kemsynuose, na, paskutinį kartą apie šerno vidurius tik dainoje girdėjau. Tikrai, kai jūs šnekate apie tai, kad sužeidžia ir gyvūnas kankinasi, kur nors guli, jūs buvote miške kada nors? (*Balsas salėje: „Aš buvau.“*) Štai, matė. Tai rinkite žodžius, apie ką jūs kalbate. Toks vaizdas – medžiotojai, bet patys lyg ir nebuvote miške.

Aš suprantu – nori turėti galimybę daugiau, greičiau nušauti. Tai apie tai reikia kalbėti, nes kai pradedama kalbėti apie karą, tai neužmirškite, kad kuo daugiau ginklų, tuo daugiau aukų būna mokyklose, gatvėse, prekybos centruose, namuose. Visada šautuvas, taip sakant, vieną kartą ir ant sienos kabėdamas iššauna. Bet mes juk kalbame apie naktinius taikiklius. O kaip jūs iki šiol pataikydavote į žvėrį? Toks vaizdas, kad priviso tiek žvėrių, kad pereiti negalima. Medžiodavote ir sumedžiodavote, ir užtekdamo visų priemonių parsinešti ir šerną, ir elnią, ir stirną, ir vilkų nušaudavote. Bet dabar, aš suprantu, vyriškai norite turėti galimybę taikliau. Apie tai ir kalbėkite.

O nekalbėkite apie karus, apie apsigynimą ir visus kitus dalykus. Kolegos, aš pritariu, kad tokiu atveju, jeigu labai norite kalėdinių šaudymų, ištraukime korteles. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, kolegos. Labiausiai šioje diskusijoje stebina tai, kad viena partija, kuri lyg ir turėtų kalbėti apie laisves, vienu metu siekia leisti svaigintis XXI amžiaus būdais, tai yra narkotikais, o kartu apie medžioklę kalba, kad reikia grįžti į akmens amžių. Tai iš tikrųjų labai keisti palyginimai.

Kolegos, tikrai kviečiu pasitikėti medžiotojais, jie jau ne kartą įrodė, kad keičiasi, yra atviresni visuomenei, rodo tikrai gerą pavyzdį. Iš tikrųjų tai, kas buvo kalbama kai kurių kolegų, manau, diskredituoja ne tik medžiotojus, bet ir tikrai didelę dalį Lietuvos žmonių, kuriais nepasitikima. Ir tikrai tie palyginimai, ypač Šaulių sąjungos, kad visi medžiotojai turi priklausyti šauliams, panašu, kad visi, kurie turi puodus ir samčius namuose, turi priklausyti maltiečių asociacijai.

Tikrai, kolegos, turbūt reikėtų nuo to atsispirti ir vieną kartą išreikšti pasitikėjimą, jo kol kas, matau, tikrai yra, ir turbūt vėliau vertinti, jeigu bus kokių nors didelių pokyčių. Bet manau, kad ta bendruomenė tikrai padarys viską, kad Lietuvoje būtų tikrai daug geriau ne tik miške, bet turbūt ir šioje salėje. Sėkmės visiems.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis gerbiamas V. Pranckietis – prieš.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Žinote, buvo daug kalbama apie ginklavimąsi, tai pasakysiu, kad pokario kariai nesivadovavo jokiais įstatymais apsiginkluodami. Atimdavo, nušaudavo, pasiimdavo, ištraukdavo iš kur nors, bet ginklų turėdavo. Ir čia turbūt turėtume kalbėti ne apie ginklavimąsi. Bet, iš kitos pusės, kalbėkime apie medžiojamus gyvūnus. Tai yra valstybės turtas, valstybė turi pasirūpinti ir užtikrinti populiaciją reguliavimą. Medžiotojų neatlygintinas darbas šiandien kaip savanorystė yra neįvertintas, tai ateityje, jeigu jie atsisakys tą darbą daryti ir mes nesuteiksime jiems įrankių tą darbą dirbti...

PIRMININKAS. Aš labai atsiprašau, turiu būti objektyvus. Jūs kalbate prieš ar už?

V. PRANCKIETIS (LSF). Išklauskite teisybės iki galo.

PIRMININKAS. Teisybės. Bet ar už, ar prieš teisybę?

V. PRANCKIETIS (LSF). Tai ir toliau niekinama. Kas tada apsaugos miškų jaunuolynus, ūkinius objektus, o ateityje – avis ir avinus? Kai saugomi vilkai palies bent vieną žmogų dantimis, mes tobulinsime šį netobulą įstatymą, užtikrindami žmogaus teisės gyventi pirmenybę. Pasisakau prieš šio įstatymo ribotumą.

PIRMININKAS. Dėkoju, bet jūs kalbėjote ne prieš, o už. Gera, kolegos. Dabar grįžtame į savo vietas. Liko balsavimas. Priėmimas. Medžioklės įstatymo 5 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo kai kuriais straipsniais ir priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-3271. Balsuojame. (*Balsas salėje: „Premjerė be eilės!“*) Premjerė be eilės. Gera, premjerė kalbės be eilės prieš balsavimą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš vis dėlto pasinaudosiu savo teise kalbėti be eilės. Kadangi matau, kad šio įstatymo nesimpatikų yra ne tiktai aplink mane, bet ir visoje salėje, labai raginu nedalyvauti balsuojant tuos kolegas, kurie nepritaria. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Gera, gerbiami kolegos, balsuojame. Priėmimas. Projektas Nr. XIVP-3271(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 74, balsavo 73: už – 69, prieš – 3, susilaikė 1. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)
Replika po balsavimo – gerbiama A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Kaip suprantu, medžiotojų frakcija Seime Kalėdų proga pasidovanojo dovana. Bet tų kolegų, kurie čia liejo krokodilo ašaras, kad jiems reikia modernių ginklų, noriu tik paklausti, o kur jūs sustosite? Nes toje modernioje ginkluotėje dar yra tankai, vandenilinės bombos ir kiti ginklai. Tai įdomu, kur tada yra tas sustojimo matas?

PIRMININKAS. Dėkoju. Replika – gerbiamas P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Jau vieną kartą žadėjo dėl čekiukų atsistatydinti premjerę. Dabar aki-vaizdžiai matome, kad premjerė neturi pasitikėjimo Seime. Tai gal atsistatydins?

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar gerbiamas J. Jarutis per šoninį mikrofoną.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, kolegos. Dar kartą noriu patikinti ir kaip medžiotojas, ir kaip pilietis, kad šitie prietaisai bus naudojami tik išimtiniais atvejais. Ir ką mes čia kalbame, kad bus šaudoma į kairę ir dešinę, *bele* kaip, tai tikrai to nebus. Tai ačiū, kad tai supratote, ir gerų švenčių visiems. (*Balsas salėje: „Ir gerų dovanų medžiotojams.“*)

PIRMININKAS. Gerbiamas V. Pranckietis per centrinį mikrofoną.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kaip ne medžiotojas sveikinu visą bendruomenę, kuri tikėjosi šio įstatymo iš Lietuvos Respublikos Seimo.

PIRMININKAS. Dabar gerbiamas K. Mažeika per šoninį mikrofoną.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų ačiū, kolegos, už tą tikėjimą medžiotojais ir medžiotojų bendruomene. Turbūt linkiu medžiotojams tikrai tą pasitikėjimo vėliavą nešti. Čia prieš kelias dienas viešojoje erdvėje buvo straipsnių, kad aplinkosaugininkai sulaikė asmenis, kurie turėjo naktinio matymo prietaisus. Tai tik įrodo, kad aplinkosauga gali tvarkytis ir spręsti tą problemą. Taigi turbūt aplinkosaugai įrankių irgi yra pakankamai arba ją reikia stiprinti ir turbūt problemų tikrai nebus. Ačiū dar kartą.

PIRMININKAS. Gerbiamas V. Semeška per šoninį mikrofoną.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Niekas taip nesuvienija, jau kartą sakiau, kaip kraujas ir žudynės. Tai sveikiname naują medžiotojų frakciją. Jeigu nepataikysite su naktiniais taikikliais, bandykime įteisinti granatsvaidžius arba kulkosvaidžius. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir gerbiamas A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, artėja Kalėdos. Iš tikrųjų aš pats nei žvejys, nei medžiotojas, bet buvęs karys savanoris, šaulys, tai tikrai norėčiau palinkėti visiems ir kartu medžiotojų bendruomenei kuo daugiau ir kuo labiau užsirašyti į Šaulių sąjungą, visiems būti pilietiškai aktyviems ir galvoti apie Lietuvos visuotinę gynybą. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Klausimas baigtas. Gerbiami kolegos, ar galime sutarti bendru sutarimu, kad darome Vyriausybės pusvalandį, o ne valandą, nes mums dar reikia ir teisėjus paskirti, ir mes slaptą balsavimą patvirtinę. Nepykite, bet su darbotvarke šiandien labai įtemptai, sunkiai einame.

Gerai, Vyriausybės pusvalandis, tai dabar jį pradėsime dar paleidę ir gerbiamus teisėjus, davę eigą. Gerbiamas J. Sabatauskas dėl vedimo tvarkos.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Kadangi pagal darbotvarkę numatytas slaptas balsavimas dėl teisėjų, gal dabar greitai tą...

PIRMININKAS. Aš tą ir siūlau, kad greitai paleistume eigą dėl teisėjų.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerai, o tada jau Vyriausybės valanda.

PIRMININKAS. Taip, taip, taip.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Tai aš tą ir noriu pasakyti. O toliau posėdžiui pirmininkauja gerbiama R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Sveiki, per šoninį mikrofoną, per centrinį.

A. GEDVILAS (MSNG). Sveiki, posėdžio pirmininke. Prašom pasakyti, pareiškimų stadija kada galėtų būti?

PIRMININKĖ. Tuomet nukeltume po pietų, į popietinį. Informuosime.

12.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-3338(2), Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Jurgą Vasiliauskienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-3339(2) (svarstymas ir priėmimas)

Gerai. Tuomet einame prie darbotvarkės klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-3338(2). Į tribūną kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę, pranešėją šiuo klausimu – I. Haase. Taip, Irena, galite pri-

statyti ir dėl kito nutarimo „Dėl pritarimo skirti Jurgą Vasiliauskienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Komitetas apsvarstė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektą Nr. XIVP-3338 ir bendru sutarimu 8 komiteto narių balsais pritarė sprendimui pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadoms.

Taip pat svarstė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Jurgą Vasiliauskienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektą Nr. XIVP-3339(2) ir bendru sutarimu 8 komiteto narių balsais pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Ačiū, tuomet einame prie diskusijos. Ir čia užsirašęs P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Laba diena, gerbiami kolegos Seimo nariai. Mes taip pat buvome pasikvietę teisėjas į frakciją, atsakinėjo į klausimus ir gerbiama D. Jočienė pasakė, kad negali komentuoti „MG Baltic“ bylos, kadangi greičiausiai jai teks ją nagrinėti. Todėl aš manau, kad gerbiama D. Jočienė neturėtų imtis šitos bylos, nes ją teikia Liberalų frakcijos... arba Seimo Pirmininkė, nuteistos partijos pirmininkė V. Čmilytė, ir tai yra akivaizdus interesas. Manau, kad Liberalų frakcija taip pat neturėtų dalyvauti balsavime skiriant D. Jočienę Aukščiausiojo Teismo teisėja, nes tai yra akivaizdus interesas.

D. Jočienė kaip Seimo nariui padarė neblogą įspūdį, atrodo tikrai kompetentinga, žino, ką kalbėti, na, o kai reikės priimti sprendimus, tai, matyt, priims tokius, kaip ir daugeliu atvejų, kaip pasako, ne ką sako įstatymas, bet kaip pasako aukščiau kokia politinė institucija. Dieve duok jai, kad jina būtų principinga, laikytųsi įstatymo, būtų sąžininga, bet kai čia tvirtini teisėjus, visi atrodo sąžiningi, garbingi, o jau paskutiniaisiais atvejais matome, ne tik kad teisėjai vykdo politinę valią, ir aš čia kalbu ir apie Konstitucinį Teismą, bet dar ir laiką pasako aukščiausios institucijos, kada turi priimti, kada turi būti priimtas sprendimas ir koks turi būti priimtas sprendimas.

Man atrodo, kad teismai tikrai nuėjo į dugną ir dėl to jau šiandieną visuomenės pasitikėjimas teismais mažėja. Ir net „Vilmorus“ apklausų vienas iš vadovų sako, atrodo, „MG Baltic“ byloje Apeliacinis teismas priėmė lyg ir griežtą sprendimą, bet vis tiek pasitikėjimas teismais krenta. Na, akivaizdu, nejaugi Apeliacinis teismas mano, kad pinigais iš D. Mockaus kasos gali imti R. Kurlianskis jam nežinant, jam nepalaiminant. Visuomenė tai mato, bet teismai tų dalykų nemato. Na, tikėkimės, kad gal baigsis ta tokia situacija, kad teismams vadovaus ne kažkokie, kaip anksčiau sovietmečiu, kagėbistai, komunistų partija, o dabar Landsbergių grupuotė, ir jie nurodinės, kokie turi būti priimti sprendimai.

Mano prašymas, kad gerbiama D. Jočienė nenagrinėtų šitos bylos, kadangi ją teikia tvirtinti Seimui nuteistos partijos pirmininkė ir Seimo Pirmininkė.

PIRMININKĖ. Na, Petrai, jūs sakote netiesą, nes pateikimą įvykdė Prezidentas.

Per šoninį mikrofoną – premjerė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Kadangi vis dėlto transliaciją girdi ne tik tie žmonės, kurie yra salėje ir kurie žino, kaip yra, bet ir žmonės, kurie galbūt nėra įsigilinę į šituos dalykus, tai aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad, na, Seime dažnai yra pakalbama visokių dalykų, bet kliesių kalbėti nereiktų. Todėl, kad teisėjų kandidatūros yra pateiktos Ekscelencijos Prezidento. (*Balsas salėje*) O, prašome, tada jau gerai, tai jau tinka.

PIRMININKĖ. Petras sako, kad jis atsiprašo. Pagal Statutą yra galimybė dar ir kandidatams pasisakyti, bet suprantu, kad ne.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Aš labai atsiprašau, kadangi buvau įsitikinęs, kad kandidatūra teikiama Seimo Pirmininkės, o pasirodo, Prezidento, tai nuoširdžiai atsiprašau.

PIRMININKĖ. Dėkoju, Petrai, tai tada tinka. Dėl motyvų svarstymo stadijoje kalbančių nėra.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Taip, nėra intereso.

PIRMININKĖ. Einame prie priėmimo stadijos. Dėl motyvų kalbančių nėra, tuomet patvirtiname tradiciškai dėl protokolo, žinia, dėl biuletenių. Galima pritarti, taip? Ir slaptas balsavimas nuo 13 valandos iki 13 val. 20 min. įprastoje erdvėje už salės.

Dėl J. Vasiliauskienės taip pat nei diskusijoje, nei dėl motyvų kalbėti niekas nepageidauja, tai analogiška procedūra, apsispręsimas slapto balsavimo metu.

12.34 val.

Vyriausybės valanda

O dabar eikime prie Vyriausybės pusvalandžio. Klausinėja tik opozicija. Eiliškumas tuoj pasirodys ekrane.

Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Kreipiuosi į premjerę. Gerbiama premjere, dega antroji advento žvakė, einame Kalėdų link. Ir aš, turbūt ir jūs norite šventas Kalėdas pasitikti be nuodėmės. Yra daug abejonių. Susitikimuose su rinkėjais mes aptarinėjame Vyriausybės svarbiausius darbus. Aš paminiau jūsų išvardytus tris darbus.

Kaip jūs žinote, pirmas darbas, jums tarsi svarbiausias, yra lenkiškų pavardžių rašyba su trimis mums svetimomis raidėmis, tų raidžių įteisinimas lenkiškose pavardėse.

Antras – 37 mln. kompensacija už žydų turtą.

Trečias svarbiausias (manyčiau, ne Vyriausybės, o čia ortodoksų) sprendimas, kad Lietuvoje atgimsta Konstantinopolio patriarchatas.

Ar tikrai tai yra svarbiausi darbai? Man viena konservatorė, jūsų tokia užtarėja, Šiauliuose pasakė, kad tu, Stasy Tumėnai...

PIRMININKĖ. Laikas, laikas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). ...nesupranti humoro jausmo. Tai ar čia buvo humoras, ar tikrai buvo rimtai pasakyta? Nors jūs mėgstate Šveiką, J. Hašėką...

PIRMININKĖ. Laikas! Jūs kitų kolegų sąskaita kalbate.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). ...bet ar tai buvo humoras, ar tai buvo rimtai? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Na, labai įdomus klausimas ir dar frakcijos vardu, bet jūs turbūt žinote ir kur aš tai sakiau. Aš tai sakiau diskusijų festivalyje „Būtent!“, kuriame aš dalyvavau kaip Ingrida Šimonytė, kalbanti apie man politiškai labai svarbius ir ilgalaikius dalykus. Tikrai būtų galima čia vardinti visokius procentus ir kažkokius kitus dalykus, kur mes čia kiekvieną dieną darome. Daugiau mažiau visos vyriausybės daro tą patį. Aš nepažinojau iki šiol nė vienos Vyriausybės, net mano oponentų, kurie būtų norėję Lietuvos žmonėms blogo. Tai visi pagal savo supratimą sprendžiame įvairias kasdienybės problemas.

Aš čia gynybos neminėjau, nors man tai yra be galo svarbus dalykas, ir krašto saugumas, bet diskusija turėjo tam tikrą kontekstą. Man atrodo, jūs, kaip vis dėlto ir žodžio žmogus, ir humanitaras, turėtumėte kontekste matyti taip pat didelę svarbą. Man šitie sprendimai yra labai svarbu.

Aš labai džiaugiuosi, kad Seimas sugebėjo priimti sprendimą dėl asmenvardžių rašymo.

Asmeniškai man, Ingridai Šimonytei, taip pat labai svarbu, kad mes bent iš dalies atlyginome moralinę žalą žmonėms, kurie buvo Lietuvoje nužudyti.

Taip pat labai svarbu, kad Lietuvoje mūsų broliai ortodoksai, kurie negali melstis Bažnyčioje, kuri palaiko V. Putino karą, turi galimybę turėti alternatyvą. Kad tai man yra žmogiškai svarbu – aš to neslepiu.

Man šitų darbų, kurie nenusibrauks kažkokiais kitais kasdienybės iššūkiais ar kitais dalykais, tikrai pakaks savęs, kaip sakant... Kai aš savęs paklausių, ką man tikrai pavyko padaryti, kas neužsimirš rytoj, man šitie darbai ir liks labai labai svarbūs. Tai taip ir supraskite. Čia tikrai nėra svarbiausi Vyriausybės darbai, svarbiausi šito Seimo darbai ar iš viso svarbiausia, kas Lietuvoje atsitiko. Nieko svarbesnio už Nepriklausomybės atkūrimą Lietuvos istorijoje nėra įvykę.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mano klausimas finansų ministrei. Gerbiama ministre, žinote, kad nuo sausio 1 dienos įsigalioja naujasis Akcizų įstatymas. Yra pateikta įstatymo pataisa ir laukėme Vyriausybės išvados gruodžio 5 dieną. Mes suprantame, kad įsiteisėjimas pusę metų, jei ir priimtume iki Naujųjų metų. Jeigu mes dar ilgiau lauksime, vadinasi, nusikels į pavasario sesiją. Visus metus mes bausime gyventojus, kurie šiandien neturi galimybės prisijungti gamtinių dujų dėl to, kad nėra infrastruktūros. Jiems mes padidiname 22 kartais. Juk žinote, paprastas balionas kainuos nebe tiek, kiek dabar, bet dar plius 8 eurus. Įsivaizduokite, kie-

kvieną dieną tiksės tos išlaidos tiems paprastiems žmonėms, kurie neturi galimybės. Ačiū. Kada sulauksime išvados?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Vyriausybės išvada bus pateikta teisės aktų nustatyta tvarka. Tačiau priminsiu, kad Seimas yra priėmęs Akcizų įstatymą, kuris reguliuoja šią vietą, apie kurią jūs kalbate. O dėl jūsų pateikto įstatymo taip pat atkreipčiau dėmesį, kad priimant biudžetą visi įstatymai, kurie yra susiję su biudžetinėmis pajamomis, turi būti priimti iki valstybės biudžeto priėmimo. Todėl visi kiti pokyčiai, kurie galėtų būti priimti per šiuos metus, galėtų daryti įtaką tikrai 2025 metais.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas socialinės apsaugos ir darbo ministrei. Prieš kelias dienas pasirodė ministerijos pranešimas spaudai apie tai, kad naujas šildymo kompensacijų įrankis gyventojus pasieks greičiau. Čia kalbama ne tik apie šitas išmokas, bet ir kitas. Bet vienas, taip sakant, įrankis jau buvo užsakytas, jis iki šiol, ko gero, nepagamintas, atidėjo jo gamybą (aš gaunu atsakymus) iki kitų metų liepos vidurio. Jūs kalbate čia apie kažkokį naują įrankį, kuris padės.

Vakar mes komitete svarstėme dėl būsto nuomos, pamatėme, kad registrai nesueina į vieną vietą, žmonės piktnaudžiauja, teikia klaidingas deklaracijas, apgaudinėja mokesčių mokėtojus, pasiima krūvą pinigėlių. Kada, tikėtina, bus toks instrumentas, kai socialiniai darbuotojai, užsimantys visokiomis išmokomis, kompensacijomis, galės pasižiūrėti į vieną langelį iš karto pasakyti, kad šitas žmogus gali gauti, o kitas negali?

PIRMININKĖ. Laikas!

A. SYSAS (LSDPF). Vis kuriame naujus instrumentus, o efekto, taip sakant, mažai.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Labai geras klausimas. Bet turbūt pats svarbiausias dalykas, ką mes darome, bandome kuo mažiau kurti naujų instrumentų, tai yra IT sistemų, o naudoti esančius registrus kaip įmanoma efektyviau. Tą instrumentą, dėl kurio darbuotojai gali efektyviau ir greičiau skirti šildymo kompensacijas, Valstybės duomenų agentūros pagalbą, valstybė tai jau turi, tiesiog padarėme ir sukūrėme, kad tie registrai būtų paprasčiausiu būdu prieinami ir jais būtų galima naudotis vienu žingsniu, o ne 100 žingsnių per skirtingus registrus. Aš manau, kad turi būti nuolatinis procesas. Taip, yra dar daug sričių, kur mes nemokame tų duomenų pasiimti iš skirtingų registrų vienu principu, nes tiesiog nėra tokio funkcionalumo. Bet keliame sau tikslus. Štai yra pavyzdys su šildymo kompensacijomis, kad tai yra padaroma ir pasiekama, bet, aišku, per laiką.

Dėl būsto nuomos kompensacijų norėtume tą patį padaryti, tą praktiką, ką pavyko padaryti su šildymo kompensacijomis, išplėsti ir į kitas sritis. Darysime, stengsimės, tikiuosi, kad pavyks gal ne iki kitos Vyriausybės valandos, bet kaip įmanoma greičiau tai pasiekti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų finansų ministrei poniai G. Skaistei, „Igničio“ akcijų valdytojai. Kaip sakant, apetitas auga bevalgant. „Ignitis“ ką tik laimėjo vieną konkursą Baltijos jūroje statyti 700 megavatų parką kartu su Portugalijos bendrove „Ocean Winds“, dabar paskelbta, kad jis laimėjo antrą konkursą Estijoje su Danijos investicine bendrove – 1 tūkst. 400 megavatų. Poreikiai tokių parkų bemaž 6 mlrd., iš jų pusę turės dengti „Ignitis“. Jūs pareiškėte, kad „Ignitis“ atsakingai įvertino savo galimybes statyti du vėjo parkus. Kad „Igničio“ dukterinė įmonė ESO niekaip negali sukrapštyti iš vartotojų nu-gvelbtų 160 mln., tai čia galva neskauda. Tai iš kur sukrapštys tuos 3 mlrd., kai 1 mlrd. 200 mln. yra grynoji skola, o per metus grynojo pelno sukrapšto vos po 230 mln.? Paaškindite plačiau tą savo teiginį, gerbiama ponია ministre, akcijų valdytoja. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Labai įdomu, kad jūs žinote, dėl ko man skauda galvą ir dėl ko jos neskauda. Ačiū, kad rūpinatės. Sakau, kad įmonė atsakingai įvertino savo finansinę situaciją ir galimybes investuoti į tai, kas yra numatyta įmonės strategijoje, tai yra į atsinaujinančią energetiką, žaliosios elektros generaciją, įvertindama pinigų srautus ir galimybes pasiskolinti ilguoju laikotarpiu. Tai buvo padaryta. Tai, kad įmonė investuoja į atsinaujinančią energetiką, nėra jokia nau-

jovė, tai yra numatyta strategijoje – didinti pajamas iš žaliosios generacijos. Manau, tiek tas projektas, kuris bus įgyvendintas prie Palangos, tiek ir kitas vėjo parko projektas prisidės prie to, kad bendroje rinkoje elektros kaina vartotojams būtų patrauklesnė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos apsaugos ministro noriu paklausti. Gerbiamas ministre, galbūt šiek tiek natūralu, kai iš rajonų gydymo įstaigų pasitraukia gydytojai, gal vaikydami didesnių atlyginimų, bet šiandien ryte perskaičiau tokią negerą žinią, kad ir Santaros klinikose yra labai neramu. Iš Radiologijos skyriaus traukiasi žmonės, išeina dėl krūvio, dėl atlyginimo. Kažkaip lyg ir pasigendama ministerijos, kaip steigėjos, dėmesio. Ką jūs žadate daryti, kad tai nebūtų masinis reiškiny, nes jeigu Santaros pradės trauktis, tai bus visai prastai? Labai ačiū.

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Nežinau, kur jūs to dėmesio norėtumėte, kad jis atsispindėtų, bet su Santaros vadovu turime reguliarius susitikimus, net ir šiandien jis vyko. Tikrai žinau iš pirmų lūpų visą informaciją apie Santaros ligoninę. Bijau pameluoti, bet ten dirba virš 60 šios srities specialistų. Kalbama apie vieną iš skyrių, vieno iš skyrių vadovą, keletą darbuotojų. Šiaip darbuotojų sklaida sistemoje yra labai natūrali, yra labai natūralu, kad žmonės persižiūri savo darbo sąlygas ir dėl jų derinsis su vadovais. Į tą vadinamąjį *mikromenedžmentą* tikrai nesiruošiu lįsti, bet Santaros vadovas mane patikino, kad tikrai visiškai valdo tą situaciją, o organizacijoje, kurioje yra 7 tūkst. darbuotojų, tai, žinote, tikrai to judėjimo yra, būna ir labai natūralu, kad jo gali būti. Tai šiandien tikrai ten nėra kokių nors tokių požymių, kurie reikštų įstaigai, kaip organizacijai, ar pacientams kažkokias grėsmes. Tai yra tiesiog labai natūralus procesas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Manau, klausimas premjerei. Premjere, gal jūs jau ten naršote telefone ir ieškote tos informacijos, kurią žadėjote praeitame Vyriausybės valandos posėdyje, kai klausiau jūsų dėl grūdų importo iš Ukrainos ir importo iš Rusijos? Jūs žadėjote pateikti tą informaciją, bet, dar pažiūrėjau pašte, jos nebuvo. Tai galbūt galite pateikti skaičius? Tikiu, kad pasidomėjote, tiesiog laukiu tų skaičių. Labai ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, kad jūs manimi tikite, aš tikrai pasidomėjau, bet kadangi duomenis gavau ką tik, tai laiško iš manęs jūs sulauksite šiek tiek vėliau.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Mano klausimas bus sveikatos apsaugos ministrui. Praėjusį komiteto posėdį buvo pristatomi Valstybės kontrolės duomenys dėl slaugytojų. Norėčiau kalbėti tik apie gydymo įstaigų, kurių steigėja yra savivaldybė arba valstybė, slaugytojus. Ten buvo minėta, kad duomenys apie jų poreikį, tarkime, slaugytojų, skiriasi penkis kartus nuo tų, ką pateikia įstaigos ir ministerija, o slaugytojų padėjėjų – 36 kartus. Taip pat buvo pateikta informacija, kad 19 % slaugytojų nestojo į valstybės finansuojamas vietas. Tai tie skaičiai tikrai tokie įdomūs. Jūs, kaip ministras, ką planuojate konkrečiai daryti dėl slaugytojų, dėl slaugytojų darbo krūvių, dėl atlygio, nes kad ir kur nuvažiuosi, į kokią gydymo įstaigą, visur girdime tą pačią informaciją – neat-eina dirbti, trūksta, amžiaus vidurkis gana aukštas. Ką jūs planuojate daryti Seime? Tai ką ministerija planuoja? Kokie konkretūs veiksmai numatyti?

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Diskutuojant būna, kad tarp tų trijų medžių lengva pasiklysti. Tai visi skaičiai, kuriuos minėjote, vienaip ar kitaip kažkur egzistuoja. Bet aš pabandysiu tiesiog paaiškinti. Šiaip realiai, iš tikrųjų apie 900 žmonių galėtų studijuoti kiekvienais metais. Tai STRATA yra turėjusi ataskaitą, iš jos matė, kad trūksta apie 3 tūkst. slaugytojų. Po to, kai čia, parlamente, inicijavome mes daugybę pokyčių, ir ačiū už juos, tai jeigu ateityje plėsimė dienos paslaugas, ambulatorines, tikrai tie slaugytojų poreikio skaičiai bus dar didesni. Bet esmė yra, kad mes visų pirma turime panaikinti priežastis. Kovoti ne su pasekmėmis, bet su priežastimis, kodėl tie žmonės neina dirbti, nes iš to minėto gana nemažo skaičiaus asmenų, kurie galėtų studijuoti, tiktai apie trečdalis realiai nueina dirbti. Priežastys yra finansinės, priežastys yra reputacinės, prestižinės ir priežastys yra darbo organizavimo kultūros.

Kalbant apie reputaciją, profesijos prestižą, tai irgi dėkui parlamentui – įstatymus priėmėme. Nuo vasario 1 dienos įsigalioja daugybė pakeitimų dėl slaugytojų darbo, tikrai bendruomenė su-

tiko labai puikiai šią žinią. Tai yra puiki žinutė visiems, kurie ir nori studijuoti, kurie galbūt anksčiau studijavo, bet dabar nedirba. Mes jaučiamės padengę šią dalį. Yra Valstybinio užsakymo formavimo komitetas, kurio darbo veiklą taip pat pertvarkėme, nes ten anksčiau daugiau galios turėjo akademinis pasaulis, o dabar praktikai ir tie, kurie vykdo. Tai aš manau, kad tai taip pat darys pozityvų poveikį.

Na, finansinė dalis. Na, ką, dėl finansinės dalies čia jau yra keletas dalykų. Pirmas dalykas, mes tikrai esame numatę didinti paslaugų įkainius, tai vadovams sudarytų galimybę slaugytojams mokėti didesnę darbo užmokestį. Bet aš kreipiausi ir į įstaigų vadovus, nes ne ministerija, o įstaigų vadovai nustato savo vidaus darbo užmokesčio politiką ir nuo jų priklauso, kokiomis proporcijomis, kokiu santykiu jie dalina šituos išteklius, tai yra labai svarbu. Taip pat tikiuosi, kad užbaigsime ir didesnę vaidmenį Lietuvoje ateityje turės Klaipėdos universitetas, jame galėtų būti slaugytojų rengimo irgi, kaip sako, didesnis svoris.

Aš manau, kad visas šis priemonių kompleksas, įskaitant tai, kad kai jau žinosime, kiek mums reikia slaugytojų pagal suorganizuotus pokyčius... Aš kviečiu, kad merai ryžtųsi ryžtingesniems sveikatos centrų pokyčiams, nes mes turime labai daug neefektyvių stacionariųjų skyrių, kuriuose po kelias pamainas dirba dešimtys slaugytojų. Juos mes turime išvaduoti iš tų neefektyvių darbo vietų ir perduoti juos, įgalinti dirbti ten, kur yra pacientų. Tai bus dar viena iš priemonių. Aš tiesiog dar galėčiau tęsti, bet stabdau save, nes manau, kad aš viršiju čia jau terminą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Sveikatos ministre, nežinau, ar pastebite, bet per Lietuvą ritasi medikų savižudybių ir išėjimo iš darbo banga. Prieš 2 savaites Santaros klinikose nusižudė medikas, Šiaulių ligoninėje nusižudė akušerė. 2021 metais nusižudė Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės gydytojas urologas, nusižudė jauna medikė anesteziologė. Savo pareigas jūs einate trejus metus – mažiausiai keturios medikų mirtys, o gydytojų kolegoms bijo net šnekėti dėl galimo mobingo. To nebuvo turbūt per visas sveikatos ministrų kadencijas. Medikų atstovai nuolat kartoja apie sistemines bėdas: nežmoniškų gydytojų krūvius, nepakankamą finansavimą, perdegimus, mobingą, netgi artėjantį sveikatos sistemos krachą. Lyg to būtų negana, iš Santaros klinikų išeina keturi vadovaujamas pareigas užimantys gydytojai, dėl jų jūs visiškai napanikuojate. Atvira gydytojai kalba, kad viskas vedama link privačios medicinos, gydytojai pereina į privatų sektorių arba emigruoja. Ar manote, kad turite moralinę ir žmogiškąją teisę toliau užimti sveikatos apsaugos ministro poziciją?

PIRMININKĖ. Laikas!

A. GEDVILAS (MSNG). Ką pagaliau ketinate daryti ir ką jūs veikiate ten? Ačiū.

A. DULKYS. Aš suprantu, jūs pats niekaip neišsirinksite, į kurį klausimą norėtumėte, kad aš atsakyčiau, nes čia reiktų... Jeigu į paskutinį, tai aš manau, kad jums vertėtų tikrai pasidomėti, ką kalba profesionalai, psichikos sveikatos profesionalai, jie tikrai jums patartų, kaip iš tikrųjų reikia kalbėti apie savižudybes. Pats blogiausias dalykas yra, kad jūs, kaip ir kiti, savinatės tų žmonių individualias istorijas, jas interpretuojate ir pateikiate, sakykime, dar daugiau sudarote įvairių stigmų. Kiekviena savižudybė yra atskira istorija, jūs jos nesisavinkite. Savo pasisakymu jūs jau sukūrėte įvairių teorijų, dėl ko jos įvyko. Jūs jau visus spėjote apkaltinti, nors jūs nė vienos tos istorijos nežinote ir nežinote tų tikrųjų priežasčių. Tai gal mes čia ir sustokime, gerai, nes jūs tiesiog šalyje didinate stigmas psichikos sveikatos srityje ir savinatės konkrečių žmonių istorijas. Būtent tai yra labai nemoralu.

PIRMININKĖ. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau papildyti. Man atrodo, kad žmogui, kurio antras vardas beveik yra mobingas, apskritai tokių klausimų nereiktų užduoti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Klausimas gerbiamam sveikatos ministrui. Gerbiamas ministre, sveikatos priežiūros įstaigose esant dideliems nuolatiniams pacientų srautams, na, viskas susidėvi, gal per daug pasakiau, viskas nemažai susidėvi gana greitai, medicininė įranga morališkai sensta

greičiau nei kitų ūkio sričių techninė įranga. Dėl to finansinių išteklių poreikis visada yra nepertraukiamas. Valstybės investicijų programa baigiama, Europos Sąjungos paramos visiems neužtenka, be to, ne visos išlaidos yra tinkamos finansuoti iš Europos Sąjungos fondų.

Sakykite, gerbiamas ministre, gal turite informacijos apie savivaldybių dabartines tendencijas prisidedant prie sveikatos priežiūros įstaigų, rajoninių ligoninių, pirminės sveikatos priežiūros centrų finansavimo, skiriant lėšų iš savivaldybių biudžetų? Aš, kaip savo apygardos, Kuršo apygardos, išrinktas Seimo narys, matau, kaip Kretingos valdžia: reikėjo kompiuterinio tomografo – nupirko, mamografą įsigytas ir taip toliau.

PIRMININKĖ. Antanai, jūs kitų kolegų laiką užimate.

A. VINKUS (LVŽSF). Ir ačiū, kad jūs leidote apmokėti Ligoninių kasai. Dauguma ligoninių jums siunčia (...).

PIRMININKĖ. Kiti kolegos irgi nori dar paklausti.

A. VINKUS (LVŽSF). Ačiū, baigiau.

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Taip, Valstybės investicijų programos ateityje kaip ir nebus, bet noriu pasakyti, kad kuriami sveikatos centrai pagal savo finansavimo sąlygas taip pat turi galimybę įsigyti atitinkamos įrangos, kuri yra reikalinga, ar atnaujinti, ir tą savivaldybės tikrai planuoja, žiūri ir kuria tuos atitinkamus projektus.

O taip, mano žiniomis, savivaldybės yra gana aktyvios prisidedamos pačios, bet tiek žodžiu, tiek raštu su merais irgi kalbamės, kad, matyt, tas prisidėjimas galėtų būti ir didesnis. Žvilgtelėjau į praėjusių 2022 metų savivaldybių biudžetų išlaidų vykdymo ataskaitą. Ji rodo, kad savivaldybės iš savo biudžeto sveikatos apsaugai skiria tik 1,5 %. Man atrodo, kad tas prisidėjimas pagal tai, kiek šita sritis yra verta, galėtų būti tikrai didesnis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Klausimas kultūros ministrui. Praeitą savaitę įvyko Trakų istorinio nacionalinio parko direktoriaus konkursas ir iš dviejų kandidatų jūs pasirinkote D. Kvedaravičių. Jis yra jūsų partijos narys, savivaldybės tarybos narys, buvęs vice-ministras. Ar nematote interesų konflikto, kadangi prieš tai jis dirbo kancleriu Kultūros paveldo departamente ir kuravo būtent Istorinio nacionalinio parko planavimo ruošiamą schemą? Ar nemanote, kad čia yra interesų konfliktas, nes tas žmogus, kuris ruošė ir turėjo visą tą informaciją, dabar ateina vadovauti Trakų istoriniam nacionaliniam parkui? Ačiū.

S. KAIRYS. Pirmiausia du dalykai. Ne iš dviejų kandidatų buvo konkursas – konkurse dalyvavo aštuoni kandidatai. Konkursą organizavo Viešojo valdymo agentūra ir finaliniame etape paliko du. Aš, kaip ministras, turiu teisę iš dviejų pasirinkti vieną, atsižvelgęs ir į pirmo etapo rezultatus. Nebuvo jokių abejonių, kuris kandidatas pasirodė geriausiai, tai tie sprendimai ir buvo priimti.

O sugebėti interpretuoti KPD kanclerio pareigybę, schemą ir išvelgti interesų konfliktą reikia tikrai didelės fantazijos. Esamas direktorius 26 metus vis dar turbūt niekaip nesusitaiko, kad teks pabaigti darbus, tai turbūt čia jo pasufleruota kažkokia idėja, kuri visiškai nereali.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Aš noriu du klausimus paklausti. Pirmas klausimas švietimo ministrui.

Visi laukia, ar jau galbūt įvyko diskusija Vyriausybėje dėl nutarimo dėl mokinių skaičiaus nustatymo, ar bus atsižvelgta į regionų ir tautinių mažumų mokyklų pateiktus pasiūlymus dėl bendro 60 mokinių skaičiaus pradinėse mokyklose, gimnazijose ir progimnazijose ir ar vis dėlto bus taikomas individualaus įvertinimo kriterijus? Nes dabar liks taip: valstybės ir savivaldybių mokyklos yra diskriminuojamos privačių mokyklų atžvilgiu, nes vienos ir kitos gauna finansavimą iš valstybės, bet privatioms mokykloms bendro mokinių skaičiaus mokykloje kriterijus – 60 – nėra taikomas. Tai reiškia, kad jeigu 60, tu gauni mokymo lėšas, jeigu 59 – negauni, bet kitais metais vėl gali būti, tarkime, 63 mokiniai.

Antras tikrai rezonansinis mano klausimas vidaus reikalų ministrei dėl policijos pareigūnų parengties, kai...

PIRMININKĖ. Bet jūs atimate laiką iš kolegų.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). ...į psichinį ligonį taikoma penkiais šūviais ir pataikoma į gyvybiškai svarbius organus. Ir sveikatos apsaugos ministrui – kaip vyksta tokių ligonių hospitalizavimas, nes tai yra tiesiog...

PIRMININKĖ. Laikas!

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). ...baisus įvykis?

G. JAKŠTAS. Dėkoju už klausimą. Kaip žinome, valstybė skiria ugdymo lėšas, ūkio lėšas skiria savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija. Jeigu tai yra savivaldybės mokykla – savivaldybė, jeigu ministerijos – ministerija, jeigu privati, tai privačiai skiriamos lėšos. Privačios mokyklos, suprantame, gali būti įvairaus tipo: yra ir bendruomeninės, jos yra gana mažos, kartais yra dėstomas ir unikalus turinys, nebūtinai valstybinė programa, turi galimybę imti lėšas iš mokinių, tiksliau, dažniausiai iš mokinių tėvų, tokiu būdu užtikrinti kokybę.

Visi kokybiniai kriterijai, esantys tinklo taisyklėse, ar tai būtų dėl tenkančios infrastruktūros turėti STEAM klasę, kiek tenka kompiuterių mokiniui ir taip toliau, visi kokybiniai kriterijai turi būti pasiekti tiek privačių, tiek valstybinių mokyklų. Privačios tai gali pasiekti imdamos papildomas lėšas iš mokinių arba mokinių tėvų, globėjų ir panašiai. Su tiek lėšų, kiek yra skiriama iš valstybės, jeigu yra tokio dydžio klasė, kuri pagal kriterijus būtų netinkama, suprantama, užtikrinti atitinkamos kokybės nepavyktų.

Išimtys tautinių mažumų mokykloms yra padarytos, yra atsižvelgta. Gali būti mažesnės klasės, negu yra ne tautinių mažumų mokyklose. Dėl bendro dydžio dabar negalėčiau pakomentuoti.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Reaguodama į tikrai labai skaudų įvykį, pirmiausia norėčiau informuoti, kad mes vakar turėjome aptarimą su generaliniu komisaru dėl situacijos ir dėl pareigūnų pasirengimo. Vyksta nuolatiniai pareigūnų mokymai, kurie yra būtent skirti tokioms situacijoms, kai reikalingi specialūs veikimo algoritmai. Jie vyksta nuolatos. Šiuo metu yra vykdomas ikiteisminis tyrimas, taip pat vykdomas tarnybinis patikrinimas.

Bet šioje situacijoje tikrai norėčiau pabrėžti savo, kaip ministrės, palaikymą pareigūnams, nes ką tenka patirti pareigūnams, tikrai yra sudėtingos situacijos. Šiaip labai retos situacijos, kai yra panaudojamas šaunamasis ginklas prieš asmenį. 2020–2022 metais toks ginklas visiškai nebuvo panaudotas, bet tikrai pareigūnai kasdien susiduria su iššūkiais. Bent jau šiemet buvo sužaloti 88 pareigūnai įvairių įvykių metu. Tikrai yra pavojingas darbas, visokių būna situacijų.

Esame sutarę su sveikatos apsaugos ministru, kad turėsime atskirą susitikimą būtent tokioms situacijoms aptarti, užtikrinti institucijų glaudesnę bendradarbiavimą, galbūt informacijos dalinimąsi, kad galėtume dar geriau, efektyviau veikti, kad išvengtume tokių galimų situacijų ateityje.

Kadangi yra, kaip ir minėjau, ikiteisminis tyrimas, labai nenorėčiau čia detalizuoti pačių detalių, bet tiesiog manau, kad yra ką aptarti su ministru, aptarsime dar ateityje.

PIRMININKĖ. Vyriausybės pusvalandžio liko dar pora minučių. Tuomet... Gerai, prašau.

A. DULKYS. Kaip ir mane minėjo. Tiesiog aš, jeigu galima, tada dar labai trumpai paminėsiu, kad mums dabar yra labai svarbi ikiteisminio tyrimo tikslė medžiaga, nes ir greitosios medicinos pagalbos tarnybos bendradarbiauja su tyrėjais. Tarnybos turi savo algoritmus, bet tiesiog dabar yra labai svarbu pasitikrinti, kaip jie veikia, ar tikrai būtent šiuo atveju kažkas suveikė, ar ne suveikė.

O dėl priverstinio hospitalizavimo taip pat visos tvarkos ir sistema yra, bet mes dar papildomai (papildysiu kolegę ministrę) planuojame aptarti su psichiatrais, pasižiūrėti, ar nėra kokių nors jiems biurokratinių kliūčių, ar tikrai viskas ten sklandu, ar jie turi savo darbe dėl priverstinio hospitalizavimo kokių nors problemų, apie kurias mes galbūt nesame informuoti ar jų nežinome. Bet, matyt, dabar svarbiausia sulaukti tikslaus, objektyvaus tyrimo, kad mes žinotume, ar yra vietų, kurias reikia taisyti, nes reikia taisyti ten, kur reikia taisyti, o ne apskritai ką nors daryti.

PIRMININKĖ. Panašu, kad paskutinis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju posėdžio pirmininkei. Visų pirma noriu padėkoti Kultūros ministerijos darbuotojams už surengtą kultūros ir meno žmonėms „Nešk savo šviesą ir tikėk“ šventę.

Mano klausimas būtų, ar galima tikėtis Kultūros pagrindų įstatymo jau Seime? Ačiū.

S. KAIRYS. Tik patikslinant, tai nebuvo tik „Nešk savo šviesą ir tikėk“, bet visi įmanomi apdovanojimai, kurie teikiami Kultūros ministerijos, vakar įteikti. O pavasario sesijoje pagal planą, taip, Seimą turi pasiekti Kultūros pagrindų įstatymas. O iki to dar jūs, kaip Kultūros komiteto nariai, būsite pakviesti į Kultūros ministeriją susipažinti su jau iš esmės pabaigtu dokumentu.

PIRMININKĖ. Kadangi sąraše V. Ažuolas paskutinis ir minutė ar pusė minutės dar liko, tai centruotai.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš labai trumpai. Vienas klausimų būtų vidaus reikalų ministrei. Kiek nuo Naujųjų metų didėja policininkų atlyginimai, nes paklausus policininkų jie sužino skaičių: 2 eurai, 5 eurai, tai gal galite pasakyti, kiek procentų, gal 10 %, gal 15 %, gal kaip švietimui, gal tokio dydžio?

Ir antras klausimas būtų aplinkos ministrui. Biudžeto ir finansų komitete atliekant parlamentinę kontrolę dėl vėjo jėgainių, kurios sukčiaudamos nemoka nekilnojamojo turto mokesčio, Registrų centras atsakė tiesiai šviesiai, kad tokią tvarką parengė Aplinkos ministerija. Tai kada ministras planuoja tą tvarką sutvarkyti, kad ji būtų reali ir nesudarytų galimybės sukčiauti ir nemokėti nekilnojamojo turto mokesčio? Akmenės rajono pavyzdys: sukasi 22 jėgainės, registruotos tik dvi, pasirodo, taip galima. Na ir, žinoma, užregistruoti nerealią kainą, pasirodo, irgi galima. Kada tą tvarką tvarkysite? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Aš pradėsiu nuo pirmojo klausimo ir norėčiau į tai atsakyti. Tai, ką jūs minėjote, jūs minėjote skaičiuoklę. Kaip žinote, šiuo metu Seime vyksta Vidaus tarnybos statuto svarstymas, jame yra atitinkami pakeitimai, tai yra darbo užmokesčio augimas žemiausios ir vidurinės grandies pareigūnams, norėčiau atkreipti dėmesį, ir tam numatyti 24 mln. Tam, kad apskaičiuotume, kad pažiūrėtume, koks tas pokytis bus konkrečiam pareigūnui, yra sukurta skaičiuoklė. Matyt, situacijos yra labai skirtingos, kai kuriems pareigūnams gali augti keliais šimtais, kai kuriems galbūt labai neženkiai. Kalbame tik apie Vidaus tarnybos statutą, bet šiaip visa bendra suma, kuri yra numatyta pareigūnų darbo užmokesčio augimui, yra 37 mln., tai dar papildoma suma ir jina bus skirtinga. Pirmiausia, žinoma, pagal Vidaus tarnybos statutą didžiausią pokytį, aš šiandien negaliu įvardinti konkrečios situacijos, nes priklauso nuo pareigūno darbo stažo ir atitinkamos situacijos, bet gali tikrai skirtis, aš nenorėčiau čia įvardinti, vidurkis yra 108 eurai, skaičiuojant vidurkį, bet, sakau, labai individualiai, priklausomai nuo pareigūno, pirmiausia didžiausią pokytį pajus žemiausios ir vidurinės grandies pareigūnai. (*Balsai salėje*) Sakiau, 10 %.

S. GENTVILAS (LSF). Dėl vėjo jėgainių. Nežinau, kuriuos pavyzdžius turite, bet girdžiu iš energetikos ministro, kad tenai yra bandomasis režimas, galbūt nepriduota statyba, bet vėjo jėgainių kaip nekilnojamojo turto dalis skaičiuojama stiebas, o turbina yra traktuojama kaip įrenginys. Lygiai taip pat kaip gamykloje nekilnojamas turtas yra sienos, bet jeigu yra staklės viduje, tai nereiškia, kad jos tampa nekilnojamojo turto mokesčio baze arba apmokestinamu dalyku, todėl turbūt traktavimas toks yra.

PIRMININKĖ. Posėdžio nebaigėme, nes bus slaptas balsavimas, rytinio posėdžio sudėtinė dalis, tai registruosimės dusyk. Nuo 14 valandos. Dėkui.

Pertrauka

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui, gerbiami kolegos, viską labai gerai girdžiu, ką kalbate, bet registruotis negalime, nes dar turime baigti rytinį Seimo plenarinį posėdį. Gerbiami kolegos, skelbiame gruodžio 14 dienos rytinį Seimo plenarinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 335 STENOGRAMA

2023 m. gruodžio 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS, A. MAZURONIS ir V. MITALAS*

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Pradedame vakarinį gruodžio 14 dienos Seimo plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 48 Seimo nariai.

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2937(2) (svarstymas)

Pirmas vakarinės darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2937(2). Į tribūną kviečiame R. Lopatą pristatyti Ateities komiteto išvadą, tada visų komitetų išvados, tada diskusijos, tada pataisų svarstymas. Prašom.

R. LOPATA (LSF). Ponios ir ponai, Ateities komitetas svarstė savo išvadą, ji skamba taip: priarti Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-2937(2) ir komiteto išvadai. Už balsavo 13 komiteto narių, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkę A. Gedvilienę pristatyti komiteto išvadą. Aistės nematau salėje. Ar iš Aplinkos apsaugos komiteto yra kas nors? Nėra. Gerai, aš pristatysiu. Aplinkos apsaugos komitetas apsvarstė Seimo nutarimo projektą ir jam pritarė. Balsavimo rezultatai: už balsavo 4, prieš nebuvo, susilaikė 1.

Į tribūną kviečiame Audito komiteto atstovę R. Budbergytę. Jos irgi nematau. Audito komiteto pirmininko taip pat nematau. Duokite, aš pristatysiu. Audito komitetas irgi svarstė Seimo nutarimo projektą, jam pritarė. Už balsavo 5 Seimo nariai, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Prita bendru sutarimu.

V. Mitalas, Biudžeto ir finansų komiteto išvada. Nei pirmininko, nei V. Mitalo nematau. Biudžeto ir finansų komitetas irgi svarstė Seimo nutarimo projektą, dėl jo balsavo. Už balsavo 10 Seimo narių, prieš nebuvo, susilaikė 1. Komitetas pritarė Seimo nutarimo projektui.

Ekonomikos komitetas. Jo pirmininko nematau. A. Bagdonas. Andriau, gal norite iš tribūnos pristatyti komiteto išvadą?

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė šį klausimą spalio 11 dieną. Balsavimo rezultatai yra tokie: už balsavo 9 komiteto nariai, prieš nebuvo nė vieno komiteto nario, susilaikė 1 Ekonomikos komiteto narys. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Europos reikalų komiteto išvada. Pirmininkės nematau, bet matau jos aktyvųjį pavaduotoją A. Lydeką. Gerbiamas Arminai, gal galėtumėte pristatyti Europos reikalų komiteto išvadą?

A. LYDEKA (LSF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Europos reikalų komitetas apsvarstė šį teisės aktą ir nusprendė pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimui. Šis sprendimas priimtas bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame V. Pranckietį pristatyti Kaimo reikalų komiteto išvadą.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Kaip papildomas komitetas, Kaimo reikalų komitetas svarstė spalio 25 dieną. Sprendimas yra toks: pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-2937 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Kaimo reikalų komiteto pateiktus pasiūlymus (jų 33). Komitetas pažymi, kad bendrasis gėris neturi būti įgyvendinamas atskirų ūkio šakų ir konkrečiai žemės ūkio, taip pat atskirų visuomenės grupių sąskaita. Komitetas pabrėžia, kad pagal vizijos „Lietuva 2050“ rodiklius klimato kaita yra pripažįstama kaip nenugalima jėga. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Viktorai. Į tribūną kviečiame Kultūros komiteto atstovus. Gal, Robertai Šarknickai, galėtumėte pristatyti? Duosime.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Balsavimo rezultatai: 7 – už, prieš, susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kultūros komitetas pritaria.

Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas (aš galiu pristatyti) svarstė, diskutavo ir bendru sutarimu, 9 balsuojant už, niekam nebalsuojant prieš, nei susilaikant, pritaria. A, va, pirmininkas. Jau pristačiau, pirmininke, viskas gerai.

Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą kas galėtų pristatyti? Ar yra Socialinių reikalų ir darbo komiteto narių? Nėra, tai aš pristatysiu. Svarstė komitetas ir 6 balsuojant už, prieš nebalsuojant niekam ir 6 susilaikant, tai yra pirmininko balsas buvo lemiamas, komitetas pritarė Seimo nutarimo projektui.

Sveikatos reikalų komiteto narys L. Slušnys. Prašau. (*Balsai salėje*) Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“... (*Balsai salėje*) Su tabaku valstybės pažanga nelabai ką bendro turi.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Atsiprašau, aš supainiojau truputėlį. Labai atsiprašau. Tai komitetas svarstė. Balsavimo rezultatai: 5 – už, prieš – 1, susilaikė 1. Pritarta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame poną A. Žukauską pristatyti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Gerbiami Seimo nariai, komitetas svarstė spalio 18 dieną ir pritarė projektui, tačiau su išlyga, kad siūloma jį tobulinti pagal komiteto pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš – 0, susilaikė 4. Ateities komitetas svarstė mūsų siūlymus ir ne visiems pritarė. Norėsiu, kad dėl tų siūlymų, kuriems nepritarta, būtų balsuojama.

PIRMININKAS. Labai dėkui, pirmininke. Į tribūną kviečiame I. Haase pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Komitetas svarstė Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projektą Nr. XIVP-2937(2) ir komitetas 6 balsais pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 6, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame Ž. Pavilionį pristatyti Užsienio reikalų komiteto išvadą.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir pasiūlė jį patobulinti pagal komiteto siūlymą, tai yra V skyriuje „Valstybės ateities vizija“ įtvirtinti, kad demokratija yra vienas iš esminių Lietuvos Respublikos garantų. Atsižvelgiant į tai, būtų plėtojama šalies politinės, vidaus ir tarptautinės, ekonominės, švietimo, socialinės ir kitos kryptys. Buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Žygi. Į tribūną kviečiame A. Petrošį pristatyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Kaip mano gerbiamas kolega ir bičiulis iš Seimo A. Bagdonas pasakytų, dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Bendru sutarimu komitetas iš esmės pritarė nutarimo projektui ir pasiūlė jį tobulinti pagal komiteto pasiūlymus. Dėkui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Žmogaus teisių komiteto pirmininko salėje nematau. Žmogaus teisių komitetas irgi svarstė Seimo nutarimo projektą. Už jį balsavo 3, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo nutarimo projektui pritarta pirmininko balsu kaip lemiamu.

Visų komitetų išvadas išklausėme, pereiname prie diskusijos. Diskusijoje kviečiame dalyvauti frakcijos vardu A. Kubilienę.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pradėti norėčiau jūsų, liberalai, bendražygio R. Sadausko-Kvietkevičiaus straipsnio citata apie šią strategiją. Cituoju: „Kiekvieną kartą, kai valdžia praranda žmonių pasitikėjimą, jai prireikia mus pamaitinti tolimes ateities vizijomis. Taip jau darė paskutinis Sovietų Sąjungos Komunistų partijos generalinis sekretorius M. Gorbačiovas.“

Kolegos, prieš jus labai brangus dokumentas. Brangus tiesiogine prasme, nes į mano užklausimą, kiek kainavo šito dokumento parengimas, Vyriausybė atsakė – 0,5 mln. Nežinau, kiek kainavo strategija „Lietuva 2030“, bet akivaizdu, kad, dar nesibaigus gyvavimo laikui, šią dokumentą mes išmesime į šiukšlių dėžę, nors dar liko šešeri metai. Ir visa tai, kolegos, vyksta tada, kai mes nerandame, teisingiau, valdantieji neranda pinigų policijai, neranda pinigų mokytojams, neranda kitiems sektoriams ir valstybę baigia praskolinti.

Taigi šiandien mus nori pamaitinti ateities pažadais tie, kurie nesugeba susitvarkyti su dabarties iššūkiais. Siekis kuo greičiau parengti ir patvirtinti naują strategiją yra būdas užmaskuoti senosios strategijos visišką žlugimą. Tampa neprasminga teirautis apie pasiekimus ir žalą, klausiti, kas yra įgyvendinta, kas nėra įgyvendinta, nes jau neaktualu, mes turime naują strategiją. Ir tai puiki schema. Galėsime ją kartoti po kokių penkerių, šešerių metų, žinoma, jei turėsime tokią privilegiją.

Šiandien, manau, dar ne kartą girdėsime pasisakančius, kiek daug ekspertų, visuomeninių organizacijų dalyvavo kurdami šią strategiją. Deja, manau, bus nutylima, kad įtakingiausi iš jų – ideologiškai artimi arba palaikantys valdančiuosius. O kitaminčių pasiūlymai taip ir liko parašėse. Strategija „Lietuva 2050“ nuolat keitėsi. Pirmiausia buvo parinkti keturi futuristiniai scenarijai su labai įdomiais pavadinimais (pacituosiu) „Kapanojimasis“, „Amžinasis išalas“, „Šiaurinė žvaigždė“ ir net „Puikūs pasaulis“. Pastarasis pavadinimas išties gražus, bet išiklausykite, kaip yra apibūdinamas šitas scenarijus, – prasta demokratijos būklė, bet geras švietimas. Ar jums atrodo, kad šiame sakinyje viskas yra gerai?

Nekalbėsiu apie tai, kas jau yra žinoma, kad šiame projekte buvo nusikalbėta iki žmogaus teisių suteikimo robotams. Kaip bebūtų, kolegos, tikrai tenka pripažinti, kad pirmieji variantai buvo tikrai nuoširdus valdančiųjų siekis primesti mums savo ideologiją iki 2050 metų. Po pirmųjų variantų susilaukta labai daug kritikos net ir iš savų. Žinant, kad dėl tos strategijos mes turėsime balsuoti čia, Seime, suskubta ją taisyti Ateities komitete. Taigi paskutinis variantas sudarytas iš visiškai abstrakčių ir utopinių frazių, kurios iš pirmo žvilgsnio tarsi ir turėtų tikti visiems jums, balsuojantiems. Tos skambios frazės, aptakūs pareiškimai ir realios ambicijos trūkumas gali būti išvelgiamos kiekvienoje iš dokumente pateiktų ambicijų. Manau, kad ta abstrakcijų košė dokumente turėtų būti pakeista realiomis strateginėmis išvalgomis, kurios užtikrintų, kad dėl politinio veikimo – kolegos, dėl politinio veikimo! – šalis suktų klestėjimo kryptimi, kad konkretūs darbai galėtų padėti mūsų valstybei pakilti iš demografinių, ekonominio, nacionalinio saugumo krizių.

Taigi, ką konkrečiai mums žada ši vizija, kurią šiandien svarstome? Kadangi dokumentas ilgas, tai tikrai porą aspektų. Pirmiausia strategijoje užprogramuota, kad lietuvių Lietuvoje ir toliau drastiškai mažės. Pirmasis strategijos rodiklis mums aiškiai signalizuoja, kad jeigu mes visi sušlemsime pečius ir įvykdysime šią strategiją iki 2050 metų šimtu procentų, tai Lietuvoje liks gyventi 2,2, kai kur kituose puslapiuose rašoma – 2,4 mln. gyventojų, tai yra sumažės 0,5 mln. Ši gimstamumo tendencija kažkokiu makabrišku stiliumi vadinama gyventojų skaičiaus stabilizavimu. Apie bet kokias gyventojų augimo prielaidas kalbama, jas grindžiant ne šia strategija, tai yra po 2050-ųjų. Kad ir kaip būtų, bet aš iš tikrųjų sutinku su strategijos vizijoje „Lietuva 2050“ esančiu sakiniu. Tiesa, kažkodėl jisai parašytas tariamąja nuosaka, bet vis tikrai cituoju: „Šios demografinės tendencijos keltų iššūkius ekonomikos viešajam sektoriui, didžiausią finansinį spaudimą pajustų socialinė sistema, išaugs paramos gavėjų skaičius, tai atsilies ir pensijų sistemai, ir prognozuojama, kad pensijų lygis, palyginti su buvusiomis pajamomis, kris nuo 31,7 % 2019 metais iki 24,4 % 2050-aisiais.“

O kas gi siūloma regionams? Tikrai įdomi diskusija vyko Ateities komitete ir tikrai nereikėtų stebėtis nuostata, kuri apibendrinta yra šioje vizijoje, kad regionai – kolegos, išiklausykite! – regionai patys turi pasinaudoti klestinčio Vilniaus potencialu. Diskusijoje buvo kalbama apie miestų hierarchiją. Pacituosiu vieną valdantįjį, posėdžiai yra įrašomi, tai nesunku patikrinti: „Svarbu auginti vieną miestą, nes nesugebėsime kelių. Kuo gyvybingesnis Vilnius, tuo gyvybingesni regionai.“ Taigi regionai, kaip vieno miesto aptarnaujantis personalas ir resursas, nuglostytomis ir sparnuotomis frazėmis nugulė į šį projektą.

Būdama šioje darbo grupėje ir diskutuodama Ateities komitete aš nuolat klausiau, kaip tie gražūs sakiniai, nudailintos frazės bus įgyvendinamos, jei jau dabar į posėdžių salę nešami dokumentai...

PIRMININKAS. Laikas!

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). ...kurie prieštarauja tos strategijos nuostatoms? Du pavyzdžiai. Strategijoje rašoma (cituojų): „investuos į valstybinės lietuvių kalbos gyvybingumo stiprinimą“, o į posėdžių salę nešami įstatymai, kurie naikina lietuvių kalbą. Arba diskusijose...

PIRMININKAS. Laikas, kolege!

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). (Paskutinė frazė.) Arba diskusijose dėl migrantų buvo kalbama, kad bus laikomasi Europos Sąjungos teisės aktų. Mano klausimas buvo, ar mes priimsime įstatymus, kad vykdytume vadinamąją imigrantų apgrėžimo politiką, ar palaikysime kai kurių politikų siūlymus prioritetus suteikti pačių pažeidėjų žmogaus teisėms? Priimtas saliamoniškas sprendimas. Pacituosiu, kas bus įrašoma į šią strategiją, kuri nėra jokia strategija.

PIRMININKAS. Laikas! Jūs jau minutę viršijate.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Paskutinė citata: „Vis dar didelės Lietuvos piliečių emigracijos ir, tikėtina, augšančių pabėgėlių bei imigrantų srautų iš trečiųjų šalių klausimams spręsti būtina ilgalaikė ir tvari šalies migracijos politika.“ Tai kokia ji bus, lieka neaišku.

Kolegos, aš nepabaigiau savo pranešimo, bet dėl motyvų už ar prieš aš pasisakysiu ir pabaigsiu. Kviečiu nepritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui.

Gerbiami kolegos, kadangi populiarėja žanras pristatyti Seime besilankančius asmenis, tai noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad balkone šiuo metu lankosi Šv. Kristoforo gimnazijos gimnazistai, jie semiasi patirties ateities politiniams žygdarbiams. O į tribūną kviečiame R. Lopatą frakcijos vardu dalyvauti diskusijoje.

R. LOPATA (LSF). Ponios ir ponai, iš tikrųjų svarstome netipinį dokumentą – tokį iš parlamento tribūnos tenka pristatyti nedažnai – programinio pobūdžio, nustatantį ar brėžiantį mūsų valstybės raidos gaires 3 dešimtmečiams į ateitį. Prisimenu, kaip kartą šviesaus atminimo profesorius L. Donskis paklausė kito profesoriaus Z. Baumano: kas mes – praeities valdovai ar ateities tarnai? Į tai Z. Baumanas atsakė maždaug taip: gyvenimas tokiosios modernybės sąlygomis jums neleids remtis ankstesne sėkminga patirtimi, nes niekada negalite būti užtikrinti jos pritaikymo galimybėmis ateityje. Kalbant apie ją, tenka pripažinti, kad mes sergame trumparegystę. Taigi tarsi pabandėme kartu gydytis nuo šios trumparegystės.

Šiandien mūsų svarstomas pasirinkimas iš tikrųjų yra dramatiškas ir vertybiškas. Dokumentas yra ne detalus planas, bet vizija, kuri išryškina Respublikos ir visuomenės raidos kryptis ir siekius. Vizija tam tikra prasme yra svajonė, tačiau tai yra reflektuota svajonė, pagrįsta analize ir susitarimu. Ją su mūsų galia ir politika turėtų susieti strategija. Be strategijos galia yra akla, politika be strategijos yra bejėgė, bet strategija be vizijos iš viso neįmanoma.

Kaip žinote, šio dokumento projektas Seimui buvo pateiktas dar pavasario sesijos pabaigoje. Per rudens sesiją jį apsvarstė ir pastabas, kaip dabar matėme, pateikė visi komitetai, taip pat Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija. Ačiū kolegoms už labai atidų darbą ir įžvalgas pastabas. Ateities komitetas jį svarstė visą sesiją, tam skirdamas 14 posėdžių, taip pat buvo surengta daug forumų tarp politikų, ekspertų, kitų suinteresuotų šalių neformaliame Ateities forume.

Per pagrindinio komiteto posėdžius įvertinome papildomų komitetų išvadas, beveik tris dešimtis atskirai gautų pasiūlymų, pateiktų valstybės ir akademinų institucijų, nevyriausybinių organizacijų, atskirų piliečių, kurie savo pasiūlymus galėjo teikti ir teikė per platformą „Atviras

Seimas“. Remdamiesi piliečių, Seimo komitetų, suinteresuotų šalių nuomonėmis, vizijos projekte siūlome padaryti pluoštą svarbių pakeitimų ir papildymų, palyginus su pavasarį pristatytu: pabrėžti visuomenę stiprinančių vertybinių nuostatų svarbą, pagilinti piliečių kuriamos demokratijos kaip respublikos sampratą, išryškinti visuomenę keičiančią švietimo ar kultūros misiją, akcentuoti fizinio aktyvumo reikšmę, sukonkretinti tarptautinės politikos siekius, sustiprinti žmogaus teisių aspektą, sukonkretinti ir sustiprinti tam tikras vizijos įgyvendinimo nuostatas. Šie pakeitimai ir papildymai išdėstyti Ateities komiteto, kaip pagrindinio komiteto, išvadoje. Būtina, aišku, pasakyti, kad šios vizijos vertė ir reikšmė labiausiai priklauso nuo susitarimo. Jeigu sutarsime dėl jos, kaip svarbiausių mūsų tikslų ir siekių aprašo, ateityje bus daug lengviau diskutuoti dėl jų įgyvendinimo priemonių ir prioritetiškumo.

Vizija „Lietuva 2050“, šiaip ar taip, yra apie Respublikos likimą ir galėtų tapti į ateitį žvelgiančia politika, terpe mūsų piliečių pastoviam dialogui apie Lietuvą, žmonių raginimu savivaldai, atviros visuomenės projektu ir apibrėžti tokios visuomenės santykį su išore, skatinimu, kvietimu akademinę, kultūros ir švietimo bendruomenei intelektualiniam savarankiškumui. Kviečiu visus pritarti Ateities komiteto išvadai. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, kadangi diskusijos laikas jau yra pasibaigęs, tačiau dar viena Seimo narė yra užsirašiusi frakcijos vardu... Darbotvarkė patvirtinta, Audroniau, patvirtinta darbotvarkė yra. Jeigu siūlote pratęsti klausimui numatytą laiką, siūlykite frakcijos vardu per šoninį mikrofoną. Į tribūną kviečiame J. Šiugždinienę pasisakyti frakcijos vardu ir tada judėsime prie balsavimo lango.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Mielie kolegos, strateguoti reikia ir gerais, ir blogais laikais. Čia buvo pateikta įvairių pavyzdžių, bet galima pateikti ir visai kitokių, ne tokių, kaip pateikė gerbiama kolegė A. Kubilienė. Strateguoja visos pažangios šalys. Ilgalaikes strategijas rengia tiek Didžioji Britanija, tiek Skandinavijos šalys. Dar mūsų partizanų laikais vienas iš partizanų gerbiamas B. Krivickas taip pat jau strategavo ateitį. Taigi galvojimas apie ateitį, ilgalaikių strategijų rengimas yra labai labai svarbus visai mūsų visuomenei.

Apskritai, galvojant apie patį procesą, labai svarbu, kad mes visi kartu su išorės ekspertais diskutuojame apie ateities dalykus, nes tai svarbu ir mūsų politinei kultūrai. Mums iš tikrųjų labai trūksta susitarimo. Mums labai trūksta girdėti vienas kitą, suprasti, o kokią gi Lietuvos viziją mes vis dėlto piešiame, kokia kryptimi norime visi judėti. Ir tai niekaip neapriboja Vyriausybės, kad ir kuri būtų valdžioje, veiksmų laisvės. Bet mes visi kartu turime ir galime sutarti dėl pagrindinių Lietuvos plėtros kryptių ir kelrodžio.

Iš tikrųjų ateitį labai sunku suplanuoti. Mums tas žanras turbūt atrodo ne visada priimtinas, nes mes dažnai esame įpratę kalbėti apie labai konkrečius dalykus. Šiuo atveju mes kalbame apie ateitį, kuri yra sunkiai nuspėjama ir tikrai jai yra sudėtinga pasiruošti. Noriu priminti, jog paskutinį kartą apie ilgalaikius tikslus mes diskutavome 2010 metais, kuomet buvo rengiama strategija „Lietuva 2030“. Jeigu mes būtume kalbėję ir diskutavę apie tai, kas mūsų laukia, tarp 2010–2011 metų ir šios dienos, galbūt mes būtume ir geriau pasiruošę toms krizėms, kurios mus ištiko labai netikėtai. Tai yra pandemija, baisus karas. Galbūt šiandien jau būtų stovėjusios ir tvoros, ir kiti dalykai, jeigu mes tikrai visi būtume dėję pastangas galvoti ir diskutuoti apie ateitį.

Kitas svarbus dalykas, kad ši strategija apskritai yra labai svarbi mūsų visai strateginio planavimo sistemai, kurios pokyčius parengė buvusi Vyriausybė, tai yra premjero S. Skvernelio Vyriausybė. Ši Vyriausybė patvirtino. Tai yra strateginio planavimo sistemoje nėra šakinių ilgalaikių strategijų. Yra trys ilgalaikiai strateginiai dokumentai: tai yra Saugumo strategija, Teritorijos bendrasis planas ir Pažangos strategija „Lietuva 2050“. Taigi mums labai svarbi šita strategija dėl to, kad mes galėtume iš esmės tuos ilgalaikius tikslus, matydami kelrodį, turėdami viziją, nuleisti iki labai konkrečių veiksmų ir konkrečių programinių dokumentų.

Dar noriu pabrėžti vieną momentą, kad strategija yra labai svarbi švietimo sričiai. Tas ypač aktualu, nes švietimo sritis, jeigu mes norime pažangos, jeigu mes norime judėti į priekį, turi pranašti bendrą visuomenės raidą. Tik taip mes galime pasiruošti netikėtumams, nebijoti globalių pokyčių ir krizių. Todėl labai svarbu, jog ši strategija brėžia labai aiškų tikslą, kad tiek švietimas,

ties kultūra turėtų subrandinti ateičiai pasirengusį, atsparų ir laisvą žmogų. Tai mums duoda labai labai rimtą ir labai aiškią kryptį priimti sprendimus, susitarti dėl veiksmų, pradedant darželiu ir baigiant mokymosi visą gyvenimą sistema, mokymusi visą gyvenimą visais gyvenimo tarpsniais.

Taigi kviečiu palaikyti šią strategiją, nebijoti tokių dokumentų ir remti šią strategiją, rengiant kitus programinius dokumentus ir vyriausybės programas. Dėkui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Diskutuoti numatytas laikas baigėsi. Yra balsavimo langas ir tuojau pereisime prie balsavimo dėl pataisų.

14.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Jurgą Vasiliauskienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-3339(2) (priėmimo tęsinys)

Tik prieš tai, dar prieš kviečiant į tribūną R. Lopatą, norėčiau perskaityti balsų skaičiavimo protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Jurgą Vasiliauskienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“.

Iš viso išduotas 81 biuletenis, rastas 81 biuletenis, galiojančių – 80, negaliojančių – 1.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 76, prieš – 2, susilaikė 2. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Tuoju, minutėlę, pakviesime pasveikinti.

14.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-3338(2) (priėmimo tęsinys)

Taip pat gautas balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto.

Iš viso išduotas 81 biuletenis, rastas 81 biuletenis, galiojančių – 79, negaliojančių – 2.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 75, prieš – 2, susilaikė 2. Seimo nutarimas taip pat priimtas. (*Gongas*)

Ponia D. Jočienę kviesime pasveikinti šiek tiek vėliau, po priesaikos, ji bus 17 valandą, o dabar kviečiame J. Vasiliauskienę. (*Plojimai*) Labai dėkui.

14.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2937(2) (svarstymo tęsinys)

Grįžtame prie popietinės darbotvarkės 2-1 klausimo – projekto Nr. XIVP-2937(2) svarstymo. Į tribūną kviečiame Ateities komiteto pirmininką R. Lopatą.

Dėl priedo yra gauta Seimo nario V. Rakučio pataisa, jai komitetas nepritarė. Gerbiamas Valdai, prašau pristatyti. Mikrofoną įjunkite. Prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Mano pataisos esmė yra ta, kad vizijoje iš esmės numatytas tik vienas geras scenarijus. O gyvename tokioje geopolitinėje padėtyje, kur iš tikrųjų visokių scenarijų gali būti, todėl, mūsų nuomone, turėtų būti tie trys scenarijai matomi prieš akis ir pasirinkti sprendimai turėtų atitikti mūsų realią geopolitinę padėtį, kuri greičiausiai greitai nesikeis artimiausius 100 metų. Tokia buvo mano pasiūlymo esmė.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas Raimundai, komiteto nuomonė.

R. LOPATA (LSF). Komiteto nuomonė – nepritari. Komiteto sprendimu dokumente apskritai atsisakoma skyriaus, aprašančio valstybės pažangos scenarijus, todėl šis pasiūlymas netikslingas.

Bet čia noriu dar vieną komentarą. Tie pasiūlymai, kurie buvo atmesti arba kuriems buvo pritarta tik iš dalies, tai nereiškia, kad jie dingę. Visas paketas tų pasiūlymų eina tolyn į kitas darbo fazes su strateginiais dokumentais. Taigi tikrai nereikia nusiminti, jeigu kas nors neaptinka to, ką siūlė, o komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Už pataisą pasisako V. Valkiūnas. Už pasiūlymą.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū posėdžio pirmininkui A. Mazuroniiui už suteiktą žodį. R. Lopata dirbo ir komanda, Ateities komitetas dirbo nuoširdžiai, daug. Buvo daug sukviesta visos Lietuvos išminčių, jie teikė savo pasiūlymus, pastebėjimus. Aišku, yra minusų, bet, kaip ir gerbiamas Raimundas sakė, tai yra tik svajonės. O svajonių negalime žudyti, kad neliktų svajonių. Turime svajoti apie Lietuvą ir ateinant kitiems metams, kai išrinks kitą valdžią ir galės kita valdžia svajoti. Ir Darbo partija svajoja, kad Lietuvai viskas bus gerai, todėl kviečiu palaikyti šį dokumentą, galima sakyti, viziją, kad mes dirbtume toliau vardan šios Lietuvos. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš V. Rakučio pasiūlymą nenori kalbėti niekas. Balsuojame, kas pritaria V. Rakučio pasiūlymui. (*Balsai salėje*)

R. LOPATA (LSF). Ne, ne, ne. Dėl V. Rakučio balsavimas.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl V. Rakučio pasiūlymo, kurį jis ką tik pristatė ir kuriam komitetas nepritarė. (*Balsai salėje*) Tai labai aiškiai sakome.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 45, prieš – 8, susilaikė 36. V. Rakučio pasiūlymui 1 balsu nepritarta. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, pritarta 1 balsu. Labai atsiprašau. Pritarta. Gerbiamas Raimundai, tai turbūt nekeičia galimybės toliau svarstyti nutarimo projektą?

R. LOPATA (LSF). Ne, nekeičia.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Kadangi vienu balsu, tai frakcijos vardu prašytume perbalsuoti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų pasiūlymas buvo teisėtas, bet sprendžia posėdžio pirmininkas. Per šoninį mikrofoną – M. Ošmianskienė. Prašau.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Aš noriu paprašyti mano balsą įskaityti prieš.

PIRMININKAS. Tai dėl protokolo jūsų balsas bus įskaitytas prieš. Viskas gerai. Bet sprendimas yra priimtas. Vieno balso persvara pritarta V. Rakučio pasiūlymui. Yra gautas kitas Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Kas pristatytų komiteto pasiūlymą? Pirmininko nematau, salėje nėra. Raimundai, gal pristatykite komiteto pasiūlymą.

R. LOPATA (LSF). Komitetas siūlė peržiūrėti IV skyriaus pirmajame skirsnyje išdėstytas strategines ambicijas, įgyvendinimo viziją ir tikslinti pagrindinių valstybės valdymo pokyčių sritis. Kaip jūs minėjote, mūsų komiteto, Ateities komiteto, nuomonė – pritarti iš dalies. Argumentai iš dalies pritariant pasiūlymui. Manytume, kad tikslinga redakcine tvarka peržiūrėti valstybės institucijų ir piliečių santykių pavaizdavimą projekte, neminint konkrečių metodų. Komiteto pasiūlymas – strateginę ambiciją esmingai peržiūrėti atsižvelgiant į pateiktą pasiūlymą, pabrėžiant visuomenės iniciatyvą, įsitraukimą ir institucijų bendradarbiavimą su visuomene, respublikos principais pagrįsta valdysena. Atitinkamas puslapis.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Komitetas pritarė iš dalies. R. Juškos nematau posėdžių salėje, tai turbūt galime daryti prielaidą, kad ji tenkina Ateities komiteto išvada pritarti iš dalies jų siūlomai formuluotei. Tvarka, pritariame iš dalies. Yra gautas dar vienas Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas. Raimundai, gal irgi pristatykite.

R. LOPATA (LSF). Kolegos siūlė atsakyti nuostatos „Valstybės tarnyba stipri ir profesionali, darbas valstybei prestižinis“ ir vietoj jos įtvirtinti nuostatą – „valstybės tarnyba veikia atliepdama gyventojų poreikius, užtikrindama administracinių ir viešųjų paslaugų telkimą gyventojams mažiausiomis sąlygomis“. Ateities komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Argumentai – pritariama patikslinti formuluotę atsikrant prestižiškumo sąvokos, tačiau išlaikant valstybės tarnybos aukštos reputacijos ir patrauklumo idėją. Komiteto pasiūlymas – pakeisti vizijos teksto formuluotes ir jas išdėstyti taip: „Valstybės tarnyba stipri ir profesionali, atliepanti gyventojų poreikius, jos darbas valstybei gerbiamas ir vertinamas.“

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ar, gerbiamieji kolegos, galime pritarti Ateities komiteto siūlymui pritarti iš dalies Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui? Negalime? Galime. Labai dėkui, pritarta. Yra gautas dar vienas, trečias, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas, jam Ateities komitetas irgi pritarė iš dalies. Gal pristatykite.

R. LOPATA (LSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas vizijoje „Lietuva 2050“ siūlė nustatyti 10–12 svarbiausių pokyčio rodiklių, suprantamų visuomenei ir aiškiai išmatuojamų, kitaip tariant, papildyti pirmo priedo ketvirtą eilutę ir numatyti siektiną rodiklį – Lietuvos, kaip pirmaujančios šalies, atpažįstamumo užsienyje reikšmę. Ateities komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Komitetas nusprendė nekeisti dokumento projekte esančių rodiklių rinkinio. Pasiūlymas nustatyti rodiklio Lietuvos, kaip pirmaujančios šalies, atpažįstamumo, ką siūlė Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, reikšmę yra priimtinas. Kitaip tariant, Ateities komiteto pasiūlymas – nekeisti projekte esančių rodiklių rinkinio, prie rodiklio Lietuvos, kaip pirmaujančios šalies, atpažįstamumo užsienyje pažymėti, kad jo skaičiavimo metodika bus nustatyta ateityje.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ar galime, gerbiami kolegos, bendru sutarimu pritarti Ateities komiteto formuluotei pritarti iš dalies Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymui? Galime, pritarta. Kita pataisa yra Sveikatos reikalų komiteto. Prašau, gerbiamas Antanai, pristatyti savo pasiūlymą, jam, beje, Ateities komitetas nepritaria, matau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Tai gal jūs šalia turite, prašom pasakyti, aš nepasiruošęs.

R. LOPATA (LSF). Jūsų vadovaujamas komitetas siūlė papildyti pirmą priedą „Strateginės ambicijos“ nauju rodikliu – „ateičiai pasirengęs, atsparus, laisvas žmogus, gyvenantis bendruomenėje, kuriai rūpi vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė“. Ateities komiteto nuomonė – nepritarti, nes komitetas nusprendė nekeisti vizijos „Lietuva 2050“ projekte esančių rodiklių rinkinio įvertindamas kaip pakankamą. 28 rodikliai, atrodo, iš tikrųjų užtektų ir šito.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Antanui suteikime.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ačiū, kad pristatėte. Aš manau, kad tai labai svarbus rodiklis. Jį žinant, planuojant galima irgi tam tikrus dalykus strateguoti. O kitas dalykas, neturiu teisės vienas pakeisti komiteto nuomonės, todėl prašyčiau balsuoti.

PIRMININKAS. Prašome balsuoti. Dėl motyvų dėl pasiūlymo niekas nenori kalbėti. Balsuojame. Kas pritaria Sveikatos reikalų komiteto pasiūlymui? Jam Ateities komitetas nepritarė.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 52, prieš – 11, susilaikė 47. Sveikatos reikalų komiteto pasiūlymui nėra pritarta.

Sveikatos reikalų komiteto antras pasiūlymas. Gerbiamas Antanai, pristatykite. Ar čia susiję?

R. LOPATA (LSF). Čia siūlymas iš tos pačios serijos. Siūlomas dar vienas rodiklis – mirtingumo dėl savižudybių atvejų skaičius 100 tūkst. gyventojų. Ateities komitetas nepritaria. Motyvacija ta pati kaip ir pirmu atveju.

A. MATULAS (TS-LKDF). Mano prašymas ir argumentai tie patys – reikėtų pabalsuoti, nes žinant, prognozuojant šitą rodiklį galima irgi daug ką į priekį planuoti – projektus, programas, finansus.

PIRMININKAS. Supratau. Dėl motyvų niekas nenori kalbėti.

Balsuojame. Kas pritaria Sveikatos reikalų komiteto pasiūlymui, jam Ateities komitetas nepitarė, balsuojate už.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 45, prieš – 10, susilaikė 51. Pasiūlymui nėra pritarta.

Trečias Sveikatos reikalų komiteto pasiūlymas.

R. LOPATA (LSF). Čia vėl iš rodiklių serijos, jeigu aš neklystu. Taip. Siūlomi tokie rodikliai: legalaus alkoholio suvartojimas vienam gyventojui per metus (litrais), absoliutaus alkoholio, tabako suvartojimas vienam gyventojui per metus (cigarečių skaičius), Lietuvos gyventojų, per pastinius 12 mėnesių vartojusių narkotines, psichotropines medžiagas, dalis (procentais), nutukusių vyrų dalis tarp Lietuvos 20–64 metų amžiaus vyrų ir nutukusių moterų dalis tarp Lietuvos 20–64 metų amžiaus moterų. Ateities komitetas nepitarė. Argumentacija ta pati kaip ir pirmais dviem atvejais.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, demografiniai rodikliai, jų žinojimas, jų prognozavimas yra labai svarbus valstybei dalykas. Aš vėlgi prašau pabalsuoti, nes neturiu teisės vienas atšaukti ar prašyti sutikti su Ateities komiteto sprendimu, todėl prašyčiau pabalsuoti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl motyvų dėl pasiūlymo niekas nenori kalbėti. Balsuojame. Kas pritaria Sveikatos reikalų komiteto pasiūlymui, balsuojate už, kas nepritaria, kaip nors kitaip.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 56, prieš – 10, susilaikė 42. Pasiūlymui pritarta.

Kitas – Audito komiteto pasiūlymas.

Per šoninį mikrofoną – Ministrė Pirmininkė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Turiu repliką po balsavimo. Vis dėlto įdomiai atrodo, kada strategijoje, kurios horizontas yra 2050 metai, mes bandome prirašyti rodiklių, kurie yra Vyriausybės programos, nežinau, geriausiu atveju dešimties metų planavimo horizonto dalykai. Tai labai sveikinu Antaną, susirūpinusį nutukimu, bet šiaip manau, kad Seimas padarė nesąmonę.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas – Audito komiteto pasiūlymas. Audito komiteto pirminiko nematau salėje. Raimundai, gal jūs galėtumėte pristatyti ir pasiūlymą, ir komiteto išvadą?

R. LOPATA (LSF). Komitetas siūlo VII skyriaus stebėsenos ir vertinimo dalies antrąjį paragrafą išdėstyti taip: „Lietuvos ateities vizijos „Lietuva 2050“ įgyvendinimo sėkmė vertinama stebint, analizuojant poveikio rodiklius (pirmas priedas), kurie apibūdina, atskleidžia visuomenės būklę ir jos pokyčius, kitimo tendencijas. „Lietuva 2050“ įgyvendinant pažangą matuojančių poveikio rodiklių stebėseną ir analizę atlieka Vyriausybės kanceliarija kartu su Vyriausybės strateginės analizės centru. Šių rodiklių švieslentė prieinama valstybės duomenų valdysenos informacinėje sistemoje ir skelbiama Vyriausybės internetinėje svetainėje.“ Ateities komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Argumentacija pritariant pasiūlymui iš dalies. Manytina, kad tikslinga vizijos įgyvendinimo nuostatas išdėstyti bendriau. Komiteto pasiūlymas pakeisti vizijos teksto formuluotes ir jas išdėstyti taip (toliau eina Ateities komiteto redakcija).

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti Ateities komiteto pasiūlymui pritarti iš dalies Audito komiteto pasiūlymui? Galima. Labai dėkui, pritarta.

Kitas Audito komiteto pasiūlymas.

R. LOPATA (LSF). Kitas yra dėl to paties skyriaus 4 dalies. Paragrafą siūloma pakeisti išdėstant jį taip: „Sistemiškai ir reguliariai „Lietuva 2050“ įgyvendinimą vertina Vyriausybės kanceliarija kartu su STRATA per tarpinį arba baigiamąjį NPP, tai yra Nacionalinės pažangos plano vertinimą.“ (ir taip toliau, ir panašiai). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Argumentai iš dalies pritariant pasiūlymui. Manytina, kad tikslinga vizijos įgyvendinimo nuostatas išdėstyti bendriau, ir tas bendrumas yra aukščiau... Prieš tai buvau paskelbęs.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ar galime bendru sutarimu pritarti Ateities komiteto formuluočiai? Galime? Labai dėkui, pritarta. Trečias Audito komiteto pasiūlymas.

R. LOPATA (LSF). Jis siūlo VII skyriaus pirmą paragrafą pakeisti tokia redakcija, kad „Lietuva 2050“ numatytą pasiekti pažangą kartu su pažanga, pasiekta įgyvendinant NPP, ne rečiau kaip vieną kartą per metus vertina Valstybės pažangos taryba. Ateities komiteto nuomonė pritarti iš dalies, nes manytina, kad vizijos tekste yra pakankamai atspindėtas NPP vaidmuo. Pasiūlymas vizijos pažangą vertinti kartu su pažanga, pasiekta įgyvendinant NPP, laikytinas atlieptu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ar galime bendru sutarimu pritarti Ateities komiteto siūlomai formuluočiai? Galime? Labai dėkui, pritarta. Kitas – vėl Audito komiteto pasiūlymas.

R. LOPATA (LSF). Kitas, taip. Audito komitetas siūlo, kad informacija apie „Lietuva 2050“ įgyvendinimą kiekvienais metais būtų pateikiama Valstybės pažangos ataskaitoje, kurią rengia Vyriausybės kanceliarija kartu su Finansų ministerija, jų įgyvendinimo teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais. Ateities komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Iš dalies pritariant pasiūlymui, manytina, kad tikslinga vizijos įgyvendinimo nuostatas išdėstyti bendriau (komitetas pasiūlo atitinkamą redakciją).

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ar galime bendru sutarimu pritarti Ateities komiteto pasiūlytai formuluočiai pritarti iš dalies? Galime? Labai dėkui, pritarta.

Kitas pasiūlymas – Švietimo ir mokslo komiteto. Prašau komiteto pirmininką poną A. Žukauską pristatyti pasiūlymą.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Dėl tų pasiūlymų, kur pritarta iš dalies, mes sutinkame. O dabar – kur nepritarta.

PIRMININKAS. Supratau. Tai gal po vieną einame tada? Šitas yra būtent tas pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Tai jūs neprašote balsuoti dėl šito?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Neprašome balsų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas – vėl Švietimo ir mokslo komiteto, jam komitetas (vėlgi Ateities komitetas) pritarė iš dalies. Vėlgi neprašote balsuoti?

Dar vienas (trečias) Švietimo komiteto pasiūlymas, jam Ateities komitetas pritarė iš dalies. Neprašote balsuoti.

Ketvirtam taip pat pritarta iš dalies. Penktam pritarta iš dalies. Šeštam Švietimo komiteto pritaria iš dalies.

Septintas pasiūlymas, jam Ateities komitetas nepritarė. Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Taip. Tai šis pasiūlymas yra susijęs su tuo, kur minima, kad jaunimas noriai renkasi aukštąjį mokslą Lietuvoje, nes studijos ir čia vykdomi moksliniai tyrimai (ten ir taip toliau). Norima, kad būtų papildyta šita fraze: „fundamentiniai ir taikomieji moksliniai tyrimai, o svarbiausi tyrimai, į kuriuos įtraukiami ir jaunieji mokslininkai“. Kadangi, komiteto nuomone, pagrindinė ir bene didesnę dalį turinti mokslo vertė yra tai, kad jaunimas iš universitetų išneša mokslo žinias ir gebėjimus į verslą ir viešąjį sektorių. Dėl to čia reikėtų šitą akcentuoti, juolab kad mes dabar taip pat Mokslo tarybą spaudžiame, kad įtrauktų studentus į projektus. Manome, kad yra didelė vertė.

PIRMININKAS. Labai dėkui.

R. LOPATA (LSF). Ateities komiteto nuomonė – nepritari. Manytina (kalbu apie argumentaciją), kad mokslinių tyrimų sąvoka apima visą mokslinės veiklos spektrą. Jaunųjų mokslininkų įtraukimas į mokslinius tyrimus nėra vizijos dalykas – tai yra dabarties realybė.

PIRMININKAS. Dėkui labai. Kaip suprantu, prašote balsuoti dėl jūsų pasiūlymo. Dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Balsuojame dėl ką tik pristatyto Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymo, jam Ateities komitetas nepritarė.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 50, prieš – 12, susilaikė 44. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dar vienas Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymas, jam Ateities komitetas taip pat nepritarė. Prašom pristatyti.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Siūlymo esmė yra ta, kad VI skyriaus antrajame skirsnyje, minint vykdomas integruotas su kitais universitetais studijų programas, būtų paminėta ir doktorantūros studijų plėtotė. Mes manome, kad aukščiausio lygio tyrėjų poreikis Lietuvoje tikrai augs.

R. LOPATA (LSF). Ateities komitetas nepritarė, nes mano, kad nėra pakankamo pagrindo išskirti tik trečiąją studijų pakopą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kaip suprantu, yra prašoma balsuoti. Dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Balsuojame dėl Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymo.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 46, prieš – 4, susilaikė 53. Pasiūlymui nėra pritarta.

Trečias Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymas, jam Ateities komitetas nepritarė. Prašom pristatyti.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Taip pat siūloma papildyti 1 priedą nauju strateginės ambicijos rodikliu. Bendros švietimui skirtos išlaidos – dalis nuo BVP, ne mažiau kaip EBPO šalių vidurkis. Iš tikrųjų mes atsilieiname pagal švietimo ir mokslo finansavimą. Nepaisant didelės pažangos, mes dar nesame pasiekę EBPO vidurkio – apie 6 %. Manome, kad tai būtų esminis rodiklis.

R. LOPATA (LSF). Ateities komitetas nepritarė, buvo atliepta, kaip ir dėl ankstesnių pasiūlymų. Komitetas nusprendė nekeisti projekte „Lietuva 2050“ esančių rodiklių rinkinio, primenu – 28 (dabar jau su pritarimu, girdėjote, kaip vertino premjerė), įvertindamas tą rodiklių rinkinį kaip pakankamą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kaip suprantu, yra prašoma balsuoti. Dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Balsuojame dėl Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymo.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 49, prieš – 4, susilaikė 51. Pasiūlymui taip pat nėra pritarta.

Ir ketvirtas Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymas, jam Ateities komitetas irgi nepritarė. Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LSF). Mes siūlėme įtraukti šį rodiklį į 1 priedą, bet kadangi jau šio rodiklio nepriėmėme, tai nėra prasmės toliau svarstyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Nereikia ir komiteto nuomonės pristatyti, ir balsuoti nereikia, jeigu susiję.

Kitas – Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Prašau. Viktorai Pranckietii, ar jus tenkina?

R. LOPATA (LSF). Aš galiu, gal bus greičiau. Čia yra papildyti: po Rusijos pradėto karo prieš Ukrainą nurodyti ir Artimųjų Rytų karą.

V. PRANCKIETIS (LSF). Tik vienas?

R. LOPATA (LSF). Šitas. Mes pritarėme iš dalies.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerai.

PIRMININKAS. Ar jus tenkina komiteto...

V. PRANCKIETIS (LSF). Tenkina.

PIRMININKAS. Neprašote balsuoti? Labai dėkui. Kaimo reikalų komiteto pirmininkas neprašo balsuoti.

Antras Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas, jam Ateities komitetas nepritarė. Gerbiamas Viktorai, ar jūs pristatysite, ar Raimundui pristatyti?

V. PRANCKIETIS (LSF). Antram yra pritarta.

R. LOPATA (LSF). Praplėsti dokumente pateikiamą situacijos analizę nurodytais faktoriais.

V. PRANCKIETIS (LSF). Matyt, mūsų numeracija ne tokia pati. Gerai, prašom pagal komiteto sprendimus.

R. LOPATA (LSF). Ateities komitetas nepritarė, nes globalių tendencijų analizėje šie faktoriai jau yra įvertinti.

PIRMININKAS. Ateities komitetas nepritarė jūsų pasiūlymui. Ar jūs prašote Seimo balsuoti, ar jus tenkina?

V. PRANCKIETIS (LSF). Neprašau.

PIRMININKAS. Neprašote balsuoti. Labai dėkui.

V. PRANCKIETIS (LSF). Tiesą pasakius, jeigu buvo komiteto nuomonė, tai turbūt turėtume balsuoti, nes aš vienas negaliu pasakyti už visą Kaimo reikalų komitetą. Kaip ir gerbiamas A. Matulas sakė, jeigu tokia yra komiteto nuomonė, tai turbūt reikia pabalsuoti.

PIRMININKAS. Balsuojame. Kas pritariate Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui, jam Ateities komitetas nepritarė.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 42, prieš – 11, susilaikė 53. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dar vienas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas, jam Ateities komitetas taip pat nepritaria. Gerbiamas Viktorai, ar jūs pristatysite, ar Raimundui pristatyti?

V. PRANCKIETIS (LSF). Raimundai, pristatyk.

R. LOPATA (LSF). Kaimo reikalų komitetas iš aptariamų formuluotės siūlė išbraukti žodį „nacionalinė“. Ateities komitetas nepritaria, nes mokslas ir inovacijos kaip veiklos sritys yra tarptautiški, tačiau juos įgalinančios institucinės, finansinės ir reguliacinės ekosistemos gali būti tiek nacionalinės, tiek regioninės, tiek tarptautinės. Kitaip tariant, Ateities komitetas nepritaria.

V. PRANCKIETIS (LSF). Taip, bet galiu pratęsti jūsų mintį ir pasakyti, kad nacionalinio mokslo nėra. Apie tai buvo kalbėta, kad mokslas turi tokį lygiagretų tarptautiškumą, kuris...

R. LOPATA (LSF). Taip, tai mes ir siūlėme išbraukti tą, ką jūs... Ai, atsiprašau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Yra prašymas balsuoti. Pasisakyti dėl motyvų nenori niekas. Balsuojame dėl Kaimo reikalų komiteto pasiūlymo.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 39, prieš – 8, susilaikė 65. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dar vienas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas, jam Ateities komitetas pritarė iš dalies.

R. LOPATA (LSF). Kaimo reikalų komitetas siūlė patikslinti formuluotę, tiesiogiai nurodant dalyvaujamąją demokratiją, kaip technologijų ir inovacijų diegimo valdymo sistemoje galimybę ir siekinį. Mes, turiu omenyje, Ateities komitetas, pritarėme iš dalies. Sakydami iš dalies, pritarėme pasiūlymui tikslinga redakcine tvarka sustiprinti piliečių įsitraukimo į valstybės valdymą akcentus, nesiriboti tik dalyvaujamąsios demokratijos forma, ir pasiūlėme atitinkamą formuluotę.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas Viktorai, ar jus tenkina?

V. PRANCKIETIS (LSF). Taip, tenkina.

PIRMININKAS. Tenkina. Tai neprašote balsuoti.

R. LOPATA (LSF). Toliau. Kaimo reikalų komitetas siūlė paminėti konkrečius piliečių išpareigojimų ar įnašų į valstybės vystymosi krypčių įgyvendinimo būdus, tokius kaip socialiai teisingų mokesčių mokėjimą, pavyzdžiui, kanalizuojamų vandenų taršos mokestį ne tik verslui, bet ir gyventojams. Ateities komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Argumentai iš dalies pritariant pasiūlymui. Manytina, kad tikslinga redakcine tvarka įtraukti mokestinės moralės ir kitus piliečių atsakomybės ir išpareigojimo valstybei akcentus.

V. PRANCKIETIS (LSF). Labai gerą pasiūlymą Ateities komitetas pateikė. Pritariame.

PIRMININKAS. Supratau, neprašote balsuoti. Dar vienas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas, kitas, jam jau nepritariate.

R. LOPATA (LSF). Pirmoje eilutėje paminėti konkrečią, išskirtinai svarbią viešosios politikos inovaciją – elektroninį balsavimą. Ateities komiteto nuomonė – nepritarti, nes manytina, kad tai įgyvendinimo lygmens priemonė, dėl jos kol kas nėra politinio sutarimo, todėl ją minėti vizijos tekste netikslinga.

V. PRANCKIETIS (LSF). Norėčiau, kad balsuotume. Kadangi vis dėlto tai yra vizija „Lietuva 2050“, ne šiandienos susitarimo dalykas, tai „Lietuvoje 2050“ galėtų būti numatyta, kad jau bus įgyvendintas elektroninis balsavimas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Yra prašymas balsuoti. Dėl motyvų nenori pasisakyti niekas. Balsuojame. Kas pritariate Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui? Jam Ateities komitetas nepritaria.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 21, prieš – 8, susilaikė 73. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dar vienas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas, jam Ateities komitetas pritarė iš dalies.

R. LOPATA (LSF). Kaimo reikalų komitetas siūlė tarp strategiško lankstaus ir efektyvaus valdymo diegimo priemonių paminėti viešojo valdymo institucijų mažinimą arba atsisakymą. Ateities komitetas siūlo pritarti iš dalies. Argumentai: iš dalies pritariant pasiūlymui, tikslinga redakcine tvarka sustiprinti strategiško lankstaus ir efektyvaus valdymo akcentus, neišskiriant vien tik institucijų mažinimo priemonių. Vizijoje orientuojamasi į skaitmeninių valstybės sistemų konsolidaciją ir veikimą vieno langelio principu, pabrėžiama viešojo valdymo institucijų orientacija į efektyvumą, tai ir apima adekvatų resursų paskirstymą. Yra konkretus pasiūlymas dėl formuluotės.

PIRMININKAS. Labai dėkui.

V. PRANCKIETIS (LSF). Pritariame. Sutvarkyta gerai. Ačiū.

PIRMININKAS. Pritariate, viskas gerai. Tada dar vienas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas, jam nepritaria Ateities komitetas.

R. LOPATA (LSF). Ketvirtojoje pastraipoje Kaimo reikalų komitetas siūlo prieš žodį „hibridines“ įrašyti žodžius „kibernetines ir“. Ateities komiteto nuomonė – nepritarti. Redakcine tvarka yra peržiūrėtas sąvokų vartojimas. Hibridinės atakos sąvoka apima ir skaitmenines bei kibernetines atakas.

V. PRANCKIETIS (LSF). Sutinkame.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prašote balsuoti?

R. LOPATA (LSF). Ne.

PIRMININKAS. Neprašote balsuoti. Gerai. Labai dėkui.

Tada dar vienas Kaimo...

R. LOPATA (LSF). Šeštojoje pastraipoje žodį „institucionalizuos“ pakeisti žodžiu „personalizuos“ siūlo Kaimo reikalų komitetas. Ateities komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Iš dalies pritariant pasiūlymui, siūlytina atsižvelgti kompleksiskai tikslinant skirsnio redakciją pagal Užsienio reikalų ministerijos pasiūlymus. Toliau yra redakcija.

V. PRANCKIETIS (LSF). Pritariame pritarimui iš dalies.

PIRMININKAS. Dar vienas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas.

R. LOPATA (LSF). Trečioje ir septintoje eilutėse greta žodžio „ugdymas“ įrašyti žodžius „ir ugdymasis“. Ateities komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Iš dalies pritariant pasiūlymui, manytina, kad tikslinga įtraukti saviugdos kategoriją. Ir konkreti redakcinė formuluotė.

V. PRANCKIETIS (LSF). Visiškai teisingai pasielgta. Balsuoti nereikia. Ačiū.

R. LOPATA (LSF). Toliau Kaimo reikalų komitetas siūlo poskyrio „Strateginę ambiciją įgyvendinusioje Lietuvoje“ pirmoje eilutėje po žodžio „leidžia“ įrašyti žodžius „pagal gebėjimus“. Ateities komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Iš dalies pritariant pasiūlymui, siūlytina redakcine tvarka patikslinti formuluotes, kad būtų išvengta perdėtai optimistinių konotacijų. Toliau eina redakcinė formuluočių.

V. PRANCKIETIS (LSF). Puikus žodynas. Pritariame, balsuoti nereikia.

PIRMININKAS. Labai dėkui.

R. LOPATA (LSF). Kitas. Kaimo reikalų komitetas siūlo kalbamą pastraipą po žodžio „lankstumą“ papildyti formuluote „skatins *artes liberales* studijas“. Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Ir mes tą sujungėme su vakar Ateities komiteto svarstyta Seimo narės L. Pociūnienės kompromisine formuluote. Tai aš manau, kad Kaimo reikalų komitetas...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos...

V. PRANCKIETIS (LSF). Nevisiškai pritaria Kaimo reikalų komitetas, nes vakar dar išsiaiškino komitete, kad čia yra paminėtos tik dvi kryptys, tai socialinių ir humanitarinių mokslų ir kultūrinio ugdymo komponentų. Pagal klasifikatorių yra septynios bent jau mokslo sritys, tai nežinau, ar mes galėsime atlikti tą viską, bet šiuo metu tai yra ne viskas.

R. LOPATA (LSF). Kitaip tariant, jūs siūlote balsuoti už jūsų formuluotę.

V. PRANCKIETIS (LSF). Galima balsuoti už mūsų formuluotę. Tai būtų daug plačiau.

PIRMININKAS. Žiūrėkite, kolegos, dabar prašau dėmesio. Apie tą patį reikalą yra dvi pataisos: ką tik pristatyta Kaimo reikalų komiteto pataisa ir kita Seimo narės L. Pociūnienės pataisa. Ir čia iš principo kaip ir turėtų būti toks alternatyvus balsavimas, bet statutiškai to negalima padaryti, turime pirma balsuoti dėl Kaimo reikalų komiteto pasiūlymo. Jeigu pagal tai, kaip pasiūlė Ateities komitetas, tai reikėtų nepritarti Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui, o pritarti L. Pociūnienės pasiūlymui ir tada būtų viskas tvarkingai, bet jeigu bus pritarta Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui, dėl kurio tuojau pat balsuosime, tada kaip ir nebeliks erdvės pritarti L. Pociūnienės toliau esančiam pasiūlymui. Balsuojame dėl Kaimo reikalų komiteto pasiūlymo, kurį ką tik pristatė komiteto pirmininkas.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 22, prieš – 14, susilaikė 67. Nėra pritarta Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui.

Tada L. Pociūnienės pasiūlymas. Reikia dešimt Seimo narių, kurie remtų. Režiumuojame, kad yra turbūt? Matau, rankos gausiai kyla, yra. Prašau, gerbiama Liudvika, ar jūs pristatysite?

L. POČIŪNIENĖ (TS-LKDF). Tiesiog labai trumpai. Tai yra siekis atkurti humanitarinių mokslų pozicijas bendroje akademinėje aplinkoje, kad jie nebūtų mažiau tikri mokslai negu tie kietieji ir kad būtų integruota humanistika į tikslųjų mokslų studijas.

PIRMININKAS. Prašau, Raimundai.

R. LOPATA (LSF). Papildysiu, kad Ateities komitetas balsavo dėl šio pasiūlymo: už buvo 14, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Tai komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti L. Pociūnienės pasiūlymui? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Yra gautas dar vienas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas, jam Ateities komitetas vėlgi nepritarė. Prašau.

R. LOPATA (LSF). Čia šeštoje pastraipoje Kaimo reikalų komitetas po žodžio „žmogų“ siūlė įterpti formuluotę „pakankamą sveikatos apsaugos sistemos finansavimą“. Ateities komiteto nuomonė – nepritarti, nes vizijoje nuosekliai vengiama išskirti kurį nors sektorių finansavimo požiūriu.

PIRMININKAS. Gerbiamas Viktorai?

V. PRANCKIETIS (LSF). Siūlau balsuoti, nes vis dėlto finansavimas nulemia sveikatos apsaugos sistemos kokybę.

PIRMININKAS. Yra siūlymas balsuoti. Dėl motyvų nenori kalbėti niekas. Balsuojame dėl Kaimo reikalų komiteto pasiūlymo.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 41, prieš – 11, susilaikė 53. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dar vienas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas.

R. LOPATA (LSF). Kaimo reikalų komitetas siūlo trečioje iš apačios pastraipoje po žodžių „Vyriausybės lygiu“ įterpti „bendradarbiaujant su nevyriausybiniomis organizacijomis ir bendruomenėmis“. Ateities komiteto nuomonė – nepritarti, nes šioje teksto vietoje kalbama apie Vyriausybės politikos nuostatas.

PIRMININKAS. Gerbiamas Viktorai, jūsų turbūt netenkina?

V. PRANCKIETIS (LSF). Ir šiandien, ir poryt – visada mes norėsime bendradarbiauti su nevyriausybiniomis organizacijomis. Todėl ir buvo siūlymas, kad Vyriausybės būtų ir pareiga, ir įsipareigojimas bendradarbiauti su nevyriausybiniomis organizacijomis ir bendruomenėmis.

PIRMININKAS. Prašote balsuoti. Dėl motyvų nenori kalbėti niekas. Balsuojame dėl Kaimo reikalų komiteto pasiūlymo.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 50, prieš – 8, susilaikė 45. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dar vienas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas. Jam Ateities komitetas pritarė iš dalies.

R. LOPATA (LSF). Septintos pastraipos pirmą sakinį pratęsti formuluote „skatins sąmoningą ir atsakingą mokesčių mokėjimą“. Pasiūlymui pritariti iš dalies. Siūlytina redakcine tvarka įtraukti mokestinės moralės akcentus. Tą mes jau padarėme anksčiau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Suderinta labai kokybiškai. Ačiū. Tinka. Balsuoti nereikia.

PIRMININKAS. Tinka. Neprašote balsuoti. Labai dėkui. Tada dar vienas...

R. LOPATA (LSF). Toliau. Kaimo reikalų komitetas siūlo trečioje iš apačios pastraipoje formuluotę „skatins pereiti prie ekosistemų regeneravimo“ pakeisti formuluote „skatins palaikyti ir plėtoti ekosistemas“. Ateities komiteto nuomonė – pritariti iš dalies. Argumentai: egzistuoja žemės ūkio taršos įrodymai ir yra pateiktas Ateities komiteto redakcinis pasiūlymas.

V. PRANCKIETIS (LSF). Tinka.

PIRMININKAS. Tinka. Viskas gerai.

R. LOPATA (LSF). Toliau. Ketvirtoje iš apačios eilutėje Kaimo reikalų komitetas siūlo žodį „apsirūpinimą“ pakeisti žodžiu „aprūpinimą“. Ateities komiteto nuomonė – pritariti iš dalies, nes šioje teksto vietoje kalbama apie valstybės apsirūpinimą maistu. Siūlymas siekiant išvengti dviprasmybės nurodytoje eilutėje išbraukti žodį „gyventojai“ ir palikti žodį „apsirūpinimą“.

PIRMININKAS. Ar tenkina?

V. PRANCKIETIS (LSF). Tenka pritariti pritarimui iš dalies.

PIRMININKAS. Pritariate. Supratau.

R. LOPATA (LSF). Toliau. Kaimo reikalų komitetas septintoje pastraipoje žodį „klimato“ siūlo keisti terminu „ekologinio“. Ateities komiteto nuomonė – pritariti iš dalies. Manytina, kad klimato ir ekologinės krizės nėra tapačios, todėl siūloma neišbraukti žodžio „klimato“, bet formuluoti „klimato, ekologinio“ ir toliau Ateities komitetas siūlo redakcinę formuluotę.

V. PRANCKIETIS (LSF). Tinka. Balsuoti nereikia.

PIRMININKAS. Supratau.

R. LOPATA (LSF). Toliau. Kaimo reikalų komitetas siūlo penktos pastraipos formuluotę: „sieks, kad Lietuva būtų prieinama ir skaitmeninėje erdvėje.“ Ateities komiteto nuomonė – pritariti iš dalies. Argumentai iš dalies pritariant pasiūlymui: siūlytina atsižvelgti redakcine tvarka tikslinant sąvokas, yra pasiūlymas ir konkretus formuluotės išdėstymas.

V. PRANCKIETIS (LSF). Tinka, pritariame.

PIRMININKAS. Tinka. Viskas gerai.

R. LOPATA (LSF). Dar vienas Kaimo reikalų siūlymas keisti kalbamą žodį tinkamesniu sinonimu, pavyzdžiui, „vientisa“, „visa“. Komiteto nuomonė – nepritarti, nes, rengėjų požiūriu, siūlymas pakeitimas sukeltų nereikalingą teritorinio homogeniškumo asociaciją, prieštaraujančią įvairovės išsaugojimui. Ateities komitetas siūlo nekeisti projekte vartojamo žodžio.

V. PRANCKIETIS (LSF). Pasiūlymas: vietoj projekte vartojamo žodžio „sujungta Lietuva“ buvo pasiūlyta vadinti „vientisa“, nes „sujungta“ suponuoja, kad su kažkuo sujungta.

PIRMININKAS. Tai jūs prašote balsuoti?

V. PRANCKIETIS (LSF). Prašau balsuoti.

PIRMININKAS. Dėl motyvų nenori kalbėti niekas. Balsuojame dėl Kaimo reikalų komiteto pasiūlymo. Jam Ateities komitetas nepritare.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 34, prieš – 12, susilaikė 48. Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui nėra pritarta.

Dabar, gerbiami kolegos, vėl prašau dėmesio. Analogiška situacija, kaip buvo su Kaimo reikalų komiteto ir L. Pociūnienės pasiūlymais. Tai irgi du pasiūlymai, jie iš principo alternatyvūs.

K. Mažeika per šoninį mikrofoną.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Dėl protokolo prašau mano balsą įskaityti už.

PIRMININKAS. Gerai, jūsų balsas dėl protokolo už.

Analogiška situacija. Turime du pasiūlymus: Kaimo reikalų komiteto ir Seimo narių L. Savicko ir keletą kitų. Gerbiamas Viktorai, prašau pristatyti Kaimo reikalų komiteto pasiūlymą.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas: „vystys kokybinę aplinkosaugą tikslingai ir kompleksškai, dermėje su žmonių ir bendruomenių interesais, puoselėdama saugomus objektus, teritorijas ir vertybes“. „Kokybinė aplinkosauga“ – kalbama apie tai, kad būtų ne ekstensyvi, ne plotų plėtra, o kad tiesiog žinotume, ką ir dėl ko saugome.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas Raimundai, sakykite, kaip suprantu, jūs nepritariate Kaimo reikalų komiteto, o L. Savicko pritariate?

R. LOPATA (LSF). Taip. Iš tikrųjų Ateities komitetas svarstė šią formuluotę, bet minėtiems Seimo nariams pasiūlius kitą formuluotę, iš principo yra kalbama apie sąvoką „plėtra“ ir „vystymas“ interpretaciją. Luko ir kitų pasiūlyme yra sąvoka „plėtra“, tai komitetas šiai formuluotei pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 15, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Tai komitetas pritarė L. Savicko ir kitų Seimo narių formuluotei.

R. LOPATA (LSF). Taip.

PIRMININKAS. Prieš Kaimo reikalų komiteto formuluotę pasisako T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, tos tokios didžiosios, aukštosios vizijos reikalingos dažniausiai tam, kad padėtų mums išspręsti sunkiausius politinius konfliktus. Akivaizdu šandien iš Kaimo reikalų komiteto pasiūlymų gausos, kad būtent čia yra ta šiuolaikinė takoskyra tarp tos žaliosios Lietuvos vizijos ir tokios labiau agrarinės arba labiau tradicionalistinio požiūrio į aplinkosaugą. Akivaizdu, kad Ateities komitete laimėjo vizija, kad vis dėlto Lietuvos gamtą reikia saugoti labiau, negu mes saugome dabar. Ta tokia žalesnė vizija būtent L. Savicko pasiūlymo pagrindu. Todėl siūlau taip ir įtvirtinti, ir bent jau vieną labai stiprų politinį konfliktą išspręsti. Tai, na, tikrai didelis pasiekimas šios strategijos, jeigu mes... jeigu bus parašyta būtent taip, kaip siūlo L. Savickas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Už Kaimo reikalų komiteto formuluotę pasisako V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Taip, ir pasisakau dėl to, kad čia paminėta agrarinė aplinkosauga. Tokios nėra. Negali būti kokia nors vienos srities ar kitos srities, yra bendra teritorinė aplinkosauga ir niekaip kitaip jos nereikėtų interpretuoti. Bet dar kartą kartoju, kad mes turime eiti prie kokybinės aplinkosaugos, kad žinotume, ką saugome, o ne tik plėstume plotus, kai kalbame tikrai apie plėtrą. Plėtra yra įsivaizduojama visada tikrai plotinė, o plotinė plėtra visiškai netinka aplinkosaugai. Tai siūlau balsuoti.

PIRMININKAS. Iš klausėme visų pasisakymus dėl motyvų. Balsuojame. Kas pritariate Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui? Jam Ateities komitetas nepritarė, kaip suprantu.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 19, prieš – 20, susilaikė 55. Šiam pasiūlymui nėra pritarta.

Kitas kaip ir alternatyvus pasiūlymas Seimo narių L. Savicko ir kitų. Gerbiamas Lukai, prašau pristatyti. Tiesa, reikia dešimt Seimo narių, remiančių šį pasiūlymą. Matau kylančias rankas. Yra. Prašau.

L. SAVICKAS (DFVL). Gerai. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, T. Tomilinas jau įžangą tikriausiai padarė. Tai tikriausiai vienas iš likusių esminių tokių apsisprendimų, ką dar turime padaryti, svarstydami šį strategijos dokumentą. Valstybės pažangos taryba iš tikrųjų labai aiškiai išsakė poziciją, kad saugomos teritorijos turi būti plečiamos. Taip pat ta pozicija yra įtvirtinta bendrojo plano strateginiuose dokumentuose. Ir čia yra mūsų esminis apsisprendimo klausimas, o jį turime priimti, na, tokiaime kontekste, kai visai neseniai atsisakėme daryti referendumą dėl plynųjų kirtimų, o šiandien skaitome apie tai, kad saugomose teritorijose plynieji kirtimai *de facto* vyksta. Kolegos, bent šiuo klausimu būkime teisingoje pusėje, gražinkime tai, koks tekstas ir turėjo būti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kaip suprantu, komitetas pritaria jūsų pasiūlymui. Jų argumentai buvo pristatyti. Už pasiūlymą... Bendru sutarimu gal galime? Ar, Kasparai, nori?.. (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu pritarti? Labai dėkui, pritarta.

Užsienio reikalų komiteto pasiūlymas, jam Ateities komitetas pritarė iš dalies. Jus tenkina? Tenkina. Labai dėkui.

Ir paskutinis – Žmogaus teisių komiteto pasiūlymas. Tomai, prašau. Pritarta iš dalies. Tuoj, įjunkite. T. V. Raskevičiaus mikrofoną įjunkite. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Žmogaus teisių komitetas siūlo stiprinti žmogaus teisių aspektą Lietuvos ateities vizijoje „Lietuva 2050“. Pasiūlymas yra dėl V skyriaus, į Valstybės ateities viziją įtraukti atskirą poskyrį, skirtą žmogaus teisėms ir laisvėms įtvirtinti. Ateities komitetas šiam pasiūlymui pritarė iš dalies, siūlydamas redakcine prasme stiprinti žmogaus teisių aspektą strategijoje. Manau, kad toks Ateities komiteto pasiūlymas Žmogaus teisių komitetą tenkina.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūs neprašote balsuoti. Ir tai buvo paskutinis pasiūlymas. Dėl viso nutarimo projekto pasisakymai dėl motyvų po svarstymo Labai ačiū. Už nutarimo projektą kalba T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, nepaisant to, kad yra neblogų kompromisų, ką tik pasiektų šioje salėje, aš atkreipiu jūsų dėmesį, kad antrą kartą šiuolaikinės Lietuvos istorijoje mes valstybės pažangos strategijas priimame tada, kai Seime ir Vyriausybėje dominuoja Konservatorių partija. Kad ir kokias pastangas įtraukti visuomenę, kitas politines partijas, kitas pažiūras, nevyriausybines organizacijas jūs dėtumėte, vis tiek to dokumento autoritetas nebus pakankamas. Mes šiandien matėme jūsų diskusijas tarp jūsų pačių dėl rodiklių ir panašių.

Strategijoje yra labai daug aukštų frazių apie piliečių įtraukimą, demokratijos kokybę ir panašiai. Tai aš turiu tokį pasiūlymą, kompromisinį, ypač ir opozicijai, ir daugumai. Kad Lietuvos žmonės iš tiesų jaustų, kad jūs norite įtraukti juos į sprendimų priėmimo procesus, kad jiems neatrodytų, kad tai yra kažkokie sostų karai apie tolimas dimensijas, iš tiesų atidėkite šio dokumento priėmimą kitam rudeniiui, tada, kai po rinkimų bus įvykęs demokratinis procesas. Apginkite šios vizijos nuostatas ir teiginius realioje politinėje konkurencinėje kovoje, rinkimų debatuose. Padiskutuokime apie ją iš esmės ir gavę naują mandatą priimkime Valstybės pažangos strategiją. Tokiu būdu jūs įrodysite, kad tai yra ne apsimestinis noras įtraukti visuomenę. Suprantu, kai jūs verdate tame burbule, jums viskas aišku. Tačiau visuomenė, didžioji jos dalis, į šios strategijos rengimą kol kas neįsitraukė, o rinkimai yra idealus būdas įtraukti žmones.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš Seimo nutarimo projektą kalba A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš dalies pritardama gerbiamam Tomui, noriu pasakyti, kad strategijoje tikrai kalbama apie demokratiją nuosmukį, pripažįstama, kad, nepaisant dedamų pastangų, išlieka minties, sąžinės ir religijos laisvės suvaržymų. Turint omenyje, kad strategijoje nėra numatyta jokių konkrečių suvaržymo prevencijos priemonių, galima net suabejoti, ar ištisios strategijos rengėjams tinka tokia situacija. Aš savo pasisakyme per svarstymą jau daug ką pasakiau, bet noriu atkreipti jūsų dėmesį į tuos rodiklius, į tuos paskutinius puslapius, kuriuose, rodos, 30 šitų rodiklių, jie vadinami įvairiais indeksais. Bet atkreipiu jūsų dėmesį į tai, kad didelė jų dalis yra privatūs subjektai. Mes jau turime pavyzdį su „Lietuva 2030“, kai tie subjektai baigia savo veiklą ir nebėra kas tuos kriterijus mums gali išanalizuoti. Taigi manau, kad mes turėtume kažkaip tuos kriterijus išgryninti. Juk jeigu mums iš tikrųjų rūpi ta pažanga, tai mes turime žinoti, kokioje situacijoje esame. Dabar susidaro įspūdis, kad tai yra neišvengiamas formalumas.

Kolegos, aš iš tikrųjų noriu dar pabaigti savo pasisakymą gerbiamo A. Ažubalio citata. „Pradėsiu nuo, mano nuomone svarbiausio, fundamentalaus dalyko – šiame Lietuvos strateginiame dokumente nėra lietuvių tautos, apie ją nekalbama ir vengiama kalbėti. Jeigu Lietuva be lietuvių, tai kam visa tai daroma? Atsakymas vienas – nudrenuotam Europos kontinento piliečiui, kurio niekas nesieja su gyvenama vieta, kalba ir praeitimi, išskyrus siekiamą, kurią gerovę.“ Geriau nepasakysi. Kolegos, kokia šito dokumento vertė?

PIRMININKAS. Laikas.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Atsakymas vienas. (Baigiu, paskutinis sakinyss.) Atsakymas vienas – minus pusė milijono Lietuvos biudžete ir sugaištas laikas, kuris galėjo būti skirtas realioms problemoms spręsti. Kviečiu nepritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklausėme visų kvietimus pritarti ar nepritarti. Balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2937(2) patvirtinimo.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 77, prieš – 9, susilaikė 26. Seimo nutarimui pritarta po svarstymo. Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Kadangi, kolegos, buvo pritarta gerbiamo kolegos A. Rakučio pasiūlymui, tai tokiu atveju posėdžio pirmininkas ir išvadų teikėjas komiteto atstovas gerbiamas R. Lopata turėjo pasakyti, už kokį variantą balsuojate. Dabar visiškai neaišku, už kokį variantą jūs balsavote, vadinasi, mes balsavome už trečią variantą. Dabar įsivaizduokite, antradienį bus priėmimo stadija, tai man įdomu, koks bus pateiktas konsoliduotas variantas? Ar jūs suvokiate, už ką jūs dabar nubalsavote?

PIRMININKAS. Gerbiamas Remigijau, kai buvo pritarta V. Rakučio pasiūlymui, aš paklausiau komiteto pranešėjo, ar reikia stabdyti svarstymą, ar nereikia, tai jis turėjo pasakyti, jeigu buvo tokia būtinybė. Gerai, kolegos, viskas, pritarta po svarstymo.

15.20 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3331(2), Administracinių nusižengimų kodekso 290 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3332(2) (svarstymas)

Kitas klausimas iš rytinės darbotvarkės, dėl kurio buvo paimta pusės valandos pertrauka, – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3331(2). Į tribūną kviečiame V. Pranckietį pristatyti Kaimo reikalų komiteto išvadą.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Kaimo reikalų komitetas 2023 m. gruodžio 8 d. posėdyje svarstė šį projektą. Įvertintos visos gautos pastabos ir pasiūlymai, tai yra trys Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabos, visoms pritarta. Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymui komitetas nepritarė. Ir komiteto pasiūlymui buvo taip pat pritarta. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3331(2) ir komiteto išvadoms bei komiteto pasiūlymui. Suderinamos įstatymo projekto nuostatos.

Kartu komitetas pateikė komiteto patobulintą Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3331(2) ir jo lyginamąjį variantą. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Viktorai. Diskusijoje nenori dalyvauti nė vienas Seimo narys. Tai pereiname iškart prie pataisų svarstymo.

Dėl 1 straipsnio yra gauta Seimo nario S. Gentvilo pataisa, jai komitetas nepritarė. Prašom, Simonai, pristatyti savo pataisą.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju. Lietuvoje yra dvi institucijos, kurios užsiima konfiskuotų arba beglobių gyvūnų rehabilitacija. Sausumos gyvūnais užsiima Sveikatos mokslų universiteto būsima institucija Kauno rajone, o jūriniais gyvūnais – Jūrų muziejus. Šiuo įstatymo pasiūlymu mes norime tiesiog institucionalizuoti Jūrų muziejų, išdėstyti jo aiškias funkcijas. Kadangi buvo keičiamas tas pats įstatymo straipsnis, konkrečiai 3 straipsnis, dėl jo užregistruotas siūlymas, mes galėtume ateiti gal ir su atskiru įstatymo projektu. Jūrų muziejus jau faktiškai vykdo tas funkcijas, mes faktiškai jas finansuojame iš Aplinkos ministerijos, bet trūksta tokio įstatyminio pagrindo, nes mes tą darome per viešuosius pirkimus, o ne pagal įstatymą. Tai labai prašytume atsižvelgti.

Kaimo reikalų komitetas traktavo tai kaip nesusijusius įstatymo tikslus, bet iš principo nematau nuodėmės registruoti prasmingą pasiūlymą. Jūrų muziejus jau tas paslaugas teikia visus metus, tai aš norėčiau, kad vis dėlto šitam pritartume.

PIRMININKAS. Kaimo reikalų komitetas nepritaria. Prašom, gerbiamas Viktorai, pristatyti komiteto poziciją.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kaimo reikalų komitetas svarstė ir nepritarė. Čia jau buvo paminėta viena iš priežasčių, kad pati direktorė pasakė, kad tas įstatymas jiems yra nereikalingas ir perteklinis.

Kita vertus, mes įvertinome, kiek dabar Seime yra pateiktų Gyvūnų gerovės įstatymų, į kuriuos būtų galima šią pataisą įtraukti, todėl Kaimo reikalų komitetas, pateikdamas tokias priežastis, pasakė, kad gyvūnų gerovės ir apsaugos užtikrinimą pagal kompetenciją vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, sveikatos apsaugos ministro įgaliotos institucijos, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir taip toliau, ir taip toliau, ir Jūrų muziejus.

Toliau. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija koordinuoja gyvūnų gerovės ir apsaugos strategijų, programų rengimą, jas įtvirtina ir taip toliau. Čia labai daug įvairaus pagrindimo. Turbūt nereikėtų viso to išdėstyti, tai pasakiau esminius dalykus. Yra septyni įstatymai, į kuriuos galima integruoti šitą pasiūlymą. Jis niekaip nėra susijęs su Medžioklės įstatymu. Tai yra lydimasis Medžioklės įstatymas, Medžioklės įstatymo lydimasis įstatymas, todėl Kaimo reikalų komitetas visiškai atmetė, kadangi tai jau yra susijęs ir su biudžetu, ir su finansavimu, ir su kitokiais dalykais. Tad ir nepritarė šitam pasiūlymui kaip ne vietoje pateiktam ir visiškai netikslingam Medžioklės įstatymo įgyvendinimo plotmėje.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kadangi, suprantu, S. Gentvilas prašo balsuoti, tai už pasiūlymą pasisako A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tikrai palaikau Vyriausybės nario, ministro S. Gentvilo teiktą pasiūlymą dėl Gyvūnų gerovės įstatymo. Taip pat linkėčiau šiai Vyriausybei, kad, taip besirūpindama gyvūnų gerove, taip pat rūpintųsi žmonių gerove, kad neužmirštų jos.

PIRMININKAS. Prieš pasiūlymą pasisako K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai nesu visiškai prieš, bet, na, ministras ir komitete bandė įtikinti komiteto narius, kad čia nieko blogo. Norėtusi bent jau per šoninį mikrofoną išgirsti ar premjerės, ar finansų ministrės patikinimą, kad čia tikrai tie pinigai yra numatyti ir čia nieko blogo. Vis tik yra, na, kalbama apie nemažus pinigus. Tikrai, ir pirmininkas, ir ką komitete diskutavome, yra ir kitų įstatymų projektų, kur, na, tą problemą galima išspręsti. Tai tikrai norėtusi arba premjerės, kaip sakiau, arba finansų ministrės, kad, na, patikintų, kad tas ministro pasiūlymas tikrai čia išsprendžia problemas arba bent jau jų nesukuria. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Matau, nei premjerė, nei finansų ministrė nesiruošia nieko patikinti. Simonai, patikinti gal jūs norėjote prieš balsavimą? Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną, prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama K. Mažeiką, kaip aplinkos ministrą, kuris finansavo iš europinių lėšų Jūrų muziejaus plėtrą, noriu patikinti, kad tiesiog tai nėra Aplinkos ministerijos įstaiga. Tai yra Kultūros ministerijos įstaiga, bet užsiima gyvūnų gerove. Mes galime kasmetinius finansus duoti tikrai per viešuosius pirkimus, todėl įstatyme reikia dedikacijos ir nuorodos, kad tai būtų galima atiduoti tiesiogiai. Taip ir įrašyta įstatyme.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme pasisakymus dėl motyvų dėl pasiūlymo. Balsuojame. Kas pritariate S. Gentvilo pasiūlymui, kurį jis ką tik pristatė, balsuojate už. Kas nepritariate, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 59, prieš – 5, susilaikė 37. S. Gentvilo pasiūlymui yra pritarta.

Yra gautas dar vienas Seimo nario J. Urbanavičiaus pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Reikia dešimt Seimo narių, kurie remtų jo pasiūlymą. Ar yra dešimt Seimo narių, kurie remtų? Matau, rankos kyla. Yra. Gerbiamas Justinai... Kur Justinas yra? (*Balsai salėje: „Čia, čia!“*) Prašau pristatyti savo pasiūlymą.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, labai trumpas ir aiškus pasiūlymas – atidėti įsigaliojimo datą. Komitetas tam pritarė.

PIRMININKAS. Pritarė, suprantu, tinka. Balsuoti nereikia. Labai ačiū. Gerbiami kolegos, dėl viso įstatymo projekto po svarstymo... Už – A. Gedvilienė. Dar vienas lydimasis yra.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš nieko, atsisakau.

PIRMININKAS. A. Gedvilienė atsisako. Balsuojame dėl 1-8.2 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-3331(2) po svarstymo. Kas pritariate, balsuojate už.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 99, prieš – 8, susilaikė 9. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Darbotvarkės 1-8.3 klausimas. Dar vienas lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso 290 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3332(2). Ai, tikrai atsiprašau. Pranešėja – I. Haase. O toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas V. Mitalas.

I. HAASE (TS-LKDF). Čia man įvardinti jau? Pradėti jau? Tai tegul J. Urbanavičius pristato, nes jo yra pasiūlymas.

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Iš pradžių išvada.

I. HAASE (TS-LKDF). Na, gerai, komiteto išvada. Buvo Seimo nario J. Urbanavičiaus pasiūlymas. Komitetas pritarė jam iš dalies. Komitetas siūlo, kad aplinkos ministras priimtų šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Įsigaliojimas – 2024 m. balandžio 30 d. Pradiniame variante buvo, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė priima. Komitetas siūlo, kad aplinkos ministras.

PIRMININKAS. Dėkui. Komitetas pritarė pasiūlymui iš dalies. Ar teikėjas pritaria tam pritarimui iš dalies? Justinai Urbanavičiau, pritariate? Balsuoti nereikia. Galime tam pritarti bendru sutarimu. Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Kviečiu apsispręsti, kas pritaria Administracinių nusižengimų kodeksui po svarstymo.

Balsavo 107: už – 94, prieš – 4, susilaikė 9. Po svarstymo pritarta.

15.31 val.

Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2012 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3188(2) (priėmimas)

Kolegos, dar iš rytinės darbotvarkės nebuvo priimtas darbotvarkės 1-10.2 klausimas. Tai yra Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo projektas. Šis projektas yra iš dviejų straipsnių. Dėl jų pasiūlymų negauta. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl viso nėra norinčių šnekėti. Balsuojame dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 24. Įstatymas yra priimtas. (Gongas)

15.32 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3189(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10.3 klausimas – Švietimo įstatymo 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

Priėmimas pastraipsniui. Yra du straipsniai. Dėl 1 straipsnio yra L. Kukuraičio ir T. Tomilino pataisa, jai komitetas pritarė. Galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio nėra pasiūlymų. Galime ir 2 straipsniui pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl viso nėra norinčių šnekėti. Balsuokime dėl Švietimo įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-3189. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 16. Įstatymas yra priimtas. (Gongas)

15.33 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3190(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10.4 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo projektas. Vienas straipsnis. Pasiūlymų dėl jo nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl viso projekto nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116: už – 74, prieš nebuvo, susilaikė 42. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.33 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1731 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3191(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10.5 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo projektas. Du straipsniai. Dėl abiejų pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Balsuokime dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 23. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.34 val.

Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovų ir darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3192(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10.6 klausimas – Viešųjų įstaigų įstatymo pakeitimo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Nuo 1 iki 8 straipsnių pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto nėra norinčių kalbėti. Kviečiu apsispręsti dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 118: už – 69, prieš – 3, susilaikė 46. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.35 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2868(2) (priėmimas)

Gerbiamieji kolegos, darbotvarkės 2-2.1 klausimas – Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl naujos redakcijos 1 straipsnio yra Teisės departamento, A. Palionio pastabų, joms komitetas pritarė. Taip pat ir Teisės departamento. Ar sutariame, kad yra 19 Seimo narių, kurie?.. (*Balsai salėje*)

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Yra, yra.

PIRMINKAS. 29 Seimo nariai, atsiprašau. Manau, kad yra, nes komitetas pritarė A. Palionio pataisai. (*Balsai salėje*) Man atrodo, kolegos, galime sutikti, kad yra. Komitetas pritarė, gal ga-

lime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Taip pat yra Teisės departamento pastabų, visoms joms komitetas pritarė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, visos dėl 1 straipsnio esančios Teisės departamento pastabos yra redakcinio, tikslinamojo pobūdžio.

PIRMININKAS. Gerai. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat yra redakcinio pobūdžio pastabų. Ar galime pritarti 2 straipsniui? Ačiū, pritarė. Dėl 3 straipsnio pastabų nėra, galime pritarti? Pritarta. Dėl 4 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Redakcinio pobūdžio.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Galime pritarti 4 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 5 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Redakcinio pobūdžio

PIRMININKAS. Galime pritarti 5 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 6 straipsnio nėra pastabų. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 7 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 8 straipsnio taip pat yra pastabų. Komitetas joms pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 9 straipsnio yra viena pastaba. Komitetas pritarė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Redakcinio pobūdžio.

PIRMININKAS. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 10 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai nepritarė. Dėl neterminuotumo.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad turėtų būti galbūt kitaip fiksuojamas pasirinkimas ir galbūt įvesti kriterijai. Bet mes čia nepritarėme dėl to, kad mes ir norėjome įstatyme įtvirtinti savanoriškumą, pasirinkimą.

PIRMININKAS. Taip. Dėl 10 straipsnio yra M. Danielės pasiūlymas. Jos salėje nematau, tai prašau pakomentuoti komiteto nuomonę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dabartiniai siūlomi atvejai, kuomet galima sudaryti savanorišką privačią sutartį dėl privačios saugomos teritorijos, yra arba trisdešimčiai metų, arba neterminuotai. Tai Morgana siūlo vietoj 30 metų įrašyti 50 metų terminą. Mes tam nepritarėme, nes mes vėliau svarstėme K. Adomaičio pasiūlymą, kuris daug daugiau *opcijų* pasiūlo. Šiuo atveju bendru sutarimu buvo nepritarimas komitete.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, bet gal mes tada apsispręskime tikslumo dėlei, ar yra 29 Seimo nariai, kurie palaikytų svarstymą tokios pataisos, nes pačios Seimo narės dabar nėra? Tai kviečiu tada balsuoti, ar yra tie 29, ir tada, jeigu ne, tai judėsime toliau.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Nereikia.

PIRMININKAS. Yra. Už balsavo 30. Komiteto motyvai pristatyti, komitetas nepritarė. Dėl saugomos vietovės apsaugos sutarties trukmės. Dėl šio pasiūlymo ar yra norinčių kalbėti? V. Targamadzė yra užsirašiusi už. (*Balsai salėje*) Dėl šio siūlymo? Ne, ne dėl šio. Dėl šio siūlymo nėra norinčių kalbėti. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate M. Danielės siūlymui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 109: už – 12, prieš – 5, susilaikė 92. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dėl to paties straipsnio dar yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Seimo nario K. Adomaičio pasiūlymas, jam komitetas taip pat pritarė. Jeigu galite, patikslinkite. Pirminke, gal mes sutaupysime laiko, jeigu jūs iš karto patikslinsite, kokia komiteto nuomonė?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gal būtų geriau, kad Kasparas...

PIRMININKAS. Gerai. Prašom pristatyti siūlymą. K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Aš esu pateikęs keturis siūlymus, visiems jiems komitete buvo pritarta. Aš gal labai trumpai juos pakomentuosiu. Jie atliepia tai, ką siūlė Morgana, tai yra nerimą, kad galbūt yra numatomas per trumpas periodas dėl privačių saugomų teritorijų. Pagal mano siūlymus yra net keturi dalykai pakeisti. Tai yra kad privatūs savininkai motyvuojami sudaryti kuo ilgesnę apsaugos sutartį, jiems laipsniškai kompensuojant vis didesnę jų medienos vertę. Pagal pradinį siūlymą už 30 metų gali atgauti 50 %, o pagal mano siūlymą už 40 metų atgauti 55 %, už 50–60 % ir taip toliau iki 130 metų. Antra, prioritetas būtų suteikiamas visų pirma tiems, kurie

norės sudaryti ilgesniam laikui. Tai mes kaip ir įvedame tokį aiškų kriterijų. Trečias dalykas, atsirast valstybės finansuojamos gamtotvarkos priemonės tose privačiose saugomose teritorijose, kuriose tai bus aktualu.

Aš manau, kad visų šių pasiūlyimų kompleksas iš tiesų atliepia ir iš gamtosauginės pusės tą nerimą, kad galbūt kartais bus per trumpas laikotarpis, ir privatiems savininkams suteikia daugiau lankstumo, daugiau pasirinkimo, neverčia jų būtinai neterminuotai, amžinai sudaryti sutartis ir panašiai. Tai kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime laikyti, kad yra 29 Seimo nariai, palaikantys šį siūlymą? Galime. Puiku. Komitetas jam pritarė. Gal galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu šitam siūlymui. Galime pritarti visam 10 straipsniui? Ačiū, pritarta.

Dėl 11 straipsnio yra Seimo narės A. Gedvilienės pasiūlymas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Mano siūlymas tiesiog anksčiau registruotas negu Teisės departamento. Tai yra techninio pobūdžio pastaba, čia ir vėliau.

PIRMININKAS. Taip pat yra kita. Čia irgi objektai ir vietovės – analogiškai. Ar galime laikyti, kad 29 palaiko? Galime. Tada ar galime bendru sutarimu pritarti šiam pasiūlymui? Ačiū, pritarta. Galime 11 straipsniui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Ir tada Teisės departamento pastaba yra neaktuali.

Dėl 12 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dvi redakcinio pobūdžio.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Galime pritarti 12 straipsniui? Ačiū, pritarta. Nuo 13 iki... Dėl 13 straipsnio pastabų nėra. Dėl 14 straipsnio vėl yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 15 straipsnio pastabų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 16 straipsnio yra Teisės departamento pastaba.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Redakcinė.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl straipsnių nuo 17 iki 21 pastabų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 22 straipsnio yra Teisės departamento pastabų. Komitetas joms pritarė. Galime pritarti? Ir tada... Atsiprašau, dėl 22 straipsnio yra Seimo narių V. Pranckiečio, J. Urbanavičiaus ir R. Vaitkaus pasiūlymas. Prašau V. Pranckietį pristatyti siūlymą.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Mūsų siūlymas yra išbraukti žodžius „ar kitų“, nes yra parašyta taip: „Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai pasiūlymus, pagrįstus saugomų teritorijų steigimo kriterijais ir mokslinių ar kitų tyrimų duomenimis...“ Tai ką reiškia „ar kitų“, mes nežinome. Ką reiškia moksliniai tyrimai, suprantame. Komiteto argumentuose yra priešinga interpretacija – kalbama apie tai, kad neaišku, kas yra moksliniai tyrimai, bet lyg aišku, kas yra kiti tyrimai. Tai gal kraujo tyrimai ar pieno tyrimai, ar kokie dar? Manau, kad vis dėlto reikėtų sugrįžti prie mokslinių tyrimų ir tuo pabaigti, kad būtų baigtinis sąrašas, kas gali teikti tuos siūlymus. Ačiū, tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gal čia irgi... Ar galime laikyti, kad yra 29 palaikantys? Ne? Galime? Negalime. Tai balsuokime, ar yra 29 palaikantys šio siūlymo svarstymą. Nėra, yra 28. Siūlymas nesvarstomas. Ar galime pritarti 22 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 23 straipsnio pastabų nėra, galime pritarti? Pritarta.

Dėl 24 straipsnio yra taip pat V. Pranckiečio, J. Urbanavičiaus ir R. Vaitkaus pastaba. Jai komitetas pritarė iš dalies. Ar tenkina pritarimas iš dalies, ar norite?..

V. PRANCKIETIS (LSF). Tenkina.

PIRMININKAS. Tenkina. Ačiū. Tai mes galime tada... Ir Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė. Galime pritarti 24 straipsniui? Ačiū, pritarta.

Dėl 25 straipsnio yra Seimo nario R. Vaitkaus pasiūlymas. Prašau pristatyti. Komitetas...

R. VAITKUS (LSF). Aš sutinku su komiteto nuomone, neprašau balsuoti.

PIRMININKAS. Supratau. Dėl abiejų savo siūlymų dėl to straipsnio? Labai ačiū. Ar galime 25 straipsniui pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl 26 straipsnio nėra pasiūlymų, galime pritarti? Pritarta.

Dėl 27 straipsnio yra K. Vilkauskio ir kolegų pasiūlymas. Jam komitetas pritarė iš dalies. Ar prašysite visiško pritarimo? Prašau.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Pritariu komiteto nuomonei, kad Vytauto Didžiojo tėviškė būtų Kultūros ministerijos pavaldumo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai pritariate pritarimui iš dalies. Teisingai suprantu? Ir kitam pasiūlymui dėl to paties straipsnio. Teisingai?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Taip, pritariame.

PIRMININKAS. Supratau. Gerai. Fiksuojame, kad yra komiteto redakcija. Teisės departamento pastabos taip pat yra...

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Redakcinės.

PIRMININKAS. ...joms pritarė. Galime 27 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 28 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, komitetas pritarė. Ir K. Vilkauskas taip pat su kolegomis pastabos, joms komitetas pritarė iš dalies. Ar jus tenkina? Tenkina, matau. Ačiū. Tai fiksuojame komiteto redakciją. Pritariame 28 straipsniui? Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 29 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, komitetas jai pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 30 straipsnio Teisės departamento pastaba, komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 31 straipsnio analogiškai yra Teisės departamento pastabų, komitetas joms pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 32 straipsnio nėra, galime pritarti? Pritarta.

Dėl 33 straipsnio yra Seimo narių V. Pranckiečio, J. Urbanavičiaus ir R. Vaitkaus pasiūlymas. Jam komitetas nepritarė. Prašau pristatyti.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Pasiūlymo turinys, kad apribojimai konkrečiai žemės valdai ar jos daliai taikomi nuo jų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą. Toks yra pasiūlymas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 palaikantys? Prašau balsuoti. Apsispręsimė, ar yra 29 Seimo nariai dėl šio siūlymo svarstymo.

Yra 26. Nedaug trūksta, bet nėra 29, todėl nesvarstome šio siūlymo. Dėl 33 straipsnio dar yra keletas Teisės departamento pastabų. Komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Vienai nepritarėme.

PIRMININKAS. Ai, vienai nepritarė. Atsiprašau.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad galbūt reikėtų Kuršių nerijos nacionalinį parką išskirti, kad ten nebūtų galima įsigyti žemės, ir įrašyti įstatyme. Bet komitetas nepritarė tokiam siūlymui, nes yra ir kitokių atvejų, kai žemės nacionaliniuose parkuose ir regioniniuose draustiniuose negalima įsigyti. Tad mes tiesiog atsisakėme sąrašo, nes visada gali kažką praleisti. Mes tikime, kad šiuo atveju yra pakankamas reglamentavimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime pritarti šiam straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 34 straipsnio yra taip pat V. Pranckiečio ir kitų pasiūlymas. Prašau pristatyti.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Pasiūlymo esmė yra tokia: „įvertinus žemės sklype taikomų apribojimų visumą ir jų poveikį galimai ūkinei veiklai, numatomoms gauti pajamoms iš ūkinės veiklos, žemės sklypo vertę prieš ir po taikytų apribojimų, kitus nuostolius Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka“. Kitaip sakant, kad turtas nebūtų nusavinamas įrašant dėl jo kokias nors taisykles.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 žmonės palaikantys? Kviečiu apsispręsti, ar svarstome šį siūlymą. Balsuokime, ar svarstysime V. Pranckiečio ir kolegų užregistruotą siūlymą. Yra 32. Svarstome. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas nepritarė tokiam siūlymui, nes jis prieštarauja kitoms 34 straipsnio dalims, kuriose iš esmės numatoma, kad kompensacijos išmokamos įvertinus realiai sumažėjusias gautinas pajamas iš vykdomos ūkinės veiklos, kuri apribojama, ar patiriamas papildomas sąnaudas. Taip pat pateiktu siūlymu siekiama įtvirtinti naują nuostatą, kad kompensuojamas ir poveikis galimai ūkinei veiklai, neatsižvelgiant į tai, ar ši veikla realiai vykdoma ir dėl to sutrikdoma, ar tik hipotetiškai galėtų būti vykdoma, tai valstybė už tai neturėtų kompensuoti. Užtat mes nepritarėme.

PIRMININKAS. Dėl motyvų dėl šio siūlymo už kalbės K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Na, vis dėlto turbūt didžiausias absurdas, kai yra saugomas plotas, o ne buveinės, apie ką ir kalbame iki šiol. Turbūt tokia seka turėtų būti pirmiausia nustatyta: kas tose vietose gyvena, identifikuojama, ką reikia saugoti, ir tik tada apibrėžti tą

teritoriją ar plotą. Šiuo atveju kalbame apie plotus. Na, žemėlapyje uždedamas pirštas arba delnas ir sakoma, kad čia reikia saugoti tiesiog dėl to, kad reikia.

Bet vis dėlto, jeigu ir taip yra kam nors tinkama, tai bent jau turėtų būti adekvačiai atlyginama. Šiuo atveju, na, pirmininkė šypsosi, nes turbūt jos sklypas yra 15 arų ir ten saugomos teritorijos neįsteigsi, bet ūkininkai, žemdirbiai, žemės savininkai iš tiesų po paskutinių žemėlapių, kurie pristatyti, yra sunerimę. Tos kompensacijos tikrai neatpirks žalos, kurią jie patirs po tokių įstatymų įsigaliojimo.

Aš manau, kad vis dėlto turėti nuosavybę yra žmogaus konstitucinė teisė ir jeigu yra apribojimų, jie turi būti atlyginami ta suma, kuri iš tiesų ir būtų gaunama iš tos teritorijos. Vis dėlto čia į žmonių nuosavybę reikėtų atsižvelgti, todėl kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Prieš kalbės S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Aš norėčiau prieš pasisakyti. Kas būtų, jeigu pritartume šiam siūlymui? Hipotetiškai kažkas sakytų, aš čia noriu vystyti logistikos centrą, kompensuokite man logistikos centro įkūrimo pajamas, nes hipotetiškai aš čia planuoju, o kad realių planų nėra... Na, mes negalime dabar įstatyme įrašyti tokios naujos normos, kad kažkas planuoja labai didelius verslo planus ir dabar prašau už maksimalų variantą kompensuoti.

Šiandien įstatymas sako, kad yra vienkartinė kompensacija ir kasmetinė kompensacija. Siūlome likti prie tos nuostatos, nes, na, ji yra tikrai auganti. Mes pradėdame išmokėti ir po daugiau kaip milijoną eurų už privačius ribojimus kas metus, kai anksčiau būdavo po keliasdešimt tūkstančių. Tas kompensavimas tikrai išsibėgėjęs, todėl, na, nepadarykime jo nesunešiojamomis klumpėmis. Kviečiu nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu apsispręsti dėl šio siūlymo balsuojant.

Balsavo 108: už – 43, prieš – 17, susilaikė 48. Nėra pritarta.

Dėl to paties straipsnio yra Teisės departamento pastaba, komitetas jai pritarė. Taip pat yra V. Pranckiečio ir kitų Seimo narių dar du pasiūlymai, jiems komitetas pritarė iš dalies. Ar tenkina jus pritarimas iš dalies?

V. PRANCKIETIS (LSF). Tenkina, tik noriu atkreipti dėmesį, kad žodis „draudimų“ yra išbrauktas, o „draudimas veiklos“ yra įrašytas į kailinių žvėrelių draudimo įstatymą, kuris specialiai buvo sukurtas. Ten draudimas lyg ir galioja, čia draudimą lyg ir išbraukiame. Reikėtų Seimui galvoti vienodai. Jeigu turime tokią frazę kaip „draudimą“, tai ją reikėtų ir įteisinti.

PIRMININKAS. Supratau. Tai balsuoti jūs neprašote?

V. PRANCKIETIS (LSF). Taip, tik atkreipiau dėmesį.

PIRMININKAS. Neprašote. Gerai, tvarka, galime fiksuoti komiteto redakciją. Taip pat žiūrime toliau. Teisės departamentas yra pritaręs. Yra K. Adomaičio...

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Čia yra susijęs su tuo pirmuoju, kurį jau pristatė.

PIRMININKAS. Tai mes tikrai formaliai. K. Adomaičio pasiūlymui komitetas pritarė. Galime laikyti, kad yra 29? Ačiū. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, bendru sutarimu tada mes pritariame. Taip pat kitų pasiūlymų... Ir pačioje pabaigoje yra dėl šio 34 straipsnio dar V. Pranckiečio, J. Urbanavičiaus ir R. Vaitkaus pasiūlymas, jam komitetas nepritaria. Prašau pristatyti.

V. PRANCKIETIS (LSF). Yra pritarta iš dalies ir taip pat pritarta, kaip ir dėl ankstesnio straipsnio. Sutinkame su tuo. Taip pat išbrauktas žodis „draudimu“.

PIRMININKAS. Supratau. Mes galime bendru sutarimu fiksuoti tą pritarimą iš dalies, taip, dar kartelį? Tvarka. Bet dar, Viktorai, pačioje straipsnio pabaigoje yra pasiūlymas, jam komitetas nepritaria.

V. PRANCKIETIS (LSF). Tai ką man dabar daryti?

PIRMININKAS. Prašau pristatyti, jeigu norėtumėte, kad dėl to būtų balsuojama, arba sutinkate ir atsiimate.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerai. Vis tiek atrodo, kad mes čia tą pelės ir katės žaidimą žaidžiame, tai nebežaiskime.

PIRMININKAS. Supratau. Atsiimate šį pasiūlymą. Labai jums ačiū. 34... Taip, čia yra Teisės departamento, komitetas pritaria. 34 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 35 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritaria. Galime pritarti? Pritarta. Ir dėl naujos redakcijos 2 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl naujos redakcijos 3 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Ir Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas, jis jau nebeaktualus, jau anksčiau buvo apsvarstytas. Atsiprašau. Ar galime pritarti 3 straipsniui? Ačiū, pritarė bendru sutarimu.

Kas nori kalbėti dėl viso Saugomų teritorijų įstatymo projekto priėmimo? T. Tomilinas – už. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, deja, šią savaitę mes, kaip Seimas, nesutikome surengti referendumo dėl plynųjų kirtimų ribojimo Lietuvos miškuose. Tuo sprendimu labai nuliūdino nevyriausybinės organizacijos, kurios ilgus metus dalyvauja ir siekia keisti tą miškų politikos vektorius Lietuvoje ir labiau saugoti miškus, rūpintis nemedieninės ekonomikos plėtra. Bet priėmę šį įstatymą, mes galime pradžiuginti Lietuvos gamtosaugininkus ir mokslininkus, ir nevyriausybinius, ir visus, kuriems rūpi Lietuvos gamta, nes čia po ilgų svarstymų Vyriausybėje ir Seime, po įvairių interesų derinimo, taip pat ir savininkų interesų derinimo, mano galva, yra pasiektas neblogas kompromisas dėl saugomų teritorijų plėtros, tokios išmintingos, išmanios plėtros. Beje, ką tik priėmėme po svarstymo Lietuvos pažangos strategiją, mes taip pat įtvirtinome saugomų teritorijų plėtros kryptį tame strateginiame dokumente. Gera, kai tą pačią valandą mes galime realizuoti savo strateginį siekį būtent ir konkrečiame įstatyme, reglamentuojančiame saugomų teritorijų vystymą ir plėtrą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Turbūt kad turėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad šis įstatymas tikrai atitinka tą strategiją, apie kurią kalbėjome, ir vėl kalbame apie saugomų teritorijų teritorinę plėtrą. Kai K. Mažeika atkreipė dėmesį, kad turėtume matyti objektus, tai ir buvo mano pasiūlymuose dėl strategijos „Lietuva 2050“, kad būtų kokybinė aplinkosauga, žinotume, ką ir kur saugome.

Dabar cituojant T. Tomiliną – pradžiuginti gamtosaugininkus... Taip, gamtosaugininkai pradžiugs nacionalizavę kažkurių kitų žmonių turtą, tai yra žemės ir miško savininkų turtą, jame paskelbsime kažkokią vertybę, apie kurias jie iki šiol nežinojo. Mes tiesiog jiems apribosime teisę dirbti ir jie praras savo turtą. Taip kuriame socializmą, tikrai ne visiems žmonėms, bet kažkuriai daliai žmonių. Nacionalizavimas yra socializmo priemonė. Todėl siūlau ir nebalsuoti už šį įstatymą.

PIRMININKAS. Už kalbės S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Tegyvuoją unikali Lietuvos gamta. Štai nauja įstatymo redakcija, kurios laukia tikrai daug ir ūkininkų, kurie, gerbiamas Viktorai, ūkininkauja santalkoje, sandoroje su gamta, nebūtina turėti tik monokultūrinį žemės ūkį. Tikrai nėra kalbama apie nacionalizavimą. Šioje kadencijoje tikrai Žemės ūkio ir kaimo plėtros programoje trečdalis lėšų per ekoschemas dalinama, tai ūkininkai turi galimybę dalyvauti tvaresniame ūkininkavime.

Bet šitas įstatymo projektas iš esmės įtvirtina tris tikslus, kurie apibrėžia steigimo procedūrą, kompensavimo procedūrą ir leidžia korektiškai ateiti, nes dažnai, reikia pripažinti, Lietuvoje buvo suformuota, dėl ko yra ypač ūkininkų toks kartėlis, kad saugomos teritorijos buvo steigiamos nemokant kompensacijų, netinkamai informuojant, ir to dešimtmečių plėtros kartėlis yra nugulęs šiandieninių žemdirbių ar miško sąjungos... Tai yra sprendžiama. Korektiška procedūra ir aiški procedūra.

Antras dalykas, kas įvyks su šituo įstatymu, kad Saugomų teritorijų tarnyba tampa atsakinga ne tikrai už regioninius parkus, ne tikrai už nacionalinius parkus, bet ir už atskiras buveines. Jeigu įsikuria kur nors juodasis gandrų ar mažasis erelis rėksnys, tai atsiranda valstybės tarnautojai, kurie rūpinasi, kad šitos buveinės būtų išsaugotos.

Ir trečias dalykas, aktualus miestams, tai yra aiškiai institucionalizuojama, kas yra žalioji infrastruktūra miestuose, kaip jina prižiūrima, nes klimato kaita reikalauja, kad miestuose būtų ir ekologiniai koridoriai, būtų gamtos užuovėjų, ir tai numatoma įstatyme. Kviečiu pritarti. Įstatymas tikrai ilgą kelią nuėjęs ir aptartas su plačia bendruomene.

PIRMININKAS. Prieš kalbės K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Gerbiamas pirmininke, gerbiamas ministre, na, kalbate tiesiog taip, kad galėjote spręsti savo įsakymu. Kai miškus, rezervinius miškus, atidavėte Miškų urėdijai, galėjote jas paskelbti rezervatais arba saugomomis teritorijomis ir būtų tikrai, na, problemos faktiškai beveik nelikę, kad dabar kristų ant ūkininkų, ant žemės savininkų pečių ir tiesiog teritoriniu principu, kas buvo taikoma iki šiol, būtų problema išspręsta. Šiuo atveju, na, rezerviniai miškai dabar yra šluojami, kertami ir ten bandoma ūkininkauti, o žmonių žemes bandoma vėlgi įvairiais būdais, jau čia galima pasakyti žodį „nusavinti“, nes tai yra tikrai netiesioginis kompensavimas. Tas kompensavimo nepakankamumas rodo, kad tas nepasitenkinimas tik didės.

O pavyzdys, ką jūs pasakėte apie juodąjį gandrą arba erelį rėksnį, arba kitus paukščius, kurie yra saugomi, tai tie pavyzdžiai, kai paukščiai iškrisdavo su visais lizdais. Tai turbūt, manau, tikrai jų neparetės, o galbūt ir padažnės, nes niekas nenorės įgauti daugybės apribojimų arba negauti tokios kompensacijos, kuri yra adekvati. Tai šiuo atveju, manau, tikrai yra kur tobulėti ir tikrai nėra labai kuo džiaugtis, kad čia kažkas labai pagerės. Manau, kad situacija bus tokia pati laukinė, kaip ir buvo iki šiol. Tiesiog užsidėsime pliusą, kad įgyvendinome kažkokį Europos Sąjungos reikalavimą, bet nuo to gamtai tikrai nebus geriau.

PIRMININKAS. Dėkui. Aš kviečiu balsuoti. Po to suteiksiu teisę replikuoti po balsavimo. Matau, kad yra norinčių. Balsuojame dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116: už – 88, prieš – 3, susilaikė 25. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Replika – V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kadangi buvau paminėtas, tai noriu atsakyti S. Gentvilui. Linkiu jums gauti daug daug sveikinimų iš žemės ūkio tų patenkintų ūkininkų, kuriuos jūs čia ką tik paminėjote, kad jie gaus labai daug lėšų. Tai ačiū jų vardui.

PIRMININKAS. V. Targamadžė – replika. Prašau.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Aš dėl 22 straipsnio 10 dalies. Mieli kolegos, mokslinių ar kitų tyrimų, ką reiškia „ar kitų tyrimų“? Moksliniai tyrimai turi būti *validūs*. *Validus* iš lotynų kalbos reiškia patikimas, stiprus. Taigi moksliniai tyrimai yra patikimi. Yra logika ir alogika. Ir kai jūs rašote paskui, jeigu bus moksliniai tyrimai, tada atsiranda interpretacijų pavojus. Tai yra alogiška. Aš labai siūlau vis dėlto pastabas rašyti remiantis logika. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, ir S. Gentvilas. Dėl linkėjimų.

S. GENTVILAS (LSF). Aš atsakau kolegai Viktorui. Man atrodo, mes demonstruojame šiokias tokias politines madas, nes Europos Parlamente ūkininkai ir žalieji sėdi visiškai skirtinguose kraštuose. Tuo tarpu Lietuvoje egzistuoja Valstiečių ir žaliųjų partija, kuri, pasirodo, inkorporuoja tiek žalumą, tiek žemės ūkį. Tai, pasirodo, gali žemės ūkis sugyventi su ekologija Lietuvoje.

16.05 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 12, 15, 122 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹, 12², 12³, 12⁴, 12⁵ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2869(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 2-2.2 klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Čia yra Teisės departamento pastabų, visoms komitetas pritarė. Ar galime nuo 1 iki 9 straipsnio pritarti bendru sutarimu su Teisės departamento pastabomis? Ačiū, galima. Dėl viso įstatymo nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109: už – 87, susilaikė 22. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.06 val.

Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 4 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2871(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-2.3 klausimas – Laukinės gyvūnijos įstatymas. Dėl 1, 2 straipsnių pastabų nėra. Dėl 3 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos. Komitetas joms abiem pritarė. Galime pritarti šiems visiems straipsniams? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Gerai. Dėl 3 straipsnio yra pastaba, kad iki 2024 m. birželio 30 d. aplinkos ministras priima šio įstatymo įgyvendinamuosius aktus. Tai tikrai įvardinu dėl tos korekcijos, kurią pasiūlė Teisės departamentas. Komitetas pritarė šiai korekcijai. Tai galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl viso įstatymo nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti, ar pritariame Laukinės gyvūnijos įstatymo priėmimui?

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109: už – 88, prieš – 1, susilaikė 20. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Atsiprašau, dėl vedimo tvarkos ar replika? L. Nagienė. Prašau. Supratau.

16.07 val.

Laukinių augalų ir grybų įstatymo Nr. VIII-1226 4 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2872(2) (priėmimas)

Dabar taip, darbotvarkės 2-2.4 klausimas – Laukinių augalų ir grybų įstatymo projektas. Irgi analogiškai – dėl 1, 2 straipsnių pastabų ir pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastabų. Komitetas joms pritarė. Irgi analogiška pastaba, kad įsigalioja ir aplinkos ministras iki 2024 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, straipsniui pritaroma bendru sutarimu. Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti, kas pritaria šio įstatymo priėmimui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 87, prieš – 1, susilaikė 18. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.09 val.

Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 3, 5, 6, 9, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2873(2) (priėmimas)

Čia stovi prie šoninio mikrofono, jūs dėl grybų ir augalų? Ne. Supratau. Gerai. Pabandome su saugomais gyvūnais, augalais ir grybais. Darbotvarkės 2-2.5 klausimas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Pritarė iš dalies. Galime pritarti 2 straipsniui? Ačiū, pritarta.

Dėl 3, 4 straipsnių pastabų nėra. Galime pritarti? Pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai pritarė. Galime pritarti? Pritarta.

Dėl 6 straipsnio pastabų nėra. Galime pritarti? Pritarta.

Dėl 7 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai pritarė. Ar galime 7 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti. Kas pritaria Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo pakeitimo projektui Nr. XIVP-2873(2)? Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 18. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.10 val.

Augalų nacionalinių genetinių išteklių įstatymo Nr. IX-533 2, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2874(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-2.6 klausimas – Augalų nacionalinių genetinių išteklių įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2874(2). Priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. Keturi straipsniai. Pastabų, pasiūlymų dėl jų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių šnekėti. Kviečiu balsuoti. Kas pritaria Augalų nacionalinių genetinių išteklių įstatymo pakeitimo projektui Nr. XIVP-2874? Kviečiu duomenų bazėje susirasti pagal registracijos numerį.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109: už – 92, prieš nebuvo, susilaikė 17. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.11 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 305 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2876(2) (priėmimas)

Matau, čia žemas startas. Darbotvarkės 2-2.7 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2876.

Priėmimas pastraipsniui. Yra du straipsniai šiame įstatyme. Dėl abiejų pastabų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti. Kas pritaria Administracinių nusižengimų kodekso 305 straipsnio pakeitimo projektui. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 15. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.13 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 5, 11, 14, 20¹, 20², 22¹, 26, 49, 64 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14¹ ir 20⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2828(2) (priėmimas)

Gerbiameji kolegos, dabar mes pradėsime svarstyti darbotvarkės 2-3.1 klausimą. Pranešėjas – K. Starkevičius. Aš fotofinišo, kas pirmas atsistojo prie mikrofono, nedarysiu, bet žinau, kad premjerė turi teisę be eilės. Prašau, Ministrė Pirmininke. (*Šurmulyš salėje*)

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke, prašyčiau pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKAS. Supratau, prašoma pusvalandžio pertraukos. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuosime? Prašau, Laima Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Mes frakcijos vardu prašome atidėti iki kito posėdžio – pertraukos.

PIRMININKAS. Supratau. Gerai, apsispręsimė. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kiek aš prisimenu Statutą, jūs padarėte klaidą. Premjeras turi teisę per šoninį mikrofoną replikuoti. O dėl pertraukos prašymo – tokia teisė premjeriui nėra suteikta ir Statute neaptarta. Tokiu atveju, gerbiamas kolega, jūs... (*Balsai salėje*) Taip, taip, Statute nėra aptarta, tai pertraukos premjeras turi teisę prašyti pirmas. Tai Laima buvo pirma, Laima paprašė ir tokiu atveju turime balsuoti taip.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiameji kolegos, aš, be abejo, už visas savo nuodėmes galėsiu būti baudžiamas Etikos komisijoje, bet aš vis tiek kviesiu balsuoti pagal pasiūlymų eilę. Jeigu dar kas turi... Matau, yra norinčių sakyti replikas. Prašau, Seimo Pirmininke.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Aš tiesiog atsakau į R. Žemaitaičio pastabą. Tikriausiai posėdžio pirmininkas negali nuspėti, dėl kokio klausimo replikuojama. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, gerbiamieji kolegos, kviečiu ramybės! Tikrai išspręsimė geriausiu įmanomu būdu, vis tiek rasime sprendimą. (*Balsai salėje*) Tuoj, tuoj. Ar tikrai visi dabar norite pasisakyti dėl šitų klausimų? Norite? Trokštate? Prašau. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, premjerė turi teisę pasisakyti visais klausimais. Bet atkreipiu jūsų dėmesį. Gerbiama kolegė, kalbėjusi prieš tai, nepaprašė pertraukos iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*) Jūs paprašėte atidėti. Ne tokią formuluotę pavartojote. (*Šurmulyš salėje*) Dėl to aš esu vienintelis, kuris dabar čia stoviu ir prašau pusvalandžio pertraukos taip, kaip premjerė. Prašau skelbti ir eiti tolyn.

PIRMININKAS. Gerai. Kolegos, aš matau, kad mes šiek tiek jau einame... Aš vis tiek kviesčiau apsispręsti, ar pritariame pusvalandžio pertraukai dėl šio klausimo. Kviečiu balsuoti. Kviečiu balsuoti. (*Triukšmas salėje*)

Balsavo 74: už – 58, prieš – 15, susilaikė 1. Yra pusvalandžio pertrauka.

Bet aš nenoriu jūsų nuliūdinti, iš tikrųjų yra kitų įdomių klausimų, dar taip pat labai gerų, kurie bus svarstomi.

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Transporto priemonių civilinės atsakomybės... Atsiprašau, darbotvarkės 2-5... Ne, 2-4 yra Socialinių paslaugų įstatymas. Šiek tiek nukrypo akys. Taip, dabar dar dėl vedimo tvarkos norėtų pasisakyti J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Šiaip, gerbiami kolegos, tos aistros čia visai ne vietoj. Šiandieną galiojančiame Statute nėra nieko pasakyta, kaip suteikiamas žodis dėl pertraukos prašymo. (*Balsai salėje*) Nėra, nėra. Gerai, galėsite perskaityti. Kaip žinome, pagal iki šiol buvusią praktiką tie žodžių suteikimai iš esmės priklauso nuo posėdžio pirmininko. Jeigu ateityje mes įvesime, kad būtų galimybė fiksuoti registracijos laiką dėl pertraukos prašymo, kad būtų pasakyta Statute, kad eilės tvarka pagal pirmumą, kas paprašė, tai tada tą taip ir darysime.

PIRMININKAS. Gerai. Kolegos, tikrai labai daug norinčių pasisakyti. Kviečiu išsakyti labai trumpas replikas. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Tai, gerbiamas Jurgi, kad tu iš viso neišmanai, tai jau čia faktas. Paskambink savo R. Ruškytei, tau R. Ruškytė išaiškins, nes jau nesąmonių vakar prišnekėjai. 109 straipsnis, aiškiai parašyta, kad pertraukos gali prašyti, ir gali prašyti tiek opozicija, tiek valdančioji dauguma. Posėdžio pirmininkas paklausė – replika po balsavimo ar dėl vedimo tvarkos? Premjerė paprašė pertraukos, ne replikos po balsavimo, tai pirmumo teisė pagal Statuto 109 straipsnį yra suteikiama ir ją privalėjo suteikti Laimai. Ir Seimo Pirmininkė net irgi nežino Seimo statuto, tai jūs paskaitykite, Pirmininke, laisvu nuo... metu, ką rašo Statuto 109 straipsnis, paskaitykite.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiamieji kolegos, aš kviečiu visus susigrąžinti konstruktyvią nuotaiką ir eiti svarstyti įstatymų. Prašau, paskutiniosios dvi replikos – V. Semeška ir A. Skardžius.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Reikia žiūrėti į viską daug paprasčiau. Opozicija tiesiog nori pasižiūrėti krepšinį ir išeina žiūrėti krepšinio, važiuoja į Kauną, matyt.

PIRMININKAS. Ir A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Aš nesuprantu gerbiamo Jurgio. Tai negalima taip žongliruoti Statuto sąvokomis. Noriu priminti, kad Seimas tai nėra privatus UAB'as, kur galima elgtis pagal jėgos principą arba pagal akcijų skaičių.

PIRMININKAS. Taip, replikos išsakytos.

16.17 val.

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2812(3)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4.1 klausimas – Socialinių paslaugų įstatymo pakeitimo priėmimas. Čia naujas 1 straipsnis ir dėl jo A. Syso pasiūlymas, jam komitetas iš esmės pritarė. Pats A. Sysas yra pra-

nešėjas šio įstatymo atveju. Tai vis tiek kviesčiau jį į tribūną, būtų paprasčiau. Tai, gerbiamieji kolegos, 1 naujas, 2 naujas, ir 3 naujas taip pat. Išeina trys straipsniai, komitetas visiems A. Syso pasiūlymams pritarė. Gal jūs trumpai pakomentuokite?

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, kadangi dviejuose įstatymuose yra šiek tiek skirtingas reguliavimas ir įstatymų įsigaliojimas, tai šių pataisų esmė, kodėl prieš 1 straipsnį atsiranda dar trys papildomi, ta, kad vienas įstatymas įsigalios nuo liepos 1 dienos, kitas – nuo sausio. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija paprašė, kad mes socialinių paslaugų įstaigų vadovų kitokį, taip sakant, priėmimo į darbą reguliavimą padarytume, nes jau šiandieną yra problemų. Skirtingai negu biudžetinių įstaigų vadovai, jie galės pretenduoti ir trečiajai kadencijai, bet bendrąja tvarka. Esminė pataisa. O kitos pataisos yra būtent, kad jeigu mes pritariame šioms pataisoms, tai viena dalis pataisų įsigalioja sausio 2 dieną, o kita dalis – liepos 1 dieną.

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, ar galime laikyti, kad yra reikiami balsai, kadangi komitetas pritaria, kad svarstytume? Galime? Galime. Pritarta. Tada... Nežinau, na, naujos redakcijos 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Naujos redakcijos 2 straipsniui galime pritarti? Pritarta. Ir naujos redakcijos 3 straipsniui galime pritarti? Pritarta. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Tada buvęs 1 straipsnis dabar bus naujos redakcijos 4 straipsnis. Ten taip pat ir A. Syso pasiūlymas būtent dėl šitų straipsnių numeracijos. Komitetas pritarė. Ar galime svarstyti šitą siūlymą? Ačiū. Manau, kad galime. Ar galime jam pritarti? Ačiū. Pritarta bendru sutarimu tada šiems straipsniams. Ir tada taip, kaip buvo anksčiau sunumeruota, dėl straipsnių nuo 1 iki 14 pastabų nėra. Galime pritarti bendru... Iki 13 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 14 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, komitetas jai pritarė.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, galima iki 39 straipsnio. Ten yra trys Teisės departamento pastabos, joms visoms yra pritarta.

PIRMININKAS. Supratau, visiems straipsniams Teisės departamentas pritarė, tai galime iki 39 straipsnio, sakėte?

A. SYSAS (LSDPF). Taip. Po to yra...

PIRMININKAS. Taip. Ar galime straipsniams iki 39 straipsnio tada bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl 39 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, komitetas jai irgi pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Straipsniams nuo 40 iki 43 imtinai yra pritarta. Galime jiems pritarti? Pritarta. Tada buvęs 2 straipsnis bus naujos redakcijos 5 straipsnis. Dėl jo yra A. Syso pasiūlymas.

A. SYSAS (LSDPF). Pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Čia dėl pirmųjų straipsnių reikia taisyti redakciją.

PIRMININKAS. Dėl redakcijos. Ar galime laikyti, kad svarstome šį klausimą? Ačiū, galime. Ir ar galime taip pat jam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Ir visam šiam straipsniui pritarta. Tada taip pat yra naujos redakcijos 6 straipsnis. Dėl jo yra tiek J. Džiugelio, tiek A. Syso pasiūlymų, jiems komitetas pritarė. Ar galime juos tada irgi abu svarstyti ir priimti bendru sutarimu? Galime. Gal galime dėl jų bendru sutarimu tada sutarti ir pritarti?

A. SYSAS (LSDPF). Galime.

PIRMININKAS. Ačiū. Pritarta bendru sutarimu. Tada bus naujos redakcijos 7 straipsnis. A. Syso pasiūlymas. Komitetas jam pritarė. Ar galime svarstyti šį pasiūlymą? Ačiū, svarstome. Ar galime pritarti jam bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Taigi mes priėmimą straipsniui baigėme. Ačiū. Dėl viso įstatymo projekto nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti, kas pritaria, kad jį priimtume.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 70: už – 69, prieš nebuvo, susilaikė 1. Balsų, kad priimtume, kol kas neturime. Kviečiu pakartoti balsavimą... Atsiprašau, užsiregistravo 71 – įstatymas priimtas. (*Gongas*) Gerai, kad jūs budrūs.

16.23 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 10, 11 ir 11¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2813(2)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4.2 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo projekto priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 5 pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti.

Kviečiu balsuoti, kas pritaria, kad priimtume šį įstatymą. Darbotvarkės 2-4.2 klausimas, įstatymo projektas Nr. XIVP-2813.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 81 – visi 81 buvo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.24 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 41, 52 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2814(2)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4.3 klausimas – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 5 pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl įstatymo nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti, kas pritaria Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 76 – visi 76 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.25 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2815(2)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4.4 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Pakeitimas iš dviejų straipsnių. Dėl jų pastabų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 77 – visi balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.26 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 1, 2, 5, 6, 10, 13, 20, 23, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 58, 59 straipsnių, III skyriaus ir Įstatymo 3, 6 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3193(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5.1 klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 21 pastabų ir pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl viso įstatymo projekto nėra norinčių kalbėti. Balsuokime dėl įstatymo projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 81: už – 81. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.26 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1722 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3194(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5.2 klausimas – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Projektas iš vieno straipsnio, dėl jo pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Norinčių kalbėti nėra. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 81 – visi 81 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.27 val.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 6, 11, 14, 15, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3195(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5.3 klausimas – Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 15 pastabų nėra. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 78 – visi balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.28 val.

Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 1, 2, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18¹, 19 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3196(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5.4 klausimas – Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl preambulės yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 1 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl straipsnių nuo 2 iki 11 pastabų ir pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 12 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai pritarė. Galime pritarti? Pritarta. (*Balsai salėje*) Atsiranda naujas papildomas 13 straipsnis. Galime jam pritarti? Pritarta. Dėl 14 straipsnio irgi nėra pastabų. Galime jam pritarti? Pritarta.

Dabar dėl viso nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 79 – visi 79 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Jarutis. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Sveiki, kolegos. Niekur aš nevažiuoju, vis tiek galimai į vienus vartus, tai tiek to. Gerai, tęsiame darbą.

16.29 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4, 6, 10, 11, 14, 32, 34, 34¹ ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3197(2) (priėmimas)

Svarstome darbotvarkės 2-5.5 klausimą – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3197(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straips-

nio pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti. Nė dėl vieno straipsnio nėra pasiūlymų. Galime bendrai pritarti? Nuomonės už ir prieš. Pasisakančių nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 77, balsavo 77: už – 77. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3197(2)) priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

16.31 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 11, 12 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3198(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5.6 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 11, 12 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3198(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat nėra. Pritariame. Dėl 3 ir 4 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 76 – už balsavo 76. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

16.32 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 11¹, 16, 18, 19, 21, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2054 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3199(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5.7 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3199(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Ačiū. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti. Dėl viso įstatymo projekto pasisakančių nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 75 – visi 75 balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

16.33 val.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3305(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3305(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio nėra. Dėl 1 ir 2 straipsnio... Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas nepritarė. Gal komiteto pirmininkas? Prašom, Mindaugai, į tribūną. Komiteto nuomonė. Čia yra du straipsniai.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad skiriasi dviejuose įstatymuose eismo įvykį apibrėžiančios sąvokos, ir kėlė klausimą dėl suvienodinimo. Komitetas, atsižvelgdamas į tai, kad jeigu būtų vienodinama Draudimo įstatyme, kurį svarstome, Civilinės atsakomybės draudimo įstatyme susiaurinta prasme vartojama eismo įvykio sąvoka, tada nukentėtų, žalą patirtų visi transporto savininkai, kurių transporto priemonės būtų pažeistos automobiliui stovint. Tiesiog perkeliant direktyvą šiame projekte į eismo įvykio apibrėžimą įeina, kad mokama draudimo išmoka ir tada, kai transporto priemonė stovi. Tai todėl mes ir nepritariame šiai pastabai.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuoti dėl šito turbūt nereikia? Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Gerbiami kolegos, dabar iki 41 straipsnio nėra jokių pasiūlymų. Galime pritarti visiems straipsniams bendru sutarimu?

Taip pat yra pasiūlymas dėl įgyvendinamųjų Europos Sąjungos teisės aktų. Dėl 2 straipsnio yra, tuoj, sekundę, yra Teisės departamento pasiūlymas, dėl jo komiteto nuomonė yra pritarti. Tai galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Tada dėl viso įstatymo. Už nori kalbėti G. Skaistė. Prašau, gerbiama ministre.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Taip. Norėjau kalbėti. Matau, kad socialdemokratai išsitraukė korteles ir, matyt, bandys sustabdyti procesą. Aš gal vis tiek norėčiau išsakyti argumentus, nes įrašas, taip sakant, nedingsta, buvo daug dezinformacijos paskleista ir svarstymo metu. Iš principo projektas prisitaiko prie įvykusių technologinių pokyčių. Tai reiškia, kad įtvirtinama galimybė, pavyzdžiui, pateikti elektroninę eismo įvykio deklaracijos formą ir ją be papildomų veiksmų turi priimti visos draudimo bendrovės. Be to, tam, kad nukentėjusiam asmeniui žalos atlyginimas būtų paprastesnis, šiam asmeniui sutikus, bus vykdoma sugadinto turto apžiūra nuotoliniu būdu. Taip yra patogiau.

Taip pat pakeitimai sudarys galimybę nukentėjusiems asmenims gauti eismo įvykyje patirtos žalos atlyginimą, kai bankrutuoja ar likviduojama tiek Lietuvos ar kitos Europos Sąjungos valstybės draudimo įmonė. Tokiais atvejais žalą atlygins Draudikų biuras.

Taip pat projektu nustatoma, kadangi įgyvendiname direktyvą, nustatoma, kad greitos ir sunkios motorinės transporto priemonės, kurios dalyvauja eisme, turėtų draudimą, nepaisant to, kaip jos yra vadinamos – ar tai elektriniai paspirtukai, ar elektriniai motoroleriai.

Taip pat projektu nustatomi žalos atlyginimo procesai, kai draudimas nereikalaujamas, pavyzdžiui, oro uostuose, automobilių sporto renginiuose, taip užtikrinant nukentėjusių asmenų apsaugą.

Taip pat buvo daug diskusijų apie duomenų panaudojimą. Vis dėlto projektu nustatoma didesnė asmens duomenų apsauga. Projekte aiškiai numatyta, kokie duomenys gali būti kaupiami jau dabar veikiančioje Draudikų biuro duomenų bazėje ir kokiems tikslams jie gali būti naudojami. Numatoma, kad biuras privalo užtikrinti, kad duomenys būtų pateikiami tik tiems asmenims, kurie turi teisę juos gauti. Sveikatos duomenys, kuriuos pateikia patys nukentėję asmenys, galės būti naudojami tik žalos atlyginimo tikslais. Kaip ir iki šiol, Draudikų biuras negalės pasirinkti duomenų iš e. sveikatos, nors tokia informacija buvo paskleista Seimo posėdžių salėje. Visi šie pokyčiai leis paprasčiau ir greičiau atlyginti žalą nukentėjusiems asmenims ir užtikrins didesnę jų apsaugą. Todėl kviesčiau visus pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Taip, ir prieš – L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Iš tikrųjų praėjusį kartą, kai buvo svarstymas, irgi pasisakiau prieš, ir dabar pasisakau prieš. Nors ministrė pasakė, kad čia yra viskas gerai, duomenų apsauga išsaugota, bet sveikatos patikra ir visi duomenys kaupiami, laikomi net septynerius metus ar daugiau metų apie kiekvieną žmogų, aš manau, tai yra neteisinga. Tai yra duomenų apsauga, jų mes negalėtume niekam viešinti. Ir vienas dalykas, atiduodame į privačias rankas, privatininkams. Tai palaukite, sveikata mano yra privati ir apie mane turi žinoti tik tai, aš pati arba mano patikėtinis asmuo.

Kitas momentas lygiai taip pat ir apie autoįvykius, absoliučiai visus juos registruos ir perduos vienas kitam. Manau, kad draudimo kompanijoms tokie duomenys tikrai yra pertekliniai ir aš tikrai siūlau nepalaikyti šito įstatymo projekto ir jam nepritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Už kalba L. Slušnys. Prašau, gerbiamas Linai.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Tikrai neketinau kalbėti. Ačiū už suteiktą žodį. Bet Laima yra neteisi – tik tai asmens sveikatos pažymėjimo duomenys. Tai vienokiu ar kitokiu būdu šitie duomenys ir dabar faktiškai visur yra prieinami, bet ten net nėra duomenų apie tai, kokia mano liga ar būsena – tik galiu vairuoti arba ne. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir prieš kalba G. Paluckas, bet nematau.

Gerai, teikiu balsuoti. Užsiregistravo 64: už – 63, prieš nėra, susilaukė 1. Deja, kitam kartui.

Replika po balsavimo – A. Mazuronis. Prašau, kolega.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties kreipiuosi į valdančiosios daugumos atstovus. Už šitą įstatymo projektą nebalsavome, nes manome, kad jis yra neteisingas ir nelogiškas. Tai tą pripažįstame. Tačiau, gerbiami kolegos, akivaizdu, kad 71 balsas dabar laikosi ant konstruktyvių opozicijos atstovų. Na, socialdemokratai, sakykime, tiek ten ta opozicija, bet yra ir tikros opozicijos.

Žiūrėkite, ponas V. Semeška prieš keletą minučių savo pasisakyme įžeidė visą opoziciją ir pasisakė nevisiškai gražiai. Jeigu jis per šoninį mikrofoną dabar neatsiprašys, tai toliau mes galime ir nesiregistruoti ir visų klausimų priėmimas gali sustoti. Tai pasikonsultuokite frakcijoje ir priimkite gal koki nors sprendimą. Mes tikimės kokio nors veiksmo. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega J. Razma. Dabar vėl užsikurs replikų. Kolegos, gerai. Prašau, gerbiamas Jurgi.

J. RAZMA (TS-LKDF). Matau, kad Vilius nori atsiprašyti.

PIRMININKAS. Na, gerai, Vilius tada.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, artėja Kalėdos, toks geranoriškumo metas, susitaikymo metas, taikos ir džiaugsmo metas. Ir jeigu žmogus padarė klaidą, jis tikrai atsiprašo. Aš šiuo atveju atsiprašiau jūsų, kad vardan tos Lietuvos mes užbaigtume darbą šian dieną. Ir tegul „Žalgiris“ vis dėlto laimi.

PIRMININKAS. Valio! (*Plojimai*) Ta gražia nata tęsiame darbą toliau.

16.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2937(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar, kolegos, turiu tokį... (*Balsai salėje*) Man Sekretoriatas signalizuoja, kad mes svarstydami dėl Valstybės pažangos strategijos ateities vizijos esame padarę klaidą. Statuto 261 straipsnis numato... Nes kolegos V. Rakučio pasiūlymas niekur neįsiprasmina šitoje strategijoje. Jeigu neprieštarausite, norėčiau pakviesti gerbiamąjį R. Lopatą, kad galėtų... (*Balsai salėje*) Na, aš tikiu Sekretoriatu, negaliu.

R. LOPATA (LSF). Ponas V. Rakutis teikė pasiūlymą dėl to daikto, kurio tiesiog toje vizijoje nėra, pagal koncepciją jo nėra. Taigi, kaip aš ir sakiau, mes dėkojame visiems teikusiems pasiūlymus, bet šiuo atveju pono V. Rakučio pasiūlymas tiesiog turėtų eiti į kitas fazes, kai bus dirbama su NPP, su kelrodėmis ir taip toliau, ir panašiai. Tiesiog taip, nes priešingu atveju mes, na, čia sumakaluosime teisėkūrą ir nieko iš to neišeis. Taigi, atsiprašydamas Valdo dėl per greito čia mūsų bėgiojimo, nes iš tikrųjų tų pasiūlymų buvo daug, tiesiog siūlyčiau pritarti tam, kam pritartė Valdo atveju Ateities komitetas, tiesiog nepritartė tam pasiūlymui motyvuodamas tuo, kad nėra tos dalies, toje vizijoje nėra numatyta tokio žanro.

PIRMININKAS. Kolegos, aš formuluočiau tokį sprendimą. Ar galime pritarti komiteto nuomonei, o gerbiamas Valdas... Įjunkite mikrofoną, kad nebūtų kazuso. Taip, minutėlę. Taip, prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Jeigu Ateities komitetas įsipareigoja į tuos blogesnius ir pusiau blogesnius scenarijus įtraukti scenarijų dalyje toliau įgyvendinant Ateities komiteto viziją „Lietuva 2050“, tai aš savo pasiūlymą atsiimu.

PIRMININKAS. Na, čia svarstymo stadija, tai viskas dar įmanoma. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime, galime!“*) Aišku, ačiū. Ir bendru sutarimu galime pritarti be V. Rakučio?.. O priėmimas bus su tais pataisymais, kuriuos, tikiu, kolega Raimundas įsipareigoja padaryti po svarstymo. Norite balsuoti? Nereikia. Ačiū, pritarta.

16.45 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3183(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-7.1 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3183(2). Priėmimas. Gerbiamas komiteto pirmininke Laurynai, reikėtų čia, į tribūną. Pasivaikščiokite. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento... Gerai, tuoj.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamas...

PIRMININKAS. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymų.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Visiškai techniniai pasiūlymai, mes jiems pritarėme.

PIRMININKAS. Galime pritarti 1 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. 3, 4, 5, 6 nėra... iki 24 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime bendru sutarimu pritarti tiems straipsniams? Ačiū, pritarta. Dėl 24 straipsnio yra irgi Teisės departamento pasiūlymas. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Analogiškai tokios techninės detalės, į kurias mes atsižvelgėme ir joms pritarėme.

PIRMININKAS. Ačiū. 25 straipsniui galime pritarti? Galime. Dabar 25, 26, 27, 28, 29, 30, iki 35 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti šitiems straipsniams? Ir 36 straipsnis. Yra taip pat Teisės departamento...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, iš esmės mes jiems irgi pritarėme. Nei mes Teisės departamentui turime kokių pretenzijų, nei jie mums.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū, pirmininke. Abiem pasiūlymams, straipsniui pritarta.

Už nori kalbėti A. Pocius. Prašau. Dėl viso, gerbiamas Arvydai.

A. POCIUS (TS-LKDF). Kadangi įtampa yra tikrai išaugusi ir 71 balsas, kaip matau, čia tokia situacija, gali būti ir nebūti, tai aš noriu paprašyti abiejų pusių suprasti pataisas būtent šio įstatymo, kam jos reikalingos. Kariai tarnauja 24/7, išvyksta į tarptautines operacijas, misijas, į mokslus. Maži vaikai dažnai nemato savo tėvų, todėl siūlyčiau suprasti, kam tai yra reikalinga. Ir papildoma diena, tas vadinamasis tėvadienis ar mamadienis, tikrai yra reikalingas kaip ir kitiems žmonėms. Manau, kad kariams būtent ši privilegija tikrai būtų reikalinga.

Dar yra viena pataisa, į kurią tikrai reikia atkreipti dėmesį. Prašyčiau tam pritarti, kad profesinės karo tarnybos kariams išvykimas į priešiškas Lietuvai valstybes būtų apribojamas, nes kai kurie kariai turi leidimus darbui su kategorijomis „slaptai“ arba „visiškai slaptai“. Tam, kad išvengtume kažkokių, sakyčiau, negerų atvejų, manau, kad reikėtų tikrai pritarti šiai pataisai.

O kitos – tokios smulkesnės pataisos, tai tikrai raginu bendrai palaikyti, kad šitas įstatymas galėtų eiti į gyvenimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojame. Bandome.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 78: už – 78. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

16.49 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1179 19, 28, 29, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3184(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-7.2 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3184(2). Dėl 1 straipsnio pastabų nėra, dėl 2 straipsnio nėra, dėl 3 straipsnio nėra, dėl 4 straipsnio nėra, dėl 5 straipsnio nėra. Už, prieš kalbėti norinčių nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 78 – visi 78 balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.50 val.

Karių materialinės atsakomybės įstatymo Nr. VIII-1857 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3185(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-7.3 klausimas – Karių materialinės atsakomybės įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3185.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Ačiū. Už ir prieš kalbančių nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 82, balsavo 81: už – 81. Priimta. (*Gongas*)

16.51 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 30, 37, 48 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3186(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-7.4 klausimas – Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 30, 37, 48 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3186(2).

Pasiūlymų nėra dėl vieno iš straipsnių nėra. Galime pritarti visiems straipsniams? Ačiū, pritarta. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 84 – visi balsavo už. Priimta. (*Gongas*)

16.52 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 32 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2763(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 32 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2763(2).

Taip pat dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti. Dėl 2 straipsnio nėra. Galime. Dėl 3 straipsnio taip pat. Pritarta.

Dėl viso nuomonių nėra. Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 88, balsavo 87: už – 85, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo. Prašau, įjungtas mikrofonas.

A. POCIUS (TS-LKDF). Aš noriu padėkoti opozicijai, išgirdusiai ir parėmusiai Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pataisas. Ačiū jums.

PIRMININKAS. L. Kasčiūnas dar.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). O aš noriu padėkoti daugumai, dabar ką tik pabalsavusiai už įstatymą, kurį teikė opozicija, mieli socialdemokratai, dėl 63 metų kariams savanoriams. Teikėjo net nėra čia, salėje. Mielieji, gal truputėlį kartais vertinkite, kad ir dauguma daug daro dėl opozicijos. Ačiū daugumai.

PIRMININKAS. Šito nereikėjo turbūt sakyti. (*Šurmulytės salėje*)

16.53 val.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo priesaika

Gerbiami kolegos, truputį atsijunkime nuo rimtų dalykų. Čia irgi rimtas dalykas. Noriu kreiptis į jus, gerbiami kolegos. Šiandien Lietuvos Respublikos Seimas slaptu balsavimu D. Jočienę paskyrė Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja. Įstatymas numato, kad prieš pradėdami eiti savo pareigas teisėjai prisiekia Seime. Priesaiką priima Seimo Pirmininkas. Taigi kviečiu gerbiamą V. Čmilytę-Nielsen. Prisiekiantysis asmuo priesaiką skaito padėjęs ranką ant Konstitucijos. Prisiekęs asmuo po priesaikos tekstu pasirašo. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Prašau. Kviečiu Seimo Pirmininkę ir D. Jočienę atlikti prisiekimo procedūrą.

D. JOČIENĖ. Aš, teisėja Danutė Jočienė, iškilmingai prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai, savo pareigas atlikti garbingai, vykdyti teisingumą pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, visada būti nešališka, sąžininga,

humaniška, saugoti man patikėtas valstybės paslaptis ir visada elgtis, kaip dera teisėjui. Tepadedu man Dievas. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname! Sveikiname ir linkime visada laikytis duotos priesaikos. Sėkmės darbuose.

16.56 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 5, 11, 14, 20¹, 20², 22¹, 26, 49, 64 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14¹ ir 20⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2828(2) (*priėmimo tęsinys*)

Dėl vieno iš klausimų buvo pusvalandžio pertrauka, tą pusvalandį jau šiek tiek viršijome. Grįžtame prie atsinaujinančių išteklių ir lydimųjų. Darbotvarkės 2-3.1 klausimas – Atsinaujinančių išteklių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Gerbiamas komiteto pirmininkas K. Starkevičius tribūnoje.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas apsvarstė šį klausimą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, bet yra pasiūlymų dėl straipsnių. Norėsiu paprašyti, kad liktumėte, vis tiek reikės komentuoti.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš siūlau tiems, kur komitetas pritarė...

PIRMININKAS. Taip, dėl tų, kur komitetas pritarė, mes turbūt nekeliamo klausimų, bet kur yra... Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritarta. Dėl 2 nėra, dėl 3 nėra. Dėl 4 straipsnio yra Seimo nario K. Starkevičiaus pasiūlymas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas pritarė. Ir yra komiteto pasiūlymas, kuris papildė, jam taip pat komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Dar vienam pasiūlymui yra pritarta iš dalies. Čia taip pat turbūt.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, komitetas irgi pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Čia dėl 4 straipsnio, taip? Galime pritarti ir priimti su komiteto pataisymu? (*Balsai salėje: „Balsuojame.“*) Norite balsuoti? Gerai, balsuojame dėl pasiūlymo dėl straipsnio – dėl pasiūlymo dėl 4 straipsnio. Už kalbėti nėra norinčių.

Užsiregistravo 62, balsavo 66: už – 62, susilaikė 4. Straipsniui yra pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra kolegų... (*Balsai salėje*) Nesupratau? Nebalsuojame? (*Balsai salėje*) Yra kolegų L. Savicko ir A. Bagdono pasiūlymai. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas yra pritaręs bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Kolegos, kas pristatys pasiūlymą? L. Savicko nematau. Andriau, gal jūs pristatykite pasiūlymą dėl 5 straipsnio?

A. BAGDONAS (LSF). Komitetas pritarė, tai, manau, nėra prasmės pristatyti.

PIRMININKAS. Nebekomentuojate. Sutinkate su komiteto nuomone?

A. BAGDONAS (LSF). Žinoma.

PIRMININKAS. Gerai. Galime pritarti? Galime, ačiū. Dėl 6, 7, 8 straipsnių pasiūlymų nėra. Atsiprašau, yra...

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Dėl 8 straipsnio yra D. Kreivio ir K. Starkevičiaus. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Nekyla klausimų. Mes galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dar kita yra dėl to paties straipsnio K. Starkevičiaus.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip. Taip pat yra komitetas pritaręs bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dabar Seimo narių L. Savicko ir A. Bagdono pasiūlymui yra pritarta iš dalies. Kaip, kolegos, kurie teikiate pasiūlymą, sutinkate?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Bendru sutarimu yra pritarta.

A. BAGDONAS (LSF). Tenkina pritarimas iš dalies. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Galime pritarti šitam straipsniui su komiteto išvada? Taip. Ačiū. Dėl 9 straipsnio nėra. Galime pritarti? Ačiū.

10 straipsnis. Turime kolegų L. Girskenės ir V. Ažuolo pasiūlymą. Gal galite, kolegos, pristatyti? Yra ir L. Girskenė, ir V. Ažuolas. Kuris pristatys? Ligita, prašau. Įdėkite kortelę.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Mūsų pasiūlymas yra susijęs su savivaldybėmis, kurios šiuo metu yra eliminuojamos iš energetinių bendrijų kūrimo proceso. Savivaldybės įmonės jau buvo rezervavusios sklypus ir nusimačiusios investicijas, kad galėtų kurti energetines bendrijas ir pačios apsirūpinti elektros energija, bet šiuo įstatymo pakeitimu didelės savivaldybių įmonės, generuojančios pelną, yra pašalinamos iš energetinių bendrijų kūrimo proceso. Mano pasiūlymas yra susijęs su tuo.

PIRMININKAS. Taip, ačiū, kolege. Ar yra 29, kurie palaikytų šitą teikimą, siūlymą? Na, pabalsuojame.

Už yra tik 22, tai pasiūlymas nesvarstomas. Taip. Dėl vedimo tvarkos ar?.. Taip, D. Kreivys dėl vedimo tvarkos.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Aš noriu pasakyti, kad savivaldybės nėra eliminuojamos. Paprasčiausiai didelės savivaldybių įmonės pagal reglamentą, Europos Sąjungos reglamentą, negali dalyvauti – turime visus išaiškinimus. Tačiau didelės savivaldybių įmonės gali dalyvauti PEB'uose, piliečių energetinėse bendrijose, ir PEB'ams lygiai taip pat kaip energetinėms bendrijoms bus duodama parama.

PIRMININKAS. Aš manau, kad kolegos turi teisę siūlyti savo pataisymus, o mes čia sprendžiame. Aš manau, kad visi tie dalykai buvo pakartoti ne kartą. Gera, bet jau sprendimas priimtas, nesvarstome šių pasiūlymų.

Yra dar K. Starkevičiaus pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Tai galime pritarti? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Ačiū. Ir yra L. Nagienės pasiūlymas. Taip, kolege Laima, pristatykite. Taip, prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Palaukite, aš labai atsiprašau, turiu atsidaryti.

PIRMININKAS. Neranda dar, tuoj.

L. NAGIENĖ (DFVL). Tuoj, ieškau pati.

PIRMININKAS. Taip, Laima, ar ne?

L. NAGIENĖ (DFVL). Aš tuoj, sekundę, žiūriu, nebeatsimenu. Aha, dėl apskaitos atsiskaitymo už... Grynasis atsiskaitymas. Čia mūsų siūlymas yra išbraukti, kad buitiniam gaminančiam vartotojui, kuris turi teisę, valdo ar kitais teisėtais pagrindais valdo vėjo elektrinę ar jos dalį... Siūlome išbraukti, nes yra išskirtinai kažkodėl grynasis atsiskaitymas netaikomas vėjo jėgainėms. Todėl siūlome, kad būtų vienodos sąlygos visiems. Toks mano esminis pasiūlymas.

PIRMININKAS. Taip, ar yra?.. Pabalsuokime dėl 29. Patikrinkime vis tiek.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš galėčiau paaiškinti, bet jeigu nereikia, tai...

PIRMININKAS. Taip, yra 35. 35 – už. Tai Laimos pasiūlymas yra svarstomas. Ponios L. Nagienės pasiūlymas yra svarstomas. Komiteto nuomonė.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas neatsižvelgė bendru sutarimu į siūlymą buitiniams vartotojams leisti pasirinkti apskaitos modelį vėjo elektrinėse, nediferencijuojant gryojo atsiskaitymo taikymo pagal valdomos atsinaujinančių išteklių elektrinės ar jos dalies rūšį. Pažymėtina, kad vėjo elektrinės, palyginti su saulės šviesos energijos elektrinėmis, generuoja didesnius elektros energijos kiekius. Iš tikrųjų mūsų koncepcija, pasirinkta komiteto ir ministerijos, kad grynasis atsiskaitymas yra tik su saule... ir gaminantiems vartotojams, nes patys žinome, kad saulės elektrinėse yra kritimai žemyn, aukštyn, o čia, galima sakyti, bangelė. Čia yra naujas būdas, nes iki dabar gaminantys vartotojai negalėjo dalyvauti saulės projektuose.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Vis tiek turbūt turėsime balsuoti. Prieš pasiūlymą kalba D. Kreivys. Prašau.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, turime gaminančio vartotojo schemą, kuri yra taikoma saulės energetikai. Šiandien ir taip mes girdime daugybę skundų, ypač iš tiekėjų, kurie turi akumuliuoti visą šitą energetiką ir sukaupti, paskui išdalinti žmonėms metų *bėgyje*. Neplėsimė tos schemos iki tiek, kol jinai visiems išsprogs ir tada neturėsime nė vienam normalios schemos gaminančio vartotojo ir visi eisime į rinką.

PIRMININKAS. Ačiū, balsuojame. Dar už kalba A. Skardžius. Prašau, Artūrai.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Na, akivaizdu dabar pasiklausius gerbiamo energetikos ministro D. Kreivio, matyti, kad ši valdžia įjungė rankinį stabdį, užtraukė atsinaujinan-

čios energetikos plėtrai todėl, kad didiesiems tinklų naudotojams nebelieka to pralaidumo ir dar maišo čia kažkokia, na, smulkmė, kažkokie smulkūs elektros gamintojai, nors visai neseniai energetikos viceministrė I. Žilienė kaip prioritetą čia, Seime, pristatė, kad kiekvienas Lietuvos pilietis taps elektros gamintoju ir bus sudarytos pačios geriausios sąlygos. Prabėgo nepilni dveji metai ir matome, kad kas buvo prioritetas, virto stabdžiu. Dėl to Valstybės kontrolė yra visiškai teisi, kad atsinaujinančios energetikos plėtra tiesiog buksuoja, kad jiniai sustojusi ir nevyksta tas, kas turėjo vykti ir pagal šios Vyriausybės planus, ir pagal mūsų įsipareigojimus. Tai nereikia... Reikia pažiūrėti į veidrodį, ministre.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojame, kolegos, dėl gerbiamos Laimos pasiūlymo. Kas pritaria pasiūlymui, balsuoja už, kas komiteto nuomonei, balsuoja prieš arba kitaip.

Balsavo 88: už – 30, prieš – 35, susilaikė 23. Deja, kolegės pasiūlymui nepritarta.

Replika po balsavimo – L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Replika po balsavimo. Vis dėlto norėtusi pasakyti, kur konkurencija, kur yra Konkurencijos tarybos išvada? Tai yra pažeistos konkurencijos sąlygos. Jūs net neturite išvados.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Etikos ir procedūrų komisijoje jums buvo išaiškinta, kad Konkurencijos tarybos išvada buvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, sprendimas jau priimtas, nebesiginčykime.

Yra Seimo nario K. Starkevičiaus pasiūlymas papildyti projektą 11 straipsniu. Prašau pakomentuoti.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas yra pritaręs bendru sutarimu su komiteto pasiūlymu.

PIRMININKAS. Galime pritarti su komiteto redakcija? Ačiū, pritarta. Didelis straipsnis.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. 12 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Gal galime pritarti nebekomentuodami? Ačiū, pritarta.

Taip pat yra V. Ažuolo pasiūlymas. Prašau, gerbiamas kolega.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų pasiūlymas labai paprastas. Ankstesnė tvarka žmonėms garantavo konstitucines teises į savo turtą. Akmenės pavyzdys: „Enefit’as“ pastatė 17 vėjo jėgainių, gavęs iš visų žemės savininkų sutikimus ir išmokėjęs jiems kompensacijas. Dabar tos teisės yra iš žmonių atimtos ir net nebėra jokios kompensacijos mokamos, tik pagal gerą norą – norime ar ne. Šis pasiūlymas sugrąžintų žmones į konstitucinę valstybę, kur tavo turtas yra saugomas ir ginamas Konstitucijos. Bet jeigu to nebus nubalsuota, tai tos konstitucinės teisės ir toliau iš žmonių bus atimtos. Vien dėl to reikia nubalsuoti, kad būtų gaunamas sutikimas tų asmenų, kurių turtas patenka į apsaugos zonas ir bus apribotos jų galimybės savo turtu disponuoti.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, iš tikrųjų komitetas bendru sutarimu nepritarė. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 14 dalyje yra reglamentuotas tik žemės sklypų savininkų informavimas ir prieštaravimų reiškimas vieno vėjo elektrinės stiebo aukščio atstumu. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 15 dalyje reglamentuotas informavimas dėl pastatų, dėl žemės sklypų atstumu nuo 1 hektaro iki keturių vėjo elektrinės stiebų. Iš tikrųjų reikalingi raštiški, dar yra pridėta, kad ir spaudos pranešimai. Ir tikrai geresnės sąlygos yra sudaromos patenkančioms gyvenvietėms ir patenkantiems į apsaugos zoną gyventojams, kurių bus. Aš čia į detales nesileisiu. Mes komitete atidžiai nagrinėjome. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, ačiū, kolega. Yra 29 palaikantys? Prašau balsuoti. Taip, 29 yra. Prašau už. Pasiūlymas yra svarstomas. Dar kartą prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Dabar kalbame už.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Kalbėsiu už, nes jau svarstymo stadijoje minėjau, kad taip elgdavosi tik bolševikai, kai šventą žmogaus nuosavybę, garantuotą jam Konstitucijos, tiesiog dėl kažkokių grupinių interesų ar dėl verslo interesų staiga apriboja disponavimą žeme. Negali žmonės tada statytis tose zonose, negali disponuoti pilnai savo turimu turtu vien dėl to, kad kažkas sumanė čia įkalti kažkokį stulpą ir ten suktųsi vėjo jėgainė. Taip, labai svarbūs ten projektai, reikia didinti

nacionalinę generaciją. Aišku, galėtų pagalvoti ir pats monopolininkas „Ignitis“ – ne kišti milijardus į Rygos įlanką, o čia kurti tuos pajėgumus. Bet atimti iš žmonių jų nuosavybę tokia subtilia forma, informuojant kažkokiam vietiniame laikraštuke ar centriniam laikraštyje...

Ačiū Dievui, pavyko pataisyti, kad dar raštu galėtų informuoti žemės savininką. Net ir to daryti nebuvo ketinama. Aš matau tarnavimą tik išskirtinei energetikų grupei, monopolininkams. Žmonių nuosavybė visai nesvarbi. Net žemė, dėl kurios lietuviai nuo seno ir savanoriai tarpukariu kovojo vien už tą žemės gabalėlį, kad galėtų turėti, dabar yra konservatorių nusavinama tokiau paprastu būdu. Primityviu, net vulgariu. Negalima taip elgtis su žmonių nuosavybe.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalba S. Gentvilas. Prašau, Simonai.

S. GENTVILAS (LSF). Iki šio įstatymo (...) arba proveržio paketo galiojo sanitarinės apsaugos zonos, jos irgi nelabai buvo derinamos su žemės savininkais. Jos tiesiog buvo įregistruojamos, ypač kai tai buvo viešojo intereso vardu – nei čia konservatorių, nei čia ko. Yra aiškus viešasis atsinaujinančios energetikos interesas.

Dauguma žemės savininkų džiaugiasi tais susitarimais, ypač ūkininkai. Buvęs jūsų kolega J. Talmantas iš Ūkininkų sąjungos man kužda, sako, *brač*, taip gerai ūkininkams, kad, žinote, net žemės ūkiu kartais nebereikia užsiimti. Nedarykime dramos. Iš tikrųjų išlaikyti principai tiek dėl gyvenamųjų teritorijų, tiek ūkininkams yra tikrai paranku turėti vėjo energetiką gretimybėse.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojame dėl V. Ažuolo pasiūlymo. Kas palaikote pasiūlymą – už, kas už komiteto nuomonę, balsuojate kitaip.

Balsavo 87: už – 28, prieš – 31, susilaikė 28. Pasiūlymui nepritarta. Replika po balsavimo. Valiau, prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų gerai, kolega, pastebėjo, bolševikai tikrai taip darydavo. Jūs iš žemės savininkų atėmėte galimybę savo sklype statyti. Gyvenamojo namo negalės statyti, statinių negalės statyti tol, kol šalia stovės vėjo jėgainė. Jūs atėmėte konstitucinę teisę į savo turtą! Apie ką jūs čia šnekate? Kokie ten ūkininkai džiaugiasi? Jeigu jis pardavė savo žemės vėjininkams, tegu džiaugiasi, bet jis pardavė. O ką daryti žmogui, kuris nenori niekam nieko parduoti, o pats pasistatyti ten statinį? Bet 50 metų jūs iš jų atėmėte teisę statyti. Džiaukitės.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Jo sutikimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, replikos išsakytos. Kolegos, čia man signalizuoja, kad aš kai kuriais atvejais neaiškiai suformulavau. Bet, man rodos, aš atsiklausiau, kai yra komiteto pritartimas arba pritarti iš dalies, atsiklausdavau rengėjų. Mes supratome, kad yra pritarta bendru sutarimu. Komiteto valia, bendru sutarimu, atsiklausus. Tai aš dar kartą akcentuoju, kad visi straipsniai yra pritarti bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Kaip komitetas, taip.

Žygiuojame toliau. Dar yra Seimo nario K. Starkevičiaus pasiūlymas pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti... Prašau, gerbiamas Kazy.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, komitetas yra pritaręs bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Gerai, redakciniai pataisymai. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Dėl 13 straipsnio nėra pasiūlymų. Dėl 14 straipsnio yra A. Kupčinsko pasiūlymas. Gerbiamas Andriau, norėsite pristatyti? Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Jam yra pritarta bendru sutarimu.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Jeigu komitetas pritarė bendru sutarimu, tai...

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Pranešėjas?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Sutinku.

PIRMININKAS. Pritariate?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Aš ne pranešėjas, toje knygoje nefigūravau.

PIRMININKAS. Kaip sakote?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Toje knygoje apie pranešėją nefigūravau.

PIRMININKAS. Vis tiek nesupratau. Atsiprašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Yra pritarta bendru sutarimu tavo pasiūlymui, čia kur kalbame apie miškus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Tai komiteto sprendimui pritariate bendru sutarimu? Ačiū. Taip pat yra V. Ažuolo pasiūlymas, jam komitetas... Nebėra prasmės.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Jie iš tikrųjų yra susiję, tai jeigu vienam nepritarta, tai ir kitam.

PIRMININKAS. Gerai, aišku, ačiū. Komiteto nuomonė – nepritarti. Nebeaktualu. Ir yra dar L. Nagienės pasiūlymas. Ponia Laima, prašau.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų kalbu apie šį įstatymą, šio įstatymo pataisos atitiktį sveikatos saugos reikalavimui. Teko susirašinėti su Sveikatos ministerija, su Visuomenės sveikatos centru ir vienas nuo kito mėto tą akmenuką, man nepriklauso ir taip toliau. Todėl mes siūlome įrašyti paprastą dalyką, kad „atitiktis visuomenės sveikatos saugos reikalavimams nustatoma sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka“, nes ministras sako, turiu raštus, man nepriklauso, kreipkitės į kitą instituciją. Iš tikrųjų, jeigu įstatyme yra įrašyta, tai turi būti kur nors patvirtinta tvarka. Nesupratau, kodėl nepritarė komitetas.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra 29? Balsuojame. Taip, už – 31. Taip, yra, svarstome. Komiteto nuomonę prašau priminti. Pakomentuokite.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Komitetas nepritarė bendru sutarimu. Dabar reglamentuoti pasiūlymai visiškai atitinka visus reikalavimus.

PIRMININKAS. Aišku. Už, prieš kalbančių nėra. Prašom balsuoti.

Už – 31, prieš – 30, susilaikė 26. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas Seimo nario V. Ažuolo pasiūlymas. Valiau! Tas pats, čia irgi susiję? Gerai, nesvarstome V. Ažuolo pasiūlymo. Visų pasiūlymų nesvarstome. Galime pritarti komiteto sprendimui nepritarti? Ačiū.

Dar yra A. Kupčinsko pasiūlymas dėl miškų ūkio paskirties žemės.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė, tai pasiskubinkime.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Sutinkate su komitetu. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Visam 14 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

Dėl 15 straipsnio pakeitimų nėra. Dėl 16 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Ir kolegos K. Starkevičiaus 16 straipsnio nauja redakcija. Prašom, gerbiamas Kazy.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Komitetas naujai redakcijai yra pritaręs bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Galime pritarti 16 straipsniui? Jeigu mes apsisprendėme dėl kolegos Kazio pasiūlymo, tada, man sako, reikėtų nebalsuoti dėl A. Petrošiaus pasiūlymo. Gerai, kolega. Tegu pristato savo pasiūlymą. A. Petrošius. Prašom. Įjungiau. Taip, Audriau.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Iš tikrųjų truputėlį šiokią tokią paskaitą perskaitysiu. Čia klausimas yra susijęs su tuo aspektu, kurį pristatė L. Girskenė. Turime kelių rūšių Europos Sąjungos teisės aktus. Reglamentas yra tiesioginio taikymo ir taikomas visa apimtimi. Direktyva yra privaloma valstybei narei rezultato, kurį reikia pasiekti, atžvilgiu. Žiūrint į direktyvą, šitie rezultatai yra suformuluoti pabaigoje, yra susiję su išmetimais ir atsinaujinančia energetika. O visa dėstomoji dalis priklauso nuo valstybės narės ir mes neprivalome perkelti direktyvos taip žodis į žodį, kaip jinai yra suformuluota.

Dabar keliaujant prie direktyvos teksto. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija yra juridinis asmuo, ten kalbama apie savanoriškumą, tai yra pirmas aspektas. Antras aspektas, kai akcininkai arba nariai yra fiziniai asmenys, mažos, vidutinės įmonės arba vietos valdžios institucijos, įskaitant savivaldybes. Pačioje direktyvoje nėra jokių apribojimų nei dėl savivaldybių dydžio, nėra jokios kalbos apie įmonės išvestinius subjektus. Ministerija šiuo atveju konsultavosi su Europos Komisija, kuri pati išaiškinimo gale pateikė, kad ji nėra oficiali institucija, galinti teikti išaiškinimą šiais klausimais.

Iki šiol turėjome reglamentavimą, pagal kurį savivaldybių įmonės turėjo galimybę dalyvauti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijose. Yra padaryti dideli parengiamieji darbai. Atskirose savivaldybėse yra susiburta į tas bendrijas, laukiama tikrai finalinių dokumentų užpildymo. Yra atlikti skaičiavimai, yra pasidalintos kvotos ir kiti dalykai. Ir štai dabar mes sugalvojome, kad reikia pakeisti reglamentavimą, nes esą direktyva mus įpareigoja.

Tai pirmiausia direktyva neįpareigoja, direktyvoje nėra tų ribų, įpareigoja Europos Komisijos neoficialus išaiškinimas, o mes turėtume orientuotis į rezultatą. Tai šiandien aš nelabai suprantu, kodėl mažos ir vidutinės įmonės iš privataus subjekto, iš privataus verslo gali dalyvauti,

o valstybinių subjektų, nors ir sakoma, kad mažos ir vidutinės įmonės galėtų dalyvauti, jeigu atitinka smulkaus ir vidutinio...

PIRMININKAS. Laikas.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). ...verslo konceptą, dalyvauti taip pat negali, nes visos valstybinės įmonės pažeidžia sąlygą, savivaldybės ir valstybės įmonės 25 % viršija akcinį paketą, todėl joms yra užkertamas kelias. Yra nurodoma, kad savivaldybės įmonės galės dalyvauti piliečių energetinėse bendrijose, esą yra tas pats.

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš pabaigiau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ką aš galėčiau pakomentuoti? Mes jau balsavome. Analogiškas pasiūlymas V. Ažuolo ir L. Girskienės. Čia jau net nereikėjo diskutuoti ir balsuoti nereikia.

PIRMININKAS. Kaip sakoma, kolega turi teisę išsakyti savo nuomonę. Bet faktai rodo, kad jau dėl to buvome balsavę, balsuoti nereikia. Prašom. Per šoninį mikrofoną – A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Mieli kolegos, nustokime apeidinėti. Viskas gerai. Aš suprantu, kad rezultatas, matyt, bus toks, koks suplanuota, bet pasiūlymo esmė yra kitokia. Pasiūlymo esmė yra numatyti pereinamąjį laikotarpį, per kurį tos įmonės, kurios pradėjo procedūras iki įstatymo įsigaliojimo, turėtų galimybę jas baigti pagal seną redakciją, pagal teisėtus lūkesčius, o tos, kurios nespėjo, gyventų pagal naują redakciją. Pasiūlymas yra truputėlį kitoks.

PIRMININKAS. Savo esme jis kitoks, bet esme yra toks pat. Tai dėl to ir..

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Galime balsuoti, bet iš tikrųjų...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, siūlau balsuoti vis tik dėl pasiūlymų. Kas pritariate kolegų A. Petrošiaus?.. Aš jau nebeklausiu, ar 29 yra. Aš manau, kad buvo. Už kolegų A. Petrošiaus pasiūlymą.

Taip: už – 31, prieš – 6, susilaikė 46. Nepritarta pasiūlymui. Liko komiteto sprendimas.

Visam straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Ir yra K. Starkevičiaus redakcija, koreguotas pavadinimas – „Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 5, 11, 13...“, naujas punktas. Čia yra naujas straipsnis įvestas, tas įtrauktas. Čia 22 straipsnis. Taip, galime pritarti? Taip.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia techninis grynai.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Kazy. Dabar dėl viso įstatymo projekto. Jūs jau atlikote savo misiją. Taip, už kalba A. Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Tai, gerbiami kolegos, šiuo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektu siekiama iškelti didesnius tikslus, kuriuos Energetikos ministerija yra pasiruošusi įgyvendinti iki 2030 metų. Nustatytos prioritetinės grupės, kurioms prioriteto tvarka bus suteikiami laisvi tinklų pralaidumai. Taip pat siekiama užtikrinti, kad asmenų, prioriteto tvarka gavusių laisvus pralaidumus (pavyzdžiui, gaminančių vartotojų), veikla... nepradės vykdyti gamintojo veiklos (tokiai veiklai taikomos kitokios sąlygos).

Vienas iš tikslų yra užtikrinti darnią ir subalansuotą atsinaujinančios energetikos išteklius naudojančių elektrinių plėtrą. Kai elektros energijos gamyba vykdoma savo reikmėms ir ūkio poreikiams, reglamentuojamas naujas elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, apskaitos modelis, taikant grynąjį atsiskaitymą, šio modelio sąvoka, veiklos principai, asmenys, kuriems šis modelis būtų taikomas. Siekiama užtikrinti, nepaisant žemės sklypo paskirties, kad visų žemės sklypų savininkai būtų informuojami apie planuojamą didesnę kaip 30 kilovatų įrengtos galios elektrinių statybą.

Ir pabaigai, nepaisant visų aistrų, šis paketas yra kompromisinis – yra atliepta tiek gaminančių vartotojų, tiek investuotojų interesai. Todėl kviečiu tikrai palaikyti šį įstatymo projektą, kurio laukia, kaip ir minėjau, minėtos grupės asmenų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Prieš suteikdamas žodį gerbiamam A. Skardžiui, informuoju, kad yra pasibaigęs balsavimo langas, bet pratęsiu balsavimo langą iki tol, kol apsvarysime visą energetikos paketą, o tada nuspręsimė toliau. Gerai? Tai prašom, gerbiamas Artūrai, – prieš.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Išties kolega, kalbėjęs už, manau, pabaigė tuo, kad žemės savininkai bus informuoti. Tai neužtenka, kad nusavintum jo nuosavybę... disponuoti žeme, kad tau atsiranda apribojimai disponuoti savo turtu, kad tu negalėsi vystyti gyvenamosios statybos (ir taip toliau) savo sklype, nes kažkoks verslininkas ten gamins elektrą vėjo jėgainėje. Tai vėlgi man tai nesuprantama.

Man nesuprantama ir tokie dalykai, kad po įvykusio konkurso dėl jūrinio vėjo, staiga atsiranda noras pakeisti teisinį reglamentavimą. Tada lobistai iš to valstybinio monopolininko, kuris yra privatus juridinis asmuo (kadangi 25 % valdo privatūs asmenys), beldžiasi į komiteto duris. Kad pati ministerija jau tapo kaip užsakymų stalas, vykantis privataus juridinio asmens pageidavimus, nedeklaruojančio savęs kaip lobisto, ir nei ministerijos darbuotojai, nei pats ministras nedeklaruoja šio lobisto interesų. Aš pacituosiu, pono M. Lingės komitete spalio 12 dieną svarstyta, kai vienas lobistas, atėjęs iš „Igničio“, prašė lengvatų vėjo elektrinėms jūroje išplėsti – iš teritorinės jūros į išskirtinę ekonominę zoną, neva būtent Biudžeto ir finansų komitetas pražiopsojo tokį dalyką. Na, seniai tokius žmones turėjo išvesti su antrankiais atėję iš STT, nes tai yra absoliutus lobizmas.

Mes matome, kad žmonių teisės ir interesai yra paminami vardan monopolininko labai kilnių tikslų. Jis per krizę nematė reikalo gelbėti, o kai tik susikrovė milijonus iš tų pačių mokesčių mokėtojų per dotacijas, dabar investuoja į kitą valstybę tam, kad ten didintų energetikos pajėgumus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Už kalbės K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš kolegų išgirdome tam tikrų baimių, nuogastavimų, tačiau mes diskusijose su visais, su visomis pusėmis iš tikrųjų išgirdome kitaip, kad laukia šio įstatymo. Dėl ko jo laukia? Didinamos atsinaujinančių išteklių energijos dalies ambicijos – iki 2030 metų bendras energijos suvartojimas nuo 50 iki 70 %, elektros energetikos sektoriuje – nuo 70 iki 100 %, verslo gaminantiems vartotojams suteikiama galimybė naudotis grynojo atsiskaitymo modeliu, kai į tinklą patiekiami saugoti perteklinė elektros energija apskaitoma ne kilovatvalandėmis, o eurai. Tai sudaro galimybę verslo gaminančiam vartotojui mažinti elektros energijos vartojimo sąskaitas, realizuoti savo pagamintą elektros energiją.

Pažymėtina, kad šis atsiskaitymo būdas būtų taikomas juridiniams verslo gaminantiems vartotojams, išskyrus ne pelno siekiančius juridinius asmenis ir centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoją, ir visiems gaminantiems vartotojams, eksploatuojantiems vėjo elektrą. Labai svarbu tai, kad nustatomos sąlygos nuotolinių atsinaujinančių išteklių energijos parkų vystytojams, perleidžiantiems elektros dalį gaminančiam vartotojui, taip pat apsaugoti gaminančių vartotojų interesus. Numatoma, kad gaminantys vartotojai rezervavimo mokestį mokės tik iki tada, kai bus įrengta 50 % elektrinės. Taip pat labai svarbu, kad gaminantys vartotojai kaupų savo elektrą kilovatvalandėmis, nebus grynojo atsiskaitymo, taip pat, jeigu norės, jie galės jį pasirinkti. Taigi galima vardyti ir vardyti pliusus šio įstatymo, kurio laukia tiek gaminantys vartotojai, tiek verslo partneriai.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalba L. Nagienė. Prašau. Tuoju, sekundę, Laima.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Taip, sakote, labai gerai bus informuoti gyventojai apie tai, kai jų teritorijoje ir... kurie patenka nuo vieno iki keturių šioje apsaugos zonoje stiebų, kurie yra pasidarę SAZ'us, yra nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, jiems bus pateikiama informacija. O kaip ta informacija bus pateikiama? Vis dėlto jūs neatliepiate to, kad gyventojai būtų informuoti raštu. Jūs sakote, praplėtėme informacijos kanalą, tai yra savivaldybės puslapyje, respublikinėje spaudoje arba vietinėje spaudoje. Leiskite paklausti, kiek šiandieną yra tokių skaitančių tą vietinę spaudą ir užsisakančių? Žinome, kad pristatymas į bet kurį kaimą ir kitur... laikraščiai pabrango ir žmonės neužsisako. Savivaldybės puslapyje vyresnės kartos žmogus nepasiziūrės arba turės nuolat sekti ir žinoti, kad jo teritorijoje yra statomas vėjo jėgainių parkas. Aš manau, kad šitas informavimas neatliepia to, ko mes siekiame.

Kitas momentas dėl grynojo atsiskaitymo. Kodėl vis dėlto išskirtinai neįtraukė vėjo jėgainių? Tai man šiandieną irgi nesuprantama, todėl nepalaikau šio projekto. Turi būti vienodos konkurencijos sąlygos, taip, kaip visą laiką energetikos ministras minėdavo: visur turi būti vienodos

konkurencinės sąlygos. Šiandien jos yra skirtingos, išskirtos yra saulės ir kitos grynojo atsiskaitymo – saulės ir turimos biodujų jėgainės. Gerai, jeigu dar šis pliusas buvo padarytas ir atsižvelgta bent į saulininkus, kurie kėlė klausimą, kad ne nuo 2024 m. sausio 1 d. jiems būtų taikomas grynas atsiskaitymas. Tai gerai, kad atsirado pereinamasis laikotarpis. Vienintelis pliusas. O taip tai iš tikrųjų šio projekto nepalaikau.

PIRMININKAS. Ačiū. Už kalba D. Kreivys. Gerbiamas ministre, prašau.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, šis įstatymas tikrai labai reikšmingas – antroji dalis atsinaujinančios energetikos proveržio paketo. Pirmoji dalis davė savo rezultatą – šiandien Lietuva ne tiktau pirmauja tarp Baltijos šalių pagal atsinaujinančios energetikos plėtrą, bet yra viena iš sparčiausiai atsinaujinančią energetiką plėtojančių Europos Sąjungos šalių. Tikiuosi, kad ši paketo antroji dalis padarys Lietuvą dar sparčiau besivystančią atsinaujinančios energetikos šalimi. Jau buvo minėta, turbūt esminiai dalykai yra tie, kad pirmiausia gyventojai, žemės savininkai, galės gauti dalį gamintojo įmokos už sugeneruotą elektrą, tai yra 0,25 cento. Taip pat, kaip ir minėta, vėjo energetika tampa irgi gaminančio vartotojo schemos dalimi. Be abejo, turbūt dėl aiškių priežasčių, kurias minėjo komiteto pirmininkas, dėl vėjo gamybos pastovumo, negali būti tokiomis pačiomis sąlygomis ta schema taikoma kaip ir saulės energetikai. Taip pat yra daugybė dalykų, kurie apsaugos vartotojus, nutolusių saulės elektrinių gamintojus ir leis jiems būti tikriems, kad įsigyta elektrinė tikrai jiems bus pastatyta. Tiek turbūt. Daug vėlgi būtų galima kalbėti apie paketą, patys matėte, kiek yra pataisų. Džiaugiuosi, kad pagaliau yra suderinti tiek gaminančių vartotojų, tiek vystytojų interesai šiame įstatyme. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalba V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gražiai čia ministras prisimelavo. Aišku, vėjininkai, matyt, dirba labai gerai, nes jiems 100 mln. kompensacijų savininkams nebereikės mokėti. Bet ką žmonės buvo priversti daryti? Jie priversti organizuoti partizaninį pasipriešinimą, nes iš jų atimamos teisės į jų turtą, kažką statyti negaunant kompensacijos. Anksčiau, kai jie sutikdavo, duodavo sutikimą, gaudavo kompensaciją, dabar – špygą, ne kompensaciją. Dabar tik beliko, kad jeigu geranoriškai įmonė duos, tai kažkiek duos. Tai griaukite toliau visą tą dalyką. Sakote, gerinate sąlygas. Bloginate jūs tas sąlygas, ne gerinate. Tai griaukite, gerai, griaukite. Dabar iš tikrųjų žmonės, kaip Širvintose, susibūrę į partizaninį pasipriešinimą dėl jėgainių, išsiima statybos leidimus, išsiima kitus dalykus, kad tik sustabdytų tuos parkus. Dabar visur vyks tas pats. Mes būsimė tie Seimo nariai, kurie padėsime tą partizaninį pasipriešinimą daryti, kad apgintume konstitucines teises į savo turtą. Ką jūs darote?! Tai gerai, varykite toliau, būkite bolševikais.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir prieš kalba V. Fiodorovas. Prašau, Viktorai.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų man keista girdėti, kai vienas ministras džiaugiasi ir dėl būsimų pajėgumų, o kitas ministras, lankydamasis regionuose, kalba, kad nieko negalima padaryti – vėjo jėgainės ir visi kiti dalykai bus ir žmonės yra bejėgiai. Įstatymas, aišku, čia panašu, kad nesaugos gyventojų. Bet aš negaliu ginčytis, tikrai didžiulį darbą Ekonomikos komitetas padarė, įstatyme tikrai yra daug galbūt tikrai pozityvių nuostatų, kurios yra vertos dėmesio ir tikrai vertos priimti. Tačiau, kaip ir minėjau, ministrui besidžiaugiant būsimais pajėgumais, man atrodo, kad yra tikrai daugiau kalbos, *marketingas*, nes, žinote... Ir dabar yra įmonių, kurios yra suinteresuotos įsidiegti, pavyzdžiui, saulės elektrines. Man keista ir skamba praktiškai neįmanomai, kai įmonė paprašo dešimties kilovatų saulės elektrinei įsirengti sau ant stogo, o jinai iš ESO gauna sąlygas už 1,5 mln. eurų. Gyvenime neatsipirks toks dalykas. Vadinausi, tai yra daugiau tik kalbos, daugiau *marketingas* ir jokių galimybių pasiekti tuos pajėgumus, apie kuriuos kalba ministras. Visiškas absurdas. Kita įmonė – 30 kilovatų gauna pasiūlymą už 2,5 mln. eurų. Tai nėra vieta, kažkokia Dievo pamiršta vieta, kažkokia, nežinau, dykuma be jokios pramonės. Tai yra pramonės rajonai, kuriuose iš esmės valstybė jau dabar turėjo būti investavusi į pajėgumus ir nestabdyti plėtros. Taigi, nepaisant to, kad įstatyme yra tikrai neblogų nuostatų, bet iki šiol padaryti dalykai buvo tikrai daugiau deklaratyvūs. Niekur tai nenuvedė, prie tokių rezultatų, kuriuos mes, nežinau, visą šią kadenciją diskutavome, kad Lietuva turėtų pasiekti. Todėl aš į šitą įstatymo projektą žiūriu rezervuotai.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Prašau balsuoti.

Deja, balsavo 64. Atidėsime galutinį balsavimą kitam kartui. (*Balsai salėje*) Vis tiek turime aptarti, jeigu... Nežinau, kaip čia pasielgti? Nepriimtas pagrindinis įstatymas, ar yra prasmė svarstyti lydimuosius? (*Balsai salėje*) Galime balsuoti. Gerai.

17.41 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20¹, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001 5 ir 15 straipsnių pakeitimo ir 17 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2829(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-3.2 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2829(2). K. Starkevičius. Prašau. Šiandien K. Starkevičiaus valanda.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Šitas įstatymas dabar nebeaktualus, jisai yra perteklinis ir svarstyti nebūtina, nes mes išsprendėme anuose.

PIRMININKAS. Galime vertinti, kad... Taip, nereikia svarstyti.

17.42 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20¹, 20², 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹, 20³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 7 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2830(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-3.3 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2830(2). Turbūt tas pats variantas. Taip, prašau, gerbiamas Kazy.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia projektas Nr. XIVP-2830, taip?

PIRMININKAS. Taip, projektas Nr. XIVP-2830. Dėl 1 straipsnio yra pasiūlymų.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia yra Seimo narių...

PIRMININKAS. D. Kreivio ir K. Starkevičiaus.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). D. Kreivio ir mano pasiūlymas, jam komitetas yra pritaręs bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Galime pritarti 1 straipsniui? A. Mazuronis dėl vedimo tvarkos? Prašau, gerbiamas Andriau.

A. MAZURONIS (DPF). Aš pasiklausti norėjau. Gerbiamas pirmininke, man šiek tiek toks lengvas konfūzas. Sakė, įstatymas perteklinis, bet kažkaip mes nujudėjome toliau. Tai, aš suprantu, arba atmetume, arba priimtume kokią nors išvadą – kaip nors apsispręsti turime. Įstatymas perteklinis ir tiesiog važiuojame. Kas čia atsitiko, galite pasakyti?

PIRMININKAS. Sekretoriatas aiškina, kad nebeaktualus, priėmus tam tikrus...

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Kai mes priėmėme pagrindinį, jisai tapo neaktualus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Mes pagrindinio šiaip nepriėmėme, jeigu iš tikrųjų.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, dar nepriėmėme, bet...

PIRMININKAS. Gal tada... Tada mano siūlymas apskritai nesvarstyti lydimųjų, kol nebus priimtas pagrindinis įstatymas.

A. MAZURONIS (DPF). Taip.

PIRMININKAS. Tinka? Ačiū. Ačiū, gerbiamas kolega Andriau, už... (*Balsai salėje*) Tai gerai. Gerbiama kolegų... Dar premjerė, prašom. Gerbiama premjerė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Jeigu dėl antrojo komiteto pasiūlymas buvo atmeti, kaip aš suprantu, tai balsuojame dėl atmetimo. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Mes priėmėme sprendimą, kadangi nepavyko priimti pagrindinio įstatymo, nėra prasmės ir lydimųjų svarstyti. Kai priimsime pagrindinį, tada ir svarstysime. (*Šurmulyje salėje*)

Kitas klausimas. Yra siūlymas, kolegos. Kolegos, yra siūlymas. Prašau, dar Jurgis per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Man atrodo, kad tikrai komitetas neaiškiai suformulavo tokią formulotę, kad projektas nebeaktualus – ji Statute nenumatyta. Galbūt jeigu šiandien mes nebesvarstysime, komitetas tiesiai šviesiai suformuluos siūlymus atmesti tuos, kurie neaktualūs.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Gerai, tai dabar mes jau nusprendėme. (*Kalba visi kartu*) Ačiū, ačiū. Aš, kaip posėdžio pirmininkas, nusprendžiau, kad nebesvarstome šitų klausimų. (*Balsai salėje*)

Gerbiami kolegos, dar yra daug priėmimų. Aš suprantu, kad mes tuoj, už 15 minučių, pereisime į kitą balsavimo langą nuosekliai. Yra pasiūlymas, kad atsipalaiduotume, paimti pateikimą. Galėsite atlikti keletą fiziologinių poreikių. Galime taip? Ačiū.

17.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“ projektas Nr. XIVP-3401 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“ projektas Nr. XIVP-3401.

A. MAZURONIS (DPF). Dėl vedimo tvarkos galiu?

PIRMININKAS. Gerbiamas V. Juozapaitis. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Kol ateis, aš labai trumpai. Gerbiamas pirmininke, sakėte – fiziologinių poreikių. Gal galite detalizuoti, apie ką jūs čia kalbėjote? (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Suvaikščioti į tualetą. A. Jakavonytė. Prašom, gerbiamoji.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komiteto posėdžio gruodžio 13 dienos protokolas Nr. 121-P-40. Svarstyta dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo. Nutarta pritarti V. Ščiglienės kandidatūrai į Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko pareigas ir teikti Lietuvos Respublikos Seimui Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“ projektą. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom, pretendentė. Prašom į tribūną. Prašom prisistatyti.

V. ŠČIGLIENĖ. Labas vakaras, gerbiami Seimo nariai. Kodėl kandidatuoju antrajai kadencijai? Vadybos požiūriu – vedama strateginės krypties tęstinumo siekio, veiklos ir darbų nuoseklumo, žmogiškuoju ir profesiniu požiūriu – tikiu tuo, ką darau, veiklos prasmingumu, ir pradėtų, bet dar neužbaigtų darbų jausmo. Paveldo komisija yra kolegiali institucija, ją sudaro 12 narių ekspertų. Septintosios kadencijos pirmininko pareigas einu trejus su puse metų ir atsakingai pareiškiu, jog komisija yra darni, vieninga, o priimami nutarimai ir sprendimai, kaip ir veikla, pasižymi kompetencija, profesionalumu.

Vertinant organizacinės raidos aspektu, Paveldo komisiją galima vadinti laviruojančia tarp augimo ir klestėjimo fazių. Tai nereiškia, kad nėra problemų, nes paveldo lauke visada bus problemų, ką spręsti. Priešingai, sprendžiame tas problemas kaip kultūros paveldo ekspertai, apsaugos politikos, jos įgyvendinimo, vertinimo ir tobulinimo klausimus, kuriame vertę, taip stiprindami patariamąją mūsų institucijos funkciją.

Gerbiami Seimo nariai, toliau pristatysiu savo, kaip kandidatės į Paveldo komisijos pirmininkus, veiklos planą, kurį grindžiu praėjusios kadencijos darbų rezultatų savianalize.

Kuomet kandidatavau pirmajai kadencijai, išsikėliau tokias tris kryptis. Tai yra Lietuvos teisinio reguliavimo tobulinimas, tarptautinių dokumentų, ypač ratifikuotų konvencijų, integracija į Lietuvos teisinį reguliavimą ir jų veikimo užtikrinimas ir paveldo edukacija. Visos tos kryptys tikrai pasiteisino, vadinasi, prielaidos irgi pasiteisino.

Svarbiausi darbai, kuriuos pavyko nuveikti per septintąją kadenciją. Aš paminėsiu pačius svarbiausius sprendimus. Tačiau prieš tai noriu atkreipti dėmesį, kad mūsų sprendimai yra neimperatyvūs, tačiau mes dirbame taip, kad sprendimų tikrai nepamirštame, nepadedame – intensyviai dirbame, kad ten išsakyti ekspertiniai patarimai ir rekomendacijos būtų įgyvendintos. Toks mūsų veikimo principas. Tarkime, kadangi jau yra parengtas ir netrukus bus svarstomas Nekil-

nojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, kuris yra labai labai svarbus ir reikalingas, mes, septintoji Paveldo komisija, irgi labai svarbiu uždaviniu laikėme šitą įstatymą ir buvome pirmieji ekspertai, kurie Kultūros ministerijai pateikėme išsamią analizę, o toliau Kultūros ministerija jau rengė projektą, ir dalyvavome visoje toje veikloje.

Kiti dokumentai, turint galvoje tą trumpą laiką, tai yra bendradarbiavimas su prezidentūra, tai yra forumai dėl UNESCO pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencijos nuostatų... tokį sprendimą esame priėmę. Taip pat iš šių metų dvejus metus skyrėme labai daug dėmesio dvarų apsaugai ir identifikavome labai rimtas problemas. Ne tik identifikavome, bet jas sprendžiame. Taip pat buvo prezidentūroje forumas ir sprendėme tas problemas. Žinoma, tai ir statybų Vilniaus baroko ansambliuose tyrimas, ir lydimasis sprendimas. Norėčiau paminėti ir dar vieną sprendimą dėl Lietuvai reikšmingo kultūros paveldo užsienyje apsaugos politikos, ten irgi pasiekėme labai konkrečių rezultatų.

Tęsiant šią kryptį, būtent kultūros paveldo apsaugos teisinio reguliavimo tobulinimo, svarbu, kad mes, kaip ekspertinė institucija, keliame klausimą ne kas, o bandome atsakyti kodėl, kaip, koku būdu. Tęsdami šią kryptį, mes toliau skirsime dėmesio Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo, Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo tobulinimui, Kultūros pagrindų įstatymo, Statybų kodekso ir Statybų įstatymo, regionams ir savivaldybėms, žinoma, ir Kultūros paveldo departamento veiklai.

Antroji kryptis yra bendradarbiavimas bei tarptautinių dokumentų integravimas į Lietuvos teisinį reguliavimą. Trumpindama aš tiesiog konstatuoju, kad tai tiesiogiai susiję su mūsų funkcijomis ir uždaviniais. Iš viso Paveldo komisija dirba taip, kad atliėtų mūsų pagrindinio įstatymo ir institucijos funkcijas ir uždavinius. Ši veikla yra susijusi būtent su UNESCO pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencija, su Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencija, Kultūros raiškos įvairovės konvencija, jai taip pat skirsime dėmesio. Taip pat...

PIRMININKAS. Gerai, šiaip jau ačiū, laikas.

V. ŠČIGLIENĖ. Gerai, mano laikas baigėsi.

PIRMININKAS. Yra dar norinčių paklausti? Yra trys kolegos Seimo nariai, kurie nori paklausti. Pirmas klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Čia taip keistai jūs paskyrėte kandidatę 6 minutes 38 sekundes kalbėti. Taip niekada nebūdavo. Bet ne apie tai.

Gerbiama pretendente, kai pirmą kadenciją pradėjote dirbti, mums buvo neramu, kaip suderinsite tą akademinį darbą su praktiniu. Atėjote iš akademinės daugiau aplinkos. Ar teko pasitelkti savo akademinę patirtį pirmoje kadencijoje?

Ir antras dalykas. Pasakėte, kad daug dėmesio skyrėte dvarviečių problemoms spręsti. Visada buvo problema, kad po 1990 metų dvarvietėse buvo tokių vietų, kai keli objektai ten būdavo, vienas būdavo valstybės ir keli privatininkų, kurie sugebėjo kažkaip privatizuoti po 1990 metų. Tai ar tų problemų kiek sumažėjo, kai yra keli šeimininkai? Ačiū.

V. ŠČIGLIENĖ. Nuoširdžiai dėkoju už klausimą. Kaip ir planavau, visą savo teorinę patirtį tikrai panaudojau savo veikloje. Turint galvoje, kad Paveldo komisija kolegiali, yra ne tik teoretikų, bet ir praktikų, buvo labai svarbu tas teorines žinias ir įgūdžius sujungti su praktinėmis tokio patirtimis ir kompetencijomis. Manau, kad tikrai niekas nenukentėjo. Žinoma, aš paskaitoms negaliu skirti tiek daug laiko, nes tikrai labai tikiu savo darbu Paveldo komisijoje, tikrai visą savo energiją skiriu šiam darbui ir tikrai tarnauju valstybei. Toks būtų atsakymas į pirmąjį klausimą.

O dvarai kelia daug rūpesčių ir ši problema niekur nedingo. Dar liūdniausia yra tai, kad po mūsų dvejus metus trukusio ir teorinio, ir praktinio tyrimo lauko paaiškėjo, kad daugelis nepristatizuotųjų dvarų, teritorijų vis dėlto kažkokiu būdu kai kurie objektai, kadangi, na, dvarą mes suvokiame kaip kompleksą, buvo vis tikrai privatizuoti. Tai problemų iš tikrųjų yra. Sprendimu, kurį mes paskelbėme Teisės aktų registre, mes labai didžiujamės, nes jis yra labai brandus, bet dar svarbiau yra tai, kad po forumo prezidentūroje yra numatyti konkretūs veiksmai, kaip tas problemas spręsti. Tikrai turime tai išspręsti, ko, deja, neįvyko per 30 metų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė. Primenu, kad klausti maždaug minutę, o atsakymas – porą minučių. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamoji pirmininke, iš tikrųjų tai malonu susipažinti. Aš esu vienmandatininkė ir žinau, kaip dirba paveldo specialistė, ji tikrai labai rūpinasi. Prašom pasakyti dėl dvarų. Visada didžiausia problema savivaldai yra lėšos ir, jeigu tų lėšų nepakanka ir jeigu negauna iš valstybės biudžeto, tai mes tų dvarų iki galo sutvarkyti ir negalime. Kartais iš tikrųjų tie, kurie yra investavę savo lėšas, iš Europos Sąjungos lėšų gal galėjo gauti, tie labai gražiai susitvarkė, tie kompleksai labai gražiai vystomi ir net išperkami kai kurie ir šalia komplekso esantys. Tai kiek jūs planuojate kitiems metams padėti, kad galėtume išsaugoti tuos dvarus mūsų Lietuvoje? Jie mums iš tikrųjų yra labai svarbus paveldas. Ir dėl edukacijų. Gal galite įvardinti, ar jums pavyko įgyvendinti, kad būtent paveldo edukacijos plėstųsi ir daugiau sužinotų apie tai mūsų jaunimas, ir džiaugtųsi, ką mes turime Lietuvoje?

V. ŠČIGLIENĖ. Nepaprastai dėkoju už klausimą. Tai dėl lėšų. Taip, nekilnojamasis kultūros paveldas reikalauja labai didelių investicijų, be jokios abejonės, bet nekelčiau šito klausimo, kad tai yra vien tik tai lėšų klausimas. Vis tik tai mes turime, mes, kaip valstybė, mes, kaip institucijos, turime daryti viską, kad galėtume padėti tiems, kurie ryžtasi išsaugoti tuos dvarus ir autentiškumą. Štai čia šita tokia vertybinė nuostata turi būti pirmiausia. O savivalda skiria nemažai dėmesio. Kadangi mes vieninteliai Lietuvoje 26 metus vykdome savivaldybių lėšų tyrimą, nes niekas tokio tyrimo nevykdo, ir per šitą kadenciją, matydama, kad tai yra labai svarbus darbas, mes dirbome toliau ir jau netrukus pristatysime paveldosaugos indeksą, ko irgi dar niekada nebuvo ir dar net neteko galimybės pristatyti. Tai savivalda iš tikrųjų skiria dėmesio dvarams. Žodžiu, čia toks labai labai platus klausimas.

Bet aš noriu pereiti prie edukacijos. Mes, kaip ekspertai, skiriame didžiulį dėmesį patarti ir, na, kažkokioms ekspertinėms kompetencijoms, tačiau mūsų uždaviniuose yra ir tokia funkcija kaip sklaida. Kaip ta sklaida, jeigu institucija maža ir visa kita? Suradome modelį, suradome raktą ir juo negaliu atsidžiaugti. Mes šiais metais turėjome paveldo apdovanojimus, sukūrėme visą paveldo DNR identitetą ir mes per sklaidą norime ne tik skleisti, bet keisti nuomonę apie paveldą, nes paveldas daug kam atrodo tai, kas kelia labai daug rūpesčių, o mes norime pamažu keisti požiūrį į paveldą, kad jis būtų paprastas ir suprantamas ir kad jis nebaugintų tų, kurie pradeda šitą sunkų darbą paveldo srityje. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir kolega E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamoji pretendentė, kad jūsų atsakymas būtų trumpas, aš irgi trumpai paklausiu. Jūs įvertinote savo komisijos, gal ir savo darbą, ir cituoju tokį sakinį: „Komisijos veiklą vertinu tarp augimo ir klestėjimo fazės.“ Ką tai galėtų reikšti, ar galėtumėte pasakyti taip dešimties balų skalėje? Nes tarp klestėjimo ir augimo fazių mes nežinome, kokios kitos fazės yra.

V. ŠČIGLIENĖ. Iš tikrųjų čia vadybos požiūriu yra tokia vadybos teorija, kuri kalba apie tai, kad organizacinė struktūra pasiekia beveik aukščiausią savo laipsnį. Tai būtų tiek.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamoji. Jūs atsakėte į visus klausimus. Čia nebus balsuojama. Pagrindiniu komitetu... Čia už, prieš nereikia kalbėti? Nereikia. Ačiū, ačiū.

V. ŠČIGLIENĖ. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Aš turiu pagarsinti, koks komitetas ir kada svarstysime. Manau, kad neprieštarosite, kad pagrindiniu komitetu būtų Kultūros komitetas ir būtų svarstoma gruodžio 21 dieną. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Informuoju, kolegos, kad prasidėjo dar vienas balsavimo langas, kuris tęsis iki 19 valandos arba tol, kol mes baigsime visą darbotvarkę. Grįžtame prie pagrindinės darbotvarkės.

18.00 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 25, 71 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3089(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 25, 71, 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3089(2). Pranešėjas – R. Lopata. Taip, kol eina, aš jau pradėdu. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra.

R. LOPATA (*LSF*). Visi gauti pasiūlymai yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento. Komitetas pritarė visiems.

PIRMININKAS. Galime drauge sutarti, kad visiems straipsniams, dėl kurių buvo Teisės departamento pasiūlymai, pritarta? Galime? Ačiū. Dėl 3 straipsnio nėra. Čia visi straipsniai? Gerai. 4 straipsnis. 2 straipsniui pritarta, 3 straipsniui pritarta, 4 straipsniui pritarta su Teisės departamento pastabomis. Dėl viso pasisakančių nėra. Balsuojame. Aš kviečiu į salę. Tuoj, dar keletas sekundžių.

Užsiregistravo tik 58. Nepritarta, neužteko užsiregistravusiųjų. Palikome geresniems laikams.

18.03 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 40 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2402(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 40 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2402(2). A. Kupčinskas. Prašome, gerbiamas Andriau. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, kuriai jūs nutarėte nepritarti. Gal dar paargumentuokite čia. Prašome į tribūną. Yra viena, dvi, trys. Andriau!

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Labai geras projektas, siūlau pritarti. Ir komitetas tą patį pasiūlė.

PIRMININKAS. Dėl 1 straipsnio?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Taip, dėl 1 straipsnio Teisės departamento pastaba, komiteto nuomonė – nepritarti. Aš visko neskaitysiu, nes iš tiesų čia dar daugiau laiko atimtume, bet pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dar palaukite. Ir dėl 2 straipsnio Teisės departamento pasiūlymas, jam pritarėte. Ir dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymų.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Taip, dėl Teisės departamento pasiūlymo dėl 3 straipsnio komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Gerai. Dėl 2 taip pat?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Taip, dėl 2 straipsnio taip pat.

PIRMININKAS. Ar mes galime pritarti visiems straipsniams? Ačiū, pritarta. Balsuojame. Kalbėti norinčių, tikiuosi, nėra? (*Šurmulyš salėje*) Taip, prašau balsuoti. (*Balsai salėje*) Pakartosime balsavimą, čia bus nesunku, jeigu ką.

Nėra. Deja, tik 56. Gerai, siūlau padaryti taip: svarstome, bet kol kas nebalsuojame. Balsuosime už kokių 15 minučių, gerai?

Darbotvarkės 2-11 klausimas. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, mes patvirtinome darbotvarkę, kurioje nuo 18 val. iki 19 val. numatytas balsavimo langas. Dabar yra tik 11-as, o klausimų turbūt yra dar 30. Dirbame toliau.

18.06 val.

Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. VIII-935 2, 3, 4 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-473(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-473(2). A. Bagdonas turėtų... Taip pat priėmimas. Ar L. Mogenienė? L. Mogenienės nėra. Kas iš komiteto galėtų?

Na, gerai, aš paskaitysiu. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Galime pritarti 1 straipsniui? Dėl 2 straipsnio taip pat yra pasiūlymų. Čia vis tiek reiktų komiteto nuomonės, nes yra siūlymas nepritarti Teisės departamento pasiūlymui. Gal A. Bagdonas gali? Ar A. Kupčinskas? Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Prašome argumentuoti.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Taip, komitetas siūlo pritarti. Projektu siūloma numatyti, kad socialinio verslo subjektais galės būti labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės, todėl nuostatos dėl socialinio verslo subjektų labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės neatitiks keičiamame 3 straipsnyje tų požymių. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu už.

PIRMININKAS. Tai jūs čia pritarėte kitam pasiūlymui, kuris pajuodintas yra.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Sakėte dėl 2 straipsnio.

PIRMININKAS. Dėl 2 straipsnio, kur nepritari.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Tai kurį mes – 2 ar 3 straipsnį?

PIRMININKAS. Jūs paskaitėte turbūt dėl 3 straipsnio?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Aš dėl 3 straipsnio paskaičiau.

PIRMININKAS. O dėl 2 straipsnio yra nepritari, dėl 3 straipsnio jūs pritarėte?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. 2 straipsniui nepritarėte, tai kodėl?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Dėl 2 straipsnio nepritarėme.

PIRMININKAS. Kodėl?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). 1 straipsniui pritarėme, 2 straipsniui nepritarėme, 3 straipsniui pritarėme, ir taip toliau.

PIRMININKAS. Žodžiu, nekomentuosite. Gerai.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Galime sutarti, kad komiteto nuomonei pritariame bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime!“*) Toliau yra A. Bagdono pasiūlymas, jam pritarė. Taip, gerbiamas kolega.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Andriau, norite dar pasisakyti?

A. BAGDONAS (LSF). Aš manau, kad nėra prasmės. Komitetas, pritarė bendru sutarimu, bet jeigu... Galiu pristatyti?

PIRMININKAS. Taip, prašom. Pagal Statutą reikia pristatyti. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, projektu siūloma numatyti, kad viena iš būtinų socialinio verslo subjekto veiklos sąlygų yra Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos ne pajamų, o pelno dalies naudojimas socialiniam ar (ir) aplinkosauginiam poveikiui kurti. Atitinkamai projekto nuostatas siūloma patikslinti.

PIRMININKAS. Aišku, ir šitam pasiūlymui komitetas pritarė.

A. BAGDONAS (LSF). Tai komitetas pritarė. Dėkoju komitetui.

PIRMININKAS. Nereikia atskirai balsuoti. Taip, yra Teisės departamento pastaba. Dėl 2 straipsnio dar yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas irgi nepritarė. Tai... (*Balsai salėje*) Mes 1 straipsnį priėmėme bendru sutarimu. Patvirtinome bendru sutarimu, priėmėme. Galime pritarti 2 straipsniui su komiteto formuluotėmis? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio nėra. Dėl 4 straipsnio taip pat yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento, jam komitetas pritarė iš dalies. Tai gal argumentacija, Andriau?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Pritarti iš dalies. Projekto nuostatas „dėl Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybos sudėties papildymo Socialinio verslo asociacijos atstovais“ siūloma išbraukti kaip perteklines.

PIRMININKAS. Galime šitam pritarti su komiteto redakcija? Ir dar yra vienas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Dėl to paties straipsnio, dėl 4 straipsnio, priešpaskutinio.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Projekto 4 straipsnio nuostatas dėl Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybos sudėties papildymo Socialinio verslo asociacijos atstovais siūlome išbraukti kaip perteklines. Bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Čia tik suformuluota – pritarti bendru sutarimu, bet turbūt nepritari. Gerai, dėl viso... Galime pritarti 4 straipsniui su komiteto sprendimu? Ačiū. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Ačiū.

Dėl viso įstatymo projekto už kalba L. Savickas. Jo nematau. A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Gerbiami kolegos, dabar mus atidžiai stebi didžioji dalis socialinio verslo bendruomenės. Ji jau aštuonerius metus laukia teisinio pripažinimo. Šiandien vis dar neturime aiškaus socialinio verslo apibrėžimo, tad kiekviena institucija pagal savo pačių susigalvotas taisykles gali vertinti, ar viena ar kita įmonė yra socialinis verslas, ar ne. O taip neturėtų būti,

ypač kai kalbama apie finansus. Socialinis verslas pirmenybę teikia žmonėms ir planetai, todėl šis verslo modelis skirtas mūsų Lietuvos žmonių gyvenimui pagerinti ir spręsti mus supančiai aplinkai kylančius iššūkius. Šis apibrėžimas bus svarbus atspirties taškas, nuo kurio galėsime pradėti kurti tvarią socialinio verslo plėtrą, įgalinančią teisinę bazę ir palankią aplinką. Kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą.

Gerbiami kolegos, šio įstatymo projekto, kaip ir minėjau, socialinio verslo įmonės laukia jau aštuonerius metus. Labai kviečiu visus, tiek poziciją, tiek opoziciją, įsidėti visgi korteles ir priimti ilgai lauktą įstatymo projektą. Labai visiems ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Bandome balsuoti. Matome, kad yra kortelių skaičius. Vis tiek nėra 71, nors matome, kad kortelių yra virš 70.

18.12 val.

Darbo kodekso 248 ir 258 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1607(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-12.1 klausimas – Darbo kodekso 248 ir 258 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1607(3). Ir nemažai lydimųjų. Priėmimas.

Yra trys straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra. Galime straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Už nori kalbėti T. Tomilinas, bet jo... nekalbės. J. Džiugelis. Nekalbėsitė? Aišku. Ačiū. Premjere, prašom. Tuoj, minutėlę, įjungsiu.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš vis dėlto norėčiau apeliuoti į kolegas, kurie yra įsidėję korteles. Čia yra opozicijos projektas, būkite geri, balsuokite bent už savo projektą.

PIRMININKAS. Pabandome dėl šito klausimo. Balsuojame. Raginimas suveikė.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 76: už – 75, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

18.14 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 25, 71 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3089(2) (priėmimo tęsinys)

Gal pabalsuojame dėl darbotvarkės 2-9 klausimo ir 2-10 klausimo. Dabar darbotvarkės 2-9 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3089. Prašom balsuoti. Nuomonės jau buvo išsakytos. Neskubėkite. Darbotvarkės 2-10 klausimas. Atsiprašau, darbotvarkės 2-9 klausimas. Viskas čia teisingai.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 74: už – 74. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

18.15 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 40 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2402(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-2402(2). (*Balsai salėje*) Šiam klausimui palaikymo nerasta.

18.15 val.

Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. VIII-935 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-473(2) (priėmimo tęsinys)

Tai gerai. Darbotvarkės 2-11 klausimas. Balsuojame dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo. Prašom.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 76 – balsavo už 75, Smulkiojo verslo įstatymui pritarta. (*Gongas*) Priimta.

18.16 val.

Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2792(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-12.2 klausimas – Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2792(3). Du straipsniai. Dėl straipsnių pasiūlymų nėra, pasisakančių už... Galime pritarti abiem straipsniams bendru sutarimu? Galime. Ačiū. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Taip, 80 užsiregistravo ir balsavo už 80. Priimta. (*Gongas*)

18.16 val.

Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 5, 7, 34 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2793(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-12.3 klausimas – Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 5, 7, 34 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2793(3). Prašau. Tai yra pastraipsniui, atsiprašau. Pastraipsniui. Dėl 1, 2, 3 straipsnių pasiūlymų nėra. Yra dėl 4 straipsnio Teisės departamento pastabų, kurioms komitetas pritarė. Galime pritarti jam su komiteto sprendimu? Ačiū.

Ir dėl viso įstatymo. Atsiprašau, ačiū. 5 straipsnis – įsigaliojimas, taip pat pastabų nėra. Galime pritarti? Gerai, pritarta.

Dėl viso? Taip, nėra pasisakančių. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 76 – vienbalsiai pritarta. Priimta. (*Gongas*)

18.18 val.

Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2375(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-14 klausimą... Oi, atsiprašau, 2-13 klausimas, aš jau skubu į priekį. Atsiprašau, Laurynai, kad neleidau pasisakyti, bet turbūt nieko prieš.

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2375(2). Prašom, pranešėjas yra. Laurynai! Gerbiamas Laurynai Kasčiūnai, kviečiu į tribūną, nes čia yra pasiūlymų.

Dėl 1 straipsnio yra pasiūlymas Seimo narių T. Tomilino ir A. Širinskienės. Tomai, pristatysite savo pasiūlymus? Taip, prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, labai simbolinė vieta. Kaip tik įvyko šio toks nesusikalbėjimas tarp pozicijos ir opozicijos, tarp Vyriausybės ir Seimo. Tai jūs turite šansą ištaisyti situaciją ir balsuoti už pasiūlymą, kurį pateikiau aš ir A. Širinskienė, o Nacionalinio saugumo komitetas jam pritarė. (*Balsas salėje: „Negali būti.“*) (*Juokas salėje*) Taip, pritarė. Tai dėl to parodykite gerą valią. Tai yra dėl Seimo savivarbos, dėl Seimo rolės krizių metu, kai Seimas po pusės metu, kai Vyriausybė įveda ekstremaliąją padėtį ar krizinę padėtį, vis dėlto turi teisę peržiūrėti šį sprendimą. Taip, mes darėme kompromisą. Mes apsunkiname šią galimybę Seimui atšaukti Vyriausybės įvestą ekstremaliąją padėtį – įvedėme 2/3 balsų kvotą, tai reiškia, kad nebus taip paprasta

Vyriausybės nuomonę nugalėti. Tačiau vis dėlto teisinėje valstybėje Seimas turi priimti galutinius sprendimus, o ne kažkokia komisija prie Vyriausybės.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Na, ir komiteto pirmininkas. Pakomentuokite pritarimą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Turiu pripažinti, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas pritarė: 5 balsai už, 4 – prieš. Buvo labai susitelkusi opozicija. (*Juokas salėje*) Kaip sakė kažkada T. Tomilinas, čia vienas svarbiausių ir fundamentaliausių parlamentinės demokratijos įstatymų, tai matau, kaip jums, visai opozicijai, tai fundamentaliai svarbu.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Galime pritarti straipsniui? (*Balsai salėje*) Jūs dėl viso ar dėl straipsnio? (*Balsai salėje*) Minutėlę. Gerai, tada visa procedūra tokia: ar yra 29, kurie pritaria pasiūlymui? Tada taip formuluojame.

Yra 26. Pasiūlymui nepritarta. Nėra 29, kad jis būtų svarstomas. Taip, dėl viso 1 straipsnio nėra pasisakančių. Dabar dėl viso įstatymo projekto. Taip, nebėra norinčių pasisakyti. Balsuojame. Deja, 71 dalyvaujančio balsavime nėra. Nepriimta.

18.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projektas Nr. XIVP-3320(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projektas Nr. XIVP-3320(2). Yra dėl preambulės kolegų D. Asanavičiūtės, E. Pupinio ir J. Šiugždinienės pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Tai pristatykite kas nors iš... Dalia. Prašau, gerbiama Dalia. Tuoj, minutėlę, įjungsime. Prašau, Dalia.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Mes sutinkame su komiteto išvada. O pristatymas tas, kad išbrauktume, jog dėl neapibrėžtos situacijos dėl atlyginimų mokytojo specialybė nesirenkama, nes iš EBPO ataskaitos matyti, kad tai ne vienintelė priežastis, yra ir daugiau priežasčių. Vienos iš profesinių sąjungų atliktas tyrimas parodė, kad taip pat ir patyčių tarp mokinių ir administracijos problema, taip pat ir visuomenės nuostatų ir nuomonių dėl mokytojų ir šitos profesijos. Todėl, na, komitetas pritarė. Mums puikiai tinka. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos Andrius? Prašau, gerbiamas Andriau.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš valdantiejiems ir L. Kasčiūnui norėčiau pasakyti, panašu, kad situacija jau pasidarė tokia, aš jaučiu pagal nuotaikas šitoje pusėje, kad, gali būti, jau net L. Kasčiūno atsiprašymo per šoninį mikrofoną net ir konstruktyviai opozicijos daliai nepakaks. Panašu, kad priėmimų stadija gali šiandien jau būti pasibaigusi.

PIRMININKAS. Ačiū už replikas. Taip, pritariame kolegų pasiūlymui. 1 straipsniui taip pat galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Dėl viso. Dėl pavedimo Valstybės kontrolei atlikti auditą kalbančių nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 68: už – 66, prieš nėra, susilaikė 1. Pavedimas atlikti auditą priimtas.

Darbotvarkės 2-15.1 klausimas. (*Balsai salėje*) Oi, atsiprašau. (*Gongas*) Pavedimas (kaip čia?) priimtas.

Replika. Prašau, gerbiamas Jurgi.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerai. Kreipčiausi į gerbiamus opozicijos atstovus, įsijautusius į tą blokvimą. Bent už savo inicijuotus projektus jūs gal galite pabalsuoti, nes juokingai atrodo. Dėl šio projekto dėl to audito nereikėjo net 71 balso. Prieš tai, kur L. Kasčiūnas teikė, tai irgi opozicijos išprašytas projektas. Kad papildomai užsimanė ponas T. Tomilinas dar daugiau, tai aš nemanau, kad yra pagrindas boikotuoti.

A. MAZURONIS (DPF). Labai trumpai.

PIRMININKAS. A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Viskas. Aš tikrai norėjau padėkoti, kad konstruktyviai pabalsavote. Tikrai dėkui. Mes, bent jau tie, kurie esame, tikrai balsuojame ir dalyvaujame. Gaila, kad šiek tiek trūksta.

PIRMININKAS. Ačiū.

18.26 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 7 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-887(6)VK (priėmimas)

Kolegos, Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 7 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-887(6). J. Urbanavičius. Dėl 1 straipsnio yra K. Starkevičiaus pasiūlymas. Pakomentuokite. Gal Kazys...

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Gal trumpai. Šiaip į visus siūlymus komitetas atsižvelgė ir jiems pritarė iš dalies. Buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento daugiau redakciniai siūlymai, o Kazimiero visiems siūlymams yra pritarta ir ten diskusijų daug nekilo. Siūlyčiau balsuoti.

PIRMININKAS. Čia buvo kolegos K. Starkevičiaus pasiūlymas dėl 2 straipsnio, taip? 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Galime.

PIRMININKAS. Galime. Kazy Starkevičium, pristatykite savo pasiūlymą.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū. Siūlau pritarti. Kaip žinote, tiesiamas strateginis objektas – „Rail Baltica“ geležinkelis – ir ten reikia nutiesti kelią. Ši įstatymo pataisa suteiks galimybes investuotojams greičiausiu ir pigiausiu būdu nutiesti kelią ir toliau tiesti geležinkelį.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra 29 palaikantys šitą siūlymą?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Yra.

PIRMININKAS. Pabalsuojame. Trys rankos pakilo, tai aš negaliu nuspręsti. Taip, 75. Akivaizdu. Gerai, komiteto išvada.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Mūsų komiteto išvada – pritarti.

PIRMININKAS. Iš dalies?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Iš dalies.

PIRMININKAS. Galime pritarti? Tinka, Kazy? Kazio nebėra.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Tinka.

PIRMININKAS. Tinka pasiūlymas. Toliau yra dėl 2 straipsnio... Pritariame 2 straipsniui bendru sutarimu?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Taip, galime.

PIRMININKAS. 3 straipsnis, dėl kurio yra Teisės departamento.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Irgi redakcinė. Mes pritarėme.

PIRMININKAS. Galime pritarti?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Ir dar yra dėl 3 straipsnio K. Starkevičiaus pasiūlymas. Sakykime, kad 29 yra. Gerbiamas Kazy, pristatykite dar.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Jis susijęs su pirmu mano pristatymu. Tiesiamas „Rail Baltica“ geležinkelis, reikia nutiesti kelią, reikia paimti tam tikrą plotą žemės ir nutiesti tą kelią, o po to vėl jį sutvarkyti, kai bus įrengtas geležinkelis.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas taip pat pritarė bendru sutarimu šiam siūlymui.

PIRMININKAS. Bet tuo sprendimu atsiranda naujas 4 straipsnis. Jam galime pritarti bendru sutarimu?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Galime.

PIRMININKAS. Ačiū. 5 straipsnis. Yra Teisės departamento, pritarta iš dalies. Galime pritarti?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Galime.

PIRMININKAS. Taip pat dar yra K. Starkevičiaus.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia jis irgi yra susijęs su tuo pačiu, kurį jau pristaciau. Tik atskiri straipsniai.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Komitete pritarėme.

PIRMININKAS. Galime pritarti 5 straipsniui?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Galime.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir 6 straipsnis, dėl kurio yra Teisės departamento ir gerbiamo K. Starkevičiaus pasiūlymas.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Taip pat susijęs. Atsižvelgėme, pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Galime pritarti ir 6 straipsniui su pataisymais?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Galime.

PIRMININKAS. Ir 7 straipsnis – įsigaliojimo data.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Taip pat pritarėme.

PIRMININKAS. Gerai. Dėl viso. Ačiū, gerbiamas Justinai.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Pritarėme iš dalies, taip.

PIRMININKAS. Pritarti. Pavadinimą perskaityti. Taip, visas įstatymo projektas papildomas 10¹ ir 12 straipsniais. Galime pritarti tam? (*Balsai salėje*) Ir dėl viso tada įstatymo projekto už. Jeigu vien tik už, gal nebekalbame? Ar norite, Juozai? Gerai, Juozas nori kalbėti. Nenori. Galime bendru... Nebekalbame. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 77. Vienbalsiai įstatymas priimtas. (*Gongas*)

18.31 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 95 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-888(5)VK (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-15.2 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 95 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-888(5). Dar kartą J. Urbanavičius. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento...

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Taip, redakcinė, mes pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ir yra Seimo narių S. Gentvilo ir A. Matulo siūlymas. Kuris pristatys?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Šis siūlymas yra atsiimtas, kadangi yra sudaryta darbo grupė ir iki pavasario sesijos mes turėsime pateikti rezultatus.

PIRMININKAS. Simonas rodo, kad neatsiimtas. Tai aš... (*Balsai salėje*) Simonai, tada pristatykite, mes tada nuspręsim.

S. GENTVILAS (LSF). Atsiprašau, atsiimtas yra J. Varkalio siūlymas, bet ne S. Gentvilo ir A. Matulo siūlymas.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Taigi čia tik vienas yra.

S. GENTVILAS (LSF). Tai dėl mūsų pasiūlymo. Antano ir mano pasiūlymui komitetas pritarė.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Taip, taip.

S. GENTVILAS (LSF). Tenkina pritarimas.

PIRMININKAS. Sekundę, nelabai aišku čia. (*Balsai salėje*: „J. Varkalio pasiūlymas yra atsiimtas.“) Jo nėra, bet čia yra S. Gentvilo ir A. Matulo, jam komitetas yra pritaręs.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Taip, taip.

PIRMININKAS. Todėl mes ir sakome, kad nereikia balsuoti. (*Balsai salėje*) Gerai, pritariame. 1 straipsniui pritariame. 2 straipsniui? Atsiranda naujas straipsnis, 2 straipsnis, tada 2 straipsnis tampa 3 straipsniu, tinka? Visiems trims straipsniams galime pritarti bendru sutarimu?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Galime.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl viso įstatymo projekto nėra pasisakančių. Balsuojame. Nepykite, bet šiandien kas antras įstatymas yra sujauktas, tai sudėtinga ir...

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 75 – visi už. Priimta. (*Gongas*)

18.33 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3303(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-15.3 klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3303(2). Projektas iš dviejų straipsnių, nė dėl vieno straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti straipsniams? 1 straipsniui pritariame? Pritarta. 2 straipsniui? Pritarta. Dėl viso. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 75. Vienbalsiai priimta. (*Gongas*)

18.34 val.

Odontologų rūmų įstatymo projektas Nr. XIVP-163(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-16.1 klausimas – Odontologų rūmų įstatymo projektas Nr. XIVP-163(3). Prašom. L. Slušnys, komiteto atstovas. Dėl 1, 2, 3 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime pritarti visiems straipsniams? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Prašom, gerbiamas Linai.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Dėl 3 straipsnio, taip?

PIRMININKAS. Dėl 4 straipsnio.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Dėl 4 straipsnio yra pastaba. Komiteto nuomonė pritarti, tai yra techninė pastaba – odontologijos ir burnos priežiūros veikla.

PIRMININKAS. Yra du pasiūlymai. Abiem pritarta, taip?

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Ačiū. Dėl 6 straipsnio yra Seimo nario A. Matulo pasiūlymas. Gerbiamas Antanai, pristatykite.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, vėlgi išdrišau papildyti argumentus ir dar kartą atkreipti jūsų dėmesį, kad vis dėlto šitame demokratiname pasaulyje siūlyti įstatymu numatyti privalomą narystę Rūmuose yra mažų mažiausiai nekorektiška. Mūsų Konstitucija draudžia, numato tikrai tam tikrus ypatingus atvejus. O būtent Vilniaus universiteto ekspertai, kurių nuomonės prašėme, paminėjo, kad šiuo atveju nėra atliekama svarbi valstybės funkcija, nors veikla tikrai labai reikšminga. Aš manau, kad Rūmai sugebės įtikinti savo kokybišku, kvalifikuotu darbu, gerai organizuojamomis konferencijomis, įtikinti žmones, savo narius, potencialius savo narius, kad jie taptų Rūmų nariais ir mokėtų mokėti. Tai tikrai labai apeliuoju į visus, kad tikrai nereikėtų mums prievarta žmonių varyti į Rūmus, kad jie taptų jų nariais. Tai labai prašyčiau dar kartą išigilinti, atmesti visus interesus, prašymus, ambicijas ir balsuoti taip, kad visuomenė jaustųsi laisvesnė.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, yra 29 palaikantys pasiūlymą? Balsuojame. Deja, tik 23. Pasiūlymai nesvarstomi. Nesvarstomi, nėra 29 palaikančių. Gerai.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Dėl 6 straipsnio yra antras pasiūlymas, taip pat A. Matulo.

PIRMININKAS. Minutę. Tai taip pat nepritarti?

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Taip, komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKAS. Gerbiamas Antanai, norėsite dar kartą? Prašom, gerbiamas Antanai.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Tai susiję dalykai ir balsuoti nereikėtų. Bet mane stebina, kaip jūs ignoruojate mano šešių kadencijų patirtį ir neleidžiate net pristatyti. (*Balsai salėje*) Dar kartą noriu pasakyti, kad buvusi Vyriausybė grąžino akreditavimą, licencijavimą Akreditavimo tarnybai tikriausiai ne be argumentų. Tų argumentų buvo labai daug ir yra labai daug, bet jūs negirdite.

PIRMININKAS. Yra kaip yra. Kitas Teisės departamento siūlymas.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Pritarti. Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Dėl 7 straipsnio taip pat yra Teisės departamento.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Yra dar vienas Teisės departamento. Taip pat pritarti.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Dėl 8 straipsnio tai pat yra Teisės departamento.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Pritarti.

PIRMININKAS. Galime pritarti 9 straipsniui bendru sutarimu su Teisės departamento pastabomis, joms komitetas pritarė. Ačiū. Ir 10 straipsnis. Dėl 10 straipsnio nėra pasiūlymų. Galime pritarti 10 straipsniui? Dėl 11 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Galite paaiškinti motyvaciją, kodėl?

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Komiteto siūlymas pakeisti 11 straipsnio 3 dalį ir išdėstyti taip: „Rūmų revizijos komisijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip trys nariai. Rūmų revizijos komisijos sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių Rūmų revizijos komisijos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia Rūmų revizijos komisijos posėdžio pirmininko balsas.“ Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Gerai, suprato kolegos. Galime pritarti su redakciniu pataisymu? Ačiū, pritarta. Ir dėl 12 straipsnio taip pat yra Teisės departamento.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Dėl 13 straipsnio taip pat Teisės departamento, kuriam pritarė, taip?

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. 13 straipsnis. Visam straipsniui galime pritarti? Ačiū, pritarta.

14 straipsnis. Nėra. Galime pritarti? Pritarta.

15, 16 straipsniai. Galime pritarti bendru sutarimu tiems dviem straipsniams? Ačiū, pritarta.

Dėl 17 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų, joms pritarė iš dalies.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Daugiau komentarų? Tinka? Galime pritarti?

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Tai redakcinio pobūdžio pataisa, kuri iš esmės pataiso straipsnį, tiksliau apibendrina. Prašau.

PIRMININKAS. Taip pat galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dabar 18 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

19 straipsniui pritariame? Pritariame.

Ir 20 straipsnis – įsigaliojimas. Gerbiame A. Matulo pasiūlymas, kuriam komitetas... Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kadangi esu demokratiškas ir liberalus žmogus ir kraštutinių siūlymų niekada nesirenku, nors Vilniaus universiteto ekspertas docentas A. Bartkus pasiūlė, pasakė savo išvadoje, kad, norint, kad šią sistemą sklandžiai perimtų kita institucija, reikia ne mažiau kaip trejų metų. Aš nesiūlau trejų metų, siūlau dvejus metus, kad įsigaliotų nuo 2026 m. sausio 1 d. Tai beveik įsitikinęs, kad jūs pritarсите. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Taip, čia du susiję siūlymai. Tai ar yra 29? Balsuojame.

Tai 23 tie patys. Deja, gerbiamas kolega, jūsų pasiūlymui...

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Taip, tai mes nesvarstome?

PIRMININKAS. Taip, nepitaria, tai nepavyks svarstyti.

Ir 20 straipsniui galime bendru sutarimu pritarti su komiteto?.. Pritarta. Ir viskas. Ačiū. Dabar reikia balsuoti.

Motyvai dėl viso. Už kalba I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Labai simboliška, kad lygiai prieš 20 metų Seimas priėmė Odontologų rūmų įstatymą, tai 2003 metų gruodžio viduryje. Ir simboliška, kad šiandien vėl mes grąžiname tą visavertę savivaldą odontologams. Odontologų rūmai, kaip profesinė savivalda, patirties jau daug turi ir sėkmingai veikė 16 metų su visomis funkcijomis, iki kol praėjusios kadencijos Seimas atėmė licencijavimo funkciją iš Odontologų rūmų. 2020 metų Vyriausybės programoje yra pažadėta, kad stiprinsime medikų savivaldą. Tai šis veiksmas tikrai tą daro.

2021 metais Odontologų rūmų įstatymo projektas įregistruotas, įveikė pateikimo stadiją, ilgai laukėme Vyriausybės išvados. Sveikatos reikalų komitetui prireikė 16 mėnesių apsvarstyti. Džiugu, kad pagaliau tai įvyko. Apskritai profesinė savivalda nėra kažkokia naujovė, veikia dvidešimt kelios profesinės savivaldos. Šiuo metu kuriasi ir naujos, pavyzdžiui, turto vertintojų. Ir

jau daug metų profesinę savivaldą turi ir advokatai, architektai, kitos profesijos. Suprantame tikrai profesinės savivaldos reikšmę ir tai, kad specialistai patys geriausiai žino ir supranta tos srities reikalavimus ir standartus.

Ir dar vienas momentas, tai ir pati odontologų bendruomenė, tiek odontologai, tiek burnos higienistai, aktyviai pasisakė ir apklausose balsavo, kad vis tik Odontologų rūmai turėtų atlikti licencijavimo funkciją. Džiaugiuosi, kad šiandien pagaliau tą projektą mes svarstome. Raginu balsuoti už ir grąžinti visavertę savivaldą odontologams.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalba A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, čia minimi įvairūs pavyzdžiai kitų profesijų, laisvųjų profesijų. Šituos pavyzdžius turbūt galima suprasti ir pateisinti. Odontologai yra tokie pat sveikatos specialistai, kurie yra rengiami tuose pačiuose universitetuose, ten kelia kvalifikaciją, dirba komandose kartu su kitais medikais, kitų specializacijų medikais. Jų licencijavimo, licencijos priežiūros, akreditavimo išskyrimas ir išplėsimas iš sistemos yra ne kas kita, kaip tam tikro chaoso ir tam tikras sistemos ardymo elementas.

Praėjusios kadencijos Seimas, kaip ir buvo čia paminėta, neatėmė, o grąžino tiesiog į sistemą odontologus, jų licencijavimą, akreditavimą todėl, kad sveikatos sistema yra visgi sistema. Tai ne kažkokių atskirų elementų rinkinys, ne atskirų profesijų rinkinys, nėra atskirti, išplėsti visi kiti medikai iš tos bendros sistemos. Odontologų rūmams niekas neatėmė nei galimybės, nei privilegijos atstovauti savo profesijos interesams, dalyvauti keliant jų kvalifikaciją, svarstyti savo narių etiką. Visa tai jie galėjo ir gali daryti ir neturėdami licencijavimo ir akreditavimo.

Tai tikrai, kolegos, kviečiu nedaryti klaidos – nepradėti sistemos ardymo. Jau ir taip yra šitoje sistemoje daug chaoso sukelta. Nedarykime klaidos ir nelipkime ant to paties grėblio, nuo kurio praėjusioje kadencijoje nulipome. Tai kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Taip, už. R. Žemaitaičio nematau. Tada L. Slušnys. Prašau.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Noriu pasidžiaugti, kad iš tiesų po kelerių metų diskusijų mes pagaliau grąžinsime odontologų bendruomenei tą savivaldą – tai patinka kažkam ar ne. Tai iš tiesų ideologinis mūšis: kur vieniems patinka daugiau valstybės, kitiems patinka mažiau valstybės. Tikriausiai niekada su Aurelijumi mes nesutarsime, nes aš esu tas, kur sakau: valstybės organizacijoje reikia mažiau – taip stiprėja valstybė.

Niekaip negaliu suprasti, kaip atkakliai mes bandome sakyti, jog žmonės negali prisiimti atsakomybės, sugebėti patys tvarkytis savo kieme. Kai mes mokame ir žinome, ką turime tvarkytis, kaip turime tvarkyti savo kiemą, tikrai nenorime, jog ateitų kas nors ir tvarkytų už mus. Taip ir organizacijos gali būti savarankiškos ir gana stiprios.

Kviesdamas balsuoti ir palaikyti įstatymo priėmimą, kartu reiškiu viltį, kad tokių bendruomenių, stiprių ir savarankiškų bendruomenių, Lietuvoje tik daugės. Tai įmanoma tik tuo atveju, jeigu tos bendruomenės jaus mūsų palaikymą ir pasitikėjimą jomis. Todėl labai siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Prieš kalba A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Na, kolegos, dažnai girdime tokį posakį: Lietuva yra *švogerių* kraštas. Čia akivaizdu, kad taip ir yra. Jūs neišgirdote tų argumentų, kuriuos šnekėjo ir Aurelijus, ir aš, ir kiti. Per dešimtmetį, kada, pavyzdžiui, man teko dirbti komitete komiteto pirmininku, iš esmės neprisimename ir neradome, kad buvę Rūmai atsakytų ir būtų radę pažeidimų žmogaus skunde. Praktiškai visur buvo teigiama, kad jeigu žmogui sulūžo protezas už savaitės, kaltas žmogus, nes ne tą kando, ne taip kando, ne su ta vieta kando, ir panašiai. Tai *švogerių* kraštas. Tikėtis, kad kai galimai bus padarytas koks nors kokybės brokas, jūs sulauksite geresnio atsakymo, teisingesnio negu Akreditavimo tarnybai, yra gana sunku, kolegos.

Na, iš ryto vienas kolega sako: žinote, negalima perduoti techninės priežiūros autoservisams, nes čia bus tada taip – jie patys tikrins, jie patys remontuos, – čia negalima į vienas rankas atiduoti. Tada aš paklausiau: Odontologų rūmams galima atiduoti licencijavimo kontrolę? Čia jau galima, nes tikriausiai kažkas iš artimų ar tolimų pažįstamų, draugų yra susiję. Tai aš tikrai aktyviai, atidžiai stebėsiu, ar tie aktyviausi damos ir vyrai, kurie labiausiai palaikė tuos rūmus ir galimai esate aplipę interesų konfliktais žymiai daugiau, negu čia kai kuriuos iš mūsų kaltinate, po kadencijos, jeigu neišrinks, jūs ar jūsų artimieji neatsirasite Rūmų struktūroje ir darbuositės to-

liau. Tikrai labai gaila, kad nenorėjote išgirsti nieko daugiau, išskyrus save. Netgi Seimo Pirmininkė, kuri pažadėjo...

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...kelis kartus, kad išklauskys ir Kauno, ir Vilniaus universitetų atstovus, taip ir nesugebėjo priimti, nors man tai žadėjo daug kartų. Jeigu dar turime suvokimą, kad čia nėra juokai, būtų labai gerai, kad nepritartume šiam įstatymo projektui. Akreditavimo tarnyba dirba gerai, žmonės pasitiki ja, objektyviai. Kaip Aurelijus sakė, yra kitos medikų grupės, kažkodėl jiems viskas gerai.

PIRMININKAS. Gerbiamas Antanai, ačiū. Suprantu, kad norisi išsakyti, bet laikas yra ribotas. J. Sejonienė. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Turiu deklaruoti, aš turiu interesų konfliktą – turiu dantų, tai esu priversta juos prižiūrėti, taisyti, retkarčiais apsilankyti pas odontologus, jeigu tokius interesų konfliktus kas nors čia galėtų bandyti implikuoti. Žiūrėkite, išsakytą čia jau ne vieną, matyt, ir ne keliolika kartų, kuo gera yra savivalda, kad Lietuva apskritai palaiko. Netgi praeitoje kadencijoje, 2016–2020 metų, buvo įsteigtos trys savivaldos. Štai, pavyzdžiui, mūsų gerbiamas komiteto pirmininkas, kuris čia siūlė, kad narystė Rūmuose būtų neprivaloma, palaikė. Anuos Rūmus palaikė, savivaldą su privaloma naryste. Tokie dvejopi standartai man nelabai patinka.

O kad Rūmai privalo būti – tai faktas. Veikia jie nuo 2004 metų. Netgi buvusi Konstitucinio Teismo teisėja kelia abejonę dėl ankstesnio teisinio reguliavimo, kai funkcijos buvo pakeistos, ar buvo tikslingai išleistos vadybinės ir finansinės lėšos tai pačiai naujai sistemai sukurti, etatams įsteigti ir panašiai. Tas funkcijas iki tol vykdė ir dabar galėtų vykdyti Odontologų rūmai. Be to, žinoma, stiprėtų bendruomenių ir valstybės bendradarbiavimas, pasitikėjimas, funkcijų pasidalijimas, savarankiškumas, atsakomybė. O Rūmai galėtų netgi sulūžusio protezo klausimus spręsti skirtingai negu Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba.

Kadangi įstatymo pakeitimas 2019 metais jokios naudos nedavė, labai tikiuosi, kad šiandien Seimas ras savyje valios tą nevykusį pakeitimą paneigti ir grąžinti Odontologų rūmams jų funkcijas. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. A. Mazuronis kalba prieš.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, savo pasisakymą turėčiau pradėti tikriausiai nuo to, kad dantis valausi dukart per dieną, jie yra labai sveiki ir pas odontologus iš esmės niekada nevaikštau. Todėl esu visiškai nešališkas ir galiu objektyviai pasakyti apie dabar svarstomą teisės aktą.

Gerbiami kolegos, šiame Seime yra du žmonės, kurie kažką šiek tiek supranta apie sveikatos apsaugą. Tai yra A. Matulas, sėdintis šioje pusėje, ir A. Veryga, sėdintis šioje pusėje. Jie abu užsirašė pasisakyti prieš. Ir tai nėra atsitiktinumas.

Gerbiami kolegos, jus paklauskite ir įsigilinkite, apie kokį teisės aktą mes kalbame. Čia visi labai daug kalba apie profesinę savivaldą: grąžinkime galią profesinei savivaldai, suteikime įrankius, patys moka geriausiai tvarkytis ir panašiai. Ir buvo paminėta keletas pavyzdžių. Gerbiami kolegos, profesinė savivalda yra gerai iki tol, kol jai nesuteikiame viešojo administravimo funkcijų, kol jos vadovybei nesuteikiame galimybės vertinti savo kolegas. Čia buvo paminėti Architektų rūmai. Aš labai gerai žinau situaciją Architektų rūmuose, kai mes suteikėme viešojo administravimo funkcijas ir suteikėme Rūmų vadovybei galimybę vertinti savo konkurentus ir savo kolegas, atimti kvalifikacijos atestatus arba juos suteikti. Kai profesinė savivalda gauna įrankį, rinkoje veikiantys specialistai gauna įrankį vertinti savo kolegas, kurie nedalyvauja vienu ar kitu Rūmų valdymo organuose, atsitinka taip, kad tie Rūmai su viešojo administravimo funkcijomis tampa susidorojimo su konkurentais įrankiu ir rinkos perdalijimo įrankiu.

Gerbiami kolegos, kai jus šnekate apie kažkokias sritis (pakartosiu), kurios nieko nesprenčia, kur profesinė savivalda apsiriboja vakarėlių darymu, viskas *okay*, bet kai suteikiame tokius įgaliojimus, kokius dabar norite suteikti arba grąžinti Odontologų rūmams, reikia paskaityti teisės aktą ir *minimum* paklausti tų žmonių, kurie supranta, apie ką jie šneka. Tokių kaip A. Matulas, A. Veryga ir, žinoma, aš. *(Juokas salėje)*

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ir dar už turi kalbėti E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Andriau, gerbiami kiti kolegos, aš profesinę savivaldą noriu aptarti visiškai atsiribodamas konkrečiai nuo Odontologų rūmų. Kam yra reikalinga profesinė savivalda? Tam, kad valdžios funkcijas ir finansus nukreiptumėme į profesines savivaldas. Tačiau, norint atiduoti tas funkcijas, valdžios atsisakyta funkcijas profesinėms savivaldoms, reikia kelių dalykų nuo A iki Z, o ne gabalais, todėl, Andriau, čia atsakymas pačiam, kad ten su konkurentais gali susidoroti. O tu nori su konkurentais susidoroti valdžios rankomis? Kartais tokių dalykų tur būt irgi būna. Tai vienas dalykas.

Visą funkcijų spektrą turi perimti profesinė savivalda. Ir jeigu jau valdžia atsisako savo įgaliojimų ir perduoda profesinei savivaldai, tai narystė profesinėje savivaldoje turi būti privaloma. Įsivaizduokime chaosą – kas atsitiktų, jeigu į rūmus jungtųsi tik dalis odontologų ir valstybė perduotų tiems rūmams funkcijas? Kaip turėtų rinkoje veikti tie odontologai, kurie nėra rūmų nariai? Antanai, pagalvokime apie tai. Tampa neįmanoma, todėl Lietuvos Konstitucinis Teismas yra aiškiai pasisakęs: narystė rūmuose, bet kokiuose, gali būti privaloma su viena sąlyga, kai atiduodamos jiems visos valdžios funkcijos – nuo licencijavimo iki tų licencijų atėmimo, pakeliui – kontrolė, priežiūra, mokymai ir taip toliau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nuomonės išsakytos. Bet, prieš teikdamas balsuoti, dar noriu dėl protokolo, nes neva neaiškiai suformulavome. Ar galime pritarti – kaip čia? – konstatuoti, kad mes pritariame visiems įstatymo straipsniams paėliui ir komiteto išvadoms? (*Balsai salėje*) Taip, ačiū. Sekretoriatas sako, kad kažkur buvo neaišku. Dar kartą konstatuoju, kad mes vienbalsiai pritariame visiems straipsniams.

Dabar balsuojame dėl viso įstatymo projekto. Balsuojame. Deja, balsavimas nepavykęs, nes nėra 71. Deja, ar kieno nors džiaugsmui, nežinau, bet taip yra.

Gerbiami kolegos, noriu pasitarti. Mes esame šiandien darbotvarkę patvirtinę iki 19 valandos. 19 valanda bus už 2 minučių, už 1 minutės. Tęsiame darbą? Dar yra, tuoj pasakysiu, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24 klausimai. Premjerė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gal galėčiau pasiūlyti, kadangi akivaizdu, kad su priėmimais yra problemų, tai vis dėlto palikti suplanuotus svarstymus ir pateikimus, nes dėl pateikimų yra atėję viceministrai – na, gal būtų kažkaip negražu dabar žmones išvyti ir pasikviesti ateiti kitą kartą? – o jau priėmimus tiesiog atidėti antradieniui.

PIRMININKAS. Gerai, turbūt galime pritarti premjerės pasiūlymui? Pereiname svarstymus ir pateikimus, tada priėmimai liks kitam posėdžiui, taip? Bendru sutarimu galime? Ačiū.

18.59 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 17, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3326(2) (svarstymas)

Taip, dabar darbotvarkės 2-21 klausimas – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 17, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3326(2). Gerbiamas J. Varkalys pristatys komiteto nuomonę. Prašau.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas apsvarstė įstatymo projektą. Projektas buvo patobulintas, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nebuvo, susilaikė 4.

PIRMININKAS. Ačiū. Papildomo komiteto nebuvo.

Diskusija. L. Kukuraitis nediskutuoja. Nuomonės už... Prieš kalbės Tomas... Tomo nėra. Galime po svarstymo priimti bendru sutarimu? Ačiū, po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

19.00 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 3, 16, 17, 18, 21 straipsnių, II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-844(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-22 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 3, 16, 17, 18, 21 straipsnių, II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-844(2). Pristatys M. Lingė ar kas? Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Prašom, V. Aleknaite-Abramikienė. Prašom, komiteto išvada.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už suteiktą žodį. Noriu pasakyti, kad šio sumanymo, pirminio įstatymo varianto, teikėja yra mūsų gerbiama Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen. Pagrindinė mintis – suteikti galimybę šeimoms, kurios dėl įvairių aplinkybių, dėl to, kad aplink jų gyvenamąją vietą nėra ikimokyklinio ugdymo įstaigų, gauti tam tikrą kompensaciją, išmoka, sudarant sutartį su fiziniu asmeniu, kuris galėtų pagal sutartį arba įregistravęs individualią veiklą prižiūrėti ne daugiau kaip penkis vaikus.

Mes labai įdėmiai svarstėme šitą įstatymą. Susitikome tiek su nevyriausybinio sektoriumi, aš turiu galvoje privačių vaikų darželių atstovus, diskutavome su ministerija, taip pat atsižvelgėme į Teisės departamento pastabas. Noriu pasakyti, kad komitete balsuota gana vieningai: už – 7, prieš – 2, susilaikė 1. Turint omenyje, kad gana naują idėją čia mes svarstėme, tai tikrai geras rezultatas.

Dabar kas liko? Liko jums pasakyti, kad komitetas nepritarė vienam mūsų kolegų siūlymui, būtent A. Gedvilo ir I. Kačinskaitės-Urbonienės. Jie norėjo įvesti į šį įstatymą auklėtojo sąvoką, tačiau tam nepritarė nei mūsų Švietimo ir mokslo komitetas, nei Vyriausybė. Ir galiu pasakyti argumentus, tai yra svarbu. Švietimo ir mokslo komiteto nuomone, kiltų teisinė kolizija su auklėtojo profesinę veiklą ir auklėtojo kvalifikaciją reguliuojančiais teisės aktais, nes, kaip žinome, auklėtojai yra keliami labai dideli reikalavimai, o čia yra fizinis asmuo, kuris tiesiog sudaro sutartį su tėvais. Lietuvos Respublikos Vyriausybė mums parašė, kad fiziniai asmenys, teikiantys vaikų priežiūros paslaugas, ir švietimo sistemoje dirbantys asmenys tada būtų įvardijami vienodai, tačiau jų veiklai keliami visiškai skirtingi reikalavimai. Taigi, komitetas, atsižvelgęs tiek į Švietimo ir mokslo komiteto, tiek į Vyriausybės nuomonę, tiek į Seimo narių nuomonę, nepritarė I. Kačinskaitės-Urbonienės ir A. Gedvilo pasiūlymui.

Ir yra dar vienas momentas. Turime turėti omenyje... Nereikia? Gerai.

PIRMININKAS. Ačiū, komiteto nuomonė yra...

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Komitetas siūlo, kad šis įstatymas įsigaliotų 2025 m. sausio 1 d. Tai yra svarbu.

PIRMININKAS. Ačiū. Išgirdome komiteto nuomonę. Dabar bendroji diskusija. A. Vinkus iš tribūnos...

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dar yra išvados.

PIRMININKAS. Kokio komiteto?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų.

PIRMININKAS. Biudžeto. Atsiprašau, tada dar Biudžeto ir finansų komitetas. Atsiprašau. Palaukite, aš čia suklydau šiek tiek.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas spalio 11 dieną apsvaistė minėtą įstatymo projektą ir nutarė pritarti įstatymo projektui ir pasiūlyti pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui porą punktų: patobulinti projektą pagal Seimo Teisės departamento ir Vyriausybės pastabas bei pasiūlymus; antra, atkreipti dėmesį, kad Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte lėšos įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti nėra suplanuotos. Išvada: pritartė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū, komiteto pirmininke. Ir dabar dar Švietimo ir mokslo komitetas kaip papildomas. Komiteto išvada. Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė gegužės 31 dieną. Jo sprendimas yra iš esmės pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal Teisės departamento ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės pastabas ir pasiūlymus, kuriems komitetas pritartė. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Visos komitetų išvados. Dabar bendroji diskusija. Gerbiamas A. Vinkus. Prašau į tribūną.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, šiandien darbotvarkėje net dviejų įstatymų pakeitimai, susiję su išmokomis vaikams. Aš pasirinkau pasisakyti už antrąjį įstatymo projektą, kuris numato vienkartinės išmokas neišnešiotiems naujagimiams.

Gerbiamieji, tie, kam teko likimas auginti tokį kūdikį, arba tie, kurie dirba medikais, labai gerai supranta, kiek papildomų rūpesčių ir papildomų išlaidų patiria šeima, pasigimdžiusi neišnešiotą naujagimį. Kaip minėjo pranešėja (ir pereitą kartą per pristatymą) kolegė Vilija, pagal da-

bartinį reglamentavimą išmokos dydis gimus neišnešiotam kūdikiui nesiskiria nuo išmokos dydžio normaliu laiku gimusiems naujagimiams.

Palaikau įstatymo projekto iniciatorės I. Kačinskaitės-Urbonienės, kuri pristatė, siūlymą įteisingi įpareigojimą valstybei kiekvienam gimusiam neišnešiotam kūdikiui skirti 22 bazinių socialinių išmokų dydžio vienkartinę išmoką. Šiuo metu tai būtų 1 tūkst. 78 eurai, o 2024 metais, kadangi bazinė socialinė išmoka didinama nuo 49 iki 55 eurų, priėmus įstatymo, apie kurį dabar diskutuojame, pataisą vienkartinę išmoką neišnešiotam naujagimiui bus 1 tūkst. 210 eurų. Tai, žinoma, nėra dideli pinigai, bet sunkiai gyvenančioms šeimoms tai bus tikrai jaučiama parama. Balsuosiu už ir jus agituojau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis Antanai. Pataisų svarstymas. Prašau, gerbiama Vilija, į tribūną dar sykį. Dėl 1 straipsnio yra Seimo narių A. Gedvilo, I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymai, bet nė vieno nėra. Taigi prašom pristatyti ir argumentuoti.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Visiems straipsniams yra pritarta tiek papildomuose komitetuose, tiek ir mūsų komitete. O dėl Darbo partijos atstovų aš jau kalbėjau, jie patys nepristatė savo pasiūlymo, bet jam nepritarė nei Švietimo ir mokslo komitetas, nei Vyriausybė, nei mūsų komitetas, todėl aš siūlau, kad ir Seimo salėje nebūtų pritarta.

PIRMININKAS. Taip, galima... Komiteto nuomonė pritarti ar balsuoti? Tai yra nepritari tiems pasiūlymams?

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Siūlau pritarti mūsų komiteto nuomonei.

PIRMININKAS. Na, vis tiek formaliai pabalsuokime. Kas...

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Gerai. Kas pritaria?.. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Kas pritariate pasiūlymui, balsuojate už, kas pritariate komiteto siūlymui nepritari, balsuojate prieš. Prašau. (*Balsai salėje*)

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Tai prieš tada. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kas dabar nutiko? Gerbiama Vilija, palaukite.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Nesuprato.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Turėjome balsuoti dėl siūlymo.

PIRMININKAS. Taip, taip, aš taip ir formulavau. (*Balsai salėje: „Nesuprato.“*) Gerai, dar kartą, kolegos. Aišku, matyti, kad mes visi esame pavargę. Tai nežinau, sprendimą kažkokį... Taip, buvo pateiktas... (*Balsai salėje*) Dėmesio! Buvo pateiktas dviejų kolegų – A. Gedvilo ir I. Kačinskaitės-Urbonienės – siūlymas. Jam komitetas nepritarė. Aš teikiau balsuoti dėl šito pasiūlymo. Kas pritariate pasiūlymui, balsuojate už, kas pritariate komiteto nuomonei nepritari, balsuojate prieš arba kitaip.

Už pasiūlymą – 3, prieš – 29, susilaikė 19. Pasiūlymui nepritarta.

Ir yra Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Galime pritarti gal bendru sutarimu? Ar tenkina Vyriausybės?..

I. HAASE (TS-LKDF). Atleiskite, jeigu galėčiau, aš norėčiau...

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kadangi Vyriausybės išvada buvo teikta prieš kurį laiką, tai akivaizdu, kad dabar komiteto pasiūlytas įsigaliojimo terminas nuo sausio 1 dienos yra logiškesnis, negu Vyriausybės siūlytas, nes jau ateinančių metų biudžetas yra patvirtintas ir Prezidento pasirašytas.

I. HAASE (TS-LKDF). Nuo 2025 m. sausio 1 d. Bendru sutarimu siūlau pritarti. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, ačiū, ačiū. Galime visam įstatymo projektui po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

19.10 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2445 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-23 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo projektas Nr. XIVP-2445. Monika Ošmianskiene, gal iš vietos galite pristatyti komiteto išvadą? Svarstymas. Tuoju, minutėlę, įjungsiu. Taip, prašau.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Komitetas siūlo grąžinti įstatymo projektą iniciatoriams patobulinti atsižvelgdamas į dėl projekto pateiktas Seimo kanceliarijos Teisės departamento bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės pastabas.

PIRMININKAS. Taip, ačiū. Galime bendru sutarimu pritarti komiteto išvadai grąžinti iniciatoriams tobulinti? Ačiū, pritarta.

19.11 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 11, 15, 16, 21, 22, 23, 25, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹, 15² ir 46¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3357, Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 6, 7¹, 7², 7³, 11, 22, 29² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3358, Antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3359, Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3360, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3361, Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 2, 11, 16, 18, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3362, Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3363, Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo Nr. I-996 8, 9, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3364, Administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3365 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-24.1, 2-24.2, 2-24.3, 2-24.4... iki 2-24.9 klausimo. Pateikimas. Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas, Azartinių lošimų įstatymas, Antstolių įstatymas ir kiti. Vidaus reikalų viceministras V. Dmitrijevas.

V. DMITRIJEV. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Noriu pristatyti Vyriausybės teikiamus įstatymų projektus, paketą, tai dėl Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pakeitimų ir su tuo susijusių Antstolių, Azartinių lošimų, Finansinės apskaitos, Finansinių ataskaitų audito, Loterijų, Notariato, Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymų, taip pat Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimų.

Įstatymų projektų paketo tikslas – pašalinti Europos Tarybos Ekspertų komiteto dėl priemonių, nukreiptų kovai su pinigų plovimu bei teroristų finansavimu, arba vadinamojo MONEYVAL komiteto, nustatytus trūkumus įgyvendinant tarptautinius reikalavimus, kurie kyla iš Finansinių veiksmų darbo grupės kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu priimtų rekomendacijų; taip pat įgyvendinti Tarptautinio valiutos fondo ekspertų rekomendacijas ir suvaldyti rizikas, kurios kyla dėl spartaus finansų technologijų, įskaitant ir virtualiųjų valiutų, sektoriaus augimo.

Kalbant apie konkrečias rekomendacijas, kurias siūloma įgyvendinti, tai ne finansų sektoriaus subjektus įpareigoti ir sustiprinti jų reguliavimą ir priežiūrą, pavyzdžiui, nustatyti, kad įpareigotų subjektų vadovai arba naudos gavėjai atitiktų nepriekaištingos reputacijos kriterijus. Dalis nepriekaištingos reputacijos kriterijų jau yra teisės aktuose, bet lydimieji teisės aktai papildo būtent tiems subjektams, kurie jų neturi.

Kitas dalykas – nustatyti pareigą kai kuriems subjektams registruotis atitinkamai arba Mokesčių inspekcijoje, arba Registrų centre. Šis reikalavimas būtų nustatomas nekilnojamojo turto agentams, taip pat mokesčių konsultantams.

Na ir dar vienas iš tokių pasiūlymų – numatyti teisės objektų priežiūrą vykdančioms profesinės savivaldos institucijoms, ar tai būtų Antstolių rūmai, ar Auditorių rūmai, ar Notarų rūmai, taikyti papildomas poveikio priemones savo nariams.

Na ir dar viena rekomendacija, susijusi su nelydimųjų grynujų pinigų gabenimo kontrolės užtikrinimu. Tai vėlgi iš Europos Sąjungos valstybių narių arba į jas, ir tai susiję su siunta, su grynujų pinigų siunta.

Kalbant apie finansų technologijų sektoriaus kontrolę, įskaitant virtualiųjų valiutų rizikų suvaldymą, siūlome konkrečias priemones, kurios būtų susijusios su veiklos ribojimu, jeigu nesilaiko nustatytų reikalavimų, taip pat taikant tam tikras priemones apribojant paslaugų teikimą.

Žinoma, dar vienas svarbus toks pasiūlymas – įpareigoti virtualiųjų valiutų sektoriaus įmones išlaikyti minimalaus įstatinio kapitalo dydžio nuosavą kapitalą sąskaitose, tobulinti keitimąsi informacija tiek tarp esamų finansų įstaigų, tiek dėl tarp tų kompetentingų institucijų.

Tai trumpai tiek. Yra pateiktos Teisės departamento pastabos, jos yra įgyvendinamos ir atliepsime svarstymo metu komitetuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Nėra jūsų norinčių klausti. Yra, bet nėra salėje. Ačiū, gerbiamas Vitalijau. Dėl motyvų už nori kalbėti G. Skaistė. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš gal trumpai. Tiesiog norėčiau padėkoti Vidaus reikalų ministerijai už parengtą įstatymo projektą, jis įgyvendino MONEYVAL rekomendacijas, kurios mūsų šalyje yra svarbios. Manau, kad pažanga šioje srityje yra svarbi.

Turbūt atkreipčiau dėmesį į papildomus įgaliojimus, kuriuos įgautų Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba prižiūradama kriptovaliutų keityklų įmonių veiklą. Man atrodo, papildomi įgaliojimai Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybai šioje srityje tikrai yra reikalingi ir padėtų sureguliuoti turbūt dabartinį esamą būvį, kai matome, kad daug tų įmonių steigiasi ir turbūt priežiūrai reikalingi papildomi įrankiai. Todėl turbūt raginčiau ir Seimą sparčiau svarstyti šį įstatymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Gal galime bendru sutarimu pritarti visam įstatymo projektui? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Ačiū, pritarta. Mes turime paskirti komitetus ir svarstymo datą. Gal aš pradėsiu nuo svarstymo datos. Gal galime dėl visų – ir pagrindinių, ir lydimųjų – svarstymo datą numatyti VIII (pavasario) sesijoje? Galime pritarti? Ačiū. Dabar dėl Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo įstatymo siūloma pagrindiniu komitetu skirti Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti? Ačiū. Dėl Azartinių lošimų įstatymo – taip pat Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti? Pritarta. Dėl Antstolių įstatymo – Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti? Pritarta. Finansinės apskaitos įstatymą svarstyti Biudžeto ir finansų komitetui. Ačiū, dėtytojau. Finansinių ataskaitų audito įstatymą – Biudžeto ir finansų komitetui. Pritarta. Loterijų įstatymą – taip pat Biudžeto ir finansų komitetui. Ir Notariato įstatymą – Teisės ir teisėtvarkos komitetui. Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymą – Biudžeto ir finansų komitetui ir Administracinių nusižengimų kodekso įstatymą – Teisės ir teisėtvarkos komitetui. Galime pritarti visiems tiems pateiktiems siūlymams bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

19.17 val.

Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 1, 2, 4, 5, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo ir Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3368, Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 12, 13, 16, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3369 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-25 klausimų blokas – 2-25.1, 2-25.2 – Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms įstatymo projektas Nr. XIVP-3368. Pateikimas. Pranešėjas – M. Šiurkus. Prašau, gerbiamas viceministre. Kiek įmanoma glausčiau, žinoma.

M. ŠIURKUS. Labas vakaras, gerbiami Seimo nariai. Teikiamais pakeitimais siekiame taikliau skirti paramą jaunoms šeimoms, efektyviau naudoti visų mokesčių mokėtojų lėšas. Norime, kad į procesą įsitrauktų ir pačios savivaldybės, prisidėdamos prie jaunų šeimų kvietimo kurtis regionuose. Siūlymas yra teikiamas įvertinus Vyriausybės strateginės analizės centro rekomendacijas, taip pat EBPO rekomendacijas ir pasitarus su Lietuvos banku.

Pagrindiniai paskatos įsigyjantioms jaunoms šeimoms pakeitimai būtų: riboti subsidijos dydį iki 7,5 % būsto kredito sumos; finansinė paskata teikiama regionuose, kurie nepriskirti trims didiesiems miestams; nustatyti įsigyjamo turto maksimalią vertę; atsisakyti būsto statybų finansavimo; nustatyti pareigą deklaruoti gyvenamąją vietą įsigyjamame būste, taip užtikrinant gyventojų pajamų mokesčio mokėjimą toje savivaldybėje, kurioje įsigytas būstas; atsisakyti įstatymo numatyto sąrašo sudarymo ir numatyti, kad prašymai priimami tik esant finansavimui; ir nustatyti, kad subsidiją reikia grąžinti, jei būstas parduodamas nepaėjęs penkeriems metams vietoj iki tol buvusių dešimties metų. Taip pat nustatyti prašymų nagrinėjimo prioritetus. Pavyzdžiui, pri-

oritetas būtų teikiamas jaunoms šeimoms, kurioms savivaldybė skirtų papildomą finansinę paramą būstui įsigyti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas viceministre. Jūsų nėra norinčių paklausti. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai. Dėl Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Galime pritarti? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Ir svarstyti taip pat VIII (pavasario) sesijoje. Ačiū. Ir dėl Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo pagrindiniu komitetu siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Ir svarstyti VIII (pavasario) sesijoje. Ačiū, pritarta.

19.19 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3375, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3376, Administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 papildymo 370² straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3377 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-26.1, 2-26.2 ir 2-26.3 klausimai – Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Tik šitas įstatymas nėra įtrauktas į VII (rudens) sesijos darbų programą. Galime pritarti bendru sutarimu, kad būtų įtrauktas? Ačiū, pritarta.

A. Bagdonas. Prašom, pateikimas. Transporto veiklos pagrindų įstatymas, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymas ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas. Prašom. Blokas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą galimybę pristatyti įstatymo projektą. Pagrindinis šio įstatymo tikslas – beveik 1,5 mln. Lietuvos vairuotojų sumažinti eiles atliekant techninę apžiūrą ir sudaryti galimybę rinktis. Sukurkime veiksmingesnę, kokybiškesnę, konkurencingą ir vairuotojų poreikius atitinkančią automobilių techninės apžiūros sistemą.

Dabartiniu reguliavimu yra įtvirtintas techninės apžiūros centrų kiekis bei suskirstymas regioniniu principu. Didmiesčiuose, kur vairuotojų yra daugiau, jie turi vienintelį pasirinkimą – užsiregistruoti ir laukti eilėse į patikros centrus. Nustačius net menkiausius neatitikimus, pakartotinei techninės apžiūros paslaugai grįžta apie pusę visų vairuotojų, jie iš naujo privalo užsiregistruoti ir dar kartelį laukti eilėse. Tuo metu, pavyzdžiui, Lenkijoje kvalifikuoti autoservisai turi galimybę teikti šią paslaugą, tad atvykus į autoservisą ir nustačius net smulkiausius neatitikimus, tokius neatitikimus galima pašalinti vietoje ir automobilis tiesiog techniškai tvarkingas išvažiuoja iš autoserviso. Kitos šalys, tokios kaip Danija, Didžioji Britanija, Norvegija ir Švedija, taiko panašų techninės apžiūros paslaugų teikimo sistemos modelį.

Jeigu kalbėtume apie skaičius, tai Lietuvoje kas antras automobilis turi sugrįžti net dėl mažiausių neatitikimų į techninės apžiūros centrus. O Lenkijoje, kur yra galimybės servisuose teikti tokią paslaugą, net 90 % automobilių patikrą atlieka vienu kartu, vadinasi, smulkiausi neatitikimai yra nustatomi, pašalinami ir automobilis techniškai tvarkingas išvyksta į kelius.

Norintys užsiimti techninės apžiūros išdavimo veikla turėtų atitikti europinius standartus ir Nacionalinio akreditavimo biuro keliamus reikalavimus. Šios priemonės yra vienos iš būdų kvalifikuotų ir kokybiškų paslaugų teikimui užtikrinti. Atsisakius techninių apžiūrų centrų kiekio ribojimo regioniniu principu, atsirastų galimybė ir kitoms akredituotoms įmonėms teikti techninės apžiūros paslaugas. Konkurencijos augimas padidins paslaugos prieinamumą.

Dar 2019 metais Konkurencijos taryba Vyriausybei ir Susisiekimo ministerijai siūlė atsisakyti privalomąją techninę apžiūrą vykdančių įmonių skaičiaus ribojimo ir įmonių išdėstymo šalies teritorijoje kriterijaus. Bet šiuo metu nėra jokių sankcijų techninės apžiūros paslaugų teikėjui už išduotą techninės apžiūros leidimą techniškai netvarkingam automobiliui. Įvertinus tai, siekiant išvengti piktnaudžiavimo ar galimų pavojų eismo dalyviams, siūloma numatyti nuobaudas dabartiniais centrams, kurie neturi jokios atsakomybės, jei automobilis išvyksta techniškai netvarkingas. Administracinių nusižengimų kodekso keitimu būtų numatytos baudos tiek įmonėms atsakingiems darbuotojams, kurie galbūt išleidžia techniškai netvarkingą automobilį, ir, žinoma, ser-

visams, atsiprašau, techninės apžiūros centrams, kurie taip pat išleidžia techniškai netvarkingą automobilį.

Ir pabaigai manau, kad dėl tokio įstatymo projekto tikrai reikėtų Vyriausybės išvados. Vyriausybė ir Susisiekimo ministerija parengtų, gal patobulintų tvarką, kad visi Lietuvos vairuotojai galėtų nestovėti eilėse ir gautų kokybišką ir gerą paslaugą. Labai ačiū visiems ir laikiu klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti E. Rudalienė. Bet prieš tai K. Starkevičius dėl vedimo tvarkos. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš norėčiau pasiūlyti, jeigu galima, šio klausimo pertrauką iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Pertrauka iki kito posėdžio. Aš jau paskelbiau, tai dar Edita. Prašom, paklauskite.

E. RUDELINĖ (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Supratau, balsuosime.

E. RUDELINĖ (LSF). Gerbiamas kolega, iš tiesų, matyt, matome, kad ypač didmiesčiuose didžiulės eilės, ir užsiregistravus po dvi, po tris savaites reikia laukti. Kaip ir sakė, dėl smulkiausio neatitikimo reikia vėl grįžti ir vėl iš naujo registruotis.

Bet tiesiog kodėl šiandien tas regioninis principas yra? Kodėl tas, mano vadinamasis, monopolistas neplečia taškų daugiau, jeigu yra toks poreikis? O kitas dalykas, jeigu bus priimtas šitas įstatymas ir bus galimybė servisuose, kituose sertifikuotuose gauti paslaugas, tai kiek maždaug tokių reikėtų Lietuvoje? Ačiū.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju už klausimą. Aš galbūt norėčiau grįžti šiek tiek laiku atgal – į 2004 metus. Tuomet socialdemokratai buvo valdžioje ir susisiekimo ministras turbūt buvo Z. Balčytis. Tuo metu būtent jis priėmė tą tokį regioninį principą ir kiekio ribojimą. Tai atsisakius kiekio ribojimo, manau, kad didmiesčiuose atsirastų konkurencija ir tokių įmonių, kurios galėtų tokias paslaugas teikti, žinoma, akredituotų, atsirastų gerokai daugiau. Mažesnėse vietovėse, manau, kad tokių papildomų įstaigų, na, tikrai neatsirastų, tačiau didmiesčiuose poreikis yra didžiulis. Vien pažiūrėjus į Vilnių, jame gyvena apie pusę milijono gyventojų. Tai kiek yra automobilių? Tai čia yra konkretus siūlymas, kaip pradėti spręsti šią daugeliui Lietuvos vairuotojų aktualią problemą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Bet kadangi buvo gerbiamo K. Starkevičiaus pasiūlymas imti pertrauką iki kito posėdžio, tai gal galime bendru sutarimu dėl pertraukos iki kito posėdžio? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Ačiū. Pats rengėjas sutiko, tai pertrauka iki kito posėdžio.

19.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. gegužės 13 d. nutarimo Nr. XIV-315 „Dėl 2026 metų paskelbimo Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metais“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3388 (svarstymas)

Dabar kviečiame gerbiama A. Žukauską. Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. gegužės 13 d. nutarimo „Dėl 2026 metų paskelbimo Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metais“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3388. Projekto teikėja P. Kuzmickienė. Išvados svarstymas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, komitetas svarstė šitą nutarimo projektą ir pritarė bendru sutarimu. Pastabų ar pasiūlymų nebuvo.

PIRMININKAS. Taip, ačiū. Bendroje diskusijoje niekas nenori dalyvauti. Motyvų už ir prieš nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

19.28 val.

Seimo savaitės (2023-12-18 – 2023-12-23) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kolegos, rezervinis 3 klausimas – Seimo savaitės, prasidedančios gruodžio 18 diena... Nėra gerbiamojo Jurgio, bet aš pristatysiu. Gal Pirmininkė nori? Žodžiu, savaitė prasideda neeiliniu posėdžiu 18 dieną, o 19 dieną... Ką čia? Andrius. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kai nėra Pirmininkės, nėra pirmojo pavaduotojo, turi pristatyti kitas pavaduotojas. Aš matau, kad yra A. Mazuronis ir jis turėtų ateiti, ir pristatyti kitos savaitės darbotvarkę.

PIRMININKAS. Aš irgi kol kas pavaduotojas. (Juokas salėje)

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Jūs pirmininkaujate. Turi iš tribūnos. Aš kviečiu, kad A. Mazuronis pristatytų kitos savaitės darbotvarkę.

PIRMININKAS. Gerai, Andriau. Prašau. (Šurmulyš salėje) (Balsas salėje: „Išvardink visus projektus, kurių nebus.“)

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiama kolegė. Neapsakomai smagus momentas, nes nesitikėjau šią kadenciją sulaukti tokios galimybės. Labai džiaugiuosi kolegos ir bendravardžio man išreikštu pasitikėjimu, suteikiant galimybę pristatyti kitos savaitės, labai svarbios savaitės Seimo gyvenime, posėdžių darbotvarkes. Iš tiesų, antradienį mūsų laukia labai turininga, labai... (Triukšmas, balsai salėje) Jonai, kodėl man tik nuo antradienio prasideda? (Juokas salėje)

PIRMININKAS. Pirmadienį neeilinis posėdis.

A. MAZURONIS (DPF). Pirmadienį neeilinis. Pažiūrėkite, kur pasirašėte, ten yra darbotvarkė, jos nereikia pristatyti. Bet kalbant apie neeilinę... Iš tiesų, antradienio posėdžių darbotvarkė prasidės nuo jūsų, valdančiosios daugumos, ilgai lauktų klausimų. P. Gražulio apkalta, be jokios abejonės. Čia visi turėsite galimybę pasireikšti ir išsakyti vertybines nuostatas, visi turėsime galimybę eilinį kartą pašokti ant inkvizicijos, teisingumo, skaidrumo laužo ir parodyti, kokie mes skaidrūs, kokios mūsų vertybės ir kaip mes nemėgstame blogai besielgiančių kolegų. Turėsime gana daug galimybių išlieti emocijas.

Paskui darbotvarkės klausimai – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymas, kiti teisės aktai. Galėčiau ilgai vardinti. Kadangi tokią teisę suteikė, tai aš...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, deja, laikas baigėsi. (Balsai salėje)

A. MAZURONIS (DPF). Gerai, supratau. Viskas. O ketvirtadienį pagrindinis darbotvarkės klausimas, žinoma, mums bus pats skaudžiausias – V. Gapšio imuniteto naikinimas. Kadangi tas klausimas ypač liūdnas, jo paminėjimu aš ir apsiribosiu, o visus kitus darbotvarkės klausimus jūs galite savarankiškai pažiūrėti. Jeigu turite kokių nors klausimų, aš pasirėngęs atsakyti į juos.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, dar nepabėkite, jūsų nori paklausti gerbiamas A. Petrošius. Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Kadangi tokia labai turininga darbotvarkė, aš norėčiau pasitikslinti, ar paslapčia nebus įrašyti civilinės sąjungos, narkotikų dekriminalizavimo klausimai? Gal galite patikslinti?

A. MAZURONIS (DPF). Gerbiamas kolega, mes su Laisvės frakcijos kolegomis tikrai dedame visas pastangas, kad tie klausimai kaip galima greičiau atsidurtų darbotvarkėje, tačiau, deja, ne visi valdančiosios daugumos atstovai, L. Kasčiūną ir kitus turiu omenyje, pritaria šitam dalykui ir imasi įvairiausių rezistencinių priemonių. Nežinau, nieko negaliu pažadėti, bet tikrai dėsime visas pastangas, kad būtent taip ir atsitiktų.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Tai šia linksma gaida...

A. MAZURONIS (DPF). O šeštadienio nereikia?

PIRMININKAS. Ne, viskas gerai. Dar registruojamės. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Registruojamės. Seimo narių pareiškimų nėra. Vis tiek registruojamės. Ačiū, kolegos. Skelbiu 2023 m. gruodžio (kokia čia diena) 14 d. vakarinį posėdį baigtą. (Gongas)

Ir dar pagrindinis, svarbiausias skaičius – net 43 užsiregistravo. Gero vakaro! Gero savaitgalio!

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 336 STENOGRAMA

2023 m. gruodžio 18 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN

PIRMININKĖ. Laba diena, gerbiami kolegos! Pradedame gruodžio 18 dienos nenumatytą Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 108 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, ką tik atėjo liūdna žinia, kad netekome Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro B. Genzelio. B. Genzelis 1988–1990 metais buvo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, Sąjūdžio Seimo tarybos narys, nuo 1990 metų – Lietuvos demokratinės darbo partijos tarybos prezidiumo narys, 1990–1992 metais – Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputatas, dirbo Švietimo, mokslo ir kultūros bei Konstitucijos rengimo komisijose. Kovo 11-osios Akto signataras, 1992–1996 metais – Seimo narys, Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas. 1996–2008 metais – LSDP narys, 1999 metais – tarybos narys. 1994–2005 metais – Lietuvos ryšių su užsienio šalimis draugijų asociacijos prezidentas, laikotarpiu tarp 1995 ir 1997 metų – Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos pirmininkas. 1998–2008 metais – Sąjūdžio iniciatyvinės grupės klubo pirmininkas, LPS iniciatyvinės grupės klubo pirminko pavaduotojas, Universalizmo idėjų analizės Europos komiteto narys.

Gerbiami kolegos, pagerbkime atminimą tylos minute.

Tylos minutė

Seimo nario Petro Gražulio apkalta

Gerbiami kolegos Seimo nariai, Seimo valdyba patvirtino šio nenumatyto posėdžio darbotvarkę. Darbotvarkės 1 klausimas – Seimo nario P. Gražulio Seimo nario mandato panaikinimo klausimas. Vadovaudamasi Seimo statuto 241 straipsnio 10 dalimi, Seimo posėdžių sekretoriato vedėją V. Gureckienę skiriu posėdžio sekretore.

Gerbiamieji Seimo nariai, noriu priminti Seimo statute reglamentuotas apkalto proceso taisykles: posėdžio pirmininkas sprendžia procesinius klausimus, prireikus gali pasiklausti Seimo nuomonės ar prašyti pritarimo savo sprendimams, Seimo nariai gali klausinėti proceso dalyvius tik su posėdžio pirmininko leidimu, kalbėti dėl bylos esmės ar kitaip bandyti paveikti proceso eigą Seimo nariams neleidžiama, tačiau jie gali užprotestuoti posėdžio pirmininko atsisakymą leisti klausinėti ar skubotą sprendimą nutraukti apklausą ir balsavimu jį atmesti.

Konstitucinio Teismo išvada bei kiti šio ir kitų teismų sprendimai nesvarstomi ir dėl jų teisėtumo bei pagrįstumo nediskutuojama. Sprendžiant asmens, kuriam taikoma apkalta, konstitucinės atsakomybės klausimą, remiamasi minėtuose sprendimuose nustatytais faktais ir pateikta jų juridine kvalifikacija, o šių klausimų tyrimas neatliekamas. Asmenys, Seimo posėdžio pirmininkas ar advokatas, savo kalbose gali remtis įrodymais, turinčiais reikšmės sprendžiant konstitucinės atsakomybės klausimą. Seimo nariai Seimo nariui, kuriam taikoma apkalta, ar vietoj jo kalbančiam advokatui pateikia klausimus tik posėdžio pirmininko leidimu.

Ar galime pritarti, kad kalbėjimo ir atsakymų į klausimus trukmė yra tokia: Seimo nariui skiriama iki 20 minučių (jam pasisakyti), posėdžio pirmininko ar advokato klausimams Seimo nariui, kuriam taikoma apkalta, skiriama iki 20 minučių, Seimo narių klausimams Seimo nariui, kuriam taikoma apkalta, iki 30 minučių, Seimo nario, kuriam taikoma apkalta, baigiamajam žodžiui – iki 20 minučių. Ar galime sutarti, pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

14.05 val.

Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen pranešimas

Pagal Seimo statuto 241 straipsnio 4 dalį perskaitysiu pranešimą, kuriame išdėstoma Konstitucinio Teismo išvados esmė. Gerbiami kolegos, Seimas 2023 m. birželio 1 d. nutarime Nr. XIV-2031 „Dėl apkaltos Lietuvos Respublikos Seimo nariui Petru Gražuliui pradžios ir kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą“ išdėstydamas paklausime Konstitucinio Teismo prašė pateikti išvadą, ar Konstitucijai prieštarauja Seimo nario P. Gražulio veiksmas – sąmoningas balsavimas už kitą Seimo narį. Konstitucinis Teismas konstitucinės justicijos byloje Nr. 14/2023 2023 m. gruodžio 5 d. pateikė išvadą Nr. KT100-II/2023 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario Petro Gražulio, kuriam pradėta apkaltos byla, veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ (cituoju): „Lietuvos Respublikos Seimo nario P. Gražulio veiksmas – sąmoningas balsavimas už kitą Seimo narį – prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Šiuo veiksmu Lietuvos Respublikos Seimo narys P. Gražulis šiurkščiai pažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir sulaužė priesaiką.“ Ši Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo išvada yra galutinė ir neskundžiama. Konstitucinio Teismo išvada įsigaliojo 2023 m. gruodžio 5 d.

Šioje konstitucinės justicijos byloje Konstitucinis Teismas nustatė, *inter alia*, tokias bylai reikšmingas aplinkybes. Seimo 2022 m. rugsėjo 15 d. vakarinio posėdžio metu, laikotarpiu nuo 15 val. 26 min. 38 sek. iki 15 val. 27 min. 8 sek., buvo balsuojama dėl Seimo nutarimo „Dėl Seimo rudens sesijos darbų programos“ priėmimo. Pagal Seimo elektroninės balsų skaičiavimo sistemos duomenis, šio balsavimo metu buvo balsuota, be kita ko, iš balsavimo vietos, priklausančios Seimo nariui P. Gražuliui, ir iš balsavimo vietos, priklausančios Seimo nariui L. Jonauskui.

Iš Seimo 2022 m. rugsėjo 15 d. vakarinio posėdžio vaizdo įrašo ir Lietuvos teismo ekspertizės centro pateikto ekspertizės akto matyti, kad Seimo narys L. Jonauskas, balsuojant dėl Seimo rudens sesijos darbų programos priėmimo, balsavime nedalyvavo, savo ranka prie balsavimo pulto neprisilietė, didesnę balsuoti skirtą laiką dalį buvo nusisukęs į virš jo esančioje eilėje darbo vietoje sėdinčių kolegų pusę. Taip pat matyti, kad Seimo narys P. Gražulis kaire ranka atlieka nenustatytą veiksmą (veiksmus) ties savo ir ties Seimo nario L. Jonausko darbo vietos elektroninio balsavimo pultais. Seimo narys L. Jonauskas, Seimo posėdžių salėje sėdintis Seimo nario P. Gražulio kairėje, nurodė, kad nematė, ką minėto balsavimo metu darė P. Gražulis – balsavo ar nebalso, nes tuo metu buvo nusisukęs. Seimo narys A. Palionis, Seimo posėdžių salėje sėdintis už Seimo nario P. Gražulio, Specialiajai tyrimo komisijai nurodęs, kad matė, kaip L. Jonauskas užsiregistravo ir pabalsavo, taip pat matė, kad nors P. Gražulis tiesė kairę ranką link L. Jonausko balsavimo pulto mygtukų, tačiau jų nespaudė, nes jis, A. Palionis, sudrausmino P. Gražulį taip nedaryti, Konstitucinio Teismo posėdyje nurodė, kad duodamas parodymus Specialiajai tyrimo komisijai suklydo ir davė parodymus apie kitą įvykį.

Seimo kanceliarijos Veiklos administravimo departamento Informacinių sistemų skyriaus analitikas programuotojas R. Petronis Konstitucinio Teismo posėdyje paaiškino, kad Seimo nariui balsuojant reikia atlikti du veiksmus. Pirmas veiksmas yra registracija, kurios metu Seimo nariams užtenka paspausti bet kurį iš penkių balsavimo pulte esančių mygtukų. Paspaudus bet kurį iš jų, užsiregistruojama. Antras veiksmas yra balsavimas, kai balsuojama paspaudus vieną iš trijų mygtukų – „už“, „prieš“ arba „susilaikau“. Siekiant užsiregistruoti ir balsuoti Seimo posėdyje, galima du kartus spausti tą patį pasirinktą balsavimo mygtuką – „už“, „prieš“ arba „susilaikau“. Nėra nustatyta, koks įmanomas trumpiausias laikas tarp dviejų mygtuko paspaudimų, bet tai gali būti sekundės dalys.

Seimo 2022 m. rugsėjo 15 d. vakarinio posėdžio metu, balsuojant dėl Seimo rudens sesijos darbų programos priėmimo, Seimo elektroninė balsų skaičiavimo sistema veikė be sutrikimų. Konstitucinis Teismas pažymėjo: nors iš Seimo 2022 m. rugsėjo 15 d. vakarinio posėdžio vaizdo įrašo ir šį įrašą analizuojančio Lietuvos teismo ekspertizės centro pateikto ekspertizės akto matyti, kad Seimo narys L. Jonauskas, balsuojant dėl Seimo rudens sesijos darbų programos projekto, balsavime nedalyvavo, Seimo elektroninės balsavimo sistemos duomenimis, priimant Seimo rudens sesijos darbų programą buvo balsuota iš Seimo nario L. Jonausko darbo vietos. Užfiksuotas

balsavimo rezultatas „susilaikau“, tai yra užfiksuota, kad jo darbo vietoje paspaustas (paspausti) atitinkamas (atitinkami) balsavimo pulto mygtukai registruojantis balsuoti ir balsuojant.

Atsižvelgdamas į tai, kad tik Seimo nario P. Gražulio ranka užfiksuota ties Seimo nario L. Jonausko darbo vietos balsavimo pultu tuo metu, kai vyko balsavimas dėl Seimo rudens sesijos darbų programos priėmimo, ir tai, kad šio balsavimo metu balsavimo įranga veikė be sutrikimų, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad tik Seimo narys P. Gražulis galėjo paspausti atitinkamą Seimo nario L. Jonausko darbo vietos balsavimo pulto mygtuką.

Vertindamas Seimo nario P. Gražulio paaiškinimą, kad jis esą galėjo netyčia, suklysdamas pabalsuoti už Seimo narį L. Jonauską, Konstitucinis Teismas atkreipė dėmesį į tai, kad L. Jonausko darbo vieta minėto balsavimo metu nebuvo tuščia, L. Jonauskas sėdėjo šalia P. Gražulio, taigi nebuvo įmanoma supainioti darbo vietų ir atsisėdus į greta esančią ne savo darbo vietą pabalsuoti už kitą Seimo narį kaip už save. Be to, Konstitucinis Teismas pažymėjo, jog, kaip matyti iš Seimo 2022 m. rugsėjo 15 d. vakarinio posėdžio vaizdo įrašo ir šį įrašą analizuojančio Lietuvos teismo ekspertizės centro pateikto ekspertizės akto, Seimo narys P. Gražulis, prieš atlikdamas tam tikrą veiksmą ties Seimo nario L. Jonausko darbo vietos balsavimo pultu, buvo ką tik pabalsavęs iš savo darbo vietos.

Konstitucinis Teismas pažymėjo ir tai, kad tam, kad balsavimo sistemoje būtų užfiksuotas balsavimo rezultatas „susilaikau“, balsavimo sistemos pulto mygtuką (mygtukus) reikia paspausti du kartus. Paspaudus balsavimo sistemos pulto mygtuką tik vieną kartą, būtų užfiksuotas tik registravimasis balsuoti, bet nebūtų užfiksuotas balsavimo rezultatas „susilaikau“. Remdamasis šiais argumentais, Konstitucinis Teismas įvertino Seimo nario P. Gražulio paaiškinimą, kad jis galbūt galėjo netyčia, suklydęs pabalsuoti už Seimo narį L. Jonauską, kaip nepagrįstą.

Įvertinęs šiai bylai reikšmingas aplinkybes, Konstitucinis Teismas konstatavo, kad Seimo narys P. Gražulis Seimo 2022 m. rugsėjo 15 d. vakarinio posėdžio metu, balsuojant dėl Seimo rudens sesijos darbų programos priėmimo, sąmoningai, tyčia balsavo du kartus – ne tik už save, bet ir už kitą Seimo narį. Taip pat Konstitucinis Teismas konstatavo, kad tokiu veiksmu Seimo narys P. Gražulis nepaisė iš Konstitucijoje, *inter alia*, jos 59 straipsnio ketvirtosios dalyje, įtvirtinto Seimo nario laisvo mandato principo, Seimo nario mandato individualumo reikalavimo, kylančio draudimo Seimo posėdyje balsuoti už kitą Seimo narį.

Balsuodamas dėl Seimo rudens sesijos darbų programos priėmimo, Seimo narys P. Gražulis išreiškė ne Seimo nario L. Jonausko, bet savo valią, taigi savavališkai perėmė Seimo nario L. Jonausko teisę savo nuožiūra balsuoti, priimant įstatymus ir kitus Seimo aktus, iškrepė balsavimo rezultatus. Vadinasi, Seimo narys P. Gražulis, Seimo posėdyje balsuodamas už Seimo narį L. Jonauską, savo pareigas ėjo nesąžiningai, pažeidė iš Konstitucijos kylančius imperatyvus, parodė nepagarbą Konstitucijai ir įstatymams, diskreditavo Seimo, kaip Tautos atstovybės, autoritetą.

Vertindamas, ar šis Seimo nario P. Gražulio padarytas Konstitucijos pažeidimas yra šiuurkštus ir ar juo buvo sulaužyta Seimo nario priesaika, Konstitucinis Teismas atsižvelgė ir į Seimo nario laisvo mandato principo, *inter alia*, Seimo nario mandato individualumo reikalavimo, kylančio draudimo Seimo posėdyje balsuoti už kitą Seimo narį svarbą priimant Seimo sprendimus. Be kita ko, ir į tai, kad Seimo narių asmeniškasis balsavimas, Seimo posėdyje priimant atitinkamą teisės aktą, yra esminis būdas išreikšti Seimo, kaip Tautos atstovybės, valią ir vienas iš pagrindinių būdų išreikšti Seimo nario, kaip Tautos atstovo, valią vykdant Seimo nario pareigas.

Konstitucinio Teismo vertinimu, net ir vienkartinis Seimo nario balsavimas už kitą Seimo narį Seimo posėdyje sudaro prielaidas iškreipti Seimo valią ir trukdo Seimui deramai vykdyti jo konstitucinę priedermę, lemia Seimo narių veiklos savarankiškumo ir lygiateisiškumo garantijų pažeidimą.

Konstitucinis Teismas taip pat atsižvelgė į Seimo nario P. Gražulio veiksmą – balsavimo už kitą Seimo narį – pobūdį, kitas atlikimo aplinkybes. Tai yra į tai, kad tai buvo sąmoningas, tyčinis veiksmas, jis negalėjo būti atliktas suklydus. Seimo posėdyje už kitą Seimo narį buvo balsuota iškart po to, kai pabalsuota už save, kitam Seimo nariui esant savo vietoje, tačiau nususukus ir nematant balsavimo pulto. Balsavimo mygtukas (mygtukai) paspaustas (paspausti) ne vieną, o du

kartus, tai yra registruojantis balsuoti ir balsuojant, kas būtent ir lėmė, kad balsavimo už kitą Seimo narį rezultatas buvo įskaitytas Seimo elektroninėje balsų skaičiavimo sistemoje.

Remdamasis šiais argumentais, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Seimo narys P. Gražulis sąmoningai, tyčia balsuodamas už kitą Seimo narį, nesilaikė iš Konstitucijoje nustatytos Seimo nario priesaikos, įtvirtintos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje, konstitucinio Seimo nario statuso, įtvirtinto, be kita ko, Konstitucijos 59 straipsnio 2 ir 4 dalyse, kylančios Seimo nario pareigos gerbti ir vykdyti Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, veikti Tautos ir Lietuvos valstybės interesais, šiurkščiai pažeidė Konstituciją, be kita ko, jos 59 straipsnio 2 ir 4 dalių, įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnio reikalavimus ir kartu sulaužė Seimo nario priesaiką.

Dabar suteikiu žodį posėdžio sekretorei V. Gureckienei.

V. GURECKIENĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, į apkaltos procesą Seime atvyko Seimo narys P. Gražulis. Seimo narys advokato dalyvavimo nepageidavo.

PIRMININKĖ. Vadovaujantis Seimo statuto 241 straipsnio 7 dalimi, žodis suteikiamas asmeniui, kuriam pradėta apkaltos byla, Seimo nariui P. Gražuliui. Prašom į tribūną. Jums pasisakyti skiriama iki 20 minučių.

14.17 val.

Seimo nario Petro Gražulio kalba

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Sveiki, gerbiami Seimo nariai, gerbiama Seimo vadovybe. Esu labai dėkingas, kad pirmą kartą per Lietuvos istoriją man tokia didžiulė garbė suorganizuota – sukvieistas neeilinis plenarinis posėdis, kuris truks ilgiau nei koks kitas paminėjimas Kovo 11-osios, Vasario 16-osios ar kitos valstybinės šventės.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad jeigu į tas šventes neatvyksta Seimo narys, sankcijos nėra taikomos, o jeigu į mano šią suorganizuotą šventę – apkaltą – neatvyktų kas nors iš valdančiųjų, pasirašytų sau politinės mirties nuosprendį. Štai kokia didelė garbė išreikšta man. Ir negalėjo šito posėdžio surengti kokį ketvirtadienį, nes antradienį kita apkalta, bet būtinai reikia kvieisti neeilinę sesiją. Ačiū, gerbiamieji, jums už tai.

Dabar aš noriu argumentuoti, kodėl aš neėmiau advokato. Kadangi esu sovietinis politinis kalnys ir buvau teistas sovietiniais laikais, dalyvavęs ne vieno politinio kalinio teismuose, politiniai kaliniai sovietiniais laikais niekada neimdavo advokato. Kodėl? Nes žinojo, kad sprendimus priimdavo Komunistų partija ir KGB, o teismai tik įformindavo tuos sprendimus. Šiandien aš žinau, kad šis sprendimas Konstitucinio Teismo, vadovaujamo konservatoriaus S. Šedbaro, buvo priimtas konservatorių arba Landsbergių nurodymu, o jie tik įformino šį sprendimą.

Taip pat buvo ir kitas pagrindas, kad neklaidintų pasaulio, kad laikytų, jog Sovietų Sąjunga yra teisinė valstybė, o yra diktatūrinė valstybė, neimdavo advokato, nes jie žinodavo, kad ne vienas advokato žodis nebus išgirstas. Todėl ir aš esu įsitikinęs, kad čia ne vienas neišgirstų ne vieno advokato žodžio, o sprendimas jau yra priimtas, kaip ir priimtas Konstitucinio Teismo.

Noriu atkreipti dėmesį, kad norėjau nevykti į Konstitucinį Teismą, bet smalsumo dėlei nuvykau. Konstitucinio Teismo posėdžio metu pasakiau, kad aš žinau jūsų sprendimą, kad jūsų sprendimas aiškus, kad P. Gražulis daug šiurkščiau sulaužė Konstituciją negu Prezidentas R. Paksas. Aš atsakiau, jeigu jūs vadovautumėtės teise ir sąžine, jūs šitos bylos nebūtumėte nagrinėję vien dėl to, kad teismo ekspertai, kurie nustato faktines aplinkybes, nenustatė, kad atlikau... kokius atlikau veiksmus. Konstitucinio Teismo posėdyje pasakiau: ponai Konstitucinio Teismo teisėjai, kadangi Konstitucija turi dvasias, kaip išrado Konstitucinis Teismas, tai jūs pasikvietėte gal Vilniaus miesto komunistų partijos būstinėje, kurioje jūs esate įsikūrę, piktąsias dvasias ir rūsiuose spiritizmo seanso metu pamatėte, kad aš balsavau. Pamatėte tai, ko nepamatė teisės ekspertai. Man atrodo, kad tokie Konstitucinio Teismo sprendimai kompromituoja ne mane, galutinai kompromituoja mūsų teisinę valstybę. Mes tapome landsbergine valstybe, per 50 sovietinės okupacijos metų mes buvome diktatūrinė valstybė, komunistinė valstybė, bet per 30 nepriklausomybės

metų mes palaidojome demokratiją, laisvą žodį, kitą nuomonę ir sukūrėme taip pat diktatūrinę valstybę. Aš noriu dar jums pasakyti, kad prieš priimant Konstituciniam Teismui sprendimą, išvakarėse savo feisbuke išplatinau Konstitucinio Teismo sprendimą, kad esu šiurkščiai pažeidęs Konstituciją. Lygiai taip pat ir politiniai kaliniai žinojo savo sprendimus sovietmečiu, iki juos paskelbdavo teismas. Tegyvuoja landsbergizmas, tegyvuoja diktatūrinė Lietuva!

Man ne gėda čia stovėti ir aiškintis, bet ne jums aš aiškinuosi ir ne valdančiajai daugumai, bet aiškinu, gal klausosi šitos mano kalbos nors vienas Lietuvos pilietis, kad jie išgirstų, ir jei nors vienas supras, kokioje Lietuvoje mes gyvename, aš manau, kad laimėta bus daug. Aš labai norėčiau, kad ir žiniasklaida kiek galima objektyviau nušviestų šituos procesus. Deja, tos demokratijos ir iš žiniasklaidos pasigendu. Sovietmečiu mes galėjome klausyti tik „Laisvąją Europą“, „Vatikano radiją“ ir „Amerikos balsą“, visa kita žiniasklaida buvo užvaldyta. Šiandien ir per savivaldos rinkimus, ir dabar gaunu iš feisbuko pranešimą, kad jūsų politiniai pranešimai neatitinka mūsų bendruomenės interesų, todėl jūsų pranešimai ribojami. Aš tai nesistebiu, jeigu demokratiškiausios pasaulyje valstybės prezidentas D. Trampas yra blokuojamas socialinių tinklų, tai ką čia kalbėti apie mažą Lietuvą.

Aš taip pat noriu jums dar priminti vieną absurdišką istoriją iš Seimo parlamentarizmo istorijos, kai A. Sacharukas ir L. Karalius, Seimo nariai, pasitraukė iš konservatorių valdančiosios daugumos, o ponas, dabar tapęs valstybininku, buvęs toks tikras vyras A. Valinskas neteko Seimo Pirmininko pareigų. Jiems keršydami konservatoriai sugalvojo suorganizuoti apkaltą, ir jūs visi, Seimo nariai, žinote, kad pagal Seimo statutą, jeigu be pateisinamos priežasties praleidi posėdžius, tai už praleistus posėdžius tau nemokamas Seimo nario atlyginimas. Taip, L. Karalius išvyko į užsienį ilsėtis be pateisinamos priežasties, o A. Sacharukas balsavo už jį nežinau kiek, bet, manau, ne mažiau kaip 100 kartų. Bet kas atsitiko? Pagal Seimo statutą L. Karalius turėjo būti nubaustas tuo, kad turėjo būti sumažintas atlyginimas. O A. Sacharukui, kuris balsavo už jį, pagal dabartinį Konstitucinio Teismo išaiškinimą turėjo būti atimtas mandatas ir suorganizuota apkalta. Bet įvyko atvirkščiai: L. Karalius buvo apkaltintas, jam patvirtinta apkalta, o A. Sacharukas, kuris balsavo už jį, liko nekaltas. Štai kokie Lietuvoje yra standartai, štai kur mes gyvename, kokiam absurdu krašte.

Taip pat noriu jūsų, Lietuvos žmonės, paklausti, ar šitas tariamas mygtuko paspaudimas, jeigu net ir būtų jis įvykęs, ir būtų nustatyta teismo ekspertų, kad pabalsavau už rudens sesijos darbų programą, kuri kiekviename plenariniame posėdyje koreguojama, įtraukiami papildomi klausimai, ir nežinau nė vienos sesijos, kad visa darbų programa būtų įgyvendinta, – tai yra milžiniškas nusikaltimas? Nusikaltimas toks, kad Lietuvos žmonės neturės teisės manęs rinkti dešimt metų. Atimama. Konstitucinis Teismas tampa aukštesnis už Lietuvos tautą, už jos žmones, kurie rinko, kurie kūrė Konstituciją. Jie nusprendžia už tautą, kad tu negali kandidatuoti. R. Pakso apkaltos metu, nors nė vieno žodžio apie tai nebuvo Konstitucijoje, pasikvietę Konstituciją, savo dvasias, išaiškino, kad visą gyvenimą negali būtų renkamas. Bet Žmogaus Teisių Teismas pasakė, kad tai prieštarauja žmogaus teisėms. Beveik po 20 metų buvo ištaisyta šita klaida ir priimtas terminas dešimties metų. Jeigu R. Paksas kandidatuotų į Prezidentus, tik dabar galėtų kandidatuoti į Prezidentus, nes anksčiau jam nebuvo leidžiama.

Aš noriu paklausti jūsų, Lietuvos žmonės, ar, jeigu ir būtų, šito mygtuko paspaudimas didesnis Lietuvai nusikaltimas ir didesnė žala negu ESO apvogimas Lietuvos gyventojų 160 mln. ir vagystės gražinimas tikrai per 15 metų? Ar tai didesnis nuostolis? Aš noriu jūsų paklausti, ar visi pinigai, išleisti per visą šitą kovidą psichodeliją be pateisinamos priežasties, be konkursų, 300 mlrd. eurų Lietuvai padaryta žala, milžiniškos sumos prisiskolintos – mažesnė žala Lietuvai negu mano atseit paspaustas mygtukas? Aš noriu jūsų paklausti, ar NATO viršūnių baliaus organizavimas be konkursų, neleidžiant dalyvauti pasiūlymuose kitoms įmonėms, už 50 mln. eurų – mažesnė žala nei mano mygtuko paspaudimas? Aš noriu jūsų paklausti, galų gale, nacionalinio stadiono 30 metų statymas ir nepastatymas, tik projektavimas ir pasiruošimas darbams, ir milijonų leidimas – mažesnis nusikaltimas negu mano mygtuko paspaudimas ar nepaspaudimas, nes teisės ekspertai nenustatė?

Gyvename kreivų veidrodžių karalystėje, kur valdantieji... Kada J. Sejonienė balsavo už buvusią švietimo ministrę, registruodama du kartus ekrane, tai Seimo nariai pastebėjo tą pačią sekundę, priėjo prie mikrofono ir pranešė. Etikos komisija nagrinėjo, nustatė, kad pažeidė etiką. Bet kada buvo surinkti parašai atsiklausti to paties Konstitucinio Teismo, ar taip pat šiurkščiai nesulaužė Konstitucijos, Seimo nariai, valdantieji, nedrįso kreiptis į Konstitucinį Teismą – apsaugojo savo Seimo narę. Ar tai ne dvejopi standartai? Ar tai ne melo karalystė sukurta?

Jeigu P. Gražulis, o P. Gražuliui ponas T. V. Raskevičius, kuris, matyt, nuo manęs akių nenuleidžia (va ir dabar žiūri į mane), tik po gero mėnesio jisai pranešė, parašė skundą, kad aš balsavau. Ir aš sužinojau tik po mėnesio! Etikos komisija pradėjo svarstyti. Viešpatie mano Dieve! Taip, jeigu tą pačią minutę būtų T. V. Raskevičius priėjęs prie mikrofono, būčiau matęs, būčiau gal pasakęs, prisiminęs. Kaip man prisiminti? Kaip jie mato, jeigu teisės ekspertai nenustato? Gerbiamieji, ar tai nėra melo karalystė? (*Balsai salėje: „Melo karalystė!“*) Taip. Tai šitą melo karalystę sukūrė Landsbergių dinastija.

Mielieji, taip pat noriu jums priminti, nes valdantieji tyčiojasi iš manęs, niekina ir valstybinės žiniasklaidos atstovai (R. Miliūtė), kad aš joks nebuvau politinis kalinys, tai aš noriu jums priminti savo šeimos kelis gyvenimo epizodus.

Gimiau gausioje beveik 16 vaikų šeimoje. 15 vaikų užaugome. Gyvenau, gimiau labai religingoje šeimoje. Tėvas buvo be galo gilus krikščionis. Noriu pasakyti, nors sovietiniais laikais jis buvo kolūkio pirmininkas, jis nebuvo Komunistų partijos narys. Jis kiekvieną sekmadienį ėjo į savo parapijos bažnyčią, nesislapstė, skirtingai nei kiti. Aš noriu pasakyti, kad didžiuojuosi savo tėvu. Nei vienos dienos, nesvarbu, kada jis grįždavo iš darbo – ar 22, ar 24 valandą, – jis atsiklaidavo, pusę valandos skirdavo maldai. Mano tėvo pavyzdys darė didžiulę įtaką. Nepaisant to, aš, atsižvelgdamas į tėvo maldą... Tėvas mums, vaikams, vakarais skaitydavo uždraustą tarybinę literatūrą: „Lietuvos istoriją“ (Z. Ivinskio, A. Šapokos), skaitydavo kitus kūrinius, kurie buvo uždrausti. Matydamas tėvo dvasią, dar eidamas į mokyklą, į pirmą klasę, atsisakiau stoti, eiti būti spalviuku, vėliau – pionieriumi, komunistu ir komjaunuoliu. Dėl to buvau metamas iš mokyklos, bet nesutikau būti jokios komunistinės organizacijos nariu. Tėvas, nors buvo kolūkio pirmininkas, mane palaikė.

Gerbiamieji, mano brolis Antanas (dabar kunigas) baigė vidurinę mokyklą ir tėvui pareiškė: „Aš noriu tapti kunigu.“ Tada į namus po kiek laiko atvažiavo Alytaus rajono pirmasis partijos sekretorius Raguotis. Prisimenu, aš stovėjau tarp staktų. Sako: „Antanai, tokia tavo gausi šeima. Nėra maitintojo. Kaip tu išmaitinsi savo šeimą? Tegu nors vienas vaikas baigia mokslus, įgyja specialybę, o Antano paprašyk, kad dabar nestotų į seminariją. Kiek aš susilaukiau priekaištų dėl tavo ėjimo į bažnyčią. Aš tave gyniau, saugojau, bet šiandien aš tavęs apsaugoti negaliu.“ Ir tėvas sako... Tėvui sako Raguotis: „Gal tu dar pagalvok.“ Ir tėvas, neleidus jam išeiti iš namų, atsakė: „Dievas davė dantis, duos ir duonos. Aš visą gyvenimą meldžiausi, kad nors vienas mano sūnus būtų kunigas.“ Jie tapo trys. Dėl tėvo dvasios, dėl jo pamaldumo, dėl jo ištikimybės Tėvynei.

Matydamas tėvo kelią, jaunystėje išitraukiau į antitarybinę veiklą. Priklausiau Eucharistijos bičiulių pagrindinei organizacijai, buvau Helsinkio grupės narys, buvau Laisvės lygos narys, aktyviai bendradarbiau ir dirbau su Tikinčiųjų teisėms ginti komitetu. Leidome religinę ir antitarybinę literatūrą, steigėme pagrindines spaustuves su kunigu Antanu ir kunigu Kazimieru. Platino me ne tik Lietuvoje, bet ir Baltarusijoje, Ukrainoje, Maskvoje ir Rygoje. Nepabūgau jokių spaudimų, dalyvavau visuose mitinguose, organizuotuose prieš Sovietų Sąjungą, aktyviai rinkau parašus ir reikalavau, kad būtų išleisti politiniai kaliniai iš sovietinių lagerių, kad būtų grąžintos bažnyčios tikintiesiems.

1987 m. rugpjūčio 23 d. kartu su savo kolegomis suorganizavome mitingą Vilniuje prie A. Mickevičiaus paminklo reikalaudami, kad būtų pasmerktas Molotovo–Ribentropo paktas ir Lietuvai grąžinta nepriklausomybė. Mitingo metu kalbėjau. Deja. Po to buvo suorganizuotas poeto, dainiaus, kunigo prelato Maironio minėjimas prie Kauno katedros lapkričio 1 dieną, minint jo gimtadienį. Mes nusprendėme organizuoti 1988 m. vasario 16 d. minėjimą. Mes norėjome, kad būtų paminėta visoje Lietuvoje, bet saugumas neleisdavo susirinkti. Todėl mes nusprendėme

tuos mitingus rengti sekmadienį, kad žmonės, atėję į bažnyčias ar truputį anksčiau, ar vėliau po Vasario 16-osios, padėtų gėlių ant partizanų kapų, jeigu būtų imanoma, surengtų procesijas ir melstųsi, kad Lietuva atgautų nepriklausomybę. Tai sužinojęs saugumas bandė mus izoliuoti.

Kadangi aš buvau pakviestas į sovietinius karinius apmokymus, bet atsisakiau į juos eiti, 1988 m. vasario 2 d. Marijampolėje buvau nuteistas. Teismo metu buvo pakviesta mano motina. Apkabinusi mane motina verkė ir sakė: „Vaikeli, eik į tuos kelių savaitių mokymus, neik tu į kalėjimą.“ Mane taip pat įkalbinėjo ir saugumiečiai: „Mes paimsime tave savaitei, gal mažiau, tik tu eik į tuos mokymus ir negriauk savo gyvenimo.“

Jūs šiandien tyčiojatės iš manęs, o tada kai kurie iš jūsų rinkotės Komunistų partiją, darėte kompromisus su savo sąžine, o aš pasakiau mamai: „Ne, aš eisiu į kalėjimą.“ Atstūmiau apsikabinusios mamos rankas, nuėjau į teismo salę ir ten buvau nuteistas. Nuteistas, išvežtas į Kauno kalėjimą, po to išvežtas į KGB kalėjimą ir į Lukiškių kalėjimą.

Gerbiamieji, aš noriu jums pasakyti. Nežiūrint į tai, kad mane įkalino, aš laikiausi tvirtai. Po kiek laiko buvau išvežtas į Pravieniškių kalėjimą. Buvo vasara, atrodo, rugpjūčio mėnuo. Kadangi buvo suorganizuotas didelis...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš trumpam jus pertraukiu, nes 20 minučių baigėsi. Bet vėliau bus baigiamasis žodis, tai galbūt jūs norėtumėte...

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš dabar pabaigsiu, gal baigiamojo nereikės.

PIRMININKĖ. Gerai. Prašau tęsti.

P. GRAŽULIS (MSNG). Kai sėdėjau Lukiškių kalėjime, buvo įsteigtas mano išlaisvinimo komitetas. Jo nariai buvo N. Sadūnaitė, mano brolis kunigas Kazimieras, kunigas R. Grigas ir kiti. Jie rengė akcijas prie kalėjimo, kad būčiau išlaisvintas, prie Lukiškių lagerio. Taip pat Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviai suorganizavo eiseną iš Ročesterio į Vašingtoną, sukūrė dainą „Laisvę Gražuliui!“ Tūkstantį kilometrų ėjo pėsti, norėjo atkreipti Jungtinių Amerikos Valstijų visuomenės dėmesį, nešė laišką R. Reiganui, kad jis įteiktų, kai važiuos į Maskvą, kad būčiau išlaisvintas. Buvo didelis spaudimas.

Todėl aš noriu jums pasakyti. Staiga sapną sapnuoju, būdamas kalėjime, sėdžiu geležinkelio stotyje, ant mano rankų ir kojų grandinės. Prieina prie manęs moteris ir vyras, juodu kostiumu apsirengę, ir sako: nenusimink, Petrai, būsi laisvas tu ir laisva bus Lietuva. Ir nuo mano rankų ir kojų krenta grandinės, aš pašoku – ir iš karto policininko balsas: ar čia miega P. Gražulis? Sakau: čia. Sako: kelkis, važiuojame! Mane išvežė etapu vėl į Pravieniškių kalėjimą. Čia mane pasodino su žmogžudžiais į tamsią kamerą. Kai tik užmigdavau, jie įpjaudavo, įduravo. Aš visiškai išsekau, man prasidėjo haliucinacijos. O saugumiečiai nuolat reikalavo, kad aš pasirašyčiau raštą, kad gailiuosi, kad atsisakiau tarnauti sovietinei armijai. Bet aš nepalūžau. Man davė stipriybės ir tas sapnas, kad tu laikykitės ir tu atsilaikysit. Dievas padėjo. Kada praradau sąmonę, prabudau jau vagonė, išvežtas buvau į Rusiją. Ir tada per dešimt kalėjimų buvau vežamas į Permę, Saransko sritį.

Gerbiamieji, aš atlaikiau, aš nepasidaviau ir aš džiaugiuosi, kad mano sąžinė švari. Jūs teiskite mane. Ir pabaigoje aš dar noriu jums pasakyti: kadangi mano tėvas Antanas skaitė tarybinę literatūrą, tai skaitydavo ir tuo metu, sovietiniais laikais, uždraustą poemą V. Mykoliaičio-Putino. Aš noriu pabaigoje kelis punktus iš tos poemos paskaityti. Poema vadinasi „Vivos plango, mortuos voco“ („Gyvuosius apraudu, mirusiuosius šaukiu“): „Jūs žengiate į sostus / Ir minate altoorius. / Nuo jūs įstatymų sugriuvo / Ir nuodėmės, ir doros. / Karūnos niekšų daliai, / O dulkėse karaliai, / Ir tribunoluos išdidžiai / Teisiuosius smerkia žmogžudžiai. [...] / Vivos plango! / [...] Mortuos voco!“

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos Seimo nariai. Dar dabar turėtų būti užduodami posėdžio pirmininko klausimai P. Gražuliui, tačiau aš klausimų Seimo nariui neturiu. Pagal Seimo statutą Seimo nariai turėtų užduoti P. Gražuliui... galėtų užduoti klausimus, tačiau, kaip matau, niekas neužsirašė klausti P. Gražulio.

Toliau kitas žingsnis pagal Statutą. (*Balsai salėje*) Buvo atidarytas užsirašymas? Ar jūs pageidautumėte užsirašyti? Gerai, prašau atverti, tegul užsirašo tie, kas norėtų paklausti P. Gražulio. Petrai, jūs atgal tada į tribūną grįžkite. Jūsų norėtų paklausti Seimo nariai, kurie dabar užsirašys. Galimybė užsirašyti buvo visą tą laiką, tačiau jei yra norinčių užsirašyti dabar, prašau, tokia gali-

mybė yra. (*Balsai salėje*) Ne, mes nepažeidžiame Statuto. Prašau užsirašyti, kas norėtųmėte paklausti. Pirmasis klausia E. Gentvilas. Ruošiasi L. Girskienė.

14.43 val.

Seimo nario Petro Gražulio atsakymai į Seimo narių klausimus

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas kolega Petrai, aš suprantu, kad jums tikrai šiandien sunku, bet gali būti, kad jūs padarėte kokių *lapsus linguae* (kalbos klaidų) ir taip toliau, bet kaip paaiškinti, kad jūs du kartus pasakėte tokias frazes: „tėvas mums skaitė uždraustą tarybinę literatūrą“, kita frazė: „kadangi mano tėvas Antanas skaitė tarybinę literatūrą, tarp jų ir V. Mykolaičio-Putino“ ir toliau frazė, ir dar viena frazė: „gimiau beveik 16 vaikų šeimoje“. Tai čia tikrai jūsų pasisakymo citatos, ar čia iš jaudulio, ar nežinojimo, kokią literatūrą kas skaitydavo, nes du kartus sakote, kad uždrausta tarybinė literatūra skambėjo jūsų namuose?

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Ne du kartus, mano namuose nuolat buvo skaitoma uždrausta tarybinė literatūra. (*Juokas salėje*) Tuo metu nebuvo leidžiama skaityti antitarybinės literatūros, o mano namuose buvo skaitoma. Bet, gerbiamas Eugenijau, nebūkite cinikas, nesikabinėkite prie žodžių, jūs žiūrėkite į esmę. Būkite padoresnis.

PIRMININKĖ. Klausia L. Girskienė. Ruošiasi V. Ažuolas.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Laba diena. Na, vis dėlto šiandien yra ta diena, kai aš norėčiau išgirsti iš paties P. Gražulio tos dienos įvykių seką, kaip ten įvyko ar neįvyko tas paspaudimas, nes mes buvome komisijoje, dirbome. Asmeniškai aš, peržiūrėjusi vaizdo įrašus ir visą kitą medžiagą, nemačiau ir tikrai negalėčiau teigti, kad tas būtent jūsų paspaudimas įvyko. Tai prašom savo versiją tada išdėstyti. Ačiū.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiama Ligita, man atrodo, kad aš į šitą klausimą atsakinėju ne pirmą kartą. Man yra labai sunku pasakyti, kai kaltinimą išgirdau po daugiau kaip mėnesio. Žinote, tikrai jūs patys žinote, kad Seimo nariai patys daro klaidų – nori balsuoti už, o pabalsuoja prieš. Ne kartą buvo, kad suklydęs Seimo narys pabalsuoja ir už kitą Seimo narį, ir šitoje sesijoje buvo taip. Ligita, ar tai pats sunkiausias nusikaltimas Lietuvoje? Jeigu ir būčiau pabalsavęs, kad reikia atimti teisę iš žmonių dešimčiai metų būti renkamam?..

PIRMININKĖ. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi V. Semeška.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Kolega, kaip jūs jaučiatės? Bolševikai taip pat tyčiodavosi iš aukos, ypač iš tos, kuri būdavo nekaltai apkaltinta. Na, va E. Gentvilas ką tik tai padarė su pirmu klausimu. Bet pagrindinis mano klausimas būtų toks. Šalia sėdintis kaimynas A. Palionis netgi paliudijo, kad tu nepadarei – tu tiesei ranką, bet nepaspaudei. Tai netgi tokie liudijimai neįdomūs nei Konstituciniam Teismui, nei konservatoriams neįdomūs. Ir dabar balsuodami pamatysime, kas eis su velniu obuoliauti. Kaip tu galvoji, ar daugiau tokių situacijų mes turėsime Seime kaip bolševikų laikais – žmogus bus apkaltintas tuo, ko nepadarė, ir iš jo dar bus pasityčiojama?

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Žinote, jūs manęs paklausėte, kaip aš jaučiuosi? Panašiai, kaip Marijampolėje kagėbistų teisme. Ten buvo tyčiojamosi, bet, tarp kitko, buvo ir nuoširdžiai prašoma negriauti savo gyvenimo ir nueiti į mokymus. Ir jie galvojo, kad įtikins mane mama, bet neįtikino –ėjau į kalėjimą, nėjau į jokias komunistų partijas. Gerbiamas Ažuolai, ir jums jau pradėta byla, ir jūs žinote, už ką? Už tai, kad kritikuojate ne Komunistų partiją, bet Landsbergių režimą.

PIRMININKĖ. Klausia V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Mano senelio žemė buvo atimta ir atiduota kolchozams. Sakėte, jus auklėjo kolchozo pirmininkas. Bet ne apie tai. Klausimas, ar jau turite paruošęs atsistatydinimo pareiškimą, kad išsaugotumėte galimybę vėl kandidatuoti artimiausiu metu? Ačiū.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Jūs turite tokią galimybę – išsaugoti mano galimybę kandidatuoti kitoje kadencijoje.

PIRMININKĖ. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Laikas klausti baigėsi. Apkaltos bylos nagrinėjimas baigiamas posėdyje dalyvaujančio asmens, kuriam taikoma apkalta, baigiamuoju žodžiu, tačiau, kaip suprantu, P. Gražulis jau savo pasisakymą, visus dalykus, kuriuos norėjo pasakyti, pasakė anksčiau.

14.48 val.

Seimo narių diskusija

Taigi dabar, kolegos, pagal Seimo statuto 107 straipsnį diskusija vyks tokia tvarka: žodis suteikiamas Seimo nariams, kurie norėtų kalbėti už ir prieš, iš eilės, ne daugiau kaip po keturis Seimo narius. Ar galėtume sutarti, kad kiekvienam kalbančiam frakcijos vardu, kaip įprasta, skiriame iki 7 minučių, o kitiems Seimo nariams iki 5 minučių? Šiuo metu... Ar galime sutarti? Taip. Dėkui. Šiuo metu užsirašė kalbėti A. Petrošius, kalbės už. Kviečiu į tribūną.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Man 5 minučių iš tiesų neprireiks, kalba bus kur kas trumpesnė. Petrai, jūs man ištis imponuojate, gal ne tiek kaip politikas, o kaip politikos personažas ta gerąją prasme. Iš tikrųjų jūs priverčiate žmones domėtis Seimo darbu. Problema yra ta, kad žmonės domisi ne mūsų priimamais sprendimais, o šita visa diskusija ir šitais cirkais, kurie vyksta Seime. Tas Seimo veidas vėliau daugmaž taip ir atrodo.

Iš tikrųjų jūsų elgesys nuolatos balansuoja ties raudona linija. Raudona linija, kuomet apeliuojama į mažareikšmius pažeidimus. Žinoma, pasaulyje visuomet yra didesnių pažeidimų, tačiau pažeidimas yra pažeidimas. Na, ir normalu, kad visuomenėje randate atgarsių žmonių širdyse, nes, ko gero, nėra nė vieno švento, ar ne? Bet ilgainiui šitie pasirodymai Seime virsta tarsi cirku, kuriame klesti teisės aktų pažeidimai, nes, kaip jau minėjau, jeigu nusižengi tik truputį, kaip ir nesiskaito.

Šito cirko įkaitais tampame visi Lietuvoje per Seimo darbą. Turime komisijas, turime keičiamas posėdžių darbotvarkes, kai užuot svarstę tikrai rimtus klausimus, dažniausiai stebime kelių valandų pasirodymą. Ir čia dirbame ne tik mes, bet, pasirodo, turėjo dirbti ir teismai, įskaitant Konstitucinį Teismą. O po to taip ir vertinamas Seimo darbas – ne kaip rimtos institucijos, o kaip vietos, kur rengiami šitie cirko pasirodymai.

Kas iš to laimi, kolegos? Iš to laimi Petras. Todėl, kad tokiu atveju mes padarome pusiau nemokamas rinkimų kampanijas. O kadangi nemokamų dalykų nėra, tai už šituos dalykus sumoka mokesčių mokėtojai: tuomet, kai važiuojame į neeilinius posėdžius, naudojame kanceliarines lėšas, pilame kurą, renkasi 140 žmonių, naudojame savo darbo laiką, teismai naudoja savo darbo laiką. Dėl to labai gaila.

Todėl aš manau, kolegos, kad atėjo laikas Seimui vis dėlto surimtėti. Jeigu to, kad galėtume daugiau laiko skirti tiesioginiam Seimo darbui ir skatinti pasitikėjimą institucija, kaina yra šis sprendimas šiandien, manau, kad tai ir turime padaryti. Balsuodami prieš, į tą labai norėtąsi atkreipti dėmesį, arba nedalyvaudami balsavime, mieli kolegos, pripažintume, kad negerbiame Konstitucinio Teismo sprendimų, pripažintume, kad galime elgtis nepaisydami visiems galiojančių teisės aktų normų. Tai būtų dar vienas smūgis Seimo prestižui. Taigi kviečiu jus atversti naują kokybinį puslapį Lietuvos parlamentarizmo istorijoje ir susikoncentruoti į tiesioginį darbą, o ne į sudegusio teatro pasirodymus.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Ažuolas. Kviečiu į tribūną.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Na, jo, iš tikrųjų žiūrime labai gražų teatrą. Ne veltui yra toks posakis: „Neik su velniu obuoliauti.“ Ir įdomu, kas dabar eis su tuo velniu obuoliauti, su konservatoriais, nes valdančiųjų: konservatorių, liberalų, laisviečių, yra 72. Reikia 85. Kas nueis į slaptą balsavimą, neva sakydamas: aš balsuosiu kitaip, aš balsuosiu prieš, jis su tuo velniu obuoliauti ir nueis iš karto. Nes jeigu ateina daugiau negu 85, apsimetę teisuliais bausti už tai, ko nepadarė, tai ir surenkami balsai.

Kas Petrui suorganizavo tą situaciją? Socialdemokratai. Tą mes puikiai žinome. Kolega, šalia sėdėjęs, A. Palionis labai gerai pasakė: aš mačiau, kad P. Gražulis to nepadarė, nepaspaudė. Tai už ką mes jį dabar baudžiame? Už tai, ko nepadarė. Jeigu mes kalbėtume apie visą P. Gražulio gyvenimą – jis gerai elgėsi, negražiai elgėsi, taip, jis kiekvienas... ryški asmenybė, jis daug kalba. Bet mes jį teisiame ne už visą gyvenimą, ką jis gyvenime veikė, – mes jį dabar bausime už tai, ko jis nepadarė.

Žinoma, socdema su konservatoriais susibėga, greitai susitaria, pasiderina, kaip čia ką darys, kurį kalbantį reikia nutildyti. Na, puikiai visa tai vyksta, labai gerai. Iš valdančiųjų labai gerai

Petro paklausė: Petrai, o kodėl tu pats greitai nenubėgi atsistatydinti? Nes tada jiems būtų lengviau, nereiktų jaustis bolševikais, kurie nubaudžia už tai, ko nepadarė. Na, bet Petras to nepadarė. Žinoma, bolševikai taip pat labai tyčiodavosi iš aukos. Senais laikais, iš istorijos, kas atsimenate istoriją ir senelių pasakojimus. Gentvilas ką tik padarė tą patį – pasityčiojo iš Petro žodžių. Išsityčiojo, jis jautė malonumą: žiūrėk, Petrai, mes tave nubausime už tai, ko tu nepadarei. Ir reikia netgi dar pasityčioti iš tų žodžių.

Gaila, bet istorija kartojasi. Ir pasirodo, kad kartojasi tokiais laikais. Ne veltui vienas įžymus žmogus yra pasakęs: komunizmas sugriš per liberalizmą. Tai dabar ir turime žaliąjį komunizmą – ką ministras neša, baisiau negu kitose šalyse. Visa tai grįžta. Ir dabar, po šio balsavimo, mes pamatysime, kas nuėjo su velniu obuoliauti.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Vyšniauskas. Kalbės frakcijos vardu.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, aš tikrai kviečiu į šiandienos posėdį, į šį procesą žiūrėti be emocijų, labai šaltai, kaip į tai žiūrėjo Konstitucinis Teismas. Todėl norėčiau priminti, jog Konstitucinis Teismas pateikia tris esminius konstatavimus šioje byloje.

Pirmasis konstatavimas, kad Seimo narys P. Gražulis Seimo 2022 m. rugsėjo 15 d. vakarinio posėdžio metu, balsuojant dėl Seimo rudens sesijos darbų programos priėmimo, sąmoningai, tyčia balsavo du kartus – ne tik už save, bet ir už kitą Seimo narį. Pabrėžiu, kad tai konstatavo jau nebe Seimas, nebe tyrimo komisija, o Konstitucinis Teismas.

Taip pat Konstitucinis Teismas konstatavo, kad balsuodamas už kitą Seimo narį P. Gražulis nepaisė Konstitucijoje įtvirtinto Seimo nario mandato individualumo reikalavimo. Tai yra labai svarbu. P. Gražulis savavališkai perėmė Seimo nario L. Jonausko teisę savo nuožiūra balsuoti, priimant įstatymus ir kitus Seimo aktus, iškraipė balsavimo rezultatus, o tai reiškia, kad Seimo narys P. Gražulis, Seimo posėdyje balsuodamas už Seimo narį L. Jonauską, savo pareigas ėjo nesąžiningai, pažeidė iš Konstitucijos kylančius imperatyvus, parodė nepagarbą Konstitucijai ir įstatymams, diskreditavo Seimo, kaip Tautos atstovybės, autoritetą.

Taip pat Konstitucinis Teismas konstatavo, kad net ir vienkartinis Seimo nario balsavimas už kitą Seimo narį Seimo posėdyje sudaro prielaidą iškreipti Seimo valią ir trukdo Seimui deramai vykdyti jo konstitucinę priedermę, lemia Seimo narių veiklos savarankiškumo ir lygiateisiškumo garantijų pažeidimą. Tai reiškia, kad net ir vienkartinis balsavimas už kitą Seimo narį yra šiurkštus Konstitucijos sulaužymas.

Visa tai susakė Konstitucinis Teismas ir jo doktrina, jo pozicija yra labai aiški. Dėl to šiandien visos interpretacijos, visi bandymai žongliruoti – šiurkštus ar nešiurkštus, vienkartinis ar nevienkartinis – yra absoliučiai beprasmingi. Teismas pasakė savo poziciją, todėl mes, Seimas, jeigu gerbiame pirmiausia savo paties, kaip Tautos atstovybės, garbę ir orumą, turime atlaisvinti Seimo narį P. Gražulį nuo jo šiuo metu einamų pareigų. Kviečiu balsuoti už apkaltą.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė – motyvai prieš. Prašom į tribūną.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Matyt, kolegos, pradėsime nuo to cirko, nuo kurio čia taip skambiai pradėjote, nes iš tiesų dabar cirku kaltindami visus, aš manau, valdantieji, pirmiausia turėtumėte pasižiūrėti į save. P. Gražulio mygtuko paspaudimus, jeigu mes paskaičiuotume, kiek valandų sugaišo Seimas, mes nagrinėjome tikrai ilgiau ir sunkiau negu 160 mln. iš ESO lėšų paėmimą, dėl ko nukentėjo gyventojai. Mes nagrinėjome ilgiau negu elektros kainų suvaldymą, kai pernai žiemą buvo didžiulė kainų krizė. Aš jau nekalbu apie tai, kad net jeigu paskaičiuotume, kiek laiko sugaišome nuo pavasario sesijos P. Gražuliui ir krašto gynybai, tai net neabejoju, kad pasirodytų, jog krašto gynybai mes laiko sugaišome mažiau. Šiuo atveju jūsų temų pasirinkimas ir jūsų sprendimai buvo visą pavasario sesiją, visą vasarą ir rudenį daryti cirką iš P. Gražulio.

Dabar galų gale pasižiūrėkime, kaip atrodė P. Gražulio atsakinėjimas, kai aš, net sėdėdama tame savo kampe, toli nuo valdančiųjų, girdėjau replikas, kurios vėlgi sklido iš jūsų ir dažnai salėje netgi savo garsumu permušdavo P. Gražulio kalbėjimą. Tai ne jūs čia cirką darėte šiandien salėje, kai kalbėjo P. Gražulis? Aš manau, kad dažnai kalbant ir ką nors bandant apkaltinti reikėtų pirmiausia pasižiūrėti į save ir į tą cirką, kuris labai nuosekliai truko Seimo salėje, truko apkaltos komisijoje, ji vėlgi sugaišo daug darbo valandų dėl to paties mygtuko paspaudimo, kurio nesimato.

Dabar pasižiūrėkime į Konstitucinio Teismo sprendimą, kurį čia taip visi labai minėjote. Konstitucinis Teismas, atsimindamas savo ilgametę praktiką, savo nutarime cituoja, kad šiurkštus pažeidimas yra kartotinis, tyčinis, sisteminis pažeidimas, bet, kas įdomiausia, priimdamas sprendimą dėl P. Gražulio, neanalizuoja, ar P. Gražulio buvo tyčinis, sisteminis, kartotinis pažeidimas, nes jeigu paanalizuotume, ar ten buvo sistema, ar buvo išankstinis susitarimas, ar buvo sąmoningas sprendimas, kuomet žmogus nuo pat pradžios aiškina, kad neatsimena, kaip balsavo, greičiausiai atsakymas nebūtų toks gražus. Tai šiuo atveju aš manau, kad skaitant Konstitucinio Teismo nutarimą, išvadą reikėtų skaityti ir tai, ko ten nėra, nėra praktikos, kurią Teismas užsispyrusiai kartoja, analizės šituo konkrečiu P. Gražulio klausimu. Konstitucinės justicijos byloms, tokiu atveju išvadoms, visą laiką yra svarbus ir pažeidimo sunkumas, tai yra kiek tas pažeidimas tikrai iškreipia Seimo valią, kiek tas pažeidimas padarė žalos ir kiek jisai buvo negrįžtamas. Balsavimas buvo net ne dėl įstatymo, dėl Seimo darbų programos, ir P. Gražulio balsas, jeigu jisai toks ir buvo, nebuvo lemiantis. Tai klausimas, apie kokį sunkumą mes šnekame? Jeigu kalbame apie valstybei padarytą žalą ir reputaciją, tai vėl, matyt, retorinis klausimas, kas daugiau valstybei padaro žalos ir reputacijai labiau kenkia, ar tas P. Gražulio mygtukas, ar Seimo Pirmininkė, kuri kartu yra ir nuteistos partijos pirmininkė? Tai aš manau, kad mes į visus tuos klausimus ir atsakysime balsuodami dėl to paties P. Gražulio.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiai A. Širinskienei. L. Slušnys – motyvai už.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Sveiki, kadangi teko pačiam komisijai vadovauti ir turbūt viską mačiau ir girdėjau, man iš pradžių nesinorėjo kalbėti iš tiesų nieko, nes viskas man tarsi ir aišku, bet ir bijau būti šališkas. Sunku buvo klausyti melo, kuris sklido čia iš kolegų, buvo sunku, todėl neištvėriau sėdėti tyloje. Pono P. Gražulio nejudinsiu, tai jo sąžinės reikalas, kaip jis elgiasi salėje, kaip jisai kalba ir ką jisai daro. Mane iš vietos pakėlė kitas kolegų melas – A. Palionio liudijimas, kurį pateikė kaip faktą, kai jau tikrai nedalomai pasakyta, kad ponas P. Gražulis nebalsavo ir jisai tikrai matė. Tai aš noriu tiesiog čia kolegoms ir visai Lietuvai pasakyti, kad pats A. Palionis, kadangi dėl galimai melagingų parodymų buvo perduota medžiaga prokuratūrai, toje pačioje prokuratūroje aiškiai pasakė, kad jis šito veiksmo nematė. Aš iš tiesų nuoširdžiai šiandien nesuprantu, kokių būdu A. Palionis, šitaip liudydamas specialiojoje komisijoje, išvengė Baudžiamojo kodekso nuostatų. Jeigu tai būtų visiškai eilinis pilietis, pats pasirašęs dėl melagingų parodymų užtraukiamos baudžiamosios atsakomybės, ko gero, jam būtų iškelta byla. Šiuo atveju kažkokių būdu buvo pasakyta, kad tai yra klaida. Apgailestauju, kad šitą melą mes nešiojame salėje ir pateikiame melą kaip tam tikrą tiesą. Aš prašyčiau vengti šito dalyko. Ir tikrai nėra tai patvirtinta. A. Palionis galės pats pasisakyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Palionis – replika. Buvo paminėta pavardė. Prašom.

A. PALIONIS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš noriu pasakyti gerbiama komisijos pirmininkui, kodėl aš neturiu baudžiamosios atsakomybės. Todėl, kad jūs, gerbiamas pirmininke, pažeidėte procedūras pirmininkaudamas savo komisijos posėdyje ir manęs kaip liudytojo iš pradžių nesupažindinote su filmuota medžiaga.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau motyvai prieš – D. Kepenis. L. Girskienė taip pat norėtų replikuoti. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Taip, kadangi aš buvau komisijoje, galiu paliudyti, kad komisijos darbui vadovavo ne ponas L. Slušnys, o komisijos sekretorė.

PIRMININKĖ. Dėkoju už replikas. Ir D. Kepenis – motyvai prieš.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, mes šiandien sprendžiame ne tikrai P. Gražulio likimą, mes šiandien atsakysime į klausimą, kodėl mūsų Seimas taip žemai nusmuko Lietuvos piliečių akyse? Šiandien mes sužinosime absoliučiai aiškų atsakymą, kodėl mes tame dugne. Labai dažnai mūsų piliečiai klausia, ar jūs turite sąžinę? O kur jūsų garbės jausmas, ponai? Ir į tą klausimą nelabai eina atsakyti. Aš jau ne kartą esu paskelbęs, kad sėdžiu veidmainystės bokšte. Tiek daug veidmainių vienoje vietoje nesu matęs. Nesu matęs tiek daug veidmainių vienoje vietoje, kiek aš matau čia, Seime.

Ir tik neseniai sprendėme, kad tuo pačiu metu, kai čia gaudėme Petrą paspaudus mygtukus, va, viena ponija anoje pusėje ne kartą spaudė mygtukus, bet tarsi nepastebėjome, tokia smulkme-

na tie paspaudimai buvo. *Ot* Petro paspaudimas buvo pats didžiausias pasaulyje, nekalbu apie Lietuvą, nusikaltimas, baisesnio nebuvo. Kiek valandų mes sprendėme Petro likimą, dar nė karto Seime nė vieno Seimo nario likimas tiek ilgai nebuvo sprendžiamas. Tiek metų čia jis buvo persekiojamas, gaudomas ir pagaliau pagavome! Dabar jau Petru bus šakės!

Kai sprendžiame žmogaus likimą, gerbiamieji kolegos, tai iš tikrųjų pirmiausia padėkime ranką sau ant širdies ir pakalbėkime, pradėkime nuo savęs, o po to paaiškės, kiek laiko mes čia sugaišome ir kiek Lietuvos bėdų ir nelaimių praeina pro šalį, kai mes dabar sprendžiame tą baisų Petro nusikaltimą. Kadangi aš manau, kad turiu garbės jausmą ir sąžinės pakankamai, džiaugiuosi, kad mano frakcija palaiko vienas kitą, mes šitame farse nedalyvaujame. Būkite sveiki.

PIRMININKĖ. Motyvai už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiama Seimo Pirmininke, kadangi porą kartų nuskambėjo mano pavardė tokiaame nesmagiame kontekste, tariamai aš tyčiojuosi iš Petro. Gerbiami kolegos, aš perskaičiau tris tiksliai Petro citatas, pasakytas jo pasisakymo metu. Jeigu netikite, patikrinkite mano pacituotas citatas stenogramoje, ji labai greitai atsiras su Petro pasakytais žodžiais. Ir aš dar perklausiau, gerbiamas Petrai, galbūt tai yra *lapsus linguae*? Man suprantama Petro situacija. Žmogus emociškai susijaudinęs pavadino, kad dėl kovo pradanginti 300 mlrd. eurų. Aš suprantu, aritmetika gal nėra stiprioji pusė ir tikrai nepriimk to kaip tyčiojimosi. Aš pripažįstu emocinę būseną, kai galima suklysti. Bet kai iš esmės tris kartus pasako, kad skaitė tarybinę uždraustą literatūrą, tai leidau sau paklausti.

Taigi, Petrai, jeigu traktuoji, kad aš tyčiojuosi iš tavęs, tai atsiprašau. Aš tikrai nenoriu pasityčioti, o tik pacitavau paties žodžius. Bet aš matau kitą problemą, kad tyčiojamosi iš valstybės institucijų, šiuo atveju iš Konstitucinio Teismo sprendimo. Juk ne mūsų iniciatyva šiandien tenka svarstyti. Jeigu Konstitucinis Teismas nebūtų matęs jokio nusižengimo, šiandien Seimas nesvarstytų. Yra Konstitucinis Teismas kaip konstituciniams klausimams svarbiausia teisminė institucija šalyje, ir šiandien dėl to Konstitucinio Teismo sprendimo Seimas susirenka ir sprendžia kolegos P. Gražulio atsakomybę. Štai čia aš matau tam tikrą tyčiojimąsi iš valstybės institucijų, konkrečiai Konstitucinio Teismo sprendimo. Ir man tuo labiau apmaudu, kad viena partija arogantiškai, pradėdama nuo pirmininko, baigdama savo partijos nariais, pasako: tai yra farsas, tai yra cirkas, mes šiame farse nedalyvausime. Čia mes einame gana toli. Deinstitutionalizuojame savo valstybės valdymą, nepripažindami galutinių sprendimų, kuriuos priima valstybės institucijos, Konstitucinis Teismas. Tai yra jau matytas kelias, aštuonerius metus stebėtas kaimyninėje Lenkijoje. Politika aukščiau teisės. Man ir toliau atrodo, kad Lietuvos Respublikoje teisės viršenybė yra svarbesnė negu politiniai išvedžiojimai, todėl aš suprantu, kad slapto balsavimo metu kas kaip norės, tas taip išreikš. Bet gal bent jau viešai iš šitos tribūnos nesityčiokime iš Konstitucinio Teismo sprendimų, nepaisant to, ar jis mums patinka, ar nepatinka.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis taip pat užsirašė diskutuoti, bet diskutuoti gali tik kiti Seimo nariai. Tačiau per šoninį mikrofoną, žinoma, gali replikuoti, nes pavardė buvo...

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Be abejonės, gerbiamas Eugenijau. Taip, tai yra emocinė būsena. Tai nėra lengva kalbėti, prisimenant jautrius gyvenimo epizodus, tuo labiau kad konservatoriai šaukė, stengėsi mane išmušti iš vėžių, kad išsimuščiau iš minties. Bet manau, vietoj to reikėjo pasakyti, kad tarybiniais laikais uždrausta literatūra buvo skaitoma. Taip, tai yra lingvistinis dalykas, bet nesikabinėkite prie žodžių.

Antras dalykas. Aš noriu pasakyti kitam kolegai, Audriui. Audriau, taigi jūs pradėjote šitą cirką, ne aš. Jūs pradėjote man apkaltą, ne aš. Jūs galėjote nutraukti, ne aš. Ne mane kaltinkite – kaltinkite save.

Dar vieną faktą pamiršau čia pasakyti. Konstitucinio Teismo aš prašiau, kad atsižvelgtų ir į Seimo opozicijos atskirąją nuomonę dėl mano balsavimo, bet jie to klausimo visiškai nenagrinėjo. Jiems S. Šedbaras, mano giliu įsitikinimu, buvo jau parašęs sprendimą. Jie jį tik perskaitė, kaip sovietmečiu teismai perskaitydavo politinių kalinių KGB priimtus sprendimus.

PIRMININKĖ. Visi, užsirašę diskutuoti, pasisakė. Dabar, kolegos, pagal Seimo statuto 242 straipsnio 1 dalį, pasibaigus Seimo nario mandato panaikinimo svarstymui, dėl kiekvieno konkretaus veiksmo, kuriuo asmuo, kuriam taikoma apkalta, šiurkščiai pažeidė Konstituciją ir sulaužė

duotą priesaiką, Seimo Pirmininkas ar pavaduotojas pateikia atskirą Seimo nutarimo projektą. Projekte nurodoma Konstitucinio Teismo išvados esmė – sprendimas asmeniui, kuriam taikoma apkalta, panaikinti jo Seimo nario mandatą.

Balsavimas slaptas. Perskaitysiu balsų skaičiavimo grupės sudėtį: A. Butkevičius (Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“), V. Giraitytė-Juškevičienė (Darbo partijos frakcija). Atrodo, ji šandienos posėdyje nedalyvauja, kaip suprantu. L. Girskenė (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija), A. Lydeka (Liberalų sąjūdžio frakcija), M. Matijošaitis (Laisvės frakcija), B. Pietkiewicz (Mišri Seimo narių grupė), V. Rakutis (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija) ir E. Sabutis (Socialdemokratų partijos frakcija).

Perskaitysiu Seimo nutarimo „Dėl Petro Gražulio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ projektą: „Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 74 straipsnio pirmąja dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 242 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir atsižvelgdamas į tai, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2023 m. gruodžio 5 d. išvadoje Nr. KT100-I1/2023 konstitucinės justicijos byloje Nr. 14/2023 pripažino, kad „Lietuvos Respublikos Seimo nario Petro Gražulio veiksmas – sąmoningas balsavimas už kitą Seimo narį – prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ ir kad „šiuo veiksmu Lietuvos Respublikos Seimo narys Petras Gražulis šiurkščiai pažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir sulaužė priesaiką, nutaria:

1 straipsnis. Panaikinti Petro Gražulio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandatą.

2 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo paskelbimo visuomenės informavimo priemonėse.“

Gerbiami kolegos, noriu informuoti, kad nutarimas laikomas priimtu, jei už jį balsavo ne mažiau kaip 3/5 visų Seimo narių, tai yra ne mažiau kaip 85 Seimo nariai. Mums reikia pasitvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Jis yra visiškai įprastas. Ar galime patvirtinti bendru sutarimu? Dėkui.

Balsavimo pradžia – 15 val. 20 min. (pradedame balsavimą), 15 val. 50 min. balsavimas baigiasi ir 16 val. 10 min. renkamės į posėdį. Bus rezultatų paskelbimas ir posėdžio tęsinys. Dar kartą pakartojau: 15 val. 20 min. balsavimas prasideda, 15 val. 50 min. balsavimas baigiasi, 16 val. 10 min. grįžtame į posėdį. Dėkoju.

Skelbiu posėdžio pertrauką.

Pertrauka

16.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Petro Gražulio Seimo nario mandato panaikinimo“ projektas Nr. XIVP-3423(2) (priėmimas)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, tęsiame Seimo posėdį. Pirmiausia norėčiau pagarsinti balsų skaičiavimo protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl Petro Gražulio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ priėmimo (projektas Nr. XIVP-3423).

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių 105, rasta biuletenių 105, galiojančių – 98, negaliojančių – 7. Už – 86, prieš – 8, susilaikė 4. Pasirašo balsų skaičiavimo grupės pirmininkas A. Butkevičius. (*Plojimai*) Prašau tylos!

Taigi 2-1.2 klausimas – Seimo nutarimas „Dėl Petro Gražulio Seimo nario mandato panaikinimo“ priimtas (projektas Nr. XIVP-3423(2)). (*Gongas*)

Replika po balsavimo – A. Petrošius. Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Kadangi Petro salėje jau nėra, o buvau pažadėjęs, tai iš tikrųjų noriu pasidžiaugti parlamentu, kad šiandien išlaikėme tą egzaminą ir įvertinome Konstitucinio Teismo nutartį.

Taip pat norėčiau pasidžiaugti ir už Petrą. Petras dabar ištis galės pailsėti. Pailsėti nuo valdžios, pailsėti nuo tų nelemtų konservatorių, kurie (rupūžės) tikrai tiek energijos ir sveikatos suėdė. Dabar viskas bus kitaip. Petrai, aš tikiu, kad klausote, galėsite pailsėti, galėsite atrasti kažką naujo, galbūt net pakeliauti. Aš savo kalboje jau minėjau, kad, Petrai, jūs man esate kaip artistas (geraža to žodžio prasme) Seime, vildamasis, kad vis dėlto vairavimo teisės jau yra atgautos, kaip artistą norėčiau su daina ir išlydėti. Galima? (*Balsai salėje*) Na, gerai.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš tęsiu Seimo statuto pagarsinimą. 242 straipsnio 3 punkte sakoma: „Nuo nutarimo paskelbimo visuomenės informavimo priemonėse momento asmuo laikomas pašalintu iš pareigų arba netenka Seimo nario mandato.“ Taigi šią procedūrą baigėme. Bet matau, kad V. Ažuolas dabar norėtų replikuoti. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Bolševikai taip pat tyčiojosi iš aukos. Jūs norite tyčiotis? Tyčiokitės, tyčiokitės, bet viskas sugriš, nebijokite.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, replikos išsakytos. Tęsiame toliau. Rezerviniai klausimai.

16.13 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3156(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 2 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2115 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3157(2), Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3158(2), Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3159(2) (svarstymas)

Rezervinis 1-1 klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 3 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3156(2). Svarstymo stadija. Kviečiu pranešėją A. Bagdoną pristatyti Ekonomikos komiteto išvadą. Toliau ruošiasi R. Vaitkus pristatyti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą. Atsiprašau, dėl pagrindinio ir lydimosio, dėl visų.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė įstatymo projektą ir lydimuosius ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Vaitkus pristatys Aplinkos apsaugos komiteto išvadą.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas kaip papildomas lapkričio 22 dieną svarstė įstatymo projektą. Sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam Žemės įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui patobulinti pagal pastabas ir pasiūlymus, jiems komitetas pritarė. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kaimo reikalų komitetas. J. Gudauskas pristatys komiteto išvadą.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Laba diena, kolegos. Kaimo reikalų komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu. Pasiūlė kaip pagrindiniam Ekonomikos komitetui tobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabas ir pasiūlymus ir Kaimo reikalų komiteto pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetų išvados yra pristatytos.

Diskusijoje užsirašė kalbėti S. Gentvilas. Kviečiu į tribūną.

S. GENTVILAS (LSF). Kolegos, sveikinu projektą, sklandžiai ėjusį per komitetus. Atėjau į tribūną su vienu prašymu, kad visgi jisai įsigaliotų sausio 1 dieną, ir norėtume, kad, visus projektus imant nuosekliai, įsigaliojimas būtų sausio 1 dieną. Ekonomikos ir inovacijų ministrė galėtų paliudyti, kad tam yra pasiruošta, bet tai susiję ir su žemės perdavimu miestams ir miesteliams. Jei-gu mes pavėliname šio straipsnio įsigaliojimą, vadinasi, sausio 1 dieną vėluojame miestams, miesteliams atiduoti valstybinę žemę, todėl nuosekliai prašau ir kviečiu balsuoti už kuo ankstesnę įsigaliojimo datą, tai yra sausio 1 dieną.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau užsirašiusių diskutuoti nėra. Yra viena pataisa. Kaimo reikalų komitetas. Ar J. Gudauskas galėtų pristatyti Kaimo reikalų komiteto pataisą? Galima iš vietos.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas siūlė nukelti datą, bet mes pritarėme Ekonomikos komitetui. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ekonomikos komitetas turėtų pasisakyti dėl Kaimo reikalų komiteto pasiūlymo, nes Ekonomikos komitetas yra pagrindinis.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju dar kartėlį, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui pritarė iš dalies, pasiūlydamas nustatyti įsigaliojimo laikotarpį ne 2025 m. sausio 1 d., o 2024 m. liepos 1 d., tai būtų metų vidurys.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai dėl pasiūlymo. Už niekas neužsirašė kalbėti. Prieš kalba S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Aš visų pirma norėčiau paprašyti balsuoti, kad būtų balsuojama dėl Vyriausybės pirmosios datos, tai yra 2024 m. sausio 1 d., ir nebūtų pritarta nei Kaimo reikalų komiteto, nei Ekonomikos komiteto pritarimui iš dalies, kas yra pavėlinimas. Gali paliudyti tiek ekonomikos ministrė, tiek premjerė – suderinta, Vyriausybė teikia, kad įsigaliojimas būtų 2024 m. sausio 1 d. Tokią datą ir reikia išlaikyti tiek dėl NŽT pertvarkos, tiek dėl strateginių investuotojų, kurie laukia šio žemės rezervavimo modelio. Tai kviesčiau balsuoti iš esmės ir prieš Kaimo reikalų komiteto, ir prieš Ekonomikos komiteto kompromisinius variantus.

PIRMININKĖ. V. Ažuolas – motyvai už Kaimo reikalų komiteto pasiūlymą.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų pritariu šiam pasiūlymui. Tam, kad jūs suprastumėte, koks chaosas ateina su visa šia pertvarka, tai galima pavadinti tragedija. Žmonės dabar išgirdo: nuo sausio 1 dienos gyvo aptarnavimo NŽT nebebus, bus dalis žmonių atleisti, dalis perkelti, viską suvarysime į skaitmeninį komunizmą. Dabar kas išeina su valstybinės žemės nuoma? Pavyzdys: rytoj bus vienoje NŽT svarstoma dėl nuomos, tai jeigu gyvai žmogus neatėjo, gaus laukti dar pusę metų, kad gautų išsinuomoti žemę. Žemės nuomos dokumentų tvarkymas užtrunka nuo metų iki pusantrų metų, o po to, kai ūkininkas nori deklaruoti, tai žinote, kas jam pasakoma? Dėl to, kad NŽT nesutvarko popierių, tu deklaruoti negalėsi, bet žemės mokestį reikės susimokėti. Tą chaosą reikia bent pusmečiui nukelti ir kažką sutvarkyti, nes kas ten bus, tai bus chaosas totalus. Tai dar vienas įrodymas, kad nesugebate susitvarkyti su savo reformomis, kurias patys darote. Geriausias sprendimas būtų, kaip su švietimu, nukelti tą reformą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Svarstymo stadija. Taigi turime apsispręsti balsuodami, primenu, dėl Kaimo reikalų komiteto pasiūlymo, jam pagrindinis komitetas pritarė iš dalies. Kas pritaria Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 109: už – 49, prieš – 39, susilaikė 21. Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui nepritarta, taigi, lieka pagrindinio komiteto versija.

Motyvai dėl viso projekto po svarstymo. Kolegos, primenu, kadangi turime vos kelis projektus, balsuojame po kiekvieno. Dėl motyvų niekas neužsirašė, taigi balsuokime po svarstymo. Kas pritaria Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 108: už – 66, prieš – 3, susilaikė 39. Pritarta po svarstymo. Tiesiog informuoju, kad dėl lydimąjo taip pat analogiška situacija dėl įsigaliojimo datos ir ji keliama į priėmimo stadiją.

Rezervinis darbotvarkės 1-4 klausimas – lydimasis Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3159. Dėl 2 straipsnio taip pat yra Kaimo reikalų komiteto pataisa. Prašom pristatyti, gerbiamas Jonai. Rezervinis 1-4 klausimas. Kaimo reikalų komiteto pataisa dėl 2 straipsnio. Ji yra šiek tiek platesnė, todėl prašau ją pristatyti.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Kaimo reikalų komitetas apsvairstė, siūlė nukelti datą, bet tada pasilikame prie pagrindinio komiteto... Yra susiję klausimai.

PIRMININKĖ. S. Gentvilas – motyvai prieš.

S. GENTVILAS (LSF). Lygiai taip pat kviečiu palaikyti pirminį Vyriausybės projektą, kad įsigaliojimas būtų kuo ankstesnis, todėl kviečiu nepritarti, kad pavėlintume.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taigi balsuokime dėl Kaimo reikalų komiteto pasiūlymo. Kas pritaria Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui dėl rezervinio 1-4 klausimo, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 107: už – 40, prieš – 37, susilaikė 30. Pasiūlymui nepritarta. Apsispręskime dėl viso rezervinio 1-4 klausimo. Kas pritariate jam, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 109: už – 82, prieš – 2, susilaikė 25. Po svarstymo pritarta.

16.24 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3328(2) (svarstymas)

Rezervinis 2 klausimas – Energetikos įstatymo Nr. IX-884 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3328(2). Svarstymo stadija. Į tribūną kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją M. Skritulską, kad pristatytų komiteto išvadą.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Komitetas bendru sutarimu pritarė įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar kviečiu J. Urbanavičių, kad pristatytų komisijos išvadą.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Energetikos ir darnios plėtros komisija taip pat svarstė šį įstatymą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Pasiūlymų nėra. Apsispręskime balsuodami dėl rezervinio 2 klausimo – projekto Nr. XIVP-3328. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 110: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 12. Po svarstymo pritarta. Ekonomikos komitetas siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galime bendru sutarimu tam pritarti? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta svarstymui skubos tvarka.

16.26 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3015(2) (svarstymas)

Darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3015(2). I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paprašyti pertraukos iki kito posėdžio, kadangi dabar žiūrėdama suvestinį tekstą aš, tiesą sakant, nelabai suprantu, kaip yra atsižvelgta į Vyriausybės pasiūlymus, ir nelabai matau galimybių prašyti už Vyriausybės pasiūlymus balsuoti taip, kaip dabar komiteto yra parengtas tekstas svarstyti. Prašyčiau vis dėlto iki rytojaus pertraukos, kad būtų galima išsiaiškinti, kas ten dabar yra sudėta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Darau prielaidą, kad frakcijos vardu, gerbiamas pone Skverneli. A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiama Pirmininke, prielaidos turbūt negalima daryti – reikia klausyti pažodžiui, ką sako. Nebuvo frakcijos vardu. Tai aš frakcijos vardu prašau daryti šio klausimo svarstymo pusės valandos pertrauką.

Ir paklausiu premjerės, kas gi pasikeis, jeigu nesupranta kažkokių formuluočių šiandien, iki kito posėdžio? Formuluočių išliks tokios pačios. Kaip suprantu, skaityta, tekstas taip pat yra skaitytas, tai kas pasikeis iki kito posėdžio? Todėl frakcijos vardu prašau pertraukos, pusės valandos šio klausimo svarstymo pertraukos.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, du dalykai. Premjerė turi teisę prašyti ir Vyriausybės vardu. Tai vienas dalykas. Antras dalykas, jūs puikiai žinote, kad... (*Balsai salėje*) Antras dalykas, jūs žinote, kad yra pagal prašymo eiliškumą.

Prašau. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš noriu, kad už Vyriausybės išvadą būtų galimybė balsuoti. Taip, kaip dabar yra pateiktas tekstas, Vyriausybės visa išvada yra sudėta į vieną krūvą ir tikrai nėra kaip už ją balsuoti. O aš vis dėlto norėčiau, kad būtų balsuojama už Vyriausybės išvadą. (*Balsai salėje*) Sutvarkykite suvestinį tekstą.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, aš siūlau neįsivelti į diskusijas apie tai, kas pasikeis. Apsispręskime balsuodami, ar pritariame pertraukai iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*) Buvo siūlymas.

Balsavo 97: už – 58, prieš – 13, susilaikė 26. Pertraukai iki kito posėdžio pritarta.

A. Širinskienė norėtų replikuoti po balsavimo.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Vis dėlto, Pirmininke, kadangi jau kelintą kartą čia iškyla tas klausimas, gal pasakytumėte, kuriuo Statuto straipsniu remdamasi premjerė gali prašyti pertraukos Vyriausybės vardu?

PIRMININKĖ. Žinoma, pasakysiu. 162 straipsnio 2 punktu. A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Gerbiama Pirmininke, tikrai su visa pagarba ir be emocijų, bet tikrai norėčiau paklausti, kokių būdu komitetas dabar, paėmus pertrauką, galės grįžti prie svarstymo? Komitetas yra priėmęs išvadą po svarstymo. Tą išvadą plenarinių posėdžių salėje reikia apsvastyti ir priimti arba vienokią, arba kitokią išvadą. Jeigu yra pasiūlymų, kažkokių nesupratimų, klaidingų formuluočių, iki priėmimo stadijos yra registruojamos pataisos, komitetas vėl apsvartato ir jos bus... Aš taip įsivaizduoju procedūrą. Kaip čia mes procedūriškai dabar?

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš, kaip vedanti posėdį, girdžiu pasiūlymą daryti pertrauką iki kito posėdžio ir teikiu jį balsuoti. Toks yra mano vaidmuo.

A. MAZURONIS (DPF). Bet komitetas vis tiek nebegalės grįžti prie formuluočių svarstymo stadijoje, nes jis jau priėmė išvadą.

PIRMININKĖ. Jeigu negalės, mes kitame posėdyje svarstysime tą patį. Aš nematau problemos ir nesuprantu priekaištų man, kaip Seimo posėdį vedančiai, esmės.

Prašau. I. Šimonytė, po to A. Širinskienė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Vyriausybės išvada yra iš penkių punktų. Aš norėčiau, kad Vyriausybės išvada būtų taip ir pateikta, kad būtų galima prašyti balsuoti dėl konkretaus Vyriausybės pasiūlymo konkretaus punkto, o ne dėl visos išvados, nes toje išvadoje yra ne tik pasiūlymai dėl įstatymo projekto, bet taip pat ir tam tikri pastebėjimai.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš grįžtu, Pirmininke, prie savo klausimo, nes 162 straipsnio 2 dalyje kalbama apie skubos tvarką, o ne apie pertraukos prašymą. Diskusija vyksta dėl pertraukos prašymo ir jūs sakėte, kad Vyriausybės vadovė gali prašyti pertraukos Vyriausybės vardu. Būkite maloni, nurodykite tą straipsnį, kuriuo jūs remiatės, nes mes Statute kažkodėl to straipsnio nerandame.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, premjerė I. Šimonytė, prašydama pertraukos, tikriausiai gali jos prašyti...

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Jinai jos neprašė frakcijos vardu. Nėra numatyta Vyriausybės vardu...

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, jūsų prerogatyva...

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). ...galimybės prašyti pertraukos.

PIRMININKĖ. ...yra mane skūsti Etikos ir procedūrų komisijai, nes aš nestatutiškai suteikiau pertrauką, kuomet nebuvo pasakyta – frakcijos vardu. Nors atkreipiu dėmesį, kad ne vieną kartą yra buvę taip, kad kolegos ir iš opozicijos paprašo pertraukos ir nepasako, kad tai yra frakcijos vardu. Tai nėra, matyt, toks klausimas, kuris nėra buvęs mūsų praktikoje.

R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. (Balsai salėje) Nešaukite, pone Skverneli.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Kadangi buvo paprašyta pertraukos, vėliau buvo klausama iš salės ir kolegų, ir Pirmininkės, ar tai yra frakcijos vardu, mes tą savo prašymą įgarsinome. Yra buvę ne sykį, kad atsistoja kolega ir sako: prašau pertraukos. Tada pirmininkas: ar jūs prašote frakcijos vardu? Taip. Ir viskas. (Balsai salėje) Apie ką aš meluoju? (Balsai salėje)

PIRMININKĖ. A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš grįžtu prie eiliškumo. (Balsai salėje)

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Taigi mes buvome... Jūs šaukėte, ar tai yra frakcijos vardu? Mes sakėme – taip, tai yra frakcijos vardu. (Balsai salėje)

PIRMININKĖ. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Grįžtame prie eiliškumo. Vadinasi, I. Šimonytės prašymas buvo ne-statutinis. Tada pirmasis statutinis prašymas buvo kolegos prašymas dėl pusvalandžio. Dabar at-eina Konservatorių frakcijos vadovė ir taip pat prašo pertraukos iki kito posėdžio. Balsavimo eilės tvarka yra tokia, kad mes dabar turime balsuoti dėl A. Mazuronio pasiūlymo.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, Seimas jau apsisprendė dėl pertraukos iki kito posėdžio. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš noriu atkreipti kolegų dėmesį – taip, nenuskambėjo žodžiai „frakcijos vardu“. Tie žodžiai nuskambėjo iš vietos ir tie žodžiai patvirtinti visų konservatorių balsais, išskyrus vieno neklaužados – P. Saudargo. (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Replikos išsakytos.

Darbotvarkės rezervinis 4 klausimas – Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3391. Pateikimas. Kviečiu į tribūną ministrę A. Armonaitę. Ji ir pateiks šį projektą.

A. Mazuronis norėtų dar kartą pasisakyti.

A. MAZURONIS (DPF). Aš tik šiek tiek noriu, Pirmininke. Kas nors man galite atsakyti, kas pasikeis iki kito posėdžio komiteto suformuluotoje išvadoje, kurią komitetas jau yra priėmęs? Niekas nepasikeis.

PIRMININKĖ. Matyt, trečią kartą premjerė atsakys į tą patį klausimą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dar kartą noriu atkreipti dėmesį į tai, kaip dabar pateiktas suvestinis tekstas. Suvestiniame tekste visa Vyriausybės išvada yra sumesta į vieną krūvą. O pasiūlymas, kuriame yra siūloma, jog Vyriausybė nustatytų tvarką, kaip yra įrengiami greičio matuokliai, yra esminis. Jeigu Seimas tą patvirtina, tuomet atsiprašau, bet kiti pasiūlymai netenka prasmės, nes tai prieštarautų pirmam pasiūlymui. Aš noriu, kad dėl jo būtų balsuojama, todėl Vyriausybės išvadą prašau išdalinti gabalais.

16.33 val.

Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3391 (pateikimas)

PIRMININKĖ. A. Armonaitė pristatys rezervinį 4 klausimą. Prašau.

A. ARMONAITĖ (LF). Gerbiami kolegos, visų pirma šio įstatymo pakeitimą noriu pradėti nuo džiugių žinių, kurios pasiekė mus visai neseniai. Tai yra penktadienį Lietuva pirmą kartą istorijoje pateko į pažangiausių Europos valstybių dešimtuką – užimame 7 vietą iš 35 Europos atvirų duomenų reitinge. Norime kilti toliau, norime, kad tai nebūtų pabaiga, ir toliau kuriame teises prielaidas, kaip atverti daugiau duomenų mūsų piliečiams, verslui ir visiems, kas tiktai galės jais atvirai naudotis.

Teikiu jums Vyriausybės patvirtintą ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtą Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Iš esmės yra du tikslai. Pirmasis tikslas – siūlome praplėsti įstatymo taikymo sritį, apimant visus valstybės valdomus subjektus, vadinasi, įstatymą taikyti ir akcinėms bendrovėms ar uždarosioms akcinėms bendrovėms, kuriose valstybei arba savivaldybei tiesiogiai arba netiesiogiai priklauso akcijos ir kurios teikia bet kurios srities viešąsias paslaugas. Ankstesniais įstatymo pakeitimais mes jau įpareigojome didžiąją dalį akcinių bendrovių ir uždarųjų akcinių bendrovių atverti duomenis, tačiau daugiausia tai buvo, na, išvardintose srityse veikiančios bendrovės, tokios kaip dujų ir šilumos ūkio, energetikos, vandentvarkos, transporto, oro uostų, uostų, pašto paslaugų, naftos ir dujų gavybos, anglių, kietojo kuro žvalgybos ir gavybos, viešojo keleivinio transporto, oro susisiekimo paslaugų teikimo. Likusiems valstybės valdomiems subjektams įstatymas nėra taikomas ir mes šiais įstatymo pakeitimais išspręsimė šią problemą. Tokių bendrovių, kurioms įstatymas bus taikomas, yra 94. Jeigu kam nors įdomu, galiu pasakyti, kad, pavyzdžiui, yra tokia Nacionalinė plėtros įstaiga, tai yra Vyriausybės įstaiga, ji taip pat turės atverti savo duomenis.

Antrasis tikslas yra teisinis aiškumas, kurį įvedame ir siūlome įstatyme aiškiai nurodyti, kad didelės vertės duomenų rinkiniai atveriami pagal ES reglamente nustatytą tvarką ir sąrašą. Tai yra daugiau toks techninis pakeitimas. Galbūt galėtumėte paklausti, kas yra tie didelės vertės duomenų rinkiniai? Tai yra tokie rinkiniai kaip geoerdviniai duomenys, žemės stebėjimas, aplinka, meteorologiniai duomenys, statistika, bendrovės, bendrovių valdymas nuosavybės teise, judumas ir kiti dalykai.

Prašau pritarti įstatymo pakeitimams. Judėkime pirmyn, kad ne tik reitinguose dar geriau atrodytume, negu jau pavyksta, bet ir tiesiog daugiau inovacijų sukurtų mūsų verslas, mokslas ir bet kas, kas domisi tais valstybės valdomais duomenimis. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Ažuolas dėl vedimo tvarkos.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Prašau pertraukos dėl šio klausimo iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Prašoma pertraukos iki kito posėdžio.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Arba Vyriausybės vardu, koks skirtumas. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKĖ. Atsiprašau?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Frakcijos vardu pertraukos iki kito posėdžio. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu? Bendru sutarimu? Bendru sutarimu pertrauka iki kito posėdžio, tai yra iki rytdienos. Dėkui.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iki galo sutvarkyti.

16.38 val.

Kelių transporto kodekso 8² ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3392 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Rezervinis 5 klausimas – Kelių transporto kodekso 8² ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3392. V. Ažuolas norėtų pasisakyti.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Dėl šio klausimo taip pat frakcijos vardu prašome pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, dar kartą prašoma pertraukos. (*Balsai salėje*) Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Balsuojame.“*) Balsuojame. Kas pritariate pertraukos prašymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 91: už – 39, prieš – 48, susilaikė 4. Pritarta pertraukai iki kito posėdžio. Taigi mes apsvaistėme visus klausimus, kuriuos šiandien buvome numatę, ir baigiame posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 337 STENOGRAMA

2023 m. gruodžio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas. Gerbiami kolegos, pradedame gruodžio 19 dienos, antradienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. Užsiregistravo 113 Seimo narių.

10.00 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. gruodžio 19 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. A. Palionis.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paprašyti iš popietinės darbotvarkės privalomai įtrauktą į darbotvarkę klausimą, projektą Nr. XIVP-3348, perkelti į ketvirtadienio posėdžio darbotvarkę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašom. D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiami kolegos, ištis turime labai darbingą savaitę, iš esmės pasiraitoję rankoves dirbsime tiek antradienį, tiek ketvirtadienį, tiek šeštadienį, nes turime nebaigtų darbų iki Kalėdų. Norėdami juos visus užbaigti, ištis turėtume užbaigti vieną pagrindinių, ko gero, šio mėnesio darbų, tai yra prašom įtraukti rezoliucijos dėl pasitikėjimo mūsų Seimo Pirmininke V. Čmilytė-Nielsen projektą Nr. XIVP-3417. Nes kol to nepadarėme, kol nepasitikrinome, ar tikrai galime dirbti visus darbus, mes neužbaigsime visų darbų. Todėl prašom įtraukti į darbotvarkę šį klausimą ir visiems balsuoti už, nes pasitikrinti vis dėlto reikėtų.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, gerbiama Pirmininke, komiteto esu įpareigotas paprašyti išbraukti Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo projektą. Komitetas šiandien svarstė pataisas. Reikia techniškai sutvarkyti, kad įstatymas įgautų reikiamą kokybę. Todėl mes trečiadienio posėdyje jį, taip sakant, pasvarstysime ir ketvirtadienį galėsime priimti.

PIRMININKĖ. Aš atsiprašau, kuris projektas?

A. SYSAS (LSDPF). Pagal seną darbotvarkę 2-18 klausimas. Paramos būstui įstatymas.

PIRMININKĖ. Supratau, projektas Nr. XIVP-3326. Gerai. Prašom. I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Prašyčiau iš vakarinio posėdžio į rytinį posėdį perkelti Odontologų rūmų įstatymo projektą, taip pat ir lydimąjį. Ten likęs tik priėmimas, motyvai yra išsakyti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Daugiau pasiūlymų nematau. Apsispręskime balsuodami, o kur galime, galbūt ir bendru sutarimu. A. Palionis prašo darbotvarkės 2-31 klausimą, projektą Nr. XIVP-3348, privaloma tvarka įrašytą į šios dienos darbotvarkę, atidėti, teisingiau, perkelti į ketvirtadienio posėdį. Ar galime bendru sutarimu? Dėkui.

D. Gaižauskas, matyt, frakcijos vardu, nors nebuvo pasakyta, bet frakcijos vardu prašo įtraukti į šios dienos darbotvarkę Seimo rezoliucijos „Dėl pasitikėjimo Seimo Pirmininkės tolesniu darbu“ projektą Nr. XIVP-3417. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate šios rezoliucijos įtraukimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 122: už – 35, prieš – 65, susilaikė 22. Pasiūlymui nepritarta.

Toliau nuskambėjo A. Syso siūlymas dėl darbotvarkės 2-1 klausimo, projekto Nr. XIVP-3326. Ar galime bendru sutarimu pritarti pasiūlymui? Galima. Dėkoju. Ir I. Pakarklytė taip pat, manau,

frakcijos vardu prašo odontologus įrašyti į rytinį posėdį. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. (*Balsai salėje*) Gerai, prašo balsuoti. Kas pritariate tam, kad Odontologų rūmų įstatymo projektas bei lydimasis, dėl kurių liko tikrai balsavimas, būtų perkelti į rytinį posėdį? Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 122: už – 101, prieš – 2, susilaikė 19. Pritarta dėl perkėlimo į rytinę darbotvarkę.

Ir dėl visos darbotvarkės apsispręsimė. Ar galime bendru sutarimu? Balsuojame. Gerai, pabalsuokime. Kas pritariate darbotvarkę, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 126: už – 93, prieš – 2, susilaikė 31. Darbotvarkę pritarta.

A. Širinskienė – replika po balsavimo.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Man tai keista, kolegos, kad mes taip lengvai daliname apkaltas už mygtuko paspaudimą, bet niekaip nesugebame įvertinti Seimo Pirmininkės galimybių toliau dirbti arba bent jau atsiprašyti ir pripažinti, kad korupcija Lietuvoje yra tapusi norma. Aš manau, ir Seimo Pirmininkės tam tikras interesas būtų vieną kartą pasitikrinti Seime arba bent jau viešai atsiprašyti dėl jos partijoje susiklosčiusios situacijos. Ką iki šiol girdėjome, tai yra sistemingas problemos neigimas, aiškinimas, kad aš nepažįstu tų savo kolegų, su kuriais tiek metų buvo dirbta ir 2012 metais eita į Seimo rinkimus. Aš tik raginu Seimo Pirmininkę viešai atsiriboti nuo tų savo partijos nuteistų asmenų ir atsiprašyti žmonių.

Bent jau tiek būtų iš to Seimo, kuris tikrai dažnai mato krislą kito akyse ir vertina įvairius mygtuko paspaudimus kaip didžiausią nusikaltimą, bet nesugeba įvertinti nuteistos partijos dalyvavimo koalicijos veikloje. Aš tikrai tikiu, kad I. Šimonytė pasakys, kad greičiausiai šitam Seimui reikia eiti lauk, kaip kažkada kartojo G. Landsbergis.

PIRMININKĖ. Dėkui. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš gal po pono D. Gaižausko pasisakysiu, jums leidus.

PIRMININKĖ. Ponas D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). O kodėl jūs bijote manęs, mano pasisakymo? Išties tada, jeigu jūs stovite irgi prie mikrofono...

Tai, gerbiami kolegos, kai stebi valdančiųjų veiksmus ir raginimus nebalsuoti už pasitikėjimą Seimo Pirmininke, tai neina jūsų suprasti. Jūs pasitikite ja ar ne? Kita vertus, mes bijome tos elementarios procedūros, tos, kuri yra numatyta. Jeigu jūs ja pasitikite, pabalsuojate ir tada visai Lietuvai parodote, kad viskas gerai su Seime esančia situacija. Matome, kad dabar gi Seimas nepritarė.

Gerbiamoji Pirmininke, aš į jus kreipiuosi. Išties nėra ko jus kaltinti, kuo jus kaltinti, ar ne, bet situacija yra tokia nepavydėtina. Išties visas šešėlis krenta ne tik ant jūsų, bet ir ant viso Seimo. Priimkite normalų sprendimą – galbūt nusišalinkite nuo partijos, atsiribokite, nebūkite pirmininke arba atsisakykite savo pareigų.

Visuomenė kiekvieną kartą klausia: kas vyksta pas jus Seime? Jau negana to, kad Teisingumo ministerija ignoruoja prokuratūros raštus nepradėti tam tikrų procedūrų, nes žemės pakeitimo procedūros yra nepakeistos, išvis, sako, teisinis nihilizmas pas jus. Čia Domeikavos klausimas, į kurį jūs turėtumėte irgi įsigilinti, nes Lietuvoje teisingumo trūksta labai stipriai. Ko mes norime iš žmonių, jeigu mes patys, Seimas, rodome, ką turime daryti ir ko neturime daryti? Aš jūsų prašau imtis tada iniciatyvos.

Dabar, kai išklausysiu gerbiamą premjerę, tai aš jau galiu ir nuspėti. *Nu*, tai, gerbiama premjere, parodykite savo tikrąjį veidą arba tą cinizmo viršūnę, kurią tikėjosi iš jūsų lūpų dabar išgirsti.

PIRMININKĖ. Mielas kolega, aš visgi norėčiau atsakyti į kelis dalykus, kurie nuskambėjo. Aš į jūsų dalies gerbiamų kolegų iš opozicijos klausimus praėjusią savaitę detalčiai atsakiau. Tuos klausimus jūs vėl kartojote, nors aš tikrai detalčiai ir į raštu suformuluotus, ir į žodžiu man užduotus klausimus stengiausi atsakyti taip, kaip galiu atsakyti. Šiandien galėčiau pakartoti tą patį. Tikiu, kad atsakymus savo esu pateikusi.

Toliau. Per mikrofoną Jūs sakote, kad yra įprastos procedūros. Jūs puikiai žinote ir aš puikiai žinau, kad yra įprastos procedūros. Jūs gi teigiate tai, kas nėra įprasta procedūra, ir kaltinate mane, nors aš šiame balsavime dėl rezoliucijos įrašymo ar neįrašymo korektiškumo dėlei net nedalyvavau.

I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Nesileisiu į debatus dėl to, kaip kam atrodo kieno veidas. Čia, žinote, yra skonio dalykas. Bet čia labai dažnai yra plasnojama Statutu. Statute ištis yra procedūra, tikrai tiek, kad ji yra ne tokia, apie kokią jūs kalbate. Susirenkate parašus ir inicijuojate normalų nepasitikėjimą Seimo nutarimu, slaptu balsavimu. Turbūt 29 balsus turite, jeigu 35 žmonės palaikė balsavimą. Tai yra ištis normali statutinė procedūra. Tai, kas buvo čia pasiūlyta, sakyčiau, yra labai įdomi procedūra. Turbūt ne viena bemiegė naktis yra praleista. Bet ji, tiesą sakant, nieko nereiškia. Tai nėra nepasitikėjimas, kurį pareiškė Seimas. Dėl tokios rezoliucijos 5 galėtų balsuoti už, 2 – prieš, ji turbūt būtų laikoma priimta, nors tai tikrai nėra Seimo nuomonė.

Kalbant apie visas tas čia buvusias apkaltas, esminis skirtumas ir yra tas, kad tos apkaltos yra inicijuojamos žmonėms už tai, ką jie patys padarė, o ne kažkas kitas padarė. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Tai ištis labai svarbu. Gerbiama premjere, ačiū už tą jūsų patikslinimą ir išsakytą mintį. Bet jūs turėtume suprasti, kad šitas procesas pasirinktas būtent atsižvelgiant į vieną iš jūsų partijos lyderių, tai yra A. Kubilių, jis 1994 metais būtų...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš siūlau neiti giliau į istoriją.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). ...tokią procedūrą Seimui ir pasiūlė. Mes vadovavomės precedentu, juolab žinodami, kad, esami valdantieji, galbūt sutiksime ir pritarsite tam. Tik dėl to. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkui. P. Saudargas dar nori pasisakyti ar jau baigiame?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų Seimas jau pasisakė. Jeigu jūs atkreiptumėte dėmesį, 87 parlamentarai balsavo, kad jūsų rezoliucija nebūtų įrašyta į darbotvarkę. Verdictas yra aiškus.

Kitas dalykas. Man atrodo, šita rezoliucija (aš ją labai atidžiai perskaičiau, nežinau, ar čia sėdintys opozicijos nariai visą ją perskaitė) įeis į politinės demagogijos klasikos vadovėlius. Visa rezoliucija iš esmės yra koneveikianti ir pasakojanti, kiek pridaryta blogo politinei sistemai ir taip toliau, bet pavadinimas skamba – dėl pasitikėjimo Seimo Pirmininke.

Paskutinis sakinyss lygiai taip pat konstatuoja, kad Seimas pasitiki, nepaisant ir vėl iškeltos problematikos. Kaip iš tikrųjų logiškai protaujantis žmogus turėtų balsuoti – už ar prieš? Tą pačią demagogiją jūs pats, gerbiamas Dainiau Gaižauskai, ką tik pademonstravote per šoninį mikrofoną sakydamas, va, kodėl jūs balsavote prieš ar susilaikėte, tai jūs nepasitikite. O jūs balsavote už. Tai jūs pasitikite? Jūs patys susipainiojote savo demagogijoje. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, baigiame diskusiją dėl rezoliucijos, dėl jos Seimas šiame etape jau apsisprendė.

10.13 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3129(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3129(2). Priėmimo stadija.

Gerbiami kolegos, aš atkreipiu dėmesį, kad balsavimas prasideda nuo dabar. Numatyta, kad tęsis iki 11 val. 55 min., nes priėmimai ir yra kolegų pasiūlymų.

Priėmimo stadija. Yra du straipsniai. Nė dėl vieno iš jų nėra gauta pasiūlymų. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai dėl viso. V. Mitalas kalbės už.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Čia svarbus sprendimas, paveiks virš 800 tūkst. asmenų – jie kitamet gaus didesnes pajamas. Iš viso per kadenciją NPD didėjo nuo beveik 400 eurų iki maždaug 750 eurų dabar. Šis didėjimas yra tikrai didelis, matomas ir ženklus. Kitais metais tas didėjimas turėtų duoti teigiamą poveikį ne tikrai didesnėms pajamoms žmonių kišenėse, bet ir palankesnei situacijai darbo rinkoje kurti. Mes gal mažai akcentuojame, bet tai, ką mato žmonės, skaičiuojantys užimtumą darbo rinkoje, labai aiškiai galime įvardinti, kad šiemet darbuotojų skaičius darbo rinkoje yra didesnis maždaug 1 %, nei buvo pernai. Ir šis skaičius leidžia tikėtis, kad Lietuvos ekonomika iš tikrųjų ir toliau judės į priekį, kad nedarbas nepradės

augti, kad Lietuvos ekonomika augs, kad dirbančiųjų skaičius taip pat augs ir NPD didinimas prie to prisidės, kad bus palankiau dirbti, negu sėdėti ir gauti bedarbio pašalpą. Tad NPD didinimas yra labai gera, aiški priemonė. Jinai buvo įrašyta koalicijos programoje, jinai buvo įrašyta taip pat ir koaliciją sudarančių partijų programose ir kviečiu dėl to balsuoti už.

PIRMININKĖ. Motyvai už – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Išties šis sprendinys yra nuoseklios Vyriausybės politikos rezultatas, taip nuosekliai stiprinamos paskatos dirbti ir mažinama pajamų nelygybė. Kitais metais minimalioji mėnesinė alga auga 10 %, neapmokestinamasis pajamų dydis – 20 %. Vadinasi, pajamos į rankas dėl šių dviejų sprendimų minimaliąją mėnesinę algą gaunančiam žmogui auga 76 eurai į rankas, o, pavyzdžiui, uždirbančiam 1 tūkst. eurų auga 30 eurų dėl neapmokestinamojo pajamų dydžio plėtros. Sprendimas paveiks virš 800 tūkst. žmonių, kurie uždirba iki vieno vidutinio darbo užmokesčio. Nuo kadencijos pradžios maksimaliai taikytinas neapmokestinamasis pajamų dydis augo net 52 % – nuo 607 iki 924 eurų ir nuo 2024 metų, tai yra kitais metais, 82 % minimaliosios mėnesinės algos yra tiesiog neapmokestinama gyventojų pajamų mokesčiu, taip nuosekliai mažinant darbo pajamų apmokestinimą. Dėl minimaliosios mėnesinės algos ir neapmokestinamojo pajamų dydžio sprendinių nuo kadencijos pradžios pajamos į rankas minimaliąją mėnesinę algą gaunančiam žmogui išaugo 261 euru, vadinasi, paskatos dirbti tikrai yra didesnės, tas atsispindi ir darbo rinkos rezultatuose. Jau matome, kad užimtumo lygis yra gana neblogas, vertinant ekonominę situaciją.

Na ir kartu su šiuo dydžiu taip pat yra didinamas asmenims su negalia taikytinas neapmokestinamasis pajamų dydis tokiu pačiu dydžiu. Priklausomai nuo negalios dydžio, NPD didėtų nuo 1 tūkst. 5 eurų iki 1 tūkst. 127 eurų ir nuo 935 eurų iki 1 tūkst. 57 eurų. Manau, kad šis sprendimas yra nuoseklus, kaip minėjau, Vyriausybės darbo rezultatas. Taip stiprinamos paskatos dirbti, mažinama pajamų nelygybė, todėl manau, kad šis sprendinys yra reikalingas.

PIRMININKĖ. Motyvai už – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Tai tikrai sveikintina didinti neapmokestinamąjį pajamų dydį, nes tai žmones skatina dirbti, kaip minėjo gerbiamas kolega V. Mitalas. Bet aš norėčiau paraginti vis dėlto tiek Vyriausybę, tiek visas kitas partijas šiek tiek mažiau didinti žmonių pajamas per minimaliojo atlyginimo kėlimą. Minimaliojo atlyginimo kėlimas stumia žmones iš darbo rinkos, priverčia juos pakeisti robotais ir sukelia papildomų nepageidaujamų šalutinių veiksnių, o šis sprendimas didinti neapmokestinamąjį pajamų dydį yra puikus mokesčių mažinimo pavyzdys.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-2 klausimo – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3129. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 127: už – 127, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimas priimtas. (*Gongas*)

A. Veryga – repliką. Labai kantriai, ilgai laukė. Prašau.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Aš noriu paprašyti visgi kitą kartą leisti Seimo nariams pasisakyti tuo laiku, kada yra logiška, nes dabar jau mano pasisakymas bus ne dėl šio balsavimo. Repliką aš norėčiau kolegai Pauliui pasakyti, kad mes mokomės, žinokite, iš geriausių.

Šita rezoliucija yra jau vadovėliuose, yra teikta, žodis žodin nurašyta nuo jūsų kolegės gerbiamo A. Kubiliaus. Mes iš tikrųjų mokomės iš istorijos – politinės demagogijos pradininkai esate jūs.

10.20 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2, 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3313(2) (priėmimas)

PIRMININKĖ. Tęsiame darbotvarkę. Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3313(2). Priėmimo stadija. Yra ke-

turi straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 112, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3313) priimtas. (*Gongas*)

10.21 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3314(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas – Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3314(2). Pakeitimą sudaro tik vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115: už – 113, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3314) priimtas. (*Gongas*)

10.22 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3315(2), Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo Nr. I-270 5 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3316(2), Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 1, 2, 5, 6, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VII skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-3317(2), Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo Nr. I-722 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3318(2), Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 4, 5, 6, 18, 22, 30, 39, 43², 43³ straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1077 14 straipsnio pakeitimo ir 13 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3319(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3315(2). Svarstymo stadija. Kviečiu A. Kupčinską, jis pristatys Ekonomikos komiteto išvadą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiama Pirmininke, kolegos. Komitetas svarstė, dalyvavo 11 komiteto narių ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Yra... Atsiprašau. Dėl 45 straipsnio yra Ekonomikos komiteto pataisa, registruota gruodžio 13 dieną. Gal galėtumėte pristatyti, pakomentuoti ir komiteto nuomonę? 33 puslapis.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Dėl 45 straipsnio 3 dalies, taip?

PIRMININKĖ. Taip.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Pritarti iš dalies. Ir komitetas...

PIRMININKĖ. Ar bendru sutarimu galime pritarti komiteto pritarimui iš dalies? Ar tinka šita redakcija? Prieštaraujančių nematau. Galime. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Taigi turime apsispręsti dėl viso projekto. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl viso bloko.

Atsiprašau, nerodė. Mano klaida. Grįžtame diskutuoti. Dabar rodo – V. Bakas. Diskusija. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Laurynai, padiskutuojame, nes tai yra ne paprastas klausimas, o klausimas, net ne su ekonomika susijęs, o su nacionaliniu saugumu. Mieli kolegos, šito įstatymo pagrindinė problema yra ta, kad mes savo paslaugas, susijusias su informacinių išteklių valdymu, atiduodame į privačias rankas. Šita diskusija vyksta keletą metų, bet štai iki šiol, kai mes pamatėme problemą, kai 2000... praėjusią kadenciją į mūsų pagrindines duomenų sistemas įsilauždavo

arba jos tapdavo kibernetinių atakų taikiniu, buvo įsilaužta, pavogti duomenys iš Užsienio reikalų ministerijos, viešai nuskambėjo kitų ministerijų... Tada valstybė ėmėsi labai rimtų veiksmų, kaip sukurti mūsų kibernetinės erdvės saugumą, mūsų informacinių sistemų saugumą. Buvo padaryti tam tikri veiksmai ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, sustiprinant Kibernetinio saugumo centrą, nustatant atsakomybę, ir 2020 metais Lietuva buvo šeštoje vietoje pasaulyje pagal pasaulinį kibernetinio saugumo indeksą.

Dabar šiuo įstatymu, iš esmės lobistiniu įstatymu, mes visas savo informacines sistemas perduodame teikti paslaugas, susijusias su jų valdymu, privačiam sektoriui. Tai yra didžiulė klaida, nes tai susilpnins mūsų kibernetinio saugumo sistemą. Pasaulis eina priešingu keliu – jisai konsoliduoja pajėgas, apsaugodamas kibernetinio saugumo sistemas, neskaido jų taip, kaip daroma dabar, siūloma daryti šiuo įstatymu, kad kiekviena savivaldybė, kiekviena ligoninė, kiekviena valstybės įstaiga galės pasirinkti skirtingą tiekėją. Tai yra didžiulė klaida. Tam, kad mes galėtume apsaugoti savo duomenis... Pavyzdžiui, nesenas geriausias pavyzdys buvo Vilniaus rajono savivaldybė: sustojo visų socialinių paslaugų teikimas ir, kaip girdėjome iš Telecentro, ji nesinaudojo, kiek suprantu, valstybės teikiamomis paslaugomis. Ir štai mes turime pasekmes.

Mes turime pasidarę monitoringą dar 2018 metais, pateikę rekomendacijas ligoninėms, savivaldybėms, ypač toms, kurių informacinės kibernetinio saugumo sistemos yra kiauros. Ir turėtume eiti tuo keliu, stiprinti ir centralizuoti jų apsaugą, nes sutikite, kad valstybė, investuodama į saugumo sprendimus ir juos centralizuodama, yra stipresnė ir pajėgesnė apsaugoti, pasirinkti priemones nei kokia nors nedidelė įmonė, kuri atskiros rajono savivaldybės arba ligoninės duomenis saugo savo serveriuose. Tai yra nesąmonė. Taip, tai yra dideli pinigai, kuriais suinteresuotos tam tikros lobistinės grupės, tai yra šimtai milijonų eurų, bet tai susilpnins mūsų nacionalinio saugumo sistemą.

Aš kreipiuosi į Gynybos komitetą, tikrai labai rimtai pasižiūrėkite ir atsipeikėkite, kas yra siūloma šiuo įstatymu. Todėl mano kvietimas šiuo atveju vis dėlto mūsų kibernetinį saugumą laikyti mūsų... prisiminti, kad tai yra mūsų nacionalinio saugumo sistemos dalis, ir nuosekliai tęsti tą politiką, kurią mes bendromis jėgomis ir su tuometine opozicija, Konservatorių partija ir liberalais, priėmėme praėjusią kadenciją. Tęskime ją. Kam mes griauame tai, ką mes sukūrėme? Lietuva tikrai gali pasigirti savo pasiekimais kibernetinio saugumo srityje ir apsaugoti savo žmonių duomenis, apsaugoti savo institucijų funkcionavimą, apsaugoti savo paslaugų teikimą.

Tikrai kviesčiau (taip paprastai nepritarsiu šiam projektui) vis dėlto grąžinti idėją, kuri įtvirtinta ir mūsų kibernetinio saugumo strategijose, kad valstybės informaciniais ištekliais galėtų rūpintis tik valstybė. Arba jeigu mes kažkokią dalį duodame privačiam sektoriui, tai nustatysime kriterijus, saugumo kriterijus, kvalifikacijos kriterijus, kuriuos tas sektorius turėtų atitikti, nes sutikite, saugoti duomenis, kurie yra galbūt šeimos arba kažkokie asmeniniai, asmeninė informacija, ir, tarkime, savivaldybių, ligoninių...

PIRMININKĖ. Laikas!

V. BAKAS (DFVL). ...arba mūsų registrų centrų informacija, yra du skirtingi dalykai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau diskutuoti niekas neužsirašė. Primenu, kad dėl 45 straipsnio buvo Ekonomikos komiteto pataisa, jai buvo pritarta iš dalies. Bendru sutarimu tam pritarrėme. Daugiau pataisų nėra.

Motyvai dėl viso projekto. Niekas neužsirašė kalbėti. Galime apsispręsti ir dėl pagrindinio? A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju. Na, vis dėlto šis įstatymo projektas yra rengiamas ir buvo parengtas tam, kad stiprintume savo nacionalinį saugumą. Tiesą sakant, gal būčiau ir nekalbėjusi, jeigu nebūtų buvę šios diskusijos tribūnoje. Pirmiausia mes įteisiname hibridinės infrastruktūros naudojimą, mažiname riziką prarasti svarbius duomenis saugodami juos tik Lietuvoje, nes duomenų centrai koncentruoti apie Vilnų ir šiose teritorijose, jų gal ir netikslinsiu. Diversifikacija, sakčiau, stiprina mūsų nacionalinį saugumą.

Taip pat noriu paneigti, kad valstybiniai duomenų centrai nebus naudojami. Jie bus naudojami, jie privalo būti naudojami ypatingos svarbos ir svarbiems duomenims saugoti. Irgi nereikėtų

klaidinti. Dar daugiau, privačiuose duomenų centruose saugomų duomenų kopijos privalės būti saugomos ir laikomos valstybiniame duomenų centre. Čia yra sudėti šie saugikliai.

Apskritai įstatyme kalbama apie funkcijų konsolidavimą, apie aiškos institucinės lyderystės įtvirtinimą, apie aiškų pareigūnų, kurie yra atsakingi už valstybės informacinius išteklius, įgalinimą, apie mūsų agentūros – Informacinės visuomenės plėtros komiteto – stiprinimą ne tik resursais, bet ir funkcijomis. Taigi tikrai labai prašau, kolegos, palaikyti šį svarbų įstatymo projektą. Turime ne tik džiaugtis jau esamomis elektroninės valdžios paslaugomis, ne tik reitingais, kur tikrai kylame, bet ir toliau eiti į priekį ir tvarkyti savo IT ūkį atsakingai tiek dėl inovacijų, tiek dėl nacionalinio saugumo. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš tiktai siūlau... Paklausius ministrės kalbos, toks išpuolis, kad jinai neskaitė įstatymo. Paskaitykite šio įstatymo 40 straipsnį ir jūs pamatysite, kad valstybės informacinių išteklių priežiūrą ir paslaugų teikimą yra siūloma pasirinktinai teikti valstybės arba privačiame sektoriuje. Nėra jokio imperatyvo.

Antras dalykas. Aš tikrai turiu abejonių, rimtų abejonių, kad lyderystę už valstybės informacinių išteklių priežiūrą prisiimtų Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Tai turėtų daryti Krašto apsaugos ministerija, nes tai yra nacionalinio saugumo klausimas. Ten dabar sutelktos geriausios kompetencijos. Jie tikrai puikiai tvarkosi, tai įrodo kibernetinio saugumo indeksas.

Dabar dėl politinių, pragmatinių interesų mes griuname sistemą, kurią pradėjome kurti. Ir nežinia netgi... Šiandien ministrė kalbėdama apie tai net neiškėlė vizijos, kokių jinai tikslų siekia, ką jinai nori pakeisti toje sistemoje, kuri tikrai tarptautiniu požiūriu neblogai atrodo. Galima padaryti geriau, bet dėl inovacijų ministerija nesiūlo nieko, kas susiję su saugumu. Siūlo tiktai tai, kas susiję su šių išteklių valdymo perėmimu. Man dėl to labai gaila. Tai yra didžiulė rizika.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai po svarstymo išsakyti. Apsisprendime balsuodami dėl pagrindinio bei lydimųjų. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 108: už – 83, prieš – 5, susilaikė 20. Po svarstymo pritarta.

V. Mitalas – repliką po balsavimo.

V. MITALAS (LF). Gerbiamoji Seimo Pirmininke, aš frakcijos vardu norėčiau skubos paprašyti dėl šio ir lydimųjų įstatymų projektų.

PIRMININKĖ. Seimas apsispręs. Ar galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuoti? Balsuokime. Kas pritariate skubai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 106: už – 76, prieš – 14, susilaikė 16. Pritarta.

10.35 val.

Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3172(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3172(2). Priėmimo stadija. Kviečiu pranešėją I. Haase į tribūną. Priėmimas pastraipsniui. Įstatymo projektą sudaro gana daug straipsnių. Dėl straipsnių nuo 1 iki 14 imtinai nėra gauta pasiūlymų. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 15 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės departamento pastabai komitetas pritarė. Teisės departamentas nurodo, kad pagrįstumo ir teisinio reguliavimo sistemiškumo bei nuoseklumo požiūriu diskutuotina projekto 1 straipsnyje dėstoma Vidaus tarnybos statuto 15 straipsnio 2 dalies nuostata. Teisės departamentas nurodo, kad jeigu siekiama nustatyti tokį reguliavimą, Statuto 15 straipsnio 2 dalis turėtų būti dėstoma taip: „Gavus Statuto 9 straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodytų duomenų, sudarančių pagrindą manyti, kad asmens tarnyba vidaus tarnybos sistemoje būtų nesuderinama su Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesais, arba Statuto 15 straipsnio 1 dalies 7 punkte nurodytų galimai kompromituojančių duomenų apie šį asmenį, sprendimą dėl asmens tinkamumo vidaus tarnybai, įvertinęs gautus duomenis, priima centrinės statutinės įstaigos vadovas.“ Kaip ir minėjau, komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti 15 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju. Dėl 16 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl 17 straipsnio yra gauta taip pat Teisės departamento pastaba. Prašau ją pristatyti ir komiteto nuomonę.

I. HAASE (TS-LKDF). Taip, čia Teisės departamento redakcinio pobūdžio pasiūlymas nurodo, kad vietoj žodžių „vidaus reikalų ministro nustatyta ir su teisingumo ir finansų ministrais suderinta tvarka“ siūloma įrašyti žodžius „statutinės įstaigos“. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl antros ir trečios Teisės departamento pastabų dėl to paties straipsnio?

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas taip pat pritarė, nes čia analogiška.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam 17 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta. Dėl 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl 27 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau ją pristatyti.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės departamentas nurodo (vėlgi redakcinio pobūdžio), kad siekiant teisinio aiškumo bei atsižvelgiant į tai, kad Statuto 27 straipsnis reglamentuoja būtent pareigūnų atranką į laisvas pareigūnų vietas, šio straipsnio 8 dalyje vietoje formuluotės „asmens, skiriamo į pareigūno pareigas“ vartotina formuluotė „pareigūno, skiriamo į kitas pareigūno pareigas“. Komitetas bendru sutarimu nepritarė. Komiteto argumentai: pagal Statuto 83 straipsnį buvę pareigūnai gražinami Vidaus tarnybos statuto 27 straipsnio nurodytu atrankos būdu, tai yra jie dalyvauja atrankoje ir laimėję atranką skiriami į pareigūno pareigas dar neturėdami pareigūno statuso, todėl siūloma formuluotė neatitiks Statuto 83 straipsnio nuostatų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti 27 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Dėkui, pritarta. Nuo 28 iki 53 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl 54 straipsnio yra Seimo nario A. Stončaičio pataisa. Prašau, gerbiamasis Algirdai, pristatyti savo pasiūlymą.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiami kolegos, tai bent jau visur esame deklaravę, visose grandyse, kad mūsų bendradarbiavimas ir pasitikėjimas socialiniais partneriais tikrai yra visiškas ir, manau, tas daugiau negu 30 metų bendro veiklos stažo, valdžios ir visuomeninių organizacijų, valdžios sektoriaus ir profsajungų judėjimų, kurie atstovauja darbuotojų interesams, taip pat ir įstatymų parengimo iniciatyvose, leidžia teikti šitą mano pasiūlymą.

O pasiūlymo esmė yra labai paprasta. Atsižvelgdamas į Seime svarstomą Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto naujos redakcijos projekto nuostatas, susijusias su pareigūnų apmokėjimo sistemos reglamentavimu, kuriomis siūloma nustatyti, kad darbo apmokėjimo sistemos gairės tvirtina, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais, vidaus reikalų ministras, teikiu pasiūlymą papildyti Vidaus tarnybos statuto 54 straipsnio 4 dalį, nustatant, kad darbo apmokėjimo sistemos gairės privalomai būtų derinamos ne tik su teisingumo ir finansų ministrais, bet ir su profesinių sąjungų organizacija, veikiančia šakos lygmeniu.

Aš manau, kad tai yra adekvatus siūlymas. Ir čia kai kurie pamastymai, kad galbūt teisėkūros iniciatyva iš valdžios yra perduodama į visuomenines organizacijas... Manau, tikrai toks požiūris yra kritikuotinas. Todėl, kolegos, aš siūlau palaikyti šitą mano teikiamą pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas kolega. Pirmiausia pasitikrinkime, ar yra 29 palaikantys šio siūlymo svarstymą. Balsuojame. Kas pritariate? Yra.

Prašom komiteto išvados dėl šio pasiūlymo.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas Seimo nario A. Stončaičio pasiūlymui nepritarė. Komiteto argumentai.

Pirma. Statuto 54 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad gairės turi būti suderintos su teisingumo ir finansų ministrais. Atkreiptinas dėmesys, kad gairės yra tvirtinamos ministro įsakymu – teisės aktu, kuris pagal teisėkūros taisyklės visais atvejais turi būti derinamas su suinteresuotomis institucijomis, įskaitant ir socialinius partnerius, profesines sąjungas, todėl siūloma nuostata būtų perteklinė. Šiuo metu gairių projektas, kaip ir kiti Statuto įgyvendinamieji teisės aktai, jau yra parengtas ir derinamas su profesinėmis sąjungomis, konsultuojamasi dėl jų pateiktų pastabų, teikiami argumentai dėl siūlomo reguliavimo, todėl siūlomas reguliavimas būtų perteklinis.

Antra. Statuto projekte numatyta, kad pareigūnų darbo apmokėjimo sistema, kuri bus tvirtinama kiekvienoje centrinėje statutinėje įstaigoje ir reguliuos konkrečios statutinių įstaigų sistemos pareigūnų darbo užmokestį, bus tvirtinama šakos kolektyvinėje sutartyje. Todėl bus užtikrinamas kiekvienos konkrečios šakos lygmeniu veikiančios profesinių sąjungų organizacijos dalyvavimas nustatant tos šakos pareigūnų darbo apmokėjimo sistemą.

Trečia. Siūloma nustatyti, kad gairės būtų suderintos su profesinių sąjungų organizacija, veikiančia šakos lygmeniu. Atkreiptinas dėmesys, kad Statutas taikomas keliose šakose dirbantiems pareigūnams, todėl nėra vienos šakos, kuri apimtų visus pareigūnus, kuriems taikomas Statutas. Šiuo metu yra sudarytos kolektyvinės sutartys šiose šakose: policijos, valstybinės sienos apsaugos, valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ir bausmių vykdymo. Todėl neaišku, kurioje šakoje ar šakose turėtų veikti profesinių sąjungų organizacija, su kuria turėtų būti suderintos gairės. Be to, šiuo metu šakos sutartys kai kuriose centrinėse statutinėse įstaigose nesudarytos – tai Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyboje prie Vidaus reikalų ministerijos, Viešojo saugumo tarnyboje prie Vidaus reikalų ministerijos. Todėl tokiu atveju šių įstaigų pareigūnams šakos lygmeniu jokia profesinių sąjungų organizacija neatstovautų ir taip nebūtų užtikrinamas šių pareigūnų lygiateisiškumas.

Ketvirta. Projekte nustatyta ministro įsakymo priėmimo procedūra yra analogiška ir kitoms Statuto nuostatoms, kurios nustato pareigą vidaus reikalų ministrui tam tikrus santykius sureguliuoti įsakymu, suderinti su teisingumo ir finansų ministrais. Todėl sistemiškai vertinant siūlomą reguliavimą tai galėtų reikšti, kad kitais Statute nustatytais atvejais ministro įsakymo nereikėtų derinti su profesinėmis sąjungomis.

Ir penkta. Pagal Darbo kodeksą yra informavimo ir konsultavimosi procedūra, kuri užtikrina profesinių sąjungų dalyvavimą, priimant sprendimus dėl dirbančiųjų socialinių ir darbo sąlygų. Tai galimybė pateikti pasiūlymus, argumentus ir sužinoti argumentus dėl siūlomo reguliavimo. Tačiau tokiu atveju paliekama galimybė darbdaviui priimti galutinį sprendimą, atsižvelgus į jo galimybes. Siūlomas reguliavimas reiškia, kad gairių projektas galės būti priimamas tik jį visiškai suderinus su šakos lygmeniu veikiančia profesine sąjunga. Todėl nors vienu atveju likus nesuderinamų nuostatų, tokios gairės negalėtų būti patvirtintos ir reikštų teisinį pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos neapibrėžtumą. Be to, šio konkretaus teisės akto suderinimas su šakos lygmeniu veikiančia profesine sąjunga suponuotų regimybę, kad teisėkūra perleidžiama profesinių sąjungų kompetencijai, nepaisant valstybės finansinių galimybių.

PIRMININKĖ. Dėkoju už tokią išsamią komiteto pozicijos prezentaciją. Dabar motyvai dėl pasiūlymo. A. Sysas kalba už.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, yra toks posakis: kuo toliau į mišką, tuo daugiau medžių. Tai pirmininkė, stovėdama tribūnoje, kalbėjo apie šakas ir toks vaizdas, kad pasiklydo tose šakose. Pasiimkite savo Vyriausybės programą ir paskaitykite, kas joje parašyta. Parašyta, kad stiprinsite socialinį dialogą, kad bendrausite su profsąjungomis, kad visą laiką atsižvelgsite, kad sprendimai turi būti aiškūs, išdiskutuoti. Dabar jūs ieškojote net penkių priežasčių šito nesilaikyti.

Paprasčiausiai čia mes gi kalbame apie gaires – net ne apie paskutinį sprendimą, o koks gi tas atlyginimas ir kokiomis formomis jis bus mokamas. Apie gaires! Tai čia yra, taip sakant, kaip apie svajones. Pasvajokime, kokie atlyginimai bus 2026 ar 2027 metais. Todėl aiškinti, kad ne visos profsąjungos, ne visose šakose kažkas tupi... Tai yra kolektyvinės sutartys. Taigi čia gerbiamo Algirdo tiesiai ir aiškiai parašyta: veikiančios šakos lygmeniu. Tos profsąjungos, kurios yra, tos ir derasi. Lietuvoje daug kur nėra profsąjungų, bet tos, kurios yra, jos ieško derybų objekto ir šneka si, ir kalbasi, ir pasirašo sutartis.

Jūsų pusėje sėdi ministrė M. Navickienė, kuri yra pasirašiusi. Su viena pasirašiusi, su kitais nepasirašiusi, ir dėl to ji šakose nepasiklysta. Kažkaip viskas gerai. Žino, ant kokios šakos kas yra, ir su tais pasirašo.

Manau, kad neaiškumą ne šita pataisa sukelia, o apskritai šitas įstatymas, nes čia atsiranda labai daug objektyvizmo... atsiprašau, subjektyvizmo: objektyvių kriterijų nėra, viršininkas nu-

spres, kas kokį atlyginimą, kokių būdu, kokia forma, kokio dydžio gaus. Tai čia yra neapibrėžtumas šito įstatymo, o ne tai, kad su profesine sąjunga reikės derėtis. Todėl aš kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Pirmiausia norėčiau atkreipti dėmesį, kad Vidaus reikalų ministerija visus rengiamus sprendimus dėl pareigūnų tarnybos visada derina su profesinėmis sąjungomis. Buvo taip pat pasakyta ir gerbiamos komiteto pirmininkės, kad tai numato ir atitinkamos teisėkūros taisyklės. Tai ir yra padaryta šiuo atveju, tai yra darbo užmokesčio gairės buvo išsiųstos derinti profesinėms sąjungoms. Mes tikrai dirbame nuolatos, vyksta ne vienas susitikimas ir derinimo procesas. Yra atsižvelgiama į pareigūnų profesinių sąjungų poziciją ir ieškoma kompromisų.

Kalbant apie kitus dalykus, taip pat svarbu atkreipti dėmesį, kad Vidaus tarnybos statute yra numatyta, kad darbo užmokesčio politiką kiekviena tarnyba taip pat turės suderinti su profesinėmis sąjungomis.

Taip pat atkreipia dėmesį į kitą aspektą, kad Darbo kodeksas numato konsultacijas. Tai taip pat yra nuolatos užtikrinama Vidaus reikalų ministerijos.

Na ir taip pat buvo paminėta, kad nėra vienos šakos. Jeigu būtų pritarta A. Stončaičio pasiūlymui, tiesiog tai būtų sudėtinga įgyvendinti ir tikrai nebūtų pasiekiamas tas rezultatas.

Tai tikrai noriu visus nuraminti, kad su profesinėmis sąjungomis yra ir bus ateityje glaudžiai dirbama ir bendradarbiaujama derinant visus teisės aktus, visas tvarkas, nes mūsų visų bendras interesas – pareigūnų gerovė ir motyvacija. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsisprendime balsuodami. Kas pritariate A. Stončaičio pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 120: už – 55, prieš – 7, susilaikė 58. Pasiūlymui nepritarta.

Turime apsispręsti dėl viso 54 straipsnio. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Balsuojame dėl viso 54 straipsnio. Kas pritariate jam, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 116: už – 71, prieš – 23, susilaikė 22. Straipsniui pritarta.

Dabar toliau 55 straipsnis. Dėl jo yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės departamentas nurodo, kad pagal Statuto 55 straipsnio 1 dalį pareigūnų pareiginės algos koeficientą nustato pareigūną į pareigas skiriantis asmuo, todėl nėra aiškus šios nuostatos santykis su minima Statuto 55 straipsnio 12 dalies nuostata, implikuojančia, kad centrinės statutinės įstaigos vadovas gali nustatyti konkrečius koeficientus net ne savo vadovaujamoje įstaigoje tarnaujantiems pareigūnams. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

Komiteto pasiūlymas skamba taip: centrinės statutinės įstaigos vadovas, atsižvelgdamas į skirtus valstybės biudžeto asignavimus ir siekdamas įgyvendinti pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos nuostatas, neviršydamas Statuto 54 straipsnio 4 dalyje nurodytose pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos gairėse nustatyto dydžio, gali priimti sprendimą dėl pareigūnų pareiginės algos koeficientų padidinimo tam tikru konkrečiu dydžiu, atsižvelgdamas į pareigūnų tarnybos patirtį ar pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus. Įgyvendindamas šį sprendimą, pareigūną į pareigas skiriantis asmuo nustato pareigūnams didesnius pareiginės algos koeficientus, tačiau neviršydamas pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje konkrečiai pareigybei nustatyto didžiausio pareiginės algos koeficiento. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti ir mes bendru sutarimu 55 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Balsuojame? Balsuojame dėl 55 straipsnio. Kas pritariate 55 straipsniui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 120: už – 71, prieš – 6, susilaikė 43. Straipsniui pritarta.

Dėl 56 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų. Pirmiausia pristatykite dvi pastabas. Vėliau K. Vilkauskas pristatys savo pasiūlymą.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Pirmoji pastaba. Teisės departamentas siūlo svarstyti, ar siūlymas į tarnybos stažą, įskaitant ir pareigūno pensijai gauti, įskaičiuoti laikotarpį, kai asmuo ėjo pareigas, nepriskirtas statutinėms pareigoms, derėtų su konstituciniu socialinės darnos imperatyvu, konstituciniais teisingumo, protingumo ir proporcingumo principais.

Komitetas nepritarė. Komiteto argumentai. Galiojantis Vidaus tarnybos statuto reglamentavimas nustato, kad, priėmus asmenį į vidaus tarnybą, pareigūnui į vidaus tarnybos stažą papildomai įskaitomi laikotarpiai, kai jis dirbo panašaus pobūdžio darbą pagal darbo sutartį. Tačiau Vidaus tarnybos statute numatytas laikotarpis apima tik laiką, dirbtą pagal šiuo metu negaliojantį Darbo sutarties įstatymą, netekusį galios 2003 m. sausio 1 d., kai įsigaliojo Lietuvos Respublikos darbo kodeksas. Ši situacija nėra teisinga, nes yra nedidelė grupė statutinių pareigūnų, kurių darbo santykiai, atsiradę iki Darbo kodekso įsigaliojimo, tęsiasi toliau ir jiems taikomos Darbo kodekso nuostatos, vykdomos funkcijos ir pareigos nesikeitė. Tobulinant darbų saugos reikalavimus ir atnaujinant saugos priemones, įrangą, techniką, darbas tampa artimesnis vidaus tarnyboje atliekamoms funkcijoms, negu yra tas darbas, kurį atliko dar iki Darbo kodekso įsigaliojimo. Todėl tikslinga nustatyti, kad visas laikas, dirbtas darbo sutarties pagrindais tiek pradėjus dirbti pagal Darbo sutarties įstatymą, tiek pagal Darbo kodeksą, jeigu vėliau šis darbuotojas būtų paskirtas statutiniu pareigūnu, būtų įskaitytas į vidaus tarnybos stažą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Vilkauskas pasiūlė pataisą dėl to paties straipsnio. Prašau pristatyti ją.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu dar kartėlį pasiūlymą ir noriu, kad įsiklausytumėte dar kartėlį į šio pasiūlymo esmę ir į profesinių sąjungų pareigūnus, kurie yra čia, į jų nuogastavimus. Kadangi labai svarbi pareigūnams motyvacija, tai šio pasiūlymo esmė, kad nereikia naikinti jau seniai nusistovėjusių socialinių garantijų. Mums svarbus kiekvienas pareigūnas. Jeigu dalis tų pareigūnų, kurių darbo stažas nesiekia, yra 18–19 metų, paliks tarnybą, tai tikrai bus pasiektas blogas rezultatas šios reformos. Mums svarbu kiekvienas pareigūnas, nes į jį valstybė investuoja. Pareigūnai irgi nori dėmesio ir nors šiekios tokios gražos. Profesinių sąjungų nuogastavimai yra teisėti ir jų negalima ignoruoti.

Pasiūlymo esmė – projekto 1 straipsnyje dėstomos Vidaus tarnybos statuto naujos redakcijos 56 straipsnio 2 dalį išdėstyti taip: „Priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą dydis yra 1 % pareiginės algos už kiekvienus metus, įskaičiuojamus pagal šio straipsnio 1 dalyje nustatytą vidaus tarnybos stažą, į jį papildomai įskaitant Valstybės tarnybos įstatyme nustatytą valstybės tarnautojo tarnybos stažą. Priedas už tarnybos Lietuvos valstybei stažą negali viršyti 30 % pareiginės algos.“ Išgirskime pareigūnus ir rūpinkimės mūsų piliečių saugumu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Darau prielaidą, kad yra 29 tikriausiai, ar ne? Taip, yra. Tuomet prašau komiteto nuomonės.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas Seimo nario K. Vilkausko pasiūlymui nepritarė. Komiteto argumentai. Analogiškam pasiūlymui jau buvo nepritarta 2023 m. gruodžio 6 d. komiteto posėdyje, taip pat 2023 m. gruodžio 12 d. Seimo posėdyje. Vykdamas visą valstybės tarnybos reformą, yra nuosekliai laikomasi pozicijos, kad priedas už stažą turi daryti vis mažesnę įtaką darbo užmokesčio dydžiui. Darbo užmokestis turi būti labiau orientuotas į asmens pasiektus rezultatus, todėl visoms darbuotojų kategorijoms, kurioms yra mokamas priedas už stažą, didžiausias galimas šio priedo dydis yra mažinamas iki 20 %, išlaikant, fiksuojant jau turimą priedo dydį tiems, kurie iki įstatymo įsigaliojimo turi užsidirbę daugiau nei 20 %. Šiuo požiūriu išskirti pareigūnus iš kitų darbuotojų nėra objektyvaus pagrindo. Pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos gairėse įtvirtinama, kad pareigūnų pareiginės algos koeficiento dydžio nustatymo kriterijus bus tarnybos patirties, tai yra tarnybos stažo, kriterijus, apibrėžiantis pareigybės specifiškumą, kai tinkamai atlikti darbą reikia atitinkamų profesinių įgūdžių taikymo patirties. Šis kriterijus taikomas tuomet, kai pareigūnų priedas už tarnybos Lietuvos valstybei stažą yra pasiekęs arba viršija 20 % pareiginės algos dydžio ir kai didesnė kaip 20 metų tarnybos patirtis kuria pridėtinę vertę. Taikant šį kriterijų rekomenduojama, kad pareiginė alga kasmet būtų didinama už kiekvienus paskesnius tarnybos toje pačioje statutinių įstaigų sistemoje metus.

PIRMININKĖ. Motyvai dėl K. Vilkausko pasiūlymo. A. Stončaitis kalba už.

A. STONČAITIS (DFVL). Mieli kolegos, aš manau, kad iš tikrųjų objektyviai statutinė vidaus tarnyba, gaila, yra pasiekusi valstybėje tą ribą, kad jeigu dar, neduok Dieve, sumažėtų pareigūnų, pagrindinių pareigūnų: tyrėjų, policininkų, ugniagesių, pasieniečių, paprasčiausiai jau mes turėtume kalbėti ir priimti galbūt tada labai greitus sprendimus, kaip reaguoti. Tas skaičius pareigūnų,

kuris šiandien liko darbuotis, paprasčiausiai jau su visais priedais, su kuo tik nori, negali atlikti tos apimties funkcijų, kurios yra reikalingos žmonių saugumui užtikrinti. Todėl, mieli kolegos, man yra keista girdėti, kad atlikus analizę skamba tokie žodžiai, kad nėra objektyvaus pagrindo išskirti statutinius valstybės tarnautojus. Nekalbėkime netiesos – tai būtina padaryti. Visa Europos Sąjunga, faktiškai kiekviena šalis turi atskirą ir finansavimo, ir tarnybos organizavimo mechanizmą, būtent statutinės tarnybos. Pažiūrėkime paskutinius atvejus, kurie yra skaudūs visuomenei, kurie yra įstrigę kiekvienam piliečiui, kurie sukelia nesaugumo jausmą – kodėl vadovo pasiaiškinimas yra, kad nepakanka pareigūnų reaguoti į situaciją? Mieli kolegos, būkime protingi ir aš siūlau tikrai palaikyti K. Vilkauskos pateiktą pasiūlymą. Iš to mes visi laimėsime.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, gerbiamas Algirdai, net neabejoju, kad tiek opozicijoje, tiek daugumoje nėra nė vieno tautos išrinktojo, kuris norėtų, kad mūsų statutiniai valstybės tarnautojai, pareigūnai jaustųsi kaip nors pažeidžiami ar gautų neorų atlyginimą. Ištisis dešimtmečius iš esmės valstybė galbūt nepakankamai skiria dėmesio ir finansavimo statutiniams pareigūnams, bet šiandien ir yra ta reforma. Dėl jos mes jau apsisprendėme praeitą kartą balsuodami ir nutarėme, kad visiems taikysime tą pačią sistemą, o tie statutiniai pareigūnai, kurie yra sukaupę stažo, visiškai nenukentės. Tačiau tiems pareigūnams, kurie prieis tarnybą 20 metų, bus taikomi kiti motyvaciniai kriterijai. Tikrai yra mūsų visų tikslas, kad mūsų brangių pareigūnų būtų geriausios sąlygos ir jų darbo užmokestis nuosekliai didėtų. Siūlau tikrai žvelgti sistemaiškai ir nepalaikyti šio pasiūlymo (dėl jo jau buvo apsispręsta), o pritarti visai sistemai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl K. Vilkauskos pasiūlymo. Kas jam pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 119: už – 51, prieš – 15, susilaikė 53. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar turime apsispręsti dėl viso 56 straipsnio, suredaguoto pagal Teisės departamento pastabą. Balsuokime. Kas pritariate 56 straipsniui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 106: už – 72, prieš – 15, susilaikė 19. Visam 56 straipsniui pritarta.

R. Tamašunienė – replika po balsavimo.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Aš vis dėlto balsuodama konkrečiai už šitą straipsnį noriu dar kartą pabrėžti, kad griunama motyvacinė pareigūnų sistema. Antras dalykas, pats Teisės ir teisėtvarkos komitetas sau prieštarauja. Sakėte, kad 20 metų tarnystės Lietuvos valstybei sukuria pridėtinę vertę. O štai 30 metų jau tos vertės nesukuria? Iš tiesų yra pažeidžiami teisėti lūkesčiai ir griunama motyvacinė sistema. Norint sukurti nauja, reikia palikti tai, kas gerai veikia, sena, o ne daryti pokyčius vien dėl pokyčių.

PIRMININKĖ. K. Vilkauskas taip pat norėtų replikuoti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama vidaus reikalų ministrė kalbėjo, kad derino su profsąjungomis, kad kalbėjo su profsąjungomis, kad turi kažkokį pritarimą. Gerbiama ministrė, pasižiūrėkite, ar čia yra pritariantys žmonės? Kurie čia yra? Pareigūnų profsąjungos atvyko šiandien ir jų daug gausiau yra. Ar jie pritarė? Jie tikrai nepritarė jūsų statuto projektui iš pat pradžių, nes nevyko tikras normalus dialogas. Kai buvo kalbama apie septynis punktus, dėl kurių profsąjungos sutarė kartu su Vidaus reikalų ministerija, tai mažiausiai buvo netiesa. Dėl to čia pareigūnai ir yra. Manau, kad jie toliau eis ir kovos dėl savo teisių. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Dumbrava. Taip pat replika po balsavimo.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Labai trumpai. Na, tikrai mes matome, kas paskutiniu metu darosi Lietuvoje, kiek daug yra nelaimingų įvykių. Ir visą laiką pareigūnai turi būti priekyje. Migrantai, Jonavos įvykiai šiandieną, neseni įvykiai Vilniaus rajone. Mes tikrai nematome motyvų išskirti pareigūnus iš valstybės tarnybos. Tie dalykai, apie ką kolega kalbėjo, motyvaciniai, kiti dalykai, bet tie motyvaciniai dalykai yra rekomendacinio pobūdžio, jie nieko nepareigoja. Taigi jeigu nebus asignavimų, nebus ir jokių priedų. Man taip atrodo.

PIRMININKĖ. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš vis dėlto negaliu nutylėti, kad tame balkone taip pat stovėjo žmogus, kuris kreipėsi į mane raštu šią vasarą, prašydamas statutinių institucijų darbo užmokesčio

fondą ateinančių metų biudžete padidinti 10 %. Ir tai buvo padaryta. Todėl man, tiesą sakant, skaudu dabar visus šiuos priekaištus klausyti, nes manau, kad buvo ne tik atsižvelgta į konkretų finansinį reikalavimą – buvo bent keletas derinimo ratų, buvo ieškoma, buvo atidėtas pateikimas Seimo plenariniame posėdyje tam, kad būtų maksimaliai atsižvelgta į profsąjungų pasiūlymus, kuriuos paskui įregistravo ministrė A. Bilotaitė. Aš atvirai pasakysiu, kad man skaudu girdėti, nes tai, ką aš girdžiu, nėra tiesa, deja.

PIRMININKĖ. Dar viena replika. Siūlau jas trumpinti ir tęsti priėmimą, nes tikrai dar labai daug straipsnių liko. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš labai trumpai. Kreipiuosi į salės darbuotojus: gal galite premjeri mikrofoną pastatyti arčiau, nes ji čia bėgiodama į apačią iš tiesų pavargsta besiaiškindama už visus savo ministrus ir už visus frakcijos narius. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Kolege, aš vis dėlto prašyčiau korektiškesnių pasiūlymų, nes tai, ką jūs sakote, nėra nei korektiška, nei kolegiška. Prašau. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Na, pasiklausęs Ministrės Pirmininkės gali įsivaizduoti, kad jinai žarsto savo pinigus: tam norėjau, tam daviau, tam nedaviau. Dabar jai skaudu. Tai yra mūsų pinigai ir sutarimo reikalas Seime priimant pagrindinį įstatymą – biudžetą, kaip tą pyragą padalinti.

PIRMININKĖ. V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Aš labai prašau nepainioti dviejų dalykų. Vienas dalykas yra padidinimas biudžete, o kitas dalykas yra motyvacinė sistema. Taigi reikėtų galvoti apie tą sistemą, apie motyvacinę sistemą. O ji dabar yra griauinama. Ir tada nereikėtų vartoti sąvokos „sisteminis“.

PIRMININKĖ. Replikos išsakytos. Dėl straipsnių nuo 57 iki 86 imtinai pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Dėl 87 straipsnio yra A. Vyšniausko pasiūlymas. Dėl priedo, atsiprašau. Dėl 87 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime jam taip pat pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Yra priedas, dėl kurio yra A. Vyšniausko pasiūlymas. Prašau pristatyti jį.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Taip, tai pirmasis pasiūlymas, labai techninis, suderintas su Vidaus reikalų ministerija rengiant galutinę išvadą. Tiesiog yra sulyginamos dvi pareigybės, tai yra pasienio užkardos vado ir muitinės įstaigos posto viršininko, taip pat atitinkamai pasienio užkardos vado pavaduotojo ir posto viršininko pavaduotojo, nes jos savo darbo pobūdžiu yra tos pačios kategorijos. Tiesiog sulyginamos kategorijos.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame, ar yra 29 palaikantys šio pasiūlymo svarstymą. Yra. Prašau, komiteto nuomonė.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvų nėra. Taigi apsispręskime balsuodami. Kas pritaria A. Vyšniausko pataisai (jai komitetas pritarė), balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 80: už – 71, prieš – 4, susilaikė 5. Pritarta.

Dabar turėtume apsispręsti dėl viso 1 straipsnio. Apsispręskime balsuodami. Kas pritaria visam 1 straipsniui su visais iki tol apsvaistytais straipsniais bei priedu, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 80: už – 72, prieš – 2, susilaikė 6. Visam 1 straipsniui pritarta.

V. Bakas. Replika po balsavimo.

V. BAKAS (DFVL). Kadangi iš tiesų mes girdėjome premjerės pasisakymą ir tikrai tas darbo užmokesčio fondo didinimas yra geras darbas, bet blogai tai, kad ateina ministrė, kuri apskritai nesiorientuoja, kaip jį paskirstyti, ir sugriauna visus gerus darbus. Todėl aš, tikėdamasis įtikinti premjerę, kad jos geri darbai ir intencijos nebūtų sugriauti, noriu paprašyti pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Jau dvi pertraukos buvo imtos dėl šio klausimo. Deja, nebegalime balsuoti dar dėl vienos pertraukos.

V. BAKAS (DFVL). Bet, premjere, jūs išgirskite. Ateina tiesiog jūsų gerų intencijų negebanti suprasti ministrė ir sugriauna. Lygioje vietoje sugadinate santykius su, ko gero, 20 tūkst. pareigūnų.

PIRMININKĖ. 2 straipsnis. Dėl jo yra taip pat viena A. Vyšniausko pataisa. Prašau pristatyti ją.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Vėlgi tai yra techninė pataisa, suderinta su Vidaus reikalų ministerija. Statuto projekto įgyvendinamosios nuostatos reglamentuoja atvejus, kai pagal naujos redakcijos statutą pareigūnų tarnybos trukmė yra ilgesnė negu pagal galiojantį reguliavimą, tačiau nėra sureguliuoti atvejai, kai pagal naujos redakcijos statutą tarnybos trukmė yra trumpesnė, negu šiuo metu pareigūnui taikoma tarnybos trukmė. Atsižvelgdami į tai ir siekdami užtikrinti pareigūnų teisėtus lūkesčius, siūlome nustatyti, kad pareigūnams būtų taikoma pagal galiojantį reguliavimą jiems nustatyta tarnybos trukmė ir kad būtų sudaryta galimybė pareigūnams jų prašymu taikyti trumpesnę tarnybos trukmę pagal naujos redakcijos statutą. Tai labai techninis klausimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 palaikantys šio pasiūlymo svarstymą? Balsuokime. Yra. Komiteto nuomonė. Prašau.

I. HAASE (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl viso... Ar galime bendru sutarimu pritarti A. Vyšniausko pataisai? Galime. Kitų balsų negirdžiu. Balsuokime dėl viso 2 straipsnio.

Balsavo 75: už – 73, prieš nebuvo, susilaikė 2. 2 straipsniui pritarta.

Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju.

Motyvai dėl viso įstatymo, tai yra dėl darbotvarkės 1-5.1 klausimo – projekto Nr. XIVP-3172. E. Dobrowolska – motyvai už.

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiami kolegos, jeigu mes kalbame apie statutinius pareigūnus, mes turime užtikrinti tarnybos patrauklumą tiek tiems, kurie nori prisijungti ar ateiti, tiek tiems, kurie lojaliai dirba Lietuvai. Ši reforma apima tas dvi grandis. Visų pirma yra sutvarkomos grindys tam, kad mes galėtume iš tikrųjų užtikrinti naujiems pareigūnams, kurie prisijungia prie tarnybos, galimybes gauti geresnę algą jau dabar, ne po 20 ar 30 metų. Taip pat svarbu ir tiems statutiniams pareigūnams, kurie ne pirmus metus ir ne dešimtmetį dirba Lietuvai, bet sąmoningai pasirenka vieną ar kitą grandį, nebūtinai aukščiausią, jų grindys taip pat turėtų būti adekvačios. Kai mes kalbame apie statutinius pareigūnus, mes negalime jų skirstyti. Visi statutiniai pareigūnai yra svarbūs. Taip, mes matome migraciją tarp tarnybų, todėl būtent šis projektas yra svarbus dėl to, kad sumažintume kategorijų skaičių, suvienodintume ir pagerintume sąlygas.

Atsimenu, dar prieš pusantų metų kalbėjome apie Kalėjų tarnybos reformą, apie galimus nuogaštavimus. Šiandien mes matome, kad, mažinant administracinį aparatą, motyvuojant pareigūnus, jie jau dabar porą mėnesių turi priemokas, nes galime racionaliau skirstyti lėšas. Tai labai norėčiau kviesti visus atsižvelgti į tai, kad su šiuo projektu yra planuojamas ir biudžetas (tai nėra tik biurokratinis pakeitimas), ir pinigai, kurie leis pakelti tas grindis, nes šiandien kai kurie pareigūnai turi nepaaiškinamai žemas algas.

PIRMININKĖ. A. Stončaitis – motyvai prieš.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiami Seimo nariai, šiandien Seime turime būtent paskutinę Vidaus tarnybos statuto naujos redakcijos ir lydimųjų įstatymų projektų procedūrą – priėmimą. Tikrai be jokio politikavimo kiekvienas sau užduokime klausimą: ar tikrai mes suprantame tą riziką, į kurią tokį teisės aktą priimdami mes vedame? Pažiūrėkime, koku pagreičiu auga registruojami A kategorijos įvykiai, tai yra susiję su smurtu pirmiausia prieš asmenį? Faktiškai padidėjimas yra du kartus ir nepaliaujamai tai auga. Šiandien iš esmės, kai toks didžiulis *nekomplektas*, tai yra tūkstančiai ir visas iš esmės tarnybas tai paliečia, paprasčiausiai tarnybos tiesiog jau nebegali adekvačiai reaguoti į besiklostančią situaciją.

Kitas dalykas, deja, bet mes objektyviai šiandien turime labai sparčiai senėjančią vidaus reikalų sistemą ir, pažiūrėkime, įstatymo projektu sakoma, kad lyg ir ištarnavusiems 20 ar daugiau metų niekas nesikeis, bet kaip sistema priartėjo prie ištarnavusių 19, 18, 17 metų, tai labai greitai ateis laikas, kai paprasčiausiai į situaciją reaguoti negalėsime. Nepamirškime, kad niekam nėra gėda, ir premjerui, ir Vyriausybei, derėtis su visuomeninėmis organizacijomis. Suomijos premjeras jau seniai derasi su profsajungomis dėl kitų metų biudžeto ir dėl to tikrai niekas nemato kokių nors problemos ar tragedijos. Ir mums lygiai taip pat rankos, matyt, nuo to visiškai nenukristų. Mieli kolegos, padarysime, patikėkite, klaidą, balsuokime prieš.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, naujas Vidaus tarnybos statutas atneš tikrai teigiamus pokyčius visai mūsų pareigūnų bendruomenei ir užtikrins ilgalaikę motyvaciją. Taip, šiandien yra kalbama apie tai, kad šiandien trūksta mums pareigūnų. Šiame Vidaus tarnybos statute kaip tik yra numatytos tokios priemonės, kurios padės mums spręsti šitą klausimą ir taip pat leis sustiprinti pareigūnų motyvaciją ir didinti tarnybų patrauklumą. Vienas iš svarbiausių Vidaus tarnybos statuto tikslų yra minimaliųjų pareigūnių algų koeficientų pirminės ir vidurinės grandies pareigūnams didinimas. Tam yra numatyti 24 mln. eurų. Šiandien mes visi kalbame, kad mums trūksta pareigūnų, kad juos reikia motyvuoti ir pritraukti, tai kaip mes juos pritrauksime, jeigu nepasiūlysime priemonių? Tai aš tikrai siūlau pritarti šitam projektui ir daryti realius darbus, o ne kalbėti.

Taip pat yra kalbama ir apie kitas priemones Vidaus tarnybos statute, tai yra lankstesnę ir teisingesnę darbo apmokėjimo tvarką, kurios daugybę metų laukia mūsų pareigūnų bendruomenė. Taip pat kalbame apie kuriamą personalo rezervą, kad galėtume, esant krizinėms ir sudėtingoms situacijoms, pasitelkti mūsų pareigūnus. Taip pat yra siūloma sukurti geresnę reabilitacijos sistemą. Tai yra taip pat labai svarbu pareigūnų bendruomenei, jos yra tikrai laukiama. Ir tos priemonės, susijusios su naujais pareigūnais, tai yra stipendijos, išmokos ir kitos motyvacinės priemonės, yra šiame statute ir jos tikrai padės mums pritraukti pareigūnų.

O kalbant apie tai, kad nebuvo diskusijų, aš tikrai dar kartą noriu patikinti, kad diskusijos vyko, ir ne viena. Derinimo su mūsų socialiniais partneriais procesas yra nuolatinis, nes tikrai noriu pažymėti, kad mes visi siekiame vienintelio tikslo...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). ...tai yra sustiprinti pareigūnų bendruomenę ir ją motyvuoti.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, Vyriausybės sumanymas gauti papildomų pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio žlugo. Pinigų algoms didinti iš esmės nėra, todėl jau yra imamasi gudrybės imituoti kokybinį pokytį viešajame sektoriuje ar valstybės tarnyboje, ar pareigūnų apmokėjimo, o tikrovėje kas yra daroma? Yra naikinami ilgamečiai socialinio dialogo pasiekimai, galų gale profsajungų vaidmuo ir panašiai – stažo priedo sumažinimas, darbuotojų autonomijos ir profsajungų galios sumenkinimas, priedo už laipsnį atsisakymas. Na, visa tai leidžia sukrapštyti šiek tiek tų lėšų didinti algas naujiems darbuotojams, bet iš esmės už naujų, jaunų darbuotojų algų padidinimą sumokės vyresni darbuotojai. Štai ir visa paslaptis, kaip yra gaunami pinigai. Tas pats yra valstybės tarnyboje, tas pats principas.

Todėl, kolegos, aš ne tik raginu balsuoti prieš, aš raginu visus politikus tiesiog nuspręsti labai paprastą dalyką. Kitos kadencijos Seime pirmas darbas bet kurios Vyriausybės, kad ir kas joje būtų, reikėtų tiesiog visas šitas valstybės tarnybos, pareigūnų darbo apmokėjimo reformas pristabdyti. Panašiai kaip 2016 metais mes padarėme su Darbo kodeksu, paprasčiausiai pristabdyti ir peržiūrėti. Nes negalima priimti tokių reformų, kai vyresni darbuotojai apmoka jaunesnių darbuotojų algų padidinimą. (*Plojimai*) Tai yra mūsų privačios darbo rinkos Achilo kulnas. Labai daug neteisybės privačioje darbo rinkoje yra būtent dėl to, kad vyresni apmoka jaunesniųjų algas. Tas pats yra bandoma prakišti valstybės tarnyboje. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Motyvai už – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Na, ištis labai sudėtinga klausyti priekaištų, kurie yra tuo pačiu metu vienas kitam prieštaraujantys. Tai atrodo, kad sistema yra bloga, nes negali pritraukti jaunų darbuotojų, ir tai yra tiesa, tai paskui pasirodo, kad sistema bus bloga vyresniems darbuotojams. O kas kada pasakė, kad 30 metų yra kažkoks ypatingas ženklas ar kažkoks ypatingas stažas, kad iki 30 metų stažas valstybės tarnyboje turi būti skaičiuojamas kažkaip ypatingai, o 32, 33 ar 38 jau ne? Tai tas žmogus kažkaip nevertingas tampa valstybės tarnybai, ar kas tai yra?

Mano supratimu, visi šitie dalykai yra išsprendžiami. Ir jie yra ne tik išsprendžiami, jie yra sprendžiami, nes yra numatytas konkretus mechanizmas darbo užmokesčio politikoje, kaip bus įvertinamas papildomas stažas žmonių, ypač jeigu tai yra lojalumas įstaigai. Nes tai yra ne šiaip

stažas, bet dar ir lojalumas konkrečiai įstaigai, ir tai kuria papildomą vertę įstaigai. Man atrodo, kad kažkokių labai keistų dalykų, daug argumentų mes čia bandomė suvelti į vieną krūvą.

Aš jau girdėjau tuos pačius argumentus, kai mes kalbėjome apie pedagogų darbo užmokestį. Numačius kitais metais ženkliai didesnę darbo užmokesčio fondą, vis tiek buvau kaltinama, kad kažkaip neįvertiname pedagogų, neatsižvelgiame, nes yra dalis profsąjungų, kurios yra nepatenkintos. Visada taip būna, bet vis dėlto pasižiūrėkime, ką tai reiškia praktiškai.

Praktiškai šitas statuto įgyvendinimas Teisingumo ministerijos pavaldumo įstaigoms reiškia 20 % didesnę darbo užmokesčio fondą kitais metais – 20 % vien tam, kad statutas būtų įgyvendintas. Vidaus reikalų ministerijoje yra šiek tiek kitaip, bet numatytos lėšos yra didesnės, negu yra reikalinga vien Vidaus tarnybos statutui įgyvendinti, kad būtų tų lėšų ir tos erdvės motyvacijai ir pareigūnams skatinti. Siūlau balsuoti už ir tikrai mažiau manipuliuoti, ir pasitikėti, kad dialogas tikrai gali leisti ateiti prie geriausių sprendimų. Ten ir einame.

PIRMININKĖ. V. Bakas – motyvai prieš.

V. BAKAS (DFVL). Tai gal ir pradėsiu nuo dialogo, apie kurį, deja, kalbėjo premjerė, ir aš, aišku, neabejoju, jį demonstruoja ministrė. Kaip jūs vykdate dialogą, parodo jūsų balsavimai. Mes su ponu A. Stončaičiu siūlėme pataisą – nustatyti, kad, formuojant darbo užmokesčio politiką, dalyvautų profesinės sąjungos. Didžioji jūsų dalis susilaikė, bet ponia ministrė, kuri pasakoja, kaip jinai tarėsi, balsavo prieš tokį dialogą. Tai aš įsivaizduoju, jeigu ji taip elgiasi salėje, kokia ta dialogo kokybė yra ne salėje?

Dabar grįžtu prie įstatymo projekto. Be abejo, tai galbūt pakelia žemesnės grandies, pirminės arba jaunų pareigūnų pajamas, bet jis nuleidžia lubas vyresniems pareigūnams. Faktiškai šito projekto taikinyje ir yra valstybei lojalūs pareigūnai, atiduodantys didžiausią patirtį, visą savo gyvenimą tarnybai. Kam reikia priešinti kartas? Aš nesuprantu, mieli konservatoriai, negi jūs negalite gyventi ko nors nesupriešinę? Kam tai daryti? Juk tam stažui po 1 % nereikia ten kažkokių kosminių pinigų. Tai yra tam tikra duoklė tai patirčiai žmonių. Tas pats su laipsniais.

Antras momentas, kur jau matau tikruosius ketinimus, tai yra grėsmė politizuoti visą sistemą. Štai kitais metais mūsų vidaus reikalų ministrė taps buhalterė – jinai nustatins, skaičiuos algas kiekvienam Lietuvos pareigūnui, nes tokias galias ji sau įsitvirtino statute. Kam to reikia? Vakarų šalių kompetentingi ministrai kalba apie pinigų plovimą, apie narkotikų prevenciją, apie kibernetinius nusikaltimus – apie tai, kas dera ministrui. Ji turėtų formuoti viešojo saugumo politiką, o ji taps buhalterė, nes taip yra paprasta priešinti. Tada tu esi matomas, tada apie tave kalba. Bet tu nekuri jokios vertės.

Tai, mieli kolegos...

PIRMININKĖ. Laikas!

V. BAKAS (DFVL). ...tikrai yra prastas sprendimas. Aš siūlyčiau grįžti apie jo...

PIRMININKĖ. Laikas!

V. BAKAS (DFVL). ...susitarti, suderinti interesus ir tada priimti sprendimus.

PIRMININKĖ. A. Vyšniauskas – motyvai už.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, man atrodo, kad šita diskusija yra pasiekusi tokį lygmenį, kur jau vieni kitų pradėdame negirdėti. Visoje šitoje diskusijoje ir svarstymuose komitetuose mes sužinojome iš esmės du dalykus. Pirmas dalykas, kad projektas buvo labai ilgai derinamas su profsąjungomis ir profsąjungos iš esmės jam pritaria. Taip, visada yra niuansų, kur profsąjungos galbūt nori kažko šiek tiek daugiau. Tai yra visiškai natūralu, visiškai teisinga ir toks yra profsąjungų darbas.

Kalbant apie stažus ir tą papildomą dalį iki 30 metų, visi puikiai žino, lygiai taip pat ir profsąjungos žino, kad tai yra numatyta darbo užmokesčio politikoje, kuri taip pat yra derinama su profsąjungomis. Viskas, kas yra žinoma, viskas yra aišku.

Tai šiandien mūsų pasirinkimas yra ne dėl stažo, ne dėl dialogo, o dėl to, ar nuo sausio 1 dienos pareigūnams augs darbo užmokestis, ar neaugs. Noriu, kad jūs suprastumėte, kad jeigu nepriimsime šito Vidaus tarnybos statuto, statutiniai pareigūnai liks vienintelė dar viešojo sektoriaus darbuotojų kategorija, kuriems nuo sausio 1 dienos nekils atlyginimai. Jeigu jūs įsivaizduojate, kad per šventinį kalėdinį laikotarpį susirinks ten opozicija, dar kažkas, priims naują statutą,

deja, žinokite, labai abejoju, kad taip įvyks. Vien jau procedūriškai to neįmanoma padaryti. Tai yra vienintelė galimybė nuo sausio 1 dienos padidinti atlyginimus statutiniams darbuotojams ir kviečiu tai padaryti šiandien.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš. Paskutinis kalba A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Na, čia kalbėjo ir dvi ministrės. Buvo kalbama apie susitarimus, apie dialogą. Tai aš gerai žinau bent vienos ministrės gebėjimą susitarti ir vykdyti dialogą iš Domeikavos pavyzdžio, kaip gerai tas dialogas įvyko. Kai sakoma, kad yra sutarta su profesinėmis sąjungomis, aš pasižiūriu į balkoną ir galvoju, su kuriomis čia profesinėmis sąjungomis yra sutarta. Žinote, koks man yra jausmas? Čia labai panašu kaip sveikatos sistemoje, kai ministras apvažiavo visus rajonus ir sako: su visais sutarėme. Vadinasi, pasakė savo nuomonę, tie, kas prieštaravo, liko kvailio vietoje, ir tai yra laikoma sutarimu. Tai nėra sutarimas. Jei būtų sutarta, profesinės sąjungos čia šiandien nesėdėtų. Sakoma, yra skirta jaunesniems darbuotojams pritraukti. O kokių būdu jūs užkamšysite skyles, atsirasiančias dėl tų, kurie šiandien išeis? Jeigu tie jaunesni darbuotojai ir ateis, koks yra planas tai skylėi uždengti, kai mes matome, kad pareigūnų jau ir šiandien trūksta? Sakoma, kad tai yra motyvacinė sistema, ji turėtų motyvuoti pareigūnus ateiti, dirbti, likti sistemoje. Jeigu pareigūnai sako, kad šita motyvacinė sistema jų nemotyvuoja, tai ką jinai motyvuoja? Ministeriją, konkrečiai ministrę asmeniškai motyvuoja? Mano supratimu, darbuotojus įtikinanti motyvacinė sistema šiandien rodytų kitą vaizdą salėje. Tikrai kviečiu nepasiduoti šiam buldozeriui. Kolegos, balsuokime šiandien prieš, nes visą šitą jėgą išsemti jau net nebereikės šios kadencijos Seimui...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. VERYGA (LVŽSF). ...jisai užkris kitos kadencijos Seimui ant galvos. Balsuokime prieš. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami.

Dėl vedimo tvarkos – R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, visų opozicinių frakcijų vardu kviečiu vadovautis 114 straipsniu ir Seimo Pirmininkei teikti balsuoti dėl vardinio balsavimo. Čia susirinkusios profesinės sąjungos stebi mus iš šono. (*Balsai salėje*) Yra tokia procedūra. Nežirkite, konservatoriai, nežirkite. Pradėkite skaityti Statutą. Yra tokia procedūra. 114 straipsnis – Seimo Pirmininkė privalo teikti balsuoti. Jeigu 1/3 Seimo narių pritaria, toks vardinis balsavimas vyksta. Todėl frakcijos vardu ir opozicijos vardu kviečiu šitą dalyką daryti.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, ar jums neužtenka mūsų vardų balsuojant? Neužtenka. Jūs norite su kortelėmis balsuoti? Aišku. Ačiū.

J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ši kolegos Remigijaus cituota nuostata likusi iš senų laikų, kai dar... (*Triukšmas salėje*) ...nebuvo to fiksuoto kiekvieno mūsų balsavimo internete. Dar bar kiekvienas jūsų balsavimas yra vardinis. Kiekvienas gali matyti.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Jurgi, skaityk Statutą. Šitas Statutas galioja nuo 2009 metų, kai persikėlėme į...

PIRMININKĖ. Prašau nešaukti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kai kurios nuostatos liko iš senų laikų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Pirmininke, aš vis dėlto siūlau skelbti balsavimą ir balsuoti, kaip yra parašyta Statute, nes tokios pasakos iš rūsio, kaip čia kolega Jurgis ką tik papasakojo, tai, na, Statute yra aktuali redakcija.

PIRMININKĖ. Kolege, aš prašau neižeidinėti ir neapdalinti visų epitetais kaskart, kai kalbate per mikrofoną, nes šiandieną tai darote tikrai kiekvieną kartą.

Prašau. V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gal J. Razma galėtų pasakyti baigtinį sąrašą Statuto punktų, kurių galima nesilaikyti? Taip išeina, kad kiekvieną kartą, kai kažką suranda, sako, viskas, senas dalykas, galbūt reikia pakeisti. Gal iš karto skirkite laiko baigtiniam sąrašui punktų, kurių galima nesilaikyti, kad Seimui būtų aišku. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Prašyčiau, kolega, neiškraipyti mano žodžių. Aš nesakiau, kad galima nesilaikyti. Jūs girdėkite, ką sakau. Aš sakau, kad kiekvienas mūsų balsavimas yra vardinis. Jeigu jūs norite gaišinti laiką, formaliai su kortelėmis čia balsuoti tuo parodomuoju vardiniu būdu, jūsų teisė, bet aš raginu nepalaikyti tokių siūlymų. Seimo Pirmininkė, žinoma, turi teikti balsuoti šį Remigijaus pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Visų pirma, laikantis to paties Statuto, kurio 114 straipsniu... Dėkoju už tokį parodymą, kad tikrai, matyt, reikia Statutą dar peržiūrėti sistemiškai, paanalizuoti ir atsisakyti galbūt kokių nors nuostatų, kurios dabar nėra labai logiškos. Visų pirma norėčiau paleisti balsavimą, ar yra 1/3 posėdyje dalyvaujančių Seimo narių, kurie palaiko šį pasiūlymą. Ar tikrai norite tokiu būdu tempti šio klausimo svarstymą? (*Balsai salėje*) Taigi, balsuojame. Kas pritariate R. Žemaitaičio, A. Širinskienės pasiūlymui dėl šio klausimo balsuoti popierinėmis kortelėmis, balsuokite už, kas manote kitaip, balsuokite kitaip. Paleidžiame balsavimą. (*Balsai salėje*)

Trečdalis yra. Reikalavimas statutinis. Posėdžio sekretoriatas eina spausdinti vardinių kortelių. (*Plojimai salėje*) Ačiū. Viskas gerai, nėra problemų. Einame toliau.

11.36 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 40 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2402(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6 klausimas. (*Šurmuly salėje*) Gerbiami kolegos... (*Skambinama varpeliu*) ...darbotvarkės 1-6 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2402(2). Liko tiktai balsavimas. Balsuokime dėl jo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 128: už – 104, prieš – 1, susilaikė 23. Elektroninių ryšių įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.37 val.

Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2375(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2375(2). Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 130: už – 112, prieš nebuvo, susilaikė 18. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2375(2)) priimtas. (*Gongas*)

Toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis pavaduotojas J. Razma. Prašau.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1-8 klausimas – Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3305(2). Priėmimas. V. Aleknaitė-Abramikienė dėl vedimo tvarkos.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kadangi esu atsakinga už lydimuosius dėl Vidaus tarnybos statuto, man yra neaišku. Čia buvo pasiūlytas egzotiškas archajiškas balsavimo būdas. Ar mes vardiniu būdu balsuosime už pagrindinį ir lydimuosius, ar koku nors kitu būdu už lydimuosius vėliau? Nėra suvokiama iš viso, kam to reikėjo, bet koku būdu bus organizuojamas tas balsavimas?

PIRMININKAS. Aš supratau, kad buvo baigtas svarstyti tik pagrindinis projektas ir dėl jo balsuosime tokiu ypatingu būdu, kuris buvo būdingas tik Aukščiausiajai Tarybai. Toliau dėl lydi-

mųjų galbūt R. Žemaitaitis nereikalaus taip pat vardiniu būdu balsuoti, galbūt galėsime jau įprastu būdu.

11.39 val.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3305(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar ar dėl paskelbto projekto yra užsirašiusių dėl motyvų? Taip, čia yra likęs tik atidėtas balsavimas, tai balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 124: už – 72, prieš – 25, susilaikė 27. Įstatymas priimtas. (Gongas)

11.42 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 5, 11, 14, 20¹, 20², 22¹, 26, 49, 64 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14¹ ir 20⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2828(2) (priėmimo tęsinys)

Dar vienas projektas, dėl kurio buvo atidėtas balsavimas, tai Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2828(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121: už – 79, prieš – 12, susilaikė 30. Įstatymas priimtas. (Gongas)

11.43 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20¹, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001 5 ir 15 straipsnių pakeitimo ir 17 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2829(2) (priėmimas)

Dabar kviečiu į tribūną Ekonomikos komiteto pirmininką, kuris, tikiuosi, aiškiau pasakys, ką darome su lydimaisiais, nes toks pasakymas, kuris buvo praeitą sykį, kad jie nebeaktualūs, nėra tinkamas. Ar komitetas siūlo atmesti visus ar kai kuriuos? Iš eilės – projektas Nr. XIVP-2829(2). Tuojau įjungsiu. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena. Pasakysiu labai paprastai: praėjusį kartą mes net nebuvome pabalsavę dėl pagrindinio, dėl to kilo ginčas. Dabar, kadangi jie yra integruoti, aš galiu drąsiai sakyti, kad pirmą numerį (tuoj pasakysiu, kurį), projektą Nr. XIVP-2829, siūlau atmesti.

PIRMININKAS. Gerai. Siūlymas atmesti. Balsuojame, ar atmetame lydimąjį projektą Nr. XIVP-2829(2). Balsuojame dėl atmetimo.

Balsavo 118: už – 86, prieš – 3, susilaikė 29. Projektas atmetas.

11.44 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20¹, 20², 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹, 20³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 7 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2830(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2830(2). Čia svarstome ar atmetame?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia projektas Nr. XIVP-2830?

PIRMININKAS. Taip.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia siūlome pritarti mano ir D. Kreivio... komitetas siūlė. Pataisau.

PIRMININKAS. Gerai, supratau. Tai čia jau nebesiūlomas atmetimas, o nagrinėjame per priėmimą įprasta tvarka.

1 straipsnis. Dėl jo yra D. Kreivio ir K. Starkevičiaus pasiūlymas. Prašau, iniciatoriai, kuris išdėstys? Galbūt logiškiau bus, jei D. Kreivys pasiūlymą išdėstys, nes komiteto pirmininkas pasakys komiteto poziciją. (*Balsas salėje*) Gerai, tai kaip jūs sutarsite. Prašau. K. Starkevičius abu dalykus pasakys.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Mūsų pasiūlymas pakeisti projekto 1 straipsnio 2 dalies 7 punktą ir išdėstyti taip: „Gamintojai, kurie laimėjo šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodytą skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną arba šio įstatymo 22 ir 22¹ straipsniuose nurodytą konkursą.“ Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Gerai. Pakelkite rankas, ar yra 29 Seimo nariai? Matau, kad yra gerokai daugiau. Dabar motyvai dėl šio pasiūlymo. V. Valkiūnas kalba prieš.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kaip rodo D. Kreivio darbo rezultatai, kad juo pasitikėti negalima, todėl balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Už – A. Skardžius. Įjunkite A. Skardžiui. Na, ką jūs ten?

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Turbūt specialiai mikrofono neįjungiate. Aš manau, kad tokia praktika... ir pasitikėjimą man tikrai kelia tokie sprendimai, kai jau po įvykusių aukcionų yra keičiamos tvarkos, nes to prašo konkursų laimėtojai. Atvirai daromas lobizmas. Tai yra įprasta šiai valdančiajai daugumai, šiai Vyriausybei. Na, tiesiog eikime tuo keliu ir viskas bus gerai.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl K. Starkevičiaus ir D. Kreivio pasiūlymo.

Balsavo 119: už – 80, prieš – 9, susilaikė 30. Pasiūlymui pritarta.

Dar čia buvo Teisės departamento pastabų, komitetas pritarė. *Priimame domėn.* Balsuojame už visą 1 straipsnį.

Už – 80, prieš – 2, susilaikė 37. 1 straipsniui pritarta.

2 straipsnis. Čia pirmiausia Teisės departamento pastaba, komitetas jai pritarė iš dalies. *Priimame domėn.* Taip pat Seimo nario K. Starkevičiaus pasiūlymas. Prašau išdėstyti pasiūlymą ir komiteto nuomonę. Manome, kad yra 29 Seimo nariai.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia yra techninis dalykas dėl datos patikslinimo. Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Taip, vietoj gruodžio 1 dienos yra sausio 1 diena, nes, matyt, užtruko projekto svarstymas. Gal galime bendru sutarimu šitą techninį pasiūlymą?.. (*Balsai salėje*) Reikalaujate balsuoti. Gerai, balsuojame už šitą pasiūlymą.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Vardinį.

PIRMININKAS. Už – 81, prieš – 1, susilaikė 29. Pasiūlymui pritarta.

Dar yra A. Bagdono pasiūlymas. Prašau autorių išdėstyti. Manome, kad 29 Seimo nariai yra.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Komiteto nariai pritarė pasiūlymui iš dalies, tai mane tenkina. Labai ačiū komiteto nariams už išmintį.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu tam pritarimui iš dalies pritarti?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš tik noriu patikslinti, kad čia komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Taip, komitetas pritarė visiškai. Ar bendru sutarimu galime, ar balsuojame? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Girdžiu nedrąsius... Balsuojame už A. Bagdono pasiūlymą.

Balsavo 114: už – 100, prieš – 1, susilaikė 13. Pasiūlymui pritarta.

Dabar apsispręsimė dėl viso 2 straipsnio.

Už – 92, prieš – 1, susilaikė 19. Straipsniui pritarta.

Motyvai dėl viso projekto. Matome, kad nėra užsirašiusių dėl motyvų, tai balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Mes jau balsavome.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl projekto Nr. XIVP-2830(2). Lentelė nerodė užsirašiusių. Nieko negaliu padaryti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115: už – 79, prieš – 10, susilaikė 26. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.52 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1698 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2831(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis projektas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2831(2). Taip pat priėmimas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Kadangi mes jau integravome jį, tai siūlome atmesti.

PIRMININKAS. Komiteto siūlymas – atmesti. Balsuojame už atmetimą.

Už – 87, prieš – 2, susilaikė 30. Projektas atmetas.

11.53 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 4, 16, 17, 20¹, 21¹, 22, 31, 39 ir 48² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2832(3) (priėmimas)

Kitas įstatymo projektas – Elektros energetikos įstatymo pataisų įstatymo projektas Nr. XIVP-2832(3). Čia mes turime šiek tiek nestandartiškai spręsti. Pradėsime nuo 8 straipsnio, nes būtent dėl 8 straipsnio yra daug ką lemianti A. Bagdono pataisa. Jeigu ją priimsime, tai, matyt, nulems mūsų pozicijas ir kitose vietose. Tai 8 straipsnis. Manome, kad 29 Seimo nariai yra. A. Bagdonas pristatys savo pasiūlymą.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju pirmininkui. Kaip ir minėjau, šiam pasiūlymui yra pritarta iš dalies. Mane tenkina taip, kaip suredagavo komitetas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu priimti, kaip suredagavo komitetas... (*Balsai sa-lėje*) Ar siūlote balsuoti už visą A. Bagdono pasiūlymą? Prašau formuluoti aiškiai. Ar už komiteto suredaguotą siūlymą?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Už komiteto suredaguotą, kaip ir sutinka autorius.

PIRMININKAS. Seimo nariai nusiskundžia, kad nepasakoma pasiūlymo esmė, o tik džiaugiamasi pritarimu. Pati pasiūlymo mintis.

A. BAGDONAS (LSF). Todėl, kad komitetas suredagavo jau kiek kitaip ir tas suredagavimas...

PIRMININKAS. Vis dėlto pasakykite pasiūlymo turinį. Seimo nariai nori žinoti.

A. BAGDONAS (LSF). Gerbiamas pirmininke, kadangi į pasiūlymą visa apimtimi nėra atsižvelgta, aš prašau balsuoti už tai, kad pasiūlymas, na, yra suredaguotas taip, kaip komitetas nusprendė, ir man toks suredagavimas tinka.

PIRMININKAS. Gerai.

A. BAGDONAS (LSF). Tiesiog pakeistas nuo mano pirminio pasiūlymo.

PIRMININKAS. Matau, iniciatoriaus neįkalbėsiu perteikti pasiūlymo turinį. Balsuojame už komiteto suredaguotą pasiūlymą.

Už – 90, prieš – 2, susilaikė 24. Dabar, kadangi buvome sustoję prie to straipsnio, balsuojame dėl viso 8 straipsnio.

Už – 81, prieš – 2, susilaikė 33. 8 straipsniui pritarta.

Dabar jau straipsnius nagrinėsime iš eilės. Dėl 1, 2 straipsnių pasiūlymų nėra. Tikiuosi, nėra reikalaujančių balsuoti atskirai? Nėra. Dėl 3 straipsnio yra D. Kreivio, K. Starkevičiaus pasiūlymas. Kuris pristatys?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš tada pristatysiu. Komitetas, iškart sakau, yra pritares, ir jo esmė yra patikslinti 3 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatas, pakeisti 16 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip: „Leidimai plėtoti elektros energijos gamybos ir energetikos kaupimo pajėgumus išduodami 24 mėnesių laikotarpiui statant ir įrengiant saulės šviesos energijos elektrines, kurių leistina generuoti galia yra mažesnė nei 6 megavatai.“ Antras – „48 mėnesių laikotarpiui statant ir įrengiant

elektros energijos gamybos įrenginius ir energijos kaupimo įrenginius, išskyrus šios dalies 1 punkte nurodytas saulės šviesos energijos elektrines.“ Ir komitetas siūlė pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Galime gal bendru sutarimu pritarti? (*Balsas salėje: „Ne, balsuojame.“*) Reikalavimas balsuoti. Balsuojame.

Už – 86, prieš – 1, susilaikė 31. Pasiūlymui pritarta.

Kitas tų pačių Seimo narių pasiūlymas dėl 4 dalies. Prašau išdėstyti komiteto nuomonę.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Leidimai tiesti tiesioginę liniją, leidimai modernizuoti iš atnaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ir elektros energijos gamybos įrenginių ir energetikos kaupimo įrenginį, kurio leistina generuoti galia yra mažesnė negu 6 megavatai, leidimas išduotas 36 mėnesių laikotarpiui. Komitetas bendru sutarimu siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar pritariame šiam pasiūlymui.

Už – 84, prieš – 2, susilaikė 32. Taip, pasiūlymui pritarta.

Pratęsiame balsavimo langą, kol svarstysime per pirmąjį langą numatytus projektus. Dabar balsuojame dėl viso 3 straipsnio su priimtais pasiūlymais.

Už – 78, prieš – 4, susilaikė 33. Pritarta 3 straipsniui.

Dėl 4, 5 straipsnių jokių pasiūlymų nėra. Niekas nereikalauja balsuoti atskirai. Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Pritarė.

PIRMININKAS. Atsižvelgiame. Niekas nereikalauja atskirai balsuoti dėl 6 straipsnio, dėl kurio buvo dar viena Teisės departamento pastaba ir kuriai komitetas pritarė.

7 straipsnis. Čia yra A. Bagdono pasiūlymas. Jis kaip tik atsiranda, kadangi priėmėme pasiūlymą dėl 8 straipsnio, kurį nagrinėjome pačioje pradžioje. Vis tiek formalumo mes turime laikytis. Autorius trumpai pristato siūlymo esmę, po to komiteto nuomonė ir balsuojame.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kaip ir minėjau, šiam pasiūlymui yra pritarta iš dalies. Mane tenkina komiteto formuluotė. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Kokia komiteto nuomonė dėl šio pasiūlymo?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš dalies, ir čia jis integruojamas kartu su mano ir D. Kreivio pasiūlymu. Aš jį galiu pristatyti. Kai statomi ir įrengiami elektros energijos gamybos įrenginiai, kuriems išduotas šio įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, arba ne vėliau kaip likus 24 mėnesiams iki leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo pabaigos, įskaitant atvejus, kai leidimo galiojimas yra pratęstas, kai statomi ir įrengiami elektros energijos gamybos įrenginiai, kuriems išduotas šio įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus... Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Jeigu aš teisingai supratau, tas dalinis pritarimas A. Bagdono pasiūlymui yra realizuotas jūsų ir D. Kreivio pasiūlymu.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Tai balsuosime dėl D. Kreivio, K. Starkevičiaus pasiūlymo, kuriuo kartu iš dalies atsižvelgta į A. Bagdono buvusį pasiūlymą.

Už – 80, prieš – 5, susilaikė – 36. Pasiūlymui pritarta.

Balsuosime, ar pritariame visam 7 straipsniui.

Už – 80, prieš – 2, susilaikė – 36. Straipsniui pritarta.

Dėl 8 straipsnio, kaip prisimenate, apsisprendėme jau anksčiau.

Dėl 9 straipsnio taip pat yra A. Bagdono pasiūlymas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, taip pat yra pritarta iš dalies ir integruota į visą įstatymo projektą, gana platų. Tai aš tikrai sutinku, kad būtų pritarimas iš dalies.

PIRMININKAS. Komiteto pozicija?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Pritarti komiteto pasiūlymui su A. Bagdono... Pritarti komiteto pasiūlymui, įvertinus A. Bagdono pasiūlymą.

PIRMININKAS. Aš suvestiniame variante matau A. Bagdono pasiūlymą, kuris pateiktas visas, bet nematau kokios nors komiteto patobulintos redakcijos. Ar jūs pritarėte tokiam, kaip surašė?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, pritarėme.

PIRMININKAS. Tada balsuojame dėl A. Bagdono pasiūlymo.

Už – 78, prieš – 2, susilaikė 37. Pasiūlymui pritarta.

Balsuosime dėl viso 9 straipsnio. Čia buvo dar vienas L. Savicko pasiūlymas, bet Seimo narys pasiūlymą atsiėmė.

Už – 76, prieš – 2, susilaikė 36. Pasiūlymui pritarta.

Dėl 10 straipsnio Teisės departamento buvusi pastaba. Pritarta, užfiksuojame. Yra D. Kreivio, K. Starkevičiaus pasiūlymas. Prašau pristatyti.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Pristatau tada pasiūlymą. Kai statomi ar įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, kuriems išduotas šio įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytas leidimas plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, arba ne vėliau kaip likus 24 mėnesiams iki leidimo plėtoti energijos kaupimo pajėgumus galiojimo pabaigos, įskaitant atvejus, kai leidimo galiojimas yra pratęstas, kai statomi ar įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, kuriems išduota šio įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytas leidimas plėtoti energijos kaupimo pajėgumus... Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėl šio pasiūlymo pasisakyti niekas nepageidauja. Balsuosime, ar pritariame pasiūlymui.

Už – 82, prieš – 3, susilaikė 34. Pasiūlymui pritarta.

Taip, čia dar buvo A. Bagdono pasiūlymas, bet jisai įrašo naują straipsnį. Tai mes dabar balsuosime, ar pritariame 10 straipsniui.

Už – 81, prieš – 2, susilaikė 38. Straipsniui pritarta. Dabar A. Bagdono siūlymas įrašyti dar vieną, 11, straipsnį.

Prašau paaiškinti.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju dar kartelį už suteiktą žodį. Tai, kaip ir minėjau, komitetas pritarė iš dalies ir mane tikrai tenkina komiteto suredaguotas gana platus įstatymo projekto rinkinys. Ačiū.

PIRMININKAS. G. Burokienė dėl vedimo tvarkos.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Gal Andrius galėtų paaiškinti, apie ką, kokia esmė yra pasiūlymo? Nė vieno nepaaiškino, tik su viskuo sutiko. Pagal vedimo tvarką priklauso pristatyti savo pasiūlymą ir tik tada pasakyti: ačiū, pritariu.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju už pastabą.

PIRMININKAS. Aš taip pat bandžiau to prašyti, bet man nepavyko. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gerbiamas Andriau, aš tiesiog kreipiuosi su didžiausia pagarba pačiam. Jeigu lobistai surašė šiuos siūlymus, bent jau Seimo nariams galima savo vardu juos pristatyti. Būkite geras.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiami kolegos, už pastabas. Kadangi tik į dalį paties turinio pasiūlymo buvo atsižvelgta, todėl aš nematau prasmės trukdyti Seimo darbo laiką ir siūlau, (*šurmulys salėje*) kad komitetas pristatytų jau suredaguotus siūlymus, kuriems aš, kaip siūlymo teikėjas, pritariu. Ačiū.

PIRMININKAS. L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš, gerbiamas Andriau, esu Energetikos ir darnios plėtros komisijos pirmininko pavaduotoja. (*Šurmulys salėje*) Mes išsamiai šitų pasiūlymų nesvarstėme. Jūs, jeigu, kaip kolega pasakė, jums kažkas atnešė tuos pasiūlymus, tai bent būkite malonus esmę paaiškinti, kas yra keičiama.

PIRMININKAS. Na, manau, nepavyks to paprašyti. Galbūt komiteto pirmininkas paaiškins, kas ten išėjo, kai pritarta iš dalies.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). A. Bagdono pasiūlymas yra integruotas į kitus komiteto pasiūlymus. (*Balsai salėje*) Reikėjo dalyvauti komiteto posėdžiuose. Jie visi yra integruoti. Aš kalbėjau apie straipsnius.

PIRMININKAS. L. Nagienė – dėl vedimo tvarkos.

L. NAGIENĖ (DFVL). Žinote, aš perklausiau visus Ekonomikos komiteto posėdžius. Kaip buvo pasakyta, skersai išilgai išnagrinėjome, tačiau pasiūlymų esmės visiškai net nesupratome. Jei gu dar kalbėtume apie kitą įstatymo projektą Nr. XIVP-2830, jį mes priėmėme, neleidote man pa-

sisakyti, tai lygiai taip pat jis iš viso net nebuvo pristatytas komitete. Tik pasakė: ar komitetas pritaria bendru sutarimu? Net nebuvo pristatyta. Taip buvo svarstomos Ekonomikos komitete visos pataisos. Pasiklausykite, kaip dirba Ekonomikos komitetas.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, jeigu turite pastabų dėl netinkamo komiteto darbo, rašykite Etikos ir procedūrų komisijai. Mes čia tikrai plenariniame posėdyje nepradėsime nagrinėti.

R. Žemaitaitis – dėl vedimo tvarkos.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, Seimo statute yra numatyta aiški nuostata. Aš tikiuosi, jūs atsižvelgėte į V. Fiodorovo pasiūlymą, kad sąrašas yra nebaigtinis. Jeigu komitete nebuvo pristatytas pasiūlymas, jis turėjo būti aiškiai įvardintas, aš siūlau daryti pertrauką, paimti komiteto protokolą, stenogramą, jeigu nėra šitas dalykas padarytas, šis klausimas daugiau negali būti svarstomas. Todėl siūlau komiteto pirmininkui K. Starkevičiui dabar imti pertrauką ir visiems Seimo nariams pristatyti Ekonomikos komiteto stenogramą, kurioje būtų aiškiai pasakyta, kaip buvo svarstoma, kas pristatė, pritarė ar nepritarė. Tai prieštarauja Seimo statutui.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš galiu tik paaiškinti, kad jau buvo dėl galimų pažeidimų kreiptasi į Etikos ir procedūrų komisiją. Etikos ir procedūrų komisija išnagrinėjo ir nenustatė pažeidimų. Aš sakau dėl tos buvusios dalies.

PIRMININKAS. Dar kartą L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Taip, į Etikos ir procedūrų komisiją kreipiausi vien dėl to, kad buvo keičiami visiškai ne tie straipsniai. Tačiau galioja dvejopi standartai: opozicijai vieni standartai, daugumai kiti standartai.

PIRMININKAS. V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Kolegos, iš tikrųjų atrodo labai prastai, kai mes balsuojame dėl pasiūlymų ir nė vienas jų nepristato. Tai yra labai prastas ženklas teisėkūrai. Aš prašyčiau komiteto pirmininko įvertinti, paimti pertrauką dėl šio klausimo priėmimo, suredaguoti, kad Seimas suprastų, už ką jisai balsuoja. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, mes pasiūlymus iš esmės jau baigėme. Čia komitetas ne labai turės erdvės, ką pagerinti. Čia yra jau komiteto pasiūlymas pagal A. Bagdono ankstesnį pasiūlymą. Gal netęskime, gerbiamas Andriau. (*Balsai salėje*) Pertraukos aš neturiu pagrindo skelbti, jei pranešėjas neprašo.

A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Komitetas ne kartą nagrinėjo visus šiuos siūlymus, buvo paimta pertrauka, buvo surengti papildomi komiteto klausimai, visi siūlymai buvo pristatyti per komitete vykusius klausymus. Dabar sakyti, kad komitete nebuvo pristatomi siūlymai, yra visiška netiesa. Noriu dar kartelį atkreipti dėmesį, kad, teikdamas pasiūlymą parlamente, komitetas jam pritarė nedidele apimtimi, viso didžiulės apimties pasiūlymo, taupydamas visų laiką, aš nepristačiau, nes mane tenkina komiteto dalinis integravimas į patį komiteto siūlymą. Aš manau, tęskime darbą. Tikrai, kolegos...

PIRMININKAS. Gerai, gerai. Čia jau mes kartojame.

Dar R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Gerbiamas pirmininke, dar kartą sakau, Seimo statute yra įrašyta aiški nuostata. Dėl to buvo Konstitucinio Teismo nutarimas. Tai buvo J. Šimėno, buvusio Aplinkos apsaugos komiteto pirmininko, kai buvo svarstomas Atsinaujinančių išteklių įstatymas, dėl tų pačių procedūrinių dalykų Konstitucinis Teismas pripažino prieštaraujant Konstitucijai. Ką tik dabar atstovė, komiteto narė, pasakė, kad pasiūlymai nebuvo svarstomi. (*Balsai salėje*) Nesvarbu.

Tai dabar paskelbkite techninę pertrauką, pasižiūrėkite stenogramą ir jeigu nebuvo prieš svarstymą pateikti pasiūlymai, ir jūs dabar čia svarstėte, jūs iš karto pažeidėte Konstituciją. Ir vėl eisite į Konstitucinį Teismą, ir vėl įstatymas bus pripažintas antikonstituciniu. Tai aš tikrai, posėdžio pirmininke, siūlau daryti pertrauką. Aš nežinau, ar yra visos pertraukos išnaudotos, ar ne, aš nesu pasižymėjęs dėl šio įstatymo. Jeigu nėra, aš frakcijos vardu prašau ir pertraukos, ir pažiūrėti, kaip yra pagal stenogramą.

PIRMININKAS. Dvi pertraukos jau buvo paskelbtos, taigi negalima frakcijos vardu prašyti dar vienos pertraukos. Aš dar kartą prašau nebandyti Seimo paversti Etikos ir procedūrų komisi-

ja. Jeigu matote problemų dėl procedūrų komitetuose, tai kreipkitės į Etikos komisiją. L. Nagienė dar kartą.

L. NAGIENĖ (DFVL). Pirma, aš esu ne šio komiteto, o komisijos narė. Iš tikrųjų labai noriu paantrinti ir pasakyti, kad nesutinku su Andriumi. Andriau, jūs labai klystate, jeigu jūs sakote, kad su bendruomenėmis ir su visais buvo aptarti, išdiskutuoti šie klausimai ir buvo klausomasi. Bendruomenių mokestis juk visiškai niekur nebuvo įvardintas ir apie tai net nereikėtų kalbėti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Skiriame daug dėmesio pasiaiškinimui, kaip čia komitetas svarstė. Dabar galų gale balsuojame dėl komiteto pasiūlymo, atsiradusio dėl A. Bagdono pasiūlymo. Prašau. V. Fiodorovas – prieš.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tai iš tikrųjų, kalbant apie Ekonomikos komitetą, tikrai dirba neblogai. Aišku, negaliu atsakyti, ar visi pasiūlymai buvo apsvarstyti taip, kaip turi būti apsvarstyti, pasakys tai pirmininkas. Negalėčiau balsuoti už vien tik iš principo, kai kolega, kuris teikia pasiūlymą, sako, nemato prasmės pristatyti kolegoms pasiūlymą, nes neva yra iš dalies pritarta, tai yra absurdas. Seime tam ir yra priėmimo stadija, kad visus pasiūlymus galėtų svarstyti visas Seimas. Nukreipti, kad, žinote, žiūrėkite Ekonomikos ar kokio nors kito komiteto įrašus, yra visiškai nesąmonė. Tai jeigu jūs, kolega, nematote prasmės pristatyti Seimui, tai aš nematau prasmės balsuoti už šį pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Už – K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gera, aš dabar jums paaiškinsiu šio pasiūlymo esmę. Jo esmė yra tokia: pakeisti 67 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip: „Vartotojai, kurių prijungiamų elektros įrenginių leistina naudoti galia ar didinama elektros įrenginių leistina naudoti galia yra ne mažesnė kaip 10 megavatų, tinklų naudotojai ir energijos kaupimo įrenginių savininkai, kurių elektros įrenginiams prijungti prie elektros tinklų reikia pastatyti naujus ar rekonstruoti esamus elektros perdavimo tinklus ir kurie pageidauja Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos nustatyta tvarka, suderinę su perdavimo sistemos operatoriumi, pastatyti ar rekonstruoti šiuos elektros tinklus ir organizuoti jų statybos ir rekonstrukcijos darbus, apmoka 100 % perdavimo tinklų statybos sąnaudų. Atlikti perdavimo tinklų statybos darbai laikomi vartotojų, tinklų naudotojų ir energijos... perdavimo tinklo paslaugos dalimi ir šie vartotojų, tinklų naudotojų ar energijos kaupimo įrenginių savininkų lėšomis pastatyti perdavimo tinklai... Prie šių perdavimo tinklų prijungiant kitų tinklų naudotojų įrenginius, už jų statybą ar rekonstravimą, naudojimą... pastačiusiems vartotojams, tinklų naudotojams ir energijos kaupimo įrenginių savininkams neatlyginama. Buvusį projekto 11 straipsnį laikyti 12 straipsniu.“ Štai ir esmė jo yra. (*Triukšmas salėje, balsas salėje: „Kaip jūs nesuprantate?!“*)

PIRMININKAS. L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Dabar jūs perskaitėte tekstą, ilgą tekstą, ar galite paaiškinti, kaip buvo reglamentuojama iki šiol ir kas yra keičiama jūsų pasiūlymu? Aš nesupratau, todėl aš negaliu balsuoti. Paaiškinkite savais žodžiais, nes paskaityti šį tekstą su klaidomis kiekvienas mes sugebame.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, gal jau tada aš perskaitysiu, nes labai nesunku lyginamajame variante matyti, kad siūlymo iniciatoriai tas teises, kurias turi vartotojai ar įrenginių savininkai, suteikia ir tinklų naudotojams. Visur yra prirašyta „tinklų naudotojai“. Visas pasiūlymas toks. A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas pirmininke. Aš tik A. Bagdono norėjau paklausti: ar teisingai pristatė Kazys? (*Juokas salėje*) Viskas teisingai, taip, kaip jūsų pasiūlyme? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, čia pašmaikštavome. Balsuojame dėl aptarto pasiūlymo, tai yra projekto papildymo 11 straipsniu. Kartu balsuosime ir dėl to straipsnio.

Už – 67, prieš – 14, susilaikė 18. Dabar Sekretoriatas pasitiksino, vis dėlto ta formali pertrauka frakcijų vardu buvo tik viena, kita pertrauka buvo kitu pagrindu. Jeigu R. Žemaitaitis prašo pertraukos frakcijos vardu, aš turiu teikti balsuoti. Tuoju įjungsiu.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, kad patikrinote, nes tikrai nebuvau pasižymėjęs. Tikrai frakcijos vardu prašau pertraukos ir prašau Sekretoriato: ar galima

iš Ekonomikos komiteto gauti stenogramą ir tą stenogramą pateikti visiems Seimo nariams, kaip buvo svarstomi pasiūlymai? Jeigu nebuvo atskirai dėl kiekvieno pasiūlymo teikiama balsuoti, tai įstatymas negali būti šiandien priimtas. Ekonomikos komitetas tegu išplatina visiems Seimo nariams stenogramą, kaip buvo svarstomas pasiūlymas. Dar kartą sakau, jeigu nebuvo atskirai balsuojama dėl kiekvieno pasiūlymo, tai mes šiandien negalime priimti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš manau, kad jūs patys puikiai randate komitetų medžiagą. Žinoma, Sekretoriatas gali jums atsiųsti nuorodą, kur yra komiteto posėdžio įrašas, bet jau gal patys visi tai sugebame padaryti.

Gera, balsuosime dėl pasiūlytos pertraukos iki kito posėdžio.

Už – 46, prieš – 45, susilaikė 18. Daroma pertrauka iki kito posėdžio.

Dėl vedimo tvarkos G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, norėtume sužinoti, kelintą valandą numatomas vardinis balsavimas dėl prieš tai buvusio statutinio projekto?

PIRMININKAS. Kai tik bus pasiruošta, informuosime, bet aš negaliu pasakyti, kaip čia seksis Sekretariatui grįžti prie 1990 metų tradicijų.

12.23 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2833(2) (priėmimas)

Dabar dar vienas lydimasis – Žemės įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Jame tik du straipsniai, jokių pasiūlymų negauta. Dėl atskirų straipsnių niekas nereikalauja balsuoti, tai apsispręsimas dėl viso įstatymo projekto. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsuojame dėl viso šio įstatymo projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 77, prieš 5, susilaikė 35. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.24 val.

Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 2, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 18, 21, 24, 26, 29, 31, 32, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 49, 50, 53, 54, 58, 59, 60, 62, 64, 65, 68, 70 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1603(2) (priėmimas)

Kitas įstatymų paketas, kuris dar yra prieš pirmąją balsavimo pertrauką, tai Žvalgybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1603(2), paskui dar bus du lydimieji. Čia yra pasiūlymų, tai tribūnoje turi stovėti L. Kasčiūnas, pagrindinio komiteto atstovas.

Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 straipsnių pasiūlymų nėra, niekas nereikalauja dėl jų atskirai balsuoti. Sustojame prie 11 straipsnio, dėl kurio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas nepritarė, ir Seimo narių V. Bako, R. Lopatos, L. Kasčiūno ir kitų pasiūlymas. Prašau, kas pristatys pasiūlymą?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Turbūt V. Bakas turėtų pristatyti pasiūlymą. O kur mūsų?.. V. Bakas turėtų pristatyti pasiūlymą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Pristatykite per šoninį, nes, matau, nerandate kortelės. Ką gi, gerbiamoji Ligita Girskienė, mes paskelbėme, kad pristatomas pasiūlymas. Po to jūs gausite žodį. Rado kortelę. Prašau.

V. BAKAS (DFVL). Atsiprašau, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, mano įstatymo pataisos esmė yra tokia: suteikti teisę Gynybos komitetui arba specialiajai tyrimo komisijai suteikti pranešėjo statusą tam, kuris liudija apie galimus pažeidimus. Šiandien tokios teisės nei komitetas, kuris atlieka žvalgybos institucijos veiklos teisėtumo priežiūrą, nei komisija, kuriai Seimas paveda ištirti svarbius nacionalinio saugumo ir gynybos klausimus, neturi. Atsitinka situacijų, kad

žmogus pagal įstatymą, pavyzdžiui, žvalgybos pareigūnas, gali pranešti apie pažeidimą, bet komitetas ir komisija neturi jokių galimybių jį apsaugoti. Todėl aš siūlau tą spragą taisyti ir tokias teises pripažinti pranešėju suteikti komitetui ir laikinajai tyrimo komisijai.

PIRMININKAS. Išklausysime komiteto poziciją.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip, komitetas svarstė, buvo 2 balsai už, tarp jų ir mano, prieš – 2, susilaikė 3. Komiteto nuomonė – nepritarti. Argumentai: Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudaromos *ad hoc* ir turi visus įgaliojimus kviesti pareigūnus teikti paaiškinimus. Dabartinio reguliavimo pakanka pranešėjo apsaugai užtikrinti.

PIRMININKAS. Motyvai. A. Vyšniauskas – už.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nebūtinai užtenka. Na, pasižiūrėkime į paprastą teorinę situaciją. Štai Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas gauna kokią nors informaciją, pradeda tyrimą, patikrinimą ar paprastus panašius veiksmus, na ir iki galo ko nors neištiria. Po kurio laiko dėl to kyla problemų ir kyla iniciatyva Seime sudaryti laikinąją tyrimo komisiją. Ta komisija turi atlikti patikrinimą tų faktų ir tų aplinkybių, kurias NSGK jau analizavo. Kitaip tariant, patikrinti NSGK darbą. Tačiau ta komisija neturi tų pačių galių ir galimybių, kokias turi NSGK.

Tyrimo komisijos, Seimo specialiosios tyrimo komisijos yra aukščiausia institucija, kuri turi turėti visas maksimalias galias, ir negali būti taip, kad komitetas gali daugiau nei specialioji tyrimo komisija. Dėl to šis V. Bako pasiūlymas yra tikrai logiškas, jisai nieko labai neišplečia, tačiau leidžia apsaugoti žvalgybos pareigūnus, kurie liudija tiek komitetui, tiek komisijai. Šis įrankis siekiant skaidrumo ir kokybės tikrai yra svarbus ir kviečiu jį palaikyti.

PIRMININKAS. A. Anušauskas – prieš.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mane komiteto nepritarimo argumentai įtikina. O kas apsaugo žvalgybos institucijas nuo politikų kišimosi į jų veiklą? Aš manau, kad tam yra paskirtas ombudsmenas. Žvalgybos ombudsmenas – įrankis, kuriuo reikėtų ir turime naudotis. Šiuo atveju žvalgybos pareigūnas, gavęs informaciją apie pažeidimą, gali kreiptis į ombudsmeną. Aš manau, būtent todėl jis ir buvo įgaliotas. Šiuo atveju pasižiūrėkite, kas tekste: į laikinąją tyrimo komisiją. Tai jinai laikinoji ar įrašoma į nuolat veikiančią įstatymą jau kaip nuolatinė tyrimo komisija? Aš siūlau nepritarti, tie argumentai tikrai įtikinantys, ir naudotis ombudsmeno įrankiu.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame, ar pritariame pasiūlymui.

Už – 41, prieš – 24, susilaikė 32. Pasiūlymui nepritarta.

Balsuojame dėl viso 11 straipsnio.

Už – 91, prieš – 2, susilaikė 10. Straipsniui pritarta.

V. Bakas – repliką po balsavimo.

V. BAKAS (DFVL). Aš noriu repliką krašto apsaugos ministrui, kuris šiaip turėtų išmanyti žvalgybos ir politikų santykį. Demokratinėje valstybėje politikai atlieka žvalgybos veiklos kontrolę. Tai ne kišimasis, tai yra konstitucinė pareiga. Viena, pone Anušauskai.

Antra, kai jūs kalbate apie teisę kreiptis į ombudsmeną, jūs suplakate į vieną krūvą, kai suteikiate žmonėms teises, bet nesuteikiate žmonėms, kurie kreipiasi, garantijų. Mano pataisa buvo dėl garantijų tiems, kurie kreipiasi. Žmonės dabar neturi garantijų kaip pranešėjai, kurie kreipiasi į NSGK arba į laikinąją komisiją. Jūs paliekate juos neapsaugotus ir taip susilpninate Seimo galių vykdymo demokratinėse valstybėse jam priskirtą parlamentinę žvalgybų kontrolę.

PIRMININKAS. A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Išties aš siūlau šiuo atveju apsieiti be demagogijos. Niekas čia nesilpnina pranešėjų galimybių gauti apsaugą. Yra Pranešėjų įstatymas, yra ombudsmenas. Dar kartą pabrėžiu, tam ir yra tie egzistuojantys, nepanaikinti įstatymai, jais reikėtų naudotis.

PIRMININKAS. Replikos išsakytos. Dėl straipsnių nuo 12 iki 22 imtinai Seimo narių pasiūlymų negauta. Buvo kai kurių Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė ir paredagavo. Niekas nereikalauja balsuoti atskirai dėl šių straipsnių.

Dėl 23 straipsnio irgi pagal Teisės departamento pastabą yra pasiūlymas papildyti projektą nauju 24 straipsniu. Čia komiteto pirmininkas gal pakomentuotų.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Jūs kalbate apie 23 straipsnį?

PIRMININKAS. Turiu omenyje, kur yra...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Apie asmenis su negalia. Jūs apie tai kalbate? Papildymas?

PIRMININKAS. Papildymas nauju straipsniu, po kurio keičiasi numeracija. Čia atsiranda 24 straipsnis, o buvo...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Jurgi, keičiasi numeracija. Techninė pastaba. Pritariame. Viskas gerai. Judame į priekį.

PIRMININKAS. Kažkaip rimčiau šiandien reikėtų pasiūlymus pristatyti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Jurgi, rimčiau reikėtų moderuoti posėdį. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Naujam 24 straipsniui pritariame bendru sutarimu. Juo papildomas projektas pagal Teisės departamento pastabas.

Toliau. Aš sakysiu jau pagal naują numeraciją. Dėl 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32 straipsnių pasiūlymų jokių nėra. Buvo viena Teisės departamento pastaba ir jai pritarta.

33, 34 straipsniai. Dėl 35 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. 36, 37, 38 straipsniai, 39 straipsnis būtų paskutinis straipsnis pagal naują numeraciją, kai papildytas projektas dviem straipsniais. Niekas nereikalauja atskirai balsuoti dėl minėtų straipsnių. Apsispręsimė dėl viso projekto. Motyvai. Už – A. Pocius.

A. POCIUS (TS-LKDF). Aš labai trumpai. Gerbiami kolegos, jau svarstymo stadijoje apie tai buvo šiek tiek užsiminta. Vis dėlto turėkime omeny, kad mes esame kaimyninė valstybė su kariaujančia Baltarusija ir Rusija prieš Ukrainą, todėl mūsų žvalgybos irgi turi įgauti tokių stipresnių, didesnių galių tam, kad būtų apsisaugota nuo hibridinių ir informacinių atakų prieš mūsų svarbias valstybines institucijas, tarp jų – prieš mūsų žvalgybos tarnybas. Šiose pataisose būtent ir yra tam tikri leidimai, kurie sustiprina mūsų žvalgybos galimybes, todėl aš raginčiau palaikyti šias pataisas ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Anušauskas taip pat pasisakys už.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš tik atkreipiu dėmesį, kad, be veiklos pataisų, yra ir socialinė dalis, kuri žvalgybos pareigūnams yra ne mažiau svarbi, tai ir apie tikslines atostogas, apie atostogų trukmę ir visa kita. Tai yra ir daugybė suderinimų su jau pradėjusiais galioti ar pradėsiančiais galioti įstatymų pakeitimais. Tiesiog balsuokime už, įstatymas išties yra reikalingas.

PIRMININKAS. Taip, motyvai išsakyti. Balsuosime dėl šio įstatymo projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 91, prieš – 2, susilaikė 11. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.37 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1604(2) (priėmimas)

Lydimasis projektas – Kriminalinės žvalgybos įstatymo 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1604(2). Čia yra tik dėl 3 straipsnio Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Atsižvelgiame. Dėl atskirų straipsnių niekas nereikalauja balsuoti. Čia iš viso trys straipsniai. Apsispręsimė dėl viso įstatymo projekto. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 93, prieš nėra, susilaikė 13. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.38 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 557¹ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1605(2) (priėmimas)

Dar vienas lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso 557¹ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1605(2). Priėmimas. Trys straipsniai, jokių pastabų, pasiūlymų

nėra. Niekas nereikalauja balsuoti už kiekvieną straipsnį atskirai. Apsispręsimė dėl viso projekto. Balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108: už – 97, prieš – 1, susilaikė 10. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Taip, jau visai netrukus galėsite balsuoti 1990 metų metodais. (*Balsai salėje*) Bet kol galutinai pasiruoš Sekretoriatas, dar mes galime vieną kitą projektą svarstyti. Tuo labiau kad pasiekėme jau antrąją balsavimo pertrauką. A. Širinskienė dėl vedimo tvarkos.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš norėčiau grįžti prie 114 straipsnio 5 dalies, kuri sako, kad kol neprasidėjo vardinis balsavimas, bet kurios frakcijos seniūnas gali pareikalausti, kad balsavimas būtų atidėtas. Tai labai prašom atidėti balsavimą po 15 valandos.

PIRMININKAS. Kokį balsavimą atidėti? (*Balsai salėje*)

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). 114 straipsnis reguliuoja vardinį balsavimą, kuriam ruošiamės.

PIRMININKAS. Tai jūs tą vardinį balsavimą kortelėmis prašote atidėti po 15 valandos?

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Prašome atidėti po 15 valandos.

PIRMININKAS. Tokia nuostata iš tikrųjų yra. Galima atidėti tik vieną kartą. Turbūt aš kito laiko neminėsiu – paminėsiu, kad vardinis balsavimas bus 15 valandą, per vakarinį posėdį.

Dabar dirbame toliau. Darbotvarkės 1-12 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-3015(2). Teikėjas buvo M. Skritulskas. Svarstymo tęsinys. Turbūt prieš pertrauką komiteto atstovai dar nespėjo pasisakyti? Mane informuoja, kad komiteto atstovai išvadas paskelbė. Prisimename, kad kilo nesusipratimas, kaip suvestinėje redakcijoje yra surašytos Vyriausybės pastabos ir pasiūlymai. Tai nežinau, ar Sekretoriatas jau parėngė tobulesnį variantą? Sako, kad taip.

Dėl vedimo tvarkos – G. Paluckas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, jeigu yra bent kiek įdomu, tai kaip komitetas mes tą situaciją galime šiek tiek paaiškinti. Komitetas yra padaręs suvestinę redakciją, yra atkreipęs dėmesį į gerbiamos premjerės kai kurias pastabas, bet naujos redakcijos nerėngė, nes ten yra viskas labai aiškiai ir tvarkingai išdėstyta, gal tiktai argumentacija kiek didelės apimties, bet mes cenzūros nedarome.

PIRMININKAS. Gerai. Aš tikiuosi, kad jūs pasiaiškinote su premjere. Komiteto atstovas, tikiuosi, paaiškins, kaip mes dirbame.

12.43 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3015(2) (svarstymas)

G. Palucką kviečiu į tribūną. Ar nagrinėsime pastraipsniui, ar kažkaip kitaip? Svarstymas, bet aš kalbu apie pataisų svarstymą. Ar pradėdame?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Jeigu leisite.

PIRMININKAS. Prašom.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Jeigu leisite, pirmiausia grįžkime į tą momentą, dėl kurio ir gerbiama premjerė pasisakė. Pirmiausia, kad visi suprastume vienodai. Buvo pateikta išvada su keturiais pasiūlymais. Dviem pasiūlymams (mes per juos perbėgsime) komitetas pritarė, trečiam pasiūlymui nepritarė, ketvirtam pritarė iš dalies. Pritarė dėl pačios sąvokos ir dėl statymo tvarkos, kur tie vadinamieji greičio matuokliai galėtų būti įrengiami. Nepritarė būtent dėl tos dalies, kuria yra siūloma išbraukti iš esmės visą siūlomą įstatymo pakeitimo turinį, tai yra 11⁴ straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalis. Jeigu mes esame pasiruošę ir norime, tai mes galime eiti per visus pasiūlymus tiek kolegų, tiek Vyriausybės ir nuspręsimė.

PIRMININKAS. Ten, kur pritarėte, jau nebereikia eiti, nes pritarimai atsiranda komiteto patobulintame projekto variante. Kur nepritarta, premjerė yra pasirengusi pristatyti tuos pasiūlymus. Tada eilės tvarka.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš prašysiu dėl jų balsuoti, nes pritarus pirmiems pasiūlymams, ką paminėjo ponas Gintautas, šiaip labai keistai atrodo nepritarimas likusiems pasiūlymams. Pirmo pasiūlymo esmė yra pavesti Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai nustatyti greičio matuoklių statymo principus ir kitus kriterijus. Tam komitetas pritarė, bet kartu komitetas nusprendė, kad kai kuriuos kriterijus jisai vis dėlto gali nustatyti įstatyme, kad tai turi būti 10 kilometrų, o ne 9 ar 11,5; kad tai turi būti kiti kažkokie ruožai ir taip toliau, ir panašiai. Tai man atrodo, kad jeigu Seimas jaučiasi tiek kompetentingas, kad gali nuspręsti, kur turi būti statomi greičio matuokliai, tai tegul jis viską reguliuoja įstatyme iki galo, o ne truputį sureguliuoja ir paskui pasako: eik, Vyriausybė, ten sureguliuok viską, kas liko.

Tai aš vis tiek prašau balsuoti dėl Vyriausybės pasiūlymo ir taip apsispręsti, kad arba yra pavedama Vyriausybei nustatyti principus... Dėl to aš nesiginčiju, nors čia girdžiu labai daug visokių keistų dalykų. Galiausiai paaiškėja, kad žmonės neskiria greičio matuoklių nuo tos įrangos, kuri yra reikalinga numeriams skenuoti *e. tollingo* sistemai, draustumui tikrinti ir taip toliau, ir panašiai. Bet koks pagalys su kamera atrodo kaip greičio matuoklis ir dėl to labai nervina ir įtempia vairuotoją kelyje. Bet čia bala nematė. Aš nesiginčiju.

Bet kiti pasiūlymai, ypač tie pasiūlymai, kurie reikalaus iš Vyriausybės demontuoti dabar jau įrengtus matuoklius, kuriuos reikės demontuoti ir grąžinti galimai net Europos Sąjungai pini-gus... Arba juos perkelia net į kitur, vadinasi, bus papildomi kaštai dėl elektros įvedimo ir taip toliau, ir panašiai. Čia nei šis, nei tas. Tai arba Vyriausybė gali tą daryti, arba jau jeigu Vyriausybė to daryti negali, tai tegu Seimas viską sureguliuoja įstatyme. Todėl aš prašyčiau dėl tų Vyriausybės pasiūlymų, kuriems nepritarta, balsuoti.

PIRMININKAS. Komiteto pozicija.

G. PALUCKAS (LSDPF). Komitetas išsigilinęs ir tikrai nebūčiau linkęs pritarti gerbiamai prem-jerei, jog neskiria lazdos su inkilu nuo greičio matuoklio. Komitetas išsigilinęs mano, jog Seimas, nors ir siaurindamas Vyriausybės diskreciją nustatyti visa apimančią tvarką, vis tik palieka ne tik galimybę, bet ir pareigą sutvarkyti šią greičio matuoklių sistemą. Tai net jeigu Seimas pasisakytų dėl dalies tam tikrų kriterijų apibrėžimo įstatyme (mes kalbame apie tam tikrus ruožus ir konkre-tų greičio matuoklių skaičių tam tikros kategorijos kelyje), vis tiek Vyriausybė turėtų pareigą pa-gal kitus straipsnius nustatyti, kaip ir kokiomis aplinkybėmis jie būtų įdiegiami

Taip, iš tikrųjų ši įstatymo pataisa yra esminė. Jeigu jos nelieta, jeigu Seimas apsisprendžia siūlyme išbraukti tas vadinamąsias 11⁴ straipsnio 2, 3, 4, 5 dalis, tuomet pats įstatymo pasiūlymas netenka jokios prasmės.

Todėl, nepaisant to, kad jis eilės tvarka nebuvo, matyt, pirmas pateiktas, bet mums dėl jo rei-kėtų apsispręsti. Tada spręsimė, ką daryti dėl viso įstatymo projekto.

PIRMININKAS. K. Masiulis remia Vyriausybės siūlymą.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Taip. Gerbiami kolegos, paprastai įstatymais stengiamasi reglamen-tuoti bendras nuostatas, o detales reglamentuoti paliekame Vyriausybei arba Vyriausybės įgali-o-tai institucijai. Tai toks yra teisėkūros principas.

Dabar čia aš matau tam tikrą sujauktį, kai iš tikro kai kurios detalės sukeliamos į įstatymą ir aišku, kokios tos detalės. Aš puikiai suprantu, kad tai populiaru. Labai populiaru. Iš viso žmonės galbūt norėtų, kad nebūtų greičio matuoklių, nes 80 % lietuvičių prisipažįsta, kad jie viršija grei-tį, yra linkę viršyti greitį. Iš tikro statistika rodo, kad labai daug yra fiksuojama pažeidimų netgi ten, kur yra greičio matuokliai. Tai dabar ką? Mes tuo pasakome, kad Lietuvoje tas toksai laksty-mas yra reikalingas ir teisingas. Aš visai priešingai galvoju – yra labai pavojinga bandyti techni-nius dalykus reglamentuoti įstatymais. Tai mes tada turėtume į įstatymus sukelti labai daug da-lykų: kas yra, kiauliena kokio raudonumo turi būti ar dar kažką, ar kiek ten galima laikyti par-duotuvėje... Tai ne įstatymais, o veterinarijos nustatytais reglamentais tokie dalykai yra reglamentuojami. Mes nekeliamė smulkmenų į įstatymus. Čia labai pavojinga.

Dar 5 kelyje. Ten 15 kilometrų kelyje iki 5, ir 350 kilometrų kelyje irgi ne daugiau kaip 5. Na, kodėl? Plius ta argumentacija, kurią man teko girdėti iš įstatymo teikėjo. Reikia realių priemonių.

PIRMININKAS. Laikas!

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerai. O kas yra nerealu? Čia labai reali veikianči priemonė.

PIRMININKAS. R. Žemaitaitis – prieš.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų keista klausytis dėstytojo, dėsiusio apie elitą ir lyderystę, ir viešąjį administravimą, kad žmogus, dirbdamas Seime trečią kadenciją, nesuvokia, kas yra įstatymų leidžiamoji ir vykdomoji valdžios. Gerbiamas dėstytojau Kęstuti, profesoriumi jūsų negaliu vadinti, nes tas vardas atimtas. Šiaip ką įstatymų leidžiamoji valdžia nusprendžia, tą vykdomoji valdžia ir vykdo. Tokia konstrukcija yra sudėliota Konstitucijoje. Jeigu Seimas didžiąja balsų dauguma apsisprendžia, tai yra 71, nesvarbu, gali būti 45, bet jeigu 71 užsiregistruoja ir pritaria tokiam pasiūlymui, vadinasi, Vyriausybė turi vykdyti.

Kaip kalbėjo premjerė, jinai iš esmės yra teisi, įstatymų leidėjas dalį punktų numato Seime, o kitus pasako Vyriausybėje. Aš tikrai siūlyčiau pritarti Ekonomikos komiteto pasiūlymui ir iki priėmimo stadijos registruoti baigtinį sąrašą, nepalikti Vyriausybei.

Trečias, esminis, dalykas yra žmogaus teisių apribojimas. Tokie apribojimai gali būti numatomi tik tai įstatymu, ne koku nors Vyriausybės nutarimu. Šiuo atveju Seimas turėtų padaryti tik tai baigtinį, jokių papildomų galimybių ar išimčių taikyti neturėtų būti, ar bus 10 kilometrų, ar 5 kilometrai, ar 30 kilometrų. Jūs suvokite vieną dalyką: jūs esate įstatymų leidžiamoji valdžia, ką jūs priimsite, tą Vyriausybė ir vykdys. Ne penki ministrai, ne šeši, ne pati premjerė, ne nuo jos norų priklauso, kas turi būti vykdoma, Seimas suformuluoja uždavinį ir ji turi tai įgyvendinti.

PIRMININKAS. Premjerė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš turiu retorinį klausimą. O tuomet apskritai greičio ribojimas kelyje nėra žmogaus teisių pažeidimas pagal jūsų logiką?

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ne, jis yra fiksuotas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gal centruokimės į Vyriausybės pasiūlymą. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl Vyriausybės pasiūlymo.

Už – 43, prieš – 24, susilaikė 40. (*Balsai salėje*) Pasiūlymui nepritarta. Replikuoti žodžio nesuteiksiu. Labai vėluojame, gerbiamas Kęstuti.

Dabar tuomet eilės tvarka. Dėl 2 straipsnio yra M. Skritulsko... Čia pritarė komitetas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Taip, bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Kadangi jis gautas jau po komiteto pagrindinės išvados, tai mes turime balsuoti. Prašau M. Skritulską pristatyti pasiūlymą. Manome, kad dešimt remiančių narių yra.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Aš kelis teikiau. Gal primintumėte, kuris čia pasiūlymas?

PIRMININKAS. Čia dėl 3 dalies...

G. PALUCKAS (LSDPF). Vidutinio greičio ruožo apibrėžimas.

PIRMININKAS. ...ruožai negali būti ilgesni kaip 10 kilometrų.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Čia yra numatyta, kad vidutinio greičio matuoklių ruožai negalėtų būti ilgesni nei 10 kilometrų.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

G. PALUCKAS (LSDPF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Motyvai. Prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kodėl ne 9,5 kilometro arba ne 10,5 kilometro? Čia jau R. Žemaitaitis paaiškins. Gerbiamas Žemaitaiti, vakar netekome vieno žmogaus, kuris vien patyčiomis čia užsiimdavo. Jūs, šalia jūsų yra ir dar vienas asmuo, esate tuo ypač stiprūs. Aš noriu pasakyti, kad turiu profesoriaus vardą. Būna pareigos, bet ir vardas, jį suteikia Senatas. Tebeturiu tą vardą. Jūsų nelaimei, turiu. Yra toks atestatas, išduodamas Senato. (*Balsas salėje*) O dėstytojo pareigų neturiu, profesoriaus pareigų neturiu, bet vardas iki *grabo* lentos. Jūsų nelaimei, numirsiu profesoriumi.

PIRMININKAS. Už kalba V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Greičio matuokliai, greičio viršijimas ar saugus eismas neturi daug bendro su greičiu. Avarijos, nesilaikė saugaus greičio – tai manipuliatyvus priėmimas. Aš, kaip nuvažiavęs beveik 2 mln. kilometrų, galiu daugiau pasakyti negu tie *divaniniai* ekspertai. Tad tie visi ekspertai, kurie sako ir čia, ir kitur, tai yra Vakarų sistema lietuvius paversti liurbiais, kad mažintų greitį, nes tas kovingumas, lietuvių aktyvumas visur kažkam yra nepriimtinas. Jeigu norite, kad ir lietuvius paverstų liurbiais, tai balsuokite, kad greičio matuoklių kuo daugiau būtų. Jeigu norite, kad ekonomiškai ir kitaip lietuviai išsiskirtų pasaulyje ir

būtų geriausi *menedžeriai*, kas ir dabar vyksta, gal tas lietuviškas *naglumas*, agresyvumas ne visiems patinka, bet rodo darbai ir rodikliai pasaulyje, kad tai yra naudinga Lietuvai. Todėl kviečiu balsuoti už – ne už liurbius, bet už aktyvius lietuvius, kad Lietuva klestėtų. Nepasiduokime tiems pasyviems, kurie nori mažinti greitį, mažinti apimtį ir kad išnyktų Lietuva.

PIRMININKAS. Tai M. Skritulskas turbūt stebisi, kokių čia jis dalykų pasiūlė savo pataisa. Balsuosime dabar dėl M. Skritulsko pasiūlymo.

Už – 72, prieš – 25, susilaikė 13. Pasiūlymui pritarta.

Yra Seimo nario K. Adomaičio pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Ar Seimo narys teikia pasiūlymą, ar atsiima? Taip, įjungiu.

K. ADOMAITIS (LF). Tai norėčiau, kad būtų balsuojama dėl mano siūlymo, nors jis iš esmės panašus į Vyriausybės siūlymą. Gal tik tiek, kad jis specifiškai, jeigu galima pristatyti... Ar galiu pristatyti pasiūlymą?

PIRMININKAS. Taip, taip, jūs tą ir darote.

K. ADOMAITIS (LF). Jisai tiesiog specifiškai įvardina, kad Vyriausybė savo tvarka privalės nustatyti maksimalius atstumus tarp greičio matuoklių, atsižvelgdama į kelio atkarpas, kuriose tie greičio matuokliai statomi, ir nustatyti greičio matuoklių maksimalų skaičių apskritai atskirame kelyje. Manau, tikrai yra labai skirtingų ilgių kelių, tai yra nuo 300 kilometrų iki keliasdešimties kilometrų. Reikia pabrėžti, kad patys Ekonomikos komiteto nariai, kurie taip entuziastingai čia palaiko šias visas pataisas, pripažįsta, kad šis punktas yra beprasmis, koks jis dabar suformuluotas, nes jame paliekama galimybė 10 kilometrų ilgio ruožus įrengti keliuose. Vadinas, kad tam tikri keliai, pavyzdžiui, kelias į Prienus, dėl kurio kai kurie Seimo nariai nerimauja, galės ir toliau būti visiškai *padengti* greičio matuokliais, o kokuose nors ilgesniuose keliuose, kaip į Uteną ar iš Utenos iki Klaipėdos, galėtų būti tik trys greičio matuokliai per visą kelią. Man atrodo, tikrai absurdiškas pasiūlymas yra dabartinė formuluotė ir reikėtų palikti maksimalius skaičius nustatyti Vyriausybei.

PIRMININKAS. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Komiteto nuomonė.

G. PALUCKAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – nepritari, nes jau buvome pritarę M. Skritulsko pasiūlymui ir tarp komiteto narių aš nemačiau jokio pasimetimo ir nesupratimo.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl K. Adomaičio pasiūlymo.

Už – 35, prieš – 24, susilaikė 52. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl 2 straipsnio 4 dalies yra M. Skritulsko pasiūlymas. Prašau pristatyti.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Vietoj žodžio...

PIRMININKAS. Kur vietoj „gali turėti“ rašote „neturi“.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Esminė mintis, kad būtų galima statyti greičio matuoklius automagistralėse ten, kur bus pirmiausia diegiamos kitos saugumo priemonės – atitvarai, sutvarkyta kelio danga. Po tam tikro laiko, jeigu paaiškėtų, kad ženkliai nesumažėjo avarijų, tik tuomet statyti prevencines priemones – greičio matuoklius.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

G. PALUCKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas parems pasiūlymą.

V. VALKIŪNAS (DPF). Būtinai reikia paremti. Greičio matuokliai... Visų avarijų niekas nefiksuoja detalčiai, nei policija, nei bendru sutarimu avarijos metu – niekas nefiksuoja, dėl ko tos avarijos įvyko. Taigi baikite manipuliacijas, apgaudinėti ir sukčiauti.

PIRMININKAS. Prieš – L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Pirmiausia iš viso nesuprantu, kaip išties mes iš šito Seimo pradėjome reguliuoti atstumus ir visa kita? Kodėl mes to nepaliekame toms tarnyboms, kurios mato, stebi, analizuoja ir kitus dalykus daro? Bet man yra įdomiausia, kad panašu, jog mes galvojame, kad mūsų sveikatos biudžetas yra visiškai „ką norime, tą darome“. Kaip Sveikatos reikalų komiteto narys aš galiu pasakyti: kai mes leidžiame važiuoti, elgtis kelyje kaip nori, vadinasi, sakome vieną dalyką: gerbiamieji, sulaužyti, sudaužyti, keliaukite į priėmimo skyrius, toliau ten jus tvarkysime už milžiniškus pinigus. Nė vienas matuoklis nekainuoja tiek, kiek kainuoja sutvarkyti

vieną beprotį, kuris važiuoja per dideliu greičiu ir apsiverčia aukštiekninkas su mašina. Šitų kainų ir šitų kaštų niekas neskaičiuoja valstybėje. Man yra liūdna, kad šitame Seime mes tokius dalykus darome ir nematome kitos pusės priimdami sprendimą dėl savo greičio ir savo malonumo. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl M. Skritulsko pasiūlymo dėl 2 straipsnio 4 dalies.

Už – 69, prieš – 23, susilaikė 16. Pasiūlymui pritarta.

K. Adomaitis. Jeigu replika, nesuteikiu daugiau replikuoti. Jūs galėsite pristatyti kitą savo pasiūlymą. Nedarau išimčių – jokių replikų, vėluojame. Jūsų yra kitas pasiūlymas, ten galėsite pridėti repliką. Yra taip pat dėl 4 dalies K. Adomaičio pasiūlymas. Prašom pristatyti pasiūlymą. Manome, kad dešimt Seimo narių...

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamieji, atkreipkite dėmesį, kad M. Skritulskas pataisė žodžius „gali būti“ į „neturi“, tai yra jis apvertė šio punkto prasmę. Tiesą sakant, gal apvertė ir gerai, nes jeigu būtų palikta „gali būti“, tai būtų buvęs išvis beprasmiškas, net įstatymo iniciatorių tikslų neatitinkantis punktas. Tiesiog tai parodo, iki kokio absurdo dabartinė suvestinė redakcija yra privesta – jinai visiškai iškraipyta, niekas nesupranta, už ką balsuoja. M. Skritulskas verčia žodžius iš „gali būti“ į „neturi“.

Aš siūlau šiuo siūlymu šitą punktą apskritai išbraukti, nes jisai siūlo visuose magistraliniuose keliuose, kurių Lietuvoje yra 1 tūkst. 600 kilometrų, išmontuoti visus greičio matuoklius. Tada tenai ketverius metus bandyti visas įmanomas priemones – apšvietimą, atitvarus ir taip toliau, ir taip toliau. Ketverius ar trejus metus laukti, kol žus žmonės, ir jeigu jų per trejus metus žus ženkliai mažiau, pavyzdžiui, ne keturi, ne penki, o tik du arba trys, tai tada bus galima po trejų ar ketverių metų svarstyti apie greičio matuoklius. Tai absoliučiai jokios logikos neatitinkantis pasiūlymas. Remdamiesi juo mes turėsime išmontuoti visuose keliuose esančius greičio matuoklius. Nėra aišku, kiek priemonių reikės išbandyti, pagal tai, kaip suformuluotas siūlymas. Joks ekspertas negalės pasakyti, kad čia užtenka pabandyti apšvietimą, o čia užtenka pabandyti atitvarus. Reikės bandyti atitvarus, apšvietimą ir panašiai – visas įmanomas priemones. Tikrai siūlau palaikyti ir Vyriausybės poziciją, ir šį mano pasiūlymą išbraukti šitą punktą ir leisti Vyriausybei pabaigti sutvarkyti greičio matuoklių įrengimo tvarką.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

G. PALUCKAS (LSDPF). Komitetas nepritarė, kad išbrauktume visą 4 dalį.

PIRMININKAS. A. Mazuronis dėl vedimo.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tik norėjau apginti kolegų Seimo narių garbę ir savo asmeniškai. K. Adomaitis sakė, kad niekas nieko čia nesupranta, už ką balsuoja. Aš tikrai labai sąmoningai suprantu, už ką balsuoju, ir tikiu, kad didžioji dalis kolegų lygiai taip pat sąmoningai supranta. O jeigu K. Adomaitis ko nors nesupranta, tai visada gali prieiti ir paklausti – mes maloniai paaiškinsime.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas – dėl vedimo tvarkos.

V. VALKIŪNAS (DPF). Gerbiamas Kasparai, mes Ateities komitete juk susitarėme, kad pasiekiamumas... Jūs pats sakėte, kad į Biržus reikia kuo greičiau, kad būtų galima puikius Biržus pasiekti. Pasitiksime Biržuose, dabar jūs...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, neturime laiko tokiems asmeniškumams. Čia nėra dėl vedimo tvarkos. (*Triukšmas salėje*) Baigiame tas kalbas. Motyvai dėl pasiūlymo. K. Masiulis – už.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Na, gerai, aš čia daug motyvuoti nebegaliu. Iš tikro įstatymo projektu bandoma naikinti ir visaip apriboti diegimą greičio matuoklių, kurie yra efektyvi, net iki aštuonių kartų mažinanti žūčių ir sužeidimų skaičių... (*Balsai salėje*) Žiūrėkite, kainuoja pinigus, taip. Replikas girdžiu, kad kainuoja pinigus. Atitvarai ir visokie kiti dalykai irgi kainuoja pinigus. Visos saugumo priemonės kainuoja pinigus.

PIRMININKAS. Prieš – V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų norėjau paantrinti A. Mazuronii. Jūs, gerbiamas Kasparai, jau bandėte Ekonomikos komitetą įtikinti, kad nesupranta, kas yra svarstoma, ir gavote gerą atsakymą, kad Ekonomikos komitetas puikiai supranta, už ką balsavo ir kaip pasisakė.

Kitas dalykas. Kalbant apie jūsų pasiūlymą, jis iš esmės visą logiką gadina. Mes diskutuojame Ekonomikos komitete jau treči metai. Aišku, daug metų per kadencijas tas dalykas tęsiasi. Kai ateina Kelių direkcija ir Susisiekimo ministerija kalba, kad jina gerina sąlygas Lietuvoje, o iš esmės visos priemonės arba didžioji dauguma priemonių yra skirtos būtent radarams statyti, o ne salelėms, ne asfalto dangai tvarkyti, apšvietimo, kitiems dalykams daryti, tai šitas pasiūlymas kaip tik įpareigotų Kelių direkciją iš pradžių pasirūpinti kelio būkle, o tik tada pereiti prie to, kad būtų galima matuoti greitį ir visus kitus reikalus. Todėl aš pasisakau prieš šitą pasiūlymą. (*Balsai salėje: „Balsuojame“.*)

PIRMININKAS. Taip, tuoj balsuosime. Aš tik paminėsiu, kad balsavimo intervalas pratęsiamas iki pusės dviejų, tada mėginsime skelbti pietų pertrauką. Matysime, kiek projektų spėsime iki to laiko išnagrinėti.

Balsuojame dėl pasiūlymo. Balsuojame už K. Adomaičio pasiūlymą.

Už – 41, prieš – 30, susilaikė 40. Replikos po balsavimo, kaip sakiau, nesuteikiamos. Labai vėluojame. (*Balsai salėje*) Yra galimybė reikalauti, bet posėdžio pirmininkui nėra prievolės tą žodį suteikti. (*Balsai salėje*)

Toliau. Seimo narių M. Skritulsko, A. Bagdono, R. Petrauskienės ir taip toliau pasiūlymas dėl 2 straipsnio.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Gal galite priminti, apie ką čia?

PIRMININKAS. Čia 6 dalyje rašote: stacionari eismo priežiūros priemonė, kuri fiksuoja greitį... išskyrus greitį, ženklinamos skirtingais kelio ženklais.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Supratau. Pasiūlymo esmė, kad būtų skirtingas žymėjimas tų priemonių, kurios fiksuoja pažeidimus už greitį, ir tų priemonių, kurios fiksuoja kitus pažeidimus.

PIRMININKAS. Tik pasiūlymo autoriui siūlyčiau vis dėlto sekti savo pasiūlymus, kad aš neturėčiau būti sufleriu. Komiteto nuomonė?

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Dėkoju už pastabą.

G. PALUCKAS (LSDPF). Komitetas pritarė iš dalies, tik tikslino redakciniu požiūriu.

PIRMININKAS. Tai ar galime čia bendru sutarimu pritarti iš dalies? (*Balsai salėje: „Galime“.*) Gerai, baigiame šį pasiūlymą.

Yra 3 straipsnis. Čia yra A. Bagdono, E. Rudelienės, A. Kupčinsko ir taip toliau pasiūlymas. Kas pristatys?

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Labai trumpai. Jeigu būtų nustatoma pagal įtvirtintą įstatymą, kad greičio matuokliai yra ne toje vietoje, kurioje turėtų būti, juos būtų galima perkelti į kitą vietą, kurioje iš tiesų įvyksta nemažai eismo įvykių, kuriuose iš tiesų žūsta žmoniai, o ne bet kur. Siūlymo pagrindinė esmė yra tokia. Ačiū.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė?

G. PALUCKAS (LSDPF). Komitetas pritarė iš dalies, nes reikėjo keisti straipsnio ne tik 2, bet ir 3 dalį dėl įsigaliojimo.

PIRMININKAS. Bet čia yra tik formalus toks jūsų patikslinimas. Iš esmės jūs pritarėte pasiūlymui?

G. PALUCKAS (LSDPF). Taip.

PIRMININKAS. Ar tenkina autorių? Tas patikslinimas turbūt neišvengiamai turi tenkinti.

Motyvai prieš – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Pasiūlymo autorius nelabai tiksliai pristatė savo siūlymą, nes jisai siūlo ne perkelti, o išmontuoti greičio matuoklius. Ir jis visiškai neatsižvelgė savo siūlyme į tai, kad visuose ruožuose, kuriuose buvo sumontuoti greičio matuokliai, žūčių ar sužalojimų sumažėjo. Pirmiausia turėtų būti įrengiamos kitos priemonės, tik tuomet svarstoma apie kokį nors išmontavimą. Šiuo atveju yra kategoriškai nustatomas terminas išmontuoti, neskiriant laiko įrengti kitoms priemonėms.

PIRMININKAS. Ir V. Valkiūnas – už.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū Jurgiui. Esmė ta, kad neatskiriamas eismas tarp krovininių ir lengvųjų automobilių. Tas pats vidutinis greitis – tempiasi, lenkimai... Didžiausios avarijos yra

dėl lenkimų, o ne dėl greičio. Kaip tik aplenkti krovinių automobilį reikia padidinti greitį, o visa tai, kad kroviniui automobiliui leistinas greitis yra 80, o lengviesiems automobiliams – 90, yra nesąmonė, likusi nuo sovietinių laikų, nes sovietiniais laikais buvo 20 kilometrų skirtumas.

Antra. Reikia priimti įstatymą, kad paprastuose keliuose būtų 100, o ne 90, nes tas 10 kilometrų skirtumas tarp krovinių ir lengvųjų automobilių yra avaringumo skatinimas. Tos žūtys daugiausia įvyksta dėl to ir dėl posūkių nerodymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl minėto pasiūlymo.

Už – 57, prieš – 28, susilaikė 22. Pasiūlymui pritarta.

Ir tai yra viskas. Čia dar buvo Vyriausybės pasiūlymas. Pritarta iš dalies.

Dabar motyvai dėl viso projekto. Pirmas A. Bagdonas – už.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Lietuvoje yra įrengta daugiau kaip 200 radarų, 72 momentiniai greičio matuokliai ir 131 vidutinio greičio matavimo sistema. Tai yra didžiausias skaičius Baltijos šalyse. Kai kurias šalis mes lenkiame ne procentais, o dešimtimis kartų. Šiais ir kitais metais buvo suplanuota įrengti dar 50 greičio matuoklių, tačiau visuomenėje kilus pasipiktinimui Lietuvos automobilių kelių direkcija šių planų atsisakė.

Noriu tik priminti, kad kiekvienas greičio matuoklis yra įrengiamas kelių remontui skirtų lėšų sąskaita. Šiemet tik už matuoklių priežiūrą ir remontą vykdančioms įmonėms Kelių direkcija sumokėjo beveik 290 tūkst. eurų.

Pagrindinis greičio matuoklių tikslas yra prevencija, tačiau jei baudų surinkimas šalyje siekia tik 16 %, greičio matuoklių plėtra praranda prasmę bei aktualumą ir neveikia prevenciškai. Kadangi greičio matuokliai iki šiol Lietuvoje buvo įrengiami vietose be aiškių taisyklių, esu tikras, kad tokią tvarką būtina keisti. Šiuo įstatymo projektu ir nustatome aiškius principus, kur ir kokiais atstumais turėtų stovėti automobilių greičių matuokliai. Ačiū.

PIRMININKAS. K. Masiulis – prieš.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū. Valkiūnai, patylėk truputėlį, eksperte didysis žūčių. Reikėtų pagarbos. Tu kalbi, aš tyliau.

Norėčiau pasakyti, kad Lietuva pasižymi ne tik dideliu skaičiumi, kaip čia buvo pasakyta, matuoklių, bet ir tuo, kad 80 % žmonių prisipažįsta, kad jie viršija greitį. Matyt, kad greičio matuokliai sumažina greitį, bent jau tose atkarpose, ir sumažina žūčių skaičių. Jų permontavimas, o čia pasiūlyta išmontuoti ir permontuoti ir motyvuojama, kad statymas kainuoja pinigų, tai kainuos pinigų ir permontavimas. Tai irgi, matyt, nelabai rūpi. Aš suprantu, kad tai populiarus dalykas, jeigu 80 % žmonių viršija greitį, tai populiaru, kad nebūtų greičio matuoklių. Na, aš subjektyviai ir pats pasakysiu, kad aš irgi, kai pamatau tą ženklelį, kad čia greitis matuojamas, tai jau tik užspaudžiu tą automatinį greičio palaikymą, kad, neduok Dieve, ten 3 kilometrais neviršyčiau. Mane irgi drausmina, bet ką drausmina tie greičio matuokliai. Ir tai blogai? Gerina visų vairavimo kultūrą, visų ir mano.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime.

A. MAZURONIS (DPF). Neteisybę pasakė.

PIRMININKAS. Po balsavimo tada. Balsuojame, ar pritariame projektui po svarstymo. Už – 66, prieš – 27, susilaikė 13. Po svarstymo pritarta.

A. Mazuronis dėl vedimo tvarkos.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Man atrodo, vis tiek yra tokia tvarka, kad jeigu koks nors žmogus nesako tiesos, šiuo atveju yra modernios vadybos apologetas K. Masiulis, vis tiek kas nors turi pasakyti. Gerbiamas Kęstuti, jūs manipuliuojate ir pateikiate melagingus argumentus kalbėdamas apie greičio matuoklius todėl, kad sakote, kad žūčių ir avaringumas mažėja. Per pastaruosius trejus metus greičio matavimo prietaisų mūsų keliuose didėjo kartais, žūčių ir avaringumas taip pat didėjo. Tai jūs man pasakykite, kaip veikia tie jūsų greičio matavimo prietaisai, jeigu iš vienos zonos, kurioje susidaro kamštis, avaringa situacija persikelia į kitą ir avaringumas tik padidėja? Ar tai yra tas rezultatas, kurio mes siekiame, matydami visą kelių infrastruktūrą kaip tokią? Ir ar neturėtume pripažinti sau, kad investicija į infrastruktūrą...

PIRMININKAS. Aš matau, kad tęsiate diskusijas dėl projekto. Na, tai nėra dėl vedimo tvarkos.
A. MAZURONIS (DPF). O tai jeigu žmogus melavo pasisakydamas?

PIRMININKAS. Premjerė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Šiaip labai keista, kad svarstydamas šitą įstatymo projektą komitetas nematė reikalo pasikviesti atsakingų institucijų, Eismo saugumo komisijos, pavyzdžiui, atstovų, kur būtų pristatytos priežastys, dėl ko didėja žūčių skaičius keliuose. Greitis, beje, yra viena iš pagrindinių priežasčių. Bet aš labiausiai norėsiu pamatyti, kaip priėmus tokį įstatymą tie patys žmonės, kurie už jį balsuoja, paskui verks, kad reikia daugiau policijos pareigūnų, kad rankinėmis priemonėmis kontroliuotų greičio viršijimą magistraliniuose ir krašto keliuose.

PIRMININKAS. Nėra laiko, replikų daugiau nebus.

13.19 val.

Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3391 (pateikimo tęsinys)

Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3391. Pateikimo tęsinys. (*Balsas salėje: „Dėl vedimo tvarkos!“*) Pranešėja – A. Armonaitė. (*Balsai salėje*) Nesikankinkite prie tų mikrofonų. (*Juokas salėje*) Tikrai jau mes tiek kartų apie tą turinį kalbėjome. Prašau, ministre, pabaikite pateikimą. (*Balsai salėje*) Yra pabaigtas. Mes turime balsuoti, taip? Dėl motyvų dėl šio projekto. Nėra užsirašiusių dėl motyvų. Balsuosime, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 89: už – 67, prieš nėra, susilaikė 22. Pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinis būtų skiriamas Ekonomikos komitetas. Papildomų komitetų nesiūloma. Svarstymas pavasario sesijoje. Sutariame bendru sutarimu? (*Triukšmas salėje*)

Gera, jeigu visi jau taip prašote, K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamas pirmininke, dėl vedimo tvarkos. Mano pavardė buvo paminėta gal 15 kartų įvairiose replikose ir man nebuvo suteiktas žodis atsakyti. Todėl norėjau sureaguoti dar į praėjusio įstatymo svarstymą.

A. Mazuronis, tiesą sakant, stebina savo logika, sakydamas, kad žūčių daugėja ten, kur nėra greičio matuoklių, todėl reikia naikinti ruožus, kur yra greičio matuokliai, kur žūčių nėra. Su logika čia visiškai prasilenkia. Šitas įstatymo projektas turėjo tam tikrų gerų bruožų – visi geri bruožai yra išbraukti šiuo metu. Neliko galimybės niekur ekspertiškai įvertinti, kur ko reikia, kokias priemones naudoti, yra tikrai nuostata viską išmontuoti. Iki šio įstatymo priėmimo, aš tikiuosi, rasime racionalaus proto pataisyti, kad jis turėtų kokią nors prasmę – ne vien tikrai žudyti žmones. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Tų pavardžių čia daug buvo paminėta, tikrai ne kiekvienu atveju suteikiamas žodis.

13.22 val.

Kelių transporto kodekso 8² ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3392 (pateikimo tęsinys)

Dabar kitas projektas, dėl kurio irgi buvo pertrauka iki kito posėdžio, – Kelių transporto kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3392. Prašom. Viceministras J. Skachauskas, tikiuosi, labai trumpai pristatys projektą.

J. SKAČKAUSKAS. Sveiki visi. Aš labai trumpai. Kelių transporto kodekso 8² ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Įstatymo projekto tikslas – sumažinti šešėlinės veiklos vykdymo prielaidas keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais veikloje (tai yra pavežėjai ir taksi); užtikrinti keleivių, kurie naudojami keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais vežėjų paslaugomis, ir kitų eismo dalyvių saugumą; taip pat atlikti kitus reikiamus įstatymo pakeitimus.

Keletas esminių dalykų, ką šiuo įstatymo projektu siekiame pakeisti. Visų pirma, pakeisti leidimo gavimo modelį. Iki šiol buvo išduodamas leidimas kitą dieną, o siūloma, kad būtų išduodamas leidimas po dokumentų patikrinimo. Patikslinti reikalavimą dėl vairuotojo pažymėjimo,

tai yra nustatyti, kad fizinis asmuo, siekiantis gauti leidimą ir gavęs, privalo turėti galiojantį Europos Sąjungos šalies, Europos ekonominės erdvės, NATO valstybių arba Ukrainos išduotą vairuotojo pažymėjimą. Nustatyti pareigas keleivių vežimo už atlygį automobiliais leidimų turėtojams, tai yra kad jie pateiktų savo banko išrašą ir panašiai. Patikslinti pareigas keleivių vežimo organizatoriams, kad būtų naudojamos techninės priemonės, siekiant užtikrinti, kad keleivių vežimo už atlygį automobiliais pagal užsakymą paslaugą teiktų tik pavėžėjimo leidime nurodytas asmuo. Ir kiti pakeitimai, kurie galbūt mažiau reikšmingi. Ačiū už dėmesį. Esu pasirengęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Pirmasis klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiamasis viceministre, iš tikrųjų kalbate apie neapskaitomas kelionės lėšas, šešėlinių pinigų surinkimo dalykus. Tai yra turbūt sveikintini dalykai ir, be abejo, tokį projektą norisi palaikyti. Tačiau mane domina, kaip yra sprendžiamos kitos su pavėžėjais susijusios problemos. Teko ne kartą girdėti apie užsieniečių vairuojamus automobilius, netinkamą jų elgesį, priekabiavimą prie moterų, kultūros ir darbo etikos supratimo skirtumus, galų gale, nemokėjimą valstybinės kalbos. Dėl to susidaro sunkumų bendrauti su tokiais vairuotojais. Ar yra dėmesio šiems klausimams spręsti ir kaip jie yra sprendžiami?

G. PALUCKAS (LSDPF). Pagrindinis šito įstatymo pakeitimo tikslas – didinti eismo saugą, tai yra kad keleivis būtų saugiai atvežtas į savo kelionės vietą. Visų pirma, sprendžiamas šitas klausimas tam tikrais reikalavimais, naujomis kontrolės priemonėmis, galimybe lengviau sustabdyti licenciją. Kalbos klausimas nesprendžiamas, nes jis tiesiog nėra šito įstatymo objektas. Tai yra Kelių transporto kodeksas, kuriame iš principo pagrindiniai dalykai yra eismo sauga ir, sakykime, saugi transporto priemonė. Tai kalbos problema nėra sprendžiama.

PIRMININKAS. L. Nagienė klausia.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Man dėl atsiskaitymo trupučiuką. Kodėl tai yra skirtingai? Kas nors nusistatys vienokią atsiskaitymo tvarką už pavėžėjimą... Kaip jūs galvojate tą kontrolę įvesti ir kaip būtų?

Kitas momentas. Jeigu jis nusižengė ir ten neatitiko kokių nors tvarkų, savivaldybės turėtų būti atsakingos, iš karto informuoti. Savivaldybė neišduoda leidimų. Išduoda kiti. Tai kaip tos sąsajos bus su vietos savivalda? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Du dalykai dėl kontrolės. Tai savivaldybės... Kadangi dauguma savivaldybių turi priežiūros, sakykime, kontrolės institucijas, kurios tam tikra prasme užtikrina saugą ir panašiai, prižiūri tvarką, tai jos galės, jeigu pamatys pavėžėją, informuoti Lietuvos transporto saugos administraciją ir tada jau priims administracija. Savivaldybės tik informuos. Jos tiesiog, jeigu mato, kad, sakykime, jų mieste yra netvarkingas pavėžėjas, važiuoja ten, sakykime, be kažkokių ženklų ir panašiai, jos galės informuoti ir tuomet Lietuvos transporto saugos administracija nubaos ir panašiai.

Dabar dėl atsiskaitymo, tai Kodekse siūloma įteisinti, kad leidime būtų nurodyta sąskaita ir tuomet bus aišku iš tikrųjų. Į tą sąskaitą, sakykime, platformoje operatorius perves konkrečiam pavėžėjui tas lėšas. Tiesiog čia tam, kad būtų paprasčiau atsekti. Tai yra suderinta su Mokesčių inspekcija, su šešėlio mažinimo komisija. Tos nuostatos tada ir gimė.

PIRMININKAS. Taip, visi paklausė, kas norėjo. Ačiū pranešėjui. Motyvai. A. Vinkus – už. Galite grįžti į vietą. A. Vinkus. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Siekis Lietuvoje patobulinti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais ir taksi veiklos reglamentavimą, kad būtų sumažintos prielaidos šešėlinių veiksmų apraiškomis, yra tikrai tikslingas ir naudingas. Kiek pamenu, jau šioje salėje kažkada esu minėjęs, kad tokioje labai išsivysčiusios rinkos šalyje kaip Suomija, kad sumažintų šešėlių, veiksmų apimtis ir mokesčių vengimo riziką, 1993 metais buvo įvestas valstybinis taksi kainų reguliavimas, kas, atrodytų, sunkiai dera su laisvos rinkos egzistavimo principais. Manau, kad gerbiamas viceministras aiškinamajame rašte ir savo pasisakyme taip pat detalai apibūdina šios veiklos dabartinio reguliavimo trūkumus. Be to, rinkoje randasi naujų paslaugų teikimo formų, kaip „Uber“, „Bolt“ ir kitos. Rinkoje randasi naujų paslaugų teikėjų, atvykusių iš kitų valstybių ir panašiai. Kai kurie reguliavimo principai išties atrodo nelogiški. Na, pavyzdžiui, leidimų vežti keleivius išdavimo

tvarka, kai asmenų, norinčių gauti leidimus, pateikti dokumentai tikrinami ne prieš leidimo išdavimą, o po leidimo išdavimo; arba tris, penkis kartus besiskiriančios pajamos asmenų, skirtinga forma vykdančių keleivių vežimo paslaugą. Įvertinęs visą turimą informaciją, projektui pritarti ir prašau jūsų pritarti.

PIRMININKAS. K. Masiulis – prieš.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš kalbėsiu pasinaudodamas proga, kad galima kalbėti prieš. Kadangi nesuteikiamas žodis man pasisakyti dėl vedimo tvarkos, tai aš norėjau protestuoti prieš tokią vedimo tvarką. Mes paprastai, nesvarbu, kad vėluojame, bet jeigu nekorektiškai kažkas pasisako apie kitą asmenį, apie mane... Čia buvau išvadintas jau porą kart melagiu. Vieną kartą apsigyniau paaiškinęs, kad esu profesorius, nors ir nenorėtų vienas kolega. Kitą kartą buvau išvadintas apskritai melagiu. Ir vėl čia prasidėjo kažkoks patyčių kampelis.

Kolegos, aš pateikiu skaičius, kurie Lietuvoje yra statistiškai užfiksuoti. Tai negali būti melagystė. Jeigu mažėja žūčių skaičius, tai mažėja žūčių skaičius tose vietose, kur yra greičio matuokliai, o kadangi 80 % lietuvių... (*Balsai salėje*) Žiūrėkite, aš kalbu, ką noriu. Pratęsiu, kadangi man nebuvo suteikta teisė apsiginti. Kadangi ten, kur lietuvačiai mėgsta greitai važinėti ir važinėja greitai, mes nenorime, kad būtų daugiau greičio matuoklių, ten tų žūčių ir daugėja.

PIRMININKAS. Gerai. Motyvai išsakyti. Balsuosime, ar pritariame po pateikimo.

Už – 54, prieš nėra, susilaikė 5. Pritarta. Pagrindiniu komitetu skiriamas Ekonomikos komitetas. Svarstymas numatomas pavasario sesijoje. Iš rytinės darbotvarkės buvę 1-15, 1-16 klausimai (transporto reikalai ir odontologai) keliami į popietinės darbotvarkės pačią pradžią, kad autoriai žinotų. Būtent jie bus prieš Statybos įstatymo paketą. Kaip žinote, 15 valandą balsavimas kortelėmis. Jis vyks lygiagrečiai vykstant Seimo posėdžiui ir kartu balsuojant dėl kitų projektų įprastu būdu.

Dabar rytinį posėdį baigėme. (*Gongas*) (*Šurmulyš salėje*)

Jeigu dar yra klausimų, prašau. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Balsavimas nuo 14 valandos? Iš karto balsuojame?

PIRMININKAS. Taip, paaiškinu, kad balsavimas, kaip ir buvo numatyta, kadangi iš esmės dėl visų projektų yra pasiūlymų, tai balsavimas nuo 14 valandos. Ištinis balsavimas vakariniame posėdyje po kiekvieno projekto. (*Balsai salėje*) (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 338 STENOGRAMA

2023 m. gruodžio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS, A. MAZURONIS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradėdami vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 59 Seimo nariai. Pradėsime darbą.

14.01 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3375, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3376, Administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 papildymo 370² straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3377 (*pateikimo tęsinys*)

Kaip ir tarėmės prieš pietus, po pietų pirmas bus darbotvarkės 1-15 klausimų blokas. Darbotvarkės 1-15.1 klausimas – Transporto veiklos pagrindų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3375.

Čia yra likę tik motyvai ir balsavimas. Kadangi kai kurie klausė, aš dar kartą atkreipiu kolegų dėmesį, balsavimo langas ir yra nuo 14 valandos iki 16 val. 40 min., atrodo. Taip visą laiką ir balsuosime, o 15 valandą atliksime vardinį balsavimą štai čia, salėje, su kortelėmis. Jau balsavimo langas, taigi neišsiblaškykite. Kviečiu užimti darbo vietas.

Tuomet motyvai dėl minėto įstatymo. Už – gerbiamas A. Bagdonas. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, pagrindinis šio įstatymo tikslas – beveik 1,5 mln. Lietuvos vairuotojų sumažinti eiles atliekant techninę apžiūrą ir sudaryti galimybę rinktis. Dabartiniu reglamentavimu yra įtvirtintas techninės apžiūros centrų skaičius bei suskirstymas regioniniu principu. Didmiesčiuose, kur vairuotojų yra daugiau, jie turi vienintelį pasirinkimą – užsiregistruoti ir keletą savaitių laukti eilės į patikros centrą. Nustačius net menkiausius neatitikimus, dėl pakartotinės techninės apžiūros paslaugos grįžta apie pusę visų vairuotojų. Jie iš naujo privalo užsiregistruoti, laukti eilės ir dar kartą susimokėti. Tuo metu, pavyzdžiui, Lenkijoje kvalifikuoti autoservisai turi galimybę teikti šią paslaugą. Atvykus į autoservisą ir nustatius smulkius neatitikimus, šie yra greitai pašalinami vietoje, o dėl pakartotinės apžiūros grįžta mažiau nei 10 % vairuotojų. Kitos šalys, tokios kaip Didžioji Britanija, Norvegija ir Švedija, taiko labai panašų techninės apžiūros paslaugų teikimo sistemos modelį.

Pagal šį įstatymo projektą visi, norintys užsiimti techninės apžiūros išdavimo veikla, turėtų atitikti europinius standartus ir Nacionalinio akreditacijos biuro keliamus reikalavimus. Šios priemonės yra vienas iš būdų kvalifikuotų ir kokybiškų paslaugų teikimui užtikrinti. Atsisakius techninių apžiūrų centrų skaičiaus ribojimo regioniniu principu, atsiras galimybė ir kitoms akredituotoms įmonėms teikti techninės apžiūros paslaugas. Konkurencijos augimas padidins paslaugos prieinamumą. Dar 2019 metais Konkurencijos taryba Vyriausybei ir Susisiekimo ministerijai siūlė atsisakyti privalomų techninių apžiūrų vykdymo ribojimo ir skaičiaus.

Ir pabaigai. Naujas reglamentavimas sukurs vairuotojams sąlygas paslaugas gauti greičiau ir patogiau...

PIRMININKAS. Laikas!

A. BAGDONAS (LSF). ...sumažins laukiančiųjų eiles. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Vyšniauskas. Prašom. (*Balsai salėje*) Korte-lė gal ne iki galo įdėta?

A. BAGDONAS (*LSF*). Bet aš galiu už gerbiamą A. Vyšniauską irgi prieš pasisakyti.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Ačiū, Andriau, su visa pagarba. Aš gal pats pasisakysiu. Kolegos, čia skamba labai keisti argumentai – sumažinsime eiles. Realių eilių problema yra tikrai viename mieste, Vilniaus mieste. Kiek mane informavo Susisiekimo ministerija, ta problema išsprendžiama pastačius naujus techninių apžiūrų centrus, tai šiuo metu ir yra daroma. Tačiau šita reforma, jeigu ją galima taip vadinti, ką padarytų, tai pirmiausia pakeltų kainą, gerokai pakeltų kainą, taip, kaip yra ir kitose šalyse. Lietuvoje techninių apžiūrų kainą yra ne viena mažiausių, bet bene mažiausia Europoje, tikrai mažesnė nei aplinkinėse šalyse. Taip yra būtent dėl tos sistemos, kurią turime šiandien.

Kitas svarbus dalykas. Šiuo metu techninių apžiūrų centrai yra išdėlioti taip, kad gyventojas kiekvieną jų galėtų pasiekti 30 kilometrų spinduliu. Jeigu mes atsisakome tokio regioninio išdėstymo, vadinasi, Aukštadvaryje, kai kuriuose mažesniuose miesteliuose nelieta techninių apžiūrų stočių ir žmonės turės važiuoti arba į regionų centrus, o kai kuriais atvejais net į didžiuosius miestus. Man atrodo, jeigu rūpinamės regionais ir norime, kad paslaugos išliktų regionuose, tai tą reikia turėti omenyje, suprantant, kad regionuose esančias techninių apžiūrų stotis dotuoja didžiųjų miestų apžiūros stotys.

Paskutinis argumentas dėl konkurencijos ir kitų dalykų. Tai ir dabar konkurencija yra. Jeigu jums netinka Vilniaus apžiūros stotis, važiuokite į Kauną, važiuokite į kitą miestą ir gausite tą paslaugą. Tiesą pasakius, ta paslauga bus lygiai tokia pati, kadangi sektorius yra reguliuojamas valstybės ir tos visos stotys atrodo lygiai taip pat.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dabar, atkreipiu dėmesį, balsuosime dėl darbo tvarkės 1-15 klausimų bloko. Tai projektas Nr. XIVP-3375. V. Pranckietis – per centrinį mikrofoną.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Trys projektai – trys motyvai.

PIRMININKAS. Gera. Jeigu taip reikalaujate, prašom. Gera. Tai V. Pranckietis kalbės už. Prašom.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Tikrai kalbėsiu už, kadangi tą iniciatyvą pasiūliau Liberalų frakcijai dar sesijos pradžioje. Visos frakcijos buvo pritarta vienbalsiai ir stebėtasi, kad iki šiol dar niekas tuo nepasirūpino. Po to prisijungė daugiau kolegų prie tos iniciatyvos. A. Bagdonas formalizavo šiuos įstatymus, aš esu dėkingas ir noriu pažymėti, kad yra prisijungę ir Tėvynės sąjungos, ir Valstiečių, ir Darbo partijos, ir Demokratų frakcijos, ir Mišrios grupės Seimo nariai prie šios iniciatyvos. Vadinasi, dalykas jau tampa nebe koku nors politizuotu, bet tiesiog normaliu dalyku, kuris gali patikti ir patiks visiems Lietuvos žmonėms.

Kontrargumentuodamas A. Vyšniauskui pasakysiu, kad Vokietijoje, kai yra ta paslauga išplėsta, tai yra ne tik valstybinėse stotyse, automobilių pakartotinai grįžta 10 %. Lietuvoje grįžta 50 %. Kitaip sakant, dar gali būti ir interesas tų, kurie prižiūri, kad tų mašinų daugiau kartų grįžtų tam, kad jie galėtų dirbti. Manau, kad mes turime pritarti tokiam projektui ir vieną kartą išspręsti tą problemą, nes valdiškas biznis niekada nebuvo naudingas taip pat ir valstybei, nes valstybė turi įkurti, padaryti. Verslai sukurs viską, o dėl kainos, tai netgi galėtų nekainuoti servisuose vien dėl to, kad jie, tą mašiną aptarnaudami, ją ir apžiūri. Tai siūlau pritarti tam pasiūlymui, pritarti tokiam įstatymui, kuris bus labai naudingas daugeliui Lietuvos žmonių, kurie vairuoja. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas A. Vyšniauskas buvo paminėtas, tai per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš labai trumpai. Kolegos čia labai žongliruoja Vokietijos pavyzdžiu, neišmanydami, kokia sistema yra Vokietijoje. Vokietijoje paprastame servise tu negausi tos paslaugos, tiesiog paprastas servisas gali iškviesti valstybinės institucijos inspektorių, o jis atvažiuoja ir patikrina. Tai paprastame servise negausi.

PIRMININKAS. Gera, dėkoju. Prieš – A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Kolegos, tiesiog visi tikriname mašinas ir matome, kad dabartinė sistema veikia labai gerai. Išties yra užtikrintos priemonės, kad tu nenuvarysi nei kitos mašinos, nei pervarysi tos mašinos, nes iš karto rodikliai ateina į sistemą. Dabar kažkodėl siūloma perduoti privatiems servisams, neįžvelgiant jų galimų interesų konfliktų, bet įžvelgiant, ką kolega V. Pranckietis minėjo, kad techninės priežiūros specialistai specialiai ką nors praleis tam, kad vairuotojas vėl greičiau atvažiuotų pasitikrinti. Kažkoks absurdas. Tai kam ardyti tai, kas veikia labai gerai?

Kitas dalykas, tokias rimtas pertvarkas turėtų analizuoti ir teikti būtent ministerija kartu su Vyriausybe. Čia atsitiktinai Seimo nariai dėl tokio siūlymo pasižiūrėjo į kitas šalis. Mes galime registruoti, bet ar tikrai tai yra naudinga ir tai yra reikalinga? Jūs gi patys žinote, kad žmogų valstybė vienaip ar kitaip apgins – ir šitoje srityje, ir ką svarstysime dėl Odontologijos priežiūros įstatymo. Dabar kažkodėl taikome skirtingus standartus: ten bando perduoti ir balsuojame už, o čia kaip tik kolegos, kurie pasisako prieš, logiškai mąsto, kad negalima visko perduoti. Demokratinė valstybė veikia objektyviai ir tikrai prašyčiau nepritarti tam eksromptu pateiktam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės M. Skritulskas. Prašau.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš norėčiau pažymėti, kad įstatymų pakete yra numatyta didesnė atsakomybė už netinkamai atliktą techninę apžiūrą, ko nėra dabar. Ir tikrai nesutinku su tuo, kas buvo pasakyta, kad nėra monopolio. Norėčiau pažymėti, kad 30 metų (1994 metais šita sistema atsirado) Lietuva yra suskirstyta į dešimt teritorijų pagal apskritis ir pagal susisiekimo ministro, atrodo, įsakymą tik viena bendrovė gali teikti vienoje teritorijoje. Yra konstatavusi Konkurencijos taryba, kad, deja, konkurencija šioje srityje nėra užtikrinta ir kad į rinką ateiti kitas ūkio subjektas pagal šią galiojančią tvarką negali. Aš raginčiau vis dėlto pritarti po pateikimo ir plačiau svarstymo metu padiskutuoti ir šituos dalykus, kaip realizuoti konkurenciją, kas yra numatyta mūsų įstatymuose.

Taip pat, tarkime, man įdomu, kodėl šiandien, kuomet aš atvykstu su automobiliu į sertifikuotą automobilio gamintojo servisą, kuris vykdo garantinį aptarnavimą, kur ten ištis yra specialistai, jie negali konstatuoti, kad tas automobilis yra techniškai tvarkingas? Tarkime, man kyla klausimas, kodėl „Mercedes“ ar „Volkswagen“ sertifikuotas servisas turi mažiau žinių ar mažiau išmano apie automobilį, apie jo saugumą nei, tarkime, techninės apžiūros centro darbuotojai? Aš raginčiau pradėti svarstyti šį klausimą ir plačiau padiskutuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis prieš – S. Skvernelis. Prašom.

S. SKVERNELIS (DFVL). Mieli kolegos, valstybė tam tikras savo viešojo administravimo srities funkcijas yra priversta deleguoti. Šiandien mes kalbame apie funkciją, kuri yra valstybės reguliuojama nuo kainos nustatymo. Tie, kas kalba, kad pasikeis kainos – niekas nepasikeis, nes kainą nustato valstybė nuo kiekio šitų paslaugų, tą irgi nustato valstybė. Čia būtų panašiai tas pats, kas, sakykime, pačių antstolių darbas, kur irgi valstybė tam tikras funkcijas suteikia, pasakytume, kad kiek nori jų, tegul tiek ir būna. Tai šie įkurti centrai, taip, praėjusius 30 metų sprendė esminį dalyką – ar tai turi būti parodomasis procesas, ką darė anksčiau kelių policija, žinome, su kokiomis bėdomis, ar turi būti civilizuotas, su moderniausia technika, moderniausia įranga, specialiai parengtais kontrolieriais, kurie pabaigę kursus, išlaikę egzaminus, su visa kontrolės ir monitoringo sistema?

Kai mes kalbėjome prieš tai jautriu ir audringu klausimu apie radarus, kad eismo įvykių priežastis yra greičio viršijimas, tai yra įtraukiama prie visų įvykių, kur nežinoma priežastis arba nenorima tirti, kas viršijo leistiną greitį, bet nėra aiškinamasi ir tiriama, kiek tų priežasčių yra dėl automobilio techninės būklės. Ši sistema iš tiesų garantuoja paslaugos prieinamumą, nes jeigu kas galvoja, kad bet koks servisiukas galės padaryti investiciją ir atitikti tuos reikalavimus, kur valstybė nustatė dėl įrangos, taip nebus. Dalis tų didžiųjų centrų dabar priversti dotuoti mažąsias stotis, pavyzdžiui, Aukštadvaryje, Vilkaviškyje ir panašiuose miesteliuose. Jeigu to dotavimo nebus, ten tie centrai tiesiog užsidarys ir paslauga nutols nuo gyventojų. Kiekvienoje kadencijoje faktiškai būna tokių bandymų šį valstybės monopolį suardyti, bet jie tikrai nėra dėl vartotojų ar vairuotojų intereso. Aš manau, kad sistema veikia. Negriaukime, neskatinkime korupcijos ir nepadarykime dar priežasčių eismo įvykių, kurie...

PIRMININKAS. Laikas!

S. SKVERNELIS (DFVL). ...neaišku, dėl ko kyla, ir lengviausia įrašyti greičio viršijimą.

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas! Dabar, gerbiami kolegos, atkreipiu dėmesį, kad balsuosime dėl paketo: 1-15.1 klausimo – Transporto veiklos pagrindų įstatymo projekto Nr. XIVP-3375 ir lydinių – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projekto Nr. XIVP-3376 ir Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projekto Nr. XIVP-3377. Balsuojame po pateikimo.

Užsiregistravo 100, balsavo 100: už – 44, prieš – 33, susilaikė 23. Taigi projektų paketui nėra pritarta.

Dabar apsisprendžiame alternatyviai balsuodami, ar atmetame, ar grąžiname tobulinti. Tradiciškai: kas balsuoja už, tai grąžina tobulinti, kas balsuoja prieš, tai atmeta projektus. Prašom balsuoti. Kaip visada: už – kad tobuliname, švelnesnis variantas, o prieš – tai jau atmetame, griežtesnis variantas.

Užsiregistravo 98, balsavo 97: už – 47, prieš – 50. Taigi projektai yra atmesti.

14.16 val.

Odontologų rūmų įstatymo projektas Nr. XIVP-163(3) (priėmimo tęsinys)

Toliau, gerbiami kolegos, Odontologų rūmų įstatymo projektas Nr. XIVP-163(3) ir lydimasis. Priėmimas. Gerbiami kolegos, dėl šio projekto likęs tik balsavimas. Atkreipiu dėmesį, kad balsuojame dėl Odontologų rūmų įstatymo projekto. Balsuojame. Priėmimas. Likęs tik balsavimas. Odontologų rūmų įstatymo projektas Nr. XIVP-163. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 92, balsavo 89: už – 66, prieš – 7, susilaikė 16. Taigi įstatymas yra priimtas. (Gongas)

14.17 val.

Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 2, 5, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-164(3) (priėmimas)

Taip pat yra lydimasis, dėl jo buvo pasiūlymų. Taigi čia turėsime šiek tiek padirbėti. Kaip matau, komiteto atstovas gerbiamas L. Slušnys eina tribūną. Prašau. Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo keletą straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-164(3). Priėmimas.

Dėl 1 straipsnio buvo Seimo nario A. Matulo pasiūlymas. Jam komitetas nepritarė. Sudarykime sąlygas teikėjui pristatyti. Prašau, gerbiamas Antanai. (Balsai salėje)

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos (jeigu galite, kolegos, nesnekėkite), aš siūlau, kad bent jau tam tikru pereinamuoju laikotarpiu fizinių asmenų licencijas galėtų išduoti ir Akreditavimo tarnyba (tą jinai ir dabar sėkmingai daro, į informacinę sistemą yra investavusi daug pinigų), ir lygiagrečiai rūmai, nes rūmai gale metų atsiskaito, informuoja ministerijas, Akreditavimo tarnybą. Priešingu atveju, patikėkite, bus taip, kaip aš paskaitysiu dabar vieną atsakymą iš Odontologų rūmų.

Praeitais metais vienas pilietis kreipėsi į juos ir kitas institucijas ir štai gavo tokį atsakymą. Cituoju kai kurias dalis. „Jūsų pretenzija su visa papildoma medžiaga buvo perduota rūmų tarybos nariui, atsakingam už odontologų profesinės etikos srities koordinavimą, jis, susipažinęs su gauta medžiaga, kreipėsi į gydytoją odontologą prašydamas pateikti paaiškinimą dėl jūsų pretenzijoje aprašytos situacijos. Gavus gydytojo odontologo paaiškinimą ir atlikus vertinimą (aš čia cituoju) konstatuota, kad nėra jokių objektyvių duomenų, leidžiančių pagrįsti pretenzijoje pateiktus faktus. Rūmai, reaguodami į susidariusią situaciją, rekomenduoja gydytojui odontologui bendraujant su pacientais ateityje vengti bet kokių konfliktinių situacijų ir rūmai imsis visų priemonių šviesti odontologų bendruomenę.“

Kolegos, kai perduosime licencijavimą į vienas rankas, kai jūs, jūsų rinkėjai gaus atsakymus į panašius skundus tokiomis bendromis frazėmis, nes prieš dešimt metų, galėčiau cituoti daug atsakymų, beveik visi tokie būdavo, tai tada jūs, nežinau, į ką kreipsitės. Tai dar kartą atkreipiu dėmesį. Tegul licencijuoja, perduokime, bet šiame etape, kai praeita Vyriausybė perdavė licencijavimą Akreditavimo tarnybai ir ji dirba gerai, duokime galimybę abiem institucijoms šią funkciją atlikti.

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). O kita Vyriausybė, kuri bus, nesvarbu, jau...

PIRMININKAS. Dėkoju.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...nutars...

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega. Dėkoju. Dabar komiteto nuomonė. Prašau.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritari. Komiteto argumentai. Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 3 d. nutarime Nr. 784 pateiktais argumentais, siūloma, kad odontologų ir burnos priežiūros specialistų, tai yra fizinių asmenų, licencijavimo funkciją vykdytų tik Odontologų rūmai, o Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos išduotų licencijas ir akredituotų odontologinės sveikatos priežiūros (pagalbos) paslaugas teikiančias asmens sveikatos priežiūros įstaigas. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš – 7, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kolegos, ar yra 29 palaikantys, kad pasiūlymą svarstome? (*Balsai salėje*) Ar galite rankas pakelti? Nematau kažkaip. Gal tada paspaudžiame mygtukus. Ar yra 29, kad apskritai svarstytume šį pasiūlymą? Dabar ne dėl pasiūlymo balsuojame, o apskritai – ar svarstome šį pasiūlymą. Reikia 29. (*Šurmulyse salėje*) Yra tiktai 23. Deja, nesvarstome.

Gerbiami kolegos, dabar tada dėl viso 1 straipsnio. Ar galėtume tada bendru sutarimu?

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Niekas neprieštarauja? Dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta. Dėl 3 straipsnio taip pat buvo gerbiamo Seimo nario A. Matulo pasiūlymas. Tai sudarysime sąlygas pristatyti, gerbiamas Antanai.

A. MATULAS (TS-LKDF). Dėl visų kitų pasiūlymų jau buvo apsispręsta balsuojant dėl pagrindinio įstatymo projekto, dėl datos, dėl kitų dalykų, todėl aš jau nereikalausiu balsuoti, nes iš esmės jau apsispręsta. Aš gerbiu Seimo poziciją.

PIRMININKAS. Na va, išsprendėme. Tai ar galime dabar 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkui. Dėl 4 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 5 straipsnio vėlgi buvo Seimo nario A. Matulo pasiūlymas. Įjunkite mikrofoną. Kaip jūs, atsiėmėte ir šitą? Ir tada kitas yra dar, taip? Atsiėmėte. Tada visi atsiimti. Dėl 5 straipsnio nėra pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėkoju pranešėjui. Ačiū.

Ir dabar dėl viso, dėl visų lydimųjų. Nematau, atrodo, nėra užsirašiusių dėl motyvų. Tada balsuokime. Balsuojame dėl Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo projekto Nr. XIVP-164(3). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 93, balsavo 92: už – 67, prieš – 2, susilaikė 23. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.24 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 4, 16, 17, 20¹, 21¹, 22, 31, 39 ir 48² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2832(3) (priėmimo tęsinys)

Dabar dar grįžtame prie rytinės darbotvarkės. Nebuvo apsvaistytas 1-9.5 klausimas, įstatymo projektas Nr. XIVP-2832. Liko čia mums iš rytinės darbotvarkės. Vargome, vargome ir iki galo neišvargome. Tai čia dėl 12 straipsnio buvo... Reikia mums, kad komiteto pirmininkas dar grįžtų į tribūną, apsvaistysime likusius pasiūlymus. Gerbiamas K. Starkevičius kviečiamas į tribūną, jeigu sutiktų mums padėti. Čia iki 11 straipsnio mes viską apsvaistėme. Dabar yra 12 straipsnis, ar ne? Ir dėl jo yra Seimo nario A. Bagdono pasiūlymas. Čia iš tikrųjų komitetas taip suredagavo pagal A. Bagdono pasiūlymą. Andriui tinka, man atrodo. Ar komiteto pirmininkas turėtų kokių nors komentarų?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų pagal galiojančią Elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio 8 dalies redakciją numatomos elektros tinklo plėtos galimybės tik vartotojams ir kaupimo įrenginių savininkams. Siekiant aiškiai įtvirtinti galimybę atlikti tinklo plėtrą savo lėšomis komercinių parkų vystytojams, būtina praplėsti tokią teisę turinčių asmenų ratą, įtraukiant tokius naudotojus. Būtent tai ir buvo patikslinta šiuo straipsniu. Siūlau už jį balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, turbūt galime bendru sutarimu? Komitetas pritarė šiam siūlymui. Dėkoju. Dabar dar buvo vienas siūlymas, bet iš tikrųjų dėkoju komiteto pirminkui, čia, matyt, ir nereikės, nes čia yra Teisės departamento siūlymas, jam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Ir čia tada jau iš tikrųjų buvo dėl 11 straipsnio, bet čia jisai tapo 12 straipsniu. Tai tik mano redakcinė pastaba. Tai už visą 12 straipsnį galime bendru sutarimu su šiais minėtais integruotais dviem pasiūlymais? Dėkoju.

Tai dabar jau mes pagaliau baigėme svarstyti šią įstatymą. Ir dėl viso motyvai už, prieš. Nematau norinčių kalbėti, vadinasi, balsuojame. Darbotvarkės 1-9.5 klausimas – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2832.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 95, balsavo 93: už – 64, prieš nėra, susilaikė 29. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.26 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11¹, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹, 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52¹, 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11², 27², 68 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3143(3) (priėmimas)

Vėl grįžtame į vakarą, grįžtame prie vakarinės darbotvarkės. Ten mes randame Statybos įstatymą. Didelį ir ilgą Statybos įstatymo projektą Nr. XIVP-3143. Bet gerbiamas E. Gentvilas per centrinį mikrofoną.

E. GENTVILAS (LSF). Taip, tikrai čia jokios staigmenos projekto teikėjas kol kas negali, prašome pusvalandžio pertraukos, kadangi čia yra pataisų, pasiūlymų. Frakcijos vardu prašau.

PIRMININKAS. Dabar norėčiau atsiklausti dar kartą, nenuėikite gal toli nuo centrinio mikrofono. Ar ir dėl lydimųjų? Mes turime paimti visą bloką dėl pertraukos. Taip, gerai, visas blokas, imame pertrauką, nes čia jų nemažai. Taigi čia nemažai buvo lydimųjų. Susiskaičiavome visus.

14.28 val.

Kauno laisvosios ekonominės zonos įstatymo Nr. I-1591 3, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3256(2) (priėmimas)

Dabar darbotvarkės 2-2 klausimas – Kauno laisvosios ekonominės zonos įstatymo projektas Nr. XIVP-3256(2). Pasiūlymų, kaip matau, nebuvo. 1 straipsnis. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio siūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėl 3, 4 straipsnių taip pat nebuvo siūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taigi dabar dėl viso. Dėl viso ar yra dėl motyvų? Yra. Gerbiamas V. Fiodorovas kalbės prieš. Prašom. Atsisako, nekalbės. Gerai. Galime iš karto pereiti prie balsavimo. Tai jeigu atsisakė prieš, tai gal ir už atsisakome, nes kolega galbūt nebūtų atsisakęs, jeigu būtų jus pamatęs. Tai sutarėme. Balsuojame dėl Kauno laisvosios ekonominės zonos įstatymo. Balsuojame dėl projekto Nr. XIVP-3256.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 91, balsavo 91: už – 85, prieš – 2, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.29 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 3, 5, 6, 8 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3266(2) (priėmimas)

Ir tada kitas projektas. Darbotvarkės 2-3.1 klausimas – Aviacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3266(2). Taip pat priėmimas. Pasiūlymų nematau. Taigi einame pastraipsniui. Dėl 1, 2, 3, 4, 5 ir 6 straipsnių jokių pasiūlymų nebuvo. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų dėl viso. Nematau norinčių kalbėti. Vadinasi, balsuojame dėl viso įstatymo – Aviacijos įstatymo projekto Nr. XIVP-3266.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 94, balsavo 93: už - 91, prieš nėra, sulaukė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.30 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29, 385, 386, 387, 393, 394, 395, 396, 443 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3267(2) (priėmimas)

Toliau 2-3.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3267(2). Čia susijęs. Vėlgi buvo tik Teisės departamento, matau, taip, tikrai Teisės departamento siūlymai. Taigi einame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio, 2, 3, 4 straipsnių nebuvo siūlymų. Galime bendru sutarimu? Pritarta.

Gerbiamas A. Strelčiūnas per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš norėčiau, kad per praeitą balsavimą mano balsas būtų už.

PIRMININKAS. Dėl protokolo jūsų balsas už per praeitą balsavimą. Dėkui.

Dabar dėl 5 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies, kitas, kuriam pritarė, ir kitas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam nepritarė. Ar galime šiai 5 straipsnio redakcijai pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 6 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta 6 straipsniui.

Dabar 7, 8, 9 straipsniai. Nebuvo jokių siūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 10 straipsnio buvo Teisės departamento siūlymas, jam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu 10 straipsniui? Dėkoju, pritarta.

Dėl 11 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Įsigaliojimas – sausio 1 dieną. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Taigi motyvai už, prieš. Nematau norinčių kalbėti.

Balsuojame dėl Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3267.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 91, balsavo 91: už – 87, prieš – niekas, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.31 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3328(2) (priėmimas)

Toliau 2-4 klausimas – Energetikos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3328(2). Priėmimas. Du straipsniai. Dėl jų jokių pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti straipsniams bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai. Dėl viso nematau norinčių kalbėti. Balsuojame dėl viso Energetikos įstatymo projekto Nr. XIVP-3328(2). Balsuojame, priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 89, balsavo 89: už – 71, prieš – niekas, susilaikė 18. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.33 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 2, 9², 9⁵ ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2590(3) (priėmimas)

Toliau 2-5 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo projektas Nr. XIVP-2590(3). Taip pat yra priėmimas. Čia bus siūlymų. Komiteto pranešėja gerbiama M. Danielė. Prašau į tribūną.

Gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė per centrinį mikrofoną. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš norėčiau kreiptis į pranešėją vadovaudamasi Statuto 158 straipsnio 3 dalimi. Yra prieštaravimų suvestinia-me variante. Kadangi turime priėmimą, tai reikėtų tuos dalykus sutvarkyti. Aš kalbu apie 6 mėne-sių laikotarpį, jeigu kažkokie keičiami, produkcija... įvedami, tai nuo šiandien iki gegužės 1 die-nos, kaip komitetas suredagavo, 6 mėnesių jau nebėra. Mes pažeisime ir europinius teisės aktus, ir savo teisės aktus. Konkrečiai čia Tabako, tabako gaminių įstatymo 9³ straipsnis. Aš labai prašy-čiau ir kreipčiausi į pranešėją, kad mes grįztume į komitetą, sutvarkytume bent jau pagal teisės aktus, bent jau.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, jūs kalbate apie 5 straipsnį, bet čia yra Seimo narių siūly-mai, dėl jų dar neapsispręsta. Jeigu balsuosime, gal čia bus išspręstas tas rebusas, ar ne? Nes čia aš irgi matau dėl datų. Aš gal kreipiuosi, sekundėlę, į pranešėją. Gal jūs pakomentuokite, kaip čia yra. Prašom.

M. DANIELĖ (LF). Taip, iš tiesų šį ryt komitetas rinkosi ir diskutavo klausimą dėl datų. Komi-tetas pritarė tokiam variantui, kuris reikštų, kad pakeitimai įsigalioja nuo gegužės 1 dienos. Ir gerbiama I. Kačinskaitė iš tikrųjų sako tiesą, aš sutikrinau. Tokiu atveju nesilaikoma yra Tabako gaminių kontrolės įstatymo punkto, kuris nurodo, kad gamintojas ir importuotojas turi mažiau-siai prieš pusę metų, prieš 6 mėnesius, pateikti informaciją apie naujas pildykles ir naujus pro-dukthus. Tą jis turi daryti kiekvieną kartą, kai tų pildyklių ir produktų sudėtis iš esmės keičiasi.

Kadangi šie pakeitimai iš tiesų iš esmės pakeičia sudėtį, tai, net jei šiandien gamintojai ir im-portuotojai galėtų užregistruoti naują produktą, jau tų pusės metų, 6 mėnesių laikotarpio, nebe-būtų. Tikrai reikėtų komitetui grįžti ir dar kartą apsvarstyti šitą pasiūlymą dėl datos.

PIRMININKAS. Jūs manote, kad reikėtų grįžti ir apsvarstyti dėl datos?

M. DANIELĖ (LF). Taip.

PIRMININKAS. Tai pastraipsniui neverta gal ir pradėti. Čia keletas straipsnių. Gerai. Dėkui komiteto pranešėjai. Komiteto pranešėja pagal 158 straipsnį gali paprašyti pertraukos.

Gerbiamas A. Matulas. Gerai, prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, aš suprantu, kad šeštadienį bus sesija. Galime iki pat vakaro posėdžiauti, nes jau sekmadienį negalime pagal Konstituciją. Beje, tai mano pasiū-lymo pirma pataisa ir yra, kad įsigaliotų nuo lapkričio 1 dienos. Jai komitetas pritarė iš dalies. Tai yra rado kompromisinį variantą – iki gegužės 1 dienos. Dar yra variantas, jeigu jūs pritartumėte mano pasiūlymui, kad įsigalioja nuo lapkričio 1 dienos, viskas sprendžiasi – nereikia atidėlioti. Sakau, aš galiu paprašyti balsuoti už mano pataisą, sakyti, kad nesutinku su pritarimu iš dalies, nes komitetas iš esmės vienbalsiai pritarė, kad vis dėlto pakaktų, kad tai nėra visai naujas įveda-mas produktas, nauji reikalavimai. Aurelijus gal irgi paaiškins? Tada apsisprendėme, kad užten-ka gegužės 1 dienos, bet teoriškai, teisiškai jūs esate teisi. Tai pabalsuokite už mano pasiūlymą ir viskas išsispręs šeštadienį. Tada gal baigsime 17 valandą, o taip gali baigtis ir 21 valandą.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų aš, kaip posėdžio pirmininkas, matau irgi, kad procedūriškai mes kol kas nesame patekę į tą koliziją, apie kurią jūs kalbate, jeigu mes priimtume tą pasiūlymą. Taigi, teoriškai galima išspręsti klausimą. Taip, pranešėja?

M. DANIELĖ (LF). Komiteto suredaguotas variantas neatitinka tų reikalavimų, tačiau yra kitų pasiūlymų kitų Seimo narių dėl datos. Jeigu būtų pritarta tiems kitiems pasiūlymams, ne komite-to suredaguotam, tada šitos problemos...

PIRMININKAS. Galėtume tęsti. Mes darbą galime tęsti. Pagal Seimo balsavimą mes ir maty-sime, ar mes įsiveliame į koliziją dėl datos, ar ne.

Gerai, gerbiami kolegos, dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Galbūt galime bendru sutarimu pritarti? Gerai, dėkui.

Dėl 2 straipsnio taip pat nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 3 straipsnio buvo Seimo nario A. Matulo pasiūlymas. Čia ne dėl datų. Kitas. Prašom pri-statyti.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gal priminkite, aš neturiu pasiėmęs...

PIRMININKAS. Čia yra išbraukta „dėl elektroninėms cigaretėms“.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Čia pritarta bendru sutarimu. Siūlau pritarti. Patikslintas.

PIRMININKAS. Taip, netaikomas elektroninėms cigaretėms ir išbraukti šitie žodžiai. Čia prašau pateikti komiteto nuomonę.

M. DANIELĖ (*LF*). Komitetas pritarė šitam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė, tai galbūt ir Seimas pritaro bendru sutarimu? Gerai, pritarta šiam pasiūlymui.

Tada visas 3 straipsnis. Galbūt galime bendru sutarimu 3 straipsniui? Dėkoju, pritarta.

Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Ir 5 straipsnis, kuriuo jau bus sprendžiamas visas rebusas dėl datų. Dėl 5 straipsnio ir buvo pirmas Seimo nario A. Matulo pasiūlymas. Prašom jį pristatyti ir paaiškinti, kaip čia mes galėtume daryti.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Kai kai kurie kolegos priminė tvarką, kad turi likti ne mažiau kaip 6 mėnesiai įsigaliojimui, aš tada nesutikčiau su komiteto pritarimu iš dalies ir prašyčiau balsuoti už mano siūlymą, kuriame numatomas įsigaliojimas nuo lapkričio 1 dienos. Kolegos, visi supranta, kad šita produkcija turėtų būti kuo greičiau uždrausta. Deja, mūsų teisinė sistema tokia, kad turime atsižvelgti į tam tikrus verslo reikalavimus ir į sąlygas verslui. Todėl prašyčiau pritarti mano siūlymui. Visos problemos išsprendžiamos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, kurie remia šį pasiūlymą? Čia turbūt tikrai yra, nes Seimas supranta, kad čia reikia kaip nors išspręsti.

Komiteto nuomonė. Prašau.

M. DANIELĖ (*LF*). Komitetas buvo pritaręs iš dalies ir pasiūlęs kitą variantą.

PIRMININKAS. Taip, komitetas buvo pasiūlęs kitą variantą, bet jis nespėdžia problemos. Taigi balsuojame dabar, kadangi nėra dėl motyvų, niekas nenori išsakyti dėl A. Matulo pasiūlymo. Dabar atkreipiu dėmesį: balsuosime dėl viso A. Matulo pasiūlymo, taip, kaip jis siūlo dėl datos. Prašom balsuoti. Balsuojame dėl viso A. Matulo siūlymo dėl datos.

Užsiregistravo 101, balsavo 97: už – 63, prieš – 1, susilaikė 33. Taigi pasiūlymui yra pritarta. Data pakoreguota.

Yra Seimo nario R. Žemaitaičio pasiūlymas, bet jisai alternatyvus, čia balsuoti nereikia, dėl datos Seimas apsisprendė. Remigijus sutinka. Dėkoju. Baigėme procedūrą. Dėkoju pranešėjai.

Galime 5 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dabar dėl viso. Dėl viso už gerbiamas A. Veryga. Prašau.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Žinote, keista kartais girdėti šioje Seimo salėje nuogastavimus dėl gamintojų, dėl pramonės, kad jie nespės prisitaikyti. Aš ir komitete diskutuodamas priminiau: kai buvo jau priimti tam tikri sprendimai dėl skonių, kvapų, jie per porą savaičių sugebėjo perspausdinti pakuotes, nuimti užrašus, sukoduoti viską pagal spalvas ir toliau iškilmingai pažeisti įstatymus, žinodami, kad valstybei yra sudėtinga juos įgyvendinti.

Suprantu, aišku, tą Seimo formalų norą pataikyti į savo pačių priimtas taisykles dėl pusės metų. Bet tikrai kviečiu, kolegos, bendrai balsuoti už šitas įstatymo pataisas. Matome, kiek problemų kyla dėl elektroninių cigarečių vartojimo, ypač nepilnamečių grupėje, matome, kad verslas labai kūrybiškai stengiasi viską apeiti, kuria būtent vaikams ir nepilnamečiams patrauklius gaminius, skanius, saldžius, kvapnius, visokiais kitokiais būdais patrauklius. Tikrai tai nėra jokia alternatyva tiems, kurie nori mesti rūkyti arba sumažinti žalą. Tokių nepriklausomų mokslinių tyrimų šiandien tikrai jūs nerasite, tai yra viso labo spekuliacijos. Tikrai gaila, kad kartais tenka klausytis kolegų, realiai atstovaujančių šiam sektoriui, kalbančių apie priklausomybes. Kviečiu palaikyti šitą įstatymo projektą ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiama M. Danielė. Prašau.

M. DANIELĖ (*LF*). Aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad šiandien mes svarstome du skirtingus projektus, bet jie yra susiję su elektroninėmis cigaretėmis. Vienas iš jų – kitas, kurį svarstysime – yra susijęs su cukrumi ir saldikliais, labiau tikslinis, skirtas nepilnamečiams. Iš tiesų cukrus ir saldikliai yra vienas iš produkto populiarinimo būdų. Šių pridėtinių dalykų galima atsisakyti.

Kalbant apie skonių draudimus. Šis dabar svarstomas projektas yra susijęs būtent su bandymu padaryti taip, kad šiandien jau metus veikiantis elektroninių cigarečių skonių draudimas, nors

jis nepasiteisina, neveikia, mes matome juodąją rinką, mes matome verslo prisitaikymą, yra bandymas dar kaip nors tiksliau sureguliuoti, kad tų skonių draudimas labiau veiktų. Bet mes taip pat žinome iš duomenų, tyrimų ir apklausų kitose šalyse, kad skoniai yra pagrindinė motyvacija rinktis šitą produktą, būtent elektroninę cigaretę. Labai didelis klausimas, ar, be jungtinių Europos Sąjungos pastangų, viena paskira šalis gali efektyviai įgyvendinti tokį draudimą. Šiandien mes jau susiduriame su milžiniška pildyklių juodąja rinką, matome tos juodosios rinkos prieinamumą nepilnamečiams. Vis dėlto problema nemažėja, o rizikos, galima žala, apsinuodijimai auga.

Dar kartą noriu pasakyti. Kai mes matome, kad koks nors įstatymas neveikia, reikia jį iš esmės peržiūrėti. Kadangi tai yra būtina, ta pagrindinė, sudėtinė, motyvacinė dalis pirkėjui rinktis šį produktą, tai vargu iš tiesų įmanoma skonių draudimą įgyvendinti. Tokie bandymai, tikėtina, dar labiau didins žalą. Todėl iš principo šiuo ėjimu gal ir bandoma padaryti neveikiantį įstatymą veikiančiu, bet ir tai nepasiteisins.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Ne, neišsakyti, yra daugiau kolegų. Gerbiama R. Tamašunienė kalbės už. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Be abejo, reikia stiprinti ir tabako, ir tabako gaminių, ir susijusių gaminių kontrolę. Prisimenu, prieš aštuonerius ar devynerius metus Priklausomybių prevencijos komisijoje Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas išpėjo, kad elektroninės cigaretės gali paplisti tarp jaunimo, kad tai nebus vien tik alternatyva mesti rūkyti pasiryžusiems žmonėms. Na ir štai, nereikėjo ilgai laukti, užteko aštuonerių metų, kuomet net ir tarp pradinių klasių mokinių yra paplitusios elektroninės cigaretės. Ir kas baisiau, kad visi tie priedai virsta cheminėmis medžiagomis, žalojančiomis ir mokinių sveikatą, ir, be abejo, turinčiomis ilgalaikį poveikį jų sveikatai, taip pat ir psichinei. Kontrolė yra būtina – ir pradedant mažais žingsniais: apribojant tiek kvapą, tiek skonį, tiek saldiklius, tiek pridėtinius cukrus. Iš tiesų tai suteikia taip pat instrumentus ir institucijoms, kontroliuojančioms tų prekių paplitimą tarp jaunimo. Tikrai kviečiu balsuoti už, visiems palaikyti ir tikrai spręsti problemą, su kuria susiduria švietimo įstaigos ir mūsų mokyklų bendruomenės. Pastarosios imasi net savų kontrolės mechanizmų ir priemonių, bet, be abejo, efektyviausia priemonė yra įstatymo nustatytos priemonės kontrolei įgyvendinti. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų, gerbiami kolegos, jeigu kas nors atsiverstumėte Seimo stenogramą, kai prieš pusantų metų buvo V. Kernagio pateiktas įstatymo projektas ir sakiau, kad tas projektas niekam tikęs ir neveiks, tai kolega ginčijosi net Sveikatos reikalų komiteto dviejuose posėdžiuose. Liepos mėnesį įsigaliojo draudimas ir aš komiteto pirmininkui A. Matului nusiunčiau iš jo Pasvalyje esančios „Baltic Petroleum“ parduvės, sėkmingai prekiaujančios cigaretėmis su kvapais, būtent elektroninių cigarečių... Ir tada sakė: čia nesąmonė, kaip čia gali būti ir panašiai.

Gerbiami kolegos, kad ir kiek mes tų draudimų taikytume, prekyba juodojoje rinkoje daro savo. Prieš tai kalbėjo gerbiama kolegė Morgana, kad Europos Sąjungoje mes esame pirmi. Taip, mes iš tiesų turime kovoti su šiuo dalyku. Taip, mes turime imtis kardinalių priemonių, kad čia tas blogas aparatas nepatektų į rinką. Taip, mes turime viską daryti, kad mūsų vaikai būtų apsaugoti. Bet klausykite, ką mes kalbame? Sako: mokyklos, mokyklos, mokyklos, sveikatos apsaugos sistema, Seimas turi priimti įstatymą, bet nė vienas mūsų kolega, nė vienas Sveikatos komiteto narys nepasakė nė pusės žodžio per tris svarstymus – o kur yra tėvų atsakomybė? Šiandien vaikas negali nusipirkti to prietaiso, nežinau, kiek jis kainuoja, 10, 15 ar kiek eurų, net neįsivaizduoju. Iš kokių pinigų tas vaikas perka? Taigi tas vaikas perka iš savo tėvų pinigų. Ir dabar sako: mes neduodame pinigų, duodame tiktai maistui. Šiandieninėse mokymo įstaigose galite nupirkti pietus, nereikia duoti grynujų pinigų. Ir nors balsuoju už tą įstatymo projektą, jums galiu garantuoti, kad lapkričio 3 dieną jūs turėsite lygiai tokią pačią problemą. Kol Latvijoje, Lenkijoje tai yra legalu, tol bus legalu ir Lietuvoje, nes internetinės prekybos Latvijoje niekas nedraudžia, kaip ir nedraudžia Lietuvoje turėti sandėlių šių prekių. Jeigu Lietuvos pilietis nusiperka, naudodamasis internetine prekyba, šį gaminį, jisai jį gali atsiimti Lietuvos paštomate. Tiesiog, kolegos, aš suprantu tą jūsų norą, bet jūs galų gale pagalvokite, kad jūs šios problemos neišspręsite, kol galų gale bendruomenė, tėvai, švietimas nepradės apie tai kalbėti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Aš tikrai raginu kolegas palaikyti, balsuoti už, bet, aišku, matau tikrai labai aiškia problemą, kad vis dėlto nepavyko mums, tiek Seimui, tiek komitetui, nuspręsti dėl datos. Iš tiesų, jeigu pusę metų yra tas minimalus, sakykime, leistinas terminas, tai to reikėjo ir laikytis. Jeigu būtume galėję bent jau nuo birželio pradžios padaryti, kad įsigaliotų šis įstatymas, tai būtų buvę daug geriau, nes tenka bendrauti tikrai nuolat su medikais, kurie akivaizdžiai mato, kokio tai masto problema yra, nuolat tenka bendrauti su policijos pareigūnais, kurie dirba toje srityje. Taigi, tikrai reikalingos ir tėvų, ir mokyklų bendruomenių, ir policijos, ir medikų kompleksinės pastangos. O mūsų, Seimo, užduotis yra, kad ta įstatyminė bazė maksimaliai leistų su ta problema kovoti visiems tiems, kurie deda tas pastangas. Šiandien vis dėlto to nėra ir tos pastangos yra gana pasyvios. Jeigu dabar mes vėl leidžiame iki lapkričio mėnesio toliau tęstis šiai situacijai, kai tikrai šie platintojai šios produkcijos, elektroninių rūkymo visų priemonių, nesilaiko mūsų šalies įstatymų, *naglai* juos ignoruoja, o mums tas tinka, mes dar duodame jiems tiek daug laiko pasirengti pokyčiams ir permainoms. Aš manau, kad tai yra humanizmas ne vietoje ir ne laiku. Prioritetas turėtų būti jaunimo ir vaikų sveikata, o ne tokio, vadinkime, neatsakingai besielgiančio verslo interesų apsaugojimas. Taigi balsuokime už ir vis dėlto raginčiau ateityje keisti tą situaciją ir daryti kuo ankstesnę įsigaliojimo datą. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo projekto Nr. XIVP-2590. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 102, balsavo 101: už – 94, prieš – 1, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.51 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 9² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2791(2) (priėmimas)

Dabar darbotvarkės 2-6 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2791(2). I. Kačinskaitė-Urbonienė per šoninį mikrofoną. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tik norėjau atkreipti dėmesį, kad čia irgi yra tas pats momentas, kad reiktų atkreipti dėl 6 mėnesių termino. Bet mane dar neramina ta nuostata dėl saldiklių ir cukraus, todėl aš frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio, tiesiog kad galėtume šitą momentą išsiaiškinti.

PIRMININKAS. Nuskambėjo prašymas frakcijos vardu iki kito posėdžio. Teks balsuoti turbūt? Ar bendru sutarimu? Bendru. Niekas neprieštarauja, tai gerai. Aš klausi: ar galime bendru sutarimu dėl pertraukos? Ne, balsuojame. Va, dabar atsirado balsų, kad balsuojame. Balsuojame.

Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 21, prieš – 55, susilaikė 28. Pertraukai užtenka lyg, ne-
daug, bet užtenka. Tai gerai.

Dabar gerbiamas K. Adomaitis per šoninį mikrofoną. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Visų pirma norėjau įsitikinti, kad man dar suteikiamas žodis per šoninį mikrofoną visų pirmininkų. Prašau įskaityti mano balsą prieš per ankstesnį balsavimą dėl įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Gerai, per ankstesnį balsavimą jūsų balsas prieš.

I. Šimonytė per šoninį mikrofoną.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ar galima būtų patikrinti, ar tikrai užteko balsų pertraukai? 21 nuo 104 kaip ir mažiau negu 1/5, kiek aš moku skaičiuoti, o žmonės sako, kad aš daugiau nieko nemoku.

PIRMININKAS. 1... Užsiregistravo 105, balsavo 104, tai nuo... Taip, 104 balsavo, tai, sakau, 1 balsu, bet perėjo šitas siūlymas. (*Balsai salėje*) Gerbiama R. Tamašunienė per šoninį mikrofoną.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Na, aš repliką po balsavimo, nes tos pertraukos...

PIRMININKAS. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš repliką po balsavimo, nes tos pertraukos tikrai nereikėjo. Analogiškai galėjome sutvarkyti įstatymą su data, kaip buvo prieš tai įstatymas, būtų viskas perėję vieną dieną ir būtų aiški Seimo pozicija dėl elektroninių cigarečių kontrolės. Gal dar perbalsuoti galima, kai toks nedidelis skirtumas? Frakcijos vardu prašau.

PIRMININKAS. Nelabai supratau prašymo esmės.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Frakcijos vardu perbalsuoti...

PIRMININKAS. Dėl ko?

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). ...nes ten neaiški matematika ir po kablelio galbūt yra 1/5.

PIRMININKAS. Perbalsuoti dėl ko?

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Dėl pertraukos perbalsuoti.

PIRMININKAS. Dėl pertraukos perbalsuoti. Nematau pagrindo perbalsuoti dėl pertraukos. Gerbiamas K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Pirmininke, labai greitai tas balsavimas vyko. Aš irgi buvau nuėjęs iki galo, nespėjau atbėgti, nepaspaudžiau mygtuko. Leiskite perbalsuoti.

PIRMININKAS. Perbalsuojame paprastai, kai būna lygu. Na, galų gale čia jokia drama neįvyko, pasvarstysime kitą posėdį. Gerbiamas A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, išties daugiau pasitikėkime dalykiniais komitetais, nes dabar paimta pertrauka iš esmės nieko nesprendžia. Komitetas negali kištis toliau į šitą projektą, o jeigu būtume pradėję svarstyti, būtumėte pritarę mano siūlymui dėl datos, tada būtų reikėję apsispręsti dėl kolegos R. Žemaitaičio siūlymo dėl natūralaus cukraus, tai yra pridėtinio ar natūralaus. Tą buvo galima išspręsti balsuojant. Dabar jūs paėmę pertrauką tiesiog, na, numatykite, kad balsavimas dėl šio klausimo vyks šeštadienį 18 valandą.

PIRMININKAS. Gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš, tiesą sakant, nematau priežasties, dėl ko dabar reikėtų perbalsuoti. Labai prašyčiau to nedaryti.

O atsakant gerbiamam Sveikatos reikalų komiteto pirmininkui: jeigu dalykinis komitetas viską galėjo sureguliuoti komitete, tai kodėl to nepadarė? Pavyzdžiui, nepadarė dėl tų 6 mėnesių. Mes sprendėme Seimo salėje, nes suvestiniame variante ne taip buvo. Labai prašyčiau tą palikti taip, kaip yra.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, man atrodo, apsisprendėme. Tikrai opozicija turi teisę siūlyti pertrauką. Pabalsavome. 1 balso užteko... Paimame pertrauką ir nebediskutuojame apie tą patį.

Gerbiamas E. Zingeris dar nori kažką pasakyti.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš buvau paspaudęs, mano balsas prieš.

PIRMININKAS. Gerai, dabar netikrinsime, nedarysime čia parlamentinių tyrimų.

Dabar A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikrai džiaugiuosi, kad Sveikatos reikalų komitete dirba sveikatos patriotai, todėl jie nubalsavo, kad įsigaliojimas turėtų būti gegužės 1 dieną. Aš sakiau argumentus, kad irgi pritariu gegužės 1 dienai, bet vis dėlto yra ir teisiniai dalykai, todėl pasiūliau lapkričio 1 dieną, nes teisėtvarke mūsų nustatytos dvi įsigaliojimo datos – gegužės 1 diena ir lapkričio 1 diena. Bet, kaip sakiau, sveikatos patriotai, dirbantys komitete, numatė kitą datą. Jūs visi ir galėjote apsispręsti atsižvelgdami į teisinius argumentus. To nepadarėte. Dabar padarėme pertrauką.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Įsivelsime į ilgus debatus. Aš siūlau klausimą dabar baigti. Paimta pertrauka.

14.56 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-486(2) (priėmimas)

Dabar yra dar kitas Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymas. Gal čia galėsime kaip nors konstruktyviau. Darbotvarkės 2-7 klausimas – įstatymo projektas

Nr. XIVP-486. Čia yra priėmimas. Jokių pasiūlymų nebuvo. Vieno straipsnio įstatymas. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Motyvai už – gerbiamas A. Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, pagal dabartinį reglamentavimą juridiniams asmenims ir užsienio juridinių asmenų filialams, kurie gamina tabako gaminius arba kurių pagrindinė veikla yra prekyba tabako gaminiais Lietuvoje, draudžiama bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis remti visus renginius, veiklas, asmenis ir visuomenės informavimo priemones. Šiuo įstatymo projektu nustatoma, kad subjektams leidžiama teikti valstybės institucijoms ir įstaigoms paramą, skirtą kovai su kontrabanda, kontrabandinių gaminių nelegalia prekyba Lietuvoje.

Esu tikras, kad šis reglamentavimas ne tik sumažins į Lietuvą patenkančios kontrabandos kiekius, bet ir nelegalios prekybos apimtį. Sumažėjus kontrabandos kiekiams, legaliai veikiantys verslai sumokės daugiau mokesčių ir akcizų į valstybės biudžetą nuo legaliai pagaminamos ir parduodamos produkcijos. Tad kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš – gerbiamas A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tai yra labai svarbus įstatymo projektas ir aš siūlau nepasiduoti ir neužsiliūliuoti šitomis pasakomis, kurios yra sekamos, nes jeigu priimtume tokį sprendimą, Lietuva pažeistų Tabako kontrolės pagrindų konvenciją. Tiesą sakant, aš nežinau, kam mes tas konvencijas ratifikuojame, jeigu paskui patys jų ir nesilaikome.

Ką reiškia: tabako gamintojai kovos su kontrabanda? Kad žinotumėte, tie patys gamintojai teismų yra nubausti už kontrabandos organizavimą. Kaip čia dabar būtų? Jie duotų pinigėlių nusipirkti kokiam džipui ar įrangai ir tada ta įmonė jau nebūtų stabdoma, ar ne, prie sienos už gerą savo elgesį. Tada ateitų, sakytų: žinote, nebedidinkite akcizo, nes mes buvome geri.

Kolegos, valstybė ir Vyriausybė turi visus reikiamus įrankius, gali bet kada padidinti akcizą tiek, kiek nori, ir visus pinigus, kuriuos surinks už tą akcizą, skirti kovai su kontrabanda. Tai bus nepalyginamai didesni pinigai negu savo *piarui* paskirs tabako gamintojai.

Kolegos, siūlau tikrai nepadaryti didelės klaidos. Šitas sprendimas, dar kartą aiškiai kartoju, prieštarauja Tabako kontrolės pagrindų konvencijai, kurią Lietuva yra ratifikavusi, įsipareigojusi jos laikytis, ir ne tabako gamintojai turėtų šituos dalykus daryti, o valstybės institucijos, kurios, kaip ir minėjau, turi visus įrankius. Tikrai nuoširdžiai visus prašau balsuoti prieš šitą įstatymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už – gerbiamas K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų nežinau, kaip čia... Šis pasiūlymas yra pateiktas išanalizavus kaimyninių šalių patirtį. Lenkijoje, kur toks įstatymas galioja ir nepažeidžia jokių konvencijų, nelegalių cigarečių yra maždaug 4 %, o Lietuvoje, kur šis įstatymas negalioja, nebuvo galima, negalėjo privatus verslas remti, yra 24 %. Vadinasi, ko trūksta? Trūksta priemonių, trūksta pasienyje automatizuotų kontrolės sistemų, tada mes turėtume panašius skaičius kaip ir Lenkijoje. Taigi, tikrai nebijokime, bus nupirkti ne džipai, bet turbūt tos priemonės, automatizuotos priemonės, kurios užtikrins, padės mutinėms kontroliuoti kontrabandą iš mūsų kaimyninių trečiųjų valstybių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Jau galvojau, kad apsieisiu nekalbėdamas, bet, gerbiami kolegos, na, koks tikslas bet kurios pelno siekiančios įstaigos, tabako gamyklos ar kieno? Gauti didesnį pelną. Na, mes kalbame dažnai apie politinę korupciją, bet čia atvira korupcija. Tai yra jie skirs reklamai, bet turbūt žiūrime krepšinį, žiūrime kitas laidas. Kai parodo „Švyturį“, tai visi, geriantys alų, ką pagalvojate – apie nealkoholinį ar alkoholinį alų? Aš manau, kad visi pagalvojame apie alkoholinį alų, nors ten parašyta „nealkoholinis alus“.

Dabar dažnai rodo šampaniuką, labai populiari Lietuvoje. Irgi parašyta „nealkoholinis“. Labai norėčiau pažiūrėti ir gal pakeltumėte rankas, kiek čia geria tą nealkoholinį? Viena ranka, dvi. Labai stipriai veikia. Faktiškai tai yra tokia korupcija, kurią mes suteikiame. Užuo valstybė kovoja su visomis tomis blogybėmis, mes nutariame, kad vilkai labai gerai ganyt avis, bus ir avys sveikos, ir vilkai sotūs. Visiškai pritariu Aurelijaus išsakytiems žodžiams. Nuperka mus labai pigiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas L. Slušnys. Prašom.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Pirmiausia, Algirdai, pasakysiu tokią pastabą, kad nealkoholinio šampano tikrai nėra, yra nebent putojantis vynas, tikrai taip yra.

Šiandien mes turime tikrai daug svarbesnių Lietuvoje klausimų dėl finansavimo. Tokie dalykai kaip krašto apsauga. Mes turime galvoti apie tai, kaip teikti gydymą, sakysim, aukščiausiomis technologijomis. Įvairioms vėžio gydymo technologijoms reikia milžiniškų išteklių. Ir mes jų, tiesą sakant, neturime. Kai turime tokius prioritetus ir taip aukštai sau keliame kartelę sveikatos apsaugos, krašto apsaugos srityse, aš manau, kad tam tikrame gyvenimo periode mes privalome kartais pasitelkti ir tuos žmones, kurie nori, galvoja apie tai, kad gali padėti mums suvaldytą tą kontrabandą.

Aš sutinku, tai yra šiokia tokia kolizija, bet jeigu ši kompanija, kokia nors X kompanija, nežinau, suvaldys kontrabandą ir pigių cigarečių nebeleis, pabrangins, ir daugiau parduosime pas save tų, kurios yra labai brangios, į biudžetą irgi ateis pinigų. Tai aš nežinau, kur čia yra drama, ir manau, kad mes esame subrendę. Kai sako Aurelijus visą laiką, kokia aplinkui bendruomenė kvaila, aš sakau: ne, mes esame subrendę. Manau, kad visuomenė yra jau tiek suvokusi, kada ką praleisti, ko nepraleisti ir atskirti, kas yra korupcija ir kas nebėra korupcija. Mes nebe tais laikais gyvename. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir motyvai už – gerbiamas E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Kolega A. Sysas sako, kad tai yra valstybės uždavinys sutvarkyti kontrabandą. Taip, sutinku. Kai nepajėgiame, priimame pagalbą. Lygiai kaip krašto gynyba yra valstybės uždavinys, bet ten mes priimame pagalbą. Jeigu kas nors nenori padėti, įvedame sava-norišką bankų solidarumo įnašą ir panašius dalykus. Priimame savanorystę ir panašiai. Aš manau, kad čia yra geras būdas padėti kovoti siekiant bendrų tikslų. Paminėtos įplaukos į biudžetą, tai jeigu mums padeda tabako gamintojai sutramdyti kontrabandos srautus, tai nauda yra abipusė. Laimi ir tabako gamintojai, kurie neturės nelegalių cigarečių rinkoje, laimi ir Lietuvos valstybė, ir jos biudžetas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl viso darbotvarkės 2-7 klausimo – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo projekto Nr. XIVP-486.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 113: už – 84, prieš – 14, susilaikė 15. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)
R. Žemaitaitis per šoninį mikrofoną.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, nuoširdžiai dėkoju tiems, kurie balsavote, nes tai yra mano projektas. Kažkoks stebuklas, matyt, įvyko ir konservatorių daugumoje, kuri nesugebėjo paskaityti, kad R. Žemaitaičio, nes būtų viską atmetę. O socialdemokratams... Ačiū, ministrės, nes jūs tikrai tą supratote, ir dėkingas esu Gintarei ir Monikai, nes jos puikiai supranta, kai premjerė I. Šimonytė nuo 2009 m. gruodžio 17 d. buvo Finansų ministerijos ministrė, tai tas įstatymas galiojo ir iš tikrųjų labai prisidėjo prie mūsų kovos su kontrabanda.

Dabar aš noriu pasakyti repliką A. Sysui. Gerbiamas Algirdai, esate visiškai neteisis, nes kai jūs buvote Vyriausybėje ir G. Kirkilas buvo premjeras, ir buvo socialdemokratai, būtent jūs 2004 metais priėmėte šitą nuostatą ir jūs ją įgyvendinote, ir ja naudojotės. Ir tik 2012 metais, atsiprašau, 2013 metais ji buvo panaikinta. Tai būtent jinai buvo įvesta jūsų Vyriausybės laikotarpiu. Ačiū dar sykį jums

PIRMININKAS. Dėkoju, bet replikoms irgi yra laiko limitas, kažkoks protingumo kriterijus. Dėkoju. A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). „Dėkoju“, kolegos. Ir dabar aš jums pacituosiu Tarptautinio tiriamosios žurnalistikos konsorciumo straipsnį. Tokios kompanijos kaip „British American Tobacco“, „Philip Morris“, „R. J. Reynolds“ ir kitos glaudžiai bendradarbiavo su kompanijomis ir individais, tiesiogiai susijusiais su organizuoto nusikalstamumo organizavimu Honkonge, Kanadoje, Kolumbijoje, Italijoje, Jungtinėse Valstijose, organizuojant cigarečių kontrabandą. Tai sveikinu. Iš tikrųjų dar sykį pakartosiu, aš nežinau, kam mes čia Seime priimame šitas konvencijas, jeigu patys jas paskui išmetame į šiukšlių dėžę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, replikos išsakytos. Įstatymas priimtas.

15.08 val.

Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3172(2) (priėmimo tęsinys)

Ir dabar grįžtame prie svarbaus klausimo, tai yra vardinis balsavimas dėl įstatymo. Aš pasiskaitysiu iš Seimo statuto mūsų darbo tvarką. Posėdžio pirmininkas paskelbia vardinio balsavimo pradžios ir pabaigos laiką. Tai mes susitarsime protingą laiką, per kurį spėtume visi pabal-suoti. Tada aš iš karto galbūt perskaitau balsų skaičiavimo komisiją, kad galėtumėte ruoštis ir jau susirinkti štai šioje salės pusėje. Gerbiamas A. Butkevičius, V. Giraitytė-Juškevičienė, L. Girskienė, A. Lydeka, M. Matijošaitis, B. Pietkiewicz, V. Rakutis, E. Sabutis. Komisija susirenka. Bus tokia procedūra, gerbiami kolegos. Kiekvienas prieisite iš tos pusės ir stalo pradžioje paimsite vardinio balsavimo kortelę. Ją užpildote, tai yra vardas, pavardė, parašas, data ir kaip jūs ten balsuojate, ir atiduodate prie to paties stalo iš karto pabalsavę. Gaudami, žinoma, pasirašote už kortelę. Tai galbūt mes startuojame. Tada sutinkame, kad pradėdame 15 val. 10 min. ir 15 val. 40 min. baigiame. Pusės valandos turbūt užteks? Pradžia 15 val. 10 min. ir 15 val. 40 val. vardinio balsavimo pabaiga. Prašom. (*Balsai salėje*) Čia nėra, mes niekur neišsirinkome, tai susirinkti irgi mums nereikia. Posėdžio pertraukos nėra, vyksta posėdis. Tiesiog šiuo metu vyksta vardinis balsavimas, tokia procedūra.

Vyksta vardinis balsavimas

PIRMININKAS. Taigi, gerbiami kolegos, baigėsi vardiniam balsavimui skirtas laikas. Buvo balsuojama dėl Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3172(2). Priėmimo stadija.

Vardinis balsavimas įvyko. Leiskite pagarsinti vardinio balsavimo korteles, kaip ir numatyta Statuto 114 straipsnyje: „Pasibaigus balsavimo laikui, vardinio balsavimo kortelės neišduodamos ir nepriimamos. Suskaičiavus balsus, posėdžio pirmininkas paskelbia, kaip balsavo kiekvienas Seimo narys.“ Tai aš dabar, atsiprašau, turiu tą padaryti – paskelbti, kaip balsavo kiekvienas Seimo narys, nes mes vis dar vykdome balsavimą. Paskui aš suteiksiu žodį dėl vedimo tvarkos ir visa kita. Dabar Statutas mane įpareigoja perskaityti korteles.

Šio įstatymo priėmimas

Taigi, D. Asanavičiūtė – už, K. Navickas – už, E. Dobrowolska – už, S. Gentvilas – už, L. Kasčiūnas – už, T. V. Raskevičius – už, V. Čmilytė-Nielsen – už, E. Rudelienė – už, P. Saudargas – už. Čia turbūt A. Ažubalis – už, raštas toks įdomesnis. A. Pocius – už, E. Gentvilas – už, A. Lydeka – už, Ž. Pavilionis – už, J. Šiugždinienė – už, V. Prancietis – už, A. Valinskas – už, A. Kupčinskas – už, M. Maldeikis – už, P. Kuzmickienė – už, M. Skritulskas – už, M. Lingė – už, M. Matijošaitis – už, M. Danielė – už, I. Pakarklytė – už, A. Žukauskas – už, M. Ošmianskienė – už, R. Lopata – už, V. Kernagis – už, R. Juška – už, V. Mitalas – už, J. Varkalys – už, D. Kreivys – už, V. Rakutis – už, B. Matelis – už, V. Juozapaitis – už, A. Petrošius – už, R. Petrauskienė – už, L. Slušnys – už, K. Adomaitis – už, V. Alekna – už, K. Masiulis – už, A. Čepononis – už, I. Haase – už, M. Navickienė – už, S. Jovaiša – už, A. Gedvilienė – už, V. Aleknaitė-Abramikienė – už, J. Baublys – už, A. Strelčiūnas – už, L. Pociūnienė – už, A. Matulas – už, J. Džiugelis – už, A. Anušauskas – už.

Turiu problemą. A. Ažubalis – už, tai, vadinasi, tas buvo ne A. Ažubalis. Labai atsiprašau, bet, gerbiami kolegos, rašote kaip vaistininkai. (*Balsai salėje*) Ne, ne, ne, tuoj aš rasiu tą biuletenį ir mes išsiaiškinsime, kieno jis yra. Viskas gerai. Tai labai gražiai rašote. Ką aš, kolegos, galiu padaryti, kad jūs rašote kaip vaistininkai – vištos koja. Va, čia pažiūrėkite, išsiaiškinkite dėl šito.

Taigi, A. Ažubalis – už, J. Sejonienė – už, A. Bilotaitė – už, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė – už. (*Balsai salėje*) Kas ten buvo? Ai, A. Armonaitė. Na va, supainiojome su A. Ažubaliu. J. Urbanavičius – už, R. Vaitkus – už, G. Landsbergis, atrodo, – už, K. Starkevičius – už, E. Pupinis – už,

A. Bagdonas – už, J. Razma – už, V. Semeška – už, A. Vyšniauskas – už, J. Gudauskas – už, E. Zingeris – už, G. Skaistė – už, A. Jakavonytė – už ir I. Šimonytė – už.

Taigi konstatuoju, kad, 72 balsavus už ir niekaip kitaip niekam nebalsavus, įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Dabar per šoninį mikrofoną gerbiamas A. Butkevičiaus. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, turiu informuoti kaip balsų skaičiavimo komisijos pirmininkas, kad balsavimo metu įvyko tam tikras incidentas. Iš pradžių, prasidėjus balsavimui, M. Puidokas pasirašė Seimo narių sąrašą dėl biuletenio išdavimo. Po to persigalvojo – savo parašą išbraukė. Atrodo, viskas buvo ramu, vyko sėkmingai tolesni balsavimai, bet po kurio laiko grįžęs jisai sudraskė penktąjį lapą, kuriame jisai buvo pasirašęs ir nubraukęs savo parašą. Aš turiu apie tai informuoti jus ir įteikti dokumentus. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš manau, kad kaip pirmininkas kreipiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją, kad panagrinėtųmėte šį incidento atvejį ir kaip tai vertinti.

Gerbiamas D. Gaižauskas per šoninį mikrofoną.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Replika po balsavimo. Gerbiami kolegos, ištis mėsis dar galbūt nebaigtas, ypač kreipiuosi į pareigūnus. (*Balsas salėje*) Jums tada reklama atskirai nemokama, jei gu reklamuojosi. Esmė ta, kad lauksiu Prezidento veto. Bet ši kartą, gerbiami pareigūnai, aš tikiuosi, kad, kai jūs mitinguosite, bus ne keletas jūsų, bet bus visa Lietuva susivienijusi. Mes girdėjome, kaip jūsų vardu aiškino, kad su jumis viskas suderinta, su profesinėmis sąjungomis viskas padaryta taip, kaip jūs norite, nors mes matome, kad jūs prabuvote visą laiką balkone ir sakėte, kad tai yra netiesa. Tai reikia tikėtis, kad Prezidento veto bus, o jūs parodysite savo valią, kaip ir visada tai darydavote mitingais ir būtent taip, kad sugėdintumėte tuos, kurie vadovaujasi arba remiasi jūsų profesinių sąjungų išreikšta nuomone. Taigi, laukiame veto. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar gerbiamas V. Semeška per šoninį mikrofoną. Prašau.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mieli pareigūnai, mieli kolegos, be šio įstatymo tikrai nebūtų jums padidėjusios algos nuo sausio 1 dienos. Aš tikiuosi, kad bus geriausi sprendimai jums surasti kartu su institucijų vadovais. Bet ne apie tai.

Šiandien įvyko... Teroro aktu tai nepavadinsi, bet vis dėlto, aš manau, nusikalstama veika galima pavadinti. Seimo narys, davęs priesaiką, suplėšė, tai yra sunaikino, oficialų dokumentą, tai yra su kitų kolegų parašais. (*Balsai salėje*) Aš manyčiau, kad tai yra galimas nusikaltimas, kuris turėtų būti įvertintas. Seimo nariai turėtų spręsti, ar nebuvo padarytas dokumento tyčinis, sąmoningas sunaikinimas, ir tai įvertinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš atkreipiu dėmesį, kad aš kreipiausi į Etikos ir procedūrų komisiją, ji ir pasiaiškins.

Gerbiamas L. Slušnys. Prašau.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Šiandien žiūrėdamas, kaip balkone reaguoja vidaus tarnybos pareigūnai, aš vis tik išdrįsiu pasakyti. Aš visą laiką galvojau, kad tai tokia apolitiška, į politinius vėjus nereaguojanti organizacija ir turiu jaustis dėl to labai saugus. Šiandien aš supratau, kad aš turbūt nebesu nė tiek saugus. Dėl manęs – tai tebūnie. Kaip sakau, mano gyvenimas jau praėjo ir aš jau savo gyvenime turbūt padariau, ką aš norėjau, ir padariau daugiau. Bet, aš išivaizduoju, su tokiomis nuostatomis ir įsitikinimais sužinos, kas yra mano anūkai, vaikai, ir ims atitinkamai nesaugoti ir neginti. Aš manau, kad tai tikrai nėra geras reiškinys. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar gerbiamas S. Skvernelis per šoninį mikrofoną. Matau gana ilgą eilę už jo. Prašau.

S. SKVERNELIS (*DFVL*). Aš galvojau pasakyti, kad gerbiamas Mindaugas ne sulaužė, bet suplėšė Konstituciją, bet dabar sureaguosiu į gerbiamo kolegos pasakymą. Čia esantys pareigūnai atstovauja profesinėms sąjungoms ir profesinės sąjungos nėra politinės organizacijos. Mielieji, nedarykite tos pačios klaidos, kai kažkada, jums padedant, mokytojai lipo per langus ir mes jiems užklajavome Konservatorių partijos pavadinimą. Dabar, kai jie vėl mitinguoja, pradėjo klijuoti Socialdemokratų partijos pavadinimą. Taip mes toli nenueisime. Pareigūnai gina savo teises. Tas pasakymas, kad ateityje jūsų laukia rojus. Jie tame rojuje nenori būti ir išreiškė savo poziciją. Tai yra gerbtina pozicija, drąsi pozicija. Ne šitie pareigūnai politikuoja, o šitų pareigūnų vadai kažkodėl tapo labai politiškai angažuoti šioje kadencijoje. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar gerbiama D. Šakalienė per šoninį mikrofoną. Prašau.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš tikrai galvoju, kad reikia visą vaizdą pripažinti. Niekas nesiginčija, kad atlyginimų padidinimas yra svarbus. Su pareigūnais šnekant, tai yra visiškai aišku. Bet jeigu į tą paketą yra įrašyti keli ne tik jų nedžiuginantys, bet nerimą keliantys klausimai, tai nereikia sakyti, kad viskas yra gerai. Profsajungų išbraukimas iš sprendimų priėmimo, paliekant visą diskreciją vadovui, kai mes žinome, kad tai yra subjektyvus procesas, tikrai nepadidina nei pasitikėjimo jausmo, nei proceso skaidrumo situacijos.

Taigi šiuo atveju mes galime kiekvienas matuoti pagal save ir galbūt įsivaizduoti idealų pasaulį, bet jisai toks nėra. Manau, kad tikrai turime gerbti tai, kad socialiniai partneriai išreiškia savo poziciją. Nereikia sakyti, kad jie negins jūsų ar manęs, ar dar ko nors kito. Tai yra žmonės, kurie savo pareigą kartais žino geriau negu mes. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama A. Širinskienė per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Man tikrai labai gaila, nes jūs, vykdydami reformą, nematote, kad demotyvuojate pareigūnus. Kartu, be abejo, tie virš 70 balsų prisiima ir atsakomybę už saugumą mūsų gatvėse ir keliuose. Visi suprantame, kad dėl šitos reformos ir taip labai mažas pareigūnų skaičius dar labiau mažės. Man įdomu, kas bus, pavyzdžiui, Panevėžyje, kur ir dabar trūksta 30 % pareigūnų.

Kitas dalykas dėl politikavimo. Kaip suprantu, ministrei labai tinka, kuomet generalinis komisaras komiteto uždaruose posėdžiuose aiškina, kad jisai gina reformą, nes jaučiasi politiniu veikėju. Kai jo dar perklausai, jis paaiškina, kad jaučiasi politiniu veikėju, nes jo skyrimas priklauso nuo politikų. Tai jums tada tinka. Jeigu tik žmonės dėl ko nors nepritaria, jūs iš karto įžiūrite priešus ir pradodate juos kaltinti. Aš tikrai siūlau laikytis labai nuosekliai ir nesielti taip, kaip jūs padarėte ir su VST pertvarka. Kuomet reikėjo užsakyti ekspertinį vertinimą, tai vienas Mykolo Romerio universitetas buvo tobulas, kitų nereikėjo. Tik atėjo neigiamas VST reformos įvertinimas, kitą dieną susirenka komitetas ir paprašo dar trijų institutų ir universitetų, sakydamas, kad yra bloga išvada. Tikrai siūlau taikyti visiems vienodus standartus ir galbūt kartais pasižiūrėti, ką jūs padarėte iš policijos, kurios generalinis komisaras sau leidžia taip elgtis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Repliką per šoninį mikrofoną išsakyti gerbiamas A. Veryga. Toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiamas vicepirmininkas J. Jarutis. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Man labai keista girdėti šioje salėje pasakymus apie politikavimą. Jau čia buvo paminėta, kad tai yra profesinių sąjungų atstovai. Mes čia matome ne vienas profesines sąjungas – ir mokytojus, ir medikus esame matę čia, šioje salėje. Nežinau, kuo pareigūnai yra kokie nors kitokie. Ar jūs norite pasakyti, kad jie nėra šitos šalies piliečiai ir neturi teisės išsakyti savo nuomonę?

Bet dar griežčiau noriu pasakyti. Noriu paprašyti neįžeidinėti pareigūnų. Ne visi turėtų būti vertinami pagal jūsų pačių sugedimo laipsnį. Tai žmonės, kurie duoda priesaiką Tėvynei, nesivadovauja kokiais nors politiniais motyvais ar balsavimais sprenddami apie tai, ką ginti, saugoti, kaip atlikti savo pareigą. Čia, matyt, jūs sprendžiate pagal savo sugedimo laipsnį. To daryti tikrai nereikėtų šioje salėje. (*Plojimai*)

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Ačiū. Ir turbūt paskutinė replika – E. Gentvilas. Prašau, gerbiamas kolega.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Vienas kolega pasakė, mano manymu, ne visai teisingai apie pareigūnų profesinę sąjungą. Aš ieškau formuluotės. Randu tokią formuluotę. Aš, gerbiamas Linai, atsiribuoju nuo šitų žodžių ir aš taip nemanau. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Eugenijau. Dar K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš tik noriu pasakyti opozicijai. Kodėl jūs sugaišinate beveik valandą? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau. Dar J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, įstatymas priimtas. Aš kviečiu kažkaip aistras nuleisti žemyn. Mes tikrai įsivaizduojame, kad priimtas įstatymas duos daug teigiamų dalykų pareigūnams, jūs gal įsivaizduojate, kad buvo galima padaryti kažką geriau. Aš manau, galime susitikti kokį vasario mėnesį komitete ir, vykdydami parlamentinę kontrolę, pažiūrėti, kaip įstatymas

iš tikrųjų veikia. Aš manau, kad tie nuogastavimai, kurie buvo reiškiami, išsisklaidys ir viskas bus gerai.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Mano irgi trumpa replika. Čia tokia erdvė, kur aistros verda, virė ir virs, tai neišvengiama ir natūralu, kad visi turime savo požiūrį. Gerai, dirbame toliau.

15.55 val.

Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3173(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.2 klausimas – Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3173(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. 3 straipsnis: įsigaliojimas – kitų metų sausio 1 dieną. Balsuojame. Nuomonių už ir prieš nėra. Teikiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 75, balsavo 74: už – 69, prieš – 2, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

15.56 val.

Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3174(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.3 klausimas – Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3174(2). Įstatymo projektas iš dviejų straipsnių. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat nėra. Pritarta. Ir dėl viso. Balsuojame. Deja, šį kartą, tai yra dėl šio lydimosio, nėra reikiamo balsų skaičiaus.

15.57 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 15, 18, 28 ir 37 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 29¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3175(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.4 klausimas – Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 15, 18, 28 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 29¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3175(2). Šeši straipsniai. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 2 straipsnio nėra. Galime pritarti? Norite balsuoti? Dėl 2 straipsnio pritarta? (*Balsai salėje*) Aš girdžiu, kad ne. Prašom. J. Razma – dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, man atrodo, gal ne visai tiksliai pagal neseniai pakeistą Statutą jūs sakote, kad čia reikėtų pritarti bendru sutarimu atskiriems straipsniams. Kaip tie, kurie nepritaria įstatymui iš esmės, pritaris atskiram straipsniui? Pagal Statutą tiesiog reikia klausti, ar niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių.

PIRMININKAS. Gerai.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu niekas nereikalauja, tada iškart balsuojame už visą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, už patarimą. Dar kartą formuluoju: ar niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių? Gerai. Tada dėl viso įstatymo projekto nuomonių už ir prieš nėra, balsuojame. Dėl šio įstatymo projekto taip pat nėra reikiamos balsų daugumos. Nepriimta.

15.59 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 2, 6, 7, 13, 14, 17, 18, 20, 23, 26, 28, 29, 32, 33, 35, 36, 38, 39 straipsnių pakeitimo ir 11 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1732 9, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3176(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.5 klausimas – Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 2, 6, 7, 13 ir kai kurių kitų straipsnių pakeitimo ir 11 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas

Nr. XIVP-3176(2). Ar niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių, nes aš matau, kad čia pasiūlymų nėra? Nereikalaujate. Ačiū. Ir dėl viso įstatymo projekto balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 74, balsavo 72 – vienbalsiai šis įstatymas priimtas. Ačiū. (*Gongas*)

16.00 val.

Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3174(2) (priėmimo tęsinys)

Pabandykime pakartoti 1-5.3 klausimą – Muitinės įstatymo projektą Nr. XIVP-3174(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 72, už – 70... Priimta. (*Gongas*) Taip, už – 72. Taip, vienbalsiai.

16.01 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 15, 18, 28 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 29¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3175(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.4 klausimas – Profesinio mokymo įstatymo projektas Nr. XIVP-3175, jį mes jau aptarėme.

Šio įstatymo priėmimas

Taip, užsiregistravo 72, balsavo 72 – vienbalsiai pritarta įstatymui. Priimta. (*Gongas*)

16.02 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3177(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.6 klausimas – lydimasis Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3177(2). Pastraipsniui. Yra du straipsniai. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių? Ačiū, balsuojame dėl viso, jeigu nėra nuomonių už, prieš. Taip, nuomonių išsakyti niekas nenori.

Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Taip, užsiregistravo 71, balsavo 71, vienbalsiai: už – 71. Priimta. (*Gongas*)

16.02 val.

Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo Nr. XIV-2011 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3178(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.7 klausimas – Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3178. Taip. Yra redakcinio pobūdžio pataisymų dėl 1 straipsnio, ne dėl 1 straipsnio, o dėl pavadinimo. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Dėl 2, 3, 4, 5 straipsnių pasiūlymų nėra. Nereikalaujate balsuoti dėl atskirų straipsnių? Ačiū.

Balsuojame dėl viso įstatymo projekto, nes nuomonių už, prieš nėra.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71, balsavo 71: už – 70, prieš – 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.04 val.

Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2012 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3179(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.8 klausimas – Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3179(2). Nebevardinau visų straipsnių. Taip, yra du straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra. Galime pritarti abiem straipsniams? Ačiū, pritarta.

Balsuojame dėl viso įstatymo projekto, nes nuomonių išsakyti niekas nenori. Prašau.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71, balsavo 71, už – 71. Priimta. (*Gongas*)

16.04 val.

Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 17, 18, 20, 23, 31, 36, 37, 38, 39, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 55, 59, 61, 65, 70 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 52¹ straipsniu ir 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3180(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.9 klausimas – Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 daugelio straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3180(2). Prašau. Iki 20 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime? Nereikalaujate dėl šitų 20 straipsnių?.. Ačiū.

Dėl 21 straipsnio yra Teisės departamento rekomendacija. Į ją komitetas atsižvelgė. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Nuo 22 straipsnio iki 26 straipsnio taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritariti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Balsuojame dėl viso įstatymo projekto su Teisės departamento pastaba. Jai komitetas pritarė.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 72, balsavo 72, už – 72. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

16.06 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11¹, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹, 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52¹, 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11², 27², 68 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3143(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar grįžtame prie popietinės darbotvarkės. Darbotvarkės 2-1.1 klausimas – Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3 ir daugelio kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3143. Priėmimas.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime? Taip. Dėl 2 straipsnio yra Seimo narės A. Gedvilienės. Prašau, Aiste. Iš vietos pageidavo, tai aš neprieštarauju. Prašau pristatyti.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Šitas sąvokos patikslinimas užregistruotas vien dėl to, kad buvo suderintas su Valstybinės lietuvių kalbos komisijos sąvokos formuluote. Tokių pasiūlymų bus ir daugiau. Čia būtent...

PIRMININKAS. Turbūt nereikalausime 29. Galime pritarti, nes komitetas pritarė. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Taip pat yra kitas...

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip pat sąvokos tikslinimas.

PIRMININKAS. Sąvokos. Taip pat pritariame? Taip. Dėl to paties straipsnio yra Teisės departamento pastabų ir pasiūlymų, jiems komitetas pritarė. Manau, nėra prasmės diskutuoti. Galime pritarti?

Taip pat yra dar vienas. Du. Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, komitetas nepritarė. Gal šitą pakomentuosite, pirmininke.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas siūlo...

PIRMININKAS. Dėl 2 straipsnio.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). ...pakeisti įstatymo pavadinimą, kad atsirastų „žemės naudojimo valstybinės priežiūros“, bet tokiu atveju mes turėtume registruoti jau naują redakciją. Šiame etape nutarėme nepritarti.

PIRMININKAS. Ar yra manančių kitaip? Pritariame komiteto verdiktui? Ačiū.

3 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 4 straipsnio taip pat nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 5 straipsnio yra redakcinio pobūdžio Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 6 straipsnio pasiūlymų nėra. Dėl 7 straipsnio nėra, dėl 8 straipsnio nėra. Dėl 9 straipsnio yra taip pat Teisės departamento redakcinis pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Galime pritarti tiems mano išvardintiems straipsniams? Ačiū. Dėl 10 straipsnio, 11 straipsnio, 12 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Nereikalaujate balsuoti? Ačiū.

Dėl 13 straipsnio yra Seimo narių grupės: J. Varkalio, Andriaus Butkevičiaus, R. Lopatos ir kitų. Komitetas pritarė iš dalies. Prašau, gerbiama Aiste.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio...

PIRMININKAS. Atsiprašau. J. Varkalys.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pasiūlymo esmė yra ta, kad kiekvieną dieną statyboje reikia įvesti (...) informaciją apie subrangovus ir tai daroma per sistemą „Infostatyba“. Tačiau reikėtų truputėlį atlaisvinti „Infostatybą“, nes yra pateikiami dideli srautai informacijos.

PIRMININKAS. Jeigu galite, gerbiamas Jonai, arčiau mikrofono. Negirdėti.

J. VARKALYS (LSF). Todėl siūloma, kad būtų galima ir per „Statybos žurnalą“, kuris yra elektroninės formos. Komitete tam buvo pritarta. Tik pasiūlymas buvo toks, kad „Statybos žurnalas“ turi būti susietas su „Infostatyba“. Tai tiek. Kviečiu balsuoti.

PIRMININKAS. Sutinkate su komiteto formuluote pritarti iš dalies? Taip, sutinkate?

J. VARKALYS (LSF). Taip.

PIRMININKAS. Sutinka. Kitas panašus pasiūlymas taip pat dėl to paties straipsnio, jam komitetas visiškai pritarė. Tai gal pakomentuokite. Dėl to paties straipsnio kitas pasiūlymas. Šalia.

J. VARKALYS (LSF). Kitas pasiūlymas yra dėl generalinio rangovo dabar, šiuo metu, galimo paskyrimo. Statybos įstatyme nėra numatytas paskyrimas. Yra siūloma, kad generalinis rangovas galėtų būti...

PIRMININKAS. Ne, čia ne tas yra.

J. VARKALYS (LSF). Ne tas?

PIRMININKAS. Čia yra apie statytojo pareigą paskirti vieną ar kelis saugos, sveikatos atstovus.

J. VARKALYS (LSF). Taip. Kitas pasiūlymas yra dėl statytojo delegavimo funkcijų, dėl saugos ir sveikatos koordinatoriaus paskyrimo, kai yra keletas subrangovų. Tokiu atveju statytojas turi paskirti koordinatorių, kuris sujungtų visus subrangovinius koordinatorius. Taip padidėtų atsakomybė už darbų saugą objektuose. Komitete pritarta.

PIRMININKAS. Taip, šitam komitetas pritarė. Nekyla... Nenorėtumėte balsuoti dėl šito? Ačiū. Ir dėl vedimo tvarkos. Prašom. Per centrinį mikrofoną L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Turime naują Seimo narį – Andrių Butkevičių. Pasakykite, kuris čia yra?

PIRMININKAS. Na, čia aš perskaičiau ir pats nepatikėjau. Tai Algirdas Butkevičius.

L. NAGIENĖ (DFVL). Tai visur reikia pataisyti.

PIRMININKAS. Taip, tai čia tekste buvo, tai mes keitėme... Iš tikrųjų Algirdas Butkevičius. Tikiuosi, Algirdas labai neįsižeidė.

Dėl to paties straipsnio taip pat yra kolegos J. Varkalio ir grupės: A. Butkevičiaus, R. Lopatos ir kitų.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju. Trumpai pristatysiu. Tik tiek, kad buvo diskutuota tuo klausimu. Tuo atveju, jeigu yra daug subrangovinių organizacijų, būtina paskirti generalinį rangovą. Jeigu jo nėra įforminto pagal sutartinę formą, generalinio rangovo, tokiu atveju pats statytojas tampa

generaliniu rangovu. Dėl šio punkto buvo diskutuota komitete ir buvo nutarta, kad čia reikia dar platesnių diskusijų, todėl šiuo atveju buvo nepritarta. Ir aš balsuoti neprašau.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Taip pat dėl to paties straipsnio dar Teisės departamento pastaba. (*Balsai salėje*) Tai jis sutinka dėl nepritarimo. Jis neprašo balsuoti dėl to. Ir Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Galime šiam straipsniui su kolegų... Ačiū, pritarta. Dėl 14 straipsnio yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritariame. Taip. Dabar dėl 15 straipsnio taip pat yra nemažai Teisės departamento pastabų. Dviem komitetas pritarė, vienai nepritarė, dar vienai pritarė iš dalies. Gal galite pakomentuoti, gerbiama Aiste?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Viena buvo redakcinio pobūdžio.

PIRMININKAS. Dėl 15 straipsnio.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėl 15 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai nepritarėme. Teisės departamentas siūlo įtvirtinti kriterijus, kuriais remiantis aplinkos ministro nustatyta tvarka būtų nustatoma anksčiau minėtų statinių statybos pradžia. Kadangi mes truputėlį keičiame reguliavimą ir statybos pradžia prasideda su informavimu, mes nusprendėme neatliepti tų Teisės departamento pastabų.

Antroji Teisės departamento pastaba dėl šio straipsnio yra redakcinio pobūdžio.

Trečioji yra susijusi su tuo, kad mes įvedėme naują galimybę savivaldybės vyriausiajam architektui kreiptis rekomendacijos į visuomenę, jeigu jis mato, kad to reikia nuliniam etape. Tai reiškia konsultacijas su visuomene 20 dienų. Ir pats architektas, vykdydamas tokias funkcijas, gali nutarti, kad reikia to, o čia Teisės departamentas siūlo aprašyti procedūrą. Mūsų tikslas nebuvo perkrauti procedūros, nebuvo noro surašyti kokius nors labai konkrečius būdus, tai yra architekto diskrecija ir mes norime palikti vyriausiesiems architektams tą spręsti. Todėl šiai Teisės departamento pastabai nepritarėme.

Dar viena Teisės departamento pastaba yra tokia, kad reikėtų nurodyti, kurio subjekto sprendimu specialiųjų architektūros reikalavimų išdavimo terminas pratęsiamas. Čia yra konkretus subjektas – atsakingas vyriausiasis architektas ir mes konkrečiai dar kartą nusprendėme to nekarototi įstatyme. Tai ir taip aišku. Todėl pritarėme iš dalies.

PIRMININKAS. Norite kalbėti? Prašom. Prieš šitą straipsnį K. Mažeika kalba prieš.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Nežinau, ar čia už, ar prieš turiu kalbėti, nes noriu pasakyti, kad vis dėlto, manau, nereikia sutikti su ta formuluote, kurią siūlo komitetas. Įsivaizduokime, paliekama diskrecija savivaldybės architektui pačiam nuspręsti, ar reikia viešinti projektą, ar nereikia viešinti projekto. Tai iš tiesų manau, kad Teisės departamentas siūlo tikrai labai logišką argumentaciją, kad visgi turi būti aprašyta tvarka. Galbūt kai kuriais atvejais ir nereikia, bet tai turėtų būti aprašyta, kuriais atvejais konkrečiai nereikia. O dabar paliekama vienam žmogui nuspręsti, koks pastatas arba koks projektas vienoje ar kitoje savivaldybės vietoje atsiras. Tai vis dėlto tikrai manau, kad šiuo atveju turėtų būti tvarka, ir siūlyčiau balsuoti ir pritarti Teisės departamento formulavimui. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū, kolegos. Nuomonės išsakytos... Ai, už nori kalbėti K. Adomaitis. Prašom, Kasparai.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiami Seimo nariai ir gerbiamas Kęstutis, galbūt tiesiog ne visai iki galo supratote pataisos esmę. Dabartinis viešinimo procesas, projektinių pasiūlymų aptarimas su visuomene nėra niekaip keičiamas. Problema buvo ta, kad dažnai pagal dabartinį visą procesą tai visuomenei jau yra pristatomas baigtinis projektas, dėl kurio nediskutuojama. O šiuo punktu buvo suteikta galimybė architektui ne pakeisti egzistuojantį procesą, bet šiek tiek praplėsti jo teises, kad prieš pradedant projektavimą, prieš išduodant specialiąsias sąlygas projektuoti, architektas, matydamas, kad tai yra jautrus projektas, kai yra visuomenės kreipimaisi dėl to, galėtų papildomai išdiskutuoti su visuomene. Bet pabrėžiu žodžius „papildomai išdiskutuoti“ su visuomene, kokius ji ten mato vis dėlto svarbius dalykus. Tuos dalykus būtų galima po to perkelti vienaip ar kitaip į specialiąsias projektavimo sąlygas, jau projektuojant tolesnius etapus, o po to vėl grįžti ir su visuomene aptarti galutinius projektinius pasiūlymus. Čia šito pasiūlymo esmė yra galimybė tiesiog išplėsti viešinimo procesą, o ne susiaurinti. Ir tikrai kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Teks balsuoti dėl šito klausimo. Yra pasiūlymas kaip projekte, tai yra komiteto formuluotė. Kas manote, kad reikia palaikyti Teisės departamento formuluotę, balsuojate prieš, priešingai. Formuluoju dar kartą, balsuojame už komiteto sprendimą pritarti iš dalies ir nepritarti. O dėl Teisės departamento pasiūlymų balsuojate priešingai.

Užsiregistravo 111, balsavo 109: už komiteto formuluotę – 91, susilaikė 18. Pritarta komiteto nuomonei.

Taip pat dėl to paties straipsnio yra Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymas, dėl 24 straipsnio pakeitimo. Prašom, gerbiamas Simonai. Jam komitetas, deja, nepritarė.

S. GENTVILAS (LSF). Sutinku su nepritarimu. Neprašau balsuoti.

PIRMININKAS. Taip, neprašo. Komitetas... Galime pritarti 15 straipsniui su visais pasiūlymais ir pataisymais, kuriems mes pritarėme? Ačiū, pritarta

Dėl 16, 17 straipsnių pasiūlymų nėra. Neprašysite balsuoti dėl šitų straipsnių? Ačiū. Dėl 18 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Nemažai, gal galime nekomentuoti, nes komitetas pritarė? Ačiū, pritarta. Visoms, nevardinu. Tiesa, yra vienas Teisės departamento siūlymas, jam yra nepritarta. Gal gali pakomentuoti pirmininkė dėl 18?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas atkreipia dėmesį į projekte vartojamą trumpinį „meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas“. Komitetas šiuo metu pasiūlė į tai neatsižvelgti todėl, kad dabar tai yra perrašyta galiojanti formuluotė, todėl mes nesiūlome atsižvelgti į šią.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti komiteto formuluotei nepritarti? Ačiū, pritarta. Taip pat toliau yra Teisės departamento pastabos, kurioms komitetas pritarė bendru sutarimu.

Ir dar yra viena Teisės departamento pastaba, jai komitetas nepritarė. Tai gal galėtumėte?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, čia buvo atkreiptas dėmesys, kad nėra aiški sąvoka „kitiems statybos darbams atlikti“, turinys. Mes paaiškiname, kad tikrai yra aiškus tas turinys. Savavališka statyba dažniausiai nustatoma per statytojui reikalingų statybos darbų eigą, o ją įteisinant neretai tvirtinamas galutinis statybos darbų poreikis, kuris ne visuomet gali būti tiesiogiai siejamas su savavališkai atlikta statybos dalimi. Į tai atsižvelgdami mes visi bendru sutarimu nutarėme nepritarti Teisės departamento pastabai.

PIRMININKAS. Ačiū. Galime sutikti su komiteto motyvacija? Ačiū.

Ir dar viena Teisės departamento dėl šito straipsnio.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai yra tikslinė.

PIRMININKAS. Čia pritarta, komiteto nuomonė – pritarta. Tai nebeprašysiu komentuoti. Dėl 19 straipsnio pasiūlymų nėra, galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl 20 straipsnio yra A. Gedvilienės.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, tai yra mano...

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Trumpai.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). ...redakcinė pastaba, tiesiog sužiūrėtas įstatymo projektas ir išbraukti pasikartojantys punktai iš įstatymo.

PIRMININKAS. Taip pat yra Teisės departamento dar viena pastaba, jai nepritarė komitetas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Keliamas klausimas dėl statybos rūšies sąvokos.

PIRMININKAS. Atsiprašau, minutėlę, aš nepastebėjau gerbiamo Kęstučio. Dėl kurio? (*Balsai salėje*) Tai dar neatėjome iki 20.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ne, mes ką tik perėjome 20 straipsnį.

PIRMININKAS. Čia yra kol kas... Atsiprašau, 20, taip. Čia Aistės. Dėl A. Gedvilienės pasiūlymo K. Mažeika norėtų pasakyti? Gerai, tai ačiū, gerbiama Aiste, pristatėte.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tai tikrai labai keistas pasiūlymas komiteto pirmininkės, kuri lyg ir už gamtą, už saugomas teritorijas, o šiuo atveju siūlo, kad Saugomų teritorijų tarnyba netikrintų statybų būtent Kuršių nerijoje, saugomose teritorijose, valstybiniuose parkuose ir kituose veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančiuose teisės aktuose... Tai vis tik tikrai labai keistas pasiūlymas. Aš nežinau, komiteto pirmininke, ar jūs čia sąmoningai, ar ko nors paveikta, galbūt galite pasakyti tuos argumentus, kodėl gimė toks pasiūlymas? Nes vis tik žinome, ypač kalbant apie Kuršių neriją, tai yra tikrai labai jautri zona, kur įvairiausių saugomų

rūšių ir taip toliau, ir tų statybų klausimų buvo, ir griovimo atvejų. Tai galbūt jūs galite argumentuoti, kodėl būtent yra išbraukiami tikrai labai jautrūs klausimai iš šito įstatymo? Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Už nori kalbėti S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Aš noriu nuraminti, nes statybos leidimas yra išduodamas tuomet, kai yra apsvarstomi projektiniai pasiūlymai. Tai būtent Aplinkos ministerijai pavaldi Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcija ar kitos direkcijos tikrina projektinius pasiūlymus, bet ne galutinius statinio projektus. Už juos atsakomybę prisiima atestuoti projektuotojai. Tai čia jokių įtarimų nėra. Ir, kaip gerbiama Aistė pasakė, čia yra daugiau redakcinė korekcija. Kviesčiau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Kadangi nuomonės išsiskyrė, turiu pateikti balsuoti. Kas pritaria kolegės... Palaukite!

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Kęstutis čia turbūt nežinodamas, kad reikia skaityti visą įstatymo projektą... Aš pristatydamą ir pasakiau, kad išbraukiama tai, kas pasikartoja. Komiteje mes sutvarkėme taip, kad Kuršių nerijoje ir visose kitose saugomose teritorijose esamos teritorijos bet koks statybos projektas turi būti derinamas. Taigi, šiuo atveju niekas tikrai nesikeičia. Čia yra tik tai ištaisytos techninės, korekcinės klaidos.

PIRMININKAS. Gerai. Manau, kad išgirdo argumentus. Bet koku atveju nuomonės buvo išsakytos. Balsuojame. Kas palaikote komiteto nuomonę pritarti pirmininkės pasiūlymui, balsuokite už, kas manote kitaip, balsuokite kitaip.

Už pasiūlymą balsavo 78, 28 susilaikius, pritarta pasiūlymui.

Dabar gal, komiteto pirmininke, dar Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabos, kurioms komitetas nepritarė. Gal galite keliais sakiniais pakomentuoti? Tuoj tuoj, minutėlę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas dėl statybos rūšių kelia klausimą ir sako, kad galbūt ne visai tiksliai yra aprašyta ir išrašyta, kas yra statybos rūšys. Mes paaiškiname, kad statybos rūšių reglamentavimas yra nustatytas, todėl teisinio aiškumo tikslai yra įgyvendinti. Už tai nepritariame bendru sutarimu šiai Teisės departamento pastabai.

PIRMININKAS. Ačiū. Galima komiteto nuomonę patvirtinti? Ačiū. Toliau dar yra... 20 straipsniui su visais pakeitimais, pasiūlymais galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 21 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų ir pasiūlymų, jiems komitetas nepritarė. Dėl 21 straipsnio, gerbiama Aistė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas dar kartą atkreipė dėmesį, kad iš projekto nuostatų nėra aišku, kuriais atvejais turėtų būti pateikiama atitinkama susisiekimo, komunikacijų ir inžinerinių tinklų savininkų išvada, o kuriais – valdytojų ir naudotojų išvada. Mes nesutinkame su šita pastaba ir sakome, kad susisiekimo, komunikacijos ir inžinerinių tinklų valdymas yra skirtingas, todėl subjektai apibrėžiami plačiai, kad neatsirastų neaptartų formų. Išvadą teikiančio subjekto... aiškumo suteikia gautos prijungimo sąlygos.

Kita pastaba yra redakcinio pobūdžio.

PIRMININKAS. Šitą mes jau aptarsime. Dabar dėl jūsų dabar komentuotos pastabos (tos prieš tai buvusios Teisės departamento) yra už. Aš taip suprantu, pritariate komiteto nuomonei.

K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ne ne. Aš noriu pasakyti, noriu pritarti Teisės departamento nuomonei, kuria siūloma įvesti aiškumą, nes turbūt... Prisiminkite atvejį... Nežinau, komitete kažkaip trumpa atmintis, ar komitetui, jums gal kažkas nepristatė. Vis tik prisiminkime atvejį Kuršių nerijoje, kai prie suprojektuotų namelių buvo nutiestas kelias ir tas kelias kainavo tiems rangovams nei daug, nei mažai – kažkiek milijonų eurų. Matau, prisimena ir buvęs aplinkos ministras, kad ta situacija tikrai buvo labai jautri ir teismuose ten buvo visko. Vienas teismas lyg išteisino, kitas nuteisė. Galiausiai turėjo tą kelią nukasti, nes buvo pripažinta, kad buvo sudarkyta paklotė ir to kelio tenai neturėjo būti. Tai kalbama apie tuos pačius susisiekimo, komunikacijų ir inžinerinius tinklus. Vis tik turbūt reikėtų dėl to patikslinimo.

Manau, kad Teisės departamentas šiuo atveju teisus. Ta praktika, kuri iki šiol buvo, parodė tą skylę, tą spragą, kurią reikia užtaisyti. Manau, kad šiuo atveju tikrai reikėtų pritarti Teisės departamento pasiūlymui ir tuos dalykus patikslinti. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Kolega, turbūt ne visai taip. Jūs turėjote kalbėti prieš komiteto, bet dabar, aš taip suprantu, kalbėjote už visą straipsnį, nes Teisės departamentas neturi įstatymų leidimo iniciatyvos. Yra tikrai komitetas.

Dėl viso straipsnio. Gal galime dėl 21 straipsnio? Dėl 21 straipsnio su tais dviem pataisymais: vienam nepritarė, kitam pritarė. Balsuojame.

Užsiregistravo 107, balsavo 106: už – 80, prieš – 1, susilaikė 25. Straipsniui pritarta.

Dėl 22, 23, 24 straipsnių pasiūlymų nėra. Neprašysite dėl jų balsuoti? Ačiū.

Dėl 25 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pasiūlymų. Pirmam komitetas nepritarė. Kitam pritarė, tai dėl to nekomentuosime.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėl nuostatų suderinamumo Teisės departamentas norėtų, kad prie žodžio „statomas“ būtų įrašyta „arba rekonstruojamas“. Mes bendru sutarimu nepritarėme tokiame Teisės departamento siūlymui, nes projekto nuostatų tikslas yra apriboti žemės sklypų nuosavybės teisių perleidimo sandorius, kuriuose neidentifikuojami žemės sklypai. Faktiškai stovi naujai pastatyti, tačiau neįregistruoti statiniai. Tuo atveju, kai statinys rekonstruojamas, jis jau būna įregistruotas. Todėl mes nesiūlome atsižvelgti į Teisės departamento pastabą.

PIRMININKAS. Aišku. Čia prieštaraujančių nėra. Galime pritarti komiteto formuluotei? Ačiū, pritarta.

Kitas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Neprašau komentuoti. Taigi 25 straipsniui galime pritarti su pasiūlymais? Jiems komitetas pritarė ir nepritarė. Ačiū, pritarta. Dėl 26 straipsnio nėra pasiūlymų. Pritarta.

Dėl 27 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Pirmai pritarė, antrai nepritarė. Prašau, gerbiama Aiste.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas pažymi, kad ūkinės veiklos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, numato Konstitucija, nustatyti įvairias sankcijas už atitinkamus teisės pažeidimus galima irgi tik įstatymu. Mes bendru sutarimu nepritarėme tokiai Teisės departamento pastabai. Kadangi Vyriausybės nutarimu yra apibrėžti atvejai, kai statinį galima naudoti kitai paskirčiai, pavyzdžiui, smulkiojo verslo veiklai vykdyti ir panašiai, tokio paskirčių reguliavimo projekte nesiūloma atsisakyti, o leidimai vykdyti ūkinę veiklą turi būti išduodami taikant tiek įstatyme, tiek Vyriausybės nutarime nustatytus paskirčių reikalavimus.

PIRMININKAS. Aišku. Ačiū. Galime pritarti 27 straipsniui su komiteto išvadomis? Ačiū, pritarta. Dėl 28 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame. Dėl 29 straipsnio taip pat nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 30 straipsnio yra Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Bet vis tiek pristatykite.

S. GENTVILAS (LSF). Labai trumpai. „Infostatyboje“ ateityje bus galima prie to paties pastato matyti ir jo projektinius pasiūlymus, ir išduodamas sąlygas, ir galutinį techninį projektą. Čia tiesiog detalizuojama, kas atspindima „Infostatyboje“. Ačiū komitetui už pritarimą. Neprašau balsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 31 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 32 straipsnio nėra pasiūlymų. Dėl 33 straipsnio pasiūlymų nėra. Dėl 34, 35 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime? Nereikalausite balsuoti dėl šių straipsnių? Ačiū. Dėl 36 straipsnio taip pat nėra pasiūlymų. Pritariame.

Dėl 37 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymų, jiems komitetas pritarė. Neprašome komentuoti. Kitas taip pat Teisės departamento pasiūlymas, jam taip pat pritarė. Dar vienas Teisės departamento pasiūlymas, jam pritarė. Ir paskutinis Teisės departamento pasiūlymas dėl 37 straipsnio, jam komitetas nepritarė. Dar paskutinis komentaras, gerbiama Aiste.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Pastaboje minima išimtis taikoma, jei teisės aktu būtų sušvelninama teisinių santykių subjekto padėtis ir nebūtų pakenkiama kitiems teisinių santykių subjektams. Dėl to mes siūlėme nepritarti Teisės departamento pastabai.

PIRMININKAS. Galime pritarti komiteto išvadai nepritarti? Ačiū, pritarta. Nuomonės dėl vi-so įstatymo projekto. Prieš nori kalbėti K. Mažeika. Prašau, Kęstuti.

K. MAŽEIKA (DFVL). Dėl viso, taip? Ačiū, posėdžio pirmininke. Vis dėlto labiausiai turbūt mane nustebino šiame visame pakete būtent tai, kad Pajūrio juostos įstatyme yra išbraukiamas 7 straipsnis, kuriame būtent statybą leidžiantys dokumentai dėl naujų ypatingų ar neypatingų statinių statybos pajūrio juostoje reglamentuojami. Ir vis dėlto, kol iš tiesų galbūt žmonės gaus laiškus dėl jų žemėje įveisiamų naujų saugomų teritorijų, tai pajūrio juostoje vietoj tualetų ar kokių kitų statinių galimai atsiras daugiaaukščiai statiniai. Jeigu saugomos teritorijos negalės niekaip reglamentuoti, prižiūrėti, kas būtent išdėstyta Pajūrio juostos įstatymo 7 straipsnyje, man tikrai kyla didelių abejonių, kad vietoj kopų galbūt mes turėsime, nežinau, ar Gedvilų, ar Gentvilų alėją, ir tai iš tiesų bus visiškai teisėta ir teisinga. Turbūt nesenas pavyzdys dėl Gulbinų kvartalo, su kuriuo mes čia kovojome, šiandien perkeliamas į pajūrio juostą. Tai tikrai, gerbiamieji, siūlau šiuo atveju įvertinti atsakingai. Plius – turbūt pasigendu ir Specialiųjų tyrimų tarnybos įvertinimo. Tas pasekmes turbūt reikės taisyti ateityje, nes vis dėlto yra tikrai daugiau grėsmių nei naudos. Tikrai labai keistas įstatymo projektas, kurį bandoma labai greitai prastumti čia, šioje salėje, tokiu laiku, po darbo iš esmės. Tai, kolegos, kviečiu žiūrėti atsakingai ir mažų mažiausiai susilaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Už kalba S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas kolega Kęstuti, būtent iš STT ir būtent iš prokuratūros atėjo prašymas pataisyti Statybų įstatymą, nes pajūrio juostoje statybos leidimus išduoda Statybos inspekcija ir aplinkos ministras. Būtent prokuratūra sakė, kad neturi sutapti valstybės kontroliuojančios institucijos su leidimus išduodančiomis institucijomis. Būtent todėl yra įvardintos Saugomų teritorijų tarnyba, Statybos inspekcija kaip viešąjį interesą ginančios. Ir net trys institucijos kartu su prokuratūra gins viešąjį interesą pajūrio zonoje.

Bet šiaip įstatymas yra puikus. Tai yra vienas didesnių nepriklausomos Lietuvos valstybės meto statybos pokyčių, pirmasis Statybos kodekso etapas, apimantis statybos leidimų išdavimo sutrumpinimą. Pusmečiu, skaičiuojame, kad sutrumpės statybų leidimų išdavimas, valstybės institucijos surašys per metus iki 30 tūkst. mažiau administracinių teisės aktų, mažės teismų apkrovimas, nes kriterijai, pagal kuriuos išduodami statybos leidimai, bus sumažinami kartais. Didės valstybės atestuotų specialistų atsakomybė ir galios, spartės statybos. Tikrai taisome projektą tiek pagal STT pastabas, prokuratūros pastabas. Pakeliui, rengiant įstatymą, buvo gautos EBPO rekomendacijos. Tai vėlgi irgi didelės įžvalgos tenai. Taigi, sunku per 2 minutes pasakyti, koks darbas atliktas. Ačiū net 51 institucijai, tekusiai pastabas. Du kartus derintas su visuomene. Ir tikrai norėčiau, kad nuskambėtų čia K. Mažeikos Pajūrio juostos įstatymo komentaras kaip kažkas neigiamo, nuspalvinančio visą šį didelį darbą, kurį atliko bene 1 tūkst. specialistų, rengdami šį įstatymą. Tai ačiū ir kviečiu balsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dar už nori kalbėti V. Pranckietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS (LSF). Aš norėčiau tik paprašyti ir įsitikinti, 20 straipsnyje yra pataisa, jūs paminėjote... Kreipiuosi į A. Gedvilienę. Jūs paminėjote, kad tas tekstas kartojamas įstatyme, tai gal galėtumėte nurodyti tikslią vietą, kur kartojama ta vieta, kuri yra išbraukta jūsų pataisoje? Jeigu taip yra, aš tada tikrai linkčiau balsuoti už šį įstatymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, nuomonės išsakytos. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 91, balsavo 90: už – 73, susilaikė 17. Įstatymas priimtas. (Gongas)

Gerbiami kolegos, noriu pasitarti su jumis. Baigėsi balsavimo langas. Kitas langas... (*Šurmuly salėje*) Minutėlę. Tas, kaip čia, pasitenkinimo atodūsis gali būti tuoj kitoks, nes kitas balsavimo langas prasidėtų 18 valandą, bet dabar iš principo dėl visų klausimų yra pasiūlymų, kuriuos mes turime per balsavimo langą daryti. Tai va, pasiūlymus vis tiek turime mes aptarti, įvertinti. Turime tik keletą klausimų. Balsuojame, dirbame toliau? (*Balsai salėje: „Taip!“, „Ne, ne, ne!“*) Gerai. Kas už tai, kad pratęstume balsavimo langą? (*Balsai salėje*) Na, aš galiu, bet demokratija, tenugali demokratija. Balsuoja už, kas mano, kad reikia padaryti pertrauką, balsuoja prieš... Už balsuojame už balsavimo lango pratęsimą. Vienareikšmiškai dirbame toliau.

16.41 val.

Teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 7, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 24, 31 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 10¹, 34¹ straipsniais ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3144(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-1.2 klausimas – Teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3144(2). Dėl 1, 2 straipsnių pasiūlymų nėra. Nereikalausite balsuoti? Ačiū. Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymų, jiems komitetas pritarė. Turbūt nekomentuokime. Dėl 4 straipsnio, 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 6 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Galime pritarti 6 straipsniui? Pritarta. Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame.

Dėl 8 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas nepritarė. Prašau komiteto, vis tiek pakomentuoti reikia, kodėl nepritarė? Įjunkite Aistei. Taip, Aiste.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, komitetas bendru sutarimu nepritarė Teisės departamento pastabai ir atkreipė dėmesį, kad teismai turi galimybę pasisakyti ir pasisako tais atvejais, kai Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės statiniai įregistruoti ne tik statytojo vardu, todėl įstatymo projekto papildymas Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos veiksmus reglamentuojančiomis nuostatomis nebebūtų tikslingas. Dėl to nusprendėme nepritarti.

PIRMININKAS. Aišku. Galime palikti komiteto? Ačiū, pritarta. Taigi 8 straipsniui su komiteto įvertinimu galime pritarti? Pritarta. Dėl 9, 10, 11 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl 12 straipsnio yra kolegos S. Gentvilo pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Trumpai.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū už pritarimą. Sutinku, nebalsuosime.

PIRMININKAS. Ačiū, pritarta.

Dėl 12 straipsnio taip pat yra dar Teisės departamento pasiūlymų, jiems komitetas nepritarė. Trumpą komentarą. Įjunkite Aistei.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė S. Gentvilo pasiūlymui, kur buvo iš principo išbrauktas privalomasis draudimas, žodis „privalomasis“, nes mūsų tikslas nebuvo privalomasis civilinės atsakomybės draudimas. Tai Teisės departamento pastaba tapo nebeaktuali, todėl mes jai nepritarėme.

PIRMININKAS. Aišku, ačiū. Galime pritarti 12 straipsniui su S. Gentvilo?.. Ačiū, pritarta. Dėl 12, 13 straipsnių pasiūlymų nėra. Dėl viso įstatymo projekto nuomonių išsakyti nėra norinčių.

Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91: už – 68, prieš – 1, susilaikė 22. Priimta. (*Gongas*)

16.45 val.

Pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3145(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-1.3 klausimas – Pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3145(2). Du straipsniai. Pasiūlymų nėra. Nereikalausite balsuoti dėl straipsnių?

Dėl viso nuomonių nėra. Balsuojame. Priėmimas. (*Balsai salėje*) 30 sekundžių. Norite pagreitinti? Gerai. Jūsų noras – man įsakymas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 89: 69 – už, 2 – prieš, susilaikė 18. Priimta. (*Gongas*)

16.46 val.

Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 7, 10, 11, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3146(2) (priėmimas)

Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 7, 10, 11, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3146(2). Dėl 1, 2 straipsnių pasiūlymų nėra. Pritariame. Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Galime pritarti? Taip. 4 straipsnis. Taip pat yra Teisės departamento dvi pastabos, komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Dėl 6 straipsnio nėra. Dėl 7 straipsnio nėra. Galime pritarti šitiems straipsniams? Ačiū. Dėl 8 straipsnio yra Teisės departamento dvi pastabos, joms komitetas pritarė. Galime pritarti?

Dėl viso įstatymo projekto nuomonių nėra. Prašau balsuoti. Taip, gal čia galime pagreitiniai. (*Balsai salėje*) Paskui nespėsite.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 87, balsavo 87: už – 75, 12 susilaikė. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

16.47 val.

Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 3, 6, 7, 8, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3147(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-1.5 klausimas – Architektų rūmų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3147(2). Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Ačiū. Dėl 2, 3 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Pritariame straipsniui? Ačiū. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritarta. Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nėra.

Dėl viso įstatymo projekto nuomonių nėra. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 86: 73 – už, 13 susilaikė. Priimta. (*Gongas*)

16.48 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3148(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-1.6 klausimas – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3148(2). Du straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra.

Prieš dėl viso projekto nori kalbėti V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, pirmininke. Kaip ir praėjusiame posėdyje minėjau, tai yra gyvybės ir mirties klausimas, todėl turėtume atsižvelgti rimtai į tai. Kaip rodoma spaudoje, kai sustojo I. Jurgelevičiūtės tėčio širdis, kaip gelbėjo, kaip jinai dėkojo, bet žmonių pasiaukojimas, darbuotojų, kurie šalia buvo... Jeigu šalia nėra ir minutės praleistos... bet žmogų galima išgelbėti. Todėl kviečiu nepalaikyti šio įstatymo. Aš nežinau, kas jį proteguoja, kas jį stumia, ar prekiautojai organais, ar kiti suinteresuoti, o gal suklaidinti. Todėl aš manau, gerbiami kolegos, nebūkime suklaidinti, neskubėkime, nes tai yra labai atsakingas sprendimas, po kurio gali būti blogų pasekmių. Todėl kviečiu nepalaikyti šio įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Už nori kalbėti D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Negalėjau nesureaguoti, paklausęs Valdemaro. Vis dėlto, man atrodo, kas jau kas, bet Valdemaras ir bandė mus čia visus suklaidinti.

Šiaip įstatymo projektas yra apie tai, kad tiesiog pasirašo tam tikrus dokumentus ne administracijos direktorius, o meras.

PIRMININKAS. Aišku. Ačiū, balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95: už – 85, prieš – 1, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.48 val.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3149(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-1.7 klausimas – Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3149(2). Dėl 1 straipsnio yra Seimo narės A. Gedvilienės pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Nereikalaujame 29 turbūt, čia visiems aišku, kad yra. Taip. Galime pritarti kolegės pasiūlymui be komentarų, nes komitetas pritarė? Ačiū, pritarta. Tai gal ir... Taip, komiteto nuomonė.... Taip pat yra Teisės departamento pastaba dėl 1 straipsnio, jai komitetas pritarė. Galime pritarti? Ir dar viena Teisės departamento pastaba. Abiem pritarė. 1 straipsniui galime pritarti? Pritarta.

Dėl 2 straipsnio, dėl 4 ir 5 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime tiems straipsniams pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 6 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Pritariame? Ačiū. Dėl 7 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pasiūlymų, jiems komitetas pritarė. Pritariame. 8 straipsniui galime pritarti su pasiūlymais? Ačiū, pritarta. Dėl 9 straipsnio nėra pasiūlymų. Pritariame. Dėl 10 straipsnio taip pat yra Teisės departamento dvi pastabos, joms komitetas pritarė. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl 10 straipsnio... Taip, minutėlę. Aš čia truputį... Dėl 10 straipsnio yra (tai mes 10 straipsnį ir aptarėme dabar) dvi pastabos, joms mes pritarėme, taip? Dėl 11 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Galime pritarti? Viena pastaba ir dar viena pastaba. Abiem yra pritarta. Pritarta. Dėl 12 straipsnio pastabų nėra. Dėl 13 straipsnio pastabų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 14 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Pritariame. Dėl 15 straipsnio taip pat yra dvi Teisės departamento pastabos, joms komitetas pritarė. Pritariame. Dėl 16 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė.

Dėl viso įstatymo projekto? Nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90: už – 83, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

16.54 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 7, 18, 20, 29, 31, 33, 34 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3150(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-1.8 klausimas – Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 7, 18, 20, 29, 31, 33, 34 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3150(2). Dėl 1, 2, 3, 4 straipsnių pasiūlymų negauta. Galime pritarti? Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Viena pastaba. Taip. Yra kitas Teisės departamento siūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Tai gal gerbiama Aistė galėtų, kad būtų visiems aišku, kas ir kodėl čia?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Čia dėl 5 straipsnio?

PIRMININKAS. Taip.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Prašymas patikslinti sąvokos „projekto vadovas“ turinį. Tai mes atsižvelgėme ir perrašėme, išbraukėme „projekto vadovas“. Tai informacija apie asmenis, turinčius teisę vadovauti teritorijų planavimo dokumentų rengimui.

PIRMININKAS. Galime pritarti su tokia formuluote? Ačiū. Taip pat yra dar viena, jai pritarta iš esmės, kitai taip pat iš dalies. Tai ir pakomentavote.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Iš principo susijęs pirmasis komentaras su šia.

PIRMININKAS. Gerai, pritariame. Taip pat dar kitas... Dar keturi Teisės departamento pasiūlymai ir pastebėjimai, jiems komitetas pritarė. Galime pritarti?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Galime.

PIRMININKAS. Galime pritarti 5 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 6, 7 ir 8 straipsnių pasiūlymų nėra. Nebalsuojame dėl šito. Ir dėl 9 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Bendru sutarimu? Galime balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87: už – 73, susilaikė 14. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.56 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2 ir 13¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3151(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-1.9 klausimas – Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2 ir 13¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3151(2). (*Balsai salėje: „Eikite...“*) Dėl 1 straipsnio yra kolegės A. Gedvilienės pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, tai yra sąvokos suderinimas pagal Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pasiūlymus. Tai su tuo susijęs mano pasiūlymas.

PIRMININKAS. Supratau. Pritarta, niekas nekvestionuoja. Ir Seimo Teisės departamento pastabos, joms komitetas pritarė. 1 straipsnis. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame. Dėl 3 straipsnio taip pat yra redakcinio pobūdžio Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Dėl viso įstatymo projekto balsuojančių nėra, tai yra kalbančių nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87: už – 80, susilaikė 7. Priimtas. (*Gongas*)

16.58 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3152(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-1.10 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3152(2). Yra trys straipsniai. Dėl 1 straipsnio yra kolegės A. Gedvilienės pasiūlymas, jam komitetas pritarė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip. Vėl tai yra Lietuvių kalbos komisijos suredaguotos sąvokos, aš turėjau jas perregistruoti.

PIRMININKAS. Matome, pajuodinta. Ačiū. 1 straipsnis. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Pritariame. Dėl 3 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas, jam pritarta. Galime dėl viso? Kalbėti niekas nenori. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93: už – 85, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.59 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2 ir 75 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3153(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-1.11 klausimas – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2 ir 75 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3153(2). Įstatymo projektas iš trijų straipsnių. Dėl 1 straipsnio yra kolegės A. Gedvilienės pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Trumpai.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Vėl ta pati registruota sąvoka, patvarkyta po Lietuvių kalbos komisijos.

PIRMININKAS. Supratau. Čia nereikia komentaro. Ačiū. Dėl 2 straipsnio nėra pasiūlymų, galime pritarti?

Ir dėl 3 straipsnio Teisės departamento pasiūlymas, jam pritarė. Galime pritarti 3 straipsniui? Ačiū.

Dėl viso įstatymo projekto prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 93, balsavo 93: už – 85, 8 susilaikė. Priimtas. (Gongas)

17.00 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3154(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-1.12 klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3154(2). Yra du straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra. Nuomonių už, prieš nėra, galime balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93: už – 85, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (Gongas) Ačiū.

17.01 val.

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 4, 7, 9, 10, 13, 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3155(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-1.13 klausimas – Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 4, 7, 9, 10, 13, 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3155(2).

Dėl 1, 2, 3, 4 straipsnių pasiūlymų nėra. Nereikalausite balsuoti dėl šitų straipsnių? Ačiū.

Pastraisniui. Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Galime pritarti. Dar viena Teisės departamento pastaba, jai pritarė. Ir dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas nepritarė. Tai gal komiteto pirmininkė?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, Teisės departamentas sako, kad nėra aišku, koks subjektas turėtų teisę pateikti prašymą įrašyti nekilnojamojo turto, daikto kadastro duomenis į Nekilnojamojo turto kadastrą ar juos pakeisti. Mes nepritariame šitai Teisės departamento pastabai. O argumentai yra tokie: pateikti prašymą įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į Nekilnojamojo turto kadastrą ar juos pakeisti, kai žemės sklypo kadastro duomenys pasikeičia, iš esmės turi teisę tik žemės sklypo savininkas. Todėl nusprendėme, kad papildomai įstatyme įrašyti nėra tikslinga.

PIRMININKAS. Aišku. Galime pritarti komiteto išvadai? Ačiū, pritarta.

Dėl 6 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas nepritarė. Gal čia nesusiję kartais?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ne, nesusiję. Čia yra atkreiptinas dėmesys, kad reikėtų galbūt keisti kitą įstatymą. Bet mes atkreipėme dėmesį, kad projektu keičiama 15 straipsnio 2 dalis nebu-

vo keičiama anksčiau keistu, pavasarį keistu įstatymu, todėl atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, priėmus teikiamą šį projektą, 2024 sausio 1 dieną negali būti dviejų skirtingų Nekilnojamojo turto kadastro 15 straipsnio 2 dalies redakcijų. Dėl to mes nepritariame Teisės departamento pastabai.

PIRMININKAS. Taip, aišku, ačiū. Galime komiteto nuomonei pritarti? Taip, pritarta.

Visam 6 straipsniui galime pritarti? Pritarta.

Ir 7 straipsnis. Yra S. Gentvilo pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Gal trumpai, Simonai.

S. GENTVILAS (LSF). Čia du susiję pasiūlymai, tai susiję su Nekilnojamojo turto kadastro įrašais, daromais dėl specialiųjų sąlygų ir nustatymo terminų. Dėkui už pritarimą. Prašyčiau nebalsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. 7 straipsniui pritariame. Galime pritarti S. Gentvilo pasiūlymui, kuriam komitetas pritarė? (*Balsai salėje*) Taip, taip ir supratau.

Ir dėl 8 straipsnio taip pat yra S. Gentvilo pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Taip, čia susiję. Taip, ačiū. Galime pritarti 8 straipsniui su S. Gentvilo?.. Atsiprašu, tada S. Gentvilo pasiūlymui pritariame.

Dabar yra Teisės departamento nuomonė, jai komitetas nepritarė. A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas kelia klausimą, ar nereikėtų dar papildomai įgyvendinamųjų teisės aktų, bet mes teikiame išvadą, kad tikrai nereikėtų. Užtai nepritariame Teisės departamento pastabai.

PIRMININKAS. Aišku. Ačiū. Galime pritarti 8 straipsniui su komiteto išvada ir S. Gentvilo pasiūlymu? (*Balsas salėje: „Galime!“*) Ačiū, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto nuomonių nėra norinčių išsakyti. Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97: 88 – už, prieš – 1, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

17.05 val.

Įstatymo „Dėl Pietryčių Azijos valstybių asociacijos valstybių narių ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus oro susisieikimo susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2889(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – įstatymo „Dėl Pietryčių Azijos valstybių asociacijos valstybių narių ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus oro susisieikimo susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2889(2). Pranešėjas...

Priėmimas. Vienas straipsnis, dėl jo pastabų negauta. Galime pritarti straipsniui ir visam įstatymo projektui?

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97: 95 – už, 2 susilaikė. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.06 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5, 79, 113, 115, 125, 126, 130¹, 140⁸, 140¹⁰, 140¹³, 140¹⁴ ir 140¹⁹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3047(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5, 79 ir kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3047(2). Priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 2, 3, 4, 5, 6, 7 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 8 ir 9 straipsnių pastabų ir pasiūlymų negauta. Pritariame. 10 straipsnis. Nėra pasiūlymų. Pritariame. 11 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Pritariame. 12 straipsnis. Pritariame. 13 straipsnis yra su redakcine Teisės departamento pastaba. Galima pritarti? Galima? 13 straipsniui pritariame.

Dėl viso įstatymo projekto nuomonių nėra norinčių išsakyti. Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96: 72 – už, prieš – 4, susilaikė 20. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.08 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 29 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2894 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3304(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 29 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2894 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3304(2). Priėmimas. Du straipsniai. Dėl 1 straipsnio... Ai, vienas straipsnis, atsiprašau. Pakeisti ir išdėstyti, kaip numatyta... Už nori kalbėti... Galime pritarti straipsniui ir visam projektui?

Už kalba E. Pupinis. Edmundai, kalbėkite.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų svarbu palaikyti šį įstatymo projektą. Būtų galima nekalbėti, bet... Mačiau, kad buvo užsirašiusi mano kolegė, tai jeigu jina neužsirašiusi ir jina atsiėmė...

Tai iš tikrųjų įstatymas svarbus, nes kitaip neįmanoma – iš esmės visa sistema turėjo būti sukurta iki šių metų gruodžio mėnesio. Bet, suprantama, kai finansavimo nėra, tai iš tikrųjų ir programos nėra. Šiuo metu ministerija jau pristatė, kad yra numatytas tam tikras finansavimas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų. Iš tiesų, čia buvo ginčas dėl to, kiek laiko duoti. Iš tikrųjų komitetas pritarė, kad būtų iki 2026 metų. Manau, kad vis dėlto geriau daryti lėčiau negu paskubomis, nes sistema turi būti sureguliuota. Šiuo metu kai kurios bazės yra atskirose savivaldybėse, tačiau jas reikės sujungti. Taip pat buvo ir tam tikrų siūlymų, kad į šią priėmimo sistemą būtų įtrauktas ir neformalusis ugdymas. Manychiau, ministerija tikrai darys kiek įmanoma greičiau ir galbūt nereikės 2026 metų pabaigos, galbūt parengs iki 2026 metų rugsėjo mėnesio.

Siūlau pritarti tam įstatymo projektui ir siekti, kad ta visuotinio priėmimo į bendrojo ugdymo mokyklas sistema būtų centralizuota ir taip būtų sprendžiamos problemos, susijusios su visais ugdymo sistemos asmenų, tiksliau, moksleivių, duomenimis.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalba L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Prieš. Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Iš tikrųjų tai šito projekto mes negalime palaikyti. Gerbiamasis Edmundai, jūs trečią kartą atidedate šią projektą. Man niekaip nesuprantama, kas trukdė įgyvendinti? Niekaip negaliu suprasti. Paaškinimas vienas – neskiria lėšų. Kas biudžetą formuoja? Dauguma faktiškai balsuoja už tą biudžetą. Tai manau, kad tikrai mes turėjome galimybę ir galėjome šią projektą įgyvendinti. Nepritarėte mūsų siūlymui vieniems metams atidėti, tai tikrai nepritarisiu ir dvejiems metams.

Tikrai nepritariu šitam siūlymui dėl to, kad centralizuotam priėmimui tiek studentų, tiek moksleivių mes išleisime per kitus metus dar daugiau pinigų dėl to, kad pirsime paslaugą. Tai yra intelektinis produktas, kurį sukūrė LAMA BPO. Manau, kad tikrai galime eiti pirmyn ir galvoti apie daug trumpesnę laikotarpį. Niekas netrukdy jums įgyvendinti šito projekto.

PIRMININKAS. Ačiū, balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95: už – 62, prieš – 14, susilaikė 19. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.12 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3327(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Sporto įstatymo Nr. I-1151 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3327(2). Įstatymas susideda iš vieno straipsnio. Galime pritarti? Dėl jo pasiū-

lymų, pastabų negauta. Galime pritarti? Dėl viso įstatymo projekto kalbančių nėra. Balsuojame. Kaip balsuoti, jau čia jūsų valia. Galiu būti apkaltintas Konstitucijos pažeidimu.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84: už – 68, prieš – 1, susilaikė 15. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. gegužės 13 d. nutarimo Nr. XIV-315 „Dėl 2026 metų paskelbimo Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metais“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3388(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. gegužės 13 d. nutarimo Nr. XIV-315 „Dėl 2026 metų paskelbimo Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metais“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3388(2). Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. „1 straipsnis. Paskelbti 2026 metus: 1) Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metais; 2) Lietuvos radijo metais; 3) Lietuvos Helsinkio grupės metais.“ Neturite prieštaravimų? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio? Neturite. Gerai. Nuomonės už, prieš nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavus vienbalsiai 85, įstatymas priimtas. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.14 val.

Laisvės premijos įstatymo Nr. XI-1584 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3207(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Laisvės premijos įstatymo Nr. XI-1584 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3207(2). Iš dviejų straipsnių. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritarta. Dėl 2 straipsnio – dėl įsigaliojimo – taip pat nėra. Galime balsuoti, nes niekas nenori kalbėti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 85: už – 84, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

17.15 val.

Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2799(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2799(2). Vienas straipsnis. Pastabų nėra. Už nori kalbėti A. Veryga. Prašom. A. Verygos nėra. Galime balsuoti. Tada V. Valkiūnas – prieš. Ačiū Sekretoriatui už pastabumą.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Aš paskubėjau anksčiau. Kaip ir dėl minėto I. Jurgelevičiūtės atvejo, kai sustojo tėčio širdis, ir dėl kitų atvejų, kai nors vieną ar penkis žmones iš šimto galima išgelbėti, kviečiu, kolegos, nepalaikyti ir blaiviai mąstyti, nes gyvenimas yra brangus. (*Balsas salėje*) Kritinių būklių. Kas nustatys kritinę būklę?

PIRMININKAS. Kolega, jau pasisakėte, taip?

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Kolegos, balsavo 89: už – 79, prieš – 2, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.17 val.

Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3007(2)VK, Administracinių nusižengimų kodekso 196 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 196¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3008(2)VK, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3009(2)VK, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3010(2)VK, Žemės mokesčio įstatymo Nr. I-2675 2, 6, 8, 9, 10, 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3011(2)VK, Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3012(2)VK (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-15.1 klausimas – Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3007(2). Komiteto pirmininkas M. Lingė pristatys komiteto išvadą.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Mazuronis. Sėkmės, kolega. **PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF).** Atsiprašau. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas gruodžio 6 dieną apsvaustė Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymo projektą ir priėmė sprendimą bendru sutarimu pritarti iniciatorių pateiktam komiteto (atsižvelgta į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, suinteresuotų asmenų bei Seimo Biudžeto ir finansų komiteto siūlymus, kuriems komitetas pritarė) patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Taip pat turėjome kaip pagrindinis komitetas papildomą išvadą dėl Seimo narių pasiūlymų, kuriuos taip pat apsvaustėme, ir esame užregistravę išvadą. Kaip papildomas komitetas apsvaustėme Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo vienu straipsniu įstatymo projektą ir pritarėme bendru sutarimu iniciatorių pateiktam įstatymo projektui, ir pasiūlėme pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento ir Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pastabas.

Ir dar. Komitetas buvo kaip pagrindinis dėl keleto lydimųjų įstatymų projektų. Tai visiems jiems bendru sutarimu komitetas pritarė ir patobulino pagal Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas... patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms pritarė. Tai tokios būtų išvados.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Į tribūną kviečiame L. Savicką pristatyti Ekonomikos komiteto išvadą.

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas, kaip papildomas komitetas, irgi apsvaustė minimą įstatymo projektą. Priėmėme sprendimą pritarti projektui su pastabomis, kurioms komitetas pritarė, komiteto išvadoms. Projekte įtvirtinta nuostata – ir čia atkreipiu dėmesį! – dėl privalomo vertintojų savivaldos, Lietuvos Respublikos turto vertintojų, turto ir verslo vertintojų rūmų, įsteigimo Vyriausybės iniciatyva pagal Respublikos turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymą. Taip bus eliminuojamos rizikos dėl asociacijų nesutarimo steigti Jungtinę asociaciją, o suteikus Turto ir verslo vertintojų rūmams savireguliacijos funkcijas, bus užtikrinama reikiama profesinė kompetencija, kvalifikacijos kėlimas ir efektyviai sprendžiami veiklos kontrolės klausimai.

PIRMININKAS. Labai dėkui.

L. SAVICKAS (DFVL). Komitetas taip pat pateikė pasiūlymų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega.

Ir dėl 2-15.2 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-3008(2) į tribūną kviečiame I. Haase pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 196¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-3008. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu: už – 8, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklausėme visas komitetų išvadas. Diskusijoje užsirašė dalyvauti du Seimo nariai. Pirmą į tribūną kviečiame E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, tikrai gerai įsigilinau į šitą įstatymo projektą ir tikrai daug darbavau su lobistais, su turto vertintojų asociacijomis. Nuraminu – viskas deklaruota. Teiksiu ir pataisas šiandien. Noriu pasakyti: mano manymu, šitas įstatymas yra nepakankamas. Taip, nėra pakankamai efektyvi turto vertinimo situacija rinkoje, tačiau šis įstatymas nepadaro esminių proveržių, o atvirkščiai – sukelia tam tikrą sumaištį. Įstatymo projektu yra numatoma, kad atsiranda tam tikra profesinė savivalda, ir čia vėl grįžtame prie Odontologų rūmų, nuolat skambančių nesusipratimų, kaip turi veikti profesinė savivalda. Tai štai įstatymo projekte numatyta: turto ir verslo vertintojų profesinė savivalda nenumato privalomos narystės. Ir vėl grįžtame prie to, ką ponas A. Matulas yra kėlęs kalbėdamas apie Odontologų rūmus. Mano atsakymai A. Matului: jei-gu narystė rūmuose nėra privaloma, valstybė negali perduoti visų funkcijų tokiems rūmams, tokiai profesinei savivaldai. Vadinasi, nesant privalomos narystės, vieni rinkos dalyviai, turto vertintojai, veiks pagal profesinės savivaldos nustatytus standartus, o kiti, kurie nėra šitos savivaldos nariai, veiks visiškai laisvai. Taip neturėtų būti. Todėl mano pasiūlymai, kurie bus pateikti vėliau, ir Ekonomikos komiteto pasiūlymai yra orientuojami į tai, kad turi atsirasti ne valdžios įsteigti rūmai, bet profesinę savivaldą turi sukurti patys rinkos dalyviai, kurie susiburia į rūmus. Noriu pabrėžti, kad jau yra parengti, bet dar neregistruoti ir tokių Turto ir verslo vertintojų rūmų projektai bus anksčiau ar vėliau vis tiek įregistruoti.

Noriu pabrėžti, kad normali profesinė savivalda suteikia licencijas, teisę kelti kvalifikaciją, vykdyti švietimą, priežiūrą ir kontrolę, egzistuoja profesinės savivaldos garbės teismas, egzistuoja galimybė panaikinti licenciją. Šitas svarstomas įstatymo projektas tų dalykų nenumato, nes profesinė savivalda neturi privalomos narystės. Vietoje galimybės atimti licenciją atsiranda Administracinių nusižengimų kodeksas, kuriame numatyta administracinė atsakomybė už neteisėną turto vertinimą. Gerbiamieji, tai koks nors nesažiningas turto vertintojas, kuris nėra profesinės savivaldos narys, gali atlikti neteisėtus veiksmus ryškiai pataikaudamas turto savininkui arba pirkėjui ir įskaičiuoti į turto vertinimo kainą tą administracinę baudą, kurią jam gali tekti mokėti, jeigu jis būtų pripažintas administraciškai nusižengusiu. Tai yra netinkama profesinei savivaldai ir tokiai reikšmingai veiklai kaip turto vertinimas situacija.

Mes su M. Linge Antikorupcijos komisijoje esame susidūrę su turto vertinimo tam tikrais neaiškumais Druskininkų savivaldybėje, kai verslas įvertintas 6,2 mln. eurų. Ar teisingai, ar neteisingai, aš šiandien nekvestionuoju, bet apimtis yra tokia. Koks nors neprofesionalus vertintojas gali atlikti milijonu šen ar ten nukrypusį turto vertinimą ir kas jam gresia? Ne, jis licencijos nepraras, jis teisės verstis šita veikla nepraras, jis blogiausiu atveju turės tik administracinę nuobaudą.

Todėl mes su daugeliu kolegų manome, kad arba priimame šiandien tuos pasiūlymus, kuriuos teiks Ekonomikos komitetas ir taip pat aš su K. Starkevičiumi, arba nėra prasminga priimti šitą įstatymą, o iš karto pereiti prie rimtos profesinės savivaldos, tai yra Vertintojų rūmų, kūrimo. Tokia alternatyva.

Matau, kad Mindaugas kalbės. Tikiuosi, kad man pavyks įtikinti argumentais Seimo narių daugumą, pateikiant pataisas ir pasiūlymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, Eugenijau. Į tribūną kviečiame M. Lingę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai dėkui. Dar turbūt turėsime nemažai galimybių svarstydami pataisas išsakyti argumentus, tačiau svarbu pabrėžti, kad svarstydami šį Vyriausybės pateiktą įstatymo projektą turėjome nemažai susitikimų su suinteresuotomis įvairiomis pusėmis. Keitėsi pats įstatymas, kurį atnešė Vyriausybė, ieškojome kompromisų.

Pagrindiniai klausimai, kurie buvo keliami turto vertintojų bendruomenės, kad būtų savivalda ir būtų sprendžiami klausimai dėl kvalifikacijos užtikrinimo. Visa tai atsiranda Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlytame patobulintame įstatymo projekte, klausimas ir dėl savivaldos. Atsiranda ir patikslinta vertintojo sąvoka, nustatoma būtinybė turėti vertinimo kvalifikaciją. Visi, kas norės užsiimti turto vertinimu, vykdyti šią veiklą, turės vienaip ar kitaip turėti santykius su Jungtine turto vertintojų asociacija – tuo dariniu, kuris ir užtikrintų savivaldą.

Išsiskiria požiūriai į savivaldos privalomumą. Kolegos iš Ekonomikos komiteto ir kolegos Seimo nariai, kurie įregistravo pasiūlymus, siūlo privalomą narystę referuodami į įstatymą, kurio dar nėra. Iš tikrųjų mes, balsuodami už tokį pasiūlymą, sukurtume tam tikrą įstatymo koliziją, kur reguliavimas nebūtų iki galo įgyvendinamas.

Noriu tiesiog dar atkreipti dėmesį dėl to privalomumo, kad teisinio pagrindo kaip ir nėra. Dar 2017 metais Seimo narių grupė kreipėsi į Konstitucinį Teismą, siūlė svarstyti, ar Privalomojo turto vertinimo pagrindų įstatymas atitinka Konstitucijos nuostatas dėl neįteisintos turto ir verslo vertintojų savivaldos. Konstitucinis Teismas atmetė prašymą teigdamas, kad nepateikta teisinių argumentų, kodėl turto ar verslo vertintojams turi būti suteikta būtent tokia savivalda kaip notarų, antstolių, advokatų ar auditorių.

Taigi Konstitucinis Teismas pasakė, kad teisės aktais nustatytos ir taikomos priemonės turi būti proporcingos siekiamam tikslui. Išties kaip konstituciškai svarbų tikslą Konstitucinis Teismas įvardijo su viešojo intereso gynimu susijusias veiklas, skaidrumą ir kokybės užtikrinimą. Turto vertintojai neatlieka viešojo intereso įgyvendinimui būtinų funkcijų, jie nepriima sprendimų, jų ataskaitos reikalingos kredito įstaigoms priimti sprendimus.

Išties dar svarbu pastebėti, kad nėra visiškai tikslinga administracinę naštą didinti tiems turto vertintojams, kurie neužsiima šia veikla, tai nėra pagrindinė jų veikla. Kaip fiksuojama iš statistinių duomenų, iš 109 vertinimo įmonių 48 dirba po vieną, po du turto vertintojus ir atlieka iki 20 vertinimų per metus. Iš tiesų būtų galimybė šitoms labai smulkioms palikti pačioms apsispręsti, ar jos nori jungtis, ar nenori. Bet kad jos toje savivaldoje turėtų gauti kvalifikaciją patvirtinantį pažymėjimą, jį atnaujinti – tai taip, jos tai turėtų daryti, matyt, atitinkamai pagal įkainius, kurie galėtų būti visai kiti.

Dėl priežiūros. Siūloma, kad valstybė prižiūrėtų vertinimo paslaugos kokybę. Išties kyla grėsmė, jeigu pritartume kolegų pasiūlymams, sprendimų nešališkumui. Vadovaujantis galiojančia kitų profesijų praktika, efektyvi priežiūra veikia tuomet, kai sprendimus dėl nuobaudų skyrimo priima nepriklausomi nuo profesijų asmenys. Kalbant apie drausminę ar administracinę atsakomybę, drausminė atsakomybė keičiama į administracinę, nes siekiama reguliuoti ne profesiją, o vertinimo ataskaitų kokybę. Tokiu atveju administracinė atsakomybė yra veiksmingesnis sprendimas.

Pažymėtina, kad iš tikrųjų turto vertintojų atliekamų ataskaitų, pačias ataskaitas gali vertinti tik... pakeisti vertinimą gali tik kitas atliktas vertinimas ir tai vyksta jau teismo proceso metu. Iš tiesų, matyt, kuriama ir nauja skaitmeninė sistema. Jinai suteiks galimybių ir duos instrumentų savireguliaciniams procesams. Tai išties labai didelis, matyt, proveržis į priekį ir kviečiu palaikyti šį kompromisinį ir patobulintą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Mindaugai. Tai gal likite iš karto tribūnoje kaip pagrindinio komiteto pranešėjas. Pradėsime svarstyti pataisas.

Dėl 1 straipsnio gauta Seimo narių E. Gentvilo bei K. Starkevičiaus pataisa, jai komitetas pritarė. Reikia 10 Seimo narių, kurie remtų. Ar yra 10 Seimo narių, kurie Eugenijaus... Matau, yra rankų pakankamai. Eugenijau, jus turbūt tenkina komiteto nuomonė pritarti? Galime judėti toliau. Kita vėlgi jūsų ir K. Starkevičiaus pataisa. Vėlgi reikia 10 Seimo narių, kurie remtų. Yra, matau, tiek. Komitetas taip pat pritarė. Irgi turbūt viskas gerai.

Dėl 2 straipsnio yra Ekonomikos komiteto pasiūlymas, jam pritarta iš dalies. Kazy Starkevičiaus, jus tenkina formuluotė pritarti iš dalies? Labai dėkui. Tada dar taip pat dėl 2 straipsnio yra vėlgi Seimo narių E. Gentvilo ir K. Starkevičiaus pasiūlymai, jiems komitetas pritarė iš dalies. Eugenijau, norite pristatyti turbūt, ar tenkina jus? Prašau. Tuoju, prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Aš noriu nuraminti, 18 pristatyti nereikės, nes kai kuriems pritarta. Jei būtų poreikis, galėčiau pristatyti, bet turbūt negaiškime laiko.

Čia aš negaliu pritarti tam pritarimui iš dalies, kadangi iš esmės analogiškas mano ir K. Starkevičiaus bei Ekonomikos komiteto nesulaukė Biudžeto ir finansų komitete pritarimo. Tas tenkinimas... pritarimas iš dalies manęs netenkina. Čia yra konceptualus požiūrių skirtumas. Ar mes numatome realią profesinę Turto ir verslo vertintojų rūmų savivaldą šiame įstatyme, ką mes ir siūlome numatyti ir tada jau teikti Rūmų įstatymą, jeigu čia numatome, ar laikomės tos pozicijos

– Jungtinė vertintojų asociacija, kurioje narystė nėra privaloma. Todėl aš negaliu pritarti tam daliniam pritarimui, sutikti su juo, nes lieka Jungtinė vertintojų asociacija, kuri numatyta įstatymo projekte ir kuri neatitinka realios profesinės savivaldos.

Todėl mano ir kolegų siūlymas yra toks – padaryti tokį apibrėžimą, papildant 2 straipsnio 2 dalį: „Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertintojų rūmai – pagal Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymą įsteigtas viešasis juridinis asmuo, vienijantis atestuotus turto ir verslo vertintojus ir įgyvendinantis atestuotų turto ir verslo vertintojų profesinę savivaldą.“ Ir pabaigiu – visavertę savivaldą, o ne tokia, kokia numatyta dabar Jungtinės vertintojų asociacijos pavidalu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas Mindaugai, komiteto pozicija.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš tiesiog atkreipsiu dėmesį, kadangi tai yra identiškas Ekonomikos komiteto pasiūlymui, o buvo pritarimas iš dalies ir Seimas sutiko su tuo pritarimu iš dalies, nebuvo prašoma balsuoti, tai nežinau, kaip dabar turėtume elgtis, bet komiteto nuomonę pakomentuosiu dėl šio pasiūlymo.

Kaip ir minėjau, pritarėme iš dalies. Biudžeto ir finansų komitetas palaiko siūlymą įsteigti turto vertintojų savivaldą, tačiau nepritaria tiek Ekonomikos komiteto, tiek Seimo narių pasiūlymui, kad įstatymo projekte būtų įtvirtintos nuostatos dėl privalomos turto ir verslo vertintojų savivaldos. Pritariame patikslintam projektui, kuriuo siūloma steigti vieną asociaciją, kuriai deleguojamos su kvalifikacijos steigimu ir kėlimu susijusios funkcijos. Siūlomu patikslintu projektu nesiekama kontroliuoti profesijos. Privaloma narystė asociacijoje nenustatoma, nes Konstitucinis Teismas pasisako, kad teisės aktais nustatytos ir taikomos priemonės turi būti proporcingos siekiamam tikslui, o asmeninės teisės negali būti ribojamos labiau, negu būtina teisėtam ir visuotinai reikšmingam, konstituciškai pagrįstam tikslui pasiekti.

Tai toks būtų komiteto vertinimas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jeigu Ekonomikos komitetą tenkina tokia pozicija pritarti iš dalies, tai nereiškia, kad E. Gentvilą tenkintų. L. Savickas. Prašau per šoninį mikrofoną.

L. SAVICKAS (DFVL). Posėdžio pirmininke, dėl vedimo tvarkos. Komiteto dedikuotos išvados rengėjas buvau aš. Tai jūs ne visai tam suteikėte žodį dėl sutikimo, nesutikimo. Kaip Ekonomikos komiteto išvados rengėjas tikrai būčiau prašęs balsuoti, bet kadangi yra identiškas E. Gentvilo pasiūlymas, nekėliau čia šaršalo, nes ir taip vėluojame. Tuoj argumentus išdėstysiu užsirašęs už.

PIRMININKAS. Tai viskas gerai. Tiesiog pas mane parašyta, kad Ekonomikos komitetas, ir tokia nusistovėjusi praktika, kad žodis suteikiamas komiteto pirmininkui. Jeigu kas nors kitas įpareigotas, tai pirmininkas tiesiog referuotų į kitą asmenį. Bet, Eugenijau, kaip suprantu, jūs prašote balsuoti. Išklauseme pasiūlymą. Už pasiūlymą nori pasisakyti L. Savickas.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū. Kolegos, čia tikrai, kaip minėta, pasiūlymas tikriausiai yra esminis. O dėl ko reikia apsispręsti? Esminė takoskyra vis dėlto čia susiformavo po to, kai buvo pasiektas dalinis kompromisas. Tai kompromiso paieškos prasidėjo vien dėl to, kad Vyriausybė atėjo su pasiūlymu leisti saviveiklą, leisti iš esmės nebereguliuoti jokių papildomų reikalavimų vertintojams, ir tuomet buvo pradėta ieškoti kompromiso. Tai čia ta geroji medalio pusė. Tačiau realiai dabar mes matome situaciją, kad jeigu mes nesukursime to, ką siūlo Ekonomikos komitetas, ką siūlo ir E. Gentvilas su kolegomis užregistruotu pasiūlymu, privalomos savivaldos, tai pagal dabartinę BFK siūlomą redakciją, neatsiradus privalomai savivaldai, iš esmės bus grįžtama prie pirminės Vyriausybės versijos, kuomet nebebus jokių kvalifikacinių reikalavimų, ir matysime tai, kas vyksta. Tai aiškiai mes matome, kad vertintojai yra gana susiskaldę ir tas vaidmuo dėl privalomumo yra būtinas. Aš tikrai raginu kolegas palaikyti tą Ekonomikos komiteto ir E. Gentvilo pasiūlymą ir tuomet turėsime gerą kompromisą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitokius raginimus turi finansų ministrė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Skatinčiau nedeinformuoti, nes kvalifikacija išlieka ir Jungtinė asociacija turės suteikti kvalifikacijos pažymėjimus pagal nustatytus kriterijus. Dabar turbūt esminius skirtumus tarp savivaldos, kur profesija yra reguliuojama ir kur profesija nėra reguliuojama, reikia atskirti. Ten, kur profesija yra licencijuojama, tarkime, Odontologų rūmų atveju, tokiu atveju yra privaloma narystė. Čia siūloma atsisakyti profesijos reguliavimo, licencijų nebeliktų, išliktų

kvalifikacijos pažymėjimai. Tačiau profesija nebūtų reguliuojama, būtų užtikrinamas tokiu atveju pačios ataskaitos kokybės įvertinimas. Ir kokybės vertinimas būtų užtikrinamas per jų viešinimą, per skaitmeninius sprendimus ir per tai, kad būtų galima išrašyti, vadovaujantis Administracinių nusižengimų kodeksu, baudas dėl tų ataskaitų, kurios būtų parengtos nekvalifikuotai. Šiuo metu matome, kad yra profesijos pseudoreguliacija, tačiau matome, kad neveikia dabartinė sistema. Tokiu atveju siūlome pereiti prie kitokio modelio, atsisakyti profesijos reguliavimo ir tokiu atveju profesinė privaloma narystė asociacijoje būtų tiesiog tikrai perteklinis reguliavimas, mano nuomone, nereikalingas.

Kaip jau minėjo komiteto pirmininkas, yra kvalifikaciniai reikalavimai ir kvalifikacijos pažymėjimai. Taip pat sąrašai bus viešinami Jungtinės vertintojų asociacijos. O tokių rūmų steigimas, kaip ir Konstitucinis Teismas yra pasakęs, yra perteklinis veiksmas. Šiuo atveju tikrai nereikalingas. Siūlome užtikrinti pačių ataskaitų kokybės kontrolę ir kad tai galėtų daryti AVNT ir taip pat išrašyti nuobaudas, o ne kad vertintojai patys save vertintų. Kaip matome iš dabartinės situacijos, tie neigiami vertinimai apskritai beveik neegzistuoja. Jeigu norime, kad sistema veiktų, visgi turime įgalinti atsakingas institucijas taikyti nuobaudas, kurios yra atskiros nuo pačių vertintojų, kad ne vertintojai save vertintų, o visgi AVNT galėtų vertinti. O profesinė privaloma savivalda visgi yra perteklinis reguliavimas, kadangi profesija yra nereguliuojama.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Išklauseme visų pasisakymus dėl motyvų. Balsuojame dėl Seimo narių E. Gentvilo ir K. Starkevičiaus pasiūlymo.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 42, prieš – 12, susilaikė 25. Seimo narių pasiūlymui pritarta. Kreipiuosi į komiteto pirmininką. Ar yra problema toliau nagrinėti?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Siūlau toliau nagrinėti.

PIRMININKAS. Kaip sakote?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Siūlau toliau nagrinėti.

PIRMININKAS. Nagrinėti toliau. Gerai. Taip pat yra gauta E. Gentvilo ir K. Starkevičiaus pataisa, jai komitetas nepritarė. Prašau, Eugenijau, pristatyti. Minutėlę. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Dėkoju kolegoms, kurie balsavo, ir dėkoju M. Lingei už konstruktyvumą. Aš manau, kad ir šitame projekte, nežudant jo, gali tilpti tie dalykai, kurie ką tik priimti. Dėl kompromiso. Aš, laikydamas neesminiu pasiūlymą, kurį dabar turėčiau pristatyti, ketvirtas pasiūlymas, čia privalomojo turto arba verslo vertinimo priedai, aš šitą atsiimu. Tikiuosi, kad kolega Kazys irgi nepyks, nes čia tikrai nėra esminis dalykas.

PIRMININKAS. Supratau. Labai dėkui. Taip pat yra gauta dar kita jūsų ir K. Starkevičiaus pataisa, jai komitetas nepritarė. Dėl sąvokos „viešojo sektoriaus turtas“ apibrėžimo. Tiesa, dėl visų tų reikia 10 Seimo narių, remiančių E. Gentvilo ir Kazio pasiūlymus. Galime bent sutarti, kad yra 10 Seimo narių, remiančių visus pasiūlymus? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Eugenijau, prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Čia matau esmingesnę dalyką. Žiūrėkite, viešojo sektoriaus turto apibrėžime parašyta: tai turtas arba verslas, kurio privalomojo vertinimo užsakovė ir (arba) turto nuosavybės teisių valdytoja... Kas atsitinka? Viešuoju turtu mes pavadiname ne tik tą turtą, kuris yra nuosavybės teise ar valdymo kitomis formomis pavaldus viešajam sektoriui, bet ir privalomojo vertinimo užsakovas, jeigu yra viešasis asmuo, tampa viešojo sektoriaus turtu. Kas praktikoje yra tas privalomojo vertinimo užsakovas? Tai gali būti Mokesčių inspekcija, muitinė, STT, užsakanči privataus turto, pabrėžiu, privataus turto vertinimą, bet pagal šitą apibrėžimą tampa viešojo sektoriaus turtu. Jeigu, pavyzdžiui, STT užsako privataus turto vertinimą, jis pagal šitą apibrėžimą tampa viešojo sektoriaus turtu. Todėl mūsų su Kaziu siūlymas – išbraukti „privalomojo vertinimo užsakovė ir (arba) turto“ ir palikti tik „siejant viešojo sektoriaus turtą su nuosavybe arba valdymu“.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Komiteto nuomonė būtų.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritari. Siūloma sąvoka siekiame apginti interesus, kai valstybė, nebūdama turto savininke, priima sprendimą vertinimo ataskaitos pagrindu. Pavyzdžiui, kai valstybė ir savivaldybės perka turtą socialinės paramos atvejais, turto paėmimo

visuomenės poreikiams atvejais arba kai turto vertinimas atliekamas mokestinei vertei nustatyti, tuomet užsakovas pagal teisės aktų reikalavimus yra pats asmuo, o ne valstybė. Tokiais atvejais sprendimą vertinimo ataskaitos pagrindu priima valstybė, patiria išlaidas arba gauna pajamų. Todėl siekiant, kad valstybė sprendimus priimtų teisingos vertės pagrindu, tokios ataskaitos irgi turėtų būti viešinamos, taip užtikrinant viešąją valstybės priimtų sprendimų kontrolę.

Atkreiptinas dėmesys, kad ir dabar Vyriausybės nutarimais yra nustatytas tokio turto, kuris jokiais pagrindais nepriklauso jokiems viešojo sektoriaus subjektams, vertinimo ataskaitų viešinimas. Komiteje už pasiūlymą balsavo 2, prieš nebuvo, susilaikė 9. Nebuvo pritarta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Pasisakymai dėl motyvų dėl pasiūlymo. Prieš pasisako finansų ministrė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kaip jau komiteto pirmininkas įvardijo, norime viešinti ne tik tas ataskaitas, kai valstybė yra turto savininkė, bet taip pat – kai yra viešasis interesas. Kartais turto vertinimas atliekamas tai pačiai mokestinei vertei nustatyti arba, jeigu teikiama parama, reikia ją įvertinti ir atlikti įvertinimo ataskaitą. Tokiu atveju norime ir tokias ataskaitas viešinti, ne tik to turto, kuris valstybei priklauso nuosavybės teise. Manau, kad Vyriausybės pateiktas pasiūlymas visgi yra skaidresnis ir viešesnis. Siūlyčiau visgi pasilikti prie Vyriausybės teikto varianto.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl pataisos niekas nenori kalbėti. Balsuojame. Kas pritariate E. Gentvilo ir K. Starkevičiaus pasiūlymui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 36, prieš – 10, susilaikė 32. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dėl 3 straipsnio taip pat yra gautas Seimo narių E. Gentvilo ir K. Starkevičiaus pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Prašau, Eugenijau, pristatyti.

E. GENTVILAS (LSF). Taupydamas laiką ir priimdamas tą pritarimą iš dalies, neprašau balsuoti.

PIRMININKAS. Supratau, labai dėkui. Dėl 4 straipsnio gautas Ekonomikos komiteto pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. L. Savickas ar K. Starkevičius iš Ekonomikos komiteto? L. Savickas pristatys. Tenkina jus komiteto formuluotė pritari iš dalies? Prašau.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Man atrodo, kad čia tikrai galėtume susitarti. Čia tęsiasi jau tikriausiai pagal tą mūsų pirmą balsavimą, kai pasiūlymui mes pritarėme. Čia yra kalbama apie tai, kad vertinimo veikla galėtų užsiimti tik tam tikrus reikalavimus atitinkantis asmuo. Siūlyčiau balsuoti dėl Ekonomikos komiteto pozicijos, ji, manau, tikrai pridėtų tik papildomų balų šiam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas Mindaugai, pristatykite Biudžeto ir finansų komiteto poziciją.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Čia jau atsiranda tam tikras ir komplikuočumas. Komitetas pritarė iš dalies ir buvo apeliuojama dėl to, kad nėra Vertintojų rūmų, kurie veikia pagal tą įstatymą, kurio nėra. Pagal dabartinį variantą, kaip Seimas apsisprendė, jau nebegalėtume to pritarimo iš dalies laikytis.

PIRMININKAS. Reikia balsuoti dėl pasiūlymo, taip suprantu?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Reikia balsuoti.

PIRMININKAS. Dėl pasiūlymo dėl motyvų pasisakyti nenori niekas.

Balsuojame. Kas pritariate Ekonomikos komiteto pasiūlymui, balsuojate už.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 36, prieš – 10, susilaikė 33. Pasiūlymui nėra pritarta.

Taip pat dėl 4 straipsnio...

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ne, tiesiog nelieka tos nuostatos, nepritaria pasiūlymui.

PIRMININKAS. L. Savickas dėl vedimo tvarkos.

L. SAVICKAS (DFVL). Šiek tiek dėl vedimo tvarkos. Iš tikrųjų teisingai BFK pirmininkas pasakė: mes dabar turime tam tikrą koliziją. Pirmame pasiūlyme, dėl kurio balsavome, mes įvedėme sąvoką „naują įstatymą“. Dabar argumentacija pritari iš dalies, ką dabar padarėme pagal BFK, yra grįsta tuo, kad to įstatymo nėra, bet ankstesniu balsavimu mes tą būsimąjį įstatymą įvedėme. Tam tikra prasme mes dabar turime koliziją. Aš bijau, kad visi kiti balsavimai iš esmės toliau sėkmingai pagal šitą nuostatą. Ar išmintinga tokią vėlyvą valandą dabar toliau velti, nes po to reikės tikrai atsukinėti? Gal protinga vis dėlto pertrauka ir grįžti susitvarkius? Tai aš tik klašiu.

PIRMININKAS. Pagrindinio komiteto pranešėjas turi teisę procedūriškai grįžti į komitetą esant tam tikrai kolizijai tarp pataisų, kurioms yra pritarta plenarinių posėdžių salėje, bet tai turi pasakyti jis, o ne posėdžio pirmininkas. Aš laikiu iš jo...

M. LINGĖ (TS-LKDF). Akivaizdu, kadangi daug nuostatų yra toliau, kur yra nurodoma į rūmus, kurių nėra ir kur yra įstatymas, kurio teisinėje sistemoje tokio net nėra, be abejo, kad toliau, matyt, ir nebegalime. Akivaizdu, kad nebebūtų prasminga toliau tęsti ir painiotis. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Žiūrėkite, kolegos, yra 154 straipsnis, jame kalbama šitaip: „Jeigu pranešėjas reikalauja ir mano, kad priimtoms pataisoms ir papildymams suderinti reikia dar vieno pagrindinio komiteto posėdžio, po balsavimo dėl visų pataisų ir papildymų gali būti daroma svarstymo pertrauka, bet ne ilgesnė kaip iki artimiausios Seimo posėdžių dienos.“ Remdamiesi ta nuostata, mes turime apsvastyti visus pasiūlymus, kuriuos mes turime, ir tada grįžti į komitetą tam, kad komitetas galėtų sutvarkyti ir suredaguoti, jeigu pagrindinio komiteto pranešėjas to prašys. Kaip aš suprantu, toks prašymas bus.

Žingsniuojame šiek tiek toliau prie to paties 4 straipsnio. Vėl yra Seimo narių E. Gentvilo ir K. Starkevičiaus pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Eugenijau, prašau. Tuoj, minutėlę. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Šitas mano ir Kazio pasiūlymas yra beveik identiškas tam, kam ką tik nepritarė kaip Ekonomikos komiteto pateiktam pasiūlymui. Todėl aš dabar šito neteikiu, nes jis yra beveik identiškas.

PIRMININKAS. Supratau. Labai dėkui. Tada dėl 7 straipsnio yra taip pat jūsų ir K. Starkevičiaus pataisa, jai pritarė pagrindinis komitetas. Ar jus tenkina pagrindinio komiteto pritarimas ir formuluotės 7 straipsnio?

E. GENTVILAS (LSF). Nebespėju žiūrėti. Čia reikalavimai vertintojams?

PIRMININKAS. Vertintojas fizinis asmuo ir su vertinimo užsakovu sutartį sudaręs vertintojas juridinis asmuo, šio juridinio asmens vadovas arba kitas įgaliotas atstovas...

E. GENTVILAS (LSF). Viskas gerai.

PIRMININKAS. Tenkina?

E. GENTVILAS (LSF). Tenkina. Ačiū.

PIRMININKAS. Tvarka. Dėl 8 straipsnio yra Ekonomikos komiteto pataisa, jai Biudžeto ir finansų komitetas pritarė iš dalies. L. Savickas tikriausiai iš Ekonomikos komiteto? Tuoj, minutėlę. Prašau.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš esmės mes, kaip ir kalbėjome, dabar sukamės apie tą pačią nuostatą. BFK pritarė iš dalies, nes nebuvo įstatymo vertintojų. O dabar mes įrašome, ką Ekonomikos komitete siūlėme, žodžius „kartu su Vertintojų rūmais“. Iš esmės būdami nuoseklūs turėtume balsuoti, nes prieš tai nubalsavome, kad jie atsiranda.

PIRMININKAS. Reikia balsuoti dėl jūsų pataisos.

L. SAVICKAS (DFVL). Tokiu atveju – taip.

PIRMININKAS. Gerai, supratau. Dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Balsuojame dėl Ekonomikos komiteto pasiūlymo. G. Skaistė. Atsiprašau, stabdomė. G. Skaistė, finansų ministrė, prieš pasiūlymą. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Pasiūlyme užprogramuota, kad standartų taikymo gaires rengia Vertintojų rūmai kartu su Vyriausybės įgaliota institucija, tai iš principo nelieka atsakingo asmens. Vyriausybė siūlė, kad visgi AVNT, Vyriausybės įgaliota institucija, teiktų gaires, kaip yra taikomi standartai. Ar tai būtų Vertintojų rūmai, ar kita profesinė savivalda, jie dalyvautų teisės aktų derinimo procese, kaip vyksta nuolat, iš tiesų juk su socialiniais partneriais visi dokumentai yra derinami. Tačiau visgi manau, kad atsakomybę už pačių gairių parengimą turėtų prisiimti Vyriausybės įgaliota institucija. Tiesiog turi būti tam tikra elementari tvarka ir atsakomybė. Siūlau Vyriausybės įgaliotai institucijai suteikti atsakomybę parengti standartų taikymo gaires. Siūlau nepritari, nes iš principo tai yra perteklinis įrašymas, ir taip pasakys – derinti su ta institucija, su kuria apskritai, kaip ir su kitomis institucijomis, yra derinami visi teisės aktai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl pasiūlymo niekas nenori kalbėti. Balsuojame, kas pritariate Ekonomikos komiteto pasiūlymui.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 28, prieš – 15, susilaikė 31. Ekonomikos komiteto pasiūlymui nėra pritarta. Dėl to paties 7 straipsnio yra vėlgi Seimo narių E. Gentvilo ir K. Starkevičiaus pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Eugenijau, prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Kadangi ką tik nepritarta analogiškam Ekonomikos komiteto, tai aš irgi nedrįstu teikti, nes paskui dar pritarėsite. Ką tada daryti? Man atrodo, perbėgame apskritai tuos visus likusius prasmingus pasiūlymus ir pasižiūrime, ką komitetas pertraukos metu turėtų daryti. Tai čia neteikiu.

PIRMININKAS. Supratau. Neprašote balsuoti. Gerai. Kitas pasiūlymas vėlgi yra Ekonomikos komiteto, jam Biudžeto ir finansų komitetas pritarė iš dalies. L. Savickas. Prašom. Tuoju, minutėlę. Įjunkite jam mikrofoną. Prašau.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai identiška situacija. Šitą kartą kalbama apie pasirinkimo gaires, vertintojo pasirinkimo gaires. Čia apeliuojame į tai, kad, atsiradus Vertintojų rūmams, jos turėtų būti suderintos su Vertintojų rūmais ir tada tvirtinamos. Tai ir čia atitinkamai reikėtų apsispręsti.

PIRMININKAS. Gerai. Balsuojame dėl Ekonomikos komiteto pasiūlymo. Niekas nenori kalbėti dėl motyvų. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 30, prieš – 14, susilaikė 33. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dėl to paties 7 straipsnio yra identiškas Seimo narių E. Gentvilo ir K. Starkevičiaus pasiūlymas, dėl jo ką tik balsavome. Eugenijau, taip? Gerai, ką tik jau apsisprendėme.

Tuomet dėl 4 dalies yra vėlgi Ekonomikos komiteto dar vienas pasiūlymas, jam Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė. Prašau, Lukai. Tuoju. Prašau.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū. Trumpai apie esmę. Siūloma, kad administracinė atsakomybė keistina su vertintojams iki šiol taikoma ir kitų laisvųjų profesijų atstovų atsakomybės modelius sistemiskai atitinkančia priemone – drausmės bylos, galinčios pasibaigti netgi teisės užsiimti vertintojo veikla atėmimu, iškėlimu. Toks pasiūlymas. Ekonomikos komitete mes jam pritarėme.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš jūsų pasiūlymą kalba G. Skaistė, finansų ministrė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kadangi pati profesija taptų nereguliuojama, tai Vyriausybė siūlo labiau užtikrinti pačių vertinimo ataskaitų kokybę. Tokiu atveju atsiranda Administracinių nusižengimų kodeksas ir atsiranda nuobauda, kurią galima taikyti pagal Administracinių nusižengimų kodeksą. Šiuo pasiūlymu siūloma atsakyti galimybės taikyti Administracinių nusižengimų kodeksą ir vėl viską palikti vertintojams, kad vertintojai patys įvertintų savo vertinimo ataskaitų kokybę. Matome, kad pagal dabartinę praktiką, kaip vertintojai vertina savo kolegas, iš tiesų nuobaudų nėra taikoma. Praktikoje matome, kad sistema tiesiog neveikia. Tai siūlome perkelti atsakomybę ir kad pačių ataskaitų vertinimo kokybę vertintų AVNT. Tokiu atveju būtų galima, jeigu matome, kad ataskaita parengta nekokybiškai, pritaikyti Administracinių nusižengimų kodeksą ir nuobaudas taikyti pagal Administracinių nusižengimų kodeksą. O šis pasiūlymas atsuktų viską atgal, nebūtų administracinių nusižengimų nuobaudų, vėl patys vertintojai pasakytų drausminę nuobaudą arba išvis jos netaikytų, kaip realiai praktikoje ir dabar yra matoma. Tai visgi siūlyčiau nepritarti ir pasilikti prie Vyriausybės siūlomo projekto, kad būtų taikomas Administracinių nusižengimų kodeksas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Už Ekonomikos komiteto pasiūlymą pasisako E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Pasisakau už, nes ir mano toliau einantis pasiūlymas analogiškas. Čia matau conceptualų požiūrio skirtumą, apie ką aš kalbėjau ir iš tribūnos, ir čia iš vietos. Mes nepasitikime rinka, kuri pati atliktų visas funkcijas, kaip atlieka Advokatų rūmuose, kaip atlieka Architektų rūmuose. Ir ten valdžia nesikiša į advokato licencijos atėmimą, o čia sako, kad valdžia nuspręs, bet nuspręs tuo minkštuoju būdu, taikydama administracinę atsakomybę. Normali profesinė savivalda susitvarko nuo A iki Z, nuo leidimo, licencijos išdavimo iki atėmimo. Ir ten kitais atvejais, esant kitoms profesinėms savivaldoms, mes pasitikime tokia savivalda. O čia mes, nors ir balsavome dėl mano pateikto pasiūlymo, sakome, na, bet dabar neleiskime jiems visko daryti, valdžia geriau atliks tuos dalykus, valdžios įgaliota institucija. Tai aš nepritariu tam, ką sako G. Skaistė. Todėl aš siūlau balsuoti už Ekonomikos komiteto pasiūlymą, dėl jo analogiškas yra ir mano pasiūlymas, – suteikti realią profesinę savivaldą Vertintojų rūmams, o ne pusiau luptą, pusiau skustą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsuojame dėl Ekonomikos komiteto pasiūlymo.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 36, prieš – 13, susilaikė 27. Pasiūlymui nėra pritarta.

Kitas analogiškas Seimo narių E. Gentvilo ir K. Starkevičiaus pasiūlymas, dėl jo ką tik apsisprendėme. Ir dėl 2 dalies vėlgi yra Ekonomikos komiteto pasiūlymas ir Seimo narių E. Gentvilo ir K. Starkevičiaus, tai yra iš principo analogiški pasiūlymai. Nežinau, pirmas pagal registraciją Ekonomikos komiteto, tai, Lukai, prašom pristatyti.

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, dabar kalbama yra apie tai, kas turėtų nagrinėti skundus. Man atrodo, ganėtinai principinė pozicija yra ta, kad mes turėtume labai aiškiai nustatyti kvalifikacinius kriterijus. Todėl siūloma, kad skundus dėl vertinimo procedūrų ir ataskaitų nagrinėjantys asmenys turėtų būti įgiję deramą išsilavinimą ir išmanantys vertinimo specifiką tiek teoriškai, tiek praktiškai. Pasiūlymas iš esmės yra dėl to, kad tokiose situacijose yra reikalingi žmonės, kurie ne tik kad pribėgę padarytų tą darbą formaliai, bet iš esmės su tiek teorine, tiek praktine patirtimi.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Komiteto pozicija.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Svarbu atkreipti dėmesį, kad ši institucija nevertina pačios vertės, o tai daro tiktai teismas. O Vyriausybės įgaliota institucija nagrinės vertinimo ataskaitos atitiktį įstatymui ir teisės aktuose keliamiems reikalavimams. Kelti reikalavimą turėti vertintojo kvalifikaciją nėra būtinumo, nes Vyriausybės įgaliotos institucijos darbuotojai neatliks vertinimo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Pasisakymai dėl motyvų dėl pasiūlymo. Prieš pasisako finansų ministrė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Jau dalį argumentų išsakė Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, kad visgi Vyriausybės įgaliotos institucijos darbuotojams keliami reikalavimai, vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymu ir jį įgyvendinančiais teisės aktais, ir Vyriausybės įgaliota institucija nagrinės vertinimo ataskaitos atitiktį įstatymui ir teisės aktuose keliamiems reikalavimams, o ne atliks naują vertinimą. Tai siūlau nepritarti pateiktam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Už pasiūlymą niekas nenori kalbėti. Balsuojame, kas pritariate Ekonomikos komiteto pasiūlymui.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 40, prieš – 10, susilaikė 25. Pasiūlymui yra pritarta.

Kitas analogiškas pasiūlymas, dėl jo jau apsisprendėme. Tada šitų nereikia svarstyti, nes atsiimti, atsiimti, atsiimti, atsiimti.

Dėl 13 straipsnio yra Ekonomikos komiteto pasiūlymas ir Seimo narių E. Gentvilo ir K. Starkevičiaus analogiški pasiūlymai. Prašau. Ekonomikos... Ne, ne, ne analogiški. Tvarka. Ekonomikos komiteto pasiūlymas, jam Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė. Lukai, prašau pristatyti dėl 13 straipsnio 1 dalies.

L. SAVICKAS (DFVL). Čia iš esmės yra nuostata, susijusi su įsigaliojimu, atsižvelgiant į tai, kad mes jau priėmėme sprendimą dėl naujo įstatymo sąvokos. Dėl to siūloma, kad įsigaliojimas būtų ne 2025 m. gegužės 1 d., o praėjus 6 mėnesiams nuo Respublikos turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymo, kurį parengti siūloma Vyriausybei, įsigaliojimo. Tai tuomet yra logiškas, tęstinis, nuoseklus mūsų balsavimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Atskiros įstatymo priėmimas nėra būtinas. Jungtinė vertintojų asociacija gali būti įsteigta pagal Asociacijų įstatymą, kaip ir didžiosios dalies kitų profesijų atveju. Asociacijos narių teisės ir pareigos, tapimo nariu sąlygos nurodomos asociacijos įstatuose.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš Ekonomikos komiteto pasiūlymą pasisako Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė. Gerbiama Ministrė Pirmininke, jūs dėl motyvų prieš užsirašėte.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, kolegos, vis dėlto negali būti įstatymų įsigaliojimo sąlygos nustatomos taip, kaip Velykos, kad kada nors sekmadienį po pirmos pilnaties. Jeigu, kolegų nuomone, yra reikalingas atskiras įstatymas dėl Turto vertintojų rūmų ar dėl ko ten būtų, tai reikėjo

tokį įstatymo projektą parengti ir pasiūlyti pateikti. Dabar nei šis, nei tas, nes Vyriausybei yra pavedama kažką padaryti ir priklausomai nuo to, kada tai galbūt bus priimta, tada po 6 mėnesių įsigalios įstatymas. Teisinės technikos jokios neatitinka toksai įstatymo įsigaliojimas, ir aš nė kiek neabejoju, kad Teisės departamentas dėl to priėmimo parašytų pastabą. Siūlykite tada terminą, kokią nors, aš nežinau, 2025 metų kokią nors dieną, kada galbūt tie dalykai turės jau būti įvykę pagal racionalų skaičiavimą, bet tokios sąlyginės įsigaliojimo sąlygos yra nematytos įstatymuose. Tikrai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Už pasiūlymą kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Esu už šitą pasiūlymą, tačiau jį laikau neesminiu, jeigu šiandien ir nepritartume, nes komitetas jau paprašė pertraukos, turės suredaguoti visus dalykus. Aš rytoj registruoju Rūmų įstatymą, Vertintojų rūmų įstatymą, ir tada svarstysime jį, matyt, pavasario sesijoje, bus tada labai prasminga ir logiška įrašyti tuos dalykus, kuriuos čia dabar siūlėme. Bet galima jų ir nerašyti, svarbu, kad konceptualiai atsirastų rūmai, Vertintojų rūmai, į kuriuos užuomina jau yra padaryta šitame įstatyme.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Balsuojame dėl Ekonomikos komiteto pasiūlymo.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 31, prieš – 16, susilaikė 28. Pasiūlymui nėra pritarta.

Yra gautas taip pat dėl 13 straipsnio Seimo narių E. Gentvilo ir K. Starkevičiaus pasiūlymas, jam Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė. Eugenijau, prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Čia tie patys smulkūs dalykai, jų aš dabar neteiksiu, nes manau, kad komitetas turės rasti kompromisus po tų šiandien Seime priimtų sprendimų.

PIRMININKAS. Supratau, labai dėkui.

Dėl 13 straipsnio 2 dalies yra Ekonomikos komiteto dar vienas pasiūlymas, jam Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė. Prašau, Lukai.

L. SAVICKAS (DFVL). Gal kolegos iš Ekonomikos komiteto nesupyks, nes jau yra įgyvendinamosios nuostatos ir tam yra imama tikriausiai pertrauka, kad sureguliuotume viską, tai gal galime net ir nebalsuoti dėl šito? Sutaupysime šiek tiek laiko. Ar galime?

PIRMININKAS. Labai dėkui už konstruktyvumą. Labai geras pasiūlymas. Tada paliekame šitą pasiūlymą ramybėje.

Seimo narių E. Gentvilo... Ai, čia tas pats, identiškas. Tenkina irgi, tvarka.

Ir dėl 13 straipsnio 3 dalies yra vėlgi Seimo narių E. Gentvilo ir K. Starkevičiaus pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Prašau, Eugenijau.

E. GENTVILAS (LSF). Čia yra irgi dalis techninių reikalų, kas ten pabaigia galiojimą, su kuo, atsiradus Rūmų įstatymui. Manau, komitetas turės reglamentuoti tuos dalykus savo posėdyje, todėl aš neteikiu dabar balsuoti palikdamas laisvesnes rankas komitetui. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl šios pataisos irgi nebalsuojame. Viskas. Tai buvo paskutinės pataisos.

Kadangi girdėjome Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko prašymą grąžinti pagrindiniam komitetui pagal 154 straipsnio 1 dalį tam, kad būtų galima įstatymo projektą suredaguoti, tai ir yra daroma. Lydimieji teisės aktai pagal to paties 154 straipsnio 4 dalį nėra svarstomi, kol komitetas pagrindinį įstatymo projektą suredaguos, kad būtų vienodos stadijos ir vienodai aprašyti visi lydimieji įstatymų projektai. Tinka taip? Galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Viskas. Tada su 2-15 klausimu – įstatymų projektų bloku baigta.

18.06 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 16 straipsnio pakeitimo ir 16¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-3378(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3379(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-17.1 klausimas – projektas Nr. XIVP-3378(2) ir lydimasis 2-17.2 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3379(2). Į tribūną kviečiame I. Haase pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl abiejų įstatymų projektų.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis pirmininke. Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos Seimo statuto projektą Nr. XIVP-3378. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Seimo statuto projektui Nr. XIVP-3378(2) ir komiteto išvadoms.

Taip pat yra pasiūlymas. Vadovaujantis Seimo statuto 162 straipsnio 2 dalimi, siūlyti Seimui Lietuvos Respublikos Seimo statuto projektą Nr. XIVP-3378(2) ir lydimąjį Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3379(2) svarstyti ir priimti skubos tvarka atsižvelgiant į tai, kad šie projektai susiję su valstybės tarnybos reglamentavimo pokyčiais, kurie įsigalios 2024 m. sausio 1 d. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Dėl skubos apsispręsimė po to, kai apsispręsimė dėl pačių įstatymų projektų. Kitų komitetų išvadų nėra. Diskusijoje nenori dalyvauti niekas. Pasisakyti dėl motyvų dėl įstatymų projektų taip pat niekas nenori.

Balsuojame iškart dėl abiejų įstatymų projektų – darbotvarkės 2-17.1 ir 2-17.2 klausimų. Kas pritariate įstatymų projektams po svarstymo, balsuojate už.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 74, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 1. Įstatymų projektams po svarstymo yra pritarta.

Buvo siūloma priimti skubos tvarka. Galime pritarti bendru sutarimu skubai? Galime. Labai dėkui. Pritarta.

18.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms (Sajungininkų reagavimo pajėgoms) priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų, NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse bei Europos Sąjungos kovinėje grupėje tarnybą atliekančių Lietuvos Respublikos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektas Nr. XIVP-3386(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – nutarimo projektas Nr. XIVP-3386(2). Pranešėjas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas L. Kasčiūnas. Laurynai, pristatysite komiteto išvadą ar kategoriškai atsisakote tai daryti? Pristatysite? Supratau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Žinokite, be jokių diskusijų, bet gerai išanalizavę bendru sutarimu pritarėme.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklausėme komiteto išvadą. Diskusijoje nenori dalyvauti niekas. Pasisakyti dėl motyvų taip pat niekas nenori. Balsuojame dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XIVP-3386(2).

Balsavo 73 Seimo nariai, visi 73 balsavo už. Po svarstymo Seimo nutarimo projektui yra pritarta.

Darbotvarkės 2-19 klausimas – nutarimo projektas Nr. XIVP-3387(2). Į tribūną kviečiame Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką L. Kasčiūną pristatyti komiteto išvadą, jeigu dar kartą jis kategoriškai neprieštarauja tam.

Prašau. E. Zingeris per šoninį mikrofoną.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Už.

PIRMININKAS. Jūsų balsas už dėl protokolo. Dėkui.

18.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektas Nr. XIVP-3387(2) (svarstymas)

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Net galiu nežiūrėti į lapą. Bendru sutarimu pritarėme.

PIRMININKAS. Pritarėme bendru sutarimu. Labai dėkui. Diskutuoti dėl Seimo nutarimo projekto nenori niekas. Pasisakyti dėl motyvų taip pat nenori niekas. Balsuojame dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XIVP-3387(2). Lukas ten pristatė? (Balsas salėje: „K. Starkevičius.“) Gerai.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 73, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 1. Seimo nutarimo projektui po svarstymo yra pritarta.

18.10 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3346(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3346(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas – K. Starkevičius. Jo salėje nematau. L. Savickas. Gal galėtumėte Ekonomikos komiteto išvadą pristatyti? Labai ačiū. (*Balsai salėje*) Duosime, taip, taip.

L. SAVICKAS (DFVL). Sprendimas – pritarti patobulintam projektui ir komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, pritarta. Diskutuoti nenori niekas. Pasisakyti dėl motyvų dėl viso įstatymo projekto po svarstymo taip pat nenori niekas. Balsuojame, kas pritariate po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIVP-3346(2).

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 68, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 1. Įstatymo projektui po svarstymo yra pritarta.

18.12 val.

Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3340(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3340(2). Pranešėjas – L. Slušnys. Svarstymas. (*Balsai salėje*) Viskas gerai.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Sveiki. Komitetas svarstė Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo projektą. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Pasiūlymų nėra.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Komiteto išvada aiški. Diskutuoti nenori niekas. Pasisakyti dėl motyvų taip pat. Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-3340(2) po svarstymo.

Balsavo 67 Seimo nariai, visi 67 balsavo už. Po svarstymo yra pritarta.

Sveikatos reikalų komitetas siūlo svarstyti skubos tvarka. Galime pritarti skubai bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

18.13 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 6, 10, 22, 22¹, 23, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3034(2), Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3035(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-22.1 ir 2-22.2 klausimai – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3034(2) bei lydimasis projektas Nr. XIVP-3035(2). Į tribūną kviečiame G. Palucką, Ekonomikos komiteto pranešėją. Jo salėje nematau. L. Savickas ką tik buvo salėje iš Ekonomikos komiteto. (*Balsai salėje*) Irgi nebėra. Iš Ekonomikos komiteto A. Kupčinskas. Mano bičiulis, bendravardis Andrius Kupčinskas pristatys Ekonomikos komiteto išvadą dėl pagrindinio įstatymo projekto Nr. XIVP-3034.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kolegos, komitetas pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Pasiūlymų nebuvo. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame A. Čeponą pristatyti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą dėl lydimąjo projekto Nr. XIVP-3035(2).

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Sveiki, komitetas pritarė vienbalsiai, bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Pritarta. Į tribūną kviečiame turbūt I. Haase pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl abiejų įstatymų projektų. Dvi išvadas.

I. HAASE (TS-LKDF). Iš karto dėl abiejų?

PIRMININKAS. Taip, iš karto dėl abiejų.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas svarstė Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektą...

PIRMININKAS. Jeigu šiek tiek mikrofoną pasilenktumėte...

I. HAASE (TS-LKDF). ...Nr. XIVP-3034, jam pritarta bendru sutarimu. Taip pat Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo nurodytų straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3035 pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme komitetų išvadas. Diskutuoti niekas nenori, pasisakyti dėl motyvų taip pat.

Balsuojame dėl abiejų įstatymų projektų po svarstymo, dėl projektų Nr. XIVP-3034(2) ir Nr. XIVP-3035(2).

Balsavo 71 Seimo narys: už – 69, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymų projektams po svarstymo yra pritarta.

18.15 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 8 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3020(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-23 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3020(2). Pranešėjas E. Sabutis pristato Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Minėtas komitetas įstatymo projektą svarstė gruodžio 13 dieną ir priėmė sprendimą pritarti įstatymo projektui ir komitetų išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Diskutuoti nenori nė vienas Seimo narys, pasisakyti dėl motyvų taip pat. Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-3020(2) po svarstymo.

Balsavo 72 Seimo nariai ir visi 72 balsavo už. Įstatymo projektui po svarstymo yra pritarta.

18.16 val.

Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3247(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-24 klausimas – Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3247(2). Pranešėjas B. Matelis pristato Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

B. MATELIS (TS-LKDF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas apsvairstė Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo projektą Nr. XIVP-3247 ir pritarr bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Komiteto išvada aiški. Diskutuoti nenori niekas, pasisakyti dėl motyvų taip pat. Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-3247(2) po svarstymo.

Balsavo 69 Seimo nariai: už balsavo 67, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

18.17 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 4, 40 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2680(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-25 klausimas – Švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2680(2). Kviečiame E. Pupinį pristatyti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė įstatymo projektą, pritarr nemažai daliai teikėjų pasiūlymų, taip pat priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Edmundai. Diskutuoti nenori niekas. Yra gauta keletas pataisų. Gerbiamas Edmundai, gal luktelėkite, kadangi diskutuoti nenori niekas. Dėl 1 straipsnio yra Seimo nario A. Žukausko pataisa. Reikia 10 Seimo narių, kurie remtų šią pataisą. Ar galime sakyti, kad yra? Tvarka, yra 10 Seimo narių, kurie remia. Komitetas pritarė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Pritarė.

PIRMININKAS. Gerbiamas Artūrai, jūs turbūt neprašote balsuoti? Pritarė. Viskas gerai. Yra gautas Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip, komitetas pritarė iš dalies, kadangi šiek tiek patobulino redakciją. Iš tikrųjų esmė pasiliko ta, kurią ir siūlė, tik atsižvelgę į Teisės departamento, į kitus pasiūlymus mes patobulinome ir priėmėme savo redakciją.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ministrę Pirmininkę turbūt tenkina komiteto formuluotės? Labai dėkui. Neprašote balsuoti.

Dar vienas Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Tenkina. Vėl neprašote balsuoti. Labai dėkui.

Ir taip pat A. Žukausko dar viena pataisa, jai komitetas pritarė. Turbūt vėl neprašote balsuoti. Viskas gerai.

Dėl 3 straipsnio yra gautas dar vienas Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Ministrę Pirmininkę tenkina, žiūriu, viskas gerai.

Ir dėl 4 straipsnio taip pat gautas vienas Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Tenkina siūlymas nepritari? Labai dėkui. Visiems pasiūlymams, pataisoms pritarta. Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo niekas nenori kalbėti.

Balsuojame po svarstymo dėl viso įstatymo projekto Nr. XIVP-2680(2).

Balsavo 71 Seimo narys: už – 68, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 3. Įstatymo projektui po svarstymo yra pritarta.

18.20 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 170¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3284(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-26 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3284(2). Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonę pristatys I. Haase, komiteto pirmininkė.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis pirmininke. Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 170 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3284. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nėra ir susilaikė 2.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Komiteto išvada aiški. Diskusijoje niekas nenori dalyvauti. Dėl motyvų dėl viso pasisako už T. Tomilinas. Jo salėje nematau. M. Danielė. Jos irgi... Ai, T. Tomilinas. Ne, nešnekėsite? Viskas gerai. Nenori niekas kalbėti dėl motyvų. Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-3284(2) po svarstymo.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 68, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 2. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

18.21 val.

Maisto įstatymo Nr. VIII-1608 1, 2, 4, 9 ir 12² straipsnių ir ketvirtojo¹ skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2055(3), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 47 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 93¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3350(2), Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo aštuntuoju¹² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3351(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-27.1, 2-27.2 klausimų blokas – įstatymų projektai Nr. XIVP-2055(3) bei Nr. XIVP-3350(2) ir dar 2-27.3 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3351(2). Svarstymas. Į tri-

būną kviečiame K. Adomaitį, Aplinkos komiteto pranešėją. Ai va, Kasparas. Prašau. (*Balsai salėje*) Kaip? (*Balsai salėje*) Ne, ne, labai norėjau pakviesti. Visą vakarą tik apie tai ir galvojau, kada prieisime tą klausimą.

K. ADOMAITIS (*LF*). Tai komitetas...

PIRMININKAS. Visas tris išvadas gal pristatykite, Kasparai, jeigu nesupyksite.

K. ADOMAITIS (*LF*). Komitetas svarstė. Du pasiūlymus, teiktus T. Tomilino, jis atsiėmė, nesvarstėme, nepritarėme. Visiems kitiems buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Visiems trims projektams pritarėte, taip?

K. ADOMAITIS (*LF*). Taip.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame L. Mogenienę pristatyti Ekonomikos komiteto... Yra Ekonomikos komiteto pirmininkas K. Starkevičius, pristatys. Dėl pagrindinio projekto Nr. XIVP-2055.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Komitetas apsvaistė, yra pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Taip pat į tribūną kviečiame J. Urbanavičių pristatyti Energetikos ir darnios plėtos komisijos, ar kaip ten ji vadinasi, poziciją.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Taip, išigilinome ir pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Pritarėte? Supratau, labai dėkui. Diskusijoje dalyvauti nori vienas Seimo narys T. Tomilinas. Prašau, Tomai.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, jeigu norite, galiu labai trumpai. Vieną sakinį pasakyčiau. Tiesiog noriu padėkoti visam Seimui, nes tikrai visos frakcijos dalyvavo kuriant įstatymą. Metus laiko mes dirbome ir su Vyriausybe, yra teigiama Vyriausybės išvada, net trys ministrai ir jų komandos aktyviai įsitraukė į šio įstatymo rengimą. Labai visiems dėkoju. Tiesiog norėjau parodyti keletą nuotraukų, kaip atrodo eilės prie „Maisto banko“ ir kaip atrodo „Maisto banko“ prekystalis. Iš tiesų trūksta to maisto. Per daug maisto patenka į utilizavimą, į bioreaktorių, utilizavimo įmones, ir šitas įstatymas sprendžia, iš dalies sprendžia tą problemą, kad ir prieš Kalėdas, ir apskritai kasdieniame gyvenime tas maistas pirmiausia patektų ant nepasiturinčių namų šeimų stalų, o jau antra eile patektų į bioreaktorių. Labai jums visiems dėkoju. Labai prašau svarstymo metu palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Tomai, už konstruktyvumą.

Pasisakymai dėl motyvų dėl įstatymų projektų bloko. Nenori niekas kalbėti. Balsuojame dėl įstatymų projektų Nr. XIVP-2055, Nr. XIVP-3350(2) bei Nr. XIVP-3351(2). Kas pritariate, balsuojate už.

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 65, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 3. Įstatymų projektų blokui po svarstymo yra pritarta.

18.25 val.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2343(2), Seimo nutarimo „Dėl Totalitarinių režimų tyrimų centro nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3380 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-28.1 ir 2-28.2 klausimai – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2343(2) bei lydimasis įstatymo projektas Nr. XIVP-3380. Į tribūną kviečiame P. Kuzmickienę.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Mielie kolegos, leiskite pristatyti labai svarbų projektą – Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo projektą. Kartu su kolegomis parengėme antrąjį jo variantą. Tikrai užtrukome ilgesnį laiką, bet todėl, kad vis dėlto antrasis variantas būtų atliepęs tikrai nemažai Teisės departamento pastabų ir, žinoma, atlieptų lūkesčius, apie kuriuos kalbame.

PIRMININKAS. Viskas jau ar...

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Ne. Atsiprašau.

Taigi, kodėl kilo mintis vis dėlto peržiūrėti centro įstatymą ir parengti jo naują redakciją? Muzejus (ir vėliau – pats centras) buvo įkurtas 1992 metais, keliant jam tikrai labai rimtas užduotis:

atverti 50 metų slėptą istoriją ir visuomenei pristatyti totalitarinius režimus, jų veiklą Lietuvoje. Tas centro įsteigimas tikrai buvo nepaprastai svarbus valstybei. Per tą laiką – per 30 metų – tikrai ir pats centras, ir muziejus, ir iššūkiškai visuomenėje keitėsi. Centras, žinoma, susidūrė su įvairiais sunkumais. Vertindami tai, kas išdėstyta, mes vis dėlto galvojame, kad verta šį kartą peržiūrėti iš esmės ir pakeisti įstatymo projektą suprantant, kad per ilgą laiką (ne dėl vieno vadovo, o per keletą dešimtmečių) susiklostė sudėtingi santykiai pačiame centre. Galbūt sudėtinga buvo ir centro struktūra, kuri neatliepė jau vis didėjančių visuomenės lūkesčių. Gana plačios buvo numatytos funkcijos: ir tirti, ir įamžinti, ir propaguoti, tačiau ir centro struktūra, ir finansavimu tai nebuvo atliepta.

Taigi, rengdami projektą norėjome akcentuoti ir akcentuojame, kad vis dėlto centras turi stovėti labai stipriai ant dviejų kojų – ant mokslinių tyrimų ir atminties. Tai turi būti lygiavertės ir svarbios centro atramos, suprantant, kad moksliniai tyrimai ir taikomieji tyrimai turi būti kokybiški ir savalaikiai, o darbas su visuomene, atmintimi Lietuvoje ir už jos ribų – per modernius muziejus, ekspozicijas, parodas, knygas ir kitką – gali ir turi efektyviai prisidėti prie sėkmingos kovos su propaganda. Ir ne tik tai – turi iš esmės aiškiai visuomenei aiškinti totalitarinių režimų sudėtingumą. Taigi, centro tikslas ir uždaviniai išlieka svarbūs ir tie patys. Centras tikrai yra labai svarbi mūsų valstybei institucija. Tik pakartosiu, kad centro pagrindinis tikslas yra totalitarinių režimų Lietuvos okupacijų laikotarpiu, rezistencijos pažinimas, vertinimas, taikant mokslinius tyrimus.

Svarbu, kad manome, jog keletas momentų nebuvo pažymėta įstatyme, taigi, ir neatsispaudė jo veikloje. Čia išskirčiau kolaboravimo epizodus, tyrimus ir atskleidimą, kalbant apie abu okupacinius režimus.

Svarbu pasakyti ir tai, kad (na, jūs pastebėsite) yra keičiamas centro pavadinimas. (*Balsas sa-lėje*) Centro pavadinimas, taip. Keičiame pavadinimą į Totalitarinių režimų tyrimų centrą. Ką norime tuo pasakyti? Naujasis pavadinimas turėtų geriau atskleisti tyrimų, jų laikotarpio ir veiklų lauką, kartu didinti centro žinomumą tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų. Siekiama, kad vis dėlto tas pavadinimas tiksliau išreikštų centro tyrimų veiklos platumo pobūdį, ne tik tiriant genocido, rezistencijos tyrimų laikotarpius, bet plačiau ir iš esmės nagrinėjant totalitarinių režimų, okupacijų, istorinės atminties tyrimų, jų organizavimo, informacinės sklaidos, komunikacijos laukus.

Svarbu, kad tos žinios turi padėti įvertinti ir suprasti vykdytus nusikaltimus taikai, holokaustui, genocidui, karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui. Kaip jau minėjau, tikrai labai svarbu, kad centras labiau įsitrauktų į tarptautinę mokslinių tyrimų erdvę, dalyvautų tarptautinėse mokslinių tyrimų programose.

Kitas labai svarbus momentas – centro valdymas. Numatytą centrą valdys centro direktorius ir steigiamas naujas kolegialus valdymo organas – Totalitarinių režimų tyrimų centro taryba, kuri bus sudaryta iš visuomenės ir mokslo veikėjų. Tarybos vaidmuo tikrai svarbus, jis aiškiai apibrėžtas įstatyme. Išskirčiau greičiausiai centro mokslinių tyrimų kryptių sąrašą, ilgalaikius strateginius ir metinius veiklos planus. Taip pat svarbu, kad taryba dalyvauja ir centro direktoriaus, vadovo ar vadovės, atrankos procesuose. Reikia pasakyti, kad apie tokios tarybos steigimą buvo užsiminta ir 2021 metais, kuomet Seimo valdybos sudaryta darbo grupė, nagrinėjusi susidariusią situaciją centre, siūlė tokiu būdu gerinti centro valdymą ir spręsti ilgalaikes susidariusias problemas. Greičiausiai tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui už tokį glaustą pristatymą. Jūsų klausti nori tik penki Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, taip, institucija rimta, solidi, svarbi, juoba, kaip D. Kuodytė yra pasakiusi, jos darbą lemia ir išoriniai veiksniai, kurie ypač dabar, tos geopolitinės situacijos kontekste, yra svarbūs. Dirbame vienoje Istorinės atminties komisijoje. Susitinkame su darbuotojais ir matome, kad ten yra daugybė vėlimosi buitiniuose dalykuose, nevieninga bendruomenė, nekokia darbo atmosfera. Tai mes akivaizdžiai matome.

Gerbiama pranešėja, ar nebūtų tikslingiau šiai institucijai suteikti valstybinio mokslinio tyrimo instituto statuso? Jūs sakėte, kad mokslinių tyrimų svarbą didinate, bet ar nereikėjo dar daugiau pamąstyti? Ar kalbėjote su centro darbuotojais apie tokią galimybę? Pavyzdžiui, pasaulyje yra nacionaliniai atminties institutai. Ar apie tai kalbėjotės su dabartiniais centro vadovais?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju jums, Stasy, už klausimą. Ir ne tik už jį, už tai, kad kartu sprendėme centre pasirodžiusias problemas ir ieškojome išeičių. Tikrai esu dėkinga, kad įsitraukėte į šio projekto rengimą ir teikėte iš esmės labai svarbius pasiūlymus, atliepiančius ir jūsų dabar iškeltą klausimą dėl to moksliskumo. Po ilgų diskusijų likome prie tos nuomonės, kad vis dėlto centras turėtų išlikti Seimo institucija, nebūtų perkeliamas prie Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos. Tik tokiu atveju centras galėtų tapti visiškai mokslo institutu, užsiimančiu tik mokslo tyrimais. Tačiau ir pats centras pasiūlė, kaip labiau stiprinti savo mokslinę dalį, savo nuostatoje centras pasiūlė įvesti tokią mokslinę komisiją, mokslinių tyrimų komisiją, kuri padėtų stiprinti centre veikiančių mokslininkų darbo kokybę, jų vertinimo sistemą, galų gale aiškiai užsibrėžtų ir planuotų, kokius tyrimus atlieka ir kokiame laikotarpyje būtų svarbu stabtelėti ir tyrinėti. Manau, kad dabartinės redakcijos tiek centro įstatymo projekte, tiek centro nuostatuose šis svarbus sandas – moksliniai tyrimai – tikrai atlieptas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. L. Nagienės posėdžių salėje nematau. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kolega paklausė tuos klausimus, kurių ketinau klausti. Taip, dėl įtampos centre, tas jaučiama. Turbūt irgi reikia tam tikros pertvaros. Bet mes jaučiame ir pasekmes dėl ilgametės vadovės, kuri beveik 20 metų vadovavo ir faktiškai stagnavo, viskas buvo vienoje vietoje, tiesiog nesikeitė, kaip mes dabar galime tai pajauti. Mano klausimas būtų dėl Teisės departamento, jo yra net 52 pastabos, toks maišas pastabų. Kaip į tai jūs pažiūrėsite? Ir ar pats pavadinimas nesukelia tokio bauginimo – Totalitarinių režimų tyrimų centras? Toks pavadinimas vis tiek sukelia tam tikrų emocijų, jausmų. Jis gana nešvelniai skamba. Stasio buvo gal geresnis pasiūlymas? Ačiū.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Tai pradėsiu nuo pavadinimo. Totalitariniai režimai ir neturi jūsų kažkaip maloniai nuteikti. Ir tuo laikotarpiu nieko nebuvo susijusio su malonumais, tikrai dramatiški likimai ir sudėtingas mūsų valstybės likimas dėl totalitarinių režimų. Sakyčiau, kad priešingai, pavadinimas leidžia geriau ir plačiau išreikšti centro veiklą. Man atrodo, tai kaip tik atliepia šios dienos situaciją ir poreikį ir visuomenės, ir institucijų vis dėlto matyti tokiu būdu centro veiklas ir pavadinimą. Tas leidžia geriau suprasti jį ir tarptautinėje erdvėje, šitą jau minėjau. O Teisės departamento pastabos yra geros, jos nėra kaip nors kritinės, kurios paneigtų siūlymus. Manau, kad komitetuose ir komisijoje svarstysime ir rasime, kaip pataisyti ir atsižvelgti į tas pastabas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, norėčiau paklausti. Jūs sakote, kad štai centras turėtų išlikti institucija prie Seimo, tačiau kai pažiūri, kokia sukuriama, sakyčiau, švelniai kalbant, monstriška komisija, į kurią narius deleguoja visos valstybės institucijos, turiu mintyje, muziejai ir taip toliau, ir pažiūrėjus į jai suteiktus įgaliojimus, tai iš tikrųjų situacija tokia, kad centrą valdys ne centro generalinis direktorius, ne mokslininkai, ne departamentų direktoriai, o būtent ši taryba. Ir tai ne patariamoji taryba, tai iš tikrųjų yra vykdomoji taryba, ir tas man labai keista. Iš tikrųjų su Seimu bus tik tiek, kad bus Seimo pavadinimas. Lygiai taip pat man labai, sakyčiau, kelia klausimų, kad...

PIRMININKAS. Laikas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). ...centro veikloje nėra nieko numatyta apie Vilniaus krašto okupaciją, o apie Klaipėdos krašto okupaciją yra. Taip, svarstysime, nagrinėsime. Apie sovietinę okupaciją – taip.

PIRMININKAS. Laikas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kodėl nieko nėra apie Vilniaus krašto okupaciją? Ačiū.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Pirmiausia... Ačiū, kolega, už klausimą. Pirmiausia, ne komisija, o taryba, ir jūs labai teisingai pasakėte, kad būtent taip ir parašyta įstatyme, kad centrui vadovauja centro direktorius ir taryba. Dėl tarybos sudėties vis dėlto yra noras, kad ekspertinis žodis toje taryboje būtų stipriausias, tą matome iš sudėties: Lietuvos universitetų rektorių konferencijos deleguoti atstovai, Muziejų asociacijos deleguotas atstovas, Istorijos instituto ir, žinoma, kaip jūs ir minėjote, prezidentūros, Vyriausybės ir Seimo deleguoti atstovai, jie, manau, tikrai atlieps, pirmiausia, kompetencijų reikmę. Tas, man atrodo, padės sutelkti dėmesį į jau mano paminėtas sritis. Kaip jau ir sakiau, tarybos įgaliojimai aiškiai aprašyti įstatyme. Be abejonės, centro vadovo,

direktoriaus įgaliojimai yra vis dėlto platesni, ir tai yra suprantama. Jeigu mes vis dėlto tarybos ir direktoriaus įgaliojimus visiškai sukasdienintume, tai, matyt, centro valdymas būtų labai sudėtingas. Taigi to nepadarėme matydami, kad reikia direktoriui ir tarybai derintis pačius svarbiausius klausimus. Aš juos jau paminėjau: moksliniai tyrimai... beje, ir paties direktoriaus paskyrimo dalykas.

Dabar dėl jūsų paminėto okupacinio laikotarpio. Pirmiausia, ankstesniame, dabar galiojantiame Genocido centro įstatyme buvo numatytas tas laikotarpis ir dramatiškai mažai buvo tyrinėjamas tas laikas. Tiesą pasakius, buvo tik keletas nuveiktų darbų. Galvojant vis dėlto, kad centras turi sutelkti dėmesį į totalitarinius režimus ir tą laikotarpį, kuris aprėpia ginkluotą, neginkluotą pasipriešinimą, einant ir iki Sąjūdžio, ir 1991-ųjų, netgi iki 1993 metų okupacinės kariuomenės išvedimo, atrodytų, kad šie uždaviniai ir šis laikotarpis yra tikrai gana didelis ir neištirtas, tų klausimų iš tikrųjų dar yra. Manau, tą jūsų paminėtą okupacinį laikotarpį tikrai reikia tirti ir tą turi daryti ir kitos mokslo institucijos, kaip Istorijos institutas, Vilniaus universitetas ir visos kitos istorija užsiimančios institucijos. Bet geras pastebėjimas, manau ir tikiuosi, kad tas laikotarpis bus tiriamas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinis klausia V. Rakutis. Aš tik primenu, kad šiek tiek trumpiau, jeigu galima, atsakytume, nes jau nebeturime laiko. Aš suprantu, bet... Valdai, prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, aš dėl pavadinimo norėčiau. Ne vien savo abejonės aš čia išsakau, ir Tremtinių sąjunga išsakė tuos pačius dalykus, nes dingsta iš pavadinimo trys svarbūs dalykai: dingsta „Lietuvos“, dingsta „genocido“ ir dingsta „rezistencijos“. Tai yra trys labai rimti dalykai, kurie mums yra ypač svarbūs, ir vargu ar tas pavadinimo keitimas čia pagerins situaciją, nes bendras pavadinimas „totalitarinių režimų tyrimas“ be „Lietuvos“ yra labai platus ir tarptautinis iš esmės. Tai mano klausimas jums būtų: kas sugalvojo šitą naują pavadinimą, ar tai yra paties centro išdiskutuotas klausimas? Iš kur atėjo šitas pasiūlymas? Dėkui.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju už klausimą, tikrai geras ir girdėtas klausimas, sklandantis ir bendruomenėse, tikrai stengiuosi į jį atsakyti. Pirmiausia, jeigu mes žiūrime tik į genocidą kaip į vieną iš nusikaltimų, mes matome, kad tai yra, jeigu kalbame apie to laikotarpio, kurį mes ir tiriamo, ir tirsime, nusikaltimus, tai yra vis dėlto ir karo nusikaltimai, ir nusikaltimai žmoniškumui. Juk sutiksime, kad tie nusikaltimai nėra mažesni. Dabar jeigu žiūrėtumėte į įstatymo projekto preambulę, ten gana aiškiai pasakyta ir apie genocidą, kaip tikrai labai svarbų ir tyrinėtiną, be abejonės, dalyką, ir rezistenciją labai aiškiai pabrėžta ir išaiškinta.

Dėl pavadinimo, kad jame nelieta žodžio „rezistencija“. Totalitariniai režimai keliavo ir su okupacija, ir, be abejonės, su rezistencija. Taigi tas pavadinimas leidžia ne tik neprarasti šių svarbių temų, apie kurias jūs sakote, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos, bet, priešingai, matyti gerokai platesniame kontekste ir tirti šiuos klausimus iš esmės. Tikrai labai svarbu ir niekur neprapuola. Priešingai, pavadinimas leidžia iš esmės ištyrinėti totalitarinius režimus, o ir genocidą, Holokaustą, nusikaltimus žmoniškumui, karo nusikaltimus ir, tas labai svarbu, nusikaltimus taikai. Ir, be abejonės, tyrinėti rezistenciją. Įstatymo projekte tai nepaprastai aiškiai ir ryškiai pabrėžta.

O jūsų pastaba dėl to, kad galbūt totalitarinių režimų tyrimai yra labiau orientuoti į tarptautinę erdvę, tai taip, mums labai svarbu, kad centras būtų tarptautiškai irgi atpažįstamas ir tas pavadinimas leistų suprasti, kuo centras užsiima.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausti ir atsakyti skirtas laikas baigėsi.

Per šoninį mikrofoną E. Zingeris dėl vedimo tvarkos.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Labai ačiū už jūsų didelį darbą. Bet Genocido centras lapkričio 18 dieną yra priėmęs visuotinį sprendimą. (*Balsas salėje*) Galėsi paklausti, gerai? Puikiai žinote jo sprendimą dėl Ukmergėje esančio paminklo J. Krikštaponiui, vieningai nubalsuojant ir rekomenduojant Ukmergės miesto merui tai padaryti. Kokius matote šito Genocido centro kilnaus, tarptautinės visuomenės pripažįstamo akto... visuotinio balsavimo su prašymu, koks yra sprendimo būdas po to, po šito sprendimo? Tai yra labai aktualus klausimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausti ir atsakyti skirtas laikas baigėsi. Man toks jausmas, kad Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija niekur neskuba.

Kolegos, išklausėme visus klausimus, atsakymus. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai ir narės, suprantu, kad esate pavargę, bet šis įstatymas yra jautrus, svarbus, reikalingas. Ar tikrai reikalingas? Aišku, nes jis gyvuoja jau ketvirtį amžiaus – nuo 1997 metų – iš esmės be jokių pataisymų. Vien dėl to jį reiktų kardinaliai peržiūrėti.

Antras dalykas. Nepatingėjau ir išstudijavau kiekvienų metų nuo 2003 metų iki 2021 metų centro ataskaitas. Iš esmės kiekvienais metais kartojasi problemos: finansavimo trūkumas, funkcijų perteklius, nepakankamas darbuotojų skaičius, specialistų pritraukimas ir įdarbinimas, kitų teisės aktų spragos, didelė darbuotojų kaita, nepakankamas tarpinstitucinis bendradarbiavimas mokslinių tyrimų srityje, nepakankamas tarptautinis bendradarbiavimas, ribotos galimybės dirbti užsienio šalių archyvuose, muziejuose. Ir ne paskutinė, bet svarbi – institucijos įvaizdžio problema, ji, manyčiau, ypač svarbi dabar, mūsų dienomis.

Mano išvardintos visos problemos, kurios kartojasi metų metais, rodo, kad būtina kardinaliai keisti ir tvarkyti šitą įstatymą. Taigi aš kviečiu kolegas pritarti. Taip, Teisės departamentas pateikė per 50 pastabų, reikės visa tai išanalizuoti komiteto ir komisijų posėdžiuose. Kviečiu pritarti.

Pavadinimas ir man užkliuvo. Kaip aš ir minėjau, siūlyčiau – Nacionalinis atminties institutas. Tai yra toks neutralesnis, nepiktas, priimtinas ir Europoje žinomas pavadinimas. Kviečiu kolegas pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kolegos tikriausiai ir pritars.

Balsuojame dėl ką tik pristatytų projektų po pateikimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš.

Balsavo 59 Seimo nariai: už – 55, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 4. Projektams po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Žmogaus teisių komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Per šoninį mikrofoną P. Kuzmickienė norėtų kažką dar pasiūlyti.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas galėtų būti pagrindinis. Nežinau, kaip ten atsitiko.

PIRMININKAS. Pagrindinis Žmogaus teisių komitetas parašytas pas mane. Gal papildomas?

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Ne, atvirkščiai.

PIRMININKAS. Pirmininkas rankomis skėsčioja. Nelabai mato prasmę. (*Balsai salėje*) Pagrindinis? A. Ažubalis. Prašau.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Aš siūlyčiau, atsiprašau, jeigu negirdėjau, jeigu pasiūlė, bet turėtų būti bent jau Kultūros arba Švietimo komitetai. Iš esmės tai yra mokslinė tiriamoji įstaiga, kuri diskutuoja ir svarsto, ir daro, ir leidinius rengia, ir renginius apie mūsų praeitį.

PIRMININKAS. Ką jūs siūlote, kurį kaip pagrindinį? Dėl pagrindinio dabar.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Kultūros komitetą.

PIRMININKAS. Kaip pagrindinį siūlote Kultūros komitetą. Laurynas siūlo kaip pagrindinį Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą. A. Vyšniauskas dar per šoninį mikrofoną kažką siūlo.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, kolegos, jeigu čia yra ginčas, visada gali apsiimti, manau, tas komitetas, kuris turi daugiausia teisėkūros, tai yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Mes galime apsvastyti visus klausimus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. L. Kasčiūnas dar per šoninį mikrofoną. Klausykite, jūs tikrai niekur neskubate. Prašau, Laurynai.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, yra du komitetai, kurie kuruoja centro veiklą, tai yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas ir Žmogaus teisių komitetas. Jeigu jau kurį nors skiriame kaip pagrindinį, tai vieną iš šių dviejų. Aš siūlau NSGK.

PIRMININKAS. Gerai. Žiūrėkite, statutinis pasiūlymas. Iš tikro yra du komitetai, kurie kuruoja. Yra pasiūlymas – abu komitetai. Balsuojame alternatyviai. Kas balsuojate už, balsuojate už

tai, kad kaip pagrindinis būtų paskirtas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad pagrindinis būtų Žmogaus teisių komitetas. (*Balsai salėje*) Alternatyvaus negalima pagreitinti.

Balsavo 59 Seimo nariai. Triuškinančia persvara, 47 balsų persvara prieš 12 balsų, pagrindiniu komitetu skiriamas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Kaip papildomą skiriame Žmogaus teisių komitetą. Bendru sutarimu galime? (*Balsai salėje*) Galime. P. Kuzmickienė dar.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Dar norėčiau, kad Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija svarstyti irgi šitą.

PIRMININKAS. Kaip papildoma? Laisvės kovų (ir visas ten pavadinimas) komisija kaip papildoma. Kultūros komitetą, dar buvau girdėjęs, kaip papildomą? Ne? (*Balsai salėje*) Taip. Gerai. Kultūros komitetą galime bendru sutarimu kaip papildomą? Galime. Viskas. Daugiau nėra jokių pasiūlymų? Apsisprendėme. Viskas, apsisprendėme.

Rezervinis 1 klausimas nebus pateikiamas, nes... (*Balsai salėje*) Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Pritariame bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritariame. Labai dėkui.

Rezervinio 1 klausimo nepateiksime, nes nėra salėje pranešėjo. Ir tai suponuoja loginę išvadą, kad tai buvo paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas. Registruojamės ar ne? (*Balsai salėje*) Gal balsuojame – registruotis ar nesiregistruoti? (*Juokas salėje*) Ne. Gerai, registruojamės.

Užsiregistravo 55 Seimo nariai. Gruodžio 19 dienos vakarinis Seimo plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 339 STENOGRAMA

2023 m. gruodžio 21 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS*

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Labas rytas, gerbiami kolegos, 10 valanda. Pradedame gruodžio 21 dienos Seimo posėdį. Registruojamės.

Užsiregistravo 109 Seimo nariai.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. gruodžio 21 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Kas turėtų pastabų dėl darbotvarkės? A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Gerą rytą, kolegos. Frakcijos vardu prašau po Prezidento veto klausimo įtraukti projektus Nr. XIVP-3397, Nr. XIVP-3370. Čia Rinkimų kodekso pataisos politinės reklamos klausimu.

PIRMININKAS. Pakartokite numerius.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Projektai Nr. XIVP-3397, Nr. XIVP-3370. Rinkimų kodeksas.

PIRMININKAS. Daugiau? Gerbiamas D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš taip pat frakcijos vardu prašysiu kelių prašymų. Tai pirmas – keliamės į vakarinį posėdį. Pats pirmas klausimas – diskusija „Valstybės gynybos stiprinimo ambicija“. Išties G. Landsbergis buvo tas iniciatorius, kuris bandė sukviesti vėl mūsų visų partijų lyderius diskutuoti dėl visuotinio šaukimo ir panašiai, tai yra papildyti mūsų partinį susitarimą. Šiandien turėjome susirinkti 13 valandą. Vėliau buvo pakeista. Tas susitikimas neįvyko ir dabar matome, kad ta diskusija neva įkelta į darbotvarkę ir į ją pakviestas tiksliai viceministras Ž. Tomkus, net ne krašto apsaugos ministras, neva diskusija pristatyti tą mūsų valstybės gynybos stiprinimo ambiciją. Bet mes manome, kad tai visiškai ne diskusija, o monologas, kur mes tiksliai turėsime galimybę užduoti kažkokius klausimus. Ir ką toliau matome? Matome, kad būtent po to monologo krašto apsaugos ministras ateina jau su savo siūlymais dėl visuotinio šaukimo, nesuderinto su mūsų politinėmis partijomis. Todėl frakcijos vardu prašome iš darbotvarkės išbraukti 2-1 klausimą, būtent tą diskusiją, ir vėliau visus teikimus, kuriuos teikia krašto apsaugos ministras, tai 2-2.1 ir iki 2-2.11, iki L. Kasčiūno.

Antra, frakcijos vardu prašome, kad vietoj šio išbraukto klausimo iškviestume Lietuvos Respublikos prezidentūros atstovą, kuris vakar išties paskleidė labai stiprius kaltinimus, kad mūsų valstybėje vėl valstybininkų klanas bando užimti tam tikrus valstybinius svarbius postus, tai išties yra labai didelė grėsmė nacionaliniam saugumui. Apie valstybininkų klaną jau turėjome nacionalinio saugumo ne vieną tyrimą ir manome, kad šie kaltinimai, mesti valstybiniu mastu, privalo būti išgirsti Seime, toliau mes privalome būtent į tuos kaltinimus reaguoti. Būtent dėl to, kad viceministras pakviestas į diskusiją, vietoj to išbraukto klausimo prašau Seimą apsispręsti ir iškviesti prezidentūros atstovą, kuris paaiškintų dėl valstybininkų klano bandymų užimti mūsų svarbias institucijas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ką gi, fiksuojame pageidavimus. Kas dar frakcijos vardu? D. Griškevičius. Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, pirmininke. Noriu paklausti ir pasitarti. Kadangi Etikos ir procedūrų komisija pradėjo svarstymą, ar nebuvo svarstymo metu pažeistos procedūros ir Seimo

statutas dėl Valstybės pažangos strategijos 2050, tai vis dėlto, kadangi dar turime posėdį šeštadienį, frakcijos vardu norime paprašyti pertraukos, kol atsakymas bus gautas dėl statutinės normos. Išbraukti iš darbotvarkės.

PIRMININKAS. Jūs siūlote išbraukti iš darbotvarkės, galite...

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Taip.

PIRMININKAS. Koks numeris?

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Darbotvarkės 2-17 klausimas, man atrodo, projektas Nr. XIVP-2937.

PIRMININKAS. Darbotvarkės 2-17 punktą, taip?

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Taip. 2-18 – mane patikslino.

PIRMININKAS. Ir G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Tai du klausimai. Aš nesu statutinis, atsiprašau, aš neturiu rankose Statuto.

Dėl pirmojo klausimo. Kadangi kvietimas buvo siųstas mano vardu dėl diskusijos šiandien apie visuotinį šaukimą, tai aš noriu priminti, kad originaliame kvietime buvo pasiūlyta išklausti skaičių ir galimybių, koks būtų kelias į priekį. Susirinkimas minus pirmame aukšte arba slaptose pokalbių salėje būtų leides Krašto apsaugos ministerijai pateikti daugiau skaičių ir kai kurios informacijos, kurios galbūt negalima pateikti viešai, tačiau nusprendėme, pasikonsultavę su kitų partijų atstovais, kad platesnė diskusija, kuri būtų girdima ir visuomenei, ir visiems čia susirinkusiems Seimo nariams, šiandien būtų naudingesnė. Tai lygiai tie patys žmonės, kurie būtų pristatę mums diskusiją minus pirmame aukšte, šiandien pristatys iš tribūnos, pateiks skaičius. Jeigu norėsime sužinoti daugiau, ypač kurie yra NSGK nariai, galės su jais susipažinti posėdyje. Tas kvietimas tikrai niekur nedingo, diskusiją tęsime. Tiesiog, manau, į ją įtraukus daugiau žmonių, jina bus naudingesnė.

Dabar dėl prezidentūros atstovo. Siūlyčiau kartu pakviesti žmones, kurie galėtų paaiškinti, kiek žemė yra plokščia, ir į klausimus atsakyti Seime. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Pirmiau buvo ministras Arvydas.

PIRMININKAS. Prašau. A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Atsakysiu. Viceministras iš tikrųjų (jo dalyvavimą galite vadinti diskusija, galite edukacija) bet koku atveju pristato reikalingą informaciją. Manęs atvesdinti į salę nereikia, aš salėje esu ir būsiu. Kartu bus ir kariuomenės atstovai. Jeigu iškils papildomų klausimų, be abejo, kad reikia ir jie turės galimybę į juos atsakyti. Tiesiog akcentuojame, informacija visiems Seimo nariams yra reikalingesnė negu labai siaurai grupei kur nors komitete užsidarius duris.

PIRMININKAS. Prašau. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aš norėčiau sureaguoti į porą momentų. Pirmas momentas dėl siūlymo įtraukti į darbotvarkę Rinkimų kodeksą. Kolegos, atkreipiu dėmesį, kad pagal tą patį Rinkimų kodeksą jo priėmimas negalimas rinkimų kampanijos metu. Taigi ir jo bet koks svarstymas yra absoliučiai beprasmis veiksmas. Jeigu čia yra minčių, kad kažkas bus pakeista dėl Europos Parlamento ir Seimo rinkimų, tai negali būti padaryta, nes rinkimų kampanija yra prasidėjusi. Tie, kurie siūlo, šiaip kovojo, kad terminas būtų dar ilgesnis – vieni metai, tai vieni metai čia jau iki visų rinkimų yra suėję. Dėl to Rinkimų kodekso tikrai prašyčiau neįtraukti.

Paskutinis momentas. Jeigu čia kalbama apie Prezidentą ir prezidentūros atstovus, tai atkreipčiau dėmesį, kad prezidentūros atstovai įgarsina Prezidento poziciją. Jeigu norėtume diskutuoti, tai reikėtų kviesti pirminį šaltinį, tai yra Prezidentą.

PIRMININKAS. A. Mazuronis dėl darbotvarkės?

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas pirmininke, kad galų gale pastebėjote. Kaip aš suprantu, čia tuo pačiu klausimu nori pasisakyti mano kolegės, tai gal tegul jos pasisako ir aš paskutinis dėl darbotvarkės. Dėl darbotvarkės, taip, bet aš paskutinis, nes aš šiek tiek kitu aspektu.

PIRMININKAS. Prašau. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš noriu tam Rinkimų kodekso išmanytojai, kuris tą kodeksą taip parengė, kad Seimas jį taisė iš esmės praėjus kelioms savaitėms po įsigaliojimo. Matyt, kalbant

apie Rinkimų kodeksą, pone Vyšniauskai, reikia pasiskaityti Venecijos komisijos taisykles, o tose taisyklėse kalbama, kad tik tam tikrais atvejais, taip pat kai Rinkimų kodekso ar teisės aktų pakeitimai turės įtakos balsų skaičiavimui, galioja ta metų taisyklė. Jinai nėra absoliuti. O šitie projektai neturi nieko bendro su rinkimų balsų skaičiavimu. Kažkaip užsiimant Rinkimų kodeksu gal reiktų žinoti bent jau tas pamatines tarptautines normas.

PIRMININKAS. Ir A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Dar dėl to paties klausimo stovi D. Šakalienė.

PIRMININKAS. Bet pats anksčiau stovėjai.

A. MAZURONIS (DPF). Ačiū, kad dabar pastebėjote, kad anksčiau stovėjau. Tegu Dovilė pasisako, nes ji dėl to paties klausimo. Aš kitu klausimu.

PIRMININKAS. Prašau. D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš suprantu, kad pastebėti, kokia tvarka žmonės prieina prie mikrofonų, konservatoriams taip pat sunku kaip prisiminti, ką rašo savo laiškuose. Norėčiau priminti, kad buvo kviečiama į pasitarimą ir diskusiją dėl nacionalinio saugumo ir gynybos. Buvo aiškiai parašyta, kad, „siekiant išsamiau aptarti jūsų išsakytus bei galimus papildomus siūlymus ir siekį papildyti parlamentinių partijų nacionalinį susitarimą dėl Lietuvos nacionalinio saugumo ir gynybos, norėčiau jus pakviesti į tam dedikuotą susitikimą. Į jį taip pat bus kviečiami krašto apsaugos ministras, premjerė, Seimo NSGK pirmininkas ir Respublikos Prezidento atstovai. Planuojamas ekspertinis pristatymas su galimais siūlymo variantais.“

Tai galite kaip nors paaiškinti, kaip čia perkelta į plenarinių posėdžių salę „pusvalandžio trukmės“ diskusija, kurios metu viceministras padaro pristatymą, o parlamentinių partijų atstovai gali po 1 minutę užduoti klausimą, yra susijusi su tuo susitikimu, kuris buvo žadėtas? Ieškojome laiko, jį deriname. Kalbant apie partijos vadovybę, pavyzdžiui, aš, kaip partijos vicepirmininkė, buvau į jį deleguota, sutikome dalyvauti. Ir laba diena, atrodo, kad nebereikia to susitikimo! Tai šiuo atveju nesakykite, kad buvo tik pasiūlymas pristatyti skaidres ir kad 1 minutę klausimui užduoti yra tas pats, kas iš tiesų rimtas pokalbis, kaip buvo siūlyta slaptame pasitarimų kambaryje. Taigi, man atrodo, dar viena iliustracija, kad iš tiesų nenorite jūs tartis dėl gynybos ir saugumo problemų. Dėkui.

PIRMININKAS. G. Landsbergis atsakys.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų, stebina mane kaltinimai, kai informacija pateikiama platesniam žmonių ratui platesnėje diskusijoje ir sakoma, kad kažkas nenori diskutuoti. Tai juo labiau, priešingai, nes žmonės, susirinkę penkiese ar septyniese, diskutuoja, ar mes galime diskutuoti Seime, ar mes galime įtraukti ir visuomenę. Ji, beje, turi labai aiškias nuomones ir labai aiškiai pasisako apie tai, kokios krypties jinai nori. Sakykime, aš galiu pasakyti, koks galėtų būti tolesnis kelias. Yra pristatomi skirtingi variantai. Mes galime tuos variantus eiti svarstyti frakcijose, svarstyti partijose, susirinkti vėl į partijų pirmininkų susitikimą ir toliau diskutuoti. Nelabai suprantu, ką mums sugriauna platesnis visuomenės įtraukimas į klausimo sprendimą? Man atrodo, kad priešingai – tiktai padeda.

PIRMININKAS. Ar A. Mazuronis toliau užleis?

A. MAZURONIS (DPF). Tai aš ne šia tema, pirmininke, tai kažkaip...

PIRMININKAS. D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Aš tik Gabrieliui noriu... Gerbiamas Gabrieliau, ištis aš suprantu, ką jūs sakote. Tas jūsų žaidimas žodžiais man irgi yra suprantamas. Bet yra dar vienas labai svarbus dokumentas, kurį partijų pirmininkai jau pasirašę. Ten labai aiškiai yra įvardinta, kad jeigu mes turėsime kitas diskusijas, kurios apima visuotinį šaukimą ir taip toliau, mes, partijų lyderiai, vėl rinksimės, tarsimės. Šiuo metu jūs tai ignoruojate. Tai jūs turbūt suprantate, kad jūs siunčiate žinią, kad tas mūsų sutarimas nebegalioja? Reikia iš jo gal oficialiai išeiti? Ar jūs to siekiate?

PIRMININKAS. Premjerė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ar galėčiau? Tai vis dėlto aš norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kas yra šiandien teikiama. Šiandien yra teikiami šaukimo proceso pokyčiai, kuriais nesprendžiama, kiek žmonių bus šaukiama, ar tai bus visuotinis šaukimas, per kiek laiko prie jo bus prieita. Tai yra tiesiog ta pati procedūra, kuri būtų taikoma ar dabartiniam šaukimo skaičiui, ar didesniai šaukimo

skaičiui, ar visuotiniam šaukimui. Todėl nereikėtų painioti įstatymo projekto, kurį teikia ministras šiandieną, su diskusijomis apie visuotinį šaukimą, kadangi tai yra tas pats įstatymas. Vis tiek tokia pati bus procedūra, tie patys pokyčiai yra reikalingi, koks šaukimas bebūtų. Tai viena.

Dabar kalbant apie diskusiją. Kadangi šitas klausimas apskritai viešojoje erdvėje yra diskutuojamas, labai gerai, kad politinių partijų pirmininkai įsitraukia. Labai svarbu. Labai ačiū. Man atrodo, kad nėra jokios problemos, jeigu bus padarytas ir platesnis pristatymas šiandien Seimo salėje su galimybėmis visiems, ne tik partijų pirmininkams, užduoti klausimus. Vėliau partijų pirmininkai susitarimo formatu puikiai galės tuos dalykus diskutuoti – tiek terminus, tiek finansus, tiek skaičius. Tai jau bus labiau Nacionalinio saugumo strategijos, kuri yra dešimtmetė, parametrai negu to įstatymo, kurį teikia ministras. Labai prašau nedaryti iš šito dalyko problemos. Niekas čia nedaro paskutinės diskusijos ar pirmos diskusijos. Tai yra tikrai vienas proceso epizodas ir visuomenei šiek tiek geriau susipažinti, nes Seimo posėdžių transliacijos yra viešos. Ačiū.

PIRMININKAS. S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (DFVL). Gerbiami kolegos, nežinau, kaip kitur, bet, pavyzdžiui, aš esu suinteresuotas, kad šitą diskusiją girdėtų ir mūsų frakcijos nariai (visi 17), nes reikės sprendimą priimti dėl visuotinio šaukimo čia, Seime: už, prieš ar susilaikyti. Norisi, kad būtų ir šitą diskusiją girdėtų bent jau partijos nariai, kurie nėra Seimo nariai, ir visa visuomenė, ir suprastų, kas yra tas visuotinis šaukimas, kiek tai kainuos, kokios problemos. Aš nematau, kad šitas pristatymas gali kam nors pakenkti. Kam neįdomu, kas nenori, antrą valandą galime eiti gerti kavos. Bet šitas pristatymas nepakeičia partijų pirmininkų susitarimo ir tose diskusijose, jos bus. Kai mes, partijų pirmininkai, įlįsime į rūsį ir gausime slaptą informaciją, kaip ta informacija pasidalinti su frakcijų kolegomis, su partijų bičiuliais?

Aš manau, kad šitas žingsnis yra geras. Kas nenori, gali nedalyvauti. O po šito žingsnio galbūt bus lengviau kalbėti ir mūsų partiniais formatais, nes pirmininkas nėra tas, kuris tik vadovauja partijai. Jis turi rasti kitokius sprendimus, bendruomenės sprendimus, kad būtų galima priimti bendrą sprendimą, konsensumą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dar D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš suprantu, kad čia, matyt, yra pasiruošimas tam tikroms koalicijoms, rinkimų proceso dalis. Tik noriu aiškiai pasakyti – vienas kitam neprieštarauja. Viešas pristatymas, jo metu yra pateikiama informacija visuomenei ir visiems parlamento nariams, tai yra puiku. Tačiau kuomet šioje situacijoje yra pasakoma, kad partijų vadovų diskusija keliama į salę, tikrai nepasakyta, kad bus pristatymas, po kurio mes turėsime tą žadėtą susitikimą. Taigi nereikia šiuo atveju painioti sąvokų. Dėkui.

PIRMININKAS. Atrodo, viską išsiaiškinome. Klausiu, ar kuri nors frakcija vis dėlto reikalauja išbraukti diskusiją? (*Balsai salėje*) Aš klausiu, ar po pasikeitimo nuomonėmis nepasikeitė siūlymas?

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Aš tikrai pakartosiu dar sykį – tik sustiprėjo, dabar dar išgirdus S. Skvernelį, nes nesuprantame, jis priklauso opozicijai ar pozicijai. Bet esmė ta, kad frakcijos vardu prašome išbraukti tuos, kuriuos prašiau, ir pakviesti prezidentūros atstovą paaiškinti dėl valstybininkų klanų keliamų grėsmių.

PIRMININKAS. Prezidentūros atstovo kvietimas – čia atskiras žanras. V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami socialdemokratai, gerbiami valstiečiai, nustokite rūsiuose valdyti valstybę. Jūs tą siūlote Lietuvos žmonėms? Jūs šiaip turite proto, kai siūlote vieną iš svarbiausių Lietuvai klausimų – privalomojo šaukimo klausimą – svarstyti rūsiuose? Nors vienas iš jūsų atliko tą privalomąją tarnybą, čia svarstydami rūsiuose? (*Šurmuly salėje*) Aš manyčiau, jeigu mes norime diskredituoti ir sukompromituoti privalomojo šaukimo idėją, Lietuvos gynybos idėją, taip, geriausia vieta tą daryti rūsiuose. Bet galbūt nedarykime to. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš būsiu taikos balandis. (*Juokas salėje*) Žiūrėkite, išklausykime šiandien Krašto apsaugos ministeriją, ji papasakos mums, kiek kainuotų, per kiek metų, ką reikia padaryti, kad eitume prie privalomo visuotinio šaukimo. Sausio pradžioje galėsime perkelti į siauresnį formatą, jį galėtų koordinuoti NSGK, tas pats komitetas, kuris ko-

ordinavo partijų susitarimą, ir ten daugiau pasikalbėsime apie pozicijas. Tikrai nekurkime čia istorijų, mylime mes visą opoziciją, jūs mylėkite vienas kitą taip, kaip mes jus mylime, ir viskas bus gerai. Gražių jums visiems švenčių!

PIRMININKAS. Dėl darbotvarkės.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų labai keistai jaučiuosi, norėdamas iš tikrųjų pasisakyti dėl darbotvarkės ir daug žemiškesnių klausimų. Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš norėjau tik klustelėti dėl darbotvarkės.

PIRMININKAS. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Ar aš teisingai suprantu? Matydamas keturis nutarimus dėl V. Gapšio mandato naikinimo, aš kaip ir suprasčiau, kad dėl visų nutarimų bus balsuojama vienu slapto balsavimu: gausime visus keturis nutarimus vienu kartu, dėl jų apsisprėsime, nueidami į vieną slaptą balsavimą. Šį rytą aš išgirdau, kad lyg ir planuojama kažkokia kitokia procedūra, jos nebuvu laikomasi, kai vyko apkalta Prezidentui R. Paksui. Tada buvo trys kaltinimai, kiek aš prisimeanu. Visus tris gavo, eidami į vieną balsavimą. Žmonės turėjo apsispręsti dėl atskirų epizodų, nes iš principo visi tie kaltinimai susiję, visi tie nutarimai susiveda į vieną dalyką. Ar aš teisingai suprantu, kad planuojama procedūrą daryti taip: gauname vieną nutarimo projektą, einame į vieną slaptą balsavimą, išreiškiame valią? Jeigu sprendimas, sakykime, balsų trūksta mandatui naikinti, mes sukame dar vieną slapto balsavimo ratelį dėl antro nutarimo. Ir taip tol, kol arba pakaks balsų, arba baigsis visi keturi nutarimai. Ar aš teisingai suprantu? Ir užbėgdamas už akių. Jeigu aš teisingai suprantu, gal jūs galite pasakyti, koku Statuto straipsniu remiantis būtent tokia procedūra yra planuojama, nes, pakartosiu, R. Pakso apkaltos atveju buvo visiškai kita procedūra pagal tą patį galiojantį Statutą ir Statuto straipsniai, reglamentuojantys apkaltos naikinimą, nėra pasikeitę nuo tų laikų? Tai jūs man pasakykite, kas pasikeitė tuos straipsnius interpretuojant ir kodėl yra planuojama taip ištęsti Seimo darbą, nes iš principo viskas yra susiję?

Jeigu vis tiek yra toks planas, kaip aš girdėjau, tai aš frakcijos vardu prašau sujungti visų tų keturių nutarimų balsavimą į vieną slaptą balsavimą, kad į vieną slaptą balsavimą nuėję Seimo nariai gautų keturis nutarimų projektus, užsidarę kabinoje galėtų laisvai apsispręsti, vienas epizodas jam gal atrodys reikšmingesnis, kitas mažiau reikšmingas, tačiau vieno slapto balsavimo metu. Man atrodo, logika ir paties slapto balsavimo idėja tą suponuoja, o ne taip sukti ratelį tol, kol, nežinau, arba užteks balsų, arba kažkas atsitiks. Man kažkaip labai keistai atrodo. Tai jeigu jūs Statuto straipsnį?.. Aš šį rytą skaičiau Statutą labai detalai ir neradau tokios procedūros.

PIRMININKAS. Paaiškinsiu.

A. MAZURONIS (DPF). Paaiškinkite.

PIRMININKAS. Taip. Prie tos problemos mes vakar buvome stabtelėję, skyrėme nemažai laiko, aiškinomės su teisininkais ir Teisės departamento išvada lėmė tai, ką mes turime.

A. MAZURONIS (DPF). Gerbiamas Jurgi!

PIRMININKAS. Tai aš paaiškinsiu. Čia remiamės 242 straipsniu, kur yra pasakyta, kad, pasibaigus asmens pašalinimo iš pareigų arba Seimo nario mandato panaikinimo klausimo svarstymui, dėl kiekvieno konkretaus veiksmo, kuriuo asmuo, kuriam taikoma apkalta, šiuurkščiai pažeidė Konstituciją ir sulaužė duotą priesaiką, ar dėl kiekvieno konkretaus nusikaltimo Seimo Pirmininkas, pavaduotojas pateikia atskirą nutarimo projektą.

A. MAZURONIS (DPF). Gerbiamas Jurgi, galiu sureaguoti? Tai atskiri nutarimai ir yra, ir mes...

PIRMININKAS. Tai dėl to jau jūs...

A. MAZURONIS (DPF). ...per vieną slaptą balsavimą gausime atskirus nutarimus. Gerbiamas Jurgi, aš noriu užbaigti. Palaukite, man atrodo, labai svarbu. (*Balsai salėje*) Baigė. Andriau, nežauk, būk geras, na, elkimės kultūringai. Gerbiamas Jurgi, žiūrėkite. Kas pasikeitė nuo R. Pakso apkaltos laikų? Ar pasikeitė tik teisininkai Teisės departamente, ar pasikeitė reglamentavimas?

PIRMININKAS. Na, jūs jau tą sakėte. Aš atsakysiu.

A. MAZURONIS (DPF). Atsakysiu.

PIRMININKAS. Tai atsakysiu. Tai štai pagal tą cituotą Statuto straipsnį aš parengiau keturis nutarimų projektus. Tikrai niekaip negalima urmu balsuoti už visus keturis nutarimų projektus. Čia to jokiais atvejais mes nedarome ir tenka už kiekvieną nutarimo projektą balsuoti atskirai, bet

ne taip, kaip jūs sakote, kad pirma balsuojame dėl vieno, po to sukame ratą dėl antro, po to dėl trečio ar ketvirto. Jūs gaunate keturis balsavimo biuletenius ir balsuosite dėl kiekvieno nutarimo projekto iš karto

A. MAZURONIS (DPF). Per vieną slaptą balsavimą?

PIRMININKAS. O dėl R. Pakso, kai jūs darote suliginimą. R. Paksas apkaltą patyrė ne dėl padarytų nusikaltimų. Ten buvo tiesiog Konstitucinio Teismo suformuluoti kaltinimai dėl pažeistos priesaikos, sulaužytos priesaikos ir šiurkščiai pažeistos Konstitucijos.

A. MAZURONIS (DPF). Gerbiamas Jurgi, aš nesupratau. Tai slapto balsavimo metu gausime keturis nutarimus ir?..

PIRMININKAS. Taip, gausite keturis biuletenius, pasiimate keturis biuletenius, einate į kabinetą.

A. MAZURONIS (DPF). Labai ačiū, tiek ir norėjau. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Beje, pabrėšiu, kad toks variantas yra palankus apkaltą patiriančiam asmeniui, nes jeigu būtų balsavimas dėl kaltinimų sumos, tai būtų mažiau palanku.

Tai dabar vis dėlto dėl darbotvarkės. Yra siūlymas išbraukti diskusiją, tai yra 2-1 klausimą, ir po to einančius projektus – kompleksinį 2-2 klausimų paketą. Kas pritariate Valstiečių ir žaliųjų frakcijos tokiam siūlymui, balsuojate už.

Balsavo 124: už – 24, prieš – 90, susilaikė 10. Nepritarta.

Buvo D. Griškevičiaus išsakytas frakcijos vardu, matyt, siūlymas išbraukti projektą, kuris darbotvarkėje įrašytas kaip 2-18 pozicijos klausimas, – Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projektą Nr. XIVP-2973(3). Kas pritariate tam siūlymui, balsuojate už.

Balsavo 124: už – 47, prieš – 66, susilaikė 11. Projektas darbotvarkėje lieka.

Buvo A. Širinskienės siūlymas įrašyti į darbotvarkę du Rinkimų kodekso projektus. Tai yra projektą Nr. XIVP-3370, to projekto autorė yra pati A. Širinskienė, bet ji pasiūlė įrašyti ir projektą Nr. XIVP-3397, kurio autoriai yra V. T. Raskevičius ir M. Maldeikis. Aš turiu atsiklausti autorių, ar jie reikalauja, kad projektas būtų įrašytas. Taip, matau, kad jie sutinka su tuo siūlymu. Tai teikiu siūlymą įrašyti minėtus du Rinkimų kodekso pataisų projektus į darbotvarkę. Balsuojame.

Balsavo 122: už – 59, prieš – 52, susilaikė 11. Nepritarta.

Dabar beliko sutarti dėl trijų projektų, kurie nėra įrašyti į sesijos darbų programą, tai yra dėl projekto Nr. XIVP-3396 – Vidaus vandenų transporto kodekso 16² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto, taip pat Švietimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3419 ir Azartinių lošimų įstatymo pataisų projekto Nr. XIVP-3393. Galima bendru sutarimu, kad protokoliniu nutarimu darbų programa papildoma šiais projektais? Niekas neprieštarauja, taip ir sutarėme.

Balsuosime, ar tvirtiname šios dienos darbotvarkę su... Norėjau sakyti, kad su pakeitimais, bet pakeitimų lyg ir nebuvo. Balsuojame dėl darbotvarkės tvirtinimo.

Už – 93, prieš – 1, susilaikė 31. Darbotvarkė patvirtinta.

10.30 val.

Informaciniai pranešimai

Dabar leiskite informuoti apie gautą Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą dėl Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo grąžinimo Lietuvos Respublikos Seimui pakartotinai svarstyti. Gauname galimybę pakartotinai svarstyti ir tai padarysime šiandien vakariniame posėdyje, bus pateikimas.

Baigėme visus organizacinius, įvadinius klausimus.

Seimo nario Vytauto Gapšio apkalta

Pradedame nagrinėti darbotvarkės 2 klausimą – Seimo nario V. Gapšio mandato panaikinimo klausimą. Vadovaudamasis Seimo statuto 241 straipsnio 10 dalimi, Seimo posėdžių sekretoriato vedėją V. Gureckienę skiriu posėdžio sekretore.

Gerbiamieji Seimo nariai, nors neseniai mes čia turėjome apkaltos procesą, bet privalau priminti Seimo statute reglamentuotas apkaltos proceso taisykles. Posėdžio pirmininkas sprendžia procesinius klausimus. Prireikus pirmininkas gali pasiklausti Seimo nuomonės ar prašyti pritarimo savo sprendimams. Seimo nariai gali klausinėti proceso dalyvius tik su posėdžio pirmininko leidimu. Kalbėti dėl bylos esmės ar kitaip bandyti paveikti proceso eigą Seimo nariams neleidiama, tačiau jie gali užprotestuoti posėdžio pirmininko atsisakymą leisti klausinėti ar skubotą sprendimą nutraukti apklausą ir balsavimu jį atmesti. Konstitucinio Teismo išvada bei kiti šio ir kitų teismų sprendimai nesvarstomi ir dėl jų teisėtumo bei pagrįstumo nediskutuojama. Sprendžiant asmens, kuriam taikoma apkalta, konstitucinės atsakomybės klausimą, remiamasi minėtuose sprendimuose nustatytais faktais ir pateikta jų juridine kvalifikacija, o šių klausimų tyrimas neatliekamas. Asmenys – Seimo posėdžio pirmininkas ar advokatas – savo kalbose gali remtis įrodymais, turinčiais reikšmės sprendžiant konstitucinės atsakomybės klausimą. Seimo nariai Seimo nariui, kuriam taikoma apkalta, ar vietoj jo kalbančiam advokatui pateikia klausimus tik posėdžio pirmininkui leidus.

Dabar turėtume sutarti, kad Seimo nariui pasisakyti skiriama 20 minučių. Posėdžio pirmininko ar advokato klausimams Seimo nariui, kuriam taikoma apkalta, skiriama iki 20 minučių, bet čia, manau, tik teoriškai, vargu ar tų klausimų bus. Toliau Seimo narių klausimams Seimo nariui, kuriam taikoma apkalta, – iki 30 minučių ir baigiamajam Seimo nario, kuriam taikoma apkalta, žodžiui – iki 20 minučių. Ar galima dėl to sutarti bendru sutarimu, ar būtų kitokių?.. Nematau kitokių siūlymų dėl trukmių, tai taip ir fiksuojame.

10.33 val.

Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo Jurgio Razmos pranešimas

Pagal Seimo statuto 241 straipsnio 4 dalį perskaitysiu pranešimą, kuriame išdėstoma įsiteisėjusio apkaltinamojo teismo nuosprendžio esmė. Pranešimas bus trumpas, nes visi esate susipažinę su Apeliacinio teismo nuosprendžiu ir Aukščiausiojo Teismo nutarimu. Skelbiu tik trumpą, kaip minėjau, pranešimą, kad pradėdame apkaltos proceso tvarką nagrinėti klausimą dėl Seimo nario mandato panaikinimo Seimo nariui V. Gapšiui. Lietuvos apeliacinis teismas 2023 m. lapkričio 22 d. priėmė nuosprendį, kuriuo už padarytus keturis nusikaltimus V. Gapšys nuteistas pagal du Baudžiamojo kodekso straipsnius: Baudžiamojo kodekso 225 straipsnio „Kyšininkavimas“ 3 dalį ir Baudžiamojo kodekso 226 straipsnio „Prekyba poveikiu“ 4 dalį. Subendrinus paskirtas bausmės, jam paskirta ketverių metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmė, ji šiuo metu atliekama įkalinimo įstaigoje. Seimo nario prašymą sustabdyti bausmės vykdymą Lietuvos Aukščiausiasis Teismas atmetė. V. Gapšiui taip pat atimta teisė penkerius metus būti išrinktam ar paskirtam į visas valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių ar nevyriausybinių organizacijų skiriamas ar renkamas pareigas.

Atsižvelgdamas į nurodytas aplinkybes, kaip minėjau, teikiu keturis Seimo nutarimų projektus, kuriais prašoma panaikinti Seimo nariui V. Gapšiui Seimo nario mandatą. Seimo Teisės departamentas išaiškino, kad pagal Seimo statutą negali būti teikiamas vienas nutarimo projektas dėl visų nusikaltimų sumos, o turi būti atskiri nutarimų projektai dėl kiekvieno nusikaltimo, įvardinto Apeliacinio teismo nuosprendyje. Dėl to, vykstant slaptam balsavimui, kiekvienas balsuoti atėjęs Seimo narys gaus keturis slapto balsavimo biuletenius. Tam, kad kaltinamas Seimo narys netektų mandato, pakanka, kad bent už vieną iš Seimo nutarimų projektų balsuotų ne mažiau kaip 85 Seimo nariai.

Toks trumpas pranešimas. Ir tęsime, kaip numato Statutas. Dabar suteikiu žodį posėdžio sekretorei V. Gureckienei.

V. GURECKIENĖ. Gerbiami Seimo nariai, į apkaltos procesą Seime atvyko Seimo narys V. Gapšys. Seimo narys advokato dalyvavimo nepageidavo.

PIRMININKAS. Vadovaujantis Statuto 241 straipsnio 7 dalimi, žodis dabar suteikiamas asmeniui, kuriam pradėta apkaltos byla, tai yra Seimo nariui V. Gapšiui. Kviečiame į tribūną. Kaip minėjau, pasisakyti skiriama iki 20 minučių.

10.37 val.

Seimo nario Vytauto Gapšio kalba

V. GAPŠYS (*DPF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami parlamentarai, atleiskite, gal nebūs ta kalba visiškai sklandi, turiu pasirašęs tik jos gaires, bet pasistengsiu suspėti per laiką, nesutrukdyti ir kalbėsiu apie keletą dalykų: apie grotas ir laisvę, apie teismus ir interpretacijas bei apie ateitį ir viltį.

Pirmiausia noriu pradėti nuo to, kad aš esu tas pats Vytautas Gapšys, kuris buvo ir iki lapkričio 22 dienos, to teismo posėdžio, kuriame buvo priimtas apkaltinamasis nuosprendis. Stoviu šioje tribūnoje taip pat, kaip stovėdavau ir iki tol. Gal tema skirtinga, bet mintys šviesios, į valstybės priekį žiūrinčios. Visada toje tribūnoje stengdavausi atstovauti rinkėjų interesams ir valstybės interesams. Galvoju, tą patį darėte ir jūs.

Deja, lapkričio 22 dieną buvo priimtas teismo nuosprendis, kuris mane apkaltino ir mane nuteisė dėl mano kalbų, kad aš kalbėjau apie Seimo darbą, kad kalbėjau apie įstatymų projektus. Apie tai aš ir pakalbėsiu. Bet šiandien stoviu prieš jus specialiai nesislėpdamas už kamerų, nesislėpdamas už kompiuterių ar pareiškimų, iškelta galva prieš jus, nes tikiu, kad esu teisus. Ir teisus jaučiuosi ne tik širdyje, bet tą teisumą pabandyčiau pagrįsti ir faktais iš bylos ir kitų teismų bylų, kurios formuoja tam tikrą praktiką.

Žinote, kaip ir sakiau, kalbėsiu ir apie grotas. Taip, fizinė mano laisvė yra apribota atliekant bausmę, todėl aš negaliu atlikti visų dalykų, kuriuos aš norėčiau padaryti gyvenime. Bet tai nereikia, kad tai sustabdo mano vidinę laisvę, mano vidinius įsitikinimus, mano vidines pažiūras. Viduje aš išlieku laisvas, nepaisydamas to, kad tos grotos ir apriboja tam tikrą mano laisvę. Bet stiprių žmonių jokios grotos nesustabdo. Aš jaučiuosi stiprus, stovėdamas prieš jus, nes, kaip ir sakiau, jaučiuosi teisus.

Tam, kad tai galėčiau pagrįsti tam tikrais teisiniais argumentais, turiu prieiti prie teismų ir interpretacijų. Byla tęsėsi daugelį metų. Veiksmai, kuriais esu kaltinamas, buvo 2015–2016 metais. Per tą laiką buvo apklausti šimtai liudytojų, atlikta įvairiausių teismo proceso veiksmų. Vilniaus apygardos teismas kelerius metus nagrinėjo baudžiamąją bylą, apklausė visus liudytojus, kuriuos norėjo, kad būtų apklausti, sudėliojo visą medžiagą, ištyrė visus įrodymus ir, sudėjęs į visumą, priėmė nuosprendį, kuriuo išteisino. Todėl, kad pasakė, kad nusikaltimo nėra padaryta.

Deja, Apeliacinis teismas apie kai kuriuos liudytojų parodymus tiesiog pasakė, kad jie atrodo nereikšmingi, nors kitam teismui atrodė priešingai. Bet, aišku, kartais kam reikia gadinti istoriją faktais? Paprasčiau paimti prokuroro interpretaciją ir pasakyti, tiesiog uždėti galutinę nuosprendžio dalį.

Kodėl taip nutiko? Galiu iš dalies tik spėlioti. Galbūt tai nutiko dėl to, kaip rašo ir V. Hugo viename romane „Paryžiaus katedra“, kur sako, teismo narys buvo kurčias, jisai buvo kurčias fiziškai. Tai nedidelė yda teisėjui, metras Florijanas vis tiek skelbdavo neatšaukiamus ir labai vykusius nuosprendžius. Juk užtenka, kad teisėjas atrodo besilaikęs... o garbingasis teismo narys itin gerai vykdė tą pagrindinę gero teisėjavimo sąlygą, nes jo dėmesio negalėjo blaškyti joks triukšmas. Jis tiesiog negirdėdavo, ką sako nei tas teisiamasis, nei kiti aplinkiniai, jis buvo fiziškai kurčias, bet teisė.

Nesakau, kad ši kartą kolegija buvo fiziškai kurčia, bet kurtumas galbūt pasireiškia kitais aspektais. Vieną iš tų teisėjų buvo prašoma nušalinti proceso metu, ir pagrindas tam, manau, buvo pakankamai stiprus, kad buvo prašoma nušalinti, nes jis pats buvo apklaustas teisėjų korupcijos byloje kaip specialusis liudytojas. Iki mano ausų atėjo ir pokalbių detalių, kurios, kaip sako, buvo to teisėjo pasakytos, bet aš jų nekartosiu, nes, tiesą pasakius, aš negavau iš ikiteisminio tyrimo medžiagos, kur galėčiau pacituoti. O kadangi negaliu pacituoti, nemanau, kad būtų sąžininga sakyti. Bet manau, kad jūsų, Seimo narių, kompetencijai priklauso galimybė patikrinti ir kriminalinės žvalgybos metu surinktą medžiagą. Yra Kriminalinės žvalgybos komisija, kuri galėtų išsireikalauti ir sudėlioti tam tikrus taškus, kad paaiškėtų, ar tikrai viskas tenai buvo teisinga. Bet čia jau galbūt yra kitas procesas, tolesnis. Neabejoju, kad kasacinis teismas – Lietuvos Aukščiausiasis Teismas – šiuo klausimu irgi tars tam tikrą savo žodį.

Bet šiandien turiu nukrypti į dar vieną bylą, į K. Tubio bylą, kurios galutinis ir neskundžiamas dokumentas, procesinis dokumentas, Aukščiausiojo Teismo nutartis septynių teisėjų kolegijos buvo paskelbta lygiai tą pačią dieną, 2023 metų kovo, atsiprašau, lapkričio 22 dieną. Nors ta byla nėra mano byla, bet turiu pacituoti, nes tai yra praktika, kurią formuoja Lietuvos Aukščiausiojo Teismo septynių teisėjų kolegija ir kuri absoliučiai skiriasi nuo to teisinio frankenšteino, kurį sukūrė Apeliacinis teismas.

Taigi, pacituosiu iš pranešimo spaudai, jį išplatino Lietuvos Aukščiausiasis Teismas. Kai kas yra sutrumpinta, tai nėra visiškai pažodžiui, bet nutartis, ją galite pasiskaityti, atitinka tą, ką pats Aukščiausiasis Teismas ir išplatino pranešime spaudai. K. Tubis buvo nuteistas už tai, kad, būdamas Anykščių rajono savivaldybės meru, pasinaudodamas Anykščių rajono savivaldybės mero tarnybine padėtimi ir valdžios atstovo įgaliojimais bei kita tikėtina įtaka ar Anykščių rajono savivaldybės administracijos tarnautojais, savo ir visuomeninio komiteto naudai pareikalavo ir susitarė užmaskuotai priimti 1 tūkst. eurų kyši kaip auką komitetui ir ją priėmė, pažadėjęs paveikti Anykščių rajono savivaldybės administracijos valstybės tarnautojus, kad šie teisėtai veiktų vykdydami įgaliojimus ir skubos tvarka imtųsi veiksmų, kad būtų patikslinti kaltinime nurodyto žemės sklypo kadastriniai duomenys, taip pat kad žemės sklypas būtų priimtas Anykščių rajono savivaldybės žinion. Tai ponas K. Tubis už tai buvo nuteistas. Ir štai kaip pasisako Aukščiausiasis Teismas: „Prekyba poveikiu įstatyme ir teismų praktikoje yra aptarta kaip veika, kuria asmuo įsipareigoja už kyši panaudoti tikėtiną ar tariamą įtaką ir paveikti atitinkamą instituciją, įstaigą, organizaciją ar konkrečius įgaliojimus turinčius asmenis, kad šie priimtų papirkėjui rūpimą tarnybinių sprendimą, atliktų tam tikrus pageidaujamus veiksmus ar, atvirkščiai, nepriimtų nepageidaujamo sprendimo arba neatliktų nepageidaujamų veiksmų.“

Dėl kaltinimo, susijusio su žemės sklypo perėmimu, kolegija pažymėjo, kad teismai skirtingai įvertino dvi situacijas, kurios savo turiniu yra įprastos, normalios ir teisėtos. Viena iš jų – sklypo paėmimas savivaldybės žinion, o kita situacija yra parama komitetui. Nesant įrodymų, kad K. Tubis koku nors būdu stengėsi palengvinti sąlygas R. K. valdomai įmonei sklypą išsinuomoti, ėmėsi veiksmų, kad būtų daroma įtaka būsimos nuomos aukciono procedūroms, lieka neaišku, kaip apskritai galėjo būti veikiami R. K. interesais. Be to, byloje nėra nustatyta, kad dėl kaltinime nurodyto žemės sklypo perėmimo skubos tvarka būtų imtasi išskirtinių veiksmų, nesilaikyta žemės sklypo perėmimo tvarkos, būtų sutrikdyta normali valstybės tarnautojų darbo tvarka ir panašiai. Kolegija pažymėjo, kad byloje nustatyta, jog K. Tubio veiksmai, susiję su žemės sklypo klausimo sprendimu, atitiko įprastų savivaldybės funkcijų įgyvendinimą, o žemės sklypo perėmimo savivaldybės žinion inicijavimas ir galimybė vėliau rengti aukcioną dėl naudojimosi sklypu, nuomos nesudarant, nepažeidžiant jokių... nieko nepažeidžiant, nesudarant jokių sąlygų R. K. įmonės naudai ir nesikišant į aukciono rengimo procedūras, yra pernelyg nutolę nuo nusikalstamo pažado pagal Baudžiamojo kodekso 226 straipsnio 2 dalį. Kolegija taip pat pažymėjo, kad toks veikimas galėtų būti vertinamas kaip korupcinio pobūdžio nusikaltimas tik nustačius ir faktinėmis bylos aplinkybėmis pagrindus, kad K. Tubis reikalavo už tokį veiksmą kokio nors atlygio, manipuliudamas žemės sklypo perėmimo eiga, pagreitindamas ar stabdydamas klausimo sprendimą priklausomai nuo paramos gavimo ar negavimo.

Jūs turėjote progą susipažinti su Apeliacinio teismo nuosprendžiu. Aš galiu dar kartą pasakyti: Apeliacinis teismas nusuko į kitą pusę, į kitą praktikos formavimo dalį. Bet Aukščiausiasis Teismas yra būtent ta institucija, tas Teismas, kuris praktiką formuoja. Aš nesileisiu į kiekvieną epizodą, tam turbūt neturiu ir laiko, bet paminėsiu keletą dalykų. Juo labiau kad salėje yra žmonių, kurie tuos istorinius faktus prisimena. Apie juos, beje, liudijo ir teismuose. Pavyzdžiui, Vilniaus–Utenos kelias. Taip, R. Kurlianskis manęs paklausė. Paklausė vieno dalyko: ar tas projektas bus įtrauktas į Seimo darbotvarkę, ar yra planuojama? Žinote, aš net negalėjau įsivaizduoti tuo metu, kad už tai būsiu teisiamas, kad pasakysiu, ar bus įtrauktas, ar nebus įtrauktas. Juo labiau kad mano atsakymas buvo toks: „Mano žiniomis, turi būti įtrauktas, nes yra koalicijos sutarimas.“

O chronologija buvo tokia. Teismui tai nelabai rūpėjo, bet jūs, kaip politikai, puikiai žinote, kad dažniausiai dėl tam tikrų svarbių visuomenės klausimų veikia koalicinės tarybos. Taigi 2015 metų vasarą koalicinė taryba po ilgų ginčų, įvairiausių komisijų sudarymo buvo susitikusi aptarti,

kaip bus sprendžiamas kelių finansavimo klausimas. Labai girdėta, turbūt šiemet tas pats buvo. Kelių finansavimo klausimai buvo sprendžiami ir toliau. Taigi dabar nepasakysiu tiksliai, birželio ar liepos ten mėnuo buvo, gal rugpjūtis, bet tikrai buvo vasaros metu. Mes susitikę aptarėme, kad viešosios ir privačios partnerystės būdu bus tiesiamas Vilniaus–Utenos kelias, Darbo partijos frakcija nebeprieštaraus tam projektui, bet su sąlyga, kad bus asfaltuojami žvyrkeliai. Turbūt sukėlėme nemažą galvos skausmą tuometiniam premjerui A. Butkevičiui, nes tas susitarimas turėjo taip ir būti įgyvendintas, biudžete turėjo būti rastas finansavimas žvyrkeliams, bet nereikėtų finansavimo iš valstybės biudžeto Vilniaus–Utenos keliui. Visa tai buvo sutarta, buvo išplatinti pranešimai spaudai, pasisakymai, nutarimas dėl Vilniaus–Utenos kelio buvo įtrauktas į Seimo sesijos darbų programą, ta sesijos darbų programa, puikiai žinote, patvirtinama rugsėjį, pirmomis sesijos dienomis, gal po savaitės ar panašiai.

Ir man R. Kurlianskio klausimas buvo užduotas rugsėjo 28 dieną, kai sesijos darbų programoje tas klausimas jau buvo, koalicijos susitarimas buvo, frakcijos komunikacija buvo, viskas buvo sutarta, visi tą žinojo. Tai natūralu, ką aš galėjau atsakyti – taip, aš galvoju, kad bus įtrauktas tas klausimas. Nieko neprašė jis manęs, nei balsuoti už tą klausimą, tiesiog domėjosi, ar tas klausimas bus. Nekalbėjome ir apie jokių kyšių už tai. Na, aš neįsivaizduoju, kas net ir mokėtų kokį nors kyšių už tai, kad sužinotų, ar klausimas bus darbotvarkėje, ar nebus. Taip, buvo politiniai tam tikri niuansai, politiniai, techniniai, gal net galima pavadinti, kad tą nutarimo klausimą buvo suplanuota įtraukti šalia biudžeto. Natūralu, nes yra kelių, žvyrkelių finansavimo klausimas, išsprendžiamas šitas klausimas ir biudžetas išsprendžiamas.

Šitame Seime turbūt to nereikia aiškinti, klausimas vienas su kitu susiejamas ne vienas. Žinote, kai dar kartą R. Kurlianskis buvo pasakęs, man atrodo, kad čia jau viskas techniškai aišku, kad čia jūs svarstysite tą klausimą, natūralu, mano atsakymas – turbūt bus taip, aš dar pasižiūrėsiu, gal kažkur kažkas kažkodėl išbraukė. Bet ne, tas klausimas nebuvo išbrauktas, jis natūralia tvarka, nedarant jokios įtakos jokiems politiniams procesams, buvo ir patvirtintas. Bet aš esu už tai nuteistas. Nors manęs niekada net neklausė, ar aš balsuosiu už tą klausimą. Turbūt ir nereikėjo klausti, buvo pranešimai spaudai dar anksčiau negu mūsų pokalbiai išplatinti, kad frakcija palaikys.

Dar daugiau, projekto svarstymas buvo praėjęs iki tos 28 dienos pokalbio ir frakcija jau buvo balsavusi. Į teismą aš atnešiau frakcijos sprendimų protokolus, kurie yra iki tos rugsėjo 28 dienos, kur frakcija yra apsisprendusi balsuoti ir palaikyti. Aš jau nebežinau, ką aš dar galiu padaryti ir kaip aš dar galiu įrodyti, kad aš esu ne kupranugaris. Šiuo atveju aš padariau viską, ką galima įrodinėjant, ir aš padarysiu dar kartą viską Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme. Tikiuosi, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas laikysis tos suformuotos praktikos.

Yra ir kitų epizodų. Kaip ir minėjau, paimsiu kelis. Vienas iš jų, tarkime, Tujų gatvės sklypas. Kadangi K. Tubio byloje aptartas sklypo klausimas, ir aš pakalbėsiu apie sklypo klausimą. Taip, įsivaizduokite, valstybės įmonė skelbia konkursą nusipirkti tam tikrus nebereikalingus, nebenaudojamus statinius, įrenginius. Ir tose konkurso sąlygose oficialiai yra pridėtas Nacionalinės žemės tarnybos raštas, kuriame sakoma: mes sutinkame, kad žemės sklypas toks, koks yra dabar, tos valstybinės įmonės būtų išnuomojamas naujam tų statinių savininkui. Pusė Vilniaus taip yra pastatyta – kažkas nusiperka statinius, išsinuomoja sklypą, perstato, stadioną panašiai, man atrodo, statė dabar, stadionas, atsiprašau... statė visą miestelį. Natūralu, kad jeigu tau tai yra pridėta kaip dokumentas, visa tai yra formuojama, taip ir įrašoma į sąlygas, aprašoma pritraukiant konkurso dalyvius, kad ten bus galima daugiabučius statyti.

Ir staiga įvykus konkursui, įvykus aukcionui, sumokėtos milijoninės sumos, galiausiai išeina taip, kad pradeda strigti procesas. Kažkodėl Nacionalinė žemės tarnyba nebesilaiko to rašto, kurį buvo įrašiusi. Paklausė, kas čia yra, kodėl nevyksta tie procesai, kurie buvo aprašyti konkurso sąlygose. Paklausiau V. Baltraitienės, kokia yra situacija. Jos atsakymas buvo labai paprastas ir teisingas: jeigu teisės aktai numato, kad taip turi būti, vyks pagal teisės aktus. Įrašytuose pokalbiuose lygiai taip ir atkartojau. R. Kurlianskiui sakau: pasakė, kad vyks pagal teisės aktus. Jeigu teisės aktai tai leidžia, vyks taip. Jeigu to neleidžia, vadinasi, nevyks. Dar pridėjau: aš pasižiūrėjau teismų praktiką. Pagal teismų praktiką irgi turėtų būti taip, kaip jūs sakote, man atrodo, jūs teisūs.

Nežinau, ar daug kyšininkavimu užsiimančių asmenų skaito teismų praktiką ir atsako, kad vyks pagal teisės aktus? Jums spręsti.

Aš manau, kad čia Aukščiausiasis Teismas padarė pagaliau atskirtį. Jis pasakė, kad du teisėti veiksmai: nuolaidos reklaminei kampanijai (jos nepažeidė jokių įstatymų – buvo galima tuo laikotarpiu gauti tas nuolaidas) ir klausimas apie įtraukimą į darbotvarkę ar dar kas kita nėra savaime nusikaltimas. Dviejų teisėtų veikų negalima taip suplakti, nepateikiant kokių nors specialių įrodymų. Todėl aš tikiuosi, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas laikysis savo suformuotos praktikos, nors kartais, suprantu, ir jiems būna sunku. Turbūt šiandien net nereikėtų to nagrinėjimo, jeigu jie būtų tiesiog sustabdę baudmės vykdymą. Deja, Aukščiausiasis Teismas nusprendė kitaip.

Nors pacituosiu kitą jų nutartį. Jos, deja, nėra viešinamos, todėl jas sudėtingiau surasti, bet pavyko, advokatai rado. Štai, cituoju Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartį: „Nuteistasis ir jo gynėjas prašo sustabdyti Kauno apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2013 m. gegužės 3 d. nuosprendžio vykdymą, iki byla bus išnagrinėta kasacinės instancijos teismo posėdyje. Šį prašymą motyvuoja tuo, jog turi šeimą, nepilnametį vaiką, be to, nesislapstė, netrukdyt tyrimui. Pažymi, kad pradėjus vykdyti baudmę bus prarasti darbiniai ir verslo ryšiai, santykiai su vaiku, artimaisiais. Prašymas tenkintinas.“ Kasacinis teismas priėmė kasacinį skundą ir atidėjo baudmės vykdymą. Taip, sutinku, teisė kasaciniam teismui yra jų diskrecija, bet ar tai yra visiškai tokia išimtinė ir negalėjo pritaikyti šį kartą? Pavyzdys – nutartis, kuri rodo, kad nėra tokia išimtinė. Mano argumentai iš esmės buvo identiški šitiems argumentams. Ta kasacinio teismo trijų teisėjų grupė, kuri priima kasacinius skundus, priėmė tokį sprendimą.

Todėl, kalbėdamas apie ateitį ir viltį, sakau: nenoriu jokių išskirtinių sąlygų – noriu tų sąlygų, kurios yra suformuotos kasacinio teismo. Noriu, kad teismai nebijotų taikyti tuos sprendimus, kuriuos taikė iki šiol, tą pačią dieną, kaip Apeliacinis teismas tomis dienomis, kai stabdė bausmių vykdymą.

Dar kartą tik pakartosiu, nes prie kiekvieno klausimo jau nebeisiu: viduje jaučiuosi teisus, tik dėl to ir stoviu čia, prieš jus. Kitaip, jeigu jausčiausi neteisus, būčiau pats atsisakęs mandato. Gyvenime jau esu tai daręs – ne dėl to, kad tada nesijaučiau teisus, bet dėl to, kad buvo tam tikras, galima sakyti, spaudimas prieš rinkimus. Bet šiandien tikrai esu tvirtai nusiteikęs apsiginti kasaciniame teisme. Tikiuosi teisingų Seimo sprendimų, nes kai kurių dalykų atsukti atgal po šiandienos nebebus įmanoma. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami Seimo nariai, dabar galėtų būti užduodami klausimai. Klausimus užduoda posėdžio pirmininkas, tačiau aš neturiu klausimų, neplanuoju užduoti. Tai gi, šita galimybė čia liks tik teorinė.

10.59 val.

Seimo nario Vytauto Gapšio atsakymai į Seimo narių klausimus

Dabar pagal Seimo statutą Seimo nariai Seimo Pirmininko leidimu Seimo nariui V. Gapšiui gali užduoti klausimus. Tam skiriama iki 30 minučių. Seimo nariai čia, kaip suprantu, tam ir yra užsiregistravę.

Pirmasis yra V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Vytautai, tikrai gera ir stipri kalba. Išsakyti argumentai mane iš tikrųjų įtikina, juo labiau kad aš tikrai mačiau, sekiau tą visą procesą. Tai, ką paminėjote, iš tikrųjų didelis absurdas. Nuolaidos ir pokalbiai sugretinti ir padarytas nusikaltimas. Visiškas absurdas. Tikrai netikiu tavo ir visos partijos bendruomenės kaltumu. Apeliaciniame teisme priimtas sprendimas man yra iš esmės nesuvokiamas. Aišku, gaila, kad Seimas nelaukia Aukščiausiojo Teismo sprendimo. Aš tikiuosi, kad jis bus visai kitoks.

Bet mano klausimas yra paprastas. Ar tas priimtas sprendimas yra signalas ir kitiems tavo kolegoms, dabartiniams kolegoms Seime, visiems Seimo nariams, kitiems politikams, kad už diskusijas, priėjimą salėje, pakalbėjimą, paklausimą, ar bus darbotvarkėje klausimas, kaip balsuosite ir visa kita, kad už tokį savo darbo atlikimą... turi būti mažiau aktyvus, mažiau dirbti ir bijoti, nes gali būti apkaltintas tuo, ko iš tikrųjų nėra?

V. GAPŠYS (*DPF*). Aš tikiuosi, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas parodė principinę poziciją ir ta principinė pozicija yra pagrįsta teisiniais argumentais. Padarė K. Tubio byloje atskirtį tarp tų veikų, jas atribojo, kada tai būtų laikoma nusikaltimu, o kada tai nėra laikoma nusikaltimu. Tai būtų visiškai absurdas kiekvienam Seimo nariui kalbantis su savo rinkėjais, su bendruomene, su tais pačiais verslininkais bijoti kiekvieno žodžio, ar pasakęs dėl to proceso, vykstančio parlamente, tu nebūsi apkaltintas, gal tu su tuo verslininku tiesiog esi pažįstamas, kur nors kartu šventėte kokį nors gimtadienį, galbūt apkaltins ne kyšio paėmimu, o piktnaudžiavimu jo naudai ar dar kuo nors. Tai būtų visiškai absurdas.

Taip, demokratinėje visuomenėje ir teisinėje valstybėje mes turime įstatymus ir negalime leisti kyšininkavimo, piktnaudžiavimo, tai yra suprantama, bet negalima padaryti bet kokios veikos dirbtinai kyšininkavimu, piktnaudžiavimu. Kaip ir minėjau, Vilniaus apygardos teismas atskyrė tuos dalykus šiek tiek kitais argumentais negu Lietuvos Aukščiausiasis Teismas. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas turi didesnę galią formuodamas praktiką, bet padarė logišką, teisiškai aiškų atskyrimą. Deja, Apeliacinis teismas, kaip ir sakiau, buvo kurčias, ne fiziškai, bet galbūt kitais argumentais kurčias, to nematė, negirdėjo. Galbūt jie būtų priėmę visiškai kitokį sprendimą, jeigu Lietuvos Aukščiausiasis Teismas būtų keliomis dienomis anksčiau paskelbęs savo sprendimą mano minėtoje byloje. Bet yra taip, kaip yra. Aš tikiuosi, kalbėdamas apie viltį, kad ta praktika, kurią jau suformavo ne trijų Aukščiausiojo Teismo teisėjų kolegija, o septynių teisėjų kolegija, bus ta normali praktika. Seimo nariams, savivaldybių merams nereikės kiekvieną sykį bėgti į kitą gatvės pusę, vos pamačius verslininką ar rinkėją.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Pagrindinė priežastis, kaip visiems ir žinoma, jūs ir šiandien tai įvardijote iš tribūnos, kad jūs derėjotės su žiniasklaidos priemonėmis dėl nuolaidų. Kadangi nesu detalai susipažinęs su bylos detalėmis, norėčiau jūsų paklausti. Ar jums žinomi atvejai, kai kitos partijos ar jų atstovai taip pat derėjosi dėl panašių nuolaidų? Jeigu taip, kokia už tai, jūsų nuomone, turėtų būti jiems atsakomybė? Jeigu taip buvo, kodėl jos nėra? Jeigu tokių atvejų buvo, tai kaip taip atsitiko, gal jūs prašėte didesnių nuolaidų negu kiti?

V. GAPŠYS (*DPF*). Dėl nuolaidų pirmiausia atsakysiu taip. Žinau, kad dėl nuolaidų yra kalbėjusios turbūt visos partijos vienu ar kitu laiku, bet nė vieno nenoriu nusitempti į teisiųjų suolą. To, ką perėjau, manau, užteks mano patirties ir pasakojimų visiems ilgą laikotarpį. Turbūt nelinkėčiau nė vienam to pereiti. Bet galiu pasakyti. Taip, dėl nuolaidų mes kalbėjome, bet kalbėjome iš esmės su pačia LNK, tai yra atstovais, kurie atsakingi už tas nuolaidas. Su R. Kurlianskiu ir ponu D. Mockumi vakarieniavome, buvo tokia kalėdinė vakarienė, užsiminė jie apie situaciją, kalbame, rinkimai. Taip, aš pasakiau, kadangi LNK yra ta kanalų grupė, kuri yra viena didžiausių ir buvo viena didžiausių mūsų reklamos transliuotojų (keisdavosi: kartais TV3 būdavo didesnė, kartais LNK, bet iš principo jie buvo vieni didžiausių), ir kad mes kalbėsime su jūsų atstovais apie tas nuolaidas. Tai yra turbūt normalu, kai tu kalbi su savininkais (ten kartu buvo ir tarybos tos įmonės, juridinio organo), kad apie tai gali kabėtis. Bet kalbėjausi aš su LNK atstovais, net ne su R. Kurlianskiu ir ne su ponu D. Mockumi, dėl nuolaidų sąlygų. Mes buvome suplanavę didžiulį reklaminių paketą, daugiau negu 100 tūkst. eurų vertės, tik LNK apie tai iki galo nežinojo, todėl aš nuvažiavęs pasakiau teisiai šviesiai: žiūrėkite, mes ateisime pas jus su reklaminiu paketu, kuris yra 100 tūkst. eurų (dar šiek tiek daugiau, man atrodo, dabar skaičių nepasakysiu), mes kalbame apie 10 % nuolaidą nuo to 100 tūkst. eurų paketo. Ar tai buvo didelė nuolaida, ar maža? Kartais net parduotuvėje turbūt gali 10 % nusiderėti. Bet žiūrint iš žiniasklaidos prasmės, apygardos teisme buvo liudytojai iš LNK, tai jie pateikė ne vieną pavyzdį, kur kainos buvo žymiai mažesnės, negu mūsų gauta su nuolaida, žymiai mažesnės. Ir galiausiai iš esmės visi, kurie ten dalyvavo, sakė: iš šitos nuolaidos daugiausia uždirbo LNK, nes jie vis tiek gavo užtikrintai didelį reklamos paketą, su nuolaida reklamos transliavimas, kai jau su visa pritaikyta, visa kita, mums išėjo brangiau negu kitiems komerciniams užsakovams. Todėl aš nežinau, kur čia galima rasti dar nusikaltimą? Bet svarbiausia net ir ne tie dalykai, svarbiausia atskyrimas tų dalykų, tai yra kad aš niekada nesiejau kažkokio paklausimo dėl žemės sklypo, dėl darbotvarkės, dėl kitų klausimų, nie-

kada niekur nesiečiau, kad tai yra daroma tik dėl to, kad aš gaunu kažkokią nuolaidą Darbo partijos reklamai. Apie tai absoliučiai niekada nebuvo jokios kalbos ir jokio susiejimo.

PIRMININKAS. Toliau klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Galime suprasti jūsų nuoskaudą ir tokio atpirkimo ožio būseną, kada mes čia ne kartą esame girdėję, kad panašūs tokie veiksmai, dėl ko jūs esate nuteistas, dėl įtakos žiniasklaidai... Sakykite, ar žinote nors vieną partiją, kuri, pavyzdžiui, nėra dalyvavusi tokiame procese? Ar galite įvardinti? Mes čia gi visi viską žinome maždaug, jaučiame, kas čia ką žada, kas čia kaip elgiasi, bet yra kitas dalykas. Jeigu jūs ir neįvardintumėte, ar tokių partijų yra, ar ne, bet žmonės tikrai palaiko jūsų tos trijulės uždarymą, tai vienareikšmiška, nes ilgai buvo laukta tokių aukų kaip jūs. Ilgai buvo laukta. Bet jūsų atvejis yra išskirtinis iš tos trejybės. Sakykite, o ką mes turime padaryti, kad grąžintume pasitikėjimą teisingumo sistema Lietuvoje? Ką padaryti? Ar dabar prašyti, kad neimtų kyšių žiniasklaidai, ar ką mes turime kartu padaryti, nes kitaip neįmanoma? Ačiū.

V. GAPŠYS (*DPF*). Sudėtingas klausimas, kuris turbūt peržengė net šitos apkaltos procesą, bet labai teisingas. Žinote, aš nenoriu čia badyti pirštais, kas kokias nuolaidas gavo, ir toje byloje buvo net minėta, kur ten kokios partijos buvo sekamos, kur kas buvo ir panašiai, bet, žinote, tie, kurie mane pažįsta, aš viduje, širdyje nesu tas žmogus, aš kartais suprantu, kad man tenka sunkesnę naštą panešti negu kai kuriems kitiems, bet aš dėl to nesijaudinu. Aš matau priekyje šviesą, priekyje pozityvą ir su tuo pozityvu stengiuosi gyventi. Tai tikrai į teisiųjų suolą nenoriu nė vieno iš jūsų čia tempti, nei vienos partijos, nei kitos, tai yra ne mano darbas. Ir kas aš toks, kad teisčiau kitus? Bet dar svarbesnis jūsų klausimas yra apie tai, ką mes turime padaryti. Nekaltinu ir visuomenės. Visuomenei buvo sudarytas lūkestis, kad byla turi baigtis taip. Ir tas lūkestis yra sudaromas visuomenei pučiant tą burbulą, tai pačiai teisėsaugai darant spaudos konferencijas, pristatant viską kaip jau įvykusį faktą ir faktiškai išspręstą bylą. Jeigu teisėjai staiga nukrypsta kažkur nuo teisėsaugos pateikto plano, tada jie, atrodo, tampa korumpuoti, nors jie galbūt išnagrino tą bylą nuoširdžiai, teisingai, pažodžiui – taip, kaip ir reikalauja įstatymas. Tai yra, deja, toks visuomenės lūkestis. Bet teisinėje valstybėje su visuomene reikia kalbėti ir žiūrėti.

Aš manau, prieš kelias dienas nutiko dar vienas teisinis precedentas, kuris, gali būti, pradės keisti ir mūsų teisėsaugos institucijos požiūrį, kaip tai pristatyti. Garsioji greitųjų testų byla – *Narbutas prieš Lietuvą*. Viena jos dalis jau nukeliavo į Europos Žmogaus Teisių Teismą ir Europos Žmogaus Teisių Teismas atkreipė dėmesį ir į komunikavimą apie tai, kaip jo atžvilgiu buvo komunikuojama, ir pripažino kaip pažeidimą tam tikrų asmenų komunikaciją. Atkreipė dėmesį ir dar svarbesnį dalyką – kad įstatymai ne tik paraižui turi būti vykdomi, bet turi būti vykdomi ir protingai. Pagal mūsų įstatymus asmuo gali būti sulaikytas 48 valandoms. Ponas buvo sulaikytas, rodos, 33 valandas, bet Europos Žmogaus Teisių Teismas pasakė, kad įstatymo pažeidimas gali būti ir tas, kad net per tas 33 valandas nesugebėjo kreiptis į teismą dėl tolesnio jo sulaikymo ir Lietuvos teisėsaugos institucijos nepateikė jokių rimtų argumentų, kodėl to nepadarė. Tai parodė, kad, nepaisant, kad yra formalus 48 valandų terminas, tai nereiškia, kad 48 valandoms žmogų turi sulaikyti. Tu turi padaryti visus veiksmus kaip įmanoma greičiau ir kreiptis į teismą, ir spręsti tuos klausimus.

Dar daugiau ten yra pasisakymų – šviežia byla, švieži dalykai. Bet principas yra toks, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas parodė, kad kartais net formalus įstatymų laikymasis yra nepakankamas, kad mes turime žiūrėti į žmogų ne su išankstiniu nuteisimu. Pasisakyta ir dėl Prezidento komentaro, ir dėl sveikatos, rodos, ministrų pasisakymų, ir dar kažko buvo ten, ir dėl viso kito. Tai rodo, kad mes turime vadovautis ir protingumo principais, jie teisinėje valstybėje kartais yra žymiai svarbiau už formą. Tuos dalykus mes turime daryti. Kai mes pradėsime vadovautis ir mes pradėsime komunikuoti, žiniasklaida pradės kalbėti ir žiūrėti į visumą ir į protingumo principą, aš manau, tada ir visuomenėje įvyks lūžis. Bet visada, aišku, išliks tokių, kurie nori, kad V. Gapšys pabūtų už tų grotų, ką aš dabar, tiesą sakant, ir dariau, jau netgi atlikau tam tikrą dalį baismės. Bet, kaip ir sakau visiems tiems, kurie nori to fizinio mano pabuvimo už grotų, – jūs gal suvaržote mano fizinę laisvę, bet mano vidaus, mano vidinės laisvės tikrai tai nesuvaržys.

PIRMININKAS. V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Na, tikrai nėra pati maloniausia situacija mums, Seimo nariams, ir čia nėra nei džiaugsmo, nei piktdžiugos. Kalbame apie Seimo reputaciją. Iš jūsų kalbos mane nemaloniai nuteikė jūsų, kaip teisininko, atsiliepimas apie Apeliacinį teismą. Mano manymu, buvo ir menkinamas tas sprendimas, ir patys teisėjai vadinami iš dalies neįgaliais, kurtumo problemų, klausos problemų turinčiais. Nemanyčiau, kad Seimo narys turėtų ginčyti, iš Seimo tribūnos laikyti abejotinu sprendimą teismo, susidedančio iš trijų teisėjų.

Užjaučiu jus asmeniškai ir jūsų šeimą – tikrai ne patys lengviausi laikai. Bet, Vytautai, ar jūs nemanote vis dėlto, kad jūs mus galėtumėte išlaisvinti ir, saugodamas ir Seimo reputaciją, ir įvaizdį, vis dėlto neleisti mums šiandien balsuoti dėl jūsų, o pats pateiktumėte pareiškimą garbingai, tiesiog žinodamas, kad įvyko taip, kaip įvyko, yra tokia klaida? Nors jūs ir jaučiatės teisingai, bet jaustumės visi geriau, nes tikrai nejauku.

V. GAPŠYS (DPF). Pirmiausia neišleidinėju nė vieno ir tikrai nevadinau neįgaliau. Toks žodis net nebuvo pavartotas. Noriu į tai atkreipti dėmesį. Kalbėjau apie kurtumą iš V. Hugo knygos „Paryžiaus katedra“. Ten yra pavaizduotas, kaip žinote, literatūrinis kūrinys, kuris reiškia ne tik kurtumą šiuo atveju, – tai parodo visos sistemos negebėjimą išgirsti tuos žmones. Jeigu jūs perskaitytumėte kūrinį, pamatytumėte, kokia komiška situacija ten susidarė. Kai buvo sakoma viena, teisėjas girdėjo, tiksliau, negirdėjo, o susigalvojo automatiškai sau atsakymą kitą. Ir tai jokių būdu ne įžaidimas – tai parodymas sistemos, kad yra kur taisyti.

Tai šiuo atveju aš nesiginčysiu dėl tų teisėjų, visa kita. Bet neužmirškite – lygiai taip pat Vilniaus apygardos teismo trijų teisėjų kolegija priėmė visiškai kitokį sprendimą, Apeliacinio teismo pakeitė tą sprendimą, ir aš esu tas, kuris jau parašė kasacinį skundą, jį Lietuvos Aukščiausiasis Teismas priėmė nagrinėti. Todėl ginčyti to sprendimo argumentus aš turiu absoliučią teisę kaip ir asmuo. Ir tą darau.

Seimas šiuo atveju, suprantu, atsidūrė tokioje padėtyje, kai jūs turėsite eiti prie urnų. Ir tai yra normali procedūra. Ar aš turėčiau ką nors išlaisvinti? Jeigu aš jausčiausi kaltas ir negalėčiau pažiūrėti jums į akis, aš jau seniai būčiau parašęs prašymą atsistatydinti ir prieš jus tribūnoje tikrai nestovėčiau. Bet aš tikrai norėjau ir savo vaikams, ir sau pačiam, ir visiems kitiems, kurie žiūri ir stebi, dar kartą pasakyti – aš jaučiuosi teisingai, pateikti jums argumentus. Aš kalbėjau ir apie bylos medžiagą, detales. Tuos argumentus, jeigu norite, galime ginčyti salėje, kiek man čia tik leis būti, galiu kiekvieną jums rodyti. Tą darysiu ir teisme.

Bet, deja, į tą teisinę procedūrą, toks mūsų Statutas, tokia mūsų Konstitucija, yra įtraukiamas ir Seimas. Ir normalu, kad įtraukiamas, ir gerai, kad įtraukiamas, nes gali būti, kad kitos progos tiek sukelti diskusijų ir pakalbėti, ar tikrai viskas yra gerai, ar visos mūsų procedūros tikrai yra normalios, galime ir neturėti. Aš manau, kad parlamentas yra būtent ta vieta, kur mes turime kalbėti: turiu teisę ir aš kalbėti, ir jūs kalbėti, ir kiti kalbėti, nes tai yra parlamento, tai yra demokratijos irgi tam tikra esmė. Kad vieną dieną priimtas vienoks sprendimas, kitą dieną kitoks, visuomenei sukelia lygiai taip pat tam tikrų abejonių, tik vieni jas gal garsiau išsako, kiti ne taip garsiai išsako. Ir čia net nereikia užsidėti sau kažkokios gėdos, nė vienam iš jūsų nereikia, jūs tikrai neturite nieko gėdytis, jūs atliekate savo darbą. Lygiai taip pat ir aš atlieku savo darbą, todėl čia ne gėdos klausimas, o gero darbo atlikimo klausimas, sąžiningo darbo atlikimo klausimas. Tai yra žymiai svarbiau.

PIRMININKAS. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Gerbiamas Vytautai, ar kiekvienam Lietuvos piliečiui savo pažiūrų įgarsinimas ir vidinės laisvės nesutramdymas dabar bus kriminalas ir baudžiamoji atsakomybė?

V. GAPŠYS (DPF). Aš tikiuosi, kad ne. Nuoširdžiai viliuosi, kad mūsų teisinė sistema turi pakankamai stiprų stuburą, teisinės valstybės suvokimą. Ir net nepaisant to, kad aš kritikuojau ar ginčiju vieną ar kitą teismų sprendimą, mes turime sistemą, kur eina instancija po instancijas ir priima tuos sprendimus. Nutinka ir taip, kad vienu instancijų sprendimus kartais pakeičia kitų instancijų sprendimai, ir galiausiai nutinka taip, kad mes keliaujame į Aukščiausiąjį Teismą.

Dabar Seimas yra sudaręs galimybę tam tikrais atvejais ir individualų konstitucinį skundą išnaudoti, yra galimybės išeiti net ir už mūsų teismų ribų ir keliauti į Europos Žmogaus Teisių

Teismą. Ir aš turiu tą viltį, mano kalba baigiasi ne kuo nors kaltinant, ne ką nors smerkiant, bet kalbant apie viltį, kad mes laikysimės tų teismų sprendimų, tos praktikos, kuri jau yra priimta, kuri jau yra suformuota tam tikrų teismų, Europos Žmogaus Teisių Teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, ir priimsime teisėtus ir teisingus sprendimus taip, kaip reikalauja mūsų įstatymai.

Aš neprašiau jokių išimčių, neprašiau jokių lengvatų, kad teisme kas nors būtų kitaip. Aš visą procesą vadovaujuosi mūsų įstatymais. Aš visuose proceso posėdžiuose stengiausi dalyvauti, nors kai kuriuose galėjau ir nedalyvauti, nes tiesiog įstatymai tai man leido, bet ašėjau gyvai ir rodžiau. Rodžiau ten, kur reikia atkreipti dėmesį, kur yra neatitikimų, kur yra klaidų, kur yra chronologinių ir loginių neatitikimų. Kiekvieną tą dariau ir darysiu tiek, kiek galėsiu, kiek leidžia procesas, ir Aukščiausiąjame Teisme.

Aš tikiuosi, kad tiek man, tiek kitiems politikams pavyks sukurti tokią teisinę valstybę, kurioje nereikės bijoti, jeigu tu nedarai nusikaltimų, nereikės bijoti, jeigu tu esi teisingas ir kalbi, ir diskutuoji, kas yra demokratijos pagrindas. Baimės valstybė jau nebe demokratinė valstybė, nors etiketę galima užsiklijuoti kokią nori. Jau pereinama į autoritarizmą ir totalitarizmą. Aš netikiu, kad šiandien Lietuvoje taip būtų, ir aš nenoriu, kad taip atsitiktų ir ateityje.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs tikrai patyręs politikas. Panašu, kad lyg ir bandote nuoširdžiai kalbėti. Aš čia nenoriu jūsų daugiau niekuo kaltinti, daugiau, negu apkaltino teismas, bet noriu kaip politikas politiko paklausti. Ar jums atrodo, kad teisinė valstybė yra tada, kai stambus koncernas, valdantis, ko gero, įtakingiausią Lietuvos žiniasklaidos priemonę, suteikdamas kokių 50 tūkst. eurų nuolaidą, kaip šiuo atveju buvo suteikta Darbo partijai, gali užsitikrinti šimtamilijoninius projektus, ar tai būtų Vilnius–Utena, ar tai būtų greitųjų kreditų įstatymas, kuris nešė reklamos transliuotojams, mano žiniomis, apie 56–60 mln. eurų per metus, ar tai būtų energetikos projektai, kaip Ignalinos atominė elektrinė, ar tai būtų sveikatos priežiūros šimtamilijoniniai projektai? Ar jūs manote, kad teisinė valstybė gali būti tada, kai tu, kaip politikas, arba paklusti tam koncernui už nuolaidą, arba nepaklusti ir tada tampa persekiojamas tų pačių jo valdomų žiniasklaidos priemonių ir turi bijoti? Aš noriu jūsų paklausti iš jūsų patirties: ką galime padaryti Lietuvos politikoje, kad apsaugotume nuo tokių pusiau kriminalinių koncernų įtakos ir apsaugotume politikus ir visuomenę?

V. GAPŠYS (DPF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų klausimas iš dalies siejasi ir su kitų kolegų klausimais, ką mes galime padaryti. Man džiugu, kad jūs klausiate. Manau, kad kažkiek ir padarėme, galbūt šiuo atveju ir išsprendėme iš dalies sutvarkydami tam tikras lobizmo įstatymo nuostatas, kai tu gali tiesiog užregistruoti tuos susitikimus. Aš ne vieną turėjau šią kadenciją ir registruodavau net tada, kai formaliai įstatymas to nereikalauja, tiesiog parodydamas, kad aš susitinku su lobistais, kalbu ta ir ta tema. Buvau turbūt vienintelis Seimo narys, net pasiūlymą komitete parašęs, kad parengtas pagal lobistų pateiktą projektą, ne visai tokį, kokį jie pateikė, bet pataisyta pagal mano nuomonę.

Baimė valstybėje niekada nėra gerai. Baimė neturi būti valstybės varomasis variklis. Bet baimės neturi būti nei tiems, kurie kritikuoja vieną ar kitą koncerną, kaip gal jūs jaučiatės, bet lygiai taip pat neturi baimės būti tais atvejais, kai aš einu ir atlieku savo darbą, kad aš būsiu kuo nors apkaltintas, nors aš to nepadariau. Šiuo atveju baimės neturi būti nei vienoje, nei kitoje lygybės pusėje.

Taip, mes turime balansuoti. Aš visiškai sutinku, kad gali būti rizikos, gali būti kai kurių dalykų, kurie yra neleistini, bet aš galiu pasakyti: tikrai nepadariau nieko išimtinio, išskirtinio „MG Baltic“ koncernui dėl Vilniaus–Utenos kelio. Jokio klausimo Seime nebuvo, nei kas tą kelią statys. Teikė ir čia esantys Seimo nariai pataisas, pasiūlymus. Aš pats, beje, buvau tas, kuris koalicijoje sumažino maksimaliai leistiną sumą, nes išsiaiškinau su teisininkais, kad teisinių išlaidų dalis ten galėtų būti per didelė. Buvo labai ilgos diskusijos, kiek tas kelias galėtų kainuoti ir kiek jisai turėtų būti. Nedaryti tuo metu, aš manau, buvo klaida, nes šiandien mes, žiūrėdami į to kelio remontą ir galvos skausmą šiandieninės koalicijos, iš kitos pusės, kad jį reikia suremontuoti ir jis visas yra nesuremontuotas... Ir tai nutiko dėl baimės, baimės po to politikų prisiliesti prie to projekto, nes jis tapo tiesiog toksiškas. Nepaisant to, kad, kiek žinau, tuometinė Seimo Pirmininkė

L. Grauzinienė prokurorų paklausė: ar bent vienas iš tų teisės aktų, apie kuriuos kalbama byloje, turėtų būti naikinamas, atšaukiamas ar yra priimtas pažeidžiant kokias nors procedūras? Ir atsakymas buvo – ne, nėra nė vieno, visi galioja, visi yra teisėti. Dar daugiau, apie visus net kalbėta Teisėkūros pagrindų įstatymo pagrindu, kas gali būti, ir mano kai kurie atvejai, mano pasiūlymai buvo mažesni, negu buvo kitų siūlymai, tarkime, dėl įsigaliojimo datų ir panašiai.

Todėl aš galiu pasakyti, aš nepataikavau jokiame koncerno, nei „MG Baltic“ tuo metu vadintam, nei kitam, bet aš niekada nebijojau su visais kalbėti ir pasakyti, kad jeigu turite kokią nors poziciją, sakykite tą poziciją, žiūrime, ar jina yra pagrįsta, ar yra valstybei naudinga ta pozicija. Dažnai būdavo, kad ta pozicija nebūdavo naudinga, na, tas pats sumažinimas, manau, PPP konkurso apimties lėšų 20 mln. litų vargu ar gali būti pavadintas naudingas. Bet šiuo atveju mes neturime bijoti, mes neturime sukurti tokios visuomenės, kurioje yra baimė. Visiškai sutinku, kad jeigu žiniasklaida naudoja savo įtaką kur nors menkindama ką nors, tai irgi yra neteisėta, tai irgi yra baimės kūrimas, demokratinėje valstybėje to negalima daryti, bet lygiai taip pat negalima sukurti baimės, kai kalbiesi su verslininkų, visuomenės atstovais ar dar su kuo nors, kad tu turi kiekvieną sykį sekti, ar pasakęs, kad klausimas bus darbotvarkėje, tu nepadarei nusikaltimo. Taip irgi neturėtų būti.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų jūs padarėte tam tikrą įtaką vien dalyvaudamas su konkrečia įmone ir nutraukdamas Utenos kelio projektą į tam tikrą vietą. Bet klausimas ne apie tai. Vis dėlto aš norėčiau paklausti. Vis tiek jūs esate politikas ir jeigu, tarkime... Suprantu, kad norite paversti, vadinasi, Seimą teismu, tai niekas nekvestionuoja jūsų noro ir galimybės gintis teismuose, bet kaip jūs galvojate, ką turėtų daryti Seimo narys, skaitydamas tokią nutartį? Lietuvos apeliacinis teismas 2023 m. lapkričio 22 d. nuosprendžiu... V. Gapšį kaltu padarius nusikalstamą veiklą, numatytą Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 225 straipsnio „Kyšininkavimas“ 3 dalyje. Ir dėl kyšio, daugiau kaip 15 tūkst. eurų paramos VŠĮ „Meno ir sporto projektai“, paskyrė jam laisvės atėmimo bausmę ketveriems metams. Tai iš tikrųjų, ar jūs manote, kad būtų teisinga vėlgi tarp V. Gapšio ir teismo dėti lygybės ženklą šiuo atveju, nes iš tikrųjų Lietuvoje valdžios yra atskirtos? Teismai sau, Seimas sau ir vykdomoji valdžia sau. Iš tikrųjų pasirinkimas menkas. Ar nemanote, kad tokiu savo buvimu čia jūs apskritai dar padidinate nepasitikėjimą tarp tų institucijų ar apskritai tarp žmonių ir visų institucijų? Ačiū.

V. GAPŠYS (DPF). Mes šiandien dalyvaujame konstitucinėje procedūroje, tai yra ne V. Gapšio sugalvota procedūra, o sugalvota procedūra Konstitucijos tėvų, Seimo statuto autorių. Ta procedūra, neužsidėkite sau stigmą, yra normali procedūra, kuri yra aptarta teisės aktuose, kurią turi pereiti ir kuri turi būti įgyvendinta. Dėl nuolaidų, dėl paramos organizacijoms, žinote, galėčiau atsakyti taip: paskaitykite visą bylos medžiagą ir pažiūrėkite, kiek nuolaidų, kiek politikų ir kiek paramų kokioms organizacijoms iš kokių politikų gavo. Tada paklauskite savęs vieno dalyko, skaitydami tą nuosprendį: kodėl tikrai V. Gapšys čia šiandien tribūnoje kalba apie tai? Bet aš, kaip ir sakiau, aš netempiu nė vieno į šitą tribūną, į apkaltos procedūrą dėl to, kad aš žinau, kad mano atžvilgiu buvo pasirinktas ne tas teisinis interpretavimas. Apygardos teismas tai įrodė, tikiuosi, ir Lietuvos Aukščiausiasis Teismas įrodys. Bet jūs, kaip Seimo narys, jeigu norite tikrai būti sąžiningas įmesdamas tą balsavimo, paskaitykite visą medžiagą, o prie jūsų aš asmeniškai prieisiu ir pasakysiu, kokių dar ten buvo politikų, kurie gavo į kokias organizacijas kokios paramos. (Plojimai)

PIRMININKAS. Kaip tik sukako 30 minučių. Klausimus baigėme. Dabar galite pasakyti baigiamąją kalbą. Jai numatyta iki 20 minučių, gali būti trumpesnė.

11.30 val.

Seimo nario Vytauto Gapšio baigiamasis žodis

V. GAPŠYS (DPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, bus labai trumpa kalba. Iš tikrųjų noriu dar kartą padėkoti, kad galėjau pasisakyti iš šios tribūnos. Tai nebuvo taip akivaizdu iš pat pradžių, prieš kelias savaites, ar aš galėsiu čia stovėti prieš jus ir išsakyti tuos argumentus. Džiauguosi dėl to ir tikrai dar kartą noriu paraginti Seimą – nebijokite, tai nėra koks nors išimtinis pro-

cesas, kad jūs negalite priimti sprendimo. Seimo nario mandatas yra laisvas ir jūs turite teisę priimti tokį sprendimą, kokiį, manote, yra sąžininga priimti. Šiuo atveju negalima uždėti Seimui kažkokių suvaržymų, pančių ar grotų, kad jūs neturite teisės vienaip ar kitaip balsuoti. Jūs turite tą teisę. Ir jūs išliksite tikrais Seimo, tautos atstovais tik tuo atveju, jeigu jūs ta teise naudositės sąžiningai. Ačiū jums už galimybę pasisakyti.

PIRMININKAS. Dėkoju Seimo nariui. (*Plojimai*)

11.31 val.

Seimo narių diskusija

Dabar pagal Seimo statuto 107 straipsnį diskutuosime tokia tvarka. Žodis suteikiamas Seimo nariams už ir prieš ir ne daugiau kaip po keturis. Matome, kad yra užsirašę penki Seimo nariai.

Pradėsime pasisakymus iš eilės. Pirmoji – A. Širinskienė. Pasisakymai iš tribūnos.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Mieli kolegos, aš pradėsiu I. Šimonytės rytiniais žodžiais. Ji sakė, kad dėl Prezidento veiksmų jai yra ir apmaudu, ir skaudu, ir gėda. Aš greičiausiai tą patį galėčiau pasakyti apie apkaltas apskritai Seime, kad yra ir apmaudu, ir skaudu, ir gėda. Nes kai turėjome apkaltą, kai pirmadienio rytą buvo P. Gražulio apkalta, turėjome pilnas kolegų konservatorių tribūnas, skambėjo audringos kalbos apie tai, kaip yra blogai paspaustas P. Gražulio mygtukas.

Dabar aš posėdžių salėje matau 8, 10, 11 konservatorių ir nė vienos audringos kalbos apie tai, kaip yra blogai politinė korupcija Lietuvoje ir kokia yra susiklosčiusi apmaudi situacija. Vienintelis V. Semeška užsirašė, ir tai dar klausdamas sugebėjo pasakyti, kad pati situacija nėra pati maloniausia. Tai man labai apmaudu, kad mes negirdime frakcijų lyderių kalbų. Kur dingo jūsų lyderiai? Kur dingo E. Gentvilas, kalbėjęs labai audringai P. Gražulio byloje? Kur dingo A. Vyšniauskas? Kur dingo G. Landsbergis? Kur dingo jūsų frakcijų lyderiai, kurie labai aiškiai Seimui pasakytų, kad jūs nepalaikote politinės korupcijos ir labai raginate visus Seimo narius, kaip ir raginate dėl P. Gražulio apkaltos, balsuoti už apkaltą? Kažkodėl aš šitų kalbų negirdžiu. Netgi tie, kurie balsavote už P. Gražulio apkaltą, jau dabar vaikštote salėje ir sakote, kad kalėdinė dvasia atsirado, ir kadangi yra kalėdinė dvasia, tai nesinori balsuoti. Kaip yra dėl tų dvejopų standartų, kuriuos mes dabar visai Lietuvai demonstruojame ir dėl kurių yra, I. Šimonytės žodžiais tariant, ir apmaudu, ir skaudu, ir gėda?

Aš suprantu, kad ponas V. Gapšys tą savo kalbą baigė, matyt, atsakydamas kolegai E. Pupiniui, įvardindamas tuos Seimo narius, kuriuos jis gali privačiai pasakyti, kurie taip pat, kaip ir jis, lankėsi „MG Baltic“ koncerne ir labai lojaliai, kaip ponas G. Landsbergis, nešė programas suderinti prieš rinkimus. Arba kaip kolega L. Kasčiūnas bandė vos ne prekiauti I. Degutienės balsais. Čia, matyt, yra tas šuo pakastas, kai P. Gražulio mygtukas buvo labai svarbu, baisu, kad reikėjo nuo pavasario kalbėti apie tai, kaip yra blogai, kad Seimo narys, net ne dėl įstatymo balsuodamas, bet dėl darbų programos, paspaudė mygtuką, to niekas nepamatė, bet buvo nuspėta iš veiksmų visumos. O čia turime Seimo nario veiksmus. Ir ne tik derinimą, kaip bandoma pristatyti, įvairių klausimų su žiniasklaidos priemonėmis, ir nuolaidas, bet ir tam tikrus reikalavimus, ir pinigų, paskui pervedamus į viešąsias įstaigas. Tai tų veiksmų buvo daugiau, dėl ko dabar ir yra tie keturi Seimo nutarimai. Tai nebuvo tiksliai toks, atrodytų, kaip bandoma pristatyti, nekaltas galimų nuolaidų derinimas.

Tai aš tikrai labai raginu konservatorių, Liberalų sąjūdžio lyderius, Laisvės partijos lyderius pasisakyti salėje, duoti tą aiškų signalą ir savo frakcijų, partijų nariams, kad jūs nepritariate politinei korupcijai, ir kartu pakviesti visą Seimą balsuoti už apkaltą. Tikrai mes, kolegos, labai juokingai atrodysime, kai P. Gražulis su savo mygtuku bus išmestas, o mes kažkodėl visi būsime pasakę, kad politinė korupcija Lietuvoje yra gerai. Tai, nepaisant tos kalėdinės dvasios, kuri tikrai niekada nekviečia meluoti sau ir rinkėjams, aš vis dėlto siūlau tikrai pasisakyti partijų, frakcijų lyderiams. Posėdžio pirmininkas galėtų visus konservatorius pakviesti į salę, nes tikrai yra keista kalbėti pustuštėje salėje, kai pasižiūri į tribūnas. Į šitą klausimą pasižiūrėkime taip pat rimtai, kaip rimtai žiūrėjote, kolegos, į tą P. Gražulio mygtuką.

PIRMININKAS. E. Gentvilas – dėl vedimo tvarkos.

E. GENTVILAS (*LSF*). Taip. Buvo paminėta mano pavardė ir beveik reikalaujama, kad aš pasisakyčiau. Neprievartaukite. Aš jūsų neprašau kiekvienu klausimu šnekėti, gerbiamoji kolege. Mano nuomonė yra tokia... Aš galėčiau ją išplėtoti, gaišinti visų laiką. Mano nuomonė – akivaizdi, aš balsuosiu už mandato atėmimą kolegai V. Gapšiui. Žiūrėdamas gerbiamam kolegai į akis, aš tą pasakau ir pripažįstu. O prašau manęs negainioti kaip piemens: eik, Gentvilai, kalbėk.

PIRMININKAS. Kalbės A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui. Aš frakcijos vardu. 7 minutes man galima, taip?

PIRMININKAS. Galima, bet būsimė dėkingi, jeigu kalbėsite trumpiau.

A. MAZURONIS (*DPF*). Ar tai gali nulemti jūsų balsavimą? Taip ar taip? Pagalvosiu.

Gerbiami kolegos, labai dėkui. Išties išklausiau, įdėmiai klausiau A. Širinskienės kalbą ir tuos ugingus pasisakymus apie politinę korupciją. Man iš tiesų labai keista, kad A. Širinskienė šiuo atveju labai piktinasi nesutikimu su Apeliacinio teismo sprendimu arba jo kvestionavimu ir tai traktuoja kaip visiškai nederamą politikų elgesį, kaip ir, beje, kai kurie kiti kolegos iš dešinės pusės. Tačiau ir tie patys kolegos iš dešinės pusės, ir ta pati A. Širinskienė prieš 2 dienas puikiai čia, iš šios tribūnos, kvestionavo Konstitucinio Teismo sprendimą, visiškai nematydami jokios problemos dėl to. Tie patys kolegos puikiai patys dalyvavo vertinant pirmos instancijos teismo sprendimą, ko, mano nuomone, nebuvo galima daryti.

Aš norėčiau pakalbėti apskritai apie politikų pasisakymus šioje byloje. Jie, mano nuomone, labai aiškiai rodo ir atskleidžia tai, kad šioje byloje yra labai didelė politikos dedamoji ir labai mažas teisės dedamoji. Čia, gerbiami kolegos, aš norėčiau pacituoti poniją S. Rudėnaitę, kuri po antros instancijos teismo sprendimo... Labai keista, kad po pirmos instancijos teismo sprendimo ji taip nepasisakė. Po antros instancijos teismo sprendimo apie politikų pasisakymus pasisakė taip, kad tai yra neteisėtas bandymas paveikti teismą, kad politikų ar visuomenės nuomonė nėra tas kelias, kaip reikėtų priimti teismo sprendimą. Iš dalies plačiąja prasme tai gali būti vadinama korupcija. Na, ji taip pasakė. Kažkaip labai keista, kad ji to nepasakė po pirmos instancijos teismo sprendimo ir po to, kai visi tie teisuoliai ant inkvizicijos laužo puolė deginti teisėjus, kurie priėmė išteisinamąjį nuosprendį.

Tačiau po tokio ponios S. Rudėnaitės sprendimo mūsų aukščiausias ir gražiausias šalies politikas išėjo su savo pasisakymu. Jis labai aiškiai pasakė, kad jis nevertins teismų sprendimo, bet padėjo kablelį ir po kablelio pasakė, kad „daugelis žmonių galų gale patikėjo teisingumo buvimu mūsų šalyje“. Gerbiami kolegos, taip pasisakė žmogus, kuris suvokia, kad teisminis procesas šioje byloje dar nėra baigtas.

Nepaisant to, kad turime įsiteisėjusį teismo nuosprendį, teisminis procesas nėra baigtas, Aukščiausiojo Teismo teisėjai vis dar nagrinėja kasacinį skundą. O žmogus, kuris šitaip pasisakė ir kuris nusiuntė šitą žinutę, yra ne kas kitas kaip Lietuvos Respublikos Prezidentas. Jis dalyvauja Aukščiausiojo Teismo teisėjų tolesniuose karjeros vingiuose, gali nuspręsti, ar teiks, ar neteiks vieną ar kitą teisėją į Konstitucinį Teismą, gali nuspręsti, ar teiks, ar neteiks vieną ar kitą teisėją į Žmogaus Teisių Teismą, į Bendrąjį Teismą, į Teisingumo Teismą, į kokius nors kitus tarptautinius teismus. Jūs man atsakykite: kokį signalą po tokio pasisakymo aukščiausias ir gražiausias valstybės politikas siunčia teismams, kurie nagrinės šitą skundą? Ar nėra politinės dedamosios šioje byloje? Gerbiamas Semeška, ne mes vertiname teismų sprendimus, Prezidentas vertina teismų sprendimus. Kažkodėl po pirmosios instancijos teismo sprendimo jis neišėjo su tokiais pamąstymais. Su tokiais pamąstymais jis išėjo po antro teismo sprendimo, kai dar trečias turi ateiti. Ar tai yra logiška ir normalu? Ne, tai yra absurdas. Teisinėje valstybėje, vakarietiškoje valstybėje taip būti negali. Bet taip yra. Ir visi tyli, ir visiems gerai.

Apie bausmės adekvatumą noriu pakalbėti. Kolegos, ketveri su puse metų už tai, kad buvo tartasi dėl nuolaidų, už tai, kad buvo atliekamas rinkimų štabo vadovo darbas, tas, kurį jis turėjo atlikti, kurį visų rinkimų štabų vadai atlieka, visų politinių partijų, visų, kurios čia sėdi ir kurios nėra išrinktos, visų partijų rinkimų štabų vadai atliko tą darbą, faktiškai visų partijų vadai susitikinėjo, visi darė tą patį, nėra visiškai jokios išskirtinės veiklos, nėra jokių pinigų, nėra jokio atly-

gio, nėra nieko. Yra frazės byloje: pritariamai linktelėjo, pritariamai krenkštelėjo, tokios formulės. Ir priimtas sprendimas – ketveri su puse metų realios laisvės atėmimo bausmės. Jūs man pasakykite, kiek išvardinsite pedofilų, seksualinės prievartos atvejų, žudikų, prievartautojų, recidyvistų, kurie gavo tokias bausmes, tokio lygio bausmes? Ar mes galime prilyginti tam, apie ką mes šiandieną šnekame, tiems nusikaltimams, kai lygtinai gauna, prieš vaikus seksualinę prievartą taiko ir laisvėje vaikšto! Ar čia yra normalu ir adekvatu?

Kolegos, atsikvošėkime, apie ką mes kalbame? Galų gale teismo procesas dar nėra pasibaigęs, Aukščiausiasis Teismas dar nėra pasisakęs, o mes šiandien, nesant galutinio teismo sprendimo, priimame verdiktą ir prisiimame sau teisę sakyti, ar žmogus kaltas, ar nekaltas, teismus ar neteismus. Aš jūsų klausiu. Kas atsitiks, jeigu šiandien panaikinsime mandatą, o Aukščiausiasis Teismas po 9 mėnesių, po metų, po pusantro metų, dar kada nors, po šešerių metų pasakys, kad pirmosios instancijos teismas buvo teismus, reikia išteisinti? Kas atsitiks tada? Kas galų gale atsitiks tada, jei teisėjas, kuris priėmė šiuos sprendimus... Noriu pasakyti dar vieną labai svarbų dalyką. Matau, kad mažėja laiko, bet, kolegos, teisėjas, kuris priėmė, pats buvo specialusis liudytojas korupcinio pobūdžio byloje. Aš esu pasirašęs pasakymus, kaip Aukščiausiojo Teismo teisėjai, buvę Aukščiausiojo Teismo teisėjai pasisako, kad specialiojo liudytojo statusas gali būti naudojamas kaip šantažo įrankis, ypač prieš teisėjus, iki kurių kadencijos pabaigos yra likusios kelios savaitės. Šis teisėjas išeina į pensiją gruodžio 31 dieną. Ar jis buvo laisvas, ar nelaisvas priimti savo sprendimus? Aš galiu tik užduoti klausimus. Galbūt jis vakare atsisėdęs galvojo, ką vakarienei valgyti, ar kotletą, ar žuvį, o galbūt sprendė kitą dilemą, ar ką nors pasodinti, ar atsisėsti pačiam. Ar negalėjo taip atsitikti? Aš nežinau. Tai yra klausimas, į kurį atsakymo turbūt nėra ir niekada nebus. Bet abejonių dėl teisėjo nešališkumo gali būti.

Ir pabaigai (tikiuosi, nenutrauksite, gerbiamas Jurgi, 1 minute viršysiu) visiems šiems teisuo-liams ir inkvizicijos šalininkams noriu papasakoti paprastą istoriją apie V. Čerčilį. V. Čerčilis vyko į radijo laidą skaityti pranešimą tautai. Išlipdamas iš taksi taksistui sako: palauk 45 minutes, po 45 minučių grįšiu, parveši mane atgal. Taksistas, pažiūrėjęs į V. Čerčilį ir nepažinęs jo, sako: negaliu laukti 45 minučių, turiu važiuoti namo, ministras pirmininkas V. Čerčilis skaitys kreipimąsi į tautą, privalau jo paklausti. V. Čerčilis, be galo apsidžiaugęs ir patenkintas dėl tokio taksisto požiūrio, nusprendė sumokėti jam trigubai, nei priklausė, už atvežimą. Taip ir padarė. Taksistas, pasižiūrėjęs į užmokestį, pasižiūrėjęs į V. Čerčilį ir vėl jo nepažinęs, sako: žinai, *chernia* tas V. Čerčilis, už tokį atlygį palauksiu tavęs čia 45 minutes. Kolegos, kai jūs šokate ant teisulių ir inkvizicijos laužo, bandydami įsiteikti tautai, tai tautos daliai, kuri šiandien reikalauja kraujo, kuri reikalauja kalėjimo, kuri reikalauja pasmerkti žmogų nepasibaigus teismo sprendimui, prisiminkite, kad tai yra trumpalaikė šlovė. Tai nepadės nei Seimo rinkimuose, tai nepadės nei savivaldybės rinkimuose, galų gale toks požiūris nepadės nei Prezidento rinkimuose, jeigu mes galvojame. Ir už 5 minučių tie žmonės (juos iliustruoja tas taksistas, kuris į V. Čerčilį taip dvejopai pažiūrėjo) ir į jus pažiūrės dvejopai, atsiradus kitam menkiausiam teisingumo šaukliui, jus degins ant to paties inkvizicijos laužo, ant kurio šiandien jūs deginate, mano nuomone, nekaltus žmones.

Gerbiami kolegos, jūs turite teisę šiandien atimti iš mūsų mandatą, tai yra jūsų rankose, jūs turite teisę tai padaryti, bet jūs niekada neatimsite iš mūsų tikėjimo, kad mes esame nekalti. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Toliau kalbės V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Taip, yra ir kitas anekdotas. Sako, yra klausimas: kur lengviausia pavogti? Vieni sako: lengviausia pavogti iš kelių, nes juos asfaltuoja, ten gali centimetru sumažinti, niekas nepastebės. Sako: ne, yra lengviau pavogti statybose – plytų nesuskaičiuosi. Nesakysiu likusios kitos dalies, pasakysiu, kai svarstysime Informacinių išteklių įstatymo priėmimą. Jeigu norite, pasakysiu. Čia palinkėjimas šiam Seimui, kuris nori atiduoti galimybę į privačias rankas rūpintis ir mūsų informacinėmis sistemomis. Sakoma: ne, visgi keliai ir statybos ne tas, o informacinės technologijos – čia nepamatuosi, kokių programų kiek sukūrei, kokią naudą davė ir kiek į jas reikia įdėti, kad palaikytumei. Saugokime savo sritis.

Štai šiandien, išklauses V. Gapšio ir Darbo partijos, aš bandau suprasti jų gynybos strategiją. Man atrodo, ponas V. Gapšys (ir tai tikrai labai gaila) bando įtikinti mus – visą Seimą ir Lietuvą,

kad politinio veikimo logika, arba schema, kada tu už nuolaidas arba už kyšius tari esi su stambiais lobistais arba korporacijomis dėl jiems naudingų sprendimų, yra normalu. Taip, iš pažiūros normalu yra Vilnius–Utena kelią sutvarkyti viešojo intereso požiūriu. Mano klausimas: ar ponas V. Gapšys kalbėjosi su Lietuvos piliečiais, kurie važinėja tuo Vilniaus–Utenos keliu, ar kalbėjosi su kitomis įmonėmis, kurios norėtų konkuruoti dėl tų konkursų? Ne, „MG Baltic“ tikslas pagal kelio Vilnius–Utena projektą buvo šiek tiek kitas, kad tas projektas atitektų būtent šiam koncertui. Dėl to ir buvo kuriama platesnė koalicija – ir iš Darbo partijos, ir iš kitų partijų. Ir tikslas buvo tą projektą gauti sau už nedidelę nuolaidą televizijos eteriui.

Lygiai toks pats jų tikslas buvo bendras. Aš čia noriu pakviesti ypač tą progresyviąją Darbo partijos dalį (jų tikrai yra, yra žmonių, kurie eis už juos balsuoti) suprasti, kad šito koncerno strategija buvo ilgalaikė. Tai patvirtino Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvada. Jų pagrindiniai tikslai buvo sukurti tokią įtakos sistemą, kad politinės institucijos, politikai, valstybės įstaigos paklustų šio koncerno valiai. Kaip vieną iš priemonių jie naudojo savo valdomos LNK grupės žiniasklaidos priemones, per kurias būtent ir buvo daroma subtili įtaka, pavyzdžiui, siūlomos viešinimo paslaugos: gal jums reikia kokios pagalbos, įskaitant ir politinę reklamą, mainais į koncertui reikalingų sprendimų priėmimą? Čia esmė. Šiandien Darbo partijos atstovai mus bando įtikinti, kad toks santykis su verslu yra normalus. Aš vis dėlto manyčiau, kad tai yra nusikaltimas, ką pasakė ir teismas. Jeigu toks santykis bus normalus, mes galime galbūt nelaimėti rinkimų, nes LNK ir ponas D. Mockus mažiau kvies į laidas, bet mes galime prarasti valstybę. Ponui A. Mazuronui svarbu laimėti šiuos rinkimus, o Seimo užduotis, man atrodo, – išsaugoti mūsų valstybę, demokratiją, teisinę sistemą. Teisės viršenybė nėra tada, kai yra susitariama su D. Mockumi dėl konkursų ir dėl įstatymų, teisės viršenybė tada, kai verslas gali skaidriai dalyvauti viešųjų pirkimų konkurse ir jį laimėti. Čia yra teisės viršenybė.

Pone, kai mes sumenkiname korupcijos pavojingumą, kai sakome, štai, pedofilų neteisėta ir panašiai, tai yra ir kita korupcijos pusė, tai yra kai iš Lietuvos emigruoja jauni žmonės dėl to, kad korumpuoti politikai susitaria dėl keliolikos tūkstančių eurų nuolaidų. Yra kita pusė, kai dėl greitųjų kreditų buvo daugybė savižudybių, nes žmonės, tūkstančiai žmonių pateko į skolų ratą, prarado viso savo gyvenimo santaupas, turtą, o štai buvo koncernas, kuris už keliolikos tūkstančių nuolaidą norėjo užsitikrinti paramą, kad ta praktika tęstųsi ir toliau. Vienintelis, kas man yra nesuprantama šitame procese ir apie ką tikrai turime pagalvoti, kodėl nebuvo teisiami pagrindiniai šitos schemos užsakovai ir naudos gavėjai? Tai čia, pone Gapšy, aš manau, galėtų būti neteisinga, kai vykdytojai, nors ir būdami politikais, yra nuteisiami, o užsakovai ne tik nuteisiami, bet ir dar stato mūsų karinius miestelius. Čia turime apie ką pagalvoti.

Tikrai prašyčiau kurti kitokią Lietuvą, kurioje valdytų išrinkti žmonės ir išrinkti Tautos atstovai, kur nereikėtų kišti mūsų į D. Mockaus kišenę, kur nebijotume, kad, jeigu nepaklusime, apie mus bus sumontuoti kokie nors reportažai arba iškreiptos žinios ir galbūt dėl to nelaimėsime rinkimų, bet išsaugosime savo šalį.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Skaitysiu, nes pažiūrų ir nuomonės įgarsinimas Lietuvoje gali būti kriminalizuotas, kaip R. Žemaitaičio, kitų, nors anksčiau buvo interpretuojama, kad politikas plačiau ir giliau gali išreikšti savo nuomonę.

Gerbiamieji, V. Gapšys žinomas kaip geras žmogus, jį pažįstu nuo 2008 metų kadencijos. Vytautas stropus, darbštus perfekcionistas, kurį apgavo ir pakišo su reklaminėmis nuolaidomis ir kitais kaltinimais, „patvarkė“ galimai sovietinių laikų mentaliteto teisėjai, kurie vargu ar suvokė, kad jau gyvename žiauriame kapitalizme, kur reikia derėtis dėl kainų ir nuolaidų, kur išdūrinėja vienas kitą kiekviename žingsnyje. Čia toks išgyvenimo būdas, kai ne visada surasi teisybę. V. Gapšys pervertino savo juridinius sugebėjimus prieš kapitalizmo vilkus ir sovietinius įpročius. Net ir patys teisėjai buvo pakliuvę į galimai kriminalines pinkles – kam nepasitaiko? V. Gapšys buvo daug kam pavojingas žvelgiant į ateities perspektyvas, kišo nosį ten, kur kai kam netiko, nepatiko. Daug kam trukdo Darbo partijos nemirtingumas – muša ir užmušti negali.

Gerbiamieji, reikia keisti liūdną vaizdelį į vaizdą, kur matysis gerovė, sąžinė ir darna. Einaime kartu su V. Gapšiu be pykčio ir keršto.

PIRMININKAS. Pasisako V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kalbant apie politinę korupciją ir prekybą poveikiu, vienareikšmiškai noriu pasakyti: tai būtent ir buvo priežastis, kodėl žengiau politikos keliu, nes tai yra ne tik netoleruotina, bet tai yra mūsų sisteminė valstybės žaizda, kuri yra pavirtusi į piktybinį naviką ir net išsiplėtojusi po visas mažąsias savivaldybes. Faktus mes girdime iki šiol ir gydome iki šiol. Ir tų receptų dar iki šiol nerandame.

Šiandien mes kalbame ne apie vieną Seimo narį, bet apie mūsų institucijos ir tautos išrinktųjų reputaciją. Kalbame, žiūrėdami į savo vaikus, į savo motinas, tėvus, ir klausiamo: ar galime mes šiandien menkinti savo valstybę, menkinti savo teisinę sistemą, menkinti savo darbą dirbančius teisėjus, ginčyti, laikyti abejotinais jų sprendimus? Juk ne mes vertiname, bet vertina teismai, ar buvo tam tikras nusikaltimas. Tikrai negalvojau, jokiame košmariškame sapne net negalėjau susapnuoti, kad šiandien klausinėsiu įkalinto, kalinčio Seimo nario, nuteisto už politinę korupciją.

Taip, teisminis procesas nėra baigtas, bet nuosprendis yra įsiteisėjęs. Mūsų pareiga, gerbiant teismų sistemą, teisinę valstybę, instituciją, priimti tokius sprendimus, kurie nekeltų jokių dvejojų ir abejonių tiems žmonėms, kurie gerbia mus, kurie mus renka. Todėl, mieli kolegos ir gerbiama Agnė, tik dar kartą noriu patvirtinti, kad politinė korupcija Tėvynės sąjungoje nėra toleruojama. Man daugiau abejonių kelia jūsų asmeniškai sprendimai, kai jums Konstitucinio Teismo sprendimas dėl pono P. Gražulio buvo toks netinkamas, kad jūs lyg advokatė gynėte jį būtent iš šios Seimo salės.

Kolegos, nėra lengva diena, nėra mūsų instituciją puošianti diena. Šiandien turime sau viduje atsakyti, ar mes gerbiame savo teisinę sistemą ir valstybę ir kovojame už tinkamą Seimo reputaciją, Seimo įvaizdį. Todėl kviečiu visus ramiai atlikti savo pareigą ir leisti Seimo nariui atlikti savo bausmę. O jeigu Aukščiausiasis Teismas nuspręs kitaip, gerbsime ir tą sprendimą. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Prieš nutarimų projektus – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Na, iš tikrųjų atėjęs į šią tribūną prisiminiau tokią patarlę: juokiasi puodas, kad katilas juodas. Šitoje situacijoje būtent taip ir yra. Vienas kolega labai gerai paaiškino, kiek paramos gavo konservatoriai, socdemai ir kiti. Taip pat puikiai žinome iš Seime veikusių komisijų, kiek ėjo, prašė nuolaidų. Ir gavo tų nuolaidų, ir visa kita. Bet, žinoma, yra politikų, kurie jaučiasi neliečiamieji. Jie žino, kad jie gali juoktis, gali nubauti už tai, ko nepadarė, ir jų tai nelies. Bet turbūt reikia suprasti, kad anksčiau ar vėliau tam viskam ateis galas.

Iš tikrųjų yra kita situacija – ar žmonės pasitiki teismų sprendimais? Jau matome, kuo pavirto Konstitucinis Teismas. Dėl to, ką jis daro, žmonės dar labiau juo nepasitiki. Gerai, nubaudėme P. Gražulį už tai, ko nepadarė, ką galimai galėjo padaryti, bet nėra įrodymų. Seime atsirado 86 Seimo nariai, kurie paspaudė už tai, ko nepadarė ir ko nėra. Bet tokia galia ir teisingumas, ir jausis... tie, kurie tą teisingumą vykdo.

Tik turbūt nori nenori prisimeni komisiją, į kurią buvo atėjęs buvęs prokuroras. Jisai pasakojo, kaip teisingumui yra laužomas stuburas: kaip teisėjams tas stuburas laužomas, kaip prokurorams laužomas, kaip kitiems yra laužomas. Ir dabar, kai paaiškėjo iš kolegų pasisakymų, kokia situacija yra teisėjų, kurie priėmė tą sprendimą, kaip jiems galėjo būti sulaužytas tas stuburas, galiu pasakyti tik viena: tai, ką liudijo ir pasakojo buvęs prokuroras, kaip tas stuburas laužomas, tęsiasi mūsų šalyje toliau. Kad ir ką politikai priimtų, ką nubalsuotų, kokį veiksmą padarytų, tautos neįtikins, kad politikai nebelaužo teisingumo stuburo. Taip, ir po šio balsavimo mes taip pat pamatysime, kokia yra situacija, greitai pamatysime ir visas kitas situacijas, kaip sukuriamos bylos, kai bylos baigiasi prieš rinkimus, kaip metamas šešėlis. Visa tai tęsiasi. Niekas nesustojo, tai tęsiasi toliau. Bet gerai, kad anksčiau ar vėliau tam ateis galas. Tai to ir belieka laukti.

PIRMININKAS. Kalbės A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Čia šiandien buvo išsakyta daug dalykų, bet aš noriu reaguoti į pirmą pasisakymą, kuris buvo išsakytas, ir priekaištus valdančiajai daugumai, kad jų frakcijų seniūnai nediskutuoja, nepasisako ir panašiai. Galiu labai paprastai paaiškinti. Mes nediskutuojame, nes nėra dėl ko diskutuoti. Yra teismo sprendimas, mes nekvestionuojame jokių teismo sprendimų. Ir šiandien, mano nuomone, Seimas turi atlikti labai techninį veiksmą – panaikinti Seimo nario mandatą.

Politinė korupcija yra tikrai didžiulis blogis, jį mes smerkiame, dėl jo neturime jokių abejonių. Gerbiame tiek prokuratūrą, tiek teismus, jų sprendimus. Šiandien, manau, teisingumas triumfuos, tai yra Seimo nario mandatas bus panaikintas.

Mes frakcijoje šiandien, kaip ir kiekvieną rytą, apsitarėme. Nebuvo išsakyta jokia kitokia nuomonė. Dėl to aš tikiu ir neabejoju, kad apskritai ne tik mūsų frakcijos, bet visos valdančiosios daugumos kolegos palaikys šią apkaltą ir mandatas bus panaikintas.

Ir paskutinė remarka kolegai, kuris šiandien irgi režė tikrai stiprią kalbą apie tas nuolaidas. Pasakymas, kad visos partijos eina, derasi dėl nuolaidų, atleiskite, kolegos, taip nėra. Kadangi dešimt metų buvau atsakingas už mūsų partijos sąskaitas ir kitus dalykus, dėl nuolaidų nesiderama, nes visos nuolaidos yra deklaruotos VRK, jos priklauso ir nuo kiekio, ir kitų dalykų. (*Balsai salėje*) Nėra taip daroma ir tokios praktikos nėra. Tai, kad galbūt pas jus buvo taip taikoma, yra jūsų problema ir neperkelkite to dalyko kitoms partijoms. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ir šį pasisakymų žanrą užbaigs D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Iš tiesų tęsiasi veidmainystės spektakliai. Ką tik prieš mane kalbėjęs kolega dar sykį tą patvirtino. Bet tikrai nemanau, kad reikia abejoti teismo sprendimu. Teismo sprendimais mes čia niekuomet neabejojame ir šįkart, manau, neabejosime.

Bet man per daug buvo, per daug garbės buvo toje garbingoje kompanijoje skaisčiųjų šventuolių, kurie čia išsakė savo kalbas, dėl to aš perėjau į kitą pusę. Ir noriu pasisakyti – ne tiek dėl V. Gapšio, kurį tikrai žinau kaip dorą, gerą politiką, kuris tikrai sąžiningai dirba. Visi čia tą patvirtino, kad turime kolegą, apie kurį asmeniškai niekas čia tikrai neturi blogo žodžio pasakyti. Tačiau vienas išminčius pasakė, kad visi nusikaltimai vykdomi tada, kai dorieji žmonės tyli. Manau, kad tie, kurie nesijaučia dalyvaujant šioje kompanijoje, turėtų ką pasakyti, ypač jeigu jie niekuomet nepirko žiniasklaidos priemonių, jiems nemokėjo už tai, kad patylėtų kartais arba kad pagarbintų, arba kad išplautų tavo mundurą. Na, jeigu jie nemokėjo, tai turi ką šiandien pasakyti broliams, plunksnos broliams.

Lygiai taip pat aš manau, kad čia šiandien teisėjai, kurie stebi šį mūsų posėdį, galvoja: ot, mes dabar Seimui pakisome kiaulę, žiūrėsime, ką jie dabar darys! Tarsi čia vienintelis atvejis. Mes gi girdime, ką šneka teisėjai, mes gi girdime, ką šneka prokurorai, mes žinome, ką jie šneka, bet tauta tai to nežino. Ir mes dabar jaučiame, kad dabar jie – aha, o kodėl kito čia neatsiuntėte mums, nes iš čia dažniausiai patenka žmonės į teismus ir į įvairius tyrimus. Iš čia patenka. Kai mums dabar reikia lyginti kolegą P. Gražulį, kurį mes čia ką tik dabar nuteisėme, be abejo, lyginti neįmanoma vieno mygtuko tariamo paspaudimo su tuo, ką dabar teismas priteisė. Aš sutinku su V. Bako mintimis, kad iš tiesų per pigiai buvo čia galbūt parduoti tie brangūs projektai, tiek kelių, tiek sveikatos. Gal per pigiai. Gal buvo galima ir daugiau pasiderėti, bet tai čia yra juokas pro ašaras.

Aš matau dar vieną dalyką. Šitas visas procesas vyksta... Ne čia yra jo užsakovai ir organizatoriai. Yra asmenys, kurie organizuoja visa tai, stebi ir trina rankas. Pagaliau jūs dabar pamatysite, jeigu jau mes sutvarkėme P. Gražulį, tai visi kiti dabar stosite į eilę, be jokių abejonių. Ateis ir jūsų dabar visų eilė, nes dabar jau netgi sunku lyginti bet kokį kitą nusikaltimą, sunku lyginti. Visi čia... Jeigu tu patekai tenai, vadinasi, tu iš karto, broleli, esi kaltas.

Negi reikia patekti į kalėjimą mūsų kolegai, kad mes dabar visi čia pradėtume po truputėlį mąstyti, kas čia darosi? Kodėl nė vieno kito, kuris čia taip pat dalyvavo tuose pirkimuose, ypač iš šitos pusės užsakovų šitos bylos, kodėl nė vieno nėra net jokiam įtariamųjų sąrašė? Kodėl? Tauta, be abejo, laukia kraujo. Ji seniai laukia ir dabar trina rankas. Jeigu dabar mes netikėtai čia išlaisvinsime, tai visi supranta, oi, čia bus daug švilpimo. Bet aš turiu pasidėjęs knygą vienos advokatės, ji išėjo į pensiją ir parašė knygą apie teismus, kaip jinai apie juos galvoja. Visiems reikėtų paskaityti, kad tikrai atėjo metas pradėti abejoti, ar kartais irgi nereikėtų pasitarti su teisėjais apie jų sąžinę, kaip jie ramiai žiūri, kai pamato, kad atsiuntė atpirkimo ožį, o visi kiti lieka ramūs. Reikėtų apie tai pagalvoti. Manau, kad aš į balsavimą neisiu todėl, kad aš žinau, kad jau tie balsai seniai numatyti, ir aš nenoriu būti tarp tų įtariamųjų, ar jis ten balsavo už, ar prieš. Aš pasakiau savo nuomonę, bet aš ten neisiu, kad nebūtų jokių man įtarimų. Ačiū, kolegos. Linkiu visiems taip pat pagalvoti. Sėkmės.

PIRMININKAS. L. Girskienė, matau, dėl vedimo tvarkos nori kažką...

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Taip, aš noriu reaguoti į kolegą A. Vyšniausko pasisakymą ir tiesiog pacituosiu. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų vieno iš narių kažkurio susitikimo su R. Kurlianskiu metu buvo taip pasakyta: „R. Kurlianskiui užsiminiau, kad ateityje norėsiu kreiptis dėl paramos rinkimams 2016 metų spalio mėnesį į Seimą. Apie paramos dydžius ir kaip ji man būtų skiriama, nekalbėjome.“

PIRMININKAS. Dabar iš esmės pasibaigė Seimo nario mandato panaikinimo klausimo svarstymas. Dėl kiekvieno konkretaus nusikaltimo šiuo atveju Seimo Pirmininkas ar Seimo Pirmininko pavaduotojas turi pateikti atskirą Seimo nutarimo projektą. Projekte nurodoma, kai apkalta pradėta dėl asmens nusikaltimo, įsiteisėjusio teismo nuosprendžio esmė. Aš trumpai supažindinsiu su tais keturiais nutarimų projektais, nors, be abejo, jūs galite rasti juos internete.

Pirmasis nutarimas. Pavadinimai visų jų bus tokie pat – „Dėl Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“. Pirmasis nutarimas skamba taip: „Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 74 straipsnio 1 dalimi, Seimo statuto 242 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir atsižvelgdamas į tai, kad Lietuvos apeliacinis teismas 2023 m. lapkričio 22 d. nuosprendžiu baudžiamojoje byloje Nr. 1A-40-307/2023 pripažino Vytautą Gapšį kaltu padarius nusikalstamą veiką, numatytą Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 225 straipsnio „Kyšininkavimas“ 3 dalyje (dėl kyšio kaip 12 tūkst. 100 eurų nuolaidos Darbo partijos reklamai), ir paskyrė jam laisvės atėmimo trejiems metams bausmę, kurią subendrina su už kitų nusikalstamų veikų padarymą paskirtomis laisvės atėmimo bausmėmis, nutaria: 1 straipsnis. Panaikinti Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandatą; 2 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo paskelbimo visuomenės informavimo priemonėse.“

1, 2 straipsniai, pavadinimas ir preambulės pradžia visur yra vienoda, skiriasi tiksliai tie įvardinti Apeliacinio teismo nuosprendyje nusikaltimai, tai aš gal nebeskaitysiu kitų nutarimų. Tie keturi nusikaltimai yra puikiai žinomi, aš jau juos minėjau anksčiau. Žodžiu, reikės balsuoti dėl kiekvieno iš tų nutarimų projektų. Biuletenio forma... (*Balsai salėje*)

Priminsiu balsų skaičiavimo komisijos sudėtį. Balsavimas, kaip ne kartą sakyta, yra slaptas. Komisijos sudėtis štai tokia: A. Butkevičius, V. Giraitytė-Juškevičienė, L. Girskienė, A. Lydeka, M. Matijošaitis, B. Pietkiewicz, V. Rakutis, E. Sabutis. Dėl visų projektų biuleteniai bus vienodi, bet skirtingos spalvos, nes, kaip minėjau, Seimo nutarimų projektų pavadinimai yra vienodi, bet skiriasi nutarimų projektų numeriai. O biuletenio forma kaip visada – „už“, „prieš“, „susilaikoma“, trys langeliai, paliekamas neužbrauktas tas, kuris išreiškia jūsų valią. Tai tvirtiname bendru sutarimu. (*Balsai salėje*)

Dar priminsiu, kad nutarimas laikomas priimtu, jeigu už jį balsavo ne mažiau kaip 3/5 visų Seimo narių, tai yra ne mažiau kaip 85 Seimo nariai. Balsavimo pradžia bus 12 val. 15 min., balsavimo pabaiga – 13 val. 05 min. Balsavimo trukmė – 50 minučių.

Vakarinis posėdis prasidės 14 valandą. Vyriausybės valandos, akivaizdu, mes neturėsime. Pareiškimus, aš manau, bus sudaryta galimybė pateikti. (*Balsai salėje*) Rytinio posėdžio dar formaliai nebaigėme, paskelbsime rezultatus, tada baigsime.

Dėl vedimo tvarkos – K. Mažeika.

K. MAŽEIKAI (DFVL). Pirmininke, ačiū, aš dėl Vyriausybės valandos. Kažkoks keistas žanras, bet bent jau pusvalandį, manau, tikrai turėtume turėti. (*Balsai salėje*) Kaip sakote? Kada? (*Balsai salėje*) Darbotvarkę sudarote jūs, tai manau, kad toje darbotvarkėje ir turėtume numatyti, nes vis dėlto klausimų yra. Aš asmeniškai premjeriui turiu trečią Vyriausybės valandą tą patį klausimą, į kurį atsakymo niekaip negaunu, tai aš manau, kad tikrai turiu galimybę dar kartą paklausti, nes vis dėlto žemdirbiai laukia tų sprendimų, kurių iki šiol nėra. Šiuo atveju tikrai prašau sudaryti galimybę paklausti. Nežinau, ar pusvalandis, ar 15 minučių, bet tikrai turėtų būti. (*Balsai salėje*) Plius yra patvirtinta darbotvarkė.

PIRMININKAS. Taip, darbotvarkė patvirtinta, bet neužteko laiko Vyriausybės valandai. Susirinkę į vakarinį posėdį turbūt ir apsispręsite. Vyriausybės nariai išgirdo, kad yra pageidavimų dėl Vyriausybės valandos. Jeigu bus sutarta, kad ji vyksta, aš manau, tada bus iš karto 14 valandą, prieš diskusiją.

Pertrauka

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, baigėme posėdžio pertrauką ir noriu supažindinti su balsų skaičiavimo komisijos protokolais.

Slapto balsavimo rezultatai dėl Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ projekto Nr. XIVP-3431(2) priėmimo

Pirmasis protokolas – Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ projektas Nr. XIVP-3431(2). Priėmimas. Iš viso išduota 122 biuleteniai, rasta biuletenių – 122, galiojančių – 114, negaliojančių – 8. Už – 74, prieš – 22, susilaikė 18. Pasirašo balsų skaičiavimo grupės pirmininkas. Nutarimas nėra priimtas.

Slapto balsavimo rezultatai dėl Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ projekto Nr. XIVP-3432(2) priėmimo

Kitas balsų skaičiavimo protokolas – dėl Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ (projektas Nr. XIVP-3432(2)). Priėmimas. Iš viso išduota 122 biuleteniai, rasta 122 biuleteniai, galiojančių – 115, negaliojančių – 7. Už – 74, prieš – 22, susilaikė 19. Nutarimas nėra priimtas.

Slapto balsavimo rezultatai dėl Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ projekto Nr. XIVP-3433(2) priėmimo

Kitas balsų skaičiavimo komisijos protokolas – „Dėl Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ (projektas Nr. XIVP-3433(2)). Priėmimas. Iš viso išduota 122 biuleteniai, rasta 122 biuleteniai, galiojančių – 114, negaliojančių – 8. Už – 75, prieš – 21, susilaikė 18. Nutarimas nėra priimtas.

Slapto balsavimo rezultatai dėl Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ projekto Nr. XIVP-3434(2) priėmimo

Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Gapšio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ projektas Nr. XIVP-3434(2). Priėmimas. Iš viso išduota 122 biuleteniai, rasta 122 biuleteniai, galiojančių – 114, negaliojančių – 8. Už – 75, prieš – 20, susilaikė 19. Nutarimas nėra priimtas pagal Seimo statuto 242 straipsnio 4 dalį: „Jei balsuojant šiame straipsnyje nustatyta tvarka nutarimas [šiuo atveju – nutarimai] dėl asmens pašalinimo iš pareigų (ar Seimo nario mandato panaikinimo) nepriimamas, laikoma, kad Seimas apkaltai nepritarė.“

Gerbiamieji kolegos, dvi replikos po balsavimo. A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Žinote, kolegos, ir nusivylimas, ir liūdesys, ir svetima gėda. Iš tikrųjų, yra nesuvokiami dalykai. Vienas Seimo narys savaitės pradžioje yra išmetamas už neva paspaustą mygtuką. Praėjus porai dienų Seimas supranta, kad apkaltai neužtenka netgi politinės korupcijos byloje priimto apkaltinamojo nuosprendžio, kuriame yra įvardinamos keturios nuskaldamos veikos. Iš tikrųjų manau, valdantieji, turėtumėte labai daug ką papasakoti, kokie buvo susitarimai.

Tikrai primenu, 2019 ar 2018 metais, žlugus M. Basčio apkaltai, kur pagal mastą nepalyginsi politinės bylos, korupcijos ir M. Basčio, ponas G. Landsbergis šoko į tribūnas ir labai audringai rėkė, kad šitas Seimas turi eiti lauk. Tuometinis Seimo Pirmininkas, dabar liberalas, aiškino, kad Seimui yra gėda, ir, konservatoriai, siūlėte priešlaikinius rinkimus.

Siūlau tikrai labai nuosekliai tą patį pakartoti ir dabar. Tikrai, mano galva, šitas Seimas turėtų eiti lauk. Tokia situacija valstybėje, kai nuteistos partijos pirmininkė vadovauja Seimui ir atsto-

vauja Lietuvai užsienyje. Tokia situacija, kai nuteistas Seimo narys, negana to, kad atbus kadenciją iki pabaigos, bet dar pabaigoje gaus ir didelę socialinę išmoką, siekiančią apie 20 tūkst. Tai aš nežinau, ar įmanoma tuos moralinius principus, moralinius *plintusus* pramušti dar žemiau, ką jūs ką tik šiandien padarėte.

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, siūlau tiems, kurie yra prie mikrofonų, apsiukeisti replikomis ir daugiau jau tų replikų nepriimti. Prašom. V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Aš gal norėčiau kalbėti frakcijos vardu. Iš tiesų šiandien pritrūko Seimui balsų, 86 balsų pasakyti, kad už sunkius korupcinius nusikaltimus nuteistas žmogus neturėtų dirbti Seime ir neturėtų Seimo nario mandato. Iš esmės problemą sukūrė tiek... Šešėlis krenta tiek ant pozicijos, tiek ant opozicijos. Aš manyčiau, kad teismai, kuriuos kritikavome, įveikė ir pradėjo teisti už korupciją, nebijo teisti, teisėsauga nebijo veikti, o Seimas, deja, neįveikė tos kartelės. Tai yra visų pirma didžiulė reputacinė Seimo krizė. Šitas sprendimas ištūmė Seimą į didžiulę reputacinę krizę. Tikėtis visuomenės pasitikėjimo juo, kai nenori, kad būtų nuteistas žmogus už korupciją – ne už mygtuko paspaudimą, toks Seimas negali tikėtis pasitikėjimo. Aš manyčiau, turėtume skelbti pirmalaikius rinkimus, galime kartu su rinkimais į Europos Parlamentą, ir pabandytume išspręsti šitą moralinę dilemą.

PIRMININKAS. Prašau. V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų nereiktų čia dramatinizuoti situacijos. Gerbiama Agnė, jūs dukart per savaitę pasijutote prastai, jums buvo gėda dėl skirtingų sprendimų panašiose situacijose, tai irgi nereiktų taip labai sielotis ir demonstruoti labai mylinčią Lietuvą ir Seimą.

O Seimas šiandien pasakė paprastą dalyką: Seimas yra linkęs laukti Aukščiausiojo Teismo sprendimo, ir tai yra pats svarbiausias dalykas. Taigi palauksime ir galbūt turėsite progą dar kartą išeiti į tribūną ir padiskutuoti.

PIRMININKAS. A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, noriu pasakyti tik vieną dalyką – gėda! Šiandien valdančiosios daugumos atstovų šioje Seimo salėje yra 70, serga 3 kolegos. Vadinas, iš opozicijos sulaukėme 3 ar 4 balsų. Tik tai tiek. Tik tai tiek. (*Šurmuly salėje*) Aš noriu padėkoti tiems kolegoms iš opozicijos, kurie sąžiningai atėjo ir balsavo, neabejoju, kad tarp jų buvo V. Bakas, kai kurie kolegos iš kairės. Bet šiaip tai yra gėda. Ir ta atsakomybė yra opozicijos. Gėda!

D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkui. Aš sveikinu aukštojo politinio pilotažo meistrus, kurie puikiai surežisavo šitą spektaklį. Jeigu šiandien būtume balsavę už P. Gražulį, aš labai abejoju, ar jisai būtų sulaukęs to nuosprendžio, kurio sulaukė užvakar. Reikėjo tik sukeisti tuos du žmones ir viskas būtų buvę kitaip. Tikrai sveikinu ponus, kurie iki šiol neatsisakė savo pavadinimo – *šaikos*, politinius strategus. Būkite sveiki.

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tai nežinau, kaip kas balsavo, kokia frakcija, balsavome slapta. Nieko nekaltinsiu. Aš balsavau už apkaltą, ir keturis kartus, Vytautai, atleisk. Bet aš tikrai už apkaltą. Jeigu teismas priėmė tokį sprendimą, aš paklusau teismo sprendimui. Ir vieną kartą paklusau, ir antrą. Bet aš pajuokausiu, leisiu sau pajuokauti. Kai tikrai Seimo apaštalė, tokią misiją prisiėmusi ponija, pradeda agituoti prieš P. Gražulio apkaltą, tai kad sukilo visiems noras balsuoti už apkaltą, štai ir padarė rezultatą. Kai šiandieną už apkaltą puolė apaštalausti, matyt, daug kam kilo noras balsuoti priešingai. Tai tegul mažiau viena ponija apaštalauja.

PIRMININKAS. Paskutiniai du. L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Man susidarė įspūdis, iš tiesų jausdami moralinę kaltę, kad vieni įkliuvo, kiti neįkliuvo, būtent valdančiosios daugumos atstovai ir pabandė gelbėti situaciją. Man šiandien toks įspūdis susidarė.

PIRMININKAS. Ir R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pirmininke, Seimo statutas leidžia tokią galimybę. Kadangi mes nesužinosime, kaip balsavo, nes slaptas balsavi-

mas, prašau Seimą pagal interneto galimybes prie mūsų balsavimo įrašyti Seimo narius, kurie užsiregistravo ir dalyvavo būtent apkaltos balsavimo procese, tai yra tuos asmenis, kurie užsiregistravo. Tada bus galima sužinoti, ar visi 70 valdančiosios daugumos Seimo narių balsavo. Seime skleisti melagingą informaciją, pabrėžiu, ne nuomonę, o informaciją, jau iš tikrųjų užtraukia civilinę atsakomybę bendrosios kompetencijos teismuose. Statutas tą įpareigoja. Sekretoriato prašau iki dienos pabaigos, kad būtų asmenys, kurie pasirašė, dalyvavo posėdyje, būtų vieši ir matomi.

PIRMININKAS. Gerai, įvertinsime jūsų reikalavimą. Aš manau, S. Gentvilas norėtų pakeisti temą.

S. GENTVILAS (LSF). Taip, aš norėčiau pakeisti šitą temą. Norėčiau pasveikinti Klaipėdos Simono Dacho ir Vitės mokyklų moksleivius, stebinčius šiuos mūsų istorinius sprendimus. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Skelbiu rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 340 STENOGRAMA

2023 m. gruodžio 21 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir V. MITALAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, sveiki atvykę į gruodžio 21-osios vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Gerbiamieji kolegos, per posėdžio pertrauką, kiek tik galėjau, tiek opozicijos prašiau, žinau, ir kiti prašė, kad mes judėtume dabar pagal vakarinę darbotvarkę.

14.11 val.

Diskusija „Valstybės gynybos stiprinimo ambicija“

Iš pradžių tada turime darbotvarkės 2-1 klausimą, tai yra diskusiją „Valstybės gynybos stiprinimo ambicija“, ir galėtume toliau visus kitus vakarinius klausimus svarstyti. Gerai?

Jeigu viskas gerai, mes tada iš pradžių kviečiame krašto apsaugos viceministrą Ž. Tomkų į tribūną. Paprastai su šiais klausimais mes darome taip: pasisakantysis iki 15 minučių pristato tai, ką nori pristatyti, po to yra galimybė paklausti. Aš matau, kad tikrai taip pat atvyko ir Lietuvos kariuomenės, ir prezidentūros atstovai prie tos diskusijos taip pat prisidėti. Prašau, viceministre, pradėti pristatymą.

Ž. TOMKUS. Dėkoju pirmininkui. Gerbiame Seimo nariai, dėkoju už galimybę pristatyti mūsų gynybos stiprinimo ambiciją, kuri kyla iš šiandienos saugumo poreikių. Gal aš pradėsiu nuo pagrindinių trijų punktų, kai mes būtent dar kalbame apie saugumo situaciją ir prielaidas dėl saugumo situacijos, ir ko galima būtų tikėtis per ateinantį vidutinį laikotarpį.

Pirmas dalykas, kurį reiktų pabrėžti ir akcentuoti, yra tas, kad tai, kas vyksta Rusijos Federacijoje, ir tai, kas vyksta Rusijos Federacijos Vakarų karinės apygardos srityje, pati restruktūrizacija per ateinantį laikotarpį mums leidžia daryti prielaidą, kad mes galime tikėtis nuo trijų iki penkių naujų karinių divizijų. Taip pat galima tikėtis, kad ginkluotė ir įranga, kuri Rusijos Federacijoje dabar yra nukreipta į Ukrainą, bet kartu yra metami ir tam tikri resursai, leis būtent vakarinėje apygardoje išauginti iki 30 %, iki 50 % karinės ginkluotės ir įrangos technikos skaičių. Ir visa tai sudaro prielaidas, kad būtent yra skiriamos Rusijos Federacijos biudžeto lėšos 6 % nuo BVP, arba, kitaip skaičiuojant, 30 % bendrų biudžeto išlaidų. Tai yra tai, ką mes suskaičiuojame, o iš tikrųjų tie skaičiai gali būti dar didesni, nes daug dalykų toje valstybėje yra nerodoma. Šios saugumo tendencijos, kurių mes galime tikėtis per artimiausius 5, 6, 7 metus, verčia mus racionaliai ir pasvertai galvoti apie tai, kokių gynybos stiprinimo priemonių ir kokią gynybos stiprinimo ambiciją mes turėtume patys sau kelti.

Suprantama, situacija yra dėkingesnė, nes esame kolektyvinės organizacijos, kolektyvinio Aljanso nariai, esame Aljanso, kuris yra branduolinis Aljansas, kur yra branduolinis atsakas, nariai. Šiais metais buvo padaryti tam tikri strateginiai, istoriniai sprendimai, ar tai būtų per NATO viršūnių susitikimą Vilniuje dėl gynybos planų, ar tai būtų būtent šios savaitės susitikimas dėl nuolatinės brigados dislokavimo. Tas reiškia, kad mūsų gynyba arba šio regiono gynyba valstybėje prasidės ne per pastiprinimo strategiją, bet prasidės nuo pat pirmų minučių ir nuo pat pirmų sekundžių. Bet tai neatleidžia mūsų nuo atsakomybės galvoti, kokią gynybos stiprinimo ambiciją mes keliame čia patys sau ir šioje valstybėje.

Kariuomenėje ir krašto apsaugos sistemoje mes kalbame apie dvi pagrindines kryptis. Viena kryptis orientuota į kokybinį pokytį, o kita kryptis orientuota į kiekybinį pokytį. Kai kalbame

apie kokybinį pokytį, tai mes visų pirma kalbame apie kariuomenės modernizaciją. Skaidrėse jūs galite matyti, kad mūsų plėtros planai, ką mes šiuo metu esame suplanavę, mūsų tas modernizacijos paketas jau šiuo metu užima arba apima 16 mlrd. eurų, jį mes turėtume įgyvendinti per 10–15 metų laikotarpį. Tačiau esame išsikėlę sau aukštesnę ambiciją – ne tik tai kalbėti apie dabartinius prioritetus dėl manevro stiprinimo, dėl oro gynybos erdvės pajėgumų stiprinimo, dėl artilerijos stiprinimo, bet keliame sau ambiciją turėti realią nacionalinę diviziją. Jai jau buvo pritarta Valstybės gynybos taryboje ir su ja mes galėtume įeiti kaip nacionalinis savarankiškas karinis vienetas į NATO gynybos planus per NATO vadovavimo sistemą, kuri įgalintų mus sunkinti mūsų manevrą, tai yra sunkinti ginkluotę, kurią mes turime, įgalintų mus daugiau dėmesio skirti oro erdvės artilerijos sistemoms, taip pat leistų sistemiškai treniruoti būtent sąjungininkus, brigadai būnant čia, Lietuvoje. Pagrindinis akcentas – kokybinis akcentas, kad mes einame nuo gebėjimo pasipriešinti iki realaus kokybinio kovojimo su priešininko ginkluote ir technika, siųsdami aiškų signalą, kad kovos, mūsų lauke mes su ta technika galime ir laimėti.

Taip pat dėl divizijos kalbama apie tai, kad turi integruoti skirtingus nacionalinius karinius pajėgumus, skirtingas nacionalines sistemas. Todėl kartais, kai mes girdime diskusijas ir debatus viešojoje erdvėje apie tai, ar mes turėtume orientuotis į dronų kariuomenę, ar mes turėtume orientuotis į tankų kariuomenę, ši diskusija, mūsų terminais tariant, korektiškai tariant, nėra visiškai korektiška ir profesionali, nes kai kalbame apie diviziją, mes kalbame apie skirtingų karių pajėgumų ir skirtingų sistemų sinchronizavimą vienoje sistemoje.

Kitas klausimas, arba kita kryptis, kai mes kalbame apie modernizacijos arba mūsų gynybos stiprinimo ambiciją, kuri taip pat dabar dominuoja ir viešojoje erdvėje, tai būtent visuotinis šaukimas, judėjimas link visuotinio šaukimo. Šiuo metu turimas modelis, taip mes esame sukonstravę, mums leidžia pakviesti ir pašaukti iki 4 tūkst. 400 nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos karių. Šiandien bus pateiktas svarstyti Karo prievolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuris leis tobulinti ir didinti šaukiamųjų skaičių, mūsų skaičiavimais, iki 5 tūkst. Bet tai nėra visuotinis šaukimas – tai sudaro prielaidas didinti šaukiamųjų skaičių iš esamų resursų, to, ką mes dabar, šiuo metu, turime, ar tai būtų profesinės karo tarnybos kariai, kurie yra mūsų instruktoriai, ar tai būtų infrastruktūra, kurią mes dabar, šiuo metu, turime. Jeigu mes keliame aukštesnę ambiciją ir karteį pereiti prie visuotinio šaukimo, tam reikės peržiūrėti kariuomenės struktūrą, investuoti papildomai į infrastruktūrą, kuri galėtų sukurti papildomus arba talpinti papildomus keturis batalionus, tam reikės didinti profesinės karo tarnybos karių skaičių. Taip, numatomi Karo prievolės įstatymo pakeitimai yra, na, esamos sistemos tobulinimas.

Kitas žingsnis, kurį reikėtų priimti arba dėl kurio reikėtų artimiausiu metu apsispręsti, – perėjimas prie visuotinio šaukimo. Kaip ir minėjau, dabartinė sistema, dabartinis modelis mums leidžia didinti skaičių, jis kartu turi tam tikrą lankstumą, bet kartu tas lankstumas, na, iškelia papildomų sąlygų. Kai mes sakome, tarkime, ar bus vienodai parengti tie, kurie tarnaus 6–9 mėnesius, ir tie, kurie įgis karinį parengtumą, tarkime, būdami studentais, tai mes negalime sulyginti to karinio parengimo. Vis dėlto aiškumo ir paprastumo dėlei mes galėtume kalbėti apie visuotinį šaukimą arba judėjimą link visuotinio šaukimo ir apsispręsti dėl visuotinio šaukimo įvedimo. Kaip ir minėjau, tam bus reikalingi atitinkami resursai. Tie sprendimai nepadaromi per vieną naktį. Ateinančius penkerius šešerius metus bus reikalingos investicijos, kad būtų parengta atitinkama infrastruktūra, kad būtų parengti instruktoriai, kad būtų įgyta reikiama ginkluotė ir technika.

Šaukimo didinimas, šauktinių skaičiaus didinimas, savaime suprantama, mums leis didinti ir aktyviojo rezervo, parengto rezervo skaičių. Jeigu mes judame nuo 5 tūkst., tarkime, kiekvienais metais šaukiamų privalomosios pradinės karo tarnybos karių skaičiaus, kiekvienais metais tas skaičius leidžia judėti ir per 15 metų, tai yra judėti nuo dabar politinių partijų apibrėžto skaičiaus, koks turi būti aktyvusis rezervas, apie 50 tūkst., tą skaičių leidžia didinti iki 70 tūkst. aktyviojo rezervo karių. Bet jeigu mes kalbėtume apie visuotinį šaukimą, aktyviojo rezervo karių skaičius galėtų išaugti iki 90 tūkst. Bet tai nėra vien tik skaičiai – tai yra tai, kad ir aktyviojo rezervo kariai turi būti aprūpinti, tinkamai aprūpinti ginkluote, technika, ir turi būti reguliariai rengiami tam, kad įgytų ir palaikytų reikiamus karinius įgūdžius.

Šitos ambicijos, kurias mes parodome ir kalbame apie tai, kad mes galėtume racionaliai apsvarstę ir atsakyti, ir minimizuoti tas galimas karines grėsmes, kurių, mes darome prielaidas, gali kilti per ateinantį laikotarpį, reikalauja ir atitinkamų resursų. Tą reikia suprasti. Kiekviena ambicija, kurią mes išsikeliamo, tai yra reikalavimas papildomų resursų. Tai nėra vien tik apie procentus, apie kuriuos mes kalbame, 2,5 %, 3 % – tai apie realius pinigus ir apie realius pinigus, kurie bus investuojami į realius pajėgumus.

Trys pagrindiniai tikslai, arba kryptys, iššūkiai, kuriuos mes dabar turime: Vokietijos brigados dislokavimas, visuotinis šaukimas ir divizijos, nacionalinės divizijos, kūrimas. Čia matote skaičius. Jeigu sprendimai būtų padaromi dar 2023–2024 metais, tas augimas pareikalautų papildomai nuo 300 iki 700 mln. eurų kiekvienais metais. Procentais tas skaičius būtų 3 %, virš 3 %.

Apibendrinant ir jau finalizuojant šį akcentą dėl mūsų gynybos ambicijų tik norima pasakyti ir iš mūsų, ir iš krašto apsaugos sistemos, ir iš Lietuvos kariuomenės pusės: kai mes kalbame apie savo ambiciją, apie savo pajėgumų vystymo kryptis, mums yra svarbus politinių sprendimų nuoseklumas. Sprendimai, kurių reikia, padaromi ir jie negali būti keičiami dėl to, kad juos reikia įgyvendinti per tam tikrą laikotarpį. Jeigu vienais metais investuoja viena kryptimi, o kitais metais investuoja kita kryptimi, tai yra mūsų resursų švaistymas ir išbalansavimas.

Kitas akcentas, kad turi būti subalansuotas požiūris į mūsų kokybinius ir kiekybinius poreikius. Mes nesame, tarkime, tokia valstybė kaip Rusija, kurioje kiekybė yra kokybė savaime ir kuri neskaiciuoja savo žalos, ar tai būtų ginkluotė, ar tai būtų žmogiškieji resursai. Dėl sprendimų dėl visuotinio šaukimo, dėl sprendimų dėl modernizacijos ir aukštesnės kartelės iškėlimo, būtent dėl nacionalinės divizijos, mums būtinas platus politinis sutarimas, kad tie pokyčiai arba tie sprendimai, kuriuos būtina padaryti šiandien, suprantama, turėtų būti įgyvendinti per ilgesnį laikotarpį.

Aišku, paskutinis dalykas, kuris labai svarbus, yra tvarus finansavimas. Dėl to, kai mes diskutuojame dėl skolinimosi ar ieškojimo, tarkime, vieniems ar kitiems metams, tai nepadeda būtent ilgalaikiams modernizacijos ir visuotinio šaukimo arba personalo skaičiaus didinimo tikslams, nes tie dalykai nepadaromi per vieną naktį. Finansavimas turi būti skiriamas penkerius, šešerius, septynerius metus, kol mes pasieksime savo keliamus tikslus.

Dėkoju jums už dėmesį. Tikiuosi palaikymo. Būsime atviri pakomentuoti, atsakyti į klausimus būtent dėl mūsų gynybos ambicijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Yra Seimo narių, kurie nori paklausti. Kai dar nežinoma, kad pirmininkausiu, užsirašiau taip pat paklausti, tai jeigu Seimas nesupyks, paklausiu vieną klausimą frakcijos vardu.

Kadangi dalyvavau rengiant Politinių partijų susitarimą dėl nacionalinio saugumo ir gynybos, prisimenu, kad niekada Krašto apsaugos ministerija nebuvo visuotinio šaukimo entuziastė. Nei jūs pats buvote visuotinio šaukimo entuziastas, nes daugiausia dalyvavote, skirtingai negu ministras, tame susitarime. Ir, antra vertus, tame susitarime buvo užkodota, kad kiek Krašto apsaugos ministerija pasako, tiek iš principo ir galima pašaukti. Tai dabar, kadangi šiandien bus taip pat teikiamas projektas dėl šaukimo sistemos tobulinimo, tenai visuotinio šaukimo nėra užkodota, tai aš teisingai suprantu, kad jūsų nuomonė nepasikeitė ir iš principo tas visuotinis šaukimas yra tokia tam tikra idėja, kuri sklando ore, bet tai nėra tai, ką Krašto apsaugos ministerija siūlo? Ačiū.

Ž. TOMKUS. Atsakysiu iškart būtent dėl palaikymo. Mes visą laiką pabrėžėme, kad visuotiniam šaukimui reikia plataus politinio sutarimo, tam reikia papildomų infrastruktūrinių pokyčių, tam reikia pokyčių kariuomenės struktūroje. Jeigu tik bus atitinkamai finansavimas ir sutarimas dėl visuotinio šaukimo, mes galėsime judėti link visuotinio šaukimo ir jį pasiekti per penkerius šešerius metus. Jeigu nėra politinio sutarimo būtent dėl visuotinio šaukimo ir jeigu yra apribojimų tiek gynybos finansavimo, tiek būtent investicijų į infrastruktūrą, tai galimybės pašaukti ir šaukti nelimituotai yra labai ribotos.

Visi skaičiai, kuriuos mes dabar teikiame, ir pats projektas, kuris dabar bus teikiamas būtent dėl Karo prievolės įstatymo pakeitimo, yra orientuoti į tai, kiek mes maksimaliai galime pašaukti pagal esamus resursus, esamas infrastruktūros galimybes ir esamą kariuomenės struktūrą. Mes

visą laiką kalbėdavome apie tai, apie bendrą plačią diskusiją, poreikį ir apsisprendimą dėl visuotinio šaukimo. Bet tik tokiu atveju mes galėtume judėti ir įgyvendinti šį sprendimą.

PIRMININKAS. Klausia D. Gaižauskas. Prašom.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamasis kolega, jūs ištis esate labai dažnas svečias Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete ir puikiai žinote, kad dėl visuotinio šaukimo kiekviena iš partijų turi savo kol kas nuomonę, savo viziją ir matymą, nes visa tai atsiremia į pinigus. Mes esame sakingi, kad neskubėkite su savo siūlymais tol, kol partijos nesusėdo ir nesusitarė, kaip panaudos tuos pinigus, kuriuos šiandien mes visi turime. Mes netgi kalbėjome – iki 3 %. Prioritetus mes skirstėme taip, kad pirmiausia turime sukurti Vokietijos brigadą ir jos visą infrastruktūrą, pagreitinti divizijos sukūrimą, iš 2035 iki 2030 metų, mums reikės tų 3 %, kurių mes dar iki šios dienos neturime. Mes taip pat reikalaujame, jau žodis „reikalaujame“ tinka, kad turi būti įgyvendintas vis dėlto reikalavimas visuotinės gynybos principų, kad komendantūros atsirastų. Mes turime pagaliau įgalinti tą vadinamąjį parengtąjį rezervą ir tik po to kalbėti apie visuotinį šaukimą.

Šiuo atveju tos diskusijos nebuvo. Jūs užbėgote į priekį ir tuose dabar įstatymų projektuose, kuriuos teikia iškart po jūsų susitikimo krašto apsaugos ministras...

PIRMININKAS. Laikas!

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). ...jau yra faktiškai užuomina, kad reikės įgyvendinti būtent tą įstatymą su visuotiniu šaukimu. Ką jūs darysite, jeigu vis dėlto Seimas priims, o lėšų, pinigų ir nebus, ir jokio sutarimo neįgyvendinsime? Tai ko atsisakysite? Vokietijos brigados nebus? Dėl to vokiečiai šiandien jau kelia abejones...

PIRMININKAS. Laikas!

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). ...kad neįgyvendinsime savo įsipareigojimų, ar kaip?

Ž. TOMKUS. Aš labai trumpai pakomentuosiu. Tai yra pirmas dalykas. Tas pasiūlymas, kuris yra Karo prievolės įstatymo projekte, yra orientuotas, kaip ir minėjau, į tuos resursus, kuriuos mes turime šiandien. Jisai sudaro teisinę prielaidą judėti link visuotinio šaukimo, tačiau tai nebus visuotinis šaukimas. Kol kas nebus visuotinio šaukimo, nes bus nustatyti tam tikri skaičiai. Mes visą laiką kalbėsime apie skaičius, kiek sistema gali papildomai pašaukti į nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą. Jeigu mes kalbame apie visuotinį šaukimą, tai principas yra toks, kad mes šaukiame visus jaunuolius atitinkamo amžiaus nenustatydami tam tikros ribos. Tai yra mes sakome, kad jeigu jaunuolis pabaigė vidurinę mokyklą, mes šaukiame juos visus ir, jeigu atitinka sveikatos reikalavimus, jie visi turi įgyti karinį parengtumą. Čia yra toks skirtumas, kur mes sakome – mes darome švelnią evoliuciją nuo dabartinės tam, kad mes galėtume padidinti šaukiamųjų skaičių, tačiau tai dar nėra visuotinis šaukimas.

PIRMININKAS. Klausia S. Skvernelis. Prašom.

S. SKVERNELIS (DFVL). Gerbiamas viceministre, visą laiką mes esame dideli optimistai, bet kai yra kalbama apie finansines galimybes, kiekvienai Vyriausybei tenka tapti realistais. Aš norėčiau sužinoti Krašto apsaugos ministerijos nuomonę. Jeigu būtų resursų tiek, kiek yra, be tų visų geriausių galbūt mūsų norų, ir jums, kaip viceministrui, reikėtų sudėlioti (vis tiek ministerijos nuomonę sakote) prioritetus, kokia eilės tvarka sudėliotumėte prioritetus tarp šitų trijų svarbių sprendimų: Vokietijos brigada Lietuvoje, nacionalinė divizija ir visuotinis šaukimas. Aš tikrai nenorėčiau sulaukti atsakymo, kad viskas labai svarbu. Žinau, kad viskas labai svarbu, bet kokie prioritetai yra Krašto apsaugos ministerijos, jeigu taip reikėtų, sakykime, blogiausiu variantu remiantis suskirstyti pagal prioritetą savo žingsnius?

Ž. TOMKUS. Aš manau, kad ir dabar labai akivaizdžiai matoma, kad mes judame visomis kryptimis, tačiau klausimas yra toks, ne ką renkamės, bet kada būtent mes tai padarome. Kai kalbame apie brigadą ir apie infrastruktūrą brigadai, mūsų terminai yra apibrėžti. Tai yra ne vien tikrai nacionalinis apsisprendimas, bet tai yra ir tarptautinis, ir dvišalis įsipareigojimas, kurio mes turime laikytis. Jeigu mes kalbame apie modernizaciją, tai visą laiką bus pabrėžimas, kad mes turime modernizuoti savo kariuomenę ir mūsų kariuomenė turi būti koviškai... arba turėti kovinę galią. Tuo kovinės galios didinimu siekdami reaguoti į tuos saugumo iššūkius, į karines grėsmes, kurios kyla šiandien, jos yra, mes turime atitinkamai reaguoti į tai.

Poreikis kyla ir dėl to, jeigu mes kalbame apie būtent tuos tris ramsčius – mūsų kariuomenę, kolektyvinius išipareigojimus ir kolektyvinę gynybą ir visuomenės įtraukimą. Kai manęs dažnai klausia ir kai krašto apsaugos sistemos klausia, kaip mes įtrauksime visuomenę, mano pagrindinis atsakymas yra, kad būtent visuotinis šaukimas yra pirmas žingsnis, kuriuo mes galime įtraukti visą visuomenę į gynybos klausimus. Klausimo nereikėtų kelti – ar, ar, bet klausimas yra, kaip mes galime subalansuoti visas tris kryptis, kuriomis dabar mes judame.

PIRMININKAS. Klausia D. Šakalienė. Prašom.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Visų pirma dėkui už drąsą sąžiningai pasakyti tiesą, kad tas minimalus biudžetas yra nepakankamas, jeigu mes norime įgyvendinti visus mūsų tikslus, ir tuos, kurie yra būtini, ir tuos, kurie yra ambicingi.

Kalbant apie mūsų, vis dėlto turbūt iš visų prioritetų numeris vienas tai yra Vokietijos brigados dislokavimas, tai akivaizdu, kad karinei ir civilinei infrastruktūrai finansuoti šiuo metu pakankamai lėšų yra nenumatyta ir jas reikia didinti. Kai kalbame apie visuotinį šaukimą, kaip sakėte, penkeri šešeri metai, bet tai pradedant nuo tos dienos, kai tam bus skiriami resursai. 2024 metais tam lėšų nėra numatyta, jeigu aš teisingai suprantu.

Klausimas: kas per pastaruosius trejus metus buvo padaryta vystant infrastruktūrą ir personalą, o tai yra būtina šauktinių skaičiaus ženkliai didinimui, jau nekalbant apie ginkluotės įsigijimą? Iš esmės nuo kokio taško mes faktiškai galėtume pradėti apie tai kalbėti? Tuomet, jūsų vertinimu, kai mes kalbame apie Vokietijos brigadą, apie diviziją ir apie visuotinį šaukimą, ar dabar yra laikas apie tai pradėti kalbėti, kai ką tik buvo patvirtintas šios Vyriausybės biudžetas, kuris neatitinka mūsų gynybos poreikių?

Ž. TOMKUS. Mums yra svarbu, kad būtų bendras politinis sprendimas ir tas sprendimas būtų pasiektas kuo anksčiau. Mes pradėjome visuotinio šaukimo diskusiją 2021–2022 metais, mes dabar esame 2023–2024 metų etape ir turime tą pačią diskusiją. Čia girdėti tam tikri pasisakymai, kad praradome dvejus metus dėl tam tikrų sprendimų. Kada mes padarytume sprendimus arba kada bus politinis sprendimas, nuo kurio mes galėtume jau startuoti, jeigu kalbame apie visuotinį šaukimą, tai yra apie infrastruktūros statymą, apie kariuomenės struktūros peržiūrą, apie papildomą profesinės karo tarnybos skaičiaus didinimą, kuris reikalingas visuotiniam, tai būtų atspirties taškas eiti link visuotinio šaukimo.

Šiuo metu tai, ką minime, ir Karo prievolės įstatymo projektas yra labiau orientuoti į tas sąlygas, kuriose mes dabar esame ir dėl kurių yra sutartas bendras politinis sutarimas, tai yra 2,52 % nuo BVP su galimai papildomu finansavimu ar papildomomis lėšomis, kurios yra orientuotos į infrastruktūrą, į brigados infrastruktūrą. Atkreipiu dėmesį, kad brigados infrastruktūrai buvo skiriamos papildomos lėšos ne nuo 2,52 %, bet nuo bankų solidarumo įnašo ir mokesčio. Taip, jos nėra pakankamos, ypač kai mes diskutuosime, dar kol kas vyksta diskusijos ir konsultacijos su Vokietija ne dėl karinės infrastruktūros, o dėl civilinės infrastruktūros.

Ir dar tas klausimas, kada bus reali projektų kaina, dar išaiškės, dar jinai nėra gana aiški, tai bus ateityje. Bet akcentas yra tas. Kada mes apsispręsimė judėti link ambicijos, realaus ambicijos įgyvendinimo, ar tai būtų visuotinis šaukimas, ar tai būtų divizija, kai tam bus numatytas ir atitinkamas tvarus finansavimas, mes galėsime kalbėti apie realią projektų įgyvendinimo pradžią.

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas kaip ir baigėsi šiems klausimams. Aš dėkoju viceministrai už pristatymą ir už atsakymus į klausimus. Ir tada kviečiu mus judėti toliau pagal darbotvarkę. Labai ačiū.

14.37 val.

Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3402, Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 1, 2, 8, 12 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3403, Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3404, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3405, Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 89 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3406, Administracinių nusižengimų kodekso 517⁴, 560, 560¹ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3407, Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 64 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3408, Baudžiamojo kodekso papildymo 314¹ straipsniu ir 330 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3409, Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3410, Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3411, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3412 (*pateikimas*)

Kviečiu krašto apsaugos ministrą A. Anušauską į tribūną pristatyti darbotvarkės 2-2 klausimų paketą, tai yra Karo prievolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir lydimuosius. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šie projektai pradėti rengti prieš 11 mėnesių. Priminsiu, kad pirmą kartą pati idėja buvo pristatyta 2023 metų, tai yra šių metų, sausio mėnesių. Politiniu lygiu gavome pasiūlymų iš visų partijų ir visuomeninių organizacijų diskutuoti. Tą ir darėme daugiau negu pusmetį, faktiškai tęsiasi ir iki šiol. Tikrai teko išgirsti daug pasiūlymų, kai kurie iš jų yra šiuose projektuose, todėl aš iš eilės juos paminėsiu, tik pasakysiu vieną apibendrinantį dalyką.

Šie šaukimo į privalomąją pradinę karo tarnybą tobulinimai yra teisinis įrankis, kaip vykdyti šaukimą, tai yra atsisakyti pačių įvairiausių atidėjimų, kad šaukimas apimtų visus, ne tik tuos, kurie galbūt tikrai nesiekė išvengti tos tarnybos ar nesiekė aukštojo mokslo, bet apimtų visus, nes kariuomenei reikalingi žmonės ir su aukštuoju išsilavinimu, ir su specialiuoju išsilavinimu, tai yra išsilavinę žmonės, todėl padidinti gynybai parengtų piliečių skaičių – tai mūsų pareiga.

Kitas tikslas, kuris kils iš pirmojo, tai yra paspartinti aktyviojo kariuomenės personalo rezervo formavimą. Ir trečias tikslas. Vis dėlto Europos Žmogaus Teisių Teismo vienoje byloje mes turime sprendimą, kurį turime įgyvendinti, užtikrinti, kad alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba atitiktų civilinės tarnybos sampratą.

Dėl konkrečių siūlymų. Pirmiausia, aš jau minėjau, mažinti privalomosios pradinės karo tarnybos atidėjimo atvejus, todėl siūloma neatidėti aukštųjų mokyklų studentams, vidaus tarnybos sistemos, VSD, Žvalgybos, STT, Viešosios apsaugos tarnybos pareigūnams.

Paaiškinsiu vis dėlto motyvus. Mes girdėjome daug pasiūlymų, kad į tas tarnybas jau turėtų ateiti žmonės, kurie turėtų būti jau įgiję karines specialybes, atlikę šauktinių prievolę. Karo prievolinkų sąrašo sudarymas prasidės nuo to, kad asmenys, sulaukę 17 metų, gaus kvietimą patikrinti sveikatą, iki jiems sukaks 18 metų. O jau sukakus 18 metų arba baigus vidurinę ar profesinę mokyklą, jaunuoliai iš karto galėtų pradėti atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą, dar nedirbdami mano minėtose institucijose, o galbūt norėdami ateityje įsilieti į jų gretas. Privalomosios karo tarnybos atlikimas diferencijuojamas pagal atlikimo trukmę: 9, 6, 3 mėnesiai (162–200 dienų). 9 mėnesiai gali būti sutrumpinami, bet ne ilgiau kaip 3 mėnesius, kariuomenės vado sprendimu, atsižvelgiant į komplektavimo personalo poreikius ir konkrečius reikalavimus konkrečiai karinei specialybei. Tarp 6 ir 9 mėnesio šauktinis galėtų būti vertinamas praktiškai kaip profesionalas ir gauti profesinės karo tarnybos kario atlyginimą.

3 mėnesiai – įgijusiems Lietuvos kariuomenėje trūkstamas specialybes, kvalifikacijas. Bet, be abejo, čia jau po aukštojo, arba specialiojo, arba kolegijų, mokslo, tai yra jau turintiems diplomus. 3 mėnesiai. Poreikis tokių specialistų didelis – iš esmės yra maždaug keli tūkstančiai. Todėl, be abejonės, būtų sudaryta tokia galimybė tuos 3 mėnesius ir pasimokyti, ir pamatyti iš arti kariuomenę. Studentams būtų pasiūlyti išplėsti jaunesniųjų vadų kursai ir Krašto apsaugos savanorių

pajėgos, tai yra kas trečią savaitgalį lankytis šiose struktūrose. Ir dabar daugiau kaip 2 tūkst. studentų vienu metu ir mokosi, ir tarnauja savanoriškose pajėgose, be abejonės – ir jaunesniųjų vadų kursuose (daugiau kaip 600). Be abejonės, tai yra jau patikrinta praktika, tiesiog norime išplėsti tas galimybes.

Taip pat, čia jau atsižvelgiant į gautus pasiūlymus, sudaryti sąlygas karo prievolę atlikti asmenims, kurie dėl sveikatos būklės pripažinti netinkamais privalomajai pradinei karo tarnybai, tačiau pareiškė norą ją atlikti. Trukmė būtų nustatoma atsižvelgiant į karinio parengimo reikalavimus konkrečiai karinei specialybei. Pavyzdžiui, dabar labai populiari kalbėti apie dronus. Tai, pavyzdžiui, dronų operatorius. Apmokymas, nuotolinis ir daugelis dalykų... Tai šiuo atveju tikrai gali būti kiti sveikatos reikalavimai.

Kaip jau minėjau, pirmiausia būtų kviečiami tie, kuriems sukako 18 metų, baigę vidurines mokyklas. Vėliau į pirmų kviečiamųjų grupę būtų kviečiami tie, kurie neatvyko anksčiau pakviesti jos atlikti arba tarnyba buvo atidėta individualia tvarka; ir asmenys, kurie studijuoja paskutiniame kurse, o studijas baigus įgyjama Lietuvos kariuomenės trūkstama profesija, kvalifikacija.

Kaip minėjau, papildomos skatinimo priemonės yra numatytos. Be abejonės, materialiniai dalykai nėra jau tokie maži. Aš gal prie jų daug neapsistosisiu, bet padaryta taip, kad jaunuolis, atėjęs į karinę tarnybą, vis dėlto nebūtų nuskriaustas ir nesijaustų neįgyvendinės kokių nors lūkesčių. Dabar ir Seime priimtas buvo įstatymas. Galima įgyti ir B kategorijos vairavimo kursus kariuomenėje, atlyginamos kursų išlaidos ir panašūs tokie kompensaciniai mechanizmai.

Taip pat pailginama aktyviojo kariuomenės personalo rezervo trukmė. Laikas pailginamas nuo 10 iki 15 metų. Pailginama aktyviojo kariuomenės personalo rezervo tarnyba iki 90 dienų per tarnybos laikotarpį. Šiuo metu – nuo 20 iki 60 dienų, būtų nuo 20 iki 90 dienų. Kaip minėjau, patikslintas alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos reglamentavimas, kad atitiktų civilinės tarnybos sampratą. Tarnybos trukmė šiuo atveju būtų 12 mėnesių. Numatyta, kad galėtų atlikti alternatyviąją tarnybą ne tik valstybės ir savivaldybių institucijose, įstaigose, bet ir nevyriausybinėse organizacijose.

Pagrindiniai dalykai, kuriuos suminėju, yra tokie. Pabrėžiu, tiesiog tai yra teisinis instrumentas, skaičiai reguliuojami kitais įstatymais. Tai yra Principinės kariuomenės struktūros įstatymas, jame yra numatomi skaičiai, atsižvelgiant į kariuomenės parengtą karinį patarimą.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Yra galimybė klausti. Pirmasis – A. Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, ne paslaptis, kad kiekvienais metais nemaža dalis Lietuvos jaunimo, baigusio mokyklas, atvažiuoja iš mažesnių miestelių į didmiesčius. Čia studentai susiduria su įvairiausiais iššūkiais, įskaitant ir finansinius. Dėl šios priežasties studentai įsidarbina. Neretai tenka dirbti ir savaitgaliais. Galvojant apie Lietuvos ateitį, krašto gynyba yra labai svarbi, tačiau ne mažiau svarbi yra ir mūsų auganti karta.

Sakykite, jūsų nuomone, kaip studijuojantis ir dirbantis jaunuolis turėtų sklandžiai suderinti mokslus, darbą ir privalomąją karo tarnybą? O kai dar pasiilgta šeima, tėvai, pas kuriuos norisi kartkartėmis sugrįžti? Ar nemanote, kad tai būtų didžiulis, jei ne per didelis, iššūkis jauniems žmonėms? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš suprantu, kad kažkas atsiuntė klausimą.

A. BAGDONAS (LSF). Ne, šiandien pats parašiau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Taip? Bet aš tokius analogiškus klausimus gaunu. Na, karinė tarnyba neišplėšia žmogaus iš gyvenimo. Patikėkite, šauktiniai dažniau lankosi namuose ir susitinka su tėvais, negu mes kartais galime sau leisti, gyvendami ne karinėje teritorijoje. Tikrai savaitgaliais išleidžiami. Atlyginimas, beje, yra šiek tiek padidintas. Kaip minėjau, nuo tam tikro laiko jie galės gauti ir normalų atlyginimą. Šiuo atveju materialinės priemonės yra.

Aš pats klausiau šauktinių, kurie jau buvo ištarnavę faktiškai visą laiką, ką vis dėlto jiems patiems davė tarnyba, ką jie mato, kokį pliusą, be to, kad apmokė juos naudoti ginklus, ginklų sistemas ir panašiai? Didžiausias pliusas, kurį jie matė, tai bendravimas, kolektyviškumas, supratimas, kad ne vieno tavo interesai yra svarbiausi, kad visa tai reikia derinti, dirbti, būti kolektyve. Svarbiausia apmokant šauktinius, kad jie išmoktų veikti būryje, skyriuje, tai yra kolektyvo dalis.

Kai mūsų pasaulis dabar labai segmentuotas, susietas su kompiuteriais, jauni žmonės čia matė didelę pridėtinę vertę.

PIRMININKAS. Klausia D. Šakalienė. Prašom.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Kalbant apie šią reformą, tiesiog norėtusi geriau suprasti, jūsų vertinimu, kaip vis dėlto ji galės vykti? Koks jai yra numatytas finansavimas? Ar mes iš tiesų realiai galėtume tikėtis tų pokyčių? Jeigu taip, kada? Kalbant būtent apie numatytą laikotarpį, tie tikrai labai trumpi, kelių mėnesių laikotarpiai, kaip jie yra vertinami karinių ekspertų? Žinoma, yra pozityvu, kad mažinamas išimčių skaičius, yra didesnis lankstumas dėl sveikatos, bet vis dėlto, net ir norint per sistemą prasukti daugiau šauktinių, kiek mes esame pasiruošę infrastruktūros ir personalo?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Šiuo atveju šauktinių reforma, be abejo, rengta atsižvelgiant į tarptautinę patirtį, nes tokias pat lanksčias sistemas turi ir Šveicarija, turi ir Suomija – ir sutrumpintus, ir labai panašius variantus. Dabartinė kariuomenės infrastruktūra, be abejo, pajėgi priimti tam tikrą kiekį be didelių papildomų sąnaudų. Gali priimti, pavyzdžiui, 1 tūkst. be didelių papildomų sąnaudų, bet didinant, einant toliau reikėtų jau galvoti, nes šauktinis nėra pašaukiamas kažkur į niekur. Jisai pašaukiamas į konkretų karinį dalinį, susiejamas su konkrečia vieta, su konkrečia karine pareigybe. Konkretus karinis dalinys turi savo apimtį. Negali būti, pavyzdžiui, į vieną batalioną pakviesta ten 1 tūkst., nėra tiek tenai karinių specialybių ir vietų. Dėl to, didinant daugiau, reikėtų steigti papildomus karinius dalinius. Kokius, čia jau kitas klausimas. Klausimas, be abejo, kad iš karto remiasi (anksčiau buvo rodytos skaidrės) į materialinius resursus. Be abejo, remiasi.

PIRMININKAS. Klausia G. Paluckas. Prašau.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, mano klausimas gal yra kažkiek tąsa Dovilės klausimo. Štai iš tos prezentacijos, kuri ką tiktai buvo pristatoma, jeigu būtų realizuotas šis sumanymas šiuo teisinio reguliavimo pakeitimu, iš principo reikėtų per ateinančius 2–3 metus beveik 90 mln. eurų, kas sudarytų po 300 mln. ar net 400 mln. per metus. Netgi iš tos skaidrės, kuri buvo demonstruota, tvaraus, ilgalaikio finansavimo šaltinio kol kas toms išlaidoms tiesiog nėra. Dėl to nėra politinio sutarimo ne tik su opozicija, aš kalbu, kad net ir valdančiojoje koalicijoje. Nesant to sutarimo, nesant tvaraus finansavimo, ar nemanote, kad tie procesiniai dalykai eina šiek tiek kaip vežimas priekyje arklio? Nesutarus dėl pinigų, nedėjus ant stalo eurų, liaudiškai tariant, ar turi didelę prasmę visos kitos įsivaizduojamos procesinės, procedūrinės priemonės ir pakeitimai? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Žinoma, kad turi. Pirmiausia, įgyvendinant šią reformą dabar, tiesiog keičiant šaukimo aprėptį, nes apims gerokai didesnę skaičių, gerokai daugiau jaunuolių bus pakviesta, jai įgyvendinti 2025 metais reikėtų papildomai 3 mln. eurų. Aš dar kartą kartoju, čia nekalbame apie dar didesnius dydžius. Tiesiog kalbama tik apie įrankį, kuris leidžia pačius įvairiausius modelius. Kiek dabar pašauksime, pašauksime 1 tūkst. daugiau, pašauksime ten 3 tūkst. daugiau – tai yra įrankis. O jeigu jau norėsime įgyvendinti visuotinį šaukimą, tai dar kartą kartoju, taip, tai reikalauja materialinių resursų, nes šauktiniai aprūpinami ginklais, technika, sukuriami daliniai, pastatoma infrastruktūra ir visa kita. Jie negali būti kur nors laukuose palikti išmokyti. Bet šis įrankis leidžia pritraukti daugiau į profesinę karo tarnybą, didinti aktyvųjį rezervą. Jisai plečiamas ne tik teisinėmis priemonėmis, kad nuo 10 metų iki 15 metų, bet vis tiek leidžia priimti ir daugiau šauktinių, o šauktiniai po tarnybos patenka į aktyvųjį kariuomenės rezervą.

PIRMININKAS. Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiamas ministre, labai daug ambicingų planų pirkti brangius tankus, kurti divizijas, bet realiai šalia vykstančio karo pavyzdys yra, kad tie 50 Lietuvos tankų galėtų būti sunaikinti per vieną mūšį. Gal perdedu, bet panašiai. Tuo tarpu visai kitus tempus diktuoja šiuolaikinės technologijos, dronai taikomi plačiu pramoniniu mastu. Su Laisvės frakcija teko lankytis Lietuvos kariuomenės pratybose – ten nėra tokio žodžio girdėję, nėra nė skyriuose tokios pareigybės, kuri suprastų, kas yra dronai, nėra Lietuvos kariuomenė niekaip ruošiama net naudoti, net nekalbu apie tai, kad reikėtų įsigyti jų. Galbūt įsigyti, na, nebūtinai tų tokių, kaip sakyti, technologiškai pažangių...

PIRMININKAS. Laikas!

K. ADOMAITIS (LF). ...bet ne tų, kuriuos mes perkame pagal senas specifikacijas, nors jos gal ir atitinka NATO standartus. Tai mano klausimas, kada turėsime 100 tūkst. dronų kariuomenę?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Aišku, galėčiau perduoti kariškiams atsakymą, bet atsakysiu pats. Žinote, aš tikrai nesu generolas, bet esu Lietuvos kariuomenės leitenantas ir pagal savo atsakomybes, jeigu man reikėtų vadovauti būriui, aš jam ir vadovaučiau, nes žinočiau, ką daryti. Šiuo atveju aš suprantu, kad mes visi esame generolai perkeltine prasme ir žinome, ko reikia. Jeigu dronai turėtų lemiamą reikšmę fronte, tai, be abejonės, tas frontas judėtų labai dinamiškai į vieną ar kitą pusę, bet jūs nuvažiuokite į Ukrainą... Taip, abi pusės naudoja labai daug dronų, naikina karinę techniką, be abejonės. Į Lietuvą taip pat, kaip žinome, atgabenti tankai, kurie buvo mūsųose, vienas kitas yra patyręs ir drono ataką, jie suremontuojami ir grąžinami atgal į mūsų, tai yra grėsmingas ir rimtas ginklas. Tiesiog dronai Lietuvos kariuomenėje naudojami. Planas jų plėtros iki skyriaus imtinai yra, išigijimai numatyti, sutartys sudaromos, jeigu dar nesudarytos, tai yra sudaromos. Bet pabrėžiu dar kartą – bepiločiai Lietuvos kariuomenėje naudojami jau labai seniai.

PIRMININKAS. Taip, kolegos, čia yra tikrai nemažai įstatymų projektų. Aš manau, dar 10 minučių tikrai galime pratęsti klausimų ir atsakymų sesiją, kad daugiau Seimo narių spėtų paklausti. Gerai, V. Ažuolas tada tokiu atveju klaustų. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, po įvykusios parlamentinės kontrolės komitete jūs mane įtikinote. Po viso šio dalyko, kad privalomas visuotinis šaukimas atneš daugiau žalos mūsų gynybai negu naudos, toks klausimas: kodėl apsiverčia tie dalykai labai greitai kardinaliai ir jūs nešate tokius projektus? Tikrai mes pamatėme, kad prioritetų yra tikrai svarbesnių nei visuotinis šaukimas, tai kam audrinti tautą, audrinti žmones, jeigu mes patys suprantame, kad nei finansinių galimybių, nei techninių galimybių nelabai mes greitai turėsime? Kodėl mes atidedame kitus prioritetus ir tautai audrinti nešame tokius projektus? Nežinau, kas buvo tame komitete, turbūt visi balsuos prieš jūsų projektą. Kam tą daryti vien dėl politinių balų? Kam?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Čia klausimas ar pasisakymas?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš noriu jūsų paklausti, ar nėra kitų prioritetų nei visuotinis šaukimas?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pirmiausia, aš nežinau, jūs greičiausiai negirdėjote nei pristatymo, nei atsakymų į kitus klausimus, bet man negaila pakartoti. Dar kartą kartoju, tai yra teisinis įrankis, kuris neleidžia išvengti tarnybos, išplečia šaukiamųjų aprėptį – bus kviečiami visi. Gal bus pakviestas ir tas pats skaičius, va, kaip dabar, pavyzdžiui, nėra resursų pakviesti daugiau, bet bus pakviesti ir tie, kurie iki šiol turėjo privilegiją dėl įvairių priežasčių, reikšmingų, matyt, priežasčių, išvengti šauktinių tarnybos. Dabar jiems diferencijuojami ir pasiūlomi patys įvairiausi būdai, kaip šią tarnybą atlikti, o kariuomenė kartu gauna iš to didelę pridėtinę vertę, nes būtent iš šauktinių, tarnybą baigusių šauktinių, ateina daugiausia jaunuolių į profesinę karo tarnybą, plius dinamiškesnis aktyvaus rezervo augimas.

PIRMININKAS. Klausia V. Rakutis. Prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, norėčiau pasveikinti, kad šis projektas yra gero kai brandesnis, negu buvo diskutuojamas anksčiau. Yra diversifikuojamos grupės, apibrėžiami skirtingi laikai pagal tai, kokių žmonių reikia. Iš tikrųjų labai sveikintina šita iniciatyva. Aš tik norėjau paklausti, kadangi tai susiję su studentais, ar šis klausimas yra aptartas su Lietuvos universitetų rektorių konferencija ir kitomis įstaigomis, kurias vienaip ar kitaip palies šitas klausimas?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Taip, buvo ir susitikimas, buvo ir aptarimas, be abejonės, ir pastabos buvo išsakytos. Tai ir su studentų organizacijomis, su jaunimo, ir su Rektorių konferencija, be abejonės.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, turbūt visais laikais buvo, turbūt ir bus, nepriklausomai nuo mūsų jaunimo patriotizmo lygio, tų, kurie vis dėlto kai kada stengiasi išvengti karinės tarnybos ir ieško tam būdų. Iš tikrųjų jūs čia kaip tik pasakėte apie tai, kad galbūt bus galima sutrumpinti tarnybą specifinėse srityse.

Klausimas, kas reguliuos tas specifines sritis ir tą poreikį, kad iš tikrųjų tos sritys netaptų labai išplėstos? Iš tikrųjų, kaip jūs ir pasakėte, visi kariausime tik su dronais, nors būna, kad dronai baigiasi, galbūt ir kitos priemonės baigiasi, reikia paimti į rankas automatą ir reikia fizinio pasirėngimo. Tai ar šiuo atveju per 3 mėnesius žmogus suspės viską išmokyti, ar čia bus tik tam tikra specifinė dalis, kurią jis tobulins toliau, kaip valdyti tuos dronus ar kokias kitas priemones? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Tam tikra dalis. Iš tikrųjų kariuomenės vadas nustato konkrečios karinės specialybės karinio parengimo reikalavimus. Gali būti ir platesni, tai yra kad negalima trumpinti, ir trumpesni, kad galima ne daugiau kaip 3 mėnesiais sutrumpinti.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, atsisakyti atidėjimų – iš tikrųjų tai tas tikslas. Mes žinome, tik 30 % galėdavo eiti tarnauti į mūsų kariuomenę. Prašom pasakyti, kokie dar liko tie atidėjimai? Nes kai jūs dabar vardinate, man trupučiuką vėl atsiranda kai kurios išimtys ir vėl gali, suprantate, pasinaudoti, išvengti. Ir korupciniai dalykai, ir panašiai.

Antras mano klausimas. Jūs kalbate apie kokybinius, kiekybinius pokyčius. Iš tikrųjų dideli pinigai. Aš pasižymėjau, kai pristatė krašto apsaugos viceministras tai, kiek reikia milijonų, net milijardų. 16,2 mlrd., matau, kokybiniam pokyčiui. Siekiant įgyvendinti viską, reikėtų iki 2030 metų kiekvienais metais po 850, iki 900 mln. eurų. Tai sakysite, kaip įsivaizduojate, kiek iš tikrųjų jums dabar reikėtų, jeigu dabar yra numatyta 2,52 % nuo BVP? Kiek procento dalį reikėtų dar padidinti, kad mes galėtume užtikrintai sakyti: taip, mes esame pasirengę krašto gynybai?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pradėsiu nuo pirmo klausimo – karo prievolininkų. Taip, galimybių išvengti tarnybos sumažėja. Bet kai kuriems tarnyba gali būti atidėta individualia tvarka. Yra tos priežastys, kurios numatomos, rimtos. Tai yra artimųjų sunkios ligos ir taip toliau. Ten yra baigtinis priežasčių sąrašas. Ir dabar jaunuoliai tuo naudojasi, nors didžioji dalis nepatenka, kaip ir minėjote, į tarnybą dėl atidėjimų, nes studijuoja, ir dėl sveikatos, nes nepajėgia. Dabar bus galimybė, kaip minėjau, sudaromos sąlygos karo prievolę atlikti tiems, kurių sveikatos būklė netinkama, bet patys nori ją atlikti. Yra tokių. Turiu pasakyti, ne vienas kreipėsi.

Kitas klausimas dėl resursų. Tiesiog pakartosiu. Resursai atsiranda didėjančia tvarka, kai mes didiname skaičių šauktinių daugiau, negu, pavyzdžiui, kariuomenė dabar turi infrastruktūros. Tai be abejo, kad reikia investuoti, reikia sukurti naujus karinius dalinius. Vidutiniškai, pavyzdžiui, siekiant visuotinės karo prievolės, reikia keturis batalionus papildomus sukurti. Mes turime rezervinę Aukštaitijos brigadą, kuri iš esmės komplektuojama iš ne rikiuotės dalinių ir pačių įvairiausių tarnybų, ten Mokymo ir doktrinų valdyba ir panašiai. Pavyzdžiui, į ją numatant tuos batalionus. Bet batalionas negali, kaip sakoma, laukuose be ginkluotės, be amunicijos, be visų tų lydimųjų dalykų. Tai ta papildoma suma yra surašyta, kiek reikia. Tai nereiškia, kad visa tai galima įgyvendinti žaibo greičiu per metus, per dvejus, tam reikalingas minėtas ilgesnis laikotarpis, ten penkeri šešeri metai, jeigu žingsniuosis, pradėdami, pavyzdžiui, nuo 2025 metų, nes šią reformą mes dar turime priimti.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas. Jo salėje nematau. Tai S. Skvernelis. Prašau.

S. SKVERNELIS (DFVL). Gerbiamas ministre, čia, šioje salėje, mes audringą turėjome praeitą posėdį, kai buvo svarstomas Vidaus tarnybos statutas. Vienas iš iššūkių valstybei artimiausiu metu bus surasti iš tiesų policininkų, gaisrininkų, pasieniečių. Jūsų kolegės ponios A. Bilotaitės milžiniškos pastangos, kad tą problemą išspręstų, gali būti nubrauktos vienu įstatymu, kurį šiandien jūs pateikiate. Ar nemanote, kad atidėjimo netaikymas vidaus tarnybos pareigūnams atvers dar didesnę skylę užtikrinant mūsų viešąjį saugumą? Visgi ta jaunimo dalis, kurią šiandien taip sunku prisišaukti, yra tam tikra konkurencija, sveika konkurencija, tarp kariuomenės ir vidaus tarnybos. Tiesiog kariuomenė turės prioritetą savo valia, jėga pasiimti juos pas save. Tada tie žmonės negalės patekti į vidaus tarnybą ir užpildyti to vakuumo, kuris būtų dabar užpildytas sėkmingai įgyvendinus naują Vidaus tarnybos statutą. Ar nemanytumėte, kad visgi reikėtų išimti taikyti vidaus tarnybos pareigūnams?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Atsakysiu dviem punktais. Pirmiausia, nemanyčiau, nes pirmas prioritetas – šauktiniai nuo 18 metų. Dar kartą pabrėžiu – nuo 18 metų. Viešojo saugumo tarnyba

karo metu yra ginkluotųjų pajėgų dalis, tai geriau, kad į ją patektų tie jaunuoliai, kurie jau bus perėję, bent jau perėję, šauktinių tarnybą.

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, dar 10 minučių ištiksėjo. Ačiū ministrui už pristatymą. Priminsiu, kad mūsų balsavimo langas atsivėręs nuo 14 val. 30 min. iki pat 20 valandos ar kada tik baigsime. Tai dabar dėl motyvų kalbėsime ir tuoj balsuosime. Už kalbės V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kolege... viceministre buvęs, karininkai, smagu jus čia, salėje, matyti. Norėjau padėkoti pirmiausia už kokybiškai parengtą pristatymą. Aš net neabejoju, kad tiek Seimo nariams, tiek visuomenei reikia tokių pristatymų ir diskusijų daugiau, nes tik švietimas atveda prie didesnio supratimo, didesnio įsiklausymo.

Saugumo tema ir krašto gynyba neturėtų būti dramatizuojama ir politizuojama, tai yra mūsų egzistenciniai klausimai. Šis paketas parodo, kad mes, net neabejoju, galime susitarti, ir tai yra tikrai žingsnis link to, kad mums susitarimų reikės pasiekti dar daugiau ir dar sudėtingesnių, jei mes norime kokybiškai investuoti į savo saugumą, į krašto apsaugą.

Yra visų noras ir pageidavimas investuoti į visuotinį šaukimą, yra noras investuoti į kokybiškai, gerai, moderniai apginkluotą Lietuvos kariuomenę ir diviziją, yra noras investuoti į kokybišką mūsų sąjungininkų priėmimą, bet tam reikia mūsų kokybiškų susitarimų dėl patikimų, tvirčių finansų.

Kolegos, mes šiuo įstatymų paketu tobuliname ir suteikiame teisinius įrankius mūsų institucijoms pašaukti mūsų piliečius tarnauti mūsų valstybei, didinti aktyvųjį rezervą. Kviečiu visus palaikyti, balsuoti už ir kiek įmanoma skubiau priimti šiuos teisės aktus, o dėl tolesnių žingsnių sėsti, matyt, po Naujųjų metų ir kuo skubiau susitarti vardan mūsų Lietuvos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (DFVL). Na, kai kolega Vilius paminėjo „vardan Lietuvos“, kažkaip ir prieš kalbėti sudėtinga. Bet galbūt ne tiek prieš kalbėsiu. Na, ministras gal ne visai suprato mano klausimą. Aišku, dėl Viešojo saugumo tarnybos aš dar pritarčiau tai jūsų minčiai, bet čia liečia ir ugniagesius, ir policininkus. Yra ta pati dalis jaunuolių, tinkamų ir į šauktinius, ir visgi į vidaus tarnybos pareigūnus. Dėl to tas jūsų toks pasakymas skeptiškas, man irgi... Tikrai šitų įstatymų projektuose yra daug gerų dalykų.

Galbūt irgi kelia dvejonių, ar abejonių, to modelio pasirinkimas dėl studentų, bet irgi yra alternatyvų, kurias galima svarstyti, ar vasaros, ar savaitgalių, ar dar koks nors modelis. Bet visgi nesinorėtų mažinant konkurenciją mūsų mažos šalies viduje, kad mes dėl vieno tikrai kilnių tikslų, kalbant apie šalies gynybą, tai labai svarbu, silpnintume ir vidaus saugumą, mūsų viešąjį saugumą. Dėl to būsiu priverstas susilaikyti ir tikiuosi, kad svarstymo stadijose jūs turbūt išgirsite, kad ir viešasis saugumas taip pat yra labai svarbu. Galbūt išimtis – vidaus tarnybos pareigūnai, kurie yra įstoję, kurie jau dirba, nes jeigu išplėsimė ir aprėptį, kuri bus jau didesnė – bus galima pašaukti iki 27 metų, tai palies ir dalį žmonių, kurie jau dirba, bet yra netarnavę. Tikrai būtų didelė grėsmė, kad tie žmonės turėtų mesti tarnybą policijoje ir tuos 9 mėnesius atlikti kilnią pareigą šalies gynybai, bet kartu susilpninti mūsų tą kasdieninį vidaus saugumą. Tikrai šįkart susilaukysiu. Bet kadangi kolega Vilius paminėjo „vardan Lietuvos“, tai tikrai neagituojau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Kviečiu balsuoti. Kas pritaria šių projektų paketui po pateikimo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 98: už – 72, prieš – 1, susilaikė 25. Po pateikimo yra pritarta. Pagrindinis komitetas dėl didžiausios dalies projektų yra NSGK. Kai kur yra nurodytas papildomas URK'as, kai kur pagrindinis TTK pagal kompetenciją. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.13 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-3311GR) (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, toliau darbotvarkės 2-3 klausimas – Karo prievolės įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas. Atsiprašau. Gerai, apsispręsime dėl kito klausimo

– dėl grąžinto Šalpos pensijų įstatymo, ką daryti po Prezidento veto. Kviečiu veto pristatyti Prezidento vyriausiąją patarėją I. Segalovičienę. Bet aš atsiprašau... Gerai. Gerbiamieji kolegos, čia kažkas pasiklydo tarp darbotvarkių. Pakviečiau vyriausiąją patarėją, pristatysime, ką darome dėl veto, po to grįšime prie kitų projektų pateikimo. Prašau. Žodis jums.

I. SEGALOVIČIENĖ. Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, esu įpareigota pristatyti jums Prezidento šių metų gruodžio dekretą. Šalpos pensijų įstatymo pakeitimai, skirti šalpos negalios pensijų sistemos didesniai teisingumui, buvo labai laukti. Prezidentas tikrai sveikina ir labai pozityviai vertina jūsų priimtus sprendimus, nes sudaromos teisės šalpos pensiją gauti dirbančiam negalia turinčiam žmogui, taip pat gauti mažiausią negalią turintiems žmonėms šalpos pensiją, yra didinamos pačios mažiausios šalpos pensijos. Taigi tų pozityvių dalykų tikrai yra.

Tačiau įstatyme greta minėtų pozityvių pakeitimų pamatėme ir „šventinę staigmeną“ – įstatymo priimta nuostata pakeisti iki šiol galiojusią tvarką ir mažų pensijų priemokos dydį apskaičiuoti ne pagal einamųjų metų, kaip buvo iki šiol, o pagal praėjusių metų minimalių vartojimo poreikių dydį, kurį mes visi vadiname MVPD.

Prezidento nuomone, toks sprendimas blogina mažas pensijas gaunančių asmenų padėtį, neigia jų teisėtus lūkesčius ir neatitinka Konstitucijoje numatytos valstybės pareigos užtikrinti pensinį aprūpinimą. Šalies vadovas kviečia nežengti žingsnio atgal kovojant su pensininkų skurdu ir nepadaryti rimtos sisteminės klaidos ir siūlo ir toliau laikytis būtent nuo 2019 metų sutartų ir galiojusių, pasiteisinsusių principų. Pensijų priemokos mažų pensijų gavėjams buvo įtvirtintos kaip priemonė užtikrinti minimalų jų pajamų lygį ir absoliutaus skurdo prevenciją. Atitinkamai ir MVPD buvo sukurtas ir įdiegtas kaip socialinių išmokų dydžio atskaitos taškas, socialinių išmokų indeksavimui skirtas dydis, priartinantis socialines išmokas prie realios ekonominės situacijos ir leidžiantis socialinėms išmokoms veikti efektyviai.

Prezidento vertinimu, pensijos priemokos mažų pensijų gavėjams padėjo siekti numatytų tikslų, ir matome, kad nuo 2019 metų dėl minėto sprendimo pensijas gaunančių žmonių absoliutaus skurdo lygis reikšmingai mažėja. Šią kryptį būtina išlaikyti ir toliau. Pasak Prezidento, naujausias Seimo siūlymas atsieti pensijos priemokos dydį nuo jos gavimo metu galiojančio MVPD, kuris nuolat auga, ir susieti su praėjusių metų rodikliu, kuris dėl infliacijos ir didėjančių pragyvenimo kaštų mūsų pensininkams, žmonėms nebėra aktualus, neatitinka deklaruojamų valstybės siekių mažinti pensininkų skurdą, socialinę atskirtį ir pajamų nelygybę.

Įstatymu siūlomas pensijos priemokų apskaičiavimo mechanizmas reiškia labai paprastai, kad kitais metais mažiausių pensijų gavėjams priemokos neaugs, nors kitiems pensininkams pensijos bus indeksuojamos ir augs, liks susietos su 2023 metų lygiu, tai yra 354 eurai, kai tuo metu MVPD auga iki 446 eurų. Kaip preliminariai skaičiuojame, tai yra 92 eurai, kuriuos sugalvota iš pensininkų paskutinę minutę atimti.

Pasak Prezidento, neįprastai didelės infliacijos nulemtas MVPD didėjimas 2023 metais, kaip ir prognozuojamas ateinančių metų MVPD rodiklio didėjimas, negali būti pretekstas valstybei stabdyti mažų pensijų didinimą. Valstybės prieš penkerius metus priimto išipareigojimo, įstatymu numatančio kasmetinį MVPD indeksavimą ir atitinkamai pensijų priemokų mažų pensijų gavėjams apskaičiavimą naudojant aktualų mėnesio, už kurį mokama pensija, MVPD keitimas išaugusių kainų laikotarpiu išsaldant mažiausias pajamas gaunančių asmenų pajamų lygį, visiškai nederina su Konstitucijoje kylančia pareiga valstybei laikytis, esant pensinio aprūpinimo bei socialinės paramos santykiams, teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo, pažeidžia mažas pensijas gaunančių asmenų su jų garantuojamomis pajamomis susijusius teisėtus lūkesčius.

Gerbiami Seimo nariai, ar tikrai skubos tvarka, kone paskutinę minutę metų gale priimtu sprendimu yra norima iš pensijų sistemos paimti keliasdešimt milijonų ir atimti daliai pensininkų galimybę kitais metais gauti didesnę pensiją? Ar tikrai norima reikšmingai mažinti pastangas kovoti su senatvės pensininkų skurdo lygiu, kuomet jis ir taip sunkiai mažėja? 2022 metais Statistikos departamentas pasakė, kad skurdo rizikos lygis yra užaugęs iki 43 %. Ar išsaldydami mažų pensijų augimą vėl grįžtame į tuos 2009 laikus, kai buvo mažinamos pensijos?

Gerbiamieji, valstybės pareiga, pasak Prezidento, tinkamai pasirūpinti pensininkų minimalių pajamų apsauga. MVPD idėja tokia ir buvo, kad ji atitiktų būtent einamųjų metų ekonominę tikrovę. Valstybė privalo siekti apsaugoti pensininkus nuo skurdo. Neturime taupyti ir finansuoti kitų veiklų mažų pensijų gavėjų sąskaita. Jie yra būtent tie, kurie labiausiai patiria skurdą. Prezidento vardu kviečiu nekompromituoti socialinės apsaugos sistemos, nedaryti šios praeitį menančios klaidos, nesiblaškyti, toliau nuosekliai dirbti su skurdo mažinimu. Siūlome pritarti Prezidento pasiūlymui pataisyti šį įstatymą ir grąžinti viską į buvusią padėtį. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra galimybė paklausti. Pirmasis klausia J. Džiugelis. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiama pranešėja, įdėmiai perskaičiau dekretą, įdėmiai klausiau jūsų pasisakymo, ir visgi man kyla klausimas – koks čia kognityvinis disonansas įvyko Daukanto aikštėje? Prezidentas prieš kelias savaites patvirtino valstybės biudžetą. Valstybės biudžete buvo numatoma ir šalpos priėmimo klausimas – šis įstatymo projektas, dėl kurio jūs šandien stovite tribūnoje. Prezidentas patvirtino valstybės biudžetą. Dabar Prezidentas teikia šį dekretą vetuoti įstatymo projektą su papildomu pasiūlymu, kuris valstybės biudžetui kainuos 54 mln. eurų. Gerbiamas Prezidentas, būdamas ekonomistu, net nenurodo, iš kur tuos 54 mln. paimti. Tai gal galėtumėte atsakyti, iš kur ir kaip čia per vieną naktį pasikeitė nuomonė? Ačiū.

I. SEGALOVICHIENĖ. Dėkoju, gerbiamas Justai, už klausimą. Šis įstatymas dar nėra įsigaliojęs. Kas yra labai svarbu, kad biudžete mes turime užprogramuoti tai, kas galioja. Tai turbūt klausimas yra jums: kaip numatyta mūsų biudžete, kad galiojantis įstatymas tikrai būtų įgyvendintas? Tai šitas klausimas tikrai yra labai svarbus. Be jokios abejonės, kalbėti apie biudžetą labai svarbu, suprantant, ką jūs sakote, 54 mln., 30 mln. ar daugiau. Šitie pinigai, visų pirma, turėjo būti numatyti, ir, visų pirma, nereikėjo priimti tokio sprendimo.

Šiandien turime tokią situaciją, kad iš tikrųjų Lietuvos bankas pasakė labai aiškiai, kad jų prognozės darbo užmokesčio yra didesnės negu Finansų ministerijos. Ji prognozuoja, kad darbo užmokestis augs 6,8 %, o Lietuvos bankas skaičiuoja, kad augimas bus 9,4 %. Kaip žinome, darbo užmokesčio pajamos – tai ta mokesčių bazė, kuri sugeneruoja biudžetui tikrai reikšmingų pajamų.

Matome, kad Europos Komisija tikrai prognozuoja geresnę situaciją. Mūsų deficitas suplanuotas gana atsargiai, tačiau Europos Komisija sako, kad mūsų deficitas gali būti šiek tiek mažesnis. Vadinas, mes tikrai pagrindiniu scenarijumi turėtume laikyti tokį, kad bus viršplaninių pajamų, biudžetas bus geresnis ir galėsime tikrai drąsiai šitą klaidą taisyti.

Tikrai noriu pasidžiaugti, ir gerbiama premjerė šiandien ryte taip pat pasakė, kad, nepaisant iššūkių, Lietuvos ekonomika tikrai išlaiko stabilumą. Ir kitamet, yra prielaidų, kad situacija bus geresnė. Kaip matėme netgi ir biudžeto deficito prognozės istoriją, iš praėjusių dešimties devynis kartus biudžetas buvo suprojektuojamas daug konservatyviau. Taigi, visos prielaidos, kad turėsime lėšų, ir galime toliau kryptingai važiuoti su pensininkų skurdo mažinimu Lietuvoje.

PIRMININKAS. Klausia L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tiesų, atkreipėte dėmesį į tai, kad tai yra vienintelė grupė žmonių, kuriems ateinančiais metais pajamos neaugs. Turint galvoje, kad šiuo Šalpos pensijų įstatymu mes keliame pajamas praktiškai visiems: ir tiems, kurie turi stažus, kurie dirbo, nedirbo, ir pensijų indeksavimas didins išmokas bent 10 % tiems, kas turi stažą. Čia mes turime apie 30 tūkst. žmonių, kurie turi stažą. Jie visi turi darbinės patirties, bet turi mažas pajamas dėl įvairiausių priežasčių, dažniausiai dėl to, kad nebuvo apskaityti. Yra trys grupės, kurioms planuojama nedidinti. Gal jūs turite išskaidymą, kurioms grupėms, kiek procentų žmonių bus išaldytos pajamos dvejus metus? Ar turite tokį išskaidymą, ar ne? Kiek yra senatvės pensininkų, kiek yra netekto darbingumo ir pensinio amžiaus su netektu darbingumu?

I. SEGALOVICHIENĖ. Mes vertiname šitą situaciją. Tik dėl to ir atkreipiame dėmesį. Jeigu mes kalbėtume apie visų pensininkų spektrą, tai mes tikrai matytume, kad ne visiems yra teisingai sudaromos sąlygos. Tam tikrai grupei, šiuo atveju mažų pensijų priemonių gavėjams, tas indeksavimas neįvyks, nors kitiems įvyks. Detalių skaičių dabar aš neturiu su savimi pasiėmusi. Bet pats principas yra svarbus. Mes sukuriame tam tikrą neteisingą situaciją ir tokią grėsmę tarsi būti paliktam. Bet prisiminkime, niekas neturi būti pamirštas.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama pranešėja, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mane kaskart maloniai nustebina, kad mūsų Prezidentas yra tikrai aktyvus socialinės politikos srityje, tai yra išskirtinumas. Dažniausiai prezidentai užsiima užsienio politika ir tokiais ceremonialo dalykais. Tai yra labai gerai. Tačiau aš tikrai norėčiau, kad Prezidentas būtų aktyvesnis savo tiesioginės kompetencijos srityje, tai yra finansų politika ir makroekonomika, ir galiausiai sutaikytų politines partijas dėl papildomų Lietuvos biudžeto pajamų suradimo. Aš neišgirdau to plano iš jūsų atsakymo J. Džiugeliui, nes ir opozicijoje turbūt yra abejojančių dėl veto. Tikrai reikia aiškaus atsakymo, iš kur, žiūrėdami į penkerių metų perspektyvą, mes gausime papildomų pajamų tam, kad galėtume MVPD principą taikyti visoms socialinėms išmokoms, ne tik šioms mažoms pensijoms, kaip dabar mes norime apginti. Iš tikrųjų labai teisingai jūs darote. Ir mes tą patį sakėme, kai su Linu kritikavome šį sprendimą.

PIRMININKAS. Laikas!

T. TOMILINAS (DFVL). Koks jūsų planas dėl ilgalaikių valstybės pajamų?

I. SEGALOVICHENĖ. Prezidentas visada už dėl dviejų klausimų. Pirmą, mes turime stiprinti ekonomiką ir ją auginti, tai yra didinti mokesčių bazę. Mes matome, kad pastarieji metai buvo tie, kai Lietuva, nedidindama mokesčių, įveikdama krizes ir taikydama tą anticiklinę politiką, galėjo generuoti papildomas pajamas. Toliau auginti ekonomiką yra būtina, kurti verslams geras sąlygas, investicijas pritraukti ir taip toliau.

Antra dalis – tai mokesčių sistema. Prezidentas nuosekliai nuo kadencijos pradžios yra tas, kuris sako – tvarkykime mokesčių sistemą. Joje yra rezervų būtent toms nuolatinėms pajamoms. Prezidento pasiūlymai buvo pateikti Mokesčių grupei. Gerbiamas Seime, tikrai verta ieškoti naujų pajamų.

PIRMININKAS. Klausia M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamoji patarėja, iš tiesų nesiimsiu dabar vertinti kai kurių jūsų apibendrinimų, bet turiu tokius kelis labai konkrečius klausimus. Pagrindinis klausimas. Kodėl visgi tas dekretas taip nekokybiškai parengtas? Ar čia pritrūko kompetencijos, ar čia pritrūko laiko? Jūs rašote, kad absoliutus skurdas tarp pensininkų, imate rėžį nuo 2019 metų, kad mažėjo tam tikru skaičiumi. Bet ar jums nėra žinoma, kad skurdo rodikliai (yra apklausos) visgi atspindi prieš tai buvusių metų pajamas? 2018 metais dar nebuvo MVPD, nebuvo mažiausių pensijų priemonių. Pirmas klausimas. Ar korektiška yra lyginti laikotarpį, kuomet dar nebuvo, tą šuolį? Čia pirmas klausimas.

Antras klausimas. Labiausiai absoliutaus skurdo mažėjimas tarp pensininkų buvo fiksuotas 2018–2019 metais, na, kiekio prasme. Tuomet taip pat dar nebuvo mažų pensijų priemonių. Norėčiau paklausti. Kas, jūsų nuomone, lėmė tokį aukštą, gerą šuolį, nors nebuvo dar šios priemonės? O apibendrinama gal tik pasakyčiau, kad visgi absoliutus pensininkų skurdas yra šiek tiek mažesnė problema valstybėje negu santykinis. Gal turite gerų rekomendacijų ar parengtų veto, kurie padėtų spręsti ir santykinio skurdo problemas? Labai ačiū.

I. SEGALOVICHENĖ. Ačiū už klausimą. Iš tiesų oficialios statistikos duomenys rodo, kad, priėmus sprendimus dėl MVPD ir mažų pensijų, pensininkų absoliutaus skurdo klausimas gerėjo. Tai yra faktas ir tai yra svarbus dalykas. Galbūt verta atkreipti dėmesį, kad būtent 2022 metų absoliutaus skurdo rodiklis jau kelia nerimą dėl to, ar sistema pati sugeba reaguoti į ekonominę tikrovę, nes būtent iš 2022 metų rodiklio mes vėl matome absoliutaus skurdo padidėjimą. Jeigu mes toliau dar įšaldysime, tai galime tikrai sulaukti ir absoliutaus skurdo blogėjimo. Yra labai svarbu, kad MVPD daro įtaką ir santykiniam skurdui. Taigi, jeigu mes paliksime žmones žemiau absoliutaus skurdo ribos, kas yra MVPD lygis, tai tikėtina, ir kova su santykiniu skurdu irgi gali blogėti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas klausimams, atsakymams baigėsi. Dėkoju patarėjai.

Dabar priminsiu, kad pagal 165 straipsnį Seimas turės nuspręsti, ar svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, ar laikyti įstatymą nepriimtu. Aš siūlysiu alternatyvų balsavimą: už bus už svarstymą iš naujo, prieš bus už laikymą nepriimtu. Aš matau, kad lyg ir taip suprato visi Seimo nariai, kurie užsirašė už ir prieš kalbėti. Po du jie galės kalbėti. Ir už, suprantu, svarstymą iš naujo kalbės L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju. Kai svarstėme Šalpos pensijų įstatymą, aš sakiau ir dabar taip sakau, kad 95 % nuostatų aš pritariu. Tie pakeitimai, kuriuos atnešė ministerija, tikrai yra teisingi, kokybiški ir jiems reikia pritarti. Tačiau tie 5 %, kuriems nepritariau, yra būtent ši nuostata (dėl to negalėjau balsuoti ir nebalsavau už įstatymą), yra būtent tai, kad mes beveik 30 tūkst. žmonių grupę, kurie dirbo, kurių daugelis yra su negalia ir turi tuos būtinuosius stažus, kad gautų „Sodros“ pensiją, mes išsaldome jų pensijas mažesnes, negu yra absoliutaus skurdo riba, dvejiems metams. Tai yra apie 30 tūkst. žmonių. Visiems kitiems, kurie neturi darbo stažo, mes keliamo, visiems kitiems, kurie turi darbo stažus, mes keliamo. Tuo tarpu ši grupė, kuri dirbo, bet gauna mažesnes pensijas, greičiausiai dėl negalios, greičiausiai dėl to, kad sovietmečiu nebuvo tinkamai suskaičiuotos jų pajamos, gauna mažesnes negu absoliutaus skurdo riba pensijas. Vyriausybės sprendimu, siūlymu ir tuo jau mūsų Seime priimtu įstatymu mes norėjome tas pensijas išsaldyti dvejiems metams. Aš džiaugiuosi, kad ši diskusija grįžta. Jinai yra brangi diskusija, tai yra 54 mln., kaip gerbiamas Justas minėjo, diskusija, bet pagrindinis klausimas, kodėl mes išvis paėmėme 54 mln. iš tos grupės, kuri juos gavo kasmet, jiems buvo indeksuojama kasmet, o dabar mes nusprendėme tai sustabdyti. Kodėl mes paėmėme ir tam tikra prasme neatliepiame jų teisėtų lūkesčių gauti tai, kas jiems pagal įstatymą priklauso...

PIRMININKAS. Laikas!

L. KUKURAITIS (DFVL). ...paskutinę dieną prieš Kalėdas? Atkreipiu į tai dėmesį. Man atrodo, kad balsuoti mes privalome visi. Kitu atveju, jeigu šiame etape nebalsuosime, tai grįšime prie Šalpos pensijų įstatymo, kuris galioja iki šiol, tai visi tie svarbūs ministerijos pakeitimai nebus įvertinti. Dėl to šitame etape...

PIRMININKAS. Laikas!

L. KUKURAITIS (DFVL). ...tikrai balsuojame už, o paskui jau komitete diskutuosime toliau.

PIRMININKAS. Prieš kalbės J. Džiugelis. Prašau.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, aš, kaip ir klausdamas pranešėjos, visgi norėčiau sudėti keletą akcentų. Šalpos įstatymo projektas buvo inkorporuotas į valstybės biudžetą, kurį Prezidentas pasirašė. Dabar šitas įstatymo projektas, kuris yra vetuojamas gerbiamo Prezidento pasiūlymu, valstybės biudžetui kainuos 54 mln. eurų papildomai. Prezidentas nenurodo, iš kur paimti tuos pinigus.

Šitas Šalpos įstatymas buvo beprotiškai laukiamas neįgalių žmonių, kurie buvo diskriminuojami dėl to, jog dirbdami negali gauti šalpos išmokų. Buvo Vyriausybės prioritetas šią nelygybę ištaisyti. Aš suprantu, kad biudžetas gali patikti, jis gali nepatikti, norisi visuomet daugiau, bet jisai buvo subalansuotas ir, pabrėžiu, Prezidento pasirašytas. Mane liūdina ir nuoširdžiai stebina, kodėl Prezidentas renkasi daryti rinkimų kampaniją pažeidžiamiausių žmonių sąskaita, todėl aš kviečiu nepritarti šiam pasiūlymui, šiam dekretui. Aš pasisakau, kad įstatymas būtų laikomas nepriimtu, nes tie lūkesčiai, kurie dabar bus sukelti, nebus pateisinti. Labai smagu pažadėti, kai negali to ištesėti, ir man labai gaila, kad Prezidentas taip neatsakingai renkasi sukelti lūkesčius pažeidžiamiausių Lietuvos žmonių. Tad kviečiu nepritarti ir laikyti įstatymą nepriimtu.

PIRMININKAS. Už kalbės L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš galiu pasakyti, didžiausia klaida buvo padaryta, kai mes neįvertinome nė vieno, kurie dirbo, turėjo stažą ir šiandien negali gauti normalios pensijos, mes užmiršome tuos žmones. Ateina į priėmimą žmogus ir sako: turiu 37 metus stažą ir gaunu mažiau, negu numatyta šalpos pensija. Ką mes padarėme? Mes padarėme labai blogą sprendimą nevertindami žmonių stažą. Šiandien mes baudžiame tuos, kurie sovietmečiu dirbo, jų stažas buvo mažesnis, nes buvo reikalavimai kiti, ir šiandien jie lygiai taip pat negaus tos bazinių vartojimo poreikių dydžio išmokos. Vien dėl to ir buvo numatyta (aišku, čia yra ne iš socialinio draudimo biudžeto) padidinti tai, kad... Jie užsidirbo, tačiau negalėjo tuo laiku užsidirbti tokios išmokos, jų darbo užmokestis, likvidavus kolūkius, tarybinius ūkius... Visi kiti kaime gyvenantys žmonės, pasižiūrėkite, šita karta labiausiai šiandien kenčia. Todėl aš prašau tikrai palaikyti Prezidento veto ir tikrai už jį balsuoti. Pataisykime tai, kas buvo padaryta. Ta klaida yra bloga. Neišskirkite tų žmonių ir nekalbėkite, kad vien tik tai žmogus su negalia turi gauti didesnę išmo-

ką negu tas, kuris visą gyvenimą dirbo, šiandien jis turės eiti prašyti papildomai pašalpos į socialinio aprūpinimo skyrius.

Kitas momentas, noriu atkreipti dėmesį, iš tikrųjų reikėtų grįžti prie to, kad mes stažą turėtume, socialinio draudimo pensijas skirdami, vertinti kitaip, nes šiandien iš tikrųjų yra labai blogai, kad mes to nevertiname. Kviečiu visus palaikyti šią Prezidento dekretą.

PIRMININKAS. Prieš kalbės M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Man gaila, bet tikrai raginu balsuoti prieš ir laikyti šią įstatymą nepriimtu. Kalėdinė dovana, apie kurią kalbėjo ponias patarėja iš tribūnos, šiaip buvo padovanota šiam Seimui. 80 Seimo narių, kurie balsavo už Šalpos pensijų įstatymo projektą, štai gavo tokią dovaną, nors iš tiesų, jei Prezidentas būtų nuoseklus ir labiau galvotų apie pačius pažeidžiamiausius Lietuvos gyventojus, būtų turbūt vetavęs valstybės biudžeto projektą, kuriame aiškiai matė, kad nei 56 mln., nei juo labiau papildomų 70 mln. nėra skirtų šioms klausimams. Mes galėjome išspręsti šalpos pensijų problemą tuo atveju, jei MVPD būtų skaičiavę taip, kaip skaičiuojame visas, pabrėžiu, bazines išmokas nuo praėjusių kalendorinių metų.

Yra paprasta kalbėti buvusiam ministrui turbūt, ar ne, apie galimybę adaptuoti biudžetą, kai tu net nežinai, koks bus MVPD, nes jūsų kadencijos metu jis augo 2–3 eurai, 4 eurai, ar ne? Dabar jis auga kartais. Ir niekas, joks būrėjas nepadės išburti, kiek reikės papildomai lėšų biudžetui tam, kad mes galėtume prisirišti prie einamųjų metų, ypač tokiais atvejais.

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad šiandien su šiuo Prezidento veto Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos biudžete yra *minimum* 56 mln. eurų skylė. Mes turėsime galvoti, kokių paslaugų mažiau galėsime teikti, mes nebegalėsime suteikti tam tikrų garantijų, kurias turėjome suplanavę suteikti. Bet tebūnie, tokia yra valia, galima daryti ir taip. Bet kuriuo atveju, kolegos, aš labai prašau balsuoti prieš ir laikyti įstatymą nepriimtu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu apsispręsti balsuojant. Dar kartelį: už – svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, prieš – laikyti įstatymą nepriimtu. Kviečiu apsispręsti alternatyviai.

Balsavo 112: už – 48, prieš – 64. Įstatymas yra atmestas. Replikos. Atsiprašau, laikomas nepriimtu.

Replikos po balsavimo. L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju. Balsavimas labai aiškiai parodė, kad Vyriausybė, o šiuo atveju ir dauguma rinkosi iš vienu skurdžiausių paimti pinigus ir atiduoti kitiems. Toks buvo sprendimas. Ir kai mes to neleidžiame, kai bandome užtikrinti, kad visiems lėšos augtų, o ne iš vienu būtų paimta ir kitiems atiduota, balsuojama priešingai. Tai nėra socialinė politika, tai nėra tvari socialinė politika.

Šiuo tokiu, sakyčiau, gal net politinių ambicijų veiksmu, kurį jūs atlikote, visiems šalpos pensijų gavėjams, kuriems irgi buvo pažadėta tos pačios Vyriausybės, kad jiems augs nuo liepos 1 dienos, pasakėte, kad yra nulis. Ir tai yra valdančiųjų atsakomybė visais atvejais: tiek pirmu, tiek antru, nes jūs turite daugumą, jūs planuojate biudžetus, jūs darote sprendimus. Prisiimkite atsakomybę už šią visišką socialinės apsaugos sumakalavimą, kurį mes turėjome šitas kelias savaites.

PIRMININKAS. Replika. M. Navickienė. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš gal norėčiau tik dar viena gerbiamai patarėjai, matau, ji dar čia, kad žvilgteltų į savo dekretą ir dėl tų infliacijos rodiklių dar šiek tiek pasitikslintų, nes minėjo, kad 2022 metais pensininkų absoliutaus skurdo rizikos lygis dėl neįprastai didelės infliacijos paaugo iki 3,8 %. Tas, mes suprantame, kad rodikliai skaičiuojami už praėjusius metus ir infliacijos tada dar nebuvo, neatitinka tikrovės. Tai šiek tiek galima pasitaisyti tekstus.

O šiaip, kolegos, aš norėčiau pasakyti, kad šalpos pensijų, deja, mes negalėsime įgyvendinti būtent dėl šio veto. (*Balsai salėje*) Būtent dėl šio veto, kuris pasiekė vienintelį dalyką – kad papildomų išlaidų Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos biudžete jau dabar su šiuo veto mums reikės 56 mln. Net be šalpų. Ir tai reiškia, kad ir toliau šis sprendimas turės kainą visiems kitiems sprendimams, o gal net ir ateities vyriausybėms (nors ir kokios jos būtų), kurios atėjusios į val-

džią metų pabaigoje štai šitokią skylę galbūt viena ar kita forma ir ras. Tai aš tik tą noriu palikti dėl įrašo.

PIRMININKAS. Replika. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų tik konservatoriai tokį cugcvangą moka sukurti. Bet tai yra pasekmė mylimų, nemylimų. Mokytojams algos didės, policininkams – špyga, nes jie nemylimi, arba 2–3 eurai. Čia tas pats: iš 30 tūkst. pensininkų atimame 54 mln. ir duodame kitiems. Prisi-
dirbote normaliai. Tai dabar srėbkite košę, kurią pridirbote.

PIRMININKAS. G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Šiaip visa ta meilė ir nemeilė visoms visuomenės grupėms pasireiškė prioritetų dėliojimu valstybės biudžete. Aš priminsiu, kad valstybės biudžetas priimtas, Preziden-
tas jį pasirašė, vadinasi, jįsai galioja. Priimtame biudžete yra ne tik pajamų eilutė, kur gerbiama patarėja norėjo nusipiešti tiek nulių, kiek nori, matyt, pagal tas projekcijas, kurias pasirenka iš vi-
so spektro, kuris yra. Priminsiu, kad Konstitucijoje parašyta, kad už biudžetą atsakomybę prisi-
ima Vyriausybė, rengia Vyriausybė, tvirtina Seimas. Tai reiškia, kad ne fantazijomis, kokios paja-
mos galėtų būti, biudžetas formuojamas, o tame dokumente, kurį priėmė Seimas. Bet aš atkreip-
siu dėmesį, kad biudžete yra ne tik pajamų eilutė, jos gal ir gali nutikti geresnės, negu ten parašy-
ta, bet taip pat yra ir išlaidų eilutė. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos asignavimai yra
tokie, kokie ten patvirtinti. Vadinasi, priėmus šį įstatymą taip, kaip dabar mes balsavome, atsive-
ria 50 mln. ir dar kelių skylė. Vadinasi, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės mažinti kaž-
kurias savo ambicijas, kažkurių reformų neįgyvendinti, ir tie patys nuskriaustieji, kuriuos čia la-
bai ginate, vis tiek tų pajamų negaus, nes tiesiog tų asignavimų biudžete nėra. Jeigu norime būti
nuoseklūs, vetuokime visus įstatymus – ir tuos, kur įrašytos išlaidos, bet taip pat ir tuos, kur įra-
šytos pajamos.

PIRMININKAS. T. Tomilinas – repliką.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Teisingumo dėlei reikėtų patikslinti neteisingą abiejų ministrų pasi-
sakymą. Jūs numatėte Šalpos įstatymui įgyvendinti apie 20 mln., tai jie yra. Vadinasi, trūksta ne
50, o tik 30, tai būkime tikslūs. (*Balsai salėje*) Palaukite, aš pabaigsiu. Jeigu jūs nesugebate mobili-
zuoti Seimo įgyvendinti jūsų tikslus, vadinasi, jūs turite atsistatydinti. Negalite įgyvendinti savo
pažadų. Arba pasakykite aiškiai, ką jūs planuojate padaryti dėl tos visuomenės grupės, kurios di-
džiulius lūkesčius jūs sukėlėte, priėmę šį įstatymą. Kalbu apie šalpos pensijų gavėjus. Jūs turite
pasakyti planą. Jeigu plano nėra, visos reformos žlugo, pajamų papildomų nėra, tai apie ką, apie
kokią Vyriausybę mes kalbame? Čia jūs elgiatės kaip Prezidento opozicija, o ne kaip ministrai.

PIRMININKAS. Taip, prašau. K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Man labiausiai gaila, kad M. Ošmianskienės inicijuotas projektas dėl
šalpos išmokų padidininimo žmonėms, turintiems negalią, nuo 75 %, deja, nepavyko, jis nebuvo
priimtas visa apimtimi net ir konservatorių pavadinkime, iniciatyvomis. Buvo priimtas bent iš
dalies. Man, deja, labai gaila ir dėl Prezidento veto, jis sužlugdė net ir tam tikrą kompromisinį pa-
siektą variantą, kai buvo užblokuotas sprendimo priėmimas, nepasiūlant jokių alternatyvių fi-
nansavimo šaltinių.

PIRMININKAS. Taip. Ir M. Navickienė. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Na, aš dar dėl skaičių paedukuosiu šiek tiek kolegas. Gerbiamas
Tomai, Šalpos pensijų įstatymui įgyvendinti būtų reikėję 11 mln. eurų. Dabar mes turime mažų
pensijų priemokoms asignavimuose 29 mln. Su padidėjusiu MVPD iki 4,46 papildomai šalia tų
29 mln., kurie yra asignavimuose, ministerijai reikės 56 mln. eurų. Tai čia, kad būtų visiems aiš-
kūs skaičiai.

PIRMININKAS. Ir paskutinė replika – J. Džiugelis. Prašau.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Žiūrėkite, čia labai paprastai galima pasakyti: norėjo kaip
geriau, išėjo kaip visada. Esmė yra ta, kad kitų metų valstybės biudžete buvo suplanuotos lėšos
šalpų klausimui išspręsti. Prezidentas, norėdamas atliepti didesnės visuomenės dalies interesus
prieš rinkimus, nutarė, kad reikia daugiau, bet nepasakė, iš kur daugiau. Dėl to šis įstatymas yra
nepriimtas, negalią turintys žmonės negaus papildomų šalpos išmokų dėl Prezidento veto ir ki-
tos vyriausybės dabar turės galimybę tą neteisę neįgalų žmonių labui spręsti. Sėkmės!

PIRMININKAS. Taip, gerbiamieji kolegos, tikrai, aš manau, jau visi išsisakėme. Judame. Labai trumpai, Tomai Tomilina.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama ministre, tai dar blogiau atrodo, kad jūs ketinate 50 mln. atimti iš mažų pensijų gavėjų ir atiduoti šalpos gavėjams 11 mln. Tai dar blogiau atrodo. Ką jūs turėjote padaryti? Tai yra atmesti Prezidento veto per kitą balsavimą, kas būtų visiškai įmanoma. (*Balsai salėje*) Tai jūs turėtumėte įtikinti Seimą.

PIRMININKAS. Gerai, viskas, kolegos.

T. TOMILINAS (DFVL). Jūs turėtumėte įtikinti.

15.49 val.

Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3399, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 10¹, 60, 63, 64 ir 65 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3400 (*pateikimas*)

PIRMININKAS. Viskas, kolegos. Gerbiamieji kolegos, aš matau, kad laikas mums svarstyti 2-3 klausimą – Karo prievolės įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą. Jį mums pristatys L. Kasčiūnas. Taip pat lydimąjį – Krašto apsaugos sistemos organizavimo įstatymo projektą. Pateikimas. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš gal pabandysiu trumpai. Kita vertus, ši pataisa susijusi su platesniu mūsų gynybos paveikslu. Šiandien mes kalbėjome apie galimo šaukimo modelius ir tą didelę ambiciją turėti visuotinį privalomą arba tą, ką jau į Seimą atnešė mūsų Vyriausybė, susijusį su daliniu žingsniu visuotinio šaukimo link mažinant išimtis. Visi akcentuoja vieną iš dalykų, kuris padės spręsti mūsų gynybą, tai yra tai, kad didės aktyvusis rezervas. Pavyzdžiui, dabar kasmet šaukiame apie 3,8 tūkst., o galėsime šaukti apie 5 tūkst. Tada aktyvusis rezervas didėja. Tu jau jį gali organizuoti. Ne tik priskirti konkretiems daliniams, bet organizuoti, galbūt netgi kurti rezervines brigadas ir iš principo kurti tokią kariuomenę, kuri galėtų būti dar stipresnė ir rezervas kompensuotų reguliariųjų pajėgų praradimus. Bet šalia aktyviojo rezervo, kurio yra apie 30 tūkst., dabar jau skaičiuojame gal net ir 38 tūkst., mes turime apie 80 tūkst. parengtojo rezervo. Tai yra tuos, kurie tarnavo anksčiau negu aktyvusis rezervas, tai yra jau daugiau kaip dešimt metų. Praėjus dešimčiai metų, jie jau nebėra kviečiami į kartotinius mokymus. Dabar pagal mūsų visą koncepciją, kurią mes dėliojame, iš esmės su aktyviuoju rezervu, kaip jau minėjau, daugmaž teoriniu lygmeniu, ir ne tik, ir praktiniu daugmaž aišku. Dėl parengtojo rezervo yra idėja, kad tie žmonės savo vietą gynybos planuose galėtų atrasti per komendantūras. Čia tai, ką mes nuolat su jumis čia ir kalbame, yra įregistruotos atitinkamos pataisos. Komendantūros yra ta užnugario sistema, kova su diversinėmis grupėmis, objektų apsauga. Tą funkciją labai aiškiai galime matyti Ukrainoje. Jinai pasiteisino. Tas užnugaris būtų sudarytas iš parengtojo rezervo karių, iš komendantinių šaulių, jų skaičiai irgi auga, ir iš kovinių asmenų, jeigu mes rastume algoritmą, pavyzdžiui, kaip mūsų medžiotojus apmokyti, patikrinti, kurie irgi nori integruotis į tą užnugario sistemą. Aš atsirandu toje parengtojo rezervo, sakykime taip, dalyje, bet pagal dabartinius įstatymus kol kas negali būti kviečiami į pratybas. Todėl viso mano įstatymo, kuris yra gana nedidelis, pakeitimo esmė yra įtvirtinti parengtojo rezervo sąvoką ir užtikrinti, kad jis galėtų būti krašto apsaugos ministro, kariuomenės vado nustatyta tvarka kviečiamas į pratybas, šiuo atveju, matyt, pirmiausia komendantinės užnugario pratybas. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Pocius.

A. POCIUS (TS-LKDF). Aš norėčiau paklausti gerbiamo NSGK pirmininko, kokių valstybių pagrindu dabar yra einama? Mes jau kažkada turėjome Lietuvos kariuomenės mobilizavimo ir rengimo įstatymų bazėje būtent parengtojo mobilizacinio rezervo karių rengimo sistemą, ji paskui buvo pašalinta ir dabar mes vėl grįžtame. Ar tai yra karo Ukrainoje pasekmė, kai mes matome, kad ukrainiečiai pašaukė vyresnio amžiaus vyrus, kurie kažkada buvo tarnavę Ukrainos kariuomenėje arba netgi gal sovietinėje kariuomenėje, buvę rezervo kariai, ir jie dabar yra fronte? Koks pavyzdys, kokia čia yra iniciatyva?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas Arvydai, už klausimą. Aišku, pirmiausia tai yra visuotinės gynybos principas. Jis remiasi tuo, kad mes turime visus kovinius asmenis įvairaus pasirengimo lygio integruoti į gynybos planus, kad šalia jie padėtų reguliariajai kariuomenei rasti jiems tą vietą. Be abejo, Ukrainoje yra daug gerų pavyzdžių. Jūs gerai pastebėjote ir aš savo akimis mačiau, kaip daug tokių paprastų komendantinių funkcijų atlieka jau nebe reguliarioji kariuomenė, bet, sakykime, ten vadinamieji teritorinės gynybos formavimosi būriai ir panašiai. Be abejo, aišku, tai yra pirmiausia Ukrainos pamokos.

Antra. Be jokios abejonės, aš įvardinčiau Suomiją, joje turbūt to rezervo organizavimas yra geriausiai išvystytas visoje dabar jau NATO šalių erdvėje.

PIRMININKAS. Klausia D. Gaižauskas. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Labai ačiū. Kolega, tikrai labai reikalingas įstatymo projektas, laiku. Galėjome galbūt šiek tiek anksčiau jį pateikti. Iš karto sakau, kad balsuosiu už ir raginu visus tai daryti. Tik noriu paklausti. Ištis praėjusiais metais Krašto apsaugos ministerija oficialiai teikė skaičius, kad parengtojo rezervo mes turime 106 tūkst. Jūs sakote, šiek tiek mažiau. Nežinau, kurie tie skaičiai ir kaip dabar ta Krašto apsaugos ministerija sudėlioja, kur čia pamažėjimas įvykęs, ar jos galbūt skaičiavimai kitokie? Bet mane šiek tiek jaudina kitas klausimas. Kaip manote, kas vis dėlto vykdys tas pratybas, nes mes jų ir seržantų, ir jų, kas galėtų tai įgyvendinti, tiek neturime? Sakome, ir šauliai galbūt, ir taip toliau, bet va čia tas komendantūrų klausimas reikalingas kaip vanduo. Manau, kad Krašto apsaugos ministerija turėtų skubiai imtis šio klausimo ir jį išspręsti. Kaip jūs galvojate?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, Dainiau. Pirmiausia atsakysiu dėl rezervo skaičių. Matyt, mes tada 106 tūkst. girdėjome kaip visą rezervą, visą – ir aktyvųjį, ir parengtąjį. Tai dabar jis yra dar didesnis – apie 120 tūkst., iš jų virš 30 tūkst. yra aktyviojo ir apie 80 tūkst. parengtojo.

Dabar dėl pratybų. Be abejo, čia jau žinote mūsų tą nuolatinį kalbėjimą ir nuolatinės diskusijas, kad komendantūroms rengiamasi ir pratybos turi vykti ir taikos sąlygomis. Tam tikros pratybos tam tikruose regionuose vyksta. Labai svarbu suvokti, kad Ukrainoje, kai prasidėjo karas, suformuoti karinę civilinę administraciją, tam tikra prasme panašią į komendantūrą, kaip mes vadiname Lietuvoje, prireikė 3 mėnesių. Mes tiek laiko neturime, todėl mes siūlome judėti iš pat pradžių ir jau taikos metu dirbti, kad komendantai su savo štabais dirbtų su tomis visomis trimis grupėmis – ir parengtuoju rezervu, ir komendantiniais šauliais, ir su koviniais asmenimis. Labai tikiu, kad per ateinančius metus, per jų pirmuosius mėnesius mes tą tokį algoritmą baigsime kurti ir suvoksime, kad tai turėtų būti nuolat įpratybinamas procesas.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, spaudžiu ranką, kad tikrai laiku. Na, galbūt anksčiau, teisingai, galbūt, bet po ilgų mūsų diskusijų atsirado šitas įstatymo projektas. Mano klausimas būtų... Aktyviojo personalo rezervui buvo pašaukta, rugsėjo mėnesio duomenimis, 340 žmonių ir buvo mokomi. Dabar parengtojo, kas yra labai svarbu, kad teisinė galimybė juos šaukti yra, kiek parengtojo rezervo bent jau planuojama pagal turimus resursus, koks tai galėtų būti žmonių skaičius, ar nežinote?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Kęstuti, labai ačiū, geras klausimas. Čia, natūralu, jau klausimas Gynybos štabui. Natūralu, nes jie mato visą tą karo struktūrą, karo meto struktūrą. Aš galiu taip pasakyti, jinau yra panaši, šiek tiek didesnė negu Estijoje, kalbama apie 50 tūkst., čia jau su kariuomene. Matyt, reikia galvoti, ar tai yra pakankamai, gal komendantūrų, jeigu mes išplėstume, galėtų būti ir daugiau. Aš manau, kad svarbiausia yra iš tikrųjų sukurti mechanizmą ir po to, be jokios abejonės, matyt, įvesti tam tikrą formulę, kaip tą daryti, nes čia reikės vis tiek ir apmokėjimo tvarkas tvarkyti, ir taip toliau. Dabar aš tikrai nesiryžtu, palikime čia Gynybos štabui. Bet aš manau, nuo kelių iki dešimties tūkstančių tai galėtų būti, tie žmonės galėtų būti naudojami.

Ką dar noriu labai pabrėžti, iš tikrųjų ką reikėtų dar padaryti, tik aš nespėjau, registravau, bet dar Teisės departamento pastabų nėra, pavyzdžiui, dėl tų kovinių asmenų, tos trečios grupės įtraukimo, komendantūros. Na, pasirodo, per pratybas paaiškėjo, nors čia jau nebe naktinių diskusija, bet, pavyzdžiui, medžiotojai negali į pratybas atvažiuoti turėdami savo šautuvą, ginklą.

Jie gali tik į medžioklę važiuoti. Reikės tvarkyti, kad ir į pratybas, pavyzdžiui, komendantūrų, jie galėtų atsivežti, na, sakykime taip, ir būti su visais kartu, jeigu mes gebėsime rasti algoritmą, kaip tą kovinių asmenų grupę integruoti. Tai čia dar vienas darbas kovo mėnesio pradžioje. Manau, kad reikės ta kryptimi irgi judėti. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Gerbiamas Lietuvos patriote Laurynai Kasčiūnai, komendantūros, pratybos, rezervai – viskas gerai, tačiau ar pasimokėte, ar daromos išvados, kai Izraelyje per šabą šeštadienį buvo užpuolimas, o Lietuvoje iš savaitinio vaikų darželio paleidžiami per šventes visi namo? Ar padarytos išvados?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Valdemarai, labai taiklus klausimas. Vakar Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete turėjome tokių dviejų scenarijų simuliaciją su visomis tarnybomis – su kariuomene, su Krašto apsaugos ministerija, Gynybos štabu, VRM struktūromis. Dėliojome vieną iš tų scenarijų, ten buvo panašus scenarijus į „Hamas“, kur būtų intervencija be okupacijos, netgi įkaitų ėmimas. Dėliojome scenarijų, per kiek laiko kas ateitų ir panašiai. Buvo labai įdomu, labai įdomu.

Ir kas čia išryškėjo? Išryškėjo, pirma, labai svarbus Vidaus reikalų ministerijai priklausančių struktūrų – pasieniečių, VST, VAT ir kitų struktūrų, specialiųjų policijos pajėgų „Aro“ vaidmuo. Vadinasi, reikia galvoti, kaip juos dar labiau sustiprinti, nes pirma reakcija galėtų būti ir jų. Tada, be abejo, kuo greitesnis kariuomenės atėjimas, jeigu tai jau ne tik terorizmas, bet jau matyti, kad yra karinė intervencija.

Bet lygiai taip pat labai svarbu, ką parodė ir tas pats „Hamas“ išpuolis, kad atsišaudė tie kibukai, kad apsigynė tie kibukai, kuriuose žmonės turėjo įgūdį, turėjo ginklą ir kažkaip sugebėjo susiorganizuoti savo kibucų gynybą. Štai čia mes vėl grįžtame prie komendantūrų ir vėl grįžtame prie ginklo savininko, jo apmokymo, įgūdžių ir vietos gynybos planuose. Taigi šita intervencija yra visą laiką mano galvoje kaip variklis, kad mes galėtume atidirbti atsaką į visus scenarijus. Ačiū, Valdemarai.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Laurynai, gal laikas pradėti darbus? Mes dar trypčiojame teoriniu lygmeniu. Ar čia jūsų nesutarimas valdančiosios daugumos, kad reikia susiderinti veiksmų planą? Tuoju prasidės tretis karo metai Ukrainoje. Kol kas vien tiktai kalbos – veiksmų nematyti. Jūs kalbate apie mokymus. Taip, aš sutinku, kad tą reikia daryti, apmokyti ir medžiotojus integruoti į bendrą sistemą. Bet mes turime matyti tą bendrą sistemą. Man nerimą kelia policijos specialiosios parengties pareigūnai, kurie negali dviese susitvarkyti su viena įsiau drinusia moteriškaite, turėdami specialiąsias priemones, ir reikia tą moteriškai tę nušauti. Tai gal pirmiausia reikėtų pradėti nuo pareigūnų? Kaip jūs tai vertinate? O šiaip aš palaikau jūsų projektą ir linkiu jums susitarti su krašto apsaugos ministru, kad jisai nestabdytų jūsų iniciatyvų.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Artūrai, žinokite, per trejus metus padarėme nemažai, kai žiūrime į visą gynybos paveikslą. Pirmiausia, nauji NATO gynybos planai su visai kitu reakcijos greičiu, visai kitais reakcijos principais. Vokietijos brigados sprendimo (...) dėl jų dislokavimo čia. Tai toje kolektyvinės gynybos srityje mes padarėme labai daug darbų.

Kariuomenės pirkimai – stojamės ant kojų, tvirtėjame, įsigyjame artilerijos sistemas, įsigyjame tolimojo smūgio raketines sistemas HIMARS. Daug dalykų darome. Truputėlį sprendžiame problemas, susijusias su gynybos pramone. Ji, kaip žinote, Vakaruose net nesugeba įsibėgėti ir dėl to kai kuriuos dalykus truputėlį mes tikrai per laiką turėsime.

Bet dėl to trečio ramsčio, visuomenės įtraukimo ramsčio, aš pritariu, čia būtų galima ir toliau padaryti daugiau. Čia ir komendantūros, čia yra ir kovinių asmenų įtraukimas, čia yra ir parengtas rezervas, apie ką dabar kalbu, ir Šaulių sąjungos integravimas. Ją pradėjome integruoti į gynybos sistemą per pastaruosius metus. Darbai yra padaryti, pavyzdžiui, kad ir pradėti kurti mobilumo priemonių parkai, kurie sulaikytų priešą, jeigu reikėtų. Darbai yra daromi. Aišku, norėtųsi visą laiką greičiau, daugiau, bet jums padedant, pritariant judėsime į priekį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau klausimų nėra. Kadangi šiandien tikrai turėsime ilgą darbo-tvarkę, paklausu: prieš nėra norinčių kalbėti, gal ir už... būtų galima atsisakyti šito malonumo, ir eitumėme balsuoti? Pirmiausia klausiu V. Rakučio, ar norėtų jis kalbėti? Matau, kad nori.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Aš pasakyčiau vieną žodį – „už“!

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Kviečiu balsuoti. Ar pritariame šiam ir lydimiesiems projektams po pateikimo?

Balsavo 99: už – 98, prieš nėra, susilaikė 1. Šiam įstatymui yra pritarta po pateikimo. Abiem atvejais kaip pagrindinis komitetas siūlomas NSGK. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Replikos. V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Mano balsą įskaitykite už.

PIRMININKAS. Gerai, įskaitysiu. A. Skardžius? Nenori.

16.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms (Sajungininkų reagavimo pajėgoms) priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų, NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse bei Europos Sąjungos kovinėje grupėje tarnybą atliekančių Lietuvos Respublikos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektas Nr. XIVP-3386(2) (priėmimas)

Einame toliau. Darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavi-mo pajėgoms priskirtų karinių vienetų...“ projektas. Priėmimas. Iš trijų straipsnių. Dėl jų pastabų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl viso projekto dėl motyvų. Kvie-čiu nekalbėti ir jūs girdite. Ačiū. Balsuojame dėl šio projekto priėmimo. (*Balsas salėje*) Detaliai ap-svarstėme svarstymo stadijoje. Manau, kad iš tikrųjų argumentai aiškūs.

Šio nutarimo priėmimas

Ir Seimo nariai tą balsuodami parodė. Balsavo 99: už – 99, prieš, susilaikiusių nebuvo. Šis nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

16.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektas Nr. XIVP-3387(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų (ir taip toliau)“ projektas. Iš trijų straipsnių.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl jų pastabų, pasiūlymų negauta. Galime pritarti bendru sutari-mu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl šio projekto priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 102: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 2. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

16.05 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 9² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2791(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu M. Danielę į tribūną.

Dėl 1 straipsnio yra du Seimo nario R. Žemaitaičio įregistruoti siūlymai. Jo paties čia, salėje, nematau. Taigi prašau komiteto atstovę M. Danielę pakomentuoti šiuos siūlymus ir komiteto

nuomonę. Čia papildyti: „cukraus ir (ar) saldiklių, kurie nėra kitos natūralios medžiagos sudėtinė dalimi“.

M. DANIELĖ (LF). Komitetas svarstė Seimo nario R. Žemaitaičio pasiūlymą ir jam nepritarė: prieš – 2, susilaikė 4, už balsavo 5 žmonės.

PIRMININKAS. Kolegos, aš siūlau tada apsispręsti, ar yra 29 palaikantys šio pirmo siūlymo svarstymą. Balsuokite, kas palaiko pirmo R. Žemaitaičio pasiūlymo svarstymą dėl pridėtinio cukraus. (*Balsai salėje*) 29-ių nėra.

Antras. Kadangi čia neidentiškai pasiūlymai, skirtingi rezultatai, tai kviečiu apsispręsti, ar yra 29 už dėl antro R. Žemaitaičio siūlymo taip pat dėl 1 straipsnio.

Už balsavo 5, tai nesvarstome. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio yra Seimo nario A. Matulo pasiūlymas dėl įsigaliojimo. Prašau trumpai pristatyti.

M. DANIELĖ (LF). Aš norėčiau paprašyti Seimo nario pateikti šį pasiūlymą, nes čia yra ta pati problema, kurią turėjome dėl prieš tai buvusio labai panašaus projekto.

PIRMININKAS. Taip, taip, aš prašau Seimo nario pristatyti. Dėl įsigaliojimo.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš pateikiau siūlymą pagal teisininkų rekomendacijas, kad turi būti verslui pasirengti duotas ne mažesnis kaip pusės metų terminas. Pasiūliau, kad įsigaliotų lapkričio 1 dieną. Bet ir aš, kaip sveikatos patriotas, ir komitetas ištis norime, kad tas įstatymas įsigaliotų kuo greičiau, todėl komitetas beveik vienbalsiai priėmė sprendimą, kad įsigaliotų gegužės 1 dieną. Pritarė mano siūlymui iš dalies. Aš vis dėlto siūlyčiau apsispręsti, ar renkamės tą teisinį kelią, ar vis dėlto tą patriotinį, kaip sakau. Bet tada gali atsirasti kolizija ir pretekstas vetuoti.

PIRMININKAS. Atsiprašau, aš nelabai suprantu šito kelio pasirinkimo, nes pritarė bendru sutarimu komiteto išvadai.

A. MATULAS (TS-LKDF). Iš dalies pritarė.

PIRMININKAS. Na bet bendru. (*Juokas salėje*)

A. MATULAS (TS-LKDF). Sakiau, aš pasirinkau savo patriotinį kelią...

PIRMININKAS. Gerai. Supratau jus.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...ir balsavau, kad sutinku iš dalies. Bet, sakau, teisiškai reikėtų, kad būtų...

PIRMININKAS. Tai jūs prašote balsuoti ar ne?

A. MATULAS (TS-LKDF). Prašyčiau, prašyčiau.

PIRMININKAS. Prašytumėte. Gerai. Kokia komiteto nuomonė? Prašau.

M. DANIELĖ (LF). Seimo nario A. Matulo pasiūlymas buvo apsvaistytas, jam buvo pritarta iš dalies ir pasiūlyta data – gegužės 1 diena. Tačiau, kaip jau išsiaiškinome, įsigaliojant gegužės 1 dieną nėra išlaikomas 6 mėnesių laikotarpis, įtvirtintas Tabako gaminių kontrolės įstatyme. Tai reiškia, kad kai yra keičiama pildyklės sudėtis iš esmės, gamintojas turi ne mažiau kaip prieš 6 pateikti Narkotikų ir tabako kontrolės departamentui naują produktą. Šiuo atveju, jeigu Seimas nubalsuoja už datą, dėl kurios sutarė komitetas, mes pažeidžiame Tabako gaminių kontrolės įstatymą ir nėra išlaikomas tas 6 mėnesių terminas, todėl Seimo nario pasiūlymas dėl datos lapkričio 1 dieną atitinka šį Tabako įstatymo reikalavimą. Seimo narys prašo balsuoti už šį pasiūlymą. Jisai būtų teisiškai teisingas.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiamieji kolegos, dėl to paties straipsnio taip pat dar yra R. Žemaitaičio pasiūlymas, kad nuo spalio 1 dienos įsigaliotų, bet kadangi kolega A. Matulas pristatė, kad nuo lapkričio 1 dienos, pirmasis užregistravo tokį siūlymą, mes dabar balsuosime, ar galime pritarti, kad nuo lapkričio 1 dienos įsigaliotų šis įstatymas ir pritartume A. Matulo siūlymui. Galime sutarti, kad balsuojame? Galime susitarti. Balsuojame, ar pritariame A. Matulo siūlymui.

Dabar tikrai dėl motyvų dar prieš kalbės L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Ar dar ilgai mes savo vaikus žudysime? Mes gerai gerai prisimename, kokia situacija ir kiek jau turėjome nelaimingų atsitikimų, ir dakta-

rai kovojo už vaikų gyvybes. Žinome, kaip buvo padaryta. Saldikliai irgi taip pat yra. Dėl ko norėjo kai kuriuos momentus įkelti būtent į elektroninės cigaretės saldiklius? Taip pat ačiū komitetui, kad nepritarė ir R. Žemaitaičio pasiūlymams. Tai kuo trumpesni laikotarpiai... Aš niekaip negaliu suvokti, čia yra ne mokestinis įstatymas. Man pačiai keista, kodėl yra pusės metų laikotarpis. Pusės metų laikotarpis yra visiems mokestiniams įstatymams arba lengvatoms, o čia yra paprasčiausiai saldiklis, jį mes priimame įstatymu ir norime, kad jo nebūtų. Aš tai kuo trumpesniai laikotarpiui pritarčiau ir balsuočiau tik dėl trumpiausio laikotarpio, kad ir trijų mėnesių.

PIRMININKAS. Tvarka. Už kalbės I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū. Kolegos, man atrodo, kad mes labai emocingai žiūrime į tą situaciją. Ir ne veltui emocingai, nes ypač šešėlinė *veipų* pandemija tiesiog *bujoja* Lietuvoje. Mano supratimu, tai atsitiko būtent dėl tų draudimų ir yra atsisukama į pagrindinę rinką, todėl toks yra jautrumas. Bet visgi, kalbant apie pasiūlymą, teisiškai tiek Tabako ir tabako gaminių kontrolės įstatymas, tiek europiniai dokumentai numato šešių mėnesių terminą išimti produktus, juos pakeisti. Jeigu mes dabar priimsime nuo gegužės 1 dienos, nebus išlaikytas tas terminas, tai, ko gero, valstybė įsivels į teisinį ginčą, kompensacijas ir kitus dalykus. Man atrodo, kad tai yra nereikalinga ir apskritai reikėtų stiprinti švietimą, reikėtų stiprinti kontrolę, reikėtų stiprinti būtent. Tas plitimas toje šešėlinėje rinkoje, tai, ką, man atrodo, prokuratūra prieš porą dienų pasakė, kad įsigyti yra labai lengva, prieinama ir panašiai, o čia bent jau reikia laikytis teisinės logikos, todėl aš kviečiu palaikyti pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar kartelį dabar balsuojame, ar galime pritarti A. Matulo pasiūlymui visa apimtimi, kad įsigaliojimo data – lapkričio 1 diena.

Balsavo 96: už – 66, prieš – 10, susilaikė 20. Pasiūlymui pritarta. Tada natūralu, kad R. Žemaitaičio siūlymas, kad spalio 1 diena, netenka prasmės. Ar galime 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Kviečiu dėl viso už kalbėti L. Nagienę.

L. NAGIENĖ (DFVL). Aišku, visais atvejais aš pasisakau už šį įstatymą, kad uždraudžiame, bet tikrai gaila, kad pratęsiame dar terminą daugiau negu pusę metų. Tikrai palaikykime šį įstatymą. Vis tiek bus geriau, negu nieko nedaryti, nes tikrai tėvai laukia šio įstatymo, manau, kad jie tikrai yra labai susirūpinę dėl savo vaikų sveikatos. Tų rūkančių skaičius ženkliai išaugo, kai būtent atsirado elektroninės cigaretės, ir nežinome, kas jų viduje yra. Tikrai palaikykime, nors pratęsėme iki lapkričio 1 dienos tą terminą. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip pat A. Veryga kalba už.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, kolegos. Tikrai kviečiu palaikyti šitą įstatymą ir kviečiu dar nepasiduoti toms nuotaikoms, kai yra sakoma, kad tai prisidės prie kokios nors nelegalios rinkos ar panašių dalykų. Jeigu tokia logika vadovausimės suprasdami, kad žmonės pažeidinėja Kelių eismo taisykles, gal jų iš viso reikėtų neturėti, nes kas nors darys kažką blogo. Didžioji dalis žmonių laikosi įstatymų, nėra nusikaltėliai ir nėra linkę juos pažeisti. Mes negalime valstybės gyvenimo organizuoti pagal kelis žmones, kurie yra kriminalinio pasaulio atstovai. Šita pataisa yra labai svarbi norint apsaugoti vaikus, nes šitie produktai su cukrumi, su visokiais saldikliais ir yra skirti pirmiausia jiems todėl, kad vaikams, pradedantiems vartoti, viskas turi būt skanu, patrauklu, gražiai atrodyti, ir gamintojai, tą žinodami, būtent jiems ir kuria tokius produktus. Tikrai kviečiu palaikyti šitą įstatymo pataisą ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Taip pat už kalbės T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, drausdami saldiklius mes darome pirmą žingsnį. Aš tikrai raginu Seimą nebijoti ir ryžtis rimtesniems draudimams, tai yra apskritai svarstyti dėl tų vadinamųjų *veipų* draudimo mokyklose ir apskritai jų pardavimo draudimo, nes ta prieš kurį laiką mokyklose prasidėjusi epidemija tikrai yra nevaldoma. Gerai, kad mes ryžomės praeitą antradienį priimti Administracinių nusižengimų kodekso pataisas, kur ženkliai padidintos baudos už perpardavimą įvairių tų elektroninių rūkymo prietaisų, bet ir šis sprendimas labai reikalingas. Deja, bet jis ne visas, pavasario sesijoje raginu svarstyti kitų šalių jau daromus sprendimus, tai yra kalbėti apie visišką draudimą.

PIRMININKAS. Taip, ir V. Semeška kalba už.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Čia vyresni kolegos mandagiai auklėja nekalbėti, bet kaip gali nekalbėti, turėdamas ne vieną vaiką namuose ir pats būdamas vienu iš teikėjų. Mili kolegos, cukrus ir saldikliai kelia priklausomybę – būtent tuo ir manipuliuoja gamintojai, siekdami pritraukti mūsų vaikus, jaunąją kartą prie šių žalingų įpročių ir taip žalodami tą jaunąją kartą. Dėl to įstatymas yra laiku ir vietoje. Taupydamas jūsų laiką tiesiog kviečiu pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo. Kas už, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.18 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3315(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-8.1 klausimas – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis, taip, nauja redakcija yra išdėliotas. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat yra pastabų. Vienai nepritarė, kitoms pritarė. Galime pritarti 2 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio nėra pastabų. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 5 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl straipsnių nuo 6 iki 11 nėra pastabų. Galime jiems pritarti? Pritarta. Dėl 12 straipsnio yra viena pastaba, jai komitetas nepritarė. Ar galime 12 straipsniui pritarti? Pritarta. Dėl 13, 14 straipsnių nėra pastabų. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 15 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė. Ar galime pritarti? Pritarta. Dėl 16 straipsnio yra pastaba. Komitetas pritarė. Galime jam pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 17 straipsnio taip pat yra pastaba, jai komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 18 straipsnio nėra pastabų. Galime pritarti 18 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 19 straipsnio yra viena pastaba, komitetas jai pritarė. Galime pritarti? Pritarta.

Dėl 20 straipsnio yra dvi pastabos. Komitetas pritarė joms. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 21 straipsnio pastabų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 22 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai nepritarė. Ar galime pritarti 22 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 23 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 24 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai nepritarė. Ar galime pritarti bendru? Pritarta. Dėl 25, 26 straipsnių taip pat nėra pastabų. Galime jiems pritarti? Pritarta. Dėl 27 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Pritarta. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 28, 29, 30 ir iki 34 straipsnio pastabų nėra. Galime jiems pritarti? Pritarta.

Dėl 35 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 36 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Ar galime pritarti? Pritarta. Dėl 37 straipsnio nėra pastabų. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 38 straipsnio yra viena pastaba. Komitetas jai pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Taip pat yra... Atsiprašau, yra dvi pastabos. Komitetas abiem pritarė. Dėl 39 straipsnio yra dvi pastabos. Komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 40 straipsnio vienai pritarė iš dalies. Galime pritarti 40 straipsniui? Ačiū, pritarta. 41 straipsnis. Komitetas pritarė Teisės departamento pastabai. Galime pritarti? Pritarta. 42 straipsnis. Taip pat pritarė vienai pastabai. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 43 straipsnio yra dvi pastabos. Komitetas joms pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl straipsnių nuo 44 iki 47 pastabų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Ir taip pat 2 ir 3 straipsniams komitetas pritarė be pastabų. Galime jiems pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso projekto yra daug norinčių šnekėti, bet prieš nėra. Gal gerbiamieji kolegos sutiktų iš karto pereiti prie balsavimo? *Liuks*. Gerai. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91: už – 73, prieš nėra, susilaikė 18. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.22 val.

Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo Nr. I-270 5 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3316(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-8.2 klausimas – Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo priėmimas. Dėl straipsnių nuo 1 iki 3 pastabų ir pasiūlymų nėra. Norinčių kalbėti nėra. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 94: už – 75, prieš nėra, susilaikė 19. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.23 val.

Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 1, 2, 5, 6, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VII skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-3317(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-8.3 klausimas – Kibernetinio saugumo įstatymo pakeitimo projektas. Nuo 1 iki 8 straipsnių pastabų ir pasiūlymų nėra. Ar galime jiems visiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Kalbėti nėra norinčių. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92: už – 75, prieš nėra, susilaikė 17. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.24 val.

Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo Nr. I-722 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3318(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-8.4 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo vieno straipsnio pakeitimo projektas. Projektas iš trijų straipsnių. Dėl jų pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Norinčių kalbėti nėra. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91: už – 79, prieš nėra, susilaikė 12. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.24 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 4, 5, 6, 18, 22, 30, 39, 43², 43³ straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1077 14 straipsnio pakeitimo ir 13 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3319(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-8.5 klausimas – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo pakeitimo projektas. Projektas iš trijų straipsnių. Dėl jų pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Kalbėti nėra norinčių. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92: už – 78, prieš nebuvo, susilaikė 14. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.25 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3346(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Iš keturių straipsnių. Pastabų, pasiūlymų dėl jų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų? Yra. Nori šnekėti L. Savickas. Ar tikrai? Ne, nenori. Ačiū. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90: už – 90, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.26 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2, 12, 13¹ ir 15⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3160(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-10.1 klausimas – Investicijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Dėl straipsnių nuo 1 iki 4 pastabų nėra. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra keletas pastabų. Komitetas dviem Teisės departamento pastaboms nepritarė. Ar galime pritarti 5 straipsniui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso projekto už nori šnekėti A. Armonaitė. Ar tikrai jina nori šnekėti? Atsisako žodžio. Labai ačiū. Kviečiu balsuoti dėl Investicijų įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92: už – 83, prieš – 1, susilaikė 8. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.27 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3161(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-10.2 klausimas – Pelno mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Iš dviejų straipsnių. Dėl jų pastabų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų nėra norinčių šnekėti. Kviečiu apsispręsti balsuojant dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.27 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2 ir 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3156(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-11.1 klausimas – Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Dėl straipsnių nuo 1 iki 4 pastabų nėra gauta. Ar galime šiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio yra S. Gentvilo pasiūlymas dėl įsigaliojimo datos pakeitimo. Prašau S. Gentvilą trumpai pristatyti motyvus.

S. GENTVILAS (LSF). Įstatyme grąžinama originali Vyriausybės siūloma data – 2024 m. sausio 1 d. Ekonomikos komitetas pritarė. Prašyčiau nebebalsuoti.

PIRMININKAS. Pritarė. Taip, čia pranešėjas A. Bagdonas gali patvirtinti, kad pritarė komitetas. Ačiū. Gal galime laikyti, kad yra 29 šį pasiūlymą palaikantys? Manau, kad galime. Ar galime bendru sutarimu jam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso įstatymo projekto nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87: už – 79, prieš – 1, susilaikė 7. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.28 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 2 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2115 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3157(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-11.2 klausimas – Žemės įstatymo kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Dėl 1 straipsnio yra S. Gentvilo pataisa dėl įsigaliojimo datos, šiek tiek ji paankstinama. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Čia lygiai taip pat visų keturių įstatymų paankstinama data – sausio 1 diena.

PIRMININKAS. Kadangi čia yra įstatymų projektų paketas, komitetas pritarė, ar galime tada laikyti, kad svarstome, ir ar galime laikyti, kad pritariame šiems pasiūlymams, kuriems komitetas pritarė? Ačiū.

Ar galime tada 1 straipsniui pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Taip. Yra dar Teisės departamento pastabų, vienoms nepritarė, kitoms komitetas pritarė. Ar visam 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu su S. Gentvilo pasiūlymu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88: už – 80, prieš nebuvo, susilaikė 8. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.30 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3158(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-11.3 klausimas – Investicijų įstatymo 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Dėl 1 straipsnio ir 2 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Taip pat dėl 3 straipsnio yra S. Gentvilo pataisa dėl įsigaliojimo datos. Neprašysiu iš naujo pristatyti. Komitetas pritarė. Ar galime svarstyti šį pasiūlymą? Galime. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Ir taip pat dėl šio įstatymo yra Seimo narių A. Armonaitės ir K. Starkevičiaus pasiūlymas papildyti dvi nuostatas. Ar galėtumėte trumpai pristatyti šį pasiūlymą? Komitetas jam pritarė. Prašau. A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju, pirmininke. Techninis pakeitimas. Kaip žinome, valstybei svarbus projektas gali būti pripažintas įvairiais įstatymo pagrindais, taip pat ir stambus projektas pagal Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme nustatytą tvarką. Tačiau įstatyme yra nedidelė spraga – nėra įrašyta, kas rūpinasi teritorijų planavimu, kai stambus ir valstybei svarbus projektas yra būtent pripažįstamas Investicijų įstatymo pagrindais. Siūlome šitą spragą užtaisyti ir nustatyti, kad teritorijų planavimo organizatorius yra Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Noriu tikrai pasidžiaugti, kad stambių projektų sutarčių jau yra 11, atėjo beveik 700 mln. eurų investicijų arba netrukus ateis ir norime tvarkingai išsitaisyti visą reguliavimą. Prašau palaikymo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komitetas, kaip matau, yra pritaręs. Ar galime svarstyti šitą siūlymą bendru sutarimu? Galime. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Tai analogiškai straipsnis dėl įstatymo įsigaliojimo tampa 4, o šis pasiūlymas, kuriam pritariame, tada tampa 3 straipsniu. Ar galime tada pritarti visiems šio įstatymo straipsniams? Ir pavaadinimas keičiamas. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl viso projekto nėra norinčių kalbėti. Prašau balsuoti dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88: už – 83, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.33 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3159(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-11.4 klausimas – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymas. Dėl 1 straipsnio nėra pasiūlymų. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio vėl dėl įsigaliojimo datos yra S. Gentvilo pasiūlymas. Jį mes jau apkalbėjome. Galime jį svarstyti ir jam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Komitetas taip pat pritarė visam 2 straipsniui. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl viso įstatymo projekto nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87: už – 77, prieš – 1, susilaikė 9. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.34 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 3, 16, 17, 18, 21 straipsnių, II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-844(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1, 2 straipsnių pastabų nėra. Ar galime jiems pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastabų. Vienai komitetas pritarė, kitai pritarė iš dalies, trečiai nepritarė. Ar galime 3 straipsniui pritarti? Galime pritarti. Dėl 4, 5, 6, 7, 8, straipsnių pastabų nebuvo. Ar galime šiems straipsniams pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl viso projekto nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti dėl įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84: už – 83, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas (*Gongas*)

16.35 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 16 straipsnio pakeitimo ir 16¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-3378(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-13.1 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas. Taip, yra Teisės departamento pastaba dėl pavadinimo. Galime jai pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl 1 straipsnio nėra pastabų. (*Balsai salėje*) Kviečiu balsuoti pastraipsniui dėl kiekvieno straipsnio. Kviečiu balsuoti dėl 1 straipsnio, dėl šio pasiūlymo. Primenu, reikia 71 balso už, kad įsigaliotų Seimo statuto pakeitimai, dėl kiekvieno straipsnio.

Balsavo 83: už – 76, prieš – 2, susilaikė 5. 1 straipsniui pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra... (*Balsai salėje*) Atsiprašau. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. (*Balsai salėje*) Ir analogiškai dėl to atsiranda 3 straipsnis. Kviečiu balsuoti dėl 2 straipsnio, ar pritariate 2 straipsniui?

Balsavo 84: už – 80, prieš nebuvo, susilaikė 4. 2 straipsniui pritarta.

3 straipsniui, kuris atsiranda, taip pat reikia mūsų pritarimo. Kviečiu balsuoti dėl 3 straipsnio.

Balsavo 87: už – 81, prieš nebuvo, susilaikė 6. 3 straipsniui pritarta. Ir tada analogiškai pagal Teisės departamento pastabą 3 straipsnis virsta 4 straipsniu. Kviečiu balsuoti dėl 4 straipsnio priėmimo.

Balsavo 86: už – 80, prieš nebuvo, susilaikė 6. 4 straipsniui pritarta.

Dėl viso Seimo statuto pakeitimo projekto nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti dėl jo priėmimo.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 90: už – 84, prieš nebuvo, susilaikė 6. Statuto pakeitimas yra priimtas. (*Gongas*)

16.38 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3379(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-13.2 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas iš vieno straipsnio. Dėl jo pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Kviečiu apsispręsti balsuojant, kas pritariate dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 85: už – 81, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.40 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 3, 10, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 25, 27¹, 29, 30 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1445 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3341(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymas vieno straipsnio. Dėl jo yra tiek A. Strelčiūno ir kompanijos, tiek G. Palucko ir kompanijos pasiūlymai dėl įsigaliojimo datos, pataisant ją į 2025 m. sausio 1 d. Abiem pasiūlymams komitetas pritarė vienbalsiai. Ar galime tada be pristatymo svarstyti šiuos pasiūlymus? Galime. Ir galime turbūt jiems pritarti bendru sutarimu? Tai dėl to įsigaliojimo data pasikeičia. Ar 1 straipsniui tada galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso įstatymo projekto yra norintis kalbėti A. Vinkus. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Labai trumpai. Gerbiami kolegos, šiandien situacija yra tokia, kaip nurodoma aiškinamajame rašte, kad beveik ketvirtis milijono vairuotojų galiojančios vairuotojo sveikatos patikrinimo pažymos neturi. Kadangi reikalavimo turėti tokią pažymą įsigaliojimas dabartiniame įstatyme numatytas jau po kelių dienų, tai yra nuo 2024 m. sausio 1 d., tas ketvirtis milijono vairuotojų nuo tos datos netektų vairuotojo pažymėjimo ir negalėtų dalyvauti transporto eisme. Tai nėra vairuotojų aplaidumas ar kaltė, o pagrindinė priežastis yra ribotos sveikatos priežiūros įstaigų galimybės. Manau, kad priežastis pateisina sprendimą, todėl, brangūs kolegos, pačių savo ir kitų žmonių labui balsuokime už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87, visi balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.40 val.

Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3340(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo 3 straipsnio pakeitimo projektas. Vienas straipsnis. Pastabų dėl jo nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl viso nori kalbėti R. Petrauskienė. Prašom.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Iš tikrųjų, mes, Klaipėdos krašto atstovai, labai džiaugiamės, nes ilgai prašėme, kad šita specialybė – išplėstinės praktikos slaugytojai – būtų įtraukta į Klaipėdos universiteto slaugytojų rengimą. Dabar išgirdo šis parlamentas, Vyriausybė ir Sveikatos apsaugos ministerija. Esame už tai dėkingi ir nuo šiol ne tik Kaune Lietuvos sveikatos mokslų universitetas ir Vilniaus universitetas galės ruošti šitą specialybę, bet ir Klaipėdos universitetas. Aš tikrai kviečiu palaikyti, nes Lietuvai labai trūksta išplėstinės praktikos slaugytojų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu apsispręsti balsuojant: kas pritaria įstatymo priėmimui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90: už – 89, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Replika. L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš taip pat labai džiaugiuosi, kad Klaipėdos universitetas galės papildomai ruošti specialistus. Bet tuo metu Seimo narys A. Petrošius gydytis renkasi ne Klaipėdos universiteto ligoninę, bet *varo* į Telšius.

16.42 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹, 15², 15³, 36 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2987(2) (*priėmimas*)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 2-16 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Nuo 1 iki 5 straipsnių pastabų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso yra norinčių kalbėti? Prašau. Kalba L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Tai, pirmiausia, iš tiesų jau tvarkoma greitosios medicinos pagalbos sistema. Jinai taip sėkmingai tvarkoma, kad ištis turbūt po metų, dvejų mes matysime pavyzdinę sistemą, kaip sėkmingai galima atlikti reformas. Kai greitoji medicinos pagalba sutvarkoma... Mes turime 24 valandų režimą šeimos gydytojams, pirminei sveikatos priežiūrai. Jisai neveikdavo. Tai kėlė tik papildomą stresą šeimos gydytojams. Dabar, pakeisdami šį įstatymą, kad 12 valandų, ir turėdami gerai funkcionuojančią greitosios medicinos pagalbos sistemą, tikrai mes niekaip nepabloginsime paslaugų teikimo. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. J. Sejonienė. Prašom.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Tai aš tikrai labai trumpai papildysiu Liną, kad iš tiesų mes reglamentuojame taip, kaip dabar veikia sistema. O taip, kaip buvo anksčiau reglamentuojama, ji negalėjo veikti. Įsivaizduokime, kad dauguma pirminės sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų Lietuvoje yra nedidelės, privačios, atskiruose rajonuose ten kartais dirba vienas, du gydytojai. Tai suteikti tas paslaugas, skubias paslaugas 24/7 yra tiesiog nerealų, neįgyvendinama.

Man atrodo, kad labai svarbu, jog, atsiskaitant už paslaugas, labai daug rūpesčių pirminės sveikatos priežiūros paslaugas teikiančioms įstaigoms keldavo būtent administravimo kaštai. Tai atimame iš jų tą perteklinį, sakyčiau, reikalavimą. Man atrodo, kad tikrai pirminės sveikatos priežiūros paslaugas teikiantys specialistai, šeimos gydytojai padėkos šitam Seimui už šitą įstatymą. Raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Ar A. Matulas nori papildyti kolegas?

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš tikrai noriu pasakyti, kad ir šitą kadenciją, šią sesiją mes padarėme labai daug dėl sveikatos sistemos – priėmėme visus reikalingus teisės aktus. Viena iš priežasčių, kad Sveikatos reikalų komitete mes nebalsavome pagal frakcijas, balsavome pagal tai, ar įstatymo projektas reikalingas visuomenei ir medikams, ar ne. Dar kartą dėkoju visiems profesionalams Seimo nariams, dirbantiems Sveikatos reikalų komitete.

PIRMININKAS. A. Veryga taip pat nori už kalbėti.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Turbūt čia tie ir buvo turėti galvoje. Šioje kadencijoje profesionalai profesionaliai elgiasi, kai yra tikrai svarbūs ir reikalingi bendruomenei ir pacientams įstatymai, mes nedarome chaoso, kaip praėjusioje kadencijoje, ir balsuojame taip, kaip reikia Lietuvos gyventojams. Už šitą įstatymo projektą aš tikrai siūlau balsuoti už, nes naikinama norma, kuri realiai niekada ir nefunkcionavo, niekada jina neveikė, niekada nebuvo tų 24 valandų ir 7 dienų per savaitę. Tikrai kolegos teisingai kalba, kad šeimos gydytojai laukia tos teisinės kolizijos ištaisymo. Tik norėtusi gal palinkėti, kad taip, kaip mes čia suprantame šeimos gydytojų sunkią dalį, aš dar kartą pasinaudosiu proga ir kreipsiuosi į švietimo ministrą, nors jis gal nebūtinai čia mus girdi. Dar kartą noriu paraginti nuimti nuo šeimos gydytojų darbus, kurie yra susiję ne su gydytojo darbu, o su švietimo sistemos problemų sprendimu. Čia kalbu apie visokius biurokratinius darbus šeimos medikams, apie pažymų, reikalingų pamokoms pateisinti, rašymus, bet ne sveikatą ir gydymą. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Vienas kitą paagitavome, kviečiu apsispręsti, ar pritariame šio įstatymo priėmimui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92, visi 92 – už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Prašau. J. Šiugždinienė – replika.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Aš tik gerbiama Aurelijui noriu pasakyti. Nėra tokio reikalavimo, kad gydytojas rašytų pažymą. Taigi niekas nereikalauja iš gydytojo pažymos. Patys turi išsispausdinti iš e. sveikatos. Nežinau, ar matėte visą statistiką, bet stipriai mažėja pamokų praleidimas, tai yra didžiulis efektas. O mes iš tikrųjų turime rūpintis, kur yra mūsų vaikai, kai jie yra ne pamokose. Taigi tikrai čia negali būti jokio kompromiso. Tai yra labai geras sprendimas. Tai rodo, beje, ir duomenys, ir rezultatai, kaip keičiasi vaikų lankomumas. Tai yra susiję ir su ugdymo rezultatais.

PIRMININKAS. A. Veryga buvo paminėtas. Prašom.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Na, ką padarysi. Aš noriu palinkėti švietimininkams, jeigu jiems tikrai rūpi sveikata, jeigu tikrai rūpi, tai yra dalykų, kurių seniai prašo Sveikatos apsaugos ministerija, įsiklausykite į juos, padarykite. O joks įrašas e. sveikatoje neatsiranda jo nepadarius gydytojui, joks įrašas. Prieš tai tas gydytojas turi būti pakalbėjęs su tėvais, reikia ir tam pokalbiui užsiregistruoti, apie tai pranešti. Tėvai jokio įrašo, kurio šeimos gydytojai sveikatos sistemoje nepadare, negali išsispausdinti. Prašom neklaidinti visuomenės. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegose, man atrodo, replikų jau užtenka, judame toliau.

16.47 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 17, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3326(2) (priėmimas)

Paramos būstui įsigyti ir išsinuomoti įstatymo pakeitimo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio Teisės departamento pastaba, jai pritarė komitetas. Galime pritarti? Ačiū, pritar-ta. Dėl 2 straipsnio pastabų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 3 straipsnio Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė. Galime pritarti? Dvi pastabos. Joms galime pritarti? Pritarta. Taip pat L. Kukuraičio, T. Tomilino ir R. Baškienės pasiūlymas. Jį kviečiu trumpai pristatyti T. Tomiliną. Prašau.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiama kolegose, įstatymo projekte, nustatant viršutinę būsto nuomos kompensacijos sumą, ji nebuvo diferencijuojama pagal šeimos narių skaičių. Mes suprantame norą šiek tiek apriboti nuomos kompensaciją, kartais išaugančią iki didesnės sumos, tačiau esminis principas, kad būsto nuomos pagalba yra diferencijuojama pagal šeimos narių skaičių, turėtų likti įstatyme. Ir šiame įstatyme, ir Finansinės paramos pirmam būstui jaunimui įsigyti įstatyme. Taip pat daugybėje kitų socialinės srities įstatymų yra diferenciacija pagal vaikų skaičių

šeimoje. Pavyzdžiui, tie patys vaiko pinigai yra diferencijuojami pagal vaikų skaičių. Aš džiaugiuosi, kad Socialinių reikalų ir darbo komitetas ir ministerija pritaria mūsų pasiūlymui. Mes siūlome konkrečią formulę, kaip ta kompensacija priklausys nuo šeimos dydžio.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pranešėjas – J. Varkalys. Komitetas pritarė šiam siūlymui. Ar galime laikyti, kad salėje yra 29 už šį siūlymą? Galime laikyti. Tvarka. Ar tada gal galime siūlymui bendru sutarimu pritarti, jeigu viskas gerai? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Gerbiamieji kolegos, ar galime taip pat 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio pastabų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl 5 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos, abiem pritarė bendru sutarimu. Galime pritarti 5 straipsniui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Kviečiu balsuoti dėl įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87: už – 79, prieš nebuvo, susilaikė 8. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2937(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projektas. Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Nuo 1 straipsnio iki 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, komitetas jai pritarė. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio yra pasiūlymas, taip jis pagimdo 5 straipsnį. 4 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Atsiprašau, T. Tomilino pasiūlymas. Gal trumpai vis dėlto kviesčiau pristatyti, kad visi žinotume. Pristatys L. Savickas. Prašau.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų čia ganėtinais reikšmingas pasiūlymas. Džiaugiuosi, kad komitetas pritarė bendru sutarimu. Jo esmė yra išvengti tokių situacijų, kada mes patvirtiname reikšmingus ilgalaikius strateginius dokumentus ir jie tampa strategijomis, kurios yra vienos politinės daugumos arba valdančiosios dalies strategijos. Tam, kad tos strategijos taptų realybe, yra svarbu, kad prie jų patvirtinimo prisidėtų ne tiktai esama dauguma, bet ir būsimoji. Surastas tikrai geras kompromisas, numatantis, kad, žvelgiant į ateinančią perspektyvą, po Seimo rinkimų kita politinė dauguma, kad ir kokia jinai būtų, turėtų pareigą peržiūrėti ir, jeigu matytų, kad vienas ar kitas punktas nebeatitinka realybės ar, pasikeitus daugumai, jis nebėra aktualus ir reikėtų jį performuoti, tai padaryti. Taip, man atrodo, mes visi kartu galėtume šandien užsitikrinti maksimaliai didelį palaikymą šios strategijos patvirtinimo ir po rinkimų apeliuoti į maksimaliai platų pakartotinį pasitvirtinimą, jeigu reikalinga, su papildomais pakeitimais. Džiaugiuosi, kad komitetas pritarė bendru sutarimu. Tikiuosi, galėsime panašiai padaryti ir salėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime sutarti, kad svarstome šį siūlymą bendru sutarimu? Ačiū. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Taigi, 4 straipsniui galime dar kartėlį pritarti? Pritarta bendru sutarimu. Tada dėl šio siūlymo atsiranda naujas 5 straipsnis. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Taip pat yra Seimo nario R. Lopatos pasiūlymas. Prašau trumpai pristatyti.

R. LOPATA (LSF). Mes, jeigu prisimenate, per svarstymo stadiją turėjome šokią tokią diskusiją apie rodiklius, reikalingus matuoti vizijos įgyvendinimą. Šiuo pasiūlymu siūlau išbraukti vienintelį papildomą rodiklį, kuris atsirado po svarstymų, tai 1 priedo 1 lentelės rodiklius Nr. 11, 12, 13 ir 14. Yra kalbama apie alkoholinių gėrimų suvartojimą, nutukimus ir panašius dalykus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komitetas šiam siūlymui pritarė. Ar galime svarstyti šį siūlymą bendru sutarimu? Galime. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Taigi, visam pas-

kutiniam straipsniui galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Viso projekto priėmimas. Už nori kalbėti R. Lopata. Prašom.

R. LOPATA (LSF). Taupydamas laiką, gal tik keletą žodžių. Visų pirma noriu padėkoti Ateities komiteto nariams už pastangas svarstant ir tobulinant viziją. Noriu pabrėžti, kad iš tikrųjų ją patvirtinus Lietuva įgis stiprų įrankį kryptingai vystyti visoms pagrindinėms valstybės ir visuomenės sritims. Priminsiu, kad priėmę, patvirtinę šį nutarimą mes išbaigsime valstybės strategijos sistemą, kurią sudaro Nacionalinio saugumo strategija, Bendrojo plano koncepcija ir būtent ši valstybės pažangos vizija. Pagal Strateginio valdymo įstatymą ir Nacionalinio saugumo strategiją, ir Bendrojo plano koncepcija turi būti rengiamos atsižvelgiant į šią viziją.

Manau, svarbu ir tai, jau mes minėjome apie nutariamąsios dalies papildymą, apie vertinimą pačios vizijos ir jos įgyvendinimo, priminsiu, kad yra taip pat numatyti ir kiti būdai, kaip ji nevirš popieriumi, o bus gyvas organizmas. Priminsiu taip pat, kad yra užfiksuota ir gana aukšto lygio asmeninė atsakomybė už vizijos įgyvendinimą – numatoma, kad už vizijos dokumentų parengimą, koordinavimą, įgyvendinimą, priežiūrą bus atsakingas ne žemesnio kaip Vyriausybės kancelerio pavaduotojo lygio pareigūnas. Įgyvendinimą prižiūrinti Valstybės pažangos taryba turės nuolatinį sekretoriatą ir, galų gale, veiks Ateities komitetas, jis irgi užsiims šia kontrole. Kviečiu pritarti šiam nutarimui.

PIRMININKAS. Dėkui. J. Jarutis dėl vedimo tvarkos.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Frakcijos vardu norėčiau paprašyti pertraukos iki kito posėdžio ir paaiškinsi kodėl. Dalyvauju ir aš tame procese. Praeitame posėdyje buvo tam tikras kazusas, kai patvirtinome vieną pasiūlymą, po to atmetėme, Etikos komisija ir tyrimą pradėjusi dėl to. Aš manau, kad būtų gerai išsiaiškinti ir tada priimti galutinius sprendimus.

PIRMININKAS. Dėkui. O gal sutiktumėte išklaustyti motyvus, visus už ir prieš, kad tada liktų tik balsavimas? Matau, frakcija entuziastingai linksi. Gerai, tada prieš – A. Kubilienė. Prašau.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi aš svarstymo stadijoje labai plačiai pasisakiau, tai atkreipsiu, kolegos, jūsų dėmesį į du dalykus: pirmiausia, mes šiandien svarstome projektą, dėl kurio yra gautas kreipimasis į Etikos ir procedūrų komisiją ir dar neturime atsakymo. Antras dalykas, noriu pasakyti, kad vakar Ateities komitete buvo priimta gerbiamo kolegos L. Savicko ir kitų iš frakcijos „Vardan Lietuvos“ pataisa, kad po trejų metų, kolegos, po trejų metų mes vėl galėsime taškyti milijonus ir peržiūrėti tas strategijas. Į mano klausimą, ar bus galima panaikinti tą strategiją, atsakymas buvo – ne.

Dabar mes turime, kaip sako gerbiamas kolega R. Lopata, įrankį, mes turime du įrankius: vienas – „Lietuva 2030“, kuri analogiškai tikriausiai irgi negali būti panaikinta, ir turime įrankį „Lietuva 2050“. Tai man lieka neaišku, kuriuo dokumentu mes vadovautumės? Aš siūlau tikrai nepritarti šitai strategijai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip, už kalbės L. Savickas. Ar kalbės L. Savickas už? Kalbės. Tai gerai, laukiame, ką jis pasakys. Tada posėdžiui pirmininkaus J. Jarutis.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, kad luktelėjote. Argumentai už tikriausiai yra, na, viena vertus, subalansuoti ir labiausiai apeliuoja į tai, kad sutarėme papildyti įgyvendinamąją nuostatą, kad tvirtinimas būtų ir šioje kadencijoje, ir kitoje kadencijoje. Aš pats, kaip deleguotas nuo pat pradžios narys, galiu pasakyti: taip, procesas nebuvo idealus ir, taip, tikriausiai būtų galima surasti ne vieną pastabą dėl dokumento ir dėl jo ilgai diskutuoti, bet turime šiandien prieš akis dokumentą, kuris gali būti tam tikru kelrodžiu dokumentu. Kokių nors raudonų linijų, kurios būtų peržengtos, aš negaliu įvardinti, einamųjų pastabų tikrai galima būtų surasti, bet dokumento turėjimas tikrai yra, na, privalumas. Jisai gali būti visų pirma tikslinamas, tobulinamas ir toliau detalizuojamas per kitus dokumentus, kuriuos mes rengsime, ir NPP, ir kitus formatus. Taigi, kolegos, aš asmeniškai raginčiau tą sprendimą priimti. Svarbu, kad jis nebūtų apipintas jokiais procedūrinėmis kliurkomis, ir turėsime tą dokumentą, kuriuo galėsime vadovautis. Ačiū.

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Ačiū. Prieš kalba A. Ažubalis. Prašom, gerbiamas kolega.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū. Kolegos, aš sakyčiau, šita strategija, šis projektas yra toks ankstus. Jame yra daug gerų dalykų, tačiau reikėtų dar padirbėti. Ir dėl ko aš taip sakau?

Šitoje vizijoje, ar strategijoje, ar svajonėje, kaip ją įvardina patys rengėjai, nėra lietuvių kaip mąstymo apie tikrovę atskaitos taško. Tai nėra Lietuvos valstybės ir lietuvių išlikimo pasaulyje vizija, o aš pasakyčiau, vizija, kaip pasiekti dar didesnę gerovę gyvenantiems individams Lietuvos teritorijoje, nes čia labai aiškiai patys autoriai sako (cituojau): „Ateityje Lietuvos visuomenė bus priversta iš naujo persvarstyti, ką reiškia būti lietuviu, kaip integruoti į šalies gyvenimą migrantus.“

Tačiau lietuvių tautos sąvokos, rimtų apmąstymų apie tautos išlikimą dokumente vengiama. Tuo šis dokumentas skiriasi nuo Latvijos ir Estijos panašių strategijų, kur pagrindiniai, esminiai akcentai yra puoselėti estų tautą, kalbą, kultūrą, latviai sako tą patį – siekiant užtikrinti latvių tautos savivaldos teisę ir taip toliau, ir taip toliau. Žodžiu, visur kalbama apie titulinę naciją. Čia šito aš nematau.

Na, ir daug kitų dalykų yra. Pavyzdžiui, vizijoje nėra siūlomas joks orientyras, kaip Lietuva turi plėtoti savo istorinį ir kultūrinį paveldą, kuris būtų atsparus nedraugiškų valstybių sukurtam ir Lietuvai primetamam istoriniam pasakojimui. Tą dabar mes matome, tarp kitko. Žodžiu, yra daug dalykų. Aš sakyčiau, kad dar reikėtų padirbėti prie šito dokumento, kad jis tikrai taptų toks, kad nereikėtų po trejų metų kažko taisyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Už kalba V. Valkiūnas. Prašom, gerbiamas kolega.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū posėdžio pirmininkui J. Jaručiui už suteiktą žodį. Mes kartu su komanda dirbome dėl šio ateities projekto. Kaip čia sakė A. Ažubalis, yra svajonė. Galima sutikti su Audroniaus pastabomis, kad nėra kaip titulinė nacija ir kad ten galbūt trūksta to patriotiškumo, nacionalinio intereso gynimo. Bet atsižvelgiant į tai, kad mums vadovavo liberalas, tai tos liberalios idėjos ir dominuoja. Tačiau nepraeis nė metai, bus rinkimai, gerbiamas Audroniau, ruoškitės rinkimams, čia nori dar pagreitinti Seimo rinkimus, ir tada tas svajones galėsite pakoreguoti į kitą pusę. Aš manau, jeigu mes visi kartu laimėsime, tada ir Lietuva laimės. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Prieš kalba A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Tikrai nieko nenorėčiau asmeniškai įžeisti, ypač tų, kurie daug dirbo, stengėsi tą dokumentą surašyti, koreguoti. Bet vis dėlto, mano manymu, tai yra tobula pavyzdys, kaip išleisti didelius pinigus tam, ko net nesiruoši įgyvendinti. Buvo strategija „Lietuva 2030“, kuri dar nesibaigė ir yra neįgyvendinta. Tiesą sakant, man įdomu, ar čia kas nors apie ją iš viso žino, yra skaitęs? Buvo visokios sveikatos strategijos, kurias užmiršęs Seimas pjauna visiškai į priešingas pievas ir balsuoja už įstatymus, kurie viską padarytų, kad tik tą strategiją paneigtų.

Tai yra toks gal kaip laiškas ateities politikos kartoms galvojant, kad atėję po šitų valdančiųjų bus begalviai ir dėl kažkokių keistų priežasčių staiga pames politinę kryptį, strategiją, užmirš Konstituciją ir nežinos, kaip gyventi ir kokius įstatymus priiminėti. Tai galiu nuraminti: žinos ir nereikia to laiško palikti. Bus ir kita Vyriausybės programa, ir Seimas žinos, ką daryti. Žmonės galų gale balsuodami pasakys, kokią kryptį jie mato.

Buvo tokių pavojingų siūlymų ir fantazijų, kurios, mano manymu, tam tikra prasme pasisako už pragaištingą individualizmą. Čia kolega, prieš tai kalbėjęs, jau apie tai paminėjo. Ir tai yra didžioji šitos kartos tragedija, kai visi po vieną, bet kai prireikia kažkokių socialinių dalykų, stauga prireikia kitų, socialinių paslaugų ir panašiai. Gal tai suprasdami rengėjai kalbėjo, kad robotai turės kažkokių teisių, bet apie tautą, kaip tokią, beveik yra nekalbama. Tai tikrai, kolegos, su visa pagarba visiems, kurie prie to dokumento dirbo, aš, deja, už jį balsuoti negalėsiu ir raginu taip pat balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Dėl vedimo tvarkos – premjerė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau vis dėlto trumpą komentarą pasakyti, nes kolega ką tik sakė, kad nenori nieko menkinti. Tai čia yra ne tik skaičius ši „Strategija 2030“, čia yra ją rašiusių.

PIRMININKAS. Taip, ačiū už nuomonę. T. Tomilinas kalba už.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš reiškiu didžiulę pagarbą vykusiam procesui. Neidealus rezultatas. Gerai, kad sutikote su aiškia įstatymine nutarimo formuluote, kad strategija privalo būti peržiūrima naujos Vyriausybės po rinkimų, tai reiškia didesnę įgalinimą tautos, ji galės pasakyti, ką galvoja apie šią strategiją, galbūt pakoreguos tam tikra linkme, priklausomai nuo

rinkimų rezultatų. Žmonės dalyvaus galutinai šią strategiją formuluojant. Tai mane džiugina ir aš iš principo raginu balsuoti už.

Tačiau labai negražu, kai priimamas sprendimas tokios smulkios procedūrinės manipuliacijos pagrindu. Aš labai nepritariu tai nuomonei, kurią išsakė kolega ir kurio pataisa netyčia perėjo. Bet, žinote, Volteras sakė arba jo biografas sakė, kad, na, aš nepritariu tavo nuomonei, bet atiduočiau savo gyvybę už tavo teisę ją reikšti. Jūs paniekinote šią frazę, kuri iš esmės yra demokratijos pagrindas. Todėl labai negražiai atrodo pats priėmimas. Jeigu pataisa perėjo, reikėjo su ja susitaisyti ir vienaip ar kitaip ją įgyvendinti arba laukti kitos Vyriausybės, kuri galbūt ją pakoreguotų. Tiesiog nėra... Na, taip negražu daryti. Priimant tokias svarbias strategijas, tokios smulkios procedūrinės manipuliacijos atrodo labai neskoningi.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš kalba D. Kepenis. Prašau, gerbiamas Dainiau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkui. Mano rankose yra „Sveikata visiems XXI amžiui“. Kolegos, prieš 30 metų buvo priimta ši strategija. Daugiau negu 200 lapų surašyta. Kiek ten buvo išleista, dabar sunku pasakyti, bet palyginti su tuo, kas dabar buvo išleista už šias svajones, surašytas į strategiją, kurios pavadinimas yra puikus, bet turinys, deja, deja. Ko gero, maža tikimybė, kad bus kitaip negu šioje strategijoje „Sveikata visiems XXI amžiui“, nes nėra jokių, visiškai nėra jokių analizių, kodėl mes esame tokie prastoje situacijoje, pavyzdžiui, sveikatos srityje. Jokios analizės nematyti. Visiškai nematyti atsakingų už tai. Visiškai nėra, kodėl esame dabar tokiam sveikatos dumblo, kas bus atsakingas ir kokia tikimybė, kad mes išlipsime iš to dumblo.

Taigi tikrai manau, mano kolegos čia jau argumentus išsakė, aš tik juos noriu papildyti, kad pavadinimas puikus, bet turinys, deja, labai brangus. Manau, kad tikrai reikia dar prie jo padirbėti, norint turėti realią strategiją, kuri tikrai ką nors Lietuvoje pakeis. Dabar tikimybė labai labai menka. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nuomonės išsakytos. Buvo įgarsinta, Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu paprašyta pertraukos iki kito posėdžio. Gal galime bendru sutarimu? Ne. Balsuojame tada.

Užsiregistravo 92, balsavo 88: už – 28, susilaikė 55, prieš – 5. Dėl pertraukos užtenka. Pertrauka iki kito posėdžio. Taip. Dėl vedimo tvarkos – A. Vinkus per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, aš norėjau dėl prieš tai buvusio klausimo, dėl pamos būstui. Spėjau užsiregistruoti, bet nepareiščiau nuomonės, nesuveikė aparatura. Mano balsą įskaitykite už.

PIRMININKAS. Dėl protokolo čia dėl 2-17 klausimo – projekto Nr. XIVP-3326. Aišku, įskaitome už.

17.09 val.

Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3007(2)VK, Administracinių nusizengimų kodekso 196 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 196¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3008(2)VK, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3009(2)VK, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3010(2)VK, Žemės mokesčio įstatymo Nr. I-2675 2, 6, 8, 9, 10, 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3011(2)VK, Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 6, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3012(2)VK (svarstymo tęsinys)

Taip, kolegos, kitas darbotvarkės 2-19.1 klausimas – Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3007(2). Kolegos, čia ypatingas atvejis. Jeigu galima, aš pacituosiu Statuto straipsnį. Taip, buvo paimta pertrauka šio klausimo svarstymo metu, taip, gerai suprantu, ir po pertraukos apsvarstomi komiteto padaryti pakeitimai ir papildymai, kurie neturi prieštarauti jau priimtų pataisų esmei, ir dėl jų balsuojama. Šio svarstymo metu kiti siūlymai dėl pakeitimų ir papildymų nepriimami. Taip, prašom komiteto pirmininką į tribūną ir bandykime.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas pagal Statuto 254 straipsnio 2 dalį po pertraukos teikia pakeitimus, jie yra neprieštaraujantys jau Seimo priimtiems sprendimams, priimtų pataisų esmei. Šiandien komitetas toms aštuonioms pataisoms pritarė bendru sutarimu, tą siūlau padaryti ir Seimui.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Galite pristatyti trumpai tuos pasiūlymus?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Visos pataisos yra tikslinančios Seimo priimtą sprendimą, kad nebūtų prieštaraujančių.

PIRMININKAS. Ar galime priimti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Ačiū. Dėl viso motyvai. Tai, žodžiu, pritariame bendru sutarimu po pertraukos priimtiems ir komiteto atliktiems pataisymams su kolegų pasiūlymais, jiems komitetas pritarė. Visiems pritariate? Supratau.

Už nori kalbėti L. Savickas. Prašau. Čia už visą ir lydimojusius. Primenu, čia svarstymo stadija. Prašau, Lukai. Jeigu neįsijungs, tada per šoninį mikrofoną, kolega. Įsijungė, Lukai.

L. SAVICKAS (DFVL). Gerai, matyti, kad jau vakaras, tai daug argumentų nebus. Dvi dalys. Viena. Ačiū BFK, man atrodo, kad komitetas pasielgė tikrai garbingai, tvarkingai po mūsų praėjusio plenarinio posėdžio sprendimo atsižvelgti į priimtą pasiūlymą, kuris iš esmės pakeitė kompromiso kryptį nuo savanoriškos savivaldos į privalomą savivaldą, ir atitinkamai, kaip pirmininkas ir pristatė, visas įstatymas paredaguotas. Tai čia iš tikrųjų labai ačiū už tai.

O antra, man atrodo, kad Seimas atliko reikšmingą *rolę* prisiminus tai, kad, na, Vyriausybė atėjo su vienokiu matymu, tiek papildomas Ekonomikos komitetas, tiek BFK kaip pagrindinis įsiklausė į bendruomenę, kad galbūt kitokia kryptis būtų geresnė, kad savireguliacija būtų reikalinga, ir visa tai mes šiandien matome šitoje redakcijoje. Dabar dar reikia paminėti ir tai, kad atsirado ir tas įstatymas, man atrodo, jau sistemoje kabo, jis yra registruotas, kuriuo ir būtų sukuriama ta savivalda. Tai iš esmės kokybiško darbo būdu pasiekėme gerų rezultatų, tik gaila, kad nespėjome šiemet, atidėsime kitų metų pradžiai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už išsakytą nuomonę. Prieš nėra norinčių kalbėti. Tai čia... Taip, dėl vedimo tvarkos prašom – A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Aš tik noriu informuoti, kad dėl lydimojo projekto Nr. XIVP-3008 Etikos ir procedūrų komisija vakar pradėjo tyrimą dėl gauto skundo dėl procedūrinių dalykų. Dėl lydimojo projekto Nr. XIVP-3008.

PIRMININKAS. Administracinių nusižengimų kodekso, taip? Tai čia vis tiek yra svarstymas, ne priėmimas. Tai taip. Visas įstatymų blokas, yra šeši privalomi įstatymai – Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymas, Administracinių nusižengimų kodekso įstatymas, jį paminėjo kolegė A. Norkienė, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymas, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas, Žemės mokesčio įstatymas ir Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymas. Tai visiems gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta. Ir atsižvelgsime, kad dėl vieno klausimo yra Etikos ir procedūrų komisijos pradėtas tyrimas. Tai priimta bendru sutarimu po svarstymo, tai yra pritarta.

17.14 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3331(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-20.1 klausimas – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3331(3). Svarstymo stadijoje sutarėme, kad bendru sutarimu. Neišgirdau prieštaravimų. Gerai. Mano įgarsintas projektas.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ne, čia jau kitas – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymas. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastabų, kurioms komitetas pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Taip pat yra dar viena Teisės departamento pastaba, kuriai taip pat komitetas pritarė. Neprašysite balsuoti? Ačiū. Ir 2 straipsnis, dėl kurio pasiūlymų nėra. Dėl viso įstatymo projekto kalbančių nėra. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71, balsavo 70: už – 58, prieš – 4, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

17.16 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 290 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3332(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-20.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 290 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3332(2). Iš viso du straipsniai. Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame. 2 straipsniui pritariame. Už, prieš kalbėti nėra norinčių. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71, balsavo 68: už – 56, prieš – 3, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.17 val.

Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 9 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3079(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-21.1 klausimas – Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 9 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3079(2). Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Dėl 2 straipsnio nėra. Nereikalausite balsuoti? Ačiū.

3 straipsnis yra dėl įstatymo įsigaliojimo įgyvendinimo. Yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritariame. Dar dėl 3 straipsnio yra kolegos K. Mažeikos pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. (*Balsai salėje*) Ar yra 29, kurie?.. Fiksuojame, kad gal yra. Nėra? Nebalsuojame, nesvarstome. Bet nėra kolegos Kęstučio. Gerai. Žodžiu, pritariame komiteto nuomonei nepritarti. Taip? Nesvarstyti. Gerai. Seimo narys J. Urbanavičius siūlė nustatyti datą, kuriai komitetas pritarė. Galime pritarti. Ačiū. Dėl viso įstatymo projekto kalbėti nėra norinčių. Balsuojame.

Užsiregistravo 60, balsavo 55: už – 46, prieš – 4 susilaikė 5. Nepriimta. Trūksta balsų, atidėsimė geresniems laikams.

17.19 val.

Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3080(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-21.2 klausimas – Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo projektas Nr. XIVP-3080(2). Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastabų, kurioms komitetas pritarė. Galime pritarti? Taip pat yra K. Mažeikos. Turbūt čia 29 nėra. Nesvarstome. Ir J. Urbanavičiaus, kuriam komitetas... 29 yra? Pritariame? Pritariame. Balsuojame. Net neskaiciuoju balsų, nes neužtenka dalyvavusių balsavime balsų – 55, iš viso reikia 71. Tai geresniems laikams.

17.20 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 4, 7, 8, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2023(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-22 klausimas – Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 4, 7, 8, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2023(2). Priėmimas pastraipsniui. Iš viso – penki straipsniai. Nė dėl vieno iš jų pasiūlymų nėra. Galime pritarti visiems straipsniams? Pritarta. Ir dėl viso įstatymo projekto. (*Šurmulys salėje*) Tai dar nežinome. Tai gal balsuos čia. Balsuojame dėl Labdaros įstatymo. Dabar balsuojame dėl Labdaros ir paramos įstatymo. Taip, dėl šio įstatymo taip pat nėra pakankamos balsų daugumos. Nepriimta.

Dabar, šiuo momentu, nėra pranešėjo, tai mes imame iš rezervinių klausimų. (*Balsai salėje*) Tai kuris čia? Taip, matau, yra. Kaip sakote? Kandidatės nėra, nėra pretendentės, tai dėl to mes... Vis tiek norės prisistatyti, atsakyti į klausimus, kai tik pasirodys. Gerai, atsiprašau, tuoj, minutėlę, sužiūrėsime. Sekundėlę! (*Balsai salėje*) Sako, kad nori dalyvauti, skambino...

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Tai kad čia nereikia, čia tik Kultūros komiteto išvada.

PIRMININKAS. Dėl atleidimo. Čia pateikimas, svarstymas, priėmimas – tai čia visa procedūra.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Buvo pateikimas.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Buvo pateikimas, buvo.

PIRMININKAS. Seimo Kultūros paveldo komisijos skyrimo... Taip, ne tą, atsiprašau. Jinai pareiškė norą dalyvauti. Tai aš manau, kad pretendentas, kurį mes ruošiamės patvirtinti, turi teisę, tai dėl to ir pasakiau: kol nėra, tai svarstysime kitą klausimą. Gerbiamoji...

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Tai dabar kaip? Nesvarstome?

PIRMININKAS. Dabar nesvarstome. Dabar aš noriu pakviesti A. Bagdoną.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Nieko nesuprantu...

17.23 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso 16² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3396 (pateikimas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 2-26 klausimas – Vidaus vandenų transporto kodekso 16² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3396. Pateikimas. Prašau, Andriau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį.

Gerbiami kolegos, pristatau jums Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso 16² straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Juo siekiama sudaryti sąlygas vidaus vandenų transporto priemonių techninių apžiūrų atlikimą iš Lietuvos transporto saugos administracijos perduoti atestuotiesiems juridiniams asmenims, organizacijoms ir juridinių asmenų ar organizacijų padaliniais. 2022 m. lapkričio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso pakeitimams, nustatyta, kad vidaus vandenų transporto priemonių technines apžiūras atlieka administracijos atestuoti juridiniai asmenys, organizacijos ir juridinių asmenų ar organizacijų padaliniai. Po kodekso pakeitimo įstatymo įsigaliojimo nebuvo atestuotas nė vienas juridinis asmuo, todėl funkciją ir toliau vykdo administracija. Situacijos analizė parodė, kad aplinkybė, jog neatsirado nė vieno atestuoto juridinio asmens, yra sąlygota itin griežtų atestacijai keliamų reikalavimų, ypač susietų su nepriklausomumu nuo bet kokios kitos vidaus vandenų transporto veiklos reikalavimų.

Įstatymo projektu siekiama supaprastinti reikalavimus asmenims, siekiantiems būti atestuotiesiems atlikti vidaus vandenų transporto priemonių technines apžiūras. Siūloma pakeisti kodekso 16 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir nustatyti, kad technines apžiūras atliekantis asmuo turi turėti ne mažiau kaip dvi technines apžiūras atliekančius specialistus. Atsižvelgiant į tai, per metus vidutiniškai atliekama mažiau nei 500 techninių apžiūrų, o jas atliekantiems specialistams taikomas nepriklausomumo, nešališkumo kriterijus. Vadinas, jie negali vykdyti kitų veiklų, susijusių su vandenų transporto veikla. Manytina, kad optimalus skaičius būtų du specialistai. Taip nebūtų sukuriamas nepagrįsta našta verslui, užtikrinamas paslaugą teikiančių specialistų pakeičiamumas ir paslaugos teikimo nepertraukiamumas. Pakeisti kodekso 16 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir nustatyti, kad juridinis asmuo, siekiantis būti atestuotas atlikti vidaus vandenų transporto priemonių, išskyrus burines jachtas, techninę apžiūrą, turi būti akredituotas ne A, o C tipo kontrolės įstaigos pagal tarptautinius standartus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs taip aiškiai pristatėte, kad niekas nenori jūsų klausti. Galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas. Neprieštaraujate, galime pritarti? Svarstymas – VIII (pavasario) sesijoje. Ačiū, pritarta.

17.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Loretos Tauginienės atleidimo iš Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigų“ projektas Nr. XIVP-3424(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar siūlau svarstyti darbotvarkės 2-24 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Loretos Tauginienės atleidimo iš Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigų“ projektą Nr. XIVP-3424(2). Pranešėjas – A. Žukauskas. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašom.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, pasibaigus įgaliojimų laikui, daktarė L. Tauginienė parašė prašymą atleisti ją iš Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigų. Komitetas pritarė. Siūlau palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Galime pritarti po pateikimo? Pritariame. Ačiū.

Svarstymas. Kalbėti nėra norinčių. Tuoj, minutėlę, kad viskas būtų tiksliai. Nėra. Galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Priėmimas. Balsuosime. Kalbėti nėra norinčių. Balsuojame dėl atleidimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 63, balsavo 62: už – 59, prieš – 1, susilaikė 2. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Dar nėra kandidato, laukiame kandidato. (*Balsai salėje*)

17.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projektas Nr. XIVP-3348(2) (pateikimas)

Toliau kitas darbotvarkės 2-27 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projektas Nr. XIVP-3348(2). Pranešėjas – A. Palionis. Prašom. Pateikimas.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Vykdydami parlamentinę veiklą, taip pat stebėdami viešąją erdvę pastaruosius dvejus metus, matome, kaip mūsų gyventojams kyla elektros kainos. Tvirtinant dabar jau ir nuo 2024 m. sausio 1 d. elektros kainos didėja. Mažėja dujų kaina, bet mažėja tik apie 5 %, nors šią vasarą dujų kaina buvo tris kartus mažesnė, negu buvo Lietuvoje įsigyta. O „Ignitis grupė“ deklaruoja milijoninius pelnus ir dividendus. Lygiai taip pat „Lietuvos geležinkeliai“: vadovai gauna didelius atlyginimus, o dabar atleidžia iki 1 tūkst. eurų uždirbančių žmonių virš tūkstančio.

Mes su gerbiamu J. Pinskumi įregistravome nutarimą. Juo norime pavesti Valstybės kontrolei iki kitų metų gruodžio 1 dienos atlikti valstybės valdomos įmonės – akcinės bendrovės „Ignitis grupė“, valstybės valdomos įmonės – akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ ir taip pat valstybės įmonės Registrų centro 2021 ir 2022 biudžetinių metų finansinių, veiklos ir atitikties valstybinį auditą ir įvertinti audituojamų subjektų materialinių, finansinių ir darbo išteklių naudojimo ekonomiškumą, viešųjų pirkimų tikslingumą, tenkinant perkančiosios organizacijos poreikius, taip pat viešųjų pirkimų vykdymą perkančiosios organizacijos poreikių ir perkančiosios organizacijos vykdomų viešųjų pirkimų efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu ir atskleisti veiklos tobulinimo galimybes.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti pora kolegų. Pirmas klausia K. Masiulis. Prašau, gerbiamas.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš noriu pasiteirauti tokio dalyko. Kodėl jūsų gražių idėjų taip nenori remti jūsų kolegos iš opozicijos?

A. PALIONIS (MSNG). Teisybę pasakius, mes iš opozicijos nieko daugiau ir neprašėme paremti.

PIRMININKAS. Taip, ačiū. Ir V. Valkiūnas. Valdemarai, klausite?

A. PALIONIS (MSNG). Mes tikime. Galiu dar papildyt atsakymą?

PIRMININKAS. Taip, palauk, Valdemarai, šiek tiek palauk.

A. PALIONIS (MSNG). Kadangi auditą prašome atlikti iki kitų metų gruodžio 1 dienos, kad to nesusietume su rinkimų laikotarpiu, tai tikime, kad naujoji valdžia, kuri ateis, galės pasinaudoti šiuo auditu (ar opozicijoje, ar pozicijoje, mes nežinome, kur būsime) ir galės palengvinti Vyriausybei darbą.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Gerbiamas Andriau, jūs sakėte, bus kita Vyriausybė, kita valdžia. Aš manau, ir jūs būsite toje valdžioje, nes kaip be jūsų, matote, kaip ir be Valstybės kontrolės. Kaip jūs manote, ar nereikėtų stiprinti Valstybės kontrolės? Dvigubinti, trigubinti jos pajėgas, kad Valstybės kontrolė ne kas penkeri metai, kas dešimt galėtų kontroliuoti, bet kas metai prižiūrėtų šias

įtartinas ir valstybei priklausančias įmones? Kaip rodo šie tyrimai su „Ignitis“, pasiteisina tas vienas jų darbas, tai galima, mano nuomone, dvigubinti jų pajėgas, trigubinti. O kaip jūs manote?

A. PALIONIS (MSNG). Aš manau, kad šie poreikiai turėtų būti atskleisti pačios Valstybės kontrolės, ar jie sugeba vykdyti savo funkcijas, kurios yra pavestos Seimo. Jeigu Seimas dabar yra pavedęs atlikti funkcijas tokias, kokios yra, ir jiems užtenka pajėgumų, tai, taip suprantu, jie ir nesikreipia į Seimą, bet jeigu Seimo būtų pavedimai kur kas didesnės apimties, tai aš sutinku, kad jas reikėtų didinti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl nuomonės už, prieš pasisakančiųjų nėra. Galime priimti bendru sutarimu gal? (*Balsai salėje*) Gerai, balsuojame, kas... Pateikimo stadija.

Balsavo 72: už – 29, prieš – 14, susilaikė 29. Taip, po pateikimo nepritarta. Alternatyvus balsavimas: tobuliname ar atmetame? Kas už tobulinimą, – už, kas už atmetimą, balsuojame prieš arba kitaip.

Taip, užsiregistravo 74, balsavo 74: už tobulinimą – 33, prieš – 41. Deja, nepritarta, kad tobulintume. Atmesta.

17.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Gintarui Valinčiui laikinai eiti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigas“ projektas Nr. XIVP-3429 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-25 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Gintarui Valinčiui laikinai eiti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigas“ projektas Nr. XIVP-3429(2). Prašau, gerbiamas A. Žukauskas. Pateikimas. Šiandien tik pateikimas. Prašau pristatyti ir kandidatas turės galimybę atsakyti į kolegų klausimus.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, kadangi atleidome ką tik kontrolierę, tai yra siūlomas nutarimo projektas pavesti Lietuvos mokslo tarybos pirmininkui profesoriui G. Valinčiui laikinai eiti akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigas, iki bus paskirtas naujas akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, jums klausimų nėra. Ačiū už pristatymą. Ai, S. Tumėnas nori. Prašau, gerbiamasis... Atsiprašau, mane konsultuoja. Gerbiamas Artūrai, ačiū. Klausimai bus kandidatui.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Kandidatui.

PIRMININKAS. Gerbiamas Gintarai Valinčiau, prašom į tribūną prisistatyti ir galbūt kolegoms turės jums klausimų.

G. VALINČIUS. Labas vakaras, gerbiami Seimo nariai. Esu Gintaras Valinčius, Lietuvos mokslo tarybos pirmininkas, jūsų paskirtas. Šiomis aplinkybėmis taryba neturi vadovo. Pasikonsultavęs su Seimo Švietimo ir mokslo komiteto pirmininku, sutikau laikinai, iki bus paskirtas naujas kontrolierius, vykdyti šios įstaigos vadovo funkcijas.

PIRMININKAS. Taip, jūsų nori paklausti S. Tumėnas. Prašau, gerbiamas Stasy.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas profesoriau, ar čia toks netikėtumas buvo, kad dabar jūs eisite tas pareigas, ar tai nebuvo numatyta, kad procedūra nebuvo pradėta anksčiau tikro ieškant, o ne einančio pareigas? Kaip čia taip atsitiko?

G. VALINČIUS. Situacija buvo tokia – Lietuvos mokslo taryba atsakinga už kontrolieriaus atranką ir teikimą Seimui tvirtinti. Mes vykdėme procedūras teisės aktų nustatyta tvarka, gavome vieną kandidatą per visą prašymų dalyvauti konkurse pateikimo laikotarpį, gavome vieną kandidatą. Tas kandidatas buvo Lietuvos mokslo tarybos darbuotoja. Jinai, taip, kaip tai numatyta atrankos procedūrose, reglamente, dalyvavo konkurse. Komisija, sudaryta iš penkių narių, slaptu balsavimu nepritarė kandidatūrai. Atsidūrėme tokioje situacijoje, kad iš vieno kandidato net negalėjome išrinkti tinkamo Seimui teikti ir likome be kandidatų, turėsime skelbti konkursą iš naujo.

PIRMININKAS. Taip. Ir jūsų nori paklausti V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Aš tiesiog noriu pasiteirauti. Kiek suprantu, įvairius raštus, kuriuos mes gauname ir kolegoms rodo, pasirašo valdybos pirmininkas E. Butkus. Jūsų kaip ir nėra, jūs būnate komandiruotėse, tai aš dabar galvoju, kaip jūs čia suderinsite tas pareigas?

G. VALINČIUS. Lietuvos mokslo tarybos nuostatai numato, kad Lietuvos mokslo tarybos pirmininkas, be kitų funkcijų, atlieka ir labai svarbų Lietuvos mokslo tarybos atstovavimą užsienyje, tai yra Lietuvoje ir užsienyje. Mano komandiruočių yra tiek, kiek racionaliai įvertinus poreikį... tikrai ne visos, kuriose aš galėčiau techniškai dalyvauti, bet tiek, kiek racionaliai įvertinus poreikį man reikia atstovauti. Dažniausiai tai yra komandiruotės, skirtos dalyvauti tarptautinėse organizacijose, kurių narė yra Lietuvos mokslo taryba, pavyzdys yra „Science Europe“, tai yra iš esmės tarybų asociacija, Europos mokslo tarybų asociacija, taip pat susitikimai su aukščiausio lygio pareigūnais, pavyzdžiui, su Prancūzijos tyrimų tarybos pirmininku, praeitą mėnesį įvyko susitikimas su Ispanijos mokslinių tyrimų tarybos prezidentu, ir kitais aukšto lygio pareigūnais, kur mano asmeninis dalyvavimas yra būtinas.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos – V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Tiesiog į klausimą neatsakė, kaip suderins funkcijas, nes kontrolierius turi čia ir dabar dirbti, o jūs labai dažnai užsienyje būnate, tai aš nematau logikos. Čia iš tikrųjų labai, na, svarbios pareigos yra.

PIRMININKAS. Žinote, jo teisė atsakyti taip, kaip jis atsako, o mūsų teisė suprasti, ar atsakė, ar neatsakė. Ačiū, gerbiamas pretendentė.

G. VALINČIUS. Ačiū už patikslinimą. Gal galėčiau atsakyti? Be jokios abejonės, darbas pusantro etato yra didelis iššūkis. Aš tikrai nepasakyčiau, kad labai veržiuosi į šitas pareigas, bet matydamas tą situaciją, įvertindamas visas aplinkybes, vertindamas šitos organizacijos darbo specifiką aš sutikau imtis ir atitinkamai koreguoti savo darbo tvarkaraštį taip, kad tos minimalios funkcijos, kurias turėtų vykdyti Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, būtų tinkamai atliktos per laikotarpį, per kurį mes, tikiuosi, sėkmingai parinksime naują kandidatą ar kandidatę tvirtinti Seimui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pretendentė. Jūs atsakėte į klausimus. Nutarimas dėl paskyrimo laikinai eiti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigas, tikiuosi, bus priimtas šeštadienį. Ačiū jums, ačiū kolegoms.

17.41 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 19, 24 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3398 (pateikimas)

Teikiu svarstyti rezervinį 2 klausimą – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 19, 24 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3398. Pateikimas. Pristatys gerbiamas kolega P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, kartu su NSGK pirmininku L. Kasčiūnu teikiame Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 12, 19, 24, 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą su viena pagrindine idėja – leisti ūkinėje veikloje ne tik ginklų pardavimą ar nuomą, bet ir panaudą, nes šiuo metu tokio būdo turėti ginklus nėra.

Šiuo metu Lietuvoje galiojantis Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymas numato du teisėtus ginklų gavimo būdus, o mes siūlome ir panaudą. Kam realiai praktiškai tai būtų taikoma? Realiai šauliams. Įstatymas, aišku, įgalina ir kitus variantus, bet turbūt suprantame, kad verslas, kuris užsiima verslu, ir toliau siektų pardavinėti ar išnuomoti, bet štai Šaulių sąjunga, kuri turi ginklus, kuriuos perdavė valstybė, arba už valstybės biudžeto lėšas įsigytus ginklus, arba už paramos lėšas įsigytus ginklus, jų negali perduoti, tiesiog padovanoti ar negali nuomoti. Todėl būtų siūlymas įdiegti panaudą.

Kuo tai būtų geriau? Aš, pavyzdžiui, galiu iš praktikos labai trumpai pasakyti. Aš pats esu šaulys. Kai įstojau į kovinius šaulius, man buvo skirtas ginklas. Jį išsivalėme, vieną kartą pasižiūrėjome, priklijavo numerį. Bet paskui kiekvieną kartą dalyvaudamas pratybose, deja, tu gauni kitą ginklą iš ginklinės, nes kiekvieną kartą važiuoja rinktinės atstovai, paima, atveža, išsidaliname ir niekas labai nežiūri, kad būtent tas tau priskirtas ginklas ir patektų į tavo rankas. Kokia prasmė tada yra prisišaudyti, prižiūrėti, kokia prasmė užsidėti priedėlius, taikiklius ir taip toliau?

Todėl manytume, kad galėtų būti skirti Šaulių sąjungos nariams panaudai. Jie galėtų laikyti namuose pagal kitą galiojantį teisės aktą, kad šiuo metu gali laikyti namuose, ir prižiūrėti tuos ginklus kaip savo. Trumpai galbūt tiek. Jeigu būtų klausimų...

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų yra norinčių paklausti. Pirmas klausia V. Valkiūnas. Ruošiasi S. Jovaiša.

V. VALKIŪNAS (DPF). Gerbiamas Pauliau, kokių rūšių ginklus jūs panaudai galvojate?.. Ar tai bus išplėstinis sąrašas iki džipų, kažkokių automobilių, ar tik lengvųjų šaunamųjų ginklų, nes ginklai yra rimtas dalykas? Kokias jūs matote tas perspektyvas?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Ginklai tikrai rimtas dalykas. Apie automobilius čia nėra kalbama – apie ginklus. Tai B, C ir D kategorijų ir A kategorijos ginklai, kurie yra apibrėžti 3 straipsnio 6–10 punktuose. Tai yra būtent tie, kuriuos leista įsigyti kariams, kariams savanoriams ir šauliams. Kalbama apie šiuos ginklus.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi A. Kupčinskas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, norėčiau paklausti dėl kontrolės, kas vis dėlto kontroliuos tos panaudos sutarties vykdymą? Ačiū.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Tai būtų vykdoma pagal Vyriausybės nustatytą tvarką. Kiekvienas šalia ginklo gautų ir ginklo kortelę, tai yra kaip dabar ginklo pažymėjimą, na, mes taip pat visi, kurie turi ginklus, turi laminuotą, vadinasi, tą ginklo pažymėjimą, kurį išduoda parduotuvės ar visi kiti subjektai, kurie turi teisę parduoti ginklus. Šiuo atveju būdavo išduodamas toks dalykas. Kaip ir visada, ginklų kontrolę užtikrina policija, tikrina, kaip tu jį laikai, sąlygas. Bet šiame įstatyme, na, ne apie tą aspektą kalbama.

PIRMININKAS. Taip, ačiū. Klausia A. Kupčinskas. Prašau, Andriau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš palaikau ir pritariu tai idėjai, nes iš tiesų dabar išeina, kad, nežinau, kaip yra Vilniuje, bet Kaune, pavyzdžiui, jeigu tu nori pasiimti ginklą, tai dažniausiai važiuoji į Krašto apsaugos savanorių pajėgas ir tenai pusę laiko sugaišti, pusę dienos, pasiimdamas, paskui grąžindamas, valydamas ginklus. Aš tikiuosi, kad ta tvarka, ką ir K. Vilkauskas galėtų pasakyti, kad ta tvarka kaip Krašto apsaugos savanorių pajėgose, kai priskirta kiekvienam asmeniui asmeniškai tam tikras ginklas, būtų tikrai pažanga į priekį.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Taip, galiu patvirtinti iš tikrųjų, nes tenka važiuoti ir automobiliu atskiru, turi vėlgi ginklus lydėti ginkluota apsauga, tai tas asmuo, kuris iš rinktinės paima, turi taip pat būti su trumpavamzdžiu ginklu, taigi išvažiuoti gerokai anksčiau, tarkime, prieš pratybas, kad visus tuos ginklus paimtų ir atvežtų į pratybų vietą. Tai čia, žinoma, palengvintų.

PIRMININKAS. L. Girskienė. Kolege, prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš noriu paklausti jūsų, kokius reikalavimus turėtų atitikti šaulys, norėdamas gauti ginklą panaudai, ir kokie reikalavimai būtų taikomi vietai, kurioje būtų laikomas ginklas?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Šiame įstatymo projekte kalbama ne apie tai. Apie jūsų minimas sąlygas kalbama kitose įstatymo vietose, kurias mes esame anksčiau priėmę. Natūralu, kad atitiktų reikalavimus, turi turėti išduotą leidimą. Vėlgi šiuo metu egzaminus vykdo Šaulių sąjunga, tarkime, jeigu kalbame apie šaulius. Vykdomas medicininis patikrinimas bet kurio asmens, kuris nori įsigyti ginklą. Visų pirma jis turi turėti leidimą tam ginklui. Jeigu norėtų pasinaudoti mūsų projekte įvedama nauja panaudos teise, jis mažų mažiausiai turi turėti leidimą tos kategorijos ginklui, o leidimą jis gali turėti tik tada, jeigu jis užtikrina laikymo sąlygas. Tai, natūralu, yra seifas, jeigu yra A kategorijos, yra signalizacija, yra, vadinasi, policijos patikrinta laikymo vieta ir taip toliau.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Už nori kalbėti du. Aš negaliu. Taip išreiškiu savo palaikymą. K. Vilkauskas. Prašau už abu pakalbėti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, už tai, kad užleisdote. Tikrai yra naudingas ir labai geras projektas, ypač kariams, atsiprašau, šauliams, nes, kaip minėjo kolega Andrius, kariai savanoriai šiuo atveju turi daugiau galimybių, nes jie turi savo priskirtą ginklą, ir tai labai logiška, nes vis tiek reikia ne tik išmokti naudotis ginklu, bet paskui ir tobulinti savo įgūdžius. Noriu palaikyti šį įstatymo projektą ir pakviesti balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Tai gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Siūlomas komitetas, na, turbūt, žinoma, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Svarstysime Seimo VIII (pavasario) sesijoje. Pritariame? Ačiū, pritarta.

17.48 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 28, 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3419 (pateikimas)

Rezervinis 3 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 28, 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3419. Pateikimas. E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų turbūt niekas neabejoja tuo, kad turime sudaryti sąlygas vaikams su specialiaisiais poreikiais integruotis, ir integruotis į mokyklas, integruotis į bendraamžių klases. Savaiame suprantama, tie žingsniai yra daromi ir nemažai padaryta, kalbant apie universalaus dizaino mokyklas. Iš tikrųjų patalpos yra pritaikomos, vyksta tam tikri procesai ir tai yra šaunu.

Džiaugiuosi, kad daugelis tėvų ne tik supranta, kad integracija yra į tam tikrą patalpą, tam tikrą mokyklą, tačiau vėlgi reikalingas ir tam tikras kompleksas visų kitų paslaugų. Tai yra ir specialistai, kai kuriose vietose iš tikrųjų galbūt ir daugiau specialistų, ir tam tikros patirtys, kurios įgyjamos laikui bėgant tam tikrose mokyklose.

Tačiau mes pasirinkome tam tikrą principą, kad į bendrojo ugdymo mokyklas galima ateiti, vadinasi, ir jose mokytis, atsižvelgiant į teritorinį principą. Ir susidaro tam tikros problemos, iš tikrųjų atsiranda problema rinktis tėvams galbūt geresnę paslaugą, nes taip susiklostė, kad kai kurios mokyklos yra pažengusios toli į priekį įvairiais aspektais. Vienos galbūt materialinės bazės požiūriu, tai yra įsirengusios lifthus, tai susiję su integracija žmonių su judėjimo poreikiais. Taip pat yra, bent jau žiūriu į savo rajoną, tiksliai žinau, kurios yra pažengusios su regos negalia, su klausos negalia. Taip pat žinau ir bendrojo ugdymo mokyklų, kurios jau turėjo tam tikrų vaikų, integruoja į klases, ir tas procesas vyksta. Deja, yra ir tokių, kurie supranta integraciją paprastai: atvežiau į mokyklą, atidaviau ir, atrodo, ta problema išspręsta. Šiuo atveju susiduriame su tam tikra problema, kad vis dėlto turime sudaryti teisę tėvams ir vaikams, aišku, atsižvelgiant į jų poreikius, integruotis ne visai pagal teritorinį principą. Galbūt sudaryti galimybes šiek tiek pasirinkti. Pavyzdžiui, mes iš apygardų turbūt žinome tam tikras mokyklas, kur, ko gero, atsiradus tam tikrai problemai, susijusiai su vaikais, jeigu turi tam tikrą negalią, norėtų integruoti į tą mokyklą. Ir sąlygos tikrai turi būti tam sudarytos.

Šis įstatymo projektas ir kalba apie tai, kad vis dėlto turime sukurti tam tikrus mechanizmus, kurie suteiktų tam tikras galimybes tikslingai, atsižvelgiant į visą kompleksą paslaugų, tėvams rinktis tam tikras mokyklas ir integruoti ne tik į arčiausiai esančią mokyklą. Aišku, turbūt kelias yra tas, kad vis dėlto turėtume stengtis visose mokyklose daliai sukurti tam tikras sąlygas, kad kiekviena mokykla galėtų atlikti tam tikras paslaugas. Deja, žiūrint į kitų šalių patirtį, to nėra. Nėra taip, kad kiekviena mokykla galėtų sukurti tam tikrą bazę, komplektą specialistų, ypač kas susiję su dideliais ir vidutiniais poreikiais. Šiuo atveju turbūt iš Seimo čia mes tikrai negalėtume matyti ir organizuoti to proceso, teises ir galimybes turėtų turėti tam tikros savivaldybės. Aišku, į tai turėtų įsitraukti ir tam tikros institucijos. Įstatyme siūloma, kad vis dėlto tame procese dalyvautų tiek Vaiko teisių, tai yra Vaiko gerovės komisija, Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, kad šis procesas būtų prižiūrimas. Savaiame suprantama, turbūt reikėtų diskutuoti apie tai, nes jau dabar, pateikus įstatymą, girdėti, kad būtų galima dar daugiau įtraukti asociacijų, kurios rūpinasi vaikais su negalia, arba apskritai negalios asociacijų, kad jos tikslingai įvertintų tam tikrą situaciją ir padėtų vaikams integruotis, kaip ir minėjau, į klases, kur yra bendraamžiai, bet ir ten, kur yra sudarytos tam tikros sąlygos, kur, kaip ir minėjau, yra specialistai, yra tam tikros patirties, kur iš tikrųjų galima gauti tą paslaugą kiek įmanoma geriau. Tai tiek.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Išsamiai pristatyta. Jus nori paklausti penki kolegos. Pirmą klausia M. Ošmianskienė. Prašom. Monikos nematau. Tada klausia T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju, gerbiamas pranešėjau, už pristatytą projektą. Tikriausiai niekas nesiginčys, kad įtraukusis ugdymas iš tiesų yra didelis iššūkis, reikalaujantis daug finansinių ir žmogiškųjų išteklių. Tačiau lapkričio 30 dieną yra gauti Lietuvos negalios organizacijų forumo, Žmonių su negalia teisių stebėsenos komisijos raštai tiek Švietimo komitetui, tiek Žmogaus teisių komitetui. Tai būtų įdomus jūsų vertinimas dėl tuose raštuose išdėstytų argumentų. Ir klausimas, ar jūs derinate prieš teikdamas šitą projektą su asmenų, turinčių negalią, organizacijomis?

Ir antroji klausimo dalis. Jūs Švietimo įstatymo 29 straipsnyje numatote iš esmės galimybę neribotai, esant objektyvioms aplinkybėms, tai yra nepritaikytoms įstaigoms arba trūkstant pedagogų kompetencijos, vėl kurti specialiąsias neįgaliųjų mokyklas, nes niekas negalės užkirsti... Kokie tada saugikliai, jūsų manymu, jeigu purtote galvą, kad įstatymas nesukurs to, nuo ko mes 2020 metais iškėlė galvą – nuo neįgalių žmonių segregacijos – pasitraukėme? Ačiū.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų taip, susipažinęs. Labai svarbu, kad šis įstatymas teikiamas šiuo metu, kai turėsime tikrai nemažą tarpą apsvarstyti, surinkti pasiūlymus, padaryti klausymus, išsamiai apsvarstyti, išklausti visas nuomones, kaip minėjau, galbūt ir patobulinti įstatymo projektą, įtraukiant daugiau, kaip ir minėjau, asocijuotų struktūrų. Tačiau taip nėra, kad bus galima bet kur kurti tas specialiąsias klases, nes iš tikrųjų yra sudarytos sąlygos, kaip ir minėjau, nesutikti su mokyklų savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija. Iš tikrųjų įsitraukia, kaip ir minėjau, ir Vaiko gerovės komisija, kurioje yra asocijuotos struktūros ir gali būti, taip pat yra ir Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos. Manychiau, tas procesas irgi labai svarbus, nes mums visada trūksta diskusijos, iš tikrųjų mažai. Sprendimus priima vienasmeniškai arba mokykla, arba dar kas nors. Tai turėtų būti procesas, į kurį įsitraukia daug žmonių, nes vaikai su specialiaisiais poreikiais yra ypatingi, jais turėtume pasirūpinti tikrai nuoširdžiai ir visapusiškai.

Šiuo atveju, manau, atvirkščiai, šis įstatymas leidžia įsitraukti daug tarnybų ir matyti tą visą vaizdą, o ne tai, ką mato mokykla arba savivaldybė, arba atskirai asociacija, arba kai kada tėvai, atleiskite, irgi mato labai paprastai – atvedžiau vaiką į mokyklą, vadinasi, viskas gerai, mano patogumui arti mokykla, ir tas procesas atrodo išspręstas. Deja, taip nėra. Vaikui reikalinga gera paslauga.

PIRMININKAS. L. Nagienė. Prašau, Laima.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, gal turite duomenų iš Savivaldybių asociacijos? Gal yra surinkta, kiek mūsų ugdymo įstaigų šiandien yra iš tikrųjų pritaikyta? Šiandien savivaldai yra didelis iššūkis parengti, jeigu, sakysime, visos mokyklos, visos ugdymo įstaigos, ikimokyklinės ir mokyklos, ir profesinės mokyklos, turėtų būti 100 % pritaikytos visiems judėjimo negaliai ir kitokiai negaliai turintiems. Aš manau, gal galite pakomentuoti, kiek iš tikrųjų mes šiandien turime? O gal ateityje svarstant šitą projektą galėtume ir klausymus turėti kartu su Savivaldybių asociacija, nes yra labai svarbu žinoti tiksliai bent kokius nors orientuotus skaičius, kiek tai kainuotų, jeigu reikia įgyvendinti? Per vienus metus mes to neįgyvendinsime. Nuo kitų metų mes turėtume būti visiškai pasirengę. Ačiū.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Be abejo, Savivaldybių asociacijos balsas čia turbūt bus tikrai svarbus, nes jie atsakingi už tą procesą, jie turi organizuoti.

Kaip ir minėjau, procesas vyksta, aišku, universalaus dizaino mokyklos kuriamos, klasės kai kurios kuriamos, kabinetai taip pat yra. Deja, kaip ir minėjau, patalpos nėra viskas. Didžiausia problema – specialistai. Mes turbūt matome visą sistemą. Iš tikrųjų džiaugiamės, kad ateina daugiau tų specialistų, atsiranda jau daugiau mokyklose švietimo pagalbos specialistų, bet, deja, tam reikia, ypač su psichikos negalia, daug psichologų apskritai, na, ir turbūt ta visuotinė integracija taip pat.

Važiavome mes ir su komitetu, kartu buvome. Iš tikrųjų, kai kur ne visai įmanoma. Aišku, teko bendrauti ir su tėvais, turinčiais vaikų su autizmo problema. Jie buvo išsigandę, kad vaikai negali ilgai išbūti klasėje ir apskritai jie negali būti tarp žmonių. Tai dėl to netgi buvo tokių pasakymų: kodėl aš turiu leisti kankinti į klasę savo vaiką, kai aš galiu ieškoti kažkokių alternatyvų? Tai va čia turbūt geriausiai tas visas problemas ir mato savivaldybės specialistai, nes iš tikrųjų vi-

sokių dalykų yra. Iš Seimo paprasčiau matyti, bet, deja, kai nuvažiuoji į vietos mokyklas, gana sudėtingi procesai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Jonaitis. Prašau, gerbiamas Liudai. Liudai, klauskite.

L. JONAITIS (*LSDPF*). Mielas Edmundai, kolega buvęs ir buvęs Utenos mere, visgi buvo mūsų sistema – specialiosios mokyklos. Dabar mes norime panaikinti specialiąsias mokyklas, kurioms buvo pedagogai specialiai paruošti, ir visas procesas vyko normaliai, ir dabar integruoti specialiųjų poreikių vaikus į darželius ir mokyklas. Tai jūs nuvažiuokite į savo Utenos rajoną, į mokyklas ir pasišnekėkite šituo klausimu. Tai yra mes sudarome tokią situaciją, kad... tiesiog neturime mokytojų padėjėjų. Visą mokymo procesą mes tiek išreguliuojame. Aš galvoju, kad nereikėtų dabar šito svarstyti, o palikti specialiąsias mokyklas, kurios yra rajonuose, ir tegul tie vaikai važiuoja ten ir mokosi. O dabar jūs norite išvis švietimo sistemoje padaryti netvarką. Edmundai, pagalvokite!

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Na, gerbiami kolegos, iš tikrųjų, čia įstatymas ir kalba apie tai, kad būtų protingi sprendimai. Aišku, kiek įmanoma su vidutiniais galbūt, kur įmanoma, galima spręsti, bet tai turi spręsti tikrai specialistai, kurie yra vietoje, kurie mato tikrą situaciją. Na, turbūt mūsų visų priedermė suteikti kiek įmanoma geresnį išsilavinimą. Turbūt ne visą laiką ir specialiosios mokyklos suteikia geriausią išsilavinimą, bet aš sutinku su tuo, kad jeigu yra tam tikrų problemų, tai galbūt specialiosios klasės vienu kitu atveju galėtų likti. Priešingu atveju tokios klasės turėtų būti su specialiais specialistais, daugiau specialistų. Niekas jų neuždaro iš tikrųjų. Nežinau, iš kur jūs tokios informacijos turite.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Už nori kalbėti L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Tai aš padėsiu gerbiamam Edmundui atsakyti. Iš tikrųjų, gerbiamas Liudai, lieka specialiosios mokyklos. Jose yra tie, kurie turi sunkią negalią. Jų negalime integruoti, jie yra su kitais poreikiais. Iš tikrųjų jie negalėtų ugdytis, būti bendroje bendrojo ugdymo klasėje, todėl kai kuriais išimtiniais atvejais mes kalbame apie tai, kad galbūt geriausia yra vaiką nukreipti į tokią mokyklą, kur jau yra geri specialistai ir geba dirbti su tais vaikais, kurie turi vienokią ar kitokią negalią. Manau, kad tikslas yra padėti tėvams nukreipti vaiką, kad jis tikrai būtų gerai ugdomas šitoje vietoje ar kitoje mokykloje ir viename ar kitame darželyje.

Aš galiu pasakyti pavyzdį, susijusį su regėjimo negalią turinčiais. Pavyzdžiui, Mažeikiuose yra visiškai atskiras darželis, kur vaikai su regos sutrikimais būtent ir lanko tą darželį, tą ikimokyklinę įstaigą. Manau, tai yra labai gerai. O jeigu mes padarytume visose, tai yra reikalinga parengti tam specialistus.

Todėl mūsų tikslas yra pasitvarkyti taip, kad sistema būtų iš tikrųjų veikianti ir kad tie vaikai, kurie turi kažkurią vienokią ar kitokią negalią, tikrai gautų išsilavinimą ir galėtų integruotis į bendrojo ugdymo mokyklas ir mokytis kartu su mūsų vaikais.

Tai šiandieną tikrai kviečiu pritarti dėl to, kad mūsų tikslas yra, kad savivalda irgi galėtų priimti vienokį ar kitokį sprendimą, ir aptardama su mokyklų vadovais, su steigėjas, ir teikti rekomendacijas.

PIRMININKAS. Taip, ačiū. Prieš kalba T. V. Raskevičius. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Kolegos, šiaip labai nuvilia šitas įstatymo projektas. Man atrodo, jį saisi paremtas tokia pamatine prielaida, kad žmonės su negalia arba vaikai, turintys specialiųjų poreikių, nėra tokie patys – jie yra kažkokie kitokie, tokie *neįgaliukai*, *invalidukai*, kuriais reikia pasirūpinti. Man atrodo priešingai – kiekvienas vaikas, nesvarbu, ar jis turi specialiųjų poreikių, ar ne, yra toks pat vaikas ir jis turi teisę mokytis kartu su visais.

Aš puikiai suprantu, ką reiškia įtraukusis ugdymas ir su kokiais iššūkiais susiduria tiek Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, skatindama šitą procesą; visą įdirbį, kurį daro neįgaliųjų teisių organizacijos, bendradarbiaudamos su ministerija. Šitas projektas po ketverių metų proceso viską paima ir išmeta į šiukšlių dėžę.

29 straipsnyje parašyta, kad, jeigu egzistuoja objektyvios aplinkybės ir egzistuoja kita švietimo įstaiga, kuri yra pritaikyta geriau, vaikas su specialiais poreikiais yra nukreipiamas ten. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad į savivaldybes grįžta specialiosios mokyklos, – tai, dėl ko ką tik gir-

dėjome iš kitos salės pusės advokataujant, kad yra labai gerai turėti tuos specialiųjų poreikių vaikams skirtus getus.

Tai aš manau, kad pereinamasis laikotarpis gali būti reglamentuojamas ne įstatymu, o poįstatyminiais teisės aktais. Įstatyme to atsisakyti negalima. Labai raginu visus balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Nuomonės išsakytos. Galime balsuoti, ar bendru sutarimu? Balsuojame. Ne, ne, balsuojame, balsuojame. Nuomonės išsiskyrė, tai natūralu, kad...

Užsiregistravo 64, balsavo 62: už – 45, prieš – 8, susilaikė 9. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomo nesiūloma. Svarstyti aštuntoje... Dėl vedimo tvarkos. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Labai atsiprašau, pati kalbėjau už, o nepabalsavau už. Mano balsą įskaitykite už.

PIRMININKAS. Įskaitysiu, L. Nagienė dėl protokolo – už. Dar kartą kartoju: pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti Seimo VIII (pavasario) sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dabar kviečiu į tribūną gerbiamą A. Jakavonytę.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Dėl komitetų. Norėčiau Žmogaus teisių komitetą kaip papildomą.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu Žmogaus teisių komitetui? Ačiū, pritarta.

18.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“ projektas Nr. XIVP-3401(2) (svarstymas ir priėmimas)

Taip, gerbiama Angele. Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“ projektas Nr. XIVP-3401(2). Svarstymas. Komiteto nuomonė. Prašau.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kultūros komitetas 2023 m. gruodžio 20 d. posėdyje apsvaistė ir priėmė sprendimą pritarti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“ projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Taigi dabar dar turi galimybę pasisakyti ponis V. Ščiglienė. Jūsų 10 minučių. Jūsų žvaigždžių valanda dar kartą. Prašom.

V. ŠČIGLIENĖ. Ačiū. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Nuoširdžiai dėkoju Kultūros komitetui, visiems Seimo nariams. Simboliška, kad besibaigiantys metai sutampa su mano kadencijos pabaiga. Beveik prieš savaitę turėjome paskutinį 2023 metų Paveldo komisijos posėdį, apžvelgėme, kurie ypač turiningi darbų buvo besibaigiantys metai. Džiugina ir tai, kad į šiuos rinkimus komisijos esu palydėta su didžiuliu palaikymu, tikėjimu, komisijos narių pasitikėjimu, naujai išrinktų trijų komisijos narių ir visos komandos. Tai laikau viena svarbiausių paskatų tęsti pradėtus darbus ir siekti antros kadencijos. Todėl noriu padėkoti Valstybinei kultūros paveldo komisijai ir visai administracijos komandai.

Kandidatuodama pirmą kartą, tai vertinau kaip ligi šiol neturėtas, tačiau labai svarbias mane ištikusias patirtis. Siekiant antros kadencijos, tai jau kitas įvykis, tai yra kolegialaus pasitikėjimo, rezultatų įvertinimo ir tikėjimo perspektyvomis. Paveldo komisija pataria paveldo politiką įgyvendinančioms institucijoms. Ją sudaro 12 ekspertų. Trejų su puse metų darbas ir įvykiai parodė, kad esame svarbūs visuomenei, paveldo bendruomenėms ir paveldu besirūpinančioms institucijoms. Todėl Paveldo komisijos vardu noriu padėkoti už išreikštą palaikymą ir joms. Daugiausiai jėgų ir tikėjimo mums suteikė žinojimas, kad esame reikalingi žmonėms, kuriems rūpestis Lietuvos paveldu yra pašaukimas, profesija, aistra ir gyvenimas.

Kultūros paveldas nėra problema. Tai dovana iš praeities ir tvarus išteklius ateičiai. Jeigu paveldo nesunaikiname ir išsaugome, jis visuomet alsuoja užfiksuotu laiku ir juntama vietos dvasia, verčių visuma, ko tiesiog negali turėti joks kitas naujas tviskantis objektas. Mūsų visų siekis, kad paveldo svarbą vienodai suvoktų visi šalies piliečiai. To dar nesame pasiekę.

Taip pat nepamirškime, kad paveldas yra nacionalinio saugumo dalis. Į mūsų kultūros paveldą yra įrašyta mūsų istorija, liudijanti Lietuvos nepriklausomybę nuo seniausių laikų, mūsų

pasiekimus tarptautinėje politikoje, mene ir moksle. Todėl saugokime unikalų Lietuvos paveldą, įveiklinkime ir pasakokime nuostabias paveldo istorijas. Šią galimybę dirbti paveldui ir Lietuvos valstybei aš ypač vertinu. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamoji. Ačiū už pasisakymą.

Priėmimas. Diskusijoje dalyvauti nebuvo užsirašiusių. Dėl vedimo tvarkos. Prašau.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Posėdžio pirmininke, noriu pasitikslinti. Kadan- gi turime patvirtinti, kaip suprantu, slaptu balsavimu kandidatūrą, ar čia kitas...

PIRMININKAS. Po motyvų, jeigu galima.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Po motyvų. Gerai, supratau.

PIRMININKAS. Nėra motyvų? Gerai. Tuomet, Radvile, įgarsinkite tai dabar jau tikrai.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau paprašyti balsavimą įvykdyti šešta- dienio posėdyje. Kadangi dabar reikėtų...

PIRMININKAS. Reikėtų pertraukos paprašyti.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Taip, tada prašau pertraukos, taip formuluoju.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu pertrauka iki šeštadienio, tai yra iki kito posėdžio. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Pertrauka iki kito posėdžio. Gerbiamoji pre- tendente, balsavimas dėl jūsų kandidatūros bus slaptas ir tai vyks ateinančių šeštadienį, poryt.

18.10 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10, 10¹ ir 20¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3393 (*pateikimas*)

Taip, ir liko mums visai nedaug, kolegos. Kviečiu J. Sejonienę. Rezerviniai 4.1 ir 4.2 klausimai... Atsiprašau, rezervinis 4.1 klausimas – Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10, 10¹ ir 20¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3393 ir po to bus dar kitas. Prašau, gerbiamoji Jurgita.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kadangi nėra Justo, pagrindinio iniciatoriaus šio įstatymo projekto, tai aš pasistengsiu pristatyti. Įstatymo projektas iš esmės yra nesudėtingas. Siū- lome pailginti laiką, kuomet jaunimas, jauni žmonės negalėtų dalyvauti, žaisti azartinių žaidimų, taip pat ir nuotolinių žaidimų. Iki šiol tai buvo 18 metų, mes siūlome pailginti šį laiką iki 21 metų.

Galiu paaiškinti, kodėl. Argumentai yra labai aiškūs, įrodyti moksliskai, patvirtinti. Jauname amžiuje lengviau ir greičiau formuojasi priklausomybės, atsakomybės jausmas gali būti nepakan- kamai susiformavęs, nes emocijų kontrolė, valia, loginis mąstymas dar tik formuojasi, mokslini- kai sako, kad tas procesas vyksta iki 24 metų. Pradėjus lošti jauname amžiuje, yra didesnė pri- klausomybės susiformavimo ateityje rizika ir atvirkščiai – kuo vėliau žmogus pabando lošti, tuo mažesnė priklausomybės susiformavimo rizika. Jaunimas, turintis priklausomybę nuo lošimų, dažniau turi koegzistuojančių psichikos problemų, ypač nuotaikos sutrikimų ir nerimo, dažniau vartoja psichoaktyvias medžiagas. Taip pat priklausomybė nuo azartinių lošimų, o ypač jauname amžiuje, turi aibę neigiamų pasekmių, pavyzdžiui, priklausomybę nuo psichoaktyviųjų medžia- gų, psichikos sveikatos sutrikimų, kriminalinių elgesį, vėliau sunkumus šeimoje, prastus tėvystės įgūdžius, bendravimo ir socialinių problemų, tokie žmonės sunkiau susiranda draugų, sunkiau susidoroja su sunkumais ir panašiai. Taip pat jauni žmonės, aišku, menkiau suvokia lošimo pa- sekmes arba jas suvokia nevisiškai. Be to, dažniausiai jie neturi pajamų, dėl to didėja finansinė našta tėvams. Yra pastebėta, kad yra ženkliai didesnė savižudybių rizika, jeigu jaunas žmogus yra priklausomas nuo lošimų.

Daugelyje šalių apskritai išskiriama, mes siūlome 21 metus, daugelyje šalių išskiriama, kad į tokią rizikos grupę patenka žmonės iki 24 metų. Šiuo metu, Lietuvos lošimų priežiūros tarnybos duomenimis, panašu, kad net 7 % priklausomų nuo lošimų žmonių priklauso 18–20 metų am- žiaus grupei. Man atrodo, kad šis procentas yra tikrai reikšmingas. Manau, kad šiuo įstatymo projektu siūlytume nespręsti problemų, jeigu leistume jauniems žmonėms iki 21 metų lošti azarti- nius žaidimus ir nuotolinius žaidimus. Būtent reikia užkirsti jiems kelią, todėl prašau palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti, nepabėkite. Dar vieną prašysiu. Taip, T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama pranešėja, labai dėkoju už šį pasiūlymą, man atrodo, kad čia mes bendru sutarimu pritarsime. Bet klausimas mano yra dėl azartinių lošimų, vykdomų internete. Tai yra labai sparčiai populiarėjantis lošimo būdas, suprantama, kad ten reguliuoti amžių yra sunkiau, bet gal yra jūsų pasiūlymų, kaip neleisti aštuoniolikmečiams taip pat dalyvauti tuose lošimuose? Ar yra koks nors planas šiuo klausimu?

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Tomai. Geras klausimas. Įstatymo projekte toks planas nenumatytas, nors numatyta neleisti jaunesniems negu 21 metų žmonėms dalyvauti ir nuotoliniuose lošimuose. Aišku, jų kontrolė vyksta taip, kaip iki šiol vyko, bet, matyt, apsvarstyti papildomas kontrolės priemones, ypač šių jaunų žmonių, tikrai reiktų.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus, jis buvo tik vienas. Dar minutėlę, dar vienas įstatymo projektas. (*Balsai salėje*) Čia ne lydimasis, yra visai kitas. Dar vienas. Rezervinis 4.2 klausimas...

Nebaigiau procedūros. Už ir prieš kalbės? Nėra. Yra. Atsiprašau, gerbiama Jurgita.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Taip, gerbiamas posėdžio pirmininke...

PIRMININKAS. Už kalba pati Jurgita. Iš tribūnos negalima kalbėti.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Taip, aš atsisakau žodžio.

PIRMININKAS. P. Saudargas atsisako? Gerai. Galime pritarti bendru sutarimu? Po pateikimo pritarta. Taip, dar kartą įgarsinsiu, kad pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti VIII (pavasario) Seimo sesijoje.

18.15 val.

Baudžiamojo kodekso papildymo 202¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3109 (pateikimas)

Ir dar vienas, susijęs – Baudžiamojo kodekso papildymo 202¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3109. Pašom, gerbiama Jurgita.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, jūs iš esmės teisus, tai nėra lydimasis, bet susijęs projektas. Kadangi mes nustatome naujus ribojimus, tai ir naujos Administracinių nusižengimų kodekso pataisos reikalingos, idant būtų bandoma pažeisti Azartinių lošimų įstatymą, kad, žinoma, būtų taikomos adekvačios bausmės.

PIRMININKAS. Klausti nėra norinčių. Už nori kalbėti V. Semeška. Atsisako. Tada P. Saudargas. Irgi atsisako. Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta. (*Balsai salėje*) Ne, norite balsuoti. Gerai, atsiprašau. Teikiu balsuoti. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kaip norite kitaip.

Balsavo 55: už – 44, prieš – 1, susilaikė 10. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti VIII (pavasario) Seimo sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu dėl šito? Ačiū, pritarta.

Ir dar vienas, turiu įgarsinti, rezervinis 1 klausimas, bet nėra pranešėjų, pateikėjų. Čia dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“. Čia tikrai nėra degantis klausimas, tai padarysime.

18.17 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar Seimo narių pareiškimai – paskutinis klausimas. Matyt, yra, nes Sekretoriatas primygtinai sako, kad reikia išklaustyti. D. Kepenis ir V. Valkiūnas. Dainiaus nėra. Valdemarai, prašom. Ir Laurynas nori? Prašom, įjungta.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš norėčiau Laisvės frakcijos vardu paprašyti pertraukos dėl šito klausimo. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Prašymas teisėtas, bet neįgyvendinamas. Valdemarai, prašom. Kas gali uždrausti Valdemarui pasakyti? Baikite, ką jūs. Prašom, Valdemarai.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau pakalbėti apie skurdą. (*Balsai salėje: „Oooo.“*) Aš pats vaikystę praleidau nelabai turtingai, bet mane sujaudino ši politika dabar prieš Kalėdas, sutinkant Naujuosius metus, kad „Maltiečių sriuba“ gelbėja badaujančius ir skurstančius Lietuvos piliečius. Lietuvos visuomeninis transliuotojas dar vadina tai ir švente, kai negali likviduoti skurdo ir bado. Premjerė, ministrai kaip galima ciniškai badą ir skurdą vadina švente, diskredituoja, žemina Lietuvą. Statyti oro uosto terminalui pinigų yra, o nugalėti badiui ir skurdui neturi.

Per televiziją rodė, kad Marijampolėje močiutė badauja ir kad „Maltiečių sriuba“ jai gelbėja gyvenimą. Aš Seimo nario, kolegos, kaimyno, suolo draugo K. Mažeikos paklausiau, kas ten vyksta Marijampolėje, kodėl žmonės badauja ir gelbėja tik „Maltiečių sriuba“? K. Mažeika sako: kai mes buvome valdžioje, taip nebuvo. Tai klausimas, ką daro rajonų socialinės paramos skyriai – nedirba ar dirba, ar jie yra diskriminuojami? Lietuvoje išplito Maisto bankas ir kiti, kad skurdą mažintų. Anksčiau skurdą... mano vaikystės laikais buvo įžeidimas pavadinti skurdžiumi. Tai – patyčios. Aš manau, nepritekliai gali būti, bet kad čia dabar skurdžius, kad šventė yra būti skurdžiai, aš nemanau, kad čia yra mūsų siekiamybė. Kaip gali valstybė ir valdančioji dauguma, ir visi tai toleruoti, pakęsti, kad sriuba gelbėja badaujančius? Arba, kaip rodo per televizorių, parodė, kad anūkė džiaugiasi, kad „Maltiečių sriuba“ padeda jos močiutei. Tai kur ta anūkė žiūri, kad močiutės neprižiūri, kur tie jos tėvai, kad močiutė išgyvena tik iš „Maltiečių sriubos“? Kas vyksta Lietuvoje?

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Na, ir paskutinis šios dienos veiksmas – registracija.

Taigi, kolegos, skelbiu 2023 m. gruodžio 21 d. vakarinį posėdį baigtą. (*Gongas*) Matysime, kiek čia užsiregistravo – net 8. Tai va. Gero vakaro visiems. Iki.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 341 STENOGRAMA

2023 m. gruodžio 23 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Kviečiu užimti vietas. Pradedame gruodžio 23 dienos, šeštadienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės. Užsiregistravo 85 Seimo nariai.

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, turiu informuoti, kad yra gautas Prezidento veto dėl Medžioklės įstatymo. Taigi informuoju Seimą, kad toks veto yra gautas.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2023 m. gruodžio 23 d. (šeštadienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pradedame darbotvarkės 1 klausimą – darbotvarkės tvirtinimą. A. Vyšniauskas norėtų pasakyti dėl darbotvarkės.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Dėl Medžioklės įstatymo. Šiandien yra du lydimieji: Laukinės gyvūnijos ir Saugomų teritorijų, rodos. Nelabai galėtume svarstyti. Tai prašyčiau išbraukti iš darbotvarkės ir kartu su veto.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip, apsispręsimė. Daugiau pasiūlymų nematau. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti 1-11.1 ir 1-11.2 klausimų, tai yra Laukinės gyvūnijos įstatymo ir Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo, jie yra lydimieji, išbraukimui iš darbotvarkės? Ar galime bendru sutarimu? Galime. Ačiū.

Dėkoju. Dabar keli kiti pastebėjimai. Darbotvarkės 1-16 klausimas nėra įrašytas į Seimo rudens sesijos darbotvarkę, tai yra Kredito unijų įstatymas, 1-17 klausimas – Augalų apsaugos įstatymas – taip pat nėra įrašytas į Seimo sesijos darbų programą ir 1-19 klausimas taip pat nėra įrašytas į darbų programą. Ar galime pritarti jų svarstymui šiandieną? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

Daugiau pasiūlymų nematau. Taigi ar galime pritarti šios dienos darbotvarkei, kuri šiek tiek sutrumpėja? Balsuojame. Sekundėlė. J. Jarutis dėl darbotvarkės? Taip, dėl darbotvarkės. Prašau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Atsiprašau, Pirmininke. Mes dėl Andriaus pasiūlymo. Lyg ir buvo siūlymas balsuoti, bendro sutarimo neišgirdome.

PIRMININKĖ. Aš neišgirdau reikalavimo balsuoti, bet, kolegos, atkreipiu...

J. JARUTIS (LVŽSF). Aš girdžiu iš kolegų, kad... Jeigu galima, paleiskite.

PIRMININKĖ. Taip, bet aš atkreipiu dėmesį, kad susiję su Medžioklės įstatymu, jis buvo vetuotas.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ne, tai suprantame. Gal Prezidentas atsiims iki to, ką čia žinote.

PIRMININKĖ. Atsiimti veto neišeina. Kolegos, mes patys save įvayrsime į neįmanomą situaciją. Tai aš prašau – galbūt vis dėlto atsisakysite to siūlymo? (*Balsai salėje*) Gerai, balsuojame. Tada balsuojame dėl A. Vyšniausko siūlymo.

Kas pritariate lydimųjų 1-11.1 ir 1-11.2 klausimų išbraukimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 95: už – 61, prieš – 13, susilaikė 21. Klausimai yra išbraukti.

Taigi dėl visos darbotvarkės. Pabalsuokime dėl visos darbotvarkės. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip...

Balsavo 101: už – 82, prieš nebuvo, susilaikė 19. Darbotvarkei pritarta.

10.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2937(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2937(3). Priėmimo stadija. Matau, A. Vyšniauskas prie šoninio mikrofono. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Frakcijos vardu norėčiau paprašyti pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu? Galima. Ačiū. Pertrauka bendru sutarimu.

10.05 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 6, 10, 22, 22¹, 23, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3034(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3034(2). Šį įstatymo pakeitimą sudaro aštuoni straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime balsuoti dėl 1-3.1 klausimo, projekto Nr. XIVP-3034.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95: už – 85, prieš – 2, susilaikė 8. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3034) priimtas. (*Gongas*)

10.06 val.

Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3035(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas – lydimasis Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3035(2). Priėmimo stadija. Du straipsniai sudaro. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime. Kas pritariate 1-3.2 klausimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90: už – 85, prieš – 1, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3035) priimtas. (*Gongas*)

10.07 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 8 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3020(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3020. Priėmimo stadija. Šį pakeitimą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai. Už kalbės gerbiamas A. Vinkus. Gerbiamas Antanai, motyvai už dėl Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo.

A. VINKUS (LVŽSF). Pirmiausia, gerbiami kolegos, iki paskutinės priėmimo stadijos atėjęs Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas nekelia abejonių. Pirmiausia, mano galva, nekyla abejonių, kad konkretaus žmogaus priesaikoje, kurią sudaro trijų eilučių tekstas (kam nepriimtini priesaikos žodžiai „tepadedu man Dievas“, tekstas dar sutrumpėja), negali būti jokių abstrakčių sąvokų. Antra vertus, jei prisiekiame ne Lietuvos Respublikos Konstitucijai, o abstrakčiai Konstitucijai, atsiranda galimybė įvairiai interpretuoti, ką parodė ir savivaldos rinkimai.

Jei kas laikosi pozicijos, kad galiojančiame įstatyme priesaikos žodžių, kalbant apie Konstituciją, papildymas žodžiais „Lietuvos Respublikos“ yra perteklinis, tai išvesčiau paralelę su garsaus prancūzų filosofo, fiziko, matematiko B. Paskalio mintimis apie tikėjimą Dievu: jei Dievo nėra, neprarasite nieko juo tikėdami, tačiau jei Dievas yra, prarasite viską juo netikėdami. Taigi dėl Konstitucijos pavadinimo papildymo ir sukonkretinimo neprarasime nieko, o palikdami, kaip yra dabar, galime vėl sulaukti įvairių interpretacijų. Atsižvelgdamas į tai, ką pakomentavau, kviečiu visus projektui pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl Vietos savivaldos įstatymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96: už – 96, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai įstatymas (projektas Nr. XIVP-3020) priimtas. (*Gongas*)

S. Tumėnas norėtų replikuoti.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau padėkoti visiems mieliems Seimo nariams, kad pritarėte mano šiai pataisai, ir džiaugiuosi, kad į priesaiką grįžo žodžiai „Lietuvos Respublika“. Ir atsiprašau visų savivaldybių merų, tokių kaip Š. Vaitkus ir kitų, savivaldybių tarybų narių, kuriems teko priesaiką kartoti. Deja, taip atsitiko, nepavyko sužinoti, kieno buvo toks noras, kad tie žodžiai būtų išbraukti, bet ačiū, kad jie sugrįžo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, šiandien, tradiciškai tęsiant labai gražią tradiciją, Seime paskutinę rudens sesijos dieną svečiuojasi skautų atstovai, jie atnešė Betliejaus ugnelę. Labai norėčiau pakviesti juos į tribūną.

SKAUTĖ. Labas rytas, Seimo nariai. Šiandien, kaip jau turbūt matote ir žinote, atnešėme jums Betliejaus taikos ugnį. Simboliška, kad ši ugnis nuo Betliejaus keliauja būtent advento laikotarpiu. Tai susikaupimo, rimties, dvasinio išsivalymo metas, ši ugnis tai ir simbolizuoja. Jinai amžinai dega Betliejuje. Kiekvienais metais iš Austrijos skautų organizacijos yra išrenkamas skautas, jis nuvyksta į Betliejų, tą ugnelę paima ir taip iš skautų rankų į rankas, iš rankų į rankas iki Lenkijos skautų, Lenkijos pasienyje į mūsų rankas ir tada jau iš mūsų rankų keliauja į įvairias valstybei svarbias vietas, institucijas, ministerijas, įvairius globos namus, senelių namus ir sveikatos institutus. Kartu ją atnešėme ir jums linkėdami tos šviesos, taikos, vilties, susikaupimo jūsų širdims ir namams. (*Plojimai*)

SKAUTAS. Šios ugnelės tikslas yra kuo plačiau pasklisti, ją paskleisti. Tuo kiekvienais metais užsiima skautai. Esmė yra pasiekti kuo daugiau bendruomenių pradedant mokyklomis, darželiais, baigiant valstybinėmis institucijomis, šiuo atveju Seimu. Dar kartą tiktai noriu palinkėti linksmų, ramių artėjančių švenčių, taikos, susikaupimo, vilties. Dėkui. (*Plojimai*)

Lietuvos skautų atstovai perduoda Seimo Pirmininkei Viktorijai Čmilytei-Nielsen Betliejaus taikos ugnį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Po tokių gražių palinkėjimų galime tęsti savo darbus.

10.14 val.

Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 8 straipsnio keitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3247(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3247(2). Taip pat yra priėmimo stadija. Šį projektą sudaro tik vienas straipsnis. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsisprendime balsuodami dėl Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95: už – 94, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3247) priimtas. (*Gongas*)

10.15 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 4, 40 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2680(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2680(3). Priėmimo stadija. Šį projektą sudaro penki straipsniai, dėl jų pasiūlymų nebuvo gauta. Tik Teisės departamentas teikia techninio pobūdžio pastabą ir nurodo, kad „projekto 3 straipsniu keičiamo įstatymo 40 straipsnio 3 dalyje nurodyta švietimo ir mokslo ministro pareigybė turi būti tikslinama į švietimo, mokslo ir sporto ministro pareigybę“. Manau, tam galime visi bendru sutarimu pritarti, tokiam patikslinimui. Galime pritarti visiems straipsniams bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų dėl viso užsirašiusių kalbėti nėra. Apsisprendime balsuodami dėl darbotvarkės 1-6 klausimo – projekto Nr. XIVP-2680.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97: už – 97, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2680) priimtas. (*Gongas*)

10.16 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 170¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3284(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo vienu straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3284(2). Jį sudaro keturi straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų užsirašė kalbėti L. Slušnys. Kalba už.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Iki šiol garinimas ir įvairios elektroninės cigaretės išties buvo talpyklės, galėjo pardavinėti bet kas. Nelabai galėjome sugaudyti, ypač tarp vaikų, kaip jie dalijasi vieni su kitais. Pagaliau šituo įstatymu bus sureguliuotos ir elektroninių cigarečių pardavimo taisyklės – jų, kaip ir neapdoroto tabako, jau negalės pardavinėti vaikai. Suaugusiems taip pat labai aiškiai užkardoma nelegali veikla. Nepaisant to, kad iš tiesų bus nelengva pakeisti tam tikras esamas nusistovėjusias tradicijas, bet kaip valstybė mes aiškiai pasakome, kam nepritariame, ir todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju, daugiau dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime dėl projekto Nr. XIVP-3284.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97: už – 96, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3284) priimtas. (*Gongas*)

D. Kepenis dėl vedimo tvarkos.

D. KEPENIS (LVŽSF). Balsavau už. Atsiprašau.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl protokolo įskaitysime balsą už.

10.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Gintarui Valinčiui laikinai eiti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigas“ projektas Nr. XIVP-3429 (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Gintarui Valinčiui laikinai eiti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigas“ projektas Nr. XIVP-3429. Diskutuoti užsirašė vienas Seimo narys. Kviečiu į tribūną V. Semešką.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai asmeniškai neturiu nieko prieš Lietuvos mokslo tarybos pirmininką gerbiamą G. Valinčių priešingai, girdėjau, kad žmogus mėgsta keliauti, o man tai taip pat labai patinka.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius yra valstybės pareigūnas, nagrinėjantis skundus ir savo iniciatyva atliekantis tyrimus dėl galimų akademinės etikos pažeidimų. Taigi, šiandien nutarimu siūloma pavesti Lietuvos mokslo tarybos pirmininkui G. Valinčiui laikinai eiti šias pareigas, iki bus paskirtas naujas akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius.

Kolegos, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnis sako, kad kontrolieriaus pareigos, pabrėžiu, kontrolieriaus pareigos nesuderinamos su jokiais kitomis renkamomis arba skiriamomis valstybės ir savivaldybių institucijų pareigomis, taip pat su darbu kitose įmonėse, įstaigose, organizacijose. Kontrolierius negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus atlyginimą už kūrybinę veiklą ir dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose projektuose. Kolegos, neišivaizduoju, kaip visa tai suderinama? Lietuvos mokslo tarybos nuostatuose aiškiai parašyta, kad būtent Lietuvos mokslo taryba organizuoja akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus atranką ir teikia Seimui tvirtinti. Šių metų rugsėjo 27 dieną gerbiamas G. Valinčius pasirašė įsakymą „Dėl Kandidato į Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“. Dar daugiau, šių metų spalio 6 dieną skelbtas konkursas į akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigas buvo nesėkmingas. Vėlgi klausimas, kas čia vyksta? Kandidatas minėjo, kad aukojasi, tačiau kyla klausimas, kam reikalinga ir galbūt naudinga tokia auka? Ar ši auka susijusi su Lietuvos mokslo tarybos negebėjimu, galbūt nenoru tinkamai organizuoti konkursus? Kyla klausimų dėl Lietuvos mokslo tarybos pirmininko G. Valinčiaus skyrimo laikinai vykdyti akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareigas. Būtent LMT ir atsakinga, turėjo tinkamai organizuoti konkursą ir teikti Seimui kontrolieriaus kandidatūrą. Tačiau konkursas buvo nesėkmingas. Dabar pats pirmininkas skiriamas laikinu vadovu. Neabejotina, galimas ir interesų konfliktas. O pagal Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymą visa tai net nėra suderinama.

Kolegos, nelabai suprantu, koks čia ėjimas, kai LMT pirmininkas tampa ir akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriumi. Tad tikrai negalėsiu balsuoti už. Tai beprecedentis atvejis. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti daugiau niekas neužsirašė. Atkreipiu kolegų dėmesį, kad yra viena gana techninio pobūdžio pastaba dėl 2 straipsnio. Teisės departamentas pataisė ir siūlo nustatyti, kad nutarimas įsigalioja sausio 24 dieną, o ne 23 dieną, kaip buvo nustatyta iš pradžių. Ar galime šiam pakeitimui pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

Dabar priėmimo stadija. Priėmimo stadijoje dėl motyvų V. Semeška dar kartą nori kalbėti. Atsiprašau, dar pastraipsniui. Yra du straipsniai. Ar 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui. Ar 2 straipsniui, kaip minėjau, pakoreguotam pagal vieną pastabą (jai pritarėme bendru sutarimu), galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų A. Žukauskas kalba už.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, aš kviečiu balsuoti už šitą nutarimą, nes prieš tai išdėstyti argumentai yra labai sunkiai suprantami. Mes skiriame ne kontrolierių, o tik pavaduojantį asmenį. Ir iki šiol turėjome praktiką, kai įvairūs Seimo kontrolieriai pavaduodavo vienas kitą. To nedraudė jokie įstatymai, tai sėkmingai buvo daroma, viena vertus.

Kita vertus, dėl Mokslo tarybos vaidmens. Taip, Mokslo taryba teikia kandidatą. Ne dėl jos kaltės buvo tik vienas kandidatas. Veikla buvo organizuota tinkamai, tiesiog komisija balsavo slapta ir tas kandidatas negavo reikiamo įvertinimo. Kalbame viso labo apie 2 mėnesius, per juos, tikiuosi, įvyks tas konkursas ir mes gausime pateikimą. Aš nematau čia jokio konflikto. Atvirkšt-

čiai, jeigu Mokslo taryba nepateikia kandidato, labai natūralu, tegul pirmininkas dabar ir pavaduoja, taip sakant. Bet čia nėra jokio interesų konflikto.

Kviečiu balsuoti už. Mes turime išspręsti tą problemą, antraip šita institucija, Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, iki pavasario liks be vadovo, net nebus kaip išmokėti atlyginimų darbuotojams. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Kolegos, dar galimas sprendimas, jeigu Lietuvos mokslo tarybos pirmininkas atsistatydintų iš savo einamų pareigų, nes pavaduoti vienam kitą kontrolierių yra du skirtingi dalykai. Tai yra teisinis nihilizmas, kas čia yra daroma. Bet yra dar įdomesnių dalykų, nes yra vienas ir teisminis procesas dėl akademinės etikos pažeidimų biomedicinos srityje ir tas teisminis procesas nėra baigtas.

Atkreipčiau dėmesį, kad nieko nėra pastovesnio už laikinumą. Tikrai labai daug kelia abejonių šis apskritai beprecedentis įvykis. Mančiau, jeigu jau labai norima aukotis ir gelbėti akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus institutą ir išmokėti atlyginimus, tai vienintelis kelias – tiesiog Mokslo tarybos pirmininkui suspenduoti dabar einamas pareigas arba jų atsisakyti. Tikrai negalėsiu palaikyti šio sprendimo, nes tai yra neįtikėtina. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš manau, kad čia nereikėtų ieškoti visokių tokių įdomių teorijų, tiesiog vadovas pasiryžo ne iš gero gyvenimo, ne iš neturėjimo ką veikti, o taip atsitiko netikėtai, nes buvusi vadovė pasitraukė iš šių pareigų ir nespėjo, nebuvo spėta suorganizuoti. Mančiau, čia yra didžiausias minusas, kad nebuvo numatyta, kad taip gali atsitikti, viskas buvo skubos tvarka jau tada daroma ir atsirado tikrai vienas kandidatas. Čia tie 2 mėnesiai, tikėkimės, kad per 2 mėnesius bus išrinktas naujas vadovas. Kviečiu pritarti, nes čia yra šiuo metu, ko gero, geriausias variantas toks – ši pirmininko, sakyčiau, auka ir pasiaukojimas eiti tas pareigas iki naujų rinkimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai už – V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (*DFVL*). Ačiū. Tai visų pirma kadenciją baigė kontrolierė ir iš tiesų neįvyko konkursas. Teisės departamentas neturi jokių pastabų. Aš manau, kad turime balsuoti už. Noriu padėkoti Mokslo tarybos pirmininkui G. Valinčiui, kad jis laikinai sutiko eiti šias pareigas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Labai gražu žiūrėti, kai akademiniai žmonės pasisako už. Vadinasi, supranta tos pareigybės prasmę ir reikalingumą. To mes ir tikimės iš to garbingo žmogaus, kuris pasiryžo eiti šias pareigas. Labai gaila ir apgailėtina girdėti Seime, kai iš tribūnos yra sakoma: aš girdėjau, kad mėgsta važinėti. Aš norėčiau, kad Seime būtų sprendžiama ne pagal tai, ką, kokį gandą girdėjo kas nors, bet pagal tai, kokia yra žmogaus kompetencija ir kokį darbą jis turi atlikti, ir ar geba, ar negeba. Ačiū. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti, nors rašosi kalbėti už ir daugiau Seimo narių. Tai, gerbiami kolegos, apsispręskime balsuodami priėmimo stadijos metu. Kas pritariate Seimo nutarimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 6. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Kitas darbotvarkės klausimas. Darbotvarkės 1-9 klausimo kol kas nesvarstysime, nes yra numatytas konkretus slapto balsavimo laikas, jis prasidės 10 val. 45 min. ir tęsis 15 minučių.

10.29 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 4, 7, 8, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2023(2) (priėmimo tęsinys)

Taigi turėtume apsispręsti dėl 1-10 klausimo – Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-2023, dėl jo tikrai atidėtas balsavimas iš praeito posėdžio. Taigi balsuokime: kas pritariate Labdaros ir paramos įstatymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91: už – 84, prieš – 2, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2023) priimtas. (*Gongas*)

10.30 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 papildymo 8³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2601(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 108³ ir 108⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2603(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1-12.1 klausimas – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 papildymo 8³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2601(2). Svarstymo stadija. Ir lydimasis, taip. T. Tomilinas pristatys Aplinkos apsaugos komiteto išvadą.

T. TOMILINAS (DFVL). Atsiprašau, noriu ją atsiversti, bet man *biškį* neišaina. Radau, viskas gerai. Gerbiami kolegos, leiskite pristatyti pagrindinio Aplinkos apsaugos komiteto išvadą dėl Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo projekto. Gruodžio 15 dieną komitetas svarstė ir pritarė šiam įstatymo projektui bendru sutarimu. Buvo keletas Seimo narių pasiūlymų, juos norėčiau pakomentuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, svarstome. Yra gauta viena K. Adomaičio pataisa. Gerbiamas Kasparai, pristatykite ją.

K. ADOMAITIS (LF). Sveiki. Pataisa susijusi su tuo, kad masiniuose renginiuose ir paplūdimiuose, kuriuose, iš tiesų net ir aplinkos apsaugos ataskaitoje yra indikuojama, yra randama labai daug šiukšlių Lietuvoje, tose vietose vienkartiniai plastikiniai gaminiai – maisto tara, gėrimų tara galėtų būti suteikiami tik jeigu jiems taikomas užstatas, tai yra jeigu jie po to surenkami ir surūšiuojami. Komitetas pritarė iš dalies ir aš su visais pataisymais sutinku.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, gal ir mes galime bendru sutarimu pritarti tam pritarimui iš dalies, jis Seimo nariui tinka? T. Tomilinas komiteto vardu norėtų dar kažką pakomentuoti.

T. TOMILINAS (DFVL). Jeigu leisite, kolegos. Taip, iš tiesų pritarta iš dalies ir suformuluotas komiteto pasiūlymas, tačiau registruojant išvados projektą įsivėlė klaida. Čia jūsų suvestinėje dalyje yra žodžiai „išskyrus nurodytus šio įstatymo 4 dalyje“ paryškinti ir įdėta papildoma sakinio dalis, kuri atitinka Kasparo pasiūlymą. Jums leidus, mes ją tiesiog integruosime į tekstą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taigi daugiau pasiūlymų nėra gauta. Diskusijoje niekas nedalyvauja. Dėl motyvų po svarstymo užsirašė K. Adomaitis – motyvai už.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamieji, šiuo sprendimu mes įgyvendiname Europos direktyvą dėl vienkartinių plastikinių gaminių mažinimo, jų vartojimo mažinimo. Šioje srityje atsilieka. Šis pasiūlymas buvo pateiktas dar pavasario sesijoje, gauta teigiama Vyriausybės išvada, projektas šiek tiek pakoreguotas. Manau, kad einama teisinga linkme – bus reikalaujama iš kavinių ir viešojo maitinimo įstaigų valgant vietoje visuomet pateikti daugkartinę alternatyvą, ar tai būtų stalo indai, ar koks kitoks sprendimas. Bet iš tiesų įgyvendiname tuos sprendimus, kuriuos turėjome padaryti jau seniai.

Labai kviečiu pritarti po svarstymo šiam projektui. Tuomet turėsime kreiptis, suderinti, notifikuoti Europos Sąjungai prieš galutinai priimdami sprendimus. Tad kviečiu palaikyti sprendimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręskime balsuodami dėl projekto Nr. XIVP-2601 ir lydimojo – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo ir lydimojo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 90: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

10.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2937(3) (*priėmimo tęsinys*)

Dabar suėjo pusė valandos, taigi grįžtame į pačią posėdžio darbotvarkės pradžią ir galime priimti sprendimą dėl atidėto balsavimo dėl 1-2 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2937.

Mums liko balsavimas. Taigi balsuokime. Kas pritariate vizijos „Lietuva 2050“ patvirtinimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96: už – 81, prieš nebuvo, susilaikė 15. Seimo nutarimas dėl Valstybės pažangos strategijos priimtas. (*Gongas*)

10.36 val.

Baudžiamojo kodekso 24, 25, 32, 39¹, 249¹, 250², 250⁴, 250⁶ ir 252¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3279(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Baudžiamojo kodekso pakeitimo projektas Nr. XIVP-3279(2). Svarstymo stadija. Kviečiu pranešėją Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę gerbiamą I. Haase į tribūną, kad pristatytų komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso nurodytų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3279. Komitetas pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš... susilaikė 4.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo dėl 1-13 klausimo taip pat niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-3279.

Balsavo 89: už – 73, prieš nebuvo, susilaikė 16. Po svarstymo pritarta.

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Konstitucijos 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3141. Pranešėjas – J. Sabatauskas, tačiau Juliaus nematau salėje. Nežinau, ar galėtų kažkas kitas iš pasirašiusio 41 Seimo nario pristatyti tą klausimą? Atkreipiu dėmesį, kad tokia... Dabar galiu kviesti M. Ošmianskienę, kad ji pristatytų savo... Taigi šiuo metu 1-14 klausimą praleidžiame.

10.38 val.

Konstitucijos 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3142 (pateikimas)

Pradėkime svarstyti 1-15 klausimą – Konstitucijos 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3142. Pranešėja – M. Ošmianskienė. Šis projektas pasirašytas 37 Seimo narių. Matyt, atkreiptinas dėmesys, kad abu projektai yra identiški, skiriasi tik jų pranešėjai ir, matyt, kažkiek skiriasi tie Seimo nariai, kurie yra pasirašę.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Gerbiami Seimo nariai ir narės, nors įstatymo projektas ir naujas, bet iš tiesų senas – jau trejus metus mes su juo dirbame, tačiau dėl procedūrinių dalykų ir dėl įvykusių pokyčių žmonių su negalia politikoje projektą tenka teikti iš naujo. Kalbama apie Konstitucijos pataisą, kuria siūloma invalidumo sąvoką keisti negalios terminu, kaip dabar yra priimta ir bendrai sutarta visų ekspertų, pradedant nuo lietuvių kalbos ekspertų, nuo konstitucinės teisės žinovų, nuo žmogaus teisių gynėjų.

Tikrai nenoriu šiandien labai ilgai gaišinti. Pats tikslas tikrai yra... Na, nėra tai tiesiog terminijos atnaujinimas. Stimulas ir pokyčiai ateina iš žmogaus orumo ir teisių apsaugos. Niekam nemalonu būti vadinamam invalidu. Tikrai šiandien reikia vartoti žodį „negalia“, „žmogus su negalia“, „asmuo su negalia“, iškeliant žmogų į priekį, o „invalidumą“ palikime praeičiai. Tas žodis jau ir žodyne pažymėtas kaip nevertotinas. Jį kartais kai kas pavartoja nebent norėdamas įžeisti. Labai kviečiu palaikyti šį projektą, kad spėtume dar šioje kadencijoje jį priimti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamoji pranešėja. Jūsų norėtų paklausti vienas Seimo narys – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, ačiū jums už kantrybę ir kad nuosekliai norite pasiekti tai, ko siekiate. Na, visiems mums yra aišku, kad „invalidas“ yra kažkoks nesusipratimas, kaip jūs sakėte, tai yra praeitis. Tą visi lyg ir suprantame, bet kai reikia kai kuriuose įstatymuose pakeisti, tai nuo nulio pradedame apie tai diskutuoti. Tokiems kolegoms, manyčiau, reikia paskaityti profesoriaus J. Ruškaus straipsnius apie tuos dalykus ir bus aišku.

Gerbiama pranešėja, bet ar nereikia vis dėlto dar kartą pirma revizuoti ir patikrinti, kad įstatymuose neliktų tokių žodžių, kurių dabar yra, pavyzdžiui, „karo invalidas“. „Karo invalidas“ – niekas nepakeitęs to žodžio. Tokių dalykų įstatymuose dar yra nemažai. Ar prieš tai nereikėtų tokią reviziją ten dar padaryti?

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Labai ačiū ir ačiū už jūsų palaikymą viso proceso metu. Tikrai žinau, kad esate įsitraukęs ir jums šis klausimas taip pat rūpi. Aš manyčiau, kad Konstitucija yra mūsų pagrindas ir nuo ten reikėtų daryti pirmąjį pokytį, o įstatymuose, be abejo, reikia irgi keisti. Deja, aš irgi matau dar užsilikusių ir sveikatos sistemos įstatymuose, ir, kaip paminėjote, „karo invalidas“. Tai to darbo yra ir visus kviečiu komitetuose svarstant, progai esant, tikrai teikti siūlymus ir keisti „invalidus“ negalios terminais. Visi mes palaikysime ir džiaugsimės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau niekas neužsirašė klausti. Ačiū pranešėjai. Dėl motyvų po pateikimo užsirašė už kalbėti V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Gerbiami kolegos, noriu atkreipti dėmesį ir labai atsiprašau, kad anksčiau apie tai niekada nepagalvojau ir nekalbėjau, bet Konstitucijos 52 straipsnyje skelbiama: „Valstybė laiduoja piliečių teisę gauti senatvės ir (dabar po pakeitimo būtų) negalios pensiją.“ Mes į Konstituciją esame įrašę ir kitą diskriminacinį žodį, tai yra „senatvė“. Tai yra senilizmas, tai yra žmonių rūšiavimas pagal amžių. Aš, kaip suinteresuotas asmuo, galvoju apie tai, kad ateityje visi taps suinteresuotais asmenimis, tai yra gaus senatvės pensiją arba pažymėjimą su įrašytu žodžiu „senatvės“.

Tai siūlyčiau galvoti plačiau. Šį punktą ateityje mes galėtume išplėsti iki to, kad taip pat žmogaus orumas nebūtų pažeidžiamas, kaip čia teisingai Monikos ir buvo pasakyta, kad tai žeidžia žmogaus orumą. Žeidžia žmogaus orumą ir kitas, todėl galėtų tas punktas tiesiog likti: piliečių teisę gauti pensijas, nes pensijų įvardinama dar yra ir daugiau, tai yra ir valstybinė pensija, tai yra ir dar kokių nors netekčių pensijos, ir jos visos nėra įrašytos į Konstituciją. Todėl pensijų rūšių įrašyti į Konstituciją visiškai nebūtina. Ir tų žodžių Konstitucijoje, keičiant ją, būtų galima abiejų, abiejų žodžių, žeidžiančių orumą, atsisakyti. Siūlau palaikyti šioje stadijoje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręskime balsuodami dėl Konstitucijos 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3141.

Balsavo 96: už – 94, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Siūloma svarstyti pavarso sesijoje. Siūlomi komitetai. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis. Ar galime priarti tokiam pasiūlymui? Nematau prieštaraujančių. Pritarta bendru sutarimu.

10.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“ projektas Nr. XIVP-3401(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dabar yra lygiai 10 val. 45 min., tai yra tas laikas, kai prasideda slaptas balsavimas. 11 valandą grįžtame į salę. Tada bus darbotvarkės 1-14 klausimo pateikimas. Pateiks J. Sabatauskas, jis, matau, jau yra salėje. (*Balsai salėje*) Balsų skaičiavimo komisija ta pati. Slapto balsavimo biuletenis standartinis.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, dėkoju. Įvyko slaptas balsavimas dėl 1-9 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“ projekto Nr. XIVP-3401(2). Mes paskelbsime rezultatus, kai tik bus suskaičiuoti slapto balsavimo rezultatai.

11.02 val.

Konstitucijos 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3141 (pateikimas)

O dabar grįžtame į posėdį ir norėčiau pakviesti gerbiamą J. Sabatauską, kad pristatytų darbotvarkės 1-14 klausimą – Konstitucijos 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3141. Prašom.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, už metų bus jau 20 metų, kai liepos 1 dieną įsigaliojo atnaujintas Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatymas. Sąvokų „invalidas“ ar „invalidumas“, vartojamų Konstitucijos 52 straipsnyje, neliuko ir mūsų teisinėje sistemoje faktiškai jos neegzistuoja. Konstitucija, aišku, kaip aukščiausia teisė nubrėžia gaires visai sistemai, visa teisės sistema kuriama ir prižiūrima Konstitucinio Teismo. Nors Konstitucinis Teismas 2006 metais net dviejuose kovo mėnesio nutarimuose pažymėjo, kad Konstitucija turi būti stabilus teisės aktas, tačiau Konstitucijai vis dėlto turi būti svarbu ne tik tas stabilumas, teisinis ir visuomenės stabilumas, bet ir pažangos garantija. Todėl siekiant tai užtikrinti siūloma pataisa, kur 52 straipsnyje parašyta „valstybė laiduoja piliečių teisę gauti senatvės ir invalidumo pensijas“, vietoj žodžio „invalidumo“ siūloma keisti į žodį „negalios“. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų niekas nenori klausti. Dėl motyvų po pateikimo taip pat nėra užsirašiusių. Gerbiami kolegos, apsispręskime balsuodami dėl Konstitucijos 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3141.

Balsavo 81: už – 81, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, nėra prieštaraujančių, pritarta.

11.05 val.

Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 10, 12, 15, 18, 20, 21, 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3413 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 1-16 klausimas – Kredito unijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3413. Pateikimo stadija. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio dėl šio klausimo.

PIRMININKĖ. Prašoma pertraukos iki kito posėdžio. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu? Pertrauka iki kito posėdžio, kuris, tikėtina, bus labai negreitai.

11.06 val.

Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 2, 7, 20, 21, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 41, 42, 61, 62, 71, 72, 161, 162 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3248 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-17 klausimas – Augalų apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3248. Pranešėjas – K. Navickas. Kviečiu į tribūną.

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, nelegalūs augalų apsaugos produktai yra pirmiausia grėsmė mums patiems, žmonėms, per... Nežinodami, kas yra naudojama, ne iš blogos valios... Gali būti taip, kad pavojingos medžiagos taip pat gali papulti ir ant mūsų vaišių stalo. Tai iš tikrųjų yra tikrai nemažas dalykas, jau nekalbant apie poveikį gamtai, poveikį patiems ūkininkams ir valstybės biudžetui.

Įstatymo projektu yra siūloma keli dalykai. Pirmiausia, tiksliai apibrėžti ir susiaurinti interpretacijas, kas yra falsifikuoti augalų apsaugos produktai, nurodant atitinkamus žymėjimus ir panašiai. Kitas dalykas yra įgalinti ir padėti mūsų atsakingoms institucijoms, pirmiausia – Valstybinei augalų apsaugos tarnybai, Augalininkystės tarnybai sulaikyti ir tinkamai sunaikinti nelegalius augalų apsaugos produktus. Turėjome atvejų dar šiais metais, kai, policijai nustačius prekybą nelegaliais augalų apsaugos produktais, buvo surašyti protokolai, tačiau pats importuotojas nurodė savo vidiniuose dokumentuose, kad išvežė į savo kitą *dukterinės* įmonės sandėlį. Taip teisingumas nebuvo įvykdytas iki galo.

Taip pat yra apibrėžiama sankcijos dėl nelegalių augalų apsaugos importuotojams ir panašiai. Mes taip pat pasidarėme savo vidinius tyrimus ir matome, kad tikrai reikia šituos įgalinti, suteikti produktus, atsiprašau, įrankius mūsų institucijoms. Kadangi vėlgi visas kompleksas priemonių yra numatyta, aš manau, kad yra labai svarbu tarp sesijų kokybiškai sudėlioti ar papildyti, jeigu kokių nors akcentų atsirastų ir šitame įstatyme, ir jau pavasario sesijoje neatidėliojant būtų

gerai, būtų siekiama, kad jis būtų patvirtintas. Kaip sakiau, nelegalūs augalų apsaugos produktai mūsų rinkose yra grėsmė pirmiausiai mums patiems. Tai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs čia pristatėte taip, sakykime, neišsamiai: augalų apsaugos produktai. Jūs turite omenyje produktus, kuriuos naudoja kitos Europos Sąjungos valstybės ar tik Lietuva? O pačių apsaugos produktų naudojamas kiekis ar atitinka normas? Turbūt ne mažesnė blogybė yra būtent naudojami kiekiai, kaip Lietuvoje tų augalų apsaugos produktų kiekiai šiandieną yra reglamentuoti, ar tie kiekiai yra stebimi, kontroliuojami. Ūkininkai, norėdami pagerinti savo derliaus rezultatus, dažnai naudoja didesnius kiekius, galbūt sukeliančius tam tikrą pavojų žmonių sveikatai. Kaip yra kontroliuojami tie kiekiai? Ačiū.

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Augalų apsaugos produktų naudojimas... pirmiausia reikia išsklaidyti mitą, kad augalų apsaugos produktai yra naudojami be saiko. Jie yra brangūs. Kiekvienas racionalus ūkininkas tikrai skaičiuoja. Kontrolė vyksta per integruotą augalų kontrolės sistemą. Panaudojus augalų apsaugos priemones, privaloma deklaruoti, tam yra elektroninė sistema.

Kitas dalykas, jinai yra plečiama. Automatiškai yra informuojami bitininkai, jeigu tam tikru atstumu bus naudojamos augalų apsaugos priemonės. Čia nėra tokia didelė problema. Aš dar kartą sakau, didžiausia problema yra nelegalūs produktai. Niekas, net pats naudotojas, ūkininkas, negali žinoti, kas įeina į to produkto sudėtį. Turėjome atvejų, kai pačiam ūkininkui nurudo laukai. Kitas dalykas, kaip sakau, jeigu naudojamos uždraustos medžiagos falsifikuotuose produktuose, niekas neapsaugos, kad šitas produktas nepatektų ant mūsų stalo, į mūsų maistą. Čia yra didžiausia problema.

PIRMININKĖ. Klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (*LSF*). Gerbiamas pranešėju, iš tiesų turbūt ir jūs, ir aš ne vieną kartą girdėjome, kaip ūkininkai skundžiasi dėl veikliosios medžiagos buvimo augalų apsaugos produktuose. Anksčiau tą patį produktą naudojo, jo veikimas buvo žymiai geresnis, dabar naudojant reikia žymiai didesnio kiekio ir panašiai. Prašau pasakyti, kaip šitas įstatymo projektas apsaugos ūkininkus? Atsakydamas kolegai jūs paminėjote, kad ūkininkai tikrai nežino, tos sudėties negali patikrinti. Kaip šitas įstatymas padės visų pirma ūkininkams aiškiau suprasti, kad tikrai naudoja būtent tą produktą, nurodytą etiketėje? Žinoma, dėl tų falsifikuotų įvežimo pritariu, bet tikrai ne ūkininkai tą daro, ne patys ūkininkai įveža, na, gal vienas kitas, nežinau, bet iš esmės perka registruotus, licencijuotus iš atitinkamų firmų. Ačiū.

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Juozai, už klausimą. Aš neminėjau apie ūkininkų įvežimą, net minties tokios neturėjau. Nežinau, kodėl jūs komentuojate, kad ūkininkai gali įvežti nelegalias ar falsifikuotas augalų apsaugos priemones. Atsakysiu į jūsų klausimą, nuo ko jūs pradėjote, kaip apsaugoti. Tai ir yra apsaugojimas, kad, naudojant legalius augalų apsaugos produktus, jų sudėtis turi atitikti tai, kas parašyta etiketėje. Falsifikuotuose, išpilstytuose į neva originalias pakuotes ar kitokius dalykus, šito dalyko garantuoti negali. Įstatymas ir numato nelegalių, falsifikuotų produktų patekimo į mūsų rinką užkardymą, kad nebūtų naudojamos, kaip sakiau, panaudotos pakuotės, kad nebūtų apgaudinėjamas ir pats ūkininkas, naudotojas, tikrai turi būti sumažinta rizika.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (*DFVL*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Ministre, toks klausimas, iš tikrųjų jūs čia išskeliate problemą. Taip, ir man teko matyti nurudusius ūkininkų laukus. Bet turbūt iš dalies yra ir jų pačių atsakomybė, nes kitais atvejais turbūt yra institucijų, kurios dėl vieno ar kito produkto, vadiname, blogo veikimo galėtų imtis tyrimo. Jeigu jau keliamas toks klausimas, galbūt ministerija atliko tyrimą, turi duomenų, kiek Lietuvoje yra tokių nelegalių produktų, kokia tai yra rinka, ar tai yra Lietuvoje išpilstomi ir falsifikuojami produktai, ar tai yra užsienio šalyse gaminami, falsifikuojami, išpilstomi ir kažkokiais būdais atvežami į Lietuvą? Apie kokius kiekius, apie kokį mastą ir apie kokią pinigų sumą mes čia galime kalbėti? Ačiū.

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Iš tų atvejų, kurie buvo išaiškinti ar užkardyti, tai įvairių situacijų būna. Būna, kad atsiveža vienoje pakuotėje, Lietuvoje perpilsto neva į originalią pakuotę. Tomai,

nematau Kęstučio. Tomai! Kitas dalykas, atvažiuoja ir iš kitų Europos Sąjungos valstybių kaip neva originalus produktas. Aš pristatydamas minėjau, kad turėjome šiais metais atvejį, kai policija nustatė falsifikuoto produkto atvejį, buvo surašytas protokolas, sustabdyta prekyba, bet kadangi įstatymas neleidžia, kad būtų galima drauge sulaikyti šią visą siuntą ir Augalų apsaugos tarnyba ją nuvežtų į jos prižiūrimą sandėlį, tai net ir dabartinėmis sąlygomis faktiškai tai yra labai neveiksmingos priemonės, dėl to mes tai ir siūlome.

Dėl skaičių aš galėsiu atsakyti tikrai raštu. Tikrai neturiu dabar po ranka.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas pranešėjas. Jūs pristatėte ir atsakėte į visus klausimus.

Motyvai. Už norėtų kalbėti V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Gerbiami kolegos, kyla labai labai daug klausimų dėl chemijos produktų naudojimo žemės ūkyje, dažniausiai daug tų klausimų yra susiję su nežinojimu. Tiesiog pasakysiu keletą skaičių, kad informuočiau žmones. Europos Sąjungoje vidutiniškai 1 hektarui per metus yra sunaudojama 5,5 kilogramo produktų į hektarą. Lietuvoje sunaudojama 1,5 kilogramo, bet tai nereiškia, kad tik tiek ir yra sunaudojama, nes ta rinka, apie kurią čia kalbėjo ir pranešėjas, tai yra nelegali rinka. Ji vis dėlto egzistuoja ir jau reikalingi policiniai kovos metodai, o ne kokie nors žemės ūkio. Taip, tai yra, tą turime pripažinti ir tas įstatymas tą kovą sustiprintų.

Apie chemijos nuodingumą visiškai neseniai radau tokių mokslininkų tyrimą ir palyginimą (jis galėtų suteikti daug informacijos ir tokio objektyvumo žmonėms, kurie mažiau žino), kad jeigu cheminio produkto nenuodingą dozę, kuri jau pripažinta kaip nenuodinga, kurią galima praryti ir neapsinuodyti, padalintume iš 100, tai būtų tai, kas yra leistina produktuose. Nenuodingą dozę, padalintą iš 100. Perkėlus į Eismo taisykles, tai būtų taip: jeigu važiuoji 120 kilometrų per valandą greičiu ir nori būti atsilikęs nuo priešais važiuojančio automobilio saugiu atstumu, atsilikti reikėtų 6 kilometrus. Va tokia yra ta problema. Bet šiandien kalbame apie tą nelegalią rinką, kuri yra niekaip nesutvarkoma, nepajėgiame padaryti taip, kad ji būtų sutvarkyta ir kad nebūtų tų nelegalių chemikalų, prie kurių pripiešiama etiketėse ko tikrai nori.

Dar atsakysiu, jei turiu kelias sekundes, į kitą kilusį klausimą. Baigėsi laikas.

PIRMININKĖ. Laikas jau eina į pabaigą.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerai, tai asmeniškai atsakysiu A. Skardžiui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Mažeika – motyvai prieš.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, Seimo Pirmininke. Tikrai nesu visiškai prieš, bet tas faktas tikrai kelia labai daug abejonių. Ne be reikalo ir paklausiau, apie kokį mastą mes kalbame. Jeigu ministras atsakė, kad turime vieną atvejį per paskutinius trejus metus, tai turbūt yra adatos ieškojimas šieno kupetoje. Galbūt tikrai reikia tam tikro saugiklio, bet šiandien, kai ūkininkai ruošiasi kurti laukus pakelėse ir prie miestų, važiuoti į Vilnių su ešelonais traktorių, manau, tikrai ne apie kokią nors nelegalią chemiją reikėtų kalbėti, o turbūt reikėtų ministrui nuvažiuoti į prie Lenkijos sienos esančias parduotuves ir pasižiūrėti kainos skirtumą ir pasiūlos skirtumą. Ūkininkai važiuoja dėl to, kad tikrai turi iš ko pasirinkti – Europos Sąjungoje registruoti produktai pusę kainos pigiau. Tai yra turbūt pagrindinė priežastis, kodėl Lietuvos žemės ūkio chemijos pardavėjai nori tam tikrų papildomų saugiklių, kad pasididintų pelnus. Aš manau, kad reikia didinti pasiūlą, lengvinti reikalavimus patiems ūkininkams, nes vis dėlto nėra taip, kad žmogus pirtų už dideles sumas brangią chemiją ir ją piltų kažkaip neadekvačiai, nepamatuotai. Turbūt, kai šiandien grūdų kaina nesiekia 200 eurų už toną, investuoti į brangias trąšas ir dar į brangią chemiją tikrai neapsimoka. Vis dėlto turbūt yra tam tikri adekvatūs skaičiavimai, ūkininkai tai daro, o siūlyti kokius nors įrankius, taip, galbūt galima, bet tikrai tai nėra ta problema, kuri šiandien yra svarbiausia. Ministre, prioritetai turbūt kiti turėtų būti ir jų reikėtų imtis, ir neatidėliotina. Kviečiu tiesiog susilaikyti ir leisti ministerijai pradėti dirbti svarbesnius darbus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate po pateikimo darbotvarkės 1-16 klausimui, įstatymo projektui Nr. XIVP-3248, balsuojate už, kas mano te kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 93: už – 69, prieš nebuvo, susilaikė 24. Po pateikimo pritarta. Siūlomas pagrindinis komitetas – Kaimo reikalų komitetas, pagrindinis ir vienintelis. Siūloma svarstyti Seimo pavasario sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

11.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“ projektas Nr. XIVP-3401(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, yra gautas balsų skaičiavimo protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininko skyrimo“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 103, rasta biuletenių – 103: galiojančių – 101, negaliojančių – 2.

Balsavimo rezultatai: už – 92, prieš – 2, susilaikė 7. Taigi, sprendimas priimtas. Pasirašo balsų skaičiavimo grupės pirmininkas A. Butkevičius. Sveikiname naująją Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininkę V. Ščiqlienę ir linkime sėkmės darbuose. (*Plojimai*) Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 26, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3371, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12 straipsnių ir 8 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3372 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-17 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3371. Pranešėjas – K. Adomaitis. Kviečiu į tribūną. Pagrindinis ir lydimasis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiami Seimo nariai, pasistengsiu trumpai. Šis įstatymas buvo įrašytas į Seimo darbų planą. Užtruko tam tikri pokalbiai su regioniniais centrais, su ministerija, kaip jį geriau suformuluoti. Jis susijęs iš dalies ir su tuo, ką mes matome Vilniuje, tai yra kur dalinami maišeliai maisto atliekomis atskirai rūšiuoti. Yra daug diskusijų, ar veiks tai, ar neveiks. Įstatymas skirtas tam, kad užtikrintume, kad veiktų šita sistema. Vienas iš jo punktų sako, kad neužtenka vien išdalinti maišelius – Vyriausybė arba Aplinkos ministerija valstybiniame atliekų plane turės numatyti konkrečius maisto atliekų surinkimo, atskiro surinkimo, ir perdirbimo tikslus, tai yra savivaldybės ne tik turi turėti, pavyzdžiui, kaip šiuo atveju, išdalinti maišelius ir po to mažai rūpintis, koks yra to rezultatas. Faktas yra toks, kad ne tik Vilnius, o visos savivaldybės turi kaip nors imtis atskiro maisto surinkimo, bet jos neturi išsikėlusios jokių konkrečių tikslų, tai tie tikslai turi atsirasti. Vienas dalykas.

Antras dalykas. Mokesčio už aplinkos teršimą įstatyme numatoma, kad jau nuo šių metų taikomas padidėjęs sąvartynų mokestis (jis reikšmingai padidėjo) vis dėlto būtų naudojamas tikslinčiai – negrįžtų bendrąja prasme tikslai į valstybės biudžetą, bet kad grįžtų į savivaldybių biudžetą ir grįžtų ne į visų iš eilės savivaldybių biudžetą, bet tik į tų savivaldybių, kurios gerai rūšiuoja, tai yra tų, kurios stengiasi, kurios įgyvendina tikslus. Bėda šiuo metu yra ta, kad savivaldybės galbūt ir turi ne maisto, bet kitų atliekų atskiro surinkimo tikslus, bet joms nuo to nei šilta, nei šalta, ar jos įgyvendins, ar neįgyvendins. Jeigu mes priimsime šitą įstatymą, atsiras motyvacija savivaldybei atgauti tam tikrą lėšų kiekį iš to sumokėto sąvartynų mokesčio ir taip mažinti gyventojų mokamą rinkliavą, atsiras finansinė motyvacija stengtis.

Ir paskutinis dalykas, daromas šiuo įstatymu. Mes turime bėdą, kad labai daug atliekų sąvartynuose iš tiesų apeina tą aplinkosauginį mokestį, paprasčiausiai sudedant viską į vadinamąjį technologinį perdengimo sluoksnį. Perdengimo sluoksnis yra neišvengiamai būtinas sąvartynuose, jisai nėra apmokestinamas, bet tiesiog niekaip šiuo metu griežtai neprižiūrimas, neskaičiuojamas, neapskaitomas. Išeina, kad teoriškai kaip ir negali vežti laidoti į sąvartyną nemokėdamas mokesčių, bet praktiškai gali, nes tiesiog pavadini tai perdengimo sluoksniu. Šitas įstatymas sugriežtina, pasako, kad toks perdengimo sluoksnis egzistuoja, kad jis gali sudaryti ne daugiau kaip 10 % nuo visų sąvartynų palaidotų atliekų ir kad jeigu sudaro daugiau, tuomet turi mokėti aplinkosauginį mokestį. Tai čia panaikiname tokią landą, kuri iš tiesų iki šiol egzistuoja ir kuri leidžia apeiti mūsų aplinkosaugines iniciatyvas.

Tiek trumpai. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia T. Tomilinas, tačiau jo šiuo metu nematau salėje. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, atidžiai pažiūrėjusi šitą projektą iš tikrųjų aš suprantu, kad atsiranda vartų mokestis, tas 50 eurų už toną. Tai ar neturės... Ten yra lentelė, pasižiūrėjau, yra mokestis už aplinkos teršimą, taip yra įvardintas. Prašom pasakyti, ar tokiu atveju didės gyventojams? Kas kompensuos ir kas apmokės tas išlaidas? Nes po to yra paskirstytas mokestis už aplinkos teršimą 30 % ir 70 %. 70 % – savivaldybei, 30 % – į valstybės biudžetą. Pasakykite man, ar didės mokestis gyventojams, kurie šalins maisto atliekas?

K. ADOMAITIS (LF). Atsakymas būtų trumpas, kad nedidės, arba jeigu keisis, tai labai labai nežymiai. Aš noriu atkreipti dėmesį, kad ne vartų mokestis, o aplinkosauginis sąvartyno mokestis – 50 eurų egzistuoja jau seniai. Mes dėl jo apsisprendėme prieš dvejus metus. Jis jau įvestas, nuo šių metų pagaliau mokamas.

Ką aš darau šiuo įstatymu? Tai yra tik pridėdu, kad tas mokestis taikomas ne tik atliekoms sąvartyne, bet ir perdengimo sluoksniui, nes daug sąvartynų apeina šitą įvestą mokestį. Paprasčiausiai regioniniai atliekų centrai pavadina savo atliekas perdengimo sluoksniu ir sako, kad mes ne sąvartyne laidojame, bet mes sudedame perdengimo sluoksnį, ir tada nemoka jokio mokesčio.

Šiuo įstatymu mes pasakome, kad toks perdengimo sluoksnis turės būti apskaičiuotas, kiek ten ko sudėjai. Jeigu tai nesudaro daugiau negu 10 % nuo visko, ką suvežė į sąvartyną, tai yra kas technologiškai būtų normalu ir priimtina, tai neturės mokėti. Todėl aš sakau, kad gyventojams niekas nepadidės – tiesiog mes apribosime galimybę sudėti 20–30 %, dar daugiau nuo viso to, ką mes palaidojome sąvartyne kaip perdengimo sluoksnį. Tai mes tiesiog panaikinsime landą piktnaudžiauti tuo perdengimo sluoksniu. Jeigu kuris nors regionas labai piktnaudžiavo, tai jam pasijus. Bet jeigu tiesiog elgėsi taip, kaip technologiškai yra priimtina ir normalu, tuomet nedidės tas mokestis.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi E. Pupinis.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas Kasparai, šiandien yra faktiškai Kasparo diena, nes ką tik perėjo svarstymo stadiją jūsų pakuočių klausimas, dabar atliekų tvarkymo klausimas. Kaip jūs apskritai vertinate tų maišelių institutą Vilniuje ir kaip vertinate aplinkinių savivaldybių diskusijas iš esmės nedalyvauti maišelių projekte ir eiti savo keliais, galbūt kontenerių keliais? Apskritai koks tas skirtingų strategijų viename regione taikymas, jūsų požiūriu, ir kaip tai koreliuoja su šiuo projektu? Aš irgi pasirašiau projektą, manau, kad tos varžybos tarp savivaldybių yra sveikintinas dalykas, nes visi turime siekti geresnių rodiklių ir nustoti imituoti pokytį, bet realiai jį vykdyti.

K. ADOMAITIS (LF). Su dabartiniu vadinamuoju maišelių projektu yra gerai tai, kad mes pagaliau Lietuvoje kalbame apie maisto atliekų rūšiavimą. Tai, ką turėjome padaryti 2019 metais, atidėjome iki šių metų. Pagaliau kalbame, pagaliau tai žiniasklaidos tema, pagaliau žmonės svarsto, kas yra maisto atliekos, kaip čia tai vyksta ir taip toliau. Tai čia yra pagrindinis laimėjimas.

Žiūrint technologiškai, deja, manau, bėda yra ta, kad savivaldybės tėra įpareigosotos pasiūlyti gyventojams tokią galimybę: duoti maišelį, pastatyti konteinerį. Bet jos visiškai neatsako ir neturi rūpintis, o kas su tuo maišeliu po to įvyks. Joms nuo to nei šilta, nei šalta. Aišku, aš tikiu, kad savivaldybės ir jų atliekų centrai kažkiek rūpinasi, kad tas maišelis kažkur nuvažiuotų, būtų surišiuotas, išrinktas ir panašiai. Bet šiuo metu Lietuvoje niekam nuo to nebus nei šilta, nei šalta. Tai yra nei kas nors pajus, kad kažkas geriau rūšiuoja, nei kas nors bus paskatintas už tai, kad gerai daro, nei nubaustas bus. Tai šiuo įstatymu mes vis dėlto pasakysime, kad ne, tiesiog to neužtenka – turi būti konkretūs tikslai ir savivaldybės turės tuos tikslus įgyvendinti. Jeigu įgyvendins, gaus finansinę paskatą. Jos gaus tą sąvartyną... susigrąžins tą sąvartyną aplinkosauginį taršos mokestį. Bus sudėliotos motyvacinės sistemos, sudėliota valstybės strategija, ką mes turime pasiekti. Aš tikiu, kad tuomet visos savivaldybės žengs kokius nors realius žingsnius.

Pasakyti, ar tas maišelių projektas suveiks, ar ne, aš nesiryžtu. Šiaip, manau, kyla labai didelių abejonių dėl jo sėkmės. Bet yra tie technologiniai sprendimai, yra taip daroma lyg ir kitose šalyse. Kai pamatysiu, kas realiai įvyksta, tuomet bus galima sakyti, o kol kas, man atrodo, ten iki

galo net nėra sudėliota visa rūšiavimo technologija, kad iš tų atrūšiuotų maišelių kas nors konkrečiai būtų gauta, kompostas ar dar kažkas.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi A. Skardžius.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų turbūt mes neišvengsime to rūšiavimo, kadangi ir direktyvos to reikalauja. Iš tikrųjų pasaulis tą daro. Tik visada kažkaip skaudu, kai žmonės kažką daro, o viskas patenka per tą darymą vėl, kaip jūs sakėte, į tą patį sąvartyną – galbūt perdirbti, gal kitiems reikams.

Gal turite informacijos, ar tikrai visos savivaldybės ir galbūt regioniniai atliekų tvarkymo centrai yra pasiruošę tam? Nes iš tiesų mes paleidžiame per žmones tuos visus maišelius, visas procedūras, o iš tikrųjų paskui galutinis variantas – sako, kad mes nesame pasiruošę, čia kvapų visokie reikalai ir kiti dalykai. Kaip jūs galvojate, ar yra kokia nors informacija surinkta? Vėlgį koks tas pasiruošimas? Ar žmonės bus priversti dėti į maišelius ir rūšiuoti, ir vėl paklius viskas į tą patį sąvartyną? Ačiū.

K. ADOMAITIS (*LF*). Iš tiesų rengdami šį įstatymą buvome susitikę ne kartą ir čia, Seime, buvo atvažiavę regioninių centrų vadovai, ministerija, prie vieno bendro stalo diskutavome. Ministerija nuolat akcentuoja, kad iš tiesų daug europinės paramos vėl skirta šiais metais, praėjusiais metais – milijonai eurų toms savivaldybėms, regioniniams atliekų centrams įsidiesti technologijoms, susipirkti kibirėliams, dar kažką. Tas procesas vyksta.

Beveik visi vėluoja, mano nuomone. Vilnius pradėjo, kaip ir nuo Naujųjų metų įsigalioja direktyva, jis pradėjo tuos maišelius dalinti, bet šiaip jau daugiau mažiau visi vėluoja arba įgyvendina tokius labai nišinius projektus, pabandymus – pasiseks, nepasiseks. Pavyzdžiui, apie Kauną išvis nėra nieko girdėti, ką jie ten daro. Šiauliuose lyg ir yra kažkoks nišinis projektas prie kelių daugiabučių pabandytas padaryti, lyg ir statomos kažkokios biodujų jėgainės, bet rezultato kol kas nėra, nors jis turėjo būti jau šių metų pradžioje.

Tas procesas vyksta lėtai ir tas atidėliojimas, mano nuomone, yra dėl to, kad nėra užbrėžta konkrečių tikslų ir nesudėliota motyvacija stengtis. Visi tiesiog pasiima paramą, padalina krepšelius ir sako: mes padarėme tai, ko reikia, rūšiavimas vyksta. Kokia iš to nauda, neaišku.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamasis kolega, na, jūs kaip fokusinkas prieš Naujuosius metus iš skrybėlės ištraukiate vieną triušiką – tai pakuotės, tai dabar perdengimo sluoksnis. Bet problema, jūs puikiai suprantate, yra ta, kad nėra sisteminio požiūrio į atliekų tvarkymą Lietuvoje. Degintojai nori kuo daugiau deginti. Importuotojai – kuo daugiau sivežti iš Europos, atvažiuoja po 230 tūkst. tonų. Nori sąvartynų mokestį kelti, kad didėtų deginimo mokestis, kad palįstų tik po tuo mokesčiu. VERT'as metai atidėlioja savo reguliavimą, valstybinis ten reguliuotojas. Tai yra mafijos biznesis: kuo aukštesnis vartų mokestis, tuo daugiau nuobirų susirenka administratoriai. Kaip matėte prokuratūros tyrimą, 12 asmenų ką tik pareiškė tyrimus. Tai ar jūsų, sakykime, tas segmentinis toks mažas gabaliukas perdengimo sluoksnio sąvartynuose atpigins vartotojui šią paslaugą, kuri nuo Naujųjų metų visiems didėja, visoms savivaldybėms be maž po 30 %? Ačiū.

K. ADOMAITIS (*LF*). Aš šiaip tikiu, kad šis projektas atpigins gyventojams paslaugą, nes aplinkos... 70 % sąvartyno aplinkosauginio mokesčio grįžtų gyventojams, savivaldybėms. Jis būtų panaudojamas tikslingai tik atliekų rinkliavai mažinti, jeigu ta savivaldybė įgyvendina tikslus. Aš tikiu, kad šiaip mes einame to atpiginimo tikslu ir pasakome, kad to sąvartyno mokesčio mes (jis jau pakeltas anksčiau) šiuo įstatymo projektu nekeliamo, kad tą anksčiau pakeltą sąvartyno mokestį mes grąžinsime, jeigu jūs tvarkingai tvarkysite savo atliekas. Jūs išvardijote daug problemų, tai taip, jų yra daug ir vieną iš jų – tą perdengimo sluoksnį irgi sutvarkysime, jeigu palaikys Seimas, šiuo įstatymo projektu. Pavyzdžiui, kur minite tą tyrimą, tai iš tiesų kyla abejonių, ten tūkstančiai tonų kažkaip paslapčia įvažiuodavo į sąvartyną, būdavo nemokamas joks aplinkos, aplinkosauginis, taršos mokestis, tai aš neatmetu tokios galimybės, kad visos tos slaptai suvažiuosios atliekos būdavo deklaruojamas kaip kažkoks perdengimo sluoksnis, kuris niekaip neapmokestinamas, ir tai nulėmė tyrimus 12 asmenų su milijonine žala valstybei.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, Seimo Pirmininke. Pranešėjau, tikrai galbūt tos visos iniciatyvos yra geros, jos bent kiek verčia žmones arba skatina šiuo atveju rūšiuoti, taupyti ir mažiau teršti, bet kaip jums atrodo? Prekybos centruose, atrodo, jau seniai uždraudėme vienkartinius indus, kalbu konkrečiai apie plastikinius puodelius, kur tikrai teko pačiupinėti, pasižiūrėti, galbūt iš biodegraduojančio plastiko ar krakmolo, ar dar kažko, bet, pasirodo, tai yra plastikiniai indeliai, pagaminti kažkur už Lietuvos ribų ir sėkmingai pardavinėjami, pilnos lentynos. Ar tai nedevalvuoja to principo, kurį mes lyg ir... tai yra direktyvos nuostata, bet randamas apėjimas, kad lyg čia viskas gerai, galbūt ar dėl karo Ukrainoje, ar dėl kitų motyvų, kad būtų užpildyta rinka. Ar tai tikrai, na, nedevalvuoja tų kitų iniciatyvų, kurias ir šiandien jūs pateikėte? Ačiū.

K. ADOMAITIS (LF). Jūs turbūt čia labiau referuojate į anksčiau jau mūsų svarstymo metu pritartą projektą. Iš tiesų tas kelias nėra lengvas, kartais pavyksta surasti išimčių, bet aš manau, kad mes tuos projektus, pavyzdžiui, kalbant apie tą pakuočių projektą, kuris kalba apie vienkartinės maisto ir gėrimų pakuotes, tai ten sakoma, kad bet kokiam gaminiui, kuriame iš tiesų yra bent kiek plastiko, net ir 1 %, net ir nedidelis sluoksnis popieriniame plastiko puodelyje, tas įstatymas bus taikomas, taikomas tiems gaminiams. Mes tą komitete iš tiesų išdiskutavome, kad būtent toks yra apibrėžimas, tai tų landų, man atrodo, mažės, ilgainiui mažės.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai. Už kalbės A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Nematau čia salėje nei Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkės, nei gerbiamo aplinkos ministro. Kadencija baigiasi, prabėgo treji metai, tačiau atliekų tvarkymo sektoriuje nieko naujo. Gyventojams paruošta naujametinė dovanėlė – beveik visų savivaldybių regioniniai atliekų tvarkymo centrai kelia mokestį ir ne šiaip vienu ar kitu procentu, bet gana ženkliai – 30 % didėja atliekų tvarkymo mokestis. Klausimas kodėl? Juk tiek daug iniciatyvų, tiek daug europinių pinigų buvo skirta, tačiau ne veltui sakoma, kad atliekų tvarkymas ne tik Palerme, bet ir Lietuvoje yra mafijos biznis. Matome didžiulius kiekius importuojamų atliekų, neseniai Valstybės kontrolė pateikė duomenis, ir labai stebina tai, kad daugiau negu po 200 tūkst. tonų per metus į Lietuvą yra importuojama atliekų, o pati Lietuva neįstengia susitvarkyti su savo kiekiais. Atliekų deginimas nėra atliekų sutvarkymas, pristatyta begalė... milijardas litų buvo investuota į mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius, atliekų degintojai bando juos apeiti, deginti tai, kas turi didesnę kalingumą. Keičiami kodai tiek importuojamų, tiek Lietuvos viduje susidariusių pakuočių. Čia yra didžiausia problema, kad kiekvienas nori nulupti nuo gyventojų po tam tikrą odos dalį perkeltine prasme, tai yra nulupti mokestį...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. SKARDŽIUS (MSNG). ...už savo paslaugą. Todėl siūlau palaikyti šį projektą. Bet tai nėra sisteminis požiūris. Ačiū.

PIRMININKĖ. Apsispręskime balsuodami dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-3371 ir lydimąjo.

Balsavo 96: už – 93, prieš nebuvo, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta. Siūloma svarstyti pavaros sesijoje. Dėl pagrindinio projekto siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, o dėl lydimąjo – Biudžeto ir finansų komitetas kaip pagrindinis ir Aplinkos apsaugos komitetas kaip papildomas.

Gerbiami kolegos, ar... Romualdai, ar jūs norite pasiūlymą dėl šito? Prašau, R. Vaitkus dėl komitetų.

R. VAITKUS (LSF). Frakcijos vardu prašau Vyriausybės išvados, nes mokestinis įstatymas.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar Vyriausybės išvadai galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl komitetų ir svarstymo datos galime sutarti bendru sutarimu, ar ne? Ačiū.

11.41 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5¹ ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3385(3) (pateikimas)

Darbotvarkės 1-18 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3385(3). Kviečiu gerbiamą D. Asanavičiūtę į tribūną.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamieji ir gerbiamošios, taigi, teikiame Švietimo įstatymo pakeitimus, kurių akstinu tapo Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinės sąjungos raštas ir skundas dėl Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 5 d. posėdyje priimtų sprendimų dėl biudžetinių švietimo įstaigų nuostatų. Juose sakoma, kad švietimo įstaigos direktorius gali būti atšaukiamas iš pareigų, jei jis praranda nepriekaištingą reputaciją ar kitaip prarandamas pasitikėjimas juo. Dėl direktoriaus atšaukimo iš pareigų priimamas mero potvarkis. Tai atitinka Darbo kodekso 104 straipsnį, kuriame numatoma, kad darbo sutartis su juridinio asmens vadovu pasibaigia atšaukus juridinio asmens vadovą įstatymuose arba steigimo dokumentuose nustatyta tvarka.

Taigi, Švietimo ir mokslo komitetas subūrė darbo grupę, kurią sudarau aš ir kolega akademikas E. Jovaiša. Pasitelkę ir profesinės sąjungos atstovus, teisininkus, ministerijų atstovus, mes iš tikrųjų svarstėme, kokių įstatymo pakeitimą reikėtų teikti, kad būtų apribojami atvejai, kada švietimo įstaigų vadovai galėtų būti atleidžiami. Nusprendėme ir šiandien teikiame Švietimo įstatymo 5¹ straipsnio pakeitimą dėl nepriekaištingos reputacijos.

Įvedami keturi papildomi atvejai, kada nepriekaištingos reputacijos nebėra: asmuo, kuris pripažintas kaltu dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą; asmuo, pripažintas kaltu dėl administracinio nusižengimo, susijusio su vaikais ir šeima, su asmens darbo ir socialinėmis teisėmis, su viešąja ir valdymo tvarka, ir nuo padarymo ir nuobaudos paskyrimo nėra praėję vieni metai; taip pat asmuo yra ar buvo įstatymo nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys, jeigu nuo narystės pabaigos nepraėjo treji metai; ir asmuo yra pripažintas šiurkščiai pažeidęs Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo reikalavimus ir nuo pažeidimo padarymo nepraėjo treji metai.

O 59 straipsnio papildymas 16 dalimi, kada valstybės ar savivaldybės švietimo įstaigos (išskyrus aukštąją mokyklą) vadovas, nepasibaigus jo kadencijai, gali būti atšaukiamas iš pareigų švietimo įstaigos nuostatų nustatyta tvarka dėl šių priežasčių, tai yra praranda nepriekaištingą reputaciją ir paaiškėja, kad dalyvaudamas viešajame konkurse eiti vadovo pareigas pateikė suklasztotus dokumentus ar nuslėpė kitą informaciją. Taigi, laukiu klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti šeši Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė. Ruošiasi E. Sabutis.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama kolege, iš tikrųjų mes šitą atvejį ir žinome, ir skaitėme. Prašau pasakyti, vienas dalykas, man truputį tos 7 dienos dėl planuojamo posėdžio. Ar nemanote, kad ilgesnis laikotarpis – bent 10 darbo dienų?

Antras klausimas. Kiek šiandien iš viso dar trūksta įstaigų vadovų? Mes žinome, kad dažniausiai yra pagal kompetenciją, praėjusiais ir ankstesniais metus tikrai visais atvejais trūko įstaigų vadovų. Net neidavo į konkursus vien dėl to, kad reikalavimai buvo griežti. O dabar mes čia taip labai lengvai svaidomės savo vadovais.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Laima. Kadangi tai yra tik pateikimas, mes Švietimo ir mokslo komitete šito klausimo dar gana išsamiai nesvarstėme, tiesiog darbo grupė pateikė, Švietimo ir mokslo komitetui pritarus, pradinį įstatymo pakeitimo projektą, tai mes planuojame iki pavasario sesijos tikrai turėti išsamius klausymus ir tuomet atsižvelgti į visas pastabas, tarp jų ir šitą.

Taip, jūs esate teisi, šiandien Lietuvoje trūksta švietimo įstaigų vadovų. Tuo labiau kad yra tikrai stiprių kompetencijų švietimo įstaigų vadovų, atitinkančių visus reikalavimus, perėjusių konkursus, ir jie netgi ne atleidžiami dėl dvejus metus iš eilės neigiamos išvados, o atšaukiami dėl kokių nors reikalavimų, neapibrėžtų savivaldybių nuostatuose, neatitikimo. Turėtume, ko gero, labai rimtai į tai atsižvelgti, svarstyti ir užkardyti tokius veiksmus.

PIRMININKĖ. Klausia E. Sabutis. Ruošiasi E. Pupinis.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama pranešėja, kadangi minite vieną savivaldybę, puikiai žinote, kad turbūt 99 %, gal ne daugiau, o truputį mažiau švietimo įstaigų savininkų teises įgyvendina savivalda. Truputį nustebau, kad kaip papildomo komiteto nesiūlote Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto.

Noriu paklausti, kodėl nesiūlote ir ar neprieštarautumėte, jeigu jis būtų įrašytas kaip papildomas komitetas šiam klausimui svarstyti?

D. ASANAČIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Vėlgi tai yra Seimo narių valia po pateikimo siūlyti komitetus. Aš manau, tai tikrai būtų geras siūlymas.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi L. Slušnys.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama kolege, rašėte aiškinamajame rašte, kad visą šitą pakeitimą sukėlė tai, kad daug kur prasidėjo švietimo įstaigų vadovų politiniai paskyrimai. Savai-me suprantama, jų būdavo, deja, ir anksčiau, bet turbūt tas procesas nėra geras. Gal teko domėtis tam tikra informacija, kurie yra kitaip susitvarkę šį procesą? Tarkime, atsižvelgiant į nuostatus, nebuvo galima daryti tam tikrų pakeitimų dėl kokio nors smulkaus nepasitikėjimo arba dėl tam tikrų politinių nuostatų, įvilktų į gražų rūbą. Ar tokių savivaldybių buvo, ar čia apskritai visos Lietuvos problema? Ačiū.

D. ASANAČIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Mes su gerbiamu akademiku E. Jovaiša kvietėme Savivaldybių asociacijos atstovą ir tikrai rėmėmės nuostatomis, pateiktomis kelių savivaldybių. Jos nusistatė tam tikrus nepasitikėjimo kriterijus, bet jie yra ne dėl to, kaip šiuo atveju buvo pasakyta, kad tiesiog neįvardinta, kokie yra nepasitikėjimo kriterijai. Buvo labai labai aiškiai nustatyti dėl šiurkščių darbo tvarkos pažeidimų ir panašių dalykų, atitinkančių Darbo kodeksą. Kol kas kitų skundų neturime, bet vėlgi neoficialiai mes esame girdėję, kad tokie dalykai gali vykti, galimai vyksta. Todėl, manau, svarbu apibrėžti Švietimo įstatyme tas aiškias nuostatas, kaip ir sveikatos sistemoje taip pat apibrėžtos aiškos nuostatos dėl nepasitikėjimo ir nepriekaištingos reputacijos.

PIRMININKĖ. Klausia L. Slušnys. Ruošiasi A. Stončaitis.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Ačiū. Suprantu, norime suvaldyti tam tikrą savivalę. Tarkime, žmogus priimtas ir kad nebūtų nušalintas. Bet ar nėra perteklinis 5¹ straipsnio 4 punktas, kuriame yra kalbama apie nepriekaištingą reputaciją, kai iš esmės mes tuos dalykus jau esame apibrėžę kituose įstatymuose? Ačiū.

D. ASANAČIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Švietimo įstaigų vadovai vis dėlto tiek eidami į konkursą, tiek ir dirbdami vadovaujasi būtent Švietimo įstatymu. Švietimo įstatyme tokių išsamių apibrėžimų nėra buvę, buvo keturi punktai. Mes matome reikalą, pasitarę su teisininkais, Švietimo įstatyme išplėsti būtent nepriekaištingos reputacijos sąvoką.

PIRMININKĖ. Klausia A. Stončaitis. Ruošiasi V. Targamadzė.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Gerbiama Dalia, aš manau, kad tai yra tikrai reikalingas projektas. Tik tiek, aišku, čia dabar tik pateikimas, paskui, matyt, per svarstymą reikia pažiūrėti, ar tikrai čia jau yra tas visas numatomas sąrašas. Žiūrėkime, ką mes turime. Mes turime visgi gimnazijų naikinimo vaju, tų, kurios vienais metais gali neatitikti klasės standartų ir eiti į naikinimą. Tai yra labai socialiai jautru, bet kartu turi būti iš tikrųjų sudėlioti stabdžiai, kad nebūtų galima taip jau lengvai įvykdyti savo asmeninės valios. Iš tikrųjų sveikintinas yra, tik pažiūrėkime, ar tikrai tai iki galo suveiks. Ačiū.

D. ASANAČIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Šiek tiek skiriasi tie atvejai, ką jūs paminėjote ir ką mes norime apibrėžti, tai yra dėl mokyklų tinklo tvarkymo. Tai yra vis dėlto platesnė reforma, jos siekis – vaikui suteikti geresnį, tinkamesnį ir kokybiškesnį išsilavinimą. Tai čia, manau, nesusiję šie atvejai. O tai, ką jūs sakote, kad galbūt reikėtų peržiūrėti išsamiau ir papildyti tas nepriekaištingos reputacijos sąvokas, tai mes ir planuojame daryti klausymus (iki pavasario sesijos turime porą mėnesių), išklausti visas puses ir priimti optimalų ir geriausią variantą.

PIRMININKĖ. Ir paskutinė klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Iš tiesų praeitą kadenciją buvo sustiprinta savivaldybių mokyklų vadovų priklausomybė nuo mero, o tai suvaržo jų veiklos galimybes ir galų gale mažina saugumo jausmą, todėl sveikintinas mūsų Švietimo ir mokslo komiteto iniciatyva parengtas šis projektas. Tikrai, mano supratimu, reikia dar labai gerai peržiūrėti, nes, pavyzdžiui, yra tokia formuluo- tė: „ar kitą informaciją slepia“ ir taip toliau, tai reikia daugiau apibrėžtumo, kad negalėtų būti merų savivalė. Tai vienas dalykas.

Antras. Manau, kad reikia per tuos klausymus išplėsti ratą ir pasižiūrėti, kokius dar įstatymų projektus reikia teikti, kad mokyklos galėtų laisviau veikti. Dabar yra per didelis suvaržymas. Ačiū už pristatymą. Klausimų neturiu.

D. ASANAČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, miela Vilija, už jūsų pastabas. Tai jas visas, manau, išnagrinėsime, analizuosime klausimų metu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi klausimai atsakyti. Motyvai už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų džiugu, kad labai operatyviai ir skubiai buvo sureaguota į šį kreipimąsi. Tikrai mes nenorėtume, kad mokyklų vadovai būtų keičiami, pasikeitus savivaldos daugumai. Tai čia ir iškelia tuos klausimus, kad mūsų mokyklų vadovai tampa vos ne politikų įkaitais. Manau, mums svarbiausia yra kompetencija. Kompetencija – kas vadovauja, kokie pasiekti rezultatai, ko siekia ši mokykla, ar ji ugdymo proceso metu labai tikslingai ir laiku dirba? Aš manau, tai yra mums svarbiausia. Mes šiandien, turėdami tokį trūkumą kompetentingų vadovų, negalėtume taip lengvai, be jokių priežasčių imti ir jį atleisti, net neįspėję. Dėl to numatyta įstatyme yra ir pataisa, kad reikia ir įspėti, ir dalyvauti pokalbyje dėl to, kad nepasitiki, sakysime, meras, nes dabar mero teikimu yra skiriamas vadovas. Tai yra labai svarbu. Manau, tikrai labai laiku, skubus šis įstatymas ir pavasario sesijoje kuo skubiau mes jį priimsime. Tai tikrai kviečiu visus palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręskime balsuodami dėl Švietimo įstatymo pakeitimo.

Balsavo 86: už – 86, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje.

E. Sabutis.

E. SABUTIS (LSDPF). Kaip ir minėjau klausdamas, labai norėčiau, kad Seimas kaip papildomą paskirtą Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti, kad pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomas – VVSK? Pritarta. Dėkoju.

11.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3428(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-19 klausimas – Seimo nutarimo dėl 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3428(2). Pristatymas. Prašau, P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Susidarė situacija dėl gerbiamos S. Lengvinienės frakcijos pakeitimo ir iš to atsiradusio komiteto pakeitimo, dabar yra nutarimas dėl pavaduotojų komitetuose. Aš galėčiau visus perskaityti, bet, manau, jūs dokumentą turite ir galbūt to pristatymo užtenka. Jeigu norėsite, galėsiu detalizuoti.

PIRMININKĖ. Niekas klausti neužsirašė. Dėl motyvų po pateikimo kalbėti taip pat niekas neužsirašė. Ar galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Pritarta. Svarstymas. Diskusijoje niekas kalbėti nenori. Motyvai po svarstymo. Nėra.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Šį pakeitimą sudaro penki straipsniai, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų priėmimo stadijoje taip pat niekas neužsirašė.

Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate projektui Nr. XIVP-3428, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 88: už – 88, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

11.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-88 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3437 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-20 klausimas – Seimo nutarimo dėl 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-88 pakeitimo projektas Nr. XIVP-3437. Prašau, gerbiamas Pauliau.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju. Nutarimo esmė, kad Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijoje gerbiama O. Leiputę keičia L. Jonauskas. Atitinkamai jo pavaduotoju tampa K. Vilkauskas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Po pateikimo klausti niekas neužsirašė. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Svarstymo stadijoje niekas diskutuoti nenori. Taip pat dėl motyvų pasisakyti nenori.

Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam straipsniui pritarti bendru sutarimu, kiekvienam iš dviejų straipsnių? Dėkui, pritarta. Priėmimo stadijoje niekas dėl motyvų kalbėti nenori.

Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate projektui Nr. XIVP-3437, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 95: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 4. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-3437) priimtas. (*Gongas*)

11.58 val.

Seimo narių pareiškimai

Taigi apsvaustėme visus šios dienos klausimus, tačiau dar liko keli standartiniai dalykai. Visų pirma Seimo narių pareiškimai. D. Kepenis užsirašęs kalbėti. (*Triukšmas salėje*) Kviečiu į tribūną. Toliau posėdžiui pirmininkaus pavaduotojas P. Saudargas.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Mielai kolegos, visas krikščioniškas pasaulis rytoj švęs šventas Kalėdas, Jėzaus Kristaus gimtadienį. Manau, mes, prisijungdami prie to kaip tikri krikščionys, suprantame, kad Kalėdos sutinkamos atvira širdimi, apšviesti, susitvarkius, su ramybe ir džiaugsmu. Tam žmonės naudoja atgailą. Atgaila yra toks procesas, kai prisimename, ką negero esame padarę, prisimename, ką apgavę. Dėl to išpažįstame savo klaidas, po to atsilyginame už tai, atsisakome, kaip sako žemaičiai, *atsirokuojame*. Žinoma, gailimės ir pažadame daugiau taip nedaryti.

Aš, kaip tikras krikščionis, taip pat pagalvojau, ar tikrai viską čia padariau, kad galėčiau ramiai dabar sutikti Kalėdas ir Naujuosius metus, ramia sąžine. Pagalvojęs tikrai manau, kad turiu ką prisipažinti ir paprašyti man atleisti.

Na, visų pirma, ne viską padariau, kad Lietuvoje pakaktų tiesos ir teisingumo, tikrai ne viską padariau, kad Lietuvoje išgalėtų tikroji sveikatos sistema ir kad pagaliau jinai būtų atskirta. Kaip sakė didysis mąstytojas Vydūnas, kur kas svarbiau sveikatą tausoti ir stiprinti, negu ligas gydyti. Jis ir pasakė, kad turi būti viena sistema gydymosi medicinos, o kita – sveikatos tausojimo ir stiprinimo. Apie tai svajojo Vydūnas, bet mes niekaip šito negalime padaryti. Aš tikiuosi, kad kitais metais mes sugrįšime prie Vydūno ir tą kartu tikrai padarysime.

Kalbėdamas apie tai, ką dar reikėtų prisipažinti arba dėl ko gailėtis, tikrai ne viską padariau, kad suprastume, kad investicijos į mūsų sveikatos sistemą yra keleriopai kartų efektyvesnės ir naudingesnės negu investicijos į gydomąją mediciną. Tikrai ne viską padariau, sprendžiant problemas, kad žmonės laukia eilėse patekti pas daktarus. Už tai kaltinama medicina. Ne medikai kalti, kad mes mėnesius laukėme. Mes patys turime prisipažinti, kad ne viską padarėme, kad būtume sveiki ir laimingi.

Manau, kitais metais svarbiausias darbas, kurį aš norėčiau padaryti ir prašyčiau jūsų ateiti į talką, kad atskirtume ir sukurtume šalia Ligonijų kasos sveikuolių kasą, kuri rūpintųsi, kad žmonės būtų apšviesti ir kad būtų už tai skatinami. Būtų skatinami, kad rūpinasi savo sveikata. Pažadu, ką galėsiu, kitais metais viską padarysiu.

O svarbiausia, Naujaisiais metais noriu palinkėti visiems tapti tikrais sveikuoliais. Kaip Vydūnas matė tikrą sveikuolį? Vydūnas manė, kad sveikuolis yra tas žmogus, kuris kiekvieną dieną savo kūną, sielą ir dvasią giliai tikėjimu, darbštumu ir kantrybe grūdina, sotina ir apvalo *vardan* darnos Dievuje, savyje, šeimoje, bendruomenėje, valstybėje, Visatoje, *vardan* meilės, tiesos ir gėrio. Linkiu būti tokiais sveikuoliais.

Ir svarbiausia, ką norėjau pasakyti. Noriu pakviesti tapti Lietuvos rekordo bendraautoriais. Vasario 10 dieną Palangoje renkasi visi sveikuoliai ir švenčia 30 metų nuo tos dienos, kai pirmą

syki jie pasiryžo pasauliui pateikti Gineso rekordą – tą dieną į Baltijos jūrą vasario mėnesį pasinėrė 1 tūkst. 680 dalyvių. Jūs visi vasario 10 dieną atvykę į Palangą galite tikrai apsirengti marškinėlius „Aš esu Lietuvos rekordo bendraautoris“, nes mes turime tą rekordą *sumušti*. Galime tai padaryti, nes mes tikrai esame tvirta, sveika, drąsi valstybė.

Būkite visi sveiki, laimingi! Sveikų ir laimingų Naujųjų metų! Sėkmės! (*Plojimai*)

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkojame gerbiamam kolegai D. Kepeniui už tikrai gražų pareiškimą, tikimės, kad tikrai visas nuodėmes išpažinote. Dabar kviečiu gerbiamą Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen pasakyti baigiamąją sesijos kalbą. Prašau.

12.03 val.

Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba Seimo VII (rudens) sesijos pabaigos proga

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, neabejoju, kad daugelis jūsų jau nekantraujate kuo greičiau grįžti į namus ir Kūčių išvakarėse pabūti su artimaisiais. Bet paprašysiu dar šiek tiek dėmesio, nes norėčiau apžvelgti besibaigiančią sesiją. O ji buvo tikrai neeilinė, kupina įvairių, kartais ir šiek tiek netikėtų iššūkių, ypač pastarosiomis dienomis. Dvi apkaltos per vieną savaitę – tikrai išskirtinis įvykis Seime, net ir vertinant visų Seimo kadencijų istoriją. Tiesa, apibendrinant šią sesiją kirba jausmas, kad ne visus mūsų sprendimus visuomenė įvertins kaip solidžius, sąžiningus ar politiškai brandžius.

Vis dėlto apžvelgdami pastarųjų mėnesių parlamento darbą galime konstatuoti, kad sesija buvo rezultatyvi. Mums pavyko priimti daug svarbių sprendimų, užtikrinančių Lietuvos žmonių gerovę ir saugumą. Tradiciškai svarbiausias Seimo rudens sesijos uždavinys – apsvastyti ir priimti valstybės biudžetą. Nepaisant nuomonių išsiskyrimo, su šiuo uždaviniu susidorojome net kiek anksčiau nei įprastai – pačioje gruodžio pradžioje. Kitų metų biudžete numatytas rekordinis lėšų augimas gynybai ir susitarimui dėl švietimo įgyvendinti. Nuosekliai didės įvairių visuomenės grupių gyventojų pajamos. Tai rodo Seimo pasiryžimą padėti žmonėms susidoroti su iššūkiais: infliacija ir kitomis Rusijos karo Ukrainoje pasekmėmis.

Ir politinėje darbotvarkėje, ir Lietuvos kasdienybėje dominuojant Rusijos agresijos temai, šioje sesijoje daug dėmesio skyrėme nacionalinio saugumo klausimams. Išskirčiau Seimo priimtus Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pakeitimus, kuriais tobulinama karių apmokėjimo sistema, gerinamos karių aprūpinimo sąlygos kvalifikacijos tobulinimo ir mokymosi metu, socialinių garantijų teikimo sąlygos. Taip pat Seimą pasiekė Karo prievolės įstatymo pakeitimai, kuriais siūloma tobulinti šaukimo į privalomąją karo tarnybą tvarką ir, įgyvendinant Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimą, keisti alternatyviosios karo tarnybos teisinį reguliavimą. Net neabejoju, kad pavasario sesijoje grįšime prie diskusijų šiais svarbiais klausimais.

Rudens sesijoje buvo tęsiamos ir kitos esminės valstybės pertvarkos. Nors ne visų suplanuotų reformų apimtis buvo įgyvendintos, reikšmingų sprendimų netrūko. Taupydama jūsų laiką paminėsiu tik kelis iš jų. Seimas pritarė naujos redakcijos Socialinių paslaugų įstatymo projektui ir lydimiesiems teisės aktams, kuriais didinamas socialinių paslaugų prieinamumas ir kokybė, ypač negalią turintiems žmonėms ir jų artimiesiems. Socialinėje srityje reikšmingas buvo ir šią savaitę priimtas Išmokų vaikams įstatymo pakeitimas, numatantis naują vaiko priežiūros kompensacinę išmoką. Šis įstatymas prisidės prie paslaugų šeimoms plėtros.

Priėmėme atnaujintą Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymą ir lydimuosius, pagal kuriuos nuo ateinančių metų pradžios keisis biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka, didės minimalios ir maksimalios koeficientų ribos, daugės skatinimo priemonių. Priimtomis pataisomis sutarta didinti mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, auklėtojų pareiginės algos koeficientus, didės ir mokyklų vadovų pareiginės algos.

Sveikatos priežiūros srityje svarbūs Sveikatos sistemos įstatymo pakeitimai, kuriais šeimos gydytojo komandos nariams, slaugytojams ir akušeriams suteikta teisė išrašyti siuntimus specia-

lizuotoms paslaugoms gauti, išduoti nedarbingumo pažymėjimus. Seimas pagaliau apsvarstė ir įteisino visavertę odontologų profesinę savivaldą, priimdamas Odontologų rūmų įstatymą.

Sugriežtinome administracinę atsakomybę už neteisėtą atliekų išmetimą į aplinką, baudas didindami daugiau kaip du kartus. Taip pat priimta Saugomų teritorijų įstatymo nauja redakcija. Lietuvoje atsiras naujo tipo saugomos teritorijos – privačios saugomos vietovės.

Igyvendindami antrąją valstybės tarnybos reformos etapą, pritarėme prokurorų, vidaus tarnybos pareigūnų, diplomatų pareiginių algų pertvarkai ir didinimui, socialinių garantijų, veiklos sąlygų gerinimui.

Reaguodamas į dalies visuomenės ir politikų abejones, Seimas nutarimu kreipėsi į Konstitucinį Teismą su paklausimu, ar Stambulo konvencijos nuostatos neprieštarautų Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Seimo nariai, komitetų, draugystės grupių atstovai ir šią sesiją labai aktyviai plėtojo parlamentinę diplomatiją. Už tai aš labai norėčiau padėkoti visų frakcijų nariams. Vienbalsiai priėmėme rezoliuciją, smerkiančią spalio 7 dienos teroristinę „Hamas“ ataką prieš Izraelį. Parlamente nuolat vyko susitikimai, diskusijos mums ir mūsų sąjungininkams bei partneriams svarbiausiais klausimais. Kad ir šią savaitę turėjome kasmetinį Lietuvos ir Vokietijos forumą, kuriame viešėjo rekordiškai didelė Vokietijos parlamentarų delegacija.

Simboliška ir tai, kad šiandieną patvirtinome ilgai rengtą šalies ateities viziją „Lietuva 2050“. Tokie strateginiai dokumentai rodo, kad galime ne tik spręsti aktualias šiandienos problemas, bet ir planuoti dešimtmečiams į priekį.

Gerbiami kolegos, baigiant šią iš tiesų audringą Seimo sesiją labai norėtusi palinkėti ramaus darbo pavasarį. Linkiu, kad artėjančių rinkimų metų fone visi išliktume išmintingi. Dėkoju kiekvienam už indėlį ir bendrą darbą stiprinant mūsų šalį ir užtikrinant jos klestėjimą. Visiems linkiu šviesių šventų Kalėdų ir sėkmingų bei taikių Naujųjų metų. Dėkoju už dėmesį. *(Plojimai)*

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiausiai Seimo Pirmininkei V. Čmilytei-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dabar į tribūną norėčiau pakviesti V. Gureckienę. Taip jau susiklostė, kad šiandien yra paskutinis Violetos posėdis su mumis, jos atsisveikinimas. Ji, manau, kiekvienam iš jūsų yra puikiausiai pažįstama ir tapusi gyvuoju mūsų parlamentarizmo simboliu. Taigi labai norėčiau pakviesti gerbiamą Violetą tarti porą žodžių Seimui. *(Plojimai)*

Seimo posėdžių sekretoriato vedėjos Violetos Gureckienės kalba

V. GURECKIENĖ. Šiandien stoviu prieš jus todėl, kad labai noriu padėkoti jums visiems. Šiandien paskutinis posėdis, kuriame dirbu. Pradėjau dirbti čia nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos – Kovo 11-osios, Sausio 13-osios įvykių, su trumpa pertrauka iki šios dienos. Prabėgo netrumpas laiko tarpas ir manau, kad laikas šiek tiek sustoti ir perduoti estafetę jaunesniems, jie turėtų padėti jums atlikti tėvynei svarbius darbus. Daugiau negu 30 metų prabėgo tarsi akimirka, bet toje akimirkoje sutelpa tiek daug reikšmingų įvykių, tiek daug reikšmingų dalykų įvyko mano gyvenime. Likimui esu labai dėkinga už tai, kad nors mažyte, labai mažyte dalele galėjau prisidėti prie teisėkūros proceso kūrimo Lietuvos Respublikos Seime. Noriu pasakyti, kad dirbdama čia sutikau be galo nuostabių žmonių, iš kurių mokiausi, kartu dirbau, kurie tapo mano mokytojais. Noriu padėkoti visiems Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarams, visų buvusių kadencijų Seimo nariams, buvusiems Seimo Pirmininkams, jų pavaduotojams, noriu padėkoti jums, šios kadencijos Seimo nariams, Seimo Pirmininko pavaduotojams ir Seimo Pirmininkei. Ja be galo žaviuosi, jos loginiu mąstymu, tolerancija, taktiškumu ir begaliniu žmogišku jautrumu.

Noriu jums palinkėti gražių, gerų, prasmingų darbų Lietuvos žmonėms ir šiltų, jaukių artėjančių švenčių. Taip pat noriu palinkėti taikos, nes šitame žodyje šiandien, manau, sutelpa didžiulė prasmė: taikos pasauliui, taikos mūsų šaliai, taikos parlamentui šitoje salėje ir taikos kiekvieno mūsų širdyje! Ačiū jums! Labai dėkinga už tuos visus be galo gražius metus. *(Plojimai)*

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Aš Seimo, visų buvusių Seimo pirmininkų ir savo vardu norėčiau Violetai įteikti simbolinę dovanėlę, tai yra varpelį su visų buvusių Seimo pirmininkų parašais, su

visais jais nuo pat nepriklausomybės atkūrimo Violetai teko ne tik dirbti, bet ir labai jiems padėti, būti neatsiejama mūsų parlamento darbo dalimi. Ačiū jums, Violeta. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Nuoširdžiausia padėka mielai, nuostabiai Violetai, nežinau, kaip mes be jūsų versimės, bet jūs visada būsite, liksite mūsų širdyse. Labai ačiū.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Įjunkite, jeigu galima.

Lietuvos Respublikos Seime likimo valia atsidūriau 1992 metų rudenį, praeitame tūkstantmetyje. Ir Violeta buvo visada, ir net tada, kai aš kaip žurnalistė ateidavau į Aukščiausiosios Tarybos posėdžius. Ji pavadino buvusių Seimo pirmininkus ir dabartinius savo mokytojais, tačiau visi suprantame, kad ji visada buvo visų Seimo pirmininkų ir jų pavaduotojų mokytoja, nes padėdavo orientuotis mūsų Seimo statuto brūzgynuose. Aš galvoju, gerbiame signatarus, bet kaip įvardinti žmogų, kuris atkuriant Lietuvos nepriklausomybę išbandymų valandomis ir visą laiką, visą laiką prilaikė šitą Seimą kaip kokį vaiką, kad jis nepargriūtų? Kaip keista, baigiasi tarsi epocha, o mes išlydime jauną, gražią moterį. Kodėl? Bet tokia yra jos valia. Violeta, sveikinu įžengus į naują epochą. Linkiu žydėjimo ir gerų darbų, ir svarbiausia – žmogiškos laimės. Ačiū tau veteranų vardu. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Mieli kolegos, taigi skelbiu šį posėdį ir sesiją baigtą. (*Gongas*) Kviečiu sugiedoti himną.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NEEILINĖS SESIJOS POSĖDŽIO NR. 342 STENOGRAMA

2024 m. vasario 12 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN

PIRMININKĖ. Labas rytas, gerbiami kolegos. Malonu matyti visus susirinkusius. Kviečiu užimti vietas. Pradedame neeilinę Seimo sesiją ir Seimo posėdį. (*Gongas*)

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

10.02 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, turėčiau jus informuoti apie tai, kad Prezidentas gražino Seimui pakartotinai svarstyti Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3331 ir Administracinių nusižengimų kodekso 290 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3332.

Per tą laiką, kai buvome išsiskyre, dalis mūsų kolegų minėjo gražias sukaktis. Norėčiau visų pirma pakviesti R. Morkūnaitę-Mikulėnienę, kuri sausio 2 dieną pasiekė labai gražų amžių. (*Plojimai*) Sausio 6 dieną – T. V. Raskevičius. (*Plojimai*) Sausio 29 dieną L. Jonaitis minėjo labai gražų jubiliejų. (*Plojimai*) Ir vos prieš 2 dienas R. Šalaševičiūtė minėjo jubiliejų. Sveikiname. (*Plojimai*)

Taip pat turėtume prieš pradėdami darbą pasitvirtinti balsų skaičiavimo grupę nuo vasario 12 dienos iki kovo 12 dienos: E. Jovaiša – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, V. Jukna – Darbo partijos frakcija, K. Mažeika – Demokratų frakcija, I. Pakarklytė – Laisvės frakcija, J. Sejonienė – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, M. Skamarakas – Socialdemokratų partijos frakcija, R. Tamašunienė – Mišri Seimo narių grupė ir J. Varkalys – Liberalų sąjūdžio frakcija. Ar galime šiai grupei pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

10.05 val.

Seimo 2024 m. vasario 12 d. (pirmadienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas

Vasario 12 dienos Seimo posėdžio darbotvarkės tvirtinimas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

10.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3459 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3459. Pranešėjas – J. Razma. Kviečiu į tribūną. (*Balsai salėje*) Atsiprašau. Registruojamės.

Užsiregistravo 118 Seimo narių.

Darbotvarkės 1-2 klausimas. Prašom, gerbiamas Jurgi.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, neeilinės sesijos iniciatoriai pateikė nedidelę darbų programą, tik dešimt projektų, todėl, kaip žinote, planuojami tik rytiniai posėdžiai.

Pagrindinis, aišku, projektas ir neeilinės sesijos sušaukimo pretekstas yra susijęs su Akcizų įstatymo pataisomis dėl suskystintų naftos dujų akcizo ir vadinamojo žemdirbių žaliojo kuro. Ir

taip pat yra kitas Akcizų įstatymo projektas, kurio skubiai priimti nėra tikslo, nes jis įsigalios tik 2025 m. liepos 1 d. Ir yra keletas kitų Vyriausybės projektų. Jūs tą sąrašą matote. Taip pat yra sudaroma galimybė generalinei prokurorei padaryti pranešimą dėl sutikimo Seimo narį patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Tai turbūt trumpai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keturi Seimo nariai. Pirmoji klausia A. Širinskienė, ruošiasi K. Mažeika.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Gera diena visiems. Gerbiamas Jurgi, iš tiesų, matyt, kiek aš peržiūrėjau seimų istoriją, tai šita sesija pagal savo darbotvarkes yra pati trumpiausia. Aš jau nekalbu apie tai, kad jina buvo sušaukta kaip sesija neva ūkininkų reikalavimams tenkinti. Tai dabar ūkininkų reikalavimų tenkinimas, Akcizų įstatymai sudaro galbūt dešimtadalį visos sesijos darbotvarkės. Dabar jūs pats stovite ir sakote, kad dėl projekto Nr. XIVP-3478 nėra reikalo turėti skubą. Lygiai taip pat, matyt, nėra reikalo turėti skubą ir dėl kitų projektų – dėl Bibliotekų įstatymo, dėl knygų dovanojimo fiziniams asmenims ir taip toliau. Ar šiuo atveju jūs nemanote, kad vis dėlto labai aplaidžiai pasiruošėte sesijai? Antra vertus, opozicijos tikrai buvo galima paprašyti projektų, mielai būtume pasiūlę.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pastebėsiu, kad ne tik opozicijos Seimo narių projektų nėra, bet ir valdančiųjų Seimo projektų beveik nėra. Ši sesija iš tikrųjų daugiau sušaukta Vyriausybės iniciatyva ir didžiąją dalį sudaro būtent Vyriausybės teikiami projektai, dėl kurių įrašymo į neeilinę sesiją, aš manau, iniciatoriai, kai pateiks tuos projektus, paaiškins. Aš čia nieko negaliu *įtakoti*, tiesiog tokia yra iniciatorių valia.

O kad anksčiau neeilinės sesijos būdavo kaip eilinės, tas tiesa. Bet galbūt, jeigu mes sakome – neeilinė sesija, ji ir gali būti kiek kitokia, negu kaip įprasta, kai turime eilinę sesiją su dviem posėdžiais ir daug projektų.

PIRMININKĖ. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi A. Skardžius.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiamas Jurgi, iš tikrųjų ir man lygiai tas pats klausimas kilo, nes nuo tų mitingų, kai čia buvo pilnas Vilnius privarytas tų traktorių, buvo keliama aiškūs reikalavimai ir girdėjome, kad ir Kaimo reikalų komitetas taip pat kreipėsi į Seimo Pirmininkę, kad sušauktų neeilinę sesiją dėl ūkininkų problemų, bet vis dėlto iš tų dešimties klausimų tik pusantro klausimo yra susiję su ūkininkų problemomis. Jūs vis tiek esate vicepirmininkas, valdančiųjų partijoje esate labai įtakingas, gal galite pasakyti, kada bus tų kitų problemų sprendimo projektai, nes vis dėlto tos problemos niekur nedingo, jos yra, bet apie jų sprendimus kol kas tikrai nieko nesigirdi. O čia turbūt padarytos esminės, ryškios klaidos, kurias tikrai reikia taisyti. Bet turbūt kalbėti apie kompensacijas lygiai taip pat reikėtų, nes per tą laiką žmonės sumokėjo tikrai didžiulius pinigus. Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Na, kol kas daugiau projektų dėl ūkininkų reikalavimų nėra. Aš nesiimu atsakyti, ar Seime mes ką nors galime išspręsti, pavyzdžiui, dėl daugiamečių pievų reikalavimo, iš Europos Komisijos ateinančio. Galbūt galime. Jūs esate aktyvūs Seimo nariai. Yra Kaimo reikalų komitetas. Kai bus inicijuoti kokie nors projektai svarstyti, manau, kad jau eilinėje sesijoje mes tą padarysime. O čia įrašytas Akcizų įstatymo projektas. Premierė susitikime su streiko... su tos akcijos organizatoriais pažadėjo ir sąžiningai vykdo tą pažadą. Man atrodo, būtent daugiau Seimo lygiu spręsti klausimų nebuvo pažadėta. Tai dėl to mes turime čia tą vieną Akcizų įstatymo projektą, tiesiogiai susijusį su ūkininkų reikalavimais, susijusį ne su pusantro, o dviem jų reikalavimais.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega Jurgi, na, išties kur kas svarbesni klausimai turbūt negu mandato, tai yra neliečiamybės, gerbiamam R. Žemaitaičiui panaikinimas. Matome Š. Stepukonį, su 30 mln. ar daugiau mūsų pensinių pinigų kažkur dingusį, žinome, kad Š. Stepukonis statė jūsų partijos pirmininkui mokyklą, sukišo ten fondo 11 mln., brangiai pardavė vėjo jėgaines „Lietuvos energijai“, gyrėsi čia, Seime, kad labai gerai uždirbo, vadinasi, „Lietuvos energija“ pradirbo? Dar daugiau, delegavo savo žmones „Lietuvos energijos“ vadovas statyti mokyklą jūsų partijos pirmininkui. Tai tokie klausimai jums yra nesvarbūs?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Jums, aš suprantu, tie klausimai labai svarbūs. Taip, politikuodamas atėjant rinkimams ne pirmą kartą jūs juos minite, bet, kaip žinote, dėl Š. Stepukonio nėra generalinės prokurorės kreipimosi į Seimą ir vargu ar jis kada nors gali būti, nes tokio Seimo nario neturime. Tai dėl to apgailestauju. Negalėjau niekaip įsivaizduoti jūsų prašymo patenkinimo.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų, gerbiamas Jurgi, norėčiau padėkoti Konservatorių frakcijai, kad mano vardu šią savaitę darote, nes tikrai prieš rinkimus konservatoriai visą laiką, mėnesiui ar dviem likus, kokius nors įtarimus kam nors pareiškia. Kaip jūs, Jurgi, paaiškinsite vieną dalyką? Darbotvarkės 1-4 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3478, akcizas dėl 41 euro. Jūsų premjerė I. Šimonytė ir jūsų valdančioji dauguma Lietuvos žmonės, piketuojant prie Seimo ūkininkams, buvo pažadėjusi, kad iki kovo mėnesio šis įstatymo projektas bus priimtas. Nei rytoj, nei ketvirtadienį nėra numatytas priėmimas. Galite paaiškinti, kas lėmė ir kokiomis nusikalstamomis veikomis jūs čia vadovaudamiesi šio įstatymo ketvirtadienį neįtraukėte į priėmimą?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, aš minėjau, kad to įstatymo įsigaliojimas yra siūlomas 2025 m. liepos 1 d. Tai kokia prasmė tada skubotai jį svarstyti, kai mes turime galimybę labai atidžiai jį apsvarstyti? Jo turinys gana jautrus ir aš tikrai siūlyčiau neskubėti. Štai šiandien visi gavome Verslo konfederacijos raštą, kad tikslinga numatyti dar vėlesnę jo įsigaliojimo datą – 2026 m. sausio 1 d. Tai mes skirkime tuos du Akcizų įstatymų pataisų projektus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamasis Jurgi, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Po pateikimo prieš norėtų kalbėti D. Kepenis. Prašau.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Na, iš tikrųjų mes visi girdėjome, kaip kaitaliojasi atsakymas į žemdirbių klausimą dėl tos naftos ir dujų. Akcizas maždaug 300 eurų galbūt čia, staiga gal 70 eurų, o dabar gal 40 eurų. Štai mes čia šnekame – būtinai turi generalinė prokurorė atnešti klausimą į Seimą, tada mes jį svarstysime. O kai iš lubų išsigandę kai kurie veikėjai sako bet kokius skaičius, kad tiktai nuramintų žemdirbius, – nieko baisaus. Tai aš ir klausi, tai kas padarė išvadas, kodėl dabar ne 300 eurų, ne 70 bus akcizas, bet 41 euras? Kas gali į tą klausimą atsakyti? Jeigu yra atsakymas, tada verta ir priimti, o dabar mes šiandien nežinome, kas skaičiavo ir kas nustatė. Tai gal tada pradėkime rimtai dirbti, o ne iš lubų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai po pateikimo išsakyti. Balsuokime po pateikimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 118: už – 85, prieš – 4, susilaikė 29.

Iš karto einame prie svarstymo ir, mieli kolegos, primenu, kad dėl pirmojo klausimo, dėl darbų programos, apsisprendžiame, dėl darbotvarkės projektų apsisprendžiame iš karto balsuodami, o toliau balsavimo intervalas bus nuo 12 val. iki 12 val. 50 min.

Svarstymas ir diskusijoje užsirašė kalbėti vienas Seimo narys – M. Puidokas. Kviečiu į tribūną.

M. PUIDOKAS (*MSNG*). Gerbiamieji, man kyla labai aiškus klausimas, kodėl šioje neeilinėje Seimo sesijoje yra svarstomi tik šie keli atrinkti klausimai? Ar tikrai parlamentaro R. Žemaitaičio klausimas yra daug svarbesnis nei tai, kad Valstybės kontrolė nustatė, jog energijos skirstymo operatorius (ESO) iš vartotojų surinko 160 mln. eurų daugiau, nei turėjo, tiksliau, neinvestavo į infrastruktūrą tiek, kiek žadėjo ir kiek iš vartotojų jam leido papildomai surinkti pinigų toms investicijoms. Kai buvo nustatytas šis pažeidimas, ESO pateikė prašymą Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai išdėstyti šios sumos grąžinimą vartotojams net per 15 metų terminą į ateitį. Ji tokį ESO prašymą patvirtino. Tai kas dabar yra, kad net 154 mln. mūsų visų pinigų žmonės pasieks tik 2030–2036 metų laikotarpiu? Nacionalinio stadiono statyba ir 30 mln. pavogtų mūsų visų žmonių pinigų – skandalinga istorija, o Viešųjų pirkimų tarnyba štai sako, kad nereikia net naujo konkurso ir susikompromitavusį „BaltCap“ tiesiog pakeičia įtakingojo A. Avulio valdomas „Hanner“, bet projekto kaina padidėja net 40 %. Ir visame tame kontekste valdančiųjų atstovai dar turi *naglumo* sakyti, kad reikia kelti mokesčius visiems gyventojams, reikia kelti PVM, nes reikia jums pinigų gynybai. Tai gal sugrąžinkite pradangintus beveik 200 mln. mūsų visų Lietuvos gyventojų, mokesčių mokėtojų pinigų ir tada pinigų gynybai netrūks. Dėl to siūlau ir esu įsitikinęs, kad reiktų dėl visų tų dalykų rimto, atsakingo tyrimo Seime. To reikalauja visuomenė, to

reikalauja visi žmonės, kurie šiandien gauna tik miglotus jūsų atsakymus ir pasakas bei konservatoriaus A. Kubiliaus patyčias, kad tegul žmonės siunta – pasius, pasius ir nustos, nekreipkite dėmesio, ką galvoja žmonės.

Aš kviečiu tiek opoziciją, tiek valdančiuosius priimti atsakingą sprendimą, kad visi šitie tyrimai turi būti pradėti Seime. Žmonės turi gauti atsakymus ir suprasti, kad ne pasakos apie tai, kad 30 mln. yra pralošta kazino ir Lietuvos bankas bei prižiūrinčios institucijos nieko nematė, kai jie mato, kai net keli šimtai eurų yra pervedami ne taip.

Mielieji, tai yra labai akivaizdžiai matomas organizuotas veikimas, nuo kurio nukenčia visa valstybė ir jos gyventojai. Jeigu Seimas, kaip kontroliuojanti institucija, nepadarys atsakingo, skaidraus, rimto tyrimo, kuriame dalyvaus ir opozicija, ir valdantieji, tai Seimas praras galutinai bet kokių gyventojų pasitikėjimą. Tokia valstybė ir toks Seimas negali toliau tęsti darbo. Dėkui.

PIRMININKĖ. Daugiau diskusijoje norinčių kalbėti nėra. Dėl motyvų po svarstymo niekas neužsirašė. Balsuokime po svarstymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 105: už – 75, prieš – 3, susilaikė 27. Po svarstymo pritarta.

Priėmimo stadija. Nutarimo projektą sudaro vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti jam bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai. M. Puidokas norėtų kalbėti prieš.

M. PUIDOKAS (MSNG). Tai akivaizdu, kad tokia mūsų darbotvarkė, kokia yra suformuota valdančiųjų, yra neišbaigta, neatspindi visuomenės lūkesčių ir neapima ką tik pateikto mano siūlymo dėl būtinų atlikti valstybėje tyrimų tiek dėl 160 mln. neteisėto panaudojimo ir nukėlimo 15 metų laikotarpiui, tiek dėl Nacionalinio stadiono statybos Vilniuje, kur dabartiniai valdantieji taip pat nepadarė nieko, kad viskas būtų atliekama skaidriai. Aš manau, kad šitie tyrimai privalo būti atlikti ir privalo būti šaukiamas papildomas posėdis, jeigu neina tai padaryti dabar jau teisiškai, kaip visi suprantame, šiuose sušauktos neeilinės sesijos keliuose posėdžiuose.

Be viso šito ir šie posėdžiai praranda prasmę, nes mes matome, kad juose svarstomas susidorojimas su parlamentaru R. Žemaitaičiu, bet nėra atliepiami mūsų šalies žmonių teisėti lūkesčiai žinoti, kas vyksta mūsų valstybėje ir kodėl šimtamilijoninės sumos yra panaudojamos neskaidriai ir ne ten, kur jos turėtų būti naudojamos, kodėl yra vagiami visų mūsų pinigai ir kodėl Nacionalinis stadionas, kuris statomas dešimtmečiais, virsta kažkokiu fantasmagoriniu, legendiniu objektu, kuris taip niekada ir nepastatomas, tiktai kainos nuolat kyla ir pinigai kažkur prapuola. Prašau – atsakykite ir spręskite šitas problemas.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Aš klausimo neužduosiu, nes čia yra dėl motyvų. Teisybės dėlei turėčiau pasakyti, kad susitikusios su žemdirbiais ir Seimo Pirmininkė, ir Ministrė Pirmininkė pažadėjo tuos įstatymus svarstyti kovo pradžioje. Dabar mes surengėme, Kaimo reikalų komitetas taip pat prašė surengti, neeilinę sesiją tam, kad būtų galima pradėti svarstyti anksčiau. Ir visiškai pritardamas tai pateiktai darbotvarkei džiaugiuosi už tai, kad yra įtraukti žemdirbiams rūpimi klausimai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Aš tai nepritariu pačiam tokiam principui, kada sukuriama, kaip sovietmečiu komunistai kalbėdavo, kliūtys, po to didvyriškai su jomis kovojama.

Gerbiamas Pranckietė, jūs turbūt prisimenate tuos sovietmečio laikus, taip buvo elgiamasi. Dabar elgiasi valdančioji dauguma – niekuo nepagrįstais motyvais, iš lempos ištraukę savo akciją... Po to, kai traktoriai užplūdo gatves, išsigando valdantieji ir puolė akciją atšaukti vėlgi be jokių motyvų. Kodėl dešimt kartų mažėja akcizas, kuo jis pagrįstas? Galbūt melagingais teiginiais, kad neva tai yra rusiškos, tai įveskime rusiškoms naftos dujoms akciją. Ar jos yra taršios? Tikrai ne. Pasižiūrėjus į taršos rodiklius, gamtinės dujos 1 kilovatvalandei energijos išgauti išmeta 200 gramų CO₂, o naftos dujos – tik 30 gramų daugiau, kai tuo tarpu deginant medieną, apie kurią mes čia daug šnekame, 390 gramų 1 kilovatvalandei energijos išgauti. Kodėl jūs melu mus maitinate ir buldozeriu prastumiate įstatymus, dėl kurių atšaukimo net reikia šaukti papildomą sesiją? Gerbiamoji Pirmininke ir valdantieji, atsakykite į tuos klausimus šios sesijos metu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už motyvus. Aš tiesiog trumpą remarką. Premjerė netrukus bus tribūnoje ir, matyt, pristatys visus argumentus.

Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Siūlau balsuoti dėl nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos patvirtinimo“. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 109: už – 76, prieš – 6, susilaikė 27. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-3459) priimtas. (*Gongas*)

10.27 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3477 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3477. Pranešėja – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Nors abu įstatymai yra išskirti į du atskirus klausimus, bet iš esmės jie yra susiję, nes reikia keisti ne tik tą Akcizų įstatymą, kuris šiuo metu galioja, bet ir tą, kuris įsigalios nuo 2025 m. sausio 1 d. Tikslai tiek, kad dėl antrojo įstatymo Vyriausybė nesiūlo skubos tvarkos, jį galima priimti pavasario sesijoje, bet pataisos yra susijusios ir panašios, todėl pristatydamas aš kalbėsiu apie abu projektus, o vėliau, jeigu kas nors turės konkrečių klausimų dėl atskirų, tikrai galėsiu atsakyti.

Pirmiausia noriu pabrėžti, kad neatsirado šie įstatymų projektai dėl to, kad kažkas kažko išsigando ar kažkas čia gražių traktorių Vilniuje parodė. Aš buvau susitikusi su kolegomis iš Žemės ūkio tarybos sausio 8 dieną. Buvo aptartos šios problemos, pirmiausia, kalbant apie ūkininkus, dėl žaliajo dyzelio naudojimo ir įstatyme pakeistos formuluotės, apribojančios galimybes naudoti žaliąjį dyzelį tokiose žemės ūkio veiklose kaip bitininkystė ar sodininkystė, ar kitose, kurioms yra nustatytos kvotos lengvatinio akcizo kuro, tačiau pagal įstatymo formuluotę nėra galimybių jo naudoti todėl, kad toje veikloje nėra naudojami traktoriai ir kombainai. Buvo sutarta, kad mes pasiūlysiame grąžinti iki sausio 1 dienos buvusią formuluotę. Šiuo įstatymo projektu tai ir yra daroma.

Kitas klausimas yra aktualiausias pramonininkams ir galbūt buitiniams vartotojams, mažiau žemės ūkiui, bet buvo aptartas tame pačiame susitikime ta pačia tema – dėl suskystintų naftos dujų, naudojamų kaip kuras, ne kaip transporto kuras, o kaip kuras šildymui ar kitais tikslais, apmokestinimo. Priėmus Akcizų įstatymo pataisas ir suliginus akcizo tarifą su akcizu, taikomu varikliniam kurui, akcizo šuolis buvo ištis labai ženklus. Todėl Vyriausybė siūlo nuo kovo 1 dienos akcizo tarifą suskystintoms naftos dujoms, naudojamoms ne kaip variklių kuras, o naudojamoms verslo arba buitinių vartotojų, nustatyti 41 euro už toną. Čia vienas kolega klausė, iš kur tas skaičius yra paimtas, tai aš galiu pasakyti, kad tas skaičius yra paimtas iš naftos produktų apmokestinimą reguliuojančios direktyvos, kuri numato tokį minimumą ne šiems tikslams, o kitiems verslo tikslams naudojamoms suskystintoms naftos dujoms ir angliavandeniliams, taip. Tačiau Vyriausybė (kaip ir diskutavo susitikusi su kolegomis iš suinteresuotų institucijų) tikrai nesiūlys nustatyti nulinio tarifo, ką galima daryti pagal direktyvą, nes tai neatitinka nei žaliajo kurso, nei CO₂ emisijų mažinimo tikslų. Dar daugiau, jeigu mes įvertinsime akcizo tarifus, kurie yra taikomi kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse (yra kelios valstybės, galbūt keturios, kurios taiko nulinį tarifą, yra kokios keturios valstybės, kurios taiko tokį aukštą tarifą, kaip šiuo metu taikomas Lietuvoje), visa didžioji dalis, didysis režis yra maždaug tarp 13 ir 60. Tame režyje išsidėsto visi kiti tarifai ir 41 euras yra gana logiška mediana, atsižvelgiant į kitų valstybių taikomus akcizo tarifus. Taip pat, jeigu mes įvertinsime kuro palyginamumą, tai yra šito kuro palyginimą su krosnių kuru arba gamtinėmis dujomis, kurie yra gana logiški substitutai, įvertinsime CO₂ emisijų skirtumą, įvertinsime vartojimą verslo reikmėms, įvertinsime poveikį kainai, tai matysime, kad toks akcizo

tarifas, kokį siūlo Vyriausybė, iš esmės užtikrina naftos dujų buvimą ten, kur naftos dujos ir yra. Jos yra mažiau taršios už raudoną dyzelį, bet taršesnės už gamtines dujas, todėl yra siūloma tokį sprendimą priimti Seimui.

Dabar čia buvo daug diskusijų dėl kompensacijų, nes nuo sausio mėnesio įsigaliojo gana aukštas akcizų tarifas naftos dujomis. Vyriausybė siūlo tą kompensaciją realizuoti per vėlesnį CO₂ dedamosios įsigaliojimą 2025 metais (tas yra numatyta antrajame projekte, taigi dalį metų taikyti akcizą suskystintoms naftos dujomis be CO₂ dedamosios), tą įdiegti ir pritaikyti vėliau, tokiu būdu per laikotarpį išlyginant apmokestinimą.

Dar gal trumpai paminėsiu dėl tų kitų problemų ir kitų pasiūlymų, kur neva čia kolega Kęstutis sakė, kad nieko nėra daroma ir niekas nėra padaryta. Tai yra netiesa. Yra patvirtintas aplinkos ministro įsakymas dėl vandens apsaugos juostų, taip pat dėl mums visiems žinomų pievų klausimo, daugiamečių pievų klausimo. Darbas vyksta labai intensyviai, jūs patys buvote susitikę su Europos Komisijos komisaru ir turėjote progą šitą klausimą aptarti. Žinote, kad visi ūkininkai yra informuoti, kad nurodymai dėl pievų atkūrimo yra sustabdyti, kol bus rastas sprendimas. Manau, kad mes tą sprendimą tikrai surasime. Seime yra Pieno įstatymas, kurį taip pat komitetas gali išsitraukti iš stalčiaus ir pradėti svarstyti bet kada, kada komitetui atrodys reikalinga. Tai manau, kad darbas dėl kitų reikalavimų vyksta ir jisai vyks toliau, ir mums pavyks didžiąją dalį iškeltų problemų išspręsti. Ačiū. Esu pasirengusi atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti gana daug Seimo narių. Pirmoji klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama premjere, jūs ir pristatydamą pristatėte kažkodėl Akcizų įstatymą kaip du atskirus įstatymus. Pirmiausia reikia pabrėžti, kad tai yra vienas įstatymas, Akcizų įstatymas Nr. XIVP-9569, ir jo išskaidymas į dvi dalis tikrai sukuria mums tokią regimybę, kad bandoma pagudrauti. Vis dėlto Vyriausybė *in corpore* teikia šį įstatymo projektą ir ministrai galėjo pasisakyti kiekvienas, kam tas įstatymas yra svarbus, dėl savo srities. Dabar ir ūkininkai, ir mes, parlamentariai, truputį (mažiausiai) jaučiamės *išdurti*, nes klausimas sprendžiamas epizodiškai. Vienas yra dėl akcizo naftos dujomis, kitas – žalias kuras. Tai jis yra vienodai svarbus ir ūkininkams, kurie taip pat yra ir perdirbėjai ir naudoja ir vieną, ir kitą...

PIRMININKĖ. Laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). ...šių dviejų. Kažkodėl jums gimė du įstatymų projektai. Tai aš noriu paklausti, kodėl čia taip yra, nes ir terminus galima nustatyti vienam įstatyme iš karto abu.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Taip yra todėl, kad jeigu nebus priimti abu įstatymai, tada nuo sausio 1 dienos vėl įsigalios tai, kas dabar yra priimta, tai yra 304 eurai už suskystintas naftos dujas. Todėl reikia keisti ir tai, kas galioja šiais metais, ir tai, kas įsigalios nuo sausio 1 dienos. Priešingu atveju tai, ką Seimas nuspręs dabar, automatiškai į ateinančius metus tiesiog nepersikels. Čia yra visiškai juridinės technikos klausimas.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi A. Skardžius.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Aš tik, Pirmininke, noriu paklausti, ar galima du klausimus, nes mes esame ir dėl kitų užsirašę, premjerę pristatė abu klausimus?

PIRMININKĖ. Du klausimus? Ne. Mes svarstysime paeiliui ir tada...

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ai, paskui paeiliui?

PIRMININKĖ. Taip.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Tai gerai. Aš tada... Gerbiama premjerė iš tikrųjų daug kritikos pasakė ir V. Pranckiečiui, kad Pieno įstatymas guli stalčiuje, neištraukė, ir galų gale kad S. Gentvilas atšaukė projektą. Tvarka. Premjere, aš tą patį dėl žaliojo dyzelino. Pamenate, dar ten kampe mes su jumis diskutavome ir aš praeitais metais balandžio mėnesį tą pačią, analogišką pataisą siūliau, kad reikia daryti. Kodėl tada jūs nepritarėte šiam pasiūlymui, o dabar jūs teikiate analogišką pasiūlymą?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš tikrai dabar neturiu galimybių patikrinti, kokius pasiūlymus jūs teikėte praėjusių metų balandžio mėnesį, ir negaliu to pakomentuoti. Tai jūs taip teigiate? Aš negaliu to patikrinti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi M. Danielė.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamoji premjere, vis dėlto norėtusi išgirsti, koks tikslas buvo įvesti 304 eurų be PVM akcizą naftos dujoms ir dabar jį sumažinti iki 41 euro? Kas pasikeitė? Ar jos tapo mažiau taršios? Juk, dar kartą pasikartosiu, CO₂ emisija buvo čia teigiama apgaulė, nes dujos, kurios ateina per „Independence“ laivą, yra gamtinės suskystintos dujos, jų 200 gramų išdujinama 1 kilovatvalandei energijos, čia yra tik 230. Kai deginami mūsų medienos *čipsai*, yra 390 – beveik du kartus didesnė tarša. Jas gamina „Mažeikių nafta“. Kodėl nebuvo įvedama tik rusiškoms importuojamoms, kodėl buvo akcizas visoms naftos dujoms įvestas?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Pirmiausia aš atkreipsiu dėmesį į tai, kad gamtinėms dujoms akcizas yra taikomas. Būtų labai nelogiška... Suskystintoms naftos dujoms, kurios yra vis tiek taršesnės, kiek jau jūs ten tais skaičiais bežongliruotumėte, vis tiek faktas, jūs pats tą sakote, kad jos yra taršesnės už gamtines dujas, nulinis akcizas negali būti nustatytas. Išties problema turbūt yra tokia, kad kai galiojusiame įstatyme buvo naikinama lengvata, tai yra nulinis akcizas, vietoje tarpinio sprendimo realiai įsigaliojo pagrindinis tarifas, kuris yra taikomas varikliniam kurui. Tai nėra iki galo logiška ir taip neturėjo atsitikti. Labai gaila, kad mes šitos problemos nepataisėme tada, kai dvejus su puse metų buvo svarstomas projektas Lietuvos Respublikos Seime, bet yra galimybė tą pataisyti dabar.

PIRMININKĖ. Klausia M. Danielė. Ruošiasi V. Fiodorovas.

M. DANIELĖ (*LF*). Gerbiama premjere, man atrodo, labiausiai šiandien trūksta žinutės, kad šis sumažinimas yra laikinas ir kad visas taršus kuras bus ir toliau vis labiau apmokestinamas, ir kad tai yra pagrindinis kursas, kurį esame apibrėžę su visa Europa. Ne Briuseliui reikia saugoti Lietuvos vandenį, ne Briuseliui reikia daugiamečių pievų, bet žmonėms atrodo, kad Briuseliui reikia, kad mes lentelėse norime gerai atrodyti. Tai ta komunikacija arba ta komunikacijos dalis valstybėse, paaiškinanti šią kryptį, šią kelią, kuris nenumaldomai eis... mes toliau juo eisime, tai vyks, apmokestinimas augs, kainos didės, ar ne? Šitos spragos, atrodo, šiandien neužpildome. Kaip matote toliau komunikacine prasme šitos žinutės skleidimą?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad tas Akcizo įstatymas, kuris buvo priimtas Seimo, numato CO₂ dedamąją, kuri įsigalios nuo 2025 metų ir kurios nuoseklus didėjimas yra numatytas iki pat 2030 metų. Iš tikrųjų tai, ką jūs sakote, įstatyme yra nustatyta ir dabar. Yra labai aiški politinė kryptis, kad kiekvienais metais, priklausomai nuo kuro taršumo, prisideda dedamoji, būtent CO₂ dedamoji, prie tų kuro rūšių, kurios yra apmokestinamos akcizu. Aš nematau čia jokios prieštaros. Tiesiog tiesiai šviesiai pasakysiu, kad tas sprendimas, kurį mes priėmėme praėjusių metų birželio mėnesį, mano supratimu, nebuvo proporcingiausias sprendimas – CO₂ dalis įsigalios 2025 metais ir toliau, žinoma, kad tą prisitaikymo našta arba kaštus naudoti taršų kurą didins. Ir čia ir yra būtent žaliojo kurso pagrindinė užduotis. Bet šuolis nuo nulinio tarifo iki 300 eurų už toną turbūt nėra pats racionaliausias, kokį galima buvo padaryti. Tiesiog yra siūlymas dabar koreguoti tą atspirties tašką, prie kurio vėliau prisidės CO₂ dedamoji.

PIRMININKĖ. Klausia V. Fiodorovas. Ruošiasi A. Širinskienė.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų, kai praėjusį pavasarį priiminėjome įstatymą, opozicija kalbėjo, kad yra nelogiškų dalykų. Bet turbūt normalu – valdančiųjų pozicija yra visą laiką sakyti, kad opozicija klysta. Bet kai vasarą asociacijos pateikė savo pasiūlymus, rudenį pats turėjau diskusiją su aplinkos ministru dėl šito įstatymo ir nelogiško akcizo dydžio, labai gaila, kad matydami vasarą, kai atėjo pirmieji signalai, rudenį to nesutvarkėme ir priėjome prie to, kad turėjome turėti tą mitingą.

Bet mano klausimas yra kitas. Dėl akcizų, aš suprantu, viskas atsisuka, aš pats asmeniškai tikrai palaikysiu tą mažėjimą, nes jis turi mažėti. Bet vadinamasis žaliasis dyzelinas. Kieno iniciatyva ir kokia logika taip buvo padaryta, kad tokia norma įstatyme atsirado?

Ir klausimas šiek tiek kitu kampu, nes atsakinėdavote dėl ministro. Jeigu tektų formuoti ateities Vyriausybę, šitas ministras dirbtų jūsų Vyriausybėje ateityje? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Kadangi nežinau, apie kurį ministrą konkrečiai kalbėjote, tai nekommentuosiu to klausimo. Ir šiaip nekommentuosiu.

Tiesą sakant, dėl žaliuojo dyzelino nėra didelė paslaptis, kad ne visada jis yra naudojamas ten, kur turi būti naudojamas, tai yra žemės ūkio gamyboje. Yra ir pažeidimų, kurie yra nustatomi, ir to tikrai nereikia slėpti. Bet vis dėlto turbūt logiškesnis būdas šitą klausimą spręsti yra numatyti adekvačias kuro normas, kurios yra reikalingos skirtingose žemės ūkio veiklose, negu reikalauti naudoti tą kurą tik konkrečioms žemės ūkio technikos rūšims, taip pasakysiu, nes tokio kuro naudojimas lengvosiose transporto priemonėse, kaip ten bebūtų, kelia man antakį. Aš priimu argumentus, kai pasakojama, kad reikia pas karves gal ir su koku pusdžipiu nuvažiuoti, na, matyt, yra tokių situacijų ir jos yra objektyvios, bet yra ir kitokių situacijų.

Bet, vis dėlto galvojant apie maisto grandines, apie jų trumpinimą, apie krovininį transportą, tikrai tas susiaurinimas nebuvo būtinas ir dabar, matyt, yra geras laikas tą pakoreguoti, kadangi tuoj prasidės žemės ūkio darbai ir bus galima tą įtampą tiesiog panaikinti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Mes iš jūsų atsakymų jau supratome, premjere, kad jūs nieko patikrinti negalite ir nieko nežinote. Suprantu, kad nepažįstate tų draugų, kaip paprastai tokiais atvejais, bet gal pakalbėkime apie ministrą S. Gentvilą, kurio minėjimo jūs čia taip stengiatės išvengti.

Iš tiesų ministras padarė klaidų, ir labai didelių, negana to, jis nesiklausė jokių perspėjimų, ir, negana to, mes jo nematome tribūnoje. Jūs dar kartą uždengiate visas ministrų klaidas ir visus nevykėlius bandote kažkaip apsaugoti, nukreipdama dėmesį į save. Tai gal vis dėlto siūlyčiau ministrui S. Gentvilui eiti, pristatyti ir atsakyti į klausimus tiek apie žaliąjį kursą, tiesiog nepaklašant Vyriausybės vadovės. Tai ar vis dėlto jūs, aš pakartojau kolegos klausimą, dar kartą rinktumėtės tokį ministrą, kurį dabar turite čia pati uždengti tribūnoje?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Miela kolege, aš nieko tribūnoje neuždengiu. Kadangi šitas sprendimas atsirado po mano susitikimo ir mano įsipareigojimų Žemės ūkio tarybai, tai manau, kad yra natūralu, logiška ir etiška, kad aš šitą projektą teikiu.

O dėl tų klaidų, žinote. Kiek žinau, jūs esate giliai tikintis žmogus. Jeigu jūs esate be klaidos, tai meskite akmenį, bet turbūt taip nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju, laikas klausti baigėsi. Motyvai po pateikimo. V. Pranckietis kalba už.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, ačiū už tokį projektą ir tokį greitą laiką, greitesnę reakciją, negu ji buvo žadėta per žemdirbių protesto akciją. Sprendžiama problema, kuri prieš dvejus metus buvo siūloma spręsti Kaimo reikalų komitete, kai tas projektas dar gulėjo Kaimo reikalų komitete ir mes sakėme, kad tie akcizai neatitinka realios situacijos, kad tokios kainos, akcizo dydis neskaitins niekaip sumažinti kuro naudojimo arba CO₂ išmetimo, kadangi jis tik pabrangs, bet sunaudoti, pavyzdžiui, grūdų 1 tonai išdžiovinti, ar jis bus brangesnis, ar jis bus pigesnis, sunaudoti reikės tiek pat, todėl niekaip šis procesas nesprendžia CO₂ emisijų mažinimo. Kai mes vadiname dabar sumažinimu nuo 304 iki 41, aš sakyčiau, tai yra ne sumažinimas – tai yra padidiniimas nuo 0 iki 41. Todėl manau, kad ateityje... Dabar reikia pritarti šiam įstatymui, o kai bus pateikti pasiūlymai, reikėtų labai aktyviai apsvarstyti, kuriems pasiūlymams reikėtų pritarti, kad tikrai tai realiai atspindėtų ir lūkesčius žmonių, ir, žinoma, tuos įsipareigojimus, kurie mums... pagal (nenoriu vadinti – žaliuojo kurso) žaliuojo įsipareigojimo arba žaliuojo susitarimo Europoje įstatymus. Skatinu balsuoti už pateikimo stadijoje, o po to aktyviai svarstyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų nesu visiškai prieš. Aišku, esu už tai, kad būtų sumažintas akcizo dydis, bet norėčiau tik premjerei pasakyti, kad siūlymų buvo, ir 13,94 spalio mėnesį yra pateiktas, pateikimą perėjęs, tai todėl neklaidinkime. Pasakyti, kad tik Vyriausybė gali pateikti... Turiu vieną neigiamą išvadą ir antrą išvadą turiu, nes Vyriausybės projektas *ale* geresnis. Ką padarysi, kad Vyriausybė yra protingesnė už opoziciją.

Dėl 41 euro. Nenoriu sutikti dėl 41 euro vien dėl to, kad ten yra būtent varikliams numatyta Europos Sąjungos direktyvoje. Jeigu pasižiūrėtume Europos Sąjungos direktyvą, iš tikrųjų Europos Sąjungoje yra daug lengvatų pritaikyta. Mes žinome, kai kurios šalys, kurios taiko nulinį akcizą, tai Latvija, Čekija, Vengrija, Lenkija – 13,14, Estija – 55, Vokietija – 27,55. Tai dėl ko mes turime taikyti 41? Mes paskaičiavome, kad gamtinėms dujoms akcizas dabar pas mus yra taikomas pagal megavatvalandes 0,54 verslui ir 1,08 yra buitiniams vartotojams. Paskaičiavome, kad tai būtų 13,94 euro būtent akcizas gamtinėms dujoms.

O kas yra taršesnės? Jeigu premjerė sako, kad suskystintos dujos yra taršesnės, tai labai atsi-prašau, gerbiama premjere, aš jums parodysiu formulę ir kaip paskaičiavome, kad šiandien yra taršesnės gamtinės dujos negu suskystintos dujos. Todėl iš tikrųjų šiandien reikėtų galbūt ir pa-laikyti, bet toliau reikia nagrinėti, spręsti klausimą dėl dydžio nustatymo, o dydis šiandien yra nustatytas ir premjerės pateiktas tikrai per didelis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai po pateikimo išsakyti. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.48 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3478 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – projektas Nr. XIVP-3478. Taip pat Akcizų įstatymo Nr. IX-569 kelių straipsnių pakeitimo projektas. Pranešėja – Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė.

V. Pranckietis norėtų dėl vedimo tvarkos. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ne dėl vedimo tvarkos, bet buvo paminėta mano pavardė klausimų triadoje ir norėčiau pasakyti, kad buvo skleidžiamas eilinį kartą melas apie Kaimo reikalų komi-tetą ir apie Pieno įstatymą. Pieno įstatymą ministerija yra pateikusi gegužės 17 dieną. Gegužės 23 dieną komitetas svarstė, birželio 21 dieną paprašė išvados. Gruodžio 18 dieną išvada buvo gauta komitete ir jau tada tiesiog laiko nebebuvo svarstyti. O šioje pavasario sesijoje bus svarstomas. Neskleiskite melo, kolega.

PIRMININKĖ. Prašau, gerbiama Ingrida.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Išties čia yra taip, kaip jau ponia Rita klau-sė, tai dar kartą pakartosiu, kad kadangi įstatymas numato... Iš esmės buvęs Akcizų įstatymo pakeitimo paketas buvo iš dviejų įstatymų, todėl ir šis paketas yra iš dviejų įstatymų, nes priešin-gu atveju tai, ką dabar priimtų Seimas dėl prieš tai pateikto įstatymo projekto, užsidengtų kita redakcija nuo sausio 1 dienos, dėl to tą redakciją reikia keisti ir ji yra keičiama. Esmė ten yra ta pati. Yra perkeliama tos nuostatos, kurios yra siūlomos nustatyti 2024 metams.

Taip pat kalbant apie CO₂ dedamąją, kuri įsigalioja nuo 2025 metų, yra siūloma, kad CO₂ de-damoji suskystintoms naftos dujoms įsigaliojūt pusmečiu vėliau – ne nuo sausio 1 dienos, kad iš dalies būtų išlygintas akcizo tarifo padidėjimas šių metų sausio ir vasario mėnesiais. Tokia yra šito projekto esmė. Atsakyčiau į klausimus, jeigu jų būtų.

PIRMININKĖ. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia R. Žemaitaitis. Ruo-šiasi A. Skardžius.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Trumpa replika V. Pranckiečiui, kur kritęs yra ant ausų, matyt, po (...). Aš cituoju, 10 val. 29 min. premjerė I. Šimonytė pareiškia: „Gerbiamas V. Pranckietis, Kaimo reikalų komitetas, galėtų išsitraukti Pieno įstatymą iš stalčiaus.“ Pasižiūrėkite tą valandą, nes tru-putį su ausimis jums labai prastai.

Gerbiama premjere, vis dėlto L. Nagienė pasakė jums. Mes jį įregistravome, mes buvome jū-sų Vyriausybės teikime, mes pateikėme tą projektą. Gal galite aiškiai įvardinti, kas lėmė, kad jūs nepritarėte mūsų projektui, mes buvome pasiūlę, kad net 50 eurų galėtų būti tas akcizas kaip kompromisas, jūs dabar pateikėte – 41. Kas lėmė, kad jūs būtent atmetėte mūsų du tuos projektus ir dvi neigiamas išvadas parašėte?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Mes parašėme ne neigiamą išvadą, o parašėme pasiūlymą svarstyti Vyriausybės projektą dėl dviejų priežasčių. Pirmą priežastį yra ta, kad jūsų teikiamame projekte nėra iš viso nuostatų, susijusių su žaliu dyzelinu, o tai yra daug aktualesnis klausimas, jeigu mes kalbėsime apie Lietuvos ūkininkus. Vienas dalykas.

Antras dalykas, kuris yra ne mažiau svarbus, tai, kad pagal seną Akcizų įstatymą, na, nėra iki galo aišku, kodėl verslo reikmėms naudojamas kuras buvo vertinamas kaip buitinėms reik-mėms naudojamas kuras, nes jūs turbūt nesakysite, kad paukštynai ar ten stiklo gamybos fabri-kai naudoja buitinėms reikmėms, kai jie naudoja gamyboje. Todėl Vyriausybės projekte tos pa-

skirtys yra labai aiškiai atskirtos, kad ten niekam nebūtų, sakykime, kokių nors interpretacijų galimybės ir kad nereikėtų vėl įrašius tą vieną buitinę reikmę paskui aiškintis, ar reikmė yra buitinė, ar vis dėlto verslo. Tai išvada, kurią mes patvirtinome kartu su šiais projektais, yra tokia, kad iš esmės siūlome gal net sujungti tuos įstatymų projektus ir priimti vieną bendrą įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi S. Tumėnas.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamoji premjere, gerai, kad jūs taisote savo klaidas, tai turbūt nebūdinga šiai Vyriausybei. Ačiū jums, kad išiklausėte į traktorių burzgimą tiek prie Seimo, tiek prie Vyriausybės. Tačiau chaosas tikrai buvo sukeltas didelis, padaryta žala patiems ūkininkams, perdirbėjams, kurie naudoja dujas, dyzeliną ir taip toliau. Tai vis dėlto ar prisiims atsakomybę jūsų ministrai už šį sukeltą chaosą ir padarytą žalą? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, pirmiausia, kai mes kalbame apie chaosą ir žalą, tai reikia labai atvirai kalbėti, kad šitos problemos buvo identifikuotos metų pradžioje. Nebuvo dar jokių traktorių Vilniuje. Dar kartą pakartosiu, kad sausio 8 dieną aš buvau susitikusi su Žemės ūkio taryba, taip pat su pramonininkais, kurie dirba maisto pramonėje, ir mes šituos klausimus aptarėme. Viena vertus, buvo interesas, kad šitas įstatymo pakeitimas prasidėtų iki žemės ūkio darbų, kad tas neaiškus būtų kuo greičiau panaikintas. Kalbant apie dujas, būdą, kaip amortizuoti tą, na, ženklų padidėjimą nuo sausio 1 dienos, Vyriausybė, mano supratimu, irgi pasiūlė – atidėti CO₂ dedamosios įsigaliojimą nuo liepos 1 dienos. Man atrodo, kad tai, kas yra pasiūlyta, ir iš derinimo, bent jau taip jaučiu, yra geras kompromisas, o geras kompromisas, nežinau, kodėl turėtų reikalauti, kad kas nors čia būtinai prisikaltų prie kryžiaus.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi L. Nagienė.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamoji premjere, aš pritarsiu ir džiaugiuosi, kad Lietuvos ūkininkai buvo išgirsti. Bet aš noriu kalbėti apie principą, ne apie akcizus. Dažnai mūsų ministrai čia, tribūnoje, pristatydami įstatymus ar pataisas sako, kad tai tiesiog techninis Europos Sąjungos dokumentų perkėlimas į nacionalinę teisę. Kai pasigilini, paaiškėja, kad taip nėra, kad ten būna tik rekomendacijos, o mums pristatoma kaip būtinumas. Ir po šito įvykio, po šitos akcijos mes girdėjome, kad žemės ūkio ministras viešėjo Briuselyje, ieškojo, kaip padėti spręsti šią problemą, ir girdėjome, mus pasiekė gandas, kad mūsų ministras buvo gerokai paauklėtas Europos komisarų, kurioje žemės ūkį, Lenkijos valstybės, beje, mūsų kaimyno, kad mūsų ministras nemylė mūsų žemdirbių, mūsų ūkininkų. Tai, gerbiama premjere...

PIRMININKĖ. Laikas!

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). ...ar negalėtų būti sąžiningiau pristatomi visi tie perkėlimai ar būtinumai Europos teisės į mūsų nacionalinę teisę? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Stasys. Žinote, čia toks politikų nacionalinis sportas – bandyti įrodinėti, kad būtent jie labiau myli vienus ar kitus žmones, ar visus žmones. Tai čia, matyt, man rungtyniauti būtų labai sudėtinga. Bet mano žinios apie susitikimą su komisarų yra šiek tiek kitos. Bala nematė.

Taip, aš pritariu, kad kartais dėmesio detalėms pritrūksta, bet vis dėlto aš grįšiu prie šito įstatymo, apie kurį dabar kalbame, prie Akcizų įstatymo. Na, negaliu šiuo atveju priimti tokios pastabos todėl, kad šis projektas Seime buvo svarstomas dvejus metus. Ir tikrai buvo galimybių ir skersai, ir išilgai, ir kiaurai, ir įžambiai, ir kaip tiktai norite visus dalykus apsvastyti, pamatyti. Taip atsitiko, kad tikrai nevisiškai korektiškas tas įstatymas buvo priimtas. Visos kitos nuostatos, mano supratimu, yra teisingos ir pagrįstos. Šiuo atveju nebuvo taip, mano vertinimu, nes yra ir kitų vertinimų. Todėl aš siūlyčiau tiesiog tuos dalykus patikslinti, ir tiek. Ir čia su meile neturi nieko bendro, tiesiog su objektyviu situacijos vertinimu mano atveju.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi V. Ažuolas.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama premjere, prašom pasakyti, ar jums neatrodo, kad dabar CO₂ dedamoji, kurią jūs irgi, sakote, nukeliate pusei metų, šiandien neatitinka realijų? Mes matome, nulinis tarifas, ta CO₂ dedamoji yra numatyta gamtinėms dujoms, anglims yra mažesnė negu suskystintoms dujoms. Ar tai yra normalu? Kas yra šiandien taršesnis ir kas daugiau pagamina energijos? Nes mes esame įskaičiavę į visas formules. Ir ar neatrodo, kad ne tiktai pusei metų, bet reikėtų iš viso tą trečią priedą dar peržiūrėti, jį pakeisti?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiama kolege, man atrodo, jeigu mes dabar pradėsime kvestionuoti apskritai CO₂ mažinimo politiką, tai paskui kas nors po kažkiek metų turės susimokėti baudų už tai, kad Lietuva neįvykdė savo tikslų pagal žaliajį kursą. Aš nesiginčiju su jumis ir jūsų labai tvirta nuomone dauguma klausimų, kad jums vienas ar kitas skaičius atrodo nepagrįstas, bet, man atrodo, jūs esate Seimo narė ir turite visas Statuto numatytas teises teikti siūlymus dėl to, kas, jūsų nuomone, turi būti keičiama. Vyriausybė teikia tuos siūlymus, kurie, mūsų nuomone, turi būti keičiami.

PIRMININKĖ. V. Ažuolo salėje nematau. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi T. Tomilinas.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, Seimo Pirmininke. Premjere, jūs čia sakėte, kad kažkas prieš tai sakė netiesą. Tai noriu pasakyti, kad ir jūs sakėte netiesą, ir ne vieną kartą, taip pat ir susitikime su ūkininkais. Jūs sakėte, kad mes pražiūrėjome, jūs pražiūrėjote, Seimo nariai pražiūrėjo, bet, pasižiūrėkime, šiandien Kaimo reikalų komitete svarstėme Seimo narių pasiūlymą, Demokratų frakcijos. L. Nagienė 41 euro projektą buvo užregistravusi dar praeitoje sesijoje. Aš kalbu ne apie sumą, bet, kalbant apie mažesnę tarifą, buvo užregistruota praeitoje sesijoje ir net nebuvo svarstyta. Mes jau tada signalizavome, kad bus ta problema, prie kurios mes šiandien ir esame šitos neeilinės sesijos metu. Tai vis dėlto reikėtų kalbėti, priimti tą atsakomybę. Suprantu, kad jūs bandote tai daryti, bet 41 euras...

PIRMININKĖ. Laikas.

K. MAŽEIKA (DFVL). ...jūs sakėte, mediana – tai yra iš lubų ir tai yra niekaip nepagrįstas skaičius. Ir mes šiandien komitete, galite pažiūrėti komiteto posėdį, yra įrodyta, apskaičiuota, koks turėtų būti. Ir tai nėra konkurencingas skaičius, kalbant apie ekonomiką ir apie viską.

PIRMININKĖ. Laikas.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš pradėsiu nuo antro galo. Tai tikrai nesutinku su jūsų teigimu, kad tai yra nekonkurencingas skaičius, nes nežinau, su kuo jūs norite konkuruoti. Žiūrėkite, nei Latvijoje, nei Estijoje... O su Estija nenorite konkuruoti? Estijoje yra didesnis tarifas negu 41, ir pati jūsų kolegė tą patį paskaitė. Mokesčiai už tokias energetikos rūšis yra mokami ne taip, kaip tada, kada jūs pilatės degalinėje ir galime sakyti, kad ten yra galbūt mažesnė kaina, todėl žmonės pilsis – mokesčiai yra mokami pagal vartojimą.

Tai dabar reikia pasižiūrėti pagal poveikį, sakykime, kainai ir poveikį kitiems parametrams. Tiesą sakant, nėra kažkokios didžiulės dalies kainoje. Siūlomas akcizo tarifas būtų 4 % naftos dujų kainos, o, tarkime, šildymui skirtu raudono dyzelino akcizas sudaro 6 % kainos. Ir logiška – vienas yra taršesnis už kitą, todėl tas skatinimas naudoti mažiau taršias dujas yra toksai. Dujose yra nuo vieno iki dviejų, kadangi tai yra mažiau tarši kuro rūšis.

Dabar kalbant apie tai, kas ką siūlė. Aš nesiginčiju, kad jūs įregistravote įstatymo projektą, bet tai jau buvo po to, kai pagrindinis įstatymas buvo priimtas. Vienas dalykas.

Kitas dalykas. Jeigu jūs man priminsite akcizo tarifą, kai jūs siūlėte... Akcizo įstatymą, kai jūs siūlėte spręsti tą problemą, žemdirbių keliamą kaip pagrindinę, o tai vis dėlto yra žaliojo dyzelino klausimas, tikrai ne suskystintų dujų, nes suskystintos dujos (su visa pagarba) pirmiausia yra aktualios pramonei. Ne taip labai yra aktualios mūsų... (*Balsai salėje*) Ir gyventojams, taip, nesiginčiju, pramonei ir gyventojams. Bet jeigu jau mes kalbame apie žemės ūkį, tuomet aktualesnis klausimas vis dėlto yra žaliojo dyzelino. To pasiūlymo iš jūsų nebuvo. Tai dabar mes siūlome abu. Manau, kad tuos projektus galima sujungti. Dėl tarifo Seimas apsispręs.

PIRMININKĖ. Laikas klausti baigėsi. Dėkoju. Motyvai. T. Tomilinas kalba už.

T. TOMILINAS (DFVL). Laikykite, kad čia klausimas, nes pasakėte, kad reikia ruošti paklausti. Žinote, blogiausia žaliąją politiką yra ta, kuri diskredituoja patį žaliajį kursą, ta, kuri daro klaidas, ta, kuri verčia mokėti už žaliajį pokytį skurdžiausiai gyvenančius visuomenės sluoksnius, ir tai yra tikrai... Europa šiuo metu svarsto socialinę klimato politikos darbotvarkę, o mes darome tokias šiurkščias žalosios politikos klaidas, kurias opozicija parodė beveik prieš pusę metų. Jūs galėjote išvengti to žmonių pasipiktinimo ir staigiai ištaisyti savo klaidą.

Aš dabar tokį retorinį klausimą užduosiu. Vis dėlto norisi apie tą santykį paklausti, ne apie turinį, kiek – 40, 30, su kuo mes čia konkuruojame? Na, blogai, kai mūsų žmonės važiuoja maisto,

balionų pirkti į Lenkiją. Taip neturi būti. Bet man kartais atrodo, kad jūs tyčia ignoruojate opozicijos pasiūlymus, nes lygiai taip pat aš jaučiuosi dėl mokesčių tos pačios reformos. Turėdami tokią trapią kelių balsų daugumą, jūs sistemiškai vengiate bendravimo, derėjimosi su opozicija, iš esmės laikote ją nereikšminga. Ar tai yra asmeniškumai, ar kokie nors praeities išisėdimai? Aš nesuprantu, kodėl taip elgiamasi. O dėl to nukenčia Lietuvos žmonės. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Na, iš tikrųjų reikia pasveikinti mūsų žemdirbius už tai, kad jie tvirti, nuoseklūs ir žino būdus, kaip spręsti savo problemas. Atrodo, kad jos bus išspręstos. Noriu pasveikinti mūsų gyventojus su tuo, kad jiems nereikės badauti, nes yra šaunių, tvirtų žemdirbių, turinčių ne tik gražius traktorius, bet ir valios. Jie yra tikri piliečiai. Atvažiavo iš kaimo, paliko savo šeimas, artimuosius ir išsprendė klausimą.

Bet nebūtų tokių dalykų, jei mes turėtume normalią Vyriausybę ir toje Vyriausybėje nebūtų tokių padrikų jaunuolių, kurie, ko gero, prisivalgę saldinių ar prigėrę redbulio tampa hiperaktyvūs ir vykdo be jokio, taip sakant, pagalvojimo Briuselio nurodymus. Po to Briuselis jiems sako: jaunuoliai, jūs čia *biškį* persistengėte. Nei nekilnojamojo turto mokesčio nereikia skubėti kelti, nei tuo labiau čia nereikia skubėti. Jūs vietoje pasitarkite, jūs galite spręsti klausimus vietoje. Kokio velnio jūs čia skubate? Aš suprantu, komjaunimo laikais reikėjo greitai raportuoti: mes tą padarėme, mes aną padarėme. Užtenka taip dirbti, mieli Vyriausybės komandos jaunieji nariai. Nurimkite, įsiklausykite į žmones. Yra toks kompleksinis darbas, holistinis, visuminis. Reikia matyti visumą, dirbti sistemiškai ir visi klausimai bus išspręsti. Dabar gi jūs dirbate padrikai. Tai vadina ma reduktionistiniu būdu – skaldyk ir valdyk. Suskaldei visus, supykdei, tada jie visi po vieną eina pas ministrą ir sprendžia savo klausimus. Gana tokio padriko darbo. Imkite dirbti žmoniškai, vyriškai ir tautiškai. Padėkite savo žmonėms. Užtenka blaškytis po Briuselį ir nešti čia skiedalus. Sėkmės!

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Motyvai išsakyti. Dėl vedimo tvarkos – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Aš truputį dėl argumentų. Vis tiek čia dažnai buvo ir mano pavardė paminėta. Aš noriu išsakyti keletą nepaminėtų dalykų taikos valiai. Šiuo metu yra paskelbta parama dujų balionams pakeisti. Kiekvienas, kuris turi dujų balioną maistui gaminti, gali gauti 740 eurų. Šiuo metu yra paskelbta parama grūdų džiovinimo įrangai pakeisti į biodujas, tam yra skirti 2 mln. Netrukus bus paskelbta parama žemės ūkio technikai pakeisti iš iškastinio kuro į biodujas arba metaną, arba dar kitas ne iškastinio kuro priemones. Apie tuos dalykus reikia šnekėti, nes mes turime sėkmės istorijų. Išsisas Joniškis, Kelmė, kurie neturi gamtinių dujų tinklo, nebenturi dujų balionų, nes merai sėdo su daugiabučiais namais ir pakeitė – nėra problemos ten, kur merai yra aktyvūs.

Antras dalykas. Vyriausybė buvo nuosekli. Gerbiamas Dainiaus, girdžiu, kad padrikos iniciatyvos įstatymas buvo dvejus metus Seime, jis nebuvo pakeistas. Tai dabar, jeigu kažkas *mea culpa* turi sakyti, tai visi – visi, įskaitant verslo asociacijas, įskaitant Seimo komitetus, kurie nepamatė. Bet labiausiai mane šitoje istorijoje neramina tai, kad paima rusiškas importuotojas „Jozita“, ji yra antras didžiausias rusiškų naftos dujų importuotojas, importavęs 2023 metais 10 mln. kilogramų rusiškų naftos dujų, provokuoja pyktį ir niekas va nepaklausia: o ar viskas gerai su tuo, kuris čia kritikuoja? Gal ne viskas gerai, gal yra irgi rusiškų produktų, kurie yra energetiniai produktai? Importuotojai pradeda kritikuoti politiką. Tai aš šitų akcentų pasiilgstu, kad yra parama, kad yra alternatyvos, kad tie, kurie kritikuoja, turėtų būti pirma kritikuojami patys.

PIRMININKĖ. Daug replikų. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas ministre, pirmoji replika. Rusų suskystintoms dujoms sankcijos buvo įvestos tik praėjusių metų gruodžio 22 dieną, jų nebuvo.

Antra replika. Jūs kalbate apie balionų pakeitimą. Ar jūs žinote, kad 30 rajonų ir miestų centrų neturi priėjimo prie gamtinių dujų, yra rezervuarai? Kaip jūs įsivaizduojate pakeisti elektrinę *plytelę* ir pakeisti kiekvieną elektros įvadą, kai galia visiškai neatitinka? Leiskite paklausti: kas kompensuos tiems gyventojams už galios pakeitimą, nes 15 kiekvienoje laiptinėje būtų yra penkiaaukščiuose Mažeikiuose, gal Marijampolėje, Skuode, Joniškyje, Ignalinoje, Švenčionyse, Zarasuose, Šalčininkuose, Kėdainiuose. Marijampolės miestas, rajonas...

PIRMININKĖ. Siūlau trumpinti repliką, nes yra replikos, ne pasisakymai.

L. NAGIENĖ (DFVL). Apie ką mes kalbame? Tokia replika yra, jis galėjo, aš taip pat galiu pasakyti tokias viešai kalbant. Ačiū.

PIRMININKĖ. Galite, taip. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas Simonai Gentvilai, tai iš tikrųjų L. Nagienė tau labai taikliai pasakė. Tiesiog išėik vyriškai ir atsiprašyk, kad padarėte klaidą ir pakišote premjerę I. Šimonytę. Na, ar yra žiauriai sunku jums šį dalyką padaryti? Taigi negautumėte kritikos ir opozicija būtų atlaidesnė. Taigi jūs pats asmeniškai ir jūsų patarėjai, biurai pakišo I. Šimonytę. Puikiai jūs tą žinote. Simonai, su tavimi kiek kartų buvo kalbėta, su premjere, net čia, salėje, premjerė melavo mums, kad nebuvo jokio pasiūlymo. Du kartus raštu, du kartus kalba, du kartus su jūsų politiniais biurais buvo kalbėta, jūs šitaip čia meluojate. Na kam jūs tyčiojatės iš tos opozicijos? Žmogiškai ateikite, pasakykite: vyrai, na, padarėme klaidą, atsiprašome. Ir kažką čia mutinate, mutinate, mutinate, mutinate. Na kam jūs tą vandenį mutinate?

PIRMININKĖ. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, Seimo Pirmininke. Tai aš lygiai taip pat kolegai Simonui norėčiau tikrai, kad jis prasikrapštytų akis nuo tos miglos ir atvažiuotų galų gale į Kalvariją arba Lazdijus ir pažiūrėtų, kaip, kokiais kiekiais iš Lenkijos tie dujų balionai važiuoja šiandien į Lietuvą. Jie pildomi ten, čia ne apie balionų pakeitimą iš principo, kuris jau 20 metų vyksta ir galutinai neįvyksta, bet kalbama apie dujas, kurių kaina yra už sienos, už kelių kilometrų, keliais kartais pigesnė. Tai turbūt kalbėti reikia apie tai. O apie metano ar biometano, ar kitų pakeitimą traktoriuose, tai čia turbūt iš viso ir mintis iš kosmoso, kai šiandien turbūt jūsų ta mintis ar kažkoks skatinimas išvis neturi praktinės perspektyvos. Tai turbūt reikėtų, na, grįžti į realybę.

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Aišku, balionų pakeitimas tai yra gerai, saugiau, bet kam reikia šioje situacijoje pūsti balionus, gal tiesiog pataisome įstatymą ir tiek, ir nebepučiame balionų?

PIRMININKĖ. Replikos išsakytos, balsuosime po 12 valandos.

11.09 val.

Generalinės prokurorės Nidos Grunskienės pranešimas (dėl Seimo nario Remigijaus Žemaitaičio)

Dabar norėčiau pakviesti pradėti 1-5 klausimą ir pakviesti į tribūną generalinę prokurorę N. Grunskienę, kuri perskaitys savo pranešimą. Prašau.

N. GRUNSKIENĖ. Laba diena, gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiama Seimo nariai. Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūroje organizuojamas ir kontroliuojamas ikiteisminis tyrimas, pradėtas 2023 m. gegužės 8 d. pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 170 straipsnio „Kurstymas prieš bet kokios tautos, rasės, etninę, religinę ar kitokią žmonių grupę“ 2 dalyje numatytos nusikalstamos veikos požymius. Ikiteisminį tyrimą atlieka Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Vilniaus miesto 3-iasis policijos komisariatas. Šiame ikiteisminiame tyrime surinkti duomenys, pateikti kreipimosi į Lietuvos Respublikos Seimą tekste, leidžia pagrįstai manyti, kad Lietuvos Respublikos Seimo narys R. Žemaitaitis 2023 m. gegužės 8 d., birželio 13 d., birželio 14 d. ir birželio 15 d. socialinio tinklo „Facebook“ asmeninėje paskyroje paskelbdamas tekstus, kuriuose galimai viešai tyčiojosi, niekino ir skatino neapykantą žydų tautybės žmonių grupei, galimai padarė Baudžiamojo kodekso 170 straipsnio 2 dalyje numatytą tęstinį nusikaltimą. Duomenų visetas, kurio pagrindu manoma, kad Lietuvos Respublikos Seimo narys R. Žemaitaitis galimai padarė nurodytą nusikalstamą veiką, yra užfiksuotas liudytojų apklausų protokoluose, R. Žemaitaičio socialinio tinklo „Facebook“ asmeninėje paskyroje paskelbtų tekstų apžiūrų protokoluose, Lietuvos teismo ekspertizės centro dokumentų lingvistinio tyrimo bei Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro specialistų išvadose ir kituose šio ikiteisminio tyrimo dokumentuose.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalyje, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnio 3 dalyje ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse įtvirtinta, kad as-

meniui, kuris baudžiamojon atsakomybėn gali būti patrauktas tik kompetentingos institucijos leidimu, baudžiamasis procesas pradedamas, tačiau jam negali būti surašytas pranešimas apie įtariamą, jis negali būti apklausiamas kaip įtariamasis ar pripažįstamas įtariamuoju, negali būti suimtas ar kitaip suvaržoma jo laisvė. Kitos procesinės prievartos priemonės šiam asmeniui taikomos tiek, kiek tai nedraudžiama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ar tarptautinės teisės normas.

Siekdamas nustatyti reikšmingas tyrimui aplinkybes, Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros 1-ojo skyriaus prokuroras 2023 m. rugsėjo 8 d. priėmė nutarimą apklausti Lietuvos Respublikos Seimo narį R. Žemaitaitį Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 82 straipsnio 1 punkte ir 82 straipsnio 3 dalyje numatytais pagrindais kaip liudytoją, kuris gali duoti parodymus apie savo paties galimai padarytą nusikalstamą veiką. Lietuvos Respublikos Seimo nariui R. Žemaitaičiui sutikus, 2023 m. rugsėjo 26 d. jis buvo apklaustas kaip liudytojas, kuris gali duoti parodymus apie savo paties galimai padarytą nusikalstamą veiką. Šios apklausos metu R. Žemaitaitis pripažino faktą, jog asmeninėje „Facebook“ paskyroje paskelbė tekstus, dėl kurių atliekamas ikiteisminis tyrimas, ir nurodė, kad tokiu būdu viešai išsakė savo nuomonę, ir nesutiko, kad šie jo vieši pareiškimai vertintini kaip neapykantos kalba.

Taigi šioje ikiteisminio tyrimo stadijoje visi galimi ir nedraudžiami atlikti proceso veiksmai su Lietuvos Respublikos Seimo nariu R. Žemaitaičiu yra atlikti. Įvertinus jau minėtas Konstitucijos, Seimo statuto, Baudžiamojo proceso kodekso nuostatas, Seimo narys be Seimo sutikimo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn, suimamas, negali būti kitaip suvaržoma jo laisvė, todėl, siekiant tęsti šį ikiteisminį tyrimą bei priimti pagrįstą procesinį sprendimą dėl tyrimo baigties, yra būtinas kompetentingos institucijos leidimas patraukti Lietuvos Respublikos Seimo narį R. Žemaitaitį baudžiamojon atsakomybėn.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnio 3 dalimi, Baudžiamojo proceso kodekso 3² straipsniu, prašau Lietuvos Respublikos Seimą leisti patraukti baudžiamojon atsakomybėn Lietuvos Respublikos Seimo narį R. Žemaitaitį, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju generalinei prokurorei už pranešimą. Gerbiami kolegos, vadovaujuosi Statuto 23 straipsnio 1 punktu: „Išklausius generalinio prokuroro pranešimą dėl Seimo nario patraukimo baudžiamojon atsakomybėn, suėmimo ar kitokio jo laisvės suvaržymo, Seimo posėdyje daroma ne trumpesnė negu vienos valandos, bet ne ilgesnė negu dviejų valandų pertrauka. Po pertraukos Seimas sprendžia, ar sudaryti tyrimo komisiją dėl sutikimo Seimo narį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę.“ Taigi darome dabar pertrauką iki 12 val. 20 min. Kolegos, balsavimo intervalas prasidės tada nuo 12 val. 20 min. Dėkui.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį. Visi, matau, grįžo po pertraukos. Kadangi, kaip ir sakiau, prasideda balsavimo intervalas, kviečiu apsispręsti balsuojant dėl tų klausimų, kurie buvo pristatyti, pateikti ir kuriuos jau aptarėme pirmoje posėdžio dalyje.

12.20 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3477 (pateikimo tęsinys)

Pirmiausia apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-3 klausimo – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3477. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 114: už – 113, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Vyriausybė prašo skubos tvarkos. Ar galime bendru sutarimu pritarti skubai? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

K. Mažeika – replika po balsavimo.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, Seimo Pirmininke. Vis dėlto aš dėl komiteto norėjau. Suprantu, kad dėl...

PIRMININKĖ. Dar nespėjau apie komitetus.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Aš suprantu, matau protokole, kad yra BF komitetas, bet jeigu vis dėlto yra ir žemdirbių problemos vienas iš sprendimo klausimų, tai tikrai labai logiška būtų, kad ir Kaimo reikalų komitetas būtų, nes ten ta diskusija, galbūt didžiausia, ir virė. Aš suprantu, pagal Statutą, ar ne, jeigu skubos tvarka, tai negalima, bet tada apsispręsti dėl to pagrindinio kažkaip.

PIRMININKĖ. I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Na, vis dėlto tai yra mokesčių klausimas ir jisai privalo būti svarstomas BFK pagal Statutą. O papildomo komiteto aš vis dėlto siūlyčiau neskirti, nes mes turime labai mažai laiko. Visi Seimo nariai moka pasiūlymus registruoti. Dėl visų salėje balsuosime. Neturi čia niekas jokių iliuzijų. Tiesiog neiekvokime laiko. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti, kad Biudžeto ir finansų komitetas būtų vienintelis ir pagrindinis? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio... Ir data – vasario 14 diena, be abejo.

12.23 val.

Akcijų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3478 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Akcijų įstatymo pakeitimas, projektas Nr. XIVP-3478. Balsuojame.

Balsavo 120: už – 116, prieš nebuvo, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

12.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projektas Nr. XIVP-3474(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Taigi dabar grįžtame prie mūsų darbotvarkės. Darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projektas Nr. XIVP-3474. Pranešėjas – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš šiek tiek iš karto nustebau pamatęs norinčių klausti sąrašą, nes atlieku tik visiškai formalią misiją. Seimo statutas reikalauja sudaryti komisiją po generalinės prokurorės pranešimo, tai aš tiesiog tą ir darau. Nesu pasirengęs ir negaliu kalbėti apie generalinės prokurorės pranešimo turinį, apie kokius nors atliktus ar neatliktus procesinius veiksmus – tiesiog formaliai teikiu Seimo nutarimo projektą dėl komisijos sudarymo.

Seniūnų sueigoje buvome sutarę, kad ji bus sudaryta iš 11 narių, bet kai kurios frakcijos apsisprendė nedeleguoti atstovų į šią komisiją, tai komisija dabar būtų sudaroma iš 8 Seimo narių. Kaip visada tokiais atvejais, 3 straipsnyje mes kol kas negalime įrašyti, kas būtų komisijos pirmininkas nei iki kada komisijai reikėtų atlikti tą tyrimą, tai padarysime vėliau, po to, kai komisija susirinks, kai mes priėmimo stadijoje pritarsime pirmiems dviem straipsniams. Tai tiek trumpai apie nutarimo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Jurgi. Tačiau visgi Seimo nariai nori jūsų paklausti. Pirma-
sis klausia A. Gedvilas. Ruošiasi A. Skardžius.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiamas Jurgi Razma, kaip taip išeina, kad susidorojimas su Seimo nariais jums išeina prieš jiems kandidatuojuant rinkimuose? Ar jūs neturite žmoniškųjų resursų laiku spręsti iškilusius klausimus, ar tai apgalvotas ir racionalus veiksmas? Kaip suprantu, įrodytus rinkti nebuvo sudėtinga, nes čia ne „BaltCap“ arba Nacionalinio stadiono istorija, kur jūs

neradote jėgų pradėti tyrimą, o patikrinti, ar mokykla pati sugriuvo, ar buvo nugriauta, kaip teigia R. Žemaitaitis, sudėtinga tikriausiai nebuvo. Kodėl Remigijui kandidatuojant pribrendo šis klausimas, nors istorija, kaip sakant, tęsiasi net nuo gegužės 8 dienos?

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš matau, kad jūs mane painiojate su prokuratūros atstovu. Ne aš inicijavau ikiteisminį tyrimą, ne aš įvykdžiau. Man atrodo, kai buvo pradėtas tas tyrimas, dar nebuvo R. Žemaitaitis apsiskelbęs kandidatu į prezidentus, kaip jūs čia dabar įtariate, kad dėl to viskas vyksta. Man atrodo, kad mes nenukrypėme į šonus nuo nutarimo projekto, kurio turinys yra tik Statuto įpareigotas komisijos sudarymas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas Jurgi, tikrai aš jūsų neklausiu kaip prokuroro, aš jūsų norėčiau paklausti: koks čia politinis pamušalas ir kodėl jis tokiais baltais siūlais prisiūtas šioje istorijoje?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš žiūriu į nutarimo projektą popieriuje, pamušalo čia nėra, kompiuteryje, jeigu žiūrėsite į nutarimo projektą, taip pat nėra pamušalo. Tai nežinau, kur jūs jį čia matote.

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis. Ruošiasi E. Gentvilas.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Jurgi, pamušalas yra, nes jūs tai inicijavote, jūs kreipėtės ir jūs parašėte skundą. Jurgi, aš turiu jums tokį moralinį klausimą. Kaip jūs vertinate tokius žodžius: žydai nekenčia lietuvių labiau negu lietuviai žydu? Jie yra F. Kukuliansky. Ir savo frakcijos seniūno... savo frakcijos nario K. Masiulio: visos žydų moterys buvo prostitutėmis pokario metu Vilniuje? Kaip jūs vertinate tokių politikų viešus pasisakymus spaudoje ir televizijoje?

J. RAZMA (TS-LKDF). Klausimas visiškai nesusijęs su nutarimo projektu. Tikrai, ne atskirų žmonių pasisakymams vertinti skirtas mano teikimas.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia D. Kepenis. K. Masiulis galės po to replikuoti.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Mes prisimename, kad kai tvarkėme jūsų politinį oponentą P. Gražulį, tai čia skaičiavome, kad apie 100 tūkst. kainavo tas jūsų oponento sutvarkymas. Dabar jau kainuos apie 160 tūkst. tos 4 mūsų darbo dienos, kur čia susirinkome sutvarkyti R. Žemaitaitį. Jūsų nuomone, kokia nauda iš tokio proceso, nes, kiek aš supratau iš prokurorės, didžiausia nelaimė, kad prisiminėme vaikystės eilėraščių, kurių visi žinojome. Mes puikiai žinome, kad labai negerai skaldyti žmones nacionaliniu pagrindu, bet mes gi matėme per šitą, kai jūsų dėka skyrėme daugiau negu 30 mln., tai jie patys tarpusavyje dar labiau suskilo dėl to jūsų akto. Tai kokios naudos mes dabar laukiame iš viso šio proceso – susitvarkymo su R. Žemaitaičiu? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmas dalykas, aš kviesčiau neįsijausti į ikiteisminio tyrimo komentavimą ir vertinimus, nes tai gali būti traktuota kaip bandymas daryti įtaką tyrėjams, prokuratūrai. Žinome, kad yra už tokius dalykus ir atsakomybė atitinkama.

Sesija nėra inicijuota generalinės prokurorės teikimo pagrindu ir mes buvome pasakę, kad dėl to sesijos neinicijuosime, nors prokurorės iniciatyva buvo pasirodžiusi anksčiau negu žemdirbių protesto akcija. Kaip jūs puikiai žinote, sesijos inicijavimo pagrindas yra būtent noras kuo greičiau tenkinti ūkininkų iškeltus du reikalavimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai po pateikimo. Prieš kalba D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Iš tikrųjų visuomet Seimas dirba tautos labui, tautos naudai ir, aišku, su visokiais niekdariais, kurie gadina Seimo darbą arba kenkia valstybei, reikia elgtis ryžtingai. Bet šiuo atveju, kada šnekame apie R. Žemaitaitį, kai prasidėjo jūsų kolegų iš to šono veiksmai jo atžvilgiu, tai dar tuo metu buvo tikrai tas eilėraštykas. Dabar jau yra visa krūva faktų. Aš jau nekalbu apie „Hamas“, kur matome, kad čia ne viskas taip paprasta ir ne viskas taip yra aišku, kaip mums būtų. Na, norėtusi ir yra apie ką pašnekėti. Bet viskas vyksta jau tame pačiame traukinyje, kurį jūs paleidote. Aš jau nekalbu, kad pinigų taškymas yra siaubingas.

Dabar reikia kalbėti apie tai, ką čia ponai jau ne kartą minėjo, kur dingo pinigai iš pensininkų fondo. Kodėl mes dabar, užuot sustabdę stadiono statybą, kuri šiandien tikrai niekam neįdomi, kai mums čia dabar karas ant slenksčio, šitų pinigų nenorime ten panaudoti. Būtinai mes dūmų uždangą paleidžiame. Tarp kitko, po jūsų kai kurių kolegų susėdimo su Prezidentu nurimo

vėl vakarienie Prezidento. Dabar vėl kiti klausimai. Tai kiek galima tą cirką čia žmonių akyse daryti? Negi manote, kad žmonės nesupranta, ką mes čia veikiame? Gėda sėdėti šitokiuose cirkuose kartu su jumis ir gėda dalyvauti tokiose dūmų uždangose. Gėda!

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami po pateikimo: kas pritariate nutarimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 88: už – 81, prieš nebuvo, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta. K. Masiulis norėtų repikuoti?

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Norėčiau iš tikro. Aš siūlyčiau tam antisemitui R. Žemaitaičiui netepti savo kakiukais kitų. Aš iš tikro esu kalbėjęs televizijos laidoje, diskutavęs šia tema ir sakiau, kad labai klaidingi stereotipai kai kurių asmenų yra platinami Lietuvoje. Lietuvoje XIX amžiaus pabaigoje žydai buvo vargianusia tautinė mažuma, kur vien Vilniuje iš devynių barakų daugumoje gyveno žydai. Kambariuose glausdavosi po keliolika žmonių. Du barakai sugriuvo, daugybė žmonių žuvo. Tuose barakuose plito prostitucija ir panašiai. Ten buvo ir žydų moterų, ir žydų moterų buvo daugiau negu kitų.

Tarp kitko, Vilniuje šiuo verslu užsiiminėjo įvairūs asmenys, iš to skaičiaus ir žemaitaičiai, ir žemaitaičiai. Tai čia gal jau nereikėtų tepti manęs savo kakiukais. O jeigu jums atrodo, kad aš čia esu transliuojantis semitizmą, tai prašom – skųskite.

PIRMININKĖ. Kadangi R. Žemaitaitis buvo paminėtas, suteikiu jam žodį. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamasis Kęstuti, tikrai ne kažką tepti ar netepti, aš tiesiog paklausiau J. Razmos, kaip jis vertina frakcijos nario pasakymą, kad žydų moterys pokario metu buvo prostitutės. Tai yra jūsų *video* įrašytas ir jūs ką tik pripažįnote. Aš klausiu apie moralinį jūsų atsakymą ir viskas. Nereikia, Kęstuti, aiškintis, ar jūs ten lankėtės tame barake. Buvote, nebuvote. Aš nežinau, kur jūs buvote ir pas kokias prostitutės jūs lankotės, bet aš paklausiau J. Razmos, kaip jūs vertinate savo frakcijos nario pasakymą, kad žydų moterys buvo prostitutės. Viskas. Kęstuti, nereikia aiškintis, pas kokias prostitutės jūs vaikštote.

PIRMININKĖ. Siūlau nebetęsti šios diskusijos. Ji visiškai netinka Seimo... ji visiškai netinka parlamentui. Toliau svarstymo stadija. Diskusijoje niekas neužsirašė kalbėti. Motyvai po svarstymo. Irgi niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate nutarimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 85: už – 82, prieš nebuvo, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. 2 straipsnis. Tai yra komisijos sudėtis, perskaitysiu ją: A. Bagdonas, I. Haase, A. Navickas, L. Slušnys, B. Matelis, T. V. Raskevičius, T. Tomilinas, D. Šakalienė. Kitos frakcijos nedelegavo savo atstovų. Ar galime pritarti bendru sutarimu 2 straipsniui? (*Balsas salėje: „Balsuojame!“*) Balsuojame. Gerai, pabalsuokime dėl 2 straipsnio. Kas už, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 90: už – 84, prieš – 5, susilaikė 1. 2 straipsniui pritarta.

Dabar darau šio klausimo pertrauką. Norėčiau paprašyti ką tik patvirtintus komisijos narius susirinkti salės vienoje pusėje, išsirinkti komisijos pirmininką ir numatyti komisijos darbo pabaigos datą. Grįšime prie to klausimo vėliau.

12.37 val.

Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 3, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3461 (pateikimas)

O dabar į tribūną norėčiau pakviesti gerbiamą viceministrą, kad pristatytų 1-7 klausimą – Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3461. Prašau.

J. SURVILA. Gerbiami parlamentarai, turbūt būtų daug maloniau jums pristatyti ir svarstyti reparacijų iš Kremliaus klausimą po Ukrainos pergalės ar narystės NATO ratifikavimo klausimus, tačiau mažiau malonus, bet būtinas dalykas – tai Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą įstatymas. Dekodami už platų politinį konsensumą paramos Ukrainai klausimu,

nacionalinio saugumo klausimais ir šio įstatymo priėmimą prieš metus, matome, kad priežastys, dėl kurių jis buvo priimtas, nėra išnykusios. Priešingai – agresija tęsiasi, žūsta ir yra žudomi civiliai, atakuojama civilinė infrastruktūra. Puikiai tai žinote.

Reaguodami į besitęsiantį karą, taip pat į tai, kad šie veiksmai, be abejo, daro dramatišką poveikį ne tik Ukrainos saugumui, bet ir Europos saugumui, ir mūsų saugumui, teikiame šį įstatymo projektą, kuriuo siekiama trijų tikslų. Pirmas – metams, iki 2025 m. gegužės 2 d., pratęsti įstatymo galiojimo laiką. Taip pat, atsižvelgdami į kitų institucijų informaciją, į kylančias papildomas grėsmes ir iššūkius, siūlome nustatyti tam tikras papildomas priemones Baltarusijos piliečiams vyksti per Europos Sąjungos sieną į Lietuvą. Ir taip pat, atsižvelgiant į įstatymo taikymo metu iškilusius niuansus, patikslinti teisinę formuluotę, susijusią su įgyvendinimu, dėl ribojimo, susijusio su draudimu Rusijos piliečiams įsigyti nekilnojamojo turto.

Konkrečiau gal, be datos pratęsimo metams, kokie yra pagrindiniai pakeitimai. Įstatymą siūloma papildyti: vykstant per sieną Baltarusijos Respublikos piliečiams, turintiems Šengeno vizą, būtų papildomai vertinamos rizikos dėl jų atvykimo keliamos grėsmės ir prireikus atliekamas išsamesnis patikrinimas. Papildžius įstatymą, Rusijos ir Baltarusijos piliečiai ir toliau bus traktuojami skirtingai, jų atžvilgiu bus taikomos skirtingos priemonės. Manome, esame įsitikinę, kad Baltarusijos žmonės neturi būti ir nebus tapatinami su A. Lukašenkos režimu.

Teikiamas papildymas dėl Baltarusijos piliečių vykimo per sieną rizikos vertinimo atspindi ir Lietuvos specialiųjų tarnybų informaciją dėl suaktyvėjusios Baltarusijos specialiųjų tarnybų veiklos pasinaudojant savo piliečiais, dažnai vykstančiais į Europos Sąjungos šalis ir iš jų. Tačiau, be abejo, yra numatytos išimties Europos Sąjungos piliečių šeimų nariams, vežėjams, diplomatais ir atvykstantiems dėl humanitarinių priežasčių.

Greta įstatymo taip pat yra kitos priemonės, jau netiesiogiai įstatyme numatomos, tokios kaip Nacionalinio saugumo komisijos siūlymai dėl pasienio punktų ribojimo, bet čia jau yra papildomi kompleksiniai pasiūlymai. Tai jau nėra šio konkretaus įstatymo reguliavimo dalis.

Turbūt trumpai būtų tiek. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia Ž. Pavilionis. Ruošiasi V. Mitalas.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš labai dėkoju už šį pristatymą, ypač tą strateginį atskyrimą baltarusių ribojamųjų priemonių ir taikomų Rusijos piliečiams. Bet ar jūs galėtumėte paaiškinti, kodėl vis dėlto yra svarbu išlaikyti tą strateginę kryptį, tų taikomų priemonių skirtumą? Buvo tam tikrų diskusijų šiuo klausimu.

J. SURVILA. Nuo pat agresijos pradžios... Ačiū parlamentui už tokią pačią poziciją – palaikymą to skirtingo baltarusių, gudų, traktavimo. Tai susiję bent su keliais dalykais. Vienas. Su tuo, kad pačios visuomenės, tai rodo iki šiol vykdomi autoritetingi sociologiniai tyrimai, požiūris į karą, požiūris į Rusijos agresiją prieš ukrainiečius skiriasi. Skiriasi baltarusių visuomenės vertinimas nuo rusų visuomenės vertinimo.

Taip pat patys labai aktyviai kartu palaikėme bene vos prieš trejus metus vykusias demokratines permainas, piliečių reikalavimą demokratinių ir europietišκών permainų pačioje Baltarusijoje. Šimtai tūkstančių piliečių buvo išėję į gatves. Tūkstančiai dabar turi prieglobstį Lietuvoje. Bent šios dvi išvardintos priežastys leidžia mums teigti, kad visuomenės skiriasi, jų požiūris į karą skiriasi, nuostatos skiriasi. Taip, režimai vykdo agresiją, yra nusikaltimo bendrininkai, tačiau visuomenės skiriasi.

PIRMININKĖ. Klausia V. Mitalas. Ruošiasi A. Sysas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas viceministre, aš irgi manau, kad pateiktas įstatymas yra subalansuotas. Kadangi jūs esate gerai informuotas žmogus, ne tik viceministras, noriu ir paklausti jūsų nuomonės. Ar nebus taip, kad šitą subalansuotą įstatymą Seime bus bandoma torpeduoti, tą, sakykime, skirtingą traktavimą kaip nors dar pakeisti, iškreipti balansą, pasiektą vertinant visų interesus, nacionalinio saugumo ir kitus interesus, šiame pateiktame įstatyme? Anksčiau tokių svarstymų buvo, tokių diskusijų viešojoje erdvėje buvo taip pat ir iš politinės jėgos, kuriai jūs atstovaujate. Ar šįkart jau nebus taip? Ar galime jaustis gana ramūs, kad šitas Vyriausybės konsensusas judės ir toliau?

J. SURVILA. Mes pasirengę Vyriausybės teikiamą įstatymo projektą svarstant komitetuose ar plenarinėje salėje taip pat dalyvauti diskusijose, teikti tiek politinius, tiek ekspertinius, institucinius argumentus. Ne tik teikėja Užsienio reikalų ministerija, bet ir Vidaus reikalų ministerija, neabejoju. Taip pat, kaip minėjau, yra taikomos kitos priemonės, kur nėra tik įstatymas, susijusios su pasienio punktų veikla ir papildomais pirmiausia Vidaus reikalų ministerijos dispozicijoje esančiais instrumentais. Aš tikiu Seimo ir Seimo narių išmintimi, diskusijose, manau, tai atsispsindės, bet tai, be abejo, Seimo narių valia.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas. Ruošiasi V. Semeška.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas viceministre, jūs apskritai taip pašnekėjote, bet jūs siūlote 3 straipsnį papildyti 4¹ dalimi, ten dar yra septyni punktai ir 2 dalis keičiama. Ar jūs negalėtumėte labai konkrečiai pasakyti, kaip keisis tų pačių baltarusių galimybė įvažiuoti į Lietuvą arba kas nesikeis, priėmus šitą įstatymą? Man nebuvo laiko pasižiūrėti, palyginti, kas yra 3 straipsnyje ir kuo skirsis dabar, įvedus 4¹ dalį. Labai ačiū.

J. SURVILA. Dėkui už gerą klausimą. Turbūt, jeigu esencija tos apimties, apie ką jūs klausiate, būtų ta, kad kai Baltarusijos Respublikos piliečiai per Lietuvos Respublikos sieną vyks turėdami Šengeno vizą, daugiausia kitų šalių šiuo metu yra išduodamų vizų, su kuriomis vyksta per Lietuvą, tai Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnai turės papildomai įvertinti riziką ir prireikus, čia jų diskrecija, atlikti išsamesnį patikrinimą, kas yra numatyta Šengeno kodekse, vadinamoji antroji eilė, tai tas... Bet po to sprendimą galiausiai priims VSAT'o pareigūnai, tai tada dar tiksliau galėtų jau apie patį algoritmą jie turbūt jums pasakyti.

PIRMININKĖ. Klausia V. Semeška, ruošiasi A. Skardžius.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas viceministre, dėkoju už jūsų projektą. Norėjau pasiteirauti jūsų nuomonės. Galbūt ateityje galėtų atsispsindėti tam tikruose dokumentuose Baltarusijos valstybės institucijų ūkinė komercinė veikla Lietuvoje, tai yra diktatoriaus valstybės institucijų ūkinė komercinė veikla Lietuvoje? Sanatorija „Belorus“ konkrečiai iki 2021 metų priklausė prezidento reikalų valdybai, vėliau perduota A. Lukašenkos įsakymu Baltarusijos visuomenės sveikatingumo ir sanatorinio kultūrinio gydymo respublikiniam centrui, visiškai neseniai buvo iš Lietuvos pašalintas Baltarusijos sanatorijos, „Belorus“ sanatorijos, vadovas I. Epifanovas, panaikintas jam leidimas gyventi. Tai kaip čia galėtume vertinti? Ar Užsienio reikalų ministerija svarsto, kaip apriboti diktatoriaus valstybės institucijų ūkinės komercinės veiklos vykdymą Lietuvos Respublikos teritorijoje? Ačiū.

J. SURVILA. Ačiū. Suprantate, tai turbūt nėra šio įstatymo reguliavimo dalykas. Tai gal nuo labai išsamių komentarų susilaikysčiau. Bendra Lietuvos užsienio politikos nuostata ir kryptis – tol, kol tęsiasi agresija prieš Ukrainą, siekti kuo didesnių, kad jos būtų efektyvesnės, europinių, tarptautinių sankcijų Baltarusijos ir Rusijos režimui bei jų suvienodinimui. Maksimaliai, maksimaliai įvairius sektorius apimančių. Tai minėti kai kurie elementai iš jūsų pasakojimų buvo susiję anksčiau su įvestomis europinėmis sankcijomis tam tikriems Baltarusijos pareigūnams. Problema yra ta, kad ir jūsų minimu atveju tai yra tam tikrų tarptautinių susitarimų ir sutarčių reguliuojami dalykai, ne šio konkretaus įstatymo. Lietuva gali didžiuotis, kad yra teisinė valstybė, ir dėl to laikosi savo teisinių tarptautinių įsipareigojimų, o jeigu juos keičia, tai daro teisės aktų nustatyta tvarka. Plačiau žiūrint, Vyriausybė taip pat svarsto galimybę pasiūlyti dar papildomų bendrai tarptautinių investicijų apsaugos sutarčių denonsavimą, kas susiję su Rusijos ir Baltarusijos Respublikomis. Tai čia vėliau planuojame tokią galimybę ateiti pasiūlyti Seimui apsvarstyti ir šias sutartis, bet tai ne šios dienos klausimas.

PIRMININKĖ. Prieš perduodama žodį A. Skardžiui, gerbiama kolegė, atkreipiu dėmesį, kad mūsų balsavimo intervalas buvo numatytas iki 12 val. 50 min., tai pratęsiu balsavimo intervalą bei posėdžio laiką iki to laiko, kol apsvarstysime visus darbotvarkėje numatytus klausimus.

Dabar klausia A. Skardžius ir ruošiasi I. Kačinskaitė-Urbonienė.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Gerbiamas viceministre, mano klausimas taip pat būtų susijęs su rizikomis. Juk Valstybės saugumo departamentas jau, na, trimituoja, kad nebesuvaldo, nebesukontroliuoja srautų būtent iš kaimyninės Baltarusijos. Neaišku, kokių tikslų jie siekia, bėgiodami su mediniais automatais mūsų miškuose. Ką jie čia veikia? Kaip taip atsitiko, kad toks kiekis žmonių

kažkokiais tikslais atsidūrė Lietuvoje? Kokia čia buvo vykdoma politika? Baltarusijos atžvilgiu politika ne kartą keitėsi prie įvairių ministrų, prie pono L. Linkevičiaus – būdavo nuo kraštutinės kairės iki dešinės ir vėl atgal. Bet kas dabar įvyko ir kaip jūs spręsite šias problemas? Yra dešimtys tūkstančių žmonių atvykę kažkokiais tikslais.

J. SURVILA. Dėkui už jūsų klausimą. Nesinorėtų tokiomis plačiomis kategorijomis visai grupei žmonių priskirti kažkokį vieną ar pavienį atvejį, kurį jūs minite, ir taip mesti dėmę visai bendruomenei. Yra įvairios, labai skirtingos migracijos priežastys. Kaip žinote, darbo migracija – dauguma baltarusių dirba transporto ir statybų sektoriuose. Kitas takelis yra bėgantys nuo režimo persekiojimo, politinio persekiojimo – humanitarinis takelis: politiniai pabėgėliai, pilietinės visuomenės aktyvistai, kuriems gresia sulaikymas ir įkalinimas Baltarusijoje (čia Lietuva rėmė, remia ir rem). Šitame įstatyme taip pat yra išimčių bėgantiems nuo susidorojimo. O tarnybų tam tikras išsakytas rizikas girdime, vertiname pagal galimybes ir po tarpinstitucinio derinimo stengiamės į jas atsižvelgti ir įdėti tam tikrus saugiklius, tai, be abejo, palengvintų rizikų identifikavimą ir tarnybų darbą.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausimas – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Dėkoju, vice-ministre, už pristatymą. Man atrodo, kad saugumas tiek Lietuvos, tiek, jau ir plačiau žiūrint, Europos Sąjungos yra mūsų prioritetas numeris vienas šiandiniame kontekste. Ir šis įstatymo projektas yra natūrali ir, man atrodo, visiškai suprantama jau dabartinės politikos tęsia. Paminėjote, kad bus suteikiama daugiau galimybių atlikti papildomą patikrą pasienyje, tai gal galėtumėte labiau išskleisti, ar skirta papildomų kažkokių priemonių pasienyje dirbantiems pareigūnams? Kiek laiko gali užtrukti tokia patikra ir ar tikrai bus efektyvu? Nes mes irgi, šiek tiek pratęsiant kolegų mintį, girdime įvairiausių tų istorijų ir viešojoje erdvėje pasigirsta, kad ne visada suveikia filtras, tada kyla klausimas, kodėl nesuveikė ir ko reikia, kad suveiktų?

J. SURVILA. Ačiū už jūsų gerą klausimą. Mes įstatymu suteikiame tokią galimybę VSAT'o pareigūnams, kaip jau minėjau, papildomai įvertinti rizikas ir prireikus atlikti išsamesnį patikrinimą. Bet jau apie jų specifinį darbą gal būtų tikslingiau komiteto svarstymuose jų pačių paklausti. Nežinau, ar visada reikia viešai pasakoti jų procedūras, algoritmus ir kaip jau jie pasirenka tam tikrus veiksmus daryti. Tai nebūtinai gal irgi padėtų nacionaliniam saugumui, bet, tikiu, gal komiteto klausymuose, ypač kai yra galimybė dalintis riboto naudojimo informacija, jums galėtų detaliau paaiškinti tada pačią procedūrą ir algoritmą.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Gerbiami kolegos, dėl motyvų užsirašė J. Jarutis, jis kalbės už. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Ačiū, viceministre, už pristatymą, kaip sako, baigėte atsakyti. Iš tikrųjų nuo pat įstatymo įsigaliojimo dalies buvo labai aiški skirtis tarp Rusijos ir Baltarusijos. Dabar džiugu, kad viceministras pristatyme pabrėžė, kad A. Lukašenkos režimas ir Baltarusijos tauta yra skirtingi dalykai. Suprantu, kad Rusijoje (aišku ir pagal apklausas, ir pagal viską) absoliučiai palaiko Rusijos karą Ukrainoje, Baltarusijoje yra tam tikri kitokie apklausų duomenys. Aš labai tikiu, kad vis dėlto Baltarusija greičiau... Tikiu Baltarusijos demokratine visuomene ir tikiu, kad artimiausiu metu tas režimas vis dėlto bus nuverstas ir pasikeis į gerąją pusę. Bet man kelia nerimą, galbūt, tikiuosi, svarstymo metu ir kitur išliks tas dalykas, kad verslo dalis nenukentės nuo to, nuo tų galimybių, ar didesnių, ar mažesnių, Baltarusijos piliečiams patekti į Lietuvą, nes, kaip žinome, iš tų 60 tūkst., kurie yra dabar, atvyksta į Lietuvą, bent pusė yra transporto sektoriaus darbuotojai, kurių realiai Lietuvoje nėra. Tiesiog Lietuvoje yra kaip įdarbinimo agentūra, jie dirba Europoje, ir jeigu mes visiškai panaikintume šio sektoriaus galimybę patekti į Lietuvą, tikrai pakenktume savo verslui, transporto sektoriui. Aš tikiuosi, kad tai bus atliepta šiame įstatyme ir taip veiks toliau. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš niekas neužsirašė kalbėti. Ar galėtume pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta bendru sutarimu.

Siūlomi komitetai: Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas – pagrindinis, papildomas – Užsienio reikalų komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta.

12.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projektas Nr. XIVP-3474(2) (priėmimo tęsinys)

Grįžtame prie 1-6 klausimo. Dabar 3 straipsnis. Dar nebuvo spėję jo apsvarstyti. Komisija susirinko ir išsirinko komisijos pirmininku B. Matelį. Ar galime 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Balsuojame. Gerbiami kolegos, kviečiu užimti vietas. Balsuojame dėl 1-6 klausimo, projekto Nr. XIVP-3474 – Seimo nutarimo 3 straipsnio. Jame kalbama apie paskirtą komisijos pirmininką, kurį komisija išrinko, tai yra B. Matelį. Kas pritariate 3 straipsniui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 88: už – 79, prieš nebuvo, susilaikė 9. 3 straipsniui pritarta.

4 straipsnis. Pavesti komisijai tyrimą atlikti iki 2024 m. vasario 14 d., tai yra iki šios savaitės trečiadienio. Komisija pasirinko tokią datą. Taigi balsuokime dėl... Ar galime galbūt pritarti bendru sutarimu 4 straipsniui? Balsuojame. Balsuokime dėl 4 straipsnio: kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 87: už – 80, prieš – 1, susilaikė 6. 4 straipsnis priimtas.

Dėl viso nutarimo projekto dėl motyvų užsirašė kalbėti A. Skardžius – prieš. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gerbiama Pirmininke, gerbiamieji kolegos, matau, kad šis veiksmas yra paskatintas rinkiminio laikotarpio ir noro spręsti politinius klausimus. Gerbiamas Jurgis man taip ir neatsakė dėl to politinio pamušalo. Aš manau, kad tai yra tikrai siūta baltais siūlais, ir turint valstybėje tiek iššūkių bandyti nukreipti dėmesį, susidorojant su vienu ar kitu Seimo nariu, tai yra tiesiog negarbinga, nelogiška ir negražu.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Mielieji kolegos, oficialiai sesija kaip ir ūkininkų reikalavimams įgyvendinti, bet kai pasižiūri į darbotvarkę, tai iš dešimties klausimų šiandien ūkininkų reikalavimai yra tik vienas ar pusantro klausimo. Išties susidaro įspūdis, kad vyksta labiau sesija (pagal tai, kiek yra skiriama dėmesio) R. Žemaitaičio klausimui spręsti, dar kartą bandant tuo klausimu uždengti valdančiųjų nesugebėjimą dirbti ir diskutuoti su ūkininkais.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl Seimo nutarimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 88: už – 80, prieš – 4, susilaikė 4. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-3474) priimtas. (*Gongas*)

13.00 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 5, 6¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3425 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Bibliotekų įstatymo Nr. 1-920 5, 6¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3425. Į tribūną kviečiu kultūros ministrą S. Kairį.

S. KAIRYS. Laba diena, Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Pristatau klausimą dėl Bibliotekų įstatymo 5, 6¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Pagrindinis tikslas yra reaguoti į visuomenės lūkestį ir į visuomenės nuomonę. Priminsiu, čia buvo tokia situacija, kai vienas universitetas Kaune tiesiog nurašė didelį kiekį knygų, kitų dokumentų ir juos, na, pamačiusi visuomenė pasipiktino. Išanalizavus situaciją buvo matyti, kad yra teisinio reguliavimo spragų, kalbant apie bibliotekų fondų ir juose esančių knygų, leidinių nurašymą. Tai būtent ta spraga yra užpildoma.

Pagrindinis šio projekto tikslas yra nustatyti galimybę Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos bibliotekų fondų nurašy-

tas knygas, prieš jas likviduojant ar atiduodant perdirbti, neatlygintinai perduoti fizinių ir juridinių asmenų nuosavybėn. Be abejo, mes nekalbame apie senus, retus, ypač vertingus leidinius, knygas, raštus ir kitus panašius dalykus. Taip pat yra ir ministro nustatyta tvarka, kaip iš principo yra knygos ar kiti leidiniai nurašomi, tai tie dalykai niekur nedingsta, bet esmė yra ta, kad nors ir gali bibliotekos organizuoti viešus aukcionus nurašydamos vieną ar kitą knygą, bet kadangi ta kaina yra nedidelė, tai tiesiog tos procedūros neapsimoka daryti ir jinai yra labai nepatraukli. O atiduoti neatlygintinai, pavyzdžiui, nežinau, bendruomenėms, senelių namams, kitoms įstaigoms, na, tokio mechanizmo nebuvo. Tai tas mechanizmas ir yra siūlomas.

Kitas pakeitimas yra labiau techninis. Kadangi iš esmės Seimas jau yra pritaręs faktiškai visiems įstatymams, kurie reglamentuoja atskiras kultūros sektoriaus sritis, tai tik Bibliotekų įstatyme liko dar išvardinti visi... visos detalės, ką reiškia, na, nepriekaištingos reputacijos asmuo. To turėtų nebebūti, tam yra Valstybės tarnybos įstatymas. Tai tiesiog dabar bus nuoroda į jį ir tie dalykai nebebus išvardinti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Tumėnas. Ruošiasi K. Vilkauskas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas ministre, už pristatymą. Knygų naikinimas, aišku, yra barbarybė, nesvarbu, kur jis vyksta – ar namuose, ar bibliotekoje. Ir puiku, kad pagaliau išsprendžiama šia jūsų pataisa dėl nuostatos, kaip galima nurašyti knygas ir galima jas ne sunaikinti, o perduoti juridiniams asmenims ir taip toliau. Tai čia yra pagirtinas dalykas.

Antras dalykas. Kai kurios nuostatos, terminai jūsų yra suderinti su naujuoju Valstybės tarnybos įstatymu, tai irgi gerai. Bet vis dėlto kaip jums, ministre, atrodo, kad tas sumažinimas nepriekaištingos reputacijos, kad antrą kadenciją pretenduojantis žmogus turi būti nebe trejus metus, o dvejus metus tiksliai, tai yra vienais metais sutrumpinamas tas buvimo nepriekaištingos reputacijos... Kaip jūs tai įvertintumėte kaip ministras?

S. KAIRYS. Aš iš tikrųjų nelabai suprantu klausimą, nes šis pakeitimas yra daugiau techninis ir vis tiek viskas remsis Valstybės tarnybos įstatymu. Tokia yra nuoroda, toks yra reguliavimas ir kitose kultūros sektoriaus srityse. Tiesiog yra suvienodinama grynai čia tokie juridiniai principai, teisėkūros principai ir techniniai dalykai. Čia nieko nėra daugiau. Reputacijos svarba išlieka ir ji bet kokių atveju yra reikalinga, nes būtų, net nežinau, nei Seimo, nei Vyriausybės, nei ministerijos teisininkai nepraleidę tokių pokyčių, jeigu čia kur nors būtų problema.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi A. Širinskienė.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas ministre, panašaus pobūdžio klausimas. Tiksliai norėjau paklausti, kadangi mes priėmėme ir Muziejų įstatymą, ir Kultūros centrų, ir, be abejo, logiška, kad reikia su naujomis Valstybės tarnybos įstatymo nuostatomis susieti, bet ar tai jau pataisyta kituose įstatymuose? Jeigu jau teikiate tokia gana didelės skubos tvarka, tai galbūt buvo galima pataisyti ir kituose įstatymuose. Ar kituose tai jau yra sureguliuota su Valstybės tarnybos įstatymo nuostatomis? Ačiū.

S. KAIRYS. Na, čia daugiau buvo mūsų teisininkų tokia rekomendacija norint, kad viskas būtų kažkaip kruopščiau atlikta. Mano galva, aš nežinau, ar dabar reikėjo pridėti ir atsinešti dar paketą visų kitų įstatymų, nes čia truputėlį ir jūsų turbūt dėmesį blaško šitie pakeitimai, nes šiaip esminis visų pakeitimų fokusas yra būtent knygų ir kitų leidinių nurašymas. Matyt, ta detalė dėl tos reputacijos reglamentavimo truputėlį nukreipia dėmesį ne ten. Jeigu reikėtų antrą kartą rengti šį įstatymą, aš mielai šitą išimčiau vien dėl to, kad nebūtų painiavos.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausimas – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Gerbiamas ministre, jūsų valdymo srityje tikrai pakankamai daug chaoso. Atsimename tai, kad prokuratūra, netgi Antikorupcijos komisija sakė ir Kultūros paveldo departamentas pripažino, jog dalis kultūros objektų neturi netgi nustatytų vertingųjų savybių, dėl ko yra neįmanoma atlyginti žalos arba išsireikalauti žalos, kuomet tas objektas, kuris yra saugomas, sunaikinamas. Vienas dalykas. Jūs kažkodėl neateinate su skubomis įstatymų pataisomis šitoje srityje, bet dabar į neeilinę sesiją atnešate projektą, kuris iš esmės jokio pokyčio valstybės gyvenime nepadarys ir galėjo būti puikiausiai pateiktas kovo 10 dieną. Gal jūs galėtumėte pavar-dinti, kuo šitas projektas išskirtinis ir kas valstybėje būtų nutikę, jeigu jūs jo būtumėte nepateikę dabar, o būtumėte pateikę vėliau, kaip ir daugumą projektų?

S. KAIRYS. Na, turbūt man, kaip ministrui, yra svarbiausia, kad ministerijos rengiami teisės aktai kuo anksčiau patektų ant Seimo narių stalo. Jeigu tik yra galimybė, aš esu labai laimingas, kad ta žalia šviesa yra uždegama. Jeigu bendrautumėte ir su šviesiaja visuomenės dalimi, kuri skaito, kuri yra inteligentiška, kuriai rūpi knygos, tai turbūt tokio klausimo net neklaustumėte.

O komentuoti apie paveldo reguliavimą, kur jūs akivaizdžiai painiojātės ir ne iki galo ir suprantate, kaip vyksta tas vertingųjų savybių nustatymas, kaip jisai yra reglamentuojamas, kokius pokyčius atneš nauja Kultūros paveldo apsaugos įstatymo redakcija, tai turbūt, kai ateis laikas, tomis temomis rimčiau ir pasišnekėsime.

PIRMININKĖ. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėkoju.

Motyvai. Už kalba K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, Seimo Pirmininke. Ministre, kol jūs dar tik pakeliui iš salės, norėčiau palinkėti, kad tas techninis sprendimas, kurį jūs pristatėte, nebūtų toks vėlgi tiksliai lyg uždedama varnelė, nes situacija su bibliotekomis yra labai įdomi, ypač regionuose. Kai vienoje savivaldybėje (čia konkrečiai Alytaus rajone) yra atidaromos naujos bibliotekos, kad būtų arčiau žmonių, gretimai Marijampolės savivaldybėje bibliotekos yra automobilizuojamos. Būtent seniūnijų ribose, miestelių pakraščiuose yra uždaromi padaliniai ir vieną kartą per savaitę atvažiuoja vadinamasis bibliobusas ir per valandą laiko jis ten žmogui arba paduos, arba nepaduos tą knygą.

Manau, kad tai yra labai neteisinga ir to dviejų tokių skirtingų Lietuvos matymo šioje vietoje neturėtų būti, nes vis dėlto kaimuose gyvena ne tik senjorai, kurie bet kuriuo laiku, galbūt tą valandą sulauks to bibliobuso, bet kiti žmonės, vaikai, dirbantys realiai neturi galimybės apsilankyti. Manau, išreikšdamas viltį norėčiau, kad įstatymo projektas svarstant būtų tobulinamas, ieškoma sprendimo būdų, tai ir šituo aspektu būtų pabandyta surasti tą atspirties tašką, kad visiems žmonėms būtų vienoda galimybė apsilankyti bibliotekose, dalyvauti knygų pristatymuose, kitomis veiklomis užsiimti. Tai turbūt jūsų sritis, į kurią, manau, turėtumėte atkreipti dėmesį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, kadangi niekas neužsirašė kalbėti prieš, gal galėtume po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame? Gerai, balsuojame. Kas priartiate projektui po pateikimo, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 96: už – 96, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Taigi po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Kultūros komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Ir A. Širinskienė – replika po balsavimo arba dėl vedimo tvarkos.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Norėčiau dėl kultūros ministro sureaguoti, nes iš tikrųjų visada yra lūkestis, kad kultūros ministras turi šiek tiek platesnį akiratį negu jo darbo stalas panosėje. Tai tiesiog siūlau gerbiama ministrai atsiversti, atsisukti Antikorupcijos komisijos posėdžius ir pasižiūrėti, kaip prokurorai skundžiasi, jog yra naikinami ir sunaikinti paveldo objektai, o dėl vertingųjų savybių nenustatymo ir dėl to, kad ministerija yra nepadariusi savo namų darbų, rengiant teisės aktus yra neįmanoma apskaičiuoti žalą. Tai čia yra Generalinės prokuratūros prokurorų nuomonė. Labai apmaudu, kad ministras, į tą savo darbo stalą įkniubęs, iš tikrųjų nemato tų darbų, kuriuos tikrai reikia padaryti ir dėl kurių kyla pavojus ir mūsų paveldui.

PIRMININKĖ. Replikos išsakytos.

13.12 val.

Seimo 2024 m. vasario 14 d. (trečiadienio) posėdžio darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Liko mums apsvarstyti rezervinį 1 klausimą – vasario 14 dienos Seimo posėdžio darbotvarkės tvirtinimas. Prašau, gerbiamas Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kaip ir buvo sakyta, šios sesijos dienomis planuojame tik rytinius posėdžius, tai taip yra ir trečiadienio posėdžio darbotvarkės projekte. Joje pirmas įrašytas klausimas dėl sutikimo Seimo narį patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Tikimės, kad komisija baigs darbą. Kaip ji pasiūlė datą, taip mes ir patvirtinome. Taip pat Akcizų įstatymo vieno projekto svarstymas. Kadangi pritarėme skubai, kiek žinau, Biudžeto ir finansų komitetas planuoja rytoj savo posėdį, manau, kad galėsime apsvarstyti. Taip pat dar pora projektų ir tokiu būdu rytinis posėdis būtų užpildytas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Niekas nenori paklausti. Ar galime bendru sutarimu pritarti darbotvarkai? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju.

13.13 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš Seimo narių pareiškimus norėčiau atkreipti dėmesį, kolegos, kad Seniūnų sueigoje apsvaigę kreipiasi į Švietimo ir mokslo komitetą dėl jo paskyrimo papildomu komitetu dėl Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projekto. Tiesiog atsiklausiu Seimo, ar galime bendru sutarimu pritarti, kad Švietimo ir mokslo komitetas būtų papildomas svarstant šį klausimą? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju.

13.14 val.

Seimo narių pareiškimai

Ir Seimo narių pareiškimai. Užsirašė du kolegos. V. Valkiūnas. Kviečiu, Valdemarai, jus į tribūną. Ruošiasi D. Kepenis.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, Pirmininke, už suteiktą galimybę pasisakyti, nes cenzūra visur, taip sakant, nugali. Norėjau truputį pakalbėti apie sąžinę, atsakomybę, atsakingumą. Čia irgi minėjome nepriekaištingą reputaciją, kada dveji metai buvo, treji, dveji, vadinasi, po dvejų metų jau ta reputacija kažkaip išperkama ar pagerinama.

Norėjau pakalbėti apie duomenų apsaugą. Ką daro duomenų apsauga? Mes sakome, verslą giname, skatiname verslą, kuris maitina Lietuvą mokesčiais, tačiau tos direktyvos, ir Briuselio, ir mūsų sumanytos, – duomenų apsauga, mes negalime patikrinti, verslas negali patikrinti, kiek tas žmogus, pretenduojantis į darbą, postą, yra nepriekaištingos reputacijos, ką jis daręs, ką jis padaręs, jau nėra nusikalstamumo, nieko. Vadinasi, kad ir buvo vagis, jis jau ne vagis po kiek metų. Mano nuomone, tai yra klaida ir kaip tik stabdo mūsų sąžiningą požiūrį į gyvenimą.

Yra sakoma, obuolys nuo obels netoli rieda. Kaip pavyzdys, čia dabar tas triukšmas dėl nusineštų milijonų, pradangintų, jau vieną veikėją sugavo, gal kitus sugaus. Bet nekalbame apie tai, kad galimai jo tėvukas 1990 metais pradangino kažkokį banką, čia spauda nemato ir niekas. Matote, gal tai jau genetika, čia reikėtų ir kitiems išitraukti, tas vadinamasis paveldas. Būna ir gerasis paveldas, ir kriminalinis paveldas. Kaip dirbti verslui, kaip dirbti organizacijoms, kai negalima paklausti apie jo reputaciją buvusioje darbo vietoje, kaip jis dirbo, kaip jis elgėsi? Negalima pasidomėti šeimos nariais. Anksčiau klausdavo: iš kokio tu kaimo? Jeigu kaime pasakydavo, ar pozityvus kaimas, tai visi pritardavo tam žmogui ir jo veiklai. Paskui klausdavo: iš kokios tu šeimos? Dabar nieko nedomina, todėl tas kriminalas ir tas liberalanarchizmas atvedė iki šios anarchijos, kai klesti nusikaltėliai ir sukčiai.

PIRMININKĖ. D. Kepenis. Ruošiasi E. Zingeris.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Mieli kolegos, prieš kurį laiką pakviečiau jus susivienyti vardan Lietuvos žmonių sveikatos. Susivienijimas labai paprastas: mes visi kartu žinome, kad nebūtų jokios problemos ir nebūtų jokio reikalo kalbėti apie tai, jei būtų galima, ištikus nelaimei, rytoj patekti pas daktarą. Deja, šiandien ne vienas pavyzdys: žmogus 3 mėnesius laukė patekti į eilę, kad po to dar 3 mėnesius lauktų patekimo pas gydytoją. Vadinasi, pusę metų (yra ne vienas pavyzdys) žmonės laukia patekimo. Bet, pasirodo, tas eilės labai greitai galima sutrumpinti dvigubai. Apie 75 % žmonių tikrai visiškai nebedalyvautų arba jų poreikiai sumažėtų per pusę, jeigu atliktume vieną bendrą veiksmą. Apie jį aš dabar kaip tik noriu pasakyti.

Ką mes galime nuveikti vardan to, kad žmonės medicininę pagalbą gautų greitai, efektyviai ir kokybiškai? Štai jau maždaug 15 metų stebime, kad kasmet 1 % ilgėja eilės pas gydytojus. Sakysime, prieš 20 metų buvo maždaug 55 % žmonių, kuriems per metus reikėdavo gauti medicininę paslaugą, o dabar tas skaičius jau viršija 75 %. Kasmet medikų paklausa auga 1 %. Kaip šitą paklausą sustabdyti, kad ji neaugtų? Šiandien maždaug aštuonis kartus per metus Lietuvos pilietis ieško gydytojų. Yra miestų, kuriuose jau devynis ir dar daugiau kartų žmonės eina pas dakta-

ra. Kaip žinome, kreipiasi dėl priežasčių, kurios 75 % yra jų pačių gyvenimo būdo pasekmė, – antsvoris. Tarp kitko, antsvorio augimas tiesiogiai proporcingas medicininių paslaugų poreikiui. Tiesiogiai proporcingas. Tiek, kiek auga kūno masės indeksas, tiek auga eilės pas daktarus. Kas už tai atsako? Šiandien neatsako niekas. Kai domiesi Sveikatos biure, kada yra jūsų darbo šventė, kada jūs džiaugiatės kažką padarę, susumavę rezultatus (štai kaip žemdirbiai: metai baigėsi – yra derliaus šventė), kada yra derliaus šventė Sveikatos biure? Ogi niekada. O kodėl? O todėl, kad jie neturi valstybinio užsakymo, kurį atlikę galėtų džiaugtis. Nėra tokio užsakymo. Ir, kas įdomiausia, jau ne vienoje savivaldybėje buvome susirinkę kartu su meru, vicemeru, valdančiąja dauguma, šnekėjome kartu su būriu žmonių, o jų tenai iki 15 žmonių yra atsakingų už žmonių sveikatą. Apie 90 % žmonių sveikata yra rankose to susivienijimo, į kurį įeina ir Švietimo skyrius, ir Sveikatos skyrius, ir aplinkosauga, ir Sveikatos biuras, mokyklos, darželiai, dvasininkai, tie, kurie rūpinasi maitinimu, žemdirbiai atveža maistą į ligonines, į darželius, į mokyklas. Apie 15 tū žmonių, sakau, būrys yra, tai yra tikrasis tos vietovės sveikatos centras. Deja, kada jie, tas sveikatos centras, susirenka, jie apie tai nėra girdėję, kad jie, jų komanda, jeigu ta eilė pas medikus imtų trumpėti, tai jie turėtų pagrindą gauti premijas. Jie apie tai nėra girdėję. Jiems net keista – kaip, už ką? Už tai, kad nebereikia paslaugų.

Taigi, mielieji, man liko 1 minutė. Per tą 1 minutę aš kviečiu visus, kam tai įdomu, liko mėnuo iki mūsų sesijos, jūs turite progą, visų partijų žmonės, visi kartu, ateikime į vieną, antrą, trečią savivaldybę: vieną valdo konservatoriai, kitą valdo liberalai, socdemai, valstiečiai, ir tose savivaldybėse pasišnekėkime su žmonėmis, kurie yra atsakingi, kaip jiems padėti, kad šitą problemą imtume spręsti, kaip suformuoti tą uždavinį, kad jie žinotų, kad, kai atliks tą uždavinį, tikrai ir atlyginimai jiems pakils, ir premijas gaus, nes jie padarė rezultatą, kurio iki šiol niekas jiems neformulavo, neformavo to rezultato. Tai aš šiandien visus, kurie mane girdite, raginu – ne pirmą kartą, beje, – duokite signalą: mes, susirinkę tokioje ir tokioje savivaldybėje, norime apie tai pašnekėti ir norime po to jau grįžti į Seimą, kad Seimas patvirtintų, kaip šituos žmones skatinti materialiai, kad jiems būtų įdomu pasiekti tokį rezultatą. Tokiu būdu aš į jus kreipiuosi. Na, o tie žmonės, kurie užvakar buvo Palangoje, keli šimtai, jie, žinokite, dešimt kartų mažiau kreipiasi į medikus, negu yra Lietuvos vidurkis. Kodėl taip vyksta, mokslininkams neįdomu.

PIRMININKĖ. Laikas!

D. KEPENIS (LVŽSF). Tai tegul pasidomi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir kviečiu į tribūną E. Zingerį.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, mieli keli negausiai likę bičiuliai, bendražygiai. Per tuos daugiau nei 30 metų šiame Seime aš tikrai neatsimenu tokio degraduojančio tono, kuris skambėjo šiandien. Jis nukreiptas į visiškai neapgintų žmonių sluoksnį, tai yra į Lietuvos žydų kilmės žmones, moteris. Aš niekada, jūs net neatsimenate, kad aš kalbėčiau vien tik tautiniais klausimais. Bet šiame Seime po truputėlį juokas virsta į pajuoką ir mes savo kalba degraduojame. Tai yra Europos parlamentas. Tai yra ne mažiau nei niekšiška – tai yra niekinga ir žema kalbėti apie tuos keletą tūkstančių gyvų likusių ir iš lagerių grįžusių arba į Lietuvą, arba išvykusių į Palestiną, arba į Ameriką žmonių ir moterų, kada jos negali apsiginti. Kai mano mama pokario metais grįžo iš Štuthofio koncentracijos stovyklos ir jos prie sienos klausė rusų KGB, kodėl jūs likote gyva, būdama žydų kilmės žmogus, jina neturėjo ką atsakyti. Jina bandė grįžti į Lietuvą, įstojo į Medicinos fakultetą, apeidama tas kvotas, kur Stalinas žydų kilmės žmonėms sukūrė tam, kad jie negalėtų pasiekti aukštojo mokslo. Į tuos žmones, kurie liko su mumis Lietuvoje, kurie baigė mūsų universitetus, negausus skaičius tų, kurie tapo medikais, gydytojais, daktarais, fizikais, laimėjo įvairias šachmatų premijas ir buvo mūsų žvaigždės, o dabar jų nebėra, būkite geri, nekreipkite savo strėlių į juos, į tuos, kurių jau nebėra. Aš prašyčiau nežeminti šito Seimo vardo, jo europinio lygmens ir nepradėti pajuokos žodyno tarpusavyje, naudojant prieš jį, prieš tuos žmones, kurie negali atsakyti. Aš būčiau jums labai dėkingas, būdamas šitos valstybės signataras, jeigu jūs taip nesieltumėte. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Emanueli, už jūsų pasisakymą.

Gerbiami kolegos, artėjame prie posėdžio pabaigos. Registruojamės. Skelbiu posėdį baigtą. (Gongas)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NEEILINĖS SESIJOS POSĖDŽIO NR. 343 STENOGRAMA

2024 m. vasario 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Kviečiu užimti vietas. Pradedame vasario 14 dienos Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 105 Seimo nariai.

10.00 val.

Seimo 2024 m. vasario 14 d. (trečiadienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas

Darbotvarkės 1-1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

10.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XIVP-3485 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XIVP-3485. A. Vyšniauskas per šoninę mikrofoną. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Frakcijos vardu norėčiau paprašyti pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti pusvalandžio pertraukai? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

10.01 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3477(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3477(2). Svarstymo stadija. Kviečiu pranešėjus – pirmiausia Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką M. Lingę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas vakar posėdyje apsvarstė Akcizų įstatymo projektą. Svarstė ir kitą projektą, anksčiau pateiktą Seimo narių grupės, L. Nagienės ir kolegų. Tai kompleksiskai pasižiūrėjome į klausimą, nutarėme šiuos projektus sujungti. Įvertinus gautus pasiūlymus, dėl kurių, matyt, dar turėsime apsispręsti, bendra išvada yra tokia: pritarti iniciatorių pateiktam projektui, vadovaujantis Respublikos Seimo statuto 137 straipsniu šį projektą sujungti su projektu Nr. XIVP-3164 ir Seimui svarstyti pateikti vieną bendrą projektą Nr. XIVP-3477(2). Už tokią išvadą balsavo 6, prieš nebuvo, susilaikė 4.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Pranckietį, kad pristatytų Kaimo reikalų komiteto išvadą. Gerbiamas Viktorai, pristatykite Kaimo reikalų komiteto išvadą dėl Akcizų įstatymo.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kaimo reikalų komitetas pirmadienį svarstė šį projektą, pateiktą Seimo narės L. Nagienės ir daugiau Seimo narių, ir 6 balsais už, susilaikius 1 buvo pritarta 13,95 akcizui, bet šis projektas šiandien yra nesvarstomas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pristatyta komiteto išvada. Pereiname prie diskusijos. Diskutuoti užsirašė šeši Seimo nariai. Pirmasis kalba K. Mažeika. Kviečiu į tribūną. Ruošiasi L. Nagienė.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų jau šią savaitę ir šiandien ryte Seimo vicepirmininkas per radiją komentavo, kad sesija sušaukta dėl ūkininkų problemų, ūkininkų problemoms spręsti, bet matome, kad iš dviejų klausimų liko sujungtas tik vienas apie ūkininkų problemas. Visgi tos ūkininkų problemos buvo pamatytos, kai atvažiavo traktoriai į Vilnių, bet neišgirstos. Ir iki pat šiandien yra neišgirstos, nes pasakyti argumentai negirdimi. Vyriausybė savo projektu bando pasakyti, kad 41 euro akcizas yra kažkoks gėris. Tai yra 7 kartus mažiau, nei buvo ten virš 300 eurų akcizas, bet nepasako, kad 41 kartą daugiau, negu buvo prieš tai, prieš Naujuosius metus.

Turbūt teisybės dėlei reikėtų pasakyti, kad lyg ir bando sakyti, kad Vyriausybė ir šita dauguma girdi, mato savo klaidas, taiso, bet turbūt reikia pasakyti teisybę, kad tų klaidų nematė ir netaisė tada, kai jas reikėjo taisyti, tai yra dar praeitos sesijos pabaigoje, gruodžio mėnesį, kai mes, opozicija, su kolegomis demokratais ir kitais užregistravome projektą, būtent 13,94 eurų akcizą. Bet tada buvo neišgirsta, tada po pateikimo buvo lyg ir pritarta, bet paprašyta Vyriausybės išvados. Ir ką, kas atsitiko? Vyriausybės išvada pateikta tik visai neseniai, vasario mėnesio pradžioje, kai Vyriausybė su dauguma jau apsisprendė siūlyti 41 eurą. Ir dar buvo įsivėlusė diskusija dėl 71 euro iš Aplinkos ministerijos, bet, na, lyg jau sako, pasirinkome mes mažesnę kompromisą.

Tai turbūt tikrai nėra optimalus variantas vertinant šalių, kaimyninių šalių, būtent sprendimus dėl akcizo ir turbūt šiuo atveju nukentės visi. Jeigu šiandien nuvažiuotumėte į Lenkijos pasienį ties Lazdijais ar Kalvarija, pamatytumėte, kaip žmonės veža dujų balionus iš Lenkijos. Turbūt tas procesas nesibaigs ir po šitos pataisos priėmimo, jeigu bus priimta dėl 41 euro. Kas iš to laimės? Na, statistikoje galbūt tikrai matysime, kad dujų naudoja mažiau, bet tai yra lygiai tas pats kaip ir su alkoholiu, kai srautai iš Lenkijos ir Latvijos yra didžiuliai, o nukenčia Lietuvos ekonomika ir Lietuvai, Lietuvos institucijoms lieka tik pasekmės, tai yra žmonių gydymas, reabilitacija ir visi kiti dalykai. Tai šiuo atveju tas pats ir ta pati ministro minima „Jozita“, kuri lyg ir importuoja rusiškas dujas... Manau, dujų balionų srautai bus lygiai taip pat iš tos pačios Lenkijos ir šiuo atveju mes tikrai nebūsime nugalėtojai.

Dujų sunaudojimas nesumažės, alternatyvų žmonės šiandien neturi. Kalbame apie tai, kad dujas galima pakeisti elektra. Daugiabučiuose tos galimybės tikrai nėra, gyvenvietėse, kaimuose, kur dar pernai buvo užbaigti projektai, būtent atvestos suskystintos naftos dujos namams šildyti, katilai, viskas, na, ta kompensacija nėra pakankama, žmonės tikrai mokės didesnes... didesnių išlaidų patirs ir tikrai nuo to niekam nebus geriau. Manau, kad eilės prie seniūnijų prašyti kompensacijų, pašalpų tikrai pailgės, žmonių gyvenimo kokybė pablogės ir tai liečia išskirtinai žmones, gyvenančius regionuose. Miestams: Vilniui, Kaunui, Klaipėdai, tai nėra aktualu, tačiau Lietuva yra bendra. Šiuo atveju tikrai nereikėtų nuvertinti to, kad žmonės vis dėlto kaimuose yra... neturėtų būti skriaudžiami labiau.

Manau, tai yra socialiai neatsakingas sprendimas. Vis dėlto, kolegos, tikrai kviečiu dar kartą pasižiūrėti į argumentus dėl 13,94, kai bus balsuojama. Ir tai yra optimalu, tai yra konkurencinga aplinkinių šalių atžvilgiu ir tai yra turbūt pats optimaliausias sprendimas, įvertinant tas klaidas, kurios buvo padarytos iki šiol. Taigi kviečiu, kolegos, tikrai gerai pagalvoti priimant galutinį sprendimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu L. Nagienę. Ruošiasi V. Ažuolas.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, kodėl mes, teikdami naują įstatymo pataisą dėl 41 euro akcizo, priimame tokį variantą, kad tiesiog net ir savo aiškinamajame rašte rašome melagystę, kad Europos Sąjunga nuo 2024 metų paėmė ir panaikino visas lengvatas taršiam kurui. Tačiau taip nėra. Šiandien siūlomi naftos dujų angliavandenilio lengvatinio akcizo tarifo dydžiai yra vertintini kaip stokojantys logikos ne tik atsižvelgiant į šildymui naudojamų energetinių produktų taršos lygį bei santykį su kaloringumu, bet ir atsižvelgiant į Europos Tarybos direktyvoje įtvirtintą energetikos produktų apmokestinimo logiką.

Be to, naftos dujoms siūlomas akcizo tarifo dydis yra neproporcingai didelis, palyginti su taršesniais ir mažesnio energinio našumo (kaloringumo) produktais. Aš dabar paprasčiausiai paimesiu lentelę. Naftos dujų kaloringumas. Sudeginus 1 toną naftos dujų, pagaminama 12,91 megavatvalandės energijos. CO₂ emisija būtų 66,17 iš tonos. Sudeginę 1 toną gamtinių dujų, mes paga-

minsime energijos 9,42. Faktiškai daugiau negu 3 megavatvalandes mažiau energijos. CO₂ emisija būtų 56. Įvertinę šiuos skaičius, mes turėtume nustatyti adekvačią kainą akcizo, kaip ir gamtinėms dujoms.

Gaila, kad vakar BFK posėdyje kai kurie svečiai, kalbėdami apie suskystintas naftos dujas, jas sulygino... apie jas kalbėjo kaip apie iškastinį kūrą, tačiau užmiršta, kad gamtinės dujos lygiai taip pat yra iškastinis kuras. Jie nekalba, kad tai yra... Jie kalba: tikrai SND yra iškastinės. O Europos Sąjungos direktyvose visur kalbama apie iškastinį kūrą.

Antra. Atkreiptinas dėmesys, kad projekto aiškinamajame rašte pateikta informacija yra klaidinga ir iš tikrųjų melaginga, kad dabartinės direktyvos redakcijoje siūlomas naftos dujų minimalus apmokestinimo dydis yra 41 euras. Kur parašyta? Pabrėžiu, kad toks minimalus apmokestinamas dydis yra nustatytas tik naftos dujoms, naudojamoms kaip variklių degalai ir komerciniais tikslais. Šildymo tikslais naudojamoms naftos dujoms nustatytas nulinis tarifas. Neklaidinkite bendruomenės, neklaidinkite žmonių ir neklaidinkite visų, sėdinčių čia, salėje.

Vienoje priedų lentelėje nustatyti minimalūs apmokestinimo dydžiai, jie atskleidžia Europos Tarybos požiūrį į naftos dujas, tai yra tarifas 0 tiek verslui, tiek ne verslui, o gamtinių dujų yra 0,15 verslui ir ne verslui – 0,3, naudojamų šildymui, dėl taršumo ir atitinkamo apmokestinimo.

Atkreiptinas dėmesys, kad kai kurios Europos Sąjungos šalys CO₂ dedamosios neišskiria atskirai. Kaip premjerė paminėjo, sako, konkrečiai paimsiu Estiją, 55 nustatytas akcizas, tačiau jis yra įskaičiuotas į akcizo kainą. Tokios CO₂ dedamosios nėra išskirta Estijoje. CO₂ dedamosios neišskyrė tiek Graikija, tiek Slovakija, tiek Airija ir kai kurios kitos šalys.

Šiandien neturėtume lygintis su Skandinavijos šalimis, kuriose ženkliai aukštesnis pragyvenimo lygis. Kol Europos Tarybos lygiu nėra priimti galutiniai sprendimai dėl direktyvos pataisų (apie tai jau buvo diskutuota 2021 metais), svarstyтина, ar nevertėtų šiuo metu susilaikyti nuo drastiškų sprendimų nacionaliniu lygiu. Taigi, abejotina, ar projektiniai pasiūlymai sutelkiant visų dėmesį į aplinkosauginius tikslus yra tinkamai subalansuoti poveikio šalies ekonomikai prasme. Kalbėkime apie maisto produktų kainas, kalbėkime apie energetinių išteklių kainas. Gaila, kad šiandien ministras, kalbėdamas radijo ir televizijos laidose, pasisako: padidinome pensininkams pensijas, dabar atimkime iš jų tas pensijas, padidinome neapmokestinamąjį dydį, atimkime iš jų irgi taip pat, ką mes padidinome. Ministras užmiršo, kad...

PIRMININKĖ. Laikas!

L. NAGIENĖ (DFVL). ...vienaip ar kitaip brangsta šildymas, maisto produktai. Apie kokią kompensaciją mes kalbame gyventojams? Faktiškai norint prisijungti elektrinę *plytelę* reikia gauti visus leidimus iš ESO. Todėl...

PIRMININKĖ. Laikas!

L. NAGIENĖ (DFVL). ...šiandien Europos Komisijos direktyva yra nepakeista, o mes bėgame pirma traukinio, nes direktyvoje yra numatytas maksimalus projekte siūlymas iki 2033 metų akcizą padidinti iki 36,24 euro. Ir nebūkime pirmieji – mes bėgame pirma traukinio. Be to, aplinkos ministras kalba apie baudas ir už taršą.

PIRMININKĖ. Gerbiama Laima, laikas!

L. NAGIENĖ (DFVL). O ar žinote, kad naftos dujų suvartojimas nuo bendro kiekio sudaro tik 4 %, todėl negąsdinkime žmonių. Todėl 41 eurui tikrai nepritariu.

PIRMININKĖ. Kviečiu V. Ažuolą. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų vakar Biudžeto ir finansų komitete matėme tikrą melo, veidmainystės šou, cirką, galima sakyti. Ir kiek prisimelavo: Europa liepė nustatyti 41 eurą. Totalus melas. Jie labai gamtą saugo, jie čia saugo. Labai taršus kuras tos dujos. Pasirodo, pagrindinė priežastis, *žulikai* verslininkai nebeperka brangių „Independence“ dujų, o pereina prie suskystintųjų, todėl reikia tą akcizą užkelti taip, kad pradingtų noras jas pirkti. Aišku, ką daryti regionams, kurie kitų dujų neturi. Einame toliau.

Buvo vaidyba gero policininko ir blogo policininko. Vyriausybė atnešė 41 eurą, ministras atnešė 71 eurą. Gal pramušime, paskui ir 200 taps. Tada einame dar toliau, veidmainystė apie taršą, kaip liberalkonservatoriai nori mažinti taršą, sodinti miškus ir visa kita. Praeitoje kadencijoje pri-

ėmėme automobilių taršos mokesį. Ten yra aiškiai parašyta – dalis šio surenkamo taršos mokesčio turi būti skirta miškui sodinti, kad mažintume taršą. Vyriausybė parengia tvarką, kaip Valstybinė miškų urėdija gaus valstybinės žemės, išigis sodinukų ir pasodins naują mišką. Ministras daugiau kaip trejus metus tyčia nedaro tos tvarkos, tyčia nepasodintas nė vienas medis iš šio mokesčio ir yra nevykdomas įstatymas, kuris jau yra priimtas. Tas melas apie taršą, kad mes norime išvengti taršos, – totalus melas. Bet jie tą daro kiekvieną dieną, jau nebereikia netgi stebėtis.

Dabar kas atsitinka, prezidentūra gerai pasisakė, teisingas tarifas būtų 13 eurų, toks, koks yra Lenkijoje, ir atlygintume tam tikrą žalą, tą tarpą, kur jau buvo padidintas. Ne, reikia 41, bet yra kita dalis, apie ką niekas nešneka – CO₂ dedamoji. Mokestis pavadintas kitaip, jis, aišku, ne akcizu pavadintas, o CO₂ dedamąja, bet finalas toks pats – tas kuras brangs ir metams bėgant jis vėl pabrangs. Taip sakant, ir vėl tie makaronai bus kabinami, kai mes čia šnekame apie taršą, bet ar gamtinės dujos, ar suskystintos dujos, ta tarša skiriasi labai nedaug, bet eikime tuo keliu, toliau meluokime, toliau meluokime tautai, kad mes saugome gamtą. Dabar stebisi, kodėl ūkininkai pyksta, juk mes jiems davėme saldainį – 41 eurą ir dar žaliojo patvarkėme reikalus, o CO₂ numetėme į šoną, tai čia ir yra toks žaidimas. Davėme du saldinius, pažiūrėsime, ką darys, gal tiks. Apsaugos zonos, visi kiti dalykai. Įstatymai neatnešti, ko ūkininkai prašė, jų nėra. Žinoma, labai gerai, ūkininkai partizaninį pasipriešinimą jau daro su apsaugos zonomis, o tada, kai jau važiuosime į gatves, tada jau bus nebekontroliuojamas išvažiavimas. Jeigu Vyriausybė to nori, jos toks tikslas – tyčiotis iš tautos su savo mokesčiais, gerai, tyčiokitės, bet paskui nesakykite, kodėl gatvės visos pilnos ir užblokuotos. Tačiau nieko nepadarysi, veidmainiai ir apsimetinėjantys, kad yra saugantys gamtą, deja, bet tokia Vyriausybės dalis dabar.

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis. Ruošiasi K. Adomaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Dar rugpjūčio 7 dieną „Delfi“ internetiniame portale parašiau straipsnį: R. Žemaitaitis „Kaip I. Šimonytė su D. Kreiviu sodina Lietuvą ant monopolinės elektros adatos“. Ta monopolinė elektros adata virto tuo, kad per 6 mėnesius jie ne tik kad norėjo visą Lietuvą pasodinti ant elektros, bet ir norėjo pasodinti ant suskystintų dujų. Ką kalbėjo mano kolega, vakar Biudžeto ir finansų komiteto posėdis, ko gero, įeis į Lietuvos seimų istoriją. Iš tikrųjų klausimas yra žurnalistams. Ar žurnalistai atras jėgų ir pastangų įvertinti ministerijos atstovų išsakytas kalbas būtent komitete pagal melo detektorius. Keli Lietuvos portalai turi tokią švytuoklę: melas, tiesa, netiesa. Ko gero, vakar Aplinkos ministerijos ir Žemės ūkio ministerijos visą laiką būtų melas, melas, melas, melas. Bet tikrai spauda, gerbiamieji, to nerodys, nes, na, kaip dabar kritikuosi valdančiąją daugumą. O juo labiau kad iš daugiabučių renovacijos, iš visų kitų tu duodi labai daug užsakymų, kad to nerodytų.

Įdomiausia yra kitas dalykas. Rugpjūčio mėnesį, birželio mėnesį ir gruodžio mėnesį aš ne vieną kartą iš šitos tribūnos apie tai kalbėjau, kokią įtaką ir kokią poveikį turės. Kai buvo svarstomas biudžetas, aš jums dar kartą buvau pasakęs – kumelei į šikną tą jūsų biudžetą. Būtent kodėl aš tai pasakiau? Todėl, kad dėl šitų naftos dujų kiekvienos šeimos pajamos vidutiniškai padidės po 1 tūkst. eurų, ne po 100 eurų, ne po 50 eurų, bet po 1 tūkst. eurų. Po 1 tūkst. eurų, nesvarbu, kad Žemaitaitis nesišildo būtent komunalinėmis dujomis, bet Žemaitaitis perka gal sūrėlį, gal mėsą, gal dar ką nors, ir būtent šituose produktuose naftos dujos sudaro sudėtinę dalį. Kai „Achemai“ kažkada padidėjo akcizas naftai, atsiprašau, dujoms, trąšų kaina pakilo beveik 40 %. Tada visi pradėjo šaukti Lietuvoje, kas čia atsitiko, kodėl taip yra, kodėl stoja gamyba, kodėl taip įvyksta ir panašiai, ir panašiai. Tai jūs lygiai tą patį bandėte įteisinti ir bandėte padaryti.

Įdomiausia yra tai, kad stebuklingu būdu I. Šimonytė tykšt ir prarado atmintį. Ir kai tikrai pirmadienį plenarinių posėdžių salėje mes pradėjome aiškinti, kada projektas buvo registruotas, koks projektas registruotas, kada buvo susitikimai, kada Vyriausybėje buvo į darbotvarkę įtraukta, tada jau premjerė po kito pateikimo staigiai atsimesna: taip, buvo, bet, žinote, ne apie tai kalbėjote, ne tą siūlėte, mes siūlome kažką kita.

Gerbiamieji valdantieji, iš tikrųjų jūsų kartais toks, sakyčiau, chamiškas elgesys arba net toks *naglas*, makabriškas elgesys eiti buldozeriu per visus atsisuka prieš jus pačius. Ir I. Šimonytės tas ciniškas pasakymas, kad ne ūkininkai privertė mus persigalvoti. Tai kaip ne ūkininkai? Sausio 8

dieną įvykęs ūkininkų pirmas piketas, laužų deginimas, ir po kelių dienų stebuklingu būdu premjerė susikviečia ūkininkus ir sako, žiūrėkite, *chebra*, sprendžiame greičiau tą klausimą, nes nelabai norėčiau problemų turėti, nes Prezidento rinkimai artėja.

Baisiausia yra tai, kad koalicijos partneriai tiki šitomis fantazijos sritimis, kai sako, naftos dujos, komunalinės dujos labiausiai taršios ir pereikime prie modernių transporto priemonių arba prie modernių naudojimų. Man tai kyla šiurpas, kai ministras siūlo daugiabučiuose pakeisti dujų balionus į elektrines viryklės. Gerbiamasis ministre, atvažiuokite į Kelmę ir aš jums parodysiu, kokie yra laidų galingumai tuose daugiabučiuose. Kad šiandien daugiabučiuose padidintų galingumą ir galią, ESO teikia sąlygas, kad gyventojai arba daugiabučio namo administratorius turi sumokėti iki 100 tūkst. Šitos sumos jūs net nenumatėte kompensuoti. Jūs sakote, skirsite 2 mln. viryklėms įsigyti. Ne viryklė esmė, kiekvienas žmogus gali nusipirkti elektrinę viryklę už 400–500 eurų. Esminis dalykas, kad galios ir pajėgumų neužtenka.

Dabar girdžiu kitą dalyką, sako, ūkininkams duos traktoriams su biodujomis 7 mln. Gerbiamas ministre, šiandien traktorius kainuoja 200–300 tūkst. Tai jūsų 7 mln. pasinaudos *maximum* 50 žmonių, *maximum maximorum*. Apie kokius vėjus jūs čia šiandien galite kalbėti iš šitos tribūnos, kad jūs rūpinatės ekologija, užterštumu ir panašiai?

Ir pabaigai. Čia išgirdau, sako, gal mes priversime žmones pereiti prie kitos alternatyvos, tai yra būtent prie suskystintų LNG dujų. Tai, ko gero, gerbiamas ministras nežino, kad senelis Dž. Baidenas Amerikoje užpraeitą penktadienį priėmė įsakymą ir uždraudė 17 įmonių vystyti veiklą ir importuoti buitines suskystintas dujas, taip padidindamas Rusijai ir V. Putinui pajėgumus gauti į biudžetą daugiau pinigų iš naftos dujų.

Tai man susidaro toks vaizdas, kad jūs kryptingai, tvarkingai dirbate Rusijos interesams, nes tokių sutapimų negali būti. Po savaitės vieną priimate sprendimą, po 2 savaitių arba po mėnesio jūs kitą priimate sprendimą. Žiūrint sistemiškai, ką jūs padarėte nuo 2022 m. vasario 24 d., – jūs viską padarėte, kad V. Putino pajamos iš energetinių išteklių pasiektų 650 mlrd. Aš neįsivaizduoju, kas jums moka, kaip moka, kaip jūs derinate, bet, manau, po 20–30 metų tie dokumentai bus vieši ir prieinami.

PIRMININKĖ. K. Adomaitis. Ruošiasi S. Gentvilas.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiami Seimo nariai, kalbėsiu trumpai. Kodėl aš palaikiau dar opozicijos, gerbiamos L. Nagienės teiktą siūlymą rudens sesijoje sumažinti, peržiūrėti šitą gamtinių dujų tarifą? Ne gamtinių dujų, suskystintų naftos dujų tarifą. Iš tiesų reikia pripažinti, vieną klaidą padarėme – tas tarifas buvo padidintas per greitai, per didele apimtimi, per trumpą laikotarpį, nors ir buvo numatytas tas 6 mėnesių įstatymo įsigaliojimo laikotarpis. Aš tikėjau, kad Vyriausybė peržiūrės šitą projektą, bet nesitikėjau, kad ji tiek atsitrauks nuo pasiūlytos pradinės pozicijos, pradinės minties.

Mano įsitikinimu, nėra jokio kelio atgal, nėra jokių šansų naudoti iškastinį kūrą. Iškastinio kuro naudojimas, nesvarbu, koku pavidalu, naftos ar *dyzelio*, ar suskystintų naftos dujų pavidalu, finansuoja Rusiją, finansuoja Arabų šalis, kurios dėl Lietuvos darbo gali sau leisti neįsivaizduojamus dalykus – kariauti, pirkti kažką, statyti miestus dykumose ir taip toliau.

Ko aš tikėjau iš Vyriausybės? Kad jinai apsvartys šitą akcizo pakeitimą ir pasiūlys pereinamąjį laikotarpį, kad mes pažingsniui, po nedidelį etapą, duodami aiškų signalą ateičiai, sulygintume visų iškastinio kuro rūšių tarifus. Tačiau šiuo atveju mes pernelyg lengvai pasiduodame, pernelyg lengvai atsitraukiame ir, man atrodo, tiesiog trumparegiškai žiūrime siūlydami tik vieną skaičių, kuris įsigalios artimiausiu metu, – tą 40 eurų tarifą. (*Balsai salėje*) Yra pasiūlymas ir dėl 14-os.

Man apmaudu, kad niekas nekalba apie klimato kaitos susitarimus Europos Sąjungos lygmeniu. Jau dabar yra nuspręsta, susitarta, Lietuvos Vyriausybės patvirtinta ir galbūt Prezidento patvirtinta (nežinau, kas dabar važiuoja į Europos Vadovų Tarybą ir tvirtina visus sprendimus), kad nuo 2027 metų ir šildymo sektorius, ir transporto sektorius turės pirkti CO₂ taršos leidimus. Jeigu valstybės nesugebės sumažinti CO₂ išmetimų, jos privalės pirkti taršos leidimus ir mokėti įnašus į bendrą Europos Sąjungos klimato fondą. Tai be išimties galios visiems tiems atvejams, apie kuriuos mes šiandien kalbame. Tai bus reikšmingi tarifai, nuo jų mes nepabėgsime, nuo tų,

dėl kurių jau sutarta, ir mums reikia per trejus metus persitvarkyti, atsisakyti visų šių infrastruktūrinių investicijų ir rasti būdus, kaip minimaliai jas naudoti. Tokiu sprendimu, kokį siūlome šiandien, mes atsiitraukiame nuo šito tikslo. Mes pasakome, kad taip, naudokite tas naftos dujas, čia puikus dalykas, kaip nors po trejų metų žiūrėsime, kas bus. Man atrodo, tai neteisingas kelias. Nekiškime kaip pavyzdžio Lenkijos. Geriau būkime ta šalis, kuri sugeba atsisakyti iškastinio kuro, kuri finansuos savo Klimato pertvarkymo fondą, Socialinį fondą, kuris remis socialiai pažeidžiamus žmones, Socialinį fondą, kuris ateis iš tų pačių taršos leidimų, sumokėtų Europos Sąjungai, bet mokėkime mažiau už taršos leidimus, naudokime daugiau tą Socialinį fondą. Tegul už tą Socialinį fondą įnašus moka Lenkija, šiandien nesirūpinanti, kada ir kaip ji pereis ir atsisakys iškastinio kuro. Nesimėtykime tarp šitų tikslų, nustatykime pereinamąjį laikotarpį, nemažinkime be jokių apribojimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu S. Gentvilą.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Žinote, aš turiu svajonę, kaip ir dauguma Lietuvos piliečių, kad šioje tribūnoje žmonės, atstovaujantys mūsų visuomenei, kalbėtų ne apie praeitį, o apie ateitį. Ir čia ne vienintelis aš turiu tą svajonę, bet visa visuomenė. Man atrodo, visuomenė irgi svajoja, kad ūkininkai, susirinkę sausio mėnesį gražiai, turbūt gražiausiai Europoje, mitinguoti ir išreikšti savo demokratinę valią, turėtų aiškia perspektyvą, kaip transformuotis. Mes visi žinome, kad reikia transformuotis. Reikia pripažinti, kad šito transformacijos kelio mes neturime, todėl iš šios tribūnos turėtume kalbėti apie tai, ką mes darome, kad galėtume pasikeisti. Šiandien žemės ūkis jaučiasi itin nesaugiai. Nesaugiausiai turbūt iš visų ekonominių sektorių. Mes turbūt turėtume kalbėti ir apie tai, kad žemės ūkis turėtų tapti naujaisiais energetikais. Jeigu mes, Lietuva, kiekvienais metais sumokame 6,5 mlrd. eurų užsienio ekonomikoms už importuojamą dyzeliną, naftos produktus, dujas ar elektrą, būtent žemės ūkis, vietinė gamyba, R. Karbauskis, turintis planų dėl vieno iš didžiausių vėjo jėgainių, biometano išteklių, yra pavyzdžiai, kad žemės ūkis gali aprūpinti ir transporto sektorių, ir energetiką. Žemės ūkis gali tapti naujaisiais energetikais. Ne atominės jėgainės, ne iškastinis kuras, bet vietinės biodujos, vietinė elektra, vietiniai atsinaujinantys biokuro ištekliai. Tai yra žemės ūkio resursai, ant kurių stovi. Man atrodo, mes svajojame per mažai. Nes mano kartos žmonės svajoja, kad žemės ūkis Lietuvoje džiovins grūdus naudodamasis biodujomis, ant kurių patys yra, pertvarkys savo džiovyklas. Mano kartos žmonės svajoja apie tai, kad „Augos“ įmonei pasisektų su biometano traktorių patentais ir taptų tai standartu, o ne išimtimi. Mano karta svajoja apie tai, kad paukštynų produkcijos mes matytume lygiai tas pačias žymas, kad pagaminta su žaliaja energija, ir mes turime padėti tiems patiems paukštynams konvertuotis. Bet šiandien mes šioje tribūnoje kalbame apie praeitį, apie tai, kad paliksime iniciatyvas toliau gyventi praeityje, nesitransformuoti ir akcizų politikos neskatiname, o atvirkščiai.

Pastarieji metai įrodė, kad investuota neteisinga kryptimi, net investuota ta kryptimi, kuria šita karta netiki, ir tai yra klaida mūsų fiskalinės politikos. Nežinau, galime ginčytis, ar 13, ar 41, ar 70, bet esmės tai nepakeičia. Lietuvos žemės ūkis lieka rizikingas, jis toliau lieka prie iškastinio importinio kuro. Kas devintas Lietuvoje sudeginamas dyzelino litras yra be akcizo, tai yra raudonasis ir žaliasis. Ar tai yra mūsų perspektyva? Žemės ūkis sėdi ant resursų, kurių nenaudoja.

Bet mes padarėme namų darbus per šituos dvejus metus – mes sukūrėme paramos priemonės kartu su Vyriausybe, su Europos Komisija, yra RRF'o parama, Modernizacijos fondo, ekonominio prisitaikymo. Naujas žemės ūkio strateginis planas nubrėžia gaires, kaip mes transformuosime Lietuvos žemės ūkį. Mes turime paramą ir Lietuvos buitiniams vartotojams keisti dujų balionus. Vienas kolega, kurio vardo nenoriu minėti, mini Kelmę. Kelmėje jau nebėra daugiabučių, kurių virtuvėse būtų dujų balionai, nes valstybė jiems padėjo. Nei Kelmėje, nei Joniškėje, kur nėra gamtinių dujų tinklo, mes 1 tūkst. 500 namų jau pakeitėme, liko 500 namų. Bet pasižiūrėkite į paskutinį mėnesį: sprogo Šakiuose namas, sprogo Panevėžyje namas, sprogo Kupiškėje namas dėl dujų nuotėkio. Žmonės traumuoti ir valstybė turi pareigą padėti. Ir parama yra.

Bet jeigu mes sumažiname akcizus iki tokio lygmens, kad neapsimoka investuoti, vadinasi, mes tęsiame buvusią politiką. Europos Komisija yra pasakiusi: Lietuva duoda 160 mln. eurų iš-

kastinio kuro subsidijoms, ir mes su akcizų paketu tą siūlėme panaikinti tiek raudonajam dyzelinui, tiek SND. Po Kaimo reikalų komiteto pasiūlymų atsitraukėme nuo raudonojo dyzelino lengvatos panaikinimo ir palikome jį 60 eurų už toną, to nepadarėme su SND. Tai nežinau, ar klaida, bet Kaimo reikalų komitetas neprašė dujų tarifo atnaujinimo.

Pabaigoje. Man atrodo, kad ir kas būtų nuspręsta, tai yra paklaidos ribos. Didžioji yda, kad Lietuvos žemės ūkis ir pramonė toliau bus suinteresuoti neinvestuoti, nors parama egzistuos ir visa ekonomika juda link to, kad mes galime sukurti Lietuvos žemės ūkį kaip naujosios Lietuvos energetikos. Linkiu kalbėti apie tai, o ne apie 20 ar 30 skirtumą už vieną ar kitą akcizą.

PIRMININKĖ. Dėkoju, visi, užsirašę diskutuoti, pasisakė. Dabar turėtume apsvarstyti pateiktas pataisas. Jų yra kelios. Pirmoji pataisa. Mes svarstysime didėjimo tvarka. Pirmąją pateikė A. Palionis, V. Ažuolas ir J. Pinskus. Gerbiamas Andrius galbūt galėtų pristatyti ją? Prašau.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mes su kolegomis, atsižvelgdami į tai, kad suskystintos naftos dujos iki šių metų sausio 1 dienos nebuvo apmokestinamos akcizu, o po šių metų sausio 1 dienos ženkliai buvo apmokestintos, įvertinę Vyriausybės abudu projektus, pristatytus pirmadienį, tai yra ši ir kitą, kurį svarstysime dar pavasario sesijoje, kur yra kalbama apie CO₂ dedamąją ir jos atidėjimą, *à la* taip kompensuojant sumokėtą didesnę suskystintų naftos dujų mokestį, ir įvertinę tai, kad Lenkijoje yra 13 eurų akcizo mokestis, o Latvijoje jo išvis nėra, siūlome 13 eurų akcizo mokestį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto išvada.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas siūlymui nepritarė: už balsavo 4, 5 susilaikė, 2 buvo prieš. Komitetas pritarė Vyriausybės pasiūlytam 41 euro akcizo tarifo dydžiui.

PIRMININKĖ. Motyvai už. Kalba R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų tai kviečiu palaikyti kolegų pasiūlymą, nes manau, kad per tuos 2 mėnesius, kiek jau buvo, kiek galiojo šitas Akcizų įstatymas, tiek Lietuvos smulkusis, tiek vidutinis verslas, netgi ir stambus verslas, kuris gamybai naudojo šitas suskystintas naftos dujas, patyrė gana dideles išlaidas tikėdamiesi, kad valstybė vadovausis sąmoningumo ir protingumo principais, o į kainą dar nebuvo įskaičiavę. Tikrai kviečiu pritarti kolegų pateiktam pasiūlymui ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, kas yra proporcinga, kas yra neproporcinga? Ar minimaliais tarifais Lietuva turėtų žavėtis? Kai šiuo metu įvairiose politinėse partijose vyksta diskusijos apie tai, kaip mes sukursime ir iš ko pakankamai finansuosime gynybą, tai mes turėsime prieiti, ar šita kadencija, ar kita kadencija. Kai mes matome statistiką, kad R. Žemaitaitis užstoja tą pačią „Jozitą“, kuri importavo 10 mln. kilogramų suskystintų naftos dujų 2023 metais iš Rusijos, mes kalbame apie šitos produkcijos akcizą arti nulio.

Dėkui Europos vadovams, kurie apsisprendė iš tikrųjų dėl sankcijų, bet sankcijos vis dar galioja 12 mėnesių. Tai mes vis dar turime rusiškų produktų čia, Lietuvoje, ir jų vartojimas yra dirbtinai atpigintas. 13 eurų akcizas už toną iš esmės yra skatinimas toliau importuoti šitą produktą, nes Europos sankcijų kontraktui pasibaigti yra 12 mėnesių laikotarpis. Lietuviškos įmonės, tokios kaip „Gazimpeksas“, kuri yra didžiausia rusiškų naftos dujų importuotoja, antroji yra „Jozita“, ir toliau gali importuoti pagal dabartines sankcijas. Duodami minimalų tarifą mes tiesiog pasakome, kad pakeliame rankas, ir laimi tada to politiko pavardė, kurio čia nenoriu reklamuoti.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl Seimo narių A. Palionio, V. Ažuolo ir J. Pinskaus pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Balsavo 116: už – 59, prieš – 16, susilaikė 41. Pasiūlymui pritarta. (*Plojimai*) Taigi kitų pasiūlymų nereikia svarstyti. Pritarta šitam dydžiui.

Toliau turime apsispręsti dėl viso projekto po svarstymo. Balsavimas dėl viso projekto. Balsuojame.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti V. Fiodorovas. Prašau.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų esu pasakęs dar prieš tai, kad palaikysiu bet kokią akcizo mažinimą, nes tai, kas buvo padaryta, tai buvo padarytas absurdiškas

akcizo tarifas, kuris tiek Lietuvos gyventojams, tiek verslui atnešė tiktai žalą. Tik gaila, kad reikėjo pusei Lietuvos traktorių suvažiuoti į Lietuvą, kad šitas klausimas atkeliautų į Seimo posėdžių salę, kad mes galėtume svarstyti.

Aišku, matydamas pasiūlymus, kuriuos užregistravo aplinkos ministras ir kurių mes čia nesvarstome, nes ką tik perėjo tikrai geras pasiūlymas, galiu tik apgailestauti, kad pasišovęs apmokestinti Lietuvos gyventojus ir verslą jis jaučiasi labai ramus ir nemato šitame visame reikale nieko blogo. Taigi tikrai linkiu Seimui likusius metus į visą šitą dalyką pažiūrėti gana atsakingai. Tiek opozicija praėjusiais metais kalbėjo, tiek asociacijos, tiek atskiri gyventojai siuntė į Seimą raštus kalbėdami, kad padaryta klaida ir ją reikia ištaisyti. Gaila, pasikartosiu, kad reikia mitingo, kad abudu ministrai ir premjerė į šitą dalyką atkreiptų dėmesį ir darytų tam tikrus sprendimus. Taigi tikrai palaikau mažėjimą ir kviečiu palaikyti kolegas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – K. Mažeika. Kortelę gal įdėkite.

K. MAŽEIKA (DFVL). Įdėta kortelė.

PIRMININKĖ. Įdėta?

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū. Jau įjungta. Ačiū, Seimo Pirmininke. Nesu prieš šitą projektą su pataisa, turbūt suprantate. Esu prieš 41 ir daugiau, kas buvo siūloma pačioje pradžioje. Tik noriu įgarsinti, kas buvo padaryta, kokios klaidos vakar Biudžeto ir finansų komitete, kai sako – sprendžiamieji ūkininkų problemas, bet labai gaila, net ūkininkai nebuvo išklaustyti, net jų argumentai nebuvo išklaustyti. Tai tikrai komiteto pirmininkas, manau, turėtų ištaisyti savo klaidą ateityje, jeigu jau sprendžia vienos ar kitos visuomenės grupės problemas, kad jas išklaustytų. Jisai pats pasakė tokį vieną argumentą, kad, palyginti su Lenkija, Lenkijoje akcizas yra panašiai toks, koks dabar bus Lietuvoje, bet yra penkis kartus didesnis akcizas žymėtam *dyzeliui*. Tai norėčiau pataisyti. Šitas pasakymas ūkininkų bendruomenei tikrai sukėlė didelį nepasitenkinimą.

Argumentai turbūt būtų tokie, ir turbūt čia visai Vyriausybei, kad jeigu visus reikalavimus ir kompensacijas, ir viską padarytumėte taip, kaip Lenkijoje, tai Lietuvos žemės ūkis klestėtų, ūkininkai iš Lenkijos vežtų gyvulius ir žaliavas, ir viską, o dabar yra atvirkščiai – karvės išvežamos į Lenkiją, ir Lietuvos ekonomika turbūt gautų daug didesnę pridėtinę vertę negu iki šiol. Tai tik įgarsinu, kad Lenkija 2023 metais iš nacionalinio biudžeto žemės ūkiui skyrė 2,2 mlrd. eurų, grūdų sektoriui, kuris patyrė dėl ukrainietišių grūdų... 29,5 mln., kompensacijai dėl paukščių gripo – 27 mln., trąšų pabrangimams kompensuoti ir kitoms žemės ūkio problemoms – beveik 45 mln. eurų. Tai turbūt...

PIRMININKĖ. Laikas.

K. MAŽEIKA (DFVL). Paskutinis palyginimas. Europos Sąjungos bazinė išmoka Lietuvoje yra 82 eurai už hektarą, o Lenkijoje – 120. Tai turbūt atsako į visus argumentus, kurie vakar buvo pasakyti. Kviečiu, kolegos, palaikyti galutinį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto po svarstymo. Balsuojame.

Balsavo 117: už – 113, prieš – 1, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

V. Ažuolas norėtų pasakyti repliką po balsavimo.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų dziugu, kad Seimo nariai ištaisė klaidą, kurią atnešė Vyriausybė – 41 eurą, ir padarė tą, ko žemdirbiai prašo – 13 eurų, kaip Lenkijoje. Bet liūdniausia, kad ministras atsistojo į tribūną ir vėl meluoja: žemdirbiai saulės energijų nenori, biodujų jėgainių nenori. Pažiūrėk, ministre, taisykles: biodujas įsirengęs gali naudoti tik savo poreikiams, saulės jėgainę įsirengęs gali naudoti tik savo poreikiams, gaminančiu vartotoju negali būti. Tai jūs tyčia darote, kad žemdirbiai tų projektų nenaudotų ir žaliosios energijos neišrengtų. Užteks apgaudinėti visus.

PIRMININKĖ. V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų irgi noriu kreiptis į aplinkos ministrą. Jis kalba ir gąsdina importuojamų iš Rusijos dujų kiekiu. Noriu priminti, kad kitame įstatyme dėl kitų dujų mes esame įdėję draudimą. Nereikės nei kelti akcizo, nei ką – tiesiog įdėkite draudimą, ateikite į Seimo posėdžių salę, diskutuokime ir galbūt pereis toks pasiūlymas. Bet neapmokestinkime nei Lietuvos žmonių, nei verslų dar labiau, negu jie dabar yra apmokestinti.

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamas ministre, na, esate tikrai protingas, gudrus, na, nekvailas, Simonai, esi. Tai aš tau tik galiu pasakyti. Mes, ūkis, pateikėme paraišką pasistatyti 70 kilovatų saulės jėgainę. Kad gautume paramą, viskas gerai, be jokių problemų, agentūra pritarė. ESO mums atsiuntė prisijungimo sąlygas ir atsiuntė laido nutiesimo sąskaitą – 270 tūkst. Tai ar jūs idiotais laikote mus, ar jūs nesuprantate, kas darosi? Galų gale susėskite su energetikos ministru D. Kreiviu ir susitarkite, kad ESO neplėštų iš ūkininkų ir iš žmonių, kurie nori pereiti prie kitos alternatyvios energijos. Dar kartą sakau: 270 tūkst., kur realiai galėtų paimti nulį. Tai yra piktybiškas, tyčinis kenkimas.

PIRMININKĖ. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš noriu replikuoti, keletą kartų buvau paminėtas. Visų pirma Seimo nariai yra labai plačios erudicijos žmonės ir turi matyti platesnį kontekstą. Neapmokestinamasis pajamų dydis Lietuvoje apmokestinimą gyventojų, skurdžiausių gyventojų, sumažino 250 mln. Tūkstantį eurų į rankas gaunantis žmogus sausio mėnesį gavo 30 eurų daugiau atlyginimo. (*Balsai salėje*) Nepadidėjusio. Tai yra didelės nuolaidos valstybės mastu. Akcizų paketas, visas paketas, 2024 metais didino našta, esant tam pačiam vartojimui, 70–80 mln. Tai Lietuvos gyventojų kišenėse lieka ir Lietuvos gyventojai uždirba daugiau. Ar jie išleidžia teisingai? Tai yra mūsų klimato politikos klausimas paskatinti nevartoti iškastinio kuro.

Ir dabar, gerbiamas Viktorai, skirtumas tarp jūsų minimo Gamtinių dujų įstatymo, kurį pakeitė L. Kasčiūnas ir D. Kreivys, yra tai, kad gamtinių dujų išpilstymo stoteles valdo valstybė. Naftos dujas cisternomis veža tiesiogiai į degalines, per sieną, ir valstybė neturi galimybių reguliuoti valstybinių išpilstytojų (nes jų nėra, nes vežama tiesiogiai naftos cisternomis per sieną į degalines), kol neatsirado europinis reguliavimas. Jisai įsigalios visu mastu iki Kalėdų.

10.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XIVP-3485 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Replikos išsakytos. Grįžtame prie darbotvarkės 1-2 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto. Į tribūną kviečiu komisijos pirmininką B. Matelį. Prašom.

B. MATELIS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, jūs buvote pavedę mūsų komisijai ištirti generalinės prokurorės N. Grunskienės prašymą ir pateikti savo išvadą dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario R. Žemaitaičio neliečiamybės atėmimo. Komisija per gana trumpą laiką, tai yra per tokį laiką, kokį mums suteikėte, atliko tyrimą. Į komisijos posėdžius buvo pakviesti prokuratūros atstovai ir jie pateikė savo išvadas. Jie atsakė į labai daug komisijos narių klausimų. Taip pat į komisiją buvo kviečiamas pateikti savo nuomonę ir Seimo narys R. Žemaitaitis. Jam buvo išsiųsti kvietimai bent keturiais penkiais kanalais, tačiau R. Žemaitaitis pasirinko tokį būdą ir į komisijos posėdį neatvyko.

Komisija, išklausiusi Vilniaus apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro J. Lauciaus ir Vilniaus apygardos prokuratūros, Vilniaus apylinkės prokuratūros prokuroro Š. Šimonio pateiktą informaciją ir jų atsakymus į komisijos narių klausimus, daro išvadą, kad tyrimo metu surinktos medžiagos pakanka, kad komisija priimtų sprendimą. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 23 straipsniu, Lietuvos Respublikos Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymu ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. vasario 12 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ 4 straipsnyje nurodytą pavedimą, komisija siūlo Lietuvos Respublikos Seimui tenkinti Lietuvos Respublikos generalinės prokurorės N. Grunskienės teikimą dėl sutikimo Seimo narį R. Žemaitaitį pa-

traukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę. Už šį sprendimą balsavo visi 8 komisijos nariai, nė vienas nesusilaikė, nebuvo ir balsuojančių prieš. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų norėtų paklausti vienas Seimo narys. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų gavau keturis kvietimus, pirmininkas teigus, nė į vieną neatvykau ir neatsakiau. Gerbiamas pirmininke, žinote, kodėl? Todėl kad jūs nepateikėte komisijai dokumentų. Aš dabar noriu įgarsinti ir jūs atsakykite į klausimą visiems Seimo nariams, kodėl jūs nedavėte susipažinti komisijos nariams su Lietuvos... Vilniaus universiteto Kalbos katedros, instituto pateikta išvada, kuri buvo pateikta ir Konstituciniame Teisme, ir prokuratūrai, kurioje konstatuojama, kad „aptariamuose pasisakymuose apie R. Žemaitaitį nuomonė ir informacija dažniausiai suformuluojama pakankamai korektiškai. Tai rodo turinio bei kalbos ypatybes ir autoriaus intenciją. Pacituotą praeityje populiarią smurtą prieš žydus skatinančią vaikišką skaičiuoklę galima laikyti retorine ir politine provokacija.“ Galite paaiškinti, kodėl jūs neteikėte komisijos nariams susipažinti su visa išvada, kuri yra šešių lapų, ir Kalbos institutas aiškiai pasako, kad mano kalboje nebuvo jokios neapykantos, jokio kurstymo ir kitų dalykų?

B. MATELIS (*TS-LKDF*). Mielai atsakysiu į jūsų klausimą. Mūsų komisija buvo sudaryta jums balsuojant jūsų pavedimu ir komisijos buvo prašoma vieno dalyko, ar leisti, ar uždrausti, ar yra pagrindas leisti ar uždrausti apklausti ir kitaip teisiškai kviesti į tyrimą Seimo narį R. Žemaitaitį. Mūsų komisija neturėjo įgaliojimų gilintis į atskirus įrodymus, jų komentuoti, nagrinėti, tirti. Mes iš tiesų vadovavomės tuo, ką pateikė mums prokuratūra, ir mes vertinome tuos prokurorų teiginius irgi gana kritiškai.

Dėl tų pasisakymų norėčiau ponui R. Žemaitaičiui ir kitiems priminti tokį dalyką: nėra taip, kad prokuratūra gavo prašymą, pradėjo ikiteisminį tyrimą, daugiau nei pusę metų laikė stalčiuje tą nutarimą, dabar ištraukė ir atnešė, ir padėjo, ir paprašė panaikinti neliečiamybę. Taip nebuvo. Prokuratūra buvo užsakiusi oficialią nepriklausomą lingvistinę ekspertizę. Tai vienas dalykas. Vėliau, taip, buvo užsakytos teismo ekspertų išvados. Vėliau buvo užsakyta Gyventojų genocido ir rezistencijos centro išvada. Tos išvados buvo pateiktos. Buvo užsakyti ekspertiniai vertinimai, tai yra ekspertizės. Ir per tą laiką tas procesas vyko, jis nestovėjo prokuratūroje. Ir netiesa, kad čia kažkokia, vadinasi... Mūsų klausimas buvo toks, ar nebuvo politinio pamušalo. Netgi mūsų komisija klausė tiesiai šviesiai, ar jūs, prokurorai, jautėte kokį nors politinį spaudimą? Štai prokurorai į visus klausimus atsakė, kad jokio politinio spaudimo nebuvo. Buvo atliekamos ekspertizės, dar daugiau, buvo apklaustas pats R. Žemaitaitis, kuris patvirtino, kad yra jo žodžiai, nes, tiesą sakant, į feisbuko paskyrą galėjo kas nors įsilaužti ir pateikti raštu. R. Žemaitaitis pripažino, kad yra jo žodžiai. Ekspertų išvados leido prokuratūrai daryti išvadą, kad yra galimai padarytas nusikaltimas. Ir tik po tų visų gautų ekspertinių išvadų prokurorai kreipėsi į Seimą ir prašo panaikinti teisinę neliečiamybę. Aš manau, kad tų ekspertų išvadų buvo atlikta, tai atliko prokuratūra. Mes į atskirus įrodymus, kieno išvados yra geresnės, kieno ne, neturėjome įgaliojimų kištis. Mūsų tik buvo klausiama, ar yra pagrindas leisti patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Viskas, mes manome, kad toks pagrindas yra.

PIRMININKĖ. Dėkoju, daugiau klausimų nėra. Dėl vedimo tvarkos norėtų pasisakyti D. Šakalienė. Prašau.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Norėčiau atkreipti kolegų dėmesį, kaip ką tik minėjo komisijos pirmininkas, tai vis dėlto konkrečiai kalbant, ši komisija neturėjo mandato vertinti mūsų kolegos R. Žemaitaičio pasisakymų turinio. Tai buvo visiškai procedūrinis ir dabar toliau mes spėsime visiškai procedūrinį klausimą, ar kliudyti teisėsaugos institucijoms toliau atlikti tyrimą ir atlikti reikalingus procesinius veiksmus, ar tokios kliūtis nesudaryti? Prokuratūra mus aiškiai informavo, kad jeigu Seimas nuspręstų nenaikinti savo kolegos teisinės neliečiamybės, tai taptų teisine kliūtimi toliau mūsų teisėsaugai vykdyti procesinius veiksmus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau pereiname prie svarstymo stadijos. Primenu, kolegos, kad vadovaujamės Seimo statuto 23 straipsnio 4 punktu: „Svarstant Seimo nario asmens neliečiamybės

atėmimo klausimą, apsiribojama tik generalinio prokuroro teikime nurodytų faktų interpretavimu, vertinimu arba patikslinimu. Diskusijose dėl neliečiamybės atėmimo dalyvauja tyrimo komisijos pranešėjas, Seimo narys, kurio asmens neliečiamybės klausimas sprendžiamas, ar kitas jo įgaliotas Seimo narys ir ne daugiau kaip po 2 Seimo narius, pasisakančius „už“ ir „prieš“. Jeigu tyrimo komisijos išvadoje siūloma patenkinti generalinio prokuroro teikimą, Seimo nutarimas sutikti Seimo narį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę gali būti priimtas, kai už jį balsuoja daugiau kaip pusė visų Seimo narių.“

Pirmiausia atsiklausiu komisijos pirmininko. Ar dar norėtumėte pasisakyti? Ar dar norėtumėte pasisakyti svarstymo stadijoje, ar jau viskas? Viskas.

Remigijau Žemaitaiti, ar norėtumėte pasisakyti? Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Tai gal pradėsiu šiek tiek nuo juoko formos – „Mes, žydukai Lietuvos, norim blynų ir kavos. Jeigu blynai nemaišyti, prašom pinigų skaityti.“ Tai dabar galime perfrazuoti: „Mes, žydukai Lietuvos, norim Žemaitaičio mes galvos. Jei galvos negausim, tai Seimo galvą paimsim.“ Tai, gerbiamieji, žiūrėkite, nesame nė vienas čia šventas.

Aš prieš jus turiu, dėl ko B. Matelis nuslėpė ir melavo jums visiems. Aš turiu išvadą, kuri yra adresuota ir Konstituciniam Teismui apkaltos metu. Ir aš paskaitysiu, ką kalba būtent kolegos, kurie sakė, kad reikia remtis. Tai parašyta. Aptariamai pasisakymai laikytini vienas kitą papildančiais, anksčiau viešai paskelbtus tekstus išplečiančiais pareiškimais. Juose nuo lokalių visuomeninių įvykių kryptingai pereinama prie Palestinos istorinių ir socialinių apibendrinimų, suvokiant kiekvienos tautos, taip pat lietuvių, prigimtinę teisę kaip galimybę savarankiškai tvarkyti savo valstybės vidaus, užsienio reikalus. Aptariamuose pasisakymuose mėginama tą teisę morališkai stiprinti, kartu Izraelį pateikiant kaip agresyvią, karo veiksmus inicijuojančią, paramos ir pasitikėjimo nevertą valstybę. Aptariamuose pasisakymuose aprašomų veiksmų iniciatorių skiriamas bruožas, kartu ir pagrindas juos vertinti, nėra priklausymas žydų tautybei apskritai. Kalbama ne apie žydų, o apie Izraelio kaip valstybės veiksmus. Tai, kas kalbama apie Izraelį, savaime nėra taikytina žydams kaip tautybei apskritai. Taigi Izraelio kaip valstybės kritika savaime nėra ir neigiamu nuomone apie bet kuriuos žydus kaip žmonių grupę, skiriamą tautiniu pagrindu, apie juos kaip tautybės atstovus apskritai. Aptariamuose pasisakymuose pagal tam tikrus požymius gana nuosekliai stengiamasi išskirti aptariamą žmonių grupę arba minimus konkrečius asmenis... tokiu būdu pasakojimo turinio nesiejant su visais žydais ar rusais kaip žmonių grupėmis dėl jų tautybės. Taip pat nėra pagrindo teigti, kad neigiamas kokių nors visuomenės reiškinių vertinimas, taip pat ir menkinamas ar įžeidžiantis dalies visuomenės apibūdinimas savaime nėra neapykantos būtent dėl kilmės, tautinės (...) ir kurstymo...

Aiškiai ekspertai konstatuoja, ką aš jau ne vieną kartą sakiau, niekada gyvenime neleidau ir neleisiu žeminti vienos ar kitos tautos. Niekada nežeminau vienos ar kitos tautos ir niekada jos neišskyriau. Aš aiškiai savo *postuose*, komentaruose aiškiai komentavau apie tam tikrus asmenis, juos įvardindamas barbarais, žmogžudžiais ir prilygindamas V. Putinui dėl to, ką jis padarė Ukrainoje. Mano pasisakymuose buvo aiškiai konstatuota, kad nenuostabu, dėl ko kyla tokie nepasitenkinimai ir tokie vertinimai.

Ir aš galiu jums pacituoti kitą dalyką. Tai yra vakar vakare Jungtinėje Karalystėje užsienio reikalų ministras D. Kameronas ką pasakė? Konstatavo tai, ką R. Žemaitaitis konkrečiai pasakė: yra pažeidžiamos žmogaus teisės, Izraelis nesilaiko jokių žmogaus teisių principų atimdamas vandenį, atimdamas galimybę palestiniečiams išsigelbėti, pažeidžiamos visos žmogaus teisės. Kartu D. Kameronas pasako, kas dar nežinote, po visų šitų įvykių Izraeliui yra atimta veto teisė ir dabar yra sprendžiamas klausimas dėl suteikimo Palestinai valstybės statuso. Izraeliui yra atimta veto teisė tol, kol Palestina bus pripažinta kaip valstybė. Tai Lietuvos parlamentas turi šiandieną imtis tų priemonių ir pradėti diskusijas ir derybas, kad Palestinai būtų suteikta būtent valstybės teisė.

Dabar, kolegos, kita, ką pabrėšiu, ką pacituosiu. Praėjusią savaitę Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas priėmė galutinį sprendimą, įpareigojantį Vyriausybę neparduoti ir netiekti ginklų Izraeliui. Būtent dėl žmogaus teisių pažeidimo, apie ką aš ir kalbėjau. Jungtinėse Tautose yra septynios rezoliucijos, kurios aiškiai pasako, kad Izraelis yra asmeniškai atsakingas už daromus barba-

riškus veiksmus Palestinos teritorijoje. Tas pats D. Kameronas savo pasisakymuose konstatavo, kad nuo dviejų iki penkių kartų Palestinos gyventojai dėl nuolatinio Izraelio bombardavimo, dėl jų ir vaikų žudymo buvo priversti net penkis kartus keisti savo gyvenamąją vietą. Izraelis neužtikrina būtent jų saugumo ir garantijų. Tai lygiai taip pat konstatavo ir „15min“, nors ir keista. Ačiū „15min“, kad vakar viešai išdrįso šitą dalyką pasakyti.

Dabar yra kitas, ką norėčiau aš jums pacituoti. Mes kreipėmės į... Tiksliau, Konstitucinis Teismas kreipėsi į Vilniaus universiteto Istorijos fakultetą. Neįvardindamas, koks Seimo narys ką sakė, kaip pasakė, aš dabar jums pacituosiu, kaip įvertina... Sekundėlę. Žiūrėkite, kaip įvertina vieno mūsų Seimo nario pasisakymą: „Antisemitizmo logika yra siekis sukurti įmanomai didesnę distanciją tarp žydų ir ne žydų. Istoriskai šiam tikslui buvo pasitelkti patys įtaigiausios vaizdiniai. Pavyzdžiui, Viduramžių žydai...

PIRMININKĖ. Laikas!

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). ...kaltinti krikščionių vaikų kraujo naudojimu religiniais sumetimais. Naujaisiais laikais – tvirkinimu, moralės žlugdymu, prostitucijos skatinimu ir panašiai.“ Tai buvo taikoma mūsų Seimo nariui K. Masiuliui, kuris aiškiai įvardino savo laidose ir debatuose, kad dalis prostitučių buvo žydų tautybės.

Gerbiamieji, ar mes šiandien suvokiame, ką mes darome? Ar man dabar reikia kreiptis dėl kolegos K. Masiulio, kad lygiai taip pat pažeidė Konstituciją, lygiai taip pat turi pradėti tyrimus?

PIRMININKĖ. Gerbiamas Remigijau, laikas!

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke.

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Vyšniauskas kalbės diskusijoje – motyvai už. Ruošiasi M. Puidokas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama kolegos, šiandien mes iš tikrųjų svarstome ganėtinai paprastą procedūrinį klausimą, kuris, mano galva, turi labai didelę moralinę ir vertybinę reikšmę. Kalbame apie Seimo narį, kuris savo aktyviais veiksmais niekino žydų tautą, skleidė antisemitines nuostatas. Aš asmeniškai neturiu abejonės, kad taip ir buvo ir kad šie faktai tikrai bus įrodyti. Todėl tikrai džiaugiuosi, kad prokuratūra ėmėsi šio tyrimo ir principingai reaguoja į Seimo nario veiksmus. Visgi šiandien kamuolys yra mūsų pusėje, nes mes turime padėti prokuratūrai tęsti šį procesą, kuris, manau, yra svarbus tiek mums kaip institucijai, tiek visai valstybei.

Tiems, kurie netikite ar abejojate R. Žemaitaičio veiksmais ir žodžiais, noriu pacituoti tai, ką sako ekspertai prokuratūros pateiktuose dokumentuose. Komisijos pirmininkas tai minėjo. Keletas trumpų citatų: „R. Žemaitaičio pasisakymuose, taip pat ir įrašuose feisbuke yra klasikinio šiuolaikinio antisemitizmo ryškių požymių. Jo teiginiuose yra propaguojamas raginimas, pateisinimas kenkti žydams. Yra nužmoginančių, įkūnijančių blogi stereotipinių teiginių apie žydus arba įsivaizduojamą žydų įtaką. Jo teiginiuose galime rasti žydų kaip tautos kaltinimą, kad ji yra atsakinga už tikrą ar tariamą atskiros žydo ar žydų grupės padarytą nusižengimą ar net ne už žydų atliktus veiksmus. Taip pat apstu šiuolaikinės Izraelio politikos lyginimo su nacių politika, kas taip pat yra klasikinio šiuolaikinio antisemitizmo požymis.“

Kartu manau, kad matome, jog antisemitizmo banga ritasi per Europą. Visose šalyse tai yra labai nerimą kelianti tendencija. Ypatingą dėmesį tam skiria Vokietija. Neabejoju, kad ir mes tai turime daryti. Aš suprantu, kad šioje salėje mes turime Seimo narį, kurį galime apibūdinti kaip agresyvių ekstremistinių pažiūrų politiką. Jis mėgsta ne tik niekinti žydų tautą, bet nevengia drąstyti purvais ir užsipulti kitų kolegų Seime. Taip pat suprantu, kad galbūt kai kas iš čia esančių žmonių bijo ar nenori susilaukti R. Žemaitaičio ekstremistinio išpuolio prieš save, nes kiekvienas mygtuko paspaudimas, be abejo, tokius dalykus sukels. Ne kartą taip jau yra buvę, tačiau kviečiu turėti moralinės drąsos, nes šitas klausimas yra svarbus mums, kaip institucijai, tai yra mūsų garbės ir orumo klausimas, šitas klausimas yra svarbus mūsų tautai, nes žydų tauta taip pat yra lietuvių pilietinės tautos dalis. Jeigu šiandien nepadarysime šio žingsnio, neatimsime jo neliečiamybės ir neleisime prokuratūrai tęsti to proceso, kurį jinai yra pradėjusi, mes padarysime didelę žalą, žalą, kai sustojimo gali ir nebebūti, gali būti taip, kad mes jau nebesustabdysime tiek šito žmogaus, tiek jo pasekėjų veiklos. Dėl to kviečiu turėti drąsos ir panaikinti Seimo nario neliečiamybę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu M. Puidoką. Jis pasisakys prieš.

Toliau posėdžiui pirmininkaus P. Saudargas.

M. PUIDOKAS (*MSNG*). Gerbiamieji, šiandien Lietuvoje dažnai kalbama, kad turėtume sekti Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, kaip strategine mūsų valstybės partnere, bet tie dalykai, kas yra įrašyta Vašingtone Dž. Vašingtono, A. Linkolno ir kitų žmonių, kurie kūrė Jungtines Amerikos Valstijas, įtvirtindami nuostatą, kad žodžio laisvė yra pats brangiausias dalykas ir kad ne tik tai paprastas žmogus ir kiekvienas pilietis, bet, akivaizdu, ir politikas, ir parlamentaras turi turėti teisę išsakyti savo nuomonę. Negalima persekioti, turint galios poziciją, valdantiejiems opozicijos narių, bet būtent tas šios kadencijos Seime nuolat vyksta kaip dūmų uždanga pridengiant milijoninius grobstymo skandalus mūsų valstybėje, nuolatos apkaltos skandalai prieš nepatogius ir aštriausią kritiką valdantiejiems pateikiančius Seimo narius. Ta kritika gali būti nemaloni, nepatinanti, bet ją išgirsti jūs privalote, jeigu jūs skelbiate, kad mes ir toliau gyvename demokratinėje valstybėje, o ne diktatūroje.

Jeigu kalbame apie dvejopus, trejopus standartus, mes matome, kad konservatorių atstovai ir Seimo nariai, tokie kaip tas pats K. Masiulis, gali kalbėti ką nori apie žydų tautą, įžeidinėti tos tautybės žmones, pasakyti labai negražių žodžių, bet su jais nieko neatsitinka. Nesvarbu, ar tai būtų šis valdantysis, ar kitas valdantysis, jiems yra leistina Lietuvoje daryti viską. Jeigu tikrai ta valdančiųjų kritika yra iš opozicijos narių, tada iš karto valdantieji susivienija ir puola tokį Seimo narį, atakuoja per visas įmanomas teises ir politines institucijas. Natūralu, kai tu turi valdžią ir galią, ir vėzdą mušti kitą, kuris yra silpnesnis ir kuris yra tau nepatogus, tu tą ir darai – ateini į tribūną, kaip ponas A. Vyšniauskas ką tik darė, ir sakai: reikia sunaikinti, reikia atimti neliečiamybę tam, kad tokių Seimo narių, kurie kalba nepatogius dalykus, neliktų. Ir tas yra vykdoma labai kruopščiai ir nuosekliai.

O tokie Seimo nariai, kurie pažeidžia įstatymą, tą patvirtina ir teismas, toliau lieka Seimo nariais, nors atlieka bausmę kalėjime. Tai kaip Seimas ir Lietuvos valstybė atrodo žmonėms, mūsų piliečiams? Kaip jums atrodo? Nuvažiuokite ir pasikalbėkite su žmonėmis, jeigu jums atrodo, kad tai yra priimtinas tarpusavio nesutarimų tarp opozicijos ir valdančiųjų sprendimo būdas, kai jūs sunaikinate opozicijos narius. Pakalbėkime apie tą patį Izraelį ir Palestinos situaciją. Skirtingai negu daugelis iš jūsų, aš ten buvau, gyvai bendravau tiek su žydų politikais ir gyventojais, ir buvusiais kariais, ir esamais kariais, tiek su palestiniečių atstovais, jų politikais, jų savivaldos atstovais, paprastais žmonėmis, beduinų gentimis, kurios buvo nuvytos nuo savo žemės ir vėliau gyveno Jungtinių Tautų atstatytose palapinėse. Ten yra labai labai sudėtinga situacija ir baigti tą karą yra sunku ir nelengva.

Mes, kaip maža valstybė, turėtume užimti moralią poziciją siekti taikos Gazos Ruože ir kitoje pasaulio vietose. O ką mes darome? Mes paremiame vieną iš pusių, dėl kurios šiandienos veiksmų yra 28 tūkst. žmonių žuvusių, apie 100 tūkst. sužeistų ir žuvusių palestiniečių. Ar tai yra teisingas sprendimas, jeigu matome, kad Jungtinių Valstijų prezidentas, taip pat Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius A. Blinkenas nepritaria išplėsti karinę operaciją į Rafą, Gazos rajoną, nes ten yra susitelkę per milijoną gyventojų? Ar jūs įsivaizduojate, kokio dydžio dar didesnės žūtys tenai bus? Ar jūs suprantate, kad šiandien nėra gero taikos sprendimo Gazoje? Bet koks sprendimas bus toks, kur turės nusileisti abi pusės. Nebus taip, kad nusileista bus tik iš vienos pusės. Mes matome, kad krizė Artimuosiuose Rytuose gilėja ir į tuos karinius veiksmus gali įsitraukti ir Egiptas, ir Iranas, ir kitos Artimųjų Rytų šalys. Ir tada kraujas liesis jau šimtams tūkstančių ir milijonams žmonių. Tai aš raginu jus visus pabusti, nustoti persekioti opozicijos Seimo narius ir dirbti tam, kad pasaulyje būtų taika, o Lietuva klestėtų.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju. Dabar kviečiu į tribūną dėl motyvų už gerbiama B. Matelį. Tiksliau, diskutuoti už.

B. MATELIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, norėčiau šiek tiek atkreipti dėmesį į kai kuriuos šios istorijos niuansus. Štai R. Žemaitaitis pateikė kažkokias savo ekspertų išvadas, galbūt jos yra tikros, galbūt netikros, bet aš noriu atkreipti dėmesį į vieną dalyką. Mes šiuo balsavimu iš tiesų nesprendžiame, ar R. Žemaitaitis yra kaltas, ar nekaltas – mes tik sprendžiame, ar galima leisti prokuratūrai tęsti tyrimą ir nustatyti tiesą. R. Žemaitaitis pateikė išvadas, kurias jis turi. Ko reikia,

kad tos R. Žemaitaičio rodytos išvados pasiektų ir būtų galingos? Reikia vieno dalyko – reikia leisti prokuratūrai tęsti tyrimą, o R. Žemaitaitis tuo metu galės pateikti prokuratūrai savo įrodymus. Viskas – daugiau nieko nereikia. Netgi ponas R. Žemaitaitis galėjo atvykti į mūsų komisijos posėdį ir pateikti savo poziciją. Jis neatvyko. Mes turime įvertinti ir tokią situaciją.

Štai R. Žemaitaitis, galbūt norėdamas švelninti situaciją, kartais sako: štai Izraelis kaltas, galbūt žydai nekalti, galbūt kaip nors ne taip suprato jį kažkas. Kiekvienas padorus politikas, ypač tokio rango kaip Seimo narys, jeigu jis mato, kad visuomenė galbūt jį ne taip suprato, ateina ir nuoširdžiai atsiprašo. R. Žemaitaitis, kaip ir pažymėta generalinės prokurorės rašte, vykdė tęstinį galimą nusikaltimą, tęstinį. Jis vėl tęsė tą pačią temą, jis neatsiprašė. Todėl, mieli kolegos, aš manau, kad šiandien balsuojant ta takoskyra nebus tarp valdančiųjų ir opozicijos – takoskyra bus tarp tų, kurie pritaria ir skatina nesantaiką, kurie pritaria kitos tautos niekinimui, ir tarp padorumo ir demokratijos. Todėl aš labai tikiuosi, kad visuomenė, vertindama mūsų šį balsavimą, jį tikrai vertins būtent taip, o ne pagal tai, kas yra opozicija, o kas yra valdančiųjų pusėje. Kviečiu visus būti drąsius ir priimti tokį sprendimą, kokio prašė generalinė prokurorė. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš diskusijoje pasisakys gerbiamas D. Kepenis. (*Balsas salėje*) Tai jūs jau pasisakėte. (*Balsas salėje*) Ne, ne, ne. Motyvai už ir prieš priėmimo stadijoje dar bus, gerbiamas Remigijau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, visiškai neseniai mes prisiminėme tą politinį spektaklį, kurio rezultatas – mandato neteko Seimo narys P. Gražulis. Žiauri buvo jo nuodėmė, bet jis neteko. Ne visi Lietuvos piliečiai, ne visi rinkėjai žino tas detales, kurias čia mes matome iš arti. R. Žemaitaitis visuomenei teikia kasdien tą informaciją, kurią jisai gauna iš dokumentų, kurią gauna stebėdamas mūsų Seimo darbą, ir niekas iki šiol negalėjo paneigti ar pasakyti, kad R. Žemaitaitis meluoja. Jeigu tokių atvejų ir buvo, tai aš ne kartą girdėjau, jis atsiprašo, žmogus energingas, karštas. Bet mes dabar jį teisiame už ką? Už nuomonę. Už nuomonę, kurią grindžia komisija, kuri, buvo pasakyta, neturi mandato tam darbui. Jie paima R. Žemaitaičio nuomonę ir kur ją svarsto? Ją svarsto toje institucijoje, kuri yra jų, taip sakant, vos ne kišeninė institucija, viena ir antra taip pat. Mes matėme, kaip nuvertė Rezistencijos centro vadovą šita kompanija, kuri iki šiol neatsisakė pavadinimo *šai*ka. Jie ramiai tą vardą priima sau. Dar niekuomet nėra buvę, kad tautoje, Seime būtų gaujos, klikos, *šaikos*. Dabar mūsų kadencijoje šitie pavadinimai atsirado. Ir kodėl jie atsirado? O todėl, kad žmonių akivaizdoje mes dorojame žmogų, kurį keturis kartus išrinko rinkėjai į Seimą, ir iki šiol, ir toliau jį rinks. Pažiūrėkite, kokia dabar nuomonė apie jį. Bet mes dabar, kadangi yra toks žmogus, kuris gali pakenkti, taip sakant, nebenoriu pavadinimų vartoti, ponams iš tos pusės, jį vėl turime sudoroti už nuomonę. Ir kažkodėl toje komisijoje, kuri remiasi savo *šaikos*, taip sakant, kišeniniais atstovais, jų nuomonė svarbiausia, o į pačios pagrindinės Lietuvos institucijos, kurios išvada yra esminė, tai yra į Lietuvių kalbos instituto išvadą net nekreipiama dėmesio. Ar gali būti akivaizdesnis dorojimas?

Bet, mieli kolegos, mes tam čia ir esame tautos išrinktieji, kad neleistume šito. Beje, jeigu apie žydus kalbama, aš niekuomet negirdėjau, kad čia kas nors apie kokį nors žydą būtų blogai pasakęs, nesu girdėjęs. Kiek aš turėjau reikalų su žydais, tai yra patys šilčiausi, nuostabiausi žmonės, kai tu bendrauji su savo kaimynu, draugu. Bet kai atvykau į Vilnių ir pamačiau, kas žydams atstovauja, tai, patikėkite, ne visuomet tie atstovai žydų yra tie tikrieji žydai, su kuriais tenka bendrauti kaimynystėje. Ir kai aš matau, kad vėl ta pati kompanija numeta tiems vadovaujantiems žydams 20 ir daugiau milijonų, sukiršina juos, ateina tie tikrieji žydai iš provincijos, sako, ką jie daro su mumis, jie pasiima tuos milijonus, mums neduoda. Kas čia yra? Ar čia tas terminas, kad gali būti tokia nuomonė? Arba kas gali paneigti? Girdėjome tokias sąvokas, kurios irgi gimė va toje pusėje.

Tai vieną kartą mes susitarkime, ar mes leidžiame toliau doroti savo kolegas tokiu būdu, kokį matome, ar vieną sykį suprasime, kad šitie skaldymai vyksta ne mūsų kaime, ne mūsų miesteliuose – čia jie vyksta. Ir kai aš girdžiu, kai jūs nuvertėte Rezistencijos centro vadovą, nuvertėte jį ir savo *pastatėte*, na, kišeninį, tuo metu vienas iš argumentų, kurį mes žinojome, dėl ko jūs jį verčiate, buvo tai, kad atstovai šitos tautos ateidavo ten ir sakydavo, ką reikia daryti čia jums, ko

niekuomet nėra darę žydų tautos atstovai iš provincijos. Tai atskirkime, kas yra kas toje šalyje, kas iš tikrųjų kiršina ir kas pasinaudoja ta situacija sudoroti savo politinį oponentą, aš kitaip nematau. Baikime čia tuos dorojimusis vieną kartą. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar einame prie priėmimo stadijos. Gal galėtume?.. Yra du straipsniai. Ar galėtume 1 straipsniui bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Reikalaujate balsuoti dėl straipsnių? Na gerai, balsuojame. Bus motyvai paskui, priėmimo stadijoje.

Dabar balsuojame, kolegos, dėl 1 straipsnio. Yra reikalavimas balsuoti dėl straipsnio. Balsuojame dėl 1 straipsnio. Kolegos, grįžkime į darbo vietas. Balsuojame dėl 1 straipsnio.

Užsiregistravo 77, balsavo 77: už – 77, kitaip balsuojančių nebuvo. Taigi 1 straipsniui pritarta.

2 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Negalime. Balsuoti reikalaujate. Gerai, balsuojame dėl 2 straipsnio.

Užsiregistravo 77, balsavo vėl tie patys 77 už, kitaip balsuojančių nebuvo. Taigi 2 straipsniui pritarta.

Ir dabar motyvai dėl viso. Už – gerbiamas K. Masiulis. Prašau. Tai iš vietos dėl motyvų jau dabar.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Nebūčiau kalbėjęs, jeigu čia nebūčiau tokioje keistoje šviesoje parodytas. R. Žemaitaitis ir dar čia vienas kolega mane bando daryti antisemitu, tai aš jau, matyt, pajuokaudamas pasakyčiau, aš į tą „Nemuno aušrą“ tikčiau ir galėčiau su R. Žemaitaičiu konkuruoti dėl lyderių. Bet jeigu ten tokie, na, taip mąstantys žmonės renkasi, aš visai nenoriu integruotis, inkorporuotis ir tomis vertybėmis dalintis.

Noriu padėkoti R. Žemaitaičiui už tai, kad šį kartą jisai truputį adekvačiau, bet tik truputį adekvačiau, pacitavo, bet vis dėlto labai neadekvačiai tai, ką aš buvau pasakęs. Vakar buvo pasakyta, kad visos žydų moterys, šiandien, kad kai kurios ar kad dalis, ar dar kaip. Tai dabar noriu... O laida buvo iš tikro apie tą situaciją, kuri buvo XIX šimtmečio pabaigoje – XX šimtmečio pradžioje carinėje Lietuvoje, kur sakiau, kad žydų tauta Lietuvoje irgi patyrė didžiulę diskriminaciją. Nors mes galėjome didžiulotis, kad čia litvakai gyveno geriau negu kitur, deja, jie turėjo labai didelių bėdų. Carinėje Lietuvoje jiems žemę dirbti buvo neįmanoma, kai visi gyventojai dirbo žemę. Aš kalbu apie statistiką, ką mokslininkai yra įrodę. 50 % žydų šeimų, mamų nežinojo, ką jų vaikai valgys rytoj per pusryčius. Jūs galite įsivaizduoti tokią situaciją? Gyveno getuose.

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Tie žmonės buvo patekę į skurdo pinkles ir tuose spąstuose... Iš tų spąstų kai kas išgelbėjo.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega, laikas. Ačiū. Pasisakėte. Dabar prieš gerbiamas M. Puidokas. Prašau.

M. PUIDOKAS (MSNG). Gerbiamieji, kai ateina į tribūną konservatorius B. Matelis ir pasako, kad tai yra kažkokia takoskyra tarp moralumo ir nemoralumo, ir tą sako tas žmogus, kuris LRT eterijoje atvirai meluoja, sako netiesą apie mane ir kitus žmones, akivaizdu, kad tas moralumo lakmuso popierėlis yra labai seniai pamestas daugelio konservatorių ir tikrai tos krikščioniškos vertybės, apie kurias jie melavo, kad deklaruoja, taip pat yra nustumtos į liūdnas liūdnas paraštes.

Ir jeigu kalbame apie šią situaciją, mes turime matyti, kad ne tik Lietuvoje yra skirtingų nuomonių, galbūt ne visą laiką visiems priimtinių nuomonių, bet tokių nuomonių yra net skirtingose valstybėse. Ar toje pačioje Airijoje, kur labai stipriai nepritariama dabar Izraelio veiksams. Ar toje pačioje Ispanijoje ir kitose valstybėse. Tas poliariškumas nuomonių matomas ypač Afrikos šalyse, Artimuosiuose Rytuose, kur valstybės kreipiasi ir į Jungtinių Tautų Tarptautinį Teismą ir kitas institucijas. Taigi, nuomonės gali būti labai skirtingos. Ir labai negerai, kai valdančiųjų pasisakymuose iš konteksto išimami keli žodžiai ir jie tampa teisuoliais pasaulio. Kai opozicijos pasisakymuose iš konteksto išėmus tuos pačius kelis sakinius, jie yra nuplakami ir apmėtomi akmenimis.

Aš manau, kad tai yra dvejopas standartas. Tai yra neteisybė. Taip elgtis parlamente valstybės, kuri Konstitucijoje yra aiškiai įvardinta demokratine, negalima. Nebent jūs galvojate, kad toliau kurdami diktatūrą suvienysite visą visuomenę ir įgysite žmonių pasitikėjimą. Aš raginu nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už – gerbiama L. Pociūnienė.

L. POCIŪNIENĖ (TS-LKDF). Aš tiesiog iš opozicijos kalbėjusiems žmonėms noriu priminti Etikos ir procedūrų komisijos šventinį palinkėjimą. Kiekvienas gavome po tokį žalią lapą, tai kartais į tą lapą užmesti akį vertėtų. Aš dabar turiu priminti klausimą iš esmės, ką mes svarstome, už ką mes balsuosime. O balsuosime už procedūrinį pritarimą, kad prokuratūra galų gale ištirtų tikrąją padėtį. Tik tiek. Tai yra mūsų, kaip Seimo narių, pareiga. Mes nevertiname šiandien R. Žemaitaičio kaltumo ar nekaltumo. Čia teisėsaugos darbas. Turime vieną sykį paisyti valdžių atskyrimo principo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ką kolegė prieš tai ir sakė – kaltumo, nekaltumo. Gerbiama kolege, čia sprendžiamas politinis dalykas, ar Seimo narys kalbėdamas viršijo savo politinį etikos kodeksą, ar ne.

Dabar atsakant B. Mateliui. Dar kartą, Broniau, aš tau atsakysiu. Vasario 1 dieną šita išvada adresuota, vasario 2 dieną yra *štampos*, kad yra gauta. Jau nebemeluokite. Aš nežinau, kiek jūs galite apsisukti ir meluoti.

Dar kartą pasakysiu, išvadose konstatavo visus mano tekstus, skirtingai nuo prokurorės, ką jinai parašė, ekspertai pasakė, kad visiškai nesiejama. Aš noriu jums dar kartą, kolegos, pasakyti, dėl ko mes čia ginčijamės. Mes ginčijamės, kad yra ir vienoje, ir kitoje pusėje ir teisių, ir neteisių žmonių. Seimo narys negali nereaguoti į Lietuvos pilietybę išimties tvarka gavusio D. Lupčico pasisakymus ir aš juos dabar paskaitysiu.

Jo klausia, kiekgi tu nužudei palestiniečių? – Ar atsiminsi ten visus mažo ūgio bjaurybes.

Antras dalykas, kad jie nėra vaikai, jie yra maži arabai, o čia yra didelis skirtumas.

Trečias dalykas. Jie nėra žmonės, nes jie yra driežai.

Kitas dalykas. Lietuvos pilietė, gyvenanti Lietuvoje, F. Kukliansky, žydų bendruomenės pirmininkė, pasako, kad Lietuvos žydai nekenčia lietuvių labiau negu kad lietuviai žydų. Jūs vieną kartą įsisavinkite, ar gali tokie politikai, tokie visuomenės veikėjai elgtis mūsų Lietuvoje ir mus žeminti? Seimo narys privalo reaguoti ir pateikti savo nuomonę ir poziciją. Nejaugi jūs nesuprantate, kad šitie debatai, diskusijos ir panašiai žemina visą žydų bendruomenę. Ta neapykanta, kur prieš tai sakė, kad ritasi banga per Europą, ritasi banga ne dėl žydų, ritasi banga dėl Izraelio valdžios, ritasi banga dėl to, ką Izraelis daro Palestinoje. Ne žydas kaltas. Ko jūs kimbate prie tų žydų, aš niekaip nesuprantu. Jūs pažiūrėkite, ką šiandien Izraelio vyriausybė daro. Izraelio vyriausybė šiurkščiai pažeidžia žmogaus teises ir šiandien kenčia dėl Izraelio Valstybės visi žydai, visa bendruomenė turi tą juodą dėmę dėl B. Netanjahu. Užuoat atsiradusi pasaulio bendruomenė, žydų organizacijos ir atsiriboję nuo B. Netanjahu, aiškiai pasakę – mes nepalaikome...

PIRMININKAS. Laikas!

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). ...nepritariame šitiems veiksams, ir baigtusi šitie ginčai.

PIRMININKAS. Laikas! Gerbiamas J. Razma kalba už.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš tikrai stebiuosi kolegos R. Žemaitaičio bandymais mus įklampinti į kažkokį jo bylos dalinį nagrinėjimą, lyg mes būtumėme čia ne Seimas, o teismas, ar nagrinėti kitų asmenų pasisakymus ir daryti kažkokius didelius sprendimus, kur irgi yra, matyt, ne Seimo reikalas. Dar stebiuosi, kad jis taip tvirtai jausdamasis, tokiu teisuolio tonu kalbėdamas pats nepaprašo, kad būtų duotas leidimas Generalinei prokuratūrai užbaigti darbą ir būtų galimybė jam ta visa teisuolio poza apsiginti, o aplink prašo opozicijos narių, kad nesiregistruokite, nedalyvaukite, kad nebūtų to leidimo. Turėtų būti suprantama, kad toje situacijoje tik prokuratūra ir teismas gali padaryti išteisinamąjį sprendimą, jeigu R. Žemaitaitis įsivaizduoja, kad jis yra tokio vertas. Jeigu mes Seime neleisime to padaryti, tai vis tiek šitas klausimas nebus išspręstas. Todėl aš tikrai kviečiu ir tuos, kurie nesiregistravo, registruotis ir balsuoti teigiamai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas D. Kepenis. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkui. Mes puikiai žinome, kiek Lietuvoje tvyro žmonių nuotaikų apie tai, kad jie bijo ką nors pasakyti. Teisininkai bijo pasakyti apie tikrą padėtį, nors jau jie rašo knygas, kad supuvusi teisinė sistema yra mūsų griūvančios valstybės priežastis. Tą patį medikai sako: aš negaliu kalbėti. Aš suprantu, kad ten taip, taip, bet jeigu aš pasakysiu, mane ten jie sunai-

kins. Mes ne kartą apie tai esame girdėję. Šitie ponai, kurie dabar sėdi anoje pusėje, jie, matyt, mano, kad prokuratūra sėdi be darbo, o mes dabar jai duosime darbo, tegu pataršo čia vieną kolegą. Tarp kitko, pasaulyje labai mažai tokių parlamentų, kurie siunčia į prokuratūrą savo atstovus. Labai mažai. Lietuviai yra tokie žmonės, kurie nori tarpusavyje rodyti, kokie jie čia kieti, kaip jie draskosi ir kaip jie parodys, kad jeigu mes Seimo narį galime taip sutvarkyti, tai tu, daktarėli, arba ten tu, prokurorėli, ramiai patylėkite, nes jums bus dar blogiau. Šitai mes kasdien matome, girdime.

Aš netrukus jums pateiksiu faktų, kas darosi kai kuriose kitose srityse. Žmonės jau nebebijo kalbėti, ir aš dabar raginu žmones – nebebijokite kalbėti. Gali būti, kad sudoros R. Žemaitaitį, nes jų dauguma yra, bet jie patys supranta, kad jų dienos jau yra skaičiuojamos. Anksčiau bijojome kalbėti apie psichodemiją, dabar bijome kalbėti apie karą, bet leiskime žmonėms pasakyti savo nuomones. Mes dabar teisiame R. Žemaitaitį už nuomonę. O tai, ką sako R. Žemaitaitis kasdien per portalus, paklauskite, jisai sako tokius dalykus, už kuriuos jau rytoj būtų galima prokurorams iš karto čiupti kai kuriuos veikėjus ir tempti į teismą. Iki šiol laisvėje jūsų atstovas, vaikų prievarautojas, vaikštinėja ir nieko, laisvėje vaikštinėja, o R. Žemaitaičiui mes dabar suvaržysime laisvę. Už ką? Už nuomonę. Kolegos, galvokite, ką jūs darote. Žmonės jau jūsų nebebijo.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Aš tikrai atkreipiu dėmesį, leidžiu sau pasakyti trumpą repliką. Mes neteisiame R. Žemaitaičio, teisėsauga įvertins, ar buvo pažeistas įstatymas. Mes, kaip Seimas, nieko čia neteisiame.

Toliau gerbiamas E. Gentvilas kalba už.

E. GENTVILAS (LSF). Kolega D. Kepenis pavartojo sąvoką „griūvanti valstybė“. Jeigu Seimas atsižvelgė į teisėsaugos institucijų prašymą leisti apklausti ar atlikti kitus procesinius veiksmus Seimo nario atžvilgiu dėl galimos nusikalstamos veikos, tai nežinau, kaip čia galima pasakyti, kad „griūvanti valstybė“. Gerbiami kolegos, gal ta valstybė pradėjo griūti praėjusioje kadencijoje, kai D. Kepenis daugumoje buvo, nes tada irgi buvo svarstomi klausimai dėl prokuratūros prašymų panaikinti imunitetą kai kuriems Seimo nariams.

Noriu pasakyti, kad istorijoje buvo atvejų ir praėjusioje kadencijoje, kai Seimo nariai neįveldavo Seimo į tokią istoriją, patys atsisakydavo imuniteto, tas pats buvo ir šitoje kadencijoje jau atsitikę. Taigi kartais apsimetame, kad nesuprantame, o iš tikrųjų sąmoningai klaidiname Lietuvos žmones, turbūt savo rinkėjus, kurie nežino tų niuansų. Seimas arba uždraudžia prokuratūrai vykdyti Seimo nario apklausą ir kitus procesinius veiksmus, naudodamas Seimo nario mandatą kaip priedangą ir apsaugą nuo teisėsaugos teisėtų veiksmų, arba Seimas pasako: neanalizuojame paties turinio, nes tai ne mūsų funkcija, nustatome tik vieną dalyką, ką nustatė komisija, kad čia nėra politinio pamušalo, ir paliekame teisėsaugai spręsti, kaip reikia, kokius veiksmus atlikti su šituo Seimo nariu. Visada ir aš, ir liberalai pasisakydavome: teisėsaugai mes neturime teisės trukdyti dirbti savo darbą, o Seimo nario mandatas negali būti naudojamas bandymui apsisaugoti nuo teisėsaugos veiksmų. Balsuosime už.

PIRMININKAS. Dėkoju, motyvai išsakyti. Dabar balsuosime. Replika bus po balsavimo, yra toks žanras, po balsavimo replika. Dabar balsuosime dėl viso projekto.

Gerbiami kolegos, susikaupiamė ir balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 77, balsavo 77: už – 77, kitaip balsavusių nebuvo. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)
Replika po balsavimo – gerbiamas D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Na, yra liaudyje tokia nuomonė: ką Dievas nori nubauti, tiems pamaišo protą. Tai čia tarp kitko. Na, o kolega E. Gentvilas šiek tiek sumaišė. Ne mano citata, tai yra pavadinimas knygos, kurią parašė advokatė A. Meilutytė. Toje knygoje jinai išvardino visą būrį Aukščiausiojo Teismo teisėjų, parodydama jų korupcinius ryšius. Dar iki šiol jie dirba (pen-

keri metai tai knygai), ir nė vienas teisėjas nepareiškė pretenzijos advokatei už tiesą. Jie žino, kad jeigu jie pradėtų aiškinti, jų pabaiga būtų labai liūdna, todėl tyli. Ir mes, kolegos, neturime... Ar mes nežinome, kas čia darosi? Tikrai raginu neskubėti ir suprasti, kad mes elgiamės neteisingai, o netiesa yra ta priežastis, dėl ko žmonės šiandien bėga iš Lietuvos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat replika – R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Nuoširdžiai ačiū Valstiečių frakcijai, Mišriai grupei, Darbo frakcijai, kurie suprato, kas yra politinis susidorojimas. Tik priminsiu konservatoriams. Kai jūsų M. Adomėnui dėl politinių dalykų buvo iškelta baudžiamoji byla, tuo metu valdančioji dauguma palaikė ir M. Adomėno neleidimą. Iš kitos pusės, esu labai dėkingas valdančiajai daugumai, „Vardan Lietuvos“ ir socialdemokratams, kad labai stipriai prisidedate prie mano politinės partijos „Nemuno aušra“ kūrimo, prie mano bendro darbo. Iš tikrųjų didelis ačiū jums. Be jūsų pagalbos, be jūsų balsavimo ir be jūsų tokio savotiško žesto man, ko gero, šiandien nepavyktų įkurti skyrių visoje Lietuvoje. Jūsų dėka jau Vilniuje mes turime virš 500 įkurtos partijos narių. Nuoširdus ačiū jums už tai, ką jūs darote dėl mano politinės jėgos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas B. Matelis per šoninį mikrofoną. Prašom.

B. MATELIS (TS-LKDF). Aš norėčiau pirmiausia padėkoti tiems Seimo nariams, kurie iš tiesų suprato, kur yra šviesa, kur yra tamsa. (*Balsai salėje*) Taip pat norėčiau atsakyti vienam kolegai, kuris čia kaltino, kad aš melavau kažkurioje televizijoje. Galiu pasakyti, kad tas kolega neseniai buvo įsipainiojęs į vieną istoriją, kai Specialiųjų tyrimų tarnyba jam suplėšė kišenės tualetą ar kur. Galiu pasakyti, kad tikriausiai už gerus darbus tai buvo padaryta. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar gerbiamas D. Griškevičius per šoninį mikrofoną. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Čia atsakau Remigijui. Vis dėlto reikėtų pasakyti, kad Seimas nėra teismo salė, mes čia to teismo jums nevykdėme, o tiesiog suteikta galimybė institucijoms jus apklausti. Taigi jūs turėsite visas teises ginti savo teises.

PIRMININKAS. Dėkoju. Replikos išsakytos. Klausimas baigtas.

11.37 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 5, 17, 22, 42, 43, 44, 51, 53, 72¹, 80, 82¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3414 ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3415 (*pateikimas*)

Kitas – darbotvarkės klausimų 1-4.1 ir 1-4.2 blokas. Pateikimas. Projektai Nr. XIVP-3414 ir Nr. XIVP-3415. Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektas. Gerbiamas ministras G. Jakštas mums galėtų jį pateikti. Prašom į tribūną.

G. JAKŠTAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Laba diena, gerbiami Seimo nariai ir narės. Teikiamame pasiūlyme dėl Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo keičiami kai kurie straipsniai, tačiau yra keturi pagrindiniai dalykai, kas keičiasi. Pirmiausia, patikslinta Mokslo ir studijų įstatymo nuostata, susijusi su mokslinės veiklos rezultatų viešinimu, atsižvelgiant į Europos Komisijos rekomendacijas dėl prieigos prie mokslinės informacijos ir tos informacijos išsaugojimo, pagal kurias valstybės narės turėtų nustatyti ir įgyvendinti aiškią geresnio mokslinės informacijos išsaugojimo ir pakartotinio naudojimo politiką. Taip pat paskirta institucija, įgaliota nustatyti atvirosios prieigos prie mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos rezultatų tvarką.

Antras esminis pakeitimas. Siekiant mažinti pedagogų trūkumą Lietuvoje ir pritraukti motyvuotus specialistus, baigusius nebūtinai pedagogikos studijas, siūloma išplėsti pedagoginių profesijų studijų modelį, kai asmuo pedagoginių profesinių studijų metu galėtų įgyti ne tik profesinę pedagogo kvalifikaciją, tačiau, esant poreikiui, studijuotų ir modulius, reikalingus būsimam mokomajam dalykui. Kreditai išplečiami nuo 60, kaip yra dabar, ir maksimaliai galėtų būti skiriama 120 kreditų studijoms.

Trečia. Siekiant aiškesnio teisinio reglamentavimo, apibrėžiant asmenis, turinčius teisę į valstybės finansuojamą studijų vietą ar į studijų kainos kompensavimą, patikslintos Mokslo ir studijų

įstatymo 80 straipsnio nuostatos, kartu suteikiama teisė pretenduoti į valstybės finansuojamas studijų vietas ir trečiųjų šalių piliečiams, kurie vidurinį išsilavinimą įgijo pagal Lietuvos ugdymo programą. Didžioji dalis tokių piliečių yra Ukrainos piliečiai. 2023 metais matome, kad ketvirtyse gimnazijos klasėse mokosi 174 Ukrainos piliečiai ir 55 kitų trečiųjų šalių piliečiai. Tai jie visi galėtų vienoje eilėje pretenduoti ir su Lietuvos piliečiais ar Europos Sąjungos piliečiais dėl studijų finansavimo.

Ketvirta nuostata, kuri įsiteisėtų, tai yra reglamentuoti mokslinių tyrimų infrastruktūrą ir tos politikos įgyvendinimą, apibrėžiant Mokslo ir studijų įstatymo sąvoką, kas yra mokslinių tyrimų infrastruktūra, ir nustatant pagrindinius politikos įgyvendinimo aspektus, suteikiant įgaliojimus Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir Seimui priimti sprendimus dėl narystės mokslinėse tarptautinėse infrastruktūrose, o Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai nustatyti tvarką, pagal kurią formuojama Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūros ekosistema, nustatomos ilgalaikės plėtros kryptys, prioritetai, planuojama plėtra. Dabar Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūros politikos įgyvendinimo procesas yra neregamentuotas įstatymais ir buvo vykdomas bendra tvarka. Tačiau matydami plėtrą, šiuo metu jau Lietuva yra septynių tarptautinių infrastruktūrų narė, matome dar tris asocijuotas nares arba stebėtojas, kai yra siekiama aktyvios narystės. Matydami šią tendenciją ir plėtrą, manome, kad svarbu yra reglamentuoti ir įstatymų lygiu.

Kiti pakeitimai yra susiję su kitų įstatymų pakeitimais, Konstitucinio Teismo išaiškinimu arba redakciniai, pavyzdžiui: siūlymas patikslinti įstatyme įtvirtintus asmens nepriekaištingos reputacijos kriterijus, įgyvendinant Konstitucinio Teismo nutarimą; nustatyti, kaip apmokama Studijų kokybės vertinimo centro, kolegialaus valdymo organo, tarybos nariams už darbą; patikslinti straipsnio pavadinimus, kad atitiktų straipsnių turinį; patikslinti Mokslo ir studijų įstatymo 82¹ straipsnio 3 dalį, atsižvelgiant į naujas sąvokas, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą po pakeitimų ir panašiai.

Esminiai yra tie keturi, kuriuos įvardijau, kiti yra redakcinio pobūdžio arba išplaukia iš kitų įstatymų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių, taip, sakykime. Pirmasis – gerbiamas S. Tumėnas. Prašau.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas ministre, ačiū už pristatymą. Nemažai dėmesio čia pataisose skiriama nepriekaištingai reputacijai, akademinėi etikai. Ar jūs galite atsakyti, ar tai susiję su tuo, kad dabar padaugėjo tų priekaištingos reputacijos atvejų, kad čia taip akcentuojama šitose pataisose, ar čia tiesiog to nėra? Ir ar daugėja akademinės etikos pažeidimų statistiškai? Tai vienas dalykas.

Antras. Kaip vertinate, kad, vadovaujantis nauju įstatymu, didesnės galios suteikiamos merrui ir meras vienas gali atleisti švietimo institucijos vadovą? Kokia jūsų būtų nuomonė?

Ir trečias dalykas. Čia rašoma, kad finansuojama viena studijų vieta vienu metu, valstybė finansuoja. O kaip yra, jeigu žmogus, pavyzdžiui, iš užsienio grįžęs, užsienyje baigęs studijas, ar jam bus finansuojama tada, ar ne? Čia norėčiau, kad pakomentuotumėte tuos tris dalykus. Ačiū.

G. JAKŠTAS. Ačiū už klausimus. Pradėsiu nuo pabaigos. Jeigu studijos užsienyje vyko ne Lietuvos biudžeto lėšomis, o taip ir vyko, tai galima studijuoti tokio pat lygmens, laipsnio suteikiančias studijas Lietuvoje už valstybės lėšas. Iš esmės yra, kad už biudžeto lėšas vieną laipsnį finansuoja to paties lygmens, negalima dviejų magistrų ar dviejų doktorantūrų.

Dėl merų galimybių, kad atleidžia bendrojo ugdymo – matyt, čia įstaigų vadovus? – tiesiog dėl to, kad taip nusprendė, tai šiuo metu ir vyksta diskusijos Seime. Mes esame pateikę savo nuomonę. Manau, kad turi būti kriterijai, pagal kuriuos galima atleisti. Apie tuos kriterijus darbo grupės Seime ir diskutuoja, manau, kad jau netrukus bus pateikti sprendimai, kad atleidimas vykėtų pagal kriterijus ir nebūtų galima atšaukti vadovų dėl to, kad kažkuris nepatinka ar norėtų toje vietoje matyti kitą. Tai būtų vertinama pagal funkcijų įgyvendinimą.

Dėl akademinės etikos. Nepasakysiu dabar statistikos, kiek yra. Reikėtų turbūt kreiptis į akademinės etikos kontrolierių, galėtų gal ir pristatyti detalai, kiek yra tokių pažeidimų. Šito straipsnio pakeitimai yra susiję ir su kitais įstatymais, kuriuose yra įvardijama nepriekaištinga re-

putacija, pavyzdžiui, biudžetinių įstaigų vadovų, tai atsižvelgiant į pokyčius, kurie yra numatyti kitų įstaigų vadovams, buvo peržiūrėta ir čia. Dėl akademinės etikos, suprantama, yra toks išskirtinis, kitų įstaigų vadovams tai nėra keliama, bet tai yra vienas iš svarbiausių dalykų akademiniame pasaulyje, pagal ką vertinamas pasitikėjimas akademiku. Dėl to šis kriterijus yra be galo svarbus ir dėl to numatoma, kad po nustatyto pažeidimo dešimt metų negalėtų užimti vadovaujamų pareigų aukštojo mokslo institucijose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Dėkoju, ministre, už pristatymą. Iš tikrųjų tie įstatymų projektai taip labai techniškai skamba, bet yra ir tam tikrų dalykų, dėl kurių noriu pasiteirauti. Pirmas momentas dėl pedagogų trūkumo mažinimo arba naujų pedagogų įtraukimo į ugdymo sistemą. Kaip jūs manote, kaip šios pataisos atsilieps, ir kaip prognozuojate pagal turimus skaičius, kada mes turėtume tokį pozityvų lūžį, kai pritrauksime į mokyklas daugiau profesionalų, kurie išsilygins pedagogines studijas ir ateis? Mes matome didžiulį amžiaus cenzą, vadinkime taip, tarp pedagogų ir tai, aišku, visus neramina tiek didžiuosiuose miestuose, tiek ir mažesniuose.

Ir antras dalykas susijęs su SKVC. Ten yra numatyta, kad antrai kadencijai vadovas gali būti po gero įvertinimo paskiriamas. Tai ar taip bandoma suvienodinti su kitomis institucijomis, ar dėl kokių priežasčių tai yra daroma, gal galėtumėte paaiškinti viešai?

G. JAKŠTAS. Ačiū. Pradėsiu nuo antro klausimo. Dabar suprantame, pagal dabartinį reglamentavimą, nors buvo numatytos kadencijos ketverių metų, jos realiai būdavo penkerių metų dėl to, kad kiti įstatymai reglamentavo taip. Tai čia yra siekis suvienodinti, kaip yra kitose įstaigose, kaip numatomos kadencijos ir kokioms aplinkybėms esant į antrą kadenciją gali būti paskirta. Tai yra siekis suvienodinti, nes jeigu būdavo prieštarą su kitais įstatymais, vis tiek būdavo traktuojama darbuotojo naudai ir taip, kaip buvo dabar reglamentuota Mokslo ir studijų įstatyme, nebūdavo įgyvendinama, nes kitame įstatyme buvo palankesnės sąlygos.

Dėl pedagogų pritraukimo, sakyčiau, lūžis jau yra įvykęs prieš keletą metų. Matome, kad gerokai daugiau stoja, daugiau baigia studijas. Stojančiųjų dabar tiksliai skaičiaus nepasakysiu, bet mes skaičiuojame keturženklis skaičius, kai vienu metu jau tebuvo keletas šimtų, o dabar jau yra virš tūkstančio ir gerokai daugiau. Suprantame, kad keičiasi rengimo modelis iš esmės. Labai sudėtinga pritraukti stojančiuosius į pedagogikos studijas, kai studijuojamas kokio nors dalyko pedagogikos bakalaurs visus ketverius metus ir po studijų galės būti tiksliai to dalyko mokytoju. Dažniau renkamas studijuoti dalyką, o po to profesinėse pedagogikos studijose įgyti pedagogo kvalifikaciją.

Šituo pakeitimu yra siekiama išspręsti kokią problemą? Matome atvejų, kai skaičiuojame dalykus, kiek turėjo kreditų. Tarkime, norint būti matematikos mokytoju, reikia turėti X kreditų ir trūksta keturių, pavyzdžiui, tai dėl to pagal dabartinį modelį turėtų studijuoti visas laipsnį suteikiančias studijas – eiti į bakalaurą nuo pradžių ketverius metus ir studijuoti. Po šito pakeitimo galėtų tuos kelis trūkstamus kreditus įgyti profesinėse pedagogikos studijose. Tai atvertų patogesnę kelią tiems, kas nori būti dalyko mokytojais, nes, suprantame, tų, kur grynai studijavo, pavyzdžiui, matematiką, nėra daug, bet gal studijavo inžineriją ir kreditų surinko pakankamai daug, trūksta kelių tų dalykinių kreditų ir galės juos patogiai įgyti profesinėse pedagogikos studijose. Manome, tai užkirs kelią tokiems nepatogiems atvejams, bet, aišku, visi keliai turi būti atviri ir matome visur vis didėjantį srautą besirenkančių pedagogiką.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš suteikdamas žodį kitam klausėjui, atkreipiu dėmesį, kad baigiasi mūsų tiek balsavimo, tiek posėdžio laikas, tai pratęsiu balsavimo ir posėdžio laiką, kol išnagrinėsime likusius klausimus, nes jų čia nedaug liko. Dabar klausimą užduos gerbiama V. Targamadzė. Prašau.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Jūs turbūt žinote, kad Lietuvos mokslo tarybos institucinė kompetencija kelia labai daug klausimų. Ir ne be reikalo yra paprašyta, kad STT tikrintų. Taip pat daug signalų gaunu iš mokslininkų, įvairių vertinimų ir taip toliau. Dabar šita institucija iš esmės yra pavaldi ŠMSM, na, Vyriausybei. Tai jūs įeinate į tą sudėtį. Taigi jūs labai didinate LMT kom-

petencijas ir galias, kad, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų infrastruktūrų plėtra planuojama atsižvelgiant į LMT parengtą ir patvirtintą kelrodį, ir daugelis kitų punktų rodo, kad lendate į universitetų autonomiją mažindami ją, taip pat tai palies ir mokslo institutus.

Taigi aš suprantu, kad jūsų bus abstraktus atsakymas, bet aš labai siūlau visiems svarstymo fazėje nepažiūrėti pro pirštus, o pasižiūrėti labai atidžiai, nes LMT šiandien tikrai neturi tų kompetencijų, kurių mums reikėtų. Ačiū.

G. JAKŠTAS. Ačiū už klausimą ir pastebėjimą. Iš esmės ir dabar dėl tarptautinių mokslinių infrastruktūrų yra pasirenkama, ar į jas stoti, ar nestoti pagal LMT išvadas ir rekomendacijas. Tiesiog tai nėra reglamentuota įstatymų lygiu – tai yra nustatyta kitomis tvarkomis. Manome, kad tikslinga perkelti į aukštesnį reglamentavimo lygį.

Dėl LMT funkcijų įgyvendinimo, ar sugeba jas tinkamai įgyvendinti, tai suprantame, kad jos plečiasi, atsakomybės auga. Matome, kaip pasikeitė ir finansavimas, naujų priemonių sukurta. Kartais tikrai kompetencijos nespėja pasivyti naujų atsakomybių, dėl to nuolat bendraujame ir su LMT pirmininku tam, kad užtikrintų, ir aš matau pasiryžimą, kad bus sėkmingai įgyvendintos tos funkcijos, kurios bus priskirtos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas V. Rakutis. Prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, jūs labai teisingai pristatėte įstatymo pakeitimus, kurie įgalins daugiau žmonių ir lengvesniu būdu ateiti į Lietuvos mokyklą, bet bendraudamas su mokyklų direktoriais esu girdėjęs apie problemą. Sakykime, kompiuterinių mokslų specialistai jau 3–4 kurse iš tikrųjų pradeda dirbti pagal savo specializaciją įvairių dalykų, bet mūsų 3–4 kurso studentai mokykloje dirbti mokytojais negali, nes ten jie nepatenka į mokytojo kategoriją. Ar čia nereikėtų mums sudaryti sąlygas įgauti daugiau praktikos ir kad jau, sakykime, paskutiniuose bakalauro kursuose žmonės galėtų ten po kelias valandas dirbti? Čia ir mokykla pagerintų savo situaciją, ir tiems žmonėms būtų papildomas uždarbis, nereikėtų dirbti padavėjais. Dėkui.

G. JAKŠTAS. Ačiū už klausimą. Suprantame, kad mokytoju dirbti, kadangi tai yra reglamentuojama profesija, reglamentuojama ir europiniu lygiu, koks turi būti minimalus išsilavinimas, kad galėtų dirbti mokytoju... Tačiau gali dirbti mokytojų padėjėjais, pavyzdžiui, paskutiniame kurse ir tose programose, kur yra trūkstamų mokytojų, gauna šiais metais daugiau nei 500 eurų stipendiją, jeigu išsipareigoja po studijų dirbti. Jeigu neišsipareigoja, ta stipendija arti 350 eurų. Tai kartu su stipendija dirbant ir praktikuoju mokykloje, pavyzdžiui, dirbant padėjėju, tikrai susidarytų toks atlygis, su kuriuo galima išgyventi neprisiduriant iš šono. Bet jeigu būtų mokytoju, tai suprantame, 4 kursas yra skirtas daugiausia praktikai. Aišku, dabar yra sudėliota įvairių programų. Kartais jau praktikuojama ir 2 kurse, to išdėliojimo eigų jau atsiranda įvairesnių, bet jeigu mes pasakysime, kad mokytojas yra 4 kurso studentas, kuris dar net neturėjo kai kuriais atvejais praktikos, tai klausimas tada bus dėl kokybės. Dažniau tai būtų antruoju mokytoju, bendrąja prasme teoriškai tai bus mokytojo padėjėjas, tai tą galima daryti pagal dabartinius teisės aktus, bet tai yra kaip švietimo pagalba, kuri yra savarankiška savivaldybės funkcija. Klausimas, ar visada paskiria pakankamai lėšų, kad tokius atvejus galėtų realybėje realizuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam ministrui. Laikas, numatytas klausimams, baigėsi. Dėkoju jums.

Dabar motyvai už, prieš. Prieš – gerbiamas D. Kepenis. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkui. Žiūrėkite, šito įstatymo 3 straipsnyje štai kas rašoma: „Pagal sveikatos priežiūros įstaigos išvadą nebegali eiti savo pareigų.“ Tai yra mes iš karto užprogramuojame mintį, kad jeigu tu, pone, būsi mums neparankus, tai mes tau tuoj pat komisiją suradę pažymą parašysime ir tu nebeisi tų pareigų daugiau niekad.

Į mane ne kartą kreipėsi profesoriai, aukšto rango mokslininkai, kuriuos varo iš darbo todėl, kad jie, matai, jau pensinio amžiaus, o tas žmogus – sveikuolis, kasdien rūpinasi sveikata, niekuomet nesirgęs jokiais širdies ir KS ligomis. Jis turi užleisti vietą tam 20 metų jaunesniam kolegai, kuris pragėrė savo sveikatą, prarūkė, bet jo amžius, matai, yra kitoks ir jis dar plius yra labai parankus šefui ir sėdės čia.

Tą klausimą mes ne kartą kėlėme, bet atsimušėme kaip į kuolą. Atėjo laikas kalbėti apie tai, kad reikia matuoti žmogaus biologinį amžių, o ne ten kažkokių draugelių komisijų išvadų susi-

doroti su savo neparankiu kolega... Todėl kategoriškai dėl šio sakinio nesutinku. Jeigu jis čia lieka, kategoriškai reikalauju balsuoti prieš. Taip negalima. Čia yra gryna žmonių diskriminacija, palanki tiems, kurie nesirūpina savo sveikata. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Taigi balsuosime iš karto po pateikimo. Darbotvarkės 1-4.1 ir 1-4.2 klausimai – projektai Nr. XIVP-3414 ir Nr. XIVP-3415. Mokslo ir studijų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo projektai. Prašau balsuoti po įvykusio pateikimo.

Užsiregistravo 91, balsavo 91: už – 83, prieš – 2, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta.

Dabar apsispręskime dėl komitetų. Siūlomi komitetai: dėl abiejų projektų pagrindinis Švietimo ir mokslo komitetas, o dėl pirmojo projekto papildomas dar Socialinių reikalų ir darbo komitetas.

Gerbiamas S. Tumėnas nori per šoninį mikrofoną.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Mano – už, nes įstrigo sistema.

PIRMININKAS. Gerai, jūsų balsas už dėl protokolo. Ar dėl komitetų tinka? Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju. Pritarta. Siūloma svarstyti Seimo VIII (pavasario) sesijoje. Ar tin-
ka? Dėkoju. Taigi klausimą išsprendėme.

11.57 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁵ ir 115 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3441(2) (*pateikimas*)

Dabar darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto kelių straipsnių pakeitimo projektas. Gerbiamas J. Razma mums pateiks šį projektą. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ne paslaptis, kad šis projektas atsirado dėl situacijos, kuri susiklostė po to, kai V. Gapšys sulaukė įsigalėjusio teismo nuosprendžio ir yra atsidūręs įkalinimo įstaigoje, bet išlaikė Seimo nario mandatą. Kaip žinote, buvo slaptas balsavimas dėl to mandato naikinimo. Jis nebuvo rezultatyvus. Tada iškilo diskusija, kas čia kaip balsavo, visokios sąmokslų teorijos. Bet šalia to keliamas svarbus klausimas dėl visuomenės teisės žinoti, kaip balsuoja jų išrinktieji tautos atstovai svarbiais klausimais.

Deja, kai yra slaptas balsavimas, na, to niekaip nesužinosime. Tai aš ir siūlau atsisakyti privalomo slapto balsavimo, kai yra tas lemiamas balsavimas dėl mandato naikinimo perėjus apkal-
tos procedūrą. Aš neįrašau, kad būtų privalomai atviras balsavimas. Teoriškai lieka galimybė Seimui spręsti. Jeigu būtų kokių nors argumentų, Seimas galėtų nutarti ir slapta balsuoti, bet nebe-
būtų privalomo slapto balsavimo.

Antra nuostata, kuri vėlgi susijusi su tuo pačiu asmeniu, tai yra dėl išeitinės kompensacijos mokėjimo Seimo nariui, kuris yra sulaukęs įsiteisėjusio teismo nuosprendžio baudžiamojoje byloje. Aš siūlau, kad tokiu atveju visgi išeitinė kompensacija nebūtų mokama. Net nebūtinai, kad Seimo narys sulauktų įkalinimo bausmės, bet jeigu jis būtų nuteistas baudžiamojoje byloje, tai vis dėlto yra Seimo nario vardo diskreditavimas ir tikrai tokiu atveju aš manau, kad pamaloninimas išeiti-
ne kompensacija, pasibaigus kadencijai, jeigu jis vėl neišrenkamas, yra nepateisinamas dalykas.

PIRMININKAS. Jau pristatėte? Dėkoju. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Klausia gerbi-
amas A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiamas Jurgi, kas, jeigu ne jūs, taip sugeba gerą klausimą sumaišyti, suplakti ir nori nenori, esi priverstas sukti galvą, kaip elgtis: ar taip, kaip reikia konservatoriams, ar pagal sąžinę ir logiką. Atsisakyti slapto balsavimo – tai reiškia palengvinti jums galimybę ateityje susidoroti su opozicijos atstovais, nes teikdami tą projektą, suprantu, kad prisidengiate nesenu precedentu. Jūs taip pat bandote nekaltai įvesti kontrolę galimai ir savo frakcijos nariams. Kita vertus, vieša paslaptis, jums nereikės vykdyti mainų su kitomis partijomis, kurios kartais dedasi opozicinės, bet, kaip žinome pagal balsavimus, jus dažnai palaiko. Kaip jūs tikėtės nepažeisti teisės į laisvą Seimo nario mandatą? Ar nemanote, kad čia kertasi su Konstitucijoje įtvirtintomis nuostatomis ir reikėtų pradėti būtent nuo jos?

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai čia jūs keletą priekaištų išsakėte. Pirmiausia jūs keliate klausimą, kaip balsuoti, ar kaip reikia konservatoriams, ar ten pagal sąžinę? Tikrai balsuokite pagal sąžinę. O Konservatorių frakcijoje aš savo projekto nepristačiau ir kokio nors mūsų frakcijos palaiminimo tam projektui nėra. Aš net nežinau, ar mūsų frakcijos nariai čia vieningai balsuos. Čia nėra kažkoks politinis dalykas, o daugiau mano, kaip Seimo valdybos nario, atsakingo už visas parlamentines procedūras, iniciatyva.

Kaip minėjau, aš nenustatau privalomo atviro balsavimo. Tai jeigu jau bus Seimui kažkokių baimių, kad čia gali būti kažkokie politizuoti, labai *įtakojami* balsavimai, tai prašau – Seimas galės pasirinkti ir slaptą balsavimą. Bet nesutinku su jumis, kad būtent atviras balsavimas sukelia kažką labai neigiamo. Kaip tik nebus tokių sąmokslų teorijų, kurias jūs dabar vėl dėstote, kad konservatoriai susitaria su kažkokiomis netikromis opozicinėmis frakcijomis ir atitinkamai gauna balsavimo rezultatą. Atvirame balsavime viskas aišku, viskas matoma. Ir manau, kad atviras balsavimas ir atsakomybė prieš visuomenę kaip tik ir suteikia galimybę Seimo nariui realizuoti tą laisvą mandatą, nes laisvas mandatas ir yra per santykį su visuomene.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiama A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Kolega, jau tiesiog nespėju konspektuoti jūsų minčių, kurios man iš tiesų atrodo veidmainiškai. Viena vertus, jūs aiškinatė, kad visuomenės teisė žinoti, bet kažkodėl balsavimo slaptumą naikinate tik vienintelėje vietoje, tai yra balsavime dėl apkaltos, kur ir patys nuogąstavote, kad galbūt nesuvaldysite savo frakcijos narių. Nors apkalta – vieno Seimo nario buvimas ar nebuvimas – kitą kartą Seime yra mažiau reikšmingas negu, tarkime, Konstitucinio Teismo teisėjo buvimas ar nebuvimas, kokio nors kito Aukščiausiojo Teismo teisėjo paskyrimas ar nepaskyrimas. Tai jeigu jūs, kaip sakote, iš tiesų esate už skaidrumą, tai man kyla klausimas, kodėl jūs dėl tos visuomenės teisės žinoti tuomet iš viso nenaikinate slaptų balsavimų, nes tada tikrai visi žinotų, kokiais balsais buvo paskirtas, tarkime, teisėjas S. Šedbaras į Konstitucinį Teismą. Arba visi žinotų, koks kitas teisėjas kieno balsais tapo. Iš tikrųjų, kada atsiranda tas selektyvumas, tai jįsai atrodo labai dviprasmiškai.

Ir kitas klausimas. Ar jūs neplanuojate atsiimti savo projekto ir jį perskirti į dvi dalis? Nes daug Seimo narių, kurie nepritaria balsavimo išviešinimui, tikrai pritartų, manau, dėl kito klausimo – dėl išmokos panaikinimo teistiems Seimo nariams.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai du klausimai čia jūsų dėl atviro balsavimo dėl teisėjų. Kiek žinau, pačioje teisėjų bendruomenėje tokia mintis yra diskutuojama, ir aš manau, kad Teisės ir teisėtvarcos komitete gal jūs ir pasvarstysite, gerbiamoji Agnė, tą klausimą. Jis yra, aš manau, sudėtingesnis, kai paliečiame teisėjus, nes mes patys galime būti teisėjų nagrinėjimo klientais, ir ten gali būti pasižiūrima, kaip mes balsuojame dėl jų paskyrimo. Tuo tarpu dėl santykio su Seimo nariu aš nematau čia kažkokių tokių momentų. Klausimas yra svarstytinas, tik aš tikrai nedirščiau jo teikti taip skubiai, nes jis reikalauja gilesnių diskusijų.

Dabar antras jūsų klausimas, kad yra dvi dalys. Tai jūs puikiai žinote, kad priėmimo stadijoje jūs puikiai galėsite realizuoti savo skirtingą požiūrį į tą projektą, į dvi jo dalis, – už vieną straipsnį nebalsuosite, už kitą pabalsuosite. Bet aš linkiu priėmimo stadijoje balsuoti už visą projektą, kad galėtumėte būtent balsuoti už tą dalį, kuri jus tenkina, ir balsuoti prieš tą dalį, kuri jūsų netenkina. Tai tiesiog aš nenorėjau čia daug projektų priregistruoti. Be abejo, galėjau siūlyti ir du atskirus projektus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas K. Adomaitis. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Dėkui. Aš iš tiesų turiu tam tikrų abejonių dėl šito projekto. Man atrodo, kad aš suprantu, kodėl jūs jį teikiate, nes buvo tam tikras rezonansas visuomenėje, ir tas viskas gerai. Bet mes gal neturėtume rašyti įstatymų projektų pagal vieną atvejį, nes kyla klausimas, o kodėl iki šiol buvo slaptas balsavimas. Man atrodo, buvo slaptas, nes tai yra toks jautrus dalykas, gali būti įvairių situacijų, dėl ko ta apkalta, ir vis dėlto slaptas balsavimas pašalina tam tikrą politinį krūvį bet kurio balsavimo. Mano klausimas būtų, ar vis dėlto negalvojate, kaip čia A. Gedvilas nerimavo, kad kaip tik gali atsirasti kokie nors politiniai susitarimai, kaip balsuoti, nebalsuoti, ir po to atviro balsavimu bus galima įsitikinti, kad vieni balsavo taip, kaip žadėjo, arba ne. O kai

yra slaptas balsavimas, tai mes tikrai žinome, kad nėra jokių politinių susitarimų, nes jų neįmanoma įgyvendinti.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Bet, žiūrėkite, kaip tik kaltinimai dėl politinių susitarimų pasipylė esant slaptam balsavimui. Yra įsivaizduojama, kad, kažką sutarus, per slaptą balsavimą, matyt, frakcijų nariai pavyzdingai laikosi tų susitarimų. Čia mes nuo to, yra ar nėra susitarimai, kaip nors neapsidrausime, bet atviras balsavimas visuomenei parodo, kaip iš tikrųjų kas balsuoja, ir kiekvienas gali pasiaiškinti. Aš nematau, kad demokratinės frakcijos priimtų kažkokius įpareigojančius sprendimus, kai yra balsavimai būtent tokiais klausimais. Aš tokių nuogastavimų neturiu. Bet, kaip minėjau, aš nesiūlau privalomo atviro balsavimo, kadangi yra Seime bendra nuostata, kad dėl personalijų klausimų Seimas gali priimti sprendimą balsuoti ir slapta. Taigi ir slapto balsavimo galimybė išlieka.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Jurgi, prašom pasakyti, ar nematote kitokio varianto, sakysime, kai jis yra pripažintas kalto ir kad netektų mandato, ar galėtume galbūt galvoti apie Konstitucijos keitimą? Nes iš tikrųjų kitose šalyse, aš domėjausi, iš karto netenka mandato. Kaip būtų? Aš taip galvočiau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, yra įvairių baudžiamųjų bylų ir, taip sakant, įvairių bausmių. Ar mes tikrai turime sakyti, kad už nedidelę bausmę Seimo narys automatiškai turi netekti mandato? Aš gal nebūčiau toks radikalus. O jeigu bandytume nubrėžti kokį nors brūkšnį, už kokį nusikaltimą čia jau reikia atimti mandatą, už kokį nebūtinai, čia būtų labai sunku pasakyti. Aš manau, jeigu bus tas mano siūlomas atviras balsavimas, mes pagal sąžinę atsakingai sprenddami padarysime teisingus sprendimus pagal konkrečią situaciją. Vienu atveju gali būti Seimo narys gavęs nedidelę baudą už baudžiamąjį nusižengimą, o kitu atveju tai yra įkalinimo bausmė daugeliui metų už rimtą korupcinį nusikaltimą. Na, tai nėra tas pats.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas, numatytas klausti, baigėsi. Dar turime palikti laiko motyvams. Prieš kalbės gerbiama A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Tikrai labai veidmainiškai atrodo pasakymai kolegos Jurgio, ką mes čia vėl ką tik išgirdome, kada jisai sako, jog labai abejoju, ar demokratinės frakcijos priimtų sprendimą dėl bendro balsavimo. Aš tik primenu kolegoms, kaip baigėsi bendras balsavimas po nuolau M. Majauskui praėjusiais metais, kuomet jis tiesiog buvo priverstas pasitraukti iš tų pačių konservatorių. Būtų buvęs slaptas balsavimas, greičiausiai jūs M. Majauską iki šiol savo gretose turėtumėte, nebūtumėte jo nuteisę įvairiose vidinėse komisijose, nebūtumėte persekioję kitais būdais. Tai yra labai geras iliustravimas, ką reiškia viešas balsavimas. Aš jau nekalbu apie tai, kad Seimo narys, dėl kurio balsuojama, turi gerbėjų būrį. Jie gali būti gana agresyvūs ir vėlgi ieškoti būdų susidoroti su tais, kurie jų Seimo narį pašalina iš Seimo, tarkime, už korupcines veiklas. Tokie dalykai yra galimi. Todėl visose valstybėse, bent jau kiek teko žiūrėti, balsavimai apkaltose yra slapti. Arba tas pats mano klausimas dėl teisėjų. Kolega Jurgis labai jautriai dėl teisėjų pastebėjo, kad paskui teisėjas gali bandyti susidoroti. Tai toks pats susidorojimas gali būti ir kitais atvejais, ne tik balsavus dėl teisėjų.

Aš manau, kad iš tikrųjų racionaliausia būtų atskirti šiuos du klausimus, tai yra išeitinės kompensacijos nemokėjimą Seimo nariui ir garantijų nebuvimą tuomet, kai jis yra nuteisiamas, ir ši klausimą... na, kai viešai yra balsuojama dėl personalijų, jokia demokratija nekvepia. M. Majauskas, matyt, yra geriausia to iliustracija.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas A. Vyšniauskas. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš tai norėčiau paklausti, o ko mes bijome? Ar mes bijome rinkėjų, ar mes bijome, kad koks nors Seimo narys ims susidoroti, užsiundys savo aktyvistus rinkėjus? Ko mes šiuo atveju bijome? Man atrodo, tie, kurie pasisako prieš šitą klausimą, labiausiai bijo rinkėjų. Jeigu balsuoji atvirai, turi deklaruoti, kad tau netinka toks Seimo nario elgesys, tu pripažįsti, kad jis pažeidė kažką, o dabar bandome kažkaip slapstyti, neateiti ar panašiai.

Man atrodo, kad šitas pasiūlymas yra logiškas. Yra ir kitų valstybėje pareigybių, tvirtinamų atviru balsavimu. Pavyzdžiui, VSD vadovas lyg ir yra tvirtinamas atviru balsavimu. Niekam ne-

kyla dėl to jokių klausimų. Aš tikrai labai raginčiau turėti drąsos, nebijoti ir pritarti šiam pasiūlymui. (*Balsai salėje*) Ypač žiūriu į opoziciją. Kiekviename Seime turime tokių situacijų. Kiekvieną kartą tie, kas yra valdžioje, atsakomybė esą tenka valdžiai, kankinasi su ta pačia problema. Praeityje kadencijoje irgi turėta tokių situacijų. Jeigu gerbiama opozicija turi drąsos, gerbia save ir dar planuoja ką nors nuveikti Seimo rinkimuose, tai jums patiems bus geriau ateityje. Aš kviečiu jus drąsiai eiti į priekį. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dabar balsuosime dėl viso projekto, dėl ką tik pateikto projekto Nr. XIVP-3441.

Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 96, balsavo 96: už – 47, prieš – 19, susilaikė 30. Jeigu mano aritmetikos žinios manęs neapgauna, tai šiam projektui nėra pritarta.

Ar V. Ažuolas nori per šoninį mikrofoną repliką? Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Na, iš tikrųjų konservatoriai geriausi veidmainiai. Aš atsimenu, kaip praeityje kadencijoje būdavo slaptas balsavimas: stovi konservatorius ir draudžia eiti į slaptą balsavimą. Kai ateidavo kažkas per klaidą, tai net išgindavo ir nė vienam neleisdavo ateiti. Jūs idealūs veidmainiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Gedvilas – per centrinį mikrofoną. Prašau.

A. GEDVILAS (MSNG). Na, man iš tikrųjų smalsu, ką veikia frakcijos seniūnas, nes paprastai tokiais atvejais jis sugeba paimti pertrauką tam, kad visi susirinktų. Šiuo atveju dar kartą prašovė.

PIRMININKAS. D. Kepenis – per šoninį mikrofoną. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkui. Na, mes kartais šnekame apie tai, kad vienam ar kitam Seimo nariui pritaikome kokį specialų įstatymą, bet tai mes dabar šiandien paskaičiuokime, kiek mes specialių žingsnių padarėme dėl Seimo nario R. Žemaitaičio pradėdami, kad jau prasidėjo turbūt trečias šimtas tūkstančių eurų, išmestų dorojimui P. Gražulio ir R. Žemaitaičio pagal mūsų Seimo darbo laiką, tai vienas dalykas. Po to, kiek dabar turime čia dirbti, vadinasi, prakaituoti, kad specialaus darbo duotume prokuratūrai, ir galų gale dar Seimo statutą pakeisime vardan Stašaičio, atsiprašau, R. Žemaitaičio sudorojimo. Tai galvokime, ką darome. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (DFVL). Šiaip problema yra ta, kad slaptu balsavimu Seimas ne vienkartinio atveju, o sistemiškai (turiu mintyje, Seimo nariai) piktnaudžiauja. Čia yra problema. Kada mes ištraukiame, tai nėra pavienis atvejis. Prisiminkite M. Bastį, prisiminkite V. Gapšį. Po to slaptumo, pasitikėjimo skraiste, bijodami visuomenei pasakyti, kad mes vis dėlto stojame į tų nusikaltusių Seimo narių pusę arba bendradarbiavusių, tarkime, ten su Rusijos atstovais, mes pasislepiame, balsuojame slapta ir juos ištraukiame. Iš esmės tai tempia Seimą į dugną.

Dabar dėl persekiojimo. Aš taip pasakysiu: ponas V. Ažuolas yra ištobulinęs persekiojimo techniką net ir slapto balsavimo metu. Kada, pavyzdžiui, tie, kurie nori ištraukti, neina balsuoti, o ponas Valius atsisėda šalia ir filmuoja tuos, kurie eina, tai apie kokį persekiojimą galima kalbėti? Kalba žmonės, kurie patys organizuoja tas schemas. Man atrodo, mes padarėme klaidą. Reikia teikti dar kartą šį projektą ir judėti į priekį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Bet kol kas mes turime apsispręsti, ar grąžinti projektą tobulinti, ar atmesti. Balsuojame alternatyviai. Kas už grąžinimą tobulinti – už, o kas už atmetimą – prieš, kaip paprastai.

Užsiregistravo 70, balsavo 70: už – 41, prieš – 29. Projektas grąžinamas tobulinti.

Gerbiamas V. Ažuolas nori dar kartą per šoninį mikrofoną. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš norėjau sureaguoti. Pasirodo, mano žvilgsnis padaro tokią didelę įtaką, kad net V. Bakas bijo balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. R. Žemaitaitis – per šoninį mikrofoną. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš niekaip nesuprantu. Pone Bakai, jūs gal užpildykite prašymą įstoti į Konservatorių frakciją? Visa jūsų frakcija jus pasiuntė velniop. Visi iki vieno frakcijos nariai, kurie dalyvavo, balsavo prieš. Ar jūs ten frakcijoje nesusišnekate, ar kaip čia yra, aš nesuprantu. Kaip tu gali dirbti toje frakcijoje, jeigu tavęs frakcija nepalaiko? Kaip

tu gali būti rinkimuose ir eiti jų sąrašą, jeigu iš tavęs šaiposi, tyčiojasi? Viens vargšas žmogus ro-dai teisingumą, o anie visi tau rodo špygą. Tikrai permąstyk, ar tikrai toje frakcijoje esi.

PIRMININKAS. Gerbiama A. Širinskienė – per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš tikrai norėčiau padėkoti Laisvės frakcijai. Jūs šiandien įrodėte, kad valdote Seimą – ne konservatoriai, bet jūs, nes, išties reikia pripažinti, tiek mažesnis akcizas be jūsų pagalbos nebūtų perėjęs, tiek ir šitas balsavimas be jūsų pagalbos nebūtų buvęs sėkmingas.

PIRMININKAS. Dėkoju. J. Razma per šoninį mikrofoną. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Be reikalo kolegė Agnė nuvertino Liberalų sąjūdžio frakciją, nes du su-silaikę balsai buvo reikšmingesni turbūt negu vienas susilaikęs Laisvės frakcijos. Bet aš į šią situ-aciją žiūriu konstruktyviai. Kadangi yra gražinta tobulinti, aš pateiksiu du atskirus Statuto pro-jektus dėl tų atskirų nuostatų, nes dėl vienos aš ypatingų priekaištų negirdėjau, dėl kitos dar kartą pabalsuosime, manau, pamastę ir išgirdę šiandienos visas replikas, ir judėsime į priekį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas D. Kepenis – lyg paskutinė replika. Ar dar?..

D. KEPENIS (LVŽSF). Dabar kas įvyks po to, kai mes svarstysime ir tobulinsime šią pasiūly-mą J. Razmos? Visi puikiai žino, kad prieš slaptą balsavimą mes iš anksto žinome jo rezultatą. Faktiškai visuomet aš žinodavau, kaip čia bus, nes tariasi, tariasi ir susitaria, ką nors paaukvoja, ką nors pažada, o dabar jau neužteks vieno tarimosi – dabar reikės du sykius tartis: bus ilgai taria-masi ir aiškinamasi už atvirą ar už slaptą, o po to dar sykį tarsimės, kai jau slaptas bus. Taigi Sei-mo darbo laikas dar labiau pailgės ir pinigų rinkėjams dar daugiau kainuos. Sėkmės!

PIRMININKAS. Dėkoju. Gal jūs ir teisus. Kalbės gerbiamas V. Valkiūnas. Prašau.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Bloga žinia čia liaudies keršytojams, nes kitą kadenciją, kai „Nemuno aušra“ taps „Nemuno diena“ ir sudarinės darbotvarkę, ir Darbo par-tija bus žaizdas užsigydžiusi, bus gera proga atkeršyti visiems.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar, gerbiama kolegė, klausimą apsvaistėme.

12.22 val.

Seimo 2024 m. vasario 15 d. (ketvirtadienio) posėdžio darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Ir paskutinis darbotvarkės klausimas – rezervinis klausimas. Dar, tiesa, bus Seimo narių pa-reiškimai. Gerbiamas J. Razma pristatys mums vasario 15 dienos darbotvarkę. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Darbotvarkė, kaip ji buvo pateikta iniciatorių, nesikeičia. Rytoj siūlomas trumpas posėdis – tik trys projektai. Žinoma, svarbiausias yra Akcizų įstatymo pataisų projekto priėmimas, taip pat rezoliucija dėl Lietuvos Laisvės Kovų Sąjūdžio Deklaracijos 75-ųjų metinių minėjimo ir Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pataisos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar turite klausimų? K. Mažeika turi klausimą, bet gal atsisakote?

K. MAŽEIKA (DFVL). Taip. Neatsisakau, pirmininke, čia galbūt labiau klausimas jums. Vis dėl-to pagal darbotvarkę, mes su kolege profesore Vilija ir kitu kolega profesoriumi, žodžiu, kalbame, nebuvo šiandien pristatytas darbotvarkės 1-4.2 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymas. Tai ar čia įvyko kokia nors klaida, ar procedūriškai buvo paimta pertrauka, ko lyg nepastebėjau, ar kaip, bet šitas klausimas nebuvo pristatytas. Galbūt čia kas nors pražiūrėjo ar čia išsiblaškęs, ar dėl tų akcizų čia ta emocija sudarė tokią situaciją, bet gal galite paaiškinti, kodėl nebuvo pristatytas?

PIRMININKAS. Dėkoju. Čia klausimas man, kaip supratau, visiškai ne kolegai. Tai dėkoju J. Razmai už pateikimą. Aš trumpai atsakysiu. Aiškiai pasakiau, kaip dabar prisimenu, kad kvie-čiu į tribūną pristatyti darbotvarkės 1-4.1 ir 1-4.2 klausimus. Ką ministras kalbėjo, jeigu jis nepla-čiai pristatė, tai čia galbūt ir aš nepastebėjau to, tai už tai labai atsiprašau. Bet galėjote kalbėdami dėl motyvų tą išsakyti arba klausdami savo klausimų galėjote paklausti, nes aš aiškiai pristačiau, kad pristatomas kompleksinis klausimas.

Gerbiama V. Targamadžė per šoninį mikrofoną. Prašom.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Visų pirma reikia sekti, kur galima užsiregistruoti. Mes užsiregist-ravome ir prie antro ir mums nesuteikėte teisės kalbėti, jūs suvaržėte mūsų galimybes.

PIRMININKAS. Ai, dėl antro. Matote, sistema sudeda į vieną paskui, kai mes kalbame. To-kios techninės procedūros. Gerai, dėkoju.

Kolegos, dabar turime apsispręsti dėl rezervinio 1 klausimo. Gal galime bendru sutarimu pritarti 15 dienos darbotvarkei? Dėkoju, pritariame.

12.24 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar pareiškimai – paskutinis klausimas. Dar kolegos gal užsirašė kalbėti, atrodo, kad buvo. Gerbiamas V. Ažuolas, prašau. Kviečiame į tribūną. Pareiškimai, prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų šį kartą norėčiau kalbėti apie švietimą. Mokytojai streikavo, profsajungos derėjosi dėl atlyginimų ir išsiderėjo. Sausio 1 dieną švietimo įstaigų vadovams atlyginimai padidėjo 30 %. Džiugi žinia, džiaugiamės. Mokytojams tuo tarpu padidėjo tik 10 %. Bet kas, žinote, atsitiks iš šio padidėjimo? Kai kurios savivaldybės vadovus pradės vertinti labai blogai, kad jų alga nedidėtų, nes ministerija padidino 30 %, per vertinimus tą padidėjimą gali nupjauti. Ką dabar reikia daryti, nes vadovai jau patyrė tą kabinėjimąsi, problemų ieškojimą ir kaip nuvertinti jų darbą. Ką padaryti, kad būtų ir vilkas sotus, ir avis sveika? Tai šiuo atveju, kad vadovas galėtų gauti gerą vertinimą, o savivaldybė būtų laiminga nupjovusi jam algą.

Aš siūlyčiau vadovams padaryti tokį dalyką: nueiti į savivaldybę, paklausti, kiek ji nori jiems sumažinti algą per vertinimus, susitarti, kad vadovai savanoriškai sumažina sau tas algas, ir tada vadovai galėtų gauti normalius vertinimus, kad jie vis dėlto gerai dirbo, o ne blogai. Nes žinote, kas dabar atsitiks? (*Balsai salėje*) Įvyks vertinimai, tada gausime šūsnį straipsnių – padidinome vadovams atlyginimus net 30 %, o jie visi pradėjo blogai dirbti. Nes savivaldybė juos nuvertino. Kad taip neatsitiktų, vadovai, nesipykite su savo darbuotojais, nesipykite su savo komandomis, kad prie jūsų kabinėjasi, kad suranda kabliukų ir jus nuvertina, o eikite iš karto tartis su savivaldybių administracijomis – susimažinkite algą savanoriškai, tada būsite gerai įvertinti. Deja, bet švietimo realybė dabar tokia. O kuo baigsis, pamatysime pagal kiekvieną savivaldybę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis perskaityti pareiškimą kviečiamas R. Šarknickas. Prašom į tribūną.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami Lietuvos žmonės, kolegos. Vakar turėjome labai gražų renginį Valdovų rūmuose – buvo pristatyti poeto, laisvės šauklio J. Marcinkevičiaus „Rinktiniai raštai“. Didžiojoje salėje netilpo žmonės, ir būtent tie J. Marcinkevičiaus žodžiai atspindi, kad tuose rūmuose telpa visa Lietuva: praeitis ir dabartis. Tačiau šioje salėje ne vienam Lietuvos žmogui kyla klausimas: Lietuva, ką tu darai su manimi? Lietuvių kalba yra iškraipyta, tradicinės vertybės pamintos. Tai yra skaudu, be abejo.

Mes vakar matėme daug iškilių pasisakančių asmenybių ir pamatėme, kad būtent jie yra Lietuvos paminklas, jie yra J. Marcinkevičiaus žodžių nešėjai, kad Lietuva yra svarbi kiekvienam lietuviui. V. Daujotytės citata apie M. Daukšą, kuris buvo taip pasisakęs: „Kurgi pasaulyje yra tokia tauta, kuri nesaugotų savo poetų?“ Panašu, kad dabar yra Lietuvoje. Deja, liūdna, kad tokie dalykai klostosi mūsų šalyje. Jeigu J. Marcinkevičius būtų gyvas, mes paklaustume, kas vyksta Lietuvoje ir kodėl? J. Marcinkevičius savo žodžiais atsakytų: nežinau, bet žino, bet žino kelias; nežinau, bet žino upės; negirdžiu, bet girdi miškas. Turbūt būtų geriausi tokie atsakymai.

Šis Seimas virto teismų sale, bet ne tarnystė, darbu Lietuvai. Norėtusi visiems, nedaug liko šioje kadencijoje dirbti, kol dar visiškai nesunaikinote, nesuardėte Lietuvos žemės, kultūros, kalbos, tradicijų, palinkėti šiais žodžiais:

*Laukai gražiai sugulę,
miškai žaliai sužėlę,
baltoji mano gulbe,
juodų arimų gėlė!*

*Kiek rovė – neišrovė.
Kiek skynė – nenuskynė.
Todėl, kad tu – šventovė.
Todėl, kad tu – tėvynė.*

*Vienų namie mylėta,
kitų svetur vadinta –
mamos skara gėlėta,
muziejų pakabinta.*

*Atrodo, kad lig šiolei
per lietų, vėją, sniegą
visi mes, tartum broliai,
po ta skara užmiegam.*

*Užmik ir tu, motule,
juodų arimų gėlė!
Vaikai gražiai sugulę.
Rugiai žaliai sužėlę.*

Ačiū, Justinai. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Iš tiesų būtų gražu, jei iš Seimo tribūnos dažniau skambėtų poezija, o ne kandžios replikos vieni kitiems, ar ne? Dėkoju.

Dabar visi darbotvarkės klausimai yra apsvarstyti. Registracija. Maloniai prašome registruotis ištvermingiausius kolegas. Nors posėdis ir nebuvo ilgas, bet ištvermingųjų liko nedaug.

Užsiregistravo net 11 Seimo narių. Visiems linkiu geros dienos. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NEEILINĖS SESIJOS POSĖDŽIO NR. 344 STENOGRAMA

2024 m. vasario 15 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN

PIRMININKĖ. Labas rytas, gerbiami kolegos, pradedame vasario 15 dienos, ketvirtadienio, Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 100 Seimo narių.

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, turiu perskaityti pranešimą, kurį man įteikė V. Jukna dėl pasitraukimo iš Darbo partijos frakcijos: „Informuoju, kad nuo 2024 m. vasario 15 d. pasitraukiu iš Darbo partijos frakcijos.“ Pasirašo Seimo narys V. Jukna. Vadinasi, kolega tampa Mišrios grupės nariu.

10.01 val.

Seimo 2024 m. vasario 15 d. (ketvirtadienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar galima?.. G. Surplys norėtų pasisakyti. Prašau.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Aš ne dėl darbotvarkės, bet, norėdamas išlaikyti gražią tradiciją, noriu pasveikinti Šakių rajono ūkininkus, atvykusius į Seimą. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. E. Rudelienė. Prašau.

E. RUDELIENĖ (*LSF*). Na, jeigu jau sveikiname, tai aš tikrai labai noriu, ko vaikai nepasitiko prie salės, nes daug ką pasitiko, padovanojo mums visiems apyrankes, tai Senujų Trakų progimnazijos vaikai. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkui. Kolegos, ar galime pritarti darbotvarkei bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

10.02 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3477(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3477(3). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų taip pat nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Motyvai. Kolegos užsirašė tik dėl motyvų už, bet kadangi balsavimo laikas dar neprasidėjo, tai pirmasis už kalba A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Tai ką, belieka pasveikinti ūkininkus, kurių *džondyrų* labiau negu rusiškų tankų išsigando Vyriausybė, ir akcizas, na, krito iki *plintuso* lygio, iki 13 eurų. Tik tai jis lieka. Neaišku, kodėl reikėjo sukelti visuomenę motyvuojant tuo, kad suskystintos naftos dujos yra rusiškas produktas, nors jį gamina „Mažeikių nafta“, perdirbdama naftą, importuotą ne iš Rusijos, bent jau taip ji deklaruoja. Tai yra per gamybos procesą susidaręs

šalutinis naftos perdirbimo produktas ir jį įvardinti kaip rusišką produktą – galbūt valdantieji galėtų pateikti kokius nors duomenis.

Antras motyvas, kad kovojame už atsinaujinančią energetiką. Taip, visi kovojame, bet naujoame iškastinį kurą, seniai *sėdime ant dujų adatos*. Nuo pat 2014 metų Lietuva *pasodinta ant dujų adatos* ir dar ilgai sėdės. Dabar pažiūrėkime į taršos vienetų. Pagaminti 1 kilovatvalandei energijos suskystintos gamtinės dujos – 200 gramų CO₂, suskystintos naftos dujos – tik 30 gramų daugiau, tai yra vienas iš švaresnių, mažiausiai aplinką teršiantis iškastinis kuras. Tai mes išklausę tokias demagogijas ir nuo to nukentėję ūkininkai, išeikvoję daug dyzelino, jis, beje, atsipirko. Ačiū jums ir ačiū visiems, kurie, na, tiesiog atkūrėme šią tiesą.

PIRMININKĖ. L. Nagienė. Ruošiasi T. Tomilinas.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Norisi iš tikrųjų padėkoti, kad galų gale atsibudome. Kai kas pasakė, kad mes nieko nedarėme. Spalio mėnesį perėjo pateikimas, tačiau Vyriausybės išvados projektas buvo pateiktas gruodžio 22 dieną ir buvo neigiamas. Ačiū visiems ūkininkams, kurie atvažiavote, tiems, kurie parodėte, kad jūs esate jėga, kad jūs galite savo teises apginti, nes projekte Nr. XIVP-1394, kurį teikėme, mes įvertinome lygiai taip pat, kaip iškastinis kuras, kaip ir gamtinės dujos yra ta pati kaina. Iš tikrųjų džiaugiuosi užtai, kad mes galų gale visi atsibudome.

Sankcijų paketas. Jeigu dabar kalbėtume apie rusiškas dujas, kaip gerbiamas ministras nuolat akcentavo, tai prisiminkime, kad sankcijų pakete iki gruodžio 22 dienos nebuvo įtrauktos suskystintos naftos dujos, todėl „Mažeikių nafta“ yra sudariusi sutartį su Ukraina ir šiandien gali suskystintas naftos dujas tiekti Ukrainai. Užteks tiek, kiek pagamina, tikrai užteks Lietuvai, kai šitas sankcijų paketas įsigalios lygiai po metų, tai yra šių metų gruodžio 22 dieną. Ačiū.

Pirmiausia norisi nuraminti gyventojus, kad gyventojai šiandien irgi gali įkvėpti ir kad jų pensijos ir padidintas darbo užmokestis nebus sumažintas.

Kitas momentas. Dar nebaigtas šitas projektas. Mes turime išanalizuoti ir pateikti. Pateikėme ir siūlymus dar kartą grįžti prie CO₂ dedamosios. Kai pridėsime CO₂ dedamąją pagal dabartinį pateiktą projektą, kuris yra įsigaliojęs, mes žinome, kad suskystintos naftos dujos pagal Aplinkos ministeriją yra ženkliai taršesnės negu anglis, negu durpės, negu gamtinės dujos. Iš tikrųjų kviečiu šiandien tikrai palaikyti esamą projektą, kur perėjo 13 eurų.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų prieš užsirašė D. Kepenis. Tačiau turiu atsiklausti, ar tikrai kalbėsite prieš, nes keturi gali kalbėti už, keturi – prieš.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Iš tikrųjų aš sveikinu Lietuvos žemdirbius, laimėjusius šią pergalę, bet aš esu kategoriškai prieš tokį sprendimo būdą. Jūs pagalvokite, mielieji žemdirbiai, jūsų buvo 304 mokestis, plius dar PVM, tai beveik 370 būtų jums kainavę, dabar kainuos tik 13, su PVM – 15. Kiek kartų sumažėjo ir kas tai padarė, kad taip sumažėtų? Aš esu prieš tokį, sakysime, infantilišką, vaikišką, absoliučiai nesubrendėlišką būdą, kai atvažiuoja traktoriai ir mes iš karto 20 kartų sumažiname. Taip išeina, jeigu mes norime spręsti ką nors rimtai Lietuvoje... Sveikatos sistemoje yra visiška velniava, tai man reikia pakviesti čia 30 tūkst. Lietuvos sveikuolių, kad jie vasario mėnesį esant minus 10 laipsnių nuogi sustotų prie Seimo su kibirais ledinio vandens ir pasakytų: mes tol nepasitrauksime nuo Seimo, kol jūs nepradėsite spręsti Lietuvos sveikatos sistemos klausimų. Dabar Lietuvoje sveikatai mes skiriame ne visą procentą lėšų, ne visą procentą – nėra 1 %, 99 tiktai vaistams, ligoninėms. Kuo daugiau pinigų vaistams, ligoninėms, tuo daugiau mes sergame. Jūsų pavyzdys parodė, kad šitoks idiotiškas sprendimo būdas tegu būna paskutinis Lietuvos istorijoje, kai klausimai yra taip sprendžiami. Ačiū jums. Sėkmės.

PIRMININKĖ. Motyvai už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, gerbiama Pirmininke, valdantieji, bandantys su priešinti žemdirbius su gamtosauga (tai mes vakar matėme labai ryškiai), siekia vieno tikslo – paslėpti savo šiurkščias politines klaidas. Ūkininkas ir gamta yra neatsiejami dalykai. Čia mūsų, kaip politikų, atsakomybė sukurti tokias sąlygas, kad žemdirbiai gautų deramą atlygį už savo kasdienį darbą. Mūsų pareiga rūpintis, kad žemės ūkio politika neštų pelną ne tik stambiausiems, bet ir visiems ūkininkams. Čia jūsų, ministre, pareiga stiprinti derybinę galią prieš perdirbėjus, prekybininkus. Labai mažai matome pastangų šitoje srityje. Nėra didesnės žalos Europos žaliojo

kurso įgyvendinimui Lietuvoje kaip šiurkščios politinės klaidos, kai šimtais procentų pakeliami mokesčiai, kai visiškai ignoruojamas L. Nagienės spalio mėnesio pasiūlymas vis dėlto spręsti situaciją. Negali taip būti, kad taip pašoka akcizų tarifai. Mes matėme tokias pat ir mokesčių politikos klaidas, turint tokią trapią daugumą. Žinoma, artėja rinkimai, artėja šios kadencijos atomazga ir galbūt jau tiesiog nesinori nieko daryti, bet aš vis dėlto raginu išnaudoti kiekvieną minutę ir iš tiesų gerinti aplinkosaugos ir žemės ūkio politikos sąveiką, nedarant tokių šiurkščių klaidų ir bendradarbiaujant su visuomene, su žemdirbių organizacijomis ir su opozicija Seime.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Būna tokių studentų, kurie, per ekonomikos egzaminą išsitraukę bi-lietą apie akcizą, ima pasakoti apie uodegos mirkymą eketėje, kad tai yra sveika ir gera ir tai labai padeda akcizams. Tai aš esu prieš tokią sofistiką.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis už kalba K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, Seimo Pirmininke. Nematau nei premjerės, nei aplinkos ministro, kurie yra šio projekto iniciatoriai ir biudžeto rinkėjai, ir norėčiau tikėtis, kad jie dabar dirba kokius nors rimtus darbus, o ne galvoja, kaip užkamšyti tą biudžeto skylę, kuri atsirado būtent dėl nesveikai suprojektuoto akcizo. Bent viena gerai, kad nebūsime pasaulyje pirmūnai pagal akcizo dydį.

Iš kitos pusės, iš tikrųjų džiaugsmo nėra daug, nes tai tikrai labai mažas klausimas, kalbant apie ūkininkų problemų sprendimą. Ir jeigu buvo kalbama, kad šita Seimo sesija yra ūkininkų klausimams spręsti, tai tikrai nedaugelis ūkininkų galėtų pasakyti, kad jiems tas dujų akcizas čia labai kažkaip padės. Tų, kuriems padės, yra tikrai nedidelė dalis. Bet dar nemažai problemų, kurios galėjo būti šią savaitę išspręstos ir nuramintų žemdirbius, tai tikrai net nepajudėjo iš mirties taško.

Liūdniausia dėl žemės ūkio ministro, kuris šiandien pirmą kartą, matau, juokiasi, nors visas dienas sėdėjo vandens prisipylęs į burną, žiūrėjo pro langą ir skaičiavo paukštelių. Jisai vakar tikrai padejavo lygiai taip pat apie biudžete esančią skylę, tačiau, manau, jis turėtų labiau džiaugtis šiuo atveju, bet parodė turbūt tikrąjį savo veidą, kaip jam rūpi žemdirbiai ir žemdirbių problemos. Ministre, kviečiu tikrai bent jau žemdirbių akivaizdoje šiandien tą mėslo klausimą išspręsti artimiausiu metu su aplinkos ministru, nes vis dėlto per trejus metus jūs tame mėsle kaip trypėte, taip ir toliau trypiate. Tikrai linkiu ką nors padaryti, pasidžiaugti ir judėti kartu su žemdirbiais, o ne priešinga linkme.

Kviečiu palaikyti projektą ir laukti kitų projektų, kurie vis dėlto būtų ir žemdirbių problemų sprendimo, o ne tikrai populizmo projektai.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-2 klausimo, projekto Nr. XIVP-3477. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3477) priimtas. (*Gongas*)

Replikos po balsavimo. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai nekalbėkite apie ūkininkus šiandien. Šitas įstatymo projektas nėra gyvybiškai svarbus mums, ūkininkams. Ir visi, kas kalbėjote – ūkininkai, ūkininkai, ūkininkai, supraskite vieną paprastą dalyką. Šita akcizo sudėtinė dalis turi labai didelę įtaką maisto ir pramonės gamybos sektoriui.

Antras dalykas, kad šiandien šitas akcizas kaip niekada turi didelę įtaką mažiesiems buitinams vartotojams, tai yra namų vartotojams, kai I. Šimonytė dėl neatsakingumo ir nesugebėjimo suvokti, kas yra valstybės ekonomika ir pramonė, sugebėjo padidinti iki 304 eurų, tai vidutiniškai gyventojų namui šildymas per metus padidėjo 1 tūkst. eurų. Tai įsivaizduokite, ką jūs, konservatoriai, valdančioji dauguma, bandėte padaryti – genocidą. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. V. Ažuolas norėtų replikuoti. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų, kas dabar padaryta, tai yra tik pusė darbo. Tai yra optinė apgaulė ir žemdirbiams, ir visai Lietuvai, nes Seimo stalčiuose liko CO₂ dedamoji. O CO₂ dedamoji

kas metus didės po 30 eurų, kol prieis iki 150 eurų. Tai finale atsidursime beveik toje pačioje vietoje. Jeigu pavasario sesijoje ta akcizo dedamoji netaps nulinė, kaip yra gamtinėms dujoms, „Independence“ tikslas, kad ten ją pirktumėte, tai tada bus galima sakyti, kad gražiai *išdūrė*. Bet pamatysime kovo mėnesį.

PIRMININKĖ. A. Skardžius – replika po balsavimo.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Dar kartą dėkoju ūkininkams, kurie išgelbėjo ir perdirbėjus, ir tuos, kurie namų ūkyje šildymui naudoja suskystintas naftos dujas. Ši valdžia supranta tik jėgą. Prieš valdančiosios daugumos buldozerį veiksmingesnis yra ūkininkų *džondyras*. Tai ir sveikinu su tuo.

PIRMININKĖ. Ir dar viena replika – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Aš tai noriu padėkoti žmonėms, žemdirbiams, kad jie protestavo, kad jie buvo pilietiškai, kad tai darė kultūringai ir laimėjo, nes tai yra pavyzdys, kaip reikia bendrauti su valdžia, kaip negalima nusileisti, kai žmonės yra išnaudojami ir priimami visai valstybei kenksmingi sprendimai. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Replikos išsakytos.

10.16 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovų Sąjūdžio Deklaracijos 75-ųjų metinių“ projektas Nr. XIVP-3489 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovų Sąjūdžio Deklaracijos 75-ųjų metinių“ projektas Nr. XIVP-3489. Projektą kviečiu pristatyti P. Kuzmickienę. Tačiau jos nėra. Projektą pristatys R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašom į tribūną.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, sveikinu mus visus su artėjančia Vasario 16-ąja ir noriu pakviesti palaikyti pateiktą rezoliuciją, skirtą 1949 metų Lietuvos Laisvės Kovų Sąjūdžio Deklaracijai paminėti. Ja, kaip žinome, remiasi ir mūsų atkurtos valstybės Konstitucija, ir turbūt siekis stiprinti ir visada saugia laikyti apsaugotą mūsų valstybę. Kadangi šią rezoliuciją pasirašė daugelis frakcijų seniūnų, kiti irgi palaikė, bet nespėjo pasirašyti technine prasme, tai aš labai viliuosi, kad mes galime pritarti šiai rezoliucijai. Įsipareigoti dar daugiau dėti pastangų ieškant partizanų palaikų, įamžinant jų atminimą, ypač J. Žemaičio-Vytauto, ketvirtojo Lietuvos Prezidento. Turint mintyje ir matant, kaip Rusijos Federacija į ieškomų žmonių sąrašą įtraukė žmones, kurie rūpinasi istorinės atminties išsaugojimu, vis dėlto principinai tęsti šią veiklą, nepasiduoti ir suprasti, kad istorinės atminties politika ir istorinės atminties saugojimas taip pat yra svarbi kovos prieš blogį dalis. Viliuosi jūsų palaikymo. Gražios, prasminingos Vasario 16-osios!

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų norėtų paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, akivaizdu, man pačiam aišku, kad pritarsiu šiai rezoliucijai. Tokia rezoliucija, ypač šios mums svarbios valstybės dienos išvakarėse, primena Vydūno žodžius, kad valstybę reikia ne tik mylėti, gerbti, bet ir auginti, brandinti. Aš manau, šita rezoliucija prisidės prie to auginimo. Tačiau, gerbiama pranešėja, kokios priežastys, kad viskas daroma paskutinę minutę? Nebuvo įmanoma ištraukti į diskusiją, teikti pasiūlymus. Vakar aš dar nesugebėjau rasti šios rezoliucijos teksto. Ar čia, nežinau, buvo reikalinga tokia skuba? Kokios čia priežastys? Dabar atsiranda tokių, kurie verčia diskutuoti. Pavyzdžiui, parengti bendrą valstybinių apdovanojimų sistemą. Mes nesugebame susitvarkyti su Sausio 13-osios didvyriais ir jų apdovanojimais, o čia mes einame iki pat 1918 metų...

PIRMININKĖ. Laikas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...ir taip toliau. Ar ne svarbiau būtų tie dalykai? Kas lėmė, kad mes negalėjome ištraukti į diskusiją dėl šitos rezoliucijos? Ačiū.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Na, tai nebuvo kažkoks specifinis noras, kad nebūtų diskutuojama, diskutuojame ir dabar. Manau, kad rezoliucijos yra toksai žanras, kai ir pri-

ėmę mes toliau, remdamiesi įvairiomis nuostatomis, tas diskusijas galime tęsti. Tiesiog, kadangi ši kartą mes minime tokią apvalią sukaktį (tiksliau, su penketuku gale, 75 metų sukaktį), būtų buvę keista turbūt, jeigu būtume šiandieną nieko apie tai nepasakę. Aš viliuosi, kad tai tikrai neužkerta kelių ir jūsų keliamiems klausimams, juos, klausimus, kelti dėl tų klausimų arba diskutuoti ateityje. Labai dėkui, kad jūs juos keliate, ir tikiuosi, kad galėsime dar tiek, kiek šitai kadencijai liko, dirbti, nuveikti dar tų darbų jūsų pasiūlyta kryptimi.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi G. Surplys.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju posėdžio pirmininkei. Mano klausimas buvo panašus, jau kolega tai paklausė jūsų. Visų pirma, man norėtusi rezoliucijos dėl lietuvių kalbos, kad jina nebūtų dorkoma. Tai viena.

Kitas dalykas rezoliucijoje yra, kad būtų ir savivaldybių pastangos dedamos į tai. Mes Dzūkijoje turime tokį dalyką, kad blogis vis aplanko Merkinę. Kaip žinote, viena skulptūra jau yra antrą kartą apipilama dažais. Varėnos savivaldybė prašė Vyriausybės irgi pagalbos, kad būtų ta vieta apsaugota. Gal turite minčių apie tai? Ačiū.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Specifinių minčių neturiu. Žinau, kad pilietinės visuomenės dėka buvo įrengtos stebėjimo kameros. Ten tas turbūt ne iki galo padėjo, aišku, fiksovo tą nusikaltėlį, išniekintoją, bet aš manau, kad čia kolegos Seime, man atrodo, rengia irgi diskusijas, kaip ne vien tik ši paminklą, bet ir kitus mums svarbius paminklus galima būtų bendrai apsaugoti ir dorotis su ta nepageidaujama situacija. Tai aš konkrečių atsakymų jums neturiu. Visi suprantame, sekame aktualijas ir turbūt suprantame, kad gali tokių išpuolių ir padaugėti, deja.

PIRMININKĖ. Klausia G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Aš pritariu rezoliucijos projektui ir manau, kad tai yra savalaikis, kaip tik toliaregis sprendimas pasiruošti 80-osioms metinėms. Man patiko tai, kas surašyta, kad yra gana plačiai pažvelgta ir sistemiškai tikrai pagalbota apie mūsų partizanų įamžinimą. Klausimas tik: pasigedau tekste tokios kaip programos finansavimo, tai ar buvo diskusijų dėl to, kad galbūt mes galėtume sukurti visą programą, skirti finansavimą ir iš tikrųjų pasirengti labai sistemingai tos svarbios deklaracijos aštuoniasdešimtmečiui?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Neabejotinai visiems mūsų veiksams ir istorinei politikai vykdyti lėšų reikia, mes ne taip seniai ir platesnę programą istorinės apimties esame Seime patvirtinę, ne vien tiktai kalbame apie šį laikotarpį. Tiek, kiek dar priklausys nuo šios Vyriausybės ir nuo ateinančių vyriausybių ir Seimo sudėčių, tai aš labai viliuosi, kad bus skiriamas pagal galimybes tinkamas dėmesys ir šiai temai. Iki aštuoniasdešimtmečio dar yra laiko. Kad nebūtų taip, kai žiema netikėtai ištinka, tai reikia ruošti jau dabar. Gal reikėjo ruošti jau ir vakar, bet aš manau, kad tikrai yra skiriama to dėmesio, jo visada gali būti daugiau. Viliuosi, kad pagal galimybes tą pavyks padaryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Svarstymo stadijoje diskusijoje niekas neužsirašė kalbėti. Taigi einame į priėmimo stadiją. Priėmimo stadijoje dėl motyvų už užsirašė kalbėti V. Aleknaitė-Abramikienė. Prašau.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Iš tiesų labai gera rezoliucija – išsami, atspindinti ir šių dienų aktualijas, kai skleidžiama dezinformacija, ypač mūsų agresyviojo kaimyno, apie partizaninį judėjimą. Mums tikrai visada, manau, bus aktualu ginti partizanų orumą, garbę ir jausti dėkingumą jiems. Tačiau vieną dalyką norėčiau dar pridėti. Aš manau, kad šią deklaraciją, kaip vieną iš Lietuvos konstitucingumo pagrindų, kaip valstybės tęstinumo ženklą, reikėtų plačiau propaguoti užsienyje, ypač mūsų partnerių, Vakarų partnerių, valstybėse, nes tas nepaprastas tikėjimas žmonių, kuriems 3 mėnesius reikėjo eiti nedidelėje Lietuvos teritorijoje per žiemą, per šaltį, kiekvieną dieną susiduriant su žūties pavojumi, tikėjimas, kuris leido jiems priimti štai tokį svarbų dokumentą ir tęsti kovą, na, labai aktualus mūsų dienomis, kai tikėjimo taip trūksta, taip trūksta, žiūrint į pasiaukojamą Ukrainos žmonių kovą. Manau, kad to dokumento išviešinimas, platesnis propagavimas, na, galėtų būti tokiu paraginančiu ženklu, įrodančiu, kad net pačiomis tamsiausiomis aplinkybėmis, kai, rodos, visai nėra vilties, galima tikėti savo tautos ir savo valstybės atgimimu. Tai tikrai su pagarba balsuosiu už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Šiandien balsavimas yra svarbus dėl to, kad rezoliucijos tekstas buvo labai išmintingai suredaguotas. Jisai atspindėjo jau trejus metus po Antrojo pasaulinio karo, įtraukė ir antinacinę rezistenciją, antinacinį požiūrį, ir tekstas buvo iš esmės Vakarų valstybių mentaliteto konteksto padalinys, jame jaučiamas sąjungininkiškumas su Vakarais, su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir Vakarų civilizacija. Tai yra be galo svarbu, nes ten, tame tekste, yra jums žinomi žodžiai, kad, atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, tiek sovietų, tiek nacių karo nusikaltėliai bus teisiami. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami. Pirmiausia turime apsispręsti pagal Statuto 184 straipsnį, ar priimame rezoliuciją be pataisų. Kas esate už tai, kad priimtumė rezoliuciją be pataisų, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 112: už – 112, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Rezoliucija (projektas Nr. XIVP-3489) priimta. (*Gongas*)

10.28 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3458 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3458. Kviečiu pranešėją K. Adomaitį, tačiau jo šiuo metu nematau salėje. Ateina K. Adomaitis. Prašau, gerbiamas Kasparai, į tribūną ir laukiame jūsų projekto Nr. XIVP-3458 pristatymo.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiami Seimo nariai, norėčiau pristatyti įstatymą dėl gyventojų pajamų mokesčio pakeitimo, kuris yra susijęs su gyventojų pajamų natūra reglamentavimu ir apmokestinimu. Ruošdamasis šitam projektui, jo pristatymui, tiesą sakant, pagalvojau, kad jūs galbūt esate susidūrę, kaip skaičiuojamas BVP, sukuriamas Lietuvoje. BVP skaičiuojant iš tiesų įtraukiama ir tai, kiek gyventojai užaugina daržovių namuose, tai įskaičiuojama į ekonomikos dydį. Tai labai rezonuoja su ta diskusija apie gyventojų pajamas natūra, nes tam tikra prasme, jeigu mes jau norėtume labai griežtai viską sužiūrėti, kiek kas gauna kokių pajamų natūra, mes turėtume apmokestinti ir žmonių namuose užauginamas daržoves.

Konkrečiai šitas projektas irgi kyla dėl panašių abejonių, ar mes turime vaikytis kiekvieną naudą, kaip gyventojas gauna, kokia forma naudą iš darbdavio, kai per Naujuosius metus Valstybinė mokesčių inspekcija paskelbė, kad kelionės į darbą ir iš darbo bus griežčiau traktuojamos ir kiekviena kelionė, jeigu darbuotojas gali nuvažiuoti savo automobiliu iki namų, bus traktuojama kaip pajamos natūra. Nuo to kiekviena įmonė turės skaičiuoti papildomus mokesčius į valstybės biudžetą. Be abejo, susidaro didelė administracinė našta, kuri atneša labai abejotiną mokestinę naudą, labai ribotas papildomas pajamas į biudžetą, bet iš tiesų sukelia gana daug susierzinimo tarp įmonių, tarp verslo, tarp gyventojų ir nereikalingų diskusijų.

Mano siūlymas, kaip šitos susidariusios padėties sprendimas, yra padaryti tris dalykus. Gerai, susitarkime, kad automobilio naudojimas yra pajamos natūra. Antra. Iškart pasakykime, kad tos pajamos natūra, kurios yra automobilis, dviratis, viešasis transportas ar kitokia kelionė į darbą, yra neapmokestinamos, kad niekas nesibaimintų, kad bus iš karto apmokestinta. Ir trečia. Įveskime labai aiškias tokios gaunamos naudos lubas. Tai yra 5 % mėnesinio atlyginimo gali būti suteikta kaip pajamos natūra dėl kelionės automobiliu į darbą. 5 % nuo mėnesinio atlyginimo, bet ne daugiau kaip vienas vidutinis darbo užmokestis per metus. Tai yra tikrai gana žemos lubos. Niekas, kas gauna didelius atlyginimus, negalės visiškai pasinaudoti tokia lengvata.

Kalbant konkrečiais skaičiais, pagal VMI taisykles, kurios numato, kaip reikėtų deklaruoti pajamas natūra automobiliams, galima pasakyti, kad automobiliai maždaug iki 20 tūkst. eurų

vertės būtų neapmokestinami. Tačiau jeigu įmonės vadovas sugalvoja pirkti brangius automobilius, kaip ferarius, ir važinėja jais savo asmeniniais tikslais, tokiais atvejais šitie automobiliai, aišku, jau pagal savo rinkos vertę nebepakliūtų po šiomis lubomis ir jiems jau būtų taikomas mokestis. Taip Valstybinė mokesčių inspekcija užsiimtų tuo, kuo turi užsiimti, tai yra ieškotų prabangių automobilių, prabangių pirkinių, kurie tikrai yra labiau asmeninio naudojimo, negu kaip nors gali būti naudingi įmonės veikloje palengvinant darbuotojų keliones į darbą ar iš darbo ir nesukant galvos dėl to, kad kartais tas darbuotojas sustos prekybos centre apsipirkti ar nuveš pakeliui vaiką į darželį.

Papildomai šitame įstatymo projekte kalbama ne tik apie keliones į darbą, ne tik apie transporto priemones, apie transporto priemonių dalijimosi paslaugas, bet įtraukiamas ir darbo vietos įrengimas namuose arba maitinimo paslaugos darbuotojui. Čia galima prisiminti ir tokius atvejus, kaip neseniai spaudoje nuskambėjo, kad štai Klaipėdos ligoninėje darbuotojai gaudavo po 1 eurą valgykloje pavalgyti. Pagal dabartinę logiką tai turėtų būti pripažinta darbuotojo pajamomis natūra, nes jisai gauna pavalgyti savo darbo vietoje per pigiai – už 1 eurą. Papildomi 5 eurai jam turėtų būti priskaičiuojami kaip pajamos natūra už maitinimo paslaugas. Jeigu įmonės „McDonald’s“ darbuotojas gauna kokią nors *burgerį* pigiau, tai irgi pagal dabartinę tvarką jau būtų pajamos natūra ir mes turėtume ieškoti, kaip tai apmokestinti.

Aš siūlau leisti verslui nuspręsti, leisti darbuotojui pasirinkti, kas jam yra svarbiau. Ar jam svarbiau, kad būtų patogiau nukeliauti į darbą, ar jam svarbiau kažkaip pigiau pavalgyti darbo vietoje iš dalies tai kompensuojant darbdaviui, ar jam geriau įsirengti darbo vietą namuose, tada nebelieka kelionės į darbą išlaidų, ir gauti per metus kokią nors limituotą sumą, kurią būtų galima panaudoti be papildomų mokesčių, be papildomo mokesčių inspektoriaus įsikišimo ir didelių derinimų.

Kalbant apie maitinimo paslaugas, minimalų atlyginimą gaunantis žmogus galėtų gauti maždaug 2,5 euro per darbo dieną papildomos neapmokestinamos naudos maitinimo paslaugoms. Pagal šitą projektą maksimali suma maitinimo paslaugoms būtų maždaug 7 eurai. Atsirastų lubos nuo tos sumos, nuo kurios jau nebėtų galima skaičiuoti neapmokestinamos naudos. Kviečiu palaikyti šį projektą. Kviečiu Valstybinę mokesčių inspekciją sutelkti savo dėmesį į PVM atotrūkį, į slepiamus pelno mokesčius, bet neužsiimti knaisiojimusi po detales dėl kelių šimtų eurų kiekvieno darbuotojo. Ačiū. Ir atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi V. Ažuolas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs siūlote čia kelis įdomius tokius dalykus. Vienas iš jų – dėl transporto priemonių įsigijimo taikoma lengvata. Teisės departamento turbūt pastabas matėte? Jie kelia klausimą, kad neaišku, kaip tai būtų taikoma. Ar tai galėtų būti skaidoma per kelis mokestinius laikotarpius, nes žinote, kad mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai?

Kitas klausimas – darbo vietos įsirengimo, kaip skatinimas nevykti į darbą, o dirbti iš namų, bet nėra projekte pateikiama kaip alternatyva. Ką galėtumėte pasakyti, kaip tai būtų taikoma?

K. ADOMAITIS (LF). Dėl klausimo, kad tai yra alternatyva, tai čia yra pateikiama projekte kaip krepšelis paslaugų, kurias darbdavys gali suteikti kaip pajamas natūra: ar tai darbo vietos įsirengimas namuose, ar tai maitinimas, ar tai vienoks ar kitoks kelionės išlaidų kompensavimas. Kaip atrodys geriau darbdaviui ir darbuotojui susitarti, taip jie nuspręs, taip ir panaudos su aiškėmis lubomis, kad tai negali viršyti 5 % atlyginimo per metus ir ne daugiau kaip vieno vidutinio darbo užmokesčio, nepaisant kokio dydžio tavo atlyginimas per metus. Tikiuosi, dėl alternatyvų įsigijimo paaiškinau.

Dėl transporto įsigijimo, transporto priemonės naudojimo darbuotojui, dėl ko ir gimė šis projektas. VMI yra parengusi aiškias taisykles. Jeigu darbuotojas naudoja automobilį, tai yra skaičiuojama per mėnesį kaip pajamos natūra 0,75 % to automobilio rinkos vertės, kuri turi būti pagrįsta iš automobilių skelbimų ar draudimo įmonių į kainiais. Tai 0,75 % to automobilio rinkos vertės yra pripažįstama kaip pajamos natūra. Tai yra skaičiavimo būdas. Lygiai taip pat jisai būtų taikomas tam darbuotojui, kuris tuo automobiliu naudojasi.

Tikiuosi, atsakiau. Nors taip, Teisės departamentas turėjo kai kurių pastabų, kur būtų galima formuluotes patikslinti, tai tikrai ten bus galima atsižvelgti ir pakoreguoti.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi A. Veryga.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, iš tikrųjų savalaikis projektas, bet galbūt dydžiai turėtų būti didesni. Kaip jūs manote, ar yra iš viso logikos, jeigu įmonė siunčia autobusą darbuotojams nuvežti ir parvežti, tai viskas gerai, nėra pajamos natūra, bet jeigu penkiems darbuotojams duoda automobilį nuvažiuoti ir grįžti namo, tai tam, kuris vairuoja, jau pajamos natūra? Kaip jūs manote, gal valstybė išvis daugiau dėmesio turėtų kreipti į PVM surinkimo atotrūkį, kur milijardas yra nesurenkamas, nes dabar mes gaudome, ar *burgerį* už 1 eurą ar už 2 eurus suvalgė darbuotojas, ir čia didžiausia yra bėda? Kaip jūs manote?

K. ADOMAITIS (LF). Palaikau jūsų išsakytas mintis. Manau, viešumoje buvo tikrai daug teisingų argumentų iškelta. Jeigu patiri avariją, pavyzdžiui, kelionėje į darbą, tai laikoma kaip darbo metu patirtos traumos, bet kartu mokestiniu atžvilgiu tai yra, na, kaip jau asmeninė nauda, kad tu važiavai savo kažkokiu automobiliu į darbą. Tikrai yra tokių nelogiškumų. Aš manau, kad šis pasiūlytas projektas paskatins daugiau deklaruoti, sąžiningai deklaruoti, kad automobilis naudojamas darbuotojų ir panašiai, bet mes kartu susitarsime, kad nuo tam tikros ribos... iki tam tikros ribos jis nėra apmokestinamas. Galbūt net ir sulauksime daugiau mokesčių įmokėtų, jeigu tų automobilių naudojimo rinkos vertė bus kažkokia viršijanti tas lubas, bet kartu turėsime aiškias taisykles, kaip traktuoti tą situaciją, kai keli darbuotojai važiuoja automobiliu į namus ir tai palengvina tiek darbuotojams, tiek įmonei, tiek visiems kitiems darbo organizavimą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Veryga. Ruošiasi I. Kačinskaitė-Urbonienė.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas pranešėjau, tikrai noriu prisidėti prie savo kolegų V. Ažuolo ir šiek tiek gal papildyti, praplėsti jo klausimą. Tikrai manau, kad reikalinga priemonė, ką jūs siūlote. Ir tikrai girdėjome ir verslo atsiliepimus apie tai, kad jie yra varžomi tokiu būdu. Bet aš noriu paklausti, ar jūs nemanote, kad visi tie skaičiavimai gali tapti tiesiog tokiu sunkiai pakeliamu biurokratiniu mechanizmu, ypač kai reikės skaičiuoti, kiek kainuoja maistas ir kiti dalykai. Ar nebus taip, kad tas pats verslas ar institucijos, kurios imsis kontroliuoti, turės sukurti labai didelius biurokratinius mechanizmus, kurie net nepateisins tų gaunamų naudų ir surenkamų mokesčių. Ar apskritai tai turi kokią nors prasmę? Gal tų apribojimų iš viso reikėtų atsisakyti? Labai jums ačiū.

K. ADOMAITIS (LF). Yra tokia rizika. Čia teko kalbėti ir su finansų ministre, yra tokia rizika, kad įmonės gali norėti pakeisti labai didelę atlyginimo dalį pajamomis natūra: labai didelės maitinimo išlaidos, labai prabangūs automobiliai, galbūt kažkokius baldus, didelę jų dalį, brangiau supirkti sau į namus ir panašiai, todėl reikalinga tam tikra apskaita, mano nuomone, tam tikras susitarimas su verslu ir darbuotojais, kiek tai yra toleruotina, kas yra normalu, kas yra reikalinga. Tai, aišku, pareikalaus tam tikrų apskaitos dalykų – ar papildomos apskaitos, ar tiesiog detalesnės apskaitos iš įmonių. Bet tai nėra prievolė tas pajamas teikti natūra. Jeigu įmonė nusprendžia, kad jai per daug vargo apskaičiuoti, už kiek ji pamaitina savo darbuotojus, ji neprivalo teikti maitinimo paslaugų ir tiesiog gali savo sąskaita tada viską daryti.

PIRMININKĖ. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Ruošiasi A. Dumbrava.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Dėkoju, Kasparai, už iniciatyvą, man atrodo, labai laiku, ypač šiame Mokesčių inspekcijos gąsdinimo fone, kai dabar jau ir degalinėse, ir visur kur bus stebimi įmonių automobiliai, darbuotojai ir žiūrима, ar jie važiuoja į darbą, ar važiuoja įmonių reikalais ir taip toliau. Tai, man atrodo, šita VMI prieiga buvo tikrai neteisinga, ypač besikeičiančių darbo sąlygų fone, nes mes negalime ignoruoti fakto, kad per pastaruosius kelerius metus labai pasikeitė darbo kultūra. Atsirado didesnė tolerancija darbui iš namų ir kitos lanksčios darbo formos, kas yra tikrai labai skatintina dėl to, kad viskas keičiasi.

Mano klausimas yra susijęs su dydžiais. Kodėl paėmėte būtent tokius dydžius – 5 % nuo atlyginimo, tai yra 1 VDU per metus, nes iš tiesų tai nėra labai dideli dydžiai. Žinoma, aš girdžiu jūsų argumentus dėl galimo piktnaudžiavimo. Tačiau mes turėtume suteikti daugiau pasitikėjimo įmonėms, ypač toms, kurios ir deklaruos savo teikiamas naudas darbuotojams. Tai kodėl tokie dydžiai, galbūt rėmėtės kitų šalių patirtimi?

K. ADOMAITIS (LF). Taip, iš tiesų labai pritarčiau dėl darbo kultūros, nes dažnai įmonėje yra normalu nupirkti savo darbuotojams, padaryti ketvirtadienius, tarkime, nemokamų pietų dieną. Bet tampa, kaip sakyti, tokios kultūros įvedimas neįmanomas, nes staiga tai tampa kažkokiu apmokestinimo objektu. Tokie dydžiai buvo, aišku, įvertinti. Tai kokios vertės automobilis maksimaliai galėtų būti? Tai kiek čia to maisto, maistpinigių, kaip sakyti, galėtų įmonė kompensuoti be papildomų mokesčių? Aš juos įvardinau. Tai yra nuo 2,5 euro, jeigu gauni minimalų atlyginimą, iki kokių 7 eurų, jeigu pasiekia viršutinės lubas, kiek maždaug gali kainuoti pavalgymas, mano supratimu, per dieną. Tokiu būdu tie dydžiai buvo apskaičiuoti. Aišku, jeigu atsiras kokių nors siūlymų juos keisti, ypač jeigu tai bus vienintelis argumentas, kodėl reikia įvesti tokią tvarką arba jos neįvesti, galima dėl tų dydžių ir diskutuoti.

Ir aš sutinku, mano požiūriu, tai nėra dideli skaičiai. Tai yra gana žemos tos lubos, bet manau, kad čia bus diskusija. Galbūt reikėtų paminėti dėl biudžeto praradimų, kad apskritai mes šiandien surenkame apie 10 mln. mokesčių iš visų įmanomų formų pajamų natūra. Ir mes nieko... Ir tie galimi mokestiniai praradimai šiandien yra numatomi, mano nuomone, labai nedideli. Yra galbūt tik teoriniai praradimai, ką žmonės nuspręs išmokėti natūra ir jeigu visos įmonės staiga nuspręstų pasinaudoti šita lengvata, pavadinkime taip. Tai tų teorinių praradimų, man atrodo, nereikia bijoti. Dėl tų dydžių irgi galima padiskutuoti, jeigu matysime, kad nelabai čia kas ir naudojosi, tai bus galima ir dar padidinti.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Mielas kolega, trupučiuką aš matau čia šiokeis tokias grėsmes. Dabar žmogui šiek tiek sumažėja dėl to atlyginimas, nuo kurio atskaičiuojami mokesčiai. Gyventojų pajamų mokestis – taip, bet žmogus moka, pavyzdžiui, į „Sodrą“ irgi nuo atlyginimo. Sumažėja jo įmokos į „Sodrą“ ir, atėjus pensiniam amžiui, mažės jo pensija. Jūs neižvelgiate čia tam tikrų grėsmių? Lyg ir, iš vienos pusės, taip būtų patogiau, geriau, bet, kita vertus, žmogus ateityje gali nukentėti dėl šito. Labai ačiū.

K. ADOMAITIS (LF). Aš manau, jūs įvardinate, kad lyg ir būtų pakeistas atlyginimas pinigais į atlyginimą natūra. Bet šitas įstatymas ne dėl to, kad mes vieną atlyginimo formą pakeistume kita, jokių būdu. Tai yra būdas palengvinti tiesiog biurokratiją, palengvinti organizavimą kelionių į darbą ir iš darbo, palengvinti maitinimo paslaugų organizavimą, nes kartais darbdaviui yra paprasčiau suorganizuoti tą maitinimą. Galbūt jis nori diegti tokią darbo kultūrą, galbūt nori padėti darbuotojui įsirengti darbo vietą namuose. Tai čia nėra tikslo, kad pakeistų atlyginimą, normalų atlyginimą į pajamas natūra, tai yra būdas tiesiog išvengti tokio nereikalingo gaudymo kiekvienos sąskaitos, kad, neduokdie, paaiškės, kad čia buvo kažkieno asmeninės pajamos, asmeninė nauda gauta, ir čia mums būtinai reikia dar 5 eurus apmokestinti nuo tos sumos. Tai lubos yra labai mažos uždėtos ir tie praradimai, manau, nebus reikšmingi, kad čia kažkas praras įmokas į „Sodrą“ ir panašiai.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Mano keli trumpi klausimai. Kodėl siūlote plėsti gyvulių ūkį, tai yra lengvatų kiekį? Kodėl nesiūlote paprasčiausiai didinti darbo užmokestį, kad darbuotojas, kai pats nori, nusiperka *burgerį*, nori, nusiperka picą, o ne darbdavys ten jį, taip sakant, iš geros rankos pamaitina? Kadangi gyventojų pajamų mokestis yra savivaldybių, ar kalbėjotės su savivaldybėmis, nes jos praras dalį mokesčių? Tai kieno sąskaita bus kompensuojamos? Ačiū.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamasis Algirdai, kaip minėjau, šiuo metu pajamų natūra mokesčio yra surenkama apie 10 mln. per visą Lietuvą. Tas surenkamas mokestis šiek tiek padvigubėjo nuo 5 mln. ankstesniais metais po to, kai Mokesčių inspekcija pradėjo traktuoti, gaudyti kiekvieną darbuotoją, kuris važiuoja automobiliu, neduokdie, dabar jisai sustos prie prekybos centro, tuo darbiniu automobiliu važiuodamas namo. Man yra gėda, kai Mokesčių inspekcija užsiima tokiais dalykais, tokiu kiekvienos sąskaitos gaudymu. Tai dėl to yra šitas projektas. Nieko nepraras savivaldybės, simboliškai, jeigu joms bus koks nors poveikis. Jeigu darbuotojas nori susitarti su darbdaviu, kad jam valgykloje būtų pigesnis maistas, tai nedarykime iš to problemos. Kam čia gaudyti kažką? Kodėl mes norime priversti tą darbuotoją neštis kažkokias kruopas iš namų, šildyti mikrobangėje? Leiskime jam pavalgyti kavinėje.

PIRMININKĖ. Jūs atsakėte į klausimus. Motyvai už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, gerbiama Seimo Pirmininke, aš asmeniškai nesergu ta alergija įvairioms mokesčių išimtims ir lengvatoms. Mano galva, tai yra labai klaidinga koncepcija. Kiekviena lengvata turi tam tikrą prasmę, ar tai būtų lengvata akcizinė, lengvata kažkokiai žemės ūkio veiklai, maisto gamybai, ar tai lengvata apmokant darbuotojo kelionę į darbą arba maitinimą. Tai yra įmanoma, kitos šalys taiko tokias lengvatas.

Mes Lietuvoje turime didžiausią problemą – tai yra atskirtis, socialinę atskirtį. Kaip ji pasireiškia? Labai dažnai ji pasireiškia per toli esančia darbo vieta nuo žmogaus gyvenamosios vietos. Lietuvoje žmonės gyvena ne tik mieste, Vilniuje. Žmonėms yra per toli važiuoti. Ir darbdaviai susiduria su ta problema, kad reikia atvežti darbuotojus. Būtent per darbą mes sprendžiame visas socialines problemas, ir pajamų, ir taip toliau. Bet kai atstumai yra didžiuliai, iš tikrųjų iškyla klausimas, ar tie darbuotojai gyvens iš tų pašalpų ir bedarbio išmokų, ar jie vis dėlto dirbs. Šitas pasiūlymas tikrai prisidės prie regioninės atskirties mažinimo. Aš tikrai raginu opoziciją palaikyti ir nebijoti visų tų etikečių klįjavimo, nes kiekviena lengvata turi turėti tikslą. Čia yra aiškus tikslas, tiesiai į dešimtuką sprendžiantis mūsų regionines socialines atskirties problemas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. G. Skaistė kalba prieš.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Gal pradėčiau nuo to, kad tiesiog šitas pasiūlymas iš esmės prieštaraus mano politiniams įsitikinimams. Malonu klausyti, kad A. Syso nuomonė sutampa su mano. Aš suprantu tokį paprastą verslo interesą tiesiog mokėti mažiau mokesčių, už dalį atlyginimo nemokėti nei „Sodros“, nei gyventojų pajamų mokesčių. Interesą aš suprantu, bet koks šiuo atveju valstybės interesas, man yra sunku suprasti. Pagal šitą pasiūlymą darbdavys už 5 % atlyginimo tiesiog galėtų jums lizinguoti automobilį ir už tą dalį jūs nemokėtumėte mokesčio. Aš nežinau, ar čia buvo toks tikslas.

Pirminis Vyriausybės pateiktas pasiūlymas dėl kelionių į darbą yra labai siauras. Tai, kas parašyta šiame projekte, apima ir maitinimą, ir baldus jūsų namuose, ir automobilį, tai yra labai platus spektras dalykų, kuriuos darbdavys galės jums nupirkti nemokėdamas jokių mokesčių. Tai reiškia tiesiog, kaip pasakė ir ponas A. Dumbrava, mažiau socialinio draudimo įmokų, mažiau sumokamų mokesčių. Aš suprantu, kodėl verslas gali to norėti, bet koks šiuo atveju yra valstybės interesas, man yra sunku suprasti.

Jeigu jau Liberalų partija teikia paketą, kuriame darbdavys galės teikti jums tam tikrus socialinius paketus, man suprasti yra sunku. Tipiškas liberalas turėtų galvoti taip: išmokėk žmogui atlyginimą, jis jau pats nuspręs savo galva, ką jis nori įsigyti, ar jis nori automobilio, ar jis nori nueiti į teatrą, ar jis nori nusipirkti *burgerį*. Bet kai darbdavys gali tau pasakyti: aš tau nupirksiu tokį automobilį, aš tau nupirksiu abonentą į sporto klubą, aš tau nupirksiu žirnelių komplektą, man atrodo, mes truputį grįžtame į sovietinius laikus. Man atrodo, esmė – žmogus gauna atlyginimą ir jis pats turi savo galva nuspręsti, už ką jis nori mokėti. Šis pasiūlymas, mano nuomone, yra niekas kitas kaip tiktai verslo interesas mokėti mažesnius mokesčius, dalies atlyginimo neapmokestinti. Visų Lietuvos gyventojų 5 % atlyginimo yra dideli pinigai. Aš asmeniškai nepritariu. Bet jeigu visgi Seimas nuspręstų, kad idėja yra svarstyтина, aš prašyčiau Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl projekto Nr. XIVP-3458. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 97: už – 51, prieš – 5, susilaikė 41. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Taip pat nuskambėjo siūlymas dėl Vyriausybės išvados. Ar galime pritarti dėl Vyriausybės išvados bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

V. Mitalas norėtų replikuoti. Prašau.

V. MITALAS (LF). Trumpa replika po balsavimo finansų ministrei apie tipiską liberalizmą. Tipiškas liberalas padarytų taip, kad valstybinės įstaigos, įskaitant Valstybinę mokesčių inspekciją, nustotų šūdeliauti po 1 ar po 2 eurus ir eitų spręsti rimtų problemų. Kai jūsų kontroliuojama Valstybinė mokesčių inspekcija tai padarys, tada jūs man, finansų ministre, galėsite paaiškinti, ką tipiškas liberalas turi daryti, o ko neturi daryti. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. V. Ažuolas norėtų replikuoti po balsavimo.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Neveikė kortelė. Mano balsas – už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Balsas už, įskaitysimė. Replika po balsavimo – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Prašau įskaityti mano balsą – susilaikau. Ne taip paspaudžiau. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkui, įskaitysimė. Jokios čia gėdos nėra, nereikia šūkauti iš vietos. Taigi, kolegos, mes apsvaistėme visus projektus.

10.54 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar 1-6 klausimas – Seimo narių pareiškimai. Pirmasis norėtų pasakyti pareiškimą V. Pranckietis. Ruošiasi V. Valkiūnas.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Gerbiami kolegos ir gerbiami Lietuvos žmonės, mes čia surengėme neeilinę sesiją ir ta neeilinė sesija buvo skirta beveik vienam klausimui arba buvo surengta beveik dėl vieno klausimo. Aš noriu padėkoti visiems tiems, kurie dalyvavo, visiems pritarusiems labai seniai senai Seimo Kaimo reikalų komiteto idėjai, tai yra susilaikyti nuo tokių drastiškų mokesčių išskirtinių ribų keitimo neatsižvelgiant į aplinkos sąlygas. Aplinkos – turiu omenyje socialinės aplinkos.

Ši idėja pataisyti įstatymą Kaimo reikalų komitete gulėjo dvejus metus ir mes buvome apkalinti tuo, kad laikome įstatymą stalčiuje. Tą įstatymą Seimas, pažemindamas Kaimo reikalų komitetą, atėmė, perkėlė į Aplinkos komitetą ir Aplinkos komitetas visiškai paprastu būdu ir padarė tą klaidą, dėl kurios mes šiandien susirinkome, ir Seimas tą klaidą pakartojo įteisindamas įstatyme. Apie tai ir noriu šiandien garsiai pareiškime ir pasakyti. Pabrėšiu, kad mes nesumažiname naftos dujoms akcizo, mes jį įvedėme. Jis buvo 0, dabar yra 13. Kai kalbame, kad nuo 304 iki 41, tai būtų 90 % sumažintas, – ne! Čia nieko nemažiname, tik padidinome. Tai garsiai galiu sakyti visiems žmonėms, ir esantiems balkone, kad mokestis tik buvo įvestas. Mokesčių politika ir galėtų būti tokia, kad atsirastų tie mokesčiai, kurie reikalingi. Kad jie skatintų pasiekti kokį nors tikslą, jie turėtų būti nuosekliai atsirandantys, o ne gąsdinantys ir neatsirandantys iš karto tokiais skaičiais, kaip buvo jie atsiradę.

Taip pat vakar iš tribūnos buvo... ne iš tribūnos, bet ten buvo pasakyta labai viešai, kad tai buvo oportunistinis sprendimas. Šiandien šitam oportunistiniam sprendimui pritarė 108 Seimo nariai. Vadinasi, visas Seimas yra oportunistinis. Ar tai yra gerai, ar tai yra blogai, kad žmonės suprato – padarytą klaidą reikia pataisyti, ir ją pataisėme? Taip pat vakar iš šitos tribūnos buvo skelbiamos gairės, koks turi būti žemės ūkis, bet skelbimas sklido iš atstovo, kuris savo kartos vardu mokė, tačiau niekada nesiruošė ir nesiruoš darbui žemės ūkyje, bet „žino“, kaip reikia dirbti. Kolegos, gal klausime tų, kas turi kompetencijos šiais klausimais kalbėti, įsiklausykime ir girdekime?

Taip, kaip čia buvo šiandien daug kam dėkojama, tai aš noriu išskirtinai padėkoti Kaimo reikalų komitetui už stuburo išlaikymą. Kaimo reikalų komiteto išskirtinė, sakyčiau, kompetencija savo srityje mums leidžia būti stabiliems ir nuosekliems. Mūsų visi beveik balsavimai yra arba bendru sutarimu, arba gal iš dalies kiek nors politiškai susilaikant, bet tiems bendriems sprendimams tylus pritarimas visada yra. Gerbiami kolegos, tie, kurie žinote tą sritį, komitete, beje, yra keturi mokslų daktarai, tai irgi pabrėžia tam tikrą kompetencijos lygmenį. Manau, kad ir ateityje mes turėtume ne žeminti tuos žmones, kuriems yra pavesta spręsti tuos klausimus, o gerbti jų nuomonę ir įsiklausyti į tą nuomonę, kuri būna iš anksto išdiskutuota ir paskelbta.

Gerbiami kolegos, Lietuvos Nepriklausomybė buvo apginta daugiausia žemdirbių auka. Tų žemdirbių, kurie aukojo savo gyvybes ir savo sveikatą tam, kad ta Nepriklausomybė būtų pasiekta Lietuvoje. Sveikinu visus mus, sveikinu visą Lietuvą šiandien, džiaukimės Nepriklausomybe ir nebėkime nuo savo šaknų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kviečiu V. Valkiūną, jis taip pat norėtų pasakyti žodį.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Gerbiamieji, daug kalbama kiekvieną dieną, ar didinti krašto apsaugos biudžeto finansavimą. Čia ir vakar, ir visada kalba, tačiau Darbo partijos nuomonė tokia, kad rei-

kia iš pradžių valstybinį auditą, nes negalima pasitikėti valdančiąja dauguma, kad viskas ten sutvarkyta. Kaip matote, ir „Ignitis“, ir kitur yra daug daug – milijonai sukčiavimo atvejų, todėl, visų pirma, valstybinis auditas, o paskui reikia žiūrėti, kur dar papildomai lėšų reikia ar nereikia, ar tų pačių užtenka, kaip jos valdomos, tos lėšos. Ir dabar niekas netrukdo to daryti.

Noriu dar pasakyti, kai kalbame apie vokiečių brigadą, noriu patikslinti – ne vokiečių brigada, o Vokietijos, nes tai nėra tas pats. Vokietijos politikai svarsto savo kariuomenę formuoti ir iš ne piliečių, tai yra migrantų, pabėgėlių ir visokių veikėjų, samdinių, panašiai kaip Prancūzijos legionas. Tai keičia visą situaciją. Todėl noriu, kad valdantieji neskubėtų pasirašyti sutarčių, o įdėmiai jas skaitytų.

Ir dar noriu pasveikinti visus su artėjančiomis šventėmis ir pasakyti, kad vis tiek, kas bebūtų, ateis pavasaris, ateis vasara. Visus kviečiu aplankyti Biržus, nes ir kolegos išreiškė poreikį, kad būtų kvietimas. Tai visų biržiečių vardu, svetingų biržiečių vardu, kviečiu aplankyti Biržus vasarą, nes nuo Biržų yra tik 100 kilometrų iki Rygos, iki jūros. Pagyvenę savaitėlę kitą Biržuose, galite daug ką pamatyti, daug ką išgirsti, daug su kuo pabendrauti ir pailsėti, jeigu pavargote. Sėkmės visiems! Su artėjančia švente! (*Plojimai, šūksniai*)

PIRMININKĖ. Kolegos! M. Lingė norėtų. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš čia apsižiūrėjau, kad irgi per prieš tai buvusį balsavimą balsavau kitaip, tai noriu dėl protokolo, kad susilaikiau.

PIRMININKĖ. Gerai, dėkui, protokole įskaitysime.

Kolegos, tęsdama V. Valkiūno duotą tokią šventinę natą, norėčiau visus pasveikinti su artėjančia Vasario 16-ąja ir palinkėti visiems šventinės, pakilios nuotaikos, puikios dienos ir, žinoma, toliau stiprinti, saugoti mūsų valstybę. Prašau.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Aš irgi atsiprašau, kad balsavau ne taip. Mano balsas – susilaikiau.

PIRMININKĖ. Gerai, dėkoju ir kviečiu sugiedoti himną.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

Baigėme šios dienos posėdį ir neeilinę Seimo sesiją. (*Gongas*)

R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš noriu pasveikinti Adomo Mickevičiaus licėjaus mokinius, besilankančius Seime. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkui.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

SAUSIO 13-OSIOS – LAISVĖS GYNĖJŲ DIENOS MINĖJIMO IR LAISVĖS PREMIJOS ĮTEIKIMO CEREMONIJOS STENOGRAMA

2024 m. sausio 13 d.

T. JAČIAUSKAS. Jo Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda.
Lietuvos Respublikos himnas.

Giedama „Tautiška giesmė“ su Artūro Dambrausko vadovaujamu choru „Vilnius“.

Gerbiamieji, pradedame iškilmingą minėjimą, skirtą Lietuvos laisvės gynėjų dienai, ir Laisvės premijos įteikimo ceremoniją.

Šiandien mes vėl, kaip ir 1991-ųjų sausį, susirinkome dar kartą paliudyti laisvę. Kai Europoje vyksta karas, kai dėl savo šalies ir viso pasaulio laisvės žūsta tūkstančiai Ukrainos piliečių, mes kaip niekada aiškiai suprantame, kokia laisvė yra trapi ir kokia brangi. Saugokime ją. Jau 33 metus čia, istorinėje Kovo 11-osios Akto salėje, pagerbti Sausio 13-osios žuvusių didvyrių laisvės gynėjų susirenka žuvusiųjų artimieji. Artimieji tų, kurie padėjo galvas gindami Tėvynės Nepriklausomybę Lietuvos pasienyje, prie Televizijos bokšto, Radijo ir televizijos bei Seimo rūmų. Skaudžiai nukentėjusieji nuo sovietų agresijos, kovotojai už Lietuvos laisvę, Nepriklausomybės gynėjai, Lietuvos Respublikos vadovai, Seimo nariai, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, Ekscelencijos diplomatai. Šiandien čia ir svečiai iš Europos Parlamento, ir kiti garbūs šio minėjimo dalyviai.

Kalbės Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen. *(Plojimai)*

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidente Gitanai Nausėda, Pirmasis atkurtos nepriklausomos valstybės vadove Vytautai Landsbergi, Prezidente Dalia Grybauskaitė, Europos Parlamento Pirmininke Roberta Metsola, premjere Ingrida Šimonyte, Ekscelencijos ambasadoriai, kolegos Seimo nariai, gerbiamieji laisvės gynėjai, ponios ir ponai. Šiandien susibūrėme čia, istorinėje Kovo 11-osios Akto salėje, paminėti Sausio 13-osios aukų atminimą ir pagerbti 2023 metų Laisvės premijos laureatus.

Pirmiausia norėčiau pasveikinti mūsų viešnią, Europos Parlamento Pirmininkę Robertą Metsolą, specialiai atvykusią atsiimti Laisvės premijos, kuria įvertintas Europos Parlamentas kaip institucija, reikšmingai prisidėjusi prie demokratijos plėtos ir nuosekliai rėmusi Baltijos šalių Nepriklausomybės siekį. *(Plojimai)*

Taip pat norėčiau nuoširdžiai pasidžiaugti, kad tarp mūsų yra Petras Plumpa, 2023 metų Laisvės premijos laureatas, neginkluoto antisovietinio pasipriešinimo dalyvis, buvęs politinis kalinys, publicistas, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ bendradarbis, tuomet taip pat prisidėjęs prie Molotovo–Ribentropo pakto medžiagos platinimo. *(Plojimai)*

„Nacionalinio suverenumo negalima suteikti nei panaikinti, jį galima tik pažeisti ar atstatyti“, – sakoma 1979 m. rugpjūčio 23 d. pasirašytame Keturiasdešimt penkių pabaltijiečių memorandumė, raginančiame likviduoti Molotovo–Ribentropo pakto padarinius: išvesti okupacinę kariuomenę ir užtikrinti laisvą Baltijos šalių raidą. Tuomet tai buvo tarsi šauksmas tyruose, sovietinė imperija atrodė neįveikiama, nors iki Baltijos kelio, subūrusio apie 2 mln. žmonių ir sujungusio trijų Baltijos šalių sostines – Vilnių, Rygą ir Taliną, buvo likęs vos dešimtmetis.

Didžiulėmis pastangomis Memorandumas vis dėlto pasiekė Helsinkio susitarimo Baigiamąjį aktą pasirašiusių valstybių vyriausybes, Jungtines Tautas, o paskui ir Europos Parlamentą, kur po ilgų debatų 1983 m. sausio 13 d. buvo priimta rezoliucija, patvirtinusi, kad okupuotų Baltijos šalių suverenitetas tarptautinės teisės požiūriu nėra ir negali būti panaikintas. Ši rezoliucija buvo

milžiniškas politinis ir moralinis laimėjimas, o Europos Parlamentas tapo vienintele tokio rango tarptautine institucija, atvirai parėmusia Baltijos šalių išsivadavimo siekį.

Praėjus aštuoneriems metams po tragiškų 1991 metų sausio 13-osios įvykių, Europos Parlamentas ryžtingai pasmerkė sovietų kariuomenės agresiją. Tokį principingą veikimą Europos Parlamentas išlaiko iki šiol, o jo pozicija nuosekliai remiant Ukrainą ypač reikšminga ir nusipelnusi aukščiausio įvertinimo.

Kasmet minėdami Laisvės gynėjų dieną, degindami atminimo laužus, prikeliančius praeities įvykius, vis geriau, aiškiau suprantame, koks mūsų laisvėjimo kelias ir koks mūsų būdas būti laisviems. Praeito amžiaus devintojo dešimtmečio pabaigoje susikūręs Lietuvos Sąjūdis, atvedęs prie Kovo 11-osios ir Nepriklausomybės, tęsė, anot kultūros istoriko Vytauto Kavolio, visiems lietuviškiems sukilimams būdingą nuosaikumo ir humaniškų tikslų tradiciją.

Kai oficialiai baigėsi Antrasis pasaulinis karas, nusileido geležinė uždanga, tapo aišku, kad okupuotoje Lietuvoje kova už laisvę bus ilga ir kruvina, o priešas – klastingas, žiaurus ir nesirenkantis priemonių. Tačiau net ir tokiomis teroro sąlygomis buvo kviečiama nepaminti žmoniškumo ir vadovautis demokratinėmis vertybėmis. 1947-aisiais partizanų suvažiavime Vilniuje Kęstučio apygardos vadas Visvydas sakė: „Partizanai ir ateityje norės būti kovotojais dėl laisvos demokratinės Lietuvos, kurioje visiems be išimties jauku, šviesu ir gera būtų gyventi, viešpatautų socialinis teisingumas, paremtas naujais principais, ir niekad daugiau nebūtų sūnų ir posūnių.“

Čia mūsų laisvės kelias, taip norime būti laisvi. 1991 m. sausio 16 d., atsisveikinant su Sausio 13-osios aukomis Katedros aikštėje, poetas Justinas Marcinkevičius sakė: „Ne keršto šaukiasi mūsų širdys. Teisingumo šaukias, jeigu jis dar yra šiame pasaulyje. Žmogiškumo, jeigu jis dar visiškai nesutryptas. Tegu žino Nepriklausomybės priešai, kad savo tikėjime ir kovoje mes dar labiau sutvirtėjome, nes mūsų žuvusieji niekada neapleidžia mūsų, jie pasilieka kartu su mumis, jie paremia ne tik mus – jie paremia laisvę, teisingumą, demokratiją, visuotinius tiesos ir humanizmo principus.“

Čia mūsų kelias – nesusitapatinti su tais, kurie nori mus nugalėti, pavergti, sunaikinti. Nepasiduoti aklam kerštui, nepaversti nuoskaudos kriterijumi, nepasisavinti monopolinės teisės teisti. Ginti savo teisę į laisvę neprarandant žmogiško orumo, neatimant žmogiškumo iš kitų. Pasak liudininkų, Sausio 13-ąją griaudėdant tankų pabūklams, švilpiant kulkoms žmonės bėgo šaudančiųjų link, o ne nuo jų. Pastatus gynę žmonės stengėsi kalbėtis su kareiviais, mėgino įtikinti, žiūrėjo į juos kaip į žmones, turinčius tėvus, brolius, seseris, pagaliau turinčius sąžinę, o ne vien kaip į rekrutus, laikančius ginklą.

Pabaltijiečių memorandumą greta lietuvių, latvių ir estų taip pat pasirašė ir rusų disidentai – Andrejus Sacharovas ir Jeleną Boner, jų parašai dar padidino dokumento svorį. Beje, pirmoji Laisvės premija buvo įteikta žmogaus teisių gynėjui ir Andrejaus Sacharovo bendražygiui Sergejui Kovaliovui.

Vertinti žmogiškumą – tai mūsų laisvėjimo kelias. Šiuo keliu žengdami atėjome iki Kovo 11-osios, jis lygiai prieš du dešimtmečius mus atvedė į Europos Sąjungą ir Šiaurės Aljansą. Minėdami Sausio 13-ąją, visada prisiminsime, kad laisvės keliu žengdami savo tikslą pasiekėme ir tokių tarptautinių institucijų kaip Europos Parlamentas dėka, ir pastangomis tokių pasiaukojančių laisvės darbininkų kaip Petras Plumpa, ir Laisvės gynėjų, ir savo gyvybes Sausio 13-ąją paaukojusiųjų dėka. Amžina pagarba jiems. Ačiū. *(Plojimai)*

T. JAČIAUSKAS. Pagerbkime žuvusius Lietuvos laisvės gynėjus, jų vardus prisimindami savo maldose, kalbėdami „Tėve mūsų“, giedodami „Tėvyne mūsų“. *(Minėjimo dalyviai atsistoja)*

Giedriui Paviloniui diriguojant chorui „Vilnius“, atliekamas kompozitoriaus Vaclovo Augustino kūrinys „Tėvyne mūsų“, rodomas Sausio 13-osios aukų portretų videografinis koliažas. (Plojimai)

Ačiū Lietuvos didvyriams.

Į šią tribūną kviečiame Sausio 13-osios kruvinąją naktį nuo sužvėrėjusių okupantų nukentėjusį, bet išgyvenusį Laisvos Lietuvos gynėją Rimantą Olšinską.

Lietuvos laisvės gynėjo Rimanto Olšinsko kalba

R. OLŠINSKAS. Brangūs Lietuvos žmonės, Sausio 13-ąją didvyriškai ginant Lietuvos nepriklausomybę žuvusiųjų artimieji, sužeistieji bendražygiai, Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidente, gerbiami esami ir buvusieji Lietuvos valstybės vadovai, gerbiami signatarai, Seimo nariai, garbūs iškilmingo minėjimo dalyviai.

Kasmet Sausio 13-ąją mes minime Laisvės gynėjų dieną ir vėl prisimename įvykius, kurie pakeitė Lietuvos ateitį ir paskatino Sovietų Sąjungos žlugimą. Tai įvyko prieš 33 metus. Tai visai nedaug istorijoje, tačiau mums – tai trečdalis amžiaus, pasikeitusi viena karta. Lietuvos sūnūs bei dukros niekada neturi pamiršti tų dienų įvykių.

33 metai. Visus tuos metus skausmas ir džiaugsmas gyvena kartu su mumis čia, krūtinėje. Džiaugsmas – kad mes pasiekėme savo, savo tėvų, savo senelių išsvajotą, tremtyse, lageriuose ir KGB rūsiuose širdyje subrandintą tikslą. Skausmas – kad mums teko paaukoti brangiausią, ką mes turime – savo sveikatą, o iškiliausiems – ir savo gyvybę.

Pacituosiu Ukrainos Prezidento Volodymyro Zelenskio žodžius: „Mes jau nugalėjome Rusiją mintyse, o dabar reikia nugalėti kovos lauke.“ Mes 1991 metų sausį nebebijojome sovietų imperijos. Mes priešinomės, bet pirmiausia turėjome nugalėti ją savo mintyse. Ir išdrįsime! Su dainomis, trispalvėmis, laužais, maldomis susitelkėme ir atsistojome prieš tankais ir automatais ginkluotą jėgą. Mums, mažos šalies gyventojams, tai buvo ypatinga drąsa. Tai buvo laikas, kai atsiskleidė Lietuvos žmonių vienybė, kai tūkstančiai Lietuvos piliečių žvarbias naktis leido ne šiltuose namuose, o saugojo svarbiausias valstybės institucijas. Didžioji tautos dalis buvo vieninga ir pasiryžusi viskam, nors žinojome, kad beginklis pilietinis pasipriešinimas ir taikūs protestai ne visada pasiekia tikslą. Jie buvo žiauriai numalšinti Baku 1990 metais, Tbilisyje 1989 metais, prieš tai Prahoje 1968 metais, Vengrijoje 1956 metais. Tai buvo kova už tai, kokiame pasaulyje gyvens mūsų vaikai ir vaikaičiai, ir jų vaikai. Ar tai bus šviesos pusė – demokratija, teisė laisvai kalbėti, reikšti savo nuomonę, keliauti, prisijungti prie pasaulio bendruomenės, ar vėl mus nublokš atgal į uždara sovietinį prievartos lagerį? Dabar labai lengvai žiūrima į laisvę ir net nepagalvojama, kiek paprastam civiliam žmogui reikėjo drąsos eiti, stovėti ir savo kūnu ginti tai, kas brangu. Nežinai, ar pasiseks iškovoti, išsivaduoti, bet mes tada apsisprendėme...

33 metai praėjo nuo įvykių 1991 metų sausį, bet prieš akis vėl ir vėl iškyla vaizdai, palikę pėdsaką visam mano gyvenimui. Kiekvieną Sausio 13-ąją, tapusią mano antruoju gimtadieniu, aš, tų įvykių dalyvis ir liudininkas, iš naujo išgyvenu tas lemtingas mūsų šaliai istorijos valandas. Vėl atmintyje atgyja tankai, sukiojantys pabūklus ir šaudantys virš beginklių žmonių galvų, dūmai, plieskiantys prožektoriai, byrantys ant galvų stiklai iš smūgio banga sudaužytų aplinkinių namų langų, kareiviai, su keistomis veido išraiškomis daužantys automatų buožėmis žmonėms per galvas, kraupus balsas iš šarvuotio garsiakalbio, raginantis skirstytis.

Aš, kaip ir daugelis, tada priėmiau sprendimą būti ten kartu su kitais ir ginti mūsų laisvę, savo laisvę. Nesigailiu to žingsnio ir įteikiau dovaną – laisvę sau, savo dukroms, vaikaičiams, mūsų ateičiai. Nes ginti Tėvynę ir savo artimą – prigimtinė kiekvieno Lietuvos piliečio pareiga.

Mes išsilaisvinome, bet gyvename greta parako statinės, ir gyventi teks, kol bus sunaikintas blogio šaltinis, nes agresorius niekur nedingo – užpuolė gretimą šalį, žudo civilius žmones ir naikina miestus. Negalime būti jam pakantūs, turime duoti atkirtį ir remti bet kurios kitos tautos teisę ginti savo Tėvynę ir Laisvę. Dėkoju. (*Plojimai*)

T. JAČIAUSKAS. Dėkojame gerbiavam Rimantui. Dabar dar keli vaizdo liudijimai, trumpam nukelsiantys mus į ne tokią ir tolimą praeitį, į tą laiką, kai mums daug kas dar buvo prieš akis. Laiką, kai buvome drąsūs ir tikėjome, kad beginklė minia gali sustabdyti kruviną okupantų armiją.

Rodomas vaizdo pasakojimas „Liudijimai“.

Ačiū mūsų didvyriams.

Į tribūną kviečiame Lietuvos partizanų vado, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos Prezidiumo pirmininko, kovojančios Lietuvos Prezidento Jono Žemaičio-Vytauto produkterėčią Aną Luisą Monšę. (*Plojimai*)

**Lietuvos partizanų vado, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos Prezidiumo pirmininko,
kovojančios Lietuvos Prezidento Jono Žemaičio-Vytauto produkterėčios
Anos Luisos Monsės kalba**

A. L. MONSĖ. Man pasisekė. Pasisekė, kad kaip artimiesiems 1991-ųjų sausio 13-ąją man nereikėjo važiuoti į Vilnių ir kartu su tūkstančiais beginklių žmonių stoti prieš Sovietų Sąjungos desantininkus, tankistus, omonininkus. Man taip pat pasisekė ir todėl, kad kaip seneliams 1941-ųjų birželio 14-osios naktį man nereikėjo sėstis į gyvulinį vagoną ir būti ištremtai į Sibirą, kur daugiau nei 20 metų reikės kęsti alkį, patyčias ir šaltį.

Pasisekė dar ir dėl to, kad kaip Jonui Žemaičiui-Vytautui man nereikėjo palikti savo vos ketverių metų sulaukusio sūnaus ir kartu su kitais miško broliais ir seserimis išeiti į nelygią kovą prieš Sovietų Sąjungą.

Man pasisekė, nes gimiau jau vėl nepriklausomoje Lietuvoje.

Tačiau sėkmė yra toks laikinas dalykas. Šiandien mokausi Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, jaunesniųjų karininkų vadų mokymuose. Todėl, kad mes vis dar turime tą pačią problemą, kuri mūsų regiono neapleidžia šimtus metų, – Rusiją.

Istorikai sako, kad atėjus karui turime tris pasirinkimus. Pirmas – bėgti. Pabėgus savo valstybei, žinoma, galima veikti: užsiimti priešo dezinformacijos demaskavimu, padėti kitiems bėgantiems, remti savus finansiškai. Tačiau tai turi savo apribojimų.

Antras – prisitaikyti. Likti šalyje ir adaptuotis prie naujojo režimo. Žinoma, tai nėra lengva – brutali politinė permaina, ekonominiai pokyčiai, neišvengiamos represijos prieš nepaklusnčiuosius. Žinoma, be tų, kurie lieka, neišeitų atkurti valstybės iškovojus Nepriklausomybę. Tačiau tai sudėtinga.

Trečias – aktyviai priešintis, arba dar kitaip – kovoti. Priešintis žodžiu, veiksmu arba prirėkus net ir ginklu. Paminti savo instinktus, gal net paaukoti save dėl didesnio tikslo. Tai pats nepatogiausias sprendimas, kurį gali priimti žmogus išaušus dienai X, tačiau be jo, aš suprantu, nelieka valstybės. Būtent tai ir yra tas pasirinkimas, kurį Lietuvos žmonės priėmė ne vieną ir ne du kartus istorijoje. Gyventojai aktyviai priešinosi 1863, 1918, 1944 ir 1991 metais, esant skirtingoms aplinkybėms, bet visada tuo pačiu tikslu.

Šiandien, Laisvės gynėjų dieną, aš dėkoju visiems civiliams, kariams, partizanams, gynusiems Lietuvos laisvę. Žinau, kad šį sprendimą priimti tikrai buvo sunkiausia. Žinau, nes 2022 metais, pajutusi labai tikrą agresoriaus grėsmę, išsigandau. Tačiau vėliau apėmė dar didesnė baimė – baimė prarasti laisvę. Laisvę, už kurią jūs ir jūsų mamos, ir jūsų tėčiai, sesės, dėdės ir proseneliai kovojo, atkovojo ir dar kartą kovojo. Tai, ką šiandien turiu, tikrai neatėjo lengvai ir savaime. Todėl prireikus nusprendžiau ir pati priimti trečią pasirinkimą.

Tikiuosi, kad iš jau laisvoje Lietuvoje gimusios kartos laisvės niekas nebemėgins atimti. Tačiau jei išauštų tokia diena, tikiu, mano karta pasielgtų lygiai taip kaip ir Sausio įvykių dalyviai. Taip, kaip pridera. Tėvynės labui. (*Plojimai*)

T. JAČIAUSKAS. Dėkojame mūsų viešniai.

O dabar žodį tarti kviečiame Lietuvos teisingumo viceministrę, kovojančią už istorinę teisingumą, daktarę Gabiją Grigaitę-Daugirdę.

Teisingumo viceministrės Gabijos Grigaitės-Daugirdės kalba

G. GRIGAITĖ-DAUGIRDĖ. Jūsų Ekscelencija Respublikos Prezidente Gitanai Nausėda, Jūsų Ekscelencija Europos Parlamento Pirmininke Roberta Metsola, gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamoji Ministre Pirmininke, Prezidente Dalia Grybauskaitė, Pirmasis atkurtos valstybės vadove profesorius Vytautas Landsbergis, Laisvės premijos laureate Petrai Plumpa, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, Vyriausybės ir Seimo nariai, brangūs laisvės gynėjai, žuvusiųjų už laisvę artimieji, garbūs svečiai.

Šiandien minime Laisvės gynėjų dieną. Dieną, kai beginklė lietuvių tauta įrodė pasauliui, kad ši tauta ir jos ateitis niekada nepriklausė, nepriklauso ir nepriklausys agresoriui ir okupantui. Dieną, kai lietuvių tautos ryžtas ir susitelkimas nutiesė kelią į Laisvę ir Nepriklausomybę.

Tarptautinė teisė suteikė tvirtą teisinį pagrindą atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Remiantis tarptautine teise, sovietų agresija, okupaciniais metais ir Sausio 13 dieną vykdyti masiniai ir sistemingi žmogaus teisių pažeidimai galėjo būti kvalifikuojami ir baudžiami kaip tarptautiniai nusikaltimai, siekiant užtikrinti šių nusikaltimų pripažinimą bei pasmerkimą tarptautiniu lygmeniu. Drąsi ir pasirengusi gintis tauta, tarptautinė teisė kartu su tarptautine parama, įskaitant ir narystę tarptautinėse organizacijose, buvo, yra ir bus tokių valstybių kaip Lietuva, o šiandien ir Ukraina – esminiai išlikimo garantai agresijos atveju.

Agresijos nusikaltimas nukreiptas ne į pavienius objektus ar asmenis, agresijos nusikaltimo objektas yra nepriklausoma valstybė, jos suverenitetas ir laisvė. Rusijos agresija prieš Ukrainą, prasidėjusi dar 2014 metais, įrodo, kad agresoriui netrūksta drąsos ir vėl nusišluostyti kojas į pamatines tarptautinės teisės saugomas vertybes. Tarptautinei bendrijai, deja, vis dar pritrūksta drąsos ir ryžto teisti ir nuteisti agresorių.

Istorija įrodo, kad esminiai tarptautinės teisės proveržiai įvyko po pasaulį sukrėtusių įvykių. Po Antrojo pasaulinio karo buvo įsteigtos Jungtinės Tautos ir Jungtinių Tautų Chartijoje įtvirtintas pamatinis ginkluotos jėgos nenaudojimo principas. Supratus, kad agresijos karus sukelia ne abstraktūs dariniai – valstybės, o joms vadovaujantys konkretūs asmenys, įsteigtas Niurnbergo tribunolas, padėjęs pamatus tarptautinei baudžiamajai teisei. Vėliau įsteigti tarptautiniai baudžiamieji tribunolai įtvirtino bausmės už įvykdytus tarptautinius nusikaltimus neišvengiamumą.

Tarptautinė teisė įrodė galėjimą pasikeisti, o suvokimas, kad nebaudžiamumas už baisiausius tarptautinius nusikaltimus turi negrįžtamas pasekmes ne tik konkrečios visuomenės tvariam vystymuisi, bet ir viso pasaulio tarptautinei taikai, leido tarptautinio baudžiamojo teisingumo idėjai tapti realybe. 1998 metais tarptautinė bendrija įsteigė nuolat veikiančią Tarptautinį Baudžiamąjį Teismą. Jo misija – teisti už tarptautinius nusikaltimus tada, kai pačios valstybės nenori ar negali nuteisti kaltųjų asmenų, ir užkirsti kelią nebaudžiamumui.

Ši istorinė perspektyva man, kaip tarptautinės teisės mokslininkei, leidžia tikėti ir tikėtis, kad tarptautinė teisė iki ir po agresijos prieš Ukrainą nebus tokia pati. Noriu tikėti, kad tarptautinė bendrija susitelks ir pakeis tarptautinę teisę, pagal kurią agresijos nusikaltimas yra tarptautinis nusikaltimas, tačiau vis dar be aiškaus agresorės valstybės vadovų baudžiamosios atsakomybės modelio visais atvejais, kai kyla akivaizdi grėsmė kitos nepriklausomos valstybės išlikimui. Noriu tikėti, kad tarptautinė bendrija pakeis tarptautinę teisę, pagal kurią paieškos sprendimų konfigūracija agresoriaus turtą užtrunka ilgiau, nei agresoriui užtrunka susirasti naujų rėmėjų savo agresijai Ukrainoje toliau vykdyti.

Tarptautinę teisę kuria ir keičia valstybės, tačiau kartu puikiai suprasdamos, kad ir jos pačios turės paklusti pasikeitusiems taisyklėms, todėl atsiriboti nuo savanaudiškų politinių motyvų ir geopolitinių išskaičiavimų, deja, bet pavyksta ne visada ir ne visoms. Yra manančių, kad ir didžiausiose neteisėtumo situacijose teisiniai sprendimai turi atitikti politines realijas. Teigiama, kad būtent todėl, kad teisinis sprendimas atitiko to meto politines realijas, Niurnbergo tribunolą įsteigti pavyko. Pavyko, bet, siekiant neeskaluoti situacijos po Antrojo pasaulinio karo, Sovietų Sąjungos įvykdytų tarptautinių nusikaltimų vykdytojai Niurnbergo teisingumo kirčio išvengė. Šiandien šis Sovietų Sąjungos vadovų nebaudžiamumo faktas laikomas vienu iš didžiausių Niurnbergo tribunolo teisėtumo ir, svarbiausia, teisingumo trūkumu. O Putino Rusija ne tik draudžia perrašyti ar diskutuoti apie šią Niurnberge patvirtintą nebaudžiamumo tiesą, bet ir puikiai supranta, kad tarptautinis teisingumas gali būti politinio kompromiso dalykas, kad ir šiek tiek palaukus.

Atsakomybės už agresijos nusikaltimą suregulavimas Tarptautinio Baudžiamojo Teismo statute yra kitas pavyzdys, ką reiškia kompromisai tarptautinėje teisėje. Teismas galėjo išduoti arešto orderį Putinui už karo nusikaltimus, bet negalėjo jo išduoti už pagrindinį blogio nusikaltimą, kaip jis buvo įvardintas Niurnbergo tribunolo, tai yra agresijos nusikaltimą, kurio aukos yra ne tik civiliai asmenys, bet ir kiekvienas savo gyvybę už laisvę paaukojęs Ukrainos karys.

Nors agresijos nusikaltimas į Romos statutą kaip tarptautinis nusikaltimas buvo įtrauktas dar 1998 metais, tačiau dėl šio nusikaltimo apibrėžimo ir Teismo jurisdikcijos buvo susitarta tik po daugiau nei dešimties metų. Mažosioms valstybėms, siekusioms tokių pačių Teismo galių kaip

ir kitų tarptautinių nusikaltimų atvejais, teko nusileisti, o dėl kompromiso su didžiosiomis valstybėmis agresijos nusikaltimui buvo nustatytos išimtinės taisyklės, būtent dėl kurių šiandien šis Teismas negali imtis agresijos nusikaltimo prieš Ukrainą.

Už lietuvių tautos teisę gyventi laisvoje Lietuvoje kovoję partizanai ir prieš 33 metus laisvę gynusieji kompromisų nedarė. Nedarė jų ir kitos valstybės, remdamosi tarptautine teise, pripažindamos atkurtos Lietuvos Nepriklausomybę. Kompromisų nedarė ir ikiteisminius tyrimus dėl sovietų agresijos ir okupacijos metais įvykdytų tarptautinių nusikaltimų pradėjusios nepriklausomos Lietuvos teisėsaugos institucijos bei teisėjai, priėmę apkaltinamuosius nuosprendžius, nors ir praėjus daugeliui metų po šių nusikaltimų įvykdymo. Praeitais metais Rusija už akių nuteisė Lietuvos teisėjus, priėmusius šiuos nuosprendžius, taip pat ėmėsi baudžiamojo persekiojimo veiksmų prieš bylą tyrusius prokurorus ir išdavė arešto orderius. Tokia yra bekompromisio teisingumo kaina: sukurptos baudžiamosios bylos, nuolatiniai bauginimai bei grasinimai istorinį teisingumą vykdančioms ir jį įvykdžiusioms.

Lietuvos patirtis įrodo, jog baudžiamojo teisingumo paieškos praėjus daugeliui metų nėra lengvos, todėl šiandien savalaikis Rusijos vadovų baudžiamosios atsakomybės užtikrinimas už įvykdytą agresijos prieš Ukrainą nusikaltimą turi būti esminis tarptautinės bendrijos prioritetas. Kaip šiandien yra kritikuojamas Niurnbergo tribunolas, taip istorija įvertins ir teisinį atsaką Rusijos vadovybei už įvykdytą agresijos nusikaltimą prieš Ukrainą.

Istoriniai sprendimai turi būti ne tik teisėti, bet ir teisingi, o teisingi sprendimai šiandieną yra tie, dėl kurių tarptautinės teisės taikymas negalėtų tapti derybų ar politinio kompromiso su agresoriumi objektu, tai yra tarptautinis baudžiamasis tribunolas agresijos nusikaltimui prieš Ukrainą ir Tarptautinio Baudžiamojo Teismo statuto pokyčiai dėl šio Teismo galių agresijos nusikaltimo atžvilgiu. Nebaudžiamas blogis linkęs augti, todėl tik tarptautinės bendrijos vardu įsteigtas tribunolas galėtų pasmerkti Rusijos imperialistinę ideologiją ir, svarbiausia, nuteisti tiesiogiai už agresiją prieš Ukrainą atsakingus dabartinius Rusijos vadovus.

Rusija turi išmokti pralaimėti ne tik karo lauke Ukrainoje ar energetikoje, bet ir teisinėje kovoje už pamatinę tarptautinės teisės saugomą vertybę – taiką. Lietuvių tauta įrodė drąsos ir principingų sprendimų svarbą. Šiandien principingų sprendimų būtinybę, remdami Ukrainos kovą už išlikimą, įgyvendindami sankcijas agresorei ir siekdami baudžiamojo teisingumo, turime kiekvieną dieną rodyti ir įrodyti tam, kad tarptautinei teisei būtų suteikta galimybė pasikeisti ir užtikrinti bekompromisę agresoriaus politinę, teisinę ir finansinę atsakomybę, nes tai esminė ir mūsų saugumo prielaida.

Gerbiemieji, profesorius Vytautas Landsbergis kažkada pasakė, kad teisingumas, kaip ir tėvynė – arba turi širdyje, arba ne. Prieš 33 metus laisvės gynėjų širdys buvo pilnos tėvynės ir teisingumo. Šiandien visuomenė, sukrėsta agresijos prieš Ukrainą, nerimauja. Palinkėsiu kiekvienam iš mūsų pilnų širdžių ir drąsos, neužmirštuolės kiekvieno lietuvių širdyje tam, kad toliau padėtume Ukrainai kovojant ir už mūsų laisvę, stiprintume savo jėgas ir dvasią tam, kad prirėmus kiekvienas nebijotume tapti laisvės gynėju. Ačiū už galimybę šiandien būti čia. *(Plojimai)*

T. JAČIAUSKAS. Dėkojame. Vakar mes degėme atminimo laužus savo Nepriklausomybės aikštėje, prie Vilniaus televizijos bokšto, prie Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pastato. Šildydami rankas prie ugnies prisiminėme, kaip prieš 33 metus budėjome ir saugojome Lietuvos širdį, o šiandien mūsų sielas tegul sušildo muzika „Iš ugnies“.

Jurgai Šeduikytei atliekant dainą „Iš ugnies“, rodomas istorinių nuotraukų koliažas. (Plojimai)

Gerbiemieji, pradėdame iškilmingą Laisvės premijos įteikimo ceremoniją.

Vyksta iškilminga 2023 metų Laisvės premijos įteikimo ceremonija.

Skambant melodijai, rodomas nuotraukų koliažas apie Laisvės premiją ir jos laureatus.

Ar kada susimąstėme, kodėl taip bijoma laisvės? Nes ji yra užkrečiama. Gal todėl mes neišsibėgiojome Sausio 13-ąją išgirdę pirmuosius tankų šūvius? Tik dar tvirčiau susikibome rankomis.

Gal todėl didžioji dalis Lietuvos nemiega, kai Kyjive griaudi sprogimai? Gal todėl ypač daug jaunimo rikiavosi į laisvės grandinę nuo Vilniaus katedros iki pat Baltarusijos sienos? Mes atpažįstame laisvės skonį. Tačiau laisvė neateina savaime, ji nenukrenta iš dangaus – ji sudygsa iš lėto kažkieno širdyse, mintyse, kažkieno darbuose. Jų visuomet buvo – tų, kurie net ir juodžiausiu laiku kovojo už laisvę. Jie yra pagerbiami Laisvės premija.

Šį simbolinį Laisvės riterių klubą prieš dešimt metų sumanyta burti Lietuvos Respublikos Seimo sprendimu, pasitinkant Sausio 13-osios dvidešimtmetį. Simboliška, kad pirmasis šia premija apdovanotas disidentas Sergejus Kovaliovas, kovojęs prieš sovietinį režimą, kadaise už antisovietinę agitaciją ir propagandą buvo teisiamas Vilniuje. Laisvės premija įteikta daug ką dėl laisvės paaukojusiems rezistentams, lyderiams, įkvėpėjams, žmonėms, tikintiems tuo, ką daro, ne nutildytiems ir neįbaugintiems. Jie – laisvės gynėjai ne tik iš Lietuvos pagerbti. Simboliška, kad Laisvės premijos laureatai yra apdovanojami ir „Laisvės“ skulptūrele – miniatiūrine tarpukario monumento, sukurtu Juozo Zikaro, kopija. Tegul sparnuotas angelas saugo ne tik šios premijos laureatus. Tegul jis saugo pačią laisvę.

Šiomet bus įteiktos dvi Laisvės premijos: pirmoji paskirta Lietuvos neginkluoto antisovietinio pasipriešinimo dalyviui, pagrindinės spaudos leidėjui ir publicistui, politiniam kaliniui, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ bendradarbiui Petriui Plumpai už antisovietinę veiklą bei leidybą, už laisvo žodžio sklaidą. Kelis kartus kalėjęs griežtojo režimo lageriuose Petras Plumpa sugėbėjo netgi įkalintas dalyvauti protesto akcijose ir pasirašyti kreipimąsi į Vakarų politikus. Tegyvuoja laisvė!

Skambant trimitui, Garbės sargybos kuopos kariai į Seimo Kovo 11-osios Akto salę iškilmingai įneša „Laisvės“ statulėlę.

Kalbės Laisvės premijų komisijos pirmininkė Paulė Kuzmickienė.

Lietuvos Respublikos Seimo narės, Laisvės premijų komisijos pirmininkės Paulės Kuzmickienės kalba

P. KUZMICKIENĖ. Šiandien yra ta diena, kai permąstome, kas kūrė, augino ir apgynė Lietuvą, kas yra tikroji Lietuvos sąžinė.

Būdamas Lietuvos Tarybos pirmininku Antanas Smetona vaizdžiai pasakė, kad Jono Basanavičiaus „Aušra“ nušvietė Lietuvą. Česlovas Milošas, kalbėdamas apie Vasario 16-osios Lietuvą, yra pašmaikštavęs, kad ją sukūrė filologai. Česlovas Milošas turėjo omenyje aušrininkus ir varpininkus. Mėgindami paaiškinti Kovo 11-osios stebuklą, koku būdu visuomenė sukilo prieš totalitarinį režimą, atsigręžiamo į pasipriešinimo laikyseną – partizaninį judėjimą, rezistentus ir disidentus. Kartais sakome, kad politinė tauta virto staiga. Ką turime mintyje, kai sakome virto? Stai ga ėmė ir pavirto? Ar tik stebuklo būdu? Tuo suabejočiau ir nebūčiau viena.

Štai Aleksandras Štomas paskaitoje apie politinę sąmonę okupuotoje Lietuvoje sakė: „Apie vidinę lietuvių tautos kapituliaciją Sovietų Sąjungoje negali būti nė kalbos. Tautos nepriklausomybinė politinė sąmonė neišnyko. Su pilietinio karo pabaiga išnyko tik jungiamoji grandis, kuri nepriklausomybinę politinę sąmonę darė apčiuopiamą, gyvenime aktyviai besireiškiantį veiksni. O be šios jungiamosios grandies tautos nepriklausomybinė politinė sąmonė tarsi susiatomino ir persikėlė į žmonių asmeninį vidinį gyvenimą, visą pasaulį.“

Čia svarbiausia – jungiamoji grandis. Ji niekur neišnyko. Toji jungiamoji grandis – tai atvirosi rezistencija. Apie disidentus Aleksandras Štomas prabilo tik vėliau, teigdamas, kad tai „maža, bet reprezentatyvi totalinės opozicijos sovietams dalis“, tačiau kiek jų buvo, daug ar mažai? Ir ką tai reiškia mums?

Romo Kalantos susideginimas. Tai – daug ar mažai?

„Neokupuotas. Antanas Terleckas“. Tai – daug ar mažai?

Ona Galdikaitė. Ji gi ir Vynmedžio šakelė, vienuolė, poetė, jos eilėraščiai ir giesmės „Irkis į gilumą“ ir „Mariją mylėti vien trokšta širdis“. Tai – daug ar mažai? Mes turime atsakyti ir tai yra mūsų sąžinės reikalas.

Ir šiandien mes atsakome Petrui Plumpai. Kalbame apie Lietuvos sąžinę. Apie jus, išlikusį laisvu piliečiu okupacijos gniaužtuose.

„Jis atrodo kietas“, – tai paauglio atsakymas žurnalistei, knygų mugėje paklaususiai, kuris iš pristatomų herojų jam atrodo patraukliausias? Jiedu stovėjo prie Petrui skirtos stendo dalies – kelių biografijos sakinių ir nuotraukos su trispalve. Petras Plumpa. Priesaika, tikėjimas, tiesa, išmintis per nuolankumą.

Kietas, nes būdamas šešerių nešė maistą partizanams, būdamas dvylikos mokykloje su bendraamžiais žodžiais kovojo su raudonaisiais, kad ir užrašų, sakysiu jį lietuviškai, „Pasiimk kastuvą ir išsikask sau duobę“, kurio trumpinys reiškė komjaunimo organizacijos pavadinimą.

Šešiolikos jis įsijungė į moksleivių antisovietinę organizaciją.

Septyniolikos jis kūrė „Laisvę Lietuvai“, prisiekė kovoti už Lietuvos nepriklausomybę Ažuolyne, iki bus laisva Lietuva. Jis priesaikos laikėsi visada.

Būdamas devyniolikos – 1958 m. vasario 16 d. išvakarėse jis ant Petrašiūnų elektrinės kaimo iškėlė trispalvę, nes tai buvo aukščiausia vieta, ir ta vėliava plevėsavo aukščiau už okupantų vėliavą. Už tai – septyneri metai Mordovijos lageryje.

Petras Plumpa, grįžęs iš lagerio, vėl įsijungė į antisovietinę veiklą, keitė pavardę, gyveno po grindžio sąlygomis, platino krikščionišką literatūrą ir rūpinosi knygų leidyba. Jis rengė daugiau nei 17 tūkst. žmonių pasirašytą Lietuvos katalikų memorandumą, kuris buvo perduotas Leonidui Brežnevui. Po metų, 1972 metais, Petras Plumpa – jau prie „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“. Dar po metų – suimtas antrą kartą ir nuteistas aštuoneriems metams lagerio.

Kagėbistų Petras Plumpa buvo pramintas Chameleonu. Kalėdamas aktyviai veikė politinių kalinių akcijose už žmogaus teises. Ir taip – tai yra kieta. O pats Petras gal paaiškintų visą savo gyvenimo veiklą taip – daviau priesaiką, jos ir laikausi, ir nuostatų nekeičiu.

Kažkas yra teisingai pasakęs: „Jokia istorija negarantuoja ateities pergalių, nes gyvieji savo rankomis privalo jas nusikalti.“ Būtent apie tai ir yra Petro Plumpos gyvenimas. Sulig Lietuvos sąžinė. (*Plojimai*)

T. JAČIAUSKAS. 2023 metų Laisvės premijos laureatas, antisovietinio pasipriešinimo dalyvis, pagrindinės spaudos leidėjas bei publicistas, buvęs politinis kalinys Petras Plumpa. (*Minėjimo dalyviai atsistoja ir ploja*)

Skambant trimitui, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen įteikia apdovanojimą 2023 metų Laisvės premijos laureatui Petrui Plumpai. (Plojimai)

**2023 metų Laisvės premijos laureato, Lietuvos neginkluoto pasipriešinimo
sovietų okupaciniam režimui dalyvio, pagrindinės spaudos leidėjo ir publicisto,
buvusio politinio kalinio Petro Plumpos kalba**

P. PLUMPA. Garbingieji Ekscelencijos, garbingieji Tėvynės Lietuvos piliečiai, svečiai ir laisvės gynėjai! Dėkoju visiems, kurių rūpesčiu tenka stovėti šioje tribūnoje, kad galėčiau padėkoti už pagerimą, kuris, teisybė, priklauso daugeliui Lietuvos žmonių, daugeliui žmonių...

Ypatinga pagarba tiems tūkstančiams Lietuvos partizanų, kurių kaulai tebedūli nežinomų miškų ir laukų duobėse. Tų žuvusių patriotų kraujas apšviečia jautresnių tėvynainių sielas, jas uždega kilniems siekiams ir troškimams. Todėl, kai praėjusio amžiaus viduryje išblėso partizaninis karas, partizanų kovos ir kraujo aukos paveikti stengėsi savaip priešintis jaunieji moksleiviai, studentai bei kultūrininkai, steigdami patriotines grupeles, platindami atsišaukimus ir keldami tautines vėliavas.

Nuo praėjusio amžiaus 1954 metų iki 1961 metų KGB Lietuvoje aptiko ir sunaikino 112 tokių patriotinių jaunimo organizacijų, jaunimo grupelių, kurių veikloje dalyvavo beveik 800 žmonių, iš esmės jaunimo, moksleivių. Tolesnis šių patriotų gyvenimo kelias buvo sudarkytas: dalis jų buvo įkalinti Mordovijos lageryuose, kiti nebegalėjo studijuoti aukštosiose mokyklose, nebegalėjo dirbti pedagoginio ir kultūrinio darbo, negalėjo mokytis dvasinėse mokyklose.

Tačiau, nuslopinus jaunųjų kultūrininkų bangą, prasidėjo kitokia gyventojų raiška – dvasinis bei disidentinis judėjimai. Okupacinės sovietų valdžios adresu nuolat pradėjo eiti pareiškimai su tūkstančių gyventojų parašais, reikalaujant elementarių, ypač religinių, žmogaus teisių ir laisvių. Po „Katalikų Bažnyčios kronikos“ pasirodymo 1972 metais Lietuvoje išėjo net 24 pagrindžio leidiniai, kurie skatino naują atgimimą bei išsilaisvinimą.

Visi šie žmogaus teisių gynėjai buvo persekiojami, baudžiami, kalinami, kol pagaliau 1988 metų birželyje Vilniuje susibūrė įvairių pažiūrų savanoriai, pasivadinę Sąjūdžio iniciatyvine grupe. Juos vienijo pagrindinis siekis – ne tik savęs pačių, bet ir Lietuvos žmonių išsilaisvinimas. Jų mintyse tvyrojo daugumos Lietuvos žmonių svajonė – įgyvendinti tuos tikslus, kurių siekė partizanai, politiniai kaliniai, disidentai ir dvasininkai.

Būtent ši iniciatyvinė grupė sutelkė Lietuvos išlaisvinimo Sąjūdį, kuris paskelbė Lietuvos valstybės atkūrimo aktą. Iniciatyvinė Sąjūdžio grupė davė santūrų veikimo toną, kuris padėjo atsilaikyti prieš pavojingas Kremliaus vanagų provokacijas. Todėl visai iniciatyvinei Sąjūdžio grupei priklauso pagarbaus atminimo vertas ženklas, kaip derlingam 35 šakų medžiui, kurio pavėsyje šiandien gyvena mūsų tauta ir valstybė.

Ir vis tik pagrindinis šios dienos atminimas ir pagarba priklauso tiems brangiems mūsų tėvynainiams, kurie savo krauju aplaistė mūsų žemę prie Televizijos bokšto, prie Medininkų, prie Seimo ir kitur. Jokios premijos jų aukos neatlygins ir jokie žodžiai jų artimųjų nepaguos. Blieka tik nuoširdžiai palinkėti, kad jie ilsėtusi ramybėje ir amžinojo gyvenimo šviesa jiems nuolat šviestų.

Būkime dėkingi ne tik išėjusiems į amžinybę, bet ir tiems, kurie šiandien Ukrainoje kovoja sunkią, kruviną, bet teisėtą kovą už savo ir visų mūsų laisvę! Dėkoju visiems už solidarumą. (*Plojimai*)

T. JAČIAUSKAS. Seimo sprendimu „Laisvės“ statulėlė teikiama ir Europos Parlamentui, vienai pagrindinių Europos Sąjungos institucijų, iš kurios tribūnos laisvę ginantys žodžiai skamba po visą pasaulį. Europos Parlamentui premija skirta už šiandienos pastangas stiprinant demokratiją ir žmogaus teises, už laisvą tautų apsisprendimo teisę ir tautų suvereniteto gynimą, už nuolatinį istorinio teisingumo siekį ir indėlį remiant Lietuvos laisvės bylą ir Sovietų Sąjungos okupuotų Baltijos valstybių Nepriklausomybės siekį, diplomatinę paramą Nepriklausomybę atkūrusiai Lietuvos valstybei ir indėlį integruojantis į Europos Sąjungą.

Skambant trimitui, Garbės sargybos kuopos kariai į Seimo Kovo 11-osios Akto salę iškilmingai įneša „Laisvės“ statulėlę.

Ir vėl tribūnoje Laisvės premijų komisijos pirmininkė Paulė Kuzmickienė.

Lietuvos Respublikos Seimo narės, Laisvės premijų komisijos pirmininkės Paulės Kuzmickienės kalba

P. KUZMICKIENĖ. Mielieji, ką tik minėjome lietuvių rezistentus, desperatiškai, bet su didele viltimi ieškojusius kelių į Nepriklausomybę ir demokratiją. Prisiminkime plačiau: 1956-ųjų Vengrija, Prahos pavasaris, lenkų „Solidarumas“, čekų Chartija 77 ir jos dvasią pratęsęs 45 pabaltijiečių memorandumas. Jį 1979-aisiais pasirašė 45 estų, latvių ir lietuvių disidentai. Memorandumas buvo reikšmingas, suteikęs naują paskatą veikti baltų emigracijai Amerikoje ir Europoje, likusiems okupacijos gnaužtuose, laisvo pasaulio atoliepiams.

Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas Ronaldas Reiganas pagal Kongreso rezoliuciją birželio 14-ąją paskelbė kasmet minėtiną Baltų laisvės dieną. Lygiai prieš 41 metus, taigi 1983 metų sausio 13-ąją, Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją, mininčią Pabaltijiečių memorandumą ir smerkiančią SSRS įvykdytą Baltijos šalių okupaciją. Rezoliucija, kurią akylai stebėjo KGB, turėjo atgarsį ne tik Europoje, bet ir Amerikoje, Australijoje. Prezidentas Ronaldas Reiganas palaikė Baltijos valstybių išsilaisvinimo siekį, o Europos Parlamento rezoliucija dideliu tiražu pasklido švedų, danų, suomių ir anglų kalbomis.

Verta prisiminti, kad rezoliuciją inicijavo šeši europarlamentarai, vedami Oto fon Habsburgo – monarcho, kataliko, laisvės kovotojo, kelis dešimtmečius rinkto ir išrinkto Europos Parlamento

nariu, vienu iš Europos integracijos architektų. Būtent jis vienas pirmųjų Europoje prabilo apie nesikeičiančią Rusijos patvaldystės prigimtį, ragino nepasitikėti nei Putino akimis, nei siela. Jis vienas pirmųjų stojo už Ukrainą, kai dar Krymo nebuvo. Iki mirties išlaikė artimus ryšius su Baltijos valstybėmis ir ragino kovoti prieš manipuliacijas istorijoje.

Europos Parlamentas laikėsi ir laikosi šių kryptų. 1991 metais Kremliaus sutikimu įvykdytas žudynės Baltijos valstybėse Europos Parlamentas įvardino kaip karinę agresiją. Nuosekliai vertino Europos Sąjungos plėtrą kaip būdą apginti Europai priklausančių valstybių laisvę, nepriklausomybę, demokratiją. Tai liečia ne tik buvusias plėtros bangas ir mus tiesiogiai, minėsime 20 metų šiais metais šios plėtros, bet ir tai, ką galime kol kas šiandien vadinti Europos Rytai.

Tai – Baltarusija ir nuosekli Europos Parlamento parama opozicijai bei jos lyderei Sviatlana Cichanouskajai.

Tai – Sakartvelas ir reiškiamos Europos Parlamento viltys dėl demokratijos sklaidos šioje šalyje, taip pat ir Europos Parlamento narių pastangos išgelbėti Micheilo Saakašvilio gyvybę.

Tai ir Moldova bei tvirta Europos Parlamento parama jos narystei Europos Sąjungoje.

Pagaliau, bet svarbiausia, tai – Ukraina. Europos Parlamento priimti sprendimai, parama, rezoliucijos bei raportai. Atskirų Europos Parlamento narių iš Lietuvos iniciatyvos telkiant tarptautinį parlamentarų tinklą, kuris užsiima visokeriopa parama Ukrainai.

Ponia pirmininke Roberta Metsola, mes nepamirštame tos aplinkybės, kad jūs esate pirmoji iš Europos Sąjungos vadovų, aplankiusių Kyjivą po rusų invazijos. Kaip ir nepamirštame to, kad Europos Parlamentas pasekė Lietuvos Seimo pavyzdžiu, pripažindamas Rusiją terorizmo rėmėją. Kaip ir nepamirštame to, kad Europos Parlamentas pripažino Holodomorą Ukrainoje genocidu.

Tačiau ne ką mažiau svarbu aktyviai kalbėti ir veikti dėl Europos atminties ir istorijos.

Leiskite priminti kai ką svarbaus – 2019 metais Europos Parlamente priimta rezoliucija dėl atminties svarbos (sveikinu su mumis esančius Europos Parlamento narius, dokumento iniciatorių ir rengėjus). Rezoliucija išvedė iš pusiausvyros Putiną. Rusijos patvaldys tasyk pareiškė – esą yra absoliučiai nepriimtina, kad rezoliucijoje fašizmas ir komunizmas sulyginami. Kremlių suerzino tiesa, kad Antrąjį pasaulinį karą, pasirašę Europą padalijusį Molotovo–Ribentropo paktą ir jo slaptuosius protokolus, sukėlė abu – Hitleris ir Stalinas.

Tačiau ar to pakanka? Ar pakanka, matant šiandien vykdomus Rusijos nusikaltimus Ukrainoje, ir vėl prisiekti – daugiau niekada? Gal galime daugiau? Ir čia išryškėja vienas svarbus neatliktas darbas – ligi šių dienų skirtingai vertiname komunizmo ir nacionalsocializmo nusikaltimus, tų totalitarinių režimų nusikaltimus. O turėtume abu režimus tinkamai įvertinti teisiškai ir istoriškai. Juk negalime vienur matyti vadinamojo komunizmo romantizmo, bet nematyti jį lydėjusių komunistinio režimo siaubingų, nesuvokiamų nusikaltimų, pražudžiusių milijonus. Milijonus.

Šiandien vykstančio karo akivaizdoje kyla klausimas, ar viską padarėme, kad Ukrainos karas už Vakarų civilizaciją, už mus visus būtų suprastas, o visuomenės stovėtų kovoje už Ukrainos ir Europos laisvę? Vakarų lyderiai nesugebėjo įtikinti savo tautų, su koku monstru esame susidūrę, kokia yra šios patvaldystės prigimtis, kokios yra revizionistinės Rusijos keliamos ilgalaikės grėsmės.

Sankcijos, ginklai, jų savalaikis perdavimas Ukrainai, be abejonės, yra nepaprastai svarbu, tačiau, esu įsitikinusi, svarbus ir visuomenės pasirengimas ginti Europos civilizaciją. O to pasirengimo, pripažinkime, stokojame. Tai ir dėl Europos istorijos bei atminimo užmaršties. Ateitis privalo būti kuriama ne tik ateities įžvalgų, bet ir istorijos faktų bei teisingumo, totalitarizmo ir autokratijos aukų pagrindu.

Atmintis – mūsų sielos dalis, o tą dalį praradę prarasime save. Todėl mums visiems ypač svarbūs tie politiniai Europos Parlamento, jų narių sprendimai, kuriais įvertinami totalitariniai ir autoritariniai režimai, įprasminami aukų prisiminimai, atsigręžiama į Europos istorinę sąžinę, kaip mūsų moralės dalį, pabrėžiama istorinės atminties svarba Europos ateičiai. Ir tai tikroji Europos stiprybė ir jos pagrindas. Tai parodys, kad mūsų nesutryps tie, kurie klastoja istoriją ir kurie klastotėmis teisinga karą. Tikiu tuo, ką sako Volodymyras Zelenskis: „Nebus tos dienos po Ukrainos – bus diena po karo, bus diena po Putino.“ Girdžiu tai atkartojantį Europos Parlamentą. *(Plojimai)*

T. JAČIAUSKAS. Gerbiamieji, 2023 metų Laisvės premijos apdovanojimą Europos Parlamentui atsiimti kviečiame Europos Parlamento Pirmininkę Robertą Metsolą. (*Minėjimo dalyviai atsistoja ir ploja*)

Skambant trimitui, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen Europos Parlamento Pirmininkei Robertai Metsolai įteikia 2023 metų Laisvės premijos apdovanojimą Europos Parlamentui. (Plojimai)

Europos Parlamento Pirmininkės Robertos Metsolos kalba

R. METSOLA. Gerbiamas Prezidente Gitanai Nausėda, gerbiama Ministre Pirmininke, ponios Paule Kuzmickiene, Laisvės premijų komisijos pirmininke, mieli draugai, brangūs europiečiai. Su dideliu pasididžiovimu grįžtu čia, į Seimą, Europos Parlamento vardu iš Lietuvos Respublikos atsiimti 2023 metų Laisvės premijos. Šis apdovanojimas suteikia didelę garbę Europos Parlamentui. Jis įkvėps mus toliau remti tautų apsisprendimo teisę ir demokratiją, jis įkvėps mus ginti Europą, ginti laisvę. Ačiū. (*Plojimai*)

Ši garbė tampa dar didesnė todėl, kad šioje istorinėje Kovo 11-osios Akto salėje esu greta Petro Plumpos, nusipelnusio tautos didvyrio, šiandien pripažinto už jo indėlį siekiant Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės. Norėjau būti čia šiandien, taip pat ir vakar vakare vykusioje laužų uždegimo ceremonijoje tam, kad pabrėžčiau, ką ši diena reiškia visai Europai. Tie 14 sūnų ir dukra, kuriuos prisiminėme vakar, yra ne tik Lietuvos didvyriai, jie yra ir Europos didvyriai, tai yra laisvės ir demokratijos simboliai. Jų atminimas gyvuoja ir yra prisimenamas uždegant tuos laužus, visi prisimename juos.

Ponios ir ponai, Lietuva puikiai žino, kas yra pastatyta ant kortos, kodėl mums reikia, kad Europa gintų mūsų laisves ir mūsų vertybes, kodėl turime tvirtai ginti Ukrainą, kodėl Europa turi būti ta šviesa, kurią matytų pasaulis. Laisvės premija Europos Parlamentui teikiama Rusijai tęsiant brutalią ir neteisėtą invaziją į Ukrainą. Matau čia kolegas lietuvius, kurie jau seniai mus perspėjo, kad Putino ambicijos tiesiogiai prieštarauja tam, ką reiškia Europa, kad rytinių kaimynų nepriklausomybei iškilo pavojus.

Europos Parlamentas nuo pat pradžių laikėsi tvirtos pozicijos. Mes pirmieji paraginome suteikti Ukrainai ir Moldovai Europos Sąjungos šalių kandidačių statusą, kad suteiktume abiem šalims vilties ir europinę perspektyvą. Raginame pradėti derybas dėl narystės Europos Sąjungoje atsižvelgiant į Ukrainos ir Moldovos pasiekimus ir konvergenciją siekiant atitikti Europos Sąjungos kriterijus. Mes ir toliau laikysimės šio požiūrio, ir toliau visapusiškai remsime Ukrainą, kai jai to reikės. Ir toliau izoliuosime Rusiją, smerksime Rusijos agresiją ir taikysime sankcijas. Ir toliau teiksime Ukrainai tvirtą karinę, finansinę, politinę ir humanitarinę pagalbą ir reikalausime, kad karo nusikaltimų vykdytojai būtų patraukti atsakomybėn.

Ukrainai reikia tikros ir teisingos taikos, pagrįstos laisve, orumu ir vientisumu. Ukraina turi prisijungti prie mūsų šeimos, kad sustiprintų ir apsaugotų savo ateitį ir kartu mūsų visų saugumą. Iki šiol plėtra yra laikoma didžiausiu Europos Sąjungos geopolitiniu turtu. Ir anksčiau stebėjome ir patyrėme jos netikėtą naudą. Nuo 2004 metų Europos Sąjunga sustiprėjo kartu su Baltijos ir kitomis valstybėmis.

Prisiminkite, kaip prieš 20 metų Lietuva tapo Europos Sąjungos nare. Prisiminkite tą begalinį džiaugsmą, kai milijonai europiečių pagaliau galėjo laisvai pasirinkti savo likimą. Mes išgyvenome šią Europos Sąjungos pergalę, priėmėme jos skleidžiamą išlaisvinamąjį poveikį. Dabar milijonai europiečių kasdien naudojami jos teikiamais privalumais. O dėl mūsų kaimynų europiečių, kurie kreipiasi į Europos Sąjungą tikėdamiesi taikos, demokratijos, bendros laisvės ir paramos, privalome tesėti savo pažadą laikytis solidarumo principo.

Lietuva taip pat prisimena kančių, neteisėtą jos žmonių trėmimo laiką. Ir kai to reikėjo tuo metu, kai mažai kas garsiai kalbėjo apie sovietų okupaciją, ir, kaip jau girdėjome, dar 1983 metais Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją, smerkiančią Sovietų Sąjungos įvykdytą Baltijos valstybių okupaciją, mes palaikėme Lietuvą ir ryžtingai stojome į tautų laisvo apsisprendimo teisę pa-

laikančių valstybių pusę. Vėliau priėmėme rezoliucijas, kuriomis pasmerkėme totalitarinius nusikaltimus, prisiminėme jų aukas ir pripažinome bendrą patirtį, įgytą nukentėjus nuo šių režimų. Mes pasisakėme ir vis dar pasisakome už laisvę.

Ponios ir ponai, šiandien Europos Parlamentas kartu su jumis mini Laisvės gynėjų dieną Lietuvoje. 1990 metais, kai Vilniuje vyko taiki antisovietinė eisena už laisvę, viena pirmųjų Lietuvos pusėn stėjo Europos Parlamento delegacija. Po tragiškų 1991 m. sausio 13 d. įvykių, tai yra prieš 33 metus, Europos Parlamentas priėmė dar vieną rezoliuciją, smerkiančią sovietų kariuomenės agresiją, kurios metu žuvo 14 nekaltų, beginklių civilių ir beveik tūkstantis žmonių buvo sužeisti prie Televizijos bokšto ir Lietuvos radijo ir televizijos pastato.

Mes minime Laisvės gynėjų dieną, nes ji simbolizuoja visa tai, kas aktualu ir šiandien, tai yra laisvę, narsą, išvalgumą ir Europos raginimą žengti į pasaulio areną, kol neįsikišo kiti pasaulio veikėjai. Dėl viso to šiandien kovoja Ukraina. Todėl taip, Europos Parlamentas laikysis šios Laisvės premijos įpareigojimo ir palikimo ir yra dėkingas Lietuvos parlamentui už šią suteiktą garbę.

Brangieji, jeigu pastarieji keleri geopolitinių iššūkių metai mus ko ir išmokė, tai kad europiečiai daugiau laimi būdami vieningi. O mes tikrai turime daug pasiekimų, kuriais galime didžiuotis. Europa suteikė europiečiams atviras galimybes keliauti, studijuoti, dirbti, kurti verslą didžiuojame laisvės erdvėje. Europos Sąjungoje, skirdami lėšų tokioms programoms kaip Europos ekonomikos gaivinimo priemonė („NextGenerationEU“), „Erasmus“, „Europos horizontas“, „InvestEU“, Socialinės plėtros, Regioninės plėtros ir Kaimo plėtros fondams, suteikiame jaunimui galimybę ugdyti savo talentus ir kurti ateitį.

Mūsų europietiškos valiutos ir bendrosios rinkos sėkmė – tai mūsų bendro noro dirbti kartu, matyti platesnį vaizdą ir siekti mūsų žmonių gerovės atspindys. Pastaruoju metu mums pavyko įveikti daugybę sunkumų kartu. Kartu kaip europiečiai įveikėme valstybės skolų krizę ir pasaulinę pandemiją. O ir nuo to laiko pasiekėme labai daug.

Europos Sąjungos institucijos, valstybės narės, reaguodamos į išpuolius prieš Ukrainą ir demokratiją, telkiasi su beprecedente vienybe. Saugumo ir gynybos srityje siekiame sukurti tikrą Europos Sąjungos saugumo ir gynybos sąjungą, tokią, kuri papildytų NATO ir su ja nekonkurėtų. Siekiame sustiprinti kibernetinį saugumą. Dezinformacijos amžiuje mes priėmėme labai svarbių teisės aktų, užtikrinančių žiniasklaidos nepriklausomumą, skatinančių pliuralizmą ir saugančių žurnalistus.

Klimato srityje mes taip pat skatiname tvarų augimą, pramonės konkurencingumą bei energetinę nepriklausomybę nuo Rusijos. Migracijos srityje mes pagaliau susitarėme dėl tolesnių veiksmų, kurie būtų teisingi atžvilgiu tų, kuriems reikia apsaugos, tvirti atžvilgiu tų, kurie neturi teisės į prieglobstį, ir griežti atžvilgiu prekeivių žmonėmis, nes jie išnaudoja pažeidžiamiausius asmenis ir pasitelkia žmonių kančias, kaip neseniai matėme, kai Lietuva susidūrė su hibridinėmis grėsmėmis. Visi šie veiksmai yra mūsų strategijos, kuria siekiama sustiprinti Europos Sąjungos saugumą, jos autonomiją ir laisvę, dalis, nes pasaulis keičiasi ir Europa turi keistis kartu su juo.

Dėl visų šių išvardytų dalykų 2024 metų birželio mėnesį vyksiantys Europos Parlamento rinkimai yra labai svarbūs tam, kad apgintume savo pasiekimus ir valdytume savo ateitį gavę savo žmonių, pakviestų balsuoti, pritarimą. 2024 metai bus didžiausi pasaulio istorijoje rinkimų metai, nes rinkimai vyks 65 pasaulio šalyse. Tai bus demokratijos ir žmonių pasirinkimo metai. 2024 metų birželį visų 27 Europos Sąjungos šalių piliečiai rinks 720 Europos Parlamento narių, kurie bus skiriami dirbti penkerių metų kadencijai. Priešingai nei kai kuriose netoli mūsų esančiose šalyse, rinkimų rezultatai dar nebuvo iš anksto nulemti.

Noriu, kad europiečiai aktyviai dalyvautų rinkimuose, išsakytų savo nuomonę ir pagerbtų atminimą tų, kurie tiek daug paaukojo dėl šios teisės, nes jei nebalsuojate, leidžiate kitiems spręsti už jus. 2024 m. birželio 9 d., sekmadienį, Lietuvos balsas bus svarbus ateinančiuose Europos Parlamento rinkimuose. Svarbu, kad palaikytume savo demokratinius procesus ir juose dalyvautume, nelaikydami nei jų, nei Europos savaime suprantamu dalyku. Europiečiai labai sunkiai dirba, kad pasiektų ir viena, ir kita. Europos ateitį lems mūsų gebėjimas išlikti nepriklausomiems, gebėjimas ginti demokratiją savo šalyje ir už jos ribų, kaip ir mūsų gebėjimas užtikrinti, kad priimant visus sprendimus svarbiausia būtų žmonės. Būtent tai ir yra Europa. Ačiū. *(Plojimai)*

T. JAČIAUSKAS. Ačiū mūsų viešniai. Dėkojame visiems, kurie kovojo ir gyveno vardan mūsų laisvės, visiems, kurie įkvėpė jos siekti netgi pačiais tamsiausiais laikais, kurie tikėjo, kad anksčiau ar vėliau išauš mūsų laisvės rytas.

Giedriui Paviloniui diriguojant, choras „Vilnius“ atlieka baigiamąjį kūrinį – kompozitoriaus Donato Zakaro „O kai sauliūtė tekėjo“.

Dėkojame chorui „Vilnius“.

Lietuva šiandien mini Laisvės gynėjų dieną. Džiaukimės iškovoję laisvę. Dalyvaukime šios nuostabios dienos renginiuose, atiduokime pagarbą žuvusiems ir parodykime savo meilę gyviems. Kviečiame netrukus, 12 valandą, stebėti vėliavų pakėlimo ceremoniją iš Nepriklausomybės aikštės. Švėskime savo laisvę! (*Plojimai*)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Adomaitis Kasparas 30, 47, 68, 82, 85, 152, 180, 181,
182, 184, 197, 201, 208, 235, 274, 275, 283, 322, 328,
329, 330, 331, 367, 368, 386, 397, 398, 399, 400
Adomėnas Mantas 381
Aleksa Virgilijus 201
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 122, 123, 124, 166, 201,
338, 396
Anušauskas Arvydas 175, 176, 201, 242, 272, 273, 274,
275, 276
Armonaitė Aušrinė 33, 34, 147, 154, 184, 201, 292, 293
Asanavičiūtė Dalia 115, 201, 331, 332, 333, 334
Augustinas Vaclovas 405
Avulis Arvydas 341
Ažubalis Audronius 36, 37, 77, 201, 237, 239, 299, 300

Ą

Ąžuolas Valius 61, 99, 101, 102, 103, 104, 106, 137,
138, 143, 144, 148, 261, 275, 283, 348, 349, 365, 366,
370, 371, 388, 390, 394, 398, 399, 402

B

Bagdonas Andrius 62, 63, 99, 104, 111, 112, 127, 128,
143, 144, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 182, 183, 187,
188, 191, 199, 202, 273, 293, 304, 355
Baidenas Džo, Džozefas (Biden Joe, Joseph) 368
Bakas Vytautas 153, 154, 155, 161, 164, 174, 175, 244,
255, 259, 262, 265, 276, 388
Balčytis Zigmantas 128
Baltraitienė Virginija 250
Bartkus Algirdas 119
Bastys Mindaugas 264, 388
Baškienė Rima 297
Baublys Juozas 201, 326
Baumanas Zigmuntas (Bauman Zygmunt) 65
Bilotaitė Agnė 60, 61, 158, 161, 163, 201, 276
Blinkenas Antonis (Blinken Antony) 376
Boner Jelena (Bonner Jelena) 405
Brežnevas Leonidas (Brežnev Leonid) 411
Budbergytė Rasa 62
Bukauskas Valentinas 45
Burokienė Guoda 171, 174
Butkevičius Algirdas 142, 201, 202, 207, 250, 263, 328
Butkus Eugenijus 306

C

Cichanouskaja Sviatlana (Cichanouskaja Sviatlana) 413

Č

Čepononis Antanas 201, 232
Čerčilis Vinstonas (Churchill Winston) 259

Čmilytė-Nielsen Viktorija 25, 54, 90, 98, 123, 130, 131,
149, 201, 316, 318, 336, 337, 338, 339, 364, 392, 404,
411, 414

D

Dambrauskas Artūras 404
Danielė Morgana 82, 193, 194, 195, 201, 234, 287,
288, 345
Daujotytė, Daujotytė-Pakerienė Viktorija 390
Daukša Mikalojus 390
Degutienė Irena 257
Dmitrijev Vitalij 125
Dobrowolska Ewelina 162, 201
Donskis Leonidas 65
Dulkys Arūnas 57, 58, 59, 60
Dumbrava Algimantas 39, 40, 57, 160, 399, 400, 401
Džiugelis Justas 29, 30, 39, 42, 45, 91, 113, 201, 279,
280, 281, 283

E

Epifanovas Ilja (Epifanov Ilja) 357

F

Fiodorovas Viktoras 106, 165, 172, 173, 181, 192, 251,
265, 345, 370, 371

G

Gaižauskas Dainius 149, 150, 151, 202, 241, 243, 244,
270, 285
Galdikaitė-Vynmedžio Šakelė Ona 410
Gapšys Vytautas 129, 245, 246, 247, 248, 251, 252,
253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 262, 263, 264,
385, 388
Gedvilas Aidas 53, 58, 123, 124, 185, 252, 353, 385,
386, 388
Gedvilienė Aistė 35, 36, 37, 38, 46, 62, 80, 81, 82, 83,
84, 85, 201, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213,
215, 216, 217, 218
Gentvilas Eugenijus 110, 122, 137, 141, 147, 192, 200,
201, 203, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230,
257, 258, 354, 380
Gentvilas Simonas 32, 36, 61, 78, 79, 85, 86, 87, 102,
117, 143, 144, 201, 209, 210, 211, 212, 213, 218, 266,
292, 293, 294, 344, 346, 350, 351, 368, 369, 370, 372
Genzelis Bronislovas 130
Giraitytė-Juškevičienė Vaida 142, 201, 263
Girskienė Ligita 99, 100, 103, 104, 137, 140, 142, 171,
173, 174, 201, 263, 265, 296, 308
Gorbačiovas Michailas (Gorbačov Michail) 64

Graužinienė Loreta 256
 Gražulis Petras 52, 54, 129, 130, 131, 132, 133, 135,
 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 257, 261, 262, 265,
 354, 377, 388
 Grybauskaitė Dalia 404, 407
 Grigaitė-Daugirdė Gabija 407
 Grigas Robertas 136
 Griškevičius Domas 214, 241, 242, 246, 381
 Grunskienė Nida 351, 372
 Gudauskas Jonas 143, 144, 202
 Gureckienė Violeta 130, 133, 246, 247, 337

H

Haase Irena 53, 54, 63, 80, 124, 155, 156, 158, 159, 161,
 162, 201, 221, 230, 231, 232, 233, 234, 323, 355
 Habsburgas Otas fon (Habsburg Otto von) 412
 Hašekas Jaroslavas (Hašek Jaroslav) 55
 Hitleris Adolfas (Hitler Adolf) 413
 Hugo Viktoras (Hugo Victor) 248, 254

I

Ivinskis Zenonas 135

J

Jačiauskas Tadas 404, 405, 406, 407, 409, 411, 412,
 414, 416
 Jakavonytė Angelė 108, 202, 304, 312, 403
 Jakštas Gintautas 60, 381, 382, 383, 384
 Jarutis Jonas 34, 53, 62, 93, 187, 203, 267, 299, 300,
 316, 358
 Jočienė Danutė 53, 54, 67, 98
 Jonaitis Liudas 311, 339
 Jonauskas Linas 131, 132, 139, 335
 Jovaiša Eugenijus 332, 333, 339
 Jovaiša Sergejus 46, 47, 201, 308
 Jukna Vigilijus 339, 392
 Juozapaitis Vytautas 25, 108, 201
 Jurgelevičiūtė Irma 214, 220
 Juška Ričardas 28, 68, 201

K

Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 123, 124, 194, 197, 198,
 289, 357, 358, 383, 399
 Kairys Simonas 59, 61, 359, 360, 361
 Kalanta Romas 410
 Kameronas Deividas (Cameron David) 374, 375
 Karalius Linas 134
 Karbauskis Ramūnas 369
 Kasčiūnas Laurynas 97, 98, 114, 115, 129, 174, 175,
 176, 201, 231, 239, 241, 244, 257, 284, 285, 286, 307,
 314, 372

Kavolis Vytautas 405
 Kepenis Dainius 140, 253, 262, 265, 301, 314, 319, 335,
 336, 341, 350, 354, 362, 363, 377, 379, 380, 384, 388,
 389, 393
 Kernagis Vytautas 196, 201
 Kindurys Gintautas 39, 40
 Kirkilas Gediminas 200
 Kovaliovas Sergejus (Kovaliov Sergej) 405, 410
 Kreivys Dainius 99, 100, 106, 107, 168, 169, 170, 171,
 201, 367, 372
 Krikštaponis Juozas 238
 Krivickas Bronius 66
 Kubilienė Asta 64, 65, 66, 77, 78, 299
 Kubilius Andrius 151, 152, 342
 Kukliansky Faina 354, 379
 Kukuraitis Linas 29, 30, 39, 40, 41, 43, 45, 80, 122, 279,
 280, 281, 282, 297
 Kuodytė Dalia 236
 Kupčinskas Andrius 53, 102, 103, 111, 112, 153, 182,
 201, 232, 308
 Kurlianskis Raimondas 54, 249, 250, 252, 263
 Kuzmickienė Paulė 128, 201, 235, 237, 238, 239, 240,
 395, 410, 412, 414
 Kvedaravičius Darius 59

L

Landsbergiai 133, 135, 137
 Landsbergis Gabrielius 150, 201, 241, 242, 243, 257, 264
 Landsbergis Vytautas 404, 407, 409
 Laucius Justas 372
 Leiputė Orinta 57, 335
 Lengvinienė Silva 334
 Lydeka Arminas 62, 142, 201, 263
 Lingė Mindaugas 94, 105, 122, 123, 201, 221, 222, 224,
 225, 226, 227, 229, 302, 364, 370, 403
 Linkevičius Linas Antanas 358
 Linkolnas Abrahamas (Lincoln Abraham) 376
 Lopata Raimundas 62, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74,
 75, 76, 78, 96, 110, 111, 174, 201, 207, 298, 299
 Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 356,
 357, 358
 Lupčicas Danielius (Lupshitz Daniel) 379

M

Maironis-Mačiulis Jonas 135
 Majauskas Mykolas 387
 Maldeikis Matas 201, 246
 Marcinkevičius Justinas 390, 405
 Masiulis Kęstutis 178, 179, 181, 183, 186, 198, 201,
 203, 265, 305, 354, 355, 375, 376, 378, 394

Matelis Bronislovas 201, 233, 355, 359, 372, 373, 374, 376, 378, 379, 381
 Matijošaitis Marius 142, 201, 263
 Matulas Antanas 33, 69, 72, 117, 118, 119, 120, 121, 188, 190, 191, 194, 195, 196, 198, 201, 222, 288, 289, 296
 Mazuronis Andrius 25, 61, 62, 68, 95, 96, 107, 108, 115, 121, 129, 145, 146, 147, 173, 181, 183, 184, 187, 221, 242, 243, 245, 246, 258, 260
 Mažeika Kęstutis 36, 52, 53, 57, 76, 79, 84, 86, 87, 208, 209, 210, 211, 212, 263, 303, 315, 326, 327, 331, 339, 340, 349, 351, 352, 353, 361, 364, 365, 371, 389, 394
 Meilutytė Aldona 380
 Metsola Roberta 404, 407, 413, 414
 Mykolaitis-Putinas Vincas 136, 137
 Miliūtė Rita 135
 Milošas Česlovas (Miłosz Czesław) 410
 Mitalas Vytautas 25, 26, 45, 49, 62, 80, 151, 152, 155, 172, 201, 241, 264, 267, 356, 401
 Mockus Darius 54, 252, 260
 Mogenienė Laima 111, 235
 Monsė Ana Luisa (Monse Ana Luisa) 406, 407
 Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 25, 53, 146, 201, 313, 339, 395, 396

N

Nagienė Laima 25, 26, 55, 88, 89, 95, 100, 101, 103, 105, 109, 110, 171, 172, 173, 185, 207, 219, 237, 276, 281, 288, 289, 310, 311, 312, 325, 329, 332, 334, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 364, 365, 366, 368, 387, 393, 394
 Narbutas Šarūnas 253
 Nausėda Gitanas 404, 407, 414
 Navickas Andrius 355
 Navickas Kęstutis 201, 325, 326
 Navickienė Monika 29, 40, 43, 56, 157, 201, 280, 282, 283
 Netanjahu Benjaminas (Netanjahu, Netanyahu Benjamin) 379
 Norkienė Aušrinė 302

O

Olšinskas Rimantas 405, 406
 Ošmianskienė Monika 30, 68, 124, 125, 201, 283, 309, 323, 324

P

Pakarklytė Ieva 50, 119, 149, 201, 339
 Paksas Rolandas 133, 134, 245, 246
 Palionis Andrius 81, 131, 137, 138, 140, 149, 305, 306, 370
 Paluckas Gintautas 95, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 185, 232, 274, 295

Paskalis Blezas (Pascal Blaise) 318
 Pavilionis Giedrius 405, 416
 Pavilionis Žygimantas 27, 63, 201, 356
 Petrauskienė Rasa 182, 201, 295, 296
 Petronis Rytis 131
 Petrošius Audrius 49, 63, 103, 104, 129, 138, 142, 201, 296
 Pietkiewicz Beata 142, 201, 263
 Pinskus Jonas 25, 305, 370
 Plumpa Petras 404, 405, 407, 410, 411
 Pociūnienė Liuda 74, 76, 201, 379
 Pocius Arvydas 48, 97, 98, 176, 201, 284
 Prancietis Viktoras 34, 45, 46, 47, 49, 52, 53, 62, 63, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 79, 83, 84, 85, 86, 87, 188, 201, 212, 321, 324, 327, 342, 344, 346, 347, 364, 402
 Puidokas Mindaugas 197, 202, 341, 342, 375, 376, 378, 395
 Pupinis Edmundas 115, 201, 219, 233, 234, 256, 257, 275, 309, 310, 311, 329, 330, 332, 333
 Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 55, 368, 374, 408, 413, 414

R

Raguotis 135
 Rakutis Valdas 67, 68, 78, 96, 142, 201, 238, 263, 275, 287, 384
 Raskevičius Tomas Vytautas 77, 135, 201, 246, 309, 310, 311, 312, 339, 355
 Razma Jurgis 90, 96, 108, 115, 149, 165, 166, 202, 203, 204, 241, 247, 339, 340, 341, 353, 354, 355, 361, 379, 385, 386, 387, 389
 Reiganas Ronaldas (Reagan Ronald) 136, 412
 Rudelienė Edita 36, 128, 182, 201, 392
 Rudėnaitė Sigita 258
 Ruškytė Ramutė 90
 Ruškus Jonas 323

S

Saakašvilis Micheilas (Saakašvili Micheil) 413
 Sabatauskas Julius 53, 323, 324, 325, 398
 Sabutis Eugenijus 142, 201, 233, 263, 332, 334
 Sacharovas Andrejus (Sacharov Andrej) 405
 Sacharuk Aleksandr 134
 Sadauskas-Kvietkevičius Romas 64
 Sadūnaitė Felicija Nijolė 136
 Saudargas Paulius 25, 40, 147, 151, 187, 201, 307, 308, 314, 316, 334, 335, 336, 364, 376
 Savickas Lukas 76, 99, 112, 171, 221, 224, 226, 227, 228, 229, 230, 232, 292, 298, 299, 302
 Segalovičienė Irena 278, 279, 280

Sejonienė Jurgita 121, 135, 201, 296, 313, 314, 339
 Semeška Vilius 53, 90, 96, 137, 160, 202, 254, 257, 258,
 261, 277, 290, 314, 320, 321, 357
 Sysas Algirdas 40, 43, 51, 56, 90, 91, 149, 157, 199, 200,
 356, 357, 400, 401
 Skačkauskas Julius 184
 Skaistė Gintarė 56, 95, 126, 152, 202, 224, 226, 227,
 228, 229, 283, 401
 Skamarakas Matas 339
 Skardžius Artūras 51, 56, 79, 90, 100, 101, 104, 105,
 161, 168, 171, 286, 287, 326, 327, 330, 331, 340, 342,
 344, 345, 347, 348, 351, 353, 354, 357, 359, 392, 395
 Skritulskas Mindaugas 145, 177, 179, 180, 181, 182,
 189, 201
 Skvernelis Saulius 66, 145, 146, 189, 202, 244, 270,
 276, 277
 Slušnys Linas 63, 95, 118, 119, 120, 140, 180, 190, 191,
 199, 201, 202, 232, 296, 319, 333, 355
 Stalinas Josifas (Stalin Josif) 363, 413
 Starkevičius Kazys 89, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105,
 107, 108, 116, 117, 128, 167, 168, 169, 170, 171, 172,
 173, 191, 199, 201, 222, 223, 225, 226, 227, 228, 229,
 230, 231, 232, 235, 293
 Stepukonis Šarūnas 340, 341
 Stončaitis Algirdas 156, 158, 159, 162, 164, 333
 Strelčiūnas Algis 193, 201, 295
 Surplys Giedrius 392, 396
 Survila Jonas 355, 356, 357, 358

Š

Šakalienė Dvilė 203, 243, 244, 271, 274, 355, 373
 Šalaševičiūtė Rimantė 339
 Šapoka Adolfas 135
 Šarnickas Robertas 60, 63, 237, 390, 396
 Ščiglienė Vaidutė 108, 109, 110, 312, 328
 Šedbaras Stasys 133, 141, 386
 Šeduikytė Jurga 409
 Šimėnas Jonas 172
 Šimonis Šarūnas 372
 Šimonytė Ingrida 33, 40, 44, 45, 46, 47, 52, 54, 55, 57,
 58, 70, 89, 107, 113, 122, 124, 145, 146, 147, 150,
 151, 160, 163, 178, 179, 184, 197, 200, 202, 229, 243,
 257, 300, 341, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 351,
 353, 367, 394, 404
 Širinskienė Agnė 52, 114, 139, 140, 146, 150, 161, 165,
 166, 177, 203, 241, 242, 246, 257, 258, 264, 340, 345,
 346, 359, 360, 361, 386, 387, 389
 Šiuždinienė Jurgita 42, 66, 115, 201, 297
 Šiurkus Martynas 126
 Štromas Aleksandras (Shtromas Alexander) 410

T

Talmantas Jonas 102
 Tamašunienė Rita 35, 36, 37, 42, 59, 60, 160, 196, 197,
 198, 339, 344, 403
 Targamadžė Vilija 82, 87, 161, 306, 307, 321, 333,
 383, 389
 Tauginienė Loreta 304, 305
 Terleckas Antanas 410
 Tomilinas Tomas 25, 26, 29, 30, 41, 42, 44, 76, 77, 80,
 86, 113, 114, 115, 163, 234, 235, 280, 283, 284, 289,
 297, 298, 300, 314, 322, 329, 349, 355, 393, 401
 Tomkus Žilvinas 241, 267, 269, 270, 271
 Trampas Donaldas (Trump Donald) 134
 Tubis Kęstutis 249, 250, 252
 Tumėnas Stasys 55, 109, 236, 239, 304, 306, 318, 321,
 323, 348, 360, 382, 385, 395

U

Urbanavičius Justinas 48, 49, 79, 80, 83, 84, 85, 116,
 117, 145, 201, 235, 303

V

Vaitkus Romualdas 83, 84, 85, 143, 201, 331
 Vaitkus Šarūnas 318
 Valančius Motiejus Kazimieras 128, 220
 Valinčius Gintaras 306, 307, 320, 321
 Valinskas Arūnas 134, 201
 Valkiūnas Valdemaras 68, 168, 179, 180, 181, 182, 183,
 214, 220, 254, 260, 286, 287, 300, 305, 308, 314, 315,
 362, 389, 402, 403
 Varkalys Jonas 117, 122, 201, 207, 298, 339
 Vasiliauskienė Jurga 53, 54, 67
 Vašingtonas Džordžas (Washington George) 376
 Veryga Aurelijus 34, 120, 121, 152, 165, 195, 199, 200,
 203, 220, 289, 297, 300, 399
 Vilkauskas Kęstutis 44, 45, 59, 83, 84, 158, 159, 160,
 285, 308, 335, 360
 Vinkus Antanas 58, 59, 123, 185, 295, 301, 317, 318
 Visvydas, Kasperavičius Juozas 405
 Vydūnas, Storosta Vilhelmas
 (Storost Wilhelm) 335, 395
 Vyšniauskas Andrius 47, 48, 49, 51, 90, 129, 139, 161,
 162, 164, 175, 186, 187, 188, 202, 239, 242, 243, 257,
 261, 263, 265, 316, 317, 364, 375, 376, 387, 402
 Vytautas Didysis 84
 Volteras (Voltaire, Arouet François-Marie) 301

Z

Zakaras Donatas 416
 Zelenskis Volodymyras (Zelenskij Volodymyr) 406, 413
 Zikaras Juozas 410

Zingeris Emanuelis 198, 202, 231, 238, 362, 363, 397

Ž

Žemaitaitis Remigijus 50, 51, 78, 89, 90, 120, 165, 166,
167, 172, 173, 179, 195, 196, 198, 200, 260, 265, 287,
288, 289, 340, 341, 342, 344, 347, 351, 352, 353, 354,

355, 359, 364, 366, 367, 370, 372, 373, 374, 375, 376,
377, 378, 379, 380, 381, 388, 394

Žemaitis-Vytautas Jonas 395, 406, 407

Žilienė Inga 101

Žukauskas Artūras 63, 70, 71, 72, 123, 128, 201, 234,
304, 305, 306, 320

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Septintoji ir neeilinė sesijos
2023 m. gruodžio 14 d. – 2024 m. vasario 15 d.
334–344 posėdžiai ir minėjimas

ISSN 2538-7979. 2024 10 07. 42,1 apsk. leid. l.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2024-2335-2
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*